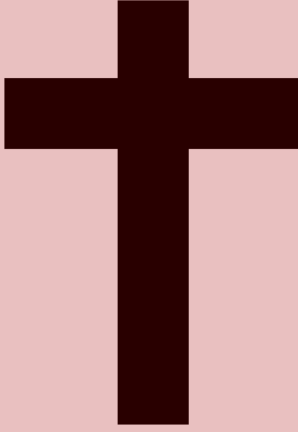

Sanskrit Bible (NT)
in ISO Script
(satyavēdaḥ|)

New Testament in Sanskrit Language; printed in ISO Script

Sanskrit Bible (NT) in ISO Script (satyavēdaḥ|)

New Testament in Sanskrit Language; printed in ISO Script

copyright © 2018 SanskritBible.in

Language: Sanskrit

Contributor: SanskritBible.in

Thank you for your interest in Sanskrit Bible.

Sanskrit Bible (NT) is freely available in 22 different scripts of your choice. This edition is in ISO script and is based on the Sanskrit translation of the Holy Bible published by Calcutta Baptist Missionaries in 1851. Please visit SanskritBible.in to learn more about Sanskrit Bible and to download various free Christian literature.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners. Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-01-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
e980a224-a0df-57fa-9b69-0c32db75f5fc

Contents

Matthew	1
Mark	51
Luke	83
John	137
Acts	179
Romans	233
1 Corinthians	256
2 Corinthians	278
Galatians	292
Ephesians	300
Philippians	308
Colossians	313
1 Thessalonians	318
2 Thessalonians	323
1 Timothy	326
2 Timothy	332
Titus	336
Philemon	339
Hebrews	341
James	357
1 Peter	363
2 Peter	369
1 John	373
2 John	379
3 John	380
Jude	381
Revelation	383

mathilikhitaḥ susaṁvādaḥ

I ibrahīmaḥ santānō dāyūd tasya santānō yīśukhrīṣṭastasya pūrvvapuruṣavaṁśāsrēṇi|

II ibrahīmaḥ putra ishāk tasya putrō yākūb tasya putrō yihūdāstasya bhrātaraśca|

III tasmād yihūdāstāmarō garbhē pēraśsērahau jajñātē, tasya pēraśaḥ putrō hiśrōṇ tasya putrō 'raṁ|

IV tasya putrō 'mmīnādab tasya putrō nahaśōn tasya putraḥ salmōn|

V tasmād rāhabō garbhē bōyam jajñē, tasmād rūtō garbhē ōbed jajñē, tasya putrō yīśayaḥ|

VI tasya putrō dāyūd rājaḥ tasmād mṛtōriyasya jāyāyām sulēmān jajñē|

VII tasya putrō rihabiyām, tasya putrō'biyaḥ, tasya putra āśā:|

VIII tasya sutō yihōśaphaḥ tasya sutō yihōrāma tasya suta uṣiyaḥ|

IX tasya sutō yōtham tasya suta āham tasya sutō hiśkiyaḥ|

X tasya sutō mināśiḥ, tasya suta āmōn tasya sutō yōśiyaḥ|

XI bābīlnagarē pravaśanāt pūrvvaṁ sa yōśiyō yikhaniyaṁ tasya bhrātṛmśca janayāmāsa|

XII tato bābili pravaśanakālē yikhaniyaḥ śaltiyēlaṁ janayāmāsa, tasya sutaḥ sirubbāvil|

XIII tasya sutō 'bōhud tasya suta iliyākīm tasya sutō'sōr|

XIV aśoraḥ sutaḥ śādōk tasya suta ākhīm tasya suta ilihūd|

XV tasya suta iliyāsar tasya sutō mattan|

XVI tasya sutō yākūb tasya sutō yūṣaph tasya jāyā mariyam; tasya garbhē yīśurajani, tamēva khriṣṭam (arthād abhiṣiktaṁ) vadanti|

XVII ittham ibrahīmō dāyūdaṁ yāvat śākalyēna caturdaśapuruṣāḥ; ā dāyūdaḥ kālād bābili pravaśanakālaṁ yāvat caturdaśapuruṣā bhavanti| bābili pravāśanakālāt khriṣṭasya kālaṁ yāvat caturdaśapuruṣā bhavanti|

XVIII yīśukhrīṣṭasya janma kaththatē| mariyam nāmikā kanyā yūṣaphē vāgdattāsīt, tadā tayōḥ saṅgamāt prak sā kanyā pavitrēṇātmanā garbhavati babbhūva|

XIX tatra tasyaḥ pati ryūṣaph saujanyaṭ tasyaḥ kalaṅgaṁ prakāśayitum anicchan gōpanēnē tām pāriyaktum manaścakrē|

XX sa tathaiva bhāvayati, tadānīm paramēśvarasya dūtaḥ svapnē taṁ darśanaṁ dattvā vyājahāra, hē dāyūdaḥ santāna yūṣaph tvaṁ nijām jāyām mariyamam ādātuṁ mā bhaiṣiḥ|

XXI yatastasyā garbhaḥ pavitrādātmanō'bhavat, sā ca putraṁ prasaviṣyatē, tadā tvaṁ tasya nāma yīśum (arthāt trātāraṁ) kariṣyasē, yasmāt sa nijamanujān tēṣāṁ kaluṣēbhya uddhariṣyati|

XXII itthaṁ sati, paśya garbhavati kanyā tanayaṁ prasaviṣyatē| immānūyēl tadīyañca nāmadhēyaṁ bhaviṣyati|| immānūyēl asmākaṁ saṅgīśvaraṣṭiyarthaḥ|

XXIII iti yad vacanaṁ purvvaṁ bhaviṣyadvaktrā īśvaraḥ kathāyāmāsa, tat tadānīm siddhamabhavat|

XXIV anantaraṁ yūṣaph nidrātō jāgarita utthāya paramēśvariyaḍūtasya nidēśānusārēṇa nijām jāyām jagraha,

XXV kintu yāvat sā nijam̐ prathamāsutam̐ a suṣuvē, tāvat tām nōpāgacchat, tataḥ sutasya nāma yīsum cakrē|

II

I anantaram̐ hērōd samjñakē rājñi rājyam̐ śāsati yihūdīyadēśasya baitlēhami nagarē yīsau jātavati ca, katipayā jyōtirvvudaḥ pūrvvasyā diśō yirūśālamnagarām samētya kathayamāsuḥ,

II yō yihūdīyānām rājā jātavān, sa kutrāstē? vayam̐ pūrvvasyām̐ diśi tiṣṭhantastadiyam̐ tārakām apaśyāma tasmāt tam̐ praṇantum aḥgamāma|

III tadā hērōd rājā kathāmētām̐ niśamya yirūśālamnagarasthitaiḥ sarvam̐navaiḥ sārddham udvijya

IV sarvvān pradhānayājākan̐ adhyāpakām̐śca samāhūyāniya papraccha, khriṣṭaḥ kutra janiṣyatē?

V tadā tē kathayāmāsuḥ, yihūdīyadēśasya baitlēhami nagarē, yatō bhaviṣyadvādinā itthaṁ likhitamāste,

VI sarvvābhyō rājadhānibhyō yihūdīyasya niṣṛtaḥ| hē yihūdīyadēśasyē baitlēham tvam̐ na cāvarā| isrāyēliyalōkān mē yatō yaḥ pālayiṣyati| tādr̥gkō mahārājastvanmadhya udbhaviṣyati||

VII tadānīm̐ hērōd rājā tām̐ jyōtirvvidō gōpanam̐ āhūya sā tārakā kadā dr̥ṣṭābhavat , tad viniścayāmāsa|

VIII aparām̐ tām̐ baitlēhamām̐ prahītya gaditavān, yūyam̐ yāta, yatnāt tam̐ śīsum̐ anviṣya taduddēśē prāptē mahyam̐ varttām̐ dāsyatha, tatō mayāpi gatvā sa praṇam̐syatē|

IX tadānīm̐ rājñi etādīśīm̐ ājñām̐ prāpya tē pratasthirē, tataḥ pūrvvasyam̐ diśi sthitaistai ryā tārakā dr̥ṣṭā sā tārakā tēśamagrē gatvā yatra sthānē śīśūrāstē, tasya sthānasyōpari sthagitā tasyau|

X tad dr̥ṣtvā tē mahānanditā babhūvuḥ,

XI tatō gēhamadhyā praviśya tasya mātṛā mariyamā sādham̐ tam̐ śīsum̐ nirikṣaya daṇḍavad bhūtvā praṇemūḥ, aparām̐ svēśām̐ ghanasampattiṁ mōcayitvā suvarṇam̐ kundurūṁ gandharamāñca tasmai darśaniyam̐ dattavataḥ|

XII paścād hērōd rājasya samīpaṁ punarapi gantum̐ svapna īśvarēṇa niśiddhāḥ santō 'nyēna pathā tē nijadēśam̐ prati pratasthirē|

XIII anantaram̐ tēsu gatavatmu paramēśvarasya dūtō yūṣaphē svapnē darśanam̐ datvā jagāda, tvam̐ utthāya śīsum̐ tanmātarañca gr̥hitvā misardēśam̐ palāyasva, aparām̐ yāvadaḥ tubhyam̐ varttām̐ na kathayiṣyāmi, tāvat tatraiva nivasa, yatō rājā hērōd śīsum̐ nāśayitūṁ mṛgayiṣyatē|

XIV tadānīm̐ yūṣaph utthāya rajanyām̐ śīsum̐ tanmātarañca gr̥hitvā misardēśam̐ prati pratasthē,

XV gatvā ca hērōdō nṛpatē rmarāṇaparyyantam̐ tatra dēśē nyuvāsa, tēna misardēśādahaṁ putram̐ svakiyam̐ samupāhūyam| yadētatvacanam̐ īśvarēṇa bhaviṣyadvādinā kathitam̐ tat saphalamabhūt|

XVI anantaram̐ hērōd jyōtirvvidbhirātmānam̐ pravañcitam̐ vijñāya bhṛṣām̐ cukōpa; aparām̐ jyōtirvvidbhyastēna viniścitam̐ yad dinām̐ taddinād gaṇayitvā dvitīyavatsaram̐ praviṣṭā yāvantō bālakā asmin baitlēhamnagarē tatsīmamadhyē cāsan, lōkān prahītya tām̐ sarvvān ghātayāmāsa|

XVII atah anēkasya vilāpasya nināda: krandanasya ca| śókēna kṛtaśabdaśca rāmāyām saṁnīśamyatē| svabālaganaḥētōrvai rāhēl nārī tu rōdini| na manyatē prabōdhantu yatastē naiva manti hi| |

XVIII yadētat vacanaṁ yirīmiyanāmakabhaviṣyadvādinā kathitaṁ tat tadānīm saphalam abhūt|

XIX tadanantaram hērēdi rājani mṛtē paramēśvarasya dūtō misardēśē svapnē darśanaṁ dattvā yūṣaphē kathitavān

XX tvam utthāya śīsum tanmātarañca gṛhītvā punarapisrāyēlō dēśam yāhī, yē janāḥ śīsum nāśayitum amṛgayanta, tē mṛtavantaḥ|

XXI tadānīm sa utthāya śīsum tanmātarañca gṛhlan isrāyēldēśam ājagāma|

XXII kintu yihūdiyadēśē arkhilāyanāma rājakumārō nijapitu rhērōdaḥ padaṁ prāpya rājatvaṁ karōtīti niśamya tat sthānaṁ yātuṁ śaṅkitavān, paścāt svapna īśvarāt prabōdhaṁ prāpya gālildēśasya pradēśaikam prasthāya nāsarannāma nagaram gatvā tatra nyuṣitavān,

XXIII tēna taṁ nāsaratiyaṁ kathayiṣyanti, yadētadvākyam bhaviṣyadvādibhiruktaṁ tat saphalamabhavat|

III

I tadānōm yōhnnāmā majjayitā yihūdiyadēśasya prāntaram upasthāya pracārayan kathayāmāsa,

II manāmsi parāvarttayata, svargiyarājatvaṁ samīpamāgatam|

III paramēśasya panthānaṁ pariṣkuruta sarvvataḥ| tasya rājapathāmścaiva samīkuruta sarvvathā| ityētat prāntarē vākyam vadataḥ kasyacid ravaḥ||

IV ētadvacanaṁ yīśaiyabhaviṣyadvādinā yōhanamuddiśya bhāṣitam| yōhanō vasaṇaṁ mahāṅgarōmajaṁ tasya kaṭṭu carmmakaṭibandhanaṁ; sa ca śūkakīṭān madhu ca bhuktavān|

V tadānīm yirūśalamnagarānivasīnaḥ sarvvē yihūdīdēśīyā yaddan- taṭīnyā ubhayataṭasthāśca mānavā bahirāgatya tasya samīpē

VI sviyaṁ sviyaṁ duritam aṅgikṛtya tasyām yaddani tēna majjitā babbhūvuḥ|

VII aparaṁ bahūn phirūśīnaḥ sidūkīnaśca manujān maṁktuṁ svasamīpam āgacchō vilōkya sa tān abhidadhau, rē rē bhujagavaṁśā āgāmīnaḥ kōpāt palāyituṁ yuṣmān kaścētītavān?

VIII manaḥparāvarttanasya samucitaṁ phalaṁ phalata|

IX kintvasmākaṁ tāta ibrahīm astīti svēṣu manaḥsu cintayantō mā vyāharata| yatō yuṣmān ahaṁ vadāmi, īśvara ētēbhyaḥ pāṣāṇēbhya ibrahīmaḥ santānān utpādayituṁ śaknōti|

X aparaṁ pādapanāṁ mūlē kuṭhāra idānīmapi lagan āstē, tasmād yasmīn pādapē uttamaṁ phalaṁ na bhavati, sa kṛtō madhyē'gnīm nikṣēpsyatē|

XI aparaṁ ahaṁ manaḥparāvarttanāsūcakēna majjanēna yuṣmān majjayāmīti satyaṁ, kintu mama paścād ya āgacchati, sa mattōpi mahān, ahaṁ tādīyōpānahau vōdhumapi nahi yōgyōsmi, sa yuṣmān vahnirūpē pavitra ātmani saṁmajjayiṣyati|

XII tasya kārē sūrpa āstē, sa svīyaśasyāni samyak prasphōṭya nijān sakalagōdhūmān saṁgṛhya bhāṅḍāgārē sthāpayiṣyati, kimntu sarvvāṇi vuṣānyanirvvānavahniṇā dāhayiṣyati|

^{XIII} anantaram yīsu ryōhanā majjitō bhavitum gālilpradēśād yaddani tasya samīpam ājagāma|

^{XIV} kintu yōhan taṁ niśidhya babhāṣē, tvaṁ kiṁ mama samīpam āgacchasi? varaṁ tvayā majjanam mama prayōjanam āstē|

^{XV} tadānīm yīsuḥ pratyavōcat; idānīm anumanyasva, yata itthaṁ sarvvadharmmasādhanam asmākaṁ karttavyaṁ, tataḥ sō'nvamanyata|

^{XVI} anantaram yīsurammasi majjituḥ san tatkṣaṇāt tōyamadhyād utthāya jagāma, tadā jīmūtadvārē muktē jātē, sa īśvarasyātmānaṁ kapōtavad avaruhya svōparyyāgacchantam vikṣāṅcakrē|

^{XVII} aparam ēṣa mama priyaḥ putra ētasminnēva mama mahāsantōṣa ētādṛṣī vyōmajā vāg babhūva|

IV

^I tataḥ paraṁ yīsuḥ pratārakēṇa parikṣitō bhavitum ātmanā prāntaram ākrṣṭaḥ|

^{II} san catvāriṁśadahōrātrān anāhāraṣṭiṣṭhan kṣudhitō babhūva|

^{III} tadānīm parikṣitā tatsamīpam āgatya vyāḥṛtavān, yadi tvamīśvarātmajō bhavēstarhyājñayā pāṣāṇānētān pūpān vidhēhi|

^{IV} tataḥ sa pratyabravīt, itthaṁ likhitamāstē, "manujaḥ kēvalapūpēna na jīviṣyati, kintvīśvarasya vadanād yāni yāni vacāmsi niḥsaranti tairēva jīviṣyati|"

^V tadā pratārakastaṁ puṇyanagaraṁ nītvā mandirasya cūḍōpari nidhāya gaditavān,

^{VI} tvaṁ yadiśvarasya tanayō bhavēstarhitō'dhaḥ pata, yata itthaṁ likhitamāstē, ādēkṣyati nijān dūtān rakṣitum tvāṁ paramēśvaraḥ| yathā sarvvēṣu mārgēṣu tvadiyacaraṇadvayē| na lagēt prastarāghāstavāṁ ghariṣyanti tē karaiḥ||

^{VII} tadānīm yīsusasmai kathitavān ētadapi likhitamāstē, "tvaṁ nijaprabhuṁ paramēśvaraṁ mā parikṣasva|"

^{VIII} anantaram pratārakaḥ punarapi tam atyuñcadharādharōpari nītvā jagataḥ sakalarājyāni tādaiśvaryyāni ca darśayāścakāra kathayāñcakāra ca,

^{IX} yadi tvaṁ daṇḍavad bhavan māṁ praṇamēstarhyaham ētāni tubhyaṁ pradāsyāmi|

^X tadānīm yīsustamavōcat, dūrībhava pratāraka, likhitamidam āstē, "tvayā nijaḥ prabhuḥ paramēśvaraḥ praṇamyāḥ kēvalaḥ sa sēvyaśca|"

^{XI} tataḥ pratārakēṇa sa paryyatyāji, tadā svargiyadūtairāgatya sa siṣēvē|

^{XII} tadanantaram yōhan kārāyām babandhē, tadvārttām nīsamya yīsunā gālil prāsthīyata|

^{XIII} tataḥ paraṁ sa nāsarannagaraṁ vihāya jalaghēstaṭē sibūlunnaptālī ētayōruvabhayōḥ pradēśayōḥ simnōrmadhyavarttī ya: kapharnāhūm tannagaraṁ itvā nyavasat|

^{XIV} tasmāt, anyādēśiyagālīli yaddanpārē'bdhirōdhasi| naptālisibūlūndēsau yatra sthānē sthitau purā|

^{XV} tatratiyā manujā yē yē paryyabhrāmyan tamisrakē| tairjanairbrhadālōkaḥ paridarśiyatē tadā| avasan yē janā dēśē mṛtyucchāyāsvarūpakē| tēṣāmpari lōkānāmālōkaḥ samprakāṣitaḥ||

XVI yadētaḍvacanaṁ yīsayiyabhaviṣyadvādinā prōktaṁ, tat tadā saphalam abhūt|

XVII anantaraṁ yīsuḥ susaṁvādaṁ pracārayan ētāṁ kathāṁ kathayitum ārebhē, manāṁsi parāvarttayata, svargīyarājatvaṁ savidhamabhavat|

XVIII tataḥ paraṁ yīsu rgālilō jaladhēstatēna gacchan gacchan āndriyastasya bhrātā śimōn arthatō yaṁ pītarāṁ vadanti ētāvubhau jalaghau jālaṁ kṣipantau dadarśa, yatastau mīnadhāriṇāvastāṁ|

XIX tadā sa tāvāhūya vyājahāra, yuvāṁ mama paścād āgacchataṁ, yuvāmahaṁ manujadhāriṇau kariṣyāmi|

XX tēnaiva tau jālaṁ vihāya tasya paścāt āgacchatām|

XXI anantaraṁ tasmāt sthānāt vrajan vrajan svadiyasya sutau yākūb yōhannāmānu dvau sahajau tātēna sārddhaṁ naukōpari jālasya jirṇōddhāraṁ kurvantau vikṣya tāvāhūtavān|

XXII tatkṣaṇāt tau nāvaṁ svatātaṅca vihāya tasya paścādgāminau babhūvatuḥ|

XXIII anantaraṁ bhajanabhavanē samupadiśan rājyasya susaṁvādaṁ pracārayan manujānāṁ sarvvaparakārān rōgān sarvvaparakārapīḍāśca śamayan yīsuḥ kṛtsnaṁ gālildēśaṁ bhramitum ārabhata|

XXIV tēna kṛtsnasuriyādēśasya madhyaṁ tasya yaśō vyāpnōt, āparaṁ bhūtagrastā apasmārargīṇaḥ pakṣādhātīprabhṛtayaśca yāvanto manujā nānāvidhavyādhibhiḥ kliṣṭā āsan, tēṣu sarvvēṣu tasya samīpam ānītēṣu sa tān svasthān cakāra|

XXV ētēna gālil-dikāpani-yirūśālam-yihūdiyadēśēbhyō yarddanaḥ pārāṅca bahavo manujāstasya paścād āgacchan|

V

I anantaraṁ sa janānivahaṁ nirīkṣya bhūddharōpari vrajitvā samupavivēśa|

II tadānīm śiṣyēṣu tasya samīpamāgatēṣu tēna tēbhya ēṣā kathā kathyāñcakrē|

III abhimānahīnā janā dhanyāḥ, yatastē svargīyarājyam adhikariṣyanti|

IV khidyamānā manujā dhanyāḥ, yasmāt tē sāntvanāṁ prāpsanti|

V namrā mānavāśca dhanyāḥ, yasmāt tē mēdinim adhikariṣyanti|

VI dharmmāya bubhuḥṣitāḥ tṛṣārttāśca manujā dhanyāḥ, yasmāt tē paritarpsyanti|

VII kṛpālavo mānavā dhanyāḥ, yasmāt tē kṛpām prāpsyanti|

VIII nirmmalahṛdayā manujāśca dhanyāḥ, yasmāt ta īścaraṁ draḥsyanti|

IX mēlayitārō mānavā dhanyāḥ, yasmāt ta īścarasya santānatvēna vikhyāsyanti|

X dharmmakāraṇāt tāḍitā manujā dhanyā, yasmāt svargīyarājyē tēśamadhikarō vidyatē|

XI yadā manujā mama nāmakṛtē yuṣmān nindanti tāḍayanti mṛṣā nānādurvvākyāni vadanti ca, tadā yuvāṁ dhanyāḥ|

XII tadā ānandata, tathā bhṛṣāṁ hlādadhvaṅca, yataḥ svargē bhūyāṁsi phalāni lapsyadhvē; tē yuṣmākaṁ purātānān bhaviṣyadvādinō'pi tāḍṛg atāḍayan|

XIII yuvāṁ mēdinyāṁ lavaṅarūpāḥ, kintu yadi lavaṅasya lavaṅatvam apayāti, tarhi tat kēna prakāreṇa svāduyuktaṁ bhaviṣyati? tat kasyāpi

kāryyasyāyōgyatvāt kēvalam bahiḥ prakṣēptum narāṇām padatalēna dalayituṅca yōgyam bhavati|

XV yūyam jagati dīptirūpāḥ, bhūdarōpari sthitaṁ nagaram guptaṁ bhavitum nahi śakṣyati|

XV aparaṁ manujāḥ pradīpān prajvālya drōṇādhō na sthāpayanti, kintu dīpādhārōparyyēva sthāpayanti, tēna tē dipā gēhashtitān sakalān prakāśayanti|

XVI yēna mānavā yuṣmākaṁ satkarmmāṇi vilōkya yuṣmākaṁ svar-gasthaṁ pītaṁ dhanyaṁ vadanti, tēṣāṁ samakṣaṁ yuṣmākaṁ dīptistādṛk prakāśatām|

XVII ahaṁ vyavasthāṁ bhaviṣyadvākyaṅca lōptum āgatavān, itthaṁ mānubhavata, tē dvē lōptum nāgatavān, kintu saphalē karttum āgatōsmi|

XVIII aparaṁ yuṣmān ahaṁ tathyaṁ vadāmi yāvat vyōmamēdinyō rdhvaṁsō na bhaviṣyati, tāvat sarvvasmin saphalē na jātē vyavasthāyā ekā mātrā bindurēkōpi vā na lōpsyatē|

XIX tasmāt yō jana ētāsāṁ ājñānām atikṣudrām ekājñāmapī lamghatē manujāmṅca tathaiva śikṣayati, sa svargīyarājyē sarvvēbhyaḥ kṣudratvēna vikhyāsyatē, kintu yō janastām pālayati, tathaiva śikṣayati ca, sa svargīyarājyē pradhānatvēna vikhyāsyatē|

XX aparaṁ yuṣmān ahaṁ vadāmi, adhyāpakaphirūsimānavānām dhar-mmānuṣṭhānāt yuṣmākaṁ dharmmānuṣṭhānē nōttamē jātē yūyam īsvārīyarājyaṁ pravēṣtum na śakṣyatha|

XXI aparaṅca tvam naram mā vadhiḥ, yasmāt yō naram hanti, sa vicārasabhāyām daṇḍārḥō bhaviṣyati, pūrvvakālīnajanēbhya iti kathitamāsīt, yuṣmābhiraśrāvi|

XXII kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, yaḥ kaścit kāraṇam vinā nijabhṛtrē kupyati, sa vicārasabhāyām daṇḍārḥō bhaviṣyati; yaḥ kaścicca svīyasahajaṁ nirbbōdhaṁ vadati, sa mahāsabhāyām daṇḍārḥō bhaviṣyati; punaśca tvam mūḍha iti vākyaṁ yadi kaścit svīyabhṛtaraṁ vakti, tarhi narakāgnau sa daṇḍārḥō bhaviṣyati|

XXIII atō vēdyāḥ samīpaṁ nijanaivēdyē samānitē'pi nijabhṛtaraṁ prati kasmāccit kāraṇāt tvam yadi doṣī vidyase, tadānīm tava tasya smṛti rjāyatē ca,

XXIV tarhi tasyā vēdyāḥ samīpē nijanaivaidyaṁ nidhāya tadaiva gatvā pūrvvaṁ tēna sārddhaṁ mila, paścāt āgatya nijanaivēdyam nivēdaya|

XXV anyaṅca yāvat vivadinā sārddhaṁ vartmani tiṣṭhasi, tāvat tēna sārddhaṁ mēlanam kuru; nō cēt vivadī vicārayituḥ samīpē tvam samarpayati vicārayitā ca rakṣiṇaḥ sannidhau samarpayati tadā tvam kārāyām badhyēthāḥ|

XXVI tarhi tvāmahaṁ taththaṁ bravīmi, śēśakapardakē'pi na par-īśodhitē tasmāt sthānāt kadāpi bahirāgantum na śakṣyasi|

XXVII aparaṁ tvam mā vyabhicara, yadētat vacanaṁ pūrvvakālīnalōkēbhyaḥ kathitamāsīt, tad yūyam śrutavantaḥ;

XXVIII kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, yadi kaścit kāmataḥ kāñcana yōṣitaṁ paṣyati, tarhi sa manasā tadaiva vyabhicarivān|

XXIX tasmāt tava dakṣiṇam nētraṁ yadi tvam bādhatē, tarhi tannētram utpātya dūrē nikṣipa, yasmāt tava sarvvavapuṣō narakē nikṣēpāt tavaikāṅgasya nāśō varam|

XXX yadvā tava dakṣiṇaḥ karō yadi tvām bādhatē, tarhi tam karam chittvā dūrē nikṣipa, yataḥ sarvvavapuṣō narakē nikṣēpāt ēkāṅgasya nāśō varām|

XXXI uktamāstē, yadi kaścīn nijajāyām parityaktum icchati, tarhi sa tasyai tyāgapatram dadātu|

XXXII kintvahaṁ yuṣmān vyāharāmi, vyabhicāradōṣē na jātē yadi kaścīn nijajāyām parityajati, tarhi sa tām vyabhicārayati; yaśca tām tyaktām striyaṁ vivahati, sōpi vyabhicarati|

XXXIII punaśca tvām mṛṣā śapatham na kurvvan īscarāya nijaśapatham pālaya, pūrvvakālinalōkēbhyō yaiṣā kathā kathitā, tāmapi yūyaṁ śrutavantaḥ|

XXXIV kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, kamapi śapatham mā kārṣṭa, arthataḥ svarganāmnā na, yataḥ sa īśvarasya simhāsanam|

XXXV pṛthivya nāmnāpi na, yataḥ sā tasya pādapiṭham; yirūśalamō nāmnāpi na, yataḥ sā mahārājasya purī;

XXXVI nijaśirōnāmnāpi na, yasmāt tasyaikam kacamapi sitam asitam vā karttum tvayā na śakyatē|

XXXVII aparaṁ yūyaṁ saṁlāpasamayē kēvalam bhavatīti na bhavatīti ca vadata yata itō'dhikam yat tat pāpātmanō jāyatē|

XXXVIII aparaṁ lōcanasya vinimayēna lōcanaṁ dantasya vinimayēna dantaḥ pūrvvaktamidaṁ vacanaṁca yuṣmābhiraśrūyata|

XXXIX kintvahaṁ yuṣmān vadāmi yūyaṁ himsakaṁ naram mā vyāghāyaya| kintu kēnacit tava dakṣiṇakapolē capēṭāghātē kṛtē tam prati vāmaṁ kapōlaṁca vyāghōṭaya|

XL aparaṁ kēnacit tvayā sārhdam vivādam kṛtvā tava paridhēyavasane jighṛtītē tasmāyuttariyavasanaṁapi dēhi|

XLI yadi kaścit tvām krōśamēkaṁ nayanārtham anyāyatō dharati, tadā tēna sārhdam krōśadvayaṁ yāhi|

XLII yaśca mānavastvām yācatē, tasmai dēhi, yadi kaścit tubhyaṁ dhārayitum icchati, tarhi tam prati parāmmukhō mā bhūḥ|

XLIII nijasamīpavasini prēma kuru, kintu śatruṁ prati dvēṣam kuru, yadētat purōktaṁ vacanaṁ ētadapi yūyaṁ śrutavantaḥ|

XLIV kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, yūyaṁ ripuvvapi prēma kuruta, yē ca yuṣmān śapantē, tāna, āṣiṣam vadata, yē ca yuṣmān ṛṭiyantē, tēṣāṁ maṅgalaṁ kuruta, yē ca yuṣmān nindanti, tāḍayanti ca, tēṣāṁ kṛtē prārthayadhvam|

XLV tatra yaḥ satāmasatāncōpari prabhākaram udāyayati, tathā dhārmikānāmadhārmikānāncōpari niraṁ varṣayati tāḍṣō yō yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitā, yūyaṁ tasyaiva santānā bhaviṣyatha|

XLVI yē yuṣmāsu prēma kurvanti, yūyaṁ yadi kēvalam tēvvēva prēma kurutha, tarhi yuṣmākaṁ kim phalam bhaviṣyati? caṅḍalā api tāḍṣam kim na kurvanti?

XLVII aparaṁ yūyaṁ yadi kēvalam svīyabhṛtṛtvēna namata, tarhi kim mahat karmma kurutha? caṅḍalā api tāḍṣam kim na kurvanti?

XLVIII tasmāt yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitā yathā pūrṇō bhavati, yūyamapi tāḍṣā bhavata|

VI

I sāvadhānā bhavata, manuḥjan darśayituṃ tēṣāṃ gōcarē dharmmakarma mā kuruta, tathā kṛtē yuṣmākaṃ svargasthapituḥ sakāśāt kiñcana phalaṃ na prāpsyatha|

II tvaṃ yadā dadāsi tadā kapaṭiṇō janā yathā manujēbhyaḥ praśaṃsāṃ prāptuṃ bhajanabhavanē rājamārgē ca tūriṃ vādayanti, tathā mā kuriḥ, ahaṃ tubhyaṃ yathārthaṃ kathayāmi, tē svakāyaṃ phalam alabhanta|

III kintu tvaṃ yadā dadāsi, tadā nijadakṣiṇakarō yat karōti, tad vāmakaraṃ mā jñāpaya|

IV tēna tava dānaṃ guptaṃ bhaviṣyati yastu tava pitā guptadarśi, sa prakāśya tubhyaṃ phalaṃ dāsyati|

V aparaṃ yadā prārthayasē, tadā kapaṭiṇaiva mā kuru, yasmāt tē bhajanabhavanē rājamārgasya kōṇē tiṣṭhantō lōkaṃ darśayantaḥ prārthayituṃ priyantē; ahaṃ yuṣmān tathyaṃ vadāmi, tē svakiyaphalaṃ prāpnuvan|

VI tasmāt prārthanākālē antarāgāraṃ praviśya dvāraṃ rudvva guptaṃ paśyatastava pituḥ samīpē prārthayasva; tēna tava yaḥ pitā guptadarśi, sa prakāśya tubhyaṃ phalaṃ dāsyati|

VII aparaṃ prārthanākālē dēvapūjakāiva mudhā punaruktiṃ mā kuru, yasmāt tē bōdhantē, bahuvāraṃ kathayāṃ kathitāyāṃ tēṣāṃ prārthanā grāhiṣyatē|

VIII yūyaṃ tēṣāmiva mā kuruta, yasmāt yuṣmākaṃ yad yat prayōjanaṃ yācanātaḥ prāgēva yuṣmākaṃ pitā tat jānāti|

IX ataēva yūyama idṛk prārthayadhvaṃ, hē asmākaṃ svargasthapitaḥ, tava nāma pūjyaṃ bhavatu|

X tava rājatvaṃ bhavatu; tavēcchā svargē yathā tathaiva mēdinyāmapi saphalā bhavatu|

XI asmākaṃ prayōjanīyam āhāraṃ adya dēhi|

XII vayaṃ yathā nijāparādhinaḥ kṣamāmahē, tathaivāsmākaṃ aparādhān kṣamasva|

XIII asmān parīkṣāṃ mānaya, kintu pāpātmanō rakṣa; rājatvaṃ gau-ravaṃ parākramaḥ ētē sarvvē sarvvadā tava; tathāstu|

XIV yadi yūyam anyēṣāṃ aparādhān kṣamadhvē tarhi yuṣmākaṃ svargasthapitāpi yuṣmān kṣamiṣyatē;

XV kintu yadi yūyam anyēṣāṃ aparādhān na kṣamadhvē, tarhi yuṣmākaṃ janakōpi yuṣmākaṃ aparādhān na kṣamiṣyatē|

XVI aparaṃ upavāsakālē kapaṭiṇō janā mānuṣān upavāsaṃ jñāpayituṃ svēṣāṃ vadanāni mlānāni kurvanti, yūyaṃ tajaiva viṣaṇavadanā mā bhavata; ahaṃ yuṣmān tathyaṃ vadāmi tē svakiyaphalam alabhanta|

XVII yadā tvaṃ upavasasi, tadā yathā lōkaistvaṃ upavāsīva na dṛṣyasē, kintu tava yo'gōcaraḥ pitā tēnaiva dṛṣyasē, tatkr̥tē nijaśirasi tailaṃ marddaya vadanañca prakṣālaya;

XVIII tēna tava yaḥ pitā guptadarśi sa prakāśya tubhyaṃ phalaṃ dāsyati|

XIX aparaṃ yatra sthānē kiṭāḥ kalañkāśca kṣayaṃ nayanti, cau-rāśca sandhiṃ karttayitvā cōrayituṃ śaknuvanti, tādṛṣyāṃ mēdinyāṃ svārthaṃ dhanāṃ mā sañcinuta|

XX kintu yatra sthānē kiṭāḥ kalañkāśca kṣayaṃ na nayanti, caurāśca sandhiṃ karttayitvā cōrayituṃ na śaknuvanti, tādṛṣē svargē dhanāṃ sañcinuta|

XXI yasmāt yatra sthānē yuṣmāṅka dhanam tatraiva khānē yuṣmākam manāmsi|

XXII lōcanam dēhasya pradīpakam, tasmāt yadi tava lōcanam prasannaṁ bhavati, tarhi tava kṛtsnam vapu rdīptiyuktaṁ bhaviṣyati|

XXIII kintu lōcanē'prasannē tava kṛtsnam vapuḥ tamisrayuktaṁ bhaviṣyati| ataēva yā dīptistvayi vidyatē, sā yadi tamisrayuktā bhavati, tarhi tat tamisraṁ kīyan mahat|

XXIV kōpi manujō dvau prabhū sēvitum na śaknōti, yasmād ēkam sammanya tadanyam na sammanyatē, yadvā ēkatra manō nidhāya tadanyam avamanyatē; tathā yūyamapiśvaraṁ lakṣmīncetyubhē sēvitum na śaknutha|

XXV aparam aham yuṣmabhyaṁ tathyaṁ kathayāmi, kiṁ bhakṣiyāmah? kiṁ pāsyāmah? iti prānadhāraṇāya mā cintayata; kiṁ paridhāsyāmah? iti kāyarakṣaṇāya na cintayata; bhakṣyāt prāṇaṁ vasaṅca vapuṁṣi kiṁ śrēṣṭhāni na hi?

XXVI vihāyasō vihaṅgamān vilōkayata; tai rnōpyatē na kṛtyatē bhāṅdāgārē na sañciyatē'pi; tathāpi yuṣmākam svargasthaḥ pitā tēbhya āhāraṁ vitarati|

XXVII yūyam tēbhyaḥ kiṁ śrēṣṭhā na bhavatha? yuṣmākam kaścit manujaḥ cintayan nijāyuṣaḥ kṣaṇamapi varddhayitum śaknōti?

XXVIII aparam vasaṇāya kutaścintayata? kṣētrōtpannāni puṣpāni katham varddhantē tadālōcayata| tāni tantūn nōtpādayanti kimapi kāryam na kurvanti;

XXIX tathāpyaham yuṣmān vadāmi, sulēmān tādrḡ aiśvaryyavānapi tatpuṣpamiva vibhūṣitō nāsiti|

XXX tasmāt kṣadya vidyamānaṁ ścaḥ cullyām nikṣēpsyatē tādrṣam yat kṣētrasthitaṁ kusumaṁ tat yadiścara itthaṁ bibhūṣayati, tarhi hē stōkapratyayinō yuṣmān kiṁ na paridhāpayiṣyati?

XXXI tasmāt asmābhiḥ kimatsyatē? kiñca pāyisyatē? kiṁ vā paridhāyisyatē, iti na cintayata|

XXXII yasmāt dēvarccakā apīti cēṣṭantē; ētēṣu dravyēṣu prayōjanamastīti yuṣmākam svargasthaḥ pitā jānāti|

XXXIII ataēva prathamata īśvarīyarājyaṁ dharmmañca cēṣṭadhvaṁ, tata ētāni vastūni yuṣmabhyaṁ pradāyisyantē|

XXXIV śvaḥ kṛtē mā cintayata, śvaēva svayaṁ svamuddīśya cintayisyati; adyatāni yā cintā sādyakṛtē pracuratarā|

VII

I yathā yūyam dōṣikṛtā na bhavatha, tatkrṭē'nyam dōṣiṇam mā kuruta|

II yatō yādṛṣēna dōṣēna yūyam parān dōṣiṇaḥ kurutha, tādrṣēna dōṣēna yūyamapi dōṣikṛtā bhaviṣyatha, anyañca yēna parimāṇēna yuṣmābhiḥ parimīyatē, tēnaiva parimāṇēna yuṣmatkrṭē parimāyisyatē|

III aparañca nijanayanē yā nāsā vidyatē, tām anālōcyā tava sahaḥsya lōcanē yat tṛṇam āstē, tadēva kutō vikṣasē?

IV tava nijalōcanē nāsāyām vidyamānāyām, hē bhrātaḥ, tava nayanāt tṛṇam bahiṣyartum anujānihi, kathāmētām nijasahajāya katham kathayitum śaknōṣi?

V hē kapaṭin, ādau nijanayanāt nāsām bahiṣkuru tatō nijadrṣṭau suprasannāyām tava bhrātṛ rlocanāt tṛṇam bahiṣkartum śakṣyasi|

VI anyañca saramēyēbhyaḥ pavitravastūni mā vitarata, varāhānām samakṣaṅca muktā mā nikṣipata; nikṣepānāt tē tāḥ sarvvāḥ padai rdalaiṣyanti, parāvṛtya yuṣmānapi vidaraiṣyanti|

VII yācadhvaṁ tatō yuṣmabhyaṁ dāyīṣyatē; mṛgayadhvaṁ tata ud-dēsaṁ lapsyadhvē; dvāraṁ āhata, tatō yuṣmatkṛtē muktaṁ bhaviṣyati|

VIII yasmād yēna yācyatē, tēna labhyatē; yēna mṛgyatē tēnōddēsaḥ prāpyatē; yēna ca dvāraṁ āhanyatē, tatḥ dvāraṁ mōcyatē|

IX ātmajēna pūpē prārthitē tasmai pāṣāṇaṁ viśrānyati,

X mīnē yācitē ca tasmai bhujagaṁ vitarati, ētādṛśaḥ pitā yuṣmākaṁ madhyē ka āstē?

XI tasmād yūyam abhadraḥ santō'pi yadi nijabalākēbhya utta-maṁ dravyaṁ dātum jānītha, tarhi yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitā svīyayācakēbhyaḥ kimuttamaṁ vastūni na dāsyati?

XII yuṣmān pratītarēṣāṁ yādṛśō vyavahārō yuṣmākaṁ priyaḥ, yūyam tān prati tādṛśānēva vyavahārān vidhatta; yasmād vyavasthābhaviṣyadvādinām vacanānām iti saram|

XIII saṅkīrṇadvārēṇa praviśata; yatō narakagamaṇāya yad dvāraṁ tad vistīrṇaṁ yacca vartma tad bṛhat tēna bahavaḥ praviśanti|

XIV aparaṁ svargagamaṇāya yad dvāraṁ tat kīḍḥka saṅkīrṇaṁ| yacca vartma tat kīḍḥg durgamam| taduddēṣṭāraḥ kiyantō'lpāḥ|

XV aparañca yē janā mēṣavēśēna yuṣmākaṁ samīpam āgacchanti, kintvantardurantā vṛkā ētādṛśēbhyo bhaviṣyadvādidbhyaḥ sāvadhānā bhavata, yūyaṁ phalēna tān paricēturṁ śaknutha|

XVI manujāḥ kiṁ kaṅṭakinō vṛkṣād drākṣāphalāni śṛgālakōlitaśca uḍumbaraphalāni śatayanti?

XVII tadvad uttama ēva pādapa uttamaphalāni janayati, adhamapādapaēvādhmaphalāni janayati|

XVIII kintūttamapādapaḥ kadāpyadhmaphalāni janayitum na śaknōti, tathādhmōpi pādapa uttamaphalāni janayitum na śaknōti|

XIX aparaṁ yē yē pādapā adhamaphalāni janayanti, tē kṛttā vahnau kṣipyantē|

XX ataēva yūyaṁ phalēna tān paricēṣyatha|

XXI yē janā māṁ prabhuṁ vadanti, tē sarvvē svargarājyaṁ pravēkṣyanti tanna, kintu yō mānavō mama svargasthasya pituriṣṭaṁ karmma karōti sa ēva pravēkṣyati|

XXII tad dinē bahavō māṁ vadiṣyanti, hē prabhō hē prabhō, tava nāmnā kimasmāmi rbhaviṣyadvākyaṁ na vyāḥṛtaṁ? tava nāmnā bhūtāḥ kiṁ na tyājitāḥ? tava nāmnā kiṁ nānādbhūtāni karmmaṇi na kṛtāni?

XXIII tadāhaṁ vadiṣyāmi, hē kukarmmakāriṇō yuṣmān ahaṁ na vēdmi, yūyaṁ matsamīpād dūribhavata|

XXIV yaḥ kaścit mamaitāḥ kathāḥ śrutvā pālayati, sa pāṣāṇōpari gṛhanirmmātrā jñāninā saha mayōpamīyatē|

XXV yatō vṛṣṭau satyām āplāva āgatē vāyau vātē ca tēsu tadgēhaṁ lagnēṣu pāṣāṇōpari tasya bhittēstanna patati|

XXVI kintu yaḥ kaścit mamaitāḥ kathāḥ śrutvā na pālayati sa saikatē gēhanirmmātrā jñāninā upamīyatē|

XXVII yatō jalavṛṣṭau satyām āplāva āgatē pavanē vātē ca tai rgṛhē samāghātē tat patati tatpatanaṁ mahad bhavati|

XXVIII yīsunaitēṣu vākyēṣu samāpitēṣu mānavāstadīyōpadēśam
āścaryyaṁ mēnirē|

XXIX yasmāt sa upādhyāyā iva tān nōpadidēśa kintu samarthapurūṣaiva
samupadidēśa|

VIII

I yadā sa parvatād avārōhat tadā bhavō mānavāstatpascād vavrajuḥ|

II ēkaḥ kuṣṭhavān āgatyā taṁ praṇamya babhāṣē, hē prabhō, yadi
bhavān sammanyatē, tarhi mām nirāmayāṁ karttuṁ śaknōti|

III tatō yīśuḥ karaṁ prasāryya tasyāṅgaṁ spr̥ṣan vyājahāra, sam-
manyē'haṁ tvaṁ nirāmayō bhava; tēna sa tatkṣaṇāt kuṣṭhēnāmōci|

IV tatō yīśustaṁ jagāda, avadhēhi kathāmētāṁ kaścidapi mā brūhi,
kintu yājakasya sannidhiṁ gatvā svātmānaṁ darśaya manuḷebhyō ni-
janirāmayatvaṁ pramaṇayitūṁ mūsānirūpitaṁ dravyam utsr̥ja ca|

V tadanantaraṁ yīśunā kapharnāhūmnāmani nagarē praviṣṭē kaścit
śatasēnāpatistatsamīpam āgatyā vinīya babhāṣē,

VI hē prabhō, madīya ēkō dāsaḥ pakṣāghātavyādhinā bhṛṣāṁ vyathitaḥ,
satu śayanīya āstē|

VII tadānīm yīśustasmai kathitavān, ahaṁ gatvā taṁ nirāmayāṁ
kariṣyāmi|

VIII tataḥ sa śatasēnāpatiḥ pratyavadat, hē prabhō, bhavān yat mama
gēhamadhyāṁ yāti tadyōgyabhājanaṁ nāhamasmi; vānmātram ādiśatu,
tēnaiva mama dāsō nirāmayō bhaviṣyati|

IX yatō mayi paranidhnē'pi mama nidēśavaśyāḥ kati kati sēnāḥ santi,
tata ēkasmin yāhityuktē sa yāti, tadanyasmin ēhityuktē sa āyāti, tathā
mama nijadāsē karmmatat kurvvityuktē sa tat karōti|

X tadānīm yīśustasyaitat vacō niśamya vismayāpannō'bhūt;
nijapaścādgāminō mānavān avōcca, yuṣmān tathyaṁ vacmi,
isrāyēliyalōkānām madhyē'pi naitādr̥ṣō viśvāsō mayā prāptaḥ|

XI anyaccāhaṁ yuṣmān vadāmi, bahavaḥ pūrvvasyāḥ paścimāyāśca
diśa āgatyā ibrahīmā ishākā yākūbā ca sākam militvā samupavēkṣyanti;

XII kintu yatra sthānē rōdanadantagharṣaṇē bhavatastasmin
bahirbhūtataṁsire rājyasya santānā nikṣēsyantē|

XIII tataḥ paraṁ yīśustaṁ śatasēnāpatiṁ jagāda, yāhi, tava
pratītyanusārātō maṅgalaṁ bhūyāt; tadā tasminnēva daṇḍē tadiyadāsō
nirāmayō babhūva|

XIV anantaraṁ yīśuḥ pitarasya gēhamupasthāya jvarēṇa pīditāṁ
śayanīyasthitāṁ tasya śvaśrūṁ vīkṣāncakrē|

XV tatastēna tasyāḥ karasya spr̥ṣṭatavāt jvarastāṁ tatyāja, tadā sā
samutthāya tān siṣēvē|

XVI anantaraṁ sandhyāyām satyām bahuśō bhūtagrastamanujān ta-
sya samīpam āninyuḥ sa ca vākyēna bhūtān tyājayāmāsa, sarv-
vaprakārapīditajanāmśca nirāmayān cakāra;

XVII tasmāt, sarvā durbbalatāsmākāṁ tēnaiva paridhāritā|
asmākāṁ sakalāṁ vyādhiṁ saēva saṁgr̥hitavān| yadētadvacanaṁ
yīśayiyabhaviṣyadvādinōktamāsīt, tattadā saphalamabhavat|

XVIII anantaraṁ yīśuścaturdikṣu janānivahaṁ vilōkya taṭinyāḥ pārāṁ
yātūṁ śiṣyān ādidēśa|

XIX tadānīm ēka upādhyāya āgatya kathitavān, hē gurō, bhavān yatra yāsyati tatrāhamapi bhavataḥ paścād yāsyāmi|

XX tatō yīsu rjagāda, krōṣṭuḥ sthātuṁ sthānaṁ vidyatē, vihāyasō vihaṅgamānām niḍāni ca santi; kintu manuṣyaputrasya śīraḥ sthāpayituṁ sthānān na vidyatē|

XXI anantaram apara ēkaḥ śiṣyastam babhāṣē, hē prabhō, prathamatō mama pitaram śmaśānē nidhātuṁ gamanārtham mām anumanyasva|

XXII tatō yīsuruktavān mṛtā mṛtān śmaśānē nidadhatu, tvam mama paścād āgaccha|

XXIII anantaram tasmin nāvamārūḍhē tasya śiṣyāstatpaścāt jagmuḥ|

XXIV paścāt sāgarasya madhyam tēsu gatēsu tādrśaḥ prabalō jhañbhānila udatiṣṭhat, yēna mahātaraṅga utthāya taraṇim chāditavān, kintu sa nidrita āsit|

XXV tadā śiṣyā āgatya tasya nidrābhaṅgam kṛtvā kathayāmasuḥ, hē prabhō, vayam mriyāmahē, bhavān asmākaṁ prāṇan rakṣatu|

XXVI tadā sa tān uktavān, hē alpaviśvāsinō yūyam kutō vibhītha? tataḥ sa utthāya vātam sāgaraṅca tarjayāmāsa, tatō nirvātama bhavat|

XXVII aparam manujā vismayam vilōkya kathayāmasuḥ, ahō vātasaritpatī asya kimājñāgrāhiṇau? kīdrśō'yaṁ mānavah|

XXVIII anantaram sa pārām gatvā gidēriyadēsam upasthitavān; tadā dvau bhūtagrastamanujau śmaśānasthānād bahi rbhūtvā tam sāksāt kṛtavantau, tāvētādrśau pracaṇḍāvāstām yat tēna sthānēna kōpi yātuṁ nāśaknōt|

XXIX tāvucaih kathayāmasatuḥ, hē īśvarasya sūnō yīśō, tvayā sākam āvayōḥ kaḥ sambandhaḥ? nirūpitakālāt prāgēva kimāvabhyām yātanām dātum atrāgatōsi?

XXX tadānīm tābhyām kiñcid dūrē varāhānām ēkō mahāvrajō'carat|

XXXI tatō bhūtau tau tasyāntikē vinīya kathayāmasatuḥ, yadyāvām tyājayasi, tarhi varāhānām madhyēvrajam āvām prēraya|

XXXII tadā yīsuravadat yātam, anantaram tau yadā manujau vihāya varāhān āsritavantau, tadā tē sarvvē varāhā uccasthānāt mahājavēna dhāvantaḥ sāgarīyatōyē majjantō mamruḥ|

XXXIII tatō varāharaṣṭakāḥ palāyamānā madhyēnagaram tau bhūtagrastau prati yadyad aghaṭata, tāḥ sarvvavārttā avadan|

XXXIV tatō nāgarikāḥ sarvvē manujā yīsuṁ sāksāt karttuṁ bahirāyātāḥ taṅca vilōkya prārthayāñcakirē bhavān asmākaṁ simātō yātu|

IX

I anantaram yīsu r naukāmāruhya punaḥ pāramāgatya nijagrāmam āyayau|

II tataḥ katipayā janā ēkaṁ pakṣāghātinam svaṭṭōpari śāyayitvā tatsamīpam ānayan; tatō yī sustēṣām pratītiṁ vijñāya tam pakṣāghātinam jagāda, hē putra, susthīrō bhava, tava kaluṣasya marṣaṇam jātam|

III tam kathām niśamya kiyanta upādhyāyā manaḥsu cintitavanta ēṣa manuja īśvaram nindati|

IV tataḥ sa tēṣām etādrśim cintām vijñāya kathitavān, yūyam manaḥsu kṛta etādrśim kucintām kurutha?

V tava pāpamarṣaṇam jātam, yadvā tvamutthāya gaccha, dvayōranayō rvākyayōḥ kiṁ vākyam vaktum sugamam?

^{VI} kintu mēdinyām kaluṣam kṣamitum manujasutasya sāmartyamastīti yūyam yathā jānītha, tadarthaṁ sa taṁ pakṣāghātinam gaditavān, uttiṣṭha, nijaṣayanīyam ādāya gēhaṁ gaccha |

^{VII} tataḥ sa tatkṣaṇād utthāya nijagēhaṁ prasthitavān |

^{VIII} mānavā itthaṁ vilōkya vismayaṁ mēnirē, īsvarēṇa mānavāya sāmartyam idrṣāṁ dattaṁ iti kāraṇāt taṁ dhanyaṁ babhāṣirē ca |

^{IX} anantaram yīsustatsthānād gacchan gacchan karasaṁgrahasthānē samupaviṣṭam mathināmānam ēkaṁ manujam vilōkya taṁ babhāṣē, mama paścād āgaccha, tataḥ sa utthāya tasya paścād vavrāja |

^X tataḥ param yīsau gṛhē bhōktum upaviṣṭe bahavaḥ karasaṁgrāhiṇaḥ kaluṣiṇaśca mānavā āgatya tēna sākaṁ tasya śiṣyaiśca sākaṁ upa-viviśuḥ |

^{XI} phirūsinastad dṛṣṭvā tasya śiṣyān babhāṣirē, yuṣmākaṁ guruḥ kiṁ nimittam karasaṁgrāhibhiḥ kaluṣibhiśca sākaṁ bhurṅktē?

^{XII} yīsustat śrutvā tān pratyavadat, nirāmayaḷōkānām cikitsakēna prayōjanaṁ nāsti, kintu sāmayaḷōkānām prayōjanamāstē |

^{XIII} atō yūyam yātvā vacanasyāyārthaṁ śikṣadhvam, dayāyam mē yathā prīti rna tathā yajñakarmmaṇi | yatō'ham dhārmikān āhvātum nāgatō'smi kintu manaḥ parivarttayitum pāpina āhvātum āgatō'smi |

^{XIV} anantaram yōhanaḥ śiṣyāstasya samīpam āgatya kathayāmasuḥ, phirūśinō vayaṅca punaḥ punarupavasāmaḥ, kintu tava śiṣyā nōpavasanti, kutaḥ?

^{XV} tadā yīsustān avōcat yāvat sakhīnām saṁgē kanyāyā varastiṣṭhati, tāvat kiṁ tē vilāpaṁ karttum śakluvanti? kintu yadā tēṣām saṁgād varaṁ nayanti, tādrṣaḥ samaya āgamiṣyati, tadā tē upavatsyanti |

^{XVI} purātanavasanē kōpi navinavastraṁ na yōjayati, yasmāt tēna yōjitēna purātanavasanam chinatti tacchidraṅca bahukutsitam dṛṣyate |

^{XVII} anyaṅca purātanakutvām kōpi navānagōstanīrasam na nidadhāti, yasmāt tathā kṛtē kutū rvidīryatē tēna gōstanīrasaḥ patati kutūśca nāsyati; tasmāt navināyām kutvām navinō gōstanīrasaḥ sthāpyatē, tēna dvayōraṇam bhavati |

^{XVIII} aparaṁ tēnaitatkathākathanakālē ekō'dhipatistam praṇamya babhāṣē, mama duhitā prāyēṇaitāvatkālē mṛtā, tasmād bhavānāgatya tasyā gātrē hastamarpayatu, tēna sā jiviṣyati |

^{XIX} tadānīm yīśuḥ śiṣyaiḥ sākaṁ utthāya tasya paścād vavrāja |

^{XX} ityanantarē dvādaśavatsarān yāvat pradaraṁmayēna śirṇaikā nārī tasya paścād āgatya tasya vasanasya granthim pasparśa;

^{XXI} yasmāt mayā kēvalam tasya vasanam spṛṣṭvā svasthyam prāpsyatē, sā nārīti manasi niścitavati |

^{XXII} tatō yīśurvadanam parāvarttya tāṁ jagāda, hē kanyē, tvaṁ susthirā bhava, tava viśvasastvām svasthāmākārṣit | etadvākyē gaditāēva sā yōṣit svasthābhūt |

^{XXIII} aparaṁ yīsustasyādhyakṣasya gēhaṁ gatvā vādakaprabhṛtin bahūn lōkān śabdāyamānān vilōkya tān avadat,

^{XXIV} panthānam tyaja, kanyēyam nāmriyata nidritāstē; kathāmētām śrutvā tē tamupajahasuḥ |

^{XXV} kintu sarvveṣu bahiṣkṛtēsu sō'bhyantaram gatvā kanyāyāḥ karaṁ dhṛtavān, tēna sōdatiṣṭhat;

^{XXVI} tatastatkarmmaṇō yaśaḥ kṛtsnam taṁ dēśam vyāptavat |

XXVII tataḥ paraṁ yīsustasmāt sthānād yātrām cakāra; tadā hē dāyūdaḥ santāna, asmān dayasva, iti vadantau dvau janāvandhau prōcāirāhūyantau tatpaścād vavrajatuḥ|

XXVIII tatō yīsau gēhamadhyāṁ praviṣṭaṁ tāvapi tasya samīpam upasthitavantau, tadānīm sa tau pṛṣṭavān karmmaitat karttuṁ mama sāmārthyam āstē, yuvām kimiti pratīthaḥ? tadā tau pratyūcatuḥ, satyaṁ prabhō|

XXIX tadānīm sa tayō rlōcanāni spr̥ṣan babhāṣē, yuvayōḥ pratīyanusārād yuvayō rmaṅgalaṁ bhūyāt| tēna tatkṣaṇāt tayō rnētrāṇi prasannānyabhavan,

XXX paścād yīsustau dṛḍhamājñāpya jagāda, avadhattam ētām kathām kōpi manujō ma jāniyāt|

XXXI kintu tau prasthāya tasmin kṛtsnē deśē tasya kīrttiṁ prakāśayāmāsatuḥ|

XXXII aparaṁ tau bahiryāta ētasminnantarē manujā ēkaṁ bhūtagrastamūkaṁ tasya samīpam ānitavantah|

XXXIII tēna bhūtē tyājītē sa mūkaḥ kathām kathayituṁ prārabhata, tēna janā vismayaṁ vijñāya kathayāmāsuḥ, isrāyēlō vaṁśē kadāpi nēdṛgadṛṣyata;

XXXIV kintu phirūśinaḥ kathayañcakruḥ bhūtādhipatinā sa bhūtān tyājayati|

XXXV tataḥ paraṁ yīsustēsām bhajanabhavana upadiśan rājyasya susaṁvādaṁ pracārayan lōkānām yasya ya āmayō yā ca piḍāsīt, tān śamayan śamayāṁśca sarvvāṇi nagarāṇi grāmāmśca babhrāma|

XXXVI anyāṅca manujān vyākulān arakṣakamēsāniva ca tyaktān nirīkṣya tēṣu kāruṇikaḥ san śiṣyān avadat,

XXXVII śasyāni pracurāṇi santi, kintu chēttāraḥ stōkāḥ|

XXXVIII kṣētraṁ pratyaparān chēdakān prahētum śasyasvāmināṁ prārthayadhvam|

X

^I anantaraṁ yīsu rdvādaśaśiṣyān āhūyamēdhyabhūtān tyājayituṁ sarv-vaparakārarōgān piḍāśca śamayituṁ tēbhyaḥ sāmārthyamadāt|

^{II} tēsām dvādaśapṛēṣyānām nāmānyētāni| prathamaṁ śimōn yaṁ pītarāṁ vadanti, tataḥ paraṁ tasya sahaja āndriyaḥ, sivadiyasya putrō yākub

^{III} tasya sahajō yōhan; philip barthalamay thōmāḥ karasaṁgrāhī mathih, alphēyaputrō yākub,

^{IV} kināniyaḥ śimōn, ya iṣkariyōṭiyayihūdāḥ khriṣṭaṁ parakare'rpayat|

^V ētān dvādaśaśiṣyān yīsuḥ pṛēṣayan ityājñāpayat, yūyam anyadeśiyānām padavīm sēmirōṇiyānām kimapi nagaraṅca na praviśyē

^{VI} isrāyēlgōtrasya hāritā yē yē mēṣāstēsāmēva samīpaṁ yāta|

^{VII} gatvā gatvā svargasya rājatvaṁ savidhamabhavat, ētām kathām pracārayata|

^{VIII} āmayagrastān svasthān kuruta, kuṣṭhinaḥ pariṣkuruta, mṛṭalōkān jīvayata, bhūtān tyājayata, vinā mūlyaṁ yūyam alabhadhvaṁ vinaiva mūlyaṁ viśrāṇayata|

^{IX} kintu svēsām kaṭibandhēṣu svarṇarūpyatāmṛānām kimapi na gṛhlīta|

X anyacca yātrāyai cēlasamputaṃ vā dvitīyavasanaṃ vā pādukē vā yaṣṭiḥ, ētaṃ mā gṛhīta, yataḥ kāryyakṛt bhartuṃ yōgyō bhavati|

XI aparaṃ yūyaṃ yat puraṃ yañca grāmaṃ praviśatha, tatra yō janō yōgyapātraṃ tamavagatya yānakālaṃ yāvat tatra tiṣṭhata|

XII yadā yūyaṃ tadgēhaṃ praviśatha, tadā tamāśiṣaṃ vadata|

XIII yadī sa yōgyapātraṃ bhavati, tarhi tatkalyāṇaṃ tasmai bhaviṣyati, nōcēt sāśīryuṣmabhyamēva bhaviṣyati|

XIV kintu yē janā yuṣmākamātithyaṃ na vidadhati yuṣmākaṃ kathāñca na śṛṅvanti tēṣāṃ gēhāt purādvā prasthānakālē svapadūliḥ pāyayata|

XV yuṣmānahaṃ tathyaṃ vacmi vicāradinē tatpurasya daśātaḥ sidōmamōrāpurayōrdaśā sahyatarā bhaviṣyati|

XVI paśyata, vṛkayūthamadyē mēṣaḥ yathāvistathā yuṣmāna prahīṇōmi, tasmād yūyam ahiriva satarkāḥ kapōtāivāhimsakā bhavata|

XVII nṛbhyāḥ sāvadhānā bhavata; yatastai ryūyaṃ rājasamśadi samarpīṣyadhvē tēṣāṃ bhajanagēhē prahāriṣyadhvē|

XVIII yūyaṃ mannāmahētōḥ śāstrṇāṃ rājñāñca samakṣaṃ tānanyadēśinaścādhi śakṣitvārthamānēṣyadhvē|

XIX kintvitthaṃ samarpitā yūyaṃ kathaṃ kimuttaraṃ vakṣyatha tatra mā cintayata, yatastadā yuṣmābhi ryad vaktavyaṃ tat taddaṇḍē yuṣmanahaṃ su samupasthāsyati|

XX yasmāt tadā yō vakṣyati sa na yūyaṃ kintu yuṣmākamantarasthaḥ pitrātmā|

XXI sahaḥ sahajaṃ tātaḥ sutañca mṛtau samarpayīṣyati, apatyāgi svasvapitrō rvipakṣibhūya tau ghātayīṣyanti|

XXII mannāmahētōḥ sarvvē janā yuṣmān ṛtīyīṣyantē, kintu yaḥ śēṣaṃ yāvad dhairyaṃ gṛtvā sthāsyati, sa trāyīṣyatē|

XXIII tai ryadā yūyamēkapurē tādiṣyadhvē, tadā yūyamanyapuraṃ palāyadhvaṃ yuṣmānahaṃ tathyaṃ vacmi yāvanmanujasutō naiti tāvad isrāyēldēśiyasarvanagarabhramaṇaṃ samāpayituṃ na śakṣyatha|

XXIV gurōḥ śiṣyō na mahān, prabhōrdāsō na mahān|

XXV yadī śiṣyō nijagurō rdāsaśca svaprabhōḥ samānō bhavati tarhi tad yathēṣṭaṃ| cēttairgṛhapatirbhūtarāja ucyatē, tarhi parivārāḥ kim tathā na vakṣyantē?

XXVI kintu tēbhyō yūyaṃ mā bibhīta, yatō yanna prakāśīṣyatē, tādrk chādītaṃ kimapi nāsti, yacca na vyañciṣyatē, tādrk guptaṃ kimapi nāsti|

XXVII yadahaṃ yuṣmān tamasi vacmi tad yuṣmābhirdiptau kathyatām; karñābhyāṃ yat śrūyatē tad gēhōpari pracāryyatām|

XXVIII yē kāyaṃ hantuṃ śaknuvanti nātmānaṃ, tēbhyō mā bhaiṣṭa; yaḥ kāyātmanau nirayē nāsayituṃ, śaknōti, tatō bibhīta|

XXIX dvau caṭakau kimēkatāmramudrayā na vikriyētē? tathāpi yuṣmattātānumatiṃ vinā tēṣāmēkōpi bhuvī na patati|

XXX yuṣmacchirasāṃ sarvvakacā gaṇitāṃḥ santi|

XXXI atō mā bibhīta, yūyaṃ bahucaṭakēbhyō bahumūlyāḥ|

XXXII yō manujasākṣānmāmaṅgīkurutē tamahaṃ svar-gasthatātasākṣādaṅgīkariṣyē|

XXXIII pṛthvyāmahaṃ śāntiṃ dātumāgatāiti mānubhavata, śāntiṃ dātūṃ na kintvasiṃ|

XXXIV pitṛmāṭṛścaśrūbhiḥ sākaṃ sutasutābadhū rvirōdhayituñcāgatēsmi|

XXXV tataḥ svasvaparivāraēva nṛśatru rbhavitā|

XXXVI yaḥ pitari mātari vā mattōdhikaṁ priyatē, sa na madarhaḥ;

XXXVII yaśca sutē sutāyām vā mattōdhikaṁ priyatē, seṅpi na madarhaḥ|

XXXVIII yaḥ svakruśaṁ gṛhlan matpascānnaiti, seṅpi na madarhaḥ|

XXXIX yaḥ svaprāṇanavati, sa tān hārayiśyatē, yastu matkṛtē svaprāṇān hārayati, sa tānavati|

XL yō yuśmākamātithyaṁ vidadhāti, sa mamātithyaṁ vidadhāti, yaśca mamātithyaṁ vidadhāti, sa matprerakasyātithyaṁ vidadhāti|

XLI yō bhaviśyadvāditi jñātvā tasyātithyaṁ vidhattē, sa bhaviśyadvādinah phalaṁ lapsyatē, yaśca dhārmika iti vidadhvā tasyātithyaṁ vidhattē sa dhārmikamānavasya phalaṁ prāpsyati|

XLII yaśca kaścit etēśāṁ kṣudranarāṇāṁ yaṁ kañcanaikaṁ śiśya iti vidadhvā kaṁsaikaṁ śītalasalilāṁ tasmai dattē, yuśmānahaṁ tathyaṁ vadāmi, sa kēnāpi prakāreṇa phalēna na vañciśyatē|

XI

I itthaṁ yīśuḥ svadvādaśaśiśyāṇāmājñāpanaṁ samāpya purē pura upadeśtuṁ susaṁvādaṁ pracārayituṁ tatssthānāt pratasthē|

II anantaraṁ yōhan kārayām tiśṭhan khriśṭasya karmmaṇāṁ vārttaṁ prāpya yasyāgamanavārttāsīt saēva kiṁ tvaṁ? vā vayamanyam apēkśiśyāmahē?

III etat praśtuṁ nijau dvau śiśyau prāhiṇōt|

IV yīśuḥ pratyavōcat, andhā nētrāṇi labhantē, khañcā gacchanti, kuśṭhinaḥ svasthā bhavanti, badhirāḥ śṛṅvantī, mṛtā jivanta uttiśṭhanti, daridrāṇāṁ samīpē susaṁvādaḥ pracāryata,

V etāni yadyad yuvāṁ śṛṅuthaḥ paśyathaśca gatvā tadvārttaṁ yōhanaṁ gadataṁ|

VI yasyāhaṁ na vighnūbhavāmi, saēva dhanyaḥ|

VII anantaraṁ tayōḥ prasthitayō ryīśu ryōhanam uddiśya janān jagāda, yūyaṁ kiṁ draśtuṁ vahirmadhyēprāntaram agacchata? kiṁ vātēna kampitaṁ nalaṁ?

VIII vā kiṁ vīkṣituṁ vahirgatavantaḥ? kiṁ parihitasūkṣmavasanaṁ manujamēkaṁ? paśyata, yē sūkṣmavasanaṁni paridadhati, tē rājadhānyāṁ tiśṭhanti|

IX tarhi yūyaṁ kiṁ draśtuṁ bahiragamata, kimēkaṁ bhaviśyadvādināṁ? tadēva satyaṁ| yuśmānahaṁ vadāmi, sa bhaviśyadvādinōpi mahān;

X yataḥ, paśya svakīyadūtōyaṁ tvadagrē prēśyatē mayā| sa gatvā tava panthānaṁ smayak pariśkariśyati|| etadvacanaṁ yamadhi likhitamāstē sō'yaṁ yōhan|

XI aparaṁ yuśmānahaṁ tathyaṁ bravīmi, majjayitu ryōhanaḥ śrēśṭhaḥ kōpi nārītō nājayata; tathāpi svargarājyamadhyē sarvvēbhyō yaḥ kṣudraḥ sa yōhanaḥ śrēśṭhaḥ|

XII aparañca ā yōhanō'dya yāvat svargarājyaṁ balādākrāntaṁ bhavati ākraminaśca janā balēna tadadhikurvanti|

XIII yatō yōhanaṁ yāvat sarvvabhaviśyadvādibhi rvyavasthayā ca upadeśaḥ prakāśyata|

XIV yadi yūyamidaṁ vākyaṁ grahītuṁ śaknutha, tarhi śrēyaḥ, yasyāgamanasya vacanamāstē sō'yaṁ ēliyaḥ|

XV yasya śrōturī karnau staḥ sa śṛṅōtu|

XVI ēte vidyamānajanāḥ kai rmayōpamiyantē? yē bālakā haṭṭa upaviśya svaṁ svaṁ bandhumāhūya vadanti,

XVII vayaṁ yuṣmākaṁ samīpē vaṁśīravādayāma, kintu yūyaṁ nānṛtyata; yuṣmākaṁ samīpē ca vayamarōdima, kintu yūyaṁ na vyalapata, tādrśai rbālakaista upamāyiṣyantē|

XVIII yatō yōhan āgatya na bhuktavān na pītavāṁśca, tēna lōkā vadanti, sa bhūtagrasta iti|

XIX manujasuta āgatya bhuktavān pītavāṁśca, tēna lōkā vadanti, paśyata eṣa bhōktā madyapātā caṅḍalapāpināṁ bandhaśca, kintu jñāninō jñānavyavahāraṁ nirdōṣaṁ jānanti|

XX sa yatra yatra purē bahvaścaryyaṁ karmma kṛtavān, tannivāsināṁ manaḥparāvṛṭtyabhāvāt tāni nagaraṇi prati hantētyuktā kathitavān,

XXI hā kōrāsīn, hā baitsaidē, yuṣmanmadhyē yadyadāścaryyaṁ karmma kṛtaṁ yadi tat sōrasidōnagara akāriṣyata, tarhi pūrvvamēva tan-nivāsināḥ śānavasanē bhasmani cōpaviśantō manāṁsi parāvarttiṣyanta|

XXII tasmādahaṁ yuṣmān vadāmi, vicāradinē yuṣmākaṁ daśātaḥ sōrasidōnō rdaśā sahyatārā bhaviṣyati|

XXIII aparāñca bata kapharnāhūm, tvaṁ svargaṁ yāvadunnatōsi, kintu narakē nikṣēpsyasē, yasmāt tvayi yānyāścaryyāṇi karmmanyakāriṣata, yadi tāni sidōnagara akāriṣyanta, tarhi tadadya yāvadasthāsyat|

XXIV kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, vicāradinē tava daṅḍataḥ sidōmō daṅḍō sahyatarō bhaviṣyati|

XXV ētasminnēva samayē yīśuḥ punaruvāca, hē svar-gapṛthivyōrēkādhīpatē pītastvaṁ jñānavatō viduṣaśca lōkān pratyētāni na prakāśya bālākān prati prakāśitavān, iti hētōstvāṁ dhanyaṁ vadāmi|

XXVI hē pitaḥ, itthaṁ bhavēt yata idaṁ tvadrṣṭāvuttamaṁ|

XXVII pitrā mayi sarvvāṇi samarpitāni, pītaṁ vinā kōpi putraṁ na jānāti, yān prati putrēṇa pitā prakāśyatē tān vinā putrād anyāḥ kōpi pītaṁ na jānāti|

XXVIII hē pariśrāntā bhārākrāntāśca lōkā yūyaṁ matsannidhim āgacchata, ahaṁ yuṣmān viśramayiṣyāmi|

XXIX ahaṁ kṣamaṇaśīlō namramanāśca, tasmāt mama yugaṁ svēśāmupari dhārayata mattaḥ śīkṣadhvañca, tēna yūyaṁ svē svē manasi viśrāmaṁ lapsyadhvē|

XXX yatō mama yugam anāyāsaṁ mama bhāraśca laghuḥ|

XII

I anantaraṁ yīśu rviśrāmavārē śsyamadyēna gacchati, tadā tacchiṣyā bubhuṣitāḥ santaḥ śsyamañjarīśchatvā chitvā khādītumārabhanta|

II tad vilōkya phirūśinō yīśuṁ jagaduḥ, paśya viśrāmavārē yat karmmakarttavayaṁ tadēva tava śiṣyāḥ kurvanti|

III sa tān pratyavadata, dāyūd tatsaṅginaśca bubhuṣitāḥ santō yat karmmakurvvan tat kiṁ yuṣmābhi rnapāṭhi?

IV yē darśaniyāḥ pūpāḥ yājakān vinā tasya tat-saṅgimanujanāñcābhōjaniyāsta īśvarāvāsaṁ praviṣṭēna tēna bhuktāḥ|

V anyacca viśrāmavārē madhyemādiraṁ viśrāmavāriyaṁ niya-maṁ laṅvantōpi yājakā nirdōṣā bhavanti, śāstramadyē kimidamapi yuṣmābhi rna paṭhitaṁ?

^{VI} yuṣmānahaṃ vadāmi, atra sthānē mandirādapi garīyān ēka āstē|

^{VII} kintu dayāyāṃ mē yathā prīti rna tathā yajñakarmmaṇi|
ētadvacanasyārthaṃ yadi yuyam ajñāsiṣṭa tarhi nirdōṣān dōṣiṇō
nākārṣṭa|

^{VIII} anyacca manujasutō viśrāmavārasyaṇi patirāstē|

^{IX} anantaraṃ sa tatsthānāt prasthāya tēṣāṃ bhajanabhavanaṃ pra-
vīṣṭavān, tadānim ēkaḥ ṣuṣkakarāmayavān upasthitavān|

^X tatō yīṣum apavaditum mānuṣāḥ papracchuḥ, viśrāmavārē
nirāmayatvaṃ karaṇīyaṃ na vā?

^{XI} tēna sa pratyuvāca, viśrāmavārē yadi kasyacid avi rgarttē patati, tarhi
yastaṃ gḥtvā na tōlayati, ētadr̥ṣō manuḥ yuṣmākāṃ madhyē ka āstē?

^{XII} avē rmanavaḥ kiṃ nahi śrēyān? atō viśrāmavārē hitakarma
kartavyaṃ|

^{XIII} anantaraṃ sa taṃ mānavaṃ gaditavān, karaṃ prasārāya; tēna karē
prasāritē sōnyakaravat svasthō'bhavat|

^{XIV} tadā phirūsinō bahirbhūya kathaṃ taṃ haniṣyāma iti kumantraṇāṃ
tatpratīkūlyēna cakruḥ|

^{XV} tatō yīṣustad viditvā sthānāntaraṃ gatavān; anyēṣu bahunarēṣu
tatpaścād gatēṣu tān sa nirāmayān kṛtvā ityājñāpayat,

^{XVI} yūyaṃ māṃ na paricāyayata|

^{XVII} tasmāt mama prīyō manōnitō manasastuṣṭikāraḥ| madīyaḥ
sēvakō yastu vidyatē taṃ samīkṣatām| tasyōpari svakīyātmā mayā
saṃsthāpayiṣyatē| tēnānyadēśajātēṣu vyavasthā saṃprakāṣyatē|

^{XVIII} kēnāpi na virōdhaṃ sa vivādāṅca kariṣyati| na ca rājapathē tēna
vacanaṃ śrāvayiṣyatē|

^{XIX} vyavasthā calitā yāvat nahi tēna kariṣyatē| tāvat nalō vidirṇō'pi
bhaṃkṣyatē nahi tēna ca| tathā sadhūmavartīṅca na sa nirvāpayiṣyatē|

^{XX} pratyāśāṅca kariṣyanti tannāmi bhinnadēśajāḥ|

^{XXI} yānyētāni vacanāni yīṣayiyabhaviṣyadvādinā prōktānyāsan, tāni
saphalānyabhavan|

^{XXII} anantaraṃ lōkai statsamīpam ānitō bhūtagrastāndhamūkaikamanujastēna
svasthīkṛtaḥ, tataḥ sō'ndhō mūkō draṣṭum vaktuṅcārābdhāvān|

^{XXIII} anēna sarvvē vismitāḥ kathayāṅcakruḥ, ēṣaḥ kiṃ dāyūdaḥ santānō
nahi?

^{XXIV} kintu phirūsinastat śrutvā gaditavantaḥ, bālsibūbnāmnō
bhūtarājasya sāhāyaṃ vinā nāyaṃ bhūtān tyājayati|

^{XXV} tadānim yīṣustēṣāṃ iti mānasaṃ vijñāya tān avadat kiṅcana
rājyaṃ yadi svavipakṣād bhidyatē, tarhi tat uchidyatē; yacca kiṅcana
nagaraṃ vā gṛhaṃ svavipakṣād vibhidyatē, tat sthātum na śaknōti|

^{XXVI} tadvat śayatānō yadi śayatānaṃ bahiḥ kṛtvā svavipakṣāt pṛthak
pṛthak bhavati, tarhi tasya rājyaṃ kēna prakārēṇa sthāsyati?

^{XXVII} ahaṅca yadi bālsibūbā bhūtān tyājayāmi, tarhi yuṣmākāṃ
santānāḥ kēna bhūtān tyājayanti? tasmād yuṣmākāṃ
ētadvicārayitārasta ēva bhaviṣyanti|

^{XXVIII} kintavahaṃ yadiśvarātmanā bhūtān tyājayāmi, tarhiśvarasya
rājyaṃ yuṣmākāṃ sannidhimāgatavat|

^{XXIX} anyāṅca kōpi balavānta janaṃ prathamatō na badvā kēna
prakārēṇa tasya gṛhaṃ praviṣya taddravayādi lōṭhayitum śaknōti? kintu
tat kṛtvā tadīyagr̥ṣya dravyādi lōṭhayitum śaknōti|

XXX yaḥ kaścit mama svapakṣiyō nahi sa vipakṣīya āstē, yaśca mayā sākaṁ na saṁgr̥hlāti, sa vikirati|

XXXI ataēva yuṣmānaḥaṁ vadāmi, manuḥānāṁ sarvvaprakārapāpānāṁ nindāyāśca marṣaṇaṁ bhavituṁ śaknōti, kintu pavitrasyātmanō viruddhanindāyā marṣaṇaṁ bhavituṁ na śaknōti|

XXXII yō manujasutasya viruddhāṁ kathāṁ kathayati, tasyāparādhasya kṣamā bhavituṁ śaknōti, kintu yaḥ kaścit pavitrasyātmanō viruddhāṁ kathāṁ kathayati nēhalōkē na prētya tasyāparādhasya kṣamā bhavituṁ śaknōti|

XXXIII pādapaṁ yadi bhadraṁ vadatha, tarhi tasya phalamapi sādhu vaktavyaṁ, yadi ca pādapaṁ asādhuṁ vadatha, tarhi tasya phalamapyasādhu vaktavyaṁ; yataḥ svīyasvīyaphalēna pādapaḥ pariciyatē|

XXXIV rē bhujagavaṁsā yūyamasādhavaḥ santaḥ kathāṁ sādhu vākyāṁ vaktuṁ śakṣyatha? yasmād antaḥkaraṇasya pūrṇabhāvānusarād vadanād vacō nirgacchati|

XXXV tēna sādhumānavo'ntaḥkaraṇarūpāt sādhubhāṇḍāgarāt sādhu dravyāṁ nirgamayati, asādhumānuṣastvasādhubhāṇḍāgarād asādhuvastūni nirgamayati|

XXXVI kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, manuḥā yāvantyālasavacāṁsi vadanti, vicāradinē taduttaramavaśyaṁ dātavyaṁ,

XXXVII yatastvaṁ svīyavacōbhi r̥niraparādhaḥ svīyavacōbhiśca sāparādho gaṇiṣyasē|

XXXVIII tadānīm katipayā upādhyāyāḥ phirūśinaśca jagaduḥ, hē gurō vayaṁ bhavattaḥ kiñcana lakṣma didṛkṣāmaḥ|

XXXIX tadā sa pratyuktavān, duṣṭō vyabhicārī ca vaṁśō lakṣma mṛgayatē, kintu bhaviṣyadvādinō yūnasō lakṣma vihāyānyat kimapi lakṣma tē na pradarsayiṣyantē|

XL yatō yūnam yathā tryahōrātraṁ bṛhanmīnasya kukṣāvāsīt, tathā manujaputrōpi tryahōrātraṁ mēdinyā madhyē sthāsyati|

XLI aparaṁ nīnivīyā mānavā vicāradina ētadvaṁśīyānāṁ pratikūlam utthāya tān dōṣiṇaḥ kariṣyanti, yasmāttē yūnasa upadēśāt manāṁsi parāvarttayāñcakrīrē, kintvatra yūnasōpi gurutara ēka āstē|

XLII punaśca dakṣiṇadēśīyā rājñī vicāradina ētadvaṁśīyānāṁ pratikūlamutthāya tān dōṣiṇaḥ kariṣyati yataḥ sā rājñī sulēmanō vidyāyāḥ kathāṁ śrōtuṁ mēdinyāḥ simna āgacchat, kintu sulēmanōpi gurutara ēkō janō'tra āstē|

XLIII aparaṁ manuḥād bahirgatō 'pavitrabhūtaḥ śuṣkasthānēna gatvā viśrāmaṁ gavēṣayati, kintu tadalabhamānaḥ sa vakti, yasmā; nikētanād āgamaṁ, tadēva vēśma pakāvṛtya yāmi|

XLIV paścāt sa tat sthānam upasthāya tat śūnyaṁ mārjītaṁ śōbhitañca vilōkya vrajan svatōpi duṣṭatarān anyasaptabhūtān saṅginaḥ karōti|

XLV tatastē tat sthānaṁ praviśya nivasanti, tēna tasya manujasya śēśadaśā pūrvvadaśātōtivāśubhā bhavati, ētēśāṁ duṣṭavaṁśīyānāmapi tathaiva ghaṭiṣyatē|

XLVI mānavēbhya ētāsāṁ kathanāṁ kathanakālē tasya mātā sahaśca tēna sākaṁ kañcit kathāṁ kathayituṁ vāñchantō bahirēva sthitavantaḥ|

XLVII tataḥ kaścit tasmai kathitavān, paśya tava janānī sahaśca tvayā sākaṁ kañcana kathāṁ kathayituṁ kāmayamānā bahistiṣṭhanti|

XLVIII kintu sa taṁ pratyavadat, mama kā janāni? kē vā mama sahaḥjāḥ?

XLIX paścāt śiṣyān prati karaṁ prasāryya kathitavān, paśya mama janāni mama sahaajāscāitē;

L yaḥ kaścit mama svargasthasya pituriṣṭaṁ karmma kurutē, saēva mama bhrātā bhaginī janāni ca |

XIII

I aparāṅca tasmin dinē yīsuḥ sadmanō gatvā saritpatē rōdhasi samupavivēśa |

II tatra tatsannidhau bahujanānām nivahōpasthitēḥ sa taraṇimāruhya samupaviśat, tēna mānavā rōdhasi sthitavantaḥ |

III tadānīm sa dṛṣṭāntaistān itthaṁ bahuśa upadiṣṭavān | paśyata, kaścit kṛṣivalō bījāni vaptuṁ bahirjagāma,

IV tasya vapanakālē katipayabijēṣu mārgapārsvē patitēṣu vihaḡastāni bhakṣitavantaḥ |

V aparaṁ katipayabijēṣu stōkamṛdyuktapāśāṇē patitēṣu mṛdalpatvāt tatkṣaṇāt tānyaṅkuritāni,

VI kintu ravāvuditē dagdhāni tēṣāṁ mūlāpraviṣṭatvāt śuṣkatām gatāni ca |

VII aparaṁ katipayabijēṣu kaṅṭakānām madhyē patitēṣu kaṅṭakānyēdhitvā tāni jagrasuḥ |

VIII aparāṅca katipayabijāni urvvarāyām patitāni; tēṣāṁ madhyē kānicit śataguṇāni kānicit ṣaṣṭiguṇāni kānicit trimśaguṇāni phalāni phalita-vanti |

IX śrōtuṁ yasya śrutī āsātē sa śṛṇuyāt |

X anantaraṁ śiṣyairāgatya sō'pṛcchayata, bhavatā tēbhyaḥ kutō dṛṣṭāntakathā kathyatē?

XI tataḥ sa pratyavadat, svargarājyasya nigūdhām kathām vēdituṁ yuṣmabhyaṁ sāmartyamadāyi, kintu tēbhyaō nādāyi |

XII yasmād yasyāntikē varddhatē, tasmāyēva dāyisyatē, tasmāt tasya bāhulyaṁ bhaviṣyati, kintu yasyāntikē na varddhatē, tasya yat kiṅcanāstē, tadapi tasmād ādāyisyatē |

XIII tē paśyantōpi na paśyanti, śṛṅvantōpi na śṛṅvanti, budhyamānā api na budhyantē ca, tasmāt tēbhyaō dṛṣṭāntakathā kathyatē |

XIV yathā karṇaiḥ śrōsyatha yūyaṁ vai kintu yūyaṁ na bhōtsyatha | nētraidrakṣyatha yūyaṅca pariñātūṁ na śakṣyatha | tē mānuṣā yathā naiva pariपाśyanti lōcanaiḥ | karṇai ryathā na śṛṅvanti na budhyantē ca mānasaiḥ | vyāvarttitēṣu cittēṣu kālē kutrāpi tairjanaiḥ | mattastē manujāḥ svasthā yathā naiva bhavanti ca | tathā tēṣāṁ manuṣyānām kriyantē sthūlabuddhayaḥ | badhiribhūtakarṇāśca jātāśca mudritā dṛṣaḥ |

XV yadētāni vacanāni yīśaiyabhaviṣyadvādinā prōktāni tēṣu tāni phalanti |

XVI kintu yuṣmākaṁ nayanāni dhanyāni, yasmāt tāni vīkṣantē; dhanyaśca yuṣmākaṁ śabdagrahāḥ, yasmāt tairākarnyatē |

XVII mayā yūyaṁ tathyaṁ vacāmi yuṣmābhi ryadyad vīkṣyatē, tad bahavō bhaviṣyadvādinō dhārmikāśca mānavā didṛkṣantōpi draṣṭuṁ nālabhanta, punaśca yūyaṁ yadyat śṛṅnutha, tat tē śuśrūṣamāṇā api śrōtuṁ nālabhanta |

XVIII kṛṣivaliyadṛṣṭāntasyārthaṁ śṛṅnuta |

XIX mārgapārsvē bijānyuptāni tasyārtha eṣaḥ, yadā kaścit rājyasya kathām niśamya na budhyatē, tadā pāpātmagatya tadiyahamana uptām kathām haran nayati |

XX aparam pāṣānasthalē bijānyuptāni tasyārtha eṣaḥ; kaścit kathām śrutvaiva harṣacittēna gṛhṇāti,

XXI kintu tasya manasi mūlāpraviṣṭatvāt sa kiñcitkālamātram sthirastiṣṭhati; paścāta tatkathākāraṇāt kōpi klēstādanā vā cēt jāyatē, tarhi sa tatṣaṇād vighnamēti |

XXII aparam kaṅṭakānām madhyē bijānyuptāni tadartha eṣaḥ; kēnacit kathāyām śrutāyām sāmsārikacintābhi rbhrāntibhiṣca sā grasyatē, tēna sā mā viphalā bhavati |

XXIII aparam urvvarāyām bijānyuptāni tadartha eṣaḥ; yē tām kathām śrutvā vudhyantē, tē phalitāḥ santaḥ kēcit śataguṇāni kēcita ṣaṣṭiguṇāni kēcicca trimsadguṇāni phalāni janayanti |

XXIV anantaram sōparāmekām dṛṣṭāntakathāmupasthāpya tēbhyaḥ kathayāmāsa; svargiyarājyaṁ tādṛśēna kēnacid gṛhasthēnōpamiyatē, yēna svīyakṣētrē praśastabijānyaupyanta |

XXV kintu kṣaṇadāyām sakalalōkēṣu suptēṣu tasya ripurāgatya tēṣām gōdhūmabijānām madhyē vanyayavamabijānyuptvā vavrāja |

XXVI tatō yadā bijēbhyō'ṅkarā jāyamānāḥ kaṇiśāni ghr̥tavantaḥ; tadā vanyayavasānyapi dṛṣyamānānyabhavan |

XXVII tatō gṛhasthasya dāsēyā āgamyā tasmai kathayāñcakruḥ, hē mahēccha, bhavatā kim kṣētrē bhadrabijāni naupyanta? tathātvē vanyayavasāni kṛta āyan?

XXVIII tadānīm tēna tē pratigaditāḥ, kēnacit ripuṇā karmmadamakāri | dāsēyāḥ kathayāmāsuḥ, vyaṁ gatvā tānyutpāyya kṣipāmō bhavataḥ kidṛśicchā jāyatē?

XXIX tēnāvādi, nahi, śaṅkē'ham vanyayavasōtpāṭanakālē yuṣmābhistaiḥ sākam gōdhūmā apyutpāṭiṣyantē |

XXX ataḥ śsyakarttanakālam yāvad ubhayānyapi saha varddhantām, paścāt karttanakālē karttakān vakṣyāmi, yūyamādau vanyayavasāni sarṅgrhya dāhayitum viṭikā badvvā sthāpayata; kintu sarvvē gōdhūmā yuṣmābhi rbhāṇḍāgāraṁ nītvā sthāpyantām |

XXXI anantaram sōparāmekām dṛṣṭāntakathām utthāpya tēbhyaḥ kathitavān kaścīnmanujaḥ sarṣapabijāmekām nītvā svakṣētra uvāpa |

XXXII sarṣapabijaṁ sarvvasmād bijāt kṣudramapi sadañkuritaṁ sarvvasmāt śākāt bṛhad bhavati; sa tādṛśastaru rbhavati, yasya śākhāsu nabhasaḥ khagā āgatya nivasanti; svargiyarājyaṁ tādṛśasya sarṣapaikasya samam |

XXXIII punarapi sa upamākathāmekām tēbhyaḥ kathayāñcakāra; kācana yōṣit yat kiṅvamādāya drōṇatrayamitagōdhūmacūrṇānām madhyē sarvvēṣām miśribhavanaparyyantaṁ samācchādya nidhattavatī, tatkiṅvamamiva svargarājyaṁ |

XXXIV itthaṁ yīsu rmanujanivahānām sannidhāvupamākathābhīrētānyākhyānā kathitavān upamāṁ vinā tēbhyaḥ kimapi kathām nākathayat |

XXXV etēna dṛṣṭāntiyēna vākyēna vyādāya vadanaṁ nijam | aham prakāśayiṣyāmi guptavākyaṁ purābhavaṁ | yadētadvacanāṁ bhaviṣyadvādinā prōktamāsīt, tat siddhamabhavat |

XXXVI sarvvān manuḥān viṣṛjya yīṣau gṛhaṁ praviṣṭē tacchiṣyā āgatya yīṣavē kathitavantāḥ, kṣētrasya vanyayavasīyadṛṣṭāntakathāṁ bhavāna asmān spaṣṭikṛtya vadatu |

XXXVII tataḥ sa pratyuvāca, yēna bhadrabijānyupyantē sa manujaputraḥ,

XXXVIII kṣētraṁ jagat, bhadrabijānī rājyasya santānāḥ,

XXXIX vanyayavasāni pāpātmanaḥ santānāḥ | yēna ripuṇā tānyuptāni sa śayātānaḥ, karttanasaṁmayaśca jagataḥ śeṣaḥ, karttakāḥ svargīyadūtāḥ |

XL yathā vanyayavasāni saṁgṛhya dāhyantē, tathā jagataḥ śeṣe bhaviṣyati;

XLI arthāt manujasutaḥ svāmyadūtān prēṣayiṣyati, tēna tē ca tasya rājyāt sarvvān vighnakāriṇō'dhārmṁkālōkāṁśca saṁgṛhya

XLII yatra rōdanaṁ dantagharṣaṇaṁ bhavati, tatrāgnikuṇḍē nikṣēpsyanti |

XLIII tadānīm dhārmṁkālōkāḥ svēṣām pitū rājyē bhāskarāiva tējasvinō bhaviṣyanti | śrōtuṁ yasya śrutī āsātē, ma śṛṇuyāt |

XLIV aparāṅca kṣētramadhyē nidhiṁ paśyan yō gōpayati, tataḥ paraṁ sānandō gatvā svīyasarvvasvaṁ vikriya ttakṣētraṁ krīṇāti, sa iva svargarājyaṁ |

XLV anyaṅca yō vaṅik uttamām muktām gavēṣayan

XLVI mahārgḥāṁ muktām vilōkya nijasarvvasvaṁ vikriya tām krīṇāti, sa iva svargarājyaṁ |

XLVII punaśca samudrō nikṣiptaḥ sarvvaprakāramīnasaṁgrāhyānāyāḥiva svargarājyaṁ |

XLVIII tasmīn ānāyē pūrṇē janā yathā rōdhasyuttōlya samupaviṣya praśastamīnān saṁgrahya bhājanēṣu nidadhatē, kutsitān nikṣipanti;

XLIX tathaiva jagataḥ śeṣe bhaviṣyati, phalataḥ svargīyadūtā āgatya puṇyavajjanānām madhyāt pāpinaḥ pṛthak kṛtvā vahnikuṇḍē nikṣēpsyanti,

L tatra rōdanaṁ dantai rdantagharṣaṇaṁ bhaviṣyataḥ |

LI yīṣunā tē pṛṣṭā yuṣmābhiḥ kimētānyākhyānānyabudhyanta? tadā tē pratyavadan, satyaṁ prabhō |

LII tadānīm sa kathitavān, nijabhāṅḍāgarāt navīnapurātanāni vastūni nirgamayati yō gṛhasthaḥ sa iva svargarājyamadhi śikṣitāḥ svarva upadēṣṭāraḥ |

LIII anantaram yīsurētāḥ sarvvā dṛṣṭāntakathāḥ samāpya tasmāt sthānāt pratasthē | aparaṁ svadēśamāgatya janān bhajanabhavana upadēṣṭavān;

LIV tē vismayaṁ gatvā kathitavanta ētasyaitadrṣāṁ jñānam āścaryyaṁ karma ca kasmād ajāyata?

LV kimayaṁ sūtradhārasya putrō nahi? ētasya mātu rnāma ca kim mariyam nahi? yākub-yūṣaph-śimōn-yihūdāśca kimētasya bhrātārō nahi?

LVI ētasya bhagīnyaśca kimasmākāṁ madhyē na santi? tarhi kasmādayamētāni labdhavān? itthaṁ sa tēṣāṁ vighnarūpō babhūva;

LVII tatō yīṣunā nigaditaṁ svadēśīyajjanānām madhyaṁ vinā bhaviṣyadvādī kutrāpyanyatra nāsammānyō bhavati |

LVIII tēṣāmaviśvāsahētōḥ sa tatra sthānē bahvāścaryyakarmmāṇi na kṛtavān |

XIV

I tadānīm rājā hērōd yīśō ryaśaḥ śrutvā nijadāsēyaṅ jagād,

II ēṣa majjayitā yōhan, pramitēbhayastasyōtthānāt
tēnētthamadbhutaṅ karmma prakāśyate|

III purā hērōd nijabhrātu: philipō jāyāyā hērōdiyāyā anurōdhād
yōhanaṅ dhārayitvā baddhā kārāyām sthāpitavān|

IV yatō yōhan uktavān, ētsayāḥ saṅgrahō bhavato nōcitaḥ|

V tasmāt nṛpatistaṅ hantumicchannapi lōkēbhyo vibhayañcakāra;
yataḥ sarvvē yōhanaṅ bhaviṣyadvādīnaṅ mēnirē|

VI kintu hērōdō janmāhīyamaha upasthitē hērōdiyāyā duhitā tēśāṅ
samakṣaṅ nṛtīvā hērōdamaprīnyat|

VII tasmāt bhūpatiḥ śapathaṅ kurvvan iti pratyajñāsīt, tvayā yad
yācyatē, tadēvāhaṅ dāsyāmi|

VIII sā kumārī svīyamātuḥ śikṣāṅ labdhā babhāṣē, majjayituryōhana
uttamāṅgaṅ bhājanē samāniya mahyaṅ viśrāṇaya|

IX tatō rājā śuśōca, kintu bhōjanāyōpaviśatām saṅginām
svakṛtaśapathasya cānurōdhāt tat pradātuma ādidēśa|

X paścāt kārām prati naraṅ prahitya yōhana uttamāṅgaṅ chittvā

XI tat bhājana ānāyya tasyai kumāryyai vyaśrāṇayat, tataḥ sā sva-
jananyāḥ samīpaṅ tannināya|

XII paścāt yōhanaḥ śiṣyā āgatya kāyām nītvā śmaśānē
sthāpayāmāsustatō yīśōḥ sannidhiṅ vrajītvā tadvarttām babhāṣirē|

XIII anantaraṅ yīśuriti niśabhya nāvā nirjanasthānaṅ ēkāki gatavān,
paścāt mānavastat śrutvā nānānagarēbhya āgatya padaistatpaścād iyuḥ|

XIV tadānīm yīśu rbahirāgatya mahāntaṅ jananivahaṅ nirīkṣya tēṣu
kāruṇikaḥ man tēśāṅ pīditajanān nirāmayān cakāra|

XV tataḥ paraṅ sandhyāyām śiṣyāstadantikamāgatya kathayañcakruḥ,
idaṅ nirjanasthānaṅ velāpyavasannā; tasmāt manuḥjān svasvagrāmaṅ
gantūṅ svārthaṅ bhakṣyāṇi krētuñca bhavān tān viśṛjatu|

XVI kintu yīśustānavādīt, tēśāṅ gamanē prayōjanaṅ nāsti, yūyamēva
tān bhōjayata|

XVII tadā tē pratyavadan, asmākamatra pūpapañcakaṅ
mīnadvayañcāstē|

XVIII tadānīm tēnōktaṅ tāni madantikamānayata|

XIX anantaraṅ sa manuḥjān yavasōparyyupavēṣtum ajñāpayāmāsa;
apara tat pūpapañcakaṅ mīnadvayañca gṛhṇan svargaṅ prati
nirīkṣyēśvariyaguṇān anūdyā bhañktvā śiṣyēbhyo dattavān, śiṣyāśca
lōkēbhyo daduḥ|

XX tataḥ sarvvē bhuktvā paritṛptavantāḥ, tatastadavaśiṣṭabhakṣyāiḥ
pūrṇān dvādaśadalakān gṛhītavantāḥ|

XXI tē bhōktāraḥ strīrbālakāmśca vihāya prāyēṇa pañca sahasrāṇi
pumāmśa āsan|

XXII tadanantaraṅ yīśu rlōkānām visarjanakālē śiṣyān taraṅnimārōdhuṅ
svāgrē paraṅ yātuñca gāḍhamādiṣṭavān|

XXIII tatō lōkēṣu viśṣṭēṣu sa viviktē prārthayitūṅ girimēkaṅ gatvā
sandhyām yāvat tatraikāki sthītavān|

XXIV kintu tadānīm sammukhavātātvat saritpatē rmadhyē
taraṅgaistaraṅirdōlayamānābhavat|

XXV tadā sa yāminyāscaturthaprahare padbhyām vrajan tēṣāmantikam gatavān|

XXVI kintu śiṣyāstaṁ sāgarōpari vrajantaṁ vilōkya samudvignā jagaduḥ, ēsa bhūta iti śaṅkamānā uccaiḥ śabdāyāñcakrirē ca|

XXVII tadaiva yīsustānavadat, susthirā bhavata, mā bhaiṣṭa, ēṣō'ham|

XXVIII tataḥ pitarā ityuktavān, hē prabhō, yadi bhavānēva, tarhi mām bhavatsamīparaṁ yātumājñāpayatu|

XXIX tataḥ tēnādiṣṭaḥ pitarastaraṇitō'varuhya yīsē[rantikam prāptum tōyōpari vavrāja|

XXX kintu pracaṇḍam pavanaṁ vilōkya bhayāt tōyē maṅktum ārebhē, tasmād uccaiḥ śabdāyamānaḥ kathitavān, hē prabhō, māmavatu|

XXXI yīsustatkṣaṇāt karaṁ prasāryya taṁ dharan uktavān, ha stōkrapratyayin tvam̐ kutaḥ samaśēthāḥ?

XXXII anantaram̐ tayōstaraṇimārūḍhayōḥ pavanō nivavṛtē|

XXXIII tadānīm̐ yē taraṇyāmāsan, ta āgatyā taṁ praṇabhya kathitavantaḥ, yathārthastvamēvēśvarasutaḥ|

XXXIV anantaram̐ pāram̐ prāpya tē ginēṣarannāmakaṁ nagaramu-patasthuḥ,

XXXV tadā tatratyā janā yīsūṁ pariciya taddēśya caturdiśō vārttām̐ prahitya yatra yāvantaḥ piḍitā āsan, tāvataēva tadantikamānayāmāsuḥ|

XXXVI aparam̐ tadiyavasanasya granthimātraṁ spraṣṭum̐ vinīya yāvanto janāstat sparśam̐ cakrirē, tē sarvvaēva nirāmāyā babhūvuḥ|

XV

I aparam̐ yirūśalamnagarīyāḥ katipayā adhyāpakāḥ phirūśinaśca yīśōḥ samīpamāgatya kathayāmāsuḥ,

II tava śiṣyāḥ kimartham̐ aprakṣālitakarai rbhaksitvā paramparāgataṁ prācinānām̐ vyavahāram̐ laṅvantē?

III tatō yīśuḥ pratyuvāca, yūyam̐ paramparāgatācārēna kuta īśvarājñām̐ laṅvadhvē|

IV īśvara ityājñāpayat, tvam̐ nijapitarau saṁmanyēthāḥ, yēna ca nijapitarau nindyētē, sa niścitaṁ mriyēta;

V kintu yūyam̐ vadatha, yaḥ svajanakam̐ svajananīm̐ vā vākyamidaṁ vadati, yuvām̐ mattō yallabhēthē, tat nyavidyata,

VI sa nijapitarau puna rna saṁmaṁsyatē| ittham̐ yūyam̐ param-parāgatēna svēṣāmācārēnēśvarīyājñām̐ lumpatha|

VII rē kapaṭinaḥ sarvvē yīśaiyō yuṣmānadhi bhaviṣyadvacanānyētāni samyag uktavān|

VIII vadanai rmanujā ētē samāyānti madantikam̐| tathādharai rmadīyañca mānam̐ kurvvanti tē narāḥ|

IX kintu tēṣām̐ manō mattō vidūraēva tiṣṭhati| śikṣayantō vidhīn nrājñā bhajantē mām̐ mudhaiva tē|

X tatō yīśu rlōkān āhūya prōktavān, yūyam̐ śrutvā budhyadhbaṁ|

XI yanmukham̐ praviśati, tat manujam̐ amēdhyam̐ na karōti, kintu yadāsyāt nirgacchati, tadēva mānuṣamamēdhyī karōti|

XII tadānīm̐ śiṣyā āgatyā tasmai kathayāñcakruḥ, ētām̐ kathām̐ śrutvā phirūśinō vyarajyanta, tat kim̐ bhavatā jñāyatē?

XIII sa pratyavadat, mama svargasthaḥ pitā yaṁ kañcidaṅkuraṁ nārōpayat, sa utpādyatē|

XIV tē tiṣṭhantu, tē andhmanujānām andhamārgadarśakā ēva;
yadyandhō'ndhaṁ panthānaṁ darśayati, tarhyubhau garttē patataḥ|

XV tadā pitarastaṁ pratyavadat, dṛṣṭāntamimasmān bōdhayatu|

XVI yīsunā prōktaṁ, yūyamadya yāvat kimabōdhāḥ stha?

XVII kathāmimāṁ kiṁ na budhyadhē ? yadāsyāṁ prēviṣati, tad udarē
patan bahirniryāti,

XVIII kintvāsyād yanniryāti, tad antaḥkaraṇāt niryātātvat manuja-
mamēdhyāṁ karōti|

XIX yatō'ntaḥkaraṇāt kucintā badhaḥ pāradārikatā vēśyāgamanāṁ
cairyāṁ mithyāsākṣyam īsvaranindā caitāni sarvvāṇi niryanti|

XX ētāni manuṣyamapavitri kurvvanti kintvaprakṣālitakarēṇa
bhōjanaṁ manujamamēdhyāṁ na karōti|

XXI anantaraṁ yīstasmāt sthānāt prasthāya sōrasidōnnagarayōḥ
sīmāmupatasyau|

XXII tadā tatsīmātaḥ kācit kinānīyā yōsid āgatya tamuccairuvāca,
hē prabhō dāyūdaḥ santāna, mamāikā duhitāstē sā bhūtagrastā satī
mahāklēśāṁ prāpnōti mama dayasva|

XXIII kintu yīstasmāt kimapi nōktavān, tataḥ śiṣyā āgatya taṁ
nivēdayāmāsuḥ, ēśā yōsid asmākaṁ paścād uccairāhūyāgacchati, ēnām
viṣjatu|

XXIV tadā sa pratyavadat, isrāyēlgōtrasya hāritamēśān vinā
kasyāpyanyasya samīpaṁ nāhaṁ prēṣitōsmi|

XXV tataḥ sā nārīsamāgatya taṁ praṇamaḥ jagāda, hē prabhō
māmupakuru|

XXVI sa uktavān, bālakānām bhakṣyamādāya sāramēyēbhyō dānaṁ
nōcitaṁ|

XXVII tadā sā babhāṣē, hē prabhō, tat satyāṁ, tathāpi prabhō rbhañcād
yaducchiṣṭaṁ patati, tat sāramēyāḥ khādanti|

XXVIII tatō yīśuḥ pratyavadat, hē yōsit, tava viśvāsō mahān tasmāt
tava manōbhilaṣitaṁ sīdyatu, tēna tasyāḥ kanyā tasminnēva danḍē
nirāmayābhavat|

XXIX anantaraṁ yīstasmāt sthānāt prasthāya gālilsāgarasya sannid-
himāgatya dharādhamāruhya tatrōpavivēśa|

XXX paścāt janānivahō bahūn khañcāndhamūkaśuṣkakaramānuṣān
ādāya yīśōḥ samīpamāgatya taccaraṇāntikē sthāpayāmāsuḥ, tataḥ sā tān
nirāmayān akarōt|

XXXI itthaṁ mūkā vākyaṁ vadanti, śuṣkakarāḥ svāsthyamāyānti,
paṅgavō gacchanti, andhā vīkṣantē, iti vilōkya lōkā vismayaṁ
manyamānā isrāyēla īsvaraṁ dhanyaṁ babhāṣirē|

XXXII tadānīm yīśuḥ svaśiṣyān āhūya gaditavān, ētajjanānivahēṣu mama
dayā jāyatē, ētē dinatrayāṁ mayā sākaṁ santi, ēśāṁ bhakṣyavastu ca
kañcīdapi nāsti, tasmādahamētānakṛtāhārān na visrakṣyāmi, tathātvē
vartmamadhyē klāmyēsuḥ|

XXXIII tadā śiṣyā ūcuḥ, ētasmin prāntaramadhyā ētāvato martyān
tarpayitūṁ vayaṁ kutra pūpān prāpsyāmaḥ?

XXXIV yīsurapṛcchat, yuṣmākaṁ nikaṭē kati pūpā āsatē? ta ūcuḥ,
saptapūpā alpāḥ kṣudramīnāśca santi|

XXXV tadānīm sa lōkanivahaṁ bhūmāvupavēṣṭum ādiśya

XXXVI tān saptapūpān mīnāmśca gṛhlan īsvariṃyaguṇān anūdyā bhaṃktvā śiṣyēbhyō dadau, śiṣyā lōkēbhyō daduḥ|

XXXVII tataḥ sarvvē bhuktvā tṛptavantāḥ; tadavaśiṣṭabhakṣyēṇa saptadalakān paripūryya saṃjagṛhuḥ|

XXXVIII tē bhōktārō yōsitō bālakāmśca vihāya prāyēṇa catuḥsahasrāṇi puruṣā āsan|

XXXIX tataḥ paraṃ sa jananivahaṃ viṣṛjya tarimāruhya magdalāpradēśaṃ gatavān|

XVI

I tadānīm phirūśinaḥ sidūkinaścāgatya taṃ parīkṣitum nabhamīyaṃ kiñcana lakṣma darśayitum tasmai nivēdayāmāsuḥ|

II tataḥ sa uktavān, sandhyāyām nabhasō raktatvād yūyaṃ vadatha, śvō nirmmalaṃ dinaṃ bhaviṣyati;

III prātaḥkālē ca nabhasō raktatvāt malinatvāñca vadatha, jhañbhśadya bhaviṣyati| hē kapaṭinō yadi yūyam antarīkṣasya lakṣma bōddhum śaknutha, tarhi kālasyaitasya lakṣma kathaṃ bōddhum na śaknutha?

IV ētakālasya duṣṭō vyabhicārī ca vaṃśō lakṣma gavēṣayati, kintu yūnaśō bhaviṣyadvādinō lakṣma vinānyat kimapi lakṣma tān na darśayiyatē| tadānīm sa tān vihāya pratasthē|

V anantaramanyapāragamanakālē tasya śiṣyāḥ pūpamānētum viṣṛtavantaḥ|

VI yīśustānavādīt, yūyaṃ phirūśinām sidūkināñca kiṅvaṃ prati sāvadhānāḥ satarkāśca bhavata|

VII tēna tē parasparaṃ vivicya kathayitumārēbhirē, vayaṃ pūpānānētum viṣṛtavanta ētakāraṇād iti kathayati|

VIII kintu yīśustadvijñāya tānavōcat, hē stōkaviśvāsīnō yūyaṃ pūpānānyanamadhi kutaḥ parasparamētaḍ vivimkya?

IX yuṣmābhīḥ kimadyāpi na jñāyatē? pañcabhiḥ pūpaiḥ pañcasahasrapuruṣēṣu bhōjiteṣu bhakṣyōcchiṣṭapūrṇān kati ḍalakān samagṛhītaṃ;

X tathā saptabhiḥ pūpaiścaturṣahasrapuruṣēṣu bhējiteṣu kati ḍalakān samagṛhīta, tat kiṃ yuṣmābhirna smaryyatē?

XI tasmāt phirūśinām sidūkināñca kiṅvaṃ prati sāvadhānāstiṣṭhata, kathāmimāṃ ahaṃ pūpānadhi nākathayaṃ, ētaḍ yūyaṃ kutō na budhyadhvē?

XII tadānīm pūpakiṅvaṃ prati sāvadhānāstiṣṭhatēti nōktvā phirūśinām sidūkināñca upadēśaṃ prati sāvadhānāstiṣṭhatēti kathitavān, iti tairabōdhi|

XIII aparāñca yīśuḥ kaisariyā-philipipradēśamāgatya śiṣyān aprcchat, yō'haṃ manujasutaḥ sō'haṃ kaḥ? lōkairahaṃ kimucyē?

XIV tadānīm tē kathitavantaḥ, kēcid vadanti tvam majjayitā yōhan, kēcidvadanti, tvam ēliyaḥ, kēcicca vadanti, tvam yirimiyō vā kaścid bhaviṣyadvādīti|

XV paścāt sa tān papraccha, yūyaṃ māṃ kaṃ vadatha? tataḥ śimōn pitara uvāca,

XVI tvamamarēśvarasyābhiṣīktaputraḥ|

XVII tatō yīśuḥ kathitavān, hē yūnasaḥ putra śimōn tvam dhanyaḥ; yataḥ kōpi anujastvayyētajñānaṃ nōdapādayat, kintu mama svargasyaḥ pitōdapādayat|

XVIII atō'ham tvām vadāmi, tvaṁ pitarah (prastarah) ahañca tasya prastaras-yōpari svamaṇḍalīm nirmmāsyāmi, tēna nirayō balāt tām parājētum na śakṣyati|

XIX aham tubhyaṁ svargiyarājyasya kuñjikām dāsyāmi, tēna yat kiñcana tvaṁ prthivyām bhaṁtsyasi tatsvargē bhaṁtsyatē, yacca kiñcana mahyām mōkṣyasi tat svargē mōkṣyatē|

XX paścāt sa śiṣyānādiśat, ahamabhiṣikto yīsuriti kathām kasmaicidapi yūyam mā kathayata|

XXI anyañca yirūsālamnagaraṁ gatvā prācīnalōkēbhyaḥ pradhānayājakēbhya upādhyāyēbhyaśca bahuduḥkhabhōgastai rhatatvaṁ tṛṭiyadinē punarutthānañca mamāvaśyakam eṭaḥ kathā yīsustatkālamārabhya śiṣyān jñāpayitum ārabdhavān|

XXII tadānīm pitarastasya karaṁ ghṛtvā tarjayitvā kathayitumārabdhavān, hē prabhō, tat tvattō dūram yātu, tvām prati kadāpi na ghaṭisyatē|

XXIII kintu sa vadanaṁ parāvartya pitarāṁ jagāda, hē vighnakārin, matsammukhād dūrībhava, tvaṁ mām bādhasē, īsvariyakāryyāt mānuṣiyakāryyam tubhyaṁ rōcatē|

XXIV anantaram yīsuḥ svīyaśiṣyān uktavān yaḥ kaścit mama paścādgāmī bhavitum icchatī, sa svaṁ dāmyatu, tathā svakruśaṁ gṛhlan matpaścādāyātu|

XXV yatō yaḥ prāṇān rakṣitumicchati, sa tān hārayisyati, kintu yō madarthaṁ nijaprāṇān hārayati, sa tān prāpsyati|

XXVI mānuṣō yadi sarvvaṁ jagat labhatē nijaprāṇān hārayati, tarhi tasya kō lābhaḥ? manujō nijaprāṇānām vinimayēna vā kiṁ dātum śaknōti?

XXVII manujasutaḥ svadūtaiḥ sākaṁ pituḥ prabhāvēṇāgamiṣyati; tadā pratimanujāṁ svasvakarmmānusārāt phalaṁ dāsyati|

XXVIII aham yuṣmān tathyaṁ vacmi, sarājyaṁ manujasutam āgataṁ na paśyantō mṛtyuṁ na svādiṣyanti, eṭadṛśaḥ katipayajanā atrāpi daṇḍāyamānāḥ santi|

XVII

I anantaram ṣaḍḍinēbhyaḥ paraṁ yīsuḥ pitarāṁ yākūbaṁ tatsahajaṁ yōhanañca gṛhlan uccādrē rviviktasthānam āgatya tēṣām samakṣaṁ rūpamanyat dadhāra|

II tēna tadāsyāṁ tējasvi, tadābharaṇam ālōkavat paṇḍaramabhavat|

III anyacca tēna sākaṁ saṁlapantau mūsā ēliyaśca tēbhyō darśanaṁ dadatuḥ|

IV tadānīm pitarō yīsum jagāda, hē prabhō sthitiratrāsmākaṁ śubhā, yadi bhavatānumanyatē, tarhi bhavadarthamēkaṁ mūsārthamēkam ēliyārthañcaikam iti trīṇi dūṣyāni nirmmama|

V ētatkathanakāla ēka ujjavalaḥ payōdastēṣāmupari chāyām kṛtavān, vāridād eṣā nabhasiyā vāg babbhūva, mamāyam priyaḥ putraḥ, asmin mama mahāsantōṣa ētasya vākyaṁ yūyam niśamayata|

VI kintu vācamētām śṛṇvantaēva śiṣyā mṛśaṁ śaṅkamānā nyubjā nyapatan|

VII tadā yīsuraḥ āgatya tēṣām gātrāṇi sprśan uvāca, uttiṣṭhata, mā bhaiṣṭa|

VIII tadānīm nētrānyunmīlya yīsum vinā kamapi na dadṛṣuḥ|

IX tataḥ param adrēvararōhaṇakālē yīsustān ityādidēsa, manujasutasya mṛtānām madhyādutthānaṁ yāvanna jāyatē, tāvat yuṣmābhīrētaddarśanaṁ kasmaicidapi na kathayitavyaṁ|

X tadā śiṣyāstaṁ papracchuḥ, prathamam ēliya āyāsyatīti kuta upādhyāyairucyatē?

XI tatō yīsuḥ pratyavādīt, ēliyaḥ prāgētya sarvvāṇi sādhaiṣyatīti satyaṁ,

XII kintvahaṁ yuṣmān vacmi, ēliya ētya gataḥ, tē tamaparicitya tasmin yathēccham vyavajahuḥ; manujasutēnāpi tēṣāmantikē tadṛg duḥkham bhōktavyaṁ|

XIII tadānīm sa majjayitāraṁ yōhanamadhi kathāmētām vyāhṛtavān, itthaṁ tacchiṣyā bubudhire|

XIV paścāt tēṣu janānivahasyāntikamāgatēṣu kaścit manujastadantikamētya jānūnī pātayitvā kathitavān,

XV hē prabhō, matputraṁ prati kṛpām vidadhātu, sōpasmārāmayēna bhṛṣāṁ vyathitaḥ san punaḥ puna rvahnau muhu rjalamadhyē patati|

XVI tasmād bhavataḥ śiṣyānām samīpē tamānayaṁ kintu tē taṁ svāsthaṁ karttuṁ na śaktāḥ|

XVII tadā yīsuḥ kathitavān rē aviśvāsinaḥ, rē vipathagāminaḥ, punaḥ katikālān ahaṁ yuṣmākaṁ sannidhau sthāsyāmi? katikālān vā yuṣmān sahiṣyē? tamatra mamāntikamānayaṁ|

XVIII paścād yīsunā tarjataēva sa bhūtastaṁ vihāya gatavān, tad-daṇḍaēva sa bālako nirāmayō'bhūt|

XIX tataḥ śiṣyā guptaṁ yīsumupāgatya babhāṣirē, kutō vayaṁ taṁ bhūtaṁ tyājayituṁ na śaktāḥ?

XX yīsunā tē prōktāḥ, yuṣmākamapratyayāt;

XXI yuṣmānahaṁ tathyaṁ vacmi yadi yuṣmākaṁ sarṣapaikamātrōpi viśvāsō jāyatē, tarhi yuṣmābhīrasmin śailē tvamitaḥ sthānāt tat sthānaṁ yāhīti brūtē sa tadaiva caṣiyati, yuṣmākaṁ kimapyasādhyāñca karmma na sthāsyāti| kintu prārthanōpavāsau vinaitādṛśō bhūtō na tyājyēta|

XXII aparaṁ tēṣāṁ gālilpradēśē bhramaṇakālē yīsunā tē gaditāḥ, manujasutō janānām karēṣu samarpayīyatē tai rhanīyatē ca,

XXIII kintu tṛtīyē'hi□na ma utthāpiṣyatē, tēna tē bhṛṣāṁ duḥkhitā babhūvaḥ|

XXIV tadanantaraṁ tēṣu kapharnāhūmnaḡaramāgatēṣu karasaṁgrāhiṇaḥ pitarāntikamāgatya papracchuḥ, yuṣmākaṁ guruḥ kiṁ mandirārthaṁ karaṁ na dadāti? tataḥ pitarāḥ kathitavān dadāti|

XXV tatastasmin gṛhamadhyamāgatē tasya kathākathanāt pūrvvamēva yīsuruvāca, hē śimōn, mēdinyā rājānaḥ svasvāpatyēbhyaḥ kiṁ vidēśibhyaḥ kēbhyaḥ karaṁ gṛhlanti? atra tvam kiṁ budhyasē? tataḥ pitara uktavān, vidēśibhyaḥ|

XXVI tadā yīsuruktavān, tarhi santānā muktāḥ santi|

XXVII tathāpi yathāsmābhīstēṣāmantarāyō na janyatē, tatkr̥tē jaladhēstīraṁ gatvā vaḍīsaṁ kṣīpa, tēnātau yō mīna utthāsyati, taṁ gṛtvā tanmukhē mōcitē tōlakaikaṁ rūpyaṁ prāpsyasi, tad gṛhitvā tava mama ca kṛtē tēbhyō dēhi|

XVIII

1 tadānīm śiṣyā yīsoḥ samīpamāgatya pṛṣṭavantaḥ svargarājyē kaḥ śrēṣṭhaḥ?

II tatō yīsuḥ kṣudramēkaṁ bālakam svasamīpamānīya tēṣām madhyē nidhāya jagāda,

III yuṣmānaḥaṁ satyaṁ bravīmi, yūyaṁ manōvinimayēna kṣudrabālavat na santaḥ svargarājyaṁ pravēṣtuṁ na śaknutha|

IV yaḥ kaścīd ētasya kṣudrabālakasya samamātmānaṁ namrīkarōti, saēva svargarājyāyē śrēṣṭhaḥ|

V yaḥ kaścīd ētādṛṣaṁ kṣudrabālakamēkaṁ mama nāmni gṛhlāti, sa māmēva gṛhlāti|

VI kintu yō janō mayi kṛtaviśvāsānāmētēṣām kṣudraprāṇinām ēkasyāpi vidhniṁ janayati, kaṅṭhabaddhapēṣaṇikasya tasya sāgarāgādhajalē majjanaṁ śrēyaḥ|

VII vighnāt jagataḥ santāpō bhaviṣyati, vighnō'vaśyaṁ janayiṣyatē, kintu yēna manujēna vighnō janiṣyatē tasyaiva santāpō bhaviṣyati|

VIII tasmāt tava karaścaṇō vā yadi tvām bādhatē, tarhi taṁ chittvā niḥṣipa, dvikarasya dvipadasya vā tavānaptavahnau niḥṣēpāt, khañjasya vā chinnahastasya tava jīvanē pravēśō varam|

IX aparaṁ tava nētraṁ yadi tvām bādhatē, tarhi tadapyutpāvya niḥṣipa, dvinētrasya narakāgnau niḥṣēpāt kāṇasya tava jīvanē pravēśō varam|

X tasmādvadhaddhaṁ, ētēṣām kṣudraprāṇinām ēkamapi mā tuchīkuruta,

XI yatō yuṣmānaḥaṁ tathyaṁ bravīmi, svargē tēṣām dūtā mama svargasthasya piturāśyaṁ nityaṁ paśyanti| ēvaṁ yē yē hāritāstān rakṣituṁ manujaputra āgacchat|

XII yūyamatra kiṁ viviṁgghvē? kasyacid yadi śataṁ mēṣāḥ santi, tēṣāmēkō hāryyatē ca, tarhi sa ēkōnaśataṁ mēṣān vihāya parvvatam gatvā taṁ hāritamēkaṁ kiṁ na mṛgayatē?

XIII yadi ca kadācit tanmēṣōddēsaṁ lamatē, tarhi yuṣmānaḥaṁ satyaṁ kathayāmi, sō'vipathagāmibhya ēkōnaśatamēṣēbhyōpi tadēkahētōradhikam āhlādatē|

XIV tadvad ētēṣām kṣudraprāēnām ēkōpi naśyatīti yuṣmākaṁ svargasthapitu rñābhimatam|

XV yadyapi tava bhrātā tvayi kimapyaparādhyati, tarhi gatvā yu-vayōrdvayōḥ shitayōstasyparādhaṁ taṁ jñāpaya| tatra sa yadi tava vākyam śṛṅōti, tarhi tvam svabhrātaram prāptavān,

XVI kintu yadi na śṛṅōti, tarhi dvābhyām tribhi rvā sāḥṣibhiḥ sarvvaṁ vākyam yathā niścitam jāyatē, tadartham ēkaṁ dvau vā sāḥṣiṇau gṛhītva yāhi|

XVII tēna sa yadi tayō rvākyam na mānyatē, tarhi samājam tajñāpaya, kintu yadi samājasyāpi vākyam na mānyatē, tarhi sa tava samīpē dēvapūjakaiva caṅḍāḷaiva ca bhaviṣyati|

XVIII ahaṁ yuṣmān satyaṁ vadāmi, yuṣmābhiḥ pṛthivyām yad badhyatē tat svargē bhaṁtsyatē; mēdinyām yat bhōcyatē, svargē'pi tat mōkṣyatē|

XIX punarahaṁ yuṣmān vadāmi, mēdinyām yuṣmākaṁ yadi dvāvēkavākyibhūya kiñcit prārthayētē, tarhi mama svargasthapitrā tat tayōḥ kṛtē sampannaṁ bhaviṣyati|

XX yatō yatra dvau trayō vā mama nānni milanti, tatraivāhaṁ tēṣām madhyē'smi|

XXI tadānīm pitarastatsamīpamāgatya kathitavān hē prabhō, mama bhrātā mama yadyaparādhyati, tarhi taṁ katikṛtvāḥ kṣamiṣyē?

XXII kiñ saptakṛtvah? yīśustam̐ jagāda, tvām̐ kēvalam̐ saptakṛtvō yāvat na vadāmi, kintu saptatyā guṇitam̐ saptakṛtvō yāvat|

XXIII aparañ nijadāsaiḥ saha jigaṇayiṣuḥ kaścīd rājēva svargarājayañ|

XXIV ārabdhē tasmīn gaṇanē sārddhasahasramudrāpūritānām̐ daśasahasrapuṭakānām̐ ēkō'ghamañṣastatsamakṣamānāyi|

XXV tasya pariśōdhanāya dravyābhāvāt pariśōdhanārtham̐ sa tadyabhāryyāputrādisarvvasvañca vikriyatām̐iti tatprabhurādīdeśa|

XXVI tēna sa dāsastasya pādāyōḥ patan praṇāmya kathitavān , hē prabhō bhavatā ghairyyē kṛtē mayā sarvvañ pariśōdhiṣyatē|

XXVII tadānīm̐ dāsasya prabhuḥ sakaruṇaḥ san sakalarṇam̐ kṣamitvā tañ tatyāja|

XXVIII kintu tasmīn dāsē bahi ryātē, tasya śatañ mudrācaturthāmśān yō dhārayati, tañ sahadāsañ dṛṣṭvā tasya kañtham̐ niṣpīḍya gaditavān, mama yat prāpyam̐ tat pariśōdhaya|

XXIX tadā tasya sahadāsastatpādāyōḥ patitvā viniya babhāṣē, tvayā dhairyyē kṛtē mayā sarvvañ pariśōdhiṣyatē|

XXX tathāpi sa tat nānāgīkṛtya yāvat sarvvañṇam̐ na pariśōdhitavān tāvat tañ kārāyām̐ sthāpayāmāsa|

XXXI tadā tasya sahadāsastasyaitādṛg ācaraṇam̐ vilōkya prabhōḥ samīpañ gatvā sarvvañ vṛttāntam̐ nivēdayāmāsuḥ|

XXXII tadā tasya prabhustamāhūya jagāda, rē duṣṭa dāsa, tvayā matsandihau prārthitē mayā tava sarvvañṇam̐ tyaktam̐;

XXXIII yathā cāham̐ tvayi karuṇām̐ kṛtavān, tathaiva tvatsahadāsē karuṇākaraṇam̐ kiñ tava nōcitam̐?

XXXIV iti kathayitvā tasya prabhuḥ kruddhyan nijaprāpyam̐ yāvat sa na pariśōdhitavān, tāvat prahārakānām̐ karēṣu tañ samarpitavān|

XXXV yadi yūyam̐ svāntaḥkaraṇaiḥ svasvasahajānām̐ aparādhān na kṣamadhvē, tarhi mama svargasyaḥ pitāpi yuṣmān pratittham̐ kariṣyati|

XIX

I anantaram̐ ētāsu kathāsu samāptāsu yīśu rgālilapradēśāt prasthāya yardantīrastham̐ yihūdāpradēśam̐ prāptaḥ|

II tadā tatpaścāt jananivahē gatē sa tatra tān nirāmayān akarōt|

III tadanantaram̐ phirūśīnastatsamīpamāgatya pāriksitum̐ tañ papracchuḥ, kasmādapi kāraṇāt narēṇa svajāyā parityājyā na vā?

IV sa pratyuvāca, prathamam̐ īśvarō naratvēna nārītvēna ca manujān sasarja, tasmāt kathitavān,

V mānuṣaḥ svapitarau parityajya svapatnyām̐ āsakṣyatē, tau dvau janāvēkāṅgau bhaviṣyataḥ, kimētaḍ yuṣmābhi rna paṭhitam̐?

VI atastau puna rna dvau tayōrēkāṅgatvañ jātam̐, īśvarēṇa yacca samayujyata, manujō na tad bhindyāt|

VII tadānīm̐ tē tañ pratyavadan, tathātvē tyājyapatram̐ dattvā svām̐ svām̐ jāyām̐ tyaktum̐ vyavasthām̐ mūsāḥ katham̐ lilēkha?

VIII tataḥ sa kathitavān, yuṣmākam̐ manasām̐ kāṭhinyād yuṣmān svām̐ svām̐ jāyām̐ tyaktum̐ anvamānata kintu pratamād ēṣō vidhirnāsīt|

IX atō yuṣmānahañ vadāmi, vyabhicāram̐ vinā yō nijajāyām̐ tyajēt anyāñca vivahēt, sa paradārān gacchati; yaśca tyaktām̐ nārīm̐ vivahati sōpi paradārēṣu ramatē|

X tadā tasya śiṣyāstaṁ babhāṣirē, yadi svajāyayā sākaṁ puṁsa eṭādṛk sambandhō jāyatē, tarhi vivahanamēva na bhadraṁ|

XI tataḥ sa uktavān, yēbhvastatsāmarthyāṁ ādāyi, tān vinānyaḥ kōpi manuja ētanmataṁ grahituṁ na śaknōti|

XII katipayā jananaklībaḥ katipayā narakṛtaklībaḥ svargarājyāya katipayāḥ svakṛtaklībāśca santi, yē grahituṁ śaknuvanti tē gṛhḥlantu|

XIII aparam yathā sa śiśūnām gātrēṣu hastaṁ datvā prārthayatē, tadarthaṁ tatsamīpaṁ śiśava ānīyanta, tata ānaitṛn śiṣyāstiraskṛtavantaḥ|

XIV kintu yīsuruvāca, śiśavō madantikam āgacchantu, tān mā vārayata, eṭādṛśām śiśūnāmēva svargarājyaṁ|

XV tataḥ sa tēṣām gātrēṣu hastaṁ datvā tasmāt sthānāt pratasthē|

XVI aparam ēka āgatya taṁ papraccha, hē paramagurō, anantāyuh prāptuṁ mayā kiṁ kiṁ satkarmaṁ kartavyaṁ?

XVII tataḥ sa uvāca, mām paramaṁ kutō vadasi? vinēścaraṁ na kōpi paramaḥ, kintu yadyanantāyuh prāptuṁ vāñchasi, tarhyājñāḥ pālaya|

XVIII tadā sa pṛṣṭavān, kāḥ kā ājñāḥ? tatō yīsuḥ kathitavān, naraṁ mā hanyāḥ, paradārān mā gacchēḥ, mā cōrayēḥ, mṛṣāsākṣyaṁ mā dadyāḥ,

XIX nijapitarau saṁmanyasva, svasamīpavasini svavat prēma kuru|

XX sa yuvā kathitavān, ā bālyād eṭaḥ pālayāmi, idānīm kiṁ nyūnamāstē?

XXI tatō yīsuravadat, yadi siddhō bhavituṁ vāñchasi, tarhi gatvā nijasarvasvaṁ vikriya daridrēbhyō vitara, tataḥ svargē vittaṁ lapsyasē; āgaccha, matpaścādvarttī ca bhava|

XXII eṭām vācaṁ śrutvā sa yuvā svīyabahuṣampattē rviṣaṇaḥ san calitavān|

XXIII tadā yīsuḥ svaśiṣyān avadat, dhaninām svargarājyappravēśō mahāduṣkara iti yuṣmānahaṁ tathyaṁ vadāmi|

XXIV punarapi yuṣmānahaṁ vadāmi, dhaninām svargarājyappravēśāt sūcīchidrēṇa mahāṅgagamaṁ sukaraṁ|

XXV iti vākyaṁ niśamya śiṣyā aticamatkṛtya kathayāmāsuḥ; tarhi kasya paritrāṇaṁ bhavituṁ śaknōti?

XXVI tadā sa tān dṛṣdvā kathayāmāsa, tat mānuṣāṅamaśakyaṁ bhavati, kintvīśvarasya sarvvaṁ śakyaṁ|

XXVII tadā pitarastaṁ gaditavān, paśya, vayaṁ sarvvaṁ parityajya bhavataḥ paścādvarttinō 'bhavāma; vayaṁ kiṁ prāpsyāmaḥ?

XXVIII tatō yīsuḥ kathitavān, yuṣmānahaṁ tathyaṁ vadāmi, yūyaṁ mama paścādvarttinō jātā iti kāraṇāt navinasṛṣṭikālē yadā manujasutaḥ svīyāiscaryyasimhāsana upavēkṣyati, tadā yūyamapi dvādaśasimhāsaneṣūpaviśya isrāyēliyadvādaśavamśānām vicāraṁ kariṣyatha|

XXIX anyacca yaḥ kaścit mama nāmakāraṇāt gṛhaṁ vā bhrātaraṁ vā bhaginīm vā pitaraṁ vā mātaraṁ vā jāyām vā bālakaṁ vā bhūmim parityajati, sa tēṣām śatagaṇaṁ lapsyatē, anantāyumō'dhikāritvañca prāpsyati|

XXX kintu agrīyā anēkē janāḥ paścāt, paścātīyāścānēkē lōkā agrē bhaviṣyanti|

XX

I svargarājyam ētadr̥śā kēnacid gṛhasyēna samān̄, yō'tiprabhātē nijadrākṣākṣētrē kṛṣakān niyōktuṁ gatavān|

II paścāt taiḥ sākaṁ dinaikabhṛtīm mudrācaturthāmśaṁ nirūpya tān drākṣākṣētraṁ prērāyāmāsa|

III anantaṁ praharāikavēlāyāṁ gatvā haṭṭē katipayān niṣkarmmakān vilōkya tānavadat,

IV yūyamapi mama drākṣākṣētraṁ yāta, yuṣmabhyamahān yōgyabhṛtīm dāsyāmi, tatastē vavrajuh|

V punaśca sa dvitīyatṛtīyayōḥ praharayō rbahi rgatvā tathaiva kṛtavān|

VI tatō daṇḍadvayāvasiṣṭāyāṁ vēlāyāṁ bahi rgatvāparān katipayajanān niṣkarmmakān vilōkya pṛṣṭavān, yūyam kimartham atra sarvvaṁ dinaṁ niṣkarmmanāstiṣṭhatha?

VII tē pratyavadan, asmān na kōpi karmamaṇi niyuriktē| tadānīm sa kathitavān, yūyamapi mama drākṣākṣētraṁ yāta, tēna yōgyāṁ bhṛtīm lapsyatha|

VIII tadanantaraṁ sandhyāyāṁ satyāṁ saēva drākṣākṣētrapatiradhyakṣaṁ gadivān, kṛṣakān āhūya śeṣajanamārabhya prathamāṁ yavat tēbhīyō bhṛtīm dēhi|

IX tēna yē daṇḍadvayāvasthitē samāyātastēṣāṁ ēkaikō janō mudrācaturthāmśaṁ prāpnōt|

X tadānīm prathamaniyuktā janā āgatyānumitavantō vayamadhikaṁ prapsyāmaḥ, kintu tairapi mudrācaturthāmśō'lābhi|

XI tatastē taṁ gṛhītvā tēna kṣētrapatinā sākaṁ vāgyuddhaṁ kurvvan-taḥ kathayāmāsuḥ,

XII vayaṁ kṛtsnaṁ dinaṁ tāpaklēsau sōdhavantaḥ, kintu paścātāyā sē janā daṇḍadvayamātraṁ pariśrāntavantastē'smābhiḥ samānāmśāḥ kṛtāḥ|

XIII tataḥ sa tēṣāmēkaṁ pratyuvāca, hē vatsa, mayā tvāṁ prati kōpyanyāyō na kṛtaḥ kim tvayā matsamākṣaṁ mudrācaturthāmśō nāngikṛtaḥ?

XIV tasmāt tava yat prāpyaṁ tadādāya yāhi, tubhyaṁ yati, paścātiyaniyuktalōkāyāpi tati dātumicchāmi|

XV svēcchayā nijadravyavyavaharaṇaṁ kim mayā na karttavyaṁ? mama dātṛtvāt tvayā kim īrṣyādṛṣṭiḥ kriyatē?

XVI ittham agrīyalōkāḥ paścātiyā bhaviṣyanti, paścātiyajanāścagrīyā bhaviṣyanti, ahūtā bahavaḥ kintvalpē manōbhilaṣitāḥ|

XVII tadanantaraṁ yīsu ryrīušālamnagaraṁ gacchan mārgamadhyē śīṣān ēkāntē vabhāṣē,

XVIII paśya vayaṁ yirūśālamnagaraṁ yāmaḥ, tatra pradhānayājakādhyāpakānām karēṣu manuṣyaputraḥ samarpiṣyatē;

XIX tē ca taṁ hantumājñāpya tiraskṛtya vētrēṇa praharttuṁ kruṣē dhātayituñcānyadēśīyānām karēṣu samarpayīṣyanti, kintu sa tṛtīyadivāsē śmaśānād utthāpiṣyatē|

XX tadānīm sivadiyasya nārī svaputrāvādāya yīśōḥ samīpam ētya prāṇamya kañcanānugrahaṁ taṁ yayācē|

XXI tadā yīṣustāṁ prōktavān, tvāṁ kim yācasē? tataḥ sā babhāṣē, bhavato rājatvē mamānayōḥ sutayōrēkaṁ bhavaddakṣiṇapārsvē dvitīyāṁ vāmapārśva upavēṣṭum ājñāpayatu|

XXII yīśuḥ pratyuvāca, yuvābhyāṃ yad yācyatē, tanna budhyatē, ahaṃ yēna kaṃsēna pāsyāmi yuvābhyāṃ kiṃ tēna pātuṃ śakyatē? ahañca yēna majjēna majjiṣyē, yuvābhyāṃ kiṃ tēna majjayitūṃ śakyatē? tē jagaduḥ śakyatē|

XXIII tadā sa uktavān, yuvāṃ mama kaṃsēnāvaśyāṃ pāsyathaḥ, mama majjanēna ca yuvāmapī majjiṣyēthē, kintu yēśāṃ kṛtē mattātēna nirūpitam idaṃ tān vihāyānyāṃ kamapī maddakṣiṇapārśvē vāmapārśvē ca samupavēśayitūṃ mamādhikārō nāsti|

XXIV ētāṃ kathāṃ śrutvānyē daśāṣiṣyāstau bhrātārau prati cukupuḥ|

XXV kintu yīśuḥ svasamīpaṃ tānāhūya jagāda, anyadēśiyalōkānāṃ narapatayastān adhikurvanti, yē tu mahāntastē tān śāsati, iti yūyaṃ jānītha|

XXVI kintu yuṣmākaṃ madhyē na tathā bhavēt, yuṣmākaṃ yaḥ kaścit mahān bubhūṣati, sa yuṣmān sēvēta;

XXVII yaśca yuṣmākaṃ madhyē mukhyō bubhūṣati, sa yuṣmākaṃ dāśō bhavēt|

XXVIII itthaṃ manujaputraḥ sēvyō bhavitūṃ nahi, kintu sēvitūṃ bahūnāṃ paritrāṇamūlyārthaṃ svaprāṇān dātuñcāgataḥ|

XXIX anantaraṃ yirihōnagarāt tēśāṃ bahirgamanasamayē tasya paścād bahavō lōkā vavrajuh|

XXX aparaṃ vartmapārśva upaviśantau dvāvandhau tēna mārgeṇa yīśō rgamanāṃ niśamya prōccaiḥ kathayāmāsatuh, hē prabhō dāyūdaḥ santāna, āvayō rdayāṃ vidhēhi|

XXXI tatō lōkāḥ sarvvē tuṣṇimbhavatamityuktā tau tarjayāmāsuḥ; tathāpi tau punaruccaiḥ kathayāmāsatuh hē prabhō dāyūdaḥ santāna, āvān dayasva|

XXXII tadānīm yīśuḥ sthagitaḥ san tāvāhūya bhāṣitavān, yuvayōḥ kṛtē mayā kiṃ karttarvyaṃ? yuvāṃ kiṃ kāmayēthē?

XXXIII tadā tāvuktavantau, prabhō nētrāṇi nau prasannāni bhavēyuh|

XXXIV tadānīm yīśustau prati pramannaḥ san tayō rnētrāṇi pasparsā, tēnaiva tau suvikṣāñcakrātē tatpaścāt jagmutuśca|

XXI

I anantaraṃ tēsu yirūśālamnagarasya samīpavērttinō jaitu-
nanāmakadharādharasya samīpasthitiṃ baitphagigrāmam āgatēsu,
yīśuḥ śiṣyadvayaṃ prēṣayan jagāda,

II yuvāṃ sammukhasthagrāmaṃ gatvā baddhāṃ yāṃ savatsāṃ
garddabhīm haṭhāt prāpsyathaḥ, tām mōcayitvā madantikam ānayataṃ|

III tatra yadi kaścit kiñcid vakṣyati, tarhi vadiṣyathaḥ, ētasyāṃ prabhōḥ
prayōjanamāstē, tēna sa tatkṣaṇāt prahēsyati|

IV siyōnaḥ kanyakāṃ yūyaṃ bhāṣadhvamiti bhāratīm| paśya tē nam-
raśilaḥ san nṛpa āruhya garddabhīm| arthādāruhya tadvatsamayāsyati
tvdantikam|

V bhaviṣyadvādinōktaṃ vacanamidaṃ tadā saphalamabhūt|

VI anantaraṃ tau śṣyi[] yīśō ryathānidēśāṃ taṃ grāmaṃ gatvā

VII garddabhīm tadvatsaṅca samānitavantau, paścāt tadupari
svīyavasanāni pātayitvā tamārōhayāmāsatuh|

VIII tatō bahavō lōkā nijavasanāni pathi prasārayitumārēbhīrē, katipayā
janāśca pādapaparnādikaṃ chitvā pathi vistārayāmāsuḥ|

IX agragāminah paścādgāminaśca manuḃā uccairjaya jaya dāyūdaḃ santānēti jagaduḃ paramēśvarasya nāmnā ya āyāti sa dhanyaḃ, sarvṃopariśthasvargēpi jayati|

X itthaḃ tasmin yirūśālamaḃ praviṣṭē kō'yamiti kathanāt kṛtsnaḃ nagaraḃ cañcalamabhavat|

XI tatra lōkōḃ kathayāmāsuḃ, ēśa gālilpradēśiya-nāsaratiya-bhaviṣyadvādi yīśuḃ|

XII anantaraḃ yīśurīśvarasya mandiraḃ praviśya tanmadhyāt krayavikrayiṇō vahiścakāra; vaṇijām mudrāsanāni kapōtavikrayiṇāñcasanāni ca nyuvjayāmāsa|

XIII aparaḃ tānuvāca, ēśa lipirāstē, "mama gṛhaḃ prārthanāgṛhamiti vikhyāsyati", kintu yūyaḃ tad dasyūnām gahvaraḃ kṛtavantaḃ|

XIV tadanantaraḃ andhakhañcalōkāstasya samīpamāgataḃ, sa tān nīramayān kṛtavān|

XV yadā pradhānayājakā adhyāpakāśca tēna kṛtānyētāni citrakarmmaṇi dadṛśuḃ, jaya jaya dāyūdaḃ santāna, mandirē bālakanām ētadṛśam uccadhvaniḃ śuśruvuśca, tadā mahākruddhā babhūvaḃ,

XVI taḃ papracchuśca, imē yad vadanti, tat kiḃ tvaḃ śṛṇōṣi? tatō yīśustān avōcat, satyam; stanyapāyīśīśūnāñca bālakanāñca vaktrataḃ| svakīyaḃ mahimānaḃ tvaḃ samprakāśyasi svayaḃ| ētadvākyāḃ yūyaḃ kiḃ nāpaṭhata?

XVII tatastān vihāya sa nagarād baithaniyāgrāmaḃ gatvā tatra rajanīm yāpayāmāsa|

XVIII anantaraḃ prabhātē sati yīśuḃ punarapi nagaramāgacchan kṣudhārttō babhūva|

XIX tatō mārgapārśva uḃmbaravṛkṣamēkaḃ vilōkya tatsamīpaḃ gatvā patrāni vinā kimapi na prāpya taḃ pādapaḃ prōvāca, adyārabhya kadāpi tvayi phalaḃ na bhavatu; tēna tatkṣaṇāt sa uḃmbaramāhīruhaḃ kuśātāḃ gataḃ|

XX tad dṛṣṭvā śiśyā āścaryyaḃ vijñāya kathayāmāsuḃ, āḃ, uḃmvarapādapō'titūrṇaḃ śuśkō'bhavat|

XXI tatō yīśustānuvāca, yuṣmānahaḃ satyaḃ vadāmi, yadi yūyamasandigdhaḃ pratītha, tarhi yūyamapi kēvalōḃmvarapādapaḃ pratitthaḃ karttuḃ śakṣyatha, tanna, tvaḃ calitvā sāgarē patēti vākyāḃ yuṣmābhiraśmina śailē prōktēpi tadaiva tad ghaṭṣiyatē|

XXII tathā viśvasya prārthya yuṣmābhi ryad yāciṣyatē, tadēva prāpsyatē|

XXIII anantaraḃ mandiraḃ praviśyōpadēśanasamayē tatsamīpaḃ pradhānayājakāḃ prācīnalōkāścāgatya papracchuḃ, tvayā kēna sāmārthyanaitāni karmmaṇi kriyantē? kēna vā tubhyamētāni sāmārthyāni dattāni?

XXIV tatō yīśuḃ pratyavadat, ahamapi yuṣmān vācamēkaḃ pṛcchāmi, yadi yūyaḃ taduttaraḃ dātuḃ śakṣyatha, tadā kēna sāmārthyēna karmmaṇyētāni karōmi, tadahaḃ yuṣmān vakṣyāmi|

XXV yōhanō majjanaḃ kasyājñayābhavat? kimīśvarasya manuṣyasya vā? tatastē parasparaḃ vivicya kathayāmāsuḃ, yadiśvarasyēti vadāmastarhi yūyaḃ taḃ kutō na pratyaita? vācamētāḃ vakṣyati|

XXVI manuṣyasyēti vaktumapi lōkēbhyō bibhīmaḃ, yataḃ sarvvairapi yōhan bhaviṣyadvādīti jñāyatē|

XXVII tasmāt tē yīśum̄ pratyavadan, tad vyaṃ na vidmaḥ| tadā sa tānuktavān, tarhi kēna sāmārathyēna karmmāṇyētānyahaṃ karōmi, tadapyahaṃ yuṣmān na vakṣyāmi|

XXVIII kasyacijjanasya dvau sutāvāstām sa ēkasya sutasya samīpaṃ gatvā jagāda, hē suta, tvamadya mama drākṣākṣētrē karmma kartum̄ vraja|

XXX tataḥ sa uktavān, na yāsyāmi, kintu śēṣēnutapya jagāma|

XXX anantaram̄ sōnyasutasya samīpaṃ gatvā tathaiva kathivān; tataḥ sa pratyuvāca, mahēccha yāmi, kintu na gataḥ|

XXXI ētayōḥ putrayō rmadhyē piturabhimateṃ kēna pālitaṃ? yuṣmābhiḥ kiṃ budhyatē? tatastē pratyūcuḥ, prathamēna pu[trēna| tadānīm̄ yīśustānuvāca, ahaṃ yuṣmān tathyaṃ vadāmi, caṇḍālā gaṇikāśca yuṣmākamagrata īśvarasya rājyaṃ praviśanti|

XXXII yatō yuṣmākāṃ samīpaṃ yōhani dharmmapathēnāgatē yūyaṃ taṃ na pratitha, kintu caṇḍālā gaṇikāśca taṃ pratyāyan, tad vilōkyāpi yūyaṃ pratyētum̄ nākhidyadhvaṃ|

XXXIII aparamēkaṃ dṛṣṭāntāṃ śṛṇvata, kaścid gr̥hasthaḥ kṣētrē drākṣālātā rōpayitvā taccaturdikṣu vāraṇīm̄ vidhāya tanmadhyē drākṣāyantraṃ sthāpitavān, māñcañca nirmmitavān, tataḥ kṛṣakēṣu tat kṣētraṃ samarpya svayāṃ dūradēśaṃ jagāma|

XXXIV tadanantaram̄ phalasamaya upasthitē sa phalāni prāptum̄ kṛṣivalānāṃ samīpaṃ nijadāsān prēṣayāmāsa|

XXXV kintu kṛṣivalāstasya tān dāseyān dhṛtvā kañcana prahr̥tavantaḥ, kañcana pāṣāṇairāhatavantaḥ, kañcana ca hatavantaḥ|

XXXVI punarapi sa prabhuḥ prathamatō'dhikadāseyān prēṣayāmāsa, kintu tē tān pratyāpi tathaiva cakruḥ|

XXXVII anantaram̄ mama sutē gatē taṃ samādariṣyantē, ityuktvā śēṣē sa nijasutaṃ tēṣāṃ sannidhiṃ prēṣayāmāsa|

XXXVIII kintu tē kṛṣivalāḥ sutāṃ vikṣya parasparam̄ iti mantrayitum̄ ārebhirē, ayamuttarādhikārī vayamēnaṃ nihatyāsyādhikāraṃ svavaśīkariṣyāmaḥ|

XXXIX paścāt tē taṃ dhṛtvā drākṣākṣētrād bahiḥ pātayitvābadhiṣuḥ|

XL yadā sa drākṣākṣētrapatirāgamiṣyati, tadā tān kṛṣivalān kiṃ kariṣyati?

XLI tatastē pratyavadan, tān kaluṣiṇō dāruṇayātanābhirāhaniṣyati, yē ca samayānukramāt phalāni dāsyanti, tādr̥śēṣu kṛṣivalēṣu kṣētraṃ samarpayīṣyati|

XLII tadā yīśunā tē gaditāḥ, grahaṇāṃ na kṛtaṃ yasya pāṣāṇasya nicāyakaiḥ| pradhānaprastaraḥ kōṇē saēva sambhaviṣyati| ētat parēsituḥ karmmāsmadṛṣṭāvadbhutaṃ bhavēt| dharmmagranthē likhitamētadvacanaṃ yuṣmābhiḥ kiṃ nāpāṭhi?

XLIII tasmādahaṃ yuṣmān vadāmi, yuṣmatta īśvarīyarājyamapanīya phalōtpādayitranyajātayē dāyīṣyatē|

XLIV yō jana ētatpāṣāṇōpari patiṣyati, taṃ sa bhāṃkṣyatē, kintvayaṃ pāṣāṇō yasyōpari patiṣyati, taṃ sa dhūlivat cūrṇīkariṣyati|

XLV tadānīm̄ prādhānayājakaḥ phirūśinaśca tasyēmāṃ dṛṣṭāntakathāṃ śrutvā sōsmānuddīśya kathitavān, iti vijñāya taṃ dhartum̄ cēṣṭitavantaḥ;

XLVI kintu lōkēbhyaḥ bibhyuḥ, yatō lōkaiḥ sa bhaviṣyadvādīyajñāyi|

XXII

I anantaram yisuḥ punarapi dr̥ṣṭāntēna tān avādīt,

II svargiyarājyam ētadr̥śasya nṛpatēḥ samañ, yō nija putram vivāhayan sarvvān nimantritān ānetuñ dāsēyān prahitavān,

III kintu tē samāgantum nēṣṭavantah|

IV tatō rājā punarapi dāsānanyān ityuktvā prēṣayāmāsa, nimantritān vadata, paśyata, mama bhējyamāsāditamāstē, nijavṣṭāḍhipuṣṭajantūn mārayitvā sarvvam khādyadravyamāsāditavān, yūyam vivāhamāgacchata|

V tathapi tē tucchikṛtya kēcit nijakṣētram kēcid vāñijyam prati svasvamārgēṇa calitavantah|

VI anyē lōkāstasya dāsēyān dhṛtvā daurātmyam vyavahṛtya tānavadhiṣuḥ|

VII anantaram sa nṛpatistām vārttām śrutvā krudhyan sainyāni prahitya tān ghatakān hatvā tēṣāṃ nagaram dāhayāmāsa|

VIII tataḥ sa nijadāsēyān babhāṣē, vivāhīyam bhōjyamāsāditamāstē, kintu nimantritā janā ayōgyāḥ|

IX tasmād yūyam rājamārgam gatvā yāvato manujān paśyata, tāvataēva vivāhīyabhōjyāya nimantrayata|

X tadā tē dāsēyā rājamārgam gatvā bhadrān abhadrān vā yāvato janān dadṛṣuḥ, tāvataēva saṃgrhyānayan; tatō'bhyaḡatamanujai rivāhagḡham apūryyata|

XI tadānīm sa rājā sarvvānabhyaḡatān draṣṭum abhyantaramāgatavān; tadā tatra vivāhīyavasanaḥīnamēkañ janam vīkṣya tam jagād,

XII hē mitra,tvam vivāhīyavasanañ vinā kathamatra praviṣṭavān? tēna sa niruttarō babhūva|

XIII tadā rājā nijānucarān avadat, ētasya karacaraṇān baddhā yatra rōdanam dantairdantagharṣaṇaṇca bhavati, tatra vahirbhūtataṃisrē tam niḡṣipata|

XIV ittham bahava āhūtā alpē manōbhimatāḥ|

XV anantaram phirūśinaḥ pragatya yathā saṃlāpēna tam unmāthē pātayēyustathā mantrayitvā

XVI hērōḍiyamanujaiḥ sākañ nijaśiṣyagaṇēna tam prati kathayāmāsuḥ, hē gurō, bhavān satyaḥ satyamīśvarīyamārgamupadiśati, kamapi mānuṣam nānurudhyatē, kamapi nāpēkṣatē ca, tad vayam jānīmah|

XVII ataḥ kaisarabhūpāya karō'smākañ dātavyō na vā? atra bhavatā kiñ budhyatē? tad asmān vadatu|

XVIII tatō yīstēṣām khalatām vijñāya kathitavān, rē kapaṭinaḥ yuyam kutō māñ parikṣadhvē?

XIX tatkaradānasya mudrām māñ darśayata| tadānīm taistasya samīpañ mudrācaturthabhāḡa ānītē

XX sa tān papraccha, atra kasyēyam mūrṭti rñāma cāstē? tē jagaduḥ, kaisarabhūpasya|

XXI tataḥ sa uktavāna, kaisarasya yat tat kaisarāya datta, īśvarasya yat tad īśvarāya datta|

XXII iti vākyam niśamya tē vismayam vijñāya tam vihāya calitavantah|

XXIII tasminnahani sidūkinō'rthāt śmāśānāt nōṭthāsyantīti vākyam yē vadanti, tē yīṣē□rantikam āgatya papracchuḥ,

XXIV hē gurō, kaścīnmanujaścēt niḥsantānaḥ san prāṇān tyajati, tarhi tasya bhrātā tasya jāyām vyuhya bhrātuḥ santānam utpādayiṣyatīti mūsā ādiṣṭavān|

XXV kintvasmākamatra kē'pi janāḥ saptasahōdarā āsan, tēṣām jyēṣṭha ēkām kanyām vyavahāt, aparaṁ prāṇatyāgakālē svayaṁ niḥsantānaḥ san tāṁ striyaṁ svabhrātari samarpitavān,

XXVI tatō dvitīyādisaptamāntāśca tathaiva cakruḥ|

XXVII śēṣē sāpī nārī mamāra|

XXVIII mṛtānām utthānasamayē tēṣām saptānām madhyē sā nārī kasya bhāryā bhaviṣyati? yasmāt sarvvaēva tāṁ vyavahan|

XXIX tatō yīśuḥ pratyavādīt, yūyaṁ dharmmapustakam īśvarīyām śaktiṅca na vijñāya bhrāntimantaḥ|

XXX utthānaprāptā lōkā na vivahanti, na ca vācā diyantē, kintvīśvarasya svargasthadūtānām sadṛśā bhavanti|

XXXI aparaṁ mṛtānām utthānamadhi yuṣmān pratiyamīśvarōktiḥ,

XXXII "ahamibrāhīma īśvara ishāka īśvarō yākūba īśvara" iti kiṁ yuṣmābhi rñāpāṭhi? kintvīśvarō jivatām īśvara:, sa mṛtānāmīśvarō nahi|

XXXIII iti śrutvā sarvvē lōkāstasyōpadēśād vismayaṁ gatāḥ|

XXXIV anantaram sīdūkinām niruttaratvavārtām niśamya phirūśina ēkatra militavantaḥ,

XXXV tēṣāmēkō vyavasthāpakō yīśurñ parīkṣitūñ papaccha,

XXXVI hē gurō vyavasthāśāstramadhyē kajñā śrēṣṭhā?

XXXVII tatō yīśuruvāca, tvaṁ sarvvāntaḥkaraṇaiḥ sarvvaprāṇaiḥ sarv-
vacittaīśca sākaṁ prabhau paramēśvarē priyasva,

XXXVIII ēṣā prathamamahājñā| tasyāḥ sadṛśī dvitīyājñaiṣā,

XXXIX tava samīpavāsini svātmanīva prēma kuru|

XL anayō rdvayōrājñayōḥ kṛtsnavyavasthāyā bhaviṣyadvaktṛgranthasya ca bhārastiṣṭhati|

XLI anantaram phirūśinām ēkatra sthitikālē yīśustān papraccha,

XLII khriṣṭamadhi yuṣmākaṁ kiḍṛgbōdhō jāyatē? sa kasya santānaḥ? tatastē pratyavadan, dāyūdaḥ santānaḥ|

XLIII tadā sa uktavān, tarhi dāyūd katham ātmādhiṣṭhānēna taṁ prab-
huñ vadati ?

XLIV yathā mama prabhumidaṁ vākyamavadat paramēśvaraḥ| tavārīn
pādapiṭhañ tē yāvannahi karōmyahañ| tāvat kālañ madiyē tvañ
dakṣapārśva upāviśa| atō yadi dāyūd tañ prabhuñ vadati, rtiha sa
katham tasya santānō bhavati?

XLV tadānīm tēṣām kōpi tadvākyasya kimapyuttaram dātum nāśakñōt;

XLVI taddinamārabhya tañ kimapi vākyam praṣṭum kasyāpi sāhasō
nābhavat|

XXIII

I anantaram yīśu rjananivahañ śiṣyāmścāvadat,

II adhyāpakāḥ phirūśinaśca mūsāsanē upaviśanti,

III atastē yuṣmāñ yadyat mantum ājñāpayanti, tat manyadhvañ
pālayadhvañca, kintu tēṣām karmmanurūpañ karma na kurudhvañ;
yatastēṣām vākyamātrañ sārāñ kāryyē kimapi nāsti|

IV tē durvvahān gurutarān bhārān badvvā manuṣyāṇām skandhēpari
samarpayanti, kintu svayamaṅgulyaikayāpi na cālayanti|

V kēvalam lōkadarśanāya sarvvakarmmāni kurvvanti; phalataḥ paṭṭabandhān prasāryya dhārayanti, svavastrēṣu ca dīrghagranthīn dhārayanti;

VI bhōjanabhavana uccasthānam, bhajanabhavanē pradhānamāsanaṁ, VII haṭṭhē namaskāraṁ gururiti sambōdhanañcaitāni sarvvāni vāñchanti|

VIII kintu yūyam gurava iti sambōdhanīyā mā bhavata, yatō yuṣmākam ēkaḥ khriṣṭaēva guru

IX ryūyam sarvvē mithō bhrātaraśca| punaḥ pṛthivyām kamapi pitēti mā sambudhyadhvaṁ, yatō yuṣmākamēkaḥ svargasthaēva pitā|

X yūyam nāyakēti sambhāṣitā mā bhavata, yatō yuṣmākamēkaḥ khriṣṭaēva nāyakaḥ|

XI aparaṁ yuṣmākaṁ madhyē yaḥ pumān śrēṣṭhaḥ sa yuṣmān sēviṣyatē|

XII yatō yaḥ svamunnamati, sa nataḥ kariṣyatē; kintu yaḥ kaścit svamavanataṁ karōti, sa unnataḥ kariṣyatē|

XIII hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyam manujānām samakṣaṁ svargadvāraṁ rundha, yūyam svayaṁ tēna na praviśatha, pravivikṣūnapi vārayatha| vata kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca yūyam chalād dīrghaṁ prārthya vidhavānām sarvvasaṁ grasatha, yuṣmākaṁ ghōrataradaṇḍō bhaviṣyati|

XIV hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyamēkaṁ svadhar-mmāvalambinaṁ karttuṁ sāgaraṁ bhūmaṇḍalañca pradakṣiṇīkurutha,

XV kañcana prāpya svatō dviguṇanarakabhājanaṁ taṁ kurutha|

XVI vata andhapathadarśakāḥ sarvvē, yūyam vadatha, mandirasya śapathakaraṇāt kimapi na dēyam; kintu mandirasthasuvarṇasya śapathakaraṇād dēyam|

XVII hē mūdḥā hē andhāḥ suvarṇaṁ tatsuvarṇapāvakamandiram ētayōrubhayō rmadhyē kiṁ śrēyaḥ?

XVIII anyacca vadatha, yajñavēdyāḥ śapathakaraṇāt kimapi na dēyam, kintu taduparisthitasya naivēdyasya śapathakaraṇād dēyam|

XIX hē mūdḥā hē andhāḥ, naivēdyāṁ tannaivēdyapāvakavēdirētayōrubhayō rmadhyē kiṁ śrēyaḥ?

XX ataḥ kēnacid yajñavēdyāḥ śapathē kṛtē taduparisthitasya sarvvasya śapathaḥ kriyatē|

XXI kēnacid mandirasya śapathē kṛtē mandiratannivāsinoḥ śapathaḥ kriyatē|

XXII kēnacid svargasya śapathē kṛtē śvarīyasimhāsanataduparyyupaviṣṭayōḥ śapathaḥ kriyatē|

XXIII hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyam pōdināyāḥ sitacchatrāyā jīrakasya ca daśamāṁśān dattha, kintu vyavasthāyā gurutarān nyāyadayāviśvāsān parityajatha; imē yuṣmābhirācaraṇīyā amī ca na laṅghaṇīyāḥ|

XXIV hē andhapathadarśakā yūyam maśakaṁ apasārayatha, kintu mahāṅgān grasatha|

XXV hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyam pānapātrānām bhōjanapātrānāñca bahiḥ pariṣkurutha; kintu tadabhyantaraṁ durātmatayā kaluṣeṇa ca paripūrṇamāstē|

XXVI hē andhāḥ phirūśilōkā ādau pānapātrāṇām bhōjanapātrāṇāñcābhyantaram̄ pariṣkuruta, tēna tēṣām bahirapi pariṣkāriṣyatē|

XXVII hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyam̄ śuklikṛtaśmaśānasvarūpā bhavatha, yathā śmaśānabhavanasya bahiścāru, kintvabhyantaram̄ mṛtalōkānām̄ kikaśaiḥ sarv-vaprakāramalēna ca paripūrṇam̄;

XXVIII tathaiva yūyamapi lōkānām̄ samakṣam̄ bahirdhārmikāḥ kintvantaḥkaraṇēṣu kēvalakāpaṭyādharmmābhyām̄ paripūrṇāḥ|

XXIX hā hā kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyam̄ bhaviṣyadvādinām̄ śmaśānagēham̄ nirmmātha, sādḥunām̄ śmaśānanikētanam̄ śōbhayatha

XXX vadatha ca yadi vayam̄ svēṣām̄ pūrvvapuruṣāṇām̄ kāla asthāsyāma, tarhi bhaviṣyadvādinām̄ śōṇitapātānē tēṣām̄ sahabhāginō nābhaviṣyāma|

XXXI atō yūyam̄ bhaviṣyadvādighātakānām̄ santānā iti svayamēva svēṣām̄ sāksyam̄ dattha|

XXXII atō yūyam̄ nijapūrvvapuruṣāṇām̄ parimāṇapātram̄ paripūrayata|

XXXIII rē bhujagāḥ kṛṣṇabhujagavañśāḥ, yūyam̄ katham̄ narakadaṇḍād rakṣiṣyadhvē|

XXXIV paśyata, yuṣmākamantikam̄ aham̄ bhaviṣyadvādinō buddhimata upādhyāyām̄śca prēṣayiṣyāmi, kintu tēṣām̄ katipayā yuṣmābhi rghāniṣyantē, kruśē ca ghāniṣyantē, kēcid bhajanabhavanē kaṣābhiraḡghāniṣyantē, nagarē nagarē tāḍiṣyantē ca;

XXXV tēna satpuruṣasya hābilō raktapātāmārabhya bērikhiyāḥ pu-tram̄ yam̄ sikhariyam̄ yūyam̄ mandirayajñavēdyō rmadhyē hatavan-taḥ, tāḍiyāśōṇitapātām̄ yāvad asmin dēśē yāvatām̄ sādḥupuruṣāṇām̄ śōṇitapātō 'bhavat tat sarvvēṣāmāgasām̄ daṇḍā yuṣmāsu varttiṣyantē|

XXXVI aham̄ yuṣmānta tathyam̄ vadāmi, vidyamānē'smin puruṣē sarvve varttiṣyantē|

XXXVII hē yirūśālam̄ hē yirūśālam̄ nagari tvam̄ bhaviṣyadvādinō hata-vatī, tava samīpam̄ prēritām̄śca pāṣānairāhatavatī, yathā kukkuṭī śāvakān̄ pakṣādhaḥ saṅgrhlāti, tathā tava santānān̄ saṅgrahitum̄ aham̄ bahuvāram̄ aiccham̄; kintu tvam̄ na samamanyathāḥ|

XXXVIII paśyata yuṣmākam̄ vāsasthānam̄ ucchinnaṁ tyakṣyatē|

XXXIX aham̄ yuṣmān̄ tathyam̄ vadāmi, yaḥ paramēśvarasya nāmnāgacchati, sa dhanya iti vāṇim̄ yāvanna vadiṣyatha, tāvat mām̄ puna rna drakṣyatha|

XXIV

I anantaram̄ yīsu ryadā mandirād bahi rgacchati, tadānīm̄ śiṣyāstam̄ mandiranirmmāṇam̄ darśayitumāgatāḥ|

II tatō yīśustānuvāca, yūyam̄ kimētāni na paśyatha? yuṣmānaḥam̄ satyam̄ vadāmi, ētannicayanasya pāṣānaikamapyanyapāṣāṇē|pari na sthāsyati sarvvāni bhūmisāt kārīṣyantē|

III anantaram̄ tasmim̄ jaitunaparvvatōpari samupaviṣṭē śiṣyāstasya samīpamāgatya guptaṁ papracchuḥ, ētā ghaṭanāḥ kadā bhaviṣyanti? bhavata āgamanasya yugāntasya ca kim̄ lakṣma? tadasmān̄ vadatu|

IV tadānīm̄ yīśustānavōcat, avadhadvvam̄, kōpi yuṣmān̄ na bhramayēt|

V bahavō mama nāma gṛhlanta āgamiṣyanti, khrīṣṭō'hamēvēti vācam vadantō bahūn bhramayiṣyanti|

VI yūyañca saṁgrāmasya raṇasya cāḍambaram śrōsyatha, avadhadvam tēna cañcalā mā bhavata, ētānyavaśyaṁ ghaṭiṣyantē, kintu tadā yugāntō nahi|

VII aparāṁ dēsasya vipakṣō dēsō rājyasya vipakṣō rājyaṁ bhaviṣyati, sthānē sthānē ca durbhikṣaṁ mahāmārī bhūkampaśca bhaviṣyanti,

VIII ētāni duḥkhōpakramāḥ|

IX tadānīm lōkā duḥkhaṁ bhōjayitūṁ yuṣmān parakarēṣu samarpayiṣyanti haniṣyanti ca, tathā mama nāmakāraṇād yūyaṁ sarvadēśiyamanujānām samīpē gṛṇārḥā bhaviṣyatha|

X bahuṣu vigṇaṁ prāptavatsu parasparam ṛṇīyāṁ kṛtavatsu ca ēkō'paraṁ parakarēṣu samarpayiṣyati|

XI tathā bahavō mṛṣābhaviṣyadvādina upasthāya bahūn bhramayiṣyanti|

XII duṣkarmmaṇām bāhulyaṁca bahūnām prēma śītaṁ bhaviṣyati|

XIII kintu yaḥ kaścit śeṣaṁ yāvad dhairyyamāśrayatē, saēva paritrāiṣyatē|

XIV aparāṁ sarvvadēśiyalōkān pratimākṣī bhavitūṁ rājasya śubhasamācāraḥ sarvvajagati pracāriṣyatē, ētādṛśi sati yugānta upasthāsyati|

XV atō yat sarvvanāśakṛdgṛṇārhaṁ vastu dāniyēlbhaviṣyadvadinā prōktaṁ tad yadā puṇyasthānē sthāpitaṁ drakṣyatha, (yaḥ paṭhati, sa budhyatām)

XVI tadānīm yē yihūdiyadēśē tiṣṭhanti, tē parvvatēṣu palāyantām|

XVII yaḥ kaścīd gṛhapṛṣṭhē tiṣṭhati, sa gṛhāt kimapi vastvānētum adhē nāvarōhēt|

XVIII yaśca kṣētrē tiṣṭhati, sōpi vastramānētum parāvṛtya na yāyāt|

XIX tadānīm garbhīṣṭanyapāyayitṛiṇām durgati rbhaviṣyati|

XX atō yaśmākāṁ palāyanaṁ śītakālē viśrāmavārē vā yanna bhavēt, tadarthaṁ prārthayadhvam|

XXI ā jagadārambhād ētatkalāparyyanantaṁ yādṛśaḥ kadāpi nābhavat na ca bhaviṣyati tādṛśō mahāklēśastadānīm upasthāsyati|

XXII tasya klēśasya samayō yadi hsvō na kriyēta, tarhi kasyāpi prāṇinō rakṣaṇaṁ bhavitūṁ na śaknuyāt, kintu manōnītamanujānām kṛtē sa kālō hsvīkariṣyatē|

XXIII aparāñca paśyata, khrīṣṭō'tra vidyatē, vā tatra vidyatē, tadānīm yadi kaścīd yuṣmāna iti vākyāṁ vadati, tathāpi tat na pratīti|

XXIV yatō bhāktakhrīṣṭā bhāktabhaviṣyadvādinaśca upasthāya yāni mahanti lakṣmāṇi citrakarmmaṇi ca prakāśayiṣyanti, tai ryadi sambhavēt tarhi manōnītamānavā api bhrāmiṣyantē|

XXV paśyata, ghaṭanātaḥ pūrvvaṁ yuṣmān vārttām avādiṣam|

XXVI ataḥ paśyata, sa prāntarē vidyata iti vākyē kēnacit kathitēpi bahi rmā gcchata, vā paśyata, sōntaḥpurē vidyatē, ētadvākya uktēpi mā pratīta|

XXVII yatō yathā vidyut pūrvvadiśō nirgatya paścimadiśaṁ yāvat prakāśatē, tathā mānuṣaputrasyaṣyāgamaṇaṁ bhaviṣyati|

XXVIII yatra śavastiṣṭhati, tatrēva gṛdhrā milanti|

XXXIX aparaṃ tasya klēśasamayasyāvyaḥhitaparatra sūryasya tējō lōpsyatē, candramā jyōsnām na kariṣyati, nabhasō nakṣatrāṇi patiṣyanti, gagaṇiyā grahāśca vicalīṣyanti|

XXX tadānīm akāśamadhyē manujasutasya lakṣma darśīṣyatē, tatō nijaparākramēṇa mahātējasā ca mēghārūḍhaṃ manujasutaṃ nabhasāgacchantaṃ vilōkya pṛthivyāḥ sarvvavāṇīṣyā vilapiṣyanti|

XXXI tadānīm sa mahāśabdāyamānatūryyā vādakān nijadūtān prahēṣyati, tē vyōmna ēkasīmātō'parasīmām yāvat caturdīśastasya manōnītajanān āṇīya mēlayīṣyanti|

XXXII uḍumbarapādapasya dṛṣṭāntaṃ śīkṣadhvaṃ; yadā tasya navīnāḥ śākhā jāyantē, pallavādīśca nirgacchati, tadā nidāghakalāḥ savidhō bhavatīti yūyaṃ jānītha;

XXXIII tadvad etā ghaṭānā dṛṣṭvā sa samayō dvāra upāsthād iti jānīta|

XXXIV yuṣmānaḥṃ tathyāṃ vadāmi, idānīntanajanānām gamanāt pūrvvamēva tāni sarvvāṇi ghaṭīṣyantē|

XXXV nabhōmēdīnyō rluptyāōrapi mama vāk kadāpi na lōpsyatē|

XXXVI aparaṃ mama tātaṃ vinā mānuṣaḥ svargasthō dūtō vā kōpi taddīnaṃ taddaṇḍaṇca na jñāpayati|

XXXVII aparaṃ nōhē vidyamānē yādṛśamabhavat tādṛśaṃ manujasuta-syāgamanakālēpi bhaviṣyati|

XXXVIII phalatō jalāplāvanāt pūrvvaṃ yaddīnaṃ yāvat nōhaḥ pōtaṃ nārōhat, tāvatkālaṃ yathā mānuṣyā bhōjanē pānē vivahanē vivāhanē ca pravṛttā āsan;

XXXIX aparaṃ āplāvītōyamāgatya yāvat sakalamanujān plāvayitvā nānayat, tāvat tē yathā na vidāmāsuḥ, tathā manujasutāgamanēpi bhaviṣyati|

XL tadā kṣētrasthitayōrdvayōrēkō dhāriṣyatē, aparastyājiṣyatē|

XLI tathā pēṣaṇyā piṃṣatyōrubhayō ryōṣītōrēkā dhāriṣyatē'parā tyājiṣyatē|

XLII yuṣmākaṃ prabhūḥ kasmin daṇḍa āgamiṣyati, tad yuṣmābhi rñāvagamyatē, tasmāt jāgrataḥ santastiṣṭhata|

XLIII kutra yāmē stēna āgamiṣyatīti cēd gṛhasthō jñātum aśakṣyat, tarhi jāgaritvā taṃ sandhiṃ karttitum avārayīṣyat tad jānīta|

XLIV yuṣmābhiravadhīyatām, yatō yuṣmābhi ryatra na budhyatē, tatraiva daṇḍē manujasuta āyāsyati|

XLV prabhū rñijaparivārān yathākālaṃ bhōjayitum yaṃ dāsam adhyakṣīkṛtya sthāpayati, tādṛśō viśvāsyō dhīmān dāsaḥ kaḥ?

XLVI prabhurāgatya yaṃ dāsaṃ tathācarantaṃ vīkṣatē, saēva dhanyaḥ|

XLVII yuṣmānaḥṃ satyaṃ vadāmi, sa taṃ nijasarvvasvasyādhipaṃ kariṣyati|

XLVIII kintu prabhurāgantuṃ vilambata iti manasi cintayitvā yō duṣṭō dāsō

XLIX 'paradāsān praharttuṃ mattānām saṅgē bhōktuṃ pātuṇca pravartatē,

L sa dāsō yadā nāpēkṣatē, yaṇca daṇḍaṃ na jānāti, tatkālaēva tatprabhurupasthāsyati|

LI tadā taṃ daṇḍayitvā yatra sthānē rōdanaṃ dantagharṣaṇaṅcāsātē, tatra kapaṭibhiḥ sākaṃ taddāśāṃ nirūpayīṣyati|

XXV

I yā daśa kanyāḥ pradīpān gṛhlatyō varam sāksāt karttuṁ bahiritāḥ, tābhistadā svargīyarājyasya sādṛśyaṁ bhaviṣyati|

II tāsām kanyānām madhye pañca sudhiyaḥ pañca durdhiya āsan|

III yā durdhiyastāḥ pradīpān saṅgē gṛhītvā tailaṁ na jagṛhuḥ,

IV kintu sudhiyaḥ pradīpān pātrēṇa tailaṁ jagṛhuḥ|

V anantaram varē vilambitē tāḥ sarvvā nidrāviṣṭā nidrām jagmuḥ|

VI anantaram arddharātrē paśyata vara āgacchati, taṁ sāksāt karttuṁ bahiryātēti janaravāt

VII tāḥ sarvvāḥ kanyā utthāya pradīpān āsādayituṁ ārabhanta|

VIII tatō durdhiyaḥ sudhiya ūcuḥ, kiñcit tailaṁ datta, pradīpā asmākaṁ nirvvāṇāḥ|

IX kintu sudhiyaḥ pratyavadan, dattē yuṣmānasmāmśca prati tailaṁ nyūnībhavēt, tasmād vikrēṭṭṇām samīpaṁ gatvā svārthaṁ tailaṁ krīṇīta|

X tadā tāsū krētuṁ gatāsu vara ājagāma, tatō yaḥ sajjitā āsan, tāstēna sākaṁ vivāhīyaṁ vēśma praviviśuḥ|

XI anantaram dvārē ruddhē aparāḥ kanyā āgatya jagaduḥ, hē prabhō, hē prabhō, asmān prati dvāraṁ mōcaya|

XII kintu sa uktavān, tathyaṁ vadāmi, yuṣmānahaṁ na vēdmi|

XIII atō jāgrataḥ santastiṣṭhata, manujasutaḥ kasmin dinē kasmin daṇḍē vāgamiṣyati, tad yuṣmābhi rna jñāyatē|

XIV aparāṁ sa ētādṛśaḥ kasyacit puṁsastulyaḥ, yō dūradēśaṁ prati yātrākālē nijadāsān āhūya tēśaṁ svasvasāmarthyānurūpam

XV ēkasmin mudrāṇām pañca pōṭalikāḥ anyasmiṁśca dvē pōṭalikē aparasmiṁśca pōṭalikaikām itthaṁ pratijanaṁ samarpya svayaṁ pravāsaṁ gatavān|

XVI anantaram yō dāsaḥ pañca pōṭalikāḥ labdhavān, sa gatvā vaṇijyaṁ vidhāya tā dviguṇīcakāra|

XVII yaśca dāsō dvē pōṭalikē alabhata, sōpi tā mudrā dviguṇīcakāra|

XVIII kintu yō dāsa ēkāṁ pōṭalikām labdhavān, sa gatvā bhūmiṁ khanitvā tanmadhyē nijaprabhōstā mudrā gōpayāñcakāra|

XIX tadanantaram bahutithē kālē gatē tēśām dāsānām prabhurāgatya tairdāsaiḥ samaṁ gaṇayāñcakāra|

XX tadānīm yaḥ pañca pōṭalikāḥ prāptavān sa tā dviguṇīkṛtamudrā āniya jagāda; hē prabhō, bhavatā mayi pañca pōṭalikāḥ samarpitāḥ, paśyatu, tā mayā dviguṇīkṛtāḥ|

XXI tadānīm tasya prabhustamuvāca, hē uttama viśvāsya dāsa, tvam dhanyōsi, stōkēna viśvāsyo jātaḥ, tasmāt tvām bahuvittādhipaṁ karōmi, tvam svaprabhōḥ sukhasya bhāgī bhava|

XXII tatō yēna dvē pōṭalikē labdhē sōpyāgatya jagāda, hē prabhō, bhavatā mayi dvē pōṭalikē samarpitē, paśyatu tē mayā dviguṇīkṛtē|

XXIII tēna tasya prabhustamavōcat, hē uttama viśvāsya dāsa, tvam dhanyōsi, stōkēna viśvāsyo jātaḥ, tasmāt tvām bahudravīṇādhipaṁ karōmi, tvam nijaprabhōḥ sukhasya bhāgī bhava|

XXIV anantaram ya ēkāṁ pōṭalikām labdhavān, sa ētya kathitavān, hē prabhō, tvām kathinanaram jñātavān, tvayā yatra nōptaṁ, tatraiva kṛtyatē, yatra ca na kīrṇaṁ, tatraiva saṅgṛhyatē|

XXV atōham saśaṅkaḥ san gatvā tava mudrā bhūmadhyē saṅgōpya sthāpitavān, paśya, tava yat tadēva gṛhāṇa|

XXVI tadā tasya prabhuḥ pratyavadat rē duṣṭālasa dāsa, yatrāham na vapāmi, tatra chinadmi, yatra ca na kirāmi, tatrēva saṅgṛhlāmīti cēdājānāstarhi

XXVII vaṅikṣu mama vittārpaṇaṁ tavōcitamāsīt, yēnāhamāgatya vṛdvya sākāṁ mūlamudrāḥ prāpsyam|

XXVIII atōsmāt tām pōṭalikām ādāya yasya daśa pōṭalikāḥ santi tasmin-narpayata|

XXIX yēna vardvyatē tasminnaivārpiṣyatē, tasyaiva ca bāhulyaṁ bhaviṣyati, kintu yēna na vardvyatē, tasyāntikē yat kiñcana tiṣṭhati, tadapi punarṇesyatē|

XXX aparāṁ yūyaṁ tamakarmmaṇyaṁ dāsaṁ nītvā yatra sthānē kran-danaṁ dantagharṣaṇaṅca vidyētē, tasmin bahirbhūtatamasi niḥṣipata|

XXXI yadā manuṣasutaḥ pavitradūtān saṅginaḥ kṛtvā ni-japrabhāvēnāgatya nijatējōmayē siṁhāsānē nivēkṣyati,

XXXII tadā tatsammukhē sarvvajātiyā janā saṁmēliṣyanti| tatō mēṣapālakō yathā chāgēbhyo'vīn pṛthak pṛthak karōti tathā sōpyēkasmādanyam itthaṁ tān pṛthaka kṛtvāvīn

XXXIII dakṣiṇē chāgāmśca vāmē sthāpayiṣyati|

XXXIV tataḥ paraṁ rājā dakṣiṇasthitān mānavān vadiṣyati, āgacchata mattātasyānugrahabhājanāni, yuṣmatkṛta ā jagadārambhat yad rājyam āśāditaṁ tadadhikuruta|

XXXV yatō bubhukṣitāya mahyaṁ bhōjyam adatta, pipāsītāya pēyamadatta, vidēśinaṁ mām svasthānāmanayata,

XXXVI vastrahīnaṁ mām vasaṇaṁ paryyadhāpayata, pīḍitaṁ mām draṣṭumāgacchata, kārāsthaṅca mām vīkṣituma āgacchata|

XXXVII tadā dhārmikāḥ prativadiṣyanti, hē prabhō, kadā tvām kṣudhitaṁ vīkṣya vayamabhōjayāma? vā pipāsitaṁ vīkṣya apāyayāma?

XXXVIII kadā vā tvām vidēśinaṁ vilōkya svasthānāmanayāma? kadā vā tvām nagnaṁ vīkṣya vasaṇaṁ paryyadhāpayāma?

XXXIX kadā vā tvām pīḍitaṁ kārāsthaṅca vīkṣya tvadantikamagacchāma?

XL tadānīm rājā tān prativadiṣyati, yuṣmānahaṁ satyaṁ vadāmi, mamaitēśāṁ bhrātṛṇām madhyē kañcanaikaṁ kṣudratamaṁ prati yad akuruta, tanmām pratyakuruta|

XLI paścāt sa vāmasthitān janān vadiṣyati, rē śāpagrastāḥ sarvvē, śaitānē tasya dūtēbhyaśca yō'nantavahnirāsādita āstē, yūyaṁ madan-tikāt tamagniṁ gacchata|

XLII yatō kṣudhitāya mahyamāhāraṁ nādatta, pipāsītāya mahyaṁ pēyam nādatta,

XLIII vidēśinaṁ mām svasthānaṁ nāyata, vasaṇahīnaṁ mām vasaṇaṁ na paryyadhāpayata, pīḍitaṁ kārāsthaṅca mām vīkṣitum nāgacchata|

XLIV tadā tē prativadiṣyanti, hē prabhō, kadā tvām kṣudhitaṁ vā pipāsitaṁ vā vidēśinaṁ vā nagnaṁ vā pīḍitaṁ vā kārāsthaṁ vīkṣya tvām nāśēvāmahi?

XLV tadā sa tān vadiṣyati, tathyamahāṁ yuṣmān bravīmi, yuṣmābhīrēśāṁ kañcana kṣōdiṣṭhaṁ prati yannākāri, tanmām pratyēva nākāri|

XLVI paścādāmyanantaśāstir̥ṁ kintu dhārm̥mikā anantāyūṣaṁ bhōktuṁ yāsyanti|

XXVI

I yīsurētān prastāvān samāpya śiṣyānūcē,

II yuṣmābhi rjñātaṁ dinadvayāt paraṁ nistāramaha upasthāsyati, tatra manujasutaḥ kruṣēna hantuṁ parakarēṣu samarpīṣyatē|

III tataḥ paraṁ pradhānayājakādhyāpakaprañcaḥ kiyaphānāmnō mahāyājakasyaṭṭālikāyām militvā

IV kēnōpāyēna yīsum dhṛtvā hantuṁ śaknuyuriti mantrayāñcakruḥ|

V kintu tairuktaṁ mahakālē na dharttavyaḥ, dhṛtē prajānām kalahēna bhavituṁ śakyatē|

VI tatō baithaniyāpurē śimōnākhyasya kuṣṭhinō vēsmani yīsau tiṣṭhati

VII kācana yōṣā śvētōpalabhājanēna mahārghyaṁ sugandhi tailamāniya bhōjanāyōpaviśatatastasya śirōbhyaṣecat|

VIII kintu tadālōkya tacchiṣyaiḥ kupitairuktaṁ, kuta itthamapavyayate?

IX cēdidam vyakrēṣyata, tarhi bhūrimūlyam prāpya daridrēbhyaḥ vyatāriṣyata|

X yīsunā tadavagatya tē samuditāḥ, yōṣamēnām kutō duḥkhinīm kurutha, sā mām prati sādhu karmmakārṣit|

XI yuṣmākaṁ samīpē daridrāḥ satatamēvāsate, kintu yuṣmākamantikēhaṁ nāsē satataṁ|

XII sā mama kāyōpari sugandhitailam siktva mama śmaśānadānakarmmakārṣit|

XIII atōhaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi sarvvasmin jagati yatra yatraiṣa susamācāraḥ pracāriṣyatē, tatra tatraitasyā nāryyāḥ smaraṇārtham karmmedam pracāriṣyatē|

XIV tatō dvādaśaśiṣyānām iṣkariyōtiyayihūdānāmaka ēkaḥ śiṣyaḥ pradhānayājakānāmantikam gatvā kathitavān,

XV yadi yuṣmākaṁ karēṣu yīsum samarpayāmi, tarhi kim dāsyatha? tadānīm tē tasmai trimśanmudrā dātuṁ sthīrikṛtavantaḥ|

XVI sa tadārabhya taṁ parakarēṣu samarpayituṁ suyōgam cēṣṭitavān|

XVII anantaraṁ kiṇvaśūnyapūpaparvvaṇaḥ prathamēhni śiṣyā yīsum upagatya papracchuḥ bhavatkṛtē kutra vayam nistāramahabhōjyam āyōjayiṣyāmaḥ? bhavataḥ kecchā?

XVIII tadā sa gaditavān, madhyēnagaramamukapurīṁsaḥ samīpaṁ vrajītvā vadata, guru rgaditavān, matkālaḥ savidhaḥ, saha śiṣyaistvadālayē nistāramahabhōjyam bhōkṣyē|

XIX tadā śiṣyā yīśōstādṛṣanidēśānurūpakarmma vidhāya tatra nistāramahabhōjyamāsādayāmāsuḥ|

XX tataḥ sandhyāyām satyām dvādaśabhiḥ śiṣyaiḥ sākaṁ sa nyaviśat|

XXI aparaṁ bhuñjana uktavān yuṣmān tathyaṁ vadāmi, yuṣmākamēkō mām parakarēṣu samarpayīṣyati|

XXII tadā tē'tīva duḥkhitā ēkaikaśō vaktumārēbhīrē, hē prabhō, sa kimahaṁ?

XXIII tataḥ sa jagāda, mayā sākaṁ yō janō bhōjanapātrē karaṁ saṁkṣipati, sa ēva mām parakarēṣu samarpayīṣyati|

XXIV manujasutamadhi yādṛṣāṃ likhitamāstē, tadanurūpā tadgati rbhaviṣyati; kintu yēna puṃsā sa parakarēṣu samarpayīṣyatē, hā hā cēt sa nājanīṣyata, tadā tasya kṣēmamabhaviṣyat|

XXV tadā yihūdānāmā yō janastaṃ parakarēṣu samarpayīṣyati, sa uktavān, hē gurō, sa kimahaṃ? tataḥ sa pratyuktavān, tvayā satyaṃ gaditam|

XXVI anantaraṃ tēṣāmaśanakālē yīśuḥ pūpamādāyēśvariyaḡuṇānanūdyā bhāṃktvā śiṣyēbhyaḥ pradāya jagāda, madvapuḥsvarūpamimaṃ gṛhītṷā khādāta|

XXVII paścāt sa kaṃsaṃ gṛhlan īsvariyaḡuṇānanūdyā tēbhyaḥ pradāya kathitavān, sarvvai ryuṣmābhiraṇēna pātavyaṃ,

XXVIII yasmādanēkēṣāṃ pāpamaṛṣaṇāya pātitaṃ yanmannūtnaniyamarūpaśōṇitaṃ tadētat|

XXIX aparamahaṃ nūtnagōstanīrasaṃ na pāsyāmi, tāvat gōstanīphalarasaṃ punaḥ kadāpi na pāsyāmi|

XXX paścāt tē gītamēkaṃ saṅgīya jaitunākhyagiriṃ gatavantaḥ|

XXXI tadānīm yīśustānavōcat, asyāṃ rajanyāmahaṃ yuṣmākaṃ sarvvēṣāṃ vighnarūpō bhaviṣyāmi, yatō likhitamāstē, "meṣāṇāṃ rakṣakō yastaṃ prahariṣyāmyahaṃ tataḥ| meṣāṇāṃ nivahō nūnaṃ pravikīrṇō bhaviṣyati"||

XXXII kintu śmaśānāt samutthāya yuṣmākamaḡrē'haṃ gālīlaṃ gamīṣyāmi|

XXXIII pitarastaṃ prōvāca, bhavāṃścēt sarvvēṣāṃ vighnarūpō bhavati, tathāpi mama na bhaviṣyati|

XXXIV tatō yīśunā sa uktaḥ, tubhyamahaṃ tathyaṃ kathayāmi, yāminyāmayāṃ caraṇāyudhasya ravāt pūrvvaṃ tvaṃ māṃ tri rñāṅgīkariṣyasi|

XXXV tataḥ pitara uditavān, yadyapi tvayā samaṃ marttavayaṃ, tathāpi kadāpi tvāṃ na nāṅgīkariṣyāmi; tathaiva sarvvē śiṣyāścōcuḥ|

XXXVI anantaraṃ yīśuḥ śiṣyāiḥ sākaṃ gētsīmānīnāmakaṃ sthānaṃ prasthāya tēbhyaḥ kathitavān, adaḥ sthānaṃ gatṷā yāvadaham prārthayīṣyē tāvad yūyamatrōpaviśata|

XXXVII paścāt sa pitaraṃ sivadiyasutau ca saṅginaḥ kṛtvā gatavān, śōkākulō'tiva vyathitaśca babbhūva|

XXXVIII tānavādicca mṛṭiyātānēva matprāṇānāṃ yātānā jāyatē, yūyamatra mayā sārddham jāgṛta|

XXXIX tataḥ sa kiñciddūraṃ gatvādhōmukhaḥ patan prārthayāñcakrē, hē matpitaryadi bhavituṃ śāknōti, tarhi kaṃsō'yaṃ mattō dūraṃ yātu; kintu madicchāvat na bhavatu, tvadicchāvad bhavatu|

XL tataḥ sa śiṣyānupētya tān nidratō nirīkṣya pitarāya kathayāmāsa, yūyaṃ mayā sākaṃ danḡdamēkamapi jāgarituṃ nāśankuta?

XLI parīkṣāyāṃ na patituṃ jāgṛta prārthayadhvañca; ātmā samudyatōṣti, kintu vapu rdurbbalaṃ|

XLII sa dvitīyavāraṃ prārthayāñcakrē, hē mattāta, na pitē yadi kaṃsamidam mattō dūraṃ yātuṃ na śāknōti, tarhi tvadicchāvad bhavatu|

XLIII sa punarētya tān nidratō dadarśa, yatastēṣāṃ nētrāṇi nidrayā pūrñānyāsan|

XLIV paścāt sa tān vihāya vrajitvā tṛṭiyavāraṁ pūrvvavat kathayan prārthitavān|

XLV tataḥ śiṣyānupāgatya gaditavān, sāmprataṁ śayānāḥ kiṁ viśrāmyatha? paśyata, samaya upāsthāt, manujasutaḥ pāpināṁ karēṣu samarpyatē|

XLVI uttiṣṭhata, vayaṁ yamaḥ, yō māṁ parakarēṣu masarpayiṣyati, paśyata, sa samīpamāyāti|

XLVII ētat kathākathanakālē dvādaśaśiṣyānāmekō yihūdānāmakō mukhyayājakalōkaprācīnaiḥ prahitān asidhāriyaṣṭidhāriṇō manujān gṛhītvā tatsamīpamupatasthau|

XLVIII asau parakarēṣvarpayitā pūrvvaṁ tān itthaṁ saṅkētayāmāsa, yamaḥ cumbiṣyē, sō'sau manujaḥ, saēva yuṣmābhi rdhāryyatām|

XLIX tadā sa sapadi yīsumupāgatya hē gurō, praṇamamīyuktavā taṁ cucumbē|

L tadā yī sustamuvāca, hē mitraṁ kimarthamāgatōsi? tadā tairāgatya yīsurākramya daghrē|

LI tatō yīsoḥ saṅgināmēkaḥ karaṁ prasāryya kōṣādasim bahiṣkṛtya mahāyājakasya dāsamēkamāhatya tasya karṇam cicchēda|

LII tatō yī sustaṁ jagāda, khaḍgaṁ svasthānē| nidhēhi yatō yē yē janā asim dhārayanti, taēvāsina vinasyanti|

LIII aparaṁ pitā yathā madantikaṁ svargīyadūtānām dvādaśavāhinītō'dhikaṁ prahīṇuyāt mayā tamuddiṣyēdānīmēva tathā prārthayituṁ na śakyatē, tvayā kimitthaṁ jñāyatē?

LIV tathā satitthaṁ ghaṭiṣyatē dharmmapustakasya yadidaṁ vākyam tat kathaṁ sidhyēt?

LV tadānīm yīsu rjananivahaṁ jagāda, yūyam khaḍgayaṣṭin ādāya māṁ kiṁ cauraṁ dharttumāyātāḥ? ahaṁ pratyahaṁ yuṣmābhīḥ śakamupaviṣya samupādiśaṁ, tadā māṁ nādharata;

LVI kintu bhaviṣyadvādinām vākyānām saṁsiddhayē sarvvaṁmētadabhūt| tadā sarvve śiṣyāstaṁ vihāya palāyanta|

LVII anantaraṁ tē manujā yīsum dhṛtvā ya-trādhyāpakaprāñcaḥ pariṣadaṁ kurvanta upāviśan tatra kiyaphānā|makamahāyājakasyāntikaṁ ninyuḥ|

LVIII kintu śeṣe kiṁ bhaviṣyatīti vēttuṁ pitarō dūrē tatpaścād vrajitvā mahāyājakasyātṭālikām praviṣya dāsaiḥ sahita upāviśat|

LIX tadānīm pradhānayājakaprācīnamantriṇaḥ sarvve yīsum hantuṁ mṛṣāsākṣyam alipsanta,

LX kintu na lēbhirē| anēkēṣu mṛṣāsākṣiṣvāgatēṣvapi tanna prāpuḥ|

LXI śeṣe dvaṁ mṛṣāsākṣiṇāvāgatya jagadatuḥ, pumānayamakathayat, ahamiśvaramandiraṁ bhāṁktvā dinatrayamadhyē tannirmmātuṁ śaknōmi|

LXII tadā mahāyājaka utthāya yīsum avādīt| tvaṁ kimapi na prativadasi? tvāmadhi kimētē śākṣyam vadānti?

LXIII kintu yīsu rmaunībhūya tasyau| tatō mahāyājaka uktavān, tvāṁ amarēśvaranāmnā śapayāmi, tvamiśvarasya putrō'bhiṣiktō bhavasi navēti vada|

LXIV yīsuḥ pratyavadat, tvaṁ satyamuktavān; ahaṁ yuṣmān tathyam vadāmi, itaḥparaṁ manujasutaṁ sarvvaśaktimatō dakṣiṇapārśve sthātuṁ gagaṇasthaṁ jaladharānāruhyāyāntaṁ vikṣadhvē|

LXV tadā mahāyājakō nijavasanaṃ chittvā jagāda, ēṣa īśvaraṃ ninditavān, asmākamaparasākṣyeṇa kiṃ prayōjanaṃ? paśyata, yūyamēvāsyāsyād īśvaranindāṃ śrutavantaḥ,

LXVI yuṣmābhiḥ kiṃ vivicyatē? tē pratyūcuḥ, vadhārḥo'yam|

LXVII tatō lōkaistadāsyē niṣṭhīvitaṃ kēcit pratalamāhatya kēcicca capētamāhatya babhāṣirē,

LXVIII hē khriṣṭa tvāṃ kaṣcapētamāhatavān? iti gaṇayitvā vadāsmān|

LXIX pitarō bahiraṅgana upaviṣati, tadānimēkā dāsī tamupāgatya babhāṣē, tvāṃ gālīliyaīśōḥ sahacaraēkaḥ|

LXX kintu sa sarvvēṣāṃ samakṣam anaṅgīkṛtyāvādīt, tvayā yaducyatē, tadarthamaḥaṃ na vēdmi|

LXXI tadā tasmin bahirdvāraṃ gatē 'nyā dāsī taṃ nirīkṣya tatratiya-janānavadat, ayamapi nāsaratiyaīśunā sārddham āsīt|

LXXII tataḥ sa śapathēna punaranaṅgīkṛtya kathitavān, taṃ naraṃ na paricinōmi|

LXXIII kṣaṇāt paraṃ tiṣṭhantō janā ētya pitaram avadan, tvamavaśyaṃ tēṣāmēka iti tvaduccāraṇamēva dyōtayati|

LXXIV kintu sō'bhiśāpya kathitavān, taṃ janaṃ nāhaṃ paricinōmi, tadā sapadi kukkuṭō rurāva|

LXXV kukkuṭaravāt prāk tvāṃ mām trirapāhnōsyasē, yaīśā vāg yīśunāvādi tāṃ pitarāḥ saṃsmṛtya bahiritvā khēdād bhṛṣāṃ cakranda|

XXVII

I prabhātē jātē pradhānayājakalōkaprācīnā yīśuṃ hantuṃ tatpratīkūlaṃ mantrayitvā

II taṃ badvā nītvā pantiyapīlātākhyādhipē samarpayāmāsuḥ|

III tatō yīśōḥ parakarēvvarpayitā yihūdāstatprāṇādaṇḍājñāṃ viditvā santaptamanāḥ pradhānayājakalōkaprācīnānāṃ samakṣaṃ tāstrīṃśanmudrāḥ pratidāyāvādīt,

IV ētannirāgōnaraprāṇaparakarārpaṇāt kaluṣāṃ kṛtavānahaṃ| tadā ta uditavantaḥ, tēnāsmākāṃ kiṃ? tvayā tad budhyatām|

V tatō yihūdā mandiramadhyē tā mudrā nīkṣipyā prasthitavān itvā ca svayamātmānamudbabandha|

VI paścāt pradhānayājakastā mudrā ādāya kathitavantaḥ, ētā mudrāḥ śōṇitamūlyāṃ tasmād bhāṇḍāgārē na nidhātavyāḥ|

VII anantaram tē mantrayitvā vidēśināṃ śmaśānasthānyā tābhiḥ kulāśya kṣētramakrīṇan|

VIII atō'dyāpi tatsthānaṃ raktakṣētraṃ vadanti|

IX itthaṃ sati isrāyēliyasantānai ryasya mūlyāṃ nirupitaṃ, tasya trīṃśanmudrāmānaṃ mūlyāṃ

X mām prati paramēśvarasyādēśāt tēbhya ādiyata, tēna ca kulāśya kṣētraṃ kṛtamīti yadvacanaṃ yirimiyaabhaviṣyadvādinā prōktaṃ tat tadāsīdhyat|

XI anantaram yīśau tadadhipatēḥ sammukha upatiṣṭhati sa taṃ pa-praccha, tvāṃ kiṃ yihūdiyānāṃ rājā? tadā yīśustamavadat, tvāṃ satyamuktavān|

XII kintu pradhānayājakaprācīnairabhiyuktēna tēna kimapi na pratyavādi|

XIII tataḥ pilātēna sa uditaḥ, imē tvatpratikulataḥ kati kati sākṣyaṁ dadati, tat tvaṁ na śṛṇōṣi?

XIV tathāpi sa tēṣāmēkasyāpi vacasa uttaraṁ nōditavān; tēna sō'dhipati mahācitraṁ vidāmāsa|

XV anyacca tanmahakālē'dhipatērētādṛṣī rātīrāsīt, prajā yaṁ kañcana bandhinaṁ yācantē, tamēva sa mōcayātī|

XVI tadānīm barabbānamā kaścit khyatabandhyāsīt|

XVII tataḥ pilāstatatra militān lōkān aṛcchat, ēṣa barabbā bandhī khrīṣṭavikhyātō yīśuścaitayōḥ kaṁ mōcayiṣyāmi? yuṣmākaṁ kimipsitaṁ?

XVIII tairīṣyayā sa samarpita iti sa jñātavān|

XIX aparaṁ vicārāsanōpavēśanakālē pilātasya patnī bhṛtyaṁ prahitya tasmai kathayāmāsa, taṁ dhārmikamanuṣyaṁ prati tvayā kimāpi na kartavyaṁ; yasmāt tatkr̥tē'dyāhaṁ svapnē prabhūtakaṣṭamalabhē|

XX anantaraṁ pradhānayājakaprācīnā barabbām yācitvādātuṁ yīśuśca hantuṁ sakalalōkān prāvarttayan|

XXI tatō'dhipatistaṁ pṛṣṭavān, ētayōḥ kamahaṁ mōcayiṣyāmi? yuṣmākaṁ kecchā? tē pṛocu rbarabbām|

XXII tadā pilātaḥ papraccha, tarhi yaṁ khrīṣṭaṁ vadanti, taṁ yīśuṁ kiṁ kariṣyāmi? sarvvē kathayāmāsuḥ, sa kruśēna vidhyatām|

XXIII tatō'dhipatiravādīt, kutaḥ? kiṁ tēnāparāddham? kintu tē punarucāi rjagaduḥ, sa kruśēna vidhyatām|

XXIV tadā nijavākyamagrāhyamabhūt, kalahaścāpyabhūt, pilāta iti vilōkya lōkānāṁ samakṣaṁ tōyamādāya karau prakṣālyāvōcat, ētasya dhārmikamanuṣyasya śōṇitapātē nirdōṣō'haṁ, yuṣmābhīrēva tad budhyatām|

XXV tadā sarvvāḥ prajāḥ pratyavōcan, tasya śōṇitapātāparādhō'smākam asmatsantānānāñcōpari bhavatu|

XXVI tataḥ sa tēṣām samīpē barabbām mōcayāmāsa yīśuntu kaṣābhīrāhatya kruśēna vēdhituṁ samarpayāmāsa|

XXVII anantaram adhipatēḥ sēnā adhipatē rgṛhaṁ yīśumānīya tasya samīpē sēnāsamūhaṁ saṁjagr̥huḥ|

XXVIII tatastē tasya vasanaṁ mōcayitvā kṣṣṇalōhitavarṇavasanaṁ paridhāpayāmāsuḥ|

XXIX kaṅṭakānāṁ mukuṭaṁ nirmmāya tacchirasi daduḥ, tasya dakṣiṇakarē vētramēkaṁ dattvā tasya sammukhē jānūni pātayitvā, hē yihūdīyānāṁ rājan, tubhyaṁ nama ityuktvā taṁ tiraścakruḥ,

XXX tatastasya gātrē niṣṭhīvaṁ datvā tēna vētrēna śira ājaghuḥ|

XXXI itthaṁ taṁ tiraskṛtya tad vasanaṁ mōcayitvā punarnijavasanaṁ paridhāpayāñcakruḥ, taṁ kruśēna vēdhituṁ nītavantaḥ|

XXXII paścāttē bahīrbhūya kurīṇīyaṁ śīmōnnāmakamēkaṁ vilōkya kruśaṁ vōdhuṁ tamādadirē|

XXXIII anantaraṁ gulgaltām arthāt śīraskapālanāmakasthānamu pasthāya tē yīśavē pittamīśritāmlarasaṁ pātuṁ daduḥ,

XXXIV kintu sa tamāsvādya na papau|

XXXV tadānīm tē taṁ kruśēna saṁvidhya tasya vasanāni guṭīkāpātēna vibhaja jagṛhuḥ, tasmāt, vibhajantē'dhārīyaṁ mē tē manuṣyāḥ parasparam| maduttarīyavastrārthaṁ guṭīkāṁ pātayanti ca|| yadētadvacanaṁ bhaviṣyadvādibhiruktamāsīt, tadā tad asidhyat,

XXXVI paścāt tē tatrōpaviśya tadrakṣaṇakarvvaṇi niyuktāstasthuḥ|
 XXXVII aparam eṣa yihūdiyānām rājā yīsuretyapavādalipipatraṁ tacchi-
 rasa ūrdvve yōjayāmāsuḥ|

XXXVIII tatastasya vāmē dakṣiṇē ca dvau cairau tēna sākaṁ kruśēna
 vidadhuḥ|

XXXIX tadā pānthā nijaśirō lādayitvā taṁ nindantō jagaduḥ,

XL hē īśvaramandirabhāñjaka dinatrayē tannirmmātaḥ svaṁ rakṣa,
 cēttvamīśvarasutastarhi kruśādavarōha|

XLI pradhānayājakādhyāpakaprācīnāśca tathā tīraskṛtya jagaduḥ,

XLII sō'nyajanānāvāt, kintu svamavitum na śaknōti| yadiśrayēlō rājā
 bhavēt, tarhīdānimēva kruśādavarōhatu, tēna taṁ vayam pratyēśyamaḥ|

XLIII sa īśvarē pratyāśāmakarōt, yadiśvarastasmin san-
 tuṣtāstarhīdānimēva tamavēt, yataḥ sa uktavān ahamīśvarasutaḥ|

XLIV yau stēnau sākaṁ tēna kruśēna viddhau tau tadvadēva taṁ
 ninindatuḥ|

XLV tadā dvitīyayāmāt tṛtīyayāmaṁ yāvat sarvvadēśē tamiraṁ
 babbhūva,

XLVI tṛtīyayāmē "ēlī ēlī lāmā śivaktanī", arthāt madīśvara madīśvara
 kutō māmatyākṣiḥ? yīsuruccairiti jagāda|

XLVII tadā tatra sthitāḥ kēcit tat śrutvā babbhāśirē, ayam ēliyamāhūyati|

XLVIII tēśāṁ madhyād ēkaḥ śighraṁ gatvā spañjam ḡḥitvā
 tatrāmlarasāṁ dattvā nalēna pātuṁ tasmai dadau|

XLIX itarē'kathayan tiṣṭhata, taṁ rakṣitum ēliya āyāti navēti paśyāmaḥ|

L yīsuḥ punarucairāhūya prāṇān jahau|

LI tatō mandirasya vicchēdavasānam ūrdvvdadhō yāvat chidyamānam
 dvīdhābhavat,

LII bhūmiścakampē bhūdharōvyadīryyata ca| śmaśānē muktē
 bhūripuṇyavatām suptadēhā udatiṣṭhan,

LIII śmaśānād vahirbhūya tadutthānāt paraṁ puṇyapuraṁ gatvā bahu-
 janān darśayāmāsuḥ|

LIV yīsurakṣaṇāya niyuktaḥ śatasēnāpatistatsaṅginaśca tādṛśīm
 bhūkampādighaṭānām dṛṣṭvā bhītā avadan, eṣa īśvaraputrō bhavati|

LV yā bahuyōṣitō yīsum sēvamānā gālilastatpaścādāgatāstāsāṁ mad-
 hyē

LVI magdalīnī mariyam yākūbyōśyō rmātā yā mariyam sibadiyaputrayō
 rmātā ca yōṣita ētā dūrē tiṣṭhantyo dadṛṣuḥ|

LVII sandhyāyām satyam arimathiyānagarasya yūṣaphnāmā dhanī
 manujō yīśōḥ śiṣyatvāt

LVIII pilātasya samīpaṁ gatvā yīśōḥ kāyaṁ yāyacē, tēna pilātaḥ kāyaṁ
 dātum ādīdēśa|

LIX yūṣaph tatkāyaṁ nītvā śucivastrēñacchādya

LX svārthaṁ śailē yat śmaśānaṁ cakhāna, tanmadhyē tatkāyaṁ
 nidhāya tasya dvāri vṛhatpāṣāṇam dadau|

LXI kintu magdalīnī mariyam anyamariyam ētē striyau tatra
 śmaśānasammukha upavivīśatuḥ|

LXII tadanantaram nistārōtsavasyāyōjanadināt parē'hani
 pradhānayājakāḥ phirūśinaśca militvā pilātamupāgatyaḥkathayan,

LXIII hē mahēccha sa pratārakō jīvāna akathayat, dinatrayāt paraṁ
 śmaśānadutthāsyāmi tadvākyam smarāmō vayam;

LXIV tasmāt tṛtīyadinam yāvat tat śmaśānam rakṣitumādiśatu, nōcēt tacchiṣyā yāminyāmāgatya taṁ hṛtvā lōkān vadiṣyanti, sa śmaśānādudatiṣṭhat, tathā satī prathamabhrāntēḥ śeṣīyabhrānti rmahatī bhaviṣyati|

LXV tadā pīlāta avādīt, yuṣmākaṁ samīpē rakṣigaṇa āstē, yūyaṁ gatvā yathā sādhyāṁ rakṣayata|

LXVI tatastē gatvā taddūrapāṣāṇam mudrāṅkitaṁ kṛtvā rakṣigaṇam niyōjya śmaśānam rakṣayāmāsuḥ|

XXVIII

I tataḥ paraṁ viśrāmavarāsyā śeṣē saptāhaprathamadinasya prabhōtē jātē magdalīnī mariyam anyamariyam ca śmaśānam draṣṭumāgatā|

II tadā mahān bhūkampō'bhavat; paramēsvariyadūtaḥ svargādavaruhya śmaśānadvārāt pāṣāṇamapasāryya taduparyyupavivēśa|

III tadvadanam vidyudvat tējōmayam vasanam himasubhrañca|

IV tadānīm rakṣiṇastadbhayāt kampitā mṛtavad babhūvaḥ|

V sa dūtō yōṣitō jagāda, yūyaṁ mā bhaiṣṭa, kruśahatayīsum mṛgayadhvē tadahaṁ vēdmi|

VI sō'tra nāsti, yathāvadat tathōtthitavān; ētat prabhōḥ śayanasthānam paśyata|

VII tūrṇam gatvā tacchiṣyān iti vadata, sa śmaśānād udatiṣṭhat, yuṣmākamagrē gālilam yāsyati yūyaṁ tatra taṁ vikṣiṣyadhvē, paśyatāhaṁ vārttāmimam yuṣmānavādiṣam|

VIII tatastā bhayāt mahānandāñca śmaśānāt tūrṇam bahirbhūya tacchiṣyān vārttām vaktum dhāvītavatyah| kintu śiṣyān vārttām vaktum yānti, tadā yīsu rdarśanam dattvā tā jagāda,

IX yuṣmākaṁ kalyāṇam bhūyāt, tatastā āgatya tatpādayōḥ patitvā prañēmuḥ|

X yīṣustā avādīt, mā bibhīta, yūyaṁ gatvā mama bhrātṛṇ gālilam yātuṁ vadata, tatra tē mām draṣyanti|

XI striyō gacchanti, tadā rakṣiṇām kēcit puram gatvā yadyad ghaṭitam tatsarvvaṁ pradhānayājakaṁ jñāpitavantaḥ|

XII tē prācīnaiḥ samam saṁsadam kṛtvā mantrayantō bahumudrāḥ sēnābhūyō dattvāvan,

XIII asmāsu nidriṭeṣu tacchiṣyā yāminyāmāgatya taṁ hṛtvānayan, iti yūyaṁ pracārayata|

XIV yadyētadadhipatēḥ śrōtragōcarībhavēt, tarhi taṁ bōdhayitvā yuṣmānaviṣyāmaḥ|

XV tatastē mudrā gṛhītvā śikṣānurūpaṁ karmma cakruḥ, yihūdīyānām madhyē tasyādyāpi kiṁvadantī vidyatē|

XVI ekādaśa śiṣyā yīsunirūpitāgālilasyādriṁ gatvā

XVII tatra taṁ saṁvikṣya prañēmuḥ, kintu kēcit sandigdhavantaḥ|

XVIII yīṣustēṣām samīpamāgatya vyāhṛtavān, svargamēdinyōḥ sarvvādhipatitvabhārō mayarpita āstē|

XX atō yūyaṁ prayāya sarvvadēśīyān śiṣyān kṛtvā pituḥ putrasya pavitrasyātmanaśca nāmnā tānavagāhayata; ahaṁ yuṣmān yadyadādiśam tadapi pālayitum tānupādiśata|

XX paśyata, jagadantaṁ yāvat sadāhaṁ yuṣmābhiḥ sākaṁ tiṣṭhāmi| iti|

mārkalikhitaḥ susaṁvādaḥ

I^I īśvaraputrasya yīśukhrīṣṭasya susaṁvādārambhaḥ|

II bhaviṣyadvādināṁ granthēṣu lipiritthamāstē, paśya svakīyadūtantu tavāgrē prēṣayāmyaham| gatvā tvadiyapanthānaṁ sa hi pariṣkariṣyati|

III "paramēśasya panthānaṁ pariṣkuruta sarvvataḥ| tasya rājapathañcaiva samānaṁ kurutādhunā|" ityētat prāntarē vākyāṁ vadataḥ kasyacidravaḥ||

IV saēva yōhan prāntarē majjitavān tathā pāpamārjananimittam manōvyāvarttakamajjanasya kathāñca pracāritavān|

V tatō yihūdādēśayirūśālamnagaranivāsinaḥ sarvvē lōkā bahi rbhūtvā tasya samīpamāgatya svāni svāni pāpānyaṅgikṛtya yarddananadyām tēna majjitā babhūvuḥ|

VI asya yōhanaḥ paridhēyāni kramēlakalōmajāni, tasya kaṭibandhanaṁ carmmajātam, tasya bhakṣyāni ca śūkaḥkiṭā vanyamadhūni caṣan|

VII sa pracārayan kathayāñcakrē, ahaṁ namrībhūya yasya pādūkābandhanaṁ mōcayitumapi na yōgyōsmi, tādrśō mattō gurutara ēkaḥ puruṣō matpaścādāgacchati|

VIII ahaṁ yuṣmān jalē majjitavān kintu sa pavitra ātmāni saṁmajjayiṣyati|

IX aparañca tasminnēva kālē gālilpradēśasya nāsaradgrāmād yīśurāgatya yōhanā yarddananadyām majjitō'bhūt|

X sa jalādutthitamātrō mēghadvāraṁ muktaṁ kapōtavat svasyōpari avarōhantamātmānañca drṣṭavān|

XI tvaṁ mama priyaḥ putrastvayyēva mamamahāsantōṣa iyamākāśiyā vāñi babhūva|

XII tasmin kālē ātmā taṁ prāntaramadhyāṁ nināya|

XIII atha sa catvāriṁśaddināni tasmin sthānē vanyapaśubhiḥ saha tiṣṭhan śaitānā pariḥṣitaḥ; paścāt svargiyadūtāstaṁ siṣēvirē|

XIV anantaram yōhani bandhanālayē baddhē sati yīśu rgālilpradēśamāgatya īśvararājyasya susaṁvādaṁ pracārayan kathayāmāsa,

XV kālaḥ sampūrṇa īśvararājyañca samīpamāgataṁ; atōhētō ryūyam manāṁsi vyāvarttayadhvaṁ susaṁvādē ca viśvāsita|

XVI tadanantaram sa gālilīyasamudrasya tirē gacchan śimōn tasya bhrātā andriyanāmā ca imau dvau janau matsyadhāriṇau sāgaramadhyē jālān prakṣipantau drṣṭvā tāvavadat,

XVII yuvām mama paścādāgacchataṁ, yuvamaḥaṁ manuṣyadhāriṇau kariṣyāmi|

XVIII tatastau tatkṣaṇamēva jālāni parityajya tasya paścāt jagmatuḥ|

XIX tataḥ paraṁ tatsthānāt kiñcid dūraṁ gatvā sa sivadiputrayākūb tadbhrātṛyōhan ca imau naukāyām jālānām jirṇamuddhārayantau drṣṭvā tāvāhuyat|

XX tatastau naukāyām vētanabhugbhiḥ sahitaṁ svapitaraṁ vihāya tatpaścādīyatuh|

XXI tataḥ paraṁ kapharnāhūmnāmakaṁ nagaramupasthāya sa viśrāmadivasē bhajanagrahaṁ praviśya samupadidēśa|

XXII tasyōpadēśāllōkā āscaryyaṁ mēnirē yataḥ sōdhyāpakāiva nōpadiśan prabhāvavāniva prōpadidēśa|

XXIII aparāñca tasmīn bhajanagr̥hē apavitrabhūtēna grasta ēkō mānuṣa āsit| sa citsabdān kṛtvā kathayāñcakē

XXIV bhō nāsaratīya yīśō tvamasmān tyaja, tvayā sahāsmākān kaḥ sambandhaḥ? tvān kimasmān nāsayitūn samāgataḥ? tvamīśvarasya pavitrālōka ityahaṁ jānāmi|

XXV tadā yīśustaṁ tarjayitvā jagāda tūṣṇīm bhava itō bahirbhava ca|

XXVI tataḥ sō'pavitrabhūtastaṁ sampīḍya atyucaisctikṛtya nirjagāma|

XXVII tēnaiva sarvvē camatkṛtya parasparaṁ kathayāñcakrirē, ahō kimidaṁ? kīdṛśō'yaṁ navya upadēśaḥ? anēna prabhāvēnāpavitrabhūteṣvājñāpitēṣu tē tadājñānuvarttinō bhavanti|

XXVIII tadā tasya yaśō gālilāscaturdiksthasarvvadēśān vyāpnōt|

XXIX aparāñca tē bhajanagr̥hād bahi rbhūtva yākūbyōhanbhyān saha śimōna āndriyasya ca nivēśanaṁ praviviśuḥ|

XXX tadā pitarasya śvaśrūrjvarapīḍitā śayyāyāmasta iti tē taṁ jhaṭiti vijñāpayāñcakruḥ|

XXXI tataḥ sa āgatyā tasyā hastaṁ dhṛtvā tāmudasthāpayat; tadaiva tām jvarō'tyākṣīt tataḥ paraṁ sā tān siśēvē|

XXXII athāstaṁ gatē ravau sandhyākālē sati lōkāstatsamīparaṁ sarvvān rōgiṇō bhūtadhṛtāmśca samāninyuḥ|

XXXIII sarvvē nāgarikā lōkā dvāri saṁmilitāśca|

XXXIV tataḥ sa nānāvīdharōgiṇō bahūn manuḥjānarōgiṇāścakāra tathā bahūn bhūtān tyājayañcakāra tān bhūtān kimapi vākyān vaktūn niśēdha ca yatōhētōstē tamajānan|

XXXV aparāñca sō'tipratyūṣē vastutastu rātrisēṣē samutthāya bahirbhūya nirjanaṁ sthānaṁ gatvā tatra prārthayāñcakrē|

XXXVI anantaraṁ śimōn tatsaṅgīnaśca tasya paścād gatavantaḥ|

XXXVII taduddēśaṁ prāpya tamavadan sarvvē lōkāstvām mṛgayantē|

XXXVIII tadā sō'kathayat āgacchata vayaṁ samīpasthāni nāgarāṇi yāmaḥ, yatō'haṁ tatra kathāṁ pracārayitūn bahirāgamam|

XXXIX atha sa tēśān gālilpradēśasya sarvvēṣu bhajanagr̥hēṣu kathāḥ pracārayāñcakrē bhūtānatyājayañca|

XL anantaramēkaḥ kuṣṭhī samāgatya tatsammukhē jānupātaṁ vinayañca kṛtvā kathitavān yadi bhavān icchati tarhi mām pariṣkarttūn śaknōti|

XLI tataḥ kṛpālu ryīśuḥ karau prasāryya taṁ spaṣṭvā kathayāmāsa

XLII mamēcchā vidyatē tvān pariṣkṛtō bhava| ētat kathāyāḥ kathanamātrāt sa kuṣṭhī rōgānmuktaḥ pariṣkṛtō'bhavat|

XLIII tadā sa taṁ viśṛjan gāḍhamādiśya jagāda

XLIV sāvadhānō bhava kathāmimān kamapi mā vada; svātmānaṁ yājakaṁ darśaya, lōkēbhyāḥ svapariṣkṛtēḥ pramañadānāya mūsānirñītaṁ yaddānaṁ tadutsṛjasva ca|

XLV kintu sa gatvā tat karma itthaṁ vistāryya pracārayitūn prārēbhē tēnaiva yīśuḥ punaḥ saprakāśaṁ nāgaraṁ pravēṣṭūn nāśaknōt tatōhētōrbahiḥ kānanasthānē tasyau; tathāpi caturdigbhyō lōkāstasya samīpamāyayūḥ|

II

I tadanantaram yīśai katipayadināni vilambya punaḥ kapharnāhūmnagaram praviṣṭe sa gr̥ha āsta iti kimvadantyā tatkṣaṇam tatsamīpam bahavō lōkā āgatya samupatasthuḥ,

II tasmād gr̥hamadhye sarvvēśām kṛtē sthānam nābhavad dvārasya caturdikṣvapi nābhavat, tatkālē sa tān prati kathām pracārayāñcakre|

III tataḥ param lōkāscaturbhi rmānavairēkaṁ pakṣāghātinam vāhayitvā tatsamīpam āninyuḥ|

IV kintu janānām bahutvāt taṁ yīśōḥ sammukhamānētum na śaknuvatō yasmin sthānē sa āstē taduparigr̥hapṛṣṭham khanitvā chidram kṛtvā tēna mārgeṇa saśayam pakṣāghātinam avarōhayāmāsuḥ|

V tatō yīśustēśām viśvāsām dṛṣṭvā taṁ pakṣāghātinam babhāṣē hē vatsa tava pāpānām mārjanām bhavatu|

VI tadā kiyantō'dhyāpakāstatrōpaviśantō manōbhi rvitarkayāñcakruḥ, eṣa manuṣya ētādṛṣīmīśvaranindām kathām kutaḥ kathayati?

VII īśvaram vinā pāpāni mārṣṭum kasya sāmartyam āstē?

VIII itthaṁ tē vitarkayanti yīśustatkṣaṇam manasā tad budvva tānavadad yūyamantaḥkaraṇaiḥ kuta ētāni vitarkayatha?

IX tadanantaram yīśustatsthānāt punaḥ samudrataṁ yayau; lōkanivahē tatsamīpamāgatē sa tān samupadidēśa|

X kintu pṛthivyām pāpāni mārṣṭum manuṣyaputrasya sāmartyamasti, ētad yuṣmān jñāpayitum (sa tasmai pakṣāghātinē kathayāmāsa)

XI uttiṣṭha tava śayyām gr̥hītvā svagr̥ham yāhi, ahaṁ tvāmidam ājñāpayāmi|

XII tataḥ sa tatkṣaṇam utthāya śayyām gr̥hītvā sarvvēśām sāksāt jagāma; sarvvē viśmitā ētādṛṣām karma vayam kadāpi nāpaśyāma, imām kathām kathayitvēśvaram dhanyamabruvan|

XIII tadanantaram yīśustatsthānāt punaḥ samudrataṁ yayau; lōkanivahē tatsamīpamāgatē sa tān samupadidēśa|

XIV atha gacchan karasañcayagr̥ha upaviṣṭam ālphīyaputraṁ lēvim dṛṣṭvā tamāhūya kathitavān matpaścāt tvāmāmaccha tataḥ sa utthāya tatpaścād yayau|

XV anantaram yīśau tasya gr̥hē bhōktum upaviṣṭē bahavaḥ karamañcāyinaḥ pāpinaśca tēna tacchiśyaiśca sahōpaviviśuḥ, yatō bahavas-tatpaścādājagmuḥ|

XVI tadā sa karamañcāyibhiḥ pāpibhiśca saha khādati, tad dṛṣṭvādhyāpakāḥ phirūśinaśca tasya śiśyānūcuḥ karamañcāyibhiḥ pāpibhiśca sahāyam kutō bhūmktē pivati ca?

XVII tadvākyam śrutvā yīśuḥ pratyuvāca, arōgilōkānām cikitsakēna prayōjanam nāsti, kintu rōgināmēva; ahaṁ dhārmikānāhvātum nāgataḥ kintu manō vyāvarttayitum pāpina ēva|

XVIII tataḥ param yōhanaḥ phirūśināñcōpavāsācāriśiśyā yīśōḥ samīpam āgatya kathayāmāsuḥ, yōhanaḥ phirūśināñca śiśyā upavasanti kintu bhavataḥ śiśyā nōpavasanti kim kāraṇamasya?

XIX tadā yīśustān babhāṣē yāvat kālām sakhibhiḥ saha kanyāyā varastiṣṭhati tāvatkālam tē kimupavastum śaknuvanti? yāvatkālam varastaiḥ saha tiṣṭhati tāvatkālam ta upavastum na śaknuvanti|

XX yasmin kālē tēbhyah sakāśād varō nēṣyatē sa kāla āgacchati, tasmin kālē tē janā upavasyanti|

XXI kōpi janaḥ purātanavastrē nūtanavastraṁ na sīvyati, yatō nūtanavastrēṇa saha sēvanē kṛtē jīrṇaṁ vastraṁ chidyatē tasmāt puna rmahat chidraṁ jāyatē|

XXII kōpi janaḥ purātanakutūṣu nūtanam drākṣārasam na sthāpayati, yatō nūtanadrākṣārasasya tējasā tāḥ kutvō vidīryantē tatō drākṣārasaśca patati kutvaśca naśyanti, ataēva nūtanadrākṣārasō nūtanakutūṣu sthāpanīyaḥ|

XXIII tadanantaraṁ yīsu ryadā viśrāmavārē śasyakṣētrēṇa gacchati tadā tasya śiṣyā gacchantāḥ śasyamañjarīśchēttuṁ pravṛttāḥ|

XXIV ataḥ phirūśinō yīśavē kathayāmāsuḥ paśyatu viśrāmavāsarē yat karma na kartavyam tad imē kutaḥ kurvanti?

XXV tadā sa tēbhyō'kathayat dāyūd tatsamṅginaśca bhakṣyābhāvāt kṣudhitāḥ santō yat karma kṛtavantastat kiṁ yuṣmābhi rna paṭhitam?

XXVI abiyātharnāmakē mahāyājakatām kurvati sa kathamiśvarasyāvāsam praviśya yē darśanīyapūpā yājakān vinānyasya kasyāpi na bhakṣyāstānēva bubhujē saṅgilōkēbhyō'pi dadau|

XXVII sō'paramapi jagāda, viśrāmavārō manuṣyārthamēva nirūpitō'sti kintu manuṣyō viśrāmavārārtham naiva|

XXVIII manuṣyaputrō viśrāmavārasyāpi prabhurāstē|

III

I anantaraṁ yīsuḥ puna rbhajanagṛham praviṣṭastasmin sthānē śuṣkahasta ēkō mānava āsīt|

II sa viśrāmavārē tamarōgiṇam kariṣyati navētyatra bahavastam apava-dituṁ chidramapēkṣitavantaḥ|

III tadā sa taṁ śuṣkahastaṁ manuṣyam jagāda madhyasthānē tvamut-tiṣṭha|

IV tataḥ paraṁ sa tān papraccha viśrāmavārē hitamahitaṁ tathā hi prānarakṣā vā prānanāśa ēśam madhyē kiṁ karaṇīyam ? kintu tē niḥśabdāstastuḥ|

V tadā sa tēśamantaḥkaraṇānām kāṭhinyāddhētō rduḥkhiṭaḥ krōdhāt cartuḥdaśō dṛṣṭavān taṁ mānuṣam gaditavān taṁ hastaṁ vistāraya, tatastēna hastē viṣṭtē taddhastō'nyahastavad arōgō jātaḥ|

VI atha phirūśinaḥ prasthāya taṁ nāśayituṁ hērōdīyaiḥ saha mantray-itumārēbhirē|

VII ataēva yīśustatsthānam parityajya śiṣyaiḥ saha punaḥ sāgarasamīpaṁ gataḥ;

VIII tatō gālīlyihūdā-yirūśalam-idōm-yardannadīpārasthānēbhyō lōkasamūhastasya paścād gataḥ; tadanyaḥ sōrasīdanōḥ samīpavasilōkasamūhaśca tasya mahākarmmaṇam vārttaṁ śrutvā tasya sannidhimāgataḥ|

IX tadā lōkasamūhaścēt tasyōpari patati ityāśaṅkya sa nāvamēkām nikaṭē sthāpayituṁ śiṣyānādiṣṭavān|

X yatō'nekamanuṣyāṇāmārōgyakaraṇād vyādhigrastāḥ sarvvē taṁ spraṣṭuṁ parasparam balēna yatnavantaḥ|

XI aparañca apavitrabhūtāstaṁ dṛṣṭvā taccaraṇayōḥ patitvā prōcaiḥ prōcuḥ, tvamiśvarasya putraḥ|

XII kintu sa tān dṛḍham aṅṅāpya svaṁ paricāyituṁ niśiddhavān|

XIII anantaram sa parvvatamāruhya yaṁ yaṁ praticchā taṁ tamāhūtavān tatastē tatsamīpamāgatāḥ|

XIV tadā sa dvādaśajanān svēna saha sthātuṁ susamvādapracārāya prēritā bhavituṁ

XV sarvvaprakāravādhinām śamanakaraṇāya prabhāvaṁ prāptuṁ bhūtān tyājayituṅca niyuktavān|

XVI tēśām nāmānīmāni, śimōn sivadiputrō

XVII yākūb tasya bhrātā yōhan ca āndriyaḥ philipō barthalamayaḥ,

XVIII mathī thōmā ca ālphīyaputrō yākūb thaddīyaḥ kināniyaḥ śimōn yastaṁ parahastēṣvarpayiṣyati sa iṣkariyōtiyayihūdāśca|

XIX sa śimōnē pitara ityupanāma dadau yākūbyōhanbhyām ca binērigiś arthatō mēghanādaputrāvityupanāma dadau|

XX anantaram tē nivēśanaṁ gatāḥ, kintu tatrāpi punarmahān janasamāgamō 'bhavat tasmāttē bhōktumapyavakāśaṁ na prāptāḥ|

XXI tatastasya suhṛllōkā imām vārttām prāpya sa hatajñānōbhūd iti kathām kathayitvā taṁ dhṛtvānētūṁ gatāḥ|

XXII aparāṅca yirūsālama āgatā yē ye' dhyāpakāstē jagadurayaṁ puruṣō bhūtapatyābiṣṭastēna bhūtapatinā bhūtān tyājayati|

XXIII tatastānāhūya yīsu rdṣṭāntaiḥ kathām kathitavān śaitān kathām śaitānaṁ tyājayitūṁ śaknōti?

XXIV kiṅcana rājyaṁ yadi svavirōdhēna pṛthag bhavati tarhi tad rājyaṁ sthiraṁ sthātuṁ na śaknōti|

XXV tathā kasyāpi parivārō yadi parasparaṁ virōdhi bhavati tarhi sōpi parivāraḥ sthiraṁ sthātuṁ na śaknōti|

XXVI tadvat śaitān yadi svavipakṣatayā uttiṣṭhan bhinnō bhavati tarhi sōpi sthiraṁ sthātuṁ na śaknōti kintūcchinno bhavati|

XXVII aparāṅca prabalaṁ janāṁ prathamaṁ na baddhā kōpi tasya gṛhaṁ praviśya dravyāṇi luṅṭhayitūṁ na śaknōti, taṁ badvvaiva tasya gṛhasya dravyāṇi luṅṭhayitūṁ śaknōti|

XXVIII atōhētō ryuṣmabhyamahāṁ satyaṁ kathayāmi manuṣyāṅām santānā yāni yāni pāpānīśvaranindāṅca kurvvanti tēśām tatsarvvēśamaparādhānām kṣamā bhavitūṁ śaknōti,

XXIX kintu yaḥ kaścit pavitramātmānaṁ nindati tasyāparādhasya kṣamā kadāpi na bhaviṣyati sōnantadaṇḍasyārthō bhaviṣyati|

XXX tasyāpavitrabhūto'sti tēśāmēatkathāhētōḥ sa itthaṁ kathitavān|

XXXI atha tasya mātā bhrātṛganaścāgatya bahistiṣṭhanatō lōkān prēṣya tamāhūtavantāḥ|

XXXII tatastatsannidhau samupaviṣṭā lōkāstaṁ babhāṣirē paśya bahista-tava mātā bhrātaraśca tvām anvicchanti|

XXXIII tadā sa tān pratyuvāca mama mātā kā bhrātārō vā kē? tataḥ paraṁ sa svamīpōpaviṣṭān śiṣyān prati avalōkanaṁ kṛtvā kathayāmāsa

XXXIV paśyataitē mama mātā bhrātaraśca|

XXXV yaḥ kaścid īśvarasyēṣṭām kriyām karōti sa ēva mama bhrātā bhagini mātā ca|

IV

I anantaram sa samudrataṭṭe punarupadēṣṭūṁ prārēbhē, tatastatra bahujanānām samāgamāt sa sāgarōpari naukāmāruhya samupaviṣṭaḥ; sarvvē lōkāḥ samudrakulē tasthuḥ|

II tadā sa dṛṣṭāntakathābhi rbahūpadiṣṭavān upadiśamśca kathitavān,

III avadhānaṃ kuruta, ēkō bijavaptā bījāni vaptuṃ gataḥ;

IV vapanakālē kiyanti bījāni mārgapāśvē patitāni, tata ākāśīyapakṣiṇa eṭya tāni cakhāduḥ|

V kiyanti bījāni svalpamṛttikāvatpāśānabhūmau patitāni tāni mṛdōlpatvāt śīghramaṅkuritāni;

VI kintūdūtē sūryyē dagdhāni tathā mūlānō nādhogatatvāt śuśkāni ca|

VII kiyanti bījāni kaṅṭakivanamadyē patitāni tataḥ kaṅṭakāni saṃvṛdvya tāni jagrasustāni na ca phalitāni|

VIII tathā kiyanti bījānyuttamabhūmau patitāni tāni saṃvṛdvya phalānyutpādītāni kiyanti bījāni trimśadguṇāni kiyanti ṣaṣṭiguṇāni kiyanti śataguṇāni phalāni phalitavanti|

IX atha sa tānavadat yasya śrōtuṃ karṇau staḥ sa śṛṇōtu|

X tadanantaram nirjanasamayē tatsaṅginō dvādaśaśiṣyāśca taṃ taddṛṣṭāntavākyaśārthaṃ papracchuḥ|

XI tadā sa tānuditavān īsvararājyasya nigūḍhavākyaṃ bōddhuṃ yuśmākamadhikārō'sti;

XII kintu yē vahirbhūtāḥ "tē paśyantaḥ paśyanti kintu na jānanti, śṛṇvantaḥ śṛṇvanti kintu na budhyantē, cēttai rmanaḥsu kadāpi parivartitēṣu tēśāṃ pāpānyamōcayiṣyanta," atōhētōstān prati dṛṣṭāntairēva tāni mayā kathitāni|

XIII atha sa kathitavān yūyaṃ kimētaḍ dṛṣṭāntavākyaṃ na budhyadhvē? tarhi kathāṃ sarvvān dṛṣṭāntāna bhōtsyadhvē?

XIV bijavaptā vākya rūpāni bījāni vapati;

XV tatra yē yē lōkā vākyaṃ śṛṇvanti, kintu śrutamātrāt śaitān śīghramāgatya tēśāṃ manaḥsūptāni tāni vākya rūpāni bījānyapanayati taēva uptabijamārgapārśvērūpāḥ|

XVI yē janā vākyaṃ śrutvā sahasā paramānandēna gṛhlanti, kintu hṛdi sthairyyābhāvāt kiñcit kālamātraṃ tiṣṭhanti tatpascāt tadvākya hētōḥ

XVII kutracit klēśē upadravē vā samupasthītē tadaiva vighnaṃ prāpnuvanti taēva uptabijapāśānabhūmisvarūpāḥ|

XVIII yē janāḥ kathāṃ śṛṇvanti kintu sāmsārikī cintā dhanabhrānti rviṣayalōbhaśca ētē sarvvē upasthāya tāṃ kathāṃ grasanti tataḥ mā viphalā bhavati

XIX taēva uptabijasakaṅṭakabhūmisvarūpāḥ|

XX yē janā vākyaṃ śrutvā gṛhlanti tēśāṃ kasya vā trimśadguṇāni kasya vā ṣaṣṭiguṇāni kasya vā śataguṇāni phalāni bhavanti taēva uptabijōrvvarabhūmisvarūpāḥ|

XXI tadā sō'paramapi kathitavān kōpi janō dipādhāraṃ parityajya drōnasyādhaḥ khatvāyā adhe vā sthāpayituṃ dipamānayati kim?

XXII atōhētō ryanna prakāśayiṣyatē tādṛg lukkāyitaṃ kimapi vastu nāsti; yad vyaktaṃ na bhaviṣyati tādṛśaṃ guptaṃ kimapi vastu nāsti|

XXIII yasya śrōtuṃ karṇau staḥ sa śṛṇōtu|

XXIV aparamapi kathitavān yūyaṃ yad yad vākyaṃ śṛṇutha tatra sāvadhānā bhavata, yatō yūyaṃ yēna parimāṇēna parimātha tēnaiva parimāṇēna yuśmadarthamapi parimāsyatē; śrōtārō yūyaṃ yuśmabhyamadhikāṃ dāsyatē|

XXV yasyāśrayē varddhatē tasmai aparamapi dāsyatē, kintu yasyāśrayē na varddhatē tasya yat kiñcidasti tadapi tasmān nēṣyatē|

XXVI anantaram sa kathitavān ēkō lōkaḥ kṣētrē bhījanyuptyā

XXVII jāgarāṇanidrābhyām divānīsaṁ gamayati, parantu tadvījaṁ ta-
syaññātarūpeṇāṅkurayati varddhatē ca;

XXVIII yatōhētōḥ prathamataḥ patrāṇi tataḥ paraṁ kaṇiśāni tatpaścāt
kaṇiśapūrṇāni śasyāni bhūmiḥ svayamutpādayati;

XXIX kintu phalēṣu pakkēṣu śasyacchēdanakālāṁ jñātvā sa tatkṣaṇaṁ
śasyāni chinatti, anēna tulyamiśvararājyaṁ|

XXX punaḥ sō'kathayad īśvararājyaṁ kēna samaṁ? kēna vastunā saha
vā tadupamāsyāmi?

XXXI tat sarṣapaikēna tulyaṁ yatō mṛḍi vapanakālē sarṣapabījaṁ
sarvvapṛthivīsthabijāt kṣudraṁ

XXXII kintu vapanāt paraṁ aṅkurayitvā sarvvaśākād bṛhad bhavati,
tasya bṛhatyaḥ śākhāśca jāyantē tatatacchāyām pakṣiṇa āśrayantē|

XXXIII itthaṁ teṣāṁ bōdhānurūpaṁ sō'nekadṛṣṭāntaistānupadiṣṭavān,

XXXIV dṛṣṭāntaṁ vinā kāmapī kathāṁ tēbhyō na kathitavān paścān
nirjanē sa śiṣyān sarvvadṛṣṭāntārthaṁ bōdhitavān|

XXXV taddinasya sandhyāyām sa tēbhyō'kathayad āgacchata vayaṁ
pāraṁ yāma|

XXXVI tadā tē lōkān viśṛjya tamavilambaṁ gṛhītvā naukayā pratasthirē;
aparā api nāvastayā saha sthitāḥ|

XXXVII tataḥ paraṁ mahājhañbhśagamāt nau rdōlāyamānā taraṅgeṇa
jalaiḥ pūrṇābhavacca|

XXXVIII tadā sa naukācaścādbhāgē upadhānē śirō nidhāya nidrita āsīt
tatastē taṁ jāgarayitvā jagaduḥ, hē prabhō, asmākaṁ prāṇā yānti
kimitra bhavataścintā nāsti?

XXXIX tadā sa utthāya vāyuṁ tarjitavān samudrañcōktavān śāntaḥ
susthiraśca bhava; tatō vāyau nivṛtte'bdhīrnistarāṅgōbhūt|

XL tadā sa tānuvāca yūyaṁ kuta ētādṛkśaṅkākulā bhavata? kim vō
viśvāsō nāsti?

XLI tasmāttē'tīvabhītāḥ parasparaṁ vaktumārēbhīrē, ahō vāyuḥ sind-
huścāsyā nidēśagrāhiṇau kīdṛgayaṁ manujah|

V

I atha tū sindhupāraṁ gatvā gidēriyapradēśa upatasthuḥ|

II naukātō nirgatamātrād apavitrabhūtagrasta ēkaḥ śmaśānādētya taṁ
sākṣac cakāra|

III sa śmaśānē'vātsīt kōpi taṁ śṛṅkhalēna badvvā sthāpayitum
nāśaknōt|

IV janairvāraṁ niḡaḍaiḥ śṛṅkhalaiśca sa baddhōpi śṛṅkhalānyākṛṣya
mōcītavān niḡaḍāni ca bhañktvā khaṇḍaṁ khaṇḍaṁ kṛtavān kōpi taṁ
vaśīkarttuṁ na śāśaka|

V divānīsaṁ sadā parvvataṁ śmaśānañca bhramitvā cītsabdaṁ kṛtavān
grāvabhiśca svayaṁ svaṁ kṛtavān|

VI sa yīsuṁ dūrāt paśyannēva dhāvan taṁ praṇānāma ucairu-
vanścōvāca,
VII hē sarvvōparisthēśvaraputra yīśō bhavatā saha mē kaḥ samband-
haḥ? ahaṁ tvāmiśvareṇa śāpayē mām mā yātaya|

VIII yatō yīśustaṁ kathitavān rē apavitrabhūta, asmānnarād bahīrnir-
gaccha|

IX atha sa taṁ pṛṣṭavān kintē nāma? tēna pratyuktaṁ vayamanēkē
'smastatō'smannāma bāhinī|

X tatōsmān dēśāna pṛeṣayēti tē taṁ prārthayanta|

XI tadānīm parvataṁ nikaṣā bṛhan varāhavrajaścaraṇāsīt|

XII tasmād bhūtā vinayēna jagaduḥ, amuṁ varāhavrajam āśrayitum
asmān prahiṇu|

XIII yīsunānujñātastē'pavitrabhūtā bahirniryāya varāhavrajam
pṛaviśan tataḥ sarvvē varāhā vastutastu pṛayōdvisahasrasamānkhayakāḥ
kaṭakēna mahājavād dhāvantaḥ sindhau prāñan jahuḥ|

XIV tasmād varāhapalakāḥ palāyamānāḥ purē grāmē ca tadvārttaṁ
kathayāñcakruḥ| tadā lōkā ghaṭitaṁ tatkāryyaṁ draṣṭuṁ bahirjagmuḥ

XV yīśōḥ sannidhiṁ gatvā taṁ bhūtagrastam arthād
bāhinībhūtagrastaṁ naraṁ savastraṁ sacētaṁ samupaviṣṭaṁ
dṛṣṭvā bibhyuḥ|

XVI tatō dṛṣṭatatkāryyalōkāstasya bhūtagrastanarasya
varāhavrajasyāpi tāṁ dhaṭanāṁ varṇayāmāsuḥ|

XVII tatastē svasimātō bahirgantūṁ yīśuṁ vinētumārēbhīrē|

XVIII atha tasya naukārōhaṇakālē sa bhūtamuktō nā yīsunā saha sthātūṁ
prārthayatē;

XIX kintu sa tamananumatya kathitavān tvaṁ nijātmīyānām samīpaṁ
gṛhañca gaccha prabhustvayī kṛpām kṛtvā yāni karmmaṇi kṛtavān tāni
tān jñāpaya|

XX ataḥ sa prasthāya yīsunā kṛtaṁ tatsarvvāścaryyaṁ karmma
dikāpalidēśē pracārayitum prārābdhavān tataḥ sarvvē lōkā āścaryyaṁ
mēnirē|

XXI anantaram yīsau nāvā punaranyapāra uttirṇē sindhutaṭē ca tiṣṭhati
sati tatsamīpē bahulōkānām samāgamō'bhūt|

XXII aparaṁ yāyīr nāmnā kaścid bhajanagrḥasyādhipa āgatya taṁ
dṛṣṭvaiva caraṇayōḥ patitvā bahu nivēdya kathitavān;

XXIII mama kanyā mṛtapṛayābhūd atō bhavānētya tadārōgyāya tasyā
gātrē hastam arpayatu tēnaiva sā jīviṣyati|

XXIV tadā yīśustēna saha calitaḥ kintu tatpaścād bahulōkāścalitvā
tādgātrē patitāḥ|

XXV atha dvādaśavarṣāni pradararōgēṇa

XXVI śirṇā cikitsakānām nānācikitsābhiśca duḥkhaṁ bhuktavati ca
sarvvasvaṁ vyayitvāpi nārōgyaṁ prāptā ca punarāpi piḍitāśicca

XXVII yā strī sā yīśō rvārttām prāpya manasākathayat yadyahaṁ tasya
vastramātra spraṣṭuṁ labhēyaṁ tadā rōgahinā bhaviṣyāmi|

XXVIII atōhētōḥ sā lōkāraṇyamadhyē tatpaścādāgatya tasya vastraṁ
pasparśa|

XXIX tēnaiva tatkaṣṇaṁ tasyā raktasrōtaḥ śuṣkaṁ svayaṁ tasmād
rōgānmuktā ityapi dēhē'nubhūtā|

XXX atha svasmāt śakti nrirgatā yīśurētanmanasā jñātvā lōkanivahaṁ
prati mukhaṁ vyāvṛtya pṛṣṭavān kēna madvastraṁ spṛṣṭam?

XXXI tatastasya śiṣyā ūcuḥ bhavatō vapuṣi lōkāḥ saṁgharṣanti tad dṛṣṭvā
kēna madvastraṁ spṛṣṭamiti kutaḥ kathayati?

XXXII kintu kēna tat karmma kṛtaṁ tad draṣṭuṁ yīśuścaturdiśō dṛṣṭavān|

XXXIII tataḥ sā strī bhītā kampitā ca satī svasyā rukpratirikriyā jātēti jñātvāgatya tatsammukhē patitvā sarvvavṛttāntāṃ satyaṃ tasmai kathayāmasa|

XXXIV tadānīm yīśustāṃ gaditavān, hē kanyē tava pratitistvām arōgāmakarōt tvaṃ kṣēmēṇa vraja svarōgānmuktā ca tiṣṭha|

XXXV itivākyavadanakālē bhajanagṛhādhipasya nivēśanāl lōkā ētyādhipaṃ babhāṣirē tava kanyā mṛtā tasmād guruṃ punaḥ kutaḥ klīśnāsi?

XXXVI kintu yīśustad vākyāṃ śrutvaiva bhajanagṛhādhipaṃ gaditavān mā bhaiṣiḥ kēvalaṃ viśvāsihi|

XXXVII atha pitarō yākūb tadbhrātā yōhan ca ētān vinā kamapi svapaścād yātum nānvamanyata|

XXXVIII tasya bhajanagṛhādhipasya nivēśanasamīpam āgatya kalahāṃ bahurōdanaṃ vilāpañca kurvvatō lōkān dadarṣa|

XXXIX tasmān nivēśanaṃ praviśya prōktavān yūyaṃ kuta itthaṃ kalahaṃ rōdanañca kurutha? kanyā na mṛtā nidrāti|

XL tasmāntē tamupajahasuḥ kintu yīśuḥ sarvvāna bahiṣkṛtya kanyāyāḥ pitarau svasaṅginaśca gṛhītvā yatra kanyāsīt tat sthānaṃ praviṣṭavān|

XLI atha sa tasyāḥ kanyāyā hastau dhṛtvā tāṃ babhāṣē ṭālīthā kūmī, arthatō hē kanyē tvamuttiṣṭha ityājñāpayāmi|

XLII tunaiva tatkṣaṇaṃ sā dvādaśavarṣavayaskā kanyā pōthhāya calitumārēbhē, itaḥ sarvvē mahāvismayaṃ gatāḥ|

XLIII tata ētasyai kiñcit khādyāṃ dattēti kathayitvā ētatkarṃma kamapi na jñāpayatēti dṛḍhamādiṣṭavān|

VI

I anantaraṃ sa tatsthānāt prasthāya svapradēśamāgataḥ śiṣyāśca tatpaścād gatāḥ|

II atha viśrāmavārē sati sa bhajanagṛhē upadēṣṭumārabdhavān tatō'nēkē lōkāstatkathāṃ śrutvā vismitya jagaduḥ, asya manujasya idṛśī āścaryyakriyā kasmāj jātā? tathā svakarābhyāṃ itthamadbhutaṃ karṃma karttāṃ ētasmai kathāṃ jñānaṃ dattam?

III kimayaṃ mariyamaḥ putrastajñā nō? kimayaṃ yākūb-yōsi-yihudā-simōnāṃ bhrātā nō? asya bhaginyaḥ kimihāsmābhiḥ saha nō? itthaṃ tē tadarthē pratyūhaṃ gatāḥ|

IV tadā yīśustēbhyō'kathayat svadēśaṃ svakuṭumbān svaparijanāmśca vinā kutrāpi bhaviṣyadvādī asatkr̥tō na bhavati|

V aparañca tēśāmapratyayāt sa vismitaḥ kiyatāṃ rōgiṇāṃ vapuḥṣu has-tam arpayitvā kēvalaṃ tēśāmārōgyakaraṇād anyat kimapi citrakāryyaṃ karttāṃ na śaktaḥ|

VI atha sa caturdikṣtha grāmān bhramitvā upadiṣṭavān

VII dvādaśāśiṣyān āhūya amēdhyabhūtān vaśīkarttām śaktim dattvā tēśāṃ dvau dvau janō prēṣitavān|

VIII punarityādīśad yūyam ēkaikāṃ yaṣṭim vinā vastrasaṃpuṭaḥ pūpaḥ kaṭibandhē tāmrakhaṇḍaṇca ēśāṃ kimapi mā grahlīta,

IX mārgayātrāyai pādēśūpānahau dattvā dvē uttarīyē mā paridhadv-vaṃ|

X aparamapyuktam tēna yūyam yasyām puryyām yasya nivēśanam pravēkṣyatha tām purīm yāvanna tyakṣyatha tāvat tannivēśanē sthāsyatha|

XI tatra yadi kēpi yuṣmākamātithyam na vidadhati yuṣmākam kathāśca na śrṇvanti tarhi tatsthānāt prasthānasamayē tēśām viruddham sākṣyam dātum svapādānāspḥālya rajaḥ sampātayata; aham yuṣmān yathārtham vacmi vicāradinē tannagarasyāvasthātaḥ sidōmāmōrayō rnaragarayōravasthā sahyatarā bhaviṣyati|

XII atha tē gatvā lōkānām manaḥparāvarttaniḥ kathā pracāritavantaḥ|

XIII ēvamanēkān bhūtāmśca tyājītavantastathā tailēna marddayitvā bahūn janānarōgānakārṣuḥ|

XIV ittham tasya sukhyātiscaturdiśō vyāptā tadā hērōd rājā tannīsamya kathitavān, yōhan majjakah śmaśānād utthita atōhētōstēna sarvvā ēta adbhutakriyāḥ prakāśantē|

XV anyē'kathayan ayam ēliyaḥ, kēpi kathitavanta ēśa bhaviṣyadvādī yadvā bhaviṣyadvādinām sadṛśa ēkōyam|

XVI kintu hērōd ityākārṇya bhāsitavān yasyāham śiraśchinnavān sa ēva yōhanayam sa śmaśānādudatiṣṭhat|

XVII pūrvvam svabhrātuḥ philipasya patnyā udvāham kṛtavantaḥ hērōdam yōhanavādīt svabhātṛvadhū rna vivāhyā|

XVIII ataḥ kāraṇāt hērōd lōkam prahitya yōhanam dhṛtvā bandhanālayē baddhavān|

XIX hērōdiyā tasmai yōhanē prakupya tam hantum acchat kintu na śaktā,

XX yasmād hērōd tam dhārmmikam satpuruṣaṅca jñātvā sammanya rakṣitavān; tatkathām śrutvā tadanusāreṇa bahūni karmmaṇi kṛtavān hṛṣṭamanāstadupadēśam śrutavāmśca|

XXI kintu hērōd yadā svajanmadinē pradhānalōkēbhyaḥ sēnānibhyaśca gālīlpradēśiyrēṣṭhalōkēbhyaśca rātrau bhōjyamēkam kṛtavān

XXII tasmīn śubhadinē hērōdiyāyāḥ kanyā samētya tēśām samakṣam samnṛtya hērōdastēna sahōpaviṣṭānāṅca tōsamajjījanat tatā nṛpaḥ kanyāmāha sma mattō yad yācasē tadēva tubhyam dāsyē|

XXIII śapatham kṛtvākathayat cēd rājyārddhamapi yācasē tadapi tubhyam dāsyē|

XXIV tataḥ sā bahi rgatvā svamātaram papraccha kimaham yāciṣyē? tadā śākathayat yōhanō majjakasya śiraḥ|

XXV atha tūrṇam bhūpasamīpam ētya yācamānavadat kṣaṇēsmin yōhanō majjakasya śiraḥ pātrē nidhāya dēhi, ētad yācē'ham|

XXVI tasmāt bhūpō'tiduhkhitah, tathāyē svasāpathasya sahabhōjināncānurōdhāt tadanāṅgikarttum na śaktaḥ|

XXVII tatkṣaṇam rājā ghātakam prēśya tasya śira ānētumādiṣṭavān|

XXVIII tataḥ sa kāragāram gatvā tacchiraśchitvā pātrē nidhāyāniya tasyai kanyāyai dattavān kanyā ca svamātrē dadau|

XXIX ananatarām yōhanah śiṣyāstadvārttām prāpyāgatya tasya kuṅapam śmaśānē'sthāpayan|

XXX atha prēṣītā yīśōḥ sannidhau militā yad yac cakruḥ śikṣayāmāsuśca tatsarvvavārttāstasmai kathitavantaḥ|

XXXI sa tānuvāca yūyam vijanasthānam gatvā viśrāmyata yatastatsan-nidhau bahulōkānām samāgamāt tē bhōktum nāvakāśam prāptāḥ|

XXXII tatastē nāvā vijanasthānaṃ guptaṃ gagmuḥ|

XXXIII tatō lōkanivahastēṣāṃ sthānāntarayānaṃ dadarśa, anēkē taṃ paricitya nānāpurebhyaḥ padairvrajitvā javēna taiśāmagrē yīśōḥ samīpa upatasthuḥ|

XXXIV tadā yīśu rnavō bahirgatya lōkāraṇyānīm dṛṣṭvā tēṣu karuṇāṃ kṛtavān yatastē rakṣakamēṣā ivāsan tadā sa tāna nānāprasaṅgān upadiṣṭavān|

XXXV atha divāntē sati śiṣyā ētya yīsumūcirē, idaṃ vijanasthānaṃ dinañcāvasannaṃ|

XXXVI lōkānaṃ kimapi khādyāṃ nāsti, ataścaturdikṣu grāmān gantum bhōjyadravyāṇi krētuṅca bhavān tān viṣṭjatu|

XXXVII tadā sa tānuvāca yūyamēva tān bhōjayata; tatastē jagadu rvayaṃ gatvā dviśatasamkhyakai rmudrāpādaiḥ pūpān kritvā kim tān bhōjayiṣyāmah?

XXXVIII tadā sa tān pṛṣṭhavān yuṣmākaṃ sannidhau kati pūpā āsatē? gatvā paśyata; tatastē dṛṣṭvā tamavadan pañca pūpā dvau matsyau ca santi|

XXXIX tadā sa lōkān śaspōpari paṃktibhirupavēṣayitum ādiṣṭavān,

XL tatastē śataṃ śataṃ janāḥ pañcāsat pañcāśajjanāśca paṃktibhi rbhuvi samupaviṣiḥ|

XLI atha sa tān pañcapūpān matsyadvayaṅca dhṛtvā svargaṃ paśyan īśvaraguṇān anvakīrttayat tān pūpān bhakṭvā lōkēbhyaḥ parivēṣayitum śiṣyēbhyaḥ dattavān dvā matsyau ca vibhajya sarvvēbhyō dattavān|

XLII tataḥ sarvvē bhuktvātṛpyan|

XLIII anantaraṃ śiṣyā avāṣiṣṭaiḥ pūpai rmatsyaiśca pūrṇān dvadaśa ḍallakān jagṛhuḥ|

XLIV tē bhōktāraḥ prāyaḥ pañca sahasrāṇi puruṣā āsan|

XLV atha sa lōkān viṣṭjannēva nāvamarōḍhum svasmādagrē pārē baitsaidāpuraṃ yātuṅca śṣyīn vāḍhamādiṣṭavān|

XLVI tadā sa sarvvān viṣṭjya prārthayitum parvvataṃ gataḥ|

XLVII tataḥ sandhyāyāṃ satyāṃ nauḥ sindhumadhyā upasthitā kintu sa ēkāki sthalē sthitaḥ|

XLVIII atha sammukhavātavahanāt śiṣyā nāvāṃ vāhayitvā pariśrāntā iti jñātvā sa niśācaturthayāmē sindhūpari padbhyāṃ vrajan tēṣāṃ samīpamētya tēṣāmagrē yātum udyataḥ|

XLIX kintu śiṣyāḥ sindhūpari taṃ vrajantaṃ dṛṣṭvā bhūtamanumāya ruruvuḥ,

L yataḥ sarvvē taṃ dṛṣṭvā vyākulitāḥ| ataēva yīśustatkṣaṇāṃ taiḥ sahalāpya kathitavān, susthiraḥ bhūta, ayamahaṃ mā bhaiṣṭa|

LI atha naukāmāruhya tasmin tēṣāṃ sannidhiṃ gatē vātō nivṛttaḥ; tasmāttē manaḥsu vismitā āścaryyāṃ mēnirē|

LII yatastē manasāṃ kāṭhinyāt tat pūpiyam āścaryyāṃ karma na viviktavantah|

LIII atha tē pāraṃ gatvā ginēśaratpradēsamētya taṭa upasthitāḥ|

LIV tēṣu naukātō bahirgatēṣu tatpradēṣiyā lōkāstaṃ paricitya

LV caturdikṣu dhāvāntō yatra yatra rōgiṇō narā āsan tān sarvvāna khaṭvōpari nidhāya yatra kutracit tadvārttāṃ prāpuḥ tat sthānam ānētum arēbhirē|

LVI tathā yatra yatra grāmē yatra yatra purē yatra yatra pallyāñca tēna pravēśaḥ kṛtastadvartmamadhyē lōkāḥ pīditān ssthāpayitvā tasya cēlagranthimātraṁ spraṣṭum tēśāmarthē tadanujñāṁ prārthayantaḥ yāvāntō lōkāḥ paspraṣṭustāvānta ēva gadānmuktāḥ|

VII

I anantaram yirūśālama āgatāḥ phirūśinō'dhyāpakāśca yīśōḥ samīpam āgatāḥ|

II tē tasya kiyataḥ śiṣyān aśucikarairarthāda aprakṣālitahastai rb-
huñjatō dṛṣṭvā tānadūṣayan|

III yataḥ phirūśinaḥ sarvvayihūdīyāśca prācām paramparāgatavākyāṁ sammanya pratalēna hastān aprakṣālya na bhuñjatē|

IV āpanādāgatyā majjanaṁ vinā na khādanti; tathā pānapātrāṇāṁ jalapātrāṇāṁ pittalapātrāṇāṁ āsanānāñca jalē majjanam ityādayōnyēpi bahavastēśāmācārāḥ santi|

V tē phirūśinō'dhyāpakāśca yīśum papracchuḥ, tava śiṣyāḥ prācām paramparāgatavākyānusārēṇa nācarantō'prakṣālitakaraiḥ kutō bhu-
jantē?

VI tataḥ sa pratyuvāca kapaṭinō yuṣmān uddiśya yīśayiyabhaviṣyadvādī
yuktamavādīt| yathā svakīyairadharairētē sammanyanatē sadaiva māṁ|
kintu mattō viprakarṣē santi tēśāṁ manāṁsi ca|

VII śikṣayantō bidhīn nnājñā bhajantē māṁ mudhaiva tē|

VIII yūyam jalapātrapānapātrādīni majjayantō manujaparam-
parāgatavākyāṁ rakṣatha kintu īśvarājñāṁ laṁghadhvē; aparā
īdṛṣyōnēkāḥ kriyā api kurudhvē|

IX anyañcākathayat yūyam svaparamparāgatavākyasya rakṣārthaṁ
spaṣṭarūpēna īśvarājñāṁ lōpayatha|

X yatō mūsādvārā prōktamasti svapitarau sammanyadhvaṁ yastu
mātaram pitarāṁ vā durvvākyāṁ vakti sa nītāntāṁ hanyatām|

XI kintu madīyēna yēna dravyēṇa tavōpakārōbhavat tat
karbbāṇamarthād īśvarāya nivēditam idaṁ vākyāṁ yadi kōpi pitarāṁ
mātaram vā vakti

XII tarhi yūyam mātuḥ pitu rvōpakāraṁ karttām taṁ vārayatha|

XIII itthaṁ svapracāritaparamparāgatavākyēna yūyam īśvarājñāṁ
mudhā vidhadvvē, īdṛṣānyanyānyanēkāni karmmaṇi kurudhvē|

XIV atha sa lōkānāhūya babhāṣē yūyam sarvvē madvākyāṁ śṛṇuta
budhyadhvañca|

XV bāhyāntaram praviśya naramamēdhyāṁ karttām śāknōti īdṛṣāṁ
kimapi vastu nāsti, varam antarād bahirgataṁ yadvastu tanmanujam
amēdhyāṁ karōti|

XVI yasya śrōtuṁ śrōtrē staḥ sa śṛṇōtu|

XVII tataḥ sa lōkān hitvā gṛhamadhyāṁ praviṣṭastadā
śiṣyāstadṛṣṭāntavākyārthaṁ papracchuḥ|

XVIII tasmāt sa tān jagāda yūyamapi kimētādṛgabōdhāḥ? kimapi
dravyāṁ bāhyāntaram praviśya naramamēdhyāṁ karttām na śāknōti
kathāmimāṁ kim na budhyadhvē?

XIX tat tadantarna praviśati kintu kukṣimadhyāṁ praviśati śēṣē sarvvab-
huktavastugrāhiṇi bahirdēśē niryaṭi|

XX aparamapyavādīd yannarānnirēti tadēva naramamēdhyāṁ karōti|

XXI yatō'ntarād arthān mānavānām manōbhyaḥ kucintā
parastrīvēśyāgamanam

XXII naravadhaścauryyam lōbhō duṣṭatā pravañcanā kāmukatā
kudṛṣṭirīśvaranindā garvvastama ityādīni nirgacchanti|

XXIII ētāni sarvvāni duritānyantarādētya naramamēdhyaṁ kurvvanti|

XXIV atha sa utthāya tatsthānāt sōrasīdōnpurapradēśam jagāma tatra
kimapi nivēśanam pravīśya sarvvairajñātaḥ sthātuṁ matiñcakrē kintu
guptaḥ sthātuṁ na śaśaka|

XXV yataḥ suraphainikīdēśīyayūnānīvamśōdbhavastriyāḥ kanyā
bhūtagrastāsī| sā strī tadvārttām prāpya tatsamīpamāgatya
taccaraṇayōḥ patitvā

XXVI svakanyātō bhūtam nirākarttām tasmin vinayam kṛtavatī|

XXVII kintu yīśustāmavadat prathamam bālakāstṛpyantu yatō
bālakanām khādyam gṛhītvā kukkurēbh्यō niḥśēpō'nucitaḥ|

XXVIII tadā sā strī tamavādīt bhōḥ prabhō tat satyam tathāpi
mañcādhāṣṭhāḥ kukkurā bālānām karapatitāni khādyakhaṇḍāni
khādanti|

XXIX tataḥ sō'kathayad ētat kathāhētōḥ sakuśalā yāhi tava kanyām
tyaktvā bhūtō gataḥ|

XXX atha sā strī gṛham gatvā kanyām bhūtatyaktām śayyāsthitām
dadarśa|

XXXI punaśca sa sōrasīdōnpurapradēśāt prasthāya dikāpalidēśasya
prāntarabhāgēna gālījaladhēḥ samīpam gatavān|

XXXII tadā lōkairēkam badhīram kadvadañca naram tannikaṭamāniya
tasya gātrē hastamarpayitum vinayaḥ kṛtaḥ|

XXXIII tatō yīśu rīlōkāranyāt taṁ nirjanamāniya tasya karṇayōnguli
rdadau niṣṭhivam dattvā ca tajjihvam pasparśa|

XXXIV anantaram svargam nirikṣya dirgham niśvasya tamavadat
itaphataḥ arthān muktō bhūyāt|

XXXV tatastatkṣaṇam tasya karṇau muktau jihvāyāśca jādyāpagamāt sa
suspaṣṭavākyamakathayat|

XXXVI atha sa tān vāḍhamityādīdēśa yūyamimām kathām kasmaicidapi
mā kathayata, kintu sa yati nyaśēdhat tē tati bāhulyēna prācārayan;

XXXVII tē'ticamatkṛtya parasparam kathayāmāsuḥ sa badhīrāya
śravaṇaśaktim mukāya ca kathanaśaktim dattvā sarvvaṁ
karmmōttamarūpēṇa cakāra|

VIII

I tadā tatsamīpam bahavō lōkā āyātā atastēśam bhōjyadravyābhāvād
yīśuḥ śiṣyānābhūya jagāda,|

II lōkanivahē mama kṛpā jāyatē tē dinatrayam mayā sārddham santi
tēśam bhōjyam kimapi nāsti|

III tēśam madhyē'nēkē dūrād āgatāḥ, abhuktēṣu tēṣu mayā
svagṛhamabhiprahītēṣu tē pathi klamiṣyanti|

IV śiṣyā avādiṣuḥ, ētāvātō lōkān tarpayitum atra prantarē pūpān
prāptum kēna śakyatē?

V tataḥ sa tān papraccha yuṣmākaṁ kati pūpāḥ santi? tē'kathayan
sapta|

^{VI} tataḥ sa tāllōkān bhuvī samupavēṣṭum ādiśya tān sapta pūpān dhṛtvā īśvaraguṇān anukīrttayāmāsa, bhāṁktvā parivēṣayitum śiṣyān prati dadau, tatastē lōkēbhyah parivēṣayāmāsuḥ|

^{VII} tathā tēṣām samīpē yē kṣudramatsyā āsan tānapyādāya īśvaraguṇān samkīrtya parivēṣayitum ādiṣṭavān|

^{VIII} tatō lōkā bhuktvā tr̥ptīm gatā avasiṣṭakhadyaiḥ pūrṇāḥ saptadallakā gṛhitāśca|

^{IX} etē bhōktāraḥ prāyaścatuḥ sahasrapuruṣā āsan tataḥ sa tān visasarja|

^X atha sa śiṣyah saha nāvamāruhya dalmānūthāsīmāmāgataḥ|

^{XI} tataḥ param phirūśina āgatyā tēna saha vivadamānāstasya parikṣārtham ākāśiyacihnam draṣṭum yācitavantah|

^{XII} tadā sō'ntardīrgham niśvasyākathayat, etē vidyamānanarāḥ ku-taścinham mṛgayantē? yuṣmānam yathārtham bravīmī lōkānētān kimapi cihnam na darśayīṣyatē|

^{XIII} atha tān hitvā puna rnāvam āruhya pāramagāt|

^{XIV} etarhi śiṣyaiḥ pūpēṣu vismṛtēṣu nāvi tēṣām sannidhau pūpa ēkaēva shtihā|

^{XV} tadānīm yīṣustān ādiṣṭavān phirūśinām hērōdaśca kiṇvam prati satarkāḥ sāvadhānāśca bhavata|

^{XVI} tatastē'nyōnyam vivēcanām kartum ārēbhirē, asmākam sannidhau pūpō nāstīti hētōridam kathayati|

^{XVII} tad budvvā yīṣustēbhyō'kathayat yuṣmākam sthānē pūpābhāvāt kuta ittham vitarkayatha? yūyam kīmadyāpi kimapi na jānītha? bōddhuṅca na śaknutha? yāvadadya kim yuṣmākam manāmsi kaṭhināni santi?

^{XVIII} satsu nētrēṣu kim na paśyatha? satsu karṇēṣu kim na śṛṇutha? na smaratha ca?

^{XX} yadāham pañcapūpān pañcasahasrāṇām puruṣāṇām madhyē bhāṁktvā dattavān tadānīm yūyam avasiṣṭapūpaiḥ pūrṇān kati ḍallakān gṛhitavantah? tē'kathayan dvādaśadallakān|

^{XX} aparāṅca yadā catuḥsahasrāṇām puruṣāṇām madhyē pūpān bhāṁktvādādām tadā yūyam atiriktapūpānām kati ḍallakān gṛhitavantah? tē kathayāmāsuḥ saptadallakān|

^{XXI} tadā sa kathitavān tarhi yūyam adhunāpi kutō bōdvvum na śaknutha?

^{XXII} anantaram tasmin baitsaidānagarē prāptē lōkā andhamēkam naram tatsamīpamāniya tam spraṣṭum tam prārthayāñcakrirē|

^{XXIII} tadā tasyāndhasya karau gṛhītvā nagarād bahirdēśam tam nītavān; tannētrē niṣṭhīvam dattvā tadgātrē hastāvrapayitvā tam papraccha, kimapi paśyasi?

^{XXIV} sa nētrē unmīlya jagāda, vṛkṣavat manujān gacchatō nirīkṣē|

^{XXV} tatō yīṣuḥ punastasya nayanayō rhastāvrapayitvā tasya nētrē unmīlayāmāsa; tasmāt sa svasthō bhūtvā spaṣṭarūpaṁ sarvvalōkān dadarśa|

^{XXVI} tataḥ param tvam grāmaṁ mā gaccha grāmastham kamapi ca kimapyanuktvā nijagṛham yāhītyādiśya yīṣustam nijagṛham prahitavān|

^{XXVII} anantaram śiṣyaiḥ sahitō yīṣuḥ kaisariyāphilipipuram jagāma, pathi gacchan tānapṛcchat kō'ham atra lōkāḥ kim vadantī?

XXVIII tē pratyūcuḥ tvām yōhanam majjakam vadanti kintu kēpi kēpi ēliyam vadanti; aparē kēpi kēpi bhaviṣyadvādinām ēkō jana iti vadanti|

XXX atha sa tānapr̥cchat kintu kōham? ityatra yūyam kiṁ vadatha? tadā pitarah̥ pratyavadat bhavān abhiṣiktastrātā|

XXX tataḥ sa tān gaḍhamādiśad yūyam mama kathā kasmaicidapi mā kathayata|

XXXI manuṣyaputrēṇāvaśyam bahavō yātanā bhōktavyāḥ prācīnalōkaiḥ pradhānayājakairadhyāpakaiśca sa ninditah̥ san ghātayiṣyate tṛṭiyadinē utthāsyati ca, yīśuḥ śiṣyānupadēṣṭumārabhya kathāmimām spaṣṭamācāṣṭa|

XXXII tasmāt pitarastasya hastau dhṛtvā taṁ tarjītavān|

XXXIII kintu sa mukham̥ parāvartya śiṣyagaṇam̥ nirīkṣya pitarām tarjayitvāvādīd dūribhava vighnakārīn īśvariyaḥkāryyādapi manuṣyakāryyam̥ tubhyam̥ rōcatatarām|

XXXIV atha sa lōkān śiṣyāṁścāhūya jagāda yaḥ kaścin māmanugantum icchati sa ātmānam̥ dāmyatu, svakruśam̥ gr̥hītvā matpaścād āyātu|

XXXV yatō yaḥ kaścit svaprāṇam̥ rakṣitumicchati sa taṁ hārayiṣyati, kintu yaḥ kaścin madartham̥ samaṁvādārthaṅca prāṇam̥ hārayati sa taṁ rakṣiṣyati|

XXXVI aparāṅca manujaḥ sarvvaṁ jagat prāpya yadi svaprāṇam̥ hārayati tarhi tasya kō lābhaḥ?

XXXVII narah̥ svaprāṇavinimayēna kiṁ dātum̥ śaknōti?

XXXVIII ētēśam̥ vyabhicārīṇam̥ pāpināṅca lōkānām̥ sāksād yadi kōpi mām̥ matkathāṅca lajjāspadam̥ jānāti tarhi manujaputrō yadā dharmmadutaiḥ saha pituḥ prabhāvēṇāgamiṣyati tadā sōpi taṁ lajjāspadam̥ jñāsyati|

IX

I atha sa tānavādīt yuṣmabhyamaham̥ yathārtham̥ kathayāmi, īśvararājyam̥ parākramēṇopasthitam̥ na dṛṣtvā mṛtyum̥ nāsvādiṣyantē, atra daṇḍāyamānānām̥ madhyēpi tādṛśā lōkāḥ santi|

II atha ṣaḍdinēbhyāḥ param̥ yīśuḥ pitarām̥ yākūbam̥ yōhanaṅca gr̥hītvā gireruccasya nirjanasthānam̥ gatvā tēśam̥ pratyakṣē mūrtyantaram̥ dadhāra|

III tatastasya paridhēyam̥ īdṛśam̥ ujjalahimapāṇaḍaram̥ jātam̥ yad jagati kōpi rajakō na tādṛk̥ pāṇaḍaram̥ karttām̥ śaknōti|

IV aparāṅca ēliyō mūsāśca tēbhyaō darśanam̥ dattvā yīśunā saha kathanam̥ karttumārēbhātē|

V tadā pitarō yīśumāvādīt hē gurō'smākamatra sthitiruttamā, tataēva vayan̥ tvatkr̥tē ēkām̥ mūsākṛtē ēkām̥ ēliyakṛtē caikām̥, ētāstisrah̥ kuṭī nr̥irmāmā|

VI kintu sa yaduktavān tat svayam̥ na bubudhē tataḥ sarvvē bibhayāṅcakruḥ|

VII ētarhi payōdastān chādayāmāsa, mamayām̥ priyaḥ putraḥ kathāsu tasya manāmsi nivēśayatēti nabhōvāṇī tanmēdyānniryayau|

VIII atha haṭhātē caturdiśō dṛṣtvā yīśum̥ vinā svaiḥ sahitam̥ kamapi na dadṛṣuḥ|

IX tataḥ paraṁ girēvararōhaṇakālē sa tān gāḍham dūtyādidēsa yāvannarasūnōḥ śmaśānādutthānaṁ na bhavati, tāvat darśanasyāsyā vārttā yuṣmābhiḥ kasmaicidapi na vaktavyaḥ|

X tadā śmaśānādutthānasya kōbhiprāya iti vicāryya tē tadvākyaṁ svēṣu gōpāyāñcakkirirē|

XI atha tē yīṣuṁ papracchuḥ prathamata ēliyēnāgantavyam iti vākyaṁ kuta upādhyāyā āhuḥ?

XII tadā sa pratyuvāca , ēliyaḥ prathamamētya sarvvakāryyāni sādhaḥiṣyati; naraputrē ca lipi ryathāstē tathaiva sōpi bahuduḥkhaṁ prāpyāvajñāsyatē|

XIII kintvahaṁ yuṣmān vadāmi , ēliyārthē lipi ryathāstē tathaiva sa ētya yayau, lōkā: svēcchānurūpaṁ tamabhivyavaharanti sma|

XIV anantaraṁ sa śiṣyasamīpamētya tēṣāṁ catuḥpārśvē taiḥ saha bahujaṇān vivadamānān adhyāpakāmśca dṛṣṭavān;

XV kintu sarvvalōkāstaṁ dṛṣṭvaiva camatkṛtya tadāsannaṁ dhāvantaṣtaṁ praṇēmuḥ|

XVI tadā yīśuradhyāpakānaprākṣid ētaiḥ saha yūyaṁ kiṁ vivadadhvē?

XVII tatō lōkānāṁ kaścidēkaḥ pratyavādīt hē gurō mama sūnuṁ mūkaṁ bhūtadhṛtaṅca bhavadāsannaṁ ānayaṁ|

XVIII yadāsau bhūtastamākramatē tadaiva pātasati tathā sa phēṇāyatē, dantairdantān gharṣati kṣiṇō bhavati ca; tatō hētōstaṁ bhūtaṁ tyājayitūṁ bhavacchiṣyān nivēditavān kintu tē na śēkuḥ|

XIX tadā sa tamavādīt, rē aviśvāsinaḥ santānā yuṣmābhiḥ saha kati kālānaṁ sthāsyāmi? aparān kati kālān vā va ācārān sahiṣyē? taṁ madāsannaṁānaya|

XX tatastatsannidhiṁ sa ānīyata kintu taṁ dṛṣṭvaiva bhūtō bālakaṁ dhṛtavān; sa ca bhūmau patitvā phēṇāyamānō lulōṭha|

XXI tadā sa tatpitaraṁ papraccha, asyēdṛṣī daśā kati dināni bhūta? tataḥ sōvādīt bālyakālāt|

XXII bhūtōyaṁ taṁ nāsayitūṁ bahuvārān vahnau jalē ca nyakṣipat kintu yadi bhavāna kimapi karttām śaknōti tarhi dayām kṛtvāsmān upakarōtu|

XXIII tadā yīśustamavadat yadi pratyētūṁ śaknōṣi tarhi pratyayinē jānāya sarvvaṁ sādhyam|

XXIV tatastatkṣaṇaṁ tadbālakasya pitā prōccai rūvan sāśrunētraḥ prōvāca, prabhō pratyēmi mamāpratyayaṁ pratikuru|

XXV atha yīśu rlōkasaṅghaṁ dhāvityāyāntaṁ dṛṣṭvā tamapūtabhūtaṁ tarjayitvā jagāda, rē badhira mūka bhūta tvamētas mād bahirbhava punaḥ kadāpi māśrayainaṁ tvāmahaṁ ityādiśāmi|

XXVI tadā sa bhūtaścītsābdaṁ kṛtvā tamāpīdya bahirajāma, tatō bālako mṛtakalpō babhūva tasmādayaṁ mṛṭṭaityanēkē kathayāmāsuḥ|

XXVII kintu karaṁ dhṛtvā yīśunōtthāpitaḥ sa uttasthau|

XXVIII atha yīśau gṛhaṁ praviṣṭē śiṣyā guptaṁ taṁ papracchuḥ, vayamēnaṁ bhūtaṁ tyājayitūṁ kutō na śaktāḥ?

XXIX sa uvāca, prārthanōpavāsau vinā kēnāpyanyēna karmmaṇā bhūtamīdṛśāṁ tyājayitūṁ na śakyaṁ|

XXX anantaraṁ sa tatsthānādīt vā gālilmadhyēna yayau, kintu tat kōpi jānīyādīti sa naicchat|

XXXI aparāñca sa śiṣyānupadiśān babhāṣē, naraputrō narahastēṣu samarpayīṣyatē tē ca tañ haniṣyanti taistasmin hatē tṛtīyadinē sa ut-thāsyatīti|

XXXII kintu tat-kathām tē nābudhyanta praṣṭuñca bibhyaḥ|

XXXIII atha yīśuḥ kapharnāhūmpuramāgatya madhyēgṛhañcētya tānaprcchad vartmamadhyē yūyamanyōnyam kiñ vivadadhvē sma?

XXXIV kintu tē niruttarāstasthu ryasmāttēṣām kō mukhya iti vartmāni tē'nyōnyam vyavadanta|

XXXV tataḥ sa upaviśya dvādaśaśiṣyān āhūya babhāṣē yaḥ kaścit mukhyō bhavitumicchati sa sarvvēbhīyō gauṇaḥ sarvvēṣām sēvakaśca bhavatu|

XXXVI tadā sa bālakamēkañ gṛhītvā madhyē samupāvēśayat tatastañ krōḍē kṛtvā tānavādāt

XXXVII yaḥ kaścidiḍṛśasya kasyāpi bālasyaṭithyañ karōti sa mamātithyañ karōti; yaḥ kaścīn-mamātithyañ karōti sa kēvalam mamātithyañ karōti tanna matprerakasyāpyātithyañ karōti|

XXXVIII atha yōhan tamabravīt hē gurō, asmākamananugāminam ēkañ tvānnāmnā bhūtān tyājayantañ vayañ dṛṣṭavantaḥ, asmākamapaścādgāmitvācca tañ nyaṣēdhāma|

XXXIX kintu yīsuravadat tañ mā niṣēdhat, yatō yaḥ kaścīn mannāmnā citrañ karma karōti sa sahasā māñ nindituñ na śakñōti|

XL tathā yaḥ kaścīd yuṣmākañ vipakṣatām na karōti sa yuṣmākamēva sapakṣaḥ|

XLI yaḥ kaścīd yuṣmāñ khriṣṭaśiṣyāñ jñātvā mannāmnā kaṃsaikēna pāñiyam pātuñ dadāti, yuṣmānahañ yathārthañ vacmi, sa phalēna vañcitō na bhaviṣyati|

XLII kintu yadi kaścīn mayi viśvāsināmēṣām kṣudraprāñinām ēkasyāpi vighnañ janayati, tarhi tasyaitatkarma karañāt kañṭhabaddhapēṣaṅikasya tasya sāgarāgādhajala majjanañ bhadrañ|

XLIII ataḥ svakarō yadi tvām bādhatē tarhi tañ chindhi;

XLIV yasmāt yatra kīṭā na mriyantē vahniśca na nirvvāti, tasmin anirvvāñālanarakē karadvayavastava gamanāt karahinasya svar-gapravēśastava kṣēmañ|

XLV yadi tava pādō vighnañ janayati tarhi tañ chindhi,

XLVI yatō yatra kīṭā na mriyantē vahniśca na nirvvāti, tasmin 'nirvvāñavahnau narakē dvipādavatastava niḥṣēpāt pādahinasya svar-gapravēśastava kṣēmañ|

XLVII svanētrañ yadi tvām bādhatē tarhi tadapyutpāṭaya, yatō yatra kīṭā na mriyantē vahniśca na nirvvāti,

XLVIII tasmina 'nirvvāñavahnau narakē dvinētrasya tava niḥṣēpād ēkanētravata Iśvararājyē pravēśastava kṣēmañ|

XLIX yathā sarvvō bali lavañāktaḥ kriyatē tathā sarvvō janō vah-nirūpēṇa lavañāktaḥ kariṣyatē|

L lavañam bhadrañ kintu yadi lavañē svādutā na tiṣṭhati, tarhi katham āsvādyuktañ kariṣyatha? yūyam lavañayukta bhāvata parasparañ prēma kuruta|

X

I anantaram sa tatsthānāt prasthāya yaddananadyāḥ pārē yihūdāpradēśa upasthitavān, tatra tadantikē lōkānām samāgamē jātē sa nijarītyanusārēṇa punastān upadidēśa|

II tadā phirūśinastatsamīpam ētya taṁ parīkṣituṁ papracchaḥ svajāyā manujānām tyajyā na vēti?

III tataḥ sa pratyavādīt, atra kāryyē mūsā yuṣmān prati kimājñāpayat?

IV ta ūcuḥ tyāgapatraṁ lēkhituṁ svapatnīm tyaktuṅca mūsā'numanyatē|

V tadā yīsuḥ pratyuvāca, yuṣmākaṁ manasām kāṭhinyāddhētō rmūsā nidēsamimam alikhat|

VI kintu sṛṣṭērādaḥ īśvarō narān puṁrūpēṇa strīrūpēṇa ca sasarla|

VII "tataḥ kāraṇāt puṁān pitarāṁ mātaraṅca tyaktvā svajāyāyām āsaktō bhaviṣyati,

VIII tau dvāv ēkāṅgau bhaviṣyataḥ|" tasmāt tatkālamārabhya tau na dvāv ēkāṅgau|

IX ataḥ kāraṇād īśvarō yadayōjayat kōpi narastanna viyējayēt|

X atha yīsu rgrḥam praviṣṭastadā śiṣyāḥ punastatkathām taṁ papracchuḥ|

XI tataḥ sōvadat kaścīd yadi svabhāryyām tyaktavānyām udvahati tarhi sa svabhāryyāyāḥ prātikūlyēna vyabhicārī bhavati|

XII kācinnārī yadi svapatīm hitvānyapumsā vivāhitā bhavati tarhi sāpi vyabhicārīṇī bhavati|

XIII atha sa yathā śiśūn sprṣēt, tadarthaṁ lōkaistadantikāṁ śiśava ānīyanta, kintu śiṣyāstānānitavatastarjayāmāsuḥ|

XIV yīsustad dṛṣṭvā krudhyan jagāda, mannikaṭam āgantuṁ śiśūn mā vārayata, yata ētādṛśā īśvararājyādhikāriṇaḥ|

XV yuṣmānaham yathārthaṁ vacmi, yaḥ kaścīt śiśuvad bhūtvā rājyamīśvarasya na gṛhīyāt sa kadāpi tadrājyaṁ pravēṣṭuṁ na śaknōti|

XVI anantaram sa śiśūnaṅkē nidhāya tēṣām gātrēṣu hastau dattvāśiṣaṁ babhāṣē|

XVII atha sa vartmanā yāti, ētarhi jana ēkō dhāvan āgatya tatsammukhē jānūnī pātayitvā pṛṣṭavān, bhōḥ paramagurō, anantāyuh prāptayē mayā kim kartavyam?

XVIII tadā yīsuruuvāca, mām paramaṁ kutō vadasi? vinēśvaram kōpi paramō na bhavati|

XIX parastrīm nābhigaccha; naram mā ghātaya; stēyam mā kuru; mṛṣāsākṣyam mā dēhi; hiṁsāṅca mā kuru; pitarau sammanyasva; nidēśā ētē tvayā jñātāḥ|

XX tatastana pratyuktaṁ, hē gurō bālyakālādaham sarvvānētān ācarāmi|

XXI tadā yīsustaṁ vilōkya snēhēna babhāṣē, tavaikasyābhāva āstē; tvaṁ gatvā sarvvasvaṁ vikrīya daridrēbhīyō viśrāṇaya, tataḥ svargē dhanam prāpsyasi; tataḥ param ētya kruśam vahan madanuvartti bhava|

XXII kintu tasya bahusampadvidyamānatvāt sa imām kathāmākarnya viṣaṇō duḥkhiṭaśca san jagāma|

XXIII atha yīśucaturdiśō nirīkṣya śiṣyān avādīt, dhanilōkānām īśvararājyapravēśaḥ kidṛg duṣkaraḥ|

XXIV tasya kathātaḥ śiṣyāscamaccakruḥ, kintu sa punaravadat, hē bālakā yē dhanē viśvasanti tēṣām īśvararājyapравeśaḥ kīdṛg duṣkaraḥ|

XXV īśvararājyē dhaninām pravēśāt sūcirandhrēṇa mahāṅgasya gamanāgamanaṁ sukaraṁ|

XXVI tadā śiṣyā atīva vismitāḥ parasparaṁ prōcuḥ, tarhi kaḥ paritrāṇaṁ prāptuṁ śaknōti?

XXVII tatō yīstān vilōkya babhāṣē, tan narasyāsādhyam kintu nēśvarasya, yatō hētōrīśvarasya sarvvaṁ sādhyam|

XXVIII tadā pitara uvāca, paśya vayaṁ sarvvaṁ parityajya bhavātōnugāminō jātāḥ|

XXIX tatō yīṣuḥ pratyavadat, yuṣmānaḥ yathārthaṁ vadāmi, madārthaṁ susamvādārthaṁ vā yō janaḥ sadanaṁ bhrātaraṁ bhaginīm pitaraṁ mātaraṁ jāyāṁ santānān bhūmi vā tyaktvā

XXX gr̥habhrātṛbhaginīpitṛmātṛpatnīsantānabhūmināmiha śataguṇān prētyānantāyūśca na prāpnōti tādṛśaḥ kōpi nāsti|

XXXI kintvagrīyā anēkē lōkāḥ śēśāḥ, śēśiyā anēkē lōkāścāgrā bhaviṣyanti|

XXXII atha yirūśālamyānakālē yīstustēṣām agragāmī babhūva, tasmāttē citraṁ jñātvā paścādḡgāminō bhūtvā bibhyuḥ| tadā sa puna rdvādaśaśiṣyān gr̥hītvā svīyam yadyad ghaṭiṣyatē tattat tēbhyaḥ kathayitūṁ prārēbhē;

XXXIII paśyata vayaṁ yirūśālampuraṁ yāmaḥ, tatra manuṣyaputraḥ pradhānayājakānām upādhyāyānāñca karēṣu samarpayīṣyatē; tē ca vadhadanḍājñāṁ dāpayitvā paradēśiyānām karēṣu taṁ samarpayīṣyanti|

XXXIV tē tamupahasya kaśayā prahrītya tadvapuṣi niṣṭhīvaṁ nikṣīpya taṁ haniṣyanti, tataḥ sa tṛṭiyadinē prōtthāsyati|

XXXV tataḥ sivadēḥ putrau yākūbyōhanau tadantikam ētya prōcatuḥ, hē gurō yad āvābhyām yāciṣyatē tadasmadārthaṁ bhavaṁ karōtu nivēdanamidamāvayōḥ|

XXXVI tataḥ sa kathitavān, yuvām kimicchataḥ? kim mayā yuṣmadārthaṁ karaṇiyam?

XXXVII tadā tau prōcatuḥ, āvayōrēkaṁ dakṣiṇapārśvē vāmapārśvē caikaṁ tavaiśvaryyapadē samupavēṣṭum ājñāpaya|

XXXVIII kintu yīṣuḥ pratyuvāca yuvāmajñātvedam prārthayēthē, yēna kaṁsēnāhaṁ pāsyāmi tēna yuvābhyām kim pātuṁ śakṣyatē? yasmin majjanēnāhaṁ majjiṣyē tanmajjanē majjayitūṁ kim yuvābhyām śakṣyatē? tau pratyūcatuḥ śakṣyatē|

XXXIX tadā yīśuravadat yēna kaṁsēnāhaṁ pāsyāmi tēnāvāśyam yuvāmapi pāsyataḥ, yēna majjanēna cāhaṁ majjiyyē tatra yuvāmapi majjiṣyēthē|

XL kintu yēśamartham idaṁ nirūpitaṁ, tān vihāyānyam kamapi mama dakṣiṇapārśvē vāmapārśvē vā samupavēśayitūṁ mamādhikārō nāsti|

XLI athānyadaśaśiṣyā imām kathām śrutvā yākūbyōhanbhyaṁ cukupuḥ|

XLII kintu yīstān samāhūya babhāṣē, anyadēśiyānām rājatvaṁ yē kurvanti tē tēṣāmēva prabhutvaṁ kurvanti, tathā yē mahālōkāstē tēṣam adhīpatitvaṁ kurvanti yūyam jānitha|

XLIII kintu yuṣmākaṁ madhyē na tathā bhaviṣyati, yuṣmākaṁ madhyē yaḥ prādhānyam vāñchati sa yuṣmākaṁ sēvakō bhaviṣyati,

XLIV yuṣmākaṃ yō mahān bhavitumicchati sa sarvvēṣāṃ kiṅkarō bhaviṣyati|

XLV yatō maṇṣyaputraḥ sēvyō bhavituṃ nāgataḥ sēvāṃ karttām tathānekēṣāṃ paritrāṇasya mūlyarūpasvapraṇāṃ dātuṅcāgataḥ|

XLVI atha tē yirihōnagaraṃ prāptāstasmāt śiṣyai rlōkaiśca saha yīśō rgamanakālē ṭimayasya putrō bartīmayanāmā andhastanmārgapārsvē bhikṣārtham upaviṣṭaḥ|

XLVII sa nāsaratiyasya yīśōrāgamanavārttām prāpya prōcai rvak-tumārēbhē, hē yīśō dāyūdaḥ santāna mām dayasva|

XLVIII tatōnekē lōkā maunibhavēti taṃ tarjayāmāsuḥ, kintu sa punarad-hikamuccai rjagāda, hē yīśō dāyūdaḥ santāna mām dayasva|

XLIX tadā yīśuḥ sthitvā tamāhvātuṃ samādideśa, tatō lōkāstamandhamāhūya babhāṣirē, hē nara, sthīrō bhava, uttiṣṭha, sa tvāmāhvayati|

^L tadā sa uttarīyavastraṃ niṣṭipya prōthhāya yīśōḥ samīpaṃ gataḥ|

^{LI} tatō yīśustamavadat tvayā kiṃ prārthyatē? tubhyamaḥ kiṃ kariṣyāmi? tadā sōndhastamuvāca, hē gurō madiyā dṛṣṭirbhavēt|

^{LII} tatō yīśustamuvāca yāhi tava viśvāsastvām svasthamakārṣit, tasmāt tatkṣaṇaṃ sa dṛṣṭiṃ prāpya pathā yīśōḥ paścād yayau|

XI

^I anantaraṃ tēṣu yirūśālamaḥ samīpasthayō rbait-phagibaithaniyapurayōrantikasthaṃ jaitunanāmādrimāgatēṣu yīśuḥ prēṣaṇakālē dvau śiṣyāvidaṃ vākyam jagāda,

^{II} yuvāmamuṃ sammukhasthaṃ grāmaṃ yātaṃ, tatra praviśya yō naraṃ nāvahat taṃ garddabhaśāvakaṃ drakṣyathastaṃ mōcayitvānayataṃ|

^{III} kintu yuvām karmmedaṃ kutaḥ kuruthaḥ? kathāmimām yadi kōpi pṛcchati tarhi prabhōratra prayōjanamastīti kathitē sa śighraṃ tamatra prēṣayiṣyati|

^{IV} tatastau gatvā dvmārgamēlanē kasyacid dvārasya pārsvē taṃ garddabhaśāvakaṃ prāpya mōcayataḥ,

^V ētarhi tatrōpasthitalōkānām kaścid aprcchat, garddabhaśiśuṃ kutō mōcayathaḥ?

^{VI} tadā yīśōrājñānusārēṇa tēbhyaḥ pratyuditē tatkṣaṇaṃ tamādātuṃ tē'nujajñuḥ|

^{VII} atha tau yīśōḥ sannidhiṃ garddabhaśiśuṃ āṇīya tadupari svavastrāṇi pātayāmāsatuḥ; tataḥ sa tadupari samupaviṣṭaḥ|

^{VIII} tadānekē pathi svavāsāmsi pātayāmāsuḥ, paraiśca taruśākhaśchitavā mārgē vikīrñāḥ|

^{IX} aparaiśca paścād gāminō'gragāminaśca sarvvē janā ucaiḥsvarēṇa vaktumārēbhīrē, jaya jaya yaḥ paramēśvarasya nāmnāgacchati sa dhanya iti|

^X tathāsmākamaṃ pūrvvapuruṣasya dāyūdō yadrājyaṃ paramēśvaranāmnāyāti tadapi dhanyaṃ, sarvvasmāducchrāyē svargē īśvarasya jayō bhavēt|

^{XI} itthaṃ yīśu ryirūśāلامي mandiraṃ praviśya caturdiksthāni sarvvāṇi vastūni dṛṣṭavān; atha sāyānkāla upasthitē dvādaśaśiṣyasahitō baithaniyaṃ jagāma|

XII aparēhani baithaniyād āgamanasamayē kṣudhārttō babhūva|

XIII tatō dūrē sapatramuḍumbarapādapaṁ vilōkya tatra kiñcit phalaṁ prāptuṁ tasya sannikṣṭaṁ yayau, tadānīm phalapātanasya samayō nāgacchati| tatastatrōpasthitaḥ patrāṇi vinā kimapyaparaṁ na prāpya sa kathitavān,

XIV adyārabhya kōpi mānavastvattaḥ phalaṁ na bhuñjita; imāṁ kathāṁ tasya śiṣyāḥ śuśruvuḥ|

XV tadanantaraṁ tēṣu yirūsālamamāyātēṣu yīṣu rmandiraṁ gatvā tatrasthānāṁ bañijāṁ mudrāsanaṁ pāravatavikrēṭṭṇāṁ āsanāni ca nyubjayāñcakāra sarvān krēṭṭṇ vikrēṭṭṇāṁ bahiścakāra|

XVI aparaṁ mandiramadhyēna kimapi pātraṁ vōḍhuṁ sarvvajānaṁ nivārayāmāsa|

XVII lōkānupadiśan jagāda, mama gr̥haṁ sarvvajātiyānāṁ prārthanāgr̥ham iti nāmnā prathitaṁ bhaviṣyati ētat kim śāstrē likhitaṁ nāsti? kintu yūyaṁ tadēva cōrāṇāṁ gahvaraṁ kurutha|

XVIII imāṁ vāñīm śrutvādhyāpakāḥ pradhānayājakāśca taṁ yathā nāśayituṁ śaknuvanti tathō□pāyaṁ mṛgayāmāsuḥ, kintu tasyōpadeśāt sarvvē lōkā vismayaṁ gatā atastē tasmād bibhyuḥ|

XIX atha sāyaṁsamaya upasthitē yīṣurnagarād bahirvavrāja|

XX anantaraṁ prātaḥkālē tē tēna mārgēṇa gacchantastamuḍumbaramahīruhaṁ samūlaṁ śuṣkaṁ dadṛṣuḥ|

XXI tataḥ pitarah pūrvvavākyāṁ smaran yīṣuṁ babhāṣaṁ, hē gurō paśyatu ya uḍumbaraviṭapi bhavatā śaptaḥ sa śuṣkō babhūva|

XXII tatō yīṣuḥ pratyavādīt, yūyamiśvarē viśvasita|

XXIII yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi kōpi yadyētagirīm vadati, tva-mutthāya gatvā jaladhau pata, prōktamidaṁ vākyamavaśyaṁ ghaṭiṣyatē, manasā kimapi na sandihya cēdidaṁ viśvasēt tarhi tasya vākyānusārēṇa tad ghaṭiṣyatē|

XXIV atō hētōrahaṁ yuṣmān vacmi, prārthanākālē yadyadākāmkṣiṣyadhvē tattadavaśyaṁ prāpsyatha, itthaṁ viśvasita, tataḥ prāpsyatha|

XXV aparāṇca yuṣmāsu prārthayituṁ samutthitēṣu yadi kōpi yuṣmākam aparādhi tiṣṭhati, tarhi taṁ kṣamadhvaṁ, tathā kṛtē yuṣmākāṁ svar-gasthaḥ pitāpi yuṣmākamāgāṁmi kṣamiṣyatē|

XXVI kintu yadi na kṣamadhvē tarhi vaḥ svargasthaḥ pitāpi yuṣmākamāgāṁsi na kṣamiṣyatē|

XXVII anantaraṁ tē puna ryrūsālamaṁ praviviśuḥ, yīṣu ryadā madhyēmandiraṁ itastatō gacchati, tadānīm pradhānayājakā upādhyāyāḥ prāñśca tadantikamētya kathāmimāṁ papracchuḥ,

XXVIII tvaṁ kēnādēśēna karmmānyētāni karōṣi? tathaitāni karmmāni karttāṁ kēnādiṣṭōsi?

XXIX tatō yīṣuḥ pratigaditavān ahamapi yuṣmān ēkakathāṁ pṛcchāmi, yadi yūyaṁ tasyā uttaraṁ kurutha, tarhi kayājñāyāhaṁ karmmānyētāni karōmi tad yuṣmabhyaṁ kathayiṣyāmi|

XXX yōhanō majjanam īśvarāt jātaṁ kim mānavāt? tanmahaṁ kathayata|

XXXI tē parasparaṁ vivēktuṁ prārēbhīrē, tad īśvarād babhūvēti cēd vadāmastarhi kutastaṁ na pratyaita? kathamētāṁ kathayiṣyati|

XXXII mānavād abhavāditi cēd vadāmastarhi lōkēbhyō bhayamasti yatō hētōh sarvvē yōhanam satyam bhaviṣyadvādinam manyantē|

XXXIII ataēva tē yīsum pratyavādiṣu rvayam tad vaktum na śaknumaḥ| yīsuruvāca, tarhi yenādēśena karmman̄yētāni karōmi, ahamapi yuṣmabhyam tanna kathayiṣyāmi|

XII

I anantaram yīsu rdṣṭāntēna tēbhyah kathayitumārēbhē, kaścidēkō drākṣākṣētram vidhāya taccaturdikṣu vāraṇīm kṛtvā tanmadhyē drākṣāpēṣanakunḍam akhanat, tathā tasya gaḍamapi nirmmittavān tatataṭkṣētram kṣṣivalēṣu samarpya dūradēśam jagāma|

II tadanantaram phalakālē kṣṣivalēbhyō drākṣākṣētraphalāni prāptum tēśam savidhē bhṛtyam ēkam prāhiṇōt|

III kintu kṣṣivalāstaṁ dhṛtvā prahṛtya riktahastaṁ visasṛjuḥ|

IV tataḥ sa punaranyamēkaṁ bhṛtyam praśayāmāsa, kintu tē kṣṣivalāḥ pāṣānāghātaistasya śirō bhañktvā sāpamānam taṁ vyasarjan|

V tataḥ paraṁ sōparaṁ dāsam prāhiṇōt tadā tē taṁ jaghnuḥ, ēvam anēkēśam kasyacit prahāraḥ kasyacid vadhaśca taiḥ kṛtaḥ|

VI tataḥ paraṁ mayā svaputrē prahitē tē tamavaśyam sammanṣyantē, ityuktvāvaśēṣē tēśam sannidhau nijapriyam advitīyam putram prēṣayāmāsa|

VII kintu kṣṣivalāḥ parasparaṁ jagaduḥ, ēsa uttarādhikārī, āgacchata vayamēnam hanmastathā kṛtē 'dhikārōyam asmākaṁ bhaviṣyati|

VIII tatastaṁ dhṛtvā hatvā drākṣākṣētrād bahiḥ prakṣipan|

IX anēnāsau drākṣākṣētrapatih kim kariṣyati? sa ētya tām kṣṣivalān samḥatya tatṭkṣētram anyēṣu kṣṣivalēṣu samarpayīṣyati|

X aparāñca, "sthatapayah kariṣyanti grāvānam yantu tucchakaṁ| prādhānaprastaraḥ koṇē sa ēva sambhaviṣyati|

XI ētat karma parēśasyāmbhutaṁ nō dṛṣṭitō bhavēt||" imām śāstrīyam lipim yūyam kim nāpāthiṣṭa?

XII tadānīm sa tānuddīśya tām dṛṣṭāntakathām kathitavān, ta itthaṁ budvā taṁ dhartāmudyatāḥ, kintu lōkēbhyō bibhyuḥ, tadanantaram tē taṁ vihāya vavrajuḥ|

XIII aparāñca tē tasya vākyadōṣam dharttām katipayān phirūsinō herōdiyamśca lōkān tadantikam prēṣayāmāsuḥ|

XIV ta āgatya tamavadan, hē gurō bhavān tathyabhāṣī kasyāpyanurōdham na manyatē, pakṣapāñca na karōti, yathārthata īśvariyaṁ mārgam darśayati vayamētat prajānīmaḥ, kaisarāya karō dēyō na vām? vayam dāsyāmō na vā?

XV kintu sa tēśam kapaṭam jñātvā jagāda, kutō mām parikṣadhvē? ēkam mudrāpādaṁ samāniya mām darśayata|

XVI tadā tairēkasmin mudrāpādē samānitē sa tām papraccha, atra likhitaṁ nāma mūrṭti rvā kasya? tē pratyucuḥ, kaisarasya|

XVII tadā yīsuravadat tarhi īśvarasya dravyāni kaisarāya datta, īśvarasya dravyāni tu īśvarāya datta; tatastē vismayaṁ mēnirē|

XVIII atha mṛtānāmutthānam yē na manyantē tē sidūkinō yīśōḥ samīpamāgatya taṁ papracchuḥ;

XIX hē gurō kaścijjanō yadi nihsantatiḥ san bhāryyāyām satyām mriyatē tarhi tasya bhrātā tasya bhāryyām gṛhitvā bhrātu rvamśōtpattim kariṣyati, vyavasthāmimām musā asmān prati vyalikhat |

XX kintu kēcit sapta bhrātara āsan, tatastēṣām jyēṣṭhabhrātā vivahya nihsantatiḥ san amriyata |

XXI tatō dvitīyō bhrātā tām striyamagrhaṇat kintu sōpi nihsantatiḥ san amriyata; atha ṛṭiyōpi bhrātā tādrśōbhavat |

XXII itthaṁ saptaiva bhrātarastām striyam gṛhitvā nihsantānāḥ santō mriyanta, sarvvasēṣē sāpi strī mriyatē sma |

XXIII atha mṛtānamutthānakālē yadā ta utthāsyanti tadā tēṣām kasya bhāryyā sā bhaviṣyati? yatastē saptaiva tām vyavahan |

XXIV tatō yīśuḥ pratyuvāca śāstram īśvaraśaktiṅca yūyamajñātvā kimabhrāmyata na?

XXV mṛtalōkānamutthānaṁ sati tē na vivahanti vāgdattā api na bhavanti, kintu svargīyadūtānām sadṛśā bhavanti |

XXVI punaśca "aham ibrahīma īśvara ishāka īśvarō yākūbaścēśvaraḥ" yāmimām kathām stambamadyē tiṣṭhan īśvarō musāmavādīt mṛtānamutthānārthē sā kathā musālikhitē pustakē kim yuṣmābhi rnapāṭhi?

XXVII īśvarō jīvatām prabhuḥ kintu mṛtānām prabhu rna bhavati, tasmāddhētō ryūyam mahābhramēṇa tiṣṭhatha |

XXVIII ētarhi ēkōdhyāpaka ētya tēṣāmitthaṁ vicāraṁ śuśrāva; yīśustēṣām vākyasya saduttaram dattavān iti budvṃ tām pṛṣṭavān sarvvāsām ājñānām kā śrēṣṭhā? tatō yīśuḥ pratyuvāca,

XXIX "hē isrāyēllōkā avadhatta, asmākaṁ prabhuḥ paramēśvara ēka ēva,

XXX yūyam sarvvantaḥkaraṇaiḥ sarvvaprāṇaiḥ sarvvacittaiḥ sarvvaśaktibhiśca tasmīn prabhau paramēśvarē priyadhvaṁ," ityājñā śrēṣṭhā |

XXXI tathā "svaprativāsini svavat prēma kurudhvaṁ," ēṣā yā dvitīyājñā sā tādrśī; ētābhyām dvābhyām ājñābhyām anyā kāpyājñā śrēṣṭhā nāsti |

XXXII tadā sōdhyāpakastamavadat, hē gurō satyam bhavān yathārthaṁ prōktavān yata ēkasmād īśvarād anyō dvitīya īśvarō nāsti;

XXXIII aparaṁ sarvvāntaḥkaraṇaiḥ sarvvaprāṇaiḥ sarvvacittaiḥ sarvvāśaktibhiśca īśvarē prēmakaraṇaṁ tathā svamīpavāsini svavat prēmakaraṇaṅca sarvvēbhyō hōmabalidānādibhyaḥ śraṣṭhaṁ bhavati |

XXXIV tatō yīśuḥ subuddhēriḥ tasyēdam uttaram śrutvā tam bhāṣitavān tvamīśvarasya rājyānna dūrōsi | itaḥ paraṁ tēna saha kasyāpi vākyasya vicāraṁ karttām kasyāpi pragalbhatā na jātā |

XXXV anantaram madhyēmandiram upadiśan yīśurimaṁ praśnaṁ cakāra, adhyāpakā abhiṣiktaṁ (tārakaṁ) kutō dāyūdaḥ santānaṁ vadanti?

XXXVI svayam dāyūd pavitrasyātmana āvēśēnēdam kathayāmāsa | yathā | "mama prabhumidam vākyavadat paramēśvaraḥ | tava śatrūnaḥ yāvat pādapiṭhaṁ karōmi na | tāvat kālāṁ madīyē tvam dakṣapārśv upāviśa |"

XXXVII yadi dāyūd tam prabhūṁ vadati tarhi kathāṁ sa tasya santānō bhavitumarhati? itarē lōkāstatkathām śrutvānananduḥ |

XXXVIII tadānīm sa tānupadiśya kathitavān yē narā dirghaparidhēyāni haṭṭē vipanau ca

XXXIX lōkakṛtanamaskārān bhajanagr̥hē pradhānāsanāni bhōjanakālē pradhānasthānāni ca kāṅkṣantē;

XL vidhavānām sarvvasvaṁ grasitvā chalād dirghakālam prārthayantē tēbhya upādhyāyēbhyaḥ sāvadhānā bhavata; tē'dhikatarān daṇḍān prāpsyanti|

XLI tadanantaraṁ lōkā bhāṇḍāgārē mudrā yathā niḥṣipanti bhāṇḍāgārasya sammukhē samupaviśya yīṣustadavalulōka; tadānīm bahavō dhaninastasya madhyē bahūni dhanāni nirakṣipan|

XLII paścād ekā daridrā vidhavā samāgatya dvipaṇamūlyāṁ mudraikāṁ tatra nirakṣipat|

XLIII tadā yīṣuḥ śiṣyān āhūya kathitavān yuṣmānaḥ yathārthaṁ vadāmi yē yē bhāṇḍāgārē'smina dhanāni niḥṣipanti sma tēbhyaḥ sarvvēbhya iyam vidhavā daridrādhikam niḥṣipati sma|

XLIV yatastē prabhūtadhanasya kiñcit nirakṣipan kintu dīnēyaṁ svadinayāpanayōgyaṁ kiñcidapi na sthāpayitvā sarvvasvaṁ nirakṣipat|

XIII

I anantaraṁ mandirād bahirgamanakālē tasya śiṣyāṇāmēkastaṁ vyāhṛtavān hē gurō paśyatu kīḍṣāḥ pāṣāṇāḥ kīḍṛk ca nicayanaṁ|

II tadā yīṣustam avadat tvaṁ kimētaḍ bṛhannicayanaṁ paśyasi? asyaikaḥpāṣāṇōpi dviṭiyapāṣāṇōpari na sthāsyati sarvvē 'dhaḥkṣēpsyantē|

III atha yasmin kālē jaitungirau mandirasya sammukhē sa samupaviṣṭastasmin kālē pitarō yākūb yōhan āndriyaścaitē taṁ rahasi papracchuḥ,

IV etā ghaṭanāḥ kadā bhaviṣyanti? tathaitatsarvvāsāṁ siddhyupakramasya vā kiṁ cihnaṁ? tadasmbhyaṁ kathayatu bhavān|

V tatō yāsustān vaktumārēbhē, kōpi yathā yuṣmān na bhrāmayati tathātra yūyaṁ sāvadhānā bhavata|

VI yataḥ khriṣṭōhamiti kathayitvā mama nāmnānēkē samāgatya lōkānām bhramaṁ janayiṣyanti;

VII kintu yūyaṁ raṇasya vārttām raṇāḍambaraṇca śrutvā mā vyākulā bhavata, ghaṭanā etā avasyammāvinyah; kintvāpātātō na yugāntō bhaviṣyati|

VIII dēśasya vipakṣatayā dēśō rājyasya vipakṣatayā ca rājyamutthāsyati, tathā sthānē sthānē bhūmikampō durbhikṣaṁ mahāklēśāśca samupasthāsyanti, sarvva etē duḥkhasyārambhāḥ|

IX kintu yūyam ātmārthē sāvadhānāstīṣṭhata, yatō lōkā rājasabhāyāṁ yuṣmān samarpayiṣyanti, tathā bhajanagr̥hē prahariṣyanti; yūyaṁ madarthē dēśādhipān bhūpāmśca prati śakṣyadānāya tēṣāṁ sammukhē upasthāpayiṣyadhvē|

X śēṣībhavanāt pūrvvaṁ sarvvān dēśīyān prati susamvādaḥ pracārayiṣyatē|

XI kintu yadā tē yuṣmān dhṛtvā samarpayiṣyanti tadā yūyaṁ yadyad uttaram dāsyatha, tadagra tasya vivēcanaṁ mā kuruta tadarthaṁ kiñcidapi mā cintayata ca, tadānīm yuṣmākaṁ manaḥsu yadyad vākyam upasthāpayiṣyatē tadēva vadiṣyatha, yatō yūyaṁ nā tadvaktāraḥ kintu pavitra ātmā tasya vaktā|

XII tadā bhrātā bhrātaraṁ pitā putraṁ ghātanaṁrthaṁ parahastēṣu samarpayiṣyatē, tathā patyāni mātāpitrō rvipakṣatayā tau ghātayiṣyanti|

XIII mama nāmahētōḥ sarvvēśām savidhē yūyaṁ jugupsitā bhaviṣyatha, kintu yaḥ kaścīt śeṣaparyantaṁ dhairyam ālambīṣyatē saēva paritrāsyatē|

XIV dāniyēlbhaviṣyadvādinā prōktaṁ sarvvanāśi jugupsitaṅca vastu yadā tvayōgyasthānē vidyamānaṁ drakṣatha (yō janaḥ paṭhati sa budhyatām) tadā yē yihūdiyadēśē tiṣṭhanti tē mahidhraṁ prati palāyantām;

XV tathā yō narō gr̥hōpari tiṣṭhati sa gr̥hamadhyam nāvarōhatu, tathā kimapi vastu grahituṁ madhyēgr̥ham na praviśatu;

XVI tathā ca yō naraḥ kṣētrē tiṣṭhati sōpi svavastraṁ grahituṁ parāvṛtya na vrajatu|

XVII tadānīm garbbhavatīnām stanyadātrīṅca yōṣitām durgati rbhaviṣyati|

XVIII yuṣmākaṁ palāyanaṁ śītakālē yathā na bhavati tadarthaṁ prārthayadhvaṁ|

XIX yatastadā yadr̥śi durghaṭanā ghaṭīṣyatē tādr̥śi durghaṭanā īśvarasṛṣṭēḥ prathamamārabhyādyā yāvat kadāpi na jātā na janiṣyatē ca|

XX aparāṅca paramēśvarō yadi tasya samayasya saṁkṣēpaṁ na karōti tarhi kasyāpi prānabhṛtō rakṣā bhavituṁ na śakṣyati, kintu yān janān manōnītān akarōt tēśām svamanōnītānām hētōḥ sa tadanēhasaṁ saṁkṣēpsyati|

XXI anyacca paśyata khriṣṭōtra sthānē vā tatra sthānē vidyatē, tasminkālē yadi kaścīd yuṣmān ētādr̥śaṁ vākyam vyāharati, tarhi tasmin vākyē bhaiva viśvasita|

XXII yatōnekē mithyākhrīṣṭā mithyābhaviṣyadvādinaśca samupasthāya bahūni cihnānyadbhutāni karmmaṅi ca darśayiṣyanti; tathā yadi sambhavati tarhi manōnītalōkānamapi mithyāmatim janayiṣyanti|

XXIII paśyata ghaṭanātaḥ pūrvvaṁ sarvvakāryasya vārttām yuṣmabhyamadām, yūyaṁ sāvadhānāstīṣṭhata|

XXIV aparāṅca tasya klēśakālasavyavahitē parakālē bhāskaraḥ sāndhakārō bhaviṣyati tathaiva candraścandrikām na dāsyati|

XXV nabhaḥsthāni nakṣatrāṅi patiṣyanti, vyōmamaṅḍalasthā grahāśca vicalīṣyanti|

XXVI tadānīm mahāparākramēṇa mahaiśvaryyēṇa ca mēghamāruhya samāyāntām mānavasutaṁ mānavāḥ saṁkṣīṣyantē|

XXVII anyacca sa nijadūtān prahitya nabhōbhūmyōḥ sīmām yāvad jagataścaturdigbhyaḥ svamanōnītalōkān saṁgrahiṣyati|

XXVIII uḍumbaratarō rdṣṭāntām śikṣadhvaṁ yadōḍumbarasya tarō rnavīnāḥ śākhā jāyantē pallavādīni ca rnicacchanti, tadā nidāghakālāḥ savidhō bhavātīti yūyaṁ jñātuṁ śaknutha|

XXIX tadvad ētā ghaṭanā dr̥ṣṭvā sa kālō dvāryyupasthita iti jānīta|

XXX yuṣmānaḥ yathārthaṁ vadāmi, ādhunikalōkānām gamanāt pūrvvaṁ tāni sarvvāṅi ghaṭīṣyantē|

XXXI dyāvāpṛṭhivō ricalitayōḥ satyō rmediyā vāṅi na vicalīṣyati|

XXXII aparāṅca svargasthadūtagaṇō vā putrō vā tātādanyaḥ kōpi taṁ divasaṁ taṁ daṇḍam vā na jñāpayati|

XXXIII ataḥ sa samayaḥ kadā bhaviṣyati, ētajjñānābhāvād yūyaṁ sāvadhānāstīṣṭhata, satarkaśca bhūtvā prārthayadhvaṁ;

XXXIV yadvat kaścit pumān svanivēśānād dūradēśam prati yātrākaraṇakālē dāsēṣu svakāryasya bhāramarpayitvā sarvvān svē svē karmmaṇi niyōjayati; aparaṁ dauvārikaṁ jāgarituṁ samādiśya yāti, tadvan naraputraḥ|

XXXV gr̥hapatih̄ sāyamkālē niśithē vā tṛṭiyayāmē vā prātaḥkālē vā kadāgamiṣyati tad yūyam na jānītha;

XXXVI sa haṭhādāgatya yathā yuṣmān nidritān na paśyati, tadarthaṁ jāgaritāstiṣṭhata|

XXXVII yuṣmānaḥ yad vadāmi tadēva sarvvān vadāmi, jāgaritāstiṣṭhatēti|

XIV

I tadā nistārōtsavakiṅvahiṇapūpōtsavayōrārambhasya dinadvayē 'vaśiṣṭē pradhānayājakā adhyāpakāśca kēnāpi chalēna yīṣum dharttām hantuṅca mṛgayāñcakirirē;

II kintu lōkānām kalahabhayādūcirē, nacōtsavakāla ucitamētaditi|

III anantaram̄ baithaniyāpū□rē śimōnakuṣṭhinō gr̥hē yōsau bhōtkumupaviṣṭē sati kācid yōṣit pāṇḍarapāśānasya sampuṭakēna mahārghyōttamatailam āniya sampuṭakam̄ bhāmktvā tasyōttamāngē tailadhārām pātayāñcakrē|

IV tasmāt kēcit svāntē kupyantaḥ kathitavām̄ntaḥ kutōyam̄ tailāpavyayaḥ?

V yadyētat taila vyakrēṣyata tarhi mudrāpādaśatratrayādapyadhikam̄ tasya prāptamūyam̄ daridrālōkēbhṛyō dātumaśakṣyata, kathāmētām̄ kathayitvā tayā yōṣitā sākam̄ vācāyuhyan|

VI kintu yīsuruvāca, kuta ētasyai kṛcchram̄ dadāsi? mahyamiyam̄ karmmōttamam̄ kṛtavati|

VII daridrāḥ sarvvadā yuṣmābhiḥ saha tiṣṭhanti, tasmād yūyam̄ yadēcchatha tadaiva tānupakarṭtām̄ śaknutha, kintvahaṁ yubhābhiḥ saha niranṭaram̄ na tiṣṭhāmi|

VIII asyā yathāsādhyam̄ tathaiivakarōdiyam̄, śmaśānayāpanāt pūrvvam̄ samētya madvapuṣi tailam amarddayat|

IX ahaṁ yuṣmābhyam̄ yathārtham̄ kathayāmi, jagatām̄ madhyē yatra yatra susamvādōyam̄ pracārayiṣyatē tatra tatra yōṣita ētasyāḥ smaraṅrtham̄ tatkr̥takarmmaitat pracārayiṣyatē|

X tataḥ param̄ dvādaśānām̄ śiṣyānāmēka iṣkariyōṭiyayihūdākhyō yīṣum parakarēṣu samarpayitum̄ pradhānayājakānām̄ samīpamiyāya|

XI tē tasya vākyaṁ samākarnya santuṣṭāḥ santastasmai mudrā dātum̄ pratyajānata; tasmāt sa tam̄ tēśam̄ karēṣu samarpaṅyōpāyam̄ mṛgayāmāsa|

XII anantaram̄ kiṅvaśūnyapūpōtsavasya prathamē'hani nistārōtmavarthaṁ mēśamāraṅśamayē śiṣyāstām̄ papracchaḥ kutra gatvā vyaṁ nistārōtsavasya bhōjyamāśādaiṣyāmaḥ? kimicchati bhavān?

XIII tadānīm̄ sa tēśam̄ dvayam̄ prērayan babhāṣē yuvayōḥ puramadhyam̄ gatayōḥ satō ryō janaḥ sajalakumbham̄ vahan yuvām̄ sāksāt kariṣyati tasyaiva paścād yātam̄;

XIV sa yat sadanam̄ pravēkṣyati tadbhavanapatiṁ vadatām̄, gururāha yatra saśiṣyōham̄ nistārōtsaviyam̄ bhōjanam̄ kariṣyāmi, sā bhōjanaśālā kutrāsti?

XV tataḥ sa pariṣkṛtām susajjitām bṛhatīcañca yām śālām darśayiṣyati tasyāmasmadarthaṁ bhōjyadravyānyāsādayataṁ|

XVI tataḥ śiṣyau prasthāya puram̐ praviśya sa yathōktavān tathaiva prāpya nistārōtsavasya bhōjyadravyāni samāsādayētam̐|

XVII anantaram̐ yīsuḥ sāyamkālē dvādaśabhiḥ śiṣyaiḥ sārddham̐ jagāma;

XVIII sarvvēṣu bhōjanāya prōpaviṣṭēṣu sa tānuditavān yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vyāharāmi, atra yuṣmākamēkō janō yō mayā saha bhūm̐kte mām̐ parakērēṣu samarpayīṣyatē|

XIX tadānīm̐ tē duḥkhitāḥ santa ēkaikaśastaṁ praṣṭum̐arabdhavantaḥ sa kimahaṁ? paścād̐ anya ēkōbhidadhē sa kimahaṁ?

XX tataḥ sa pratyavadad̐ etēṣām̐ dvādaśānām̐ yō janō mayā samaṁ bhōjanāpātrē pānīm̐ majjayīṣyati sa ēva|

XXI manujatanayamadhi yādṛṣam̐ likhitam̐stē tadanurūpā gatistasya bhaviṣyati, kintu yō janō mānavasutaṁ samarpayīṣyatē hanta tasya janmābhāvē sati bhadram̐bhaviṣyat|

XXII aparañca tēṣām̐ bhōjanasamayē yīsuḥ pūpaṁ gṛhītvēśvaraguṇān̐ anukīrtya bhāṅktvā tēbhyō dattvā babhāṣē, ētad̐ gṛhītvā bhūñjīdhvam̐ etānmama vīgraharūpaṁ|

XXIII anantaram̐ sa kaṁsam̐ gṛhītvēśvarasya guṇān̐ kīrttayitvā tēbhyō dadau, tatastē sarvvē papuḥ|

XXIV aparaṁ sa tānavādīd̐ bahūnām̐ nimittam̐ pātitaṁ mama navīnaniyamarūpaṁ śōṇitam̐etat|

XXV yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, īśvarasya rājyē yāvat sadyōjātam̐ drākṣārasam̐ na pāsyāmi,tāvadaham̐ drākṣāphalarasam̐ puna rna pāsyāmi|

XXVI tadanantaram̐ tē gītamekaṁ saṁgīya bahi rjaitunaṁ śikhariṇam̐ yayuḥ

XXVII atha yīśustānuvāca niśāyamasyām̐ mayi yuṣmākaṁ sarvvēṣām̐ pratyūhō bhaviṣyati yatō likhitam̐stē yathā, mēṣānām̐ rakṣakañcāham̐ prahariṣyāmi vai tataḥ| mēṣānām̐ nivahō nūnam̐ pravikīrṇō bhaviṣyati|

XXVIII kantu madutthānē jātē yuṣmākamagrē'ham̐ gālilam̐ vrajīṣyāmi|

XXIX tadā pitarah̐ pratibabhāṣē, yadyapi sarvvēṣām̐ pratyūhō bhavati tathāpi mama naiva bhaviṣyati|

XXX tatō yīsuruktāvān̐ aham̐ tubhyaṁ tathyaṁ kathayāmi, kṣaṇādāyam̐adya kukkuṭasya dvitīyavāravanaṅt̐ pūrvvam̐ tvam̐ vāratrayam̐ māmapahnōṣyasē|

XXXI kintu sa gāḍham̐ vyāharad̐ yadyapi tvayā sārddham̐ mama prāṇō yāti tathāpi kathamapi tvām̐ nāpahnōṣyē; sarvvē'pītarē tathaiva babhāṣirē|

XXXII aparañca tēṣu gētśimānīnāmakaṁ sthāna gatēṣu sa śiṣyān̐ jagāda, yāvadaham̐ prārthayē tāvadatra sthānē yūyam̐ samupaviśata|

XXXIII atha sa pitaram̐ yākūbam̐ yōhanañca gṛhītvā vavrāja; atyantam̐ trāsītō vyākulitaśca tēbhyah̐ kathayāmāsa,

XXXIV nidhanakālavat̐ prāṇō mē'tīva daḥkham̐eti, yūyam̐ jāgratōtra sthānē tiṣṭhata|

XXXV tataḥ sa kiñciddūram̐ gatvā bhūmāvadhōmukhaḥ patitvā prārthitavānētata, yadi bhavitum̐ śakyam̐ tarhi duḥkhasamayōyam̐ mattō dūribhavatu|

XXXVI aparamuditavān hē pita rhē pitaḥ sarvvēm tvayā sādhyam, tatō hētōrimam kaṁsam mattō dūrikuru, kintu tan mamēcchātō na tavēcchātō bhavatu |

XXXVII tataḥ param sa ētya tān nidritān nirikṣya pitaram prōvāca, śimōn tvam kiṁ nidrāsi? ghaṭikāmēkam api jāgaritum na śaknōsi?

XXXVIII parikṣāyām yathā na patatha tadartham sacētanāḥ santaḥ prārthayadhvam; mana udyuktamiti satyam kintu vapuraśaktikam |

XXXIX atha sa punarvrajitvā pūrvavat prārthayāñcakrē |

XL parāvṛtyāgatya punarapi tān nidritān dadarśa tadā tēṣām lōcanāni nidrayā pūrṇāni, tasmāttasmai kā kathā kathayitavyā ta ētaḍ bōddhum na śekuḥ |

XLI tataḥparam ṛṭiyavāram āgatya tēbhyō 'kathayad idānimapi śayitvā viśrāmyatha? yathēṣtam jātam, samayaścōpasthitaḥ paśyata mānavatanayaḥ pāpilōkānām paṇiṣu samarpyatē |

XLII uttiṣṭhata, vayan vrajāmō yō janō mām parapaṇiṣu samarpayisyatē paśyata sa samīpamāyātaḥ |

XLIII imām kathām kathayati sa, ētarhidvadaśānāmēkō yihūdā nāmā śiṣyaḥ pradhānayājānām upādhyāyānām prācīnalōkānāṁca sannidhēḥ khaṅgalaguḍadhāriṇō bahulōkān gṛhītvā tasya samīpa upasthitavān |

XLIV aparāñcāsau parapaṇiṣu samarpayitā pūrvvāmiti sañkētam kṛtavān yamaḥam cumbiṣyāmi sa ēvāsau tamēva dhṛtvā sāvadhānam nayata |

XLV atō hētōḥ sa āgatyaiva yōśōḥ savidham gatvā hē gurō hē gurō, ityuktvā tam cucumba |

XLVI tadā tē tadupari pāṇīnarpayitvā tam dadhnuḥ |

XLVII tatastasya pārsvasthānām lōkānāmēkaḥ khaṅgam niṣkōṣayan mahāyājakasya dāsamēkam prahr̥tya tasya karṇam cicchēda |

XLVIII paścād yīstān vyājahāra khaṅgān laguḍāmśca gṛhītvā mām kiṁ cauram dhartām samāyātāḥ?

XLIX madhyēmandiram samupadiśan pratyaḥam yuṣmābhiḥ saha sthitavānataḥam, tasmin kālē yūyam mām nādīdharata, kintvanēna śāstrīyam vacanam sēdhanīyam |

L tadā sarvvē śiṣyāstam parityajya palāyāñcakrē |

LI athaikō yuvā mānavō nagnakāyē vastramēkam nidhāya tasya paścād vrajan yuvalōkai rdhṛtō

LII vastram vihāya nagnaḥ palāyāñcakrē |

LIII aparāñca yasmin sthānē pradhānayājakā upādhyāyāḥ prācīnalōkāśca mahāyājakēna saha sadasi sthitāstasmin sthānē mahāyājakasya samīpam yīsum ninyuḥ |

LIV pitarō dūrē tatpaścād itvā mahāyājakasyaṭṭālikām praviśya kiṅkaraiḥ sahōpaviśya vahnitāpam jagrāha |

LV tadānīm pradhānayājakā mantriṇaśca yīsum ghātayitum tatprātikūlyēna sāksiṇō mṛgayāñcakrē, kintu na prāptāḥ |

LVI anēkaistadviruddham mṛṣāsākṣyē dattēpi tēṣām vākyaṇi na samagacchanta |

LVII sarvvaśēṣē kiyanta utthāya tasya prātikūlyēna mṛṣāsākṣyam dattvā kathayāmāsuḥ,

LVIII idam karakṛtamandiram vināśya dinatrayamadhyē punaraparam akarakṛtaṁ mandiraṁ nirmmāsyāmi, iti vākyam asya mukhāt śrutamasmābhiriti|

LIX kintu tatrāpi tēśāṁ sākṣyakathā na saṅgātāḥ|

LX atha mahāyājakō madhyēsabham utthāya yīśum vyājahāra, ētē janāstvayi yat sākṣyamaduḥ tvamētasya kimapyuttaraṁ kiṁ na dāsyasi?

LXI kintu sa kimapyuttaraṁ na datvā maunibhūya tasyau; tatō mahāyājakaḥ punarapi taṁ pṛṣṭāvān tvam saccidānandasya tanayō 'bhīkṣikṣatratā?

LXII tadā yīśustaṁ prōvāca bhavāmyaham yūyañca sarvvaśaktimatō dakṣiṇapārśvē samupaviśantaṁ mēgha māruhya samāyāntaṁca manuṣyaputraṁ sandrakṣyatha|

LXIII tadā mahāyājakaḥ svaṁ vamaṇaṁ chitvā vyāvaharat

LXIV kimasmākaṁ sākṣibhiḥ prayōjanam? īśvaranindāvākyam yuṣmābhiraśrāvi kiṁ vicārayatha? tadānīm sarvvē jagadurayaṁ nidhanadaṇḍamarhati|

LXV tataḥ kaścit kaścit tadvapuṣi niṣṭhivaṁ nicikṣēpa tathā tan-mukhamācchādyā capēṭēna hatvā gaditavān gaṇayitvā vada, anucarāśca capēṭaistamājaghnuḥ

LXVI tataḥ paraṁ pitarē'ṭṭālikādhaḥkōṣṭhē tiṣṭhati mahāyājakasyaikā dāsī samētya

LXVII taṁ vihnitāpaṁ gṛhlantaṁ vilōkya taṁ sunirikṣya babhāṣē tvamapi nāsaratiyayīśōḥ saṅginām ēkō jana āsiḥ|

LXVIII kintu sōpahnutya jagāda tamahaṁ na vadmi tvam yat kathayami tadapyahaṁ na buddhyē| tadānīm pitarē catvaraṁ gatavati kuḥkkuṭō rurāva|

LXIX athānyā dāsī pitarāṁ drṣṭvā samīpasthān janān jagāda ayaṁ tēśāmēkō janaḥ|

LXX tataḥ sa dvtiyavāram apahnutavān paścāt tatrasthā lōkāḥ pitarāṁ prōcustvamavaśyaṁ tēśāmēkō janaḥ yatastvaṁ gālilyō nara iti tavōccāraṇaṁ prakāśayati|

LXXI tadā sa śapathābhīśāpau kṛtvā prōvāca yūyaṁ kathāṁ kathayatha taṁ naraṁ na jānē'haṁ|

LXXII tadānīm dvtiyavāraṁ kukkuṭō 'rāvīt| kukkuṭasya dvtiyaravāt pūrvvaṁ tvam mām vāratrayam apahnōsyasi, iti yadvākyam yīśunā samuditaṁ tat tadā saṁsmṛtya pitarō rōditum ārabhata|

XV

I atha prabhātē sati pradhānayājakaḥ prañca upādhyāyāḥ sarvvē mantriṇaśca sabhāṁ kṛtvā yīśuḥ|ṁ bandhayitva pīlātākhyasya dēśādhipatēḥ savidhaṁ nītvā samarpayāmāsuḥ|

II tadā pīlāstaṁ pṛṣṭāvān tvam kiṁ yihūdīyalōkānām rājā? tataḥ sa pratyuktavān satyaṁ vadasi|

III aparaṁ pradhānayājakāstasya bahuṣu vākyēṣu dōṣamārōpayāñcakruḥ kintu sa kimapi na pratyuvāca|

IV tadānīm pīlāstaṁ punaḥ papraccha tvam kiṁ nōttarayasi? paśyaitē tvadviruddhaṁ katiṣu sādhyēṣu sākṣaṁ dadati|

V kantu yīśustadāpi nōttaraṁ dadau tataḥ pīlāta āścaryam jagāma|

VI aparāñca kārābaddhē kastim̐scit janē tanmahōtsavakālē lōkai ryācitē dēśādhipatistañ mōcayati|

VII yē ca pūrvvamupaplavamakāršurupaplavē vadhamapi kṛtavantastēṣāñ madhyē tadānōm barabbānāmaka ēko baddha āsit|

VIII atō hētōḥ pūrvvāpariyām ritikathām kathayitvā lōkā uccairuvantaḥ pīlātasya samakṣāñ nivēdayāmāsuḥ|

IX tadā pīlāstānācakhyau tarhi kiñ yihūdiyānām rājānañ mōcayiṣyāmi? yuṣmābhīḥ kimiṣyatē?

X yataḥ pradhānayājakā īrṣyāta ēva yīsuñ samārpayanniti sa vivēda|

XI kintu yathā barabbāñ mōcayati tathā prārthayituñ pradhānayājakā lōkāñ pravarttayāmāsuḥ|

XII atha pīlātaḥ punaḥ pṛṣṭavāñ tarhi yañ yihūdiyānām rājēti vadatha tasya kiñ kariṣyāmi yuṣmābhīḥ kimiṣyatē?

XIII tadā tē punarapi prōccaiḥ prōcustañ kruṣē vēdhaya|

XIV tasmāt pīlātaḥ kathitavāñ kutaḥ? sa kiñ kukarma kṛtavāñ? kintu tē punaśca ruvantō vyājhrustañ kruṣē vēdhaya|

XV tadā pīlātaḥ sarvvāllōkāñ tōṣayitumicchan barabbāñ mōcayitvā yīsuñ kaśābhīḥ prahṛtya kruṣē vēddhuñ tañ samarpayāmbabhūva|

XVI anantarañ sainyagaṇō'ṭṭālikām arthād adhipatē rgḡhañ yīsuñ nītvā sēnānivahañ samāhuyat|

XVII paścāt tē tañ dhūmalavarṇavastrañ paridhāpya kañṭakamukuṭañ racayitvā śirasi samārōpya

XVIII hē yihūdiyānām rājan namaskāra ityuktvā tañ namaskarttāmārēbhīrē|

XIX tasyōttamāṅgē vētrāghātañ cakrustadgātrē niṣṭhīvañca nicikṣipuḥ, tathā tasya sammukhē jānupātañ praṇōmuḥ

XX itthamupahasya dhūmravarṇavastrañ uttāryya tasya vastrañ tañ paryyadhāpayan kruṣē vēddhuñ bahirninyuśca|

XXI tataḥ parañ sēkandarasya ruphasya ca pitā śimōnnāmā kurīñiyalōka ēkaḥ kutaścid grāmādētya pathī yāti tañ tē yīśōḥ kruṣāñ vōdhuñ balād dadhnuḥ|

XXII atha gulgaltā arthāt śiraḥkapālanāmakañ sthānañ yīsumāñiya

XXIII tē gandharasamiśritañ drākṣārasañ pātuñ tasmai daduḥ kintu sa na jagrāha|

XXIV tasmin kruṣē viddhē sati tēṣāmēkaikaśaḥ kiñ prāpsyatīti nirṇayāya

XXV tasya paridhēyānām vibhāgārthañ guṭikāpātañ cakruḥ|

XXVI aparañ ēṣa yihūdiyānām rājēti likhitañ dōṣapatrañ tasya śiraūrdvvañ ārōpayāñcakruḥ|

XXVII tasya vāmadakṣiṇayō rdvau caurau kruśayō rvividhātē|

XXVIII tēnaiva "aparādhijanañ sārddhañ sa gañitō bhaviṣyati," iti śāstrōktañ vacanañ siddhamabhūta|

XXIX anantarañ mārgē yē yē lōkā gamanāgamanē cakrustē sarvva ēva śirāmsyāndōlya nindantō jagaduḥ, rē mandiranāsaka rē dinatrayamadhyē tannirmāyaka,

XXX adhunātmānam avitvā kruśādavarōha|

XXXI kiñca pradhānayājakā adhyāpakāśca tadvat tiraskṛtya parasparañ cacakṣirē ēṣa parānavat kintu svamavituñ na śakñōti|

XXXII yadīsrāyēlō rājābhīṣiktastrātā bhavati tarhyadhunaina kruśādavarōhatu vyaṁ tad dṛṣṭvā viśvasiṣyāmah; kiñca yau lōkau tēna sārddhaṁ kruśē 'vidhyētām tāvapi taṁ nirbhartsayāmāsatuḥ|

XXXIII atha dvtiyayāmāt tṛṭiyayāmaṁ yāvat sarvvō deśaḥ sāndhakārōbhūt|

XXXIV tataṣṭīyapraharē yīsurucclairavadat ēlī ēlī lāmā śivaktanī arthād "hē madiśa madiśa tvaṁ paryatyākṣiḥ kutō hi mām?"

XXXV tadā samīpasthalōkānām kēcit tadvākyam niśamyācakhyuḥ paśyaiṣa ēliyam āhūyati|

XXXVI tata ekō janō dhāvitvāgatya spañjē 'mlarasam pūrayitvā taṁ nadāgrē nidhāya pātuṁ tasmai dattvāvadat tiṣṭha ēliya ēnamavarōhayitum ēti na vēti paśyāmi|

XXXVII atha yīsurucchaiḥ samāhūya prāṇān jahau|

XXXVIII tadā mandirasya javanikōrdvādadhāryantā vidirṇā dvikhaṇḍābhūt|

XXXIX kiñca ithamucclairāhūya prāṇān tyajantaṁ taṁ dṛṣṭvā tadrakṣaṇāya niyuktō yaḥ senāpatirāsīt sōvadat narōyam īśvaraputra iti satyam|

XL tadānīm magdalīnī marisam kaniṣṭhayākūbō yōśēśca mātānyamariyam śālōmī ca yāḥ striyō

XLI gālilpradēśē yīsum sēvitvā tadanugāminyō jātā imāstadanyaśca yā anēkā nāryō yīsunā sārddhaṁ yirūśālamamāyātāstāśca dūrāt tāni dadṛṣuḥ|

XLII athāsādanadinasyarthād viśrāmavārāt pūrvvadinasya sāyamkāla āgata

XLIII īśvararājyāpēkṣyarimathiyayūśaphanāmā mānyamantri samētya pīlātasavidhaṁ nirbhayō gatvā yīśōrdēhaṁ yayācē|

XLIV kintu sa idānīm mṛtaḥ pīlāta ityasambhavaṁ matvā śatasēnāpatimāhūya sa kadā mṛta iti papraccha|

XLV śatasēmanāpatimukhāt tajjñātvā yūśaphē yīśōrdēhaṁ dadau|

XLVI paścāt sa sūkṣmaṁ vāsaḥ kritvā yīśōḥ kāyamavarōhya tēna vāsasā vēṣṭayitvā girau khātaśmaśānē sthāpitavān pāṣāṇaṁ lōṭhayitvā dvāri nidadhē|

XLVII kintu yatra sōsthāpyata tata magdalīnī mariyam yōsimātṛmariyam ca dadṛṣatṛḥ|

XVI

I atha viśrāmavārē gatē magdalīnī mariyam yākūbamātā mariyam śālōmī cēmaśtaṁ marddayitum sugandhidravyaṇi kritvā

II saptāhaprathamadinē'tipratyūṣē sūryyōdayakālē śmaśānamupagatāḥ|

III kintu śmaśānadvārapāṣāṇō'tibṛhan taṁ kō'pasārayiṣyatīti tāḥ parasaram gaḍanti|

IV ētarhi nirikṣya pāṣāṇō dvārō 'pasārīta iti dadṛṣuḥ|

V paścāttāḥ śmaśānaṁ praviśya śuklavarnaḍirghaparicchadāvṛtamēkaṁ yuvānaṁ śmaśānadakṣiṇapārśva upaviṣṭaṁ dṛṣṭvā camaccakruḥ|

VI sō'vadat, mābhaiṣṭa yūyaṁ kruśē hataṁ nāsaratīyayīsum gavēṣayatha sōtra nāsti śmaśānādudasthāt; tai ryatra sa sthāpitāḥ sthānaṁ tadidaṁ paśyata|

^{VII} kintu tēna yathōktaṁ tathā yuṣmākamagrē gālilāṁ yāsyatē tatra sa yuṣmān sāksāt kariṣyatē yūyaṁ gatvā tasya śiṣyēbhyaḥ pitarāya ca vārttāmimāṁ kathayata |

^{VIII} tāḥ kampitā vistitāśca tūrṇaṁ śmaśānād bahirgatvā palāyanta bhayāt kamapi kimapi nāvadaṁśca |

^{IX} aparaṁ yīśuḥ saptāhaprathamadinē pratyūṣē śmaśānādutthāya yasyāḥ saptabhūtāstyājītatasyai magdalīnimariyamē prathamāṁ darśanaṁ dadau |

^X tataḥ sā gatvā śōkarōdanakṛdbhyō'nugatalōkēbhystām vārttām kathayāmāsa |

^{XI} kintu yīśuḥ punarjīvan tasyai darśanaṁ dattavāniti śrutvā tē na pratyayan |

^{XII} paścāt tēṣāṁ dvāyō rgrāmayānakālē yīśuranyavēśāṁ dhṛtvā tābhyaṁ darśana dadau |

^{XIII} tāvapi gatvānyāśiṣyēbhystām kathāṁ kathayāñcakratuḥ kintu tayōḥ kathāmapi tē na pratyayan |

^{XIV} śēṣata ēkādaśāśiṣyēṣu bhōjanōpaviṣṭeṣu yīśustēbhyaō darśanaṁ dadau tathōtthānāt paraṁ taddarśanaprāptalōkānāṁ kathāyāmaviśvāsakaraṇāt tēṣāmaviśvāsamanaḥkāṭhinyābhyaṁ hētubhyaṁ sa tāmstarjitavān |

^{XV} atha tānācakhyaū yūyaṁ sarvvajagad gatvā sarvvajanān prati susaṁvādaṁ pracārayata |

^{XVI} tatra yaḥ kaścid viśvasya majjitō bhavēt sa paritrāsyatē kintu yō na viśvasiṣyati sa daṇḍayiṣyatē |

^{XVII} kiñca yē pratyēṣyanti tairidṛg āścaryyaṁ karmma prakāśayiṣyatē tē mannāmnā bhūtān tyājayiṣyanti bhāṣā anyāśca vadiṣyanti |

^{XVIII} aparaṁ taiḥ sarpēṣu dhṛtēṣu prāṇanāśakavastuni pitē ca tēṣāṁ kāpi kṣati rna bhaviṣyati; rōgiṇāṁ gātreṣu karārpitē tē'rōgā bhaviṣyanti ca |

^{XIX} atha prabhustānityādiśya svargaṁ nītaḥ san paramēśvarasya dakṣiṇa upavivēśa |

^{XX} tatastē prasthāya sarvvatra susaṁvādiyakathāṁ pracārayitumārebhirē prabhustu tēṣāṁ sahāyaḥ san prakāśitāścaryyakriyābhistām kathāṁ pramaṇavatīm cakāra | iti |

lūkalikhitaḥ susaṁvādaḥ

I prathamatō yē sāksiṇō vākyapracārakāścāsan tē'smākaṁ madhyē yadyat sapraṁāṇaṁ vākyamarpayanti sma

II tadanusārātō'nyēpi bahavastadvṛttāntaṁ racayituṁ pravṛttāḥ|

III ataēva hē mahāmahimathiyaphil tvaṁ yā yāḥ kathā aśikṣyathāstāsāṁ dṛḍhapraṁāṇāni yathā prāpnōṣi

IV tadarthaṁ prathamamārabhya tāni sarvvāṇi jñātvāhamapi anukramāt sarvvavṛttāntān tubhyaṁ lēkhituṁ matimakārṣam|

V yihūdādēśiyahērōdnāmakē rājatvaṁ kurvvati abīyayājakasya paryyāyādhikārī sikhariyanāmaka ēkō yājakō hārōṇavaṁśōdbhavaḥ ilīśevākhyā

VI tasya jāyā dvāvimau nirdōṣau prabhōḥ sarvvājñā vyavasthāśca saṁmānya īśvaradr̥ṣṭau dhārmikāvāstām|

VII tayōḥ santāna ēkōpi nāsīt, yata ilīśevā bandhyaḥ tau dvāvēva vṛddhāvabhavatām|

VIII yadā svaparyyānukramēṇa sikhariya īsvāśya samakṣaṁ yājakīyaṁ karma karōti

IX tadā yajñasya dinaparipāyā paramēśvarasya mandirē pravēśakālē dhūpajvālanāṁ karma tasya karaṇiyamāsīt|

X taddhūpajvālanakālē lōkanivahē prārthanāṁ kartuṁ bahiṣṭṭhati

XI sati sikhariyō yasyāṁ vēdyāṁ dhūpaṁ jvālayati taddakṣiṇapārśvē paramēśvarasya dūta ēka upasthitō darśanaṁ dadau|

XII taṁ dr̥ṣtvā sikhariya udvivijē śāśaṅkē ca|

XIII tadā sa dūtastaṁ babhāṣē hē sikhariya mā bhaistava prārthanā grāhya jātā tava bhāryyā ilīśevā putraṁ prasōṣyatē tasya nāma yōhan iti kariṣyasi|

XIV kiṅca tvaṁ sānandaḥ saharṣaśca bhaviṣyasi tasya janmani bahava ānandiṣyanti ca|

XV yatō hētōḥ sa paramēśvarasya gōcarē mahān bhaviṣyati tathā drākṣārasaṁ surāṁ vā kimapi na pāsyati, aparaṁ janmārabhya pavitrēṇātmanā paripūrṇaḥ

XVI san isrāyēlvaṁśīyān anēkān prabhōḥ paramēśvarasya mārgamānēsyati|

XVII santānān prati pitṛṇāṁ manāmsi dharmmajñānaṁ pratyanājñāgrāhiṇaśca parāvarttayituṁ, prabhōḥ paramēśvarasya sēvārtham ēkāṁ sajjitajātīm vidhātuṅca sa ēliyarūpātmaśaktiprāptastasyāgrē gamiṣyati|

XVIII tadā sikhariyō dūtamaṁvādīt kathamētaḍ vētsyāmi? yatōhaṁ vṛddhō mama bhāryyā ca vṛddhā|

XIX tatō dūtaḥ pratyuvāca paśyēśvarasya sāksādvarṭti jibrāyēlnāmā dūtōhaṁ tvayā saha kathāṁ gadituṁ tubhyamimāṁ śubhavarttām dātuṅca prēṣitaḥ|

XX kintu madiyaṁ vākyam kālē phaliṣyati tat tvayā na pratitam ataḥ kāraṇād yāvadēva tāni na sētsyanti tāvat tvaṁ vaktuṁmaśaktō mūkō bhava|

XXI tadānīm yē yē lōkāḥ sikhariyamapaikṣanta tē madhyēmandiram̄ tasya bahuvilambād āscaryyam̄ mēnirē|

XXII sa bahirāgatō yadā kimapi vākyaṁ vaktumaśaktaḥ saṅkētaṁ kṛtvā niḥśabdastasyau tadā madhyēmandiram̄ kasyacid darśanaṁ tēna prāptam̄ iti sarvvē bubudhirē|

XXIII anantaram̄ tasya sēvanaparyyāyē sampūrṇē sati sa nijagēhaṁ jagāma|

XXIV katipayadinēṣu gatēṣu tasya bhāryyā iliśēvā garbbhavati babhūva

XXV paścāt sā pañcamāsān saṅgōpyākathayat lōkānām samakṣaṁ mamāpamānaṁ khaṇḍayituṁ paramēśvarō mayi dṛṣṭim̄ pātayitvā karmmedṛṣaṁ kṛtavān|

XXVI aparāñca tasyā garbbhasya ṣaṣṭhē māsē jātē gālilpradēśīyanāsaratpurē

XXVII dāyūdō vaṁśīyāya yūṣaphnāmnē puruṣāya yā mariyamnāmakumārī vāgdattāsīt tasyaḥ samīpaṁ jibrāyēl dūta īśvarēṇa prahitaḥ|

XXVIII sa gatvā jagāda hē īśvarānuḡṛhītakanyē tava śubhaṁ bhūyāt prabhuḥ paramēśvarastava sahāyōsti nārīṇām madhyē tvamēva dhanyā|

XXIX tadānīm sā taṁ dṛṣṭvā tasya vākyaata udvijya kīdṛṣaṁ bhāṣaṇamidam̄ iti manasā cintayāmāsa|

XXX tatō dūtō'vadat hē mariyam bhayaṁ mākārṣiḥ, tvayi paramēśvarasyānugrahōsti|

XXXI paśya tvam̄ garbbhaṁ dhṛtvā putram̄ prasōṣyasē tasya nāma yīśuritī kariṣyasi|

XXXII sa mahān bhaviṣyati tathā sarvvēbhyaḥ śrēṣṭhasya putra iti khyāsyati; aparaṁ prabhuḥ paramēśvarastasya piturdāyūdaḥ sirnhāsanam̄ tasmai dāsyati;

XXXIII tathā sa yākūbō vaṁśōpari sarvvadā rājatvam̄ kariṣyati, tasya rājatvasyāntō na bhaviṣyati|

XXXIV tadā mariyam taṁ dūtam̄ babhāṣē nāham̄ puruṣasaṅgam̄ karōmi tarhi kathamētat sambhaviṣyati?

XXXV tatō dūtō'kathayat pavitra ātmā tvāmāsrāyiṣyati tathā sarvvaśrēṣṭhasya śaktistavōpari chāyām̄ kariṣyati tatō hētōstava garbbhād yaḥ pavitrabālakō janiṣyatē sa īśvaraputra iti khyātīm̄ prāpsyati|

XXXVI aparāñca paśya tava jñātiriliśēvā yām̄ sarvvē bandhyāmavadan idānīm sā vārddhakyē santānamēkaṁ garbbhē'dhārayat tasya ṣaṣṭhamāsōbhūt|

XXXVII kimapi karma nāsādhyam̄ īśvarasya|

XXXVIII tadā mariyam jagāda, paśya prabhērahaṁ dāsī mahyam̄ tava vākyaanusārēṇa sarvvamētad ghaṭatām; anantaram̄ dūtastasyaḥ samīpāt pratasthē|

XXXIX atha katipayadināt paraṁ mariyam tasmāt parvvatamayapradēśīyayihūdāyā nagaramēkaṁ śīghram̄ gatvā

XL sikhariyayākasya gṛham̄ praviṣya tasya jāyām̄ iliśēvām̄ sambōdhyāvadat|

XLI tatō mariyamah sambōdhanavākyaē iliśēvāyāḥ karnayōḥ praviṣtamātrē sati tasyā garbbhasthabālakō nanartat| tata iliśēvā pavitrēnātmanā paripūrṇā sati

XLII pröccairgaditumārēbhē, yōṣitām madhyē tvamēva dhanyā, tava garbbhasthaḥ śiśuśca dhanyaḥ|

XLIII tvaṁ prabhōrmātā, mama nivēsanē tvayā caraṇāvarpitau, mamādyā saubhāgyamēta|

XLIV paśya tava vākyē mama karṇayōḥ praviṣṭamātrē sati mamōdarasthaḥ śiśurānandān nanartta|

XLV yā strī vyaśvasit sā dhanyā, yatō hētōstām prati paramēśvarōktaṁ vākyam sarvvaṁ siddham bhaviṣyati|

XLVI tadānīm mariyam jagāda| dhanyavādaṁ parēśasya karōti māmakaṁ manaḥ|

XLVII mamātmā tārakēśē ca samullāsaṁ pragacchati|

XLVIII akarōt sa prabhu rduṣṭim svadāsyā durgatiṁ prati| paśyādyārabhya mām dhanyām vakṣyanti puruṣaḥ sadā|

XLIX yaḥ sarvvaśaktimān yasya nāmāpi ca pavitrakam| sa ēva sumahatkarma kṛtavān mannimittakam|

L yē bibhyati janāstasmāt tēṣām santānapamktiṣu| anukampā tadyā ca sarvvadaiva sutiṣṭhati|

LI svabāhubalatastēna prakāśyata parākramaḥ| manaḥkumantraṇāsārdhāṁ vikīryantē'bhīmāninaḥ|

LII simhāsanagatāllōkān balinaścāvarōhya saḥ| padēṣūccēṣu lōkāṁstu kṣudrān samsthāpayatyapi|

LIII kṣudhitān mānavān dravyairuttamaiḥ paritarpya saḥ| sakalān dhaninō lōkān viṣṭjēd riktahastakān|

LIV ibrahīmi ca tadvaṁśē yā dayāsti sadaiva tām| smṛtvā purā piṭṛṇām nō yathā sāḥṣāt pratiśrutaṁ|

LV isrāyēlsēvakastēna tathōpakriyatē svayam||

LVI anantaram mariyam prāyēṇa māsatrayam iliśēvayā sahoṣitvā vyāghuyā nijanivēśanaṁ yayau|

LVII tadanantaram iliśēvayāḥ prasavakāla upasthitē sati sā putram prāsōṣṭa|

LVIII tataḥ paramēśvarastasyām mahānugrahaṁ kṛtavān ētat śrutvā samīpavāsinaḥ kuṭumbāścāgatya tayā saha mumudirē|

LIX tathāṣṭamē dinē tē bālakasya tvacaṁ chēttum ētya tasya piṭṛṇāmānurūpaṁ tannāma sikhariya iti karttumiṣuḥ|

LX kintu tasya mātākathayat tanna, nāmāsyā yōhan iti karttavayam|

LXI tadā tē vyāharan tava vaṁśamadyē nāmēdṛśaṁ kasyāpi nāsti|

LXII tataḥ paraṁ tasya pitarāṁ sikhariyaṁ prati saṅkētya papracchuḥ śiśōḥ kim nāma kāriṣyatē?

LXIII tataḥ sa phalakamēkaṁ yācitvā lilekha tasya nāma yōhan bhaviṣyati| tasmāt sarvvē āścaryyaṁ mēnirē|

LXIV tatkṣaṇaṁ sikhariyasya jihvājādyē'pagatē sa mukhaṁ vyādāya spaṣṭavarṇamuccāryya īśvarasya guṇānuvādaṁ cakāra|

LXV tasmāccaturdiksthāḥ samīpavāsilōkā bhītā ēvamētāḥ sarvvāḥ kathā yihūdāyāḥ parvvatamayapradēśasya sarvvatra pracāritāḥ|

LXVI tasmāt śrōtārō manaḥsu sthāpayitvā kathayāmbabhūvuḥ kīdṛṣōyaṁ bālō bhaviṣyati? atha paramēśvarastasya saḥyōbbhūt|

LXVII tadā yōhanaḥ pitā sikhariyaḥ pavitrēnātmanā paripūrṇaḥ san etādṛśaṁ bhaviṣyadvākyam kathayāmāsa|

LXVIII isräyēlaḥ prabhu ryastu sa dhanyaḥ paramēśvaraḥ| anuḡḥya nijällökān sa ēva parimōcayēt|

LXIX vipakṣajanahastēbhyō yathā mōcyāmahē vayaṁ| yāvajjivañca dharmmēṇa sāralyēna ca nirbhayaḥ|

LXX sēvāmahai tamēvaikam ētatkāraṇamēva ca| svakīyaṁ supavit-
rañca saṁsmṛtya niyamaṁ sadā|

LXXI kṛpayā puruṣān pūrvvān nikaṣārthātu naḥ pituḥ| ibrahīmaḥ
samīpē yaṁ śapatham kṛtavān purā|

LXXII tamēva saphalam karttam tathā śatruṅaṇasya ca|
ṛṅṅīyākāriṇaścaiva karēbhyō rakṣaṇāya naḥ|

LXXIII sṛṣṭēḥ prathamataḥ svīyaiḥ pavitrai rbhāvivadibhiḥ|

LXXIV yathōktavān tathā svasya dāyūdaḥ sēvakasya tu|

LXXV vaṁśē trātāramēkaṁ sa samutpāditavān svayam|

LXXVI atō hē bālaka vantu sarvvēbhyāḥ śrēṣṭha ēva yaḥ| tasyaiva
bhāvivadīti pravikhyātō bhaviṣyasi| asmākaṁ caraṇān kṣēmē mārgē
cālayitum sadā| ēvaṁ dhvāntē'rthatō mṛtyōśchāyāyāṁ yē tu mānavāḥ|

LXXVII upaviṣṭastu tānēva prakāśayitumēva hi| kṛtvā mahānukampāṁ
hi yāmēva paramēśvaraḥ|

LXXVIII ūrdvāt sūryyamudāyyaivāsmabhyaṁ prādātu darśanaṁ|
tayānukampayā svasya lōkānām pāpamōcanē|

LXXIX paritrāṇasya tēbhyō hi jñānaviśrāṇanāya ca| prabhō rmārgaṁ
pariṣkarttuṁ tasyāgrāyī bhaviṣyasi||

LXXX atha bālakaḥ śārīrēṇa buddhyā ca varddhitumārēbhē; aparañca
sa isräyēlō vaṁśīyalōkānām samīpē yāvanna prakāṭibhūtastāstāvāt
prāntarē nyavasat|

II

I aparañca tasmin kālē rājyasya sarvvēśāṁ lōkānām nāmāni
lēkhayitum agastakaisara ājñāpayāmāsa|

II tadanūsārēṇa kurīṇīyanāmani suriyādēśasya śāsakē sati
nāmalēkhanaṁ prārēbhē|

III atō hētō rnāma lēkhituṁ sarvvē janāḥ svīyaṁ svīyaṁ nagaraṁ
jagmuḥ|

IV tadānīm yūṣaph nāma lēkhituṁ vāgdattayā svabhāryayā garbb-
havatyā mariyamā saha svayaṁ dāyūdaḥ sajātivaṁśa iti kāraṇād
gālilpradēśasya nāsaratnagarād

V yihūdāpradēśasya baitlēhamākhyam dāyūdnagaraṁ jagāma|

VI anyacca tatra sthānē tayōstiṣṭhatōḥ satō rmariyamaḥ prasūtikāla
upasthitē

VII sā tam prathamasutaṁ prāsōṣṭa kintu tasmin vāsaḡḥē
sthānābhāvād bālakaṁ vastrēṇa vēṣṭayitvā gōśālāyāṁ sthāpayāmāsa|

VIII anantaram yē kiyantō mēṣapālakāḥ svamēṣavrajarakṣāyai tat-
pradēśē sthitvā rajanyāṁ prāntarē prahariṇaḥ karmma kurvanti,

IX tēśāṁ samīpaṁ paramēśvarasya dūta āgatyōpatasthau; tadā
catuṣpārsvē paramēśvarasya tējasaḥ prakāśitatvāt tē'tiśaṅkirē|

X tadā sa dūta uvāca mā bhaiṣṭa paṣyātādyā dāyūdaḥ purē
yuṣmannimittam trātā prabhuḥ khriṣṭō'janiṣṭa,

XI sarvvēśāṁ lōkānām mahānandajanakam imāṁ maṅgalavṛttāntāṁ
yuṣmān jñāpayāmi|

XII yūyaṁ (tatsthānaṁ gatvā) vastravēṣṭitaṁ taṁ bālakāṁ gōśālāyāṁ śayanaṁ drakṣyatha yuṣmān pratīdaṁ cihnaṁ bhaviṣyati|

XIII dūta imāṁ kathāṁ kathitavati tatrākasmāt svargiyāḥ pṛtanā āgatya kathāṁ imāṁ kathayitvēśvarasya guṇānanvavādiṣuḥ, yathā,

XIV sarvvōrdvavasthairīśvarasya mahimā samprakāśyatām| śāntirbhūyāt pṛthivyāstu santōṣaśca narān prati| |

XV tataḥ paraṁ tēṣāṁ sannidhē rđutaḡaṇē svargaṁ gatē mēṣapālakāḥ parasparam avēcan āgacchata prabhuḥ paramēśvarō yāṁ ghaṭanāṁ jñāpitavān tasyā yātharyāṁ jñātuṁ vayamadhunā baitlēhampurāṁ yāmaḥ|

XVI paścāt tē tūrṇāṁ vrajitivā mariyamaṁ yūṣaphaṁ gōśālāyāṁ śayanaṁ bālakāṁca dadṛṣuḥ|

XVII ithaṁ dṛṣṭvā bālakasyārthē prōktāṁ sarvvakathāṁ tē prācārayāñcakruḥ|

XVIII tatō yē lōkā mēṣarakṣakāṇāṁ vadanēbhystām vārttām śuśrūvustē mahāścaryyāṁ mēnirē|

XIX kintu mariyam étatsarvvaghaṭanānāṁ tātparyyāṁ vivicya manasi sthāpayāmāsa|

XX tatpaścād dūtavijñāptānurūpaṁ śrutvā dṛṣṭvā ca mēṣapālakā īśvarasya guṇānuvādaṁ dhanyavādañca kurvvāṇāḥ parāvṛtya yayuḥ|

XXI atha bālakasya tvakchēdanakālē'ṣṭamadivasē samupasthitē tasya garbbhasthitēḥ purvvaṁ svargiyadūtō yathājñāpayat tadanurūpaṁ tē tannāmadhēyaṁ yīsuriti cakrirē|

XXII tataḥ paraṁ mūsālikhitavyavasthāyā anusārēṇa mariyamaḥ śucitvakāla upasthitē,

XXIII "prathamajaḥ sarvvaḥ puruṣasantānaḥ paramēśvarē samarpyatām," itī paramēśvarasya vyavasthāyā

XXIV yīśuṁ paramēśvarē samarpayitum śāstriyavidhyuktaṁ kapōtadvayaṁ pārāvataśāvakaadvayaṁ vā baliṁ dātuṁ tē taṁ grḥitvā yirūśālamam āyayuḥ|

XXV yirūśālampuranivāsī śimiyōnnāmā dhārm̄mika ēka āsit sa isrāyēlaḥ śāntvanāmapēkṣya tasthau kiñca pavitra ātmā tasminnāvirbhūtaḥ|

XXVI aparaṁ prabhuṇā paramēśvarēṇābhiṣiktē trātari tvayā na dṛṣṭē tvaṁ na mariṣyasiti vākyāṁ pavitrēṇa ātmanā tasma prakathyata|

XXVII aparañca yadā yīśōḥ pitā mātā ca tadarthaṁ vyavasthānurūpaṁ karma karttuṁ taṁ mandīram āninyatustadā

XXVIII śimiyōn ātmana ākarṣaṇēna mandīramāgatya taṁ krōḍē nidhāya īśvarasya dhanyavādaṁ kṛtvā kathayāmāsa, yathā,

XXIX hē prabhō tava dāsōyaṁ nijavākyānusārataḥ| idānīntu sakalyāṇō bhavataḥ saṁvisṛjyatām|

XXX yataḥ sakaladēśasya dīptayē dīptirūpakaṁ|

XXXI isrāyēliyalōkasya mahāgauravarūpakaṁ|

XXXII yaṁ trāyakaṁ janānāntu sammukhē tvamajijanaḥ| saēva vidyatē'smākāṁ dhraṁvāṁ nayananaḡōcarē||

XXXIII tadānīm tēnōktā ētāḥ sakalāḥ kathāḥ śrutvā tasya mātā yūṣaph ca vismayaṁ mēnātē|

XXXIV tataḥ paraṁ śimiyōn tēbhya āśiṣāṁ dattvā tanmātarāṁ mariyamam uvāca, paśya isrāyēlō vaṁśamadhyaē bahūnāṁ pātanāyōtthāpanāya

ca tathā virōdhapātraṃ bhavituṃ, bahūnām guptamanōgatānām
prakaṭikaraṇāya bālakōyaṃ niyuktōsti|

XXXV tasmāt tavāpi praṇāḥ śūlēna vyatsyantē|

XXXVI aparāṇca āśērasya vaṃśiyaphinūyēlo duhitā hannākhyā ati-
jaratī bhaviṣyadvādinyēkā yā vivāhāt paraṃ sapta vatsarān patyā saha
nyavasat tatō vidhavā bhūtvā caturaśitivarṣavayaḥparyyanataṃ

XXXVII mandirē sthitvā prārthanōpavāsairdivāniśam Iśvaram asēvata
sāpi strī tasmin samayē mandiramāgatya

XXXVIII paramēśvarasya dhanyavādaṃ cakāra, yirūśālampuravāsinō
yāvanto lōkā muktimapēkṣya sthitāstān yīśōrvṛttāntāṃ jñāpayāmāsa|

XXXIX itthaṃ paramēśvarasya vyavasthānusārēṇa sarvvēṣu karmmasu
kṛtṣu tau punaśca gālilo nāsaratnāmakaṃ nijanagaraṃ pratasthātē|

XL tatpaścād bālakaḥ śarīrēṇa vṛddhimētya jñānēna paripūrṇa ātmanā
śaktimāśca bhavitumārebhē tathā tasmin Iśvarānugrahō babhūva|

XLI tasya pitā mātā ca prativarṣaṃ nistārōtsavasamayē yirūśālamam
agacchatām|

XLII aparāṇca yīsau dvādaśavarṣavayaskē sati tau parvvasamayasya
rītyanusārēṇa yirūśālamam gatvā

XLIII pārvaṇam sampādyā punarapi vyāghuyya yātaḥ kintu
yīśurbālakō yirūśālamī tiṣṭhati| yūṣaph tanmātā ca tad aviditvā

XLIV sa saṅgibhiḥ saha vidyata ētacca budvvā dinaikagamyamārgaṃ
jagmatuḥ| kintu śeṣē jñātibandhūnām samipe mṛḡayitvā
taduddēśamaprāpya

XLV tau punarapi yirūśālamam parāvṛtyāgatya taṃ mṛḡayañcakratuḥ|

XLVI atha dinatrayāt paraṃ paṇḍitānām madhyē tēṣāṃ kathāḥ śṛṇvan
tattvaṃ pṛcchañśca mandirē samupaviṣṭaḥ sa tābhyām dṛṣṭaḥ|

XLVII tadā tasya buddhyā pratyuttaraiśca sarvvē śrōtārō
vismayamāpadyantē|

XLVIII tādṛṣāṃ dṛṣtvā tasya janakō jananī ca camaccakratuḥ kiñca tasya
mātā tamavadat, hē putra, kathamāvāṃ pratitthaṃ samācarastvam?
paśya tava pitāhañca śōkākulau santau tvāmanvicchāvaḥ sma|

XLIX tataḥ sōvadat kutō māṃ anvaicchataṃ? piturgṛhē mayā
sthātavyam ētat kiṃ yuvābhyām na jñāyatē?

L kintu tau tasyaitadvākyasya tātparyyaṃ bōddhuṃ nāśaknutām|

LI tataḥ paraṃ sa tābhyām saha nāsarataṃ gatvā
tayōrvaśībhūstastasthau kintu sarvvā ētāḥ kathāstasya mātā manasi
sthāpayāmāsa|

LII atha yīśō rbuddhiḥ śarīrañca tathā tasmin Iśvarasya
mānavānāñcānugrahō varddhitum ārebhē|

III

I anantaram tibiriyakaisarasya rājatvasya pañcadaśē vatsarē sati yadā
pantiyapilātō yihūdādēśadhipati rhērōd tu gālilpradēśasya rājā phili-
panāmā tasya bhrātā tu yitūriyāyāstrākhōnītiyāpradēśasya ca rājāsīt
luṣānīyanāmā avilinīdēśasya rājāsīt

II hānan kiyaphāścēmau pradhānayājākāvāstām tadānīm sikhariyasya
putrāya yōhanē madhyēprāntaram Iśvarasya vākyē prakāśitē sati

III sa yaddana ubhayataṭapradēsān samētya pāpamōcanārtham manahparāvarttanasya cihnarūpaṁ yanmajjanaṁ tadiyāḥ kathāḥ sarvatra pracārayitumārēbhē|

IV yīśaiyabhaviṣyadvaktṛgranthē yādṛśī lipirāstē yathā, paramēśasya panthānaṁ pariṣkuruṭa sarvvataḥ| tasya rājapathaṅcaiva samānaṁ kurutādhunā|

V kāriṣyantē samucchṛyāḥ sakalā nimnabhūmayāḥ| kāriṣyantē natāḥ sarvvē parvvatāścōpaparvvatāḥ| kāriṣyantē ca yā vakrāstāḥ sarvvāḥ saralā bhuvāḥ| kāriṣyantē samānāstā yā uccanīcabhūmayāḥ|

VI īśvarēṇa kṛtaṁ trāṇaṁ drakṣyanti sarvvamānavāḥ| ityētad prāntarē vākyam vadataḥ kasyacid ravaḥ||

VII yē yē lōkā majjanārtham bahirāyayustān sōvadat rē rē sarpavaṁśā āgāminaḥ kōpāt palāyituṁ yuṣmān kaścētayāmāsa?

VIII tasmād ibrahīm asmākaṁ pitā kathāmīdṛśīm manōbhi rna kathayitvā yūyaṁ manaḥparivarttanayōgyaṁ phalaṁ phalata; yuṣmānaḥ yathārtham vadāmi pāṣāṇebhya ētēbhya īśvara ibrahīmaḥ santānōtpādanē samarthaḥ|

IX aparāṅca tarumūlē'dhunāpi paraśuḥ saṁlagnōsti yastaruruttamaṁ phalaṁ na phalati sa chidyatē'gnau nikṣipyatē ca|

X tadānīm lōkāstaṁ papracchustarhi kiṁ karttavayamasmābhiḥ?

XI tataḥ sōvādīt yasya dvē vasanē vidyētē sa vastrahīnāyaikaṁ vitaratu kiṁñca yasya khādyadravyaṁ vidyatē sōpi tathaiva karōtu|

XII tataḥ paraṁ karasaṅcāyīnō majjanārtham āgatya papracchuḥ hē gurō kiṁ karttavayamasmābhiḥ?

XIII tataḥ sōkathayat nirūpitādhikaṁ na gṛhlita|

XIV anantaram sēnāgaṇa ētya papraccha kimasmābhi rvā karttavayam? tataḥ sōbhidadhē kasya kāmapī hānīm mā kārṣṭa tathā mṛṣāpavādaṁ mā kuruta nijavētanēna ca santuṣya tiṣṭhata|

XV aparāṅca lōkā apēkṣayā sthitvā sarvvēpīti manōbhi rvitarkayāñcakruḥ, yōhanayam abhiṣiktastrātā na vēti?

XVI tadā yōhan sarvvān vyājahāra, jalē'haṁ yuṣmān majjayāmi satyaṁ kintu yasya pādūkābandhanaṁ mōcayitumapi na yōgyōsmi tādṛśa ēkō mattō gurutarāḥ pumān ēti, sa yuṣmān vahnirūpē pavitra ātmani majjayiṣyati|

XVII aparāṅca tasya hastē śūrpa āstē sa svasāsyāni śuddharūpaṁ praspṭōtya gōdhūmān sarvvān bhāṅḍāgarē saṁgrahiṣyati kintu buṣāṇi sarvvānyanirvvānavahninā dāhayiṣyati|

XVIII yōhan upadēsēnēttham nānākathā lōkānām samakṣaṁ pracārayāmāsa|

XIX aparāṅca hērōd rājā philipnāmnaḥ sahōdarasya bhāryyām hērōdiyāmadhi tathānyāni yāni yāni kukarṁmāṇi kṛtavān tadadhi ca

XX yōhanā tiraskṛtō bhūtvā kāragārē tasya bandhanād aparamapi kukarṁma cakāra|

XXI itaḥ pūrvvaṁ yasmin samayē sarvvē yōhanā majjitāstadānīm yīśurapyāgatya majjitāḥ|

XXII tadanantaram tēna prārthitē mēghadvāraṁ muktaṁ tasmācca pavitra ātmā mūrttimān bhūtvā kapōtavat taduparyyavarurōha; tadā tvaṁ mama priyāḥ putrastvayi mama paramaḥ santōṣa ityākāśavāṇī babbhūva|

XXIII tadānīm yīśuḥ prāyēṇa trimśadvarṣavayaska āsīt| laukikajñānē tu sa yūṣaphaḥ putraḥ,

XXIV yūṣaph ēlēḥ putraḥ, ēlirmattataḥ putraḥ, mattat lēvēḥ putraḥ, lēvi rmalkēḥ putraḥ, malkiryānnasya putraḥ, yānnō yūṣaphaḥ putraḥ|

XXV yūṣaph mattathiyasya putraḥ, mattathiya āmōsaḥ putraḥ, āmōs nahūmaḥ putraḥ, nahūm iṣlēḥ putraḥ iṣlirnagēḥ putraḥ|

XXVI nagirmātaḥ putraḥ, māṭ mattathiyasya putraḥ, mattathiyāḥ śimiyēḥ putraḥ, śimiyiryūṣaphaḥ putraḥ, yūṣaph yihūdāḥ putraḥ|

XXVII yihūdā yōhānāḥ putraḥ, yōhānā riṣāḥ putraḥ, riṣāḥ sirubbābilāḥ putraḥ, sirubbābil śaltiyēlaḥ putraḥ, śaltiyēl nērēḥ putraḥ|

XXVIII nērirmalkēḥ putraḥ, malkiḥ adyaḥ putraḥ, addī kōṣamaḥ putraḥ, kōṣam ilmōdadaḥ putraḥ, ilmōdad ēraḥ putraḥ|

XXIX ēr yōṣēḥ putraḥ, yōṣiḥ iliyēśaraḥ putraḥ, iliyēśar yōrimaḥ putraḥ, yōrim mattataḥ putraḥ, mattata lēvēḥ putraḥ|

XXX lēviḥ śimiyōnaḥ putraḥ, śimiyōn yihūdāḥ putraḥ, yihūdā yūṣuphaḥ putraḥ, yūṣuph yōnanaḥ putraḥ, yānan iliyākīmaḥ putraḥ|

XXXI iliyākīmḥ milēyāḥ putraḥ, milēyā mainanaḥ putraḥ, mainan mattattasya putraḥ, mattattō nāthanaḥ putraḥ, nāthan dāyūdaḥ putraḥ|

XXXII dāyūd yīśayaḥ putraḥ, yīśaya ōbēdaḥ putra, ōbēd bōyasaḥ putraḥ, bōyas salmōnaḥ putraḥ, salmōn nahaśōnaḥ putraḥ|

XXXIII nahaśōn amminādabaḥ putraḥ, amminādab arāmaḥ putraḥ, arām hiṣrōnaḥ putraḥ, hiṣrōn pērasaḥ putraḥ, pēras yihūdāḥ putraḥ|

XXXIV yihūdā yākūbaḥ putraḥ, yākūb ishākaḥ putraḥ, ishāk ibrahīmaḥ putraḥ, ibrahīm tērahaḥ putraḥ, tērah nāhōraḥ putraḥ|

XXXV nāhōr sirugaḥ putraḥ, sirug riyvaḥ putraḥ, riyūḥ pēlagaḥ putraḥ, pēlag ēvaraḥ putraḥ, ēvar śēlahaḥ putraḥ|

XXXVI śēlah kainanaḥ putraḥ, kainan arphakṣadaḥ putraḥ, arphakṣad śāmaḥ putraḥ, śām nōhaḥ putraḥ, nōhō lēmakaḥ putraḥ|

XXXVII lēmak mithūśēlahaḥ putraḥ, mithūśēlah hanōkaḥ putraḥ, hanōk yēradaḥ putraḥ, yērad mahalalēlaḥ putraḥ, mahalalēl kainanaḥ putraḥ|

XXXVIII kainan inōśaḥ putraḥ, inōś śētaḥ putraḥ, śēt ādamaḥ putra, ādam iśvarasya putraḥ|

IV

I tataḥ param yīśuḥ pavitrēṇātmanā pūrṇaḥ san yaddananadyāḥ parāvṛtyātmanā prāntaraṁ nītaḥ san catvāriṁśaddināni yāvat śaitānā parikṣitō'bhūt,

II kiñca tāni sarvvaadināni bhōjanaṁ vinā sthitatvāt kalē pūrṇē sa kṣudhitavān|

III tataḥ śaitānāgatya tamavadat tvaṁ cēdīśvarasya putratarhi prasarānētān ājñayā pūpān kuru|

IV tadā yīśuruvāca, lipirīdṛṣī vidyatē manujaḥ kēvalēna pūpēna na jīvati kintvīśvarasya sarvvābhirājñābhi rjīvati|

V tadā śaitān tamuccaṁ parvvataṁ nītvā nimiṣaikamadyē jagataḥ sarvvarājyāni darśitavān|

VI paścāt tamavādīt sarvvaṁ ētaḍ vibhavaṁ pratāpañca tubhyaṁ dāsyāmi tan mayi samarpitamāstē yaṁ prati mamēcchā jāyatē tasmai dātum śaknōmi,

VII tvaṁ cēnmām bhajasē tarhi sarvvamētat tavaiva bhaviṣyati|

VIII tadā yīsustaṁ pratyuktavān dūrī bhava śaitān lipirāstē, nijam prabhuṁ paramēśvaraṁ bhajasva kēvalaṁ tamēva sēvasva ca |

IX atha śaitān taṁ yirūśalamaṁ nītvā mandirasya cūḍāyā upari samu-pavēśya jagāda tvaṁ cēdiśvarasya putrastarhi sthānādīto lamphitvādhaḥ |

X pata yatō lipirāstē, ājñāpayiṣyati svīyān dūtān sa paramēśvaraḥ |

XI rakṣitum sarvvamārgē tvāṁ tēna tvaccaraṇē yathā | na laḡēt pras-tarāghāstavām dhariṣyanti tē tathā |

XII tadā yīsunā pratyuktaṁ idamapyuktamasti tvaṁ svaprabhuṁ parēsaṁ mā pariḡkṣasva |

XIII paścāt śaitān sarvvaparīkṣāṁ samāpya kṣaṇāttaṁ tyaktvā yayau |

XIV tadā yīsurātmaprabhāvāt punargālilpradēsaṁ gatastadā tatsukhyātiścaturdiśaṁ vyānaśē |

XV sa tēśāṁ bhajanaghṣhu upadiśya sarvvaiḥ praśamsitō babhūva |

XVI atha sa svapālanasthānaṁ nāsaratpuramētya viśrāmavārē svācārād bhajanagēhaṁ praviśya paṭhitumuttasthaḥ |

XVII tatō yīśaiyabhaviṣyadvādīnaḥ pustakē tasya karadattē sati sa tat pustakaṁ viśtāryya yatra vakṣyamāṇāni vacanāni santi tat sthānaṁ prāpya papāṭha |

XVIII ātmā tu paramēśasya madiyōpari vidyatē | daridrēṣu susamvādaṁ vaktum māṁ sōbhiṣktavān | bhagnāntaḥ karaṇāllōkān susvasthān kartumēva ca | bandīkṛtēṣu lōkēṣu muktē rghōsayitum vacaḥ | nētrāṇi dātumandhēbhyastrātum baddhajanānapi |

XIX parēśanugrahē kālaṁ pracārayitumēva ca | sarvvaitakaraṇārthāya māmēva prahiṇōti saḥ | |

XX tataḥ pustakaṁ badvva paricārakasya hastē samarpya cāsanē samu-paviṣṭaḥ, tatō bhajanaghṣhē yāvanto lōkā āsan tē sarvvē nanyadrṣṭyā taṁ vilulōkirē |

XXI anantaram adyaitāni sarvvāṇi likhitavacanāni yuṣmākaṁ madhyē siddhāni sa imāṁ kathāṁ tēbhyaḥ kathayitumārēbhē |

XXII tataḥ sarvvē tasmīn anvarajyanta, kiṅca tasya mukhānnirgatābhiranugrahasya kathābhiścamatkṛtya kathayāmāsuḥ kimayaṁ yuṣaphaḥ putrō na? |

XXIII tadā sōvādīd hē cikitsaka svamēva svasthaṁ kuru kapharnāhūmi yadyat kṛtavān tadaśrauṣma tāḥ sarvāḥ kriyā atra svadēśē kuru kathāmētāṁ yūyamēvāvaśyaṁ māṁ vadiśyatha |

XXIV punaḥ sōvādīd yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, kōpi bhaviṣyadvādī svadēśē satkāraṁ na prāpnōti |

XXV aparāṅca yathārthaṁ vacmi, ēliyasya jīvanakālē yadā sārddhatritayavarṣāṇi yāvat jaladapratibandhāt sarvvasmin dēśē mahādurbhikṣam ajaṅiṣṭa tadānīm isrāyēlō dēśasya madhyē bahvyō vidhavā āsan, |

XXVI kintu sīdōnpradēśīyasārīphatpuranivāsinīm ēkāṁ vidhavām vinā kasyāścidapi samīpē ēliyaḥ prērītō nābhūt |

XXVII aparāṅca ilīśāyabhaviṣyadvādividyamānatakālē isrāyēldēśē ba-havaḥ kuṣṭhina āsan kintu suriyadēśīyaṁ nāmāṅkuṣṭhinaṁ vinā kōpyanyaḥ pariṣkṛtō nābhūt |

XXVIII imāṁ kathāṁ śrutvā bhajanagēhasthitā lōkāḥ sakrōdham utthāya

XXIX nagarāttaṁ bahiṣkṛtya yasya śikhariṅa upari tēśāṁ nagaraṁ sthāpitamāstē tasmānniḡṣeptum tasya śikharaṁ taṁ ninyuḥ |

XXX kintu sa tēṣām madhyādapasṛtya sthānāntaraṁ jagāma|

XXXI tataḥ paraṁ yīsurgālilpradēśīyakapharnāhūmnagara upasthāya viśrāmavārē lōkānupadēṣṭum ārabdhavān|

XXXII tadupadēśāt sarvvē camaccakru ryatastasya kathā gurutarā āsan|

XXXIII tadānīm tadbhajanagēhasthitō'mēdhyabhūtagrasta ēkō jana uc-
cailḥ kathayāmāsa,

XXXIV hē nāsaratiyayīśō'smān tyaja, tvayā sahāsmākāṁ kaḥ sam-
bandhaḥ? kimasmān vināṣayitumāyāsi? tvamīśvarasya pavitrō jana
ētadahaṁ jānāmi|

XXXV tadā yī sustaṁ tarjayitvāvadat maunī bhava itō bahirbhava;
tataḥ sōmēdhyabhūtaṁ madhyasthānē pātayitvā kiñcidapyahiṁsitvā
tasmād bahirgatavān|

XXXVI tataḥ sarvvē lōkāścamatkṛtya parasparaṁ vaktumārebhire kōyaṁ
amatkāraḥ| ēṣa prabhāvēṇa parākramēṇa cāmēdhyabhūtān ājñāpayati
tēnaiva tē bahirgacchanti|

XXXVII anantaraṁ caturdiksthadēśān tasya sukhyātirvyāpnōt|

XXXVIII tadanantaraṁ sa bhajanagēhād bahirāgatyā śimōnō nivēśanaṁ
pravivēśa tadā tasya śvaśrūrjvarēṇātyantaṁ pīḍitāsīt śiṣyāstadarthaṁ
tasmin vinayaṁ cakruḥ|

XXXIX tataḥ sa tasyaḥ samīpē sthitvā jvaraṁ tarjayāmāsa tēnaiva tām
jvarō'tyakṣīt tataḥ sā tatkṣaṇam utthāya tān śiṣvē|

XL atha sūryāstakālē svēṣām yē yē janā nānārōgaiḥ pīḍitā āsan
lōkāstān yīśōḥ samīpam āninyuḥ, tadā sa ēkaikasya gātrē karamarpay-
itvā tānarōgān cakāra|

XLI tatō bhūtā bahubhyō nirgatya cītśabdaṁ kṛtvā ca babhāṣirē
tvamīśvarasya putrō'bhiṣiktatrātā; kintu sōbhiṣiktatrātēti tē
vividurētasmt kārāṇāt tān tarjayitvā tadvaktum niṣiṣēdha|

XLII aparāṅca prabhātē sati sa vijanasthānaṁ pratasthē paścāt
janāstamanvicchantastannikaṭaṁ gatvā sthānāntaragamanārthaṁ
tamanvarundhan|

XLIII kintu sa tān jagāda, īsarīyarājyasya susaṁvādaṁ pracārayitum
anyāni purāṇyapi mayā yātavyāni yatastadardhamēva prēritōhaṁ|

XLIV atha gālilō bhajanagēhēṣu sa upadidēśa|

V

I anantaraṁ yīsurēkadā ginēśarathdasya tīra uttiṣṭhati, tadā lōkā
īsarīyakathāṁ śrōtum tadupari prapatitāḥ|

II tadānīm sa hdasya tīrasamīpē naudvayaṁ dadarśa kiñca mat-
syōpajīvinō nāvaṁ vihāya jālaṁ prakṣālayanti|

III tatastayōrdvayō rmadhyē śimōnō nāvamāruhya tīrāt kiñciddūraṁ
yātum tasmin vinayaṁ kṛtvā naukāyāmupaviśya lōkān prōpadiṣṭavān|

IV paścāt taṁ prastāvān samāpya sa śimōnaṁ vyājāhāra, gabhīraṁ
jālaṁ gatvā matsyaṁ dharttuṁ jālaṁ nikṣīpa|

V tataḥ śimōna babhāṣē, hē gurō yadyapi vayaṁ kṛtsnām yāminīm
parīśramya matsyaikamapi na prāptāstathāpi bhavatō nidēśatō jālaṁ
kṣīpāmaḥ|

VI atha jālē kṣiptē bahumatsyapatanād ānāyaḥ pracchinnaḥ|

VII tasmād upakarttum anyanausthān saṅgina āyātum iṅgitēna samāhvayan tatasta āgatya matsyai rnaudvayaṃ prapūrayāmāsu ryai rnaudvayaṃ pramagnam |

VIII tadā śimōnpitarastad vilōkya yīśōscharaṇayōḥ pativā, hē prabhōhaṃ pāpī narō mama nikaṭād bhavān yātu, iti kathitavān |

IX yatō jālē patitānām matsyānām yūthāt śimōn tatsaṅginaśca ca-
matkṛtavantaḥ; śimōnaḥ sahakāriṇau sivadeḥ putrau yākūb yōhan
cēmau tāḍṣau babhūvatuḥ |

X tadā yīsuḥ śimōnaṃ jagāda mā bhaiṣīradyārabhya tvaṃ
manuṣyadharō bhaviṣyasi |

XI anantaraṃ sarvvāsu nausu tīram ānitāsu tē sarvvān parityajya tasya
paścādgāminō babhūvuḥ |

XII tataḥ paraṃ yīsau kasmim̐scit purē tiṣṭhati jana ēkaḥ
sarvvāṅgakuṣṭhastam vilōkya tasya samipē nyubjaḥ pativā savinayaṃ
vaktumārēbhē, hē prabhō yadi bhavānicchati tarhi mām pariṣkarttum
śaknōti |

XIII tadānīm sa pānīm prasāryya tadaṅgam spr̥śan babhāṣē tvaṃ
pariṣkriyasvēti mamēchāsti tatastatkṣaṇam sa kuṣṭhāt muktaḥ |

XIV paścāt sa tamājñāpayāmāsa kathāmimām kasmaicid akathayitvā
yājakasya samīpañca gatvā svaṃ darśaya, lōkēbhyō nijapariṣkṛtatvasya
pramānadānāya mūsājñānusārēṇa dravyamutmr̥jasva ca |

XV tathāpi yīśōḥ sukhyāti rbahu vyāptumārēbhē kiñca tasya kathām
śrōtuṃ svīyarōgēbhyō mōktuñca lōkā ājagmuḥ |

XVI atha sa prāntaraṃ gatvā prārthayāñcakrē |

XVII aparañca ēkadā yīsurupadiśati, ētarhi gālilyihūdāpradēśayōḥ sarv-
vanagarēbhyō yirūśālamaśca kiyantaḥ phirūśilōkā vyavasthāpakāśca
samāgatya tadantikē samupavivisuḥ, tasmin kālē lōkānāmārōgyakāraṇāt
prabhōḥ prabhāvaḥ pracakāśē |

XVIII paścāt kiyantō lōkā ēkaṃ pakṣāghātinam khatvāyām nidhāya yīśōḥ
samīpamānētuṃ sammukhē sthāpayituñca vyāpriyanta |

XIX kintu bahunivanivahasamvādhāt na śaknuvantō gr̥hōpari gatvā
gr̥hapṛṣṭham khanitvā taṃ pakṣāghātinam sakhatvaṃ gr̥hamadhyē yīśōḥ
sammukhē 'varōhayāmāsuḥ |

XX tadā yīrustēśām idṛśam viśvāsam vilōkya taṃ pakṣāghātinam
vyājahāra, hē mānava tava pāpamakṣamyata |

XXI tasmād adhyāpakāḥ phirūśinaśca cittairittham pracintitavantaḥ, ēṣa
jana īsvaram nindati kōyam? kēvalamīsvaram vinā pāpaṃ kṣantuṃ kaḥ
śaknōti?

XXII tadā yīrustēśām ittham cintanam viditvā tēbhyōkathayad yūyam
manōbhiḥ kutō vitarkayatha?

XXIII tava pāpakṣamā jātā yadvā tvamutthāya vraja ētayō rmadhyē kā
kathā sukathyā?

XXIV kintu pṛthivyām pāpaṃ kṣantuṃ mānavasutasya
sāmarthyamastīti yathā yūyam jñātuṃ śaknutha tadartham (sa taṃ
pakṣāghātinam jagāda) uttiṣṭha svaśayām gr̥hītvā gr̥ham yāhīti
tvāmādiśāmi |

XXV tasmāt sa tatkṣaṇam utthāya sarvvēśām sāksāt nijaśayanīyam
gr̥hītvā īsvaram dhanyaṃ vadan nijanivēśanam yayau |

XXVI tasmāt sarvvē vismaya prāptā manaḥsu bhītāśca vayamadyāsambhavaḥkāryāṅyadarśāma ityuktvā paramēśvaraṁ dhanyaṁ prōditāḥ|

XXVII tataḥ paraṁ bahirgacchan karaśaṅcāyasthānē lēvināmānaṁ karaśaṅcāyakaṁ dṛṣṭvā yīśustambhidadhē mama paścādēhi|

XXVIII tasmāt sa tatkṣaṇāt sarvvaṁ parityajya tasya paścādiyāya|

XXIX anantaraṁ lēvi rñijagrḥē tadarthaṁ mahābhōjyaṁ cakāra, tadā taiḥ sahanēkē karaśaṅcāyinaśtadanyaḥlōkāśca bhōktumupavivīśuḥ|

XXX tasmāt kāraṇāt caṇḍālānāṁ pāpilōkānāṅca saṅgē yūyaṁ kutō bhaṅgdhvē pivatha cēti kathāṁ kathayitvā phirūśinō'dhyāpakāśca tasya śiṣyāiḥ saha vāgyuddhaṁ karttumārēbhīrē|

XXXI tasmād yīśustān pratyavōcad arōgalōkānāṁ cikitsakēna prayōjanaṁ nāsti kintu sarōgāṅāmēva|

XXXII ahaṁ dhārmikān āhvātuṁ nāgatōsmi kintu manaḥ parāvarttayituṁ pāpina ēva|

XXXIII tatastē prōcuḥ, yōhanaḥ phirūśinaṅca śiṣyā vāraṁvāram upavasanti prārthayantē ca kintu tava śiṣyāḥ kutō bhujjātē pivanti ca?

XXXIV tadā sa tānācakyau varē saṅgē tiṣṭhati varasya sakhigaṇaṁ kimupavāsayingituṁ śaknutha?

XXXV kintu yadā tēśāṁ nikaṭād varō nēṣyatē tadā tē samupavatsyanti|

XXXVI sōparamapi dṛṣṭāntaṁ kathayāmbabhūva purātanavastrē kōpi nutanavastraṁ na śivatyati yatastēna sēvanēna jīrṇavastraṁ chidyatē, nūtanapurātanavastrayō rmēlaṅca na bhavati|

XXXVII purātanyaṁ kutvāṁ kōpi nutanaṁ drākṣārasaṁ na nidadhāti, yatō navīnadrākṣārasasya tējasā purātānī kutū rvidiryatē tatō drākṣārasaḥ patati kutūśca naśyati|

XXXVIII tatō hētō rnūtanyaṁ kutvāṁ navīnadrākṣārasaḥ nidhātavyastēnōbhayasya rakṣā bhavati|

XXXIX aparāṅca purātānaṁ drākṣārasaṁ pītvā kōpi nūtanāṁ na vāñchati, yataḥ sa vakti nūtanāt purātanam praśastam|

VI

I acaraṅca parvvaṇō dvitīyadināt paraṁ prathamaviśrāmavārē śasyakṣētreṇa yīśōrgamanakālē tasya śiṣyāḥ kaṇiśāṁ chittvā karēṣu marddayitvā khādītumārēbhīrē|

II tasmāt kiyantaḥ phirūśinaśtānavadan viśrāmavārē yat karmma na karttavayaṁ tat kutaḥ kurutha?

III yīśuḥ pratyuvāca dāyūd tasya saṅginaśca kṣudhārttāḥ kim cakruḥ sa katham īśvarasya mandiraṁ praviśya

IV yē darśaniyāḥ pūpā yājakān vinānyasya kasyāpyabhōjanīyāstānānīya svayaṁ bubhajē saṅgibhyōpi dadau tat kim yuṣmābhiḥ kadāpi nāpāṭhi?

V paścāt sa tānavadat manujasutō viśrāmavārasyāpi prabhu rbhavati|

VI anantaram anyaviśrāmavārē sa bhajanagēhaṁ praviśya samupadiśati| tadā tatsthānē śuśkadakṣiṅakara ēkaḥ pumān upatasthivān|

VII tasmād adhyāpakāḥ phirūśinaśca tasmin dōsamārōpayituṁ sa viśrāmavārē tasya svāsthyaṁ karōti navēti pratīkṣitumārēbhīrē|

VIII tadā yīśustēśāṁ cintāṁ viditvā taṁ śuśkakaram pumāṁsaṁ prōvāca, tvamutthāya madhyasthānē tiṣṭha|

IX tasmāt tasmīn utthitavati yīśustān vyājahāra, yuṣmān imām kathām pṛcchāmi, viśrāmavārē hitam ahitam vā, prāṇarakṣaṇām prāṇanāśanaṁ vā, ēteṣāṁ kiṁ karmmakaraṇīyam?

X paścāt caturdikṣu sarvvān vilōkya taṁ mānavāṁ babhāṣē, nijakaraṁ prasāraya; tatastēna tathā kṛta itarakaravat tasya hastaḥ svasthōbhavat|

XI tasmāt tē pracaṇḍakōpānvitā yīśuṁ kiṁ kariṣyantīti parasparaṁ pramantritāḥ|

XII tataḥ paraṁ sa parvvatamāruhyēśvaramuddīśya prārthayamānaḥ kṛtsnām rātrīm yāpitavān|

XIII atha dinē sati sa sarvvān śiṣyān āhūtavān teṣāṁ madhyē

XIV pitaranāmnā khyātaḥ śimōn tasya bhrātā āndriyaśca yākūb yōhan ca philip barthalamayaśca

XV mathiḥ thōmā ālphiyasya putrō yākūb jvalantanāmnā khyātaḥ śimōn

XVI ca yākūbō bhrātā yihūdāśca taṁ yaḥ parakarēṣu samarpayīṣyati sa iṣkarīyōtīyayihūdāścāitān dvādaśa janān manōnītān kṛtvā sa jagrāha tathā prērita iti teṣāṁ nāma cakāra|

XVII tataḥ paraṁ sa taiḥ saha parvvatādavaruhya upatyakāyām tasthau tatastasya śiṣyasaṅghō yihūdādēśād yirūśālamaśca sōraḥ sīdōnaśca jaladhē rōdhasō jananihāśca ētya tasya kathāśravaṇārtham rōgamuktyarthañca tasya samīpē tasthuḥ|

XVIII amēdhyabhūtagrastāśca tannikaṭamāgatya svāsthyāṁ prāpuḥ|

XIX sarvvēṣāṁ svāsthyakaraṇaprabhāvasya prakāśitatvāt sarvvē lōkā ētya taṁ spraṣṭuṁ yētirē|

XX paścāt sa śiṣyān prati dṛṣṭīm kutvā jagāda, hē daridrā yūyaṁ dhanyā yata īśvarīyē rājyē v'o'dhikārōsti|

XXI hē adhunā kṣudhitalōkā yūyaṁ dhanyā yatō yūyaṁ tarpsyatha; hē iha rōdinō janā yūyaṁ dhanyā yatō yūyaṁ hasiṣyatha|

XXII yadā lōkā manuṣyasūnō rnāmahētō ryuṣmān ṛṅṅtiṣyantē pṛthak kṛtvā nindiṣyanti, adhamāniva yuṣmān svasamīpād dūrīkariṣyanti ca tadā yūyaṁ dhanyāḥ|

XXIII svargē yuṣmākaṁ yathēṣṭam phalaṁ bhaviṣyati, ētadartham tasmīn dinē prōllasata ānandēna nṛtyata ca, teṣāṁ pūrvvapuruṣāśca bhaviṣyadvādīnaḥ prati tathaiva vyavāharan|

XXIV kintu hā hā dhanavantō yūyaṁ sukham prāpnuta| hanta paritṛptā yūyaṁ kṣudhitā bhaviṣyatha;

XXV iha hasantō yūyaṁ vata yuṣmābhiḥ śōcitavyāṁ rōditavyañca|

XXVI sarvvailākai ryuṣmākaṁ sukhyātau kṛtāyām yuṣmākaṁ durgati rbhaviṣyati yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣā mṛṣābhaviṣyadvādīnaḥ prati tadvat kṛtavantaḥ|

XXVII hē śrōtārō yuṣmābhyamaharṁ kathayāmi, yūyaṁ śatruṣu priyadhvaṁ yē ca yuṣmān dviṣanti teṣāmapī hitam kuruta|

XXVIII yē ca yuṣmān śapanti tēbhya āśiṣam datta yē ca yuṣmān avamanyantē teṣāṁ maṅgalaṁ prārthayadhvaṁ|

XXIX yadi kaścit tava kapolē capēṭāghātaṁ karōti tarhi taṁ prati kapōlam anyāṁ parāvarttya sammukhikuru punaśca yadi kaścit tava gātriyavastraṁ harati tarhi taṁ paridhēyavastraṁ api grahituṁ mā vāraya|

XXX yastvām yācatē tasmai dēhi, yaśca tava sampattiṁ harati taṁ mā yācasva|

XXXI parēbhyaḥ svān prati yathācaraṇam apēkṣadhvē parān prati yūyamapi tathācarata|

XXXII yē janā yuṣmāsu priyantē kēvalam tēṣu priyamāṇēṣu yuṣmākaṁ kiṁ phalam? pāpilōkā api svēṣu priyamāṇēṣu priyantē|

XXXIII yadi hitakāriṇa ēva hitam kurutha tarhi yuṣmākaṁ kiṁ phalam? pāpilōkā api tathā kurvanti|

XXXIV yēbhya ṛṇapariśodhasya prāptipratyāśāstē kēvalam tēṣu ṛṇē samarpitē yuṣmākaṁ kiṁ phalam? punaḥ prāptyāśayā pāpilōkā api pāpījanēṣu ṛṇam arpayanti|

XXXV atō yūyam ripuṣvapi priyadhvam, parahitam kuruta ca; punaḥ prāptyāśām tyaktvā ṛṇamarpayata, tathā kṛtē yuṣmākaṁ mahāphalam bhaviṣyati, yūyaṅca sarvvapradhānasya santānā iti khyatim prāpsyatha, yatō yuṣmākaṁ pitā kṛtaghnānām durvṛtānāṅca hitamācarati|

XXXVI ata ēva sa yathā dayālu ryūyamapi tādrśā dayālavō bhavata|

XXXVII aparaṅca parān dōṣiṇō mā kuruta tasmād yūyam dōṣikṛtā na bhaviṣyatha; adaṇḍyān mā daṇḍayata tasmād yūyamapi daṇḍān na prāpsyatha; parēṣām dōṣān kṣamadhvam tasmād yuṣmākamapi dōṣāḥ kṣamiṣyantē|

XXXVIII dānānidatta tasmād yūyam dānāni prāpsyatha, varaṅca lōkāḥ parimānapātraṁ pradalya saṅcālya prōṅcālya paripūrya yuṣmākaṁ krōḍēṣu samarpayīṣyanti; yūyam yēna parimāṇēna parimātha tēnaiva parimāṇēna yuṣmatkṛtē parimāsyatē|

XXXIX atha sa tēbhyō dṛṣṭāntakathāmakathayat, andhō janaḥ kimandham panthānam darśayitum śaknōti? tasmād ubhāvapi kiṁ garttē na patiṣyataḥ?

XL gurōḥ śiṣyō na śrēṣṭhaḥ kintu śiṣyē siddhē sati sa gurutulyō bhavitum śaknōti|

XLI aparaṅca tvam svacaḥṣuṣi nāsām adṛṣṭvā tava bhrātuṣcaḥṣuṣi yattṛṇamasti tadēva kutaḥ paśyami?

XLII svacaḥṣuṣi yā nāsā vidyatē tām ajñātvā, bhrāstava nētrāt ṛṇam bahiḥ karōmīti vākyam bhrātaram katham vaktum śaknōsi? hē kapaṭin pūrvam svanayanāt nāsām bahiḥ kuru tatō bhrātuṣcaḥṣuṣastṛṇam bahiḥ karttum sudṛṣṭim prāpsyasi|

XLIII anyaṅca uttamastaruḥ kadāpi phalamanuttamaṁ na phalati, anuttamataruṣca phalamuttamaṁ na phalati kāraṇādataḥ phalaistaravō jñāyantē|

XLIV kaṅṭhakipādapāt kōpi uḍumbaraphalāni na pātayati tathā śṛḡalakōlivṛkṣādapi kōpi drākṣāphalam na pātayati|

XLV tadvat sādhuḥlōkō'ntaḥkaraṇarūpāt subhāṇḍāgarād uttamāni dravyāni bahiḥ karōti, duṣṭō lōkaścāntaḥkaraṇarūpāt kubhāṇḍāgarāt kutsitāni dravyāni nirmamayati yatō'ntaḥkaraṇānām pūrṇabhāvānurūpāni vacāmsi mukhānnirgacchanti|

XLVI aparaṅca mamājñānurūpaṁ nācaritvā kutō mām prabhō prabhō iti vadatha?

XLVII yaḥ kaścin mama nikaṭam āgatya mama kathā niśamya tadanurūpaṁ karmma karōti sa kasya sadṛśō bhavati tadahaṁ yuṣmān jñāṅpayāmi|

XLVIII yō janō gabhīram khanitvā pāṣānasthalē bhittim nirmāya svagrham racayati tēna saha tasyōpamā bhavati; yata āplāvijalamētya

tasya mülē vēgēna vahadapi tadgēham lādayitum na śaknōti yatastasya bhittih pāśānōpari tiṣṭhati|

XLIX kintu yaḥ kaścīn mama kathāḥ śrutvā tadanurūpaṁ nācarati sa bhittim vinā mṛ[ ]dupari gṛhanirmatrā samānō bhavati; yata āplāvijalamāgatyā vēgēna yadā vahati tadā tadgṛham patati tasya mahat patanaṁ jāyatē|

VII

I tataḥ paraṁ sa lōkānām karṇagōcarē tān sarvvān upadeśān samāpya yadā kapharnāhūmpuraṁ praviśati

II tadā śatasēnāpatēḥ priyadāsa ekō mṛtakalpaḥ piḍita āsīt|

III ataḥ sēnāpati ryiśō rvarttām niśamya dāsasyārōgyakaraṇāya tasyāgamanārthaṁ vinayakaraṇāya yihūdiyān kiyataḥ prācaḥ prēṣayāmāsa|

IV tē yīśorantikāṁ gatvā vinayātisayaṁ vaktumārēbhīrē, sa sēnāpati rbhavatōnugrahaṁ prāptum arhati|

V yataḥ sōsmajjātiyēṣu lōkēṣu priyatē tathāsmatkṛtē bhajanagēham nirmmitavān|

VI tasmād yīśustaiḥ saha gatvā nivēśanasya samīpaṁ prāpa, tadā sa śatasēnāpati rvakṣyamāṇavākyaṁ taṁ vaktum bandhūn prāhiṇōt| hē prabhō svayaṁ śramō na kartavyō yad bhavatā madgēhamadhyē pādārpaṇaṁ kriyēta tadapyahaṁ nārḥāmi,

VII kiñcāhaṁ bhavatsamīpaṁ yātumapi nātmanaṁ yōgyaṁ budhdhāvān, tatō bhavān vākyaṁmātraṁ vadatu tēnaiva mama dāsaḥ svasthō bhaviṣyati|

VIII yasmād ahaṁ parādhīnōpi mamādhīnā yaḥ sēnāḥ santi tāsām ēkajanaṁ prati yāhīti mayā prōktē sa yāti; tadanyaṁ prati āyāhīti prōktē sa āyāti; tathā nijadāsaṁ prati ētat kurvviti prōktē sa tadēva karōti|

IX yīśuridaṁ vākyaṁ śrutvā vismayaṁ yayau, mukhaṁ parāvartya paścādvarttinō lōkān babhāṣē ca, yuṣmānahaṁ vadāmi isrāyēlō vaṁśamadhyēpi viśvāsamīdṛṣāṁ na prāpnavaṁ|

X tatastē prēṣitā gṛhaṁ gatvā taṁ piḍitaṁ dāsaṁ svasthaṁ dadṛṣuḥ|

XI parē'hani sa nāyīnākhyāṁ nagaraṁ jagāma tasyānēkē śiṣyā anyē ca lōkāstēna sārddhaṁ yauḥ|

XII tēṣu tannagarasya dvārasannidhiṁ prāptēṣu kiyantō lōkā ēkaṁ mṛtamanujaṁ vahantō nagarasya bahiryānti, sa tanmāturēkaputrastanmātā ca vidhavā; tayā sārddhaṁ tannagariyā bahavō lōkā āsan|

XIII prabhustām vilōkya sānukampaḥ kathayāmāsa, mā rōdih| sa samīpamitvā khaṭvām pasparśa tasmād vāhakāḥ sthagitāstamyuḥ;

XIV tadā sa uvāca hē yuvamaṇuṣya tvamuttiṣṭha, tvāmahaṁ ājñāpayāmi|

XV tasmāt sa mṛtō janastatkṣaṇamutthāya kathāṁ prakathitaḥ; tatō yīśustasya mātari taṁ samarpayāmāsa|

XVI tasmāt sarvvē lōkāḥ śaśānkīrē; ekō mahābhaviṣyadvādī madhyē'smākam samudait, īśvaraśca svalōkānavagṛhlāt kathāmimām kathayitvā īśvaraṁ dhanyaṁ jagaduḥ|

XVII tataḥ paraṁ samastaṁ yihūdādēśaṁ tasya caturdiksthadēśaṁca tasyaitakīrtti rvyānaśē|

XVIII tataḥ paraṁ yōhanaḥ śiṣyēṣu taṁ tadvṛttāntaṁ jñāpitavatsu

IX sa svasīṣyānām dvau janāvāhūya yīsum̐ prati vakṣyamānaṃ vākyam̐ vaktum̐ prēṣayāmāsa, yasyāgamanam̐ apēkṣya tiṣṭhāmō vayam̐ kim̐ sa ēva janastvam̐? kim̐ vayamanyamapēkṣya sthāsyaṃmah?

XX paścāttau mānavau gatvā kathayāmāsatuḥ, yasyāgamanam̐ apēkṣya tiṣṭhāmō vayam̐, kim̐ saēva janastvam̐? kim̐ vayamanyamapēkṣya sthāsyaṃmah? kathāmimām̐ tubhyaṃ kathayitum̐ yōhan̐ majjaka āvām̐ prēṣitavān|

XXI tasmin̐ danḍē yīśūrōgiṇō mahāvyaḍhimatō duṣṭabhūtagrastām̐śca bahūn̐ svasthān̐ kṛtvā, anēkāndhēbhyaścakṣum̐ṣi dattvā pratyuvāca,

XXII yuvām̐ vrajatam̐ andhā nētrāṇi khañjāścaraṇāni ca prāpnuvanti, kuṣṭhināḥ pariṣkriyantē, badhirāḥ śravaṇāni mṛtāśca jīvanāni prāpnuvanti, daridrāṇām̐ samīpēṣu susam̐vīdah̐ pracāryyatē, yaṃ prati vighnasvarūpōham̐ na bhavāmi sa dhanyaḥ,

XXIII ētāni yāni paśyathaḥ śmṛthaśca tāni yōhanam̐ jñāpayatam|

XXIV tayō rdūtayō rगतayōḥ satō ryōhani sa lōkān̐ vaktumupacakramē, yūyam̐ madhyēprāntaram̐ kim̐ draṣṭum̐ nīragamata? kim̐ vāyunā kampītam̐ naḍam̐?

XXV yūyam̐ kim̐ draṣṭum̐ nīragamata? kim̐ sūkṣmavastraparidhāyinaṃ kamapi naram̐? kintu yē sūkṣmamṛduvastrāṇi paridadhati sūttamāni dravyāṇi bhuñjatē ca tē rājadhāniṣu tiṣṭhanti|

XXVI tarhi yūyam̐ kim̐ draṣṭum̐ nīragamata? kimēkaṃ bhaviṣyadvādinam̐? tadēva satyam̐ kintu sa pumān̐ bhaviṣyadvādinōpi śrēṣṭha ityahaṃ yuṣmān̐ vadāmi;

XXVII paśya svakīyadūtantu tavāgra prēṣayāmyaham̐| gatvā tvadiyamārgantu sa hi pariṣkariṣyati| yadarthē lipiriyam̐ āstē sa ēva yōhan|

XXVIII atō yuṣmānahaṃ vadāmi striyā garbbhajātānām̐ bhaviṣyadvādinām̐ madhyē yōhanō majjakāt śrēṣṭhaḥ kōpi nāsti, tatrāpi īsarasya rājyē yaḥ sarvvasmāt kṣudrah̐ sa yōhanōpi śrēṣṭhaḥ|

XXIX aparāṇca sarvvē lōkāḥ karamaṅcāyinaśca tasya vākyaṇi śrutvā yōhanā majjanēna majjitāḥ paramēśvarām̐ nirdōṣam̐ mēnirē|

XXX kintu phirūśinō vyavasthāpakāśca tēna na majjitāḥ svān̐ pratiśvarasyōpadēśam̐ niṣphalam̐ akurvvan|

XXXI atha prabhuḥ kathayāmāsa, idānīntanajanān̐ kēnōpamāmi? tē kasya sadṛśāḥ?

XXXII yē bālakā vipaṇyam̐ upaviśya parasparam̐ āhūya vākyamidaṃ vadanti, vayam̐ yuṣmākām̐ nikaṭē vaṃśīravādiṣma, kintu yūyam̐ nānarttiṣṭa, vayam̐ yuṣmākām̐ nikaṭa arōdiṣma, kintu yuyam̐ na vyalapiṣṭa, bālakaiṛētādṛśaistēśam̐ upamā bhavati|

XXXIII yatō yōhan̐ majjaka āgatya pūpaṃ nākhādat drākṣārasaṅca nāpivat tasmād̐ yūyam̐ vadatha, bhūtagrastōyam|

XXXIV tataḥ param̐ mānavasuta āgatya khādadaḍapivaṅca tasmād̐ yūyam̐ vadatha, khādakaḥ surāpaścāṅḍalapāpinām̐ bandhurekō janō dṛṣyatām|

XXXV kintu jñāninō jñānam̐ nirdōṣam̐ viduḥ|

XXXVI paścādēkaḥ phirūśi yīsum̐ bhōjanāya nyamantrayat tataḥ sa tasya ḡḥam̐ gatvā bhōktumupaviṣṭaḥ|

XXXVII ētarhi tatphirūśinō ḡḥē yīsu rbhēktum̐ upāvēkṣit tacchrutvā tannagaravāsinī kāpi duṣṭā nārī paṅḍaraprastarasya sampuṭakē sugandhitailam̐ āniya

XXXVIII tasya paścāt pādayōḥ sannidhau tasyau rudatī ca nētrāmbubhistasya caraṇau prakṣālya nijakacairamārksīt, tatastasya caraṇau cumbitvā tēna sugandhitailēna mamarda|

XXXIX tasmāt sa nimantrayitā phirūśī manasā cintayāmāsa, yadyayaṁ bhaviṣyadvādī bhavēt tarhi ēnaṁ spr̥ṣati yā strī sā kā kidr̥śī cēti jñātum śaknuyāt yataḥ sā duṣṭā|

XL tadā yāṣustaṁ jagāda, hē śimōn tvām prati mama kiñcid vaktavya-masti; tasmāt sa babhāṣē, hē gurō tad vadatu|

XLI ekōttamarnāsyā dvāvadhamaṛṇāvastām, tayōrēkaḥ pañcaśātāni mudrāpādān aparāśca pañcaśāt mudrāpādān dhārayāmāsa|

XLII tadanantaram̐ tayōḥ śōdhyābhāvāt sa uttamarnastayō r̥ṇē cakṣamē; tasmāt tayōrdvayōḥ kastasmin prēṣyatē bahu? tad brūhi|

XLIII śimōn pratyuvāca, mayā budhyatē yasyādhikam̐ ṛṇaṁ cakṣamē sa iti; tadō yīṣustaṁ vyājahāra, tvām yathārthaṁ vyacārayaḥ|

XLIV atha tām nārīm̐ prati vyāghuṭhya śimōnamavōcat, strīmimām̐ paśyasi? tava ḡṛhē mayyāgatē tvām pādaprakṣālanārthaṁ jalān nādāḥ kintu yōśidēṣā nayanajalai rmama pādaḥ prakṣālya kēsairamārksīt|

XLV tvām mām̐ nācumbih̐ kintu yōśidēṣā svīyāgamanādārabhya madiyapādaḥ cumbitum̐ na vyaram̐sta|

XLVI tvañca madiyōttamāṅgē kiñcidapi tailaṁ nāmardih̐ kintu yōśidēṣā mama caraṇau sugandhitailēnāmarddit|

XLVII atastvām̐ vyāharāmi, ētasyā bahu pāpamakṣamyata tatō bahu priyatē kintu yasyālpapāpam̐ kṣamyatē sōlpam̐ priyatē|

XLVIII tataḥ paraṁ sa tām̐ babhāṣē, tvadiyam̐ pāpamakṣamyata|

XLIX tadā tēna sārddham̐ yē bhōktum upavivisustē parasaram̐ vak-tumārēbhīrē, ayam̐ pāpam̐ kṣamatē ka ēṣaḥ?

L kintu sa tām̐ nārīm̐ jagāda, tava viśvasastvām̐ paryatrāsta tvām̐ kṣēmēṇa vraja|

VIII

I aparāñca yīśu rdvādaśabhiḥ śīṣyaiḥ sārddham̐ nānānagarēṣu nānāgrāmēṣu ca gacchan iśvarīyarājatvasya susamvādam̐ pracārayitum̐ prārēbhē|

II tadā yasyāḥ sapta bhūtā niragacchan sā magdalīnīti vikhyātā mariyam̐ hērōdrājasya ḡṛhādhipatēḥ hōṣē rbhāryyā yōhanā śūsānā

III prabhṛtayō yā bahvyaḥ striyaḥ duṣṭabhūtebhyō rōgēbhyaśca muktāḥ satyō nijavibhūtī rvyayitvā tamasēvanta, tāḥ sarvvastēna sārddham̐ āsan|

IV anantaram̐ nānānagarēbhyō bahavō lōkā āgatya tasya samīpē'milan, tadā sa tēbhya ekām̐ dr̥ṣṭāntakathām̐ kathayāmāsa| ekāḥ kṛṣībalo bījāni vaptum̐ bahirjagāma,

V tatō vapanakālē katipayāni bījāni mārgapārsvē pētuḥ, tatastāni pādatalai rdalitāni pakṣibhi rbhaksītāni ca|

VI katipayāni bījāni pāṣānasthalē patitāni yadyapi tānyaṅkuritāni tathāpi rasābhāvāt śuśuṣuḥ|

VII katipayāni bījāni kaṅṭakivanamadyē patitāni tataḥ kaṅṭakivanāni samvṛddhya tāni jagrasuḥ|

VIII tadanyāni katipayabijāni ca bhūmyāmuttamāyām pētustatastānyaṅkurayitvā śataguṇāni phalāni phēluḥ| sa imā kathām kathayitvā prōccaiḥ prōvāca, yasya śrōtuṃ śrōtrē staḥ sa śṅṅōtu|

X tataḥ paraṃ śiṣyāstaṃ papracchurasya dṛṣṭāntasya kiṃ tātparityaṃ?

X tataḥ sa vyājahāra, īsvariyarājyasya guhyāni jñātuṃ yuṣmabhyamadhikārō dīyatē kintvanyē yathā dṛṣṭvāpi na paśyanti śrutvāpi na budhyantē ca tadarthaṃ tēṣāṃ purastāt tāḥ sarvvāḥ kathā dṛṣṭāntēna kathyantē|

XI dṛṣṭāntasyābhiprāyaḥ, īsvariyakathā bijasvarūpā|

XII yē kathāmātraṃ śṅṅvanti kintu paścād viśvasya yathā paritrānaṃ na prāpnuvanti tadāśayēna śaitānētya hṛdayātṛ tām kathām apaharati ta ēva mārgapārśvabhūmisvarūpāḥ|

XIII yē kathām śrutvā sānandaṃ gṛhlanti kintvabaddhamūlatvāt svalpakālamātraṃ pratītya parikṣākālē bhraśyanti taēva pāṣāṇabhūmisvarūpāḥ|

XIV yē kathām śrutvā yānti viṣayacintāyām dhanalōbhēna ēhikasukhē ca majjanta upayuktaphalāni na phalanti ta ēvōptabījakaṅṅakibhūmisvarūpāḥ|

XV kintu yē śrutvā saralaiḥ śuddhaiścāntaḥkaraṇaiḥ kathām gṛhlanti dhairyyam avalambya phalānyutpādayanti ca ta ēvōttamamṛtsvarūpāḥ|

XVI aparāṅca pradīpaṃ prajvālya kōpi pātreṇa nācchādayati tathā khaṭvādhōpi na sthāpayati, kintu dipādhārōparyyēva sthāpayati, tasmāt pravēśakā dīptiṃ paśyanti|

XVII yanna prakāśaiṣyatē tādṛg aprakāśitaṃ vastu kimapi nāsti yacca na suvyaktaṃ pracāraiṣyatē tādṛg gṛptaṃ vastu kimapi nāsti|

XVIII atō yūyaṃ kēna prakārēṇa śṅṅnutha tatra sāvadhānā bhavata, yasya samīpē barddhatē tasmai punardāsyatē kintu yasyāśrayē na barddhatē tasya yadyadasti tadapi tasmāt nēṣyatē|

XIX aparāṅca yīśō rmātā bhrātaraśca tasya samīpaṃ jigamiṣavaḥ

XX kintu janatāsambādhāt tatsannidhiṃ prāptuṃ na śēkuḥ| tatpaścāt tava mātā bhrātaraśca tvāṃ sāksāt cikirṣantō bahiṣṭṭhanatiti vārttayāṃ tasmai kathitāyām

XXI sa pratyuvāca; yē janā īsvarasya kathām śrutvā tadanurūpamācaranti taēva mama mātā bhrātaraśca|

XXII anantaraṃ ēkadā yīśuḥ śiṣyaiḥ sārddham nāvamāruhya jagāda, āyāta vayaṃ hradasya pārāṃ yāmaḥ, tatastē jagmuḥ|

XXIII tēṣu naukāṃ vāhayatsu sa nidadrau;

XXIV athākasmāt prabalajhañbhāṣagamād hradē naukāyām taraṅgairācchannāyām vipat tān jagrāsa| tasmād yīśōrantikaṃ gatvā hē gurō hē gurō prāṇā nō yāntiti gaditvā taṃ jāgarayāmbabhūvuḥ| tadā sa utthāya vāyuṃ taraṅgāmśca tarjayāmāsa tasmādubhau nivṛtya sthirau babhūvatuḥ|

XXV sa tān babhāṣē yuṣmākaṃ viśvāsaḥ ka? tasmāttē bhītā vismitāśca parasparaṃ jagaduḥ, ahō kiṅṅgayaṃ manujaḥ pavanaṃ pānīyaṅcādiśati tadubhayaṃ tadādēśaṃ vahati|

XXVI tataḥ paraṃ gālilpradēśasya sammukhasthagidēriyapradēśē naukāyām lagantyām taṭē'varōhamāvād

XXVII bahutithakālaṁ bhūtagrasta ēkō mānuṣaḥ purādāgatya taṁ sāksāccakāra| sa manuṣo vāso na paridadhat gr̥hē ca na vasaṁ kēvalaṁ śmaśānam adhyuvāsa|

XXVIII sa yīśuṁ dṛṣṭvaiva cīcchabdaṁ cakāra tasya sammukhē patitvā prōccairjagāda ca, hē sarvvapradhānēsvarasya putra, mayā saha tava kaḥ sambandhaḥ? tvayi vinayaṁ karōmi māṁ mā yātaya|

XXIX yataḥ sa taṁ mānuṣaṁ tyaktvā yātum amēdhyabhūtam ādidēśa; sa bhūtastaṁ mānuṣaṁ asaḥ dādadhāra tasmāllōkāḥ śṛṅghalēna nigaḍēna ca babandhuḥ; sa tad bhaṁktvā bhūtavaśatvāt madhyēprāntaraṁ yayau|

XXX anantaraṁ yīśustaṁ papraccha tava kinnāma? sa uvāca, mama nāma bāhinō yatō bahavō bhūtāstamāśīśriyuh|

XXXI atha bhūtā vinayēna jagaduḥ, gabhīraṁ garttaṁ gantuṁ mājñāpayāsmān|

XXXII tadā parvvatōpari varāhavrajaścarati tasmād bhūtā vinayēna prōcuḥ, amuṁ varāhavrajam āśrayitum asmān anujānihi; tataḥ sōnujajñau|

XXXIII tataḥ paraṁ bhūtāstaṁ mānuṣaṁ vihāya varāhavrajam āśīśriyuh varāhavrajaśca tatksaṇāt kaṭakēna dhāvāntō hradē prāṇān vijḥuḥ|

XXXIV tad dṛṣṭvā sūkararakṣakāḥ palāyamānā nagaraṁ grāmaṅca gatvā tatsarvvavṛttāntaṁ kathayāmāsuḥ|

XXXV tataḥ kiṁ vṛttam ētaddarśanārthaṁ lōkā nirgatya yīśoḥ samīpaṁ yayuḥ, taṁ mānuṣaṁ tyaktabhūtaṁ parihitavastraṁ svasthamānuṣavad yīśōcaraṇasannidhau sūpaviśantaṁ vilōkya bibhyuḥ|

XXXVI yē lōkāstasya bhūtagrastasya svāsthyakaraṇaṁ dadṛṣuste tēbhyaḥ sarvvavṛttāntaṁ kathayāmāsuḥ|

XXXVII tadanantaraṁ tasya gidēriyapradēśasya caturdiksthā bahavō janā atitratā vinayēna taṁ jagaduḥ, bhavān asmākaṁ nikaṭād vrajatu tasmāt sa nāvamāruhya tatō vyāghuṭya jagāma|

XXXVIII tadānīm tyaktabhūtamanujastēna saha sthātuṁ prārthayāñcakrē

XXXIX kintu tadarthaṁ īśvaraḥ kīdṛṅmahākarmma kṛtavān iti nivēśanaṁ gatvā vijñāpaya, yīśuḥ kathāmētāṁ kathayitvā taṁ visasarja| tataḥ sa vrajitvā yīśustadarthaṁ yanmahākarmma cakāra tat purasya sarvvatra prakāśayitum prārēbhē|

XL atha yīśau parāvṛtyāgatē lōkāstaṁ ādareṇa jagṛhu ryasmāttē sarvvē tamapēkṣāñcakrirē|

XLI tadanantaraṁ yāyīrnāmnō bhajanagēhasyaikōdhipa āgatya yīśōcaraṇayōḥ patitvā svanivēśanāgamanārthaṁ tasmin vinayaṁ cakāra,

XLII yatastasya dvādaśavarṣavayaskā kanyaikāsīt sā mṛtakalpābhavat| tatastasya gamanakālē mārḡē lōkānām mahān samāgamō babhūva|

XLIII dvādaśavarṣāṇi pradaraṛōgagrastā nānā vaidyaisīcikitsitā sarvvasaṁ vyayitvāpi svāsthyān na prāptā yā yōṣit sā yīśoḥ paścādāgatya tasya vastragranthīm pasparśa|

XLIV tasmāt tatksaṇāt tasyā raktasrāvō ruddhaḥ|

XLV tadānīm yīśuravadat kēnāhaṁ spṛṣṭaḥ? tatō'nekairanaṅgīkṛtē pitarastasya saṅgīnaścāvadan, hē gurō lōkā nikaṭasthāḥ santastava dēhē gharṣayanti, tathāpi kēnāhaṁ spṛṣṭaiti bhavān kutaḥ pṛcchati?

XLVI yīsuḥ kathayāmāsa, kēnāpyahaṁ spṛṣṭō, yatō mattaḥ śakti rnrir-gatēti mayā nīscitamajñāyi|

XLVII tadā sā nārī svayaṁ na guptēti viditvā kampamānā satī tasya sammukhē papāta; yēna nimittēna taṁ pasparśa sparśamātrācca yēna prakārēṇa svasthābhavat tat sarvvaṁ tasya sākṣādācakhya|

XLVIII tataḥ sa tām jagāda hē kanyē susthīrā bhava, tava viśvāsastvām svasthām akārṣit tvam kṣēmēṇa yāhi|

XLIX yīśōrētadvākyavadanakālē tasyādhipatē rnvēśanāt kaścillōka āgatya taṁ babhāṣē, tava kanyā mṛtā guruṁ mā kliśāna|

L kintu yīśustadākarmyādhipatiṁ vyājahāra, mā bhaiṣiḥ kēvalaṁ viśvasiḥi tasmāt sā jivīṣyati|

LI atha tasya nivēśanē prāptē sa pitaraṁ yōhanaṁ yākūbañca kanyāyā mātaraṁ pitarañca vinā, anyam kañcana pravēṣṭuṁ vārayāmāsa|

LII aparāñca yē rudanti vilapanti ca tān sarvvnān janān uvāca, yūyaṁ mā rōdiṣṭa kanyā na mṛtā nidrāti|

LIII kintu sā nīscitaṁ mṛtēti jñātvā tē tamupajahasuḥ|

LIV paścāt sa sarvvnān bahiḥ kṛtvā kanyāyāḥ karau dhṛtvājuhuvē, hē kanyē tvamuttiṣṭha,

LV tasmāt tasyāḥ prāṇēṣu punarāgatēṣu sā tatkṣaṇād uttasyau| tadānīm tasyai kiñcid bhakṣyaṁ dātum ādidēśa|

LVI tatatasyāḥ pitarau vismayaṁ gatau kintu sa tāvādidēśa ghaṭanāyā ētasyāḥ kathāṁ kasmaicidapi mā kathayataṁ|

IX

I tataḥ paraṁ sa dvādaśaśiṣyānāhūya bhūtān tyājayitum rōgān pratikarttuñca tēbhyaḥ śaktimādhipatyañca dadau|

II aparāñca īśvarīyarājyasya susaṁvādaṁ prakāśayitum rōgināmārōgyaṁ karttuñca prēraṇakālē tān jagāda|

III yātrārthaṁ yaṣṭi rvastrapuṭakaṁ bhakṣyaṁ mudrā dvtiṣyavastram, ēśāṁ kimapi mā gṛhlita|

IV yūyañca yannivēśanaṁ praviśatha nagaratyāgaparyyanataṁ tan-nivēśanē tiṣṭhata|

V tatra yadi kasyacit purasya lōkā yuṣmākamātithyaṁ na kurv-vanti tarhi tasmānnagarād gamanakālē tēṣāṁ viruddhaṁ sākṣyārthaṁ yuṣmākaṁ padadhūliḥ sampātayata|

VI atha tē prasthāya sarvvatra susaṁvādaṁ pracārayitum pīditān svasthān karttuñca grāmēṣu bhramitum prārēbhīrē|

VII ētarhi hērōd rājā yīśōḥ sarvvakarmmaṇām vārttām śrutvā bhṛṣāmudvivijē

VIII yataḥ kēcidūcuryōhan śmaśānādudatiṣṭhat| kēcidūcuḥ, ēliyō darśanaṁ dattavān; ēvamanyalōkā ūcuḥ pūrvvīyaḥ kaścīd bhaviṣyadvādī samutthitaḥ|

IX kintu hērōduvāca yōhanaḥ śīrō'hamachinadam idānīm yasyēdṛkkarmmaṇām vārttām prāpnōmi sa kaḥ? atha sa taṁ draṣṭum aicchat|

X anantaraṁ prēritāḥ pratyāgatya yāni yāni karmmaṇi cakrustāni yīśavē kathayāmāsuḥ tataḥ sa tān baitsaidānāmakanagarasya vijanaṁ sthānaṁ nītvā guptaṁ jagāma|

XI paścāl lōkāstad viditvā tasya paścād yayuḥ; tataḥ sa tān nayan īsarīyārāḥyasya prasaṅgamuktavān, yeṣāṃ cikitsayā prayōjanam āsit tān svasthān cakāra ca|

XII aparāñca divāvasannē sati dvādaśaśiṣyā yīśōrantikam ētya kathayāmāsuḥ, vayamatra prāntarasthānē tiṣṭhāmaḥ, tatō nagarāṇi grāmāṇi gatvā vāsasthānāni prāpya bhakṣyadravyāṇi krētum jananivaham bhavān viṣṭjatu|

XIII tadā sa uvāca, yūyamēva tān bhējayadhvam; tatastē prōcurasmākaṃ nikaṭē kēvalaṃ pañca pūpā dvau matsyau ca vidyantē, ataēva sthānantaram itvā nimittamētēṣāṃ bhakṣyadravyēṣu na krītēṣu na bhavati|

XIV tatra prāyēṇa pañcasahasrāṇi puruṣā āsan|

XV tadā sa śiṣyān jagāda pañcāśat pañcāśajjanaiḥ paṃktikṛtya tānupavēśayata, tasmāt tē tadanusārēṇa sarvvālōkānupavēśayāpāsuḥ|

XVI tataḥ sa tān pañca pūpān mīnadvayañca gṛhītvā svargaṃ vilōkyēśvaraguṇān kīrttayāñcakrē bhāñktā ca lōkēbhyaḥ parivēṣaṇārthaṃ śiṣyēṣu samarpayāmbabhūva|

XVII tataḥ sarvvē bhuktvā tṛptīm gatā avasiṣṭānāñca dvādaśa ḍallakān saṃjagrūhuḥ|

XVIII athaikadā nirjanē śiṣyaiḥ saha prārthanākālē tān papraccha, lōkā mām kaṃ vadanti?

XIX tatastē prācuḥ, tvām yōhanmajjakaṃ vadanti; kēcit tvām ēliyaṃ vadanti, pūrvvakālikah kaścīd bhaviṣyadvādī śmaśānād udatiṣṭhad ityapi kēcid vadanti|

XX tadā sa uvāca, yūyaṃ mām kaṃ vadatha? tataḥ pitara uktavān tvam īsarābhīṣiktaḥ puruṣaḥ|

XXI tadā sa tān dṛḍhamādīdēśa, kathāmētāṃ kasmaicidapi mā kathayata|

XXII sa punaruvāca, manuṣyaputrēṇa vahuyātānā bhōktavyāḥ prācīnalōkaiḥ pradhānayājakairadhyāpakaiśca sōvajñāya hantavyāḥ kintu tṛṭiyadivasē śmaśānāt tēnotthātavyam|

XXIII aparaṃ sa sarvvānuvāca, kaścīd yadi mama paścād gantum vāñchati tarhi sa svām dāmyatu, dinē dinē kruśāṃ gṛhītvā ca mama paścādāgacchatu|

XXIV yatō yaḥ kaścīd svaprāṇān rirakṣiṣati sa tān hārayiṣyati, yaḥ kaścīn madārthaṃ prāṇān hārayiṣyati sa tān rakṣiṣyati|

XXV kaścīd yadi sarvvam jagat prāpnōti kintu svaprāṇān hārayati svayam vinaṣyati ca tarhi tasya kō lābhaḥ?

XXVI puna ryaḥ kaścīn mām mama vākyam vā lajjāspadaṃ jānāti manuṣyaputrō yadā svasya pituśca pavitrāṇāṃ dūtānāñca tējōbhīḥ parivēṣṭita āgamiṣyati tadā sōpi tam lajjāspadaṃ jñāsyati|

XXVII kintu yuṣmānahaṃ yathārthaṃ vadāmi, īsarīyārājatvam na dṛṣṭavā mṛtyuṃ nāsvādiṣyantē, ētadrśaḥ kiyantō lōkā atra sthanē'pi daṇḍāyamānāḥ santi|

XXVIII etadākhyānakathanāt paraṃ prāyēṇaṣṭasu dinēṣu gatēṣu sa pitaraṃ yōhanaṃ yākūbañca gṛhītvā prārthayitum parvvatamēkaṃ samāruōha|

XXIX atha tasya prārthanakālē tasya mukhākṛtiranyarūpā jātā, tadīyaṃ vastramujjvalāśuklaṃ jātam|

XXX aparāñca mūsā ēliyaścōbhau tējasvinau dṛṣṭau

XXXI tau tēna yirūsālampurē yō mṛtyuḥ sādhiṣyatē tadīyām kathām tēna sārddham kathayitum ārebhātē|

XXXII tadā pitarādayaḥ svasya saṅginō nidrayākṛṣṭā āsan kintu jāgaritvā tasya tejjastēna sārddham uttiṣṭhantau janau ca dadṛṣuḥ|

XXXIII atha tayōrubhayō rgamanakālē pitarō yīsum babbhāṣē, hē gurō'smākām sthānē'smin sthitiḥ sūbhā, tata ēkā tvadarthā, ēkā mūsārthā, ēkā ēliyārthā, iti tisraḥ kutyōsmābhi nrirmmiyantām, imām kathām sa na vicicya kathayāmāsa|

XXXIV aparāṅca tadvākyavadanakālē payōda ēka āgatya tēṣāmupari chāyām cakāra, tatastanmadhyē tayōḥ pravēśāt tē śaśaṅkirē|

XXXV tadā tasmāt payōdād iyamākāśīyā vāṇī nirjagāma, mamāyaṁ priyaḥ putra ētasya kathāyām manō nidhatta|

XXXVI iti śabdē jātē tē yīsumēkākinaṁ dadṛṣuḥ kintu tē tadānīm tasya darśanasya vācamēkāmapi nōktvā manaḥsu sthāpayāmāsuḥ|

XXXVII parē'hani tēṣu tasmācchailād avarūḍhēṣu taṁ sāksāt karttuṁ bahavō lōkā ājagmuḥ|

XXXVIII tēṣām madhyād ēkō jana uccairuvāca, hē gurō aham vinayaṁ karōmi mama putram prati kṛpādṛṣṭim karōtu, mama sa ēvaikaḥ putraḥ|

XXXIX bhūtēna dhṛtaḥ san saṁ prasabham cīcchabdaṁ karōti tanmukhāt phēṇā nirgacchanti ca, bhūta itthaṁ vidāryya kliṣṭvā prāyaśastaṁ na tyajati|

XL tasmāt taṁ bhūtaṁ tyājayitūṁ tava śiṣyasamīpē nyavēdayaṁ kintu tē na śēkuḥ|

XLI tadā yīsuravādīt, rē āviśvāsin vipathagāmin varṁsa katikalān yuṣmābhiḥ saha sthāsyāmyaham yuṣmākam ācaraṇāni ca sahiṣyē? tava putramihānaya|

XLII tatastasminnāgatamātrē bhūtastaṁ bhūmau pātayitvā vidadāra; tadā yīstustamamēdhyāṁ bhūtaṁ tarjayitvā bālakam svastham kṛtvā tasya pitari samarpayāmāsa|

XLIII īśvarasya mahāśaktim imām vilōkya sarvvē camaccakruḥ; itthaṁ yīśōḥ sarvvābhiḥ kriyābhiḥ sarvvairlōkairāścaryyē manyamānē sati sa śiṣyān babbhāṣē,

XLIV kathēyaṁ yuṣmākam karṇēṣu praviśatu, manuṣyaputrō manuṣyānām karēṣu samarpayīṣyatē|

XLV kintu tē tāṁ kathām na bubudhirē, spaṣṭatvābhāvāt tasyā abhiprāyastēṣām bōdhagamyō na babbhūva; tasyā āśayaḥ ka ityapi tē bhayāt praṣṭuṁ na śēkuḥ|

XLVI tadanantaram tēṣām madhyē kaḥ śrēṣṭhaḥ kathāmētām gṛhītvā tē mithō vivādāṁ cakruḥ|

XLVII tatō yīstustēṣām manōbhīprāyaṁ viditvā bālakamēkam gṛhītvā svasya nikaṭē sthāpayitvā tān jagāda,

XLVIII yō janō mama nāmnāsyā bālāsyaātithyaṁ vidadhāti sa mamātithyaṁ vidadhāti, yaśca mamātithyaṁ vidadhāti sa mama prēkakasyātithyaṁ vidadhāti, yuṣmākam madhyēyaḥ svam sarvvasmāt kṣudram jānītē sa ēva śrēṣṭhō bhaviṣyati|

XLIX aparāṅca yōhan vyājahāra hē prabhē[] tava nāmnā bhūtān tyājayantaṁ mānuṣam ēkaṁ dṛṣṭavantō vayaṁ, kintvasmākam apaścād gāmitvāt taṁ nyaṣēdhām| tadānīm yīsuruvāca,

^L tam mā niṣēdhata, yatō yō janōsmākam na vipakṣaḥ sa ēvāsmākam sapakṣō bhavati|

^{LI} anantaram tasyārōhaṇasamaya upasthitē sa sthiracētā yirūśalamam prati yātrām karttuṁ niścityāgrē dūtān prēṣayāmāsa|

^{LII} tasmāt tē gatvā tasya prayōjanīyadravyāṇi saṁgrahītum śomirōṇiyānām grāmam pravivīsuḥ|

^{LIII} kintu sa yirūśalamam nagaram yāti tatō hētō rlōkāstasyātithyam na cakruḥ|

^{LIV} ataēva yākūbyōhanau tasya śiṣyau tad dṛṣṭvā jagadatuḥ, hē prabhō ēliyō yathā cakāra tathā vayamapi kim gaganād āgantum etān bhāsmīkarttuṅca vahnimājñāpayāmaḥ? bhavān kimicchati?

^{LV} kintu sa mukham parāvartya tān tarjayitvā gaditavān yuṣmākam manōbhavaḥ kaḥ, iti yūyam na jānītha|

^{LVI} manujasutō manujānām prāṇān nāsayitum nāgacchat, kintu rakṣitum āgacchat| paścād itaragrāmam tē yayuḥ|

^{LVII} tadanantaram pathi gamanakālē jana ēkastam babhāṣē, hē prabhō bhavān yatra yāti bhavatā sahāhamapi tatra yāsyāmi|

^{LVIII} tadānīm yīṣustamuvāca, gōmāyūnām garttā āsatē, vihāyasyavihagā[nām niḍāni ca santi, kintu mānavatanayasya śiraḥ sthāpayitum sthānam nāsti|

^{LIX} tataḥ param sa itarajanam jagāda, tvaṁ mama paścād ēhi; tataḥ sa uvāca, hē prabhō pūrvvaṁ pitaram śmaśānē sthāpayitum māmādiśatu|

^{LX} tadā yīsuruvāca, mṛtā mṛtān śmaśānē sthāpayantu kintu tvaṁ gatvēśvarīyarājyasya kathām pracāraya|

^{LXI} tatōnyaḥ kathayāmāsa, hē prabhō mayāpi bhavataḥ paścād gaṁsyatē, kintu pūrvvaṁ mama nivēśanasya parijanānām anumatiṁ grahitum ahamādiśyai bhavatā|

^{LXII} tadānīm yīṣustam prōktavān, yō janō lāngalē karamarpayitvā paścāt paśyati sa īśvarīyarājyam nārhati|

X

^I tataḥ param prabhuraparān saptatiśiṣyān niyujya svayam yāni nagarāṇi yāni sthānāni ca gāmiṣyati tāni nagarāṇi tāni sthānāni ca prati dvau dvau janau prahitavān|

^{II} tēbhyaḥ kathayāmāsa ca śasyāni bahūṇi satyam kintu chēdakā alpē; tasmāddhētōḥ śasyakṣētrē chēdakān aparānapi prēṣayitum kṣētrasvāminam prārthayadhvam|

^{III} yūyam yāta, paśyata, vṛkāṇām madhyē mēṣaśavakāniva yuṣmān prahiṇōmi|

^{IV} yūyam kṣudram mahad vā vāsanasamputakam pādukāśca mā gṛhīta, mārgamadyē kamapi mā namata ca|

^V aparāṅca yūyam yad yat nivēśanam praviśatha tatra nivēśanasyāśya maṅgalam bhūyāditi vākyam prathamam vadata|

^{VI} tasmāt tasmin nivēśanē yadi maṅgalapātram sthāsyati tarhi tanmaṅgalam tasya bhaviṣyati, nōcēt yuṣmān prati parāvarttiṣyatē|

^{VII} aparāṅca tē yatkiñcid dāsyanti tadēva bhuktvā pītvā tasminnivēśanē sthāsyatha; yataḥ karmmakārī janō bhṛtim arhati; gṛhād gṛham mā yāsyatha|

VIII anyacca yuṣmāsu kimapi nagaram̄ praviṣṭeṣu lōkā yadi yuṣmākam ātithyam̄ kariṣyanti, tarhi yat khādyam upasthāsyanti tadēva khādiṣyatha|

IX tannagarasthān rōgiṇaḥ svasthān kariṣyatha, īsvariyaṁ rājyaṁ yuṣmākam antikam āgamat kathāmētāñca pracārayiṣyatha|

X kintu kimapi puram̄ yuṣmāsu praviṣṭeṣu lōkā yadi yuṣmākam ātithyam̄ na kariṣyanti, tarhi tasya nāgarasya panthānam̄ gatvā kathāmētām vadiṣyatha,

XI yuṣmākam̄ nagariyā yā dhūlyō'smāsu samalagan tā api yuṣmākam̄ prātikūlyēna sāksyārtham̄ sampātayāmaḥ; tathāpīsvārarājyaṁ yuṣmākam̄ samīpam āgatam̄ iti niścitam̄ jānīta|

XII aham̄ yuṣmabhyam̄ yathārtham̄ kathayāmi, vicāradinē tasya nāgarasya daśātaḥ sidōmō daśā sahyā bhaviṣyati|

XIII hā hā kōrāsīn nagara, hā hā baitsaidānagara yuvayōrmadhyē yādṛṣāni āscaryyāni karmmānyakriyanta, tāni karmmāni yadi sōrasidōnō rnaragarayōrakariṣyanta, tadā itō bahudinapūrvvam̄ tannivāsinaḥ śaṇavastrāṇi paridhāya gātreṣu bhasma vilipyā samupaviṣyā samakhētsyanta|

XIV atō vicāradivasē yuṣmākam̄ daśātaḥ sōrasidōnnivāsinaṁ daśā sahyā bhaviṣyati|

XV hē kapharnāhūm, tvaṁ svargaṁ yāvad unnatā kintu narakam̄ yāvat nyagbhaviṣyasi|

XVI yō janō yuṣmākam̄ vākyaṁ gṛhlāti sa mamaiva vākyaṁ gṛhlāti; kiñca yō janō yuṣmākam̄ avajñām̄ karōti sa mamaivāvajñām̄ karōti; yō janō mamāvajñām̄ karōti ca sa matprērakasyaivāvajñām̄ karōti|

XVII atha tē saptatiṣiṣyā ānandēna pratyāgatya kathayāmāsuḥ, hē prabhō bhavatō nāmnā bhūtā apyasmākam̄ vaśībhavanti|

XVIII tadānīm̄ sa tām̄ jagāda, vidyutamiva svargāt patantaṁ śaitānam̄ adarśam̄|

XIX paśyata sarpān vṛścikān ripōḥ sarvvaparākramām̄śca padatalai rdalayituṁ yuṣmabhyam̄ śaktim̄ dadāmi tasmād yuṣmākam̄ kāpi hāni rna bhaviṣyati|

XX bhūtā yuṣmākam̄ vaśībhavanti, ētannimittat mā samullasata, svargē yuṣmākam̄ nāmāni likhitāni santīti nimittam̄ samullasata|

XXI tadghaṭikāyām̄ yīsu rmanasi jātāhlādaḥ kathayāmāsa hē svargapṛthivyōrēkādhīpatē pitastvam̄ jñānavatām̄ viduṣāñca lōkānām̄ purastāt sarvvamētaḍ aprakāśya bālakanām̄ purastāt prakāśaya ētasmāddhētōstvām̄ dhanyaṁ vadāmi, hē pitaritham̄ bhavatu yad ētadēva tava gōcara uttamam̄|

XXII pitrā sarvvāṇi mayi samarpitāni pitarām̄ vinā kōpi putram̄ na jānāti kiñca putram̄ vinā yasmai janāya putrastaṁ prakāśitavān tañca vinā kōpi pitarām̄ na jānāti|

XXIII tapaḥ param̄ sa śiṣyān prati parāvṛtya guptaṁ jagāda, yūyamētāni sarvvāni paśyatha tatō yuṣmākam̄ cakṣūm̄ṣi dhanyāni|

XXIV yuṣmānahaṁ vadāmi, yūyam̄ yāni sarvvāni paśyatha tāni bahavō bhaviṣyadvadinō bhūpatayaśca draṣṭumicchantōpi draṣṭuṁ na prāpnuvan, yuṣmābhi ryā yāḥ kathāśca śrūyantē tāḥ śrōtumicchantōpi śrōtuṁ nālabhanta|

XXV anantaram ekō vyavasthāpaka utthāya taṁ parīkṣitum papraccha, hē upadēśaka anantāyusaḥ prāptayē mayā kiṁ karaṇīyaṁ?

XXVI yīsuḥ pratyuvāca, atrārthē vyavasthāyām kiṁ likhitamasti? tvaṁ kīdrk paṭhasi?

XXVII tataḥ sōvadat, tvaṁ sarvvāntaḥkaraṇaiḥ sarvvaprāṇaiḥ sarvvaśaktibhiḥ sarvvacittaśca prabhau paramēśvarē prēma kuru, samīpavāsini svavat prēma kuru ca|

XXVIII tadā sa kathayāmāsa, tvaṁ yathārtham pratyavōcaḥ, ittham ācara tēnaiva jīviṣyasi|

XXIX kintu sa janaḥ svaṁ nirddōṣam jñāpayitum yīsum papraccha, mama samīpavāsī kaḥ? tatō yīsuḥ pratyuvāca,

XXX ekō janō yirūśālampurād yirihōpuraṁ yāti, ētarhi dasyūnām karēṣu patitē tē tasya vastrādikam ḥṛtavantaḥ tamāhatya mṛtaprāyaṁ kṛtvā tyaktvā yayuḥ|

XXXI akasmād ekō yājakastēna mārgeṇa gacchan taṁ drṣṭvā mārgeṇyapārśvēna jagāma|

XXXII ittham ekō lēvīyastatsthānam prāpya tasyāntikam gatvā taṁ vilōkyānyēna pārśvēna jagāma|

XXXIII kintvēkaḥ sōmirōṇiyō gacchan tatsthānam prāpya taṁ drṣṭvādayata|

XXXIV tasyāntikam gatvā tasya kṣatēṣu tailam drākṣārasaṅca prakṣipyā kṣatāni baddhvā nijavāhanōpari tamupavēṣya pravāsiyagrham āniya taṁ siṣhē|

XXXV parasmīn divasē nijagamanakālē dvau mudrāpādaū tadgrhasvāminē dattvāvadat janamēnam sēvasva tatra yō'dhikō vyayō bhaviṣyati tamahaṁ punarāgamanakālē pariśōtsyāmi|

XXXVI ēśam trayāṇām madhyē tasya dasyuhastapatitasya janasya samīpavāsī kaḥ? tvayā kiṁ budhyatē?

XXXVII tataḥ sa vyavasthāpakaḥ kathayāmāsa yastasmin dayām cakāra| tadā yīsuḥ kathayāmāsa tvamāpi gatvā tathācara|

XXXVIII tataḥ param tē gacchanta ēkam grāmaṁ praviviṣuḥ; tadā marthānāmā strī svagrḥhē tasyātithyam cakāra|

XXXIX tasmāt mariyam nāmadhēyā tasyā bhaginī yīśoḥ padasamīpa uvaviṣya tasyōpadēśakathām śrōtumārēbhē|

XL kintu marthā nānāparicaryvāyām vyagrā babhūva tasmāddhētōstasya samīpamāgatya babhāṣē; hē prabhō mama bhaginī kēvalam mamōpari sarvvakarmmanām bhāram arpitavatī tatra bhavatā kiñcidapi na manō nidhiyatē kim? mama sāhāyam karttuṁ bhavan tāmādiṣatu|

XLI tatō yīsuḥ pratyuvāca hē marthē hē marthē, tvaṁ nānākāryyēṣu cintitavatī vyagrā cāsi,

XLII kintu prayōjanīyam ēkamātram āstē| aparāṅca yamuttamam bhāgam kōpi harttuṁ na śaknōti saēva mariyamā vṛtaḥ|

XI

I anantaram sa kasmimścīt sthānē prārthayata tatsamāptau satyām tasyaikaḥ śiṣyastam jagāda hē prabhō yōhan yathā svasiṣyān prārthayitum upadiṣṭavān tathā bhavānapyasmān upadiṣatu|

II tasmāt sa kathayāmāsa, prārthanakālē yūyam itthaṁ kathayadhvaṁ, hē asmākaṁ svargasthapitastava nāma pūjyaṁ bhavatu; tava rājatvaṁ bhavatu; svargē yathā tathā pṛthivyāmapi tavēcchayā sarvvaṁ bhavatu |

III pratyaham asmākaṁ prayōjanīyaṁ bhōjyaṁ dēhi |

IV yathā vayaṁ sarvvān aparādhinaḥ kṣamāmahē tathā tvamapi pāpānyasmākaṁ kṣamasva | asmān pariḥkṣāṁ mānaya kintu pāpātmanō rakṣa |

V paścāt sōparamapi kathitavān yadi yuṣmākaṁ kasyacid bandhus-tiṣṭhati niśithē ca tasya samīpaṁ sa gatvā vadati,

VI hē bandhō pathika ēkō bandhu rmama nivēśanam āyātaḥ kintu tasyatithyaṁ karttūṁ mamāntikē kimapi nāsti, ataēva pūpatrayaṁ mahyam ṛṇaṁ dēhi;

VII tadā sa yadi gṛhamadhyāt prativadati mām mā kliśāna, idānīm dvāraṁ ruddhaṁ śayanē mayā saha bālakāśca tiṣṭhanti tubhyaṁ dātum utthātum na śaknōmi,

VIII tarhi yuṣmānahaṁ vadāmi, sa yadi mitratayā tasmai kimapi dātum nōttiṣṭhati tathāpi vāraṁ vāraṁ prārthanāta utthāpitaḥ san yasmin tasya prayōjanaṁ tadēva dāsyati |

IX ataḥ kāraṇāt kathayāmi, yācadhvaṁ tatō yuṣmabhyaṁ dāsyatē, mṛgayadhvaṁ tata uddēśaṁ prāpsyatha, dvāraṁ āhata tatō yuṣmabhyaṁ dvāraṁ mōkṣyatē |

X yō yācatē sa prāpnōti, yō mṛgayatē sa ēvōddēśaṁ prāpnōti, yō dvāraṁ āhanti tadarthaṁ dvāraṁ mōcyatē |

XI putreṇa pūpē yācitē tasmai pāṣaṇaṁ dadāti vā matsyē yācitē tasmai sarpaṁ dadāti

XII vā aṇḍē yācitē tasmai vṛścikaṁ dadāti yuṣmākaṁ madhyē ka ētādṛṣaḥ pitāstē?

XIII tasmādēva yūyamabhadrā api yadi svasvabālakēbhya uttamāni dravyāni dātum jānītha tarhyasmākaṁ svargasthaḥ pitā nijayācakēbhyaḥ kim pavitraṁ ātmānaṁ na dāsyati?

XIV anantaraṁ yīsunā kasmāccid ēkasmin mūkabhūtē tyājītē sati sa bhūtatyaktō mānuṣō vākyāṁ vaktum ārebhē; tatō lōkāḥ sakalā āścaryāṁ mēnirē |

XV kintu tēśāṁ kēcidūcu rjanōyaṁ bālasibūbā arthād bhūtarājēna bhūtān tyājayati |

XVI taṁ pariḥkṣitūṁ kēcid ākāśīyam ēkaṁ cihnaṁ darśayitūṁ taṁ prārthayāncakrīrē |

XVII tadā sa tēśāṁ manaḥkalpanāṁ jñātvā kathayāmāsa, kasyacid rājyasya lōkā yadi parasparaṁ virundhanti tarhi tad rājyaṁ naśyati; kēcid gṛhasthā yadi parasparaṁ virundhanti tarhi tēpi naśyanti |

XVIII tathaiva śaitānapi svalōkān yadi viruṇaddhi tadā tasya rājyaṁ kathaṁ sthāsyati? bālasibūbāhaṁ bhūtān tyājayāmi yūyāmiti vadatha |

XIX yadyahaṁ bālasibūbā bhūtān tyājayāmi tarhi yuṣmākaṁ santānāḥ kēna tyājayanti? tasmāt taēva kathayā ētasyā vicārayitārō bhaviṣyanti |

XX kintu yadyaham īśvarasya parākramēṇa bhūtān tyājayāmi tarhi yuṣmākaṁ nikaṭam īśvarasya rājyamavaśyaṁ upatiṣṭhati |

XXI balavān pumān susajjāmānō yatikālaṁ nijātṭhālikāṁ rakṣati tatikālaṁ tasya dravyāṁ nirupadravaṁ tiṣṭhati |

XXII kintu tasmād adhikabalaḥ kaścīdagatya yadi taṁ jayati tarhi yeṣu śāstrāstrēṣu tasya viśvāsa āsīt tāni sarvvāni hṛtvā tasya dravyāni gḥlāti |

XXIII ataḥ kāraṇād yō mama sapakṣō na sa vipakṣaḥ, yō mayā saha na saṃgṛhlāti sa vikirati|

XXIV aparāñca amēdhyabhūtō mānuṣasyāntarnirgatya śuṣkasthānē bhrāntvā viśrāmaṃ ṃgayatē kintu na prāpya vadati mama yasmād gṛhād āgatōhaṃ punastad gṛhaṃ parāvṛtya yāmi|

XXV tatō gatvā tad gṛhaṃ mārjitaṃ śōbhitaṃca dṛṣtvā

XXVI tatkṣaṇam apagatya svasmādapi durmmaṭin aparān saptabhūtān saḥānayati tē ca tadgṛhaṃ pavīśya nivasanti| tasmāt tasya manuṣyasya prathamadaśataḥ śeṣadaśā duḥkhatarā bhavati|

XXVII asyāḥ kathāyāḥ kathanakālē janatāmadhyasthā kācinnārī tamuccaiḥsvaraṃ prōvāca, yā yōṣit tvāṃ garbbhē'dhārayat stanyamapāyayacca saiva dhanyā|

XXVIII kintu śōkathayat yē paramēśvarasya kathāṃ śrutvā tadanurūpam ācaranti taēva dhanyāḥ|

XXIX tataḥ paraṃ tasyāntikē bahulōkānāṃ samāgamē jātē sa vaktumārēbhē, ādhunikā duṣṭalōkāścihnaṃ draṣṭumicchanti kintu yūnasbhaviṣyadvādinaścihnaṃ vinānyat kiñciccihnaṃ tān na darśayiṣyatē|

XXX yūnas tu yathā nīnivīyalōkānāṃ samīpē cihnarūpōbhavat tathā vidyamānalōkānāṃ eṣāṃ samīpē manuṣyaputrōpi cihnarūpō bhaviṣyati|

XXXI vicārasamayē idānīntanalōkānāṃ prātikūlyēna dakṣiṇadēśiyā rājñī prōṭthāya tān dōṣiṇaḥ kariṣyati, yataḥ sā rājñī sulēmāna upadēśakathāṃ śrōturṃ pṛthivyāḥ sīmāta āgacchat kintu paśyata sulēmānōpi gurutara ēkō janō'smin sthānē vidyatē|

XXXII aparāñca vicārasamayē nīnivīyalōkā api varttamānakālikānāṃ lōkānāṃ vaiparityēna prōṭthāya tān dōṣiṇaḥ kariṣyanti, yatō hētostē yūnasō vākyāt cittāni parivarttayāmāsuḥ kintu paśyata yūnasōtigurutara ēkō janō'smin sthānē vidyatē|

XXXIII pradīpaṃ prajvālya drōṇasyādhaḥ kutrāpi guptasthānē vā kōpi na sthāpayati kintu gṛhapravēśibhyō dīptirṃ dātāṃ dipādhārōparyyēva sthāpayati|

XXXIV dēhasya pradīpaścakṣustasmādēva cakṣu ryadi prasannaṃ bhavati tarhi tava sarvvaśarīraṃ dīptimad bhaviṣyati kintu cakṣu ryadi malīmasaṃ tiṣṭhati tarhi sarvvaśarīraṃ sāndhakāraṃ sthāsyati|

XXXV asmāt kāraṇāt tavāntaḥsthaṃ jyōti ryathāndhakāramayaṃ na bhavati tadarthē sāvadhānō bhava|

XXXVI yataḥ śarīrasya kutrāpyamīśē sāndhakārē na jātē sarvvaṃ yadi dīptimat tiṣṭhati tarhi tubhyaṃ dīptidāyiprojvalan pradīpa iva tava savarvaśarīraṃ dīptimad bhaviṣyati|

XXXVII ētat kathāyāḥ kathanakālē phirūśyēkō bhējanāya taṃ nimantrayāmāsa, tataḥ sa gatvā bhōktum upavivēśa|

XXXVIII kintu bhōjanāt pūrvaṃ nāmāñkṣit ētad dṛṣtvā sa phirūśyāścaryāṃ mēnē|

XXXIX tadā prabhustaṃ prōvāca yūyaṃ phirūśilōkaḥ pānapātrānāṃ bhōjanapātrāñca bahiḥ pariṣkurutha kintu yuṣmākamanta rdauratmyai rduṣkriyābhiśca parīpūrṇaṃ tiṣṭhati|

XL hē sarvvē nīrbōdhā yō bahiḥ sasarja sa ēva kimanta rna sasarja|

XLI tata ēva yuṣmābhirantaḥkaraṇaṃ (īśvaraīya) nivēdyatāṃ tasmin kṛtē yuṣmākaṃ sarvvāṇi śucitāṃ yāsyanti|

XLII kintu hanta phirūsiḡaṅā yūyam nyāyam īsvarē prēma ca parityajya pōdināyā arudādīnām sarvvēṣām śākānāñca daśamāmśān dattha kintu prathamam pālayitvā śeṣasyālaṅghanam yuṣmākam ucitamāsīt|

XLIII hā hā phirūsinō yūyam bhajanagēhē prōccāsanē āpaṅeṣu ca namaskārēṣu prīyadhvē|

XLIV vata kapaṭinō'dhyāpakāḡ phirūsiṅaśca lōkāyat śmaśānam anupalabhya tadupari gacchanti yūyam tādr̥gaprakāśitaśmaśānavād bhavatha|

XLV tadānīm vyavasthāpakānām ēkā yīsumavadat, hē upadēśaka vākyēnēdr̥śēnāsmāsvapi dōṣam ārōpayasi|

XLVI tataḡ sa uvāca, hā hā vyavasthāpakā yūyam mānuṣānām upari duḡsahyān bhārān nyasyatha kintu svayam ēkāṅgu|lyāpi tān bhārān na spr̥ṣatha|

XLVII hanta yuṣmākam pūrvvapuruṣā yān bhaviṣyadvādinō'vadhīṣustēṣām śmaśānāni yūyam nirmmātha|

XLVIII tēnaiva yūyam svapūrvvapuruṣānām karmmāni saṃmanyadhvē tadēva sapramāṅam kurutha ca, yatastē tānavadhīṣuḡ yūyam tēṣām śmaśānāni nirmmātha|

XLIX ataēva īsvarasya śāstrē prōktamasti tēṣāmantikē bhaviṣyadvādināḡ prērītāmśca prēṣayiṣyāmi tatastē tēṣām kāṃścana hanīyanti kāṃścana tāḡaṣyinti|

L ētasmāt kāraṅāt hābilaḡ ṣōṅitapātamarabhya mandirayajñavēdyō rmadhvē hatasya sikhariyasya raktapātaparyyantaḡ

LI jagataḡ ṣṣṭimārabhya pr̥thivyām bhaviṣyadvādinām yatiraktapātā jātāstatīnām aparādhadaṅḡā ēṣām varttamānalōkānām bhaviṣyanti, yuṣmānahaḡ niścitaḡ vadāmi sarvvē daṅḡā vaṃśasyāsyā bhaviṣyanti|

LII hā hā vyavasthāpakā yūyam jñānasya kuñcikām ḡṭvā svayam na praviṣṭā yē pravēṣṭuñca prayāsinastānapi pravēṣṭuḡ vāritavantaḡ|

LIII itthaḡ kathākathanād adhyāpakāḡ phirūsiṅaśca satarkāḡ

LIV santastamapavadituḡ tasya kathāyā dōṣam dharttamicchantō nānākhyānakathanāya taḡ pravarttayituḡ kōpayituñca prārēbhirē|

XII

I tadānīm lōkāḡ sahasram sahasram āgatya samupasthitāstata ēkaikō 'nyēṣāmapari patitum upacakramē; tadā yīṣuḡ śīṣyān babhāṣē, yūyam phirūsinām kiṅvarūpakāpaṭyē viśēṣēṅa sāvadhānāstiṣṭhata|

II yatō yanna prakāṣayiṣyatē tadācchannaḡ vastu kimapi nāsti; tathā yanna jñāsyatē tad guptaḡ vastu kimapi nāsti|

III andhakārē tiṣṭhanatō yāḡ kathā akathayata tāḡ sarvvāḡ kathā dīptau śrōṣyantē nirjanē karṇē ca yadakathayata gr̥hapṣṭhāt tat pracārayiṣyatē|

IV hē bandhavō yuṣmānahaḡ vadāmi, yē śarīrasya nāsaḡ vinā kimapyaparaḡ karttuḡ na śakruvanti tēbhyō mā bhaiṣṭā|

V tarḡi kasmād bhētavyam ityahaḡ vadāmi, yaḡ śarīraḡ nāsayitvā narakam niḡṣēptuḡ śāknōti tasmādēva bhayaḡ kuruta, punarapi vadāmi tasmādēva bhayaḡ kuruta|

VI pañca caṭakapakṣiṅaḡ kiḡ dvābhyām tāmrakhaṅḡābhyām na vikrīyantē? tathāpīśvarastēṣām ēkamapi na vismarati|

VII yuṣmākam śiraḡkēṣā api gaṅitāḡ santi tasmāt mā vibhīta bahu- caṭakapakṣibhyōpi yūyam bahumūlyāḡ|

VIII aparaṁ yuṣṁabhyāṁ kathayāmi yaḥ kaścīn mānuṣāṇāṁ sāksān māṁ svīkarōti manuṣyaputra īśvaradūtānāṁ sāksāt taṁ svīkariṣyati|

IX kintu yaḥ kaścīnmānuṣāṇāṁ sāksānmāṁ asvīkarōti tam īśvarasya dūtānāṁ sāksād aham asvīkariṣyāmi|

X anyacca yaḥ kaścīn manujasutasya nindābhāvēna kāñcit kathāṁ kathayati tasya tatpāpasya mōcanaṁ bhaviṣyati kintu yadi kaścit pavitram ātmānaṁ nindati tarhi tasya tatpāpasya mōcanaṁ na bhaviṣyati|

XI yadā lōkā yuṣṁān bhajanagēhaṁ vicārakartṛrājyakartṛṇāṁ samukhañca nēṣyanti tadā kēna prakārēṇa kimuttaraṁ vadiṣyatha kiṁ kathayiṣyatha cētyatra mā cintayata;

XII yatō yuṣṁābhiryad yad vaktavyāṁ tat tasmin samayaēva pavitra ātmā yuṣṁān śikṣayiṣyati|

XIII tataḥ paraṁ janatāmadhyasthaḥ kaścijjanastaṁ jagāda hē gurō mayā saha paitṛkaṁ dhanāṁ vibhaktuṁ mama bhrātaramājñāpayatu bhavān|

XIV kintu sa tamavadat hē manuṣya yuvayō rvicāraṁ vibhāgañca karttuṁ māṁ kō niyuktavān?

XV anantaraṁ sa lōkānavadat lōbhē sāvadhānāḥ satarkāśca tiṣṭhata, yatō bahusampattiprāptyā manuṣyasyāyu rna bhavati|

XVI paścād dṛṣṭāntakathāmutthāpya kathayāmāsa, ēkasya dhaninō bhūmau bahūni śasyāni jātāni|

XVII tataḥ sa manasā cintayitvā kathayāmbabhūva mamaitāni samutpannāni dravyāṇi sthāpayitūṁ sthānaṁ nāsti kiṁ kariṣyāmi?

XVIII tatōvadad ithaṁ kariṣyāmi, mama sarvvabhāṇḍāgarāni bhāṅktvā bṛhadbhāṇḍāgarāni nirmāya tanmadhyē sarvvaphalāni dravyāṇi ca sthāpayiṣyāmi|

XIX aparaṁ nijamanō vadiṣyāmi, hē manō bahuvatsarārthaṁ nānādravyāṇi sañcitāni santi viśrāmaṁ kuru bhuktvā pītvā kautukañca kuru| kintviśvarastam avadat,

XX rē nirbōdha adya rātrau tava prāṇastvattō nēṣyantē tata ētāni yāni dravyāṇi tvayāsādītāni tāni kasya bhaviṣyanti?

XXI ataēva yaḥ kaścīd īśvarasya samīpē dhanasañcayamakṛtvā kēvalaṁ svanikaṭē sañcayāṁ karōti sōpi tādṛśaḥ|

XXII atha sa śiṣyēbhyāḥ kathayāmāsa, yuṣṁānaḥ vadāmi, kiṁ khādiṣyāmaḥ? kiṁ paridhāsyāmaḥ? ityuktvā jīvanasya śārīrasya cārthaṁ cintāṁ mā kārṣṭa|

XXIII bhakṣyājīvanāṁ bhūṣaṇāccharīrañca śrēṣṭhaṁ bhavati|

XXIV kākapakṣiṇāṁ kāryyāṁ vicārayata, tē na vapanti śasyāni ca na chindanti, tēṣāṁ bhāṇḍāgarāni na santi kōṣāśca na santi, tathāpīśvarastēbhyō bhakṣyāni dadāti, yūyāṁ pakṣibhyāḥ śrēṣṭhatarā na kiṁ?

XXV aparañca bhāvayitvā nijāyuṣaḥ kṣaṇamātraṁ varddhayitūṁ śaknōti, etādṛśō lākō yuṣṁakāṁ madhyē kōsti?

XXVI ataēva kṣudraṁ kāryyāṁ sādhyitum asamarthā yūyam anyasmin kāryyē kutō bhāvayatha?

XXVII anyacca kāmpilapuṣpaṁ kathāṁ varddhatē tadāpi vicārayata, tat kañcana śramaṁ na karōti tantūmśca na janayati kintu yuṣṁabhyāṁ yathārthaṁ kathayāmi sulēmān bhavaiśvaryān vitōpi puṣpasyāsa sadṛśō vibhūṣitō nāsīt|

XXXVIII adya kṣētrē varttamānaṁ śvaścūlyāṁ kṣēpsyamānaṁ yat tṛṇaṁ, tasmai yadīśvara itthaṁ bhūṣayati tarhi hē alpapatrayayinō yuṣmāna kiṁ na paridhāpayiṣyati?

XXXIX ataēva kiṁ khādiṣyāmaḥ? kiṁ paridhāyāmaḥ? ētadarthaṁ mā cēṣṭadhvaṁ mā saṁdigdhvañca|

XXX jagatō dēvarcakaḥ ētāni sarvvāṇi cēṣṭanatē; ēṣu vastuṣu yuṣmākaṁ prayōjanamāstē iti yuṣmākaṁ pitā jānāti|

XXXI ataēvēśvarasya rājyārthaṁ sacēṣṭā bhavata tathā kṛtē sarvvāṇyētāni dravyāṇi yuṣmabhyaṁ pradāyīṣyantē|

XXXII hē kṣudramēśavraja yūyaṁ mā bhaiṣṭa yuṣmabhyaṁ rājyaṁ dātum yuṣmākaṁ pituḥ sammatīrasti|

XXXIII ataēva yuṣmākaṁ yā yā sampattīrasti tāṁ tāṁ vikriya vitarata, yat sthānaṁ caurā nāgacchanti, kiṭāśca na kṣāyayanti tāḍṛśē svargē nijārthaṁ ajarē samputākē 'kṣayaṁ dhanāṁ sañcinuta ca;

XXXIV yatō yatra yuṣmākaṁ dhanāṁ varttatē tatrēva yuṣmākaṁ manaḥ|

XXXV aparāñca yūyaṁ praḍīpaṁ jvālayitvā baddhakaṭayastiṣṭhata;

XXXVI prabhu rvivāhadāgatya yadaiva dvāramāhanti tadaiva dvāraṁ mōcayitum yathā bhṛtyā apēkṣya tiṣṭhanti tathā yūyamapi tiṣṭhata|

XXXVII yataḥ prabhurāgatya yān dāsān sacētanān tiṣṭhatō drakṣyati taēva dhanyāḥ; ahaṁ yuṣmān yathārthaṁ vadāmi prabhustān bhōjanārthaṁ upavēśya svayaṁ baddhakaṭiḥ samīpamētya parivēṣayiṣyati|

XXXVIII yadi dvitīyē tṛtīyē vā praharē samāgatya tathaiva paśyati, tarhi taēva dāsā dhanyāḥ|

XXXIX aparāñca kasmin kṣaṇē caurā āgamiṣyanti iti yadi gṛhpati rjñātum śaknōti tadāvaśyaṁ jāgran nijagṛhē sandhīm karttayitum vārayati yūyamētaḍ vitta|

XL ataēva yūyamapi sajjamānāstiṣṭhata yatō yasmin kṣaṇē taṁ nāprēkṣadhvē tasminnēva kṣaṇē manuṣyaputra āgamiṣyati|

XLI tadā pitarah papraccha, hē prabhō bhavān kimasmān uddiśya kiṁ sarvvān uddiśya dṛṣṭāntakathāmimāṁ vadati?

XLII tataḥ prabhuḥ prōvāca, prabhuḥ samucitakālē nijaparivārthaṁ bhōjyaparivēṣaṇāya yaṁ tatpadē niyōkṣyati tāḍṛśō viśvāsyō bōddhā karmmadhīśaḥ kōsti?

XLIII prabhurāgatya yam ētāḍṛśē karmmaṇi pravṛttaṁ drakṣyati saēva dāsō dhanyāḥ|

XLIV ahaṁ yuṣmān yathārthaṁ vadāmi sa taṁ nijasarvvas-vasyādhipatim kariṣyati|

XLV kintu prabhurvilambēnāgamiṣyati, iti vicintya sa dāsō yadi tadanyadāsīdāsān praharttum bhōktum pātum madituñca prārabhatē,

XLVI tarhi yadā prabhurṁ nāpēkṣiṣyatē yasmin kṣaṇē sō'cētanaśca sthāsyati tasminnēva kṣaṇē tasya prabhurāgatya taṁ padabhraṣṭaṁ kṛtvā viśvāsahīnaiḥ saha tasya aṁśaṁ nirūpayiṣyati|

XLVII yō dāsaḥ prabhē[rājñāṁ jñātvāpi sajjitō na tiṣṭhati tadājñānusārēṇa ca kāryyaṁ na karōti sōnēkān prahārān prāpsyati;

XLVIII kintu yō janō'jñātvā prahārārthaṁ karmma karōti sōlpaprahārān prāpsyati| yatō yasmai bāhulyēna dattam tasmāḍeva bāhulyēna grahiṣyatē, mānuṣā yasya nikaṭē bahu samarpayanti tasmād bahu yācantē|

XLIX ahañ pṛthivyām anaikyarūpañ vahni niḥṣeptum āgatōsmi, sa cēd idānīmēva prajvalati tatra mama kā cintā?

L kintu yēna majjanēnaḥaṃ magnō bhaviṣyāmi yāvatkālaṃ tasya siddhi rna bhaviṣyati tāvadahaṃ katikaṣṭaṃ prāpsyāmi|

LI mēlanam karttuṃ jagad āgatōsmi yūyaṃ kimitthaṃ bōdhadhvē? yuṣmān vadāmi na tathā, kintvahaṃ mēlanābhavañ karttuṃ āgatōsmi|

LII yasmādētatkalāmārabhya ēkatrasthaparijanānām madhyē pañcajanāḥ pṛthag bhūtvā trayō janā dvayōrjanayōḥ praktikūla dvau janau ca trayāṇām janānām praktikūlau bhaviṣyanti|

LIII pitā putrasya vipakṣaḥ putraśca pitu rvipakṣō bhaviṣyati mātā kanyāyā vipakṣā kanyā ca mātu rvipakṣā bhaviṣyati, tathā śvaśrūrbadhvā vipakṣā badhūśca śvaśrvā vipakṣā bhaviṣyati|

LIV sa lōkēbhyōparamapi kathayāmāsa, paścimadiśi mēghōdgamañ dṛṣṭva yūyaṃ haṭhād vadatha vṛṣṭi rbhaviṣyati tatastathaiva jāyatē|

LV aparañ dakṣiṇatō vāyau vāti sati vadatha nidāghō bhaviṣyati tataḥ sōpi jāyatē|

LVI rē rē kapaṭina ākāśasya bhūmyāśca lakṣaṇam bōddhuṃ śaknutha,

LVII kintu kālasyaśca lakṣaṇam kutō bōddhuṃ na śaknutha? yūyañca svayam kutō na nyāyam vicārayatha?

LVIII aparañca vivādinā sārddham vicārayituḥ samīpañ gacchan pathi tasmāduddhāraṃ prāptuṃ yatasva nōcēt sa tvām dhṛtvā vicārayituḥ samīpañ nayati| vicārayitā yadi tvām praharttuḥ samīpañ samarpayati praharttā tvām kārayām badhnāti

LIX tarhi tvāmahaṃ vadāmi tvayā niḥśeṣam kapardakēṣu na pariśōdhitēṣu tvam tatō muktir prāptuṃ na śakṣyasi|

XIII

I aparañca pilātō yeṣāṃ gālilyānām raktāni balinām raktaiḥ sahāmiśrayat tēṣāṃ gālilyānām vṛttāntam katipayajanā upasthāpya yīsavē kathayāmāsuḥ|

II tataḥ sa pratyuvāca tēṣāṃ lōkānām ētādṛṣi durgati rghaṭitā tatkāraṇād yūyam kimanyēbhyō gālilyēbhyōpyadhikāpāpinastān bōdhadhvē?

III yuṣmānahaṃ vadāmi tathā na kintu manaḥsu na parāvarttitēṣu yūyamapi tathā namḥṣyatha|

IV aparañca śilōhanāmna uccagrḥhasya patanād ye'ṣṭādasajanā mṛtāstē yirūśālamī nivāsisarvalōkēbhyō'dhikāparādhinaḥ kiṃ yūyamityam bōdhadhvē?

V yuṣmānahaṃ vadāmi tathā na kintu manaḥsu na parivarttitēṣu yūyamapi tathā namḥṣyatha|

VI anantaram sa imām dṛṣṭāntakathāmakathayad ēkō janō drākṣākṣētramadhya ēkamuḍumbaravṛkṣam rōpitavān| paścāt sa āgatya tasmin phalāni gavēṣayāmāsa,

VII kintu phalāprāptēḥ kāraṇād udyānakāram bhṛtyam jagāda, paśya vatsaratrayam yāvadāgatya ētasminnuḍumbaratarau kṣalānyanvicchāmi, kintu naikamapi prapnōmi tarurayam kutō vṛthā sthānam vyāpya tiṣṭhati? ēnam chindhi|

VIII tatō bhṛtyaḥ pratyuvāca, hē prabhō punarvarṣamēkañ sthātum ādiśa; ētasya mūlasya caturdikṣu khanitvāham ālavālam sthāpayāmi|

IX tataḥ phalituṃ śaknōti yadi na phalati tarhi paścāt chētsyasi|

X atha viśrāmavārē bhajanagēhē yīsurupadiśati

XI tasmit samayē bhūtagrastatvāt kubjībhūyāṣṭādaśavarṣāni yāvat kēnāpyupāyēna ṛju rbhavituṃ na śaknōti yā durbbalā strī,

XII tāṃ tatrōpasthitāṃ vilōkya yīśustāmāhūya kathitavān hē nāri tava daurbhalyāt tvaṃ muktā bhava|

XIII tataḥ paraṃ tasyā gātrē hastārpaṇamātrāt sā ṛjurbhūtvēśvarasya dhanyavādāṃ karttumārēbhē|

XIV kintu viśrāmavārē yīśunā tasyāḥ svāsthyakaraṇād bhajanagēhasyādhipatiḥ prakupyā lōkān uvāca, ṣaṭsu dinēṣu lōkaiḥ karmma kartavyaṃ tasmāddhētōḥ svāsthyārtham tēṣu dinēṣu āgacchata, viśrāmavārē māgacchata|

XV tadā pabhuḥ pratyuvāca rē kapaṭinō yuṣmākam ēkaikō janō viśrāmavārē svīyaṃ svīyaṃ vṛṣabhaṃ gardabhaṃ vā bandhanānmōcayitvā jalāṃ pāyayitūṃ kim na nayati?

XVI tarhyāṣṭādaśavatsarān yāvat śaitānā baddhā ibrahīmaḥ santiriyāṃ nārī kim viśrāmavārē na mōcayitavyā?

XVII eṣu vāk्यeṣu kathitēṣu tasya vipakṣāḥ salajjā jātāḥ kintu tēna kṛtasarvvamahākarmmakāraṇāt lōkanivahaḥ sānandō'bhavat|

XVIII anantaram sōvadad īśvarasya rājyaṃ kasya sadṛśaṃ? kēna tadupamāsyāmi?

XIX yat sarṣapabijaṃ gṛhītvā kaścijjana udyāna uḍṭavān tad bijamaṅkuritaṃ sat mahāvṛkṣō'jāyata, tatastasya śākhāsu vihāyasīyavihaḡā āgatya nyūṣuḥ, tadrājyaṃ tādrṣēna sarṣapabijēna tulyaṃ|

XX punaḥ kathayāmāsa, īśvarasya rājyaṃ kasya sadṛśaṃ vadiṣyāmi? yat kiṇvaṃ kācit strī gṛhītvā drōṇatrayaparimitagōdhūmacūrṇeṣu sthāpayāmāsa,

XXI tataḥ kramēṇa tat sarvvagōdhūmacūrṇaṃ vyāpnōti, tasya kiṇvasya tulyam īśvarasya rājyaṃ|

XXII tataḥ sa yirūsālamnagaraṃ prati yātrāṃ kṛtvā nagarē nagarē grāmē grāmē samupadiśan jagāma|

XXIII tadā kaścijjanastaṃ papraccha, hē prabhō kim kēvalam alpē lōkāḥ paritrāsyantē?

XXIV tataḥ sa lōkān uvāca, saṅkīrṇadvārēṇa pravēṣṭuṃ yataghvaṃ, yatōhaṃ yuṣmān vadāmi, bahavaḥ pravēṣṭuṃ cēṣṭisyantē kintu na śakṣyanti|

XXV gṛhapatinōthhāya dvārē ruddhē sati yadi yūyaṃ bahiḥ sthitvā dvāramāhatya vadatha, hē prabhō hē prabhō asmatkāraṇād dvāraṃ mōcayatu, tataḥ sa iti prativakṣyati, yūyaṃ kutratyā lōkā ityahaṃ na śakṣyanti|

XXVI tadā yūyaṃ vadiṣyatha, tava sāksād vayaṃ bhējanāṃ pānañca kṛtavantaḥ, tvañcāsmākāṃ nagarasya pathi samupadiṣṭavān|

XXVII kintu sa vakṣyati, yuṣmānaḥ vadāmi, yūyaṃ kutratyā lōkā ityahaṃ na jānāmi; hē durācāriṇō yūyaṃ mattō dūrībhavata|

XXVIII tadā ibrahīmaṃ ishākaṃ yākūbañca sarvvabhaviṣyadvādinaśca īśvarasya rājyaṃ prāptān svāmśca bahiṣkṛtān dṛṣṭvā yūyaṃ rōdanaṃ dantairdantagharṣaṇaṃ karīṣyatha|

XXIX aparāñca pūrvapaścimadakṣiṇōttaradigbhyō lōkā āgatya īśvarasya rājyē nivatsyanti|

XXX paśyatētham śeṣīyā lōkā agrā bhaviṣyanti, agrīyā lōkāśca śeṣā bhaviṣyanti|

XXXI aparāñca tasmin dinē kiyantaḥ phirūśina āgatya yīsum prōcuḥ, bahirgaccha, sthānādamāt prasthānam kuru, hērōd tvām jighāmsati|

XXXII tataḥ sa pratyavōcat paśyatādya śvaśca bhūtān vihāpya rōgiṇō'rōgiṇaḥ kṛtvā tṛtīyēhni sētsyāmi, kathāmētām yūyāmitvā tam bhūrimāyaṁ vadata|

XXXIII tatrāpyadya śvaḥ paraśvaśca mayā gamanāgamanē kartavyē, yatō hētō ryrīušālamō bahiḥ kutrāpi kōpi bhaviṣyadvādī na ghāniṣyatē|

XXXIV hē yirūśālam hē yirūśālam tvām bhaviṣyadvādinō haṁsi tavāntikē prērītān prastarairmārayasi ca, yathā kukkuṭī nijapakṣādhaḥ svaśāvakan saṁgṛhlāti, tathāhamapi tava śīśūn saṁgrahitūm kativārān aicchaṁ kintu tvām naicchaḥ|

XXXV paśyata yuṣmākaṁ vāsasthānāni prōcchidyamānāni parityaktāni ca bhaviṣyanti; yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, yaḥ prabhō rnāmnāgacchati sa dhanya iti vācam yāvatkālam na vadiṣyatha, tāvatkālam yūyaṁ mām na drakṣyatha|

XIV

I anantaram viśrāmavārē yīsau pradhānasya phirūśinō gṛhē bhōktūm gatavati tē tam vikṣitūm ārebhire|

II tadā jalōdarī tasya sammukhē sthitaḥ|

III tataḥ sa yvavasthāpakān phirūśinaśca papraccha, viśrāmavārē svāsthyam kartavyaṁ na vā? tatastē kimapi na pratyūcuḥ|

IV tadā sa tam rōgiṇaṁ svastham kṛtvā visasarja;

V tānuvāca ca yuṣmākaṁ kasyacid garddabhō vṛṣabhō vā cēd garttē patati tarhi viśrāmavārē tatkṣaṇaṁ sa kiṁ tam nōtthāpayiṣyati?

VI tatastē kathāyā ētasyāḥ kimapi prativaktūm na śēkuḥ|

VII aparāñca pradhānasthānāmanōnītatvakaraṇaṁ vilōkya sa nimantritān ētadupadēśakathām jagāda,

VIII tvām vivāhādibhōjyēsu nimantritaḥ san pradhānasthānē mōpāvēkṣiḥ| tvattō gauravānvitanimantritajana āyātē

IX nimantrayitāgatya manuṣyāyaitasmai sthānān dēhīti vākyaṁ cēd vakṣyati tarhi tvām saṅkucitō bhūtvā sthāna itarasmin upavēṣṭum udyāmsyasi|

X asmāt kāraṇādēva tvām nimantritō gatva'pradhānasthāna upaviśa, tatō nimantrayitāgatya vadiṣyati, hē bandhō prōccasthānaṁ gatvōpaviśa, tathā sati bhōjanōpaviṣṭānām sakalānām sāksāt tvām mānyō bhaviṣyasi|

XI yaḥ kaścit svamunnamayati sa namayiṣyatē, kintu yaḥ kaścit svām namayati sa unnamayiṣyatē|

XII tadā sa nimantrayitāraṁ janamapi jagāda, madhyāhnē rātrau vā bhōjyē kṛtē nijabandhugaṇō vā bhrātr̥gaṇō vā jñātigaṇō vā dhanigaṇō vā samīpavāsiḥgaṇō vā ētān na nimantraya, tathā kṛtē cēt tē tvām nimantrayisanti, tarhi pariśōdhō bhaviṣyati|

XIII kintu yadā bhējyaṁ karōṣi tadā daridraśuṣkakarakaḥjāndhān nimantraya,

XIV tata āśiṣaṁ lapsyasē, tēṣu pariśodhaṁ karttumaśaknuvatsu śmaśānāddhārmikānāmuthhānakālē tvaṁ phalāṁ lapsyasē|

XV anantaraṁ tām kathāṁ niśamya bhōjanōpaviṣṭaḥ kaścit kathayāmāsa, yō jana īśvarasya rājyē bhōktuṁ lapsyatē saēva dhanyaḥ|

XVI tataḥ sa uvāca, kaścit janō rātrau bhē[ ]jyaṁ kṛtvā bahūn nimantrayāmāsa|

XVII tatō bhōjanasamayē nimantritalōkān āhvātuṁ dāsadvārā kathayāmāsa, khadyadravyāṇi sarvvāṇi samāsāditāni santi, yūyamāgacchata|

XVIII kintu tē sarvva ēkaikaṁ chalaṁ kṛtvā kṣamāṁ prārthayāñcakrīrē| prathamō janaḥ kathayāmāsa, kṣētramēkaṁ krītavānahaṁ tadēva draṣṭuṁ mayā gantavyam, ataēva mām kṣantuṁ taṁ nivēdaya|

XIX anyō janaḥ kathayāmāsa, daśavṛṣānahaṁ krītavān tān pariḥṣituṁ yāmi tasmādēva mām kṣantuṁ taṁ nivēdaya|

XX aparaḥ kathayāmāsa, vyūdhavānahaṁ tasmāt kāraṇād yātuṁ na śaknōmi|

XXI paścāt sa dāsō gatvā nijaprabhōḥ sāksāt sarvvavṛttāntāṁ nivēdayāmāsa, tatōsau gṛhpatiḥ kupitvā svadāsaṁ vyājahāra, tvaṁ satvaraṁ nagarasya sannivēśān mārgāmśca gatvā daridraśuśakarakhañjāndhān atrānaya|

XXII tatō dāsō'vadat, hē prabhō bhavata ājñānusārēṇākriyata tathāpi sthānamasti|

XXIII tadā prabhuḥ puna rdāsāyākathayat, rājapathān vṛkṣamūlāni ca yātvā madiyagrhapurañārthaṁ lōkānāgantūṁ pravarttaya|

XXIV ahaṁ yuṣṁabhyaṁ kathayāmi, pūrvvanimantritānamēkōpi mamāsyā rātribhōjyasyāśvadaṁ na prāpsyati|

XXV anantaraṁ bahuṣu lōkēṣu yīśōḥ paścād vrajitēṣu satsu sa vyāghuṭya tēbhyaḥ kathayāmāsa,

XXVI yaḥ kaścīn mama samīpam āgatya svasya mātā pitā patnī santānā bhrātārō bhagimyo nijaprañāśca, ētēbhyaḥ sarvvēbhyo mayyadhikaṁ prēma na karōti, sa mama śiṣyō bhavituṁ na śakṣyati|

XXVII yaḥ kaścit svīyaṁ kruśaṁ vahan mama paścānna gacchati, sōpi mama śiṣyō bhavituṁ na śakṣyati|

XXVIII durganirmmāṇē kativyayō bhaviṣyati, tathā tasya samāptikaraṇārthaṁ sampattirasti na vā, prathamamupaviṣya ētanna gaṇayati, yuṣṁakāṁ madhya ētādṛṣaḥ kōsti?

XXIX nōcēd bhittim kṛtvā śēṣē yadi samāpayituṁ na śakṣyati,

XXX tarhi mānuṣōyaṁ nicētum ārabhata samāpayituṁ nāśaknōt, iti vyāḥṛtya sarvvē tamupahasiṣyanti|

XXXI aparañca bhinnabhūpatinā saha yuddhaṁ karttum udyamya daśasahasraṇi sainyāni gṛhītvā vimśatisahasrēḥ sainyaiḥ sahitasya samīpavāsinaḥ sammukhaṁ yātuṁ śakṣyāmi na vēti prathamaṁ upaviṣya na vicārayati ētādṛśō bhūmipatiḥ kaḥ?

XXXII yadi na śaknōti tarhi ripāvatiḍurē tiṣṭhati sati nijadūtaṁ prēṣya sandhiṁ karttum prārthayēta|

XXXIII tadvad yuṣṁakāṁ madhyē yaḥ kaścīn madarthaṁ sarvvasvaṁ hātuṁ na śaknōti sa mama śiṣyō bhavituṁ na śakṣyati|

XXXIV lavaṇam uttamam iti satyaṁ, kintu yadi lavaṇasya lavaṇatvam apagacchati tarhi tat kathaṁ svāduyuktaṁ bhaviṣyati?

XXXV tada bhūmyartham ālavālarāśyarthamapi bhadrām na bhavati; lōkāstad bahiḥ kṣipanti|yasya śrōtuṃ śrōtrē staḥ sa śrṇōtu|

XV

I tadā karasañcāyinaḥ pāpinaśca lōkā upadeśkathām śrōtuṃ yisōḥ samīpam āgacchan|

II tataḥ phirūśina upādhyāyāśca vivadamānāḥ kathayāmāsuḥ eṣa mānuṣaḥ pāpibhiḥ saha praṇayaṃ kṛtvā taiḥ sārddham bhukṣtē|

III tadā sa tēbhya imāṃ dr̥ṣṭāntakathām kathitavān,

IV kasyacit śatamēśeṣu tiṣṭhatmu tēśamēkaṃ sa yadi hārayati tarhi madhyēprāntaram ēkōnaśatamēśān vihāya hāritamēśasya ud-
deśaprāptiparyyanataṃ na gavēśayati, etādṛśō lōkō yuṣmākaṃ madhyē
ka āstē?

V tasyōddēśaṃ prāpya hṛṣṭamanāstaṃ skandhē nidhāya svasthānam
āniya bandhubāndhavasamīpavāsina āhūya vakti,

VI hāritaṃ mēśaṃ prāptōham atō hētō rmayā sārddham ānandata|

VII tadvadahaṃ yuṣmān vadāmi, yēśāṃ manaḥparāvarttanasya
prayōjanaṃ nāsti, tādr̥śaikōnaśatadhārmikakāraṇād ya
ānandastamād ēkasya manaḥparivarttinaḥ pāpinaḥ kāraṇāt svargē
'dhikānandō jāyatē|

VIII aparāñca daśānām rūpyakhaṇḍānām ēkakhaṇḍē hāritē pradīpaṃ
prajvālya gṛhaṃ sammārjya tasya prāptiṃ yāvad yatnēna na gavēśayati,
etādṛśī yōṣit kāstē?

IX prāptē sati bandhubāndhavasamīpavāsinīrahūya kathayati, hāritaṃ
rūpyakhaṇḍaṃ prāptāhaṃ tasmādēva mayā sārddham ānandata|

X tadvadahaṃ yuṣmān vyāharāmi, ēkēna pāpinā manasi parivarttitē,
īśvarasya dūtānām madhyēpyānandō jāyatē|

XI aparāñca sa kathayāmāsa, kasyacid dvau putrāvāstāṃ,

XII tayōḥ kaniṣṭhaḥ putraḥ pitrē kathayāmāsa, hē pitastava sampattyā
yamañśaṃ prāpsyāmyahaṃ vibhajya taṃ dēhi, tataḥ pitā nijāṃ sampat-
tiṃ vibhajya tābhyām dadau|

XIII katipayāt kālāt paraṃ sa kaniṣṭhaputraḥ samastaṃ dhanam
samgr̥hya dūradēśaṃ gatvā duṣṭācaraṇēna sarvvām sampattiṃ
nāśayāmāsa|

XIV tasya sarvvadhanē vyayaṃ gatē taddēśē mahādurbhikṣaṃ babhūva,
tatastasya dainyadaśā bhavitum ārebhē|

XV tataḥ paraṃ sa gatvā taddēśiyaṃ gṛhasthamēkam āśrayata; tataḥ
sataṃ śūkaravrajaṃ cārayitum prāntaram prēśayāmāsa|

XVI kēnāpi tasmai bhakṣyādānāt sa śūkaraphalavalkalēna
picīṇḍapūraṇām vavāñcha|

XVII śēśē sa manasi cētanām prāpya kathayāmāsa, hā mama pituḥ
samīpē kati kati vētanabhujō dāsā yathēṣṭaṃ tatōdhikañca bhakṣyaṃ
prāpnuvanti kintvahaṃ kṣudhā mumūṣuḥ|

XVIII ahamutthāya pituḥ samīpaṃ gatvā kathāmētāṃ vadiṣyāmi, hē pitar
īśvarasya tava ca viruddhaṃ pāpamakaravam

XIX tava putrāṅti vikhyātō bhavitum na yōgyōsmi ca, mām tava vai-
tanikaṃ dāsaṃ kṛtvā sthāpaya|

XX paścāt sa utthāya pituḥ samīpaṃ jagāma; tatastasya pitātīdūrē taṃ
nirikṣya dayāñcakrē, dhāvitvā tasya kaṅṭhaṃ gr̥hītvā taṃ cucumba ca|

XXI tadā putra uvāca, hē pitar īsvarasya tava ca viruddham pāpamakaravaṃ, tava putraṅgī vikhyātō bhavituṃ na yōgyōsmi ca |

XXII kintu tasya pitā nijadāsān ādideśa, sarvvōttamavastrāṇyāṇīya paridhāpayatainaṃ hastē cānguriyakam arpayata pādayōścōpānahau samarpayata;

XXIII puṣṭaṃ gōvatsam āṇīya mārayata ca taṃ bhuktvā vayam ānandāma |

XXIV yatō mama putrōyam amriyata punarajīvid hārītaśca labdhōbhūt tatasta ānanditum ārēbhirē |

XXV tatkālē tasya jyēṣṭhaḥ putraḥ kṣētra āsīt | atha sa nivēśanasya nikaṭaṃ āgacchan nṛtyānām vādyānāṅca śabdaṃ śrutvā

XXVI dāsānām ēkam āhūya papraccha, kiṃ kāraṇamasya?

XXVII tataḥ sōvādīt, tava bhṛtāgamat, tava tātaśca taṃ suśarīraṃ prāpya puṣṭaṃ gōvatsam mārītavān |

XXVIII tataḥ sa prakupya nivēśanāntaḥ pravēṣṭuṃ na sammēnē; tatasta-sya pitā bahirāgatya taṃ sādhayāmāsa |

XXIX tataḥ sa pitarāṃ pratyuvāca, paśya tava kāñcidapyājñāṃ na vilamghya bahūn vatsarān ahaṃ tvam sēvē tathāpi mitraiḥ sārddham utsavaṃ karttuṃ kadāpi chāgamēkamapi mahyaṃ nādādāḥ;

XXX kintu tava yaḥ putrō vēśyāgamanādibhistava sampattim apavyayitavān tasminnāgatamātrē tasyaiva nimittaṃ puṣṭaṃ gōvatsam mārītavān |

XXXI tadā tasya pitāvocat, hē putra tvam sarvvadā mayā sahāsi tasmān mama yadyadāstē tatsarvvaṃ tava |

XXXII kintu tavāyaṃ bhṛtā mṛtaḥ punarajīvid hārītaśca bhūtvā prāptōbhūt, ētasmāt kāraṇād utsavānandau karttum ucitamasmākam |

XVI

I aparāṅca yīśuḥ śiṣyēbhyaṃyāmēkāṃ kathāṃ kathayāmāsa kasyacid dhanavatō manuṣyasya gṛhakāryyādhiśē sampattērapavyayē'pavādītē sati

II tasya prabhustam āhūya jagāda, tvayi yāmimāṃ kathāṃ śṛṇōmi sā kidṛśī? tvam gṛhakāryyādhiśakarmanṇō gaṇanāṃ darśaya gṛhakāryyādhiśapadē tvam na sthāsyasi |

III tadā sa gṛhakāryyādhiśō manasā cintayāmāsa, prabhu ryadi māṃ gṛhakāryyādhiśapadād bhraṃśayati tarhi kiṃ kariṣyē'haṃ? mṛdaṃ khanituṃ mama śakti rñasti bhikṣituṅca lajiṣyē'haṃ |

IV ataēva mayi gṛhakāryyādhiśapadāt cyutē sati yathā lōkā mahyam āśrayam dāsyanti tadarthaṃ yatkarma mayā karaṇīyaṃ tan nirṇiyatē |

V paścāt sa svaprabhōrēkaikam adhamarṇam āhūya prathamaṃ papraccha, tvattō mē prabhuṅā kati prāpyam?

VI tataḥ sa uvāca, ēkaśatāḍhakatailāni; tadā gṛhakāryyādhiśaḥ prōvāca, tava patramāṇīya śīghramupaviśya tatra pañcāśataṃ likha |

VII paścādanyāmēkaṃ papraccha, tvattō mē prabhuṅā kati prāpyam? tataḥ sōvādīd ēkaśatāḍhakagōdhūmah; tadā sa kathayāmāsa, tava patramāṇīya aśītīm likha |

VIII tēnaiva prabhustamayathārthakṛtam adhiśam tadbuddhinaipunyat praśaśma; iṭthaṃ dīptirūpasantānēbhya ētatsamāsarasya santānā vartamānakālē dhikabuddhimantō bhavanti |

IX atō vadāmi yūyamapyayathārthēna dhanēna mitrāṇi labhadhvam tatō yuṣmāsu padabhraṣṭeṣvapi tāni cirakālam āsrayaṁ dāsyanti|

X yaḥ kaścit kṣudrē kāryyē viśvāsyō bhavati sa mahati kāryyēpi viśvāsyō bhavati, kintu yaḥ kaścit kṣudrē kāryyē'viśvāsyō bhavati sa mahati kāryyēpyaviśvāsyō bhavati|

XI ataēva ayathārthēna dhanēna yadi yūyamaviśvāsyā jātāstarhi satyaṁ dhanāṁ yuṣmākam karēṣu kaḥ samarpayīṣyati?

XII yadi ca paradhanēna yūyam aviśvāsyā bhavatha tarhi yuṣmākam svakīyadhanāṁ yuṣmabhyaṁ kō dāsyati?

XIII kōpi dāsa ubhau prabhū sēvitum na śaknōti, yata ēkasmin priyamāṇō'nyasminnapriyatē yadvā ēkaṁ janam samādṛtya tadanyaṁ tucchīkarōti tadvad yūyamapi dhanēsvarau sēvitum na śaknutha|

XIV tadaitāḥ sarvvaḥ kathāḥ śrutvā lōbhiphiruśīnastamupajahasuḥ|

XV tataḥ sa uvāca, yūyam manuṣyāṇām nikaṭe svān nirdōṣān darśayatha kintu yuṣmākam antaḥkaraṇānīśvarō jānāti, yat manuṣyāṇām ati praśaṁsyaṁ tad īśvarasya ghr̥ṇyaṁ|

XVI yōhana āgamanaparyyanataṁ yuṣmākam samīpe vyavasthābhaviṣyadvadinām lēkhanāni cāsan tataḥ prabhṛti īśvararājyasya susaṁvadaḥ pracarati, ēkaikō lōkasthanmadhyaṁ yatnēna praviśati ca|

XVII varaṁ nabhasaḥ pṛthivyāśca lōpō bhaviṣyati tathāpi vyavasthāyā ēkabindōrapi lōpō na bhaviṣyati|

XVIII yaḥ kaścit svīyāṁ bhāryyāṁ vihāya striyamanyāṁ vivahati sa paradārān gacchati, yaśca tā tyaktāṁ nārīm vivahati sōpi paradārāna gacchati|

XIX ēkō dhanī manuṣyaḥ śuklāni sūkṣmāṇi vastrāṇi paryyadadhāt pratidināṁ paritōṣarūpēṇabhūmktāpivacca|

XX sarvvaṅgē kṣatayukta iliyāsaranāmā kaścīd daridrastasya dhana-vatō bhōjanapātrāt patitam ucchiṣṭaṁ bhōktum vāñchan tasya dvārē patitvātiṣṭhat;

XXI atha śvāna āgatya tasya kṣatānyalihan|

XXII kiyatkālātparam sa daridraḥ prāṇān jahau; tataḥ svargīyadūtāstaṁ nītvā ibrahīmaḥ krōḍa upavēśayāmāsuḥ|

XXIII paścāt sa dhanavānapi mamāra, taṁ śmaśānē sthāpayāmāsuśca; kintu paralokē sa vēdanākulaḥ san urddhvāṁ nirikṣya bahudūrād ibrahīmaṁ tatkrōḍa iliyāsaraṅca vilōkya ruvannuvāca;

XXIV hē pitar ibrahīm anugṛhya aṅgulyagrabhāgaṁ jalē majjayitvā mama jihvāṁ śītalām karttum iliyāsaraṁ prēraya, yatō vahniśikhātōham vyathitōsmi|

XXV tadā ibrahīm babhāṣē, hē putra tvam jīvan sampadaṁ prāptavān iliyāsarastu vipadaṁ prāptavān ētat smara, kintu samprati tasya sukhaṁ tava ca duḥkhaṁ bhavati|

XXVI aparamapi yuṣmākam asmākaṅca sthānayō rmadhyē mahadvic-chēdō'sti tata ētatsthānasya lōkāstat sthānaṁ yātum yadvā tatsthānasya lōkā ētat sthānamāyātum na śaknuvanti|

XXVII tadā sa uktavān, hē pitastarhi tvam nivēdayāmi mama pitu rgēhē yē mama pañca bhrātaraḥ santi

XXVIII tē yathaitad yātanāsthānaṁ nāyāsyanti tathā mantraṇām dātum tēṣāṁ samīpam iliyāsaraṁ prēraya|

XXIX tata ibrāhīm uvāca, mūsābhaviṣyadvādināñca pustakāni tēṣām nikaṭē santi tē tadvacanāni manyantām|

XXX tadā sa nivēdayāmāsa, hē pitar ibrāhīm na tathā, kintu yadi mṛṭalōkānām kaścit tēṣām samīpaṃ yāti tarhi tē manāmsi vyāghōṭayiṣyanti|

XXXI tata ibrāhīm jagāda, tē yadi mūsābhaviṣyadvādināñca vacanāni na manyantē tarhi mṛṭalōkānām kasmimścīd utthitēpi tē tasya mantraṇām na maṃsyantē|

XVII

I itaḥ paraṃ yīsuḥ śiṣyān uvāca, vighnairavaśyam āgantavyaṃ kintu vighnā yēna ghaṭiṣyantē tasya durgati rbhaviṣyati|

II ētēṣām kṣudraprāṇinām ēkasyāpi vighnajananāt kaṅṭhabaddhapēṣaṇikasya tasya sāgarāgādhajalē majjanaṃ bhadrām|

III yūyaṃ svēṣu sāvadhānāstiṣṭhata; tava bhrātā yadi tava kiñcid aparādhyati tarhi taṃ tarjaya, tēna yadi manaḥ parivarttayati tarhi taṃ kṣamasva|

IV punarēkadinamadyē yadi sa tava saptakṛtvō'parādhyati kintu saptakṛtva āgatya manaḥ parivartya mayāparāddham iti vadati tarhi taṃ kṣamasva|

V tadā prēritāḥ prabhūm avadan asmākaṃ viśvāsaṃ varddhaya|

VI prabhuruvāca, yadi yuṣmākaṃ sarṣapaikapramāṇō viśvāsōsti tarhi tvam samūlamutpāṭitō bhūtvā samudrē rōpitō bhava kathāyām ētasyām ētaduḍumbarāya kathitāyām sa yuṣmākamājñāvahō bhaviṣyati|

VII aparaṃ svadāsē halaṃ vāhayitvā vā paśun cārayitvā kṣētrād āgatē sati tam vadati, ēhi bhōktumupaviśa, yuṣmākam ētadṛśah kōṣṭi?

VIII varañca pūrvvaṃ mama khādyamāsādyā yāvad bhuñjē pivāmi ca tāvad baddhakaṭiḥ paricara paścāt tvamapi bhōkṣyasē pāsyasi ca kathāmīdṛṣīm kim na vakṣyati?

IX tēna dāsēna prabhōrājñānurūpē karmmaṇi kṛtē prabhūḥ kim tasmin bādhitō jātaḥ? nētthaṃ budhyatē mayā|

X itthaṃ nirūpitēṣu sarvvakarmmasu kṛtēṣu satmu yūyamapīdaṃ vākyam vadatha, vayam anupakāriṇō dāsā asmābhiryadyatkartavyaṃ tanmātramēva kṛtaṃ|

XI sa yirūśālamī yātrām kurvvan sōmirōṅgālīlpradēsamadyēna gacchati,

XII ētarhi kutracid grāmē pravēsamātrē daśakuṣṭhinastaṃ sāksāt kṛtvā XIII dūrē tiṣṭhanata uccai rvaktumārēbhīrē, hē prabhō yīśō dayasvāsmān|

XIV tataḥ sa tān dṛṣṭvā jagāda, yūyaṃ yājakanāṃ samīpē svān darśayata, tatastē gacchantō rōgāt pariṣkṛtāḥ|

XV tadā tēṣāmēkaḥ svaṃ svasthaṃ dṛṣṭvā prōccairīsvaram dhanyaṃ vadan vyāghuṭyāyātō yīśō rguṇānanuvadan taccaraṇādhōbhūmau papāta;

XVI sa cāsīt sōmirōṇī|

XVII tadā yīsuravadat, daśajanāḥ kim na pariṣkṛtāḥ? tahyanyē nava-janāḥ kutra?

XVIII īsvaram dhanyaṃ vadantam ēnaṃ vidēśinaṃ vinā kōpyanyō na prāpyata|

XIX tadā sa tamuvāca, tvamutthāya yāhi viśvāsastē tvām svastham kṛtavān|

XX atha kadēśvarasya rājatvaṁ bhaviṣyatīti phirūśibhiḥ pṛṣṭē sa pratyuvāca, īśvarasya rājatvam aiśvaryadarśanēna na bhaviṣyati|

XXI ata ētasmin paśya tasmin vā paśya, iti vākyam lōkā vaktum na śakṣyanti, īśvarasya rājatvaṁ yuṣmākam antarēvāstē|

XXII tataḥ sa śiṣyān jagāda, yadā yuṣmābhi rmanujasutasya dinamēkaṁ draṣṭum vāñchiṣyatē kintu na darśiṣyatē, idṛkkāla āyāti|

XXIII tadātra paśya vā tatra paśyēti vākyam lōkā vakṣyanti, kintu tēṣāṁ paścāt mā yāta, mānugacchata ca|

XXIV yatastaḍid yathākāśaikadiśyudiyā tadanyāmapī diśāṁ vyāpya prakāśatē tadvat nijadinē manujasūnuḥ prakāśiṣyatē|

XXV kintu tatpūrvvaṁ tēnānēkāni duḥkhāni bhōktavyānyētadvarttamānalōkaiś sō'vajñātavyaḥ|

XXVI nōhasya vidyamānakālē yathābhavat manuṣyasūnōḥ kālēpi tathā bhaviṣyati|

XXVII yāvatkālaṁ nōhō mahāpōtaṁ nārōhad āplāvivāryyētya sarvvaṁ nānāśayacca tāvatkālaṁ yathā lōkā abhuñjatāpivan vyavahan vyavāhayaṁśca;

XXVIII itthaṁ lōṭō varttamānakālēpi yathā lōkā bhōjanapānakrayavikrayārōpaṇagr̥hanirmāṇakarmmasu prāvarttanta,

XXIX kintu yadā lōṭ sidōmō nirjagāma tadā nabhasaḥ sagandhakāgnivṛṣṭi rbhūtvā sarvvaṁ vyanāśayat

XXX tadvan mānavaputraprakāśadinēpi bhaviṣyati|

XXXI tadā yadi kaścīd gr̥hōpari tiṣṭhati tarhi sa gr̥hamadhyāt kimapi dravyamānētum avaruhya naitu; yaśca kṣētrē tiṣṭhati sōpi vyāghruṭya nāyātu|

XXXII lōṭaḥ patnīm smarata|

XXXIII yaḥ prāṇān rakṣitum cēṣṭiṣyatē sa prāṇān hārayiṣyati yastu prāṇān hārayiṣyati saēva prāṇān rakṣiṣyati|

XXXIV yuṣmānahaṁ vacmi tasyām rātrau śayyaikagatayō rlōkayōrēkō dhāriṣyatē parastyakṣyatē|

XXXV striyau yugapat pēṣaṇīm vyāvarttayiṣyatastayōrēkā dhāriṣyatē parātyakṣyatē|

XXXVI puruṣau kṣētrē sthāsyatastayōrēkō dhāriṣyatē parastyakṣyatē|

XXXVII tadā tē papracchuḥ, hē prabhō kutrētthaṁ bhaviṣyati? tataḥ sa uvāca, yatra śavastiṣṭhati tatra gr̥dhrā milanti|

XVIII

I aparāñca lōkairaklāntai nr̥rantaraṁ prārthayitavyam ityāśayēna yīśunā dṛṣṭānta ēkaḥ kathitaḥ|

II kutracinagarē kaścīd prāḍvivāka āsīt sa īśvarānnābibhēt mānuṣāṁśca nāmanyata|

III atha tatpuravāsīni kācidvidhavā tatsamīpamētya vivādinā saha mama vivādaṁ pariṣkurvviti nivēdayāmāsa|

IV tataḥ sa prāḍvivākaḥ kiyaddināni na tadaṅgīkṛtavān paścāccittē cintayāmāsa, yadyapiśvarāna bibhēmi manuṣyānapi na manyē

V tathāpyeṣā vidhavā mām kliśnāti tasmādasyā vivādaṃ pariṣkariṣyāmi nōcēt sā sadāgatya mām vyagraṃ kariṣyati|

VI paścāt prabhuravadad aśavanyāyaprāḍvivākō yadāha tatra manō nidhadhvam|

VII īśvarasya yē 'bhirucitalōkā divāniśaṃ prārthayantē sa bahudināni vilambyāpi tēṣāṃ vivādān kiṃ na pariṣkariṣyati?

VIII yuṣmānahaṃ vadāmi vadāmi tvarayā pariṣkariṣyati, kintu yadā manuṣyaputra āgamiṣyati tadā pṛthivyāṃ kimīdṛṣaṃ viśvāsaṃ prāpsyati?

IX yē svān dhārmikān jñātvā parān tucchikurvanti ētādṛgbhyaḥ, kiyadbhya imaṃ dṛṣṭāntaṃ kathayāmāsa|

X ēkaḥ phirūṣyaparaḥ karasañcāyī dvāvimau prārthayituṃ mandiraṃ gatau|

XI tatō'sau phirūṣyēkapārśvē tiṣṭhan hē īśvara ahamanyalōkavat lōṭhayitānyāyī pāradārikaśca na bhavāmi asya karasañcāyinastulyaśca na, tasmātvām dhanyaṃ vadāmi|

XII saptasu dinēṣu dinadvayamupavasāmi sarvvasampattē rdaśamāṃsaṃ dadāmi ca, ētat kathāṃ kathayan prārthayāmāsa|

XIII kintu sa karasañcāyī dūrē tiṣṭhan svargaṃ draṣṭuṃ nēcchan vakṣasi karāghātaṃ kurvvan hē īśvara pāpiṣṭhaṃ mām dayasva, itthaṃ prārthayāmāsa|

XIV yuṣmānahaṃ vadāmi, tayōrdvayō rmadhyē kēvalaḥ karasañcāyī puṇyavattvēna gaṇitō nijagrhaṃ jagāma, yatō yaḥ kaścit svamunnamayati sa nāmāyīṣyatē kintu yaḥ kaścit svaṃ namayati sa unnamayīṣyatē|

XV atha śiśūnāṃ gātrasparśarthaṃ lōkāstān tasya samīpamāninyuḥ śiṣyāstad dṛṣṭvānēṭṛn tarjayāmāsuḥ,

XVI kintu yīśustānāhūya jagāda, mannikāṭam āgantūṃ śiśūn anujānidhvam tāmśca mā vārayata; yata īśvararājyadhikāriṇa eṣāṃ sadṛśāḥ|

XVII ahaṃ yuṣmān yathārthaṃ vadāmi, yō janaḥ śiśōḥ sadṛśō bhūtvā īśvararājyaṃ na gṛhlāti sa kēnāpi prakāreṇa tat pravēṣṭuṃ na śaknōti|

XVIII aparaṃ ēkōdhipatiṣṭāṃ papraccha, hē paramagurō, anantāyuṣaḥ prāptayē mayā kiṃ kartavyaṃ?

XIX yīśuruvāca, mām kutaḥ paramaṃ vadasi? īśvaraṃ vinā kōpi paramō na bhavati|

XX paradārān mā gaccha, naraṃ mā jahi, mā cōraya, mithyāsakṣyaṃ mā dēhi, mātaraṃ pitarāṃca sammanyasva, ētā yā ājñāḥ santi tāstvaṃ jānāsi|

XXI tadā sa uvāca, bālyakālāt sarvva ētā ācarāmi|

XXII iti kathāṃ śrutvā yīśustamavadat, tathāpi tavaikaṃ karma nyūnamāstē, nijaṃ sarvvasvaṃ vikrīya daridrēbhyaḥ vitara, tasmāt svargē dhanam prāpsyasi; tata āgatya mamānugāmī bhava|

XXIII kintvētāṃ kathāṃ śrutvā sōdhipatiḥ śuśōca, yatastasya bahudhanamāsīt|

XXIV tadā yīśustamatiśōkānvidaṃ dṛṣṭvā jagāda, dhanavatāṃ īśvararājyapravēśaḥ kidṛg duṣkaraḥ|

XXV īśvararājyē dhaninaḥ pravēśāt sūcēśchidrēṇa mahāngasya gamanāgamanē sukarē|

XXVI śrōtāraḥ papracchustarhi kēna paritrāṇam prāpsyatē?

XXVII sa uktavān, yan mānuṣeṇāsākyam tad īśvarēṇa śākyam|

XXVIII tadā pitara uvāca, paśya vyaṃ sarvvasvaṃ parityajya tava paścādgāminō'bhavāma|

XXIX tataḥ sa uvāca, yuṣmānahaṃ yathārthaṃ vadāmi, īśvararājyārthaṃ gṛhaṃ pitarau bhrātṛgaṇaṃ jāyāṃ santānāṃśca tyaktavā

XXX iha kalē tatō'dhikaṃ parakālē 'nantāyuśca na prāpsyati lōka idṛśaḥ kōpi nāsti|

XXXI anantaraṃ sa dvādaśaśiṣyānāhūya babhāṣē, paśyata vyaṃ yirūśālamnagaraṃ yāmaḥ, tasmāt manuṣyaputrē bhaviṣyadvādibhiruktaṃ yadasti tadanurūpaṃ taṃ prati ghaṭiṣyatē;

XXXII vastutastu sō'nyadēśiyānāṃ hastēṣu samarpayīṣyatē, tē tamu-pahasiṣyanti, anyāyamācariṣyanti tadvapuṣi niṣṭhīvaṃ nikṣēpsyanti, kaśābhīḥ prahr̥tya taṃ haniṣyanti ca,

XXXIII kintu tṛtīyadinē sa śmaśānād utthāsyati|

XXXIV ētasyāḥ kathāyā abhiprāyaṃ kiñcidapi tē bōddhuṃ na śekuḥ tēṣāṃ nikaṭē'spaṣṭatavāt tasyaitāsāṃ kathānāṃ āśayaṃ tē jñātuṃ na śekuśca|

XXXV atha tasmin yirihōḥ purasyāntikaṃ prāptē kaścidandhaḥ pathaḥ pārśva upaviśya bhikṣāṃ akarōt

XXXVI sa lōkasamūhasya gamanaśabdaṃ śrutvā tatkāraṇaṃ pṛṣṭavān|

XXXVII nāsaratiyayīśuryātīti lōkairuktē sa uccairvaktumārēbhē,

XXXVIII hē dāyūdaḥ santāna yīśō māṃ dayasva|

XXXIX tatōgragāminastaṃ maunī tiṣṭhēti tarjayāmāsuḥ kintu sa punāruvan uvāca, hē dāyūdaḥ santāna māṃ dayasva|

XL tadā yīsuḥ sthagitō bhūtvā svāntikē tamānētum ādidēśa|

XLI tataḥ sa tasyāntikam āgamat, tadā sa taṃ papraccha, tvaṃ kim-icchasi? tvadarthamaḥ kim kariṣyāmi? sa uktavān, hē prabhō'haṃ draṣṭuṃ labhai|

XLII tadā yīsuruvāca, dṛṣṭiśaktiṃ gṛhāṇa tava pratyayastvāṃ svasthaṃ kṛtavān|

XLIII tatastatṣaṇāt tasya cakṣuṣi prasannē; tasmāt sa īśvaraṃ dhanyaṃ vadan tatpaścād yayau, tadālōkya sarvvē lōkā īśvaraṃ praśāṃsitum ārēbhirē|

XIX

I yadā yīsu ryirihōpuraṃ praviśya tanmadhyēna gacchaṃstadā

II sakkēyanāmā karasañcāyināṃ pradhānō dhanavānēkō

III yīsuḥ kidṛgiti draṣṭuṃ ceṣṭitavān kintu kharv-
vatvāllōkasamghamadyē taddarśanamaprāpya

IV yēna pathā sa yāsyati tatpathē'grē dhāvitvā taṃ draṣṭuṃ
uḍumbaratarumārurōha|

V paścād yīśustatsthānam itvā ūrddhvaṃ vilōkya taṃ dṛṣṭvāvādīt, hē
sakkēya tvaṃ śīghramavarōha mayādya tvadgēhē vastavyam|

VI tataḥ sa śīghramavaruhya sāhlādaṃ taṃ jagrāha|

VII tad dṛṣṭvā sarvvē vivadamānā vaktumārēbhirē, sōtithivēna
duṣṭālōkagṛhaṃ gacchati|

VIII kintu sakkēyō daṇḍāyamānō vaktumārēbhē, hē prabhō paśya mama yā sampattirasti tadarddhaṁ daridrēbhyō dadē, aparam anyāyaṁ kṛtvā kasmādapi yadi kadāpi kiñcit mayā gṛhītaṁ tarhi taccaturguṇaṁ dadāmi|

IX tadā yīśustamuktavān ayamapi ibrahīmaḥ santānō'taḥ kāraṇād adyāsa gṛhē trānamupasthitaṁ|

X yad hāritaṁ tat mṛgayitūṁ rakṣituṅca manuṣyaputra āgataṁ|

XI atha sa yirūsālamaḥ samīpa upātiṣṭhad īśvararājatvasyānuṣṭhānaṁ tadaiva bhaviṣyatīti lōkairanvabhūyata, tasmāt sa śrōṭṛbhyaḥ punardṛṣṭāntakathāṁ utthāpya kathayāmāsa|

XII kōpi mahāllōkō nijarthaṁ rājatvapadaṁ gṛhītvā punarāgantūṁ dūrādēśaṁ jagāma|

XIII yātrākālē nijān daśadāsān āhūya daśasvarṇamudrā dattvā mamāgamanaparyyantaṁ vāṇijyaṁ kurutētyādīdēśa|

XIV kintu tasya prajāstamavajñāya manuṣyamēnaṁ asmākamupari rājatvaṁ na kārayivyāma imāṁ vārttāṁ tannikaṭē prērayāmāsuḥ|

XV atha sa rājatvapadaṁ prāpyāgatavān ēkaikō janō bañijyēna kiṁ labdhavān iti jñātūṁ yēṣu dāsēṣu mudrā arpayat tān āhūyānētum adīdēśa|

XVI tadā prathama āgatya kathitavān, hē prabhō tava tayaikayā mudrayā daśamudrā labdhāḥ|

XVII tataḥ sa uvāca tvamuttamō dāsaḥ svalpēna viśvāsyo jāta itaḥ kāraṇāt tvaṁ daśanagarāṇāṁ adhipō bhava|

XVIII dvitīya āgatya kathitavān, hē prabhō tavaikayā mudrayā pañcamudrā labdhāḥ|

XIX tataḥ sa uvāca, tvaṁ pañcānāṁ nagarāṇāmadhipati rbhava|

XX tatōnya āgatya kathayāmāsa, hē prabhō paśya tava yā mudrā ahaṁ vastre baddhvāsthāpayam̐ seyaṁ|

XXI tvaṁ kṛpaṇō yannāsthāpayastadapi gṛhlāsi, yannāvapastadēva ca chinatsi tatōhaṁ tvattō bhītaḥ|

XXII tadā sa jagāda, rē duṣṭadāsa tava vākyēna tvāṁ dōṣiṇaṁ kariṣyāmi, yadahaṁ nāsthāpayāṁ tadēva gṛhlāmi, yadahaṁ nāvapañca tadēva chinadmi, ētādṛśaḥ kṛpaṇōhamiti yadi tvaṁ jānāsi,

XXIII tarhi mama mudrā bañijāṁ nikaṭē kutō nāsthāpayāḥ? tayā kṛtē'ham āgatya kusīdēna sārddhaṁ nijamudrā aprāpsyam|

XXIV paścāt sa samīpasthān janān ājñāpayat asmāt mudrā āñiya yasya daśamudrāḥ santi tasmai datta|

XXV tē prōcuḥ prabhō'sya daśamudrāḥ santi|

XXVI yuṣmānaḥ vadāmi yasyāśrayē vaddhatē 'dhikaṁ tasmai dāyīṣyatē, kintu yasyāśrayē na varddhatē tasya yadyadasti tadapi tasmān nāyīṣyatē|

XXVII kintu mamādhipatitvasya vaśatvē sthātum asammanyamānā yē mama ripavastānāñiya mama samakṣaṁ saṁharata|

XXVIII ityupadēśakathāṁ kathayitvā sōgragaḥ san yirūsālamapuraṁ yayau|

XXIX tatō baitphagībaithanīyāgrāmayōḥ samīpē jaitunādrērantikam itvā śīṣyadvayam ityuktvā prēṣayāmāsa,

XXX yuvāmamuṁ sammukhasthagrāmaṁ praviśyaiva yaṁ kōpi mānuṣaḥ kadāpi nārōhat taṁ garddabhaśāvakaṁ baddhaṁ drakṣyathastaṁ mōcayitvānyataṁ|

XXXI tatra kutō mōcayathaḥ? iti cēt kōpi vakṣyati tarhi vakṣyathaḥ prabhē[ratra prayōjanam āstē]

XXXII tadā tau prarītau gatvā tatkathā[nusārēṇa sarvvaṃ prāptau]

XXXIII gardabhaśāvakaṃ mōcanakālē tatvāmina ūcuḥ, gardabhaśāvakaṃ kutō mōcayathaḥ?

XXXIV tāvūcatuḥ prabhōratra prayōjanam āstē]

XXXV paścāt tau taṃ gardabhaśāvakaṃ yīśōrantikamāniya tatpṛṣṭhē nijavasanāni pātayitvā tadupari yīśumārōhayāmāsatuḥ]

XXXVI atha yātrākālē lōkāḥ pathi svavastrāni pātayitum ārebhirē]

XXXVII aparaṃ jaitunādrerupatyakāṃ itvā śiṣyasaṃghaḥ pūrvvadṛṣṭāni mahākarmmāni smṛtvā,

XXXVIII yō rājā prabhō rñāmnāyāti sa dhanyaḥ svargē kuśalaṃ sarvvōcē jayadhvani rbhavatu, kathāmētāṃ kathayitvā sānandam ucairīśvaraṃ dhanyaṃ vaktumārebhē]

XXXIX tadā lōkāraṇyamadhyasthāḥ kiyantaḥ phirūsinastat śrutvā yīśum prōcuḥ, hē upadēśaka svasiṣyān tarjaya]

XL sa uvāca, yuṣmānahaṃ vadāmi yadyamī nīravāstīṣṭhanti tarhi pāṣāṇā ucaiḥ kathāḥ kathayiṣyanti]

XLI paścāt tatpurāntikamētya tadavalōkya sāsrupātaṃ jagāda,

XLII hā hā cēt tvamagrē'jñāsyathāḥ, tavāsminnēva dinē vā yadi sva-
maṅgalam upālapsyathāḥ, tarhyuttamam abhaviṣyat, kintu kṣaṇēsmi
n tattava dṛṣṭēragōcaram bhavati]

XLIII tvaṃ svatrānakālē na manō nyadhatthā iti hētō ryatkālē tava
ripavastvāṃ caturdikṣu prācīrēṇa vēṣṭayitvā rōtsyanti

XLIV bālakaiḥ sārddhaṃ bhūmisāt kariṣyanti ca tvanmadhyē
pāṣāṇaikōpi pāṣāṇōpari na sthāsyati ca, kāla īdṛśa upasthāsyati]

XLV atha madhyēmandiraṃ praviśya tatratyān krayivikrayiṇō
bahiṣkurvvan

XLVI avadat madgṛhaṃ prārthanāgṛhamiti lipirāstē kintu yūyaṃ tadēva
cairāṇāṃ gahvaraṃ kurutha]

XLVII paścāt sa pratyahaṃ madhyēmandiram upadidēśa; tataḥ
pradhānayājakā adhyāpakāḥ prācīnāśca taṃ nāśayitum cicēṣṭirē;

XLVIII kintu tadupadēśē sarvvē lōkā niviṣṭacittāḥ sthitāstasmāt tē tatkart-
tuṃ nāvakāśaṃ prāpuḥ]

XX

I athaikadā yīśu rmanidarē susaṃvadaṃ pracārayan lōkānupadiśati,
ētarhi pradhānayājakā adhyāpakāḥ prāñcaśca tannikaṭamāgatya pa-
pracchuḥ

II kayājñāyā tvaṃ karmmānyētāni karōṣi? kō vā tvāmājñāpayat?
tadasmān vada]

III sa pratyuvāca, tarhi yuṣmānapi kathāmēkāṃ pṛcchāmi tasyōttaraṃ
vadata]

IV yōhanō majjanam īśvarasya mānuṣāṇāṃ vājñātō jātaṃ?

V tatastē mithō vivicya jagaduḥ, yadiśvarasya vadāmastarhi taṃ kutō
na pratyaita sa iti vakṣyati]

VI yadi manuṣyasyēti vadāmastarhi sarvvē lōkā asmān pāṣāṇai
rhanīsyanti yatō yōhan bhaviṣyadvādīti sarvvē dṛḍhaṃ jānanti]

VII ataēva tē pratyūcuḥ kasyājñāyā jātam iti vaktuṃ na śaknumaḥ]

VIII tadā yīsuravadat tarhi kayājñāyā karmmāṅyētāti karōmīti ca yuṣmān na vakṣyāmi|

X atha lōkānām sāksāt sa imām dṛṣṭāntakathām vaktumārēbhē, kaścīd drākṣākṣētram kṛtvā tat kṣētram kṣīvalānām hastēsu samarpya bahukālārtham dūrādēsam jagāma|

X atha phalakālē phalāni grahītu kṣīvalānām samīpē dāsam prāhiṇōt kintu kṣīvalāstām prahr̥tya riktahastām visasarjuḥ|

XI tataḥ sōdhipatiḥ punaranyam dāsam prēṣayāmāsa, tē tamapi prahr̥tya kuvyavahr̥tya riktahastām visarṣjuḥ|

XII tataḥ sa tṛtīyāvaram anyam prāhiṇōt tē tamapi kṣatāṅgam kṛtvā bahi rnicikṣipuh|

XIII tadā kṣētrapati rvicārayāmāsa, mamēdānīm kim karttavyaṃ? mama priyē putrē prahitē tē tamavaśyam dṛṣṭvā samādariṣyantē|

XIV kintu kṣīvalāstām nirīkṣya parasparam vivicya prōcuḥ, ayamut-tarādhikārī āgacchatainaṃ hanmastatōdhikārōsmākām bhaviṣyati|

XV tātastē taṃ kṣētrād bahi rnipātya jaghnustasmāt sa kṣētrapatistān prati kim kariṣyati?

XVI sa āgatya tān kṣīvalān hatvā parēśām hastēsu tatksētram samar-paiṣyati; iti kathām śrutvā tē 'vadan ētādṛṣī ghaṭanā na bhavatu|

XVII kintu yīstūstānavalōkya jagāda, tarhi, sṭhapatayaḥ kariṣyanti grāvānaṃ yantu tucchakam| pradhānaprastaraḥ kōṇē sa ēva hi bhaviṣyati| ētasya śāstrīyavacanasya kim tātparyam?

XVIII aparaṃ tatpāṣāṅōpari yaḥ patiṣyati sa bhāmṣyate kintu yasyōpari sa pāṣāṅḥ patiṣyati sa tēna dhūlivac cūrṇibhaviṣyati|

XIX sōsmākām viruddham dṛṣṭāntamimam kathitavān iti jñātvā pradhānayājakā adhyāpakāśca tadaiva taṃ dhartum vavāñchuḥ kintu lōkēbhyō bibhyuḥ|

XX ataēva taṃ prati satarkāḥ santaḥ katham tadvākyadōṣam dhṛtvā taṃ dēśādhipasya sādhuvēśadhāriṇaścarān tasya samīpē prēṣayāmāsuḥ|

XXI tadā tē taṃ papracchuḥ, hē upadēśaka bhavān yathārtham kathayan upadiṣati, kamapyanapēkṣya satyatvēnaiśvaram mārgamupadiṣati, vayamētajjānīmaḥ|

XXII kaisararājāya karōsmābhi rdēyō na vā?

XXIII sa tēśam vañcanam jñātvāvadat kutō mām parīkṣadhvē? mām mudrāmēkam darśayata|

XXIV iha likhitā mūrtiriyam nāma ca kasya? tē'vadan kaisarasya|

XXV tadā sa uvāca, tarhi kaisarasya dravyam kaisarāya datta; īśvarasya tu dravyamīśvarāya datta|

XXVI tasmāllōkānām sāksāt tat kathāyāḥ kamapi dōṣam dhartumaprāpya tē tasyōttarād āścaryam manyamānā mauninastastuḥ|

XXVII aparāṅca śmaśānādutthānāṅgīkārīṇām sidūkinām kiyantō janā āgatya taṃ papracchuḥ,

XXVIII hē upadēśaka śāstrē mūsā asmān pratīti lilēkha yasya bhrātā bhāryayām satyam niḥsantānō mriyatē sa tajjāyam vivahya tadvaṃsam utpādayiṣyati|

XXIX tathāca kēcit sapta bhrātara āsan tēśam jyēṣṭhō bhrātā vivahya nirapatyaḥ prāṇan jahau|

XXX atha dvitīyastasya jāyam vivahya nirapatyaḥ san mamāra| tṛtīyaśca tāmēva vyuvāha;

XXXI itthaṃ sapta bhrātarastāmēva vivahya nirapatyāḥ santō mamruḥ|

XXXII śeṣe sā strī ca mamāra|

XXXIII ataēva śmaśānādutthānakālē tēṣāṃ saptajanānām kasya sā bhāryyā bhaviṣyati? yataḥ sā tēṣāṃ saptānāmēva bhāryyāsīt|

XXXIV tadā yīsuḥ pratyuvāca, ētasya jagatō lōkā vivahanti vāgdattāśca bhavanti

XXXV kintu yē tajjagatprāptiyōgyatvēna gaṇitām bhaviṣyanti śmaśānāccōtthāsyanti tē na vivahanti vāgdattāśca na bhavanti,

XXXVI tē puna rna mriyantē kintu śmaśānādutthāpitāḥ santa īśvarasya santānāḥ svargiyadūtānām sadṛṣāśca bhavanti|

XXXVII adhikantu mūsāḥ stambōpākhyānē paramēśvara ibrahīma īśvara ishāka īśvarō yākūbaścēśvara ityuktvā mṛtānām śmaśānād utthānasya pramāṇam līlēkha|

XXXVIII ataēva ya īśvaraḥ sa mṛtānām prabhu rna kintu jīvatāmēva prabhuḥ, tannikaṭe sarvvē jīvantaḥ santi|

XXXIX iti śrutvā kiyantōdhyāpakā ūcuḥ, hē upadēśaka bhavān bhadram pratyuktavān|

XL itaḥ paraṃ taṃ kimapi praṣtaṃ tēṣāṃ pragalbhatā nābhūt|

XLI paścāt sa tān uvāca, yaḥ khriṣṭaḥ sa dāyūdaḥ santāna ētām kathām lōkāḥ kathāṃ kathayanti?

XLII yataḥ mama prabhumidaṃ vākyamavadat paramēśvaraḥ| tava śatrūnaḥ yāvāt pādapiṭhaṃ karōmi na| tāvat kālām madīyē tvam dakṣapārśva upāviśa|

XLIII iti kathām dāyūd svayaṃ gītagranthē'vadat|

XLIV ataēva yadi dāyūd taṃ prabhuṃ vadati, tarhi sa kathāṃ tasya santānō bhavati?

XLV paścād yīsuḥ sarvvajanānām karṇagōcarē śiṣyānuvāca,

XLVI yē'dhyāpakā dīrghaparicchadaṃ paridhāya bhramanti, haṭṭāpaṇayō rnamaskarē bhajanagēhasya prōccāsanē bhōjanagrhasya pradhānasthānē ca priyante

XLVII vidhavānām sarvvasvaṃ grasitvā chalēna dīrghakālām prārthayantē ca tēṣu sāvadhānā bhavata, tēṣāmugradaṇḍō bhaviṣyati|

XXI

I atha dhanilōkā bhāṇḍāgārē dhanāṃ nikṣipanti sa tadēva paśyati,

II ētarhi kāciddīnā vidhavā paṇadvayaṃ nikṣipati tad dadarśa|

III tatō yīsuruvāca yuṣmānaḥ yathārthaṃ vadāmi, daridrēyaṃ vidhavā sarvvēbhyōdhikāṃ nyakṣēpsīt,

IV yatōnyē svaprājyadhanēbhya īśvarāya kiñcit nyakṣēpsuḥ, kintu daridrēyaṃ vidhavā dinayāpanārthaṃ svasya yat kiñcit sthītaṃ tat sarvvaṃ nyakṣēpsīt|

V aparāñca uttamaprastarairutsṛṣṭavayaiśca mandiraṃ suśōbhatētarāṃ kaiścidityuktē sa pratyuvāca

VI yūyaṃ yadidaṃ nicayanaṃ paśyatha, asya pāṣāṇaikōpyanyapāṣāṇōpari na sthāsyati, sarvvē bhūsādbhaviṣyanti kālōyamāyāti|

VII tadā tē papracchuḥ, hē gurō ghaṭanēdṛṣī kadā bhaviṣyati? ghaṭanāyā ētasyasaścīhnaṃ vā kiṃ bhaviṣyati?

VIII tadā sa jagāda, sāvadhānā bhavata yathā yuṣmākaṁ bhramaṁ kōpi na janayati, kṣiṣṭōhamityuktvā mama nāmṛā bahava upasthāsyanti sa kālah prāyēṅopasthitaḥ, tēṣāṁ paścānmā gacchata |

IX yuddhasyōpaplavasya ca vārttām śrutvā mā śaṅkadhvaṁ, yataḥ prathamam ētā ghaṭanā avaśyaṁ bhaviṣyanti kintu nāpātē yugāntō bhaviṣyati |

X aparāṅca kathayāmāsa, tadā dēśasya vipakṣatvēna dēśō rājyasya vipakṣatvēna rājyam utthāsyati,

XI nānāsthānēṣu mahābhūkampō durbhikṣaṁ māri ca bhaviṣyanti, tathā vyōmamaṅḍalasya bhayaṅkaradarśanānyaścaryyalakṣaṅāni ca prakāśayiṣyantē |

XII kintu sarvvāsāmētāsām ghaṭanānām pūrvvaṁ lōkā yuṣmān dhṛtvā tādayiṣyanti, bhajanālayē kārayāṅca samarpayiṣyanti mama nāmākāraṅād yuṣmān bhūpānām śāsakānāṅca sammukhaṁ nēṣyanti ca |

XIII sāksyārtham ētāni yuṣmān prati ghaṭiṣyantē |

XIV tadā kimuttaraṁ vaktavyam ētat na cintayiṣyāma iti manaḥsu niścitanuta |

XV vipakṣā yasmāt kimapyuttaram āpattiṅca karttuṁ na śakṣyanti tādrśaṁ vākpaṭutvaṁ jñānaṅca yuṣmabhyaṁ dāsyāmi |

XVI kiṅca yūyaṁ pitrā matrā bhrātrā bandhunā jñātyā kuṭumbēna ca parakarēṣu samarpayiṣyadhvē; tatastē yuṣmākaṁ kaṅcana kaṅcana ghātayiṣyanti |

XVII mama nāmnaḥ kāraṅāt sarvvai rmanuṣyai ryūyam ṛtiyiṣyadhvē |

XVIII kintu yuṣmākaṁ śiraḥkēśaikōpi na vinaṅkṣyati,

XIX tasmādēva dhairryamavalambya svasvapraṅān rakṣata |

XX aparāṅca yirūśālampuraṁ sainyavēṣṭitaṁ vilōkya ta-
syōcchinnatāyāḥ samayaḥ samīpa ityavagamiṣyatha |

XXI tadā yihūdādēśasthā lōkāḥ parvvataṁ palāyantām, yē ca nagarē tiṣṭhanti tē dēśantaraṁ palāyantā, yē ca grāmē tiṣṭhanti tē nagaraṁ na praviṣantu,

XXII yatastadā samucitadaṅḍanāya dharmmapustakē yāni sarvvāni likhitāni tāni saphalāni bhaviṣyanti |

XXIII kintu yā yāstadā garbhavatyāḥ stanyadāvyaśca tāmām durgati
rbhaviṣyati, yata ētāllōkān prati kōpō dēśē ca viṣamadurgati rghaṭiṣyatē |

XXIV vastutastu tē khaṅgadhāraparivvaṅgaṁ lapsyantē
baddhāḥ santaḥ sarvvadēśēṣu nāyiṣyantē ca kiṅcānyadēṣiyanām
samayōpasthitiparyyantām yirūśālampuraṁ taiḥ padatalai rdalayiṣyatē |

XXV sūryyacandranakṣatrēṣu lakṣaṅādi bhaviṣyanti, bhuvī sarv-
vadēṣiyanām duḥkhaṁ cintā ca sindhau vicinām tarjanaṁ garjanaṅca
bhaviṣyanti |

XXVI bhūbhau bhāvighaṭanām cintayitvā manujā bhiyāmṛtakalpā
bhaviṣyanti, yatō vyōmamaṅḍalē tējasvinō dōlāyamānā bhaviṣyanti |

XXVII tadā parākramēṅā mahātējasā ca mēghārūḍhaṁ manuṣyaputram
āyāntām drakṣyanti |

XXVIII kintvētāsām ghaṭanānāmārambhē sati yūyaṁ mastakānyuttōlya
ūrdadhvaṁ drakṣyatha, yatō yuṣmākaṁ muktēḥ kālah savidhō
bhaviṣyati |

XXIX tatastēnaitadrṣṭāntakathā kathitā, paśyata uḍumbarādivṛkṣānām

XXX navīnapatrāṇi jātānīti dṛṣṭvā nidāvakāla upasthita iti yathā yūyam jñātum śaknutha,

XXXI tathā sarvvāsāmāsām ghaṭanānām ārambhē dṛṣṭē satīśvarasya rājatvaṁ nikaṭam ityapi jñāsyatha|

XXXII yuṣmānaḥam yathārthaṁ vadāmi, vidyamānalōkānāmēśām gamanāt pūrvvam ētāni ghaṭīṣyantē|

XXXIII nabhōbhuvōrlōpō bhaviṣyati mama vāk tu kadāpi luptā na bhaviṣyati|

XXXIV ataēva viṣamāśanēna pānēna ca sām̄mārikacintābhiṣca yuṣmākām cittaṣu mattēsu taddīnam akasmād yuṣmān prati yathā nōpatiṣṭhatai tadarthaṁ svēsu sāvadhānāstīṣṭhata|

XXXV pṛthivīsthasarvvālōkān prati taddīnam unmātha iva upasthāsyati|

XXXVI yathā yūyam ētadbhāvighaṭanā uttartum manujasutasya sam-mukhē samsthātuṅca yōgyā bhavatha kāraṇādasmāt sāvadhānāḥ santō nirantaram prārthayadhvam|

XXXVII aparāṅca sa divā mandira upadiśya rācai jaitunādrim gatvāstīṣṭhat|

XXXVIII tataḥ pratyūṣē lākāstatkathām śrōtum mandirē tadantikam āgacchan|

XXII

I aparāṅca kiṅvaśūnyapūpōtsavasya kāla upasthitē

II pradhānayājakā adhyāyakaśca yathā taṁ hantum śaknuvanti tathōpāyām acēṣṭanta kintu lōkēbhyaō bibhyuḥ|

III ētātin samayē dvādaśaiṣyēsu gaṇita iṣkariyōtīyarūḍhimān yō yihūdāstasyaṅtaḥkaraṇam sāitānāśritatvāt

IV sa gatvā yathā yīsum tēśām karēsu samarpayitum śaknōti tathā mantraṅam pradhānayājakaiḥ sēnāpatibhiṣca saha cakāra|

V tēna tē tuṣṭāstasmāi mudrām dātum paṇam cakruḥ|

VI tataḥ sōṅgīkṛtya yathā lōkānamagōcarē taṁ parakarēsu samarpayitum śaknōti tathāvakaśām cēṣṭitumārēbhē|

VII atha kiṅvaśūnyapūpōtmavadinē, arthāt yasmin dinē nistārōtsavasya mēṣō hantavyastasmīn dinē

VIII yīsuḥ pitarām yōhanañcāhūya jagāda, yuvām gatvāsmākām bhōjanārthaṁ nistārōtsavasya dravyānyāsādayataṁ|

IX tadā tau papracchatuḥ kucāsādayāvō bhavataḥ kecchā?

X tadā sōvādīt, naḡarē praviṣṭē kaścijjalakumbhamādāya yuvām sāksāt kariṣyati sa yannivēśanam praviṣati yuvāmapi tannivēśanam tatpascādītvā nivēśanapatim iti vākyam vadataṁ,

XI yatrāḥam nistārōtsavasya bhōjyam śīsyaiḥ sārddham bhōktum śaknōmi sātithiśālā□ kutra? kathāmimām prabhustvam pṛcchati|

XII tataḥ sa janō dvitīyaprakōṣṭhīyam ēkaṁ śastam kōṣṭham darśayiṣyati tatra bhōjyamāsādayataṁ|

XIII tatastau gatvā tadvākyānusārēṇa sarvvam dṛṣṭvā tatra nistārōtsavīyam bhōjyamāsādayāmāsatuḥ|

XIV atha kāla upasthitē yīsu rdvādaśabhiḥ prēritaiḥ saha bhōktumupaviśya kathitavān

XV mama duḥkhabhōgāt pūrvvam yubhābhiḥ saha nistārōtsavasyaitasya bhōjyam bhōktum mayātivāñchā kṛtā|

XVI yuṣmān vadāmi, yāvatkālam īsvararājyē bhōjanam na kariṣyē tāvatkālam idam na bhōkṣyē|

XVII tadā sa pānapātramādāya īsvarasya guṇān kīrttayitvā tēbhyō datvāvadat, idam gṛhṭita yūyam vibhajya pivata|

XVIII yuṣmān vadāmi yāvatkālam īsvararājatvasya saṁsthāpanam na bhavati tāvad drākṣāphalarasaṁ na pāsyāmi|

XIX tataḥ pūpaṁ gṛhṭivā īsvaraguṇān kīrttayitvā bhaṅktā tēbhyō datvāvadat, yuṣmadarthaṁ samarpitam yanmama vapustadidaṁ, ētat karmma mama smaraṇārthaṁ kurudhvaṁ|

XX atha bhōjanāntē tādṛśam pātram gṛhṭivāvadat, yuṣmatkṛtē pātitaṁ yanmama raktaṁ tēna nirṇītanavanīyamarūpaṁ pānapātramidam|

XXI paśyata yō mām parakarēṣu samarpayīṣyati sa mayā saha bhōjanāsana upaviśati|

XXII yathā nirūpitaṁ tē tadanusārēṇā manuṣyapuṅgvasya gati bhaviṣyati kintu yastaṁ parakarēṣu samarpayīṣyati tasya santāpō bhaviṣyati|

XXIII tadā tēṣāṁ kō jana ētat karmma kariṣyati tat tē parasparaṁ praṣṭumārēbhīrē|

XXIV aparaṁ tēṣāṁ kō janaḥ śrēṣṭhatvēna gaṇayīṣyatē, atrārthē tēṣāṁ vivādōbhavat|

XXV asmāt kāraṇāt sōvadat, anyadēśīyānām rājānaḥ prajānāmupari prabhutvaṁ kurvanti dāruṇāśāsanam kṛtvāpi tē bhūpatitvēna vikhyātā bhavanti ca|

XXVI kintu yuṣmākaṁ tathā na bhaviṣyati, yō yuṣmākaṁ śrēṣṭhō bhaviṣyati sa kaniṣṭhavad bhavatu, yaśca mukhyō bhaviṣyati sa sēvakavadbhavatu|

XXVII bhōjanōpaviṣṭaparicārayōḥ kaḥ śrēṣṭhaḥ? yō bhōjanāyōpaviśati sa kiṁ śrēṣṭhō na bhavati? kintu yuṣmākaṁ madhyē'haṁ paricārayāvāsmi|

XXVIII aparaṅca yuyam mama parīkṣākālē prathamamārabhya mayā saha sthītā

XXIX ētatkāraṇāt pitrā yathā madarthaṁ rājyamēkaṁ nirūpitaṁ tathāhamapi yuṣmadarthaṁ rājyam nirūpayāmi|

XXX tasmān mama rājyē bhōjanāsanē ca bhōjanapānē kariṣyadhvē sirhāsaneṣūpaviṣya cēsrayēliyanām dvādaśavaṁśānām vicāraṁ kariṣyadhvē|

XXXI aparaṁ prabhuruṅvāca, hē śimōn paśya titāunā dhānyānīva yuṣmān śaitān cālayitum acchat,

XXXII kintu tava viśvāsasya lōpō yathā na bhavati ētat tvadarthaṁ prārthitaṁ mayā, tvanmanasi parivartitē ca bhrātṛṇām manāmsi shirikuru|

XXXIII tadā sōvadat, hē prabhōhaṁ tvayā sārddhaṁ kāraṁ mṛtiṅca yātum majjitōsmi|

XXXIV tataḥ sa uvāca, hē pitara tvām vadāmi, adya kukkuṭaravāt pūrvam tvam matparicayam vāratrayam apahvōṣyasē|

XXXV aparaṁ sa papraccha, yadā mudrāsamputaṁ khādyapātraṁ pādukaṅca vinā yuṣmān prāhiṇavaṁ tadā yuṣmākaṁ kasyāpi nyūnatāsīt? tē prōcuḥ kasyāpi na|

XXXVI tadā sōvadat kintvidānīm mudrāsamputaṃ khādyapātraṃ vā yasyāsti tēna tadgrahitavyaṃ, yasya ca kṛpāṇoṃ nāsti tēna svavastraṃ vikriya sa krētavyaḥ|

XXXVII yatō yuṣmānahaṃ vadāmi, aparādhijanaīḥ sārddhaṃ gaṇitaḥ sa bhaviṣyati| idaṃ yacchāstrīyaṃ vacanaṃ likhitamasti tanmayi phaliṣyati yatō mama sambandhiyaṃ sarvvaṃ sētsyati|

XXXVIII tadā tē prōcuḥ prabhō paśya imau kṛpāṇau| tataḥ sōvadad ētau yathēṣṭau|

XXXIX atha sa tasmādvahi rgatvā svācārānusārēṇa jaitunanāmādrīm jagāma śiṣyāśca tatpaścād yayuḥ|

XL tatrōpasthāya sa tānuvāca, yathā parīkṣāyām na patatha tadarthaṃ prārthayadhvaṃ|

XLI paścāt sa tasmād ēkaśaraksēpād bahi rgatvā jānuni pātayitvā ētat prārthayāñcakrē,

XLII hē pita ryadi bhavān sammanyatē tarhi kaṃsamēnaṃ mamāntikād dūraya kintu madicchānurūpaṃ na tvadicchānurūpaṃ bhavatu|

XLIII tadā tasmai śaktiṃ dātuṃ svargīyadūtō darśanaṃ dadau|

XLIV paścāt sōtyantaṃ yātanayā vyākulō bhūtvā punardṛdhaṃ prārthayāñcakrē, tasmād bṛhacchōṇitabindava iva tasya svēdabindavaḥ pṛthivyāṃ patitumārēbhīrē|

XLV atha prārthanāta utthāya śiṣyāṇāṃ samīpamētya tān manōduḥkhiṇō nidritān dṛṣṭvāvadat

XLVI kutō nidrātha? parīkṣāyām apatanārthaṃ prarthayadhvaṃ|

XLVII ētatkathāyāḥ kathanakālē dvādaśaśiṣyāṇāṃ madhyē gaṇitō yihūdānām janatāsahitastēśāṃ agrē calitvā yīśōscumbanārthaṃ tadan-tikam āyayau|

XLVIII tadā yīsuruvāca, hē yihūdā kiṃ cumbanēna manuṣyaputraṃ parakarēṣu samarpayasi?

XLIX tadā yadyad ghaṭiṣyatē tadanumāya saṅgibhiruktaṃ, hē prabhō vayaṃ ki khaṅgēna ghātayiṣyāmah?

L tata ēkaḥ karavālēnāhatya pradhānayājakasya dāsasya dakṣiṇaṃ karṇaṃ cicchēda|

LI adhūnā nivarttasva ityuktvā yīśustasya śrutiṃ spṛṣṭvā svasyaṃ cakāra|

LII paścād yīśuḥ samīpasthān pradhānayājakān mandirasya sēnāpatīn prācināmśca jagāda, yūyaṃ kṛpāṇān yaṣṭīmśca gṛhītvā māṃ kiṃ cōraṃ dharttumāyātāḥ?

LIII yadāhaṃ yuṣmābhiḥ saha pratidīnaṃ mandirē'tiṣṭhaṃ tadā māṃ dharttaṃ na parvṛttāḥ, kintvidānīm yuṣmākaṃ samayōndhakārasya cādhipatyamasti|

LIV atha tē taṃ dhṛtvā mahāyājakasya nivēśanaṃ ninyuḥ| tataḥ pitarō dūrē dūrē paścāditvā

LV bṛhatkōṣṭhasya madhyē yatrāgniṃ jvālayitvā lōkāḥ samētyōpaviṣṭāstatra taiḥ sārddham upavivēśa|

LVI atha vahnisannidhau samupavēśakālē kāciddāsi manō niviṣya taṃ nirīkṣyāvadat pumānayaṃ tasya saṅgē'sthāt|

LVII kintu sa tad apahnutyāvādīt hē nāri tamahaṃ na paricinōmi|

LVIII kṣaṇāntarē'nyajanastaṃ dṛṣṭvābravīt tvamapi tēśāṃ nikarasyaika-janōsi| pitarāḥ pratyuvāca hē nara nāhamasmi|

LIX tataḥ sārddhadanḍadvayāt paraṁ punaranyō janō niścitya babhāṣē, eṣa tasya saṅgīti satyaṁ yatōyaṁ gālīlyō lōkaḥ|

LX tadā pitara uvāca hē nara tvaṁ yad vadami tadahaṁ bōddhuṁ na śaknōmi, iti vākyē kathitamātrē kukkuṭō rurāva|

LXI tadā prabhuṇā vyādhuṭya pitarē nirīkṣitē kṛkavākuraṅvāt pūrvvaṁ māṁ trirapahnōṣyasē iti pūrvvōktaṁ tasya vākyāṁ pitarah pitarah smṛtvā

LXII bahirgatvā mahākhēdēna cakranda|

LXIII tadā yai ryīśurdhṛtastē tamupahasya praharttumārēbhirē|

LXIV vastrēṇa tasya dṛśau baddhvā kapōlē capētāghātaṁ kṛtvā papracchuḥ, kastē kapōlē capētāghātaṁ kṛtavāna? gaṇayitvā tad vada|

LXV tadanyat tadviruddhaṁ bahunindāvākyāṁ vaktumārēbhirē|

LXVI atha prabhātē sati lōkaprāñcaḥ pradhānayājakā adhyāpakāśca sabhaṁ kṛtvā madhyēsabhaṁ yīśumāniya papracchuḥ, tvam abhiṣikatōsi na vāsmān vada|

LXVII sa pratyuvāca, mayā tasminnuktē'pi yūyaṁ na viśvasiṣyatha|

LXVIII kasmiṁścidvākyē yuṣmān pṛṣṭē'pi māṁ na taduttaraṁ vakṣyatha na māṁ tyakṣyatha ca|

LXIX kintvitaḥ paraṁ manujasutaḥ sarvvaśaktimata īśvarasya dakṣiṇē pārśvē samupavēkṣyati|

LXX tatastē papracchuḥ, rtiha tvamiśvarasya putrah? sa kathayāmāsa, yūyaṁ yathārthaṁ vadatha sa ēvāhaṁ|

LXXI tadā tē sarvvē kathayāmāsuḥ, rtiha sākṣyē'nsasmin asmākaṁ kiṁ prayōjanaṁ? asya svamukhādēva sākṣyaṁ prāptam|

XXIII

I tataḥ sabhāsthāḥ sarvvalōkā utthāya taṁ pīlātasammukhaṁ nītvāprōdya vaktumārēbhirē,

II svamabhiṣiktaṁ rājānaṁ vadantaṁ kaimararājāya karadānaṁ niṣēdhantaṁ rājyaviparyyayaṁ kurttuṁ pravarttamānaṁ ēna prāptā vayaṁ|

III tadā pīlātaṁ pṛṣṭavān tvaṁ kiṁ yihūdīyānāṁ rājā? sa pratyuvāca tvaṁ satyamuktavān|

IV tadā pīlātaḥ pradhānayājakādilōkān jagād, ahamētasya kamapya-parādhaṁ nāptavān|

V tatastē punaḥ sāhaminō bhūtvāvadan, eṣa gālīla étatsthānaparyyantē sarvvasmiṁ yihūdādēśē sarvvāllōkānupadiśya kupravṛttiṁ grāhitavān|

VI tadā pīlāto gālīlapradēśasya nāma śrūtvā papraccha, kimayaṁ gālīlyō lōkaḥ?

VII tataḥ sa gālīlpradēśīyahērōdrājasya tadā sthitēstasya samīpē yīśuṁ pṛēṣayāmāsa|

VIII tadā hērōd yīśuṁ vilōkya santutōṣa, yataḥ sa tasya bahuvṛttāntaśravaṇāt tasya kiṁ cadāścaryyakarma paśyati ityāśāṁ kṛtvā bahukālamārabhya taṁ draṣṭuṁ prayāsaṁ kṛtavān|

IX tasmāt taṁ bahukathāḥ papraccha kintu sa tasya kasyāpi vākyasya prattutaraṁ nōvāca|

X atha pradhānayājakā adhyāpakāśca prōttiṣṭhantaḥ sāhasēna tamapavadituṁ prārēbhirē|

XI hērōd tasya sēnāgaṇaśca tamavajñāya upahāsatvēna rājavastraṁ paridhāpya punaḥ pīlātaṁ prati taṁ prāhiṇōt|

XII pūrvvaṃ hērōdpilātayōḥ parasparaṃ vairabhāva āsīt kintu taddinē dvayō rmēlanāṃ jātam|

XIII paścāt pilātaḥ pradhānayājakān śāsakān lōkāṃśca yugapadāhūya babbhāṣe,

XIV rājyaviparyyayakārakōyam ityuktvā manuṣyamēnaṃ mama nīkatamāniṣṭa kintu paśyata yuṣmākāṃ samakṣam asya vicāraṃ kṛtvāpi prōktāpavādānurūpēṇāsya kōpyaparādhaḥ sapramāṇō na jātaḥ,

XV yūyañca hērōdaḥ sannidhau prēṣitā mayā tatrāsya kōpyaparādhasṭēnāpi na prāptaḥ|paśyatānēna vadhahe|tukaṃ kimāpi nāparāddham|

XVI tasmādēnaṃ tādayitvā vihāsyāmi|

XVII tatrōtsavē tēṣāmēkō mōcayitavyaḥ|

XVIII iti hētōstē prōccairēkadā prōcuḥ, ēnaṃ dūrīkṛtya barabbānāmānaṃ mōcaya|

XIX sa barabbā nagara upaplavavadhāparādhābhyāṃ kāryāṃ baddha āsīt|

XX kintu pilātō yīśuṃ mōcayituṃ vāñchan punastānuvāca|

XXI tathāpyēnaṃ kruṣē vyadha kruṣē vyadhēti vadantastē ruruvuḥ|

XXII tataḥ sa tṛtīyavāraṃ jagāda kutaḥ? sa kiṃ karmma kṛtavān? nāhamasya kamāpi vadhāparādham prāptaḥ kēvalaṃ tādayitvamuṃ tyajāmi|

XXIII tathāpi tē punarēnaṃ kruṣē vyadha ityuktvā prōccairdṛḍham prārthayāñcākrirē;

XXIV tataḥ pradhānayājakādīnāṃ kalaravē prabalē sati tēṣāṃ prārthanārūpaṃ karttuṃ pilāta ādidēśa|

XXV rājadrōhavadhayōraparādheṇa kārāsthaṃ yaṃ janaṃ tē yayācīrē taṃ mōcayitvā yīśuṃ tēṣāmicchāyāṃ samārpayat|

XXVI atha tē yīśuṃ gr̥hītvā yānti, ētarhi grāmādāgataṃ śimōnanāmānaṃ kurīṇīyaṃ janaṃ dhṛtvā yīśōḥ paścānnētuṃ tasya skandhē kruśamarpayāmāsuḥ|

XXVII tatō lōkārāṇyamadhyē bahustriyō rudatyō vilapantyaśca yīśōḥ paścād yayuḥ|

XXVIII kintu sa vyāghṛtya tā uvāca, hē yirūśalamō nāryyō yuyaṃ madarthaṃ na ruditvā svārthaṃ svāpatyārthañca ruditi;

XXIX paśyata yaḥ kadāpi garbhavatyō nābhavan stanyañca nāpāyayan tādṛśi rvandhyā yadā dhanyā vakṣyanti sa kāla āyāti|

XXX tadā hē śailā asmākamupari patata, hē upaśailā asmānācchādayata kathāmīdṛśīm lōkā vakṣyanti|

XXXI yataḥ satējasi śākhini cēdētad ghaṭatē tarhi śuśkaśākhini kiṃ na ghaṭīṣyatē?

XXXII tadā tē hantuṃ dvāvaparādhinau tēna sārddham ninyuḥ|

XXXIII aparaṃ śiraḥkapālanāmakasthānaṃ prāpya taṃ kruṣē vividhuḥ; tadvayōraparādhinōrēkaṃ tasya dakṣiṇō tadanyaṃ vāmē kruṣē vividhuḥ|

XXXIV tadā yīśurakathayat, hē pitarētān kṣamasva yata ētē yat karmma kurvanti tan na viduḥ; paścāttē guṭikāpātaṃ kṛtvā tasya vastrāṇi vibhajya jagṛhuḥ|

XXXV tatra lōkasamghastiṣṭhan dadarśa; tē tēṣāṃ śāsakāśca tamupahasya jagaduḥ, eṣa itarān rakṣitavān yadiśvarēṇābhirucitō 'bhīṣiktastrātā bhavati tarhi svamadhunā rakṣatu|

XXXVI tadanyaḥ sēnāgaṇā ētya tasmai amlarasāṃ datvā parihasya prōvāca,

XXXVII cēttvaṃ yihūdiyānām rājasi tarhi svam rakṣa|

XXXVIII yihūdiyānām rājēti vākyam yūnāniyarōmiyēbrīyākṣarai rlikhi-
taṃ tacchirasa ūrddhvē'sthāpyata|

XXXIX tadōbhayapārśvayō rviddhau yāvaparādhinau tayōrēkastam
vinindya babhāṣē, cēttvam abhīṣiktōsi tarhi svamāvāñca rakṣa|

XL kintvanyastaṃ tarjayitvāvadat, īśvarāttava kiñcidapi bhayam nāsti
kiṃ? tvamapi samānadaṇḍōsi,

XLI yōgyapātrē āvām svasvakarmmaṇām samucitaphalam prāpnuvaḥ
kintvanēna kimapi nāparāddham|

XLII atha sa yīśuṃ jagāda hē prabhē bhavān svarājyapravēśakālē mām
smaratu|

XLIII tadā yīśuḥ kathitavān tvām yathārtham vadāmi tvamadyaiva mayā
sārdham paralōkasya sukhashthānam prāpsyasi|

XLIV aparañca dviṭiyayāmāt tṛṭiyayāmaparyyantaṃ
ravestējasōntarhitatvāt sarvvadēśō'ndhakārēṇāvṛtō

XLV mandirasya yavanikā ca chidyamānā dvidhā babhūva|

XLVI tatō yīśuruccairuvāca, hē pita mmātmānam tava karē samar-
payē, ityuktvā sa prāṇān jahau|

XLVII tadaitā ghaṭanā dṛṣṭvā śatasēnāpatirīśvaram dhanyamuktvā kathi-
tavān ayam nitāntam sādhumanuṣya āsit|

XLVIII atha yāvanto lōkā draṣṭum āgatāstē tā ghaṭanā dṛṣṭvā vakṣaḥsu
karāghātam kṛtvā vyācuṭya gatāḥ|

XLIX yīśō rjñātayō yā yā yōṣitaśca gālilastēna sārddhamāyātāstā api
dūrē sthītvā tat sarvvaṃ dadṛṣuḥ|

L tadā yihūdiyānām mantraṇām kriyāñcāsammanyamāna īśvarasya
rājatvam apēkṣamāṇō

LI yihūdidēśiyō 'rimathīyanagarīyō yūṣaphnāmā mantrī bhadrō
dhārmikaśca pumān

LII pīlātāntikam gatvā yīśō rdēham yayācē|

LIII paścād vapuravarōhya vāsasā samvēṣṭya yatra kōpi mānuṣō
nāsthāpyata tasmin śailē svātē śmaśānē tadasthāpyat|

LIV taddinamāyōjanīyam dinaṃ viśrāmavāraśca samīpaḥ|

LV aparam yīśunā sārddham gālila āgatā yōṣitaḥ paścāditvā śmaśānē
tatra yathā vapuḥ sthāpitaṃ tacca dṛṣṭvā

LVI vyāghuṭya sugandhidravvyatāilāni kṛtvā vidhivad viśrāmavārē
viśrāmam cakruḥ|

XXIV

I atha saptāhaprathamadinē'tipratyūṣē tā yōṣitaḥ sampāditaṃ sugand-
hidravyaṃ grhītvā tadanyābhiḥ kiyatībhiḥ strībhiḥ saha śmaśānam
yayuh|

II kintu śmaśānadvārāt pāṣānamapasāritaṃ dṛṣṭvā

III tāḥ praviśya prabhō rdēhamaprāpya

IV vyākulā bhavanti ētarhi tējōmayavastrānvitau dvau puruṣau tāsām samīpē samupasthitau

V tasmāttāḥ śaṅkāyuktā bhūmāvadhōmukhyasyasthuḥ| tadā tau tā ūcatu rmṛtānām madhyē jīvantāṃ kutō mṛgayatha?

VI sōtra nāsti sa udasthāt|

VII pāpinām karēṣu samarpitēna kruśē hatēna ca manuṣyaputrēṇa tṛṭiyadivase śmaśānādutthātavyam iti kathām sa galīli tiṣṭhan yuṣmabhyāṃ kathitavān tām smarata|

VIII tadā tasya sā kathā tāsām manaḥsu jātā|

IX anantaram śmaśānād gatvā tā ēkādaśaśiṣyādibhyaḥ sarvvēbhyastām vārttām kathayāmāsuḥ|

X magdalīnimariyam, yōhanā, yākūbō mātā mariyam tadanyāḥ saṅginyō yōśitaśca prērītēbhya ētāḥ sarvvā vārttāḥ kathayāmāsuḥ

XI kintu tāsām kathām anarthakākhyānamātram buddhvā kōpi na pratyait|

XII tadā pitara utthāya śmaśānāntikāṃ dadhāva, tatra ca prahvō bhūtvā pārśvaikasthāpitaṃ kēvalam vastram dadarśa; tasmādāścaryam manyamānō yadaghaṭata tanmanasi vicārayan pratasthē|

XIII tasminnēva dinē dvau śiyau yirūśālamaścātuṣkrōśāntaritam immāyugrāmāṃ gacchantau

XIV tāsām ghaṭanānām kathāmakathayatām

XV tayōrālāpavicārayōḥ kalē yīśurāgatya tābhyām saha jagāma

XVI kintu yathā tau taṃ na paricīnutastadartham tayō rdṛṣṭiḥ samruddhā|

XVII sa tau pṛṣṭavān yuvām viṣaṅṅau kim vicārayantau gacchathaḥ?

XVIII tatastayōḥ kliyapānāmā pratyuvāca yirūśālamapurē'dhunā yānyaghaṭanta tvam kēvalavidēśi kim tadvṛttāntam na jānāsi?

XIX sa papraccha kā ghaṭanāḥ? tadā tau vaktumārēbhātē yīśunāmā yō nāsaratiyō bhaviṣyadvādī īśvarasya mānuṣāṅāṅca śakṣāt vākyē karmāni ca śaktimānāsīt

XX tam asmākāṃ pradhānayājakā vicāraśca kēnāpi prakāreṇa kruśē vidhvā tasya prāṇānāśāyan tadīyā ghaṭanāḥ;

XXI kintu ya isrāyēliyalōkān uddhārayiṣyati sa evāyam ityāśasmābhiḥ kṛtā|tadyathā tathāstu tasyā ghaṭanāyā adya dinatrayam gataṃ|

XXII adhikantvsmākāṃ saṅgininām kiyatstrīṅām mukhēbhyō'sambhavavākyamidam śrutam;

XXIII tāḥ pratyūṣē śmaśānam gatvā tatra tasya dēham aprāpya vyāghutyētvā prōktavatyāḥ svargīsadūtau dṛṣṭāvasmābhistau cāvadiṣṭām sa jīvitavān|

XXIV tatōsmākāṃ kaiścit śmaśānamagamyata tē'pi strīṅām vākyānurūpaṃ dṛṣṭavantaḥ kintu taṃ nāpaśyan|

XXV tadā sa tāvuvāca, hē abōdhau hē bhaviṣyadvādibhiruktavākyam pratyētum vilambamānu;

XXVI ētatsarvvaduḥkham bhuktvā svabhūtiprāptiḥ kim khriṣṭasya na nyāyā?

XXVII tataḥ sa mūsāgranthamārabhya sarvvabhaviṣyadvādinām sarvaśāstre svasmin likhitākhyānābhiprāyam bōdhayāmāsa|

XXVIII atha gamyagrāmābhyarṇam prāpya tēnāgrē gamanalakṣaṇē darśite

XXIX tau sādhayitvāvadatām sahāvābhyām tiṣṭha dinē gatē sati rātrirabhūt; tataḥ sa tābhyām sārddham sthātum grham yayau |

XXX paścādbhōjanōpavēśakālē sa pūpaṁ grhītvā īsvaraguṇaṁ jagāda taṅca bhāṁktvā tābhyām dadau |

XXXI tadā tayō rdṣṭau prasannāyām taṁ pratyabhijñātuḥ kintu sa tayōḥ sāksāntardadhē |

XXXII tatastau mithōbhidhātum ārabdhavantau gamanakālē yadā kathāmakathayat śāstrārthaṅcabōdhayat tadāvayō rbuddhiḥ kiṁ na prājvalat?

XXXIII tau tatkṣaṇādutthāya yirūśālamapuraṁ pratyāyayatuḥ, tatsthānē śiṣyānāṁ ēkādaśānāṁ saṅgināṅca darśanaṁ jātaṁ |

XXXIV tē prōcūḥ prabhurudatiṣṭhad iti satyaṁ śimōnē darśanamadācca |

XXXV tataḥ pathaḥ sarvvaghaṭanāyāḥ pūpabhañjanēna tatparicayasya ca sarvvavṛttāntaṁ tau vaktumārēbhātē |

XXXVI itthaṁ tē parasparaṁ vadanti tatkalē yīsuḥ svayaṁ tēṣāṁ madhya prōtthaya yuṣmākaṁ kalyāṇaṁ bhūyād ityuvāca,

XXXVII kintu bhūtaṁ paśyāma ityanumāya tē samudvivijirē trēsuśca |

XXXVIII sa uvāca, kutō duḥkhitā bhavatha? yuṣmākaṁ manaḥsu sandēha udēti ca kutaḥ?

XXXIX ēśōhaṁ, mama karau paśyata vamaṁ sprṣṭvā paśyata, mama yādṛśāni paśyatha tādrṣāni bhūtasya māmsāsthīni na santi |

XL ityuktvā sa hastapādān darśayāmāsa |

XLI tē'sambhavaṁ jñātvā śānandā na pratyayan | tataḥ sa tān papraccha, atra yuṣmākaṁ samīpē khādyāṁ kiṅcidasti?

XLII tatatē kiyaddagdhamatsyaṁ madhu ca daduḥ |

XLIII sa tadādāya tēṣāṁ sāksād bubhujē |

XLIV kathayāmāsa ca mūsavyavasthāyām bhaviṣyadvādināṁ granthēṣu gītapustakē ca mayi yāni sarvvāni vacanāni likhitāni tadanurūpāni ghaṭiṣyantē yuṣmābhiḥ sārddham sthitvāhaṁ yadētadvākyam avadaṁ tadidānīm pratyakṣamabhūt |

XLV atha tēbhyāḥ śāstrabōdhādhikāraṁ datvāvadat,

XLVI khriṣṭēnētham mṛṭiyātanā bhōktavyā tṛṭiyadinē ca śmaśānādutthātavyaṅcēti lipirasti;

XLVII tannāmnā yirūśālamamārabhya sarvvadēśē
manaḥparāvarttanasya pāpamōcanasya ca susamvādaḥ
pracārayitavyaḥ,

XLVIII ēṣu sarvvēṣu yūyaṁ sāksīṇaḥ |

XLIX aparaṅca paśyata pitrā yat pratijñātaṁ tat prēṣayiṣyāmi, ataēva yāvatkālaṁ yūyaṁ svargiyāṁ śaktiṁ na prāpsyatha tāvatkālaṁ yirūśālnagarē tiṣṭhata |

L atha sa tān baithanīyāparyyantaṁ nītvā hastāvuttōlya āśiṣa vaktumārēbhē

LI āśiṣaṁ vadannēva ca tēbhyāḥ pṛthag bhūtvā svargāya nītō'bhavat |

LII tadā tē taṁ bhajamānā mahānandēna yirūśālamaṁ pratyājagmuḥ |

LIII tatō nirantaraṁ mandirē tiṣṭhanta īsvarasya praśāmsām dhanyavādaṅca karttam ārēbhirē | iti |

yōhanalikhitaḥ susaṁvādaḥ

I ādau vāda āsīt sa ca vāda īśvarēṇa sārdhamāsīt sa vādaḥ svayamīśvara ēva|

II sa ādāviśvarēṇa saḥāsīt|

III tēna sarvvaṁ vastu sasrjē sarvvēṣu sṛṣṭavastuṣu kimapi vastu tēnāsṛṣṭaṁ nāsti|

IV sa jīvanasyākāraḥ, tacca jīvanaṁ manuṣyāṇaṁ jyōtiḥ

V tajjyōtirandhakārē pracakāṣē kintvandhakāraṣṭanna jagraha|

VI yōhan nāmaka ēkō manuja īśvarēṇa prēṣayañcakrē|

VII tadvārā yathā sarvvē viśvasanti tadarthaṁ sa tajjyōtiṣi pramāṇaṁ dātum śākṣisvarūpō bhūtvāgamat,

VIII sa svayaṁ tajjyōti rna kintu tajjyōtiṣi pramāṇaṁ dātumāgamat|

IX jagatyāgatya yaḥ sarvvamanujēbhyō diptiṁ dadāti tadēva satya-jyōtiḥ|

X sa yajjagadasrjat tanmadya ēva sa āsīt kintu jagatō lōkāstaṁ nājānan|

XI nijadhikāraṁ sa āgacchat kintu prajāstaṁ nāgrḥlan|

XII tathāpi yē yē tamagrḥlan arthāt tasya nāmni vyaśvasan tēbhya īśvarasya putrā bhavitum adhikāraṁ adadāt|

XIII tēṣāṁ janiḥ śōnitāna śārīrikābhilāṣāna mānavānāmicchātō na kintviśvarādabhavat|

XIV sa vādō manuṣyarūpēṇāvatīryya satyatānugrahābhyāṁ paripūrṇaḥ san sārdham asmābhi rnyavasat tataḥ pituradvitīyaputrasya yōgyō yō mahimā taṁ mahimānaṁ tasyāpaśyāma|

XV tatō yōhanapi pracāryya śākṣyamidaṁ dattavān yō mama paścād āgamiṣyati sa mattō gurutaraḥ; yatō matpūrvaṁ sa vidyamāna āsīt; yadarthaṁ ahaṁ śākṣyamidam adāṁ sa ēṣaḥ|

XVI aparāñca tasya pūrṇatāyā vayaṁ sarvvē kramaśaḥ kramaśōnugrahaṁ prāptāḥ|

XVII mūsādvārā vyavasthā dattā kintvanugrahaḥ satyatvañca yīśukhrīṣṭadvārā samupātiṣṭhatām|

XVIII kōpi manuja īśvaraṁ kadāpi nāpaśyat kintu pituḥ krōḍasthō'dvitīyaḥ putraṣṭaṁ prakāśayat|

XIX tvaṁ kaḥ? iti vākyāṁ prēṣṭum yadā yihūdiyalōkā yājakan lēvilōkāṁśca yirūśālamō yōhanaḥ samīpē prēṣayāmāsuḥ,

XX tadā sa svīkṛtavān nāpahnūtavān nāham abhiṣikta ityañgīkṛtavān|

XXI tadā tē'pṛcchan tarhi kō bhavān? kiṁ ēliyah? sōvadat na; tatastē'pṛcchan tarhi bhavān sa bhaviṣyadvādī? sōvadat nāhaṁ saḥ|

XXII tadā tē'pṛcchan tarhi bhavān kaḥ? vayaṁ gatvā prērakān tvayi kiṁ vakṣyāmaḥ? svasmin kiṁ vadasi?

XXIII tadā sōvadat| paramēśasya panthānaṁ pariṣkuruta sarvvataḥ| itidam prāntarē vākyāṁ vadataḥ kasyacidravaḥ| kathāmimāṁ yasmin yīśayīvō bhaviṣyadvādī likhitavān sōham|

XXIV yē prēṣitāstē phirūśilōkāḥ|

XXV tadā tē'pṛcchan yadi nābhiṣiktōsi ēliyōsi na sa bhaviṣyadvādyaḥ nāsi ca, tarhi lōkān majjayasi kutāḥ?

XXVI tatō yōhan pratyavōcat, tōyē'ham majjayāmīti satyaṁ kintu yaṁ yūyaṁ na jānītha tādrśa ekō janō yuṣmākaṁ madhya upatiṣṭhati|

XXVII sa matpaścād āgatōpi matpūrvvaṁ varttamāna āsīt tasya pādukābandhanaṁ mōcayitumapi nāhaṁ yōgyōsmi|

XXVIII yaddananadyāḥ pārasthabaithabārāyāṁ yasminsthānē yōhanamajjayat tasmīna sthānē sarvvamētaḍ aghaṭata|

XXIX parē'hani yōhan svanikaṭamāgacchantāṁ yīṣuṁ vilōkya prāvōcat jagataḥ pāpamōcakam īśvarasya mēṣaśāvakaṁ paśyata|

XXX yō mama paścādāgamiṣyati sa mattō gurutarāḥ, yatō hētōrmatpūrvvaṁ sō'varttata yasminnaham kathāmimāṁ kathitavān sa ēvāyaṁ|

XXXI aparaṁ nāhamēnaṁ pratyabhijñātavān kintu isrāyēllōkā ēnaṁ yathā paricinivanti tadabhiprāyēnāhaṁ jalē majjayitumāgaccham|

XXXII punaśca yōhanaparamēkaṁ pramaṇaṁ datvā kathitavān vihāyasaḥ kapōtavad avatarantamātmānam asyōparyyavatiṣṭhantaṁ ca dṛṣṭavānaham|

XXXIII nāhamēnaṁ pratyabhijñātavān iti satyaṁ kintu yō jalē majjayituṁ māṁ prairayat sa ēvēmāṁ kathāmakathayat yasyōparyyātmanam avatarantam avatiṣṭhantaṁca drakṣayasi saēva pavitrē ātmani majjayiṣyati|

XXXIV avastannirīkṣyāyam īśvarasya tanaya iti pramaṇaṁ dadāmi|

XXXV parē'hani yōhan dvābhyāṁ śiṣyābhyāṁ sārddhēm tiṣṭhan

XXXVI yīṣuṁ gacchantāṁ vilōkya gaditavān, īśvarasya mēṣaśāvakaṁ paśyataṁ|

XXXVII imāṁ kathāṁ śrutvā dvau śiṣyau yīśōḥ paścād iyatuḥ|

XXXVIII tatō yīṣuḥ parāvṛtya tau paścād āgacchantau dṛṣṭvā pṛṣṭavān yuvāṁ kiṁ gavēśayathaḥ? tāvaprchatām hē rabbi arthāt hē gurō bhavān kutra tiṣṭhati?

XXXIX tataḥ sōvādit ētya paśyataṁ| tatō divasasya tṛṭiyapraharasya gatavāt tau taddinaṁ tasya saṅgē'sthātām|

XL yau dvau yōhanō vākyāṁ śrutvā yīśōḥ paścād āgamatām tayōḥ śimōnpitarasya bhrātā āndriyaḥ

XLI sa itvā prathamāṁ nijasōdaraṁ śimōnaṁ sāksātprāpya kathitavān vayaṁ khriṣṭam arthāt abhiṣikṭapuruṣaṁ sāksātkrṭvantauḥ|

XLII paścāt sa taṁ yīśōḥ samīpam ānayat| tadā yīṣustaṁ dṛṣṭvāvadat tvam yūnasaḥ putraḥ śimōn kintu tvannāmadhēyaṁ kaiphāḥ vā pitarāḥ arthāt prastarō bhaviṣyati|

XLIII parē'hani yīṣau gālilāṁ gantuṁ niścitacētasi sati philipanāmānaṁ janaṁ sāksātprāpyāvōcat mama paścād āgaccha|

XLIV baitsaidānāmi yasmin grāmē pitarāndriyayōrvāsa āsīt tasmin grāmē tasya philipasya vasatirāsīt|

XLV paścāt philipō nithanēlaṁ sāksātprāpyāvadat mūsā vyavasthā granthē bhaviṣyadvādināṁ granthēṣu ca yasyākhyānaṁ likhitamāstē taṁ yūṣaphaḥ putraṁ nāsaratiyaṁ yīṣuṁ sāksād akārṣma vayaṁ|

XLVI tadā nithanēl kathitavān nāsarannagarāta kiṁ kaściduttama utpantuṁ śaknōti? tataḥ philipō 'vōcat ētya paśya|

XLVII aparaṁca yīṣuḥ svasya samīpaṁ tam āgacchantāṁ dṛṣṭvā vyāḥṭavān, paśyāyaṁ niṣkapaṭaḥ satya isrāyēllōkaḥ|

XLVIII tataḥ sōvadad, bhavān mām katham pratyabhijānāti? yīsuravādīt philipasya āhvānāt pūrvvaṁ yadā tvamuḍumbarasya tarōrmūlē'sthāstadā tvāmadarśam|

XLIX nithanēl acakathat, hē gurō bhavān nitāntam īśvarasya putrōsi, bhavān isrāyēlvamśasya rājā|

L tatō yīsu rvyāharat, tvāmuḍumbarasya pādapasya mūlē dṛṣṭavānāhaṁ mamaitasmādvākyāt kim tvaṁ vyaśvasiḥ? ētasmdāpapyāścaryyāṇi kāryyāṇi drakṣyasi|

LI anyaccāvādīd yuṣmānahaṁ yathārtham vadāmi, itaḥ param mōcitē mēghadvārē tasmānmanujasūnunā īśvarasya dūtagaṇam avarōhantamārōhantañca drakṣyatha|

II

I anantaram trutiya divasē gālil pradēsiyē kānnānāmnī nagarē vivāha āsit tatra ca yīśōrmātā tiṣṭhat|

II tasmai vivāhāya yīśustasya śiṣyāśca nimantritā āsan|

III tadanantaram drākṣārasasya nyūnatvād yīśōrmātā tamavadat ētēṣāṁ drākṣārasō nāsti|

IV tadā sa tāmavōcat hē nāri mayā saha tava kim kāryyam? mama samaya idānīm nōpatiṣṭhati|

V tatastasya mātā dāsānavōcad ayaṁ yad vadati tadēva kuruta|

VI tasmin sthānē yihūdiyānām śucitvakaraṇavyavahārānusārēṇāḍhakaikajalac pāṣāṇamayāni ṣaḍvṛhatpātrāñiāsan|

VII tadā yīśustān sarvvakalāśān jalaiḥ pūrayituṁ tājñāpayat, tatastē sarvvān kumbhānākaraṇam jalaiḥ paryyapūrayan|

VIII atha tēbhyaḥ kiñciduttāryya bhōjyādhipatēḥsamīpaṁ nētum sa tājñādiśat, tē tadanayan|

IX aparāñca tajjalām katham drākṣārasō'bhavat tajjalavāhakādāsā jñātum śaktāḥ kintu tadbhōjyādhipō jñātum nāsaknōt tadavalihya varaṁ saṁmbōdyāvadata,

X lōkāḥ prathamam uttamadrākṣārasam dadati taṣu yathēṣṭam pita-vatsu tasmā kiñcidanuttamañca dadati kintu tvamidānīm yāvāt uttamadrākṣārasam sthāpayasi|

XI ittham yīśurgālilapradēṣē āścaryyakārmma prārambha nijamahimānam prakāśayat tataḥ śiṣyāstasmin vyaśvasan|

XII tataḥ param sa nijamātrubhrātrussiṣyāiḥ sārddhm kapharnāhūmam āgamat kintu tatra bahūdīnāni ātiṣṭhat|

XIII tadanantaram yihūdiyānām nistārōtsavē nikaṭamāgatē yīsu ryrīušālam nagaram āgacchat|

XIV tatō mandīrasya madhyē gōmēṣapārāvata vikrayiṇō vāñijakṣōpaviṣṭān vilōkya

XV rajjubhiḥ kaśām nirmmāya sarvvagōmēśadibhiḥ sārddham tām mandirād dūrīkṛtavān|

XVI vanijām mudrādi vikiryya āsanāni nyūbjīkṛtya pārāvata vikrayibhyō'kathayad asmāt sthānāt sarvānyētāni nayata, mama pitugṛham vāñijyagṛham mā kārṣṭa|

XVII tasmāt tanmandirārtha udyōgō yastu sa grasatīva mām| imām śāstrīyalipiṁ śiṣyāḥsamasmāran|

XVIII tataḥ param yihūdīyalōkā yīṣimavadan tavamidṛśakarmmakaraṇāt kiṁ cihnamasmān darśayasi?

XIX tatō yīṣustānavōcad yuṣmābhirē tasmin mandirē nāsītē dinatraya-
madhyē'haṁ tad utthāpayiṣyāmi|

XX tadā yihūdiyā vyāhārṣuḥ, ētasya mandirasa nirmmāṇēna
ṣaṭcatvāriṁśad vatsarā gatāḥ, tvaṁ kiṁ dinatrayamadhyē tad
utthāpayiṣyasi?

XXI kintu sa nijadēharūpamandirē kathāmimām kathitavān|

XXII sa yadētādṛśaṁ gadiṭavān tacchiṣyāḥ śmaśānāt tadiyōtthānē sati
smṛtvā dharmmagranthē yīṣunōktakathāyām ca vyaśvasiṣuḥ|

XXIII anantaraṁ nistārōtsavasya bhōjyasamayē yirūśālam nagarē
tatkrutāścaryyakarmmaṇi vilōkya bahubhistasya nāmani viśvasitaṁ|

XXIV kintu sa tēṣāṁ karēṣu svaṁ na samarpayat, yataḥ sa sarvvānavait|

XXV sa mānavēṣu kasyacit pramāṇaṁ nāpēkṣata yatō manujānām
madhyē yadyadasti tattat sōjānāt|

III

I nikadimanāmā yihūdīyānām adhipatiḥ phirūśi kṣaṇadāyām

II yīṣaurabhyarṇam āvrajya vyāhārṣit, hē gurō bhavān īśvarād āgat ēka
upadēṣṭā, ētad asmābhirjñāyatē; yatō bhavatā yānyāścaryyakarmmaṇi
kriyantē paramēśvarasya sāhāyām vinā kēnāpi tattatkarmmaṇi karttuṁ
na śakyantē|

III tadā yīsuruttaraṁ dattavān tavāhaṁ yathārthatarāṁ vyāharāmi
punarjanmani na sati kōpi mānava īśvarasya rājyaṁ draṣṭuṁ na śaknōti|

IV tatō nikadīmaḥ pratyavōcat manujō vṛddhō bhūtvā kathaṁ
janīṣyatē? sa kiṁ puna rmātṛrjatharaṁ praviśya janituṁ śaknōti?

V yīsuravadīd yathārthatarāṁ ahaṁ kathayāmi manujē tōyātmabhyām
puna rna jātē sa īśvarasya rājyaṁ pravēṣtuṁ na śaknōti|

VI māmsād yat jāyatē tan māmsamēva tathātmanō yō jāyatē sa ātmaiva|

VII yuṣmābhiḥ puna rjanitavyaṁ mamaitasyām kathāyām āścaryaṁ mā
marsthāḥ|

VIII sadāgatiryām diśamicchati tasyāmēva diśi vāti, tvaṁ tasya svanaṁ
śuṇōṣi kintu sa kuta āyāti kutra yāti vā kimāpi na jānāsi tadvād ātmanaḥ
sakāśāt sarvvēṣāṁ manujānām janma bhavati|

IX tadā nikadīmaḥ pṛṣṭavān ētat kathaṁ bhavituṁ śaknōti?

X yīṣuḥ pratyaktavān tvamisrāyēlō gururbhūtvāpi kimētām kathām na
vētsi?

XI tubhyaṁ yathārthaṁ kathayāmi, vayaṁ yad vidmastad vacmaḥ
yaṁcca paśyāmastasyaiva sāksyaṁ dadmaḥ kintu yuṣmābhiraśmākaṁ
sāksitvaṁ na gṛhyatē|

XII ētasya saṁśarasya kathāyām kathitāyām yadi yūyaṁ na viśvasitha
tarhi svargīyāyām kathāyām kathaṁ viśvasiṣyatha?

XIII yaḥ svargē'sti yaṁ ca svargād avārōhat taṁ mānavatanayaṁ vinā
kōpi svargaṁ nārōhat|

XIV aparāṇca mūsā yathā prāntarē sarpaṁ prōtthāpitavān
manuṣyaputrō'pi tathavōtthāpitavyaḥ;

XV tasmād yaḥ kaścit tasmin viśvasiṣyati sō'vināśyaḥ san anantāyuh
prāpsyati|

XVI Ísvara itthaṁ jagadadayata yat svamadvitīyaṁ tanayaṁ prādādāt tatō yaḥ kaścīt tasmin viśvasiṣyati sō'vināśyaḥ san anantāyuh prāpsyati|

XVII Ísvarō jagatō lōkaṁ daṇḍayitum svaputraṁ na preṣya tān paritrātum preṣitavān|

XVIII ataēva yaḥ kaścīt tasmin viśvasiti sa daṇḍārḥō na bhavati kintu yaḥ kaścīt tasmin na viśvasiti sa idānīmēva daṇḍārḥō bhavati,yataḥ sa Ísvarasyādvitīyaputrasya nāmani pratyayaṁ na karōti|

XIX jagatō madhyē jyōtiḥ prakāśata kintu manuṣyānām karmmaṇām dṛṣṭatvāt tē jyōtiṣōpi timirē prīyantē ētadēva daṇḍasya kāraṇām bhavati|

XX yaḥ kukarmma karōti tasyācārasya dṛṣṭatvāt sa jyōtirīṭīyivā tanikaṭaṁ nāyāti;

XXI kintu yaḥ satkarmma karōti tasya sarvvāni karmmānīśvarēṇa kṛtāniti sathā prakāśatē tadabhiprāyēṇa sa jyōtiṣaḥ sannidhim āyāti|

XXII tataḥ param yīśuḥ śiṣyaiḥ sārddhaṁ yihūdiyadēśaṁ gatvā tatra sthitvā majjayitum ārabhata|

XXIII tadā śālam nagarasya samīpasthāyini ainan grāmē bahutaratōyasthitēstatra yōhan amajjayat tathā ca lōkā āgatya tēna majjitā abhavan|

XXIV tadā yōhan kārayām na baddhaḥ|

XXV aparāñca śācakarmmaṇi yōhanaḥ śiṣyaiḥ saha yihūdiyālōkānām vivādē jātē, tē yōhanaḥ samnnidhim gatvākathayan,

XXVI hē gurō yarddananadyaḥ pārē bhavatā sārddhaṁ ya āsīt yasmīñca bhavān sākṣyaṁ pradadāt paśyatu sōpi majjayati sarvvē tasya samīpaṁ yānti ca|

XXVII tadā yōhan pratyavōcad Ísvarēṇa na dattē kōpi manujaḥ kimapi prāptum na śaknōti|

XXVIII ahaṁ abhiṣiktō na bhavāmi kintu tadagrē preṣitōsmi yāmimām kathāṁ kathitavānāhaṁ tatra yūyaṁ sarvvē sākṣiṇaḥ stha|

XXIX yō janaḥ kanyām labhatē sa ēva varaḥ kintu varasya sannidhau daṇḍāyamānaṁ tasya yanmitraṁ tēna varasya śabdē śrutē'tivāhlādyatē mamāpi tadvad ānandasiddhirjātā|

XXX tēna kramaśō varddhitavyaṁ kintu mayā hsitavyaṁ|

XXXI ya ūrdhvādāgacchat sa sarvvēśāṁ mukhyō yaśca saṁsārād udapadyata sa sāmsārikaḥ saṁsāriyām kathāñca kathayati yastu svargādāgacchat sa sarvvēśāṁ mukhyaḥ|

XXXII sa yadapaśyadaśṛñōcca tasminnēva sākṣyaṁ dadāti tathāpi prayaśaḥ kaścīt tasya sākṣyaṁ na gḥlāti;

XXXIII kintu yō gḥlāti sa Ísvarasya satyavāditvaṁ mudrāṅgitaṁ karōti|

XXXIV Ísvarēṇa yaḥ prēritaḥ saēva Ísvāriyakathāṁ kathayati yata Ísvara ātmānaṁ tasmai aparimitam adadāt|

XXXV pitā putrē snēhaṁ kṛtvā tasya hastē sarvvāni samarpitavān|

XXXVI yaḥ kaścīt putrē viśvasiti sa ēvānantam paramāyuh prāpnōti kintu yaḥ kaścīt putrē na viśvasiti sa paramāyūṣō darśanaṁ na prāpnōti kintvīśvarasya kōpabhājanaṁ bhūtvā tiṣṭhati|

IV

I yīśuḥ svayaṁ nāmajjayat kēvalaṁ tasya śiṣyā amajjayat kintu yōhanō'dhikaśiṣyān sa karōti majjayati ca,

II phirūśina imām vārttamaśṛṇvan iti prabhuravagatya

III yihūdiyadēsam vihāya puna rgālīlam āgat|

IV tataḥ sōmirōṇapradēśasya madyēna tēna gantavyē sati

V yākūb nijaputrāya yūṣaphē yām bhūmim adadāt tatsamīpasthāyi
sōmirōṇapradēśasya sukhār nāmnā vikhyātasya nagarasya
sannidhāvupāsthāt|

VI tatra yākūbaḥ prahirāsīt; tadā dvitīyayā mavēlāyām jātāyām sa mārgē
śramāpānnastasya prahēḥ pārsvē upāviśāt|

VII ētarhi kācīt sōmirōṇīyā yōṣīt tōyōttōlanārtham tatrāgamat

VIII tadā śiṣyāḥ khādyadravyāṇi krētum nagaram agacchan|

IX yīśuḥ sōmirōṇīyām tām yōṣitam vyāhārṣīt mahyaṁ kiñcīt pāṇīyaṁ
pātum dēhi| kintu sōmirōṇīyaiḥ sākaṁ yihūdiyālōkā na vyavāharan
tasmāddhētōḥ sākathayat sōmirōṇīyā yōṣitadahaṁ tvaṁ yihūdyōsi
kathaṁ mattaḥ pāṇīyaṁ pātum icchasi?

X tatō yīśuravadat īśvarasya yaddānaṁ tatkiḍṛk pāṇīyaṁ pātum
mahyaṁ dēhi ya itthaṁ tvām yācatē sa vā ka iti cēdajñāsyathāstarhi
tamayāciṣyathāḥ sa ca tubhyamamṛtaṁ tōyamadāsyat|

XI tadā sā śimantīnī bhāṣitavati, hē mahēccha prahirgambhīrō bhavatō
nīrōttōlanapātraṁ nāsti ca tasmāt tadamṛtaṁ kilālam kutaḥ prāpsyasi?

XII yōsmabhyam imamandhūm dadau, yasya ca parijanā
gōmēsādayaśca sarvvē'sya prahēḥ pāṇīyaṁ papurētādṛśō yōsmākaṁ
pūrvvapuruṣō yākūb tasmādapi bhavān mahān kiṁ?

XIII tatō yīśurakathayad idaṁ pāṇīyaṁ saḥ pivati sa punastṛṣārttō
bhaviṣyati,

XIV kintu mayā dattaṁ pāṇīyaṁ yaḥ pivati sa punaḥ kadāpi tṛṣārttō na
bhaviṣyati| mayā dattaṁ idaṁ tōyaṁ tasyāntaḥ prasravaṇarūpaṁ bhūtvā
anantāyuryāvat srōṣyati|

XV tadā sā vanitākathayat hē mahēccha tarhi mama punaḥ pīpāsā
yathā na jāyatē tōyōttōlanāya yathātrāgamaṇaṁ na bhavati ca tadarthaṁ
mahyaṁ tattōyaṁ dēhi|

XVI tatō yīśuravadadyāhi tava patimāhūya sthānē'trāgaccha|

XVII sā vāmāvadat mama patirnāsti| yīśuravadat mama patirnāstīti
vākyāṁ bhadrāmavōcaḥ|

XVIII yatastava pañca patayōbhavan adhunā tu tvayā sārddhaṁ
yastiṣṭhati sa tava bharttā na vākyamidāṁ satyamavādiḥ|

XIX tadā sā mahilā gaditavati hē mahēccha bhavān ēkō bhaviṣyadvādīti
buddhaṁ mayā|

XX asmākaṁ piṭṛlōkā ētasmin śilōccayē'bhajanta, kintu bhavadbhirucy-
atē yirūśālam nagarē bhajanayōgyāṁ sthānamāstē|

XXI yīśuravōcat hē yōṣīt mama vākyē viśvasiḥi yadā yūyaṁ
kēvalasailē'smin vā yirūśālam nagarē piturbhajānaṁ na kariṣyadhvē
kāla etādṛśa āyāti|

XXII yūyaṁ yaṁ bhajadhvē taṁ na jānītha, kintu vayaṁ yaṁ bhajāmahē
taṁ jānīmahē, yatō yihūdiyālōkānām madhyāt paritrāṇaṁ jāyatē|

XXIII kintu yadā satyabhaktā ātmanā satyarūpēna ca piturbhajānaṁ
kariṣyantē samaya etādṛśa āyāti, varam idānīmapi vidyatē ; yata etādṛśō
bhaktān pitā cēṣṭatē|

XXIV īśvara ātmā; tatastasya yē bhaktāstaiḥ sa ātmanā satyarūpēna ca
bhajāniyaḥ|

XXV tadā sā mahilāvādīt khrīṣṭanāmnā vikhyātō'bhiṣiktaḥ puruṣa āgamiṣyatīti jānāmi sa ca sarvvāḥ kathā asmān jñāpayiṣyati|

XXVI tatō yīsuravadat tvayā sārddhaṁ kathanaṁ karōmi yō'ham ahamēva sa puruṣaḥ|

XXVII ētasmin samayē śiṣyā āgatya tathā striyā sārddhaṁ tasya kathōpakathanē mahāścaryyam amanyanta tathāpi bhavān kimicchatī? yadvā kimarthaṁ ētayā sārddhaṁ kathāṁ kathayati? iti kōpi nāpṛcchat|

XXVIII tataḥ paraṁ sā nārī kalaśaṁ sthāpayitvā nagaramadhyam gatvā lōkēbhyōkathāyad

XXIX ahaṁ yadyat karmmakaravaṁ tatsarvvaṁ mahyamakathayad ētādṛṣaṁ mānavamēkam āgatya paśyata ru kim abhiṣiktō na bhavati ?

XXX tatastē nagarād bahirāgatya tātasya samīpam āyan|

XXXI ētarhi śiṣyāḥ sādhayitvā taṁ vyāharsuḥ hē gurō bhavān kiñcid bhūktāṁ|

XXXII tataḥ sōvadad yuṣmābhiryanna jñāyatē tādṛṣaṁ bhakṣyaṁ mamāstē|

XXXIII tadā śiṣyāḥ parasparaṁ praṣṭum ārambhanta, kimasmai kōpi kimapi bhakṣyamānīya dattavān?

XXXIV yīsuravōcat matprērakasyābhimatānurūpakaraṇaṁ tasyaiva karmmasiddhikāraṇaica mama bhakṣyaṁ|

XXXV māśacatuṣṭayē jātē śasyakarttanasamayō bhaviṣyatīti vākyam yuṣmābhiḥ kiṁ nōdyatē? kintvahaṁ vadāmi, śira uttōlya kṣētrāni prati nirikṣya paśyata, idānīm karttanayōgyāni śuklavarnaṇyabhavan|

XXXVI yaśchinatti sa vētanaṁ labhatē anantāyuḥsvarūpaṁ śasyaṁ sa gṛhlāti ca, tēnaiva vaptā chēttā ca yugapad ānandataḥ|

XXXVII itthaṁ sati vapatyēkaśchinatyanya iti vacanaṁ siddhyati|

XXXVIII yatra yūyam na paryyaśrāmyata tādṛṣaṁ śasyaṁ chēttuṁ yuṣmān prairayam anyē janāḥparyyaśrāmyan yūyam tēṣāṁ śragasya phalam alabhadhvam|

XXXIX yasmin kalē yadyat karmmakārṣaṁ tatsarvvaṁ sa mahyam akathayat tasyā vanitāyā idam sākṣyavākyam śrutvā tannagaranivāsino bahavaḥ sōmirōṇīyalōkā vyaśvasan|

XL tathā ca tasyāntikē samupasthāya svēṣāṁ sannidhau katicid dināni sthātum tasmin vinayam akurvvaṇa tasmāt sa dinadvayaṁ tatsthāne nyavaṣṭat

XLI tatastasyōpadēśēna bahavō'parē viśvasya

XLII tāṁ yōśamavadan kēvalaṁ tava vākyēna pratīma iti na, kintu sa jagatō'bhiṣiktastrātēti tasya kathāṁ śrutvā vayaṁ svayamēvājñāsamaḥ|

XLIII svadēśē bhaviṣyadvaktuḥ satkāro nāstīti yadyapi yīsuḥ pramāṇaṁ datvākathayat

XLIV tathāpi divasadvayāt paraṁ sa tasmāt sthānād gālilam gatavān|

XLV anantaram yē gālīli liyalōkā utsavē gatā utsavasamayē yirūśalam nagarē tasya sarvvāḥ kriyā apaśyan tē gālilam āgataṁ tam āgṛhlan|

XLVI tataḥ param yīsu ryaṣmin kānnānagarē jalaṁ drākṣārasam ākarōt tat sthānaṁ punaragāt| tasminnēva samayē kasyacid rājasabhāstāryasya putraḥ kapharnāhūmapurī rōgagrasta āsīt|

XLVII sa yēhūdiyadēśad yīśō rgālilāgamanavārttāṁ niśamya tasya samīpaṁ gatvā prārthya vyāhṛtavān mama putrasya prāyēṇa kāla āsannaḥ bhavān āgatya taṁ svasthaṁ karōtu|

XLVIII tadā yīsurakathayad āścaryam karmma citram cihnam ca na dr̥ṣṭā yūyam na pratyēsyatha|

XLIX tataḥ sa sabhāsavadat hē mahēccha mama putrē na mṛtē bhavānāgacchatu|

L yīsustamavadad gaccha tava putrō'jivīt tadā yīsunōktavākyē sa viśvasya gatavān|

LI gamanakālē mārgamadyē dāsāstaṁ sākṣātpṛāpyāvadan bhavataḥ putrō'jivīt|

LII tataḥ kaṁ kalamārabhya rōgapratīkārārambhō jāta iti pṛṣṭe tairuktaṁ hyaḥ sārddhadāṇḍadvayādihikadvitīyayāmē tasya jvaratyāgō'bhavat|

LIII tadā yīsustasmin kṣaṇē prōktavān tava putrō'jivīt pitā tadbuddhvā saparivārō vyaśvasīt|

LIV yihūdīyadēśād āgatya gālili yīsurētat dvitīyam āścaryakarmmakarōt|

V

I tataḥ param yihūdīyānām utsava upasthitē yīsu ryrīušālamam gatavān|

II tasminnagarē mēṣānāmnō dvārasya samīpē ibriyabhāṣayā baithēsdā nāmnā piṣkariṇī pañcaghaṭṭayuktāsīt|

III tasyāstēṣu ghaṭṭēṣu kilālakampanam apēkṣya andhakaḥcaśuṣkāṅgādayō bahavō rōgiṇaḥ patantastiṣṭhanti sma|

IV yatō viśēśakālē tasya sarasō vāri svargīyadūta ētyākampayat tatkilālakampanāt param yaḥ kaścid rōgī prathamam pānīyamavārōhat sa ēva tatṣaṇād rōgamuktō'bhavat|

V tadāṣṭātrimśadvarṣāni yāvad rōgagrasta ēkajanastasmin sthānē sthitavān|

VI yīsustaṁ śayitaṁ dr̥ṣṭvā bahukālikarōgīti jñātvā vyāhṛtavān tvaṁ kiṁ svasthō bubhūṣasi?

VII tatō rōgī kathitavān hē mahēccha yadā kilālam kampatē tadā mām puṣkariṇim avarōhayituṁ mama kōpi nāsti, tasmān mama gamanakālē kaścidanyō'grō gatvā avarōhati|

VIII tadā yīsurakathayad uttiṣṭha, tava śayyāmuttōlya gṛhītvā yāhi|

IX sa tatṣaṇāt svasthō bhūtvā śayyāmuttōlyādāya gatavān kintu taddinaṁ viśrāmavāraḥ|

X tasmād yihūdīyāḥ svastham naram vyāharan adya viśrāmavārē śayanīyamādāya na yātavyam|

XI tataḥ sa pratyavōcad yō mām svastham akārṣīt śayanīyam uttōlyādāya yātuṁ mām sa ēvādiśat|

XII tadā tē'pṛcchan śayanīyam uttōlyādāya yātuṁ ya ājñāpayat sa kaḥ?

XIII kintu sa ka iti svasthībhūtō nājanād yatastasmin sthānē janatāsattvād yīsuḥ sthānāntaram āgamat|

XIV tataḥ param yēsu rmandirē taṁ naram sākṣātpṛāpyākathayat paśyēdānim anāmayō jātōsi yathādhikā durdaśa na ghaṭatē taddhētōḥ pāpaṁ karmma punarmākārṣiḥ|

XV tataḥ sa gatvā yihūdīyān avadad yīsu rmām arōgiṇam akārṣīt|

XVI tatō yīsu rviśrāmavārē karmmedṛṣāṁ kṛtavān iti hētō rihūdīyāstaṁ tādayitvā hantum acēṣṭanta|

XVII yīśustānākhyat mama pitā yat kāryyaṁ karōti tadanurūpam ahamapi karōti|

XVIII tatō yihūdiyāstaṁ hantuṁ punarayatanta yatō viśrāmavāraṁ nāmanyata tadēva kēvalaṁ na adhikantu īśvaraṁ svapitaraṁ prōcya svamapīśvaratulyaṁ kṛtavān|

XIX paścād yīsuravadad yuṣmānaḥaṁ yathārthataraṁ vadāmi putraḥ pitaraṁ yadyat karma kurvantaṁ paśyati tadariktaṁ svēcchātaḥ kimapi karma karttuṁ na śaknōti| pitā yat karōti putrōpi tadēva karōti|

XX pitā putrē snēhaṁ karōti tasmāt svayaṁ yadyat karma karōti tatsarvvaṁ putraṁ darśayati ; yathā ca yuṣmākaṁ āścaryyajñānaṁ janīṣyatē tadarthaṁ itōpi mahākarmaṁ taṁ darśayiṣyati|

XXI vastutastu pitā yathā pramitān utthāpya saživān karōti tadvat putrōpi yaṁ yaṁ icchati taṁ taṁ saživān karōti|

XXII sarvvē pitaraṁ yathā satkurvanti tathā putramapi satkārayituṁ pitā svayaṁ kasyāpi vicāramakṛtvā sarvvavicāraṇāṁ bhāraṁ putrē samarpitavān|

XXIII yaḥ putraṁ sat karōti sa tasya prērakamapi sat karōti|

XXIV yuṣmānaḥaṁ yathārthataraṁ vadāmi yō janō mama vākyaṁ śrutvā matprērakē viśvasiti sōnantāyuh prāpnōti kadāpi daṇḍabajānaṁ na bhavati nidhanādutthāya paramāyuh prāpnōti|

XXV ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi yadā mṛtā īśvaraputrasya ninādaṁ śrōṣyanti yē ca śrōṣyanti tē saživā bhaviṣyanti samaya ētādṛśa āyati varam idānimapyupatiṣṭhati|

XXVI pitā yathā svayañjīvi tathā putrāya svayañjīvitvādhikāraṁ dat-tavān|

XXVII sa manuṣyaputraḥ ētasmāt kāraṇāt pitā daṇḍakaraṇādhikāramapi tasmin samarpitavān|

XXVIII ētadarthē yūyam āścaryyaṁ na manyadhvaṁ yatō yasmin samayē tasya ninādaṁ śrutvā śmaśānasthāḥ sarvvē bahirāgamiṣyanti samaya ētādṛśa upasthāsyati|

XXIX tasmād yē satkarmāṇi kṛtavantasta utthāya āyuh prāpsyanti yē ca kukarmāṇi kṛtavantasta utthāya daṇḍaṁ prāpsyanti|

XXX ahaṁ svayaṁ kimapi karttuṁ na śaknōmi yathā śuṇōmi tathā vicārayāmi mama vicāraṇca nyāyayaḥ yatōhaṁ svīyābhīṣṭaṁ nēhitvā matprērayituḥ pituriṣṭam ihē|

XXXI yadi svasmin svayaṁ sāksyaṁ dadāmi tarhi tatsāksyaṁ āgrāhyaṁ bhavati ;

XXXII kintu madarthē'parō janaḥ sāksyaṁ dadāti madarthē tasya yat sāksyaṁ tat satyam ētadapyahaṁ jānāmi|

XXXIII yuṣmābhi ryōhanaṁ prati lōkēṣu prēritēṣu sa satyakathāyāṁ sāksyamadadāt|

XXXIV mānuṣādahaṁ sāksyaṁ nōpēkṣē tathāpi yūyam yathā paritrayadh-vē tadarthaṁ idān vākyaṁ vadāmi|

XXXV yōhan dēdīpyamānō dīpa iva tējasvī sthitavān yūyam alpakālaṁ tasya dīptyānandituṁ samamanyadhvaṁ|

XXXVI kintu tatpramāṇādapi mama gurutaraṁ pramāṇaṁ vidyatē pitā mām prēṣya yadyat karma samāpayituṁ śakttimadadāt mayā kṛtaṁ tattat karma madarthē pramāṇaṁ dadāti|

XXXVII yaḥ pitā mām prēritavān mōpi madarthē pramāṇam dadāti| tasya vākyam yuṣmābhiḥ kadāpi na śrutam tasya rūpañca na dṛṣṭam

XXXVIII tasya vākyañca yuṣmākam antaḥ kadāpi sthānam nāpnōti yataḥ sa yaṁ prēṣitavān yūyam tasmin na viśvasitha|

XXXIX dharmmapustakāni yūyam ālōcayadhvam tai rvākyairanantāyuh prāpsyāma iti yūyam budhyadhvē taddharmmapustakāni madarthē pramāṇam dadāti|

XL tathāpi yūyam paramāyuhprāptayē mama saṁnidhim na jigamiṣatha|

XLI aham mānuṣēbhyaḥ satkāram na gṛhlāmi|

XLII aham yuṣmān jānāmi; yuṣmākamantara īśvaraprēma nāsti|

XLIII aham nijapitu rnāmnāgatōsmi tathāpi mām na gṛhlītha kintu kaścid yadi svanāmnā samāgamiṣyati tarhi taṁ grahīsyatha|

XLIV yūyam īśvarāt satkāram na ciṣṭatvā kēvalam parasparam satkāram cēd ādadhvē tarhi katham viśvasitum śaknutha?

XLV putuḥ samīpē'ham yuṣmān apavadiṣyāmīti mā cintayata yasmin , yasmin yuṣmākam viśvasaḥ saēva mūsā yuṣmān apavadati|

XLVI yadi yūyam tasmin vyaśvasiṣyata tarhi mayyapi vyaśvasiṣyata, yat sa mayi likhitavān|

XLVII tatō yadi tēna likhitavāni na pratitha tarhi mama vākyāni katham pratyēṣyatha?

VI

I tataḥ param yīśu rgālil pradēśīyasya tiviriyānāmnah sindhōḥ pāram gatavān|

II tatō vyādhimallōkasvāsthyakaraṇarūpāni tasyāścaryyāni karmmani dṛṣṭvā bahavō janāstatpaścād agacchan|

III tatō yīśuḥ parvvatamāruhya tatra śiṣyaih sākam|

IV tasmin samaya nistārōtsavanāmni yihūdiyānāma utsava upasthitē

V yīśu rnētrē uttōlya bahulōkān svasamīpāgatān vilōkya philipam prṣṭavān etēṣām bhōjanāya bhōjadravayāni vayam kutra krētum śakrumah?

VI vākyamidaṁ tasya parīkṣārtham avādīt kintu yat kariṣyati tat svayam ajānāt|

VII philipah pratyavōcat etēṣām ēkaikō yadyalpam alpam prāpnōti tarhi mudrāpādadvīsatēna kṛitapūpā api nyūnā bhaviṣyanti|

VIII śimōn pitarasya bhrātā āndriyākhyah śiṣyāṇāmēkō vyāhṛtavān

IX atra kasyacid bālakasya samīpē pañca yāvapūpāḥ kṣudramatsyadvayañca santi kintu lōkānām etāvātām madhyē taiḥ kiṁ bhaviṣyati?

X paścād yīśuravadat lōkānupavēśayata tatra bahuyavasasattvāt pañcasahastrēbhyō nyūnā adhikā vā puruṣā bhūmyām upāviśan|

XI tatō yīśustān pūpānādāya īśvarasya guṇān kirttayitvā śiṣyēsu samārpayat tatastē tēbhya upaviṣṭalōkēbhyah pūpān yathēṣṭamatsyañca prāduḥ|

XII tēsu tṛptēsu sa tānavōcad etēṣām kiñcidapi yathā nāpaciyatē tathā sarvvāṅyavaśiṣṭāni saṁgṛhlīta|

XIII tataḥ sarvvēṣām bhōjanāt param tē tēṣām pañcānām yāvapūpānām avāśiṣṭānyakhilāni saṁgṛhya dvādaśaḍallakān apūrayan|

XIV aparaṁ yīśōrētādṛśīm āścaryyakriyāṁ dṛṣṭvā lōkā mithō vaktumārēbhirē jagati yasyāgamaṇaṁ bhaviṣyati sa ēvāyam avāśyaṁ bhaviṣyadvaktā|

XV ataēva lōkā āgatya tamākramya rājanaṁ kariṣyanti yīśustēṣāṁ idṛśāṁ mānaṣāṁ vijñāya punaśca parvvatam ēkāki gatavān|

XVI sāyaṁkāla upasthitē śiṣyā jaladhitaṁ vrajitvā nāvamāruhya nagaradiśi sindhau vāhayitvāgaman|

XVII tasmīn samayē timira upātiṣṭhat kintu yīśustēṣāṁ samīpaṁ nāgacchat|

XVIII tadā prabalapavanavahanāt sāgarē mahātaraṅgō bhavitum ārēbhē|

XIX tatastē vāhayitvā dvitrān krōśān gatāḥ paścād yīśuṁ jaladhērupari padbhyāṁ vrajantaṁ naukāntikam āgacchantaṁ vilōkya trāsayuktā abhavan

XX kintu sa tānukttavān ayamahaṁ mā bhaiṣṭa|

XXI tadā tē taṁ svairāṁ nāvi gṛhītavantaḥ tadā tatkṣaṇād uddiṣṭasthānē naurupāsthāt|

XXII yayā nāvā śiṣyā agacchan tadanyā kāpi naukā tasmin sthānē nāsīt tatō yīśuḥ śiṣyaiḥ sākaṁ nāgamat kēvalāḥ śiṣyā agaman ētat pārasthā lōkā jñātavantaḥ|

XXIII kintu tataḥ paraṁ prabhu ryatra īśvarasya guṇān anukīrttya lōkān pūpān abhōjayat tatsthānasya samīpasthativiriyāyā aparāstaraṇaya āgaman|

XXIV yīśustatra nāsti śiṣyā api tatra nā santi lōkā iti vijñāya yīśuṁ gavēṣayitūṁ taraṇibhiḥ kapharnāhūm puraṁ gatāḥ|

XXV tatastē saritpatēḥ pārē taṁ sāksāt prāpya prāvōcan hē gurō bhavān atra sthānē kadāgamat?

XXVI tadā yīśustān pratyavādīd yuṣmānaṁ yathārthataṁ vadāmi āścaryyakarmmadarśanāddhētō rna kintu pūpabhōjanāt tēna tṛptatvāṅca māṁ gavēṣayatha|

XXVII kṣayaṇīyabhakṣyārthaṁ mā śrāmiṣṭa kintvantāyurbhakṣyārthaṁ śrāmyata, tasmāt tādṛśāṁ bhakṣyaṁ manujaputrō yuṣmābhyāṁ dāsyati; tasmin tāta īśvaraḥ pramaṇaṁ prādāt|

XXVIII tadā tē'pṛcchan īśvarābhīmatāṁ karmma karttum asmābhiḥ kiṁ kartavyaṁ?

XXIX tatō yīśuravadad īśvarō yaṁ prairayat tasmin viśvasanam īśvarābhīmatāṁ karmma|

XXX tadā tē vyāharan bhavatā kiṁ lakṣaṇaṁ darśitaṁ yaddṛṣṭvā bhavati viśvasiṣyāmaḥ? tvayā kiṁ karmma kṛtaṁ?

XXXI asmākaṁ pūrvvapuruṣā mahāprāntarē mānnāṁ bhōkttuṁ prāpuḥ yathā lipirāstē| svargīyāṇi tu bhakṣyāṇi pradadau paramēśvaraḥ|

XXXII tadā yīśuravadad ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi mūsā yuṣmābhyāṁ svargīyāṁ bhakṣyaṁ nādāt kintu mama pitā yuṣmābhyāṁ svargīyāṁ paramāṁ bhakṣyaṁ dadāti|

XXXIII yaḥ svargādavaruhya jagatē jīvanaṁ dadāti sa īśvaradattabhakṣyarūpaḥ|

XXXIV tadā tē prāvōcan hē prabhō bhakṣyamidaṁ nityamasmābhyāṁ dadātu|

XXXV yīsuravadad ahamēva jīvanarūpaṁ bhakṣyaṁ yō janō mama sannidhim āgacchati sa jātu kṣudhārttō na bhaviṣyati, tathā yō janō māṁ pratyēti sa jātu tṛṣārttō na bhaviṣyati|

XXXVI māṁ dṛṣṭvāpi yūyaṁ na viśvasitha yuṣmānaham ityavōcaṁ|

XXXVII pitā mahyaṁ yāvatō lōkānadadāt tē sarvva ēva mamāntikam āgamiṣyanti yaḥ kaścicca mama sannidhim āyāsyati taṁ kēnāpi prakāreṇa na dūrīkariṣyāmi|

XXXVIII nijābhimateṁ sādhayitūṁ na hi kintu prērayiturabhimateṁ sādhayitūṁ svargād āgatōsmi|

XXXIX sa yān yān lōkān mahyamadadāt tēṣāmēkamapi na hārayitvā śēṣadinē sarvvanāham utthāpayāmi idaṁ matprērayitūḥ piturabhimateṁ|

XL yaḥ kaścīn mānavasutaṁ vilōkya viśvasiti sa śēṣadinē mayōthhāpitaḥ san anantāyūḥ prāpsyati iti matprērakasyābhimateṁ|

XLI tadā svargād yad bhakṣyam avārōhat tad bhakṣyam ahamēva yihūdīyalōkāstasyaitad vāk्यē vividamānā vaktumārēbhīrē

XLII yūṣaphaḥ putrō yīsu ryasya mātāpitarau vayaṁ jānīma ēṣa kiṁ saēva na? tarhi svargād avārōham iti vākyaṁ kathaṁ vakti?

XLIII tadā yīstūstān pratyavadat parasparaṁ mā vividadhvaṁ

XLIV matprērakaṇa pitrā nākṣṭaḥ kōpi janō mamāntikam āyātūṁ na śaknōti kintvāgataṁ janaṁ caramē'hni prōthhāpayiṣyāmi|

XLV tē sarvva īśvarēna śikṣitā bhaviṣyanti bhaviṣyadvādinām granthēṣu lipiritthamāstē atō yaḥ kaścīt pituḥ sakāśāt śrutvā śikṣatē sa ēva mama samīpam āgamiṣyati|

XLVI ya īśvarād ajāyata taṁ vinā kōpi manuṣyō janakaṁ nādarśat kēvalaḥ saēva tātam adrākṣīt|

XLVII ahaṁ yuṣmān yathārthataṁ vadāmi yō janō mayi viśvasaṁ karōti sōnantāyūḥ prāpnōti|

XLVIII ahamēva tajjīvanabhakṣyaṁ|

XLIX yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣā mahāprāntarē mannābhakṣyaṁ bhūkttāpi mṛtāḥ

L kintu yadbhakṣyaṁ svargādāgacchat tad yadi kaścīd bhūkttē tarhi sa na mriyatē|

LI jajjīvanabhakṣyaṁ svargādāgacchat sōhamēva idaṁ bhakṣyaṁ yō janō bhūkttē sa nityajīvi bhaviṣyati| punaśca jagatō jīvanārthamaḥaṁ yat svakīyapiṣitaṁ dāsyāmi tadēva mayā vitaritaṁ bhakṣyam|

LII tasmād yihūdīyāḥ parasparaṁ vividamānā vaktumārēbhīrē ēṣa bhōjanārtham svīyaṁ palalāṁ katham asmabhyān dāsyati?

LIII tadā yīstūstān āvōcad yuṣmānaḥaṁ yathārthataṁ vadāmi manuṣyaputrasyāmiṣē yuṣmābhi rna bhūkttē tasya rudhirē ca na pītē jīvanēna sārddhaṁ yuṣmākaṁ sambandhō nāsti|

LIV yō mamāmiṣaṁ svādāti mama sudhiraṁca pivati sōnantāyūḥ prāpnōti tataḥ śēṣē'hni tamahaṁ utthāpayiṣyāmi|

LV yatō mādiyamāmiṣaṁ paramaṁ bhakṣyaṁ tathā mādiyaṁ sōṇitaṁ paramaṁ pēyaṁ|

LVI yō janō mādiyaṁ palalāṁ svādāti mādiyaṁ rudhiraṁca pivati sa mayi vasati tasminnaḥaṁca vasāmi|

LVII matprērayitrā jīvatā tātēna yathāhaṁ jīvāmi tadvad yaḥ kaścīn māmati sōpi mayā jīviṣyati|

LVIII yadbhakṣyaṁ svargādāgacchat tadidaṁ yanmānām svāditvā
yuṣmākaṁ pitarō'mriyanta tādr̥śam idaṁ bhakṣyaṁ na bhavati idaṁ
bhakṣyaṁ yō bhakṣati sa nityaṁ jīviṣyati|

LIX yadā kapharnāhūm puryaṁ bhajanagēhē upādiśat tadā kathā ēta
akathayat|

LX tadētham śrutvā tasya śiṣyānām anēkē parasparam akathayan idaṁ
gāḍham vākyam vākyamīdr̥śam kaḥ śrōtuṁ śakruyāt?

LXI kintu yīśuḥ śiṣyānām ittham vivādam svacittē vijñāya kathitavān
idaṁ vākyam kiṁ yuṣmākaṁ vighnam janayati?

LXII yadi manujasutaṁ pūrvvavāsasthānam ūrdvvaṁ gacchantam
paśyatha tarhi kiṁ bhaviṣyati?

LXIII ātmaiva jīvanadāyakaḥ vapu rniṣphalaṁ yuṣmabhyamaham yāni
vacāmsi kathayāmi tānyātmā jīvanañca|

LXIV kintu yuṣmākaṁ madhyē kēcana aviśvāsinaḥ santi kē kē na
viśvasanti kō vā taṁ parakarēṣu samarpayīṣyati tān yīśurāprathamād
vētti|

LXV aparamapi kathitavān asmāt kāraṇād akathayaṁ pituḥ sakāśāt
śaktimaprāpya kōpi mamāntikam āgantuṁ na śaknōti|

LXVI atkalē'nēkē śiṣyā vyāghuṭya tēna sārddham puna nṛgacchan|

LXVII tadā yīśu rdvādaśāśiṣyān ukttavān yūyamapi kiṁ yāsyatha?

LXVIII tataḥ śimōn pitarah pratyavōcat hē prabhō kasyābhyarṇaṁ
gamiṣyāmah?

LXIX anantajīvanadāyinyō yāḥ kathāstāstavaiva| bhavān
amarēśvarasyābhiṣikttaputra iti viśvasya niścitaṁ jānīmah|

LXX tadā yīśuravadat kimahaṁ yuṣmākaṁ dvādaśajanān manōnītān na
kṛtavān? kintu yuṣmākaṁ madhyēpi kaścidekō vighnakārī vidyate|

LXXI imāṁ katham sa śimōnaḥ putram iṣkarīyōtīyaṁ yihūdām uddiśya
kathitavān yatō dvādaśānām madhyē gaṇitaḥ sa taṁ parakarēṣu samar-
payīṣyati|

VII

I tataḥ paraṁ yihūdīyalōkāstaṁ hantuṁ samaihanta tasmād yīśu
ryihūdāpradēśē paryyaṭituṁ nēcchan gālil pradēśē paryyaṭituṁ
prārabhata|

II kintu tasmin samayē yihūdīyānām dūṣyavāsanāmōtsava upasthitē

III tasya bhrātarastam avadan yāni karmṇāni tvayā kriyantē tāni yathā
tava śiṣyāḥ paśyanti tadarthaṁ tvamitaḥ sthānād yihūdīyadēśam vraja|

IV yāḥ kaścit svayaṁ pracikāśiṣati sa kadāpi guptaṁ karma na karōti
yadīdr̥śam karma karōṣi tarhi jagati nijaṁ paricāyaya|

V yatastasya bhrātarōpi taṁ na viśvasanti|

VI tadā yīśustān avōcat mama samaya idānīm nōpatiṣṭhati kintu
yuṣmākaṁ samayaḥ satatam upatiṣṭhati|

VII jagatō lōkā yuṣmān ṛṭiyituṁ na śakruvanti kintu māmēva ṛṭiyantē
yatastēśām karmṇāni duṣṭāni tatra sākṣyamidam ahaṁ dadāmi|

VIII ataēva yūyam utsavē'smin yāta nāham idānīm asminnutsavē yāmi
yatō mama samaya idānīm na sampūrṇah|

IX iti vākyam ukttvā sa gālīli sthitavān

X kintu tasya bhrātṛṣu tatra prasthitēṣu satsu sō'prakaṭa utsavam
agacchat|

XI anantaram utsavam upasthitā yihūdīyāstāṃ mṛḡayitvāpṛcchan sa kutra?

XII tatō lōkānām madhyē tasmin nānāvīdhā vivādā bhavitum ārabdhavantah| kēcid avōcan sa uttamah puruṣaḥ kēcid avōcan na tathā varaṃ lōkānām bhramaṃ janayati|

XIII kintu yihūdīyānām bhayāt kōpi tasya pakṣe spaṣṭam nākathayat|

XIV tataḥ param utsavasya madhyasamayē yīṣu rmandiram gatvā samupadiṣati sma|

XV tatō yihūdīyā lōkā āścaryyam jñātvākathayan ēṣā mānuṣō nādhītyā katham ētādṛṣō vidvānabhūt?

XVI tadā yīṣuḥ pratyavōcad upadēśōyam na mama kintu yō mām prēṣitavān tasya|

XVII yō janō nidēṣam tasya grahīṣyati mamōpadēśō mattō bhavati kim īsarād bhavati sa ganastajjñātuṃ śakṣyati|

XVIII yō janaḥ svataḥ kathayati sa svīyam gauravam ihatē kintu yaḥ prērayitu rgauravam ihatē sa satyavādī tasmin kōpyadharmō nāsti|

XIX mūsā yuṣmabhyam vyavasthāgrantham kim nādādāt? kintu yuṣmākam kōpi tām vyavasthām na samācarati| mām hantuṃ kutō yatadhvē?

XX tadā lōkā avadan tvaṃ bhūtagrastastvām hantuṃ kō yatatē?

XXI tatō yīsuravōcad ēkam karmma mayākāri tasmād yūyam sarvva mahāścaryyam manyadhvē|

XXII mūsā yuṣmabhyam tvakchēdavidhiṃ pradadau sa mūsātō na jātaḥ kintu piṭṭpuruṣēbhyō jātaḥ tēna viśrāmavārē'pi mānuṣāṇām tvakchēdam kurutha|

XXIII ataēva viśrāmavārē manuṣyāṇām tvakchēdē kṛtē yadi mūsavyavasthāmaṅgaṇam na bhavati tarhi mayā viśrāmavārē mānuṣaḥ sampūrṇarūpēṇa svasthō'kāri tatkāraṇād yūyam kim mahyam kupyatha?

XXIV sapakṣapātam vicāramakṛtvā nyāyām vicāram kuruta|

XXV tadā yirūśālam nivāsinaḥ katipayajanā akathayan imē yaṃ hantuṃ cēṣtantē sa ēvāyam kim na?

XXVI kintu paśyata nirbhayaḥ san kathām kathayati tathāpi kimapi a vadantyētē ayamēvābhiṣikttō bhavatīti niścitam kimadhipatayō jānanti?

XXVII manujōyam kasmādāgamad iti vayaṃ jānōmah kintvabhiṣiktta āgatē sa kasmādāgatavān iti kōpi jñātuṃ na śakṣyati|

XXVIII tadā yīṣu rmadhyēmandiram upadiṣan ucchaiḥkāram ukttavān yūyam kim mām jānītha? kasmāccāgatōsmi tadapi kim jānītha? nāham svata āgatōsmi kintu yaḥ satyavādī saēva mām prēṣitavān yūyam taṃ na jānītha|

XXIX tamahaṃ jānē tēnāham prērīta agatōsmi|

XXX tasmād yihūdīyāstāṃ dharttum udyatāstathāpi kōpi tasya gātrē hastaṃ nārpayad yatō hētōstadā tasya samayō nōpatiṣṭhati|

XXXI kintu bahavō lōkāstasmin viśvasya kathitavāntō'bhiṣikttapurūṣa āgatya mānuṣasyāṣya kriyābhyah kim adhikā āścaryyāḥ kriyāḥ kariṣyati?

XXXII tataḥ param lōkāstasmin ittham vivadantē phirūśinaḥ pradhānayājakāñcēti śrutavantastāṃ dhṛtvā nētum padātigaṇam prēṣayāmāsuḥ|

XXXIII tatō yīśuravadad aham alpadināni yuṣmābhiḥ sārddham sthitvā matprērayituh samīpariḥ yāsyāmi|

XXXIV mām mṛgayiṣyadhvē kintūddēśam na lapsyadhvē ratra sthāsyāmi tatra yūyam gantuḥ na śakṣyatha|

XXXV tadā yihūdiyāḥ parasparam vakttumārēbhirē asyōddēśam na prāpsyāma ētadrśam kiṁ sthānāni yāsyati? bhinnadēśē vikīrṇānām yihūdiyānām sannidhim ēṣa gatvā tān upadēṣyati kiṁ?

XXXVI nō cēt mām gavēṣayiṣyatha kintūddēśam na prāpsyatha ēṣa kōdṛśam vākyamidaḥ vadati?

XXXVII anantaram utsavasya caramē'hani arthāt pradhānadinē yīśuruttiṣṭhan uccaiḥkāram āhvayan uditavān yadi kaścit tṛṣṛtto bhavati tarhi mamāntikam āgatya pivatu|

XXXVIII yaḥ kaścinmayi viśvasiti dharmmagranthasya vacanānusārēṇa tasyābhyantarato'mṛtatōyasya srōtāmsi nīrgamiṣyanti|

XXXIX yē tasmin viśvasanti ta ātmānām prāpsyantītyarthē sa idam vākyam vyāḥrtavān ētatkālam yāvad yīśu rvibhavam na prāptastasmāt pavitra ātmā nādīyata|

XL ētām vāṇīm śrutvā bahavō lōkā avadan ayamēva nīcitam sa bhaviṣyadvādī|

XLI kēcid akathayan ēṣaēva sōbhiṣiktaḥ kintu kēcid avadan sōbhiṣiktaḥ kiṁ gālīl pradēśē janiṣyate?

XLII sōbhiṣiktō dāyūdō vamśē dāyūdō janmsthānē baitlēhami pattanē janiṣyate dharmmagranthē kimitham likhitam nāsti?

XLIII ittham tasmin lōkānām bhinnavākyatā jāta|

XLIV katipayalōkāstaḥ dharttum aicchan tathāpi tadvapuṣi kōpi hastam nārpayat|

XLV anantaram pādātiganē pradhānayājakānām phirūsināṅca samīpamāgatavati tē tān aprcchan kutō hētōstaḥ nānayata?

XLVI tadā padātayaḥ pratyavadan sa mānava iva kōpi kadāpi nōpādiśat|

XLVII tataḥ phirūsināḥ pravōcan yūyamapi kimabhrāmiṣṭa?

XLVIII adhipatīnām phirūsināṅca kōpi kiṁ tasmin vyaśvasit?

XLIX yē śāstraḥ na jānanti ta imē'dhamalōkāēva śāpagraṣṭāḥ|

L tadā nikadīmanām tēśamēkō yaḥ kṣaṇadāyām yīśōḥ sannidhim agāt sa ukttavān

LI tasya vākyē na śrutē karmmaṇi ca na viditē 'smākaḥ vyavasthā kiṁ kañcana manujaḥ doṣīkarōti?

LII tatastē vyāharan tvamapi kiṁ gālīliyalōkaḥ? vivicya paśya galīli kōpi bhaviṣyadvādī nōtpadyatē|

LIII tataḥ param sarvvē svaḥ gṛham gatāḥ kintu yīśu rjaitu-nanāmānām śīlōccayam gatavān|

VIII

I pratyūṣē yīśuḥ panarmandiram āgacchat

II tataḥ sarvvēṣu lōkēṣu tasya samīpa āgatēṣu sa upaviśya tān upadēṣṭum ārabhata|

III tadā adhyāpakāḥ phirūsināṅca vyabhicārakarmmaṇi dhṛtaḥ striyamēkām āniya sarvvēṣām madhyē sthāpayitvā vyāharan

IV hē gurō yōṣitam imām vyabhicārakarmma kurvvāṇām lōkā dhṛtavantaḥ|

V ētādṛśalōkāḥ pāṣāṅghātēna hantavyā iti vid-hirmūsāvyaavasthāgranthē likhitōsti kintu bhavān kimādiṣati?

VI tē tamapavaditum pariṅśābhīprāyēṇa vākyaamidam apr̥cchan kintu sa prahvībhūya bhūmāvaṅgalyā lēkhitum ārabhata|

VII tatastaiḥ punaḥ punaḥ pṛṣṭa utthāya kathitavān yuṣmākaṁ madhyē yō janō niraparādhī saēva prathamam ēnām pāṣāṅghāntu|

VIII paścāt sa pūnaśca prahvībhūya bhūmau lēkhitum ārabhata|

IX tām kathāṁ śrutvā tē svasvamanasi prabōdhaṁ prāpya jyēsthānukramaṁ ēkaikaśaḥ sarvvē bahiragacchan tatō yīsurēkākī tayakttōbhavat madhyasthānē daṇḍāyamānā sā yōṣā ca sthitā|

X tatpaścād yīsurutthāya tām vanitām vinā kamapyaparam na vilōkya pṛṣṭavān hē vāmē tavāpavādakāḥ kutra? kōpi tvām kim na daṇḍayati?

XI sāvadat hē mahēccha kōpi na tadā yīsuravōcat nāhamapi daṇḍayāmi yāhi punaḥ pāpam mākārṣiḥ|

XII tatō yīsuḥ punarapi lōkēbhya itthaṁ kathayitum ārabhata jagatōhaṁ jyōtiḥsavarūpō yaḥ kaścīn matpaścāda gacchati sa timirē na bhramitvā jīvanarūpam dīptim prāpsyati|

XIII tataḥ phirūśinō'vādiṣustvaṁ svārthē svayaṁ sāksyaṁ dadāsi tasmāt tava sāksyaṁ grāhyaṁ na bhavati|

XIV tadā yīsuḥ pratyuditavān yadyapi svārthē'haṁ svayaṁ sāksyaṁ dadāmi tathāpi mat sāksyaṁ grāhyaṁ yasmād ahaṁ kuta āgatōsmi kva yāmi ca tādahaṁ jānāmi kintu kuta āgatōsmi kutra gacchāmi ca tad yūyaṁ na jānītha|

XV yūyaṁ laukikaṁ vicārayatha nāhaṁ kimapi vicārayāmi|

XVI kintu yadi vicārayāmi tarhi mama vicārō grahītavyō yatōham ēkākī nāsmi prērāyitā pitā mayā saha vidyatē|

XVII dvayō rjanayōḥ sāksyaṁ grahaṇīyaṁ bhavātīti yuṣmākaṁ vyavasthāgranthē likhitamasti|

XVIII ahaṁ svārthē svayaṁ sāksitvaṁ dadāmi yaśca mama tatō mām prēritavān sōpi madarthē sāksyaṁ dadāti|

XIX tadā tē'pṛcchan tava tātaḥ kutra? tatō yīsuḥ pratyavādīd yūyaṁ mām na jānītha matpitarāṅca na jānītha yadi mām akṣāsyata tarhi mama tātamapyakṣāsyata|

XX yīsu rmandira upadiśya bhaṇḍāgārē kathā ētā akathayat tathāpi taṁ prati kōpi karaṁ nōdatōlayat|

XXI tataḥ paraṁ yīsuḥ punaruditavān adhunāhaṁ gacchāmi yūyaṁ mām gavēṣayiśyatha kintu nijaiḥ pāpai rmarīśyatha yat sthānam ahaṁ yāsyāmi tat sthānam yūyaṁ yātum na śakṣyatha|

XXII tadā yihūdīyāḥ prāvōcan kimayam ātmaghātaṁ kariśyati? yatō yat sthānam ahaṁ yāsyāmi tat sthānam yūyaṁ yātum na śakṣyatha iti vākyaṁ bravīti|

XXIII tatō yīstūstēbhyaḥ kathitavān yūyam adhaḥsthānīyā lōkā ahaṁ ūrdvasthānīyāḥ yūyam ētajjagatsambandhīyā ahaṁ ētajjagatsambandhīyō na|

XXIV tasmāt kathitavān yūyaṁ nijaiḥ pāpai rmarīśyatha yatōhaṁ sa pumān iti yadi na viśvasitha tarhi nijaiḥ pāpai rmarīśyatha|

XXV tadā tē 'pṛcchan kastvaṁ? tatō yīsuḥ kathitavān yuṣmākaṁ sannidhau yasya praśtāvam ā prathamāt karōmi saēva puruṣōhaṁ|

XXVI yuṣmāsu mayā bahuvākyaṃ vaktavyaṃ vicārayitavyaṃca kintu matprērayitā satyavādī tasya samīpē yadaḥaṃ śrutavān tadēva jagatē kathayāmi|

XXVII kintu sa janakē vākyaṃyadāṃ prōktavān iti tē nābudhyanta|

XXVIII tatō yīśurakathayad yadā manuṣyaputram ūrdvva utthāpayiṣyatha tadāhaṃ sa pumān kēvalaḥ svayaṃ kimapi karma na karōmi kintu tātō yathā śikṣayati tadanusārēṇa vākyaṃyadāṃ vadāmīti ca yūyaṃ jñātum śakṣyatha|

XXIX matprērayitā pitā mām ēkākinaṃ na tyajati sa mayā sārddhaṃ tiṣṭhati yatōhaṃ tadabhimataṃ karma sadā karōmi|

XXX tadā tasyaitāni vākyaṃni śrutvā bahuvastāsmiṃ vyaśvasan|

XXXI yē yihūdiyā vyaśvasan yīśustēbhyō'kathayat

XXXII mama vākyaṃ yadi yūyam āsthāṃ kurutha tarhi mama śiṣyā bhūtvā satyatvaṃ jñāsyatha tathaḥ satyatayā yuṣmākaṃ mōkṣō bhaviṣyati|

XXXIII tadā tē pratyavādiṣuḥ vayam ibrahīmō vaṃśaḥ kadāpi kasyāpi dāsā na jātastarhi yuṣmākaṃ mukti rbhaviṣyatiti vākyaṃ katham bravīṣi?

XXXIV tadā yīśuḥ pratyavadad yuṣmānaḥ yathārthataraṃ vadāmi yaḥ pāpaṃ karōti sa pāpasya dāsaḥ|

XXXV dāsaśca niran taraṃ nivēśanē na tiṣṭhati kintu putrō niran taraṃ tiṣṭhati|

XXXVI ataḥ putrō yadi yuṣmān mōcayati tarhi nitāntamēva mukta bhaviṣyatha|

XXXVII yuyam ibrahīmō vaṃśa ityahaṃ jānāmi kintu mama kathā yuṣmākaṃ antaḥkaraṇēsu sthānaṃ na prāpnvanti tasmāddhētō rmām hantum ihadhvē|

XXXVIII ahaṃ svapituḥ samīpē yadapaśyaṃ tadēva kathayāmi tathā yūyamapi svapituḥ samīpē yadapaśyata tadēva kurudhvē|

XXXIX tadā tē pratyavōcan ibrahīm asmākaṃ pitā tatō yīśurakathayad yadi yūyam ibrahīmaḥ santānā bhaviṣyata tarhi ibrahīma ācāraṇavad ācariṣyata|

XL īśvarasya mukhāt satyaṃ vākyaṃ śrutvā yuṣmān jñāpayāmi yōhaṃ taṃ mām hantum cēṣṭadhvē ibrahīm ētādṛṣāṃ karma na cakāra|

XLI yūyaṃ svasvapituḥ karmāṇi kurutha tadā tairuktaṃ na vayaṃ jārajātā asmākaṃ ēkaēva pitāsti sa ēvēśvaraḥ

XLII tatō yīśunā kathitam īśvarō yadi yuṣmākaṃ tātōbhaviṣyat tarhi yūyaṃ mayi prēmākarīṣyata yatōham īśvarānirgatyaḡatōsmi svatō nāgatōhaṃ sa mām prāhiṇōt|

XLIII yūyaṃ mama vākyaṃyadāṃ na budhyadhvē kutaḥ? yatō yūyaṃ mamōpadēśaṃ sōdhuṃ na śaknutha|

XLIV yūyaṃ śaitān pituḥ santānā ētasmād yuṣmākaṃ piturabilāṣaṃ pūrayatha sa ā prathamāt naraghātī tadantaḥ satyatvasya lēśōpi nāsti kāraṇādathaḥ sa satyatayāṃ nātiṣṭhat sa yadā mṛṣā kathayati tadā nijasvabhāvānusārēṇaiva kathayati yatō sa mṛṣābhāṣī mṛṣōtpādakaśca|

XLV ahaṃ tathyavākyaṃ vadāmi kāraṇāsmād yūyaṃ mām na pratītha|

XLVI mayi pāpamastīti pramāṇaṃ yuṣmākaṃ kō dātum śaknōti? yadyaḥ tathyavākyaṃ vadāmi tarhi kutō mām na pratītha?

XLVII yaḥ kaścana īsvariṃyō lōkaḥ sa īsvariṃyakathāyām manō nidhattē yūyam īsvariṃyalōkā na bhavatha tannidānāt tatra na manāmsi nidhadvē|
 XLVIII tadā yihūdiyāḥ pratyavādiṣuḥ tvamēkaḥ śōmirōṇiyō bhūtagrastaśca vyaṃ kimidaṃ bhadrāṃ nāvādiṣma?

XLIX tatō yīśuḥ pratyavādīt nāhaṃ bhūtagrastaḥ kintu nijatātaṃ samanyē tasmād yūyam mām apamanyadhvē|

L ahaṃ svasukhyātiṃ na cēṣṭē kintu cēṣṭitā vicārayitā cāpara ēka āstē|

LI ahaṃ yuṣmabhyam atīva yathārthaṃ kathayāmi yō narō madiyaṃ vācaṃ manyatē sa kadācana nidhanaṃ na draḥṣyati|

LII yihūdiyāstamavadan tvaṃ bhūtagrasta itidānīm avaiṣma| ibrahīm bhaviṣyadvādinañca sarvvē mṛtāḥ kintu tvaṃ bhāṣasē yō narō mama bhāratīm gṛhlāti sa jātu nidhānāsvādaṃ na lapsyatē|

LIII tarhi tvaṃ kim asmākaṃ pūrvvapuruṣād ibrahīmōpi mahān? yasmāt sōpi mṛtāḥ bhaviṣyadvādinōpi mṛtāḥ tvaṃ svaṃ kaṃ pumāmsaṃ manuṣē?

LIV yīśuḥ pratyavōcad yadyahaṃ svaṃ svayaṃ sammanyē tarhi mama tat sammananaṃ kimapi na kintu mama tātō yaṃ yūyaṃ svīyam īsvaraṃ bhāśadhvē saēva mām sammanutē|

LV yūyaṃ taṃ nāvagacchatha kintvahaṃ tamavagacchāmi taṃ nāvagacchāmi vākyam yadi vadāmi tarhi yūyamiva mṛṣābhāṣī bhavāmi kintvahaṃ tamavagacchāmi tadākṣāmapi gṛhlāmi|

LVI yuṣmākaṃ pūrvvapuruṣa ibrahīm mama samayaṃ draṣṭum atīvāvāñchat tannirikṣyānandacca|

LVII tadā yihūdiyā aprcchan tava vayaḥ pañcāśadvatsarā na tvaṃ kim ibrahīmam adrākṣiḥ?

LVIII yīśuḥ pratyavādid yuṣmānahaṃ yathārthatarāṃ vadāmi ibrahīmō janmanaḥ pūrvvakālamārabhyāhaṃ vidyē|

LIX tadā tē pāṣāṇān uttōlya tamāhantum udayacchan kintu yīsu rguptō mantirād bahirgatya tēṣāṃ madhyēna prasthitavān|

IX

I tataḥ paraṃ yīśurgacchan mārgamadhyē janmāndhaṃ naram apaśyat|

II tataḥ śiṣyāstam aprcchan hē gurō narōyaṃ svapāpēna vā svapitrāḥ pāpēnāndhō'jāyata?

III tataḥ sa pratyuditavān ētasya vāsyā pitrōḥ pāpād ētādṛśōbhūda iti nahi kintvanēna yathēśvarasya karmma prakāśyatē taddhētōrēva|

IV dinē tiṣṭhati matprērayituḥ karmma mayā karttavyaṃ yadā kimapi karmma na kriyatē tādrśī niśāgacchati|

V ahaṃ yāvatkālaṃ jagati tiṣṭhāmi tāvatkālaṃ jagatō jyōtiḥsvarūpōsmi|

VI ityuktā bhūmau niṣṭhīvaṃ nikṣipyā tēna pañkaṃ kṛtavān

VII paścāt tatpañkēna tasyāndhasya nētrē pralipyā tamityādiśat gatvā śilōhē 'rthāt prēritanāmnī sarasī snāhi| tatōndhō gatvā tatrāsnāt tataḥ prannacakṣu rbhūtvā vyāghutyāgāt|

VIII aparāñca samīpavāsinō lōkā yē ca taṃ pūrvvamandham apaśyan tē bakttum ārabhanta yōndhalōkō vartmanyupaviśyābhikṣata sa ēvāyaṃ janaḥ kiṃ na bhavati?

IX kēcidavadan sa ēva kēcidavōcan tādrśō bhavati kintu sa svayam-abravīt sa ēvāhaṃ bhavāmi|

X ataēva tē 'pṛcchan tvaṁ kathaṁ dṛṣṭīm pāptavān?

XI tataḥ sōvadad yīśanāmaka ēkō janō mama nayanē paṅkēna pralipyā ityājñāpayat śilōhakāsāraṁ gatvā tatra snāhi| tatastatra gatvā mayi snātē dṛṣṭimahaṁ labdhavān|

XII tadā tē 'vadan sa pumān kutra? tēnōktaṁ nāhaṁ jānāmi|

XIII aparāṁ tasmin pūrvvāndhē janē phirūśinām nikaṭam ānītē sati phirūśinōpi tamapṛcchan kathaṁ dṛṣṭīm prāptōsi?

XIV tataḥ sa kathitavān sa paṅkēna mama nētrē 'limpat paścād snātvā dṛṣṭimalabhē|

XV kintu yīśu rviśrāmavārē karddamāṁ kṛtvā tasya nayanē prasannē'karōd itikāraṇāt katipayaphirūśinō'vadan

XVI sa pumān īśvarāna yataḥ sa viśrāmavāraṁ na manyatē| tatōnyē kēcit pratyavadan pāpī pumān kim etādṛśam āścaryyaṁ karmma kartum śaknōti?

XVII itthaṁ tēśāṁ parasparaṁ bhinnavākyatvam abhavat| paścāt tē punarapi taṁ pūrvvāndhaṁ mānuṣam aprākṣuḥ yō janastava cakṣuṣī prasannē kṛtavān tasmin tvaṁ kim vadasi? sa ukttavān sa bhaviśadvādī|

XVIII sa dṛṣṭim āptavān iti yihūdīyāstasya dṛṣṭīm prāptasya janasya pitrō rmukhād aśrutvā na pratyayan|

XIX ataēva tē tāvapṛcchan yuvayō ryaṁ putraṁ janmāndhaṁ vadathaḥ sa kimayaṁ? tarhīdānīm kathaṁ draṣṭum śaknōti?

XX tatasasya pitarau pratyavōcatām ayam āvayōḥ putra ā janērandhaśca tadapyāvām jānīvaḥ

XXI kintvadhunā kathaṁ dṛṣṭīm prāptavān tadāvām n jānīvaḥ kōsya cakṣuṣī prasannē kṛtavān tadapi na jānīva ēśa vayaḥprāpta ēnaṁ pṛcchata svakathāṁ svayaṁ vakṣyati|

XXII yihūdīyānām bhayāt tasya pitarau vākyamidam avadatām yataḥ kōpi manuṣyō yadi yīśum abhiṣiktaṁ vadati tarhi sa bhajanagrḥhād dūrikāriṣyatē yihūdīyā iti mantraṇām akurvvan

XXIII atastasya pitarau vyāharatām ēśa vayaḥprāpta ēnaṁ pṛcchata|

XXIV tadā tē punaśca taṁ pūrvvāndham āhūya vyāharan īśvarasya guṇān vada ēśa manuṣyaḥ pāpīti vayaṁ jānīmaḥ|

XXV tadā sa ukttavān sa pāpī na vēti nāhaṁ jānē pūrvvāmandha āsamaham adhunā paśyāmīti mātraṁ jānāmi|

XXVI tē punarapṛcchan sa tvāṁ prati kimakarōt? kathaṁ nētrē prasannē 'karōt?

XXVII tataḥ sōvādīd ēkakṛtvōkathayaṁ yūyaṁ na śṛṇṭha tarhi kutaḥ punaḥ śrōtum icchatha? yūyamapi kim tasya śiṣyā bhavitum icchatha?

XXVIII tadā tē taṁ tiraskṛtya vyāharan tvaṁ tasya śiṣyō vayaṁ mūsāḥ śiṣyāḥ|

XXIX mūsāvaktreṇēśvarō jagāda tājjanīmaḥ kintvēśa kutratyalōka iti na jānīmaḥ|

XXX sōvadad ēśa mama lōcanē prasannē 'karōt tathāpi kutratyalōka iti yūyaṁ na jānītha etad āścaryyaṁ bhavati|

XXXI īśvaraḥ pāpinām kathāṁ na śṛṇōti kintu yō janastasmīn bhaktīm kṛtvā tadiṣṭakriyāṁ karōti tasyaiva kathāṁ śṛṇōti etad vayaṁ jānīmaḥ|

XXXII kōpi manuṣyō janmāndhāya cakṣuṣī adadāt jagadārambhād etādṛśīm kathaṁ kōpi kadāpi nāśṛṇōti|

XXXIII asmād ēṣa manuṣyō yadiśvarānnājāyata tarhi kiñcidapīdṛṣām
karmma karttuṃ nāśaknōt|

XXXIV tē vyāharan tvaṃ pāpād ajāyathāḥ kimasmān tvaṃ śikṣayasi?
paścāttē taṃ bahirakurvvan|

XXXV tadanantaraṃ yihūdīyaiḥ sa bahirakriyata yīśuriti vārttām śrutvā
taṃ sāksāt prāpya pṛṣṭavān īśvarasya putrē tvaṃ viśvasiṣi?

XXXVI tadā sa pratyavōcat hē prabhō sa kō yat tasminnahaṃ viśvasimi?

XXXVII tatō yīśuḥ kathitavān tvaṃ taṃ dṛṣṭavān tvayā sākaṃ yaḥ kathaṃ
kathayati saēva saḥ|

XXXVIII tadā hē prabhō viśvasimītyuktvā sa taṃ praṇāmat|

XXXIX paścād yīśuḥ kathitavān nayanahinā nayanāni prāpnuvanti
nayanavantaścāndhā bhavantityabhiprāyēṇa jagadāham āgaccham|

XL ētat śrutvā nikaṣasthāḥ katipayāḥ phirūśinō vyāharan vayamapi
kimandhāḥ?

XLI tadā yīśuravādīd yadyandhā abhavata tarhi pāpāni nātiṣṭhan kintu
paśyāmīti vākyavadanād yuṣmākaṃ pāpāni tiṣṭhanti|

X

I ahaṃ yuṣmānatiyathārthaṃ vadāmi, yō janō dvārēṇa na praviśya
kēnāpyanyēna mēṣagṛhaṃ praviśati sa ēva stēnō dasyuśca|

II yō dvārēṇa praviśati sa ēva mēṣapālakaḥ|

III dauvārikastasmai dvāraṃ mōcayati mēṣagaṇaśca tasya vākyam
śṛṇōti sa nijān mēṣān svasvanāmnāhūya bahiḥ kṛtvā nayati|

IV tathā nijān mēṣān bahiḥ kṛtvā svayam tēṣām agrē gacchati, tatō
mēṣāstasya śabdaṃ budhyantē, tasmāt tasya paścād vrajanti|

V kintu parasya śabdaṃ na budhyantē tasmāt tasya paścād vrajiṣyanti
varam tasya samīpāt palāyiṣyantē|

VI yīśustēbhya imāṃ dṛṣṭāntakathāṃ akathayat kintu tēna kathi-
takathāyāstātparyam tē nābudhyanta|

VII atō yīśuḥ punarakathayat, yuṣmānāhaṃ yathārthatarāṃ vyāharāmi,
mēṣagṛhasya dvāraṃ ahamēva|

VIII mayā na praviśya ya āgacchan tē stēnā dasyavaśca kintu
mēṣāstēṣām kathā nāśṛṇvan|

IX ahamēva dvārasvarūpaḥ, mayā yaḥ kaścita praviśati sa rakṣām
prāpsyati tathā bahirantaśca gamanāgamanē kṛtvā caraṇasthānaṃ
prāpsyati|

X yō janastēnaḥ sa kēvalam stānyabadhavināśān karttumēva samāyāti
kintvahaṃ āyu rdātum arthāt bāhūlyēna tadēva dātum āgaccham|

XI ahamēva satyamēṣapālako yastu satyō mēṣapālakaḥ sa mēṣārthaṃ
prāṇatyāgaṃ karōti;

XII kintu yō janō mēṣapālako na, arthād yasya mēṣā nijā na bhavanti,
ya ētādṛśō vaitanikaḥ sa vṛkam āgacchantāṃ dṛṣṭvā mējavrajaṃ vihāya
palāyatē, tasmād vṛkastāṃ vrajaṃ dhṛtvā vikirati|

XIII vaitanikaḥ palāyatē yataḥ sa vētanārthī mēṣārthaṃ na cintayati|

XIV ahamēva satyō mēṣapālakaḥ, pitā mām yathā jānāti, ahañca yathā
pitarāṃ jānāmi,

XV tathā nijān mēṣānapi jānāmi, mēṣāśca mām jānānti, ahañca
mēṣārthaṃ prāṇatyāgaṃ karōmi|

XVI aparaiṇca ētad gṛhīya mēṣēbhīyō bhinnā api mēṣā mama santi tē sakalā ānayitavyāḥ; tē mama śabdaṁ śrōṣyanti tata ēkō vraja ēkō rakṣakō bhaviṣyati|

XVII prāṇānaḥṁ tyaktvā punaḥ prāṇān grahīṣyāmi, tasmāt pitā mayi snēhaṁ karōti|

XVIII kaścijjanō mama prāṇān hantuṁ na śaknōti kintu svayaṁ tān samarpayāmi tān samarpayitūṁ punargrahituṇca mama śaktirāste bhāramimaṁ svapituḥ sakāśāt prāptōham|

XIX asmādupadēśāt punaśca yihūdīyānāṁ madhyē bhinnavākyatā jātā|

XX tatō bahavō vyāharan ēṣa bhūtagrasta unmattaśca, kuta ētasya kathāṁ śṛṇutha?

XXI kēcid avadan ētasya kathā bhūtagrastasya kathāvanna bhavanti, bhūtaḥ kim andhāya cakṣuṣī dātuṁ śaknōti?

XXII śitakālē yirūśālamī mandirōtsargaparvvaṇyupasthitē

XXIII yīṣuḥ sulēmānō niḥsārēṇa gamanāgamanē karōti,

XXIV ētasmin samayē yihūdīyāstāṁ vēṣṭayitvā vyāharan kati kālān asmākāṁ vicikitsāṁ sthāpayiṣyāmi? yadyabhiṣiktō bhavati tarhi tat spaṣṭāṁ vada|

XXV tadā yīṣuḥ pratyavadad aham acakatham kintu yūyaṁ na pratītha, nijapitu nāmñā yāṁ yāṁ kriyāṁ karōmi sā kriyāiva mama sākṣisvarūpā|

XXVI kintvahaṁ pūrvvamakathayaṁ yūyaṁ mama mēṣā na bhavatha, kāraṇādasmān na viśvasitha|

XXVII mama mēṣā mama śabdaṁ śṛṇvanti tānahaṁ jānāmi tē ca mama paścād gacchanti|

XXVIII ahaṁ tēbhīyō'nantāyu rdadāmi, tē kadāpi na naṁkṣyanti kōpi mama karāt tān harttuṁ na śakṣyati|

XXIX yō mama pitā tān mahyaṁ dattavān sa sarvvasmāt mahān, kōpi mama pituḥ karāt tān harttuṁ na śakṣyati|

XXX ahaṁ pitā ca dvayōrēkatvam|

XXXI tatō yihūdīyāḥ punarapi taṁ hantuṁ pāṣāṇān udatōlayan|

XXXII yīṣuḥ kathitavān pituḥ sakāśād bahūnyuttamakarmmaṇi yuṣmākāṁ prakāśayaṁ tēṣāṁ kasya karmmaṇaḥ kāraṇān māṁ pāṣāṇairāhantum udyatāḥ stha?

XXXIII yihūdīyāḥ pratyavadan praśastakarmmahētō rna kintu tvāṁ mānuṣaḥ svamīśvaram uktevśvaraṁ nindasi kāraṇādasmāt tvāṁ pāṣāṇairhanmaḥ|

XXXIV tadā yīṣuḥ pratyuktavān mayā kathitaṁ yūyam īśvarā ētadvacanāṁ yuṣmākāṁ śāstrē likhitaṁ nāsti kiṁ?

XXXV tasmād yēṣāṁ uddēśē īśvarasya kathā kathitā tē yadiśvaragaṇā ucyantē dharmmagranthasyāpyanyathā bhavitūṁ na śakyaṁ,

XXXVI tarhyāham īśvarasya putra iti vākyasya kathanāt yūyaṁ pitrābhiṣiktaṁ jagati prērītaṇca pumāṁsaṁ katham īśvaranindakaṁ vādaya?

XXXVII yadyahaṁ pituḥ karmma na karōmi tarhi māṁ na pratīta;

XXXVIII kintu yadi karōmi tarhi mayi yuṣmābhiḥ pratyayē na kṛtē'pi kāryē pratyayaḥ kriyatām, tatō mayi pitāstīti pitaryyaham asmīti ca kṣātvā viśvasiṣyatha|

XXXIX tadā tē punarapi taṁ dharttum acēṣṭanta kintu sa tēṣāṁ karēbhīyō nistūrya

XL puna ryarddan adyāstaṭē yatra purvvaṃ yōhan amajjayat tatrāgatya nyavasat|

XLI tatō bahavō lōkāstasamīpam āgatya vyāharan yōhan kimapyāścaryyaṃ karmma nākarōt kintvasmin manuṣyē yā yaḥ kathā akathayat taḥ sarvvaḥ satyāḥ;

XLII tatra ca bahavō lōkāstasmin vyaśvasan|

XI

I anantaraṃ mariyam tasyā bhaginiṃ marthā ca yasmin vaithanīyāgrāmē vasatastasmin grāmē iliyāsar nāmā pīḍita ēka āsīt|

II yā mariyam prabhuṃ sugandhitēlaina marddayitvā svakēśaistasya caraṇau samamārjat tasyā bhrātā sa iliyāsar rōgī|

III aparāñca hē prabhō bhavān yasmin prīyatē sa ēva pīḍitōstīti kathām kathayitvā tasya bhaginyau prēṣitavatyau|

IV tadā yīsurimām vārttām śrutvākathayata pīḍeyaṃ maraṇārthaṃ na kintvīśvarasya mahimārtham īśvaraputrasya mahimaprakāśārthañca jātā|

V yīsu ryadyapimarthāyām tadbhaginyām iliyāsari cāprīyata,

VI tathāpi iliyāsaraḥ pīḍayāḥ kathāṃ śrutvā yatra āsīt tatraiva dinad-vayamatiṣṭhat|

VII tataḥ param sa śiṣyānakathayad vyaṃ puna riyhūdiyapradēśaṃ yāmaḥ|

VIII tatastē pratyavadan, hē gurō svalpadināni gatāni yihūdiyāstvām pāṣāṇai rhanthum udyatāstathāpi kim punastatra yāsyasi?

IX yīsuḥ pratyavadat, ēkasmin dinē kim dvādaśaghaṭikā na bhavanti? kōpi divā gacchan na skhalati yataḥ sa ētajjagatō dīptim prāpnōti|

X kintu rātrau gacchan skhalati yatō hētōstatra dīpti rñāsti|

XI imām kathām kathayitvā sa tānavadat, asmākaṃ bandhuḥ iliyāsar nidritōbhūd idānim taṃ nidratō jāgarayitum gacchāmi|

XII yīsu rmr̥tau kathāmimām kathitavān kintu viśrāmārthaṃ nidrāyām kathitavān itī jñātvā śiṣyā akathayan,

XIII hē gurō sa yadi nidrāti tarhi bhadramēva|

XIV tadā yīsuḥ spaṣṭam tān vyāharat, iliyāsar amriyata;

XV kintu yūyaṃ yathā pratītha tadarthamaham tatra na sthitavān ityasmād yuṣmannimittam āhlādītōham, tathāpi tasya samīpē yāma|

XVI tadā thōmā yaṃ didumaṃ vadanti sa saṅginaḥ śiṣyān avadat vayamapi gatvā tēna sārddham mriyāmaha|

XVII yīsutatrōpasthāya iliyāsaraḥ śmaśānē sthāpanāt catvāri dināni gatānīti vārttām śrutavān|

XVIII vaithanīyā yirūśālamaḥ samīpasthā krōśaikaamātrāntarītā;

XIX tasmād bahavō yihūdiyā marthām mariyamañca bhyātṛṣōkāpannām sāntvayitum tayōḥ samīpam āgacchan|

XX marthā yīśōrāgamanavārttām śrutvaiva taṃ sāksād akarōt kintu mariyam gēha upaviśya sthitā|

XXI tadā marthā yīsumavadat, hē prabhō yadi bhavān atrāsthāsyat tarhi mama bhrātā nāmariṣyat|

XXII kintvidānīmapi yad īśvarē prārthayīsyatē īśvarastad dāsyatīti jānē'ham|

XXIII yīsuravadīt tava bhrātā samutthāsyati|

XXIV marthā vyāharat śeṣadivasē sa utthānasamayē prōtthāsyatīti jānē'ham|

XXV tadā yīśuḥ kathitavān ahamēva utthāpayitā jīvayitā ca yaḥ kaścana mayi viśvasiti sa mṛtvāpi jīviṣyati;

XXVI yaḥ kaścana ca jīvan mayi viśvasiti sa kadāpi na mariṣyati, asyām kathāyām kiṁ viśvasiṣi?

XXVII śavadat prabhō yasyāvatarāṇāpekṣāsti bhavān saēvābhiṣikta īśvaraputra iti viśvasimi|

XXVIII iti kathām kathayitvā sā gatvā svām bhaginīm mariyamam gup-tamāhūya vyāharat gururupatiṣṭhati tvāmāhūyati ca|

XXIX kathāmimām śrutvā sā tūrṇam utthāya tasya samīpam agacchat|

XXX yīśu rgrāmamadhyam na praviśya yatra marthā taṁ sākṣād akarōt tatra sthitavān|

XXXI yē yihūdiyā mariyamā sākaṁ gṛhē tiṣṭhantastām asāntvayana tē tāṁ kṣipram utthāya gacchantīm vilōkya vyāharan, sa śmaśānē rōdituṁ yāti, ityuktvā tē tasyāḥ paścād agacchan|

XXXII yatra yīśuratiṣṭhat tatra mariyam upasthāya taṁ dṛṣṭvā tasya caraṇayōḥ pativā vyāharat hē prabhō yadi bhavān atrāsthāsyat tarhi mama bhrātā nāmariṣyat|

XXXIII yīśustām tasyāḥ saṅginō yihūdiyāmśca rudatō vilōkya śōkārtaḥ san dīrgham niśvasya kathitavān taṁ kutrāsthāpayata?

XXXIV tē vyāharan, hē prabhō bhavān āgatya paśyatu|

XXXV yīśunā kranditam|

XXXVI ataēva yihūdiyā avadan, paśyatāyam tasmin kidṛg apriyata|

XXXVII tēṣām kēcid avadan yōndhāya cakṣuṣi dattavān sa kim asya mṛtyuṁ nivārayituṁ nāśaknōt?

XXXVIII tatō yīśuḥ punarantardīrgham niśvasya śmaśānāntikam agacchat| tat śmaśānam ēkaṁ gahvaraṁ tanmukhē pāṣāṇa ēka āsit|

XXXIX tadā yīśuravadat ēnaṁ pāṣāṇam apasārayata, tataḥ pramītasya bhaginī marthāvadat prabhō, adhunā tatra durgandhō jātaḥ, yatōdya catvāri dināni śmaśānē sa tiṣṭhati|

XL tadā yīśuravādīt, yadi viśvasiṣi tarhiśvarasya mahimaprakāśam drakṣyasi kathāmimām kiṁ tubhyam nākathayam?

XLI tadā mṛtasya śmaśānāt pāṣāṇō'pasāritē yīśurūrdvvaṁ paśyan akathayat, hē pita rmama nēvēsanam aśṛṇōḥ kāraṇādasmāt tvām dhanyam vadāmi|

XLII tvam satatam śṛṇōṣi tadapyaham jānāmi, kintu tvam mām yat prairayastad yathāsmiṁ sthānē sthitā lōkā viśvasanti tadartham idam vākyaṁ vadāmi|

XLIII imām kathām kathayitvā sa prōccairāhvayat, hē iliyāsar bahirāgaccha|

XLIV tataḥ sa pramītaḥ śmaśānavastrai rbaddhahastapādō gātramārjanavāsasā baddhamukhaśca bahirāgacchat| yīśuruditavān bandhanāni mōcayitvā tyajataimam|

XLV mariyamaḥ samīpam āgatā yē yihūdiyālōkastadā yīśōrētat karm-māpaśyam tēṣām bahavō yāśvasan,

XLVI kintu kēcidanyē phirūśinām samīpaṁ gatvā yīśōrētasya karmmaṇō vārttām avadan|

XLVII tataḥ param pradhānayājakāḥ phirūśināśca sabhām kṛtvā vyāharan vayan kiṁ kurmmaḥ? eṣa mānavo bahūnyāścaryyakarmmaṇi karōti|

XLVIII yadīdṛṣāṁ karmma karttuṁ na vārayāmasterhi sarvvē lōkāstasmin viśvasiṣyanti rōmilōkāścāgatyaśmākam anayā rājadhānyā sārddham rājyam āchētsyanti|

XLIX tadā teṣāṁ kiyaphānāmā yastasmin vatsarē mahāyājakapadē nyayuyjata sa pratyavadād yūyam kimapi na jānītha;

L samagradēśasya vināśatōpi sarvvalōkārtham ēkasya janasya maraṇam asmākam maṅgalahētukam ētasya vivēcanāmapi na kurutha|

LI etām kathām sa nijabuddhyā vyāharad iti na,

LII kintu yīśustaddēśiyānām kāraṇāt prāṇāt tyakṣyati, diśi diśi vikīrṇān īśvarasya santānān saṅgrhyaikajātiṁ kariṣyati ca, tasmin vatsarē kiyaphā mahāyājakatvapadē niyuktaḥ san idam bhaviṣyadvākyaṁ kathitavān|

LIII taddinamārabhya tē kathām taṁ hantum śaknuvantīti mantraṇām karttuṁ prārēbhīrē|

LIV ataēva yihūdīyānām madhyē yīśuḥ saprakāśam gamanāgamanē akṛtvā tasmād gatvā prāntarasya samīpasthāyīpradēśasyēphrāyim nāmni nagarē śiṣyaiḥ sākaṁ kālam yāpayitum prārēbhē|

LIV anantaram yihūdīyānām nistārōtsavē nikaṭavarttini sati tadutsavāt pūrvvam svān śucin karttuṁ bahavō janā grāmēbhyō yirūśālam nagaram āgacchan,

LVI yīśoranvēṣaṇam kṛtvā mandirē daṇḍāyāmānāḥ santaḥ parasparam vyāharan, yuṣmākam kīdṛśō bōdhō jāyatē? sa kim utsavē'smin atrāgamiṣyati?

LVII sa ca kutrāsti yadyētat kaścid vētti tarhi darśayatu pradhānayājakāḥ phirūśināśca taṁ dharttuṁ pūrvvam imām ājñām prācārayan|

XII

I nistārōtsavāt pūrvvam dinaṣaṭkē sthitē yīśu ryaṁ pramītam iliyāsam śmaśānād udasthāparat tasya nivāsasthānam baithaniyāgrāmam āgacchat|

II tatra tadartham rajanyām bhōjyē kṛtē marthā paryyavēṣayad iliyāsar ca tasya saṅgibhiḥ sārddham bhōjanāsana upāviśat|

III tadā mariyam arddhasēṭakam bahumūyam jaṭāmāmsīyam tailam āniya yīśōsaraṇayō rmardddayitvā nijakēśa rmārṣtum ārabhata; tadā tailasya parimalēna gṛham āmōditam abhavat|

IV yaḥ śimōnaḥ putra riṣkariyōtiyō yihūdānāmā yīśum parakarēṣu samarpayīṣyati sa śiṣyastadā kathitavān,

V ētattailam tribhiḥ śatai rmudrāpadai rvikrītam sad daridrēbhyaḥ kutō nādiyata?

VI sa daridralōkārtham acintayad iti na, kintu sa caura ēvam tannikaṭē mudrāsampuṭakasthityā tanmadhyē yadatiṣṭhat tadapāharat tasmāt kāraṇād imām kathāmakathayat|

VII tadā yīśurakathayad ēnām mā vāraya sā mama śmaśānasthāpanadinārtham tadarakṣayat|

VIII daridrā yuṣmākam sannidhau sarvvadā tiṣṭhanti kintvham sarvvadā yuṣmākam sannidhau na tiṣṭhāmi|

IX tataḥ param̐ yīśustatrāstīti vārttām śrutvā bahavō yihūdiyāstam śmaśānādutthāpitam iliyāsarañca draṣṭum tat sthānam āgacchana|

X tadā pradhānayājakāstam iliyāsaramapi saṁharttum amantrayan ;

XI yatastēna bahavō yihūdiyā gatvā yīśau vyaśvasan|

XII anantaram̐ yīśu ryrirūśālam nagaram āgacchatīti vārttām śrutvā parē'hani utsavāgatā bahavō lōkāḥ

XIII kharjjūrapatrādyāniya tam̐ sāksāt karttum̐ bahirāgatya jaya jayēti vācam̐ proccai rvaktum ārabhanta, isrāyēlō yō rājā paramēśvarasya nāmnāgacchati sa dhanyaḥ|

XIV tadā "hē siyōnaḥ kanyē mā bhaiṣiḥ paśyāyam̐ tava rājā garddabhaśāvakam̐ āruhyāgacchati"

XV iti śāstriyavacanānusārēṇa yīśurēkam̐ yuvagarddabham̐ prāpya taduparyyārōhat|

XVI asyāḥ ghaṭanāyāstātparyyam̐ śiṣyāḥ prathamam̐ nābudhyanta, kintu yīśau mahimānam̐ prāptē sati vākyamidaṁ tasmina akathyata lōkāśca tampratīthtam̐ akurvvan̐ iti tē smṛtavantaḥ|

XVII sa iliyāsaram̐ śmaśānād āgantum̐ āhvataṅvān̐ śmaśānāñca udasthāpayad yē yē lōkāstatkarmya sāksād̐ apaśyan̐ tē pramāṇam̐ dātum ārabhanta|

XVIII sa ētādṛśam̐ adbhutam̐ karmmakarōt tasya janaśrutē rlokāstam̐ sāksāt karttum̐ āgacchan|

XIX tataḥ phirūśinaḥ parasparam̐ vaktum ārabhanta yuṣmākam̐ sarvvāścēṣṭā vṛthā jātaḥ, iti kim̐ yūyam̐ na budhyadhvē? paśyata sarvve lōkāstasya paścādvarttinōbhavan|

XX bhajanam̐ karttum̐ utsavāgatānām̐ lōkānām̐ katipayā janā anyadēśiyā āsan ,

XXI tē gālīyabaitśaidānivāsinaḥ philipasya samīpam̐ āgatya vyāharan̐ hē mahēccha vayam̐ yīśum̐ draṣṭum̐ icchāmaḥ|

XXII tataḥ philipō gatvā āndriyam̐ avadat paścād āndriyaphilipau yīśavē vārttām̐ akathayatām̐|

XXIII tadā yīśuḥ pratyuditavān̐ mānavasutasya mahimaprāptisamaya upasthitaḥ|

XXIV aham̐ yuṣmānatiyathārtham̐ vadāmi, dhānyabījam̐ mṛttikāyām̐ pativā yadi na mṛyatē tarhyēkākī tiṣṭhati kintu yadi mṛyatē tarhi bahuguṇam̐ phalam̐ phalati|

XXV yō janēñ nijaprāṇān̐ priyān̐ jānāti sa tān̐ hārayiṣyati kintu yēñ jana ihalōkē nijaprāṇān̐ apriyān̐ jānāti sēñnantāyuh̐ prāptum̐ tān̐ rakṣiṣyati|

XXVI kaścid̐ yadi mama sēvakō bhavitum̐ vāñchati tarhi sa mama paścādgāmī bhavatu, tasmād̐ aham̐ yatra tiṣṭhāmi mama sēvakēñpi tatra sthāsyati; yō janō mām̐ sēvatē mama pitāpi tam̐ sammanīsyatē|

XXVII sāmpratam̐ mama prāṇā vyākulā bhavanti, tasmād̐ hē pitara ētasmāt̐ samayān̐ mām̐ rakṣa, ityahaṁ kim̐ prārthayiṣyē? kintvahaṁ ētatsamayārtham̐ avatīrṇavān̐|

XXVIII hē pita: svanāmnō mahimānam̐ prakāśaya; tanaiva svanāmnō mahimānam̐ aham̐ prakāśayam̐ punarapi prakāśayiṣyāmi, ēṣā gagañiyā vāñi tasmīn̐ samayēñjāyata|

XXIX tacśrutvā samīpasthalōkānām̐ kēcid̐ avadan̐ mēghō'garjīt, kēcid̐ avadan̐ svargiyadūtō'nēna saha kathāmacakathat|

XXX tadā yīśuḥ pratyavādīt, madartham śabdōyaṁ nābhūt
yuṣmadarthamevābhūt|

XXXI adhunā jagatōsya vicāra: sampatsyatē, adhunāsya jagata: patī
rājyāt cyōsyati|

XXXII yadyai pṛthivyā ūrdvve prōthhāpitōsmi tarhi sarvvān mānavān
svasamīpam ākarṣiṣyāmi|

XXXIII katham tasya mṛti rbhaviṣyati, ētad bōdhayitum sa imām kathām
akathayat|

XXXIV tadā lōkā akathayan sōbhiṣiktaḥ sarvvadā tiṣṭhatīti
vyavasthāgranthē śrutam asmābhiḥ, tarhi manuṣyaputraḥ prōthhāpitō
bhaviṣyati vākyam katham vadasi? manuṣyaputrōyam kaḥ?

XXXV tadā yīśurakathāyad yuṣmābhiḥ sārddham alpadināni
jyōtirāstē, yathā yuṣmān andhakārō nācchādayati tadartham
yāvatkālam yuṣmābhiḥ sārddham jyōtistiṣṭhati tāvatkālam gacchata;
yō janō'ndhakārē gacchati sa kutra yātīti na jānāti|

XXXVI ataēva yāvatkālam yuṣmākam nikaṭe jyōtirāstē tāvatkālam
jyōtirūpasantānā bhavitum jyōtiṣi viśvasita; imām kathām kathayitvā
yīśuḥ prasthāya tēbhyaḥ svam guptavān|

XXXVII yadyapi yīśustēṣām samakṣam ētāvadāścaryyakarmmaṇi
kṛtavān tathāpi tē tasmin na vyaśvasan|

XXXVIII ataēva kaḥ pratyēti susaṁvādam parēśasmat
pracāritam? prakāsatē parēśasya hastaḥ kasya ca sannidhau?
yīśaiyabhaviṣyadvādinā yadētad vākyamuktaṁ tat saphalam abhavat|

XXXIX tē pratyētum nāśankuvan tasmin yīśaiyabhaviṣyadvādi punar-
avādīd,

XL yadā, "tē nayanai rna paśyanti buddhibhiṣca na budhyantē tai
rmanāhsu parivartitēsu ca tānaḥam yathā svasthān na karōmi tathā sa
tēṣām lōcanānyandhāni kṛtvā tēṣāmantaḥkaraṇāni gādhāni kariṣyati|"

XLI yīśaiyō yadā yīśō rmahimānam vilōkya tasmin kathāmakathayat
tadā bhaviṣyadvākyam idṛṣam prakāśayat|

XLII tathāpyadhīpatinām bahavastasmin pratyāyan| kintu phirūśinastān
bhajanagrḥhād dūrīkurvanti bhayāt tē taṁ na svīkṛtavantaḥ|

XLIII yata īśvarasya praśamsātō mānavānām praśamsāyām tē'priyanta|

XLIV tadā yīśurucchaiḥkāram akathayat yō janō mayi viśvasiti sa kēvalē
mayi viśvasitīti na, sa matprērakē'pi viśvasati|

XLV yō janō mām paśyati sa matprērakamapi paśyati|

XLVI yō janō mām pratyēti sa yathāndhakārē na tiṣṭhati tadartham aham
jyōtiḥsvarūpō bhūtvā jagatyasmin avatīrṇavān|

XLVII mama kathām śrutvā yadi kaścin na viśvasiti tarhi tamaham
dōṣṇam na karōmi, yatō hētō rjagatō janānām dōṣṇān niścitān karttum
nāgatya tān paricātum āgatōsmi|

XLVIII yaḥ kaścin mām na śraddhāya mama kathām na gṛhlāti, anyastam
dōṣṇam kariṣyati vastutastu yām kathāmham acakatham sā kathā
caramē'nhi tam dōṣṇam kariṣyati|

XLIX yatō hētōraḥam svataḥ kimapi na kathayāmi, kim kiṁ mayā kathay-
itavyam kiṁ samupadēṣṭavyaṅca iti matprērayitā pitā māmājñāpayat|

L tasya sājñā anantāyurityaham jānāmi, ataēvāham yat kathayāmi tat
pitā yathājñāpayat tathaiiva kathayāmyaham|

XIII

I nistārōtsavasya kiñcitkālāt pūrvvaṃ pṛthivyāḥ pituḥ samīpagamanasya samayaḥ sannikarṣōbhūd iti jñātvā yīsurāprathamād yēsu jagatpravāsiṣvātmīyalōkēṣa prēma karōti sma tēsu śēṣaṃ yāvāt prēma kṛtavān|

II pitā tasya hastē sarvvaṃ samarpitavān svayam īśvarasya samīpād āgacchad īśvarasya samīpaṃ yāsyati ca, sarvvānyetāni jñātvā rajanyāṃ bhōjanē sampūrṇē sati,

III yadā śaitān taṃ parahastēsu samarpayitūṃ śimōṇaḥ putrasya īṣkāriyōtiyasya yihūdā antaḥkaraṇē kupravṛttīm samārpayat,

IV tadā yīsu rbhōjanāsanād utthāya gātravastraṃ mōcayitvā gātramārjanavastraṃ gṛhītvā tēna svakaṭim abadhnāt,

V paścād ēkapātrē jalam abhiṣicya śiṣyāṇāṃ pādān prakṣālya tēna kaṭibaddhagātramārjanavāsasā mārṣṭuṃ prārabhata|

VI tataḥ śimōnpitarasya samīpamāgatē sa uktavān hē prabhō bhavān kiṃ mama pādaḥ prakṣālayiṣyati?

VII yīsuruditavān ahaṃ yat karōmi tat samprati na jānāsi kintu paścāj jñāsyasi|

VIII tataḥ pitarah kathitavān bhavān kadāpi mama pādaḥ na prakṣālayiṣyati| yīsurakathayad yadi tvām na prakṣālayē tarhi mayi tava kōpyaṃśō nāsti|

IX tadā śimōnpitarah kathitavān hē prabhō tarhi kēvalapādaḥ na, mama hastau śiraśca prakṣālayatu|

X tatō yīsuravadad yō janō dhautastasya sarvvāṅgapariṣkṛtatvāt pādaḥ vinānyāṅgasya prakṣālanāpēkṣā nāsti| yūyaṃ pariṣkṛtā iti satyaṃ kintu na sarvvē,

XI yatō yō janastaṃ parakarēsu samarpayiṣyati taṃ sa jñātavāna; ataēva yūyaṃ sarvvē na pariṣkṛtā imāṃ kathāṃ kathitavān|

XII itthaṃ yīrustēṣāṃ pādān prakṣālya vastraṃ paridhāyāsanē samu-paviṣya kathitavān ahaṃ yuṣmān prati kiṃ karmmakārṣaṃ jānītha?

XIII yūyaṃ mām guruṃ prabhuṅca vadatha tat satyamēva vadatha yatōhaṃ saēva bhavāmi|

XIV yadyahaṃ prabhū rguruśca san yuṣmākāṃ pādān prakṣālitavān tarhi yuṣmākamāpi parasparaṃ pādaprakṣālanam ucitam|

XV ahaṃ yuṣmān prati yathā vyavāharaṃ yuṣmān tathā vyavaharttum ēkaṃ panthānaṃ darśitavān|

XVI ahaṃ yuṣmānatiyathārthaṃ vadāmi, prabhō rdāsō na mahān prērakācca prēritō na mahān|

XVII imāṃ kathāṃ viditvā yadi tadanūsārataḥ karmmaṇi kurutha tarhi yūyaṃ dhanyā bhaviṣyatha|

XVIII sarvvēsu yuṣmāsu kathānimāṃ kathayāmi iti na, yē mama manōnitāstānahaṃ jānāmi, kintu mama bhakṣyāṇi yō bhukktē mat-prānaprātikūlyataḥ| utthāpayati pādasya mūlāṃ sa ēṣa mānavaḥ| yadēdat dharmmapustakasya vacanaṃ tadanūsārēṇāvaśyaṃ ghaṭiṣyatē|

XIX ahaṃ sa jana ityatra yathā yuṣmākāṃ viśvāsō jāyatē tadarthaṃ etādṛṣaghaṭanāt pūrvvam ahamidānīm yuṣmabhyamakathayam|

XX ahaṃ yuṣmānatīva yathārthaṃ vadāmi, mayā prēritaṃ janaṃ yō gṛhlāti sa māmēva gṛhlāti yaśca mām gṛhlāti sa matprērakāṃ gṛhlāti|

XXI ētām kathām kathayitvā yīsu rduhkhī san pramāṇam dattvā kathitavān aham yuṣmānatiyathārtham vadāmi yuṣmākam ēkō janō mām parakarēṣu samarpayīṣyati|

XXII tataḥ sa kamuddiśya kathāmētām kathitavān ityatra sandigdhaḥ śiṣyāḥ parasparam mukhamālōkayitum prārabhanta|

XXIII tasmin samayē yīsu rymasmin apriyata sa śiṣyastasya vakṣaḥsthalam avalambata|

XXIV śimōnpitarastaṁ saṅkētēnāvadat, ayam kamuddiśya kathāmētām kathayatīti pṛccha|

XXV tadā sa yīśō rvakṣaḥsthalam avalambya pṛṣṭhavan, hē prabhō sa janaḥ kaḥ?

XXVI tatō yīsuḥ pratyavadat ēkakhaṇḍam pūpaṁ majjayitvā yasmai dāsyāmi saēva saḥ; paścāt pūpakhaṇḍamēkaṁ majjayitvā śimōnaḥ putrāya īṣkariyōtīyāya yihūdai dattavān|

XXVII tasmin dattē sati śaitān tamāśrayat; tadā yīṣustam avadat tvaṁ yat kariṣyasi tat kṣipraṁ kuru|

XXVIII kintu sa yēnāśayēna tām kathāmakathāyat tam upaviṣṭalōkānām kōpi nābudhyata;

XXIX kintu yihūdāḥ samīpē mudrāsamputākasthitēḥ kēcid ittham abudhyanta pārvvaṇāśādanārtham kimapi dravyam krētum vā daridrēbhyaḥ kiñcid vitaritum kathitavān|

XXX tadā pūpakhaṇḍagrahaṇāt paraṁ sa tūrṇam bahiragacchat; rātriśca samupasyitā|

XXXI yihūdē bahirgatē yīsurakathayad idānīm mānavasutasya mahimā prakāśatē tēnēśvarasyāpi mahimā prakāśatē|

XXXII yadi tēnēśvarasya mahimā prakāśatē tarhiśvarōpi svēna tasya mahimānaṁ prakāśayīṣyati tūrṇamēva prakāśayīṣyati|

XXXIII hē vatsā aham yuṣmābhiḥ sārddham kiñcitkālamātram āsē, tataḥ paraṁ mām mṛgayīṣyadhvē kintvahaṁ yatsthānaṁ yāmi tatsthānaṁ yūyam gantum na śakṣyatha, yāmimām kathām yihūdiyēbhyaḥ kathitavān tathādhunā yuṣmabhyamapi kathayāmi|

XXXIV yūyam parasparam prīyadhvam aham yuṣmāsu yathā prīyē yūyamapi parasparam tathaiva prīyadhvam, yuṣmān imām navinām ājñām ādiśāmi|

XXXV tēnaiva yadi parasparam prīyadhvē tarhi lakṣaṇēnānēna yūyam mama śiṣyā iti sarvvē jñātum śakṣyanti|

XXXVI śimōnapitaraḥ pṛṣṭhavan hē prabhō bhavan kutra yāsyati? tatō yīsuḥ pratyavadat, aham yatsthānaṁ yāmi tatsthānaṁ sāmprataṁ mama paścād gantum na śaknōṣi kintu paścād gamiṣyasi|

XXXVII tadā pitarah pratyuditavān, hē prabhō sāmprataṁ kutō hētōstava paścād gantum na śaknōmi? tvadartham prāṇan dātum śaknōmi|

XXXVIII tatō yīsuḥ pratyuktavān mannimittam kim prāṇan dātum śaknōṣi? tvāmahaṁ yathārtham vadāmi, kukkuṭaravaṇāt pūrvvam tvaṁ tri rmām apahnōṣyasē|

XIV

I manōduhkhinō mā bhūta; īśvarē viśvasita mayi ca viśvasita|

II mama pitu gṛhē bahūni vāsasthāni santi nō cēt pūrvvam yuṣmān ājñāpayīṣyam yuṣmadarthaṁ sthānaṁ sajjayitum gacchāmi|

III yadi gatvāhaṁ yuṣmannimittāṁ sthānaṁ sajjayāmi tarhi pa-narāgatya yuṣmān svasamīpaṁ nēṣyāmi, tatō yatrāhaṁ tiṣṭhāmi tatra yūyamapi sthāsyatha|

IV ahaṁ yatsthānaṁ brajāmi tatsthānaṁ yūyaṁ jānītha tasya pan-thānamapi jānītha|

V tadā thōmā avadat, hē prabhō bhavān kutra yāti tadvayaṁ na jānīmaḥ, tarhi kathāṁ panthānaṁ jñātuṁ śaknumaḥ?

VI yīsurakathayad ahamēva satyajīvanarūpapathō mayā na gantā kōpi pituḥ samīpaṁ gantuṁ na śaknōti|

VII yadi mām ajñāsyata tarhi mama pitaramapyajñāsyata kintvad-hunātastaṁ jānītha paśyatha ca|

VIII tadā philipaḥ kathitavān, hē prabhō pitaraṁ darśaya tasmādasamākaṁ yathēṣṭaṁ bhaviṣyati|

IX tatō yīsuḥ pratyāvādīt, hē philipa yuṣmābhiḥ sārddham ētāvaddināni sthitamapi mām kiṁ na pratyabhijānāsi? yō janō mām apaśyat sa pitaramapyapaśyat tarhi pitaram asmān darśayēti kathāṁ kathāṁ kathayasi?

X ahaṁ pitari tiṣṭhāmi pitā mayi tiṣṭhatīti kiṁ tvaṁ na pratyāsi? ahaṁ yadvākyaṁ vadāmi tat svatō na vadāmi kintu yaḥ pitā mayi virājatē sa ēva sarvvakarmmāṇi karāti|

XI ataēva pitaryyahaṁ tiṣṭhāmi pitā ca mayi tiṣṭhati mamāsyāṁ kathāyāṁ pratyayaṁ kuruta, nō cēt karmmahētōḥ pratyayaṁ kuruta|

XII ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi, yō janō mayi viśvasiti sōhamiva karmmāṇi kariṣyati varaṁ tatōpi mahākarmmāṇi kariṣyati yatō hētōrahaṁ pituḥ samīpaṁ gacchāmi|

XIII yathā putrēṇa pitu rmaḥimā prakāśatē tadarthaṁ mama nāma prōcya yat prārthayiṣyadhvē tat saphalaṁ kariṣyāmi|

XIV yadi mama nāmnā yat kiñcid yācadhvē tarhi tadahaṁ sādhaiṣyāmi|

XV yadi mayi priyadhvē tarhi mamājñāḥ samācarata|

XVI tatō mayā pituḥ samīpē prārthitē pitā nirantaraṁ yuṣmābhiḥ sārddham sthātum itaramēkaṁ sahāyam arthāt satyamayam ātmānaṁ yuṣmākaṁ nikaṭaṁ prēṣayiṣyati|

XVII ētajagatō lōkāstaṁ grahītuṁ na śaknuvanti yatastē taṁ nāpaśyan nājanāṁśca kintu yūyaṁ jānītha yatō hētōḥ sa yuṣmākamanta rñivasati yuṣmākaṁ madhyē sthāsyati ca|

XVIII ahaṁ yuṣmān anāthān kṛtvā na yāsyāmi punarapi yuṣmākaṁ samīpam āgamiṣyāmi|

XIX kiyatkālarat param asya jagatō lōkā mām puna rna drakṣyanti kintu yūyaṁ drakṣyatha;ahaṁ jīviṣyāmi tasmāt kāraṇād yūyamapi jīviṣyatha|

XX pitaryyahamasmi mayi ca yūyaṁ stha, tathāhaṁ yuṣmāsvasmi tadapi tadā jñāsyatha|

XXI yō janō mamājñā gṛhītvā tā ācarati saēva mayi priyatē; yō janaśca mayi priyatē saēva mama pituḥ priyapātraṁ bhaviṣyati, tathāhamapi tasmin prītvā tasmai svaṁ prakāśayiṣyāmi|

XXII tadā īṣkariyōtīyād anyō yihūdāstamavadat, hē prabhō bhavān jagatō lōkānāṁ sannidhau prakāśitō na bhūtvāsmākaṁ sannidhau kutaḥ prakāśitō bhaviṣyati?

XXIII tatō yīsuḥ pratyuditavān, yō janō mayi prīyatē sa mamājñā api gṛhlāti, tēna mama pitāpi tasmin prēṣyatē, āvañca tannikaṭamāgatya tēna saha nivatsyāvah|

XXIV yō janō mayi na prīyatē sa mama kathā api na gṛhlāti punaśca yāmimām kathāṃ yūyaṃ śṛṇutha sā kathā kēvalasya mama na kintu mama prērakō yaḥ pitā tasyāpi kathā|

XXV idānīm yuṣmākaṃ nikaṭē vidyamānōham ētāḥ sakalāḥ kathāḥ kathayāmi|

XXVI kintvitaḥ paraṃ pitrā yaḥ sahāyō'rthāt pavitra ātmā mama nāmnī prērayiṣyati sa sarvvaṃ śikṣayitvā mayōktāḥ samastāḥ kathā yuṣmān smārayiṣyati|

XXVII ahaṃ yuṣmākaṃ nikaṭē śāntim sthāpayitvā yāmi, nijāṃ śāntim yuṣmabhyaṃ dadāmi, jagatō lōkā yathā dadāti tathāhaṃ na dadāmi; yuṣmākaṃ antaḥkaraṇāni duḥkhitāni bhūtāni ca na bhavantu|

XXVIII ahaṃ gatvā punarapi yuṣmākaṃ samīpam āgamiṣyāmi mayōktaṃ vākyamidaṃ yūyam āsrauṣṭa; yadi mayyapreṣyadhvaṃ tarhyahaṃ pituḥ samīpaṃ gacchāmi mamāsyāṃ kathāyāṃ yūyam ahlādiṣyadhvaṃ yatō mama pitā mattōpi mahān|

XXIX tasyā ghaṭanāyāḥ samayē yathā yuṣmākaṃ śraddhā jāyatē tadartham ahaṃ tasyā ghaṭanāyāḥ pūrvvam idānīm yuṣmān ētāṃ vārttām vadāmi|

XXX itaḥ paraṃ yuṣmābhiḥ saha mama bahava ālāpā na bhaviṣyanti yataḥ kāraṇād ētasya jagataḥ patirāgacchati kintu mayā saha tasya kōpi sambandhō nāsti|

XXXI ahaṃ pitari prēma karōmi tathā pitu rvidhivat karmmāṇi karōmīti yēna jagatō lōkā jānanti tadartham uttiṣṭhata vayaṃ sthānādasmaḍ gacchāma|

XV

I ahaṃ satyadrākṣālatāsvarūpō mama pitā tūdyānaparicāraakasvarūpañca|

II mama yāsu śākhāsu phalāni na bhavanti tāḥ sa chinatti tathā phalavatyāḥ śākhā yathādhikaphalāni phalanti tadartham tāḥ pariṣkarōti|

III idānīm mayōktōpadēśēna yūyaṃ pariṣkṛtāḥ|

IV ataḥ kāraṇāt mayi tiṣṭhata tēnāhamapi yuṣmāsu tiṣṭhāmi, yatō hētō rdrākṣālatāyāṃ asaṃlagnā śākhā yathā phalavati bhavituṃ na śaknōti tathā yūyamapi mayyatiṣṭhantaḥ phalavanto bhavituṃ na śaknutha|

V ahaṃ drākṣālatāsvarūpō yūyañca śākhāsvarūpōḥ; yō janō mayi tiṣṭhati yatra cāhaṃ tiṣṭhāmi, sa pracūraphalaih phalavān bhavati, kintu māṃ vinā yūyaṃ kimapi karttuṃ na śaknutha|

VI yaḥ kaścin mayi na tiṣṭhati sa śuṣkaśākhēva bahi rnikṣipyatē lōkāśca tā āhr̥tya vahnau nikṣipyā dāhayanti|

VII yadi yūyaṃ mayi tiṣṭhata mama kathā ca yuṣmāsu tiṣṭhati tarhi yad vāñchitvā yāciṣyadhvē yuṣmākaṃ tadēva saphalaṃ bhaviṣyati|

VIII yadi yūyaṃ pracūraphalavanto bhavatha tarhi tadvārā mama pitu rmahimā prakāṣiṣyatē tathā yūyaṃ mama śiṣyā iti pariṣyāiṣyadhvē|

IX pitā yathā mayi prītavān ahamapi yuṣmāsu tathā prītavān atō hētō ryūyaṃ niran taraṃ mama prēmapātrāṇi bhūtvā tiṣṭhata|

X ahaṁ yathā piturājñā gṛhītvā tasya prēmabhājanāṁ tiṣṭhāmi tathaiva yūyamapi yadi mamājñā guhlītha tarhi mama prēmabhājanāni sthāsyatha|

XI yuṣmannimittāṁ mama ya ahlādaḥ sa yathā ciraṁ tiṣṭhati yuṣmākaṁ ānandaśca yathā pūryyatē tadarthaṁ yuṣmabhyam ētāḥ kathā atrakatham|

XII ahaṁ yuṣmāsu yathā prīyē yūyamapi parasparaṁ tathā prīyadhvam eṣā mamājñā|

XIII mitrāṇāṁ kāraṇāt svaprāṇadānaparyyantaṁ yat prēma tasmān mahāprēma kasyāpi nāsti|

XIV ahaṁ yadyad ādiśāmi tattadēva yadi yūyam ācarata tarhi yūyamēva mama mitrāṇi|

XV adyārabhya yuṣmān dāsān na vadiṣyāmi yat prabhu ryat karōti dāsastad na jānāti; kintu pituḥ samīpē yadyad aśṅgavaṁ tat sarvvaṁ yuṣmān ajñāpayam tatkāraṇād yuṣmān mitrāṇi prōktavān|

XVI yūyaṁ mām rōcitavanta iti na, kintvahamēva yuṣmān rōcitavān yūyaṁ gatvā yathā phalānyutpādayatha tāni phalāni cākṣayaṇi bhavanti, tadarthaṁ yuṣmān nyajunaṁ tasmān mama nāma prōcya pitaraṁ yat kiñcid yāciṣyadhvē tadēva sa yuṣmabhyam dāsyati|

XVII yūyaṁ parasparaṁ prīyadhvam ahaṁ ityājñāpayāmi|

XVIII jagatō lōkai ryuṣmāsu ṛṭiyitēṣu tē pūrvvaṁ māmēvārttiyanta iti yūyaṁ jānītha|

XIX yadi yūyaṁ jagatō lōkā abhaviṣyata tarhi jagatō lōkā yuṣmān ātmīyaṁ buddhvāpreṣyanta; kintu yūyaṁ jagatō lōkā na bhavatha, ahaṁ yuṣmān asmāj jagatō'rōcayam ētasmāt kāraṇāj jagatō lōkā yuṣmān ṛṭiyantē|

XX dāsah prabhō rmahān na bhavati mamaitat pūrvvīyaṁ vākyaṁ smarata; tē yadi māmēvātādayan tarhi yuṣmānapi tādayiṣyanti, yadi mama vākyaṁ gṛhlanti tarhi yuṣmākamapi vākyaṁ grahiṣyanti|

XXI kintu tē mama nāmakāraṇād yuṣmān prati tādrṣāṁ vyavahariṣyanti yatō yō mām prēritavān taṁ tē na jānanti|

XXII tēṣāṁ sannidhim āgatya yadyahaṁ nākathayiṣyaṁ tarhi tēṣāṁ pāpaṁ nābhaviṣyat kintvadhunā tēṣāṁ pāpamācchādayitum upāyō nāsti|

XXIII yō janō mām ṛṭiyatē sa mama pitaramapi ṛṭiyatē|

XXIV yādrṣāni karmmaṇi kēnāpi kadāpi nākriyanta tādrṣāni karmmaṇi yadi tēṣāṁ sāksād ahaṁ nākariṣyaṁ tarhi tēṣāṁ pāpaṁ nābhaviṣyat kintvadhunā tē drṣṭvāpi mām mama pitarañcārttiyanta|

XXV tasmāt tē'kāraṇāṁ mām ṛṭiyantē yadētat vacanaṁ tēṣāṁ śāstrē likhitamāstē tat saphalam abhavat|

XXVI kintu pitu rñigataṁ yaṁ sahāyamarthāt satyamayam ātmānaṁ pituḥ samīpād yuṣmākaṁ samīpē preṣayiṣyāmi sa āgatya mayi pramāṇaṁ dāsyati|

XXVII yūyaṁ prathamamārabhya mayā sārddham tiṣṭhatha tasmāddhētō ryūyamapi pramāṇaṁ dāsyatha|

XVI

I yuṣmākaṁ yathā vādhā na jāyatē tadarthaṁ yuṣmān ētāni sarvavākyaṇi vyāharaṁ|

II lōkā yuṣmān bhajanagṛhēbhyō dūrīkariṣyanti tathā yasmin samayē yuṣmān hatvā īsvarasya tuṣṭi janakaṁ karmmakurmma iti maṁsyantē sa samaya āgacchanti|

III tē pitarāṁ māñca na jānanti, tasmād yuṣmān pratīdṛśam ācariṣyanti|

IV atō hētāḥ samayē samupasthitē yathā mama kathā yuṣmākaṁ manaḥsuḥ samupatiṣṭhati tadarthaṁ yuṣmābhyam ētāṁ kathāṁ kathayāmi yuṣmābhiḥ sārddham ahaṁ tiṣṭhan prathamāṁ tām yuṣmābhyam nākathayāmi|

V sāmpratāṁ svasya prērayitūḥ samīpaṁ gacchāmi tathāpi tvam kka gacchasi kathāmētāṁ yuṣmākaṁ kōpi mām na pṛcchati|

VI kintu mayōktābhirābhiḥ kathābhi ryuṣmākam antaḥkaraṇāni duḥkhēna pūrṇānyabhavan|

VII tathāpyahaṁ yathārthaṁ kathayāmi mama gamanaṁ yuṣmākaṁ hitārthamēva, yatō hētō rgamanē na kṛtē sahāyō yuṣmākaṁ samīpaṁ nāgamisyati kintu yadi gacchāmi tarhi yuṣmākaṁ samīpē taṁ prēṣayisyāmi|

VIII tataḥ sa āgatya pāpapunyadaṇḍēsu jagatō lōkānām prabōdhaṁ janayisyati|

IX tē mayi na viśvasanti tasmāddhētōḥ pāpaprabōdhaṁ janayisyati|

X yuṣmākam adṛśyaḥ sannahaṁ pituḥ samīpaṁ gacchāmi tasmād puṇyē prabōdhaṁ janayisyati|

XI ētajagatō dhipati rdaṇḍājñām prāpnōti tasmād daṇḍē prabōdhaṁ janayisyati|

XII yuṣmābhyam kathayitūṁ mamānēkāḥ kathā āsatē, tāḥ kathā idānīm yūyam sōdhuṁ na śaknutha;

XIII kintu satyamaya ātmā yadā samāgamiṣyati tadā sarvvaṁ satyaṁ yuṣmān nēṣyati, sa svataḥ kimapi na vadiṣyati kintu yacchrōṣyati tadēva kathayitvā bhāvikāryyaṁ yuṣmān jñāpayisyati|

XIV mama mahimānaṁ prakāṣayisyati yatō madiyām kathāṁ gṛhītvā yuṣmān bōdhayisyati|

XV pitu ryadyad āstē tat sarvvaṁ mama tasmād kāraṇād avādiṣaṁ sa madiyām kathāṁ gṛhītvā yuṣmān bōdhayisyati|

XVI kiyatkālāt paraṁ yūyam mām draṣṭuṁ na lapsyadhvē kintu kiyatkālāt paraṁ puna rdraṣṭuṁ lapsyadhvē yatōhaṁ pituḥ samīpaṁ gacchāmi|

XVII tataḥ śiṣyānām kiyantō janāḥ parasparaṁ vaditum ārabhanta, kiyatkālāt paraṁ mām draṣṭuṁ na lapsyadhvē kintu kiyatkālāt paraṁ puna rdraṣṭuṁ lapsyadhvē, yāmimām kathāmakathayaṁ tasyā abhiprāyaṁ kim yūyam vadaṭi tat kim?

XVIII tataḥ kiyatkālāt param iti tasya vākyaṁ kim? tasya vākyaśyābhiprāyaṁ vayaṁ bōddhuṁ na śaknumastairiti

XIX nigaditē yīṣustēṣāṁ praśnēcchām jñātvā tēbhyō kathayāt kiyatkālāt paraṁ mām draṣṭuṁ na lapsyadhvē, kintu kiyatkālāt paraṁ puna rdraṣṭuṁ lapsyadhvē, yāmimām kathāmakathayaṁ tasyā abhiprāyaṁ kim yūyam parasparaṁ mṛgayadhvē?

XX yuṣmānaham atiyathārthaṁ vadāmi yūyam krandiṣyatha vilapiṣyatha ca, kintu jagatō lōkā ānandiṣyanti; yūyam śōkākulā bhaviṣyatha kintu śōkāt paraṁ ānandayuktā bhaviṣyatha|

XXI prasavakāla upasthitē nārī yathā prasavavēdanayā vyākulā bhavati kintu putrē bhūmiṣṭhē sati manuṣyaikō janmanā naralōkē praviṣṭa ityānandāt tasyāstatsarvvaṃ duḥkhaṃ manasi na tiṣṭhati,

XXII tathā yūyamapi sāmpratam̐ śōkākulā bhavatha kintu punarapi yuṣmabhyaṃ darśanaṃ dāsyāmi tēna yuṣmākaṃ antaḥkaraṇāni sānandāni bhaviṣyanti, yuṣmākaṃ tam ānandañca kōpi harttuṃ na śakṣyati|

XXIII tasmin divasē kāmapi kathāṃ māṃ na prakṣyatha| yuṣmānaham atiyathārthaṃ vadāmi, mama nāmnā yat kiñcid pitaram̐ yāciṣyadhvē tadēva sa dāsyati|

XXIV pūrvvē mama nāmnā kimapi nāyācadhvaṃ, yācadhvaṃ tataḥ prāpsyatha tasmād yuṣmākaṃ sampūrṇānandō janiṣyate|

XXV upamākathābhīḥ sarvvāṅyētāni yuṣmān jñāpitavān kintu yasmin samayē upamayā nōktvā pituḥ kathāṃ spaṣṭam̐ jñāpayiṣyāmi samaya ētādṛśa āgacchati|

XXVI tadā mama nāmnā prārthayiṣyadhvē 'haṃ yuṣmannimittam̐ pitaram̐ vinēṣyē kathānimam̐ na vadāmi;

XXVII yatō yūyam̐ mayi prēma kurutha, tathāham̐ īśvarasya samīpād āgatavān ityapi pratītha, tasmād kārāṇāt kārāṇāt pitā svayaṃ yuṣmāsu priyatē|

XXVIII pituḥ samīpājajad āgatōsmi jagat parityajya ca punarapi pituḥ samīpaṃ gacchāmi|

XXIX tadā śiṣya avadan, hē prabhō bhavaṃ upamayā nōktvādhunā spaṣṭam̐ vadati|

XXX bhavaṃ sarvvajñāḥ kēnacit pṛṣṭō bhavitumapi bhavataḥ prayōjanaṃ nāstītyadhunāsmākaṃ sthirañjñānaṃ jātam̐ tasmād bhavaṃ īśvarasya samīpād āgatavān ityatra vayaṃ viśvasimaḥ|

XXXI tatō yīsuḥ pratyavadīd idānīm̐ kim̐ yūyam̐ viśvasitha?

XXXII paśyata sarvvē yūyam̐ vikīrṇāḥ santō māṃ ekākinam̐ pīratyajya svaṃ svaṃ sthānaṃ gamiṣyatha, ētādṛśaḥ samaya āgacchati varam̐ prāyēṇōpasthitavān; tathāpyahaṃ naikākī bhavāmi yataḥ pitā mayā sārddham̐ āstē|

XXXIII yathā mayā yuṣmākaṃ śānti rjāyatē tadarthaṃ ētāḥ kathā yuṣmabhyaṃ acakathaṃ; asmin jagati yuṣmākaṃ klēśō ghaṭiṣyate kintvākṣōbhā bhavata yatō mayā jagajjitam̐|

XVII

I tataḥ paraṃ yīsurētāḥ kathāḥ kathayitvā svargaṃ vilōkyaitat prārthayat, hē pitaḥ samaya upasthitavān; yathā tava putrastava mahimānaṃ prakāśyati tadarthaṃ tvaṃ nijaputrasya mahimānaṃ prakāśaya|

II tvaṃ yollōkān tasya hastē samarpitavān sa yathā tēbhyō'nantāyu rdadāti tadarthaṃ tvaṃ prāṇimātrāṇāṃ adhipatitvabhāraṃ tasmai datavān|

III yastvam̐ advitīyaḥ satya īśvarastvayā prēritaśca yīsuḥ khriṣṭa ētayōrubhayōḥ paricayē prāptē'nantāyu rbhavati|

IV tvaṃ yasya karmaṇō bhāraṃ mahyaṃ dattavān, tat sampannaṃ kṛtvā jagatyasmin tava mahimānaṃ prakāśayam̐|

V ataēva hē pita rjagatyavidyamānē tvayā saha tiṣṭhatō mama yō mahimāsīt samprati tava samīpē māṃ taṃ mahimānaṃ prāpaya|

VI anyacca tvam ētajjagatō yāllōkān mahyam adadā aham tēbhyastava nāmnastattvajñānam adadām, tē tavaivāsan, tvaṁ tān mahyamadadāḥ, tasmāttē tavōpadēsam aḡḥlan|

VII tvaṁ mahyaṁ yat kiñcid adadāstatsarvvam tvattō jāyatē ityadhunajānan|

VIII mahyaṁ yamupadēsam adadā ahamapi tēbhyastamupadēsam adadām tēpi tamagḥlan tvattōham nīrgatya tvayā prēritōbhavam atra ca vyaśvasan|

IX tēśāmēva nimittaṁ prārthayē'ham jagatō lōkanimittaṁ na prārthayē kintu yāllōkān mahyam adadāstēśāmēva nimittaṁ prārthayē'ham yatastē tavaivāsatē|

X yē mama tē tava yē ca tava tē mama tathā tai rmama mahimā prakāśyatē|

XI sāmpratam asmin jagati mamāvasthitēḥ śēśam abhavat aham tava samīpaṁ gacchāmi kintu tē jagati sthāsyanti; hē pavitra pitarāvayō ryathaikatvamastē tathā tēśamapyēkatvam bhavati tadartham yāllōkān mahyam adadāstān svaṅnānā rakṣa|

XII yāvanti dināni jagatyasmin taiḥ sahāhamāsam tāvanti dināni tān tava nāmnāham rakṣitavān; yāllōkān mahyam adadāstān sarvvān ahamarakṣam, tēśam madhyē kēvalam vināśapātraṁ hāritaṁ tēna dharmmapustakasya vacanaṁ pratyakṣam bhavati|

XIII kintvadhunā tava sannidhiṁ gacchāmi mayā yathā tēśam sampūrñānandō bhavati tadarthamaham jagati tiṣṭhan ētāḥ kathā akathayam|

XIV tavōpadēsam tēbhyō'dadām jagatā saha yathā mama sambandhō nāsti tathā jajatā saha tēśamapi sambandhābhāvāj jagatō lōkāstān ṛṭiyantē|

XV tvaṁ jagatastān gḥhāṇēti na prārthayē kintvasubhād rakṣēti prārthayēham|

XVI aham yathā jagatsambandhiyō na bhavāmi tathā tēpi jagatsambandhiyā na bhavanti|

XVII tava satyakathayā tān pavitrikuru tava vākyamēva satyaṁ|

XVIII tvaṁ yathā mām jagati prairayastathāhamapi tān jagati prairayam|

XIX tēśam hitārtham yathāham svaṁ pavitrikarōmi tathā satyakathayā tēpi pavitribhavantu|

XX kēvalam ētēśamarthē prārthayē'ham iti na kintvētēśamupadēśēna yē janā mayi vīśvasiṣyanti tēśamapyarthē prārthēyē'ham|

XXI hē pitastēśam sarvvēśam ēkatvam bhavatu tava yathā mayi mama ca yathā tvayyēkatvam tathā tēśamapyāvayōrēkatvam bhavatu tēna tvaṁ mām prēritavān iti jagatō lōkāḥ pratiyantu|

XXII yathāvayōrēkatvam tathā tēśamapyēkatvam bhavatu tēśvahaṁ mayi ca tvam ittham tēśam sampūrnamēkatvam bhavatu, tvaṁ prēritavān tvaṁ mayi yathā prīyasē ca tathā tēśvapi prītavān ētadyathā jagatō lōkā jānanti

XXIII tadartham tvaṁ yaṁ mahimānam mahyam adadāstān mahimānam ahamapi tēbhyō dattavān|

XXIV hē pita rjagatō nirmānāt pūrvvam yē snēham kṛtvā yaṁ mahimānam dattavān mama taṁ mahimānam yathā tē paśyanti tadartham yāllōkān mahyaṁ dattavān aham yatra tiṣṭhāmi tēpi yathā tatra tiṣṭhanti mamaiṣā vāñchā|

XXV hē yathārthika pita rjagatō lōkaistvayyajñātēpi tvāmahaṃ jānē tvaṃ mām prēritavān itimē śiṣyā jānanti|

XXVI yathāhaṃ tēsu tiṣṭhāmi tathā mayi yēna prēmṇā prēmākārōstat tēsu tiṣṭhati tadarthaṃ tava nāmāhaṃ tān jñāpitavān punarapi jñāpayiṣyāmi|

XVIII

I tāḥ kathāḥ kathayitvā yīsuḥ śiṣyānādāya kidrōnnāmakaṃ srōta uttīryya śiṣyaiḥ saha tatratyōdyānaṃ prāviśat|

II kintu viśvāsaghātiyihūdāstat sthānaṃ pariciyatē yatō yīsuḥ śiṣyaiḥ sārddhaṃ kadācit tat sthānaṃ agacchat|

III tadā sa yihūdāḥ sainyagaṇaṃ pradhānayājakānām phirūsināñca padātiḡaṇaṇca gṛhītvā pradīpān ulkān astrāṇi cādāya tasmin sthāna upasthitavān|

IV svaṃ prati yad ghaṭiṣyatē taj jñātvā yīsuragrēsaraḥ san tānapṛcchat kaṃ gavēṣayatha?

V tē pratyavadan, nāsaratīyaṃ yīsuṃ; tatō yīsuravādīd ahamēva saḥ; taiḥ saha viśvāsaghāti yihūdāścātiṣṭhat|

VI tadāhamēva sa tasyaitāṃ kathāṃ śrutvaiva tē paścādētya bhūmau patitāḥ|

VII tatō yīsuḥ punarapi pṛṣṭhavān kaṃ gavēṣayatha? tatastē pratyavadan nāsaratīyaṃ yīsuṃ|

VIII tadā yīsuḥ pratyuditavān ahamēva sa imāṃ kathāmacakatham; yadi māmanvicchatha tarhīmān gantuṃ mā vārayata|

IX itthaṃ bhūtē mahyaṃ yāllōkān adadāstēsāṃ ēkamapi nāhārayam imān yāṃ kathāṃ sa svayamakathayat sā kathā saphalā jātā|

X tadā śimōnpitarasya nikaṭē khaṅgalsthītēḥ sa taṃ niṣkōṣaṃ kṛtvā mahāyājakasya mālkanāmānaṃ dāsam āhatya tasya dakṣiṇakarṇaṃ chinnavān|

XI tatō yīsuḥ pitaram avadat, khaṅgaṃ kōṣē sthāpaya mama pitā mahyaṃ pātuṃ yaṃ kaṃsam adadāt tēnāhaṃ kiṃ na pāsyāmi?

XII tadā sainyagaṇaḥ sēnāpati riyihūdiyānām padātayaśca yīsuṃ gṛhṭvā baddhvā hānannāmaṇaḥ kiyaphāḥ śvaśurasya samīpaṃ prathamam anayan|

XIII sa kiyaphāstasmin vatsarē mahāyājatvapadē niyuktaḥ

XIV san sādharānalōkānām maṅgalārtham ēkajanasya maraṇamucitam iti yihūdiyaiḥ sārddham amantrayat|

XV tadā śimōnpitarō'nyaikaśiṣyaśca yīsoḥ paścād agacchatām tasyānyaśiṣyasya mahāyājakēna paricitatvāt sa yīsunā saha mahāyājakasyāṭṭālikāṃ prāviśat|

XVI kintu pitarō bahirdvārasya samīpē'tiṣṭhad ataēva mahāyājakēna paricitaḥ sa śiṣyaḥ punarbahirgatvā dauvāyikāyai kathayitvā pitaram abhyantaram ānyat|

XVII tadā sa dvārarakṣikā pitaram avadat tvaṃ kiṃ na tasya mānavasya śiṣyaḥ? tataḥ sōvadad ahaṃ na bhavāmi|

XVIII tataḥ paraṃ yatsthānē dāsāḥ padātayaśca śītahētōraṅgarai rvahnirṃ prajvālyā tāpaṃ sēvitavantastatsthānē pitarastiṣṭhan taiḥ saha vahnitāpaṃ sēvitum ārabhata|

XIX tadā śiṣyēṣūpadēśē ca mahāyājakēna yīsuḥ pṛṣṭaḥ

XX san pratyuktavān sarvvalōkānām samakṣam kathāmakathayam guptaṁ kāmapi kathām na kathayitvā yat sthānam yihūdiyāḥ satataṁ gacchanti tatra bhajanagēhē mandirē cāsikṣayam|

XXI mattaḥ kutaḥ pṛcchasi? yē janā madupadēsam aśṛṇvan tānēva pṛccha yadyad avadam tē tat jāninta|

XXII tadēttham pratyuditatvāt nikaṣasthapadāti ryīsum capēṭēnāhatya vyāharat mahāyājakam ēvam prativadasi?

XXIII tatō yīsuḥ pratigaditavān yadyathārtham acakatham tarhi tasyāyathārthasya pramāṇam dēhi, kintu yadi yathārtham tarhi kutō hētō rmām atādayaḥ?

XXIV pūrvvam hānan sabandhanam tam kiyaphāmahāyājakasya samīpaṁ praiṣayat|

XXV śimōnpitarastiṣṭhan vahnitāpaṁ sēvatē, ētasmin samayē kiyantas-tam apṛcchan tvam kim ētasya janasya śiṣyō na? tataḥ sōpahnutyābravid aham na bhavāmi|

XXVI tadā mahāyājakasya yasya dāsasya pitarah karṇamacchinat tasya kuṭumbaḥ pratyuditavān udyānē tēna saha tiṣṭhantaṁ tvam kim nāpaśyam?

XXVII kintu pitarah punarapahnutya kathitavān; tadānīm kukkuṭō'raut|

XXVIII tadanantaram pratyūṣē tē kiyaphāgṛhād adhipatē rgṛham yīsum anayan kintu yasmin aśucitvē jātē tai rnistārōtsavē na bhōktavyam, tasya bhayād yihūdiyāstadgṛham nāvīsan|

XXIX aparam pilātō bahirāgatya tān pṛṣṭhavān ētasya manuṣyasya kam dōṣam vadatha?

XXX tadā tē pētyavadan duṣkarmmakāriṇi na sati bhavataḥ samīpē nainam samārpayiṣyāmaḥ|

XXXI tataḥ pilātō'vadad yūyamēnam gṛhītvā svēśam vyavasthaya vicārayata| tadā yihūdiyāḥ pratyavadan kasyāpi manuṣyasya prānaḍaṇḍam karttum nāsmākam adhikārō'sti|

XXXII ēvam sati yīsuḥ svasya mṛtyau yām kathām kathitavān sā saphalābhavat|

XXXIII tadanantaram pilātaḥ punarapi tad rājagṛham gatvā yīsumāhūya pṛṣṭavān tvam kim yihūdiyānām rājā?

XXXIV yīsuḥ pratyavadat tvam ētām kathām svataḥ kathayasi kimanyaḥ kscin mayi kathitavān?

XXXV pilātō'vadad aham kim yihūdiyāḥ? tava svadēśiyā viśēṣataḥ pradhānayājakā mama nikaṭē tvam samārpayana, tvam kim kṛtavān?

XXXVI yīsuḥ pratyavadat mama rājyam ētajagatsambandhiyam na bhavati yadi mama rājyam jagatsambandhiyam abhaviṣyat tarhi yihūdiyānām hastēṣu yathā samarpitō nābhavam tadartham mama sēvakā ayōtsyan kintu mama rājyam aihikam na|

XXXVII tadā pilātaḥ kathitavān, tarhi tvam rājā bhvasi? yīsuḥ pratyuktavān tvam satyam kathayasi, rājāham bhavāmi; satyatāyām śakṣyam dātum janīm gṛhītvā jagatyasmin avatīrṇavān, tasmāt satyadharmma-pakṣapātīnō mama kathām śṛṇvanti|

XXXVIII tadā satyam kim? ētām kathām paṣṭvā pilātaḥ punarapi bahir-gatvā yihūdiyān abhāṣata, aham tasya kamapyaparadhām na prāpnōmi|

XXXIX nistārōtsavasamayē yuṣmābhirabhirucita ēkō janō mayā mōcayitavya eṣā yuṣmākaṁ rītirasti, ataēva yuṣmākaṁ nikaṭe yihūdiyānāṁ rājānaṁ kiṁ mōcayāmi, yuṣmākaṁ icchā kā?

XL tadā tē sarvvē ruvantō vyāharan ēnaṁ mānuṣaṁ nahi barabbāṁ mōcaya| kintu sa barabbā dasyurāsīt|

XIX

I pilātō yīsum āṇiya kaśayā prāhārayat|

II paścāt sēnāgaṇaḥ kaṇṭakanirmmitaṁ mukuṭaṁ tasya mastakē samarpya vārttākivarṇaṁ rājapariṇāyānāṁ paridhāpya,

III hē yihūdiyānāṁ rājan namaskāra ityuktvā taṁ capēṭēnāhantum ārabhata|

IV tadā pilātaḥ punarapi bahirgatvā lōkān avadat, asya kamapya-parādhaṁ na labhē'haṁ, paśyata tad yuṣmān jñāpayitum yuṣmākaṁ sannidhau bahirēnam ānayāmi|

V tataḥ paraṁ yīsuḥ kaṇṭakamukuṭavān vārttākivarṇavasanaṁ bahirāgacchat| tataḥ pilāta uktavān ēnaṁ mānuṣyaṁ paśyata|

VI tadā pradhānayājakāḥ padātayaśca taṁ dṛṣṭvā, ēnaṁ kruṣē vidha, ēnaṁ kruṣē vidha, ityuktvā ravitum ārabhanta| tataḥ pilātaḥ kathitavān yūyaṁ svayam ēnaṁ nītvā kruṣē vidhata, aham ētasya kamapya-parādhaṁ na prāptavān|

VII yihūdiyāḥ pratyavadan asmākaṁ yā vyavasthāstē tadanusārēṇasya prāṇahanānam ucitaṁ yatōyaṁ svam īśvarasya putramavadat|

VIII pilāta imāṁ kathāṁ śrutvā mahātrāsayuktaḥ

IX san punarapi rājagṛha āgatya yīsum pṛṣṭavān tvaṁ kutratyō lōkaḥ? kintu yīśastasya kimapi pratyuttaraṁ nāvadat|

X 1# tataḥ pilāt kathitavāna tvaṁ kiṁ mayā sārddhaṁ na saṁlapiṣyasi? tvāṁ kruṣē vēdhitum vā mōcayitum śakti ramaṣtē iti kiṁ tvaṁ na jānāsi? tadā yīsuḥ pratyavadat īśvarēṇādaṁ mamōpari tava kimapyadhipatitvaṁ na vidyatē, tathāpi yō janō māṁ tava hastē samārpayat tasya mahāpātakaṁ jātam|

XI tadā yīsuḥ pratyavadat īśvarēṇādattaṁ mamōpari tava kimapyadhipatitvaṁ na vidyatē, tathāpi yō janō māṁ tava hastē samārpayat tasya mahāpātakaṁ jātam|

XII tadārabhya pilātaṁ mōcayitum cēṣṭitavān kintu yihūdiyā ruvantō vyāharan yadīmaṁ mānavam tyajasi tarhi tvaṁ kaisarasya mitraṁ na bhvasi, yō janaḥ svaṁ rājānaṁ vakti saēva kaimarasya viruddhaṁ kathāṁ kathayati|

XIII ētāṁ kathāṁ śrutvā pilātō yīsum bahirāṇiya nistārōtsavasya āśādanadinasya dvitīyapraharāt pūrvvaṁ prastarabandhanānāṁni sthānē 'rthāt ibriyabhāṣayā yad gabbithā kathyatē tasmin sthānē vicārāsana upāviśat|

XIV anantaraṁ pilātō yihūdiyān avadat, yuṣmākaṁ rājānaṁ paśyata|

XV kintu ēnaṁ dūrīkuru, ēnaṁ dūrīkuru, ēnaṁ kruṣē vidha, iti kathāṁ kathayitvā tē ravitum ārabhanta; tadā pilātaḥ kathitavān yuṣmākaṁ rājānaṁ kiṁ kruṣē vēdhiṣyāmi? pradhānayājakā uttaram avadan kaisaraṁ vinā kōpi rājāsmākaṁ nāsti|

XVI tataḥ pilātō yīsum kruṣē vēdhitum tēṣāṁ hastēṣu samārpayat, tatastē taṁ dhṛtvā nītavantaḥ|

XVII tataḥ param yīsuḥ kruśam vahan śiraḥkapālam arthād yad
ibriyabhāṣayā gulgaltām vadanti tasmin sthāna upasthitaḥ|

XVIII tatastē madhyasthānē taṁ tasyōbhayapārsvē dvāvaparau
kruśē'vidhan|

XIX aparam eṣa yihūdiyānām rājā nāsaratiyayīsuḥ, iti vijñāpanam
likhitvā pilātastasya kruśōpari samayōjayat|

XX sā lipiḥ ibriyayūnāniyarōmiyabhāṣābhi rlikhitā; yīśōḥ
kruśavēdhanasthānam nagarasya samīpam, tasmād bahavō
yihūdiyāstām paṭhitum ārabhanta|

XXI yihūdiyānām pradhānayājakāḥ pilātamiti nyavēdayan yihūdiyānām
rājēti vākyaṁ na kintu eṣa svaṁ yihūdiyānām rājanam avadad itthaṁ
likhatu|

XXII tataḥ pilāta uttaram dattavān yallēkhanīyaṁ tallikhitavān|

XXIII itthaṁ sēnāgaṇō yīsum kruśē vidhitvā tasya paridhēyavastraṁ
caturō bhāgān kṛtvā ēkaikasēnā ēkaikabhāgam aghṛlat
tasyōttariyavastraṁcāghṛlat| kintūttariyavastraṁ sūcisēvanam vinā
sarvvaṁ utarḥ|

XXIV tasmāttē vyāharan ētat kaḥ prāpsyati? tanna khaṇḍayitvā tatra
guṭikāpātam karavāma| vibhajantē'dharīyaṁ mē vasanam tē paras-
param| mamōttariyavastrārtham guṭikām pātayanti ca| iti yadvākyaṁ
dharmmapustakē likhitamāstē tat sēnāgaṇēnētthaṁ vyavaharaṇāt sid-
dhamabhavat|

XXV tadānīm yīśō rmātā mātu rbhaginī ca yā kliyapā bhāryyā mariyam
magdalīnī mariyam ca ētāstasya kruśasya sannidhau samatiṣṭhan|

XXVI tatō yīsuḥ svamātaram priyatamaśiṣyaṅca samīpē daṇḍāyamānau
vilōkya mātaram avadat, hē yōśid ēnam tava putram paśya,

XXVII śiṣyantvavadat, ēnām tava mātaram paśya| tataḥ sa
śiṣyastadghaṭikāyām tām nijagṛham nītavān|

XXVIII anantaram sarvvaṁ karmmadhunā sampannamabhūt yīsuriti
jñātvā dharmmapustakasya vacanam yathā siddham bhavati tadartham
akathayat mama pipāsā jātā|

XXIX tatastasmin sthānē amlarasēna pūrṇapātrasthityā tē spañjamēkaṁ
tadamlarasēnārdriḥṭya eśōbnalē tad yōjayitvā tasya mukhasya san-
nidhāvasthāpayan|

XXX tadā yīsuramlarasam gṛhītvā sarvvaṁ siddham iti kathām kathay-
itvā mastakam namayan prāṇan paryatyajat|

XXXI tadvinam āśādanadinam tasmāt parē'hani viśrāmavārē dēhā
yathā kruśōpari na tiṣṭhanti, yataḥ sa viśrāmavārō mahādinamāsit,
tasmād yihūdiyāḥ pilātanikaṭam gatvā tēsām pādabhañjanasya
sthānāntaranayanasya cānumatiṁ prārthayanta|

XXXII ataḥ sēnā āgatya yīsunā saha kruśē hatayōḥ prathamad-
vitiyacōrayōḥ pādān abhañjan;

XXXIII kintu yīśōḥ sannidhiṁ gatvā sa mṛta iti dṛṣṭvā tasya pādu
nābhañjan|

XXXIV paścād ēkō yōddhā śulāghātēna tasya kuḥṣim avidhat tatkaṣṇāt
tasmād raktaṁ jalaṅca niragacchat|

XXXV yō janō'sya sākṣyam dadāti sa svayaṁ dṛṣṭavān tasyēdam sākṣyam
satyaṁ tasya kathā yuṣmākaṁ viśvāsam janayitum yōgyā tat sa jānāti|

XXXVI tasyaikam asdhyapi na bhāmḥṣyatē,

XXXVII tadvad anyasāstrēpi likhyatē, yathā, "dṛṣṭipātaṃ kariṣyanti tē'vidhan yantu tamprati|"

XXXVIII arimathīyanagarasya yūṣaphnāmā śiṣya ēka āsīt kintu yihūdīyēbhyō bhayāt prakāsitō na bhavati; sa yīśō rdēhaṃ nētum pīlātasyānumatīm prārthayata, tataḥ pīlātēnānumatē sati sa gatvā yīśō rdēham anayat|

XXXIX aparāṃ yō nikadīmō rātrau yīśōḥ samīpam agacchat sōpi gandharasēna mīśritam prāyēṇa pañcāsatsētakamagurum ḡhītvāgacchat|

XL tatastē yihūdīyānām śmaśānē sthāpanarītyanusārēṇa tatsugandhidravvēṇa sahitaṃ tasya dēhaṃ vastrēṇāvēṣṭayan|

XLI aparāṅca yatra sthānē taṃ krusē'vidhan tasya nikaṣasthōdyānē yatra kimapi mṛṭadēhaṃ kadāpi nāsthāpyata tādṛṣam ēkaṃ nūtanam śmaśānam āsīt|

XLII yihūdīyānām āśādanadināgamanāt tē tasmin samīpasthaśmaśānē yīśum aśāyayan|

XX

I anantaram saptāhasya prathamadinē 'tipratyūṣē 'ndhakārē tiṣṭhati magdalīnī mariyam tasya śmaśānasya nikaṣam gatvā śmaśānasya mukhāt prastaramapasāritam apaśyat|

II paścād dhāvitvā śimōnpitarāya yīśōḥ priyatamaśiṣyāya cēdam akathayat, lōkāḥ śmaśānāt prabhuṃ nītvā kutrāsthāpayan tad vaktum na śaknōmi|

III ataḥ pitarah sōnyaśiṣyaśca barhi rbhutvā śmaśānasthānam gantum ārabhētām|

IV ubhayōrdhāvatōḥ sōnyaśiṣyah pitarām paścāt tyaktvā pūrvvam śmaśānasthāna upasthitavān|

V tadā prahvībhūya sthāpitavastrāṇi dṛṣṭavān kintu na prāviśat|

VI aparām śimōnpitara āgatya śmaśānasthānam praviśya

VII sthāpitavastrāṇi mastakasya vastraṅca pṛṭhak sthānāntarē sthāpitam dṛṣṭavān|

VIII tataḥ śmaśānasthānam pūrvvam āgatō yōnyaśiṣyah sōpi praviśya tādṛṣam dṛṣṭā vyaśvasīt|

IX yataḥ śmaśānāt sa utthāpayitavya ētasya dharmmapustakavacanasya bhāvaṃ tē tadā vōddhum nāśankuvan|

X anantaram tau dvau śiṣyau svam svam ḡraṃ parāvṛtyāgacchatām|

XI tataḥ param mariyam śmaśānadvārasya bahiḥ sthitvā rōditum ārabhata tatō rudatī prahvībhūya śmaśānam vilōkya

XII yīśōḥ śayanasthānasya śiraḥsthānē padatalē ca dvayō rdiśō dvau svargīyadūtāvupaviṣṭau samapaśyat|

XIII tau pṛṣṭavantau hē nāri kutō rōdiṣi? sāvadat lōkā mama prabhuṃ nītvā kutrāsthāpayan iti na jānāmi|

XIV ityuktvā mukham parāvṛtya yīśum daṇḍāyamānam apaśyat kintu sa yīśuriti sā jñātum nāśaknōt|

XV tadā yīśustām aprcchat hē nāri kutō rōdiṣi? kaṃ vā mṛḡayasē? tataḥ sā tam udyānasēvakam jñātvā vyāharat, hē mahēccha tvam yadītaḥ sthānāt taṃ nītavān tarhi kutrāsthāpayastad vada tatsthānāt tam ānayāmi|

XVI tadā yīśustām avadat hē mariyam | tataḥ sā parāvṛtya pratyavadat hē rabbūnī arthāt hē gurō|

XVII tadā yīśuravadat mām mā dhara, idānīm pituḥ samīpē ūrddhvaḡamanam na karōmi kintu yō mama yuṣmākañca pitā mama yuṣmākañcēśvarastasya nikaṭa ūrddhvaḡamanam karttum udyatōsmi, imām kathām tvam gatvā mama bhrātṛgaṇam jñāpaya|

XVIII tatō magdalinimariyam tatkaṣaṇād gatvā prabhustasyai darśanam dattvā kathā ētā akathayad iti vārttām śiṣyēbhyō'kathayat|

XIX tataḥ param saptāhasya prathamadinasya sandhyāsamayē śiṣyā ēkatra militvā yihūdiyēbhyō bhīyā dvāraruddham akurvan, ētasmin kalē yīśustēśām madhyasthānē tiṣṭhan akathayad yuṣmākaṁ kalyāṇam bhūyāt|

XX ityuktvā nijahastam kuṣiṅca darśitavān, tataḥ śiṣyāḥ prabhuṁ dṛṣṭvā hr̥ṣṭā abhavan|

XXI yīśuḥ punaravadat yuṣmākaṁ kalyāṇam bhūyāt pitā yathā mām praiśayat tathāhamapi yuṣmān prēśayāmi|

XXII ityuktvā sa tēśāmupari dirghaprasāvāsam dattvā kathitavān pavitram ātmānam gṛhlita|

XXIII yūyam yēśām pāpāni mōcayiṣyatha tē mōcayiṣyantē yēśāñca pāpāni na mōcayiṣyatha tē na mōcayiṣyantē|

XXIV dvādaśamadyē gaṇitō yamajō thōmānāmā śiṣyō yīśōrāḡamanakālai taiḥ sārddham nāsīt|

XXV atō vayanḁ prabhūm apaśyāmēti vākyē'nyaśiṣyairuktē sōvadat, tasya hastayō rlahakīlakānām cihnam na vilōkya taccihnam aṅgulyā na spr̥ṣṭvā tasya kuṣau hastam nārōpya cāham na viśvasiṣyāmi|

XXVI aparam aṣṭamē'hni gatē sati thōmāsaḥitaḥ śiṣyagaṇa ēkatra militvā dvāram ruddhvābhyantara āsīt, ētarhi yīśustēśām madhyasthānē tiṣṭhan akathayat, yuṣmākaṁ kuśalam bhūyāt|

XXVII paścāt thāmai kathitavān tvam aṅgulim atrārpavitvā mama karau paśya karaṁ prasāryya mama kuṣāvarpaya nāviśvasya|

XXVIII tadā thōmā avadat, hē mama prabhō hē madīśvara|

XXIX yīśurakathayat, hē thōmā mām nirīkṣya viśvasiṣi yē na dṛṣṭvā viśvasanti taēva dhanyāḥ|

XXX ētadanyāni pustakē'smin alikhitāni bahūnyāścaryyakarmmani yīśuḥ śiṣyāṇām purastād akarōt|

XXXI kintu yīśurīśvarasyābhiṣiktaḥ suta ēvēti yathā yūyam viśvasitha viśvasya ca tasya nāmnā paramāyuhḁ prāpnutha tadartham ētāni sarvvaṅyalikhyanta|

XXI

I tataḥ param tibiriyaḡaladhēstaṭē yīśuḥ punarapi śiṣyēbhyō darśanam dattavān darśanasyākhyānamidam|

II śimōnpitaraḥ yamajathōmā ḡālīliyakānnānāḡaranivāsī nithanēl sivadēḥ putrayānau dvau śiṣyau caitēśvēkatra militēṣu śimōnpitarō'kathayat matsyān dhartuḁ yāmi|

III tatastē vyāharan tarhi vayamapi tvayā sārddham yāmaḥ tadā tē bahirgatāḥ santaḥ kṣipram nāvam ārōhan kintu tasyām rajanyām ēkamapi na prāpnuvan|

IV prabhātē sati yīsustaṭē sthitavān kintu sa yīsūriti śiṣyā jñātum nāśaknuvan|

V tadā yīsuraṇcchat, hē vatsā sannidhau kiñcit khādyadravyam āstē? tē'vadan kimapi nāsti|

VI tadā sō'vadat naukāyā dakṣiṇapārśvē jālam nikṣipata tatō lapsyadhvē, tasmāt tai rnikṣiptē jālē matsyā ētāvantō'patan yēna tē jālamākṛṣya nōttōlayitum śaktāḥ|

VII tasmād yīśōḥ priyatamaśiṣyaḥ pitarāyākathayat ēṣa prabhu rbhavēt, ēṣa prabhuriti vācaṁ śrutvaiva śimōn nagnatāhētō rmysyadhāriṇa uttarīyavastraṁ paridhāya hradam pratyudalamphayat|

VIII aparē śiṣyā matsyaiḥ sārddham jālam ākarṣantaḥ kṣudranaukāṁ vāhayitvā kūlamānayan tē kūlād atidūrē nāsan dviśatahastēbhyō dūra āsan ityanumiyatē|

IX tiram prāptaistaistatra prajvalitāgnistadupari matsyāḥ pūpaśca dṛṣṭāḥ|

X tatō yīsurakathayat yān matsyān adharata tēṣāṁ katipayān ānayata|

XI ataḥ śimōnpitaraḥ parāvṛtya gatvā bṛhadbhistripañcāśadadhikaśatamatsyāi pariṇṣṭam tajjālam ākṛṣyōdatōlayat kintvētāvadbhi rmysyairapi jālam nāchidyata|

XII anantaram yīsustān avādīt yūyamāgatya bhurṅgdhvaṁ; tadā saēva prabhuriti jñātavāt tvaṁ kaḥ? iti praṣṭum śiṣyānām kasyāpi pragalbhatā nābhavat|

XIII tatō yīsūrāgatya pūpān matsyāmśca gṛhītvā tēbhyāḥ paryyavēṣayat|

XIV ittham śmaśānādutthānāt paraṁ yīśuḥ śiṣyēbhyastṛṭiyavāram darśanam dattavān|

XV bhōjanē samāptē sati yīśuḥ śimōnpitaram praṣṭavān, hē yūnasaḥ putra śimōn tvaṁ kim etēbhyōdhikaṁ mayi priyasē? tataḥ sa uditavān satyām prabhō tvayi priyē'ham tad bhavān jānāti; tadā yīsurakathayat tarhi mama mēṣaśavakagaṇam pālaya|

XVI tataḥ sa dviṭiyavāram praṣṭavān hē yūnasaḥ putra śimōn tvaṁ kim mayi priyasē? tataḥ sa uktavān satyām prabhō tvayi priyē'ham tad bhavān jānāti; tadā yīsurakathayata tarhi mama mēṣagaṇam pālaya|

XVII paścāt sa tṛṭiyavāram praṣṭavān, hē yūnasaḥ putra śimōn tvaṁ kim mayi priyasē? etadvākyaṁ tṛṭiyavāram praṣṭavān tasmāt pitarō duḥkhitō bhūtvā'kathayat hē prabhō bhavataḥ kimapyagōcaram nāsti tvayyaham priyē tad bhavān jānāti; tatō yīsuravadat tarhi mama mēṣagaṇam pālaya|

XVIII aham tubhyaṁ yathārtham kathayāmi yauvanakālē svayam bad-dhakaṭi ryatrēcchā tatra yātavān kintvitaḥ paraṁ vṛddhē vayasi hastam vistārayiṣyasi, anyajanastvām baddhvā yatra gantum tavēcchā na bhavati tvām dhṛtvā tatra neṣyati|

XIX phalataḥ kidṛśēna maraṇēna sa īśvarasya mahimānam prakāśayiṣyati tad bōdhayitum sa iti vākyaṁ prōktavān| ityuktē sati sa tamavōcat mama paścād āgaccha|

XX yō janō rātrikālē yīśō rvakṣō'valambya, hē prabhō kō bhavan-tam parakareṣu samarpayati itī vākyaṁ praṣṭavān, tam yīśōḥ priyata-maśiṣyam paścād āgacchantam

XXI pitarō mukham parāvarttya vilōkya yīśum praṣṭavān, hē prabhō ētasya mānavasya kidṛśi gati rbhaviṣyati?

^{XXII} sa pratyavadat, mama punarāgamanaparyyantaṁ yadi taṁ sthāpayitum icchāmi tatra tava kiṁ? tvaṁ mama paścād āgaccha|

^{XXIII} tasmāt sa śiṣyō na mariṣyatīti bhrātṛgaṇamadyē kimvadantī jātā kintu sa na mariṣyatīti vākyam yīśu rnāvadat kēvalam mama punarāgamanaparyyantaṁ yadi taṁ sthāpayitum icchāmi tatra tava kiṁ? iti vākyam uktavān|

^{XXIV} yō jana ētāni sarvvāṇi likhitavān atra sākṣyañca dattavān saēva sa śiṣyaḥ, tasya sākṣyam pramāṇamiti vayan jānīmaḥ|

^{XXV} yīśurētēbhyō'parāṇyapi bahūni karmmāṇi kṛtavān tāni sarvvāṇi yadyekaikam kṛtvā likhyantē tarhi granthā ētāvanto bhavanti tēṣām dhāraṇē pṛthivyām sthānaṁ na bhavati| iti||

prēritānām karmmaṇāmākhyānām

I hē thiyaphila, yīsuḥ svamanōnītān prēritān pavitrēṇātmanā samādiśya yasmin dinē svargamarōhat yām yām kriyāmakarōt yadyad upādiśacca tāni sarvvāni pūrvvām mayā likhitāni|

II sa svanidhanaduḥkhabhōgāt param anēkapratyayakṣapramānuḥ svām sajīvam darśayitvā

III catvāriṃśaddināni yāvat tēbhyaḥ prēritēbhyō darśanam dattvēśvarīyarājyasya varṇanama akarōt|

IV anantaram tēśām sabhām kṛtvā ityājñāpayat, yūyam yirūśalamō'nyatra gamanamakṛtvā yastin pitrāṅgikṛtē mama vadanāt kathā aśṅnuta tatprāptim apēkṣya tiṣṭhata|

V yōhan jalē majjitāvān kintvalpadinamadhyē yūyam pavitra ātmani majjitā bhaviṣyatha|

VI paścāt tē sarvvē militvā tam apṛcchan hē prabhō bhavān kimidānīm punarapi rājyam isrāyēliyalōkānām karēsu samarpayīsyati?

VII tataḥ sōvadat yān sarvvān kālān samayāṃśca pitā svavaśē'sthāpayat tān jñātṛm yuṣmākam adhikārō na jāyatē|

VIII kintu yuṣmāsu pavitrasyātmana āvirbhāvē sati yūyam śaktim prāpya yirūśalami samastayihūdāśōmirōnadēśayōḥ pṛthivyāḥ simām yāvad yāvanto dēśāstēsu yarvvēsu ca mayi śakṣyam dāsyatha|

IX iti vākyamuktvā sa tēśām samakṣam svargam nitō'bhavat, tatō mēghamaruhya tēśām dṣṭēragōcarō'bhavat|

X yasmin samayē tē vihāyasaṃ pratyanyadyṣṭyā tasya tādrṣam ūrdvagamanaṃ apaṣyaṃ tasminnēva samayē śuklavastrau dvau janau tēśām sannidhau daṇḍāyamānau kathitavantau,

XI hē gālīliyalōkā yūyam kimartham gagaṇam prati nirīkṣya daṇḍāyamānāstiṣṭhatha? yuṣmākam samīpāt svargam nitō yō yīsuṣtam yūyam yathā svargam ārōhantam adarśam tathā sa punaścāgamiṣyati|

XII tataḥ param tē jaitunanāmaḥ parvvatād viśrāmavārasya pathaḥ parimāṇam arthāt prāyēṅārddhakarōśam durastham yirūśalamnagaraṃ paravṛtyāgacchan|

XIII nagram praviśya pitarō yākūb yōhan āndriyaḥ philipaḥ thōmā barthajamayō mathirālphiyaputrō yākūb udyōgā[] simōn yakūbō bhrātā yihūdā etē sarvvē yatra sthānē pravāsanti tasmin uparitanaprakōṣṭhē praviśan|

XIV paścād imē kiyatyāḥ striyaśca yīśō rmātā mariyam tasya bhrātaraścaitē sarvva ēkacittibhūta śatataṃ vinayēna vinayēna prārthayanta|

XV tasmin samayē tatra sthānē śākalyēna vimśatyadhikaśataṃ śiṣyā āsan| tataḥ pitarasteśām madhyē tiṣṭhan uktavān

XVI hē bhrātṛgaṇa yīsudhāriṇām lōkānām pathadarśakō yō yihūdāstasmin dāyūdā pavitra ātmā yām kathām kathayāmāsa tasyāḥ pratyakṣibhavanasyāvaśyakatvam āsīt|

XVII sa janō'smākam madhyavartī san asyāḥ sēvāyā aṃśam alabhata|

XVIII tadanantaram kukarmanā labdham yanmūlyam tēna kṣētramēkaṁ kṛitam aparam tasmīn adhōmukhē bhṛmau patitē sati tasyōdarasya vidirnatvāt sarvvā nāḍyō niragacchan|

XXIX ētām kathām yirūśālmnivasīnaḥ sarvvē lōkā vidānti; tēsām nijabhāṣayā tatṣētraṅca hakaldāmā, arthāt raktakṣētramiti vikhyātamastē|

XX anyacca, nikētanam tadyantu śunyamēva bhaviṣyati| tasya dūṣyē nivāsārtham kōpi sthāsyati naiva hi| anya ēva janastasya padaṁ samprāpsyati dhruvam| ittham gītapustakē likhitamastē|

XXI atō yōhanō majjanam ārabhyāsmākaṁ samīpāt prabhō ryīśōḥ svargārōhaṇadinam yāvāt sōsmākaṁ madhyē yāvanti dināni yāpitavān

XXII tāvanti dināni yē mānavā asmābhiḥ sārddham tiṣṭhanti tēsām ēkēna janēnāsmābhiḥ sārddham yīśōrutthānē sāksīṅā bhavitavyam|

XXIII atō yasya rūḍhi ruyūṣṭō yaṁ barsābbētyuktāvāhūyanti sa yūṣaph matathīśca dvāvetau pṛthak kṛtvā ta īśvarasya sannidhau prāryya kathivantaḥ,

XXIV hē sarvvāntaryāmin paramēśvara, yihūdāḥ sēvanaprēritatvapadacyutaḥ

XXV san nijasthānam agacchat, tatpadaṁ labdhum ēnayō rjanayō rmadhyē bhavatā kō'bhīrucitastadasmān darśyatām|

XXVI tatō guṭikāpāṭē kṛtē matathirnicāyāta tasmāt sōnyēśām ēkādaśānām prarītānām madhyē gaṇitōbhavat|

II

I aparaṅca nistārōtsavāt param pañcāśattamē dinē samupasthitē sati tē sarvvē ēkācittibhūya sthāna ēkasmin militā āsan|

II ētasminnēva samayē'kasmād ākāśāt pracaṇḍātyugravāyōḥ śabdavad ēkaḥ śabda āgatya yasmin gṛhē ta upāviśan tad gṛham samastam vyāpnōt|

III tataḥ param vahniśikhāśvarūpā jihvāḥ pratyakṣibhūya vibhaktāḥ satyaḥ pratijanōrddhvē sthagitā abhūvan|

IV tasmāt sarvvē pavitrēnātmanā paripūrṇāḥ santa ātmā yathā vācītavān tadanusārēṅanyadēśiyānām bhāṣā uktavantāḥ|

V tasmīn samayē pṛthivīsthasarvvadēśēbhyō yihūdiyatāvalambīnō bhaktalōkā yirūśālamī prāvasan;

VI tasyāḥ kathāyāḥ kimvadantya jātatvāt sarvvē lōkā militvā nijani-jabhāṣayā śīṣyāṅām kathākathanam śrutvā samudvignā abhavan|

VII sarvvaēva vismayāpannā āścaryānvitāśca santaḥ parasparam uk-tavantāḥ paśyata yē kathām kathayanti tē sarvvē gālīliyalōkāḥ kim na bhavantī?

VIII tarhi vayam pratyēkaḥ svasvajanmadēśiyabhāṣābhiḥ kathā ētēsām śṅnumaḥ kimidaṁ?

IX pārthī-mādi-arāmnaharayimdēśanivāsīmanō yihūdā-kappadakiyā-panta-āśiyā-

X phrugiyā-pamphuliyā-misaranivāsīnaḥ kurīṅinikaṭavarttilūbiyapradēśanivā-rōmanagarād āgatā yihūdiyalōkā yihūdiyatagrāhiṅāḥ kṛitīyā arābiyādayō lōkāśca yē vayam

XI asmākaṁ nijanijabhāṣābhīrētēsām īśvarīyamahākarmmavyākhyānam śṅnumaḥ|

XII ittham tē sarvvaēva vismayāpannāḥ sandigdhaçittāḥ santaḥ paras-paramūcuḥ, asya kō bhāvaḥ?

XIII aparē kēcit parihasya kathitavanta ētē navinadrākṣārasēna mattā abhavan|

XIV tadā pitara ēkādaśabhi rjanaiḥ sākam tiṣṭhan tāllōkān uccaiḥkāram avadat, hē yihūdiyā hē yirūśālamnivāsinaḥ sarvvē, avadhānam kṛtvā madyavākyaḥ budhyadhvaḥ|

XV idānim ēkayāmād adhikā vēlā nāsti tasmād yūyam yad anumātha mānavā imē madyapānēna mattāstanna|

XVI kintu yōyēlbhaviṣyadvaktraitadvākyamuktaḥ yathā,

XVII īsvaraḥ kathayāmāsa yugāntasamayē tvaham| varṣiṣyāmi svamātmānam sarvvaprānyupari dhruvam| bhāvivākyaḥ vadiṣyanti kanyāḥ putrāśca vastutaḥ| pratyādēśāñca prāpsyanti yuṣmākaḥ yuvamānavāḥ| tathā prācīnalōkāstu svapnān draḥsyanti niścitaḥ|

XVIII varṣiṣyāmi tadātmānam dāsadāsiḥjanōpiri| tēnaiva bhāvivākyaḥ tē vadiṣyanti hi sarvvaśaḥ|

XIX ūrddhvasthē gagaṇē caiva nīcasthē pṛthivītalē| sōṇitāni bṛhadbhānūn ghanadhūmādikāni ca| cihnāni darśayiṣyāmi mahāscaryakriyāstathā|

XX mahābhayānakasyaiva taddinasya parēṣituḥ| purāgamād raviḥ kṛṣṇō raktaścandrō bhaviṣyataḥ|

XXI kintu yaḥ paramēśasya nāmni samprārthayiṣyatē| saēva manujō nūnam paritrātō bhaviṣyati||

XXII atō hē isrāyēlvamśiyalōkāḥ sarvvē kathayāmētasyām manō nidhaddvaḥ nāsaratiyō yīsurīśvarasya manōnītaḥ pumān ētad īsvarastatkṛtairāscaryādbhutakarmmabhi rlaḥṣaṇaiśca yuṣmākaḥ sāḥsādēva pratipāditavān iti yūyam jānītha|

XXIII tasmin yīsau īsvarasya pūrvvaniścitamantṛaṇānirūpaṇānusārēṇa mṛtyau samarpitē sati yūyam taḥ dhṛtvā duṣṭalōkānām hastaiḥ kruśē vidhivāhata|

XXIV kintvīśvarastaḥ nidhanasya bandhanānmōçayitvā udasthāpayat yataḥ sa mṛtyunā baddhastiṣṭhatīti na sambhavati|

XXV ētastin dāyūdapi kathitavān yathā, sarvvadā mama sāḥsāttam sthāpaya paramēśvaraḥ| sthitē maddakṣiṇē tasmin skhaliṣyāmi tvaham nahī|

XXVI anandiṣyati taddhētō rmāmakīnam manastu vai| āhlādiṣyati jihvāpi madyā tu tathaiva ca| pratyāśayā śarīrantu madyam vaiśayiṣyatē|

XXVII paralōkē yatō hētostvaḥ mām naiva hi tyakṣyasi| svakīyam puṇyavantaḥ tvaḥ kṣayituḥ naiva dāsyasi| ēvaḥ jīvanamārgaḥ tvaḥ māmēva darśayiṣyasi|

XXVIII svasammukhē ya ānandō dakṣiṇē svasya yat sukhaḥ| anantaḥ tēna mām pūrṇam kariṣyasi na saḥśayaḥ||

XXIX hē bhrātārōsmākaḥ tasya pūrvvapuruṣasya dāyūdaḥ kathām spaṣṭam kathayitūn mām anumanyadhvaḥ, sa prāṇān tyaktvā śmaśānē sthāpitōbhavad adyāpi tat śmaśānam asmākaḥ sannidhau vidyate|

XXX phalatō laukikabhāvēna dāyūdō vaḥsē khriṣṭaḥ janma grāhayitvā tasyaiva siḥhāsanē samuvēṣṭuḥ tamutthāpayiṣyati paramēśvaraḥ śapathaḥ kutvā dāyūdaḥ samīpa imam aṅgikāram kṛtavān,

XXXI iti jñātvā dāyūd bhaviṣyadvādī san bhaviṣyatkāliyajñānēna khriṣṭōtthānē kathāmimām kathayāmāsa yathā tasyātmā paralōkē na tyakṣyatē tasya śārīraṅca na kṣēṣyati;

XXXII ataḥ paramēśvara ēnaṁ yīśum śmaśānād udasthāpayat tatra vayaṁ sarvvē sāksīṇa āsmahē|

XXXIII sa īśvarasya dakṣiṇakarēṇōnnatiṁ prāpya pavitra ātmina pitā yamaṅgikāraṁ kṛtavān tasya phalaṁ prāpya yat paśyatha śṛṇvatha ca tadavarṣat|

XXXIV yatō dāyūd svargaṁ nārurōha kintu svayam imām kathām akathayad yathā, mama prabhumiḍaṁ vākyamavadat paramēśvaraḥ|

XXXV tava śatrūnaḥ yāvat pādapiṭhaṁ karōmi na| tāvat kālaṁ madiyē tvaṁ dakṣavārśva upāviśa|

XXXVI atō yaṁ yīśum yūyaṁ kruśē'hata paramēśvarastaṁ prabhutvābhiṣiktatvapadē nyayumktēti isrāyēliyā lōkā niścitaṁ jānantu|

XXXVII ētādṛśīm kathām śrutvā tēṣāṁ hṛdayānām vidirṇatvāt tē pitarāya tadanyaprēritēbhyaśca kathitavantaḥ, hē bhrātṛgaṇa vayaṁ kiṁ kariṣyāmaḥ?

XXXVIII tataḥ pitarāḥ pratyavadat yūyaṁ sarvvē svaṁ svaṁ manaḥ parivarttayadhvaṁ tathā pāpamōcanārthaṁ yīśukhriṣṭasya nāmnā majjitāśca bhavata, tasmād dānarūpaṁ paritram ātmānaṁ lapsyatha|

XXXIX yatō yuṣmākaṁ yuṣmatsantānānāṅca dūrasthasarvvālōkānāṅca nimittam arthād asmākaṁ prabhuḥ paramēśvarō yāvatō lākān āhvāsyati tēṣāṁ sarvvēṣāṁ nimittam ayamaṅgikāra āstē|

XL ētadanyābhi rbahukathābhiḥ pramāṇaṁ datvākathayat ētēbhyō vipathagāmibhyō varttamānalōkēbhyaḥ svān rakṣata|

XLI tataḥ paraṁ yē sānandāstām kathām agraḥlan tē majjitā abhavan| tasmīn divasē prāyēṇa trīṇi sahasraṇi lōkāstēṣāṁ sapakṣāḥ santaḥ

XLII prēritānām upadēśē saṅgatau pūpabhañjanē prārthanāsu ca manaḥsaṁyōgaṁ kṛtvātiṣṭhan|

XLIII prēritai rnānāprakāralakṣaṇēṣu mahāścaryyakarmamasu ca darśitēṣu sarvvālōkānām bhayamupasthitaṁ|

XLIV viśvāsakāriṇaḥ sarvva ca saha tiṣṭhanataḥ| svēṣāṁ sarvvāḥ sampattiḥ sādharmaṇyēna sthāpayitvābhujata|

XLV phalatō graḥṇi dravyāṇi ca sarvvāṇi vikriya sarvvēṣāṁ svasvaprayōjanānusārēṇa vibhajya sarvvēbhyō'dadan|

XLVI sarvva ēkacittibhūya dinē dinē mandirē santiṣṭhamānā graḥē graḥē ca pūpānabhañjanta īśvarasya dhanyavādaṁ kurvvanṭō lōkaiḥ samādṛtāḥ paramānandēna saralāntaḥkaraṇēna bhōjanaṁ pānaṅcakurvvan|

XLVII paramēśvarō dinē dinē paritrāṇabhājanai rmaṅḍalim avaradhayat|

III

I tṛtīyayāmvēlāyām satyām prārthanāyāḥ samayē pitarayōhanau sambhūya mandiraṁ gacchataḥ|

II tasminnēva samayē mandirapravēśakānām samīpē bhikṣāraṅgārthaṁ yaṁ janmakhañjamānuṣāṁ lōkā mandirasya sundaranāmnī dvārē pratidinam asthāpayan taṁ vahantastadvāraṁ ānayan|

III tadā pitarayōhanau mantiram pravēṣṭum udyatau vilōkya sa khañjastau kiñcid bhikṣitavān|

IV tasmād yōhanā sahitaḥ pitarastam ananyadṛṣṭyā nirikṣya prōktavān āvām prati dṛṣṭim kuru |

V tataḥ sa kiñcit prāptyāśayā tau prati dṛṣṭim kṛtavān|

VI tadā pitarō gaditavān mama nikaṭe svarṇarūpyādi kimapi nāsti kintu yadāstē tad dadāmi nāsaratiyasya yīśukhrīṣṭasya nāmnā tvamutthāya gamanāgamanē kuru|

VII tataḥ param sa tasya dakṣiṇakaram dhṛtvā tam udatōlayat; tēna tatkaṣaṇāt tasya janasya pādagulphayōḥ sabalatvāt sa ullamphya prōthhāya gamanāgamanē 'karōt|

VIII tatō gamanāgamanē kurvvan ullamphan īśvaram dhanyam vadan tābhyām sārddham mandiram prāviśat|

IX tataḥ sarvvē lōkāstam gamanāgamanē kurvvantam īśvaram dhanyam vadantañca vilōkya

X mandirasya sundarē dvārē ya upaviśya bhikṣitavān saēvāyam iti jñātvā tam prati tayā ghaṭanayā camatkṛtā vismayāpannāścābhavan|

XI yaḥ khañjaḥ svasthōbhavat tēna pitarayōhanōḥ karayōrdhṭatayōḥ satōḥ sarvvē lōkā sannidhim āgacchan|

XII tad dṛṣṭvā pitarastēbhyō'kathayat, hē isrāyēliyalōkā yūyam kutō 'nēnāścaryam manyadhvē? āvām nijaśaktyā yadvā nijapuṇyēna khañjamanuṣyamēnam gamitavantāviti cintayitvā āvām prati kutō'nanyadṛṣṭim kurutha?'

XIII yaṁ yīśum yūyam parakarēṣu samārpayata tatō yaṁ pīlātō mōcayitum ē|cchat tathāpi yūyam tasya sāksaṁ nāngīkṛtavanta ibrahīma ishākō yakūbaścēsvarō'rthād asmākam pūrvvapuruṣāṇām īśvaraḥ svaputrasya tasya yīśō rmahimānam prākāśayat|

XIV kintu yūyam tam pavitram dhārmmikam pumāmsam nāngīkṛtya hatyākāriṇamēkam svēbhyō dātum ayācadhvam|

XV paścāt tam jīvanasyādhipatim ahata kintvīśvaraḥ śmaśānāt tam udasthāpayata tatra vayam sāksīṇa āsmahē|

XVI imam yaṁ mānuṣam yūyam paśyatha paricinutha ca sa tasya nāmni viśvāsakaraṇāt calanaśaktim labdhavān tasmin tasya yō viśvāsaḥ sa tam yuṣmākam sarvvēśām sāksāt sampūrṇarūpēṇa svastham akārṣit|

XVII hē bhrātārō yūyam yuṣmākam adhipatayaśca ajñātvā karmānyētāni kṛtavanta idānim mamaīśa bōdhō jāyatē|

XVIII kintvīśvaraḥ khrīṣṭasya duḥkhabhōgē bhaviṣyadvādinām mukhēbhyō yām yām kathām pūrvvamakathayat tāḥ kathā ittham siddhā akarōt|

XIX ataḥ svēśām pāpamōcanārtham khēdam kṛtvā manāmsi parivart-tayadhvam, tasmād īśvarāt sāntvanāprāptēḥ samaya upasthāsyati;

XX punaśca pūrvvakālam ārabhya pracāritō yō yīśukhrīṣṭastam īśvarō yuṣmān prati prēśayiṣyati|

XXI kintu jagataḥ sṛṣṭimārabhya īśvarō nijapavitrabhaviṣyadvādigaṇōna yathā kathitavān tadanusārēṇa sarvvēśām kāryyāṇām siddhiparyyantam tēna svargē vāśaḥ kartavyaḥ|

XXII yuṣmākam prabhuḥ paramēśvarō yuṣmākam bhrātṛgaṇamadhyāt matsadṛśam bhaviṣyadvaktāram utpādayiṣyati, tataḥ sa yat kiñcit kathayiṣyati tatra yūyam manāmsi nidhaddhvam|

XXIII kintu yaḥ kaścit prāṇī tasya bhaviṣyadvādinah kathām na grahīsyati sa nijalōkānām madhyād ucchētsyatē," imām kathām asmākaṁ pūrvvapuruṣēbhyaḥ kēvalō mūsāḥ kathayāmāsa iti nahi,

XXIV śimūyēlbhaviṣyadvādinam ārabhya yāvanto bhaviṣyadvākyam akathayan tē sarvvaēva samasyaitasya kathām akathayan|

XXV yūyamapi tēśām bhaviṣyadvādinām santānāḥ, "tava vaṁśōdbhavapūṁsā sarvvadēśīyā lōkā āśīṣām prāptā bhaviṣyanti", ibrahīmē kathāmētām kathayitvā īśvarōsmākaṁ pūrvvapuruṣaiḥ sārddham yaṁ niyamaṁ sthīrikṛtavān tasya niyamasyādhikāriṇōpi yūyaṁ bhavatha|

XXVI ata īśvarō nijaputraṁ yīsum utthāpya yuṣmākaṁ sarvvēśām svasvapāpāt parāvarttya yuṣmabhyam āśīṣām dātum prathamatastaṁ yuṣmākaṁ nikaṭam prēṣitavān|

IV

I yasmin samayē pitarayōhanau lōkān upadiśatastasmin samayē yājakā mandirasya sēnāpatayaḥ sidūkiḡaṇaśca

II tayōr upadēśakaraṇē khriṣṭasyōtthānam upalakṣya sarvvēśām mṛtānām utthānaprastāvē ca vyagrāḥ santastāvupāgaman|

III tau dhṛtvā dināvasānakāraṇāt paradinaparyyanantaṁ ruddhvā sthāpitavantaḥ|

IV tathāpi yē lōkāstayōrupadēśam aśṅvan tēśām prāyēṇa pañcasahasrāṇi janā vyaśvasan|

V parē'hani adhipatayaḥ prācīnā adhyāpakāśca hānananāmā mahāyājakah

VI kiyaphā yōhan sikandara ityādayō mahāyājakasya jñātayaḥ sarvvē yirūśālamnagarē militāḥ|

VII anantaraṁ prēritau madhyē sthāpayitvāpṛcchan yuvām kayā śaktayā vā kēna nāmnā karmmānyētāni kuruthaḥ?

VIII tadā pitarah pavitrēnātmanā paripūrṇah san pratyavādīt, hē lōkānām adhipatigaṇa hē isrāyēliyaḥprācīnāḥ,

IX ētasya durbbalamānuṣasya hitaṁ yat karmmakriyata, arthāt, sa yēna prakārēṇa svasthōbhavat taccēd adyāvām pṛcchatha,

X tarhi sarvva isrāyēliyalōkā yūyaṁ janīta nāsaratīyō yō yīśukhriṣṭaḥ kruṣē yuṣmābhīravidhyata yaścēśvarēṇa śmaśānād utthāpitaḥ, tasya nāmnā janōyām svasthaḥ san yuṣmākaṁ sammukhē prōttiṣṭhati|

XI nicēṭṛbhi ryuṣmābhīrayaṁ yaḥ prastarō'vajñātō'bhavat sa pradhānakōṇasya prastarō'bhavat|

XII tadbhinnādaparāt kasmādapi paritrāṇaṁ bhavitum na śaknōti, yēna trāṇaṁ prāpyēta bhūmaṇḍalasyalōkānām madhyē tāḍṣaṁ kimapi nāma nāsti|

XIII tadā pitarayōhanōrētādṛśīm akṣēbhatām dṛṣṭvā tāvavidvāmsau nīcalōkāvīti buddhvā āscaryyam amanyanta tau ca yīśōḥ saṅginau jātāvīti jñātum aśaknuvan|

XIV kintu tābhyām sārddham taṁ svasthamānuṣaṁ tiṣṭhantaṁ dṛṣṭvā tē kāmapyaparām āpattīm karttaṁ nāśaknuv|

XV tadā tē sabhātaḥ sthānāntaraṁ gantuṁ tān ājñāpya svayaṁ parasaram iti mantraṇāmakurvan

XVI tau mānavau prati kiṃ karttavyaṃ? tāvēkaṃ prasiddham āścaryyaṃ karmma kṛtavantau tad yirūśālamnivāsināṃ sarvvēṣāṃ lōkānāṃ samīpē prakāśata tacca vayamapahnōtuṃ na śaknumaḥ|

XVII kintu lōkānāṃ madhyam ētad yathā na vyāpnōti tadarthaṃ tau bhayaṃ pradarsya tēna nāmnā kamapi manuṣyaṃ nōpadiśatam iti dṛḍhaṃ niṣēdhāmaḥ|

XVIII tatastē prēritāvāhūya ētadājñāpayan itaḥ paraṃ yīśō rñāmnā kadāpi kāmapi kathāṃ mā kathayataṃ kimapi nōpadiśaṅca|

XIX tataḥ pitarayōhanau pratyavadatāṃ īśvarasyājñāgrahaṇaṃ vā yuṣmākam ājñāgrahaṇam ētayō rmadhyē īśvarasya gōcarē kiṃ vihitaṃ? yūyaṃ tasya vivēcanāṃ kuruta|

XX vayaṃ yad apaśyāma yadaśṛṇuma ca tanna pracārayiṣyāma ētat kadāpi bhavitūṃ na śaknōti|

XXI yadaghatata tad dṛṣṭā sarvvē lōkā īśvarasya guṇān anvavadan tasmāt lōkabhayaṭ tau daṇḍayitūṃ kamapyupāyaṃ na prāpya tē punarapi tarjayitvā tāvatyajan|

XXII yasya mānuṣasyaitat svāsthyakaraṇam āścaryyaṃ karmmakriyata tasya vayaścatvāriṃśadvatsarā vyatitāḥ|

XXIII tataḥ paraṃ tau viśṛṣṭau santau svasaṅgināṃ sannidhiṃ gatvā pradhānayājakaiḥ prācīnalōkaiśca prōktāḥ sarvvāḥ kathā jñāpitavantau|

XXIV tacchrutvā sarvva ēkacittibhūya īśvaramuddiśya prōccairētat prārthayanta, hē prabhō gagaṇapṛthivīpayōdhīnāṃ tēṣu ca yadyad aṣṭē tēṣāṃ sraṣṭēśvarastvaṃ|

XXV tvaṃ nijasēvakēna dāyūdā vākyamidam uvacitha, manuṣyā anyadēśiyāḥ kurvanti kalahaṃ kutaḥ| lōkāḥ sarvvē kimarthaṃ vā cintāṃ kurvanti niṣphalāṃ|

XXVI paramēśasya tēnaivābhiṣiktasya janasya ca| viruddhamabhi-tiṣṭhanti pṛthivyāḥ patayaḥ kutaḥ||

XXVII phalatastava hastēna mantraṇayā ca pūrvva yadyat sthīrikṛtaṃ tad yathā siddhaṃ bhavati tadarthaṃ tvaṃ yam athiṣiktavān sa ēva pavitrō yīstustasya prātikūlyēna hērōd pantīyapīlātō

XXVIII 'nyadēśiyalōkā isrāyēllōkāśca sarvva ētē sabhāyāṃ atiṣṭhan|

XXIX hē paramēśvara adhunā tēṣāṃ tarjanaṃ garjanaṅca śṛṇu;

XXX tathā svāsthyakaraṇakarmmaṇā tava bāhubalaprakāśapūrvvakam tava sēvakān nirbhayēna tava vākyam pracārayitūṃ tava pavitraputrasya yīśō rñāmnā āścaryyāṅyasambhavāni ca karmmaṇi karttuṅcājñāpaya|

XXXI itthaṃ prārthanayā yatra sthānē tē sabhāyāṃ āsan tat sthānaṃ prakampata; tataḥ sarvvē pavitrēṇātmanā paripūrṇāḥ santa īśvarasya kathāṃ akṣōbhēṇa pracārayan|

XXXII aparāṅca pratyayakārilōkasamūhā ēkamanasa ēkacittibhūya sthitāḥ| tēṣāṃ kēpi nijasampattiṃ svīyāṃ nājānan kintu tēṣāṃ sarvvāḥ sampattyaḥ sādharāṇyēna sthitāḥ|

XXXIII anyacca prēritā mahāśaktiprakāśapūrvvakam prabhō riyīśōrutthānē sāksyam adaduḥ, tēṣu sarvvēṣu mahānugrahō'bhavacca|

XXXIV tēṣāṃ madhyē kasyāpi dravyanyūnatā nābhavad yatastēṣāṃ gr̥habhūmyādya yāḥ sampattaya āsan tā vikriya

XXXV tanmūlyamāniya prēritānāṃ caraṇēṣu taiḥ sthāpitaṃ; tataḥ pratyēkaśaḥ prayōjanānusārēṇa dattamabhavat|

XXXVI viśeṣataḥ kuprōpadvīpīyō yōsināmakō lēvivamśajāta ēkō janō bhūmyadhikārī, yaṁ prēritā barnabbā arthāt sāntvanādāyaka ityuktvā samāhūyan,

XXXVII sa janō nijabhūmiṁ vikriya tanmūlyamāniya prēritānām caraṇeṣu sthāpitavān|

V

I tadā anāniyanāmaka ēkō janō yasya bhāryyāyā nāma saphīrā sa svādhikāram vikriya

II svabhāryyām jñāpayitvā tanmūlyasyaikaṁśam saṅgōpya sthāpayitvā tadānyāmśamātramāniya prēritānām caraṇeṣu samarpitavān|

III tasmāt pitarōkathayat hē anāniya bhūmē rmūlyam kiñcit saṅgōpya sthāpayitum pavitrasyātmanah sannidhau mṣāvākyaṁ kathayituṅca śaitān kutastavāntaḥkaraṇē pravṛttimajanayat?

IV sā bhūmi ryadā tava hastagatā tadā kiṁ tava svīyā nāsīt? tarhi svāntaḥkaraṇē kuta ētādṛśī kukalpanā tvayā kṛtā? tvaṁ kēvalamanuṣyasya nikaṭē mṣāvākyaṁ nāvādiḥ kintvīśvarasya nikaṭē'pi|

V ētām kathām śrutvaiva sō'nāniyō bhūmau patan prānān atyajat, tadvṛttāntam yāvāntō lōkā aśṛṅvan tēṣām sarvvēṣām mahābhayam ajāyat|

VI tadā yuvalōkāstam vastrēṅacchādyā bahi rnītvā śmaśānē'sthāpayan|

VII tataḥ praharaikānantaram kiṁ vṛttaṁ tannāvagatyā tasya bhāryyāpi tatra samupasthitā|

VIII tataḥ pitarastām aprcchat, yuvābhyām ētāvanmudrābhyō bhūmi rvikritā na vā? ētatvam vada; tadā sā pratyavādīt satyam ētāvadbhyō mudrābhya ēva|

IX tataḥ pitarōkathayat yuvām kathām paramēśvarasyātmānam parikṣitum ēkamantraṅāvabhavatām? paśya yē tava patiṁ śmaśānē sthāpitavantastē dvārasya samīpē samupatiṣṭhanti tvāmapi bahirneṣyanti|

X tataḥ sāpi tasya caraṇasannidhau patitvā prānān atyākṣīt| paścāt tē yuvānō'bhyantaram āgatya tāmapi mṛtām dṛṣtvā bahi rnītvā tasyāḥ patyuh pārsvē śmaśānē sthāpitavantaḥ|

XI tasmāt maṅḍalyāḥ sarvvē lōkā anyalōkāśca tām vārttām śrutvā sādvasam gatāḥ|

XII tataḥ param prēritānām hastai rlōkānām madhyē bahvaścaryyānyadbhutanī karm mānyakriyanta; tadā śiṣyāḥ sarvva ēkacittībhūya sulēmānō' lindē sambhūyāsan|

XIII tēṣām saṅghāntarō bhavitum kōpi pragalbhatām nāgamat kintu lōkāstān samādriyanta|

XIV striyāḥ puruṣāśca bahavō lōkā viśvāsya prabhuṁ śaraṇamāpannāḥ|

XV pitarasya gamanāgamanābhyām kēnāpi prakāreṇa tasya chāyā kasmīnścijjanē lagīṣyatītyāśayā lōkā rōgiṇaḥ śivikayā khaṭvayā cāniya pathi pathi sthāpitavantaḥ|

XVI caturdiksthanagarēbhyō bahavō lōkāḥ sambhūya rōgiṇō'pavitrabhutagrastāmśca yirūśālamam ānyan tataḥ sarvvē svasthā akriyanta|

XVII anantaram mahāyājakaḥ sidūkinām matagrāhiṇastēṣām saharāśca

XVIII mahākroḍhāntvitāḥ santaḥ prēritān dhṛtvā nīcalōkānām kārāyām baddhvā sthāpitavantaḥ|

XIX kintu rātrau paramēśvarasya dūtaḥ kārāyā dvāraṁ mōcayitvā tān bahirāñiyākathayat,

XX yūyam gatvā mandirē daṇḍāyamānāḥ santō lōkān pratimām jīvanadāyikām sarvvām kathām pracārayata|

XXI iti śrutvā tē pratyūṣē mandira upasthāya upadiṣṭavantaḥ| tadā saharagaṇēna sahitō mahāyājaka āgatya mantriḡaṇam isrāyēlvañśasya sarvvān rājasabhāsadaḥ sabhāsthān kṛtvā kārāyāstān āpayitum padātigaṇam prēritavān|

XXII tatastē gatvā kārāyām tān aprāpya pratyāgatya iti vārttām avādiṣuḥ,

XXIII vayanḥ tatra gatvā nirvviḡhnam kārāyā dvāraṁ ruddham rakṣakāmśca dvārasya bahirdaṇḍāyamānān adarśāma ēva kintu dvāraṁ mōcayitvā tanmadhyē kamapi draṣṭum na prāptāḥ|

XXIV ētām kathām śrutvā mahāyājako mandirasya sēnāpatiḥ pradhānayājakaśca, ita paraṁ kimaparam bhaviṣyatīti cintayitvā sandigdhaçittā abhavan|

XXV ētasminnēva samayē kaścit jana āgatya vārttāmētām avadat paśyata yūyam yān mānavān kārāyām asthāpayata tē mandirē tiṣṭhantō lōkān upadiśanti|

XXVI tadā mandirasya sēnāpatiḥ padātayaśca tatra gatvā cēllōkāḥ pāṣāṇān niḡṣipyāsmān mārayantīti bhiyā vinatyācāraṁ tān ānayan|

XXVII tē mahāsbabhāyā madhyē tān asthāpayan tataḥ paraṁ mahāyājakaṣṭān aprçchat,

XXVIII anēna nāmnā samupadēṣṭum vayanḥ kim dṛḍham na nyaṣēdhāma? tathāpi paśyata yūyam svēśām tēnōpadēśēnē yirūśalamam pariṣpūrṇam kṛtvā tasya janasya raktapātajanitāparādham asmān pratyānētum cēṣṭadhvē|

XXIX tataḥ pitarōnyaprēritāśca pratyavadan mānuṣasyājñāgrahaṇād īśvarasyājñāgrahaṇam asmākamucitam|

XXX yaṁ yīṣum yūyam kruṣē vēdhitvāhata tam asmākam paitṛka īśvara utthāpya

XXXI isrāyēlvañśānām manaḥparivarttanam pāpakṣamāñca karttum rājānam paritrātarañca kṛtvā svadakṣiṇapārśvē tasyānnatim akarōt|

XXXII ētasmin vayamapi sāksīṇa āsmahē, tat kēvalam nahi, īśvara ajñāgrāhibhyō yaṁ pavitram ātmanam dattavān sōpi sāksyasti|

XXXIII ētadvāk्यē śrutē teṣām hṛdayāni viddhānyabhavan tatastē tān hantum mantritavantaḥ|

XXXIV ētasminnēva samayē tatsabhāsthānām sarvvalōkānām madhyē sukhyātō gamiliyēlnāmaka ēkō janō vyavasthāpakaḥ phirūṣilōka utthāya prēritān kṣaṇārtham sthānāntaram gantum ādiśya kathitavān,

XXXV hē isrāyēlvañśiyāḥ sarvvē yūyam ētān mānuṣān prati yat karttum udyatāstasmin sāvadhānā bhavata|

XXXVI itaḥ pūrvvam thūdānāmaikō jana upasthāya svam kamapi mahāpuruṣam avadat, tataḥ prāyēṇa catuḥṣatalōkāstasya matagrāhiṇōbhavan paścāt sa hatōbhavat tasyājñāgrāhiṇō yāvanto lōkāstē sarvvē virkīrṇāḥ santō 'kṛtakāryā abhavan|

XXXVII tasmājanāt param nāmalēkhanasamayē gālīliyayihūdānāmaikō jana upasthāya bahūllōkān svamataṁ grāhitavān tataḥ sōpi vyanaśyat tasyājñagrāhiṇō yāvanto lōkā āsan tē sarvvē vikīrṇā abhavan|

XXXVIII adhunā vadāmi, yūyam ētān manuṣyān prati kimapi na kṛtvā kṣāntā bhavata, yata ēṣa saṅkalpa ētat karmma ca yadi manuṣyādabhavat tarhi viphalam bhaviṣyati|

XXXIX yadiśvarādabhavat tarhi yūyam tasyānyathā karttuṁ na śakṣyatha, varam īśvararōdhakā bhaviṣyatha|

XL tadā tasya mantraṇām svikṛtya tē prēritān āhūya prahṛtya yīśō rnāmṇā kāmapī kathām kathayitūṁ niṣidhya vyasarjan|

XLI kintu tasya nāmārtham vayam lajjābhōgasya yōgyatvēna gaṇitā ityata tē śānandāḥ santaḥ sabhāsthānām sāksād agacchan|

XLII tataḥ param pratidinam mandirē grḥē grḥē caviśrāmam upadiśya yīśukhrīṣṭasya susamvadam pracāritavantaḥ|

VI

I tasmin samayē śiṣyāṇām bāhulyāt prātyahikadānasya viśrāṇanai rbhinnadēśiyānām vidhavāstrīgaṇa upēkṣitē sati ibriyalōkaiḥ sahanayadēśiyānām vivāda upatiṣṭhat|

II tadā dvādaśaprēritāḥ sarvvān śiṣyān saṁgrḥyākathayan īśvarasya kathāpracāram parityajya bhōjanagavēṣaṇam asmākam ucitam nahi|

III atō hē bhrātṛgaṇa vayam ētatkarmanṇō bhāram yēbhyō dātūṁ śaknuma ētādṛśān sukhyātyāpannān pavitrēṇātmanā jñānēna ca pūrṇān sapprajanān yūyam svēṣām madhyē manōnitān kuruta,

IV kintu vayam prārthanāyām kathāpracārakarmmaṇi ca nityapavrṛtṭāḥ sthāsyāmaḥ|

V ētasyām kathāyām sarvvē lōkāḥ santuṣṭāḥ santaḥ svēṣām madhyāt stiphānāḥ philipāḥ prakharō nikanōr tīman parmīnā yihūdimatagrāhī-āntiyakhīyanagarīyō nikalā ētān paramabhaktān pavitrēṇātmanā paripūrṇān sapta janān

VI prēritānām samakṣam ānyan, tatastē prārthanām kṛtvā tēṣām śiraḥsu hastān ārpayan|

VII aparāṇca īśvarasya kathā dēśam vyāpnōt viśēṣatō yirūśālami nagarē śiṣyāṇām saṁkhyā prabhūtarūpēṇāvarddhata yājakānām madhyēpi bahavaḥ khriṣṭamatagrāhiṇō'bhavan|

VIII stiphānō□ viśvāsēna parākramēṇa ca paripūrṇaḥ san lōkānām madhyē bahuvīdham adbhutam āścaryam karmmakarōt|

IX tēna libarttiniyanāmnā vikhyātasāṅghasya katipayajanāḥ kurīṇiyasikandarīya-kilikīyāśiyādēśiyāḥ kiyantō janāścōtthāya stiphānēna sārddham vyavadanta|

X kintu stiphānō jñānēna pavitrēṇātmanā ca īdṛśīm kathām kathitavān yasyāstē āpattīm karttuṁ nāśaknuvan|

XI paścāt tai rlōbhitāḥ katipayajanāḥ kathāmēnām akathayan, vayam tasya mukhatō mūsā īśvarasya ca nindāvakyam āsrauṣma|

XII tē lōkānām lōkapracīnānām adhyāpakānāṇca pravrṛttīm janayitvā stiphānasya sannidhim āgatya tam dhṛtvā mahāsbhāmādhyaṁ ānyan|

XIII tadanantaram katipayajanēsu mithyāsākṣīsu samānīteṣu tē kathayan ēṣa jana ētatpuṇyasthānavyavasthāyō rnindātaḥ kāpī na nivarttatē|

XIV phalatō nāsaratiyayīśuḥ sthānamētaḍ ucchinnaṁ kariṣyati mūsāsamarpitam asmākaṁ vyavaharaṇam anyarūpaṁ kariṣyati tasyaitādṛṣīm kathāṁ vayam aśṛṇuma|

XV tadā mahāsabhāsthāḥ sarvvē taṁ prati sthīrāṁ dṛṣṭīm kṛtvā svar-gadūtamukhasadṛṣāṁ tasya mukham apaśyaṇ|

VII

I tataḥ paraṁ mahāyājakaḥ pṛṣṭavān, eṣā kathāṁ kiṁ satyā?

II tataḥ sa pratyavadat, hē pitarō hē bhrātaraḥ sarvvē lākā manāmsi nidhaddhvaṁ|asmākaṁ pūrvvapuruṣa ibrahīm hāraṇnagarē vāsakaraṇāt pūrvvaṁ yadā arām-naharayimadēśē āsīt tadā tējōmaya īśvarō darśanaṁ datvā

III tamavadat tvaṁ svadēśajñātimitrāṇi parityajya yaṁ dēśamaham darśayiṣyāmi taṁ dēśam vraja|

IV ataḥ sa kasdiyadēśam vihāya hāraṇnagarē nyavasat, tadanantaraṁ tasya pitari mṛtē yatra dēśē yūyaṁ nivasatha sa ēnaṁ dēśamāgacchat|

V kintvīśvarastasmai kamapyadhikāram arthād ēkapadaparimitāṁ bhūmimapi nādādāt; tadā tasya kōpi santānō nāsīt tathāpi santānaiḥ sārddham ētasya dēśasyādhikārī tvaṁ bhaviṣyasi tampratyāṅgikṛtavān|

VI īśvara ittham aparamapi kathitavān tava santānaḥ paradēśē nivatsyanti tatastaddēśyalōkāścātuḥsatavatsarān yāvat tān dāsatvē sthāpayitvā tān prati kuvyavahāraṁ kariṣyanti|

VII aparam īśvara ēnāṁ kathāmapi kathitavān, yē lōkāstān dāsatvē sthāpayiṣyanti tāllōkān ahaṁ daṇḍayiṣyāmi, tataḥ paraṁ tē bahirgatāḥ santō māṁ atra sthānē sēviṣyantē|

VIII paścāt sa tasmai tvakchēdasya niyamāṁ dattavān, ata ishākanāmnī ibrahīma ēkaputrē jātē, aṣṭamadinē tasya tvakchēdam akarōt| tasya ishākaḥ putrō yākūb, tatastasya yākūbō'smākaṁ dvādaśa pūrvvapuruṣa ajāyanta|

IX tē pūrvvapuruṣā īrṣyayā paripūrṇā misaradēśāṁ pṛēsayitūṁ yūṣaphaṁ vyakrīṇaṇ|

X kintvīśvarastasya sahāyō bhūtvā sarvvasyā durgatē rakṣitvā tasmai buddhiṁ dattvā misaradēśasya rājñāḥ phīrauṇaḥ priyapātraṁ kṛtavān tatō rājā misaradēśasya svīyasarvvaparivārasya ca śāsanapadaṁ tasmai dattavān|

XI tasmin samayē misara-kinānadēśayō rdurbhikṣahētōratikliṣṭatvāt naḥ pūrvvapuruṣā bhakṣyadravyāṁ nālabhanta|

XII kintu misaradēśē śasyāni santi, yākūb imāṁ vārttāṁ śrutvā prathamam asmākaṁ pūrvvapuruṣān misaraṁ pṛēṣitavān|

XIII tatō dvitīyavāragamanē yūṣaph svabhṛātṛbhiḥ paricitō'bhavat; yūṣaphō bhrātaraḥ phīrauṇ rājēna paricitā abhavan|

XIV anantaraṁ yūṣaph bhrātṛgaṇaṁ pṛēṣya nijapitaraṁ yākūbaṁ nijān pañcādhikasaptatisaṁkhyakān jñātijanāṁśca samāhūtavān|

XV tasmād yākūb misaradēśam gatvā svayam asmākaṁ pūrvvapuruṣāśca tasmin sthānē'mriyanta|

XVI tatastē śikhimaṁ nītā yat śmaśānam ibrahīm mudrādatvā śikhimaḥ pitu rhamōraḥ putrēbhyaḥ kṛitavān tatśmaśānē sthāpayāñcakrīrē|

XVII tataḥ param īśvara ibrahīmaḥ sannidhau śapatham kṛtvā yām pratijñām kṛtavān tasyāḥ pratijñāyāḥ phalanasamayē nikaṭē sati isrāyēllōkā simaradēśē varddhamānā bahusaṁkhyā abhavan|

XVIII śēśē yūśapham yō na paricinōti tādrśa ekō narapatirupasthāya

XX asmākaṁ jñātibhiḥ sārddham dhūrttatām vidhāya pūrvvapuruṣān prati kuyavaharaṇapūrvvakam tēśām vaṁśānśānāya tēśām navajātān śiśūn bahi nrirakṣēpayat|

XX ētasmin samayē mūsā jajñē, sa tu paramasundarō'bhavat tathā pitṛgrhē māsatrayaparyyantaṁ pālito'bhavat|

XXI kintu tasmin bahirnikṣiptē sati phirauṇarājasya kanyā tam uttōlya nītvā dattakaputraṁ kṛtvā pālitaṁ|

XXII tasmāt sa mūsā misaradēśīyāyāḥ sarvvaividyaḥ pāradrṣvā san vākyē kriyāyāñca śaktimān abhavat|

XXIII sa sampūrṇacatvāriṁśadvatsaravayaskō bhūtvā isrāyēliyamāśanijabhṛātṛṇ sākṣāt kartum matim cakrē|

XXIV tēśām janamēkaṁ hiṁsitaṁ drṣṭvā tasya śapakṣaḥ san hiṁsitaṁjanam upakṛtya misariyajanaṁ jaghāna|

XXV tasya hastēśvarastān uddhariṣyati tasya bhrātṛgaṇa iti jñāsyati sa ityanumānaṁ cakāra, kintu tē na bubudhirē|

XXVI tatparē 'hani tēśām ubhayō rjanayō rvākkalaha upasthitē sati mūsāḥ samīpaṁ gatvā tayō rmēlanaṁ kartum matim kṛtvā kathayāmāsa, hē mahāśayau yuvām bhrātarau parasparam anyāyam kutaḥ kuruthaḥ?

XXVII tataḥ samīpavāśinaṁ prati yō janō'nyāyam cakāra sa taṁ dūrikṛtya kathayāmāsa, asmākamupari śāstṛtvavicārayitṛtvapadayōḥ kастvām niyuktavān?

XXVIII hyō yathā misariyam hatavān tathā kim māmapi haniṣyasi?

XXIX tadā mūsā ētadrṣim kathām śrutvā palāyanaṁ cakrē, tatō midiyanaḍēśam gatvā pravāsī san tasthau, tatastatra dvaḥ putrau jajñātē|

XXX anantaraṁ catvāriṁśadvatsarēṣu gaṭēṣu śinayaparvvatasya prāntarē prajvalitastambasya vahniśikhāyām paramēśvaradūtastasmai darśanaṁ dadau|

XXXI mūsāstasmin darśanē vismayaṁ matvā viśēṣam jñātuṁ nikaṭam gacchati,

XXXII ētasmin samayē, aham tava pūrvvapuruṣāṇām īśvarō'rthād ibrahīma īśvara ishāka īśvarō yākūba īśvaraśca, mūsāmuddiśya paramēśvarasyaitadrṣī vihāyasiyā vāñi babhūva, tataḥ sa kampānvitāḥ san puna nrirīkṣitum pragalbho na babhūva|

XXXIII paramēśvarastaṁ jagāda, tava pādayōḥ pādukē mōcaya yatra tiṣṭhasi sā pavitrabhūmiḥ|

XXXIV aham misaradēśasthānām nijalōkānām durddaśam nitāntam apaśyam, tēśām kātaryyōktiñca śrutavān tasmāt tān uddharttum avaruhyāgamam; idānim āgaccha misaradēśam tvām preṣayāmi|

XXXV kastvām śāstṛtvavicārayitṛtvapadayō rniyuktavān, iti vākyamuktvā tai ryō mūsā avajñāstastamēva īśvaraḥ stambamadhyē darśanaḍātrēna dūtēna śāstāraṁ muktidātārañca kṛtvā preṣayāmāsa|

XXXVI sa ca misaradēśē sūphnāmnī samudrē ca paścāt catvāriṁśadvatsarān yāvat mahāprāntarē nānāprakārānyadbhutāni karmmaṇi lakṣaṇāni ca darśayitvā tān bahiḥ kṛtvā samānīnāya|

XXXVII prabhuḥ paramēśvarō yuṣmākaṁ bhrātṛgaṇasya madhyē mādr̥śam ēkaṁ bhaviṣyadvaktāram utpādayiṣyati tasya kathāyām yūyam manō nidhāsyatha, yō jana isrāyēlah santānēbhya ēnām kathām kathayāmāsa sa ēṣa mūsāḥ|

XXXVIII mahāprāntarasthamaṇḍalimadhyē'pi sa ēva sīnayaparvvatōpari tēna sārddham saṁlāpinō dūtasya cāsmatpitṛgaṇasya madhyasthaḥ san asmahyaṁ dātavyāni jīvanadāyakāni vākyāni lēbhē|

XXXIX asmākaṁ pūrvvapuruṣāstam amānyāṁ katvā svēbhyaḥ dūrīkṛtya misaradēśam parāvṛtya gantum manōbhirabhilaṣya hārōṇam jagaduḥ,

XL asmākam agrē'grē gantuṁ asmadarthaṁ dēvagaṇam nirmmāhi yatō yō mūsā asmān misaradēśād bahiḥ kṛtvānītavān tasya kim jātam tadasmābhi rna jñāyatē|

XLI tasmin samayē tē govatsākṛtiṁ pratimāṁ nirmmāya tāmuddiṣya naivedyamutmr̥jya svahastakṛtavastunā ānanditavantaḥ|

XLII tasmād īśvarastēśām prati vimukhaḥ san ākāśasthaṁ jyōtirgaṇam pūjayitum tēbhyaḥ numatiṁ dadau, yādṛśam bhaviṣyadvādinām granthēṣu likhitamāstē, yathā, isrāyēliyavaṁsā rē catvāriṁśatsamān purā| mahati prāntarē saṁsthā yūyantu yāni ca| balihōmādikarmmaṇi kṛtavantastu tāni kim| māṁ samuddiṣya yuṣmābhiḥ prakṛtānīti naiva ca|

XLIII kintu vō mōlakākhyasya dēvasya dūṣyamēva ca| yuṣmākaṁ rimphanākhyāyā dēvatāyāśca tārakā| ētayōrubhayō rmūrti yuṣmābhiḥ parīpūjitē| atō yuṣmāṁstu bābēlah paraṁ neṣyāmi niścitam|

XLIV aparaṅca yannidarśanam apaśyastadanusārēṇa dūṣyam nirmmāhi yasmin īśvarō mūsam ētadvākyam babhāṣē tat tasya nirūpitam sākṣyasvarūpaṁ dūṣyam asmākaṁ pūrvvapuruṣaiḥ saha prāntarē tasthau|

XLV paścāt yihōśūyēna sahitaistēśām vaṁśajātairasmatpūrvvapuruṣaiḥ svēśām sammukhād īśvarēṇa dūrīkṛtānām anyadēśiyanām dēśādihikṛtikālē samānītam tad dūṣyam dāyūdōdhikāram yāvat tatra sthāna āsit|

XLVI sa dāyūd paramēśvarasyānugrahaṁ prāpya yākūb īśvarārtham ēkaṁ dūṣyam nirmmātuṁ vavāñcha;

XLVII kintu sulēmān tadarthaṁ mandiram ēkaṁ nirmmitavān|

XLVIII tathāpi yaḥ sarvvōparisthaḥ sa kasminścid hastakṛtē mandirē nivsatīti nahi, bhaviṣyadvadī kathāmētām kathiyati, yathā,

XLIX parēśō vadati svargō rājasimhāsanaṁ mama| madīyam pādapiṭhaṅca pṛthivi bhavati dhruvaṁ| tarhi yūyam kṛtē mē kim pranirmmāsyatha mandiraṁ| viśrāmāya madīyam vā sthānaṁ kim vidyatē tviha|

L sarvvānyētāni vastūni kim mē hastakṛtāni na||

LI hē anājñāgrāhakā antaḥkaraṇē śravaṇē cāpavitrālōkāḥ yūyam anavarataṁ pavitrasyātmanaḥ prātikūlyam ācaratha, yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣā yādṛśā yūyamapi tādr̥śāḥ|

LII yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣāḥ kaṁ bhaviṣyadvādinām nātādāyan? yē tasya dhārmikasya janasyāgamanakathām kathitavantastān aghnan yūyam adhūnā viśvāsaghātino bhūtvā taṁ dhārmikaṁ janam ahata|

LIII yūyam svargiyadūtagaṇēna vyavasthāṁ prāpyāpi tāṁ nācaratha|

LIV imām kathām śrutvā tē manaḥsu biddhāḥ santastaṁ prati dan-
tagharṣaṇam akurvvān|

LV kintu stiphānaḥ pavitrēnātmanā pūrṇo bhūtvā gagaṇam prati
sthiraḍṣiṁ kṛtvā īśvarasya dakṣiṇē daṇḍāyamānaṁ yīśuṅca vilōkya
kathitavān|

LVI paśya,mēghadvāraṁ muktaṁ īśvarasya dakṣiṇē sthitaṁ
mānavasutaṅca paśyāmi|

LVII tadā tē prōccaiḥ śabdaṁ kṛtvā karṇeṣvaṅgulī rñidhāya
ēkacittibhūya tam ākramaṇ|

LVIII paścāt taṁ nagarād bahiḥ kṛtvā prastarairāghnaṁ sākṣiṇō lākāḥ
śaulanāmnō yūnaścaraṇasannidhau nijavastrāṇi sthāpitavantaḥ|

LIX anantaraṁ hē prabhō yīśē madiyamātmānaṁ grhāṇa stiphānasyēti
prārthanavākyavadanasamayē tē taṁ prastarairāghnaṇ|

LX tasmāt sa jānūni pātayitvā prōccaiḥ śabdaṁ kṛtvā, hē prabhē
pāpamētaḍ ētēṣu mā sthāpaya, ityuktvā mahānidraṁ prāpnōt|

VIII

I tasya hatyākaraṇam śaulōpi samamanyata| tasmin samayē
yirūśālamnagarasthām maṇḍalim prati mahātādanāyām jātāyām
prēritalōkāṇ hitvā sarvvē'parē yihūdāśōmirōṇadēśayō rñānāsthānē
vikirṇāḥ santō gatāḥ|

II anyacca bhaktalōkāstaṁ stiphānaṁ śmaśānē sthāpayitvā bahu vyala-
pan|

III kintu śaulō grhē grhē bhramitvā striyaḥ puruṣāmśca dhṛtvā kārayām
baddhvā maṇḍalyā mahōtpātaṁ kṛtavān|

IV anyacca yē vikirṇā abhavan tē sarvvatra bhramitvā susaṁvādaṁ
prācārayan|

V tadā philipaḥ śōmirōṇnagaraṁ gatvā khriṣṭākhyānaṁ prācārayat|

VI tatō'śuci-bhṛtagrastalōkēbhyō bhūtāścīkṛtyāgacchan tathā bahavaḥ
pakṣāghātinaḥ khaṅjā lokaśca svasthā abhavan|

VII tasmāt lākā idṛśam tasyāścaryam karmma vilōkya niśamya ca
sarvva ēkacittibhūya tēnōktākhyānē manāmsi nyadadhuḥ|

VIII tasminnagarē mahānandaścābhavat|

IX tataḥ pūrvvam tasminnagarē śimōnnāmā kaścijjanō bahvī
rmāyākriyāḥ kṛtvā svam kañcana mahāpuruṣam prōcyā śōmirōṇīyānām
mōham janayāmāsa|

X tasmāt sa mānuṣa īśvarasya mahāśaktisvarūpa ityuktvā
bālavṛddhavanitāḥ sarvvē lākāstasmin manāmsi nyadadhuḥ|

XI sa bahukālān māyāvīkriyayā sarvvān atīva mōhayāñcakāra, tasmāt
tē taṁ mēnirē|

XII kintvīśvarasya rājyasya yīśukhriṣṭasya nāmnaścākhyānapracāriṇaḥ
philipasya kathāyām viśvasya tēṣām strīpuruṣōbhayaalōkā majjitā abha-
van|

XIII śēṣē sa śimōnapi svayam pratyait tatō majjitaḥ san philipēna kṛtām
āścaryyakriyām lakṣaṇaṅca vilōkyāsambhavam manyamānastēna saha
sthitavān|

XIV itthaṁ śōmirōṇdēśīyalōkā īśvarasya kathām agrhlan iti vārttām
yirūśālamnagarasthaprērītāḥ prāpya pitaraṁ yōhanaṅca tēṣām nikaṭē
prēṣitavantaḥ|

XV tatastau tat sthānam upasthāya lōkā yathā pavitram ātmānam prāpnuvanti tadarthaṁ prārthayētām|

XXVI yatastē purā kēvalaprabhuyisō rñāmnā majjitamātrā abhavan, na tu tēsām madhyē kamapi prati pavitrasyātmana āvirbhāvō jātaḥ|

XXVII kintu prēritābhyām tēsām gātrēṣu karēṣvarpitēṣu satsu tē pavitram ātmānam prāpnuvan|

XXVIII itthaṁ lōkānām gātrēṣu prēritayōḥ karārpaṇēna tān pavitram ātmānam prāptān dṛṣtvā sa śimōn tayōḥ samīpē mudrā āniya kathitavān;

XXIX ahaṁ yasya gātrē hastam arpayiṣyāmi tasyāpi yathētham pavitrātmaprāpti rbhavati tādṛśīm śaktiṁ mahyaṁ dattam|

XX kintu pitarastaṁ pratyavadat tava mudrāstvayā vīnaśyantu yata īśvarasya dānam mudrābhīḥ krīyatē tvamitthaṁ buddhavān;

XXI īśvarāya tāvantaḥkaraṇam saralaṁ nahi, tasmād atra tavāśō'dhikāraśca kōpi nāsti|

XXII ata ētatpāpahētōḥ khēdānvitaḥ san kēnāpi prakārēṇa tava manasa ētasyāḥ kukalpanāyāḥ kṣamā bhavati, ētadarthaṁ īśvarē prārthanām kuru;

XXIII yatastvam tiktapittē pāpasya bandhanē ca yadasi tanmayā bud-dham|

XXIV tadā śimōn akathayat tarhi yuvābhyāmuditā kathā mayi yathā na phalati tadarthaṁ yuvām mannimittaṁ prabhau prārthanām kurutaṁ|

XXV anēna prakārēṇa tau sāksyaṁ dattvā prabhōḥ kathām pracārayantau śōmirōṇiyānām anēkagrāmēṣu susaṁvādañca pracārayantau yirūśālamnagaram parāvṛtya gatau|

XXVI tataḥ param īśvarasya dūtaḥ philipam ityādiśat, tvamut-thāya dakṣiṇasyām diśi yō mārgō prāntarasya madhyēna yirūśālamō 'sānagaram yāti taṁ mārgam gaccha|

XXVII tataḥ sa utthāya gatavān; tadā kandākināmnaḥ kūślōkānām rājñyāḥ sarvvasampattēradhīśaḥ kūśadēśiya ēkaḥ ṣaṇḍō bhajanārthaṁ yirūśālamnagaram āgatyā

XXVIII punarapi rathamāruhya yīśaiyanāmnō bhaviṣyadvādinō grantham paṭhan pratyāgacchati|

XXIX ētasmin samayē ātmā philipam avadat, tvam rathasya samīpaṁ gatvā tēna sārddham mila|

XXX tasmāt sa dhāvan tasya sannidhāvupasthāya tēna paṭhyamānam yīśaiyathaviṣyadvādinō vākyaṁ śrutvā pṛṣṭavān yat paṭhasi tat kiṁ budhyasē?

XXXI tataḥ sa kathitavān kēnacinna bōdhitōham katham budhyēya? tataḥ sa philipaṁ rathamārōḍhuṁ svēna sārddham upavēṣṭuñca nyavēdayat|

XXXII sa śāstrasyētadvākyam paṭhitavān yathā, samāniyata ghātāya sa yathā mēṣaśāvakaḥ| lōmacchēdakasākṣācca mēṣaśca nīravō yathā| ābadhya vadanaṁ svīyam tathā sa samatiṣṭhata|

XXXIII anyāyēna vicārēṇa sa ucchinnō 'bhavat tadā| tatkālīnamanuṣyān kō janō varṇayitum kṣamaḥ| yatō jīvanññām dēśāt sa ucchinnō 'bhavat dhruvam|

XXXIV anantaram sa philipam avadat nivēdayāmi, bhaviṣyadvādi yāmimām kathām kathayāmāsa sa kiṁ svasmin vā kasmimścid anyas-min?

XXXV tataḥ philipastatprakaraṇam ārabhya yīśōrupākhyānaṁ tasyāgrē prāstaut|

XXXVI itthaṁ mārgēṇa gacchantau jalāśayasya samīpa upasthitau; tadā klibō'vādīt paśyātra sthānē jalamāstē mama majjanē kā bādḥā?

XXXVII tataḥ philipa uttaraṁ vyāharat svāntaḥkaraṇēna sākaṁ yadi pratyēṣi tarhi bādḥā nāsti| tataḥ sa kathitavān yīśukhrīṣṭa īśvarasya putra ityahaṁ pratyēmi|

XXXVIII tadā rathaṁ sthagitaṁ karttum ādiṣṭē philipaklibau dvau jalam avāruhatām; tadā philipastam majjayāmāsa|

XXXIX tatpaścāt jalamadhyād utthitayōḥ satōḥ paramēśvarasyātmā philipaṁ hr̥tvā nītavān, tasmāt klibaḥ punastaṁ na dṛṣṭavān tathāpi hr̥ṣṭacittaḥ san svamārgēṇa gatavān|

XL philipaścāsdōdnagaram upasthāya tasmāt kaisariyānagara upasthikālaparyyanataṁ sarvvasminnagarē susaṁvādaṁ pracārayan gatavān|

IX

I tatkalaparyyanataṁ śaulaḥ prabhōḥ śiṣyāṇāṁ prātikūlyēna tāḍanābadhayōḥ kathāṁ niḥsārayan mahāyājakasya sannidhiṁ gatvā

II striyaṁ puruṣaṅca tanmatagrāhiṇaṁ yaṁ kañcit paśyati tān dhṛtvā baddhvā yirūśālamam ānayatītyāśayēna dammēṣaknagarīyaṁ dharmasamājān prati patraṁ yācitavān|

III gacchan tu dammēṣaknagaranikaṭa upasthitavān; tatō'kasmād ākāśāt tasya caturdikṣu tējasaḥ prakāśanāt sa bhūmāvapatat|

IV paścāt hē śaula hē śaula kutō māṁ tāḍayasi? svaṁ prati prōktam ētaṁ śabdaṁ śrutvā

V sa pṛṣṭavān, hē prabhō bhavān kaḥ? tadā prabhurakathayat yaṁ yīśuṁ tvaṁ tāḍayasi sa evāhaṁ; kaṇṭakasya mukhē padāghātakaraṇaṁ tava kaṣṭam|

VI tadā kampamānō vismayāpannaśca sōvadat hē prabhō mayā kiṁ kartavyaṁ? bhavata icchā kā? tataḥ prabhurājñāpayad utthāya nagaraṁ gaccha tatra tvayā yat kartavyaṁ tad vadiṣyatē|

VII tasya saṅginō lōkā api taṁ śabdaṁ śrutavantaḥ kintu kamapi na dṛṣṭvā stabdhāḥ santaḥ sthitavantaḥ|

VIII anantaraṁ śaulō bhūmita utthāya cakṣuṣi unmīlya kamapi na dṛṣṭavān| tadā lōkāstasya hastau dhṛtvā dammēṣaknagaram ānayan|

IX tataḥ sa dinatrayaṁ yāvad andhō bhūtvā na bhuktavān pītavāṁśca|

X tadanantaraṁ prabhustaddammēṣaknagaravāsina ēkasmai śiṣyāya darśanaṁ datvā āhūtavān hē ananiya| tataḥ sa pratyavādīt, hē prabhō paśya śṛṅōmi|

XI tadā prabhustamājñāpayat tvamutthāya saralanāmānaṁ mārgaṁ gatvā yihūdānivesānē tāṛṣanagarīyaṁ śaulanāmānaṁ janaṁ gavēṣayan pṛccha;

XII paśya sa prārthayatē, tathā ananiyanāmaka ēkō janastasya samīpam āgatya tasya gātrē hastārpaṇaṁ kṛtvā dṛṣṭiṁ dadātītthaṁ svapnē dṛṣṭavān|

XIII tasmād ananiyaḥ pratyavadat hē prabhō yirūśāلامي pavitralōkān prati sō'nēkahimsāṁ kṛtavān;

XIV atra sthānē ca yē lōkāstava nāmni prārthayanti tānapi baddhum sa pradhānayājakēbhyaḥ śaktiṁ prāptavān, imām kathām aham anēkēṣām mukhēbhyaḥ śrutavān|

XV kintu prabhurakathayat, yāhi bhinnadēśiyalōkānām bhūpatinām isrāyēllōkānāñca nikatē mama nāma pracārayitum sa janō mama manōnitapātramastē|

XVI mama nāmanimittañca tēna kiyān mahān klēśō bhōktavya ētat tam darśayisyāmi|

XVII tatō 'naniyō gatvā gr̥ham praviśya tasya gātrē hastārprāṇam kṛtvā kathitavān, hē bhrātāḥ śaula tvam yathā dṛṣṭiṁ prāpnoṣi pavitrēṇātmanā paripūrṇō bhvasi ca, tadartham tavāgamanakālē yaḥ prabhuyīsustubhyaṁ darśanam adadāt sa mām prēṣitavān|

XVIII ityuktamātrē tasya cakṣurbhyaṁ mīnaśalkavad vastuni nirgatē tatkaṣṇāt sa prasannacakṣu rbhūtvā prōthhāya majjitō'bhavat bhuktvā pītvā sabalōbhavacca|

XIX tataḥ paraṁ śaulaḥ śiśyaiḥ saha katipayadivasān tasmin dammēśakanagarē sthitvā'vilambaṁ

XX sarvvabhajanabhavanāni gatvā yīsurīśvarasya putra imām kathām pracārayat|

XXI tasmāt sarvvē śrōtāraścamatkṛtya kathitavantō yō yirūśālamnagara ētannāmnā prārthayitṛlōkān vināśitavān ēvam ētādṛśalōkān baddhvā pradhānayājakanikaṭam nayaityāśayā ētatsthānamapyāgacchat saēva kimayān na bhavati?

XXII kintu śaulaḥ kramaśa utsāhavān bhūtvā yīsurīśvarēṇābhiśiktō jana ētasmin pramāṇam datvā dammēśak-nivāsīyihūdiyalōkān niruttarān akarōt|

XXIII ittham bahutithē kālē gatē yihūdiyalōkāstam hantum mantrayāmāsuḥ

XXIV kintu śaulastēśāmētasyā mantraṇayā vārttam prāptavān| tē tam hantum tu divāniśam guptāḥ santō nagarasya dvārē'tiṣṭhan;

XXV tasmāt śiśyāstam nītvā rātrau piṭakē nidhāya prācīrēṇāvārōhayan|

XXVI tataḥ paraṁ śaulō yirūśālamam gatvā śiśyagaṇēna sārddham sthātum aihat, kintu sarvvē tasmādabibhayaḥ sa śiśya iti ca na pratyayan|

XXVII ētasmād barnābbāstam gr̥hītvā prēritānām samīpamāniya mārgamadyē prabhuḥ katham tasmai darśanam dattavān yaḥ kathāśca kathitavān sa ca yathākṣōbhah san dammēśaknagarē yīśō rñama pracārayat ētān sarvvavṛttāntān tān jñāpitavān|

XXVIII tataḥ śaulastaiḥ saha yirūśāلامي kālām yāpayan nirbhayaṁ prabhō ryīśō rñama pracārayat|

XXIX tasmād anyadēśiyalōkaiḥ sārddham vivādasyōpasthitatvāt tē tam hantum acēṣṭanta|

XXX kintu bhrātṛgaṇastajjñātvā tam kaisariyānagaram nītvā tārśanagaram prēṣitavān|

XXXI ittham sati yihūdiyāgalīśōmirōnadēśiyāḥ sarvvā maṇḍalyō viśrāmaṁ prāptāstatastāsām niṣṭhābhavat prabhō rbhiyā pavitrasyātmanaḥ sāntvanayā ca kālām kṣēpayitvā bahusaṁkhyā bhavan|

XXXII tataḥ paraṁ pitarah sthānē sthānē bhramitvā śēṣē lōdnagarānivāsīpavitralōkānām samīpē sthitavān|

XXXIII tadā tatra pakṣāḡhātavyādhināṣṭau vatsarān śayyāgatam ainēyanāmānaṁ manuṣyaṁ sākṣat prāpya tamavadat,

XXXIV hē ainēya yīśukhrīṣṭastvām svastham akārṣīt, tvamutthāya svaśayyām nikṣīpa, ityuktamātrē sa udatiṣṭhat|

XXXV ētādṛṣaṁ dṛṣṭvā lōdsārōṇanivāsīnō lōkāḡ prabhuṁ prati parāvartanta|

XXXVI aparāñca bhikṣādānādiṣu nānakriyāsu nityaṁ pravṛttā yā yāphōnagarānivasīnī tābithānāmā śiṣyā yām darkkāṁ arthād harīṁmayuktā āhvayan sā nārī

XXXVII tasmin samayē rugnā satī prāṇān atyajat, tatō lōkāstām prakṣālyōparisthaprakōṣṭhē śāyayitvāsthāpayan|

XXXVIII lōdnagaraṁ yāphōnagarasya samīpasthaṁ tasmāttatra pitara āstē, iti vārttām śrutvā tūrṇaṁ tasyāgamanārthaṁ tasmin vinayamuktā śiṣyagaṇō dvau manujau prēṣitavān|

XXXIX tasmāt pitara utthāya tābhyām sārddham āgacchat, tatra tasmin upasthita uparisthaprakōṣṭhaṁ samānitē ca vidhavāḡ svābhiḡ saha sthitikālē darkkayā kṛtāni yānyuttariyāni paridhēyāni ca tāni sarvvāni taṁ darśayitvā rudatyaścatasṣu dikṣvatīṣṭhan|

XL kintu pitarastāḡ sarvvā bahiḡ kṛtvā jānūni pātayitvā prārthitavān; paścāt śavaṁ prati dṛṣṭiṁ kṛtvā kathitavān, hē tābithē tvamuttiṣṭha, iti vākya uktē sā strī cakṣuṣī prōnmīlya pitaram avalōkyōtthāyōpāviśat|

XLI tataḡ pitarastasyāḡ karau dhṛtvā uttōlya pavitralōkān vidhavāścāhūya tēṣām nikaṭē sajīvām tāṁ samārpayat|

XLII ēṣā kathā samastayāphōnagaraṁ vyāptā tasmād anēkē lōkāḡ prabhu vyaśvasan|

XLIII aparāñca pitarastadyāphōnagarīyasya kasyacit śimōnnāmnaścarmmakārasya ḡṛhē bahudināni nyavasat|

X

I kaisariyānagara itāliyākhyasainyāntargataḡ karṇīliyanāmā sēnāpatirāsīt

II sa saparivārō bhakta īśvaraparāyaṇāścāsīt; lōkēbhyō bahūni dānādīni datvā nirantaram īśvarē prārthayāñcakrē|

III ēkadā tṛtīyapraharavēlāyām sa dṛṣṭavān īśvarasyaikō dūtaḡ sarakāśaṁ tatsamīpam āgatya kathitavān, hē karṇīliya|

IV kintu sa taṁ dṛṣṭvā bhītō'kathayat, hē prabhō kim? tadā tamavadat tava prārthanā dānādi ca sākṣisvarūpaṁ bhūtvēśvarasya ḡcaramabhavat|

V idānīm yāphōnagaraṁ prati lōkān prēṣya samudratirē śimōnnāmnaścarmmakārasya ḡṛhē pravāsakārī pitaranāmnā vikhyātō yaḡ śimōn tam āhvāyaya;

VI tasmāt tvayā yadyat karttavyaṁ tattat sa vadiṣyati|

VII ityupadiṣya dūtē prasthitē sati karṇīliyaḡ svagṛhasthānām dāsānām dvau janau nityaṁ svasaṅginām sāinyānām ēkāṁ bhaktasēnāñcāhūya

VIII sakalamētaṁ vṛttāntaṁ vijñāpya yāphōnagaraṁ tāṁ prāhiṇōt|

IX parasmīn dinē tē yātrām kṛtvā yadā nagarasya samīpa upatīṣṭhan, tadā pitarō dvitīyapraharavēlāyām prārthayitūṁ ḡṛhapṛṣṭham ārōhat|

X ētasmin samayē kṣudhārttaḡ san kiñcid bhōktum aicchat kintu tēṣām annāsādanasamayē sa mūrccitaḡ sannapatat|

XI tatō mēghadvāraṃ muktaṃ caturbhiḥ kōṇai rlabmitaṃ
bṛhadvastramiva kiñcana bhājanam ākāśāt pṛthivīm avārōhatīti
dṛṣṭavān|

XII tanmadhyē nānaprakārā grāmyavanyapaśavaḥ
khēcarōrōgāmprabhṛtayō jantavaścāsan|

XIII anantaram hē pitara utthāya hatvā bhūmkṣva tampratīyaṃ gagaṇīyā
vāṇī jātā|

XIV tadā pitarah pratyavadat, hē prabhō idṛśaṃ mā bhavatu, aham état
kālam yāvat niṣiddham aśuci vā dravyaṃ kiñcidapi na bhuktavān|

XV tataḥ punarapi tādṛśī vihayaśiyā vāṇī jātā yad īśvaraḥ śuci kṛtavān
tat tvaṃ niṣiddhaṃ na jānihi|

XVI itthaṃ triḥ sati tat pātraṃ punarākṛṣṭaṃ ākāśam agacchat |

XVII tataḥ paraṃ yad darśanaṃ prāptavān tasya kō bhāva ityatra pitarō
manasā sandēgdhī, étasmin samayē karṇīliyasya tē prēṣitā manuṣyā
dvārasya sannidhāvupasthāya,

XVIII śimōnō gṛhamanvicchantaḥ sampṛchyāhūya kathitavantaḥ
pitaranāmnā vikhyātō yaḥ śimōn sa kimatra pravasati?

XIX yadā pitarastaddarśanasya bhāvaṃ manasāndōlayati tadātmā
tamavadat, paśya trayō janāstvām mṛgayantē|

XX tvam utthāyāvaruhya niḥsandēhaṃ taiḥ saha gaccha mayaiva tē
prēṣitāḥ|

XXI tasmāt pitarō'varuhya karṇīliyaḥprēṣitālokānām nikaṭamāgatya
kathitavān paśyata yūyaṃ yaṃ mṛgayadhve sa janōhaṃ, yūyaṃ kinnimit-
tam āgatāḥ?

XXII tatastē pratyavadan karṇīliyanāmā śuddhasattva īśvaraparāyaṇō
yihūdiyadēśasthānām sarvvēṣāṃ sannidhau sukhyātyāpanna ēkaḥ
sēnāpati rñijagṛhaṃ tvāmāhūya nētuṃ tvattaḥ kathā śrōtuñca pavit-
radūṭēna samādiṣṭāḥ|

XXIII tadā pitarastānabhyantaram nītvā tēśamātithyaṃ kṛtavān,
parē'hani taiḥ sārddhaṃ yātrāmakarōt, yāphōnivāsinām bhrātṛṇām
kiyantō janāśca tēna saha gatāḥ|

XXIV parasmin divasē kaisariyānagaramadhyaprevēśasamayē karṇīliyō
jñātibandhūn āhūyāniya tān apēkṣya sthitaḥ|

XXV pitarē gṛha upasthitē karṇīliyastaṃ sākṣātkṛtya caraṇayōḥ pativā
prāṇamat|

XXVI pitarastamutthāpya kathitavān, uttiṣṭhāhamapi mānuṣaḥ|

XXVII tadā karṇīliyēna sākam ālapan gṛhaṃ prāviśat tanmadhyē ca
bahulōkānām samāgamam dṛṣtvā tān avadat,

XXVIII anyajātyalōkaiḥ mahālapanam vā tēśam gṛhamadhyē
pravēśanaṃ yihūdiyānām niṣiddham astīti yūyam avagacchatha; kintu
kamapi mānuṣam avyavahāryam aśuciṃ vā jñātuṃ mama nōcitam iti
paramēśvarō mām jñāpitavān|

XXIX iti hētōrāhvānaśravaṇamātrāt kāñcanāpattim akṛtvā yuṣmākaṃ
samīpam āgatōsmi; pṛcchāmi yūyaṃ kinnimittam mām āhūyata?

XXX tadā karṇīliyaḥ kathitavān, adya catvāri dināni jātāni ētādvēlām
yāvad aham anāhāra āsan tataṣṭīyaprahare satī gṛhē prārthanasamayē
tējōmayavastrabhṛd ēkō janō mama samakṣaṃ tiṣṭhan ētām kathām
akathayat,

XXXI hē karṇīliya tvadiyā prārthanā īsvarasya karṇagōcaribhūtā tava dānādi ca sāksīsvarūpaṁ bhūtvā tasya dṛṣṭigōcaramabhavat|

XXXII atō yāphōnagaraṁ prati lōkān prahitya tatra samudratīrē śimōnnāmnāḥ kasyaccicarmmakārasya gṛhē pravāsakāri pitaranāmnā vikhyātō yaḥ śimōn tamāhū|yaya; tataḥ sa āgatya tvām upadēkṣyati|

XXXIII iti kāraṇāt tatkaṣaṇāt tava nikaṭē lōkān prēṣitavān, tvamāgatavān iti bhadrāṁ kṛtavān| īsvarō yānyākhyānāni kathayitum ādiśat tāni śrōtuṁ vyaṁ sarvvē sāmpratam īsvarasya sāksād upasthitāḥ smaḥ|

XXXIV tadā pitara imāṁ kathāṁ kathayitum ārabdhavān, īsvarō manuṣyāṇāṁ apakṣapāti san

XXXV yasya kasyacid dēsasya yō lōkāstasmādbhūtvā satkarma karōti sa tasya grāhyō bhavati, ētasya nīscayam upalabdhavānaham|

XXXVI sarvvēṣāṁ prabhu ryō yīśukhrīṣṭastēna īsvara isrāyēlvaṁśānāṁ nikaṭē susamvādam prēṣya sammēlanasya yaṁ samvādam prācārayat taṁ samvādam yūyaṁ śrutavantaḥ|

XXXVII yatō yōhanā majjanē pracāritē sati sa gāliladēsāmārabhya samas-tayihūdiyadēsāṁ vyāpnōt;

XXXVIII phalata īsvarēṇa pavitrēṇātmanā śaktyā cābhiṣiktō nāsaratīyayīśuḥ sthānē sthānē bhraman sukriyāṁ kurvvan śaitānā kliṣṭān sarvvālōkān svasthān akarōt, yata īsvarastasya sahāya āsit;

XXXIX vayaṅca yihūdiyadēsē yirūśālamnagarē ca tēna kṛtānāṁ sarvvēṣāṁ karmmaṇāṁ sāksīṇō bhavāmaḥ| lōkāstaṁ kruṣē viddhvā hatavantaḥ,

XL kintu tṛṭiyadivasē īsvarastamutthāpya saprakāśam adarśayat|

XLI sarvvalōkānāṁ nikaṭa iti na hi, kintu tasmin śmaśānādutthitē sati tēna sārddham bhōjanāṁ pānaṅca kṛtavanta etādṛśā īsvarasya manōnītāḥ sāksīṇō yē vyaṁ asmākaṁ nikaṭē tamadarśayat|

XLII jīvitamṛtōbhayaalōkānāṁ vicāraṁ karttum īsvarō yaṁ niyuktavān sa ēva sa janaḥ, imāṁ kathāṁ pracārayitum tasmin pramaṇāṁ dātuṅca sō'smān ājñāpayat|

XLIII yastasmin viśvasiti sa tasya nāmnā pāpānmuktō bhaviṣyati tasmin sarvvē bhaviṣyadvādinōpi etādṛśāṁ sāksyaṁ dadati|

XLIV pitarasyaitatkathākathanakālē sarvvēṣāṁ śrōtṛṇāmupari pavitra ātmāvārōhat|

XLV tataḥ pitarēṇa sārddham āgatāstvakchēdinō viśvāsīnō lōkā anyadēśiyēbhyaḥ pavitra ātmani dattē sati

XLVI tē nānājītyabhāṣābhiḥ kathāṁ kathayanta īsvaraṁ praśāmsanti, iti dṛṣṭvā śrutvā ca vismayam āpadyanta|

XLVII tadā pitarāḥ kathitavān, vyaṁviva yē pavitram ātmānaṁ prāptāstēṣāṁ jalamajjanāṁ kim kōpi niṣēddhum śaknōti?

XLVIII tataḥ prabhō rñāmnā majjitā bhavatēti tānājñāpayat| anantaram tē svaiḥ sārddham katipayadināni sthātuṁ prārthayanta|

XI

1 ittham bhinnadēśiyālōkā apīśvarasya vākyam agrhlan imāṁ vārttām yihūdiyadēsasthaprēritā bhrātṛgaṅaśca śrutavantaḥ|

2 tataḥ pitarē yirūśālamnagaraṁ gatavati tvakchēdinō lōkāstēna saha vivadamānā avadan,

3 tvam atvakchēdilōkānāṁ gṛhaṁ gatvā taiḥ sārddham bhuktavān|

IV tataḥ pitara āditaḥ kramaśastatkāryasya sarvvavṛttāntamākhyātum ārabdhavān|

V yāphōnagara ēkadāhaṁ prārthayamānō mūrccitaḥ san darśanēna caturṣu kōṇēṣu lambanamānaṁ vṛhadvastramiva pātramēkam akāśadavaruhya mannikaṣṭam āgacchad apaśyam|

VI paścāt tad ananyadṛṣṭvā dṛṣṭvā vivicya tasya madhyē nānāprakārān grāmyavanyapaśūn urōgāmikhēcarāmśca dṛṣṭavān;

VII hē pitara tvamutthāya gatvā bhūmkṣva mām sambōdhya kathayan-
taṁ śabdamekaṁ śrutavāmśca|

VIII tatōhaṁ pratyavadaṁ, hē prabhō nētham bhavatu, yataḥ kiñcana niśiddham aśuci dravyaṁ vā mama mukhamadhyaṁ kadāpi na prāviśat|

IX aparam Íśvarō yat śuci kṛtavān tanniśiddham na jānihi dvi-
rmāmpratidṛśi vihāyasiyā vāñi jāta|

X triritthaṁ sati tat sarvvaṁ punarākāśam ākṛṣṭam|

XI paścāt kaisariyānagarāt trayō janā mannikaṣṭam prēṣitā yatra
nivēśanē sthītōhaṁ tasmīn samayē tatrōpātiṣṭhan|

XII tadā nihsandēhaṁ taiḥ sārddhaṁ yātum ātmā māmādiṣṭavān; tataḥ
paraṁ mayā sahaitēṣu ṣaḍbhrātṛṣu gatēṣu vayaṁ tasya manujasya gṛhaṁ
prāviśāma|

XIII sōsmākaṁ nikaṭē kathāmētām akathayat ēkadā dūta ēkaḥ
pratyakṣibhūya mama gṛhamadhyē tiṣṭan māmityājñāpitavān,
yāphōnagaraṁ prati lōkān prahitya pitaranāmnā vikhyātaṁ śimōnam
āhūyaya;

XIV tatastava tvadiyaparivārāñca yēna paritrānaṁ bhaviṣyati tat sa
upadēkṣyati|

XV ahaṁ tām kathāmutthāpya kathitavān tēna prathamam
asmākam upari yathā pavitra ātmāvarūdhavān tathā tēśamapyupari
samavarūdhavān|

XVI tēna yōhan jalē majjitavān iti satyaṁ kintu yūyaṁ pavitra ātmani
majjitā bhaviṣyatha, iti yadvākyam prabhuruditavān tat tadā mayā
smṛtam|

XVII ataḥ prabhā yīśukhrīṣṭē pratyayakāriṇō yē vayam asmabhyam
Íśvarō yad dattavān tat tēbhyō lōkēbhyōpi dattavān tataḥ kōhaṁ?
kimaham Íśvaraṁ vārayitum śaknōmi?

XVIII kathāmētām śrūvā tē kṣāntā Íśvarasya guṇān anukīrttya kathi-
tavantaḥ, tarhi paramāyuhprāptinimittam Íśvarōnyadēśiyalōkēbhyōpi
manaḥparivarttanarūpaṁ dānam adāt|

XIX stiphānaṁ prati upadravē ghaṭitē yē vikīrnā abhavan tai
phainikīkuprañtiyakhiyasu bhramitvā kēvalayihūdiyalōkān vinā
kasyāpyanyasya samīpa Íśvarasya kathām na prācārayan|

XX aparaṁ tēśam kupriyāḥ kurīniyāśca kiyantō janā
āntiyakhiyānagaraṁ gatvā yūnāniyalōkānām samīpēpi prabhōryiśōḥ
kathām prācārayan|

XXI prabhōḥ karastēśam sahāya āsīt tasmād anēkē lōkā viśvasya
prabhuṁ prati parāvarttanta|

XXII iti vārttāyām yirūśalamasthamaṇḍaliyalōkānām
karṇagōcaribhūtāyām āntiyakhiyānagaraṁ gantu tē barnabbām
prairayan|

XXIII tatō barnabbāstatra upasthitaḥ san Íśvarasyānugrahasya phalaṁ
dṛṣṭvā śānandō jātaḥ,

XXIV sa svayaṁ sādhu rviśvāsēna pavitrēṇātmanā ca paripūrṇaḥ san ganōṇiṣṭayā prabhāvāsthām karttuṁ sarvvān upadiṣṭavān tēna prabhōḥ śiṣyā anēkē babhuvuḥ|

XXV śēṣē śaulaṁ mrgayituṁ barnabbāstārṣanagaraṁ prasthitavān| tatra tasyōddēsaṁ prāpya tam āntiyakhiyānagaraṁ ānayat;

XXVI tatastau maṇḍalisthalōkaiḥ sabhām kṛtvā saṁvatsaramēkaṁ yāvad bahulōkān upādiṣatām; tasmin āntiyakhiyanagare śiṣyāḥ prathamāṁ khriṣṭiyanāmnā vikhyātā abhavan|

XXVII tataḥ paraṁ bhaviṣyadvādigane yirūśālama āntiyakhiyanagaraṁ āgatē sati

XXVIII āgābanāmā tēṣāmēka utthāya ātmanaḥ śikṣayā sarvvadēśē durbhikṣaṁ bhaviṣyatīti jñāpitavān; tataḥ klaudiyakaisarasyādhikārē sati tat pratyakṣam abhavat|

XXIX tasmāt śiṣyā ēkaikaśaḥ svasvasāktyanusārātō yihūdīyadēśanivāsinām bhratṛṇām dinayāpanārtham dhanam prēṣayitum niścitya

XXX barnabbāśaulayō rdvārā prācīnalōkānām samīpaṁ tat prēṣitavantah|

XII

I tasmin samayē hērōdrājō maṇḍalyāḥ kiyajjanēbhyō duḥkham dātuṁ prārabhat|

II viśēṣātō yōhanaḥ sōdaraṁ yākūbam karavālāghātēn hatavān|

III tasmād yihūdīyāḥ santuṣṭā abhavan iti vijñāya sa pitaramapi dharttuṁ gatavān|

IV tadā kiṁvaśūnyapūpōtsavasamaya upātiṣṭat; ata utsavē gatē sati lōkānām samakṣam taṁ bahirānēyyāmīti manasi sthīrikṛtya sa taṁ dhārayitvā rakṣnārtham yēśam ēkaikasamghē catvārō janāḥ santi tēśam caturṇām rakṣakasamghānām samīpē taṁ samarpya kārāyām sthāpitavān|

V kintuṁ pitarasya kārāsthitikāraṇāt maṇḍalyā lōkā aviśrāmam iśvarasya samīpē prārthayanta|

VI anantaram hērōdi taṁ bahirānāyitum udyatē sati tasyām rātrau pitarō rakṣakadvayamadyasthānē śṛṅkhaladvayēna baddhvaḥ san nidrita āsīt, dauvārikāśca kārāyāḥ sammukhē tiṣṭhanatō dvāram arakṣiṣuḥ|

VII ētasmin samayē paramēśvarasya dūtē samupasthitē kārā dīptimatī jātā; tataḥ sa dūtaḥ pitarasya kuṣāvāvātām kṛtvā taṁ jāgarayitvā bhāṣitavān tūrṇamuttiṣṭha; tātastasya hastasthaśṛṅkhaladvayaṁ galat patitam|

VIII sa dūtastamavadat, baddhakatīḥ san pādāyōḥ pādukē arpaya; tēna tathā kṛtē sati dūtastam uktavān gātriyavastraṁ gātrē nidhāya mama paścād ēhi|

IX tataḥ pitarastasya paścād vrajana bahiragacchat, kintu dūtēna karmaitat kṛtamīti satyamajñātvā svapnadarśanam jñātavān|

X itthaṁ tau prathamām dvitīyāñca kārām laṅghitvā yēna lauhanir-mmitadvārēna nagaraṁ gamyatē tatsamīpaṁ prāpnutām; tātastasya kavātaṁ svayaṁ muktamabhavat tatastau tatsthānād bahi rbhūtvā mārgaikasya sīmām yāvad gatau; tatō'kasmāt sa dūtaḥ pitarām tyaktavān|

XI tadā sa cētanām prāpya kathitavān nijadūtam prahitya paramēśvarō hērōdō hastād yihūdiyalōkānām sarvvāsāyāśca mām samuddhṛtavān ityaham niścayaṁ jñātavān|

XII sa vivicya mārkānām vikhyātasya yōhanō mātu rmariyamō yasmin gṛhē bahavaḥ sambhūya prārthayanta tannivēśanaṁ gataḥ|

XIII pitarēṇa bahirdvāra āhatē sati rōdānāmā bālikā draṣṭuṁ gatā|

XIV tataḥ pitarasya svaram śrūvā sā harṣayuktā satī dvāraṁ na mōcayitvā pitarō dvārē tiṣṭhatīti vārttām vaktum abhyantaram dhāvitvā gatavati|

XV tē prāvōcan tvamunmattā jātāsi kintu sā muhurmuhuruktavati satyamēvaitat|

XVI tadā tē kathitavantastarhi tasya dūtō bhavēt|

XVII pitarō dvāramāhatavān ētasminnantarē dvāraṁ mōcayitvā pitarāṁ dṛṣṭvā vismayaṁ prāptāḥ|

XVIII tataḥ pitarō niḥśabdaṁ sthātum tān prati hastēna saṅkētaṁ kṛtvā paramēśvarō yēna prakāreṇa taṁ kārayā uddhṛtyānitavān tasya vṛttāntaṁ tānājñāpayat, yūyaṁ gatvā yākubaṁ bhrātṛgaṇaṁca vārttāmētām vadatētyuktā sthānāntaram prasthitavān|

XIX prabhātē sati pitarāḥ kva gata ityatra rakṣakānām madhyē mahān kalahō jātaḥ|

XX hērōd bahu mṛgayitvā tasyōddēśē na prāptē sati rakṣakān samprcchya tēśām prāṇān hantum ādiṣṭavān|

XXI paścāt sa yihūdiyapradēśāt kaisariyānagaraṁ gatvā tatrāvātiṣṭhat|

XXII sōrasidōnadēśayō rlōkēbhyō hērōdi yuyutsau sati tē sarvva ekamantraṇāḥ santastasya samīpa upasthāya lvaśtanāmānaṁ tasya vastragṛhādhiśaṁ sahāyaṁ kṛtvā hērōdā sārddhaṁ sandhiṁ prārthayanta yatastasya rājñō dēśēna tēśām dēśiyānām bharaṇam abhavatṁ

XXIII ataḥ kutracin nirupitadinē hērōd rājakīyaṁ paricchadaṁ paridhāya simhāsanaṁ samupaviśya tān prati kathām uktavān|

XXIV tatō lōkā uccaiḥkāraṁ pratyavadan, ēśa manujaravō na hi, isvarīyaravaḥ|

XXV tadā hērōd isvarasya sammānaṁ nākarōt; tasmāddhētōḥ paramēśvarasya dūtō haṭhāt taṁ prāharat tēnaiva sa kiṭaiḥ kṣiṇaḥ san prāṇān ajahāt| kintviśvarasya kathā dēśaṁ vyāpya prabalābhavat| tataḥ paraṁ barnabbāśaulau yasya karmmaṇō bhāraṁ prāpnuṭām tābhyām tasmīn sampādītē sati mārkānāmna vikhyātō yō yōhan taṁ saṅgīnaṁ kṛtvā yirūśalamnagarāt pratyāgatau|

XIII

I aparaṁca barnabbāḥ, śimōn yaṁ nigrāṁ vadanti, kurīniyalūkiyō hērōdā rājñā saha kṛtavidyābhyāsō minahēm, śaulaścaitē yē kiyantō janā bhaviṣyadvādina upadēṣṭāraścāntiyakhiyānagarasthamaṇḍalyām āsan,

II tē yadōpavāsaṁ kṛtvēsvaram asēvanta tasmīn samayē pavitra ātmā kathitavān ahaṁ yasmin karmmaṇi barnabbāśailau niyuktavān tatkarma karttuṁ tau pṛthak kuruta|

III tatastairupavāsaprārthanayōḥ kṛtayōḥ satōstē tayō rgātrayō rhasṭārpaṇaṁ kṛtvā tau vyaśjan|

IV tataḥ param̄ tau pavitrēṇātmanā prēritau santau silūkiyānagaram upasthāya samudrapathēna kuprōpadvīpam agacchatām|

V tataḥ sālāmīnagaram upasthāya tatra yihūdīyānām bhajanabhavanāni gatvēśvarasya kathām prācārayatām; yōhanapi tatsahacarō bhavat|

VI ittham̄ tē tasyōpadvīpasya sarvvatra bhramantaḥ pāphanagaram upasthitāḥ; tatra suvivēcakēna sarjiyapaulanāmnā taddēśadhipatinā saha bhaviṣyadvādinō vēśadhārī baryīśunāmā yō māyāvī yihūdī āsīt tam̄ sāksāt prāptavataḥ|

VII taddēśadhipa īśvarasya kathām śrōtum vāñchan paulabarnabbau nyamantrayat|

VIII kintvilum̄ yaṁ māyāvinām vadanti sa dēśadhipatiṁ dharmamārgād bahirbhūtam̄ karttum ayatata|

IX tasmāt sōlō'rthāt paulaḥ pavitrēṇātmanā paripūrṇaḥ san tam̄ māyāvinām pratyanyadr̄ṣṭim̄ kṛtvākathayat,

X hē narakin dharmmadvēšin kauṭilyaduṣkarmmaparipūrṇa, tvam̄ kim̄ prabhōḥ satyapathasya viparyyayakaraṇāt kadāpi nā nivarttiṣyasē?

XI adhunā paramēśvarastava samucitām̄ kariṣyati tēna katipayadināni tvam̄ andhaḥ san sūryyamapi na draḥṣyasi| tatksaṇād rātrivad andhakārastasya dr̄ṣṭim̄ ācchādītavān; tasmāt tasya hastām̄ dharttum̄ sa lōkamanvicchan itastatō bhramaṇam̄ kṛtavān|

XII ēnām̄ ghaṭanām̄ dr̄ṣṭvā sa dēśadhipatiḥ prabhūpadēśād vismitya viśvāsam̄ kṛtavān|

XIII tadanantaram̄ paulastatsaṅginau ca pāphanagarāt prōtam̄ cālayitvā pamphuliyādēśasya pargīnagaram agacchan kintu yōhan tayōḥ samīpād ētya yirūśālamam̄ pratyāgacchat|

XIV paścāt tau pargītō yātrām̄ kṛtvā pisidiyādēśasya āntiyakhīyānagaram upasthāya viśrāmavārē bhajanabhavanam̄ praviśya samupāviśatām|

XV vyavasthābhaviṣyadvākyayōḥ paṭhitayōḥ satō rhē bhrātarau lōkān prati yuvayōḥ kācid upadēśakathā yadyasti tarhi tam̄ vadatām̄ tau prati tasya bhajanabhavanasyādhipatayaḥ kathām̄ ētam̄ kathayitvā praiśayan|

XVI ataḥ paula uttiṣṭhan hastēna saṅkētam̄ kurvvan kathitavān hē isrāyēliyamānuṣyā īśvaraparāyaṇāḥ sarvvē lōkā yūyam avadhaddham̄|

XVII etēśāmisrāyēllōkānām̄ īśvarō'smākām̄ pūrvvaparūṣān manōnītān katvā gr̄hitavān tatō misari dēśē pravasanakālē tēśāmunnatim̄ kṛtvā tasmāt svīyābāhubalēna tām̄ bahiḥ kṛtvā samānayat|

XVIII catvāriṁśadvatsarān yāvacca mahāprāntarē tēśām̄ bharaṇam̄ kṛtvā

XIX kināndēśāntarvvarttiṇi saptarājyāni nāsayitvā guṭikāpātēna tēṣu sarvvadēśēṣu tēbhyō'dhikāram̄ dattavān|

XX pañcāśadadhikacatuḥṣatēṣu vatsarēṣu gatēṣu ca śimūyēlbhaviṣyadvādīparyyantām̄ tēśāmunpari vicārayitṛṇ niyuktavān|

XXI taiśca rājñi prārthitē, īśvarō binyāmīnō vaṁśajātasya kīśaḥ putram̄ śaulam̄ catvāriṁśadvatsaraparyyantām̄ tēśāmunpari rājānam̄ kṛtavān|

XXII paścāt tam̄ padacyutam̄ kṛtvā yō madīṣṭakriyāḥ sarvvāḥ kariṣyati tādr̄ṣām̄ mama manōbhimatam̄ ēkam̄ janām̄ yīśayaḥ putram̄ dāyūdam̄ prāptavān idam̄ pramāṇam̄ yasmin dāyūdi sa dattavān tam̄ dāyūdam̄ tēśāmunpari rājatvam̄ karttum utpāditavāna|

XXIII tasya svapratīśrutasya vākyasyānūsārēṇa isrāyēllōkānām nimit-
taṁ tēṣāṁ manuṣyaṇām vaṁśād īśvara ēkaṁ yīśuṁ (trātāram)
udapādayat|

XXIV tasya prakāśanāt pūrvvaṁ yōhan isrāyēllōkānām sannidhau
manaḥparāvarttanarūpaṁ majjanaṁ prācārayat|

XXV yasya ca karmmaṇō bhāraṁ praptavān yōhan taṁ niṣpādayan
ētāṁ kathāṁ kathitavān, yūyaṁ mām kaṁ janāṁ jānītha? aham
abhīṣiktatrātā nahi, kintu paśyata yasya pādayōḥ pādukayō rbandhanē
mōcayitumapi yōgyō na bhavāmi tādr̥śa ēkō janō mama paścād up-
atiṣṭhati|

XXVI hē ibrahīmō vaṁśajātā bhrātārō hē īśvarabhītāḥ sarvvalōkā
yuṣmān prati paritrāṇasya kathaiṣā prērītā|

XXVII yirūśālamnivāsinastēṣāṁ adhipatayaśca tasya yīśōḥ paricayaṁ
na prāpya prativīśramavāraṁ paṭhyamānānām bhaviṣyadvādikathānām
abhīprāyaṁ abuddhvā ca tasya vadhēna tāḥ kathāḥ saphalā akurvan|

XXVIII prāpahananasya kamapi hētum aprāpyāpi pilātasya nikaṭē tasya
vadhaṁ prārthayanta|

XXIX tasmin yāḥ kathā likhitāḥ santi tadanūsārēṇa karmma sampādyā
taṁ kruśād avatāryya śmaśānē śāyitavantaḥ|

XXX kintvīśvaraḥ śmaśānāt tamudasthāpayat,

XXXI punaśca gālilapradēśād yirūśālanagaram tēna sārddhaṁ yē
lōkā āgacchan sa bahudināni tēbhyō darśanaṁ dattavān, atasta idānīm
lōkān prati tasya sākṣiṇaḥ santi|

XXXII asmākaṁ pūrvvapuruṣāṇām samakṣam īśvarō yasmin
pratiñātavān yathā, tvam hē putrōsi cādyā tvām samutthāpitavānaham|

XXXIII idaṁ yadvacanaṁ dvitīyagītē likhitamāstē tad yīśorutthānēna
tēṣāṁ santānā yē vyaṁ asmākaṁ sannidhau tēna pratyakṣi kṛtaṁ,
yuṣmān imaṁ susaṁvādaṁ jñāpayāmi|

XXXIV paramēśvarēṇa śmaśānād utthāpitaṁ tadīyaṁ śarīraṁ kadāpi na
kṣēṣyatē, ētasmin sa svayaṁ kathitavān yathā dāyūdaṁ prati pratiñātō
yō varastamahaṁ tubhyaṁ dāsyāmi|

XXXV ētadanyasmin gītē'pi kathitavān| svakīyaṁ puṇyavantaṁ tvam
kṣayitūṁ na ca dāsyasi|

XXXVI dāyūdā īśvarābhimatasēvāyai nijāyūṣi vyayitē sati sa
mahānidrām prāpya nijaiḥ pūrvvapuruṣaiḥ saha militaḥ san akṣiyata;

XXXVII kintu yamīśvaraḥ śmaśānād udasthāpayat sa nākṣiyata|

XXXVIII atō hē bhrātaraḥ, anēna janēna pāpamōcanaṁ bhavātīti yuṣmān
prati pracāritam āstē|

XXXIX phalatō mūsavyavasthaya yūyaṁ yēbhyō dōṣēbhyō muktā bhav-
itum na śakṣyatha tēbhyāḥ sarvavadōṣēbhya ētasmin janē viśvāsinaḥ
sarvā muktā bhaviṣyantīti yuṣmābhi rjñāyatām|

XL aparāṅca| avajñākāriṇō lōkāścaḥsurunmīlya paśyata|
tathaiśambhavaṁ jñātvā syāta yūyaṁ vilajjitāḥ| yatō yuṣmāsu
tiṣṭhatsu kariṣyē karmma tādr̥śaṁ| yēnaiva tasya vṛttāntē yuṣmābhyāṁ
kathitē'pi hi| yūyaṁ na tantu vṛttāntāṁ pratyēṣyatha kadācana||

XLI yēyaṁ kathā bhaviṣyadvādinām granthēsu likhitāstē sāvadhānā
bhavata sa kathā yathā yuṣmān prati na ghaṭatē|

XLII yihūdīyabhajanabhavanān nirgatayōstayō rbhinnadēśiyai rvakṣyamānā prārthanā kṛtā, āgāmini viśrāmavārē'pi kathēyam asmān prati pracāritā bhavatviti|

XLIII sabhāyā bhaṅgē sati bahavō yihūdīyalōkā yihūdīyamatagrāhiṇō bhaktalōkāśca barnabbāpaulayōḥ paścād āgacchan, tēna tau taiḥ saha nānakathāḥ kathayitvėsvarānugrahāśrayē sthātum tān prāvarttayatām|

XLIV paraviśrāmavārē nagarasya prāyēṇa sarvvē lākā īśvariyaṁ kathām śrōtum militāḥ,

XLV kintu yihūdīyalōkā janānivaham vilōkya īrṣyayā paripūrṇāḥ santō viparītakathākathanēnēsvaranindayā ca paulēnōktām kathām khaṇḍayitum cēṣṭitavantāḥ|

XLVI tataḥ pauḥlabarnabbāvākṣōbhau kathitavantau prathamam yuṣmākam sannidhāviśvariyaḥ kathāyāḥ pracāraṇam ucitamāsīt kintum tadagrāhyatvakaṛaṇēna yūyam svān anantāyūṣō'yōgyān darśayatha, ētatkāraṇād vayam anyadēśiyalōkānām samīpaṁ gacchāmaḥ|

XLVII prabhurasmān ittham ādiṣṭavān yathā, yāvacca jagataḥ sīmām lōkānām trāṇakāraṇāt| mayānyadēśamadyē tvam sthāpitō bhūḥ pradīpavat||

XLVIII tadā kathāmīdṛṣīm śrutvā bhinnadēśiyā ahlādītāḥ santaḥ prabhōḥ kathām dhanyām dhanyām avadan, yāvanto lōkāśca paramāyuh prāptinimittam nirūpitā āsan tēḥ vyaśvasan|

XLIX ittham prabhōḥ kathā sarvvēdēśam vyāpnōt|

L kintu yihūdīyā nagarasya pradhānapuruṣān sammānyāḥ kathipayā bhaktā yōṣitaśca kupravṛttīm grāhayitvā paulabarnabbau tāḍayitvā tasmāt pradēśād dūrīkṛtavantaḥ|

LI ataḥ kāraṇāt tau nijapadadhūlistēśām prātikūlyēna pātayitvēḥkaniyam nagaram gatau|

LII tataḥ śiṣyagaṇa ānandēna pavitrēṇātmanā ca paripūrṇōbhavat|

XIV

I tau dvau janau yugapad ikaniyanagarasthayihūdīyānām bhajanabhavanam gatvā yathā bahavō yihūdīyā anyadēśiyalōkāśca vyaśvasan tādṛṣīm kathām kathitavantau|

II kintu viśvāsahinā yihūdīyā anyadēśiyalōkān kupravṛttīm grāhayitvā bhrātṛgaṇam prati tēśām vairam janitavantāḥ|

III ataḥ svānugrahakathāyāḥ pramāṇam datvā tayō rhastai rbahulakṣaṇam adbhutakarmma ca prakāśayad yaḥ prabhustasya kathā akṣōbhēna pracāryya tau tatra bahudināni samavātiṣṭhētām|

IV kintu kiyantō lōkā yihūdīyānām sapakṣāḥ kiyantō lōkāḥ prērītānām sapakṣā jātāḥ, atō nāgarikajanānivahamadyē bhinnavākyatvam abhavat|

V anyadēśiyā yihūdīyāstēśām adhipatayaśca daurātmyam kutvā tau prastarairāhantum udyatāḥ|

VI tau tadvarttam prāpya palāyitvā lukāyaniyadēśasyāntarvarttilustrādarbbō

VII tatsamīpasthadēśaṇca gatvā tatra susamvadam pracārayatām|

VIII tatrōbhayapādayōścalanaśaktihīnō janmārabhya khañjaḥ kadāpi gamanam nākārōt ētādṛśa ēkō mānuṣō lustrānagara upaviśya paulasya kathām śrutavān|

IX ētasmin samayē paulastamprati dṛṣṭīm kṛtvā tasya svāsthyē viśvāsam viditvā prōccaiḥ kathitavān

X padbhyāmuttīṣṭhan ṛju rbhava| tataḥ sa ullamphañ kṛtvā gamanāgamanē kutavān|

XI tadā lōkaḥ paulasya tat kāryyañ vilōkya lukāyanīyabhāṣayā prōccaiḥ kathāmētām kathitavantāḥ, dēvā manuṣyarūpañ dhṛtvāsmākañ samīpam avārōhan|

XII tē barṇabbām yūpitarā avadan paulāśca mukhyō vaktā tasmāt tañ markuriyā avadan|

XIII tasya nagarasya sammukhē sthāpitasya yūpitaravigrahasya yājakō vṛṣān puṣpamālāśca dvārasamīpam āniya lōkaiḥ sarddhañ tāvuddīśya samutsṛjya dātum udyataḥ|

XIV tadvārttām śrutvā barṇabbāpaulau svīyavastrāṇi chitvā lōkānām madhyañ vēgēna praviśya prōccaiḥ kathitavantau,

XV hē mahēcchāḥ kuta ētādṛśaṃ karmma kurutha? āvāmapi yuṣmādṛśau sukhaduḥkhabhōginau manuṣyau, yuyam ētāḥ sarvā vṛthākālpanāḥ parityajya yathā gagaṇavasundharājalanidhīnām tanmadhyasthānām sarvvēśāñca sraṣṭāramamaram īśvaraṃ prati parāvarttadhvē tadartham āvām yuṣmākañ sannidhau susamvādañ pracārayāvāḥ|

XVI sa īśvaraḥ pūrvvakālē sarvvadēśiyalōkān svasvamārgē calitumanu- matīm dattavān,

XVII tathāpi ākāśāt tōyavarṣaṇēna nānāprakāraśasyōtpatyā ca yuṣmākañ hitaiṣi san bhakṣyairānanadēna ca yuṣmākañ antaḥkaraṇāni tarpayan tāni dānāni nijasākṣisvarūpāni sthapitavān|

XVIII kintu tādṛśyām kathāyām kathitāyāmapi tayōḥ samīpa utsarjanāt lōkanivahañ prāyēṇa nivarttayitum nāśaknutām|

XIX āntiyakhiyā-ikaniyanagarābhyām katipayayihūdiyalōkā āgatya lōkān pravarttayanta tasmāt tai paulāñ prastairāghnan tēna sa mṛta iti vijñāya nagarasya bahistam ākṛṣya nitavantāḥ|

XX kintu śiṣyagaṇē tasya caturdiśi tiṣṭhati sati sa svayam ut- thāya punarapi nagaramadhyam praviśat tatpare'hani barṇabbāśahitō darbbīnagarañ gatavān|

XXI tatra susamvādañ pracāryya bahulōkān śiṣyān kṛtvā tau lustrām ikaniyam āntiyakhiyāñca parāvṛtya gatau|

XXII bahuduḥkhāni bhuktvāpīśvararājyañ pravēṣṭavyam iti kāraṇād dharmmamārgē sthātum vinayam kṛtvā śiṣyagaṇasya manaḥsthairiyam akurutām|

XXIII maṇḍalinām prācinavargān niyujya prārthanōpavāsau kṛtvā yat- prabhau tē vyaśvasan tasya hastē tān samarpya

XXIV pisidiyamadhyēna pāmphuliyādēśam gatavantau|

XXV paścāt pargānagarañ gatvā susamvādañ pracāryya attāliyanagarañ prasthitavantau|

XXVI tasmāt samudrapathēna gatvā tābhyām yat karmma sampannañ tatkarṇma sādhayitum yannagarē dayālōriśvarasya hastē samarpitau jātau tad āntiyakhiyānagarañ gatavantā|

XXVII tatrōpasthāya tannagarasthamaṇḍalīm samgrhya svābhyāma īśvarō yadyat karmmakarōt tathā yēna prakāreṇa bhinnadēśiyalōkān

prati viśvāsarūpadvāram amōcayad ētān sarvvavṛttāntān tān jñāpitavantau|

XXVIII tatastau śiryyaiḥ sārddham tatra bahudināni nyavasatām|

XV

I yihūdādēśāt kiyantō janā āgatya bhrātṛgaṇamitthaṁ śikṣitavantō mūsāvyaavasthayā yadi yuṣmākaṁ tvakchēdō na bhavati tarhi yūyaṁ paritrāṇaṁ prāptuṁ na śakṣyatha|

II paulabarnabbau taiḥ saha bahūn vicārān vivādāmśca kṛtavantau, tatō maṇḍaliyanōkā ētasyāḥ kathāyāstattvaṁ jñātuṁ yirūśālamnagarasthān prēritān prācīnāmśca prati paulabarnabbāprabhṛtīn katipayajanān prēsayituṁ niścayaṁ kṛtavantaḥ|

III tē maṇḍalyā prēritāḥ santaḥ phainikīśōmirōndēśābhyām gatvā bhinnadēśiyanām manaḥparivarttanasya vārttayā bhrātṛṇām paramāhlādam ajanayan|

IV yirūśālamyupasthāya prēritagaṇēna lōkaprācīnagaṇēna samājēna ca samupagrḥitāḥ santaḥ svairīśvarō yāni karmmaṇi kṛtavān tēśām sarvvavṛttāntān tēśām samakṣam akathayan|

V kintu viśvāsinaḥ kiyantaḥ phirūśimatagrahiṇō lōkā utthāya kathāmētām kathitavantō bhinnadēśiyanām tvakchēdaṁ karttuṁ mūsāvyaavasthām pālayituṅca samādēṣṭavyam|

VI tataḥ prēritā lōkaprācīnāśca tasya vivēcanām karttuṁ sabhāyām sthitavantaḥ|

VII bahuvicārēṣu jātaṣu pitara utthāya kathitavān, hē bhrātarō yathā bhinnadēśialōkā mama mukhāt susaṁvādaṁ śrutvā viśvasanti tadarthaṁ bahudināt pūrvvam īśvarōsmākaṁ madhyē māṁ vṛtvā niyuktavān|

VIII antaryyāmīśvarō yathāsmabhyām tathā bhinnadēśiyēbhyāḥ pavitramātmānaṁ pradāya viśvāsēna tēśām antaḥkaraṇāni pavitrāni kṛtvā

IX tēśām asmākaṅca madhyē kimapi viśēśām na sthāpayitvā tānadhi svayaṁ pramāṇaṁ dattavān iti yūyaṁ jānītha|

X ataēvāsmākaṁ pūrvvapuruṣā vayaṅca svayaṁ yadyugasya bhāraṁ sōdhuṁ na śaktāḥ samprati taṁ śiṣyagaṇasya skandhēṣu nyasituṁ kuta īśvarasya parīkṣām kariṣyatha?

XI prabhō ryīśukhrīṣṭasyānugrahēna tē yathā vayamapi tathā paritrāṇaṁ prāptum āśām kurmmaḥ|

XII anantaram barnabbāpaulābhyām īśvarō bhinnadēśiyanām madhyē yadyad āścaryyam adbhutaṅca karmma kṛtavān tadvṛttāntān tau svamukhābhyām avarṇayatām sabhāsthāḥ sarvvē nīravāḥ santaḥ śrutavantaḥ|

XIII tayōḥ kathāyām samāptāyām satyām yākūb kathayitum ārabdhavān

XIV hē bhrātarō mama kathāyām manō nidhatta| īśvaraḥ svaṅmārthaṁ bhinnadēśialōkānām madhyād ēkaṁ lōkasaṅghaṁ grahītuṁ matiṁ kṛtvā yēna prakāreṇa prathamaṁ tān prati kṛpāvalēkanaṁ kṛtavān taṁ śimōn varṇitavān|

XV bhaviṣyadvādibhiruktāni yāni vākyāni taiḥ sārddham ētasyaikyaṁ bhavati yathā likhitamastē|

XVI sarvvēśām karmmaṇām yastu sādhaḥ paramēśvaraḥ| sa ēvēdam vadēdvākyam śeśāḥ sakalamānavāḥ| bhinnadēśiyalōkāśca yāvanto mama nāmataḥ| bhavanti hi suvikhyātāste yathā paramēśituḥ|

XVII tatvaṁ samyak samīhantē tannimittamaḥ kila| parāvṛtya samāgatya dāyūdaḥ patitaṁ punaḥ| dūśyamutthāpayiśyāmi tadīyam sarvvavastu ca| patitaṁ punaruthāpya sajjayiśyāmi sarvvathā||

XVIII ā prathamād īśvaraḥ svīyāni sarvvakarmmaṇi jānāti|

XIX ataēva mama nivēdanamidaṁ bhinnadēśiyalōkānām madhyē yē janā īśvaraṁ prati parāvarttanta tēśamupari anyam kamapi bhāraṁ na nyasya

XX dēvatāprasādāsucibhakṣyam vyabhicārakarmma kaṅṭhasampīdanamāritapraṇībhakṣyam raktabhakṣyañca ētāni parīyaktum likhāmaḥ|

XXI yataḥ pūrvvakālatō mūsavyavasthāpracāriṇō lōkā nagarē nagarē santi prativiśrāmavārañca bhajanabhavanē tasyāḥ pāthō bhavati|

XXII tataḥ paraṁ prēritagaṇō lōkaprācīnagaṇaḥ sarvvā maṇḍalī ca svēśām madhyē barśabbā nāmna vikhyatō manōnītau kṛtvā paula-barṇabbābhyām sārddham āntiyakhiyānagaraṁ prati prēṣaṇam ucitaṁ buddhvā tābhyām patraṁ praīśayan|

XXIII tasmin patrē likhitamīmda, āntiyakhiyā-suriyā-kilikiyādēśasthabhinnadēśiyabhrātṛgaṇāya prēritagaṇasya lōkaprācīnagaṇasya bhrātṛgaṇasya ca namaskāraḥ|

XXIV viśēśatō'smākam ājñām aprāpyāpi kiyantō janā asmākam madhyād gatvā tvakhēdō mūsavyavasthā ca pālayitavyāvīti yuśmān śikṣayitvā yuśmākam manasāmasthairryam kṛtvā yuśmān sasandēhān akurvvan ētām kathām vayam aśṛnma|

XXV tatkāraṇād vayam ēkamantraṇaḥ santaḥ sabhāyām sthitvā prabhō riyīśukhrīṣṭasya nāmanimittam mṛtyumukhagatābhyāsmākam

XXVI priyabarnabbāpaulābhyām sārddham manōnītalōkānām kēśāñcid yuśmākam sannidhau prēṣaṇam ucitaṁ buddhavantaḥ|

XXVII atō yihūdāsīlau yuśmān prati prēṣitavantaḥ, ētayō rmukhābhyām sarvvām kathām jñāsyatha|

XXVIII dēvatāprasādabhakṣyam raktabhakṣyam galapīdanamāritapraṇībhakṣyam vyabhicārakarmma cēmāni sarvvāni yuśmābhīstyājyāni; ētatprayōjanīyājñāvyatirēkēna yuśmākam upari bhāramanyam na nyasitum pavitrasyātmanō'smākañca ucitajñānam abhavat|

XXIX ataēva tēbhyāḥ sarvvēbhyāḥ svēśu rakṣitēśu yūyam bhadram karmma kariśyatha| yuśmākam maṅgalaṁ bhūyāt|

XXX tē viśṣṭāḥ santa āntiyakhiyānagara upasthāya lōkanivahaṁ samgrhya patraṁ adadan|

XXXI tatastē tatpatraṁ paṭhitvā sāntvanām prāpya sānandā bhavan|

XXXII yihūdāsīlau ca svayam pracāraḥ bhūtvā bhrātṛgaṇam nānōpadiśya tān susthīraṁ akurutām|

XXXIII itthaṁ tau tatra taiḥ sākam katipayadināni yāpayitvā paścāt prēritānām samīpē pratyāgamanārthaṁ tēśām sannidhēḥ kalyāṇēna viśṣṭāvabhavataḥ|

XXXIV kintu silastatra sthātum vāñchitavān|

XXXV aparaṁ paulabaraṇabbau bahavaḥ śiṣyāśca lōkān upadiśya prabhōḥ susaṁvādaṁ pracārayanta āntiyakhīyāyāṁ kālaṁ yāpitavantaḥ|

XXXVI katipayadinēṣu gatēṣu paulō bāraṇabbām avadat āgacchāvām yeṣu nagarēṣvīśvarasya susaṁvādaṁ pracāritavantaḥ tāni sarvvanagarāṇi punarगतवā bhrātaraḥ kīdrśāḥ santīti draṣṭuṁ tān sāksāt kurvvaḥ|

XXXVII tēna mārkaṇmā vikhyātaṁ yōhanaṁ saṅginaṁ karttuṁ bāraṇabbā matimakarōt,

XXXVIII kintu sa pūrvvaṁ tābhyāṁ saha kāryyārthaṁ na gatvā pāmphūliyādēṣe tau tyaktavān tatkāraṇāt paulastaṁ saṅginaṁ karttum anucitaṁ jñātavān|

XXXIX itthaṁ tayōratīśayavirōdhasyōpasthitatvāt tau parasparaṁ pṛthagabhavataṁ tatō bāraṇabbā mākaṁ gṛhītvā pōtēna kuprōpadvipaṁ gatavān;

XL kintu paulaḥ silaṁ maṇōnītaṁ kṛtvā bhrātṛbhirīśvarānugrahe samarpitaḥ san prasthāya

XLI suriyākilikiyādēśābhyāṁ maṇḍalīḥ sthīrikurvan agacchat|

XVI

I paulō darbbilustrānagarayōrupasthitōbhavat tatra tīmathiyānāmā śiṣya ēka āsit; sa viśvasinyā yihūdiyāyā yōṣitō garbbhajātaḥ kintu tasya pitānyādēśīyalōkaḥ|

II sa janō lustrā-ikaniyanagarasthānām bhrātṛṇām samīpēpi sukhyātīmān āsit|

III paulastaṁ svasaṅginaṁ karttuṁ matiṁ kṛtvā taṁ gṛhītvā tad-dēśanivāsinām yihūdiyānām anurōdhāt tasya tvakchēdaṁ kṛtavān yatas-tasya pitā bhinnadēśīyalōka itī sarvvairajñāyata|

IV tataḥ paraṁ tē nagarē nagarē bhramitvā yirūsālamasthaiḥ prēritai rīōkaprācīnaiśca nīrūpitaṁ yad vyavasthāpatraṁ tadanusārēṇācaritūṁ lōkēbhyastad dattavantaḥ|

V tēnaiva sarvvē dharmmasamājāḥ khriṣṭadharmmē susthīrāḥ santaḥ pratidināṁ varddhitā abhavan|

VI tēṣu phrugiyāgālītyādēśamadhyēna gatēṣu satsu pavitra ātmā tān āśīyādēṣe kathāṁ prakāśayitūṁ pratiśiddhavān|

VII tathā musiyādēśa upasthāya bithuniyāṁ gantuṁ tairudyōgē kṛtē ātmā tān nānvamanyata|

VIII tasmāt tē musiyādēśaṁ parityajya trōyānagaraṁ gatvā samu-pasthitāḥ|

IX rātrau paulaḥ svapnē dr̥ṣṭavān ēkō mākidaniyalōkastīṣṭhan vinayaṁ kṛtvā tasmai kathayati, mākidaniyādēśam āgatyāsmān upakurvīti|

X tasyētthaṁ svapnadarśanāt prabhustaddēśīyalōkān prati susaṁvādaṁ pracārayitum asmān āhūyatīti niścītaṁ buddhvā vayaṁ tūrṇaṁ mākidaniyādēśaṁ gantum udyōgam akurmma|

XI tataḥ paraṁ vayaṁ trōyānagarād prasthāya r̥jumar̥gēṇa sāmāthraḥkiyōpadvipēna gatvā parē'hani niyāpalinagara upasthitāḥ|

XII tasmād gatvā mākidaniyāntarvartti rōmīyavasatīsthānaṁ yat philipīnāmapradhānanagaraṁ tatrōpasthāya katipayadināni tatra sthī-tavantaḥ|

XIII viśrāmavārē nagarād bahi rgaṭvā nadītaṭē yatra prārthanācāra āsit tatrōpaviśya samāgatā nārīḥ prati kathāṃ prācārayāma|

XIV tataḥ thuyātīranagarīyā dhūṣarāmbaravikrāyīṇī ludyānāmikā yā īśvarasēvikā yōsit śrōtrīṇāṃ madhya āsit tayā paulōktavākyāni yad gṛhyantē tadarthaṃ prabhustasyā manōdvāraṃ muktavān|

XV ataḥ sā yōsit saparivārā majjitā satī vinayaṃ kṛtvā kathitavati, yuśmākāṃ vicārād yadi prabhau viśvāsinī jātāhaṃ tarhi mama gṛham āgatya tiṣṭhata| itthaṃ sā yatnēnāsmān asthāpayat|

XVI yasyā gaṇanayā tadadhipatīnāṃ bahudhanōpārjanaṃ jātaṃ tādrśī gaṇakabhūtagrastā kācana dāsi prārthanāsthānagamanakāla āgatyāsmān sāksāt kṛtavati|

XVII sāmākāṃ paulasya ca paścād ētya prōccaiḥ kathāmimāṃ kathitavati, manuśyā ētē sarvvōparisthasyēśvarasya sēvakāḥ santō'smān prati paritrāṇasya mārgaṃ prakāśayanti|

XVIII sā kanyā bahudināni tādrśam akarōt tasmāt paulō duḥkhitāḥ san mukhaṃ parāvartya taṃ bhūtamavadad, ahaṃ yīśukhrīṣṭasya nāmnā tvāmājñāpayāmi tvamasyā bahirgaccha; tēnaiva tatkṣaṇāt sa bhūtastasyā bahirgataḥ|

XIX tataḥ svēṣāṃ lābhasya pratyāśā viphalā jātēti vilōkyā tasyāḥ prabhavaḥ paulaṃ silaṅca dhṛtvākṛṣya vicārasthānē'dhipatīnāṃ samīpam ānayan|

XX tataḥ śāsakānāṃ nikaṭaṃ nītvā rōmilōkā vayan asmākāṃ yad vyavaharaṇaṃ grahītum ācarituṅca niśiddhaṃ,

XXI imē yihūdīyalōkāḥ santōpi tadēva śīkṣayitvā nagarē'smākam atīva kalahaṃ kurvvanti,

XXII iti kathitē sati lōkanivahastayōḥ prātikūlyēnōdatiṣṭhat tathā śāsakāstayō rvastrāṇi chitvā vētrāghātaṃ karttum ājñāpayan|

XXIII aparaṃ tē tau bahu prahāryya tvamētau kāraṃ nītvā sāvadhānaṃ rakṣayēti kārārakṣakam ādiśan|

XXIV itthaṃ ājñāṃ prāpya sa tāvabhyanantarasthakārāṃ nītvā pādēṣu pādapāśībhi rbaddhvā sthāpitāvān|

XXV atha niśithasamayē paulasīlāviśvaramuddīśya prāthanāṃ gānaṅca kṛtavantau, kārāsthitā lōkāśca tadaśṅṅvan

XXVI tadākasmāt mahān bhūmikampō bhavat tēna bhittimūlēna saha kārā kampitābhūt tatkṣaṇāt sarvvāni dvārāṇi muktāni jātāni sarvvēṣāṃ bandhanāni ca muktāni|

XXVII ataēva kārārakṣakō nidrātō jāgaritvā kārayā dvārāṇi muktāni dṛṣṭvā bandilōkāḥ palāyitā ityanumāya kōṣāt khaṅgam bahiḥ kṛtvātmaghātaṃ karttum udyataḥ|

XXVIII kintu paulaḥ prōccaistamāhūya kathitāvān paśya vayaṃ sarvvē'trāsmahē, tvaṃ nijaprāṇahīmsāṃ makārṣiḥ|

XXIX tadā pradīpam ānētum uktvā sa kampamānaḥ san ullampyābhyantaram āgatya paulasīlayōḥ pādēṣu patitavān|

XXX paścāt sa tau bahirāniya pṛṣṭavān hē mahēcchau paritrāṇaṃ prāptūṃ mayā kim karttavayāṃ?

XXXI paścāt tau svagrāhamānīya tayōḥ sammukhē khādyadravyāni sthāpitāvān tathā sa svayaṃ tadyāḥ sarvvē parivārāścēsvarē viśvasantaḥ sānanditā abhavan|

XXXII tasmai tasya gṛhasthitasarvvalōkēbhyaśca prabhōḥ kathām kathitavantau|

XXXIII tathā rātrēstasminnēva daṇḍē sa tau gṛhītvā tayōḥ prahārānām kṣatāni prakṣālitavān tataḥ sa svayaṁ tasya sarvvē parijanaśca majjita abhavan|

XXXIV paścāt tau svagr̥hamānīya tayōḥ sammukhē khādyadravyāṇi sthāpitavān tathā sa svayaṁ tadyāḥ sarvvē parivarāścēsvare vīśvasantaḥ sānanditā abhavan|

XXXV dina upasthitē tau lōkau mōcayēti kathām kathayitum śasakāḥ padātiganam prēṣitavantaḥ|

XXXVI tataḥ kārārakṣakaḥ paulāya tām vārttām kathitavān yuvām tyājayitum śasakā lōkāna prēṣitavanta idānīm yuvām bahi rbhūtvā kuśalēna pratiṣṭhētām|

XXXVII kintu pulastān avadat rōmilōkayōrāvayōḥ kamapi dōṣam na niścitya sarvvēśām samakṣam āvām kaśayā tādayitvā kārāyām bad-dhavanta idānīm kimāvām guptaṁ vistrakṣyanti? tanna bhaviṣyati, svayamāgatyaāvām bahiḥ kṛtvā nayantu|

XXXVIII tadā padātibhiḥ śasakēbhya ētadvārttāyām kathitāyām tau rōmilōkāviti kathām śrutvā tē bhītāḥ

XXXIX santastayōḥ sannidhimāgatya vinayam akurvan aparaṁ bahiḥ kṛtvā nagarāt prasthātum prārthitavantaḥ|

XL tatastau kārāyā nirgatya ludiyāyā gṛham gatavantau tatra bhrātṛganam sāksātḥkṛtya tām sātṅvayitvā tasmāt sthānāt prasthitau|

XVII

I paulasilau āmphipalyāpallōniyanagarābhyām gatvā yatra yihūdīyanām bhajanabhavanamēkam āstē tatra thiṣalanīkinagara upasthitau|

II tadā paulaḥ svācārānusārēṇa tēśām samīpaṁ gatvā viśrāmavāratrayē taiḥ sārddham dharmmapustakīyakathāyā vicāram kṛtavān|

III phalataḥ khriṣṭēna duḥkhabhōgaḥ karttavayaḥ śmaśānadutthānañca karttavayān yuṣmākaṁ sannidhau yasya yīśōḥ prastāvaṁ karōmi sa īśvarēṇābhiṣiktaḥ sa ētāḥ kathāḥ prakāśya pramaṇam datvā sthīrikṛtavān|

IV tasmāt tēśām katipayajanā anyadēśīyā bahavō bhaktalōkā bahyaḥ pradhānanāryyaśca vīśvasya paulasilayōḥ paścādgāminō jātāḥ|

V kintu vīśvasahinā yihūdīyalōkā īrṣyayā paripūrṇaḥ santō haṭaṭsya katinayalampāṭalōkān saṅginaḥ kṛtvā janatayā nagaramadhyē mahākalaḥam kṛtvā yāsōnō gṛham ākrāmya prērītān dhṛtvā lōkanivahasya samīpam ānētum cēṣṭitavantaḥ|

VI tēśāmmuddēśam aprāpya ca yāsōnam katipayān bhrātṛmśca dhṛtvā nagarādhipatīnām nikaṭamānīya prōccaiḥ kathitavantō yē manuṣyā jagadudvāṭitavantastē trāpyupasthitāḥ santi,

VII ēśa yāsōn ātithyam kṛtvā tām gṛhītavān| yīsunāmaka ēkō rājastīti kathayantastē kaisarasyājñāviruddham karma kurvvati|

VIII tēśām kathānimām śrutvā lōkanivahō nagarādhipatayaśca samudvignā abhavan|

IX tadā yāsōnastadanyēśāñca dhanadaṇḍam gṛhītvā tām parityaktavantaḥ|

X tataḥ param bhrātṛgaṇo rajanyām paulasilau śīghram birayānagaram prēsitavān tau tatrōpasthāya yihūdiyānām bhajanabhavanam gatavan-tau |

XI tatrasthā lōkāḥ thiśalanīkīsthālōkēbhyō mahātmāna āsan yata ittham bhavati na vēti jñātum dinē dinē dharmmagranthasyālōcanām kṛtvā svairam kathām agḥlan |

XII tasmād anēkē yihūdiyā anyadēśiyānām mānyā striyaḥ puruṣāścānēkē vyaśvasan |

XIII kintu birayānagarē paulēnēśvariṃyā kathā pracāryyata iti thiśalanīkīsthā yihūdiyā jñātvā tatsthānamapyāgatya lōkānām kupravṛttim ajanayan |

XIV ataēva tasmāt sthānāt samudrēṇa yāntīti darśayitvā bhrātaraḥ kṣipram paulam prāhiṇvan kintu silatimathiyau tatra sthitavantau |

XV tataḥ param paulasya mārgadarśakāstam āthīnīnagara upasthāpayan pascād yuvām tūrṇam ētat sthānam āgamiṣyathaḥ silatimathiyau pratimām ājñām prāpya tē pratyāgatāḥ |

XVI paula āthīnīnagarē tāvapēksya tiṣṭhan tannagaram pratimābhiḥ pipūrṇam dṛṣṭvā santaptahṛdayō bhavat |

XVII tataḥ sa bhajanabhavanē yān yihūdiyān bhaktalōkāmsca haṭṭē ca yān apaśyat taiḥ saha pratidinam vicāritavan |

XVIII kintvipikūrīyamatagrahiṇaḥ stōyikiyamatagrāhiṇasca kiyantō janāstēna sārddham vyavadanta | tatra kēcid akathayan ēṣa vācālaḥ kiṃ vaktum icchati? aparē kēcid ēṣa janaḥ kēśāñcid vidēśiyadēvānām pracāraka ityanumīyatē yataḥ sa yīśum utthitiñca pracārayat |

XIX tē tam arēyapāganāma vicārasthānam āñīya prāvōcan idam yan-navinām mataṃ tvam pracīkaśa idam kidṛśam ētad asmān śrāvaya;

XX yāmimām asambhavakathām asmākam karṇagōcarīkṛtvān asyā bhāvārthaḥ ka iti vyaṃ jñātum icchāmaḥ |

XXI tadāthīnīnivāsinastannagarapravāsīnasca kēvalam kasyāscana navīnakathāyāḥ śravaṇēna pracāraṇēna ca kālam ayāpayan |

XXII paulō'rēyapāgasya madhyē tiṣṭhan ētām kathām pracāritavān, hē āthīnīyalōkā yūyam sarvvathā dēvapūjāyām āsaktā ityaha pratyakṣam paśyāmi |

XXIII yataḥ paryāṭanakālē yuṣmākam pūjanīyāni paśyan 'avijñātēśvarāya' ētallipyuktām yajñavēdimēkām dṛṣṭavān; atō na viditvā yaṃ pūjayadhvē tasyaiva tatvam yuṣmān prati pracārayāmi |

XXIV jagatō jagatsthānām sarvvavastūnāñca sraṣṭā ya īśvaraḥ sa svar-gaṛṭhivyōrēkādhīpatīḥ san karanirmmitamandirēsu na nivasati;

XXV sa ēva sarvvēbhyō jīvanam prāṇan sarvvasāmagriśca pradadāti; ataēva sa kasyāscit sāmagrā abhāvahētō rmanuṣyānām hastaiḥ sēvitō bhavatīti na |

XXVI sa bhūmaṇḍalē nivāsārtham ēkasmāt sōñitāt sarvvān manuṣyān srṣṭvā tēśam pūrvvanirūpitasamayam vasatisīmāñca niracinōt;

XXVII tasmāt lōkaiḥ kēnāpi prakāreṇa mṛgayitvā paramēśvarasya tatvam prāptum tasya gavēṣaṇam karaṇīyam |

XXVIII kintu sō'smākam kasmāccidapi dūrē tiṣṭhatīti nahi, vyaṃ tēna niśvasanapraśvasanagamanāgamapranādhāraṇāni kurmmaḥ, puṇasca yuṣmākamēva katipayāḥ kavayaḥ kathayanti 'tasya vaṃśa vyaṃ smō hi' iti |

XXIX ataēva yadi vayam īśvarasya vaśśā bhavāmasterhi manuṣyai rvidyayā kauśalēna ca takṣitaṁ svarṇaṁ rūpyaṁ dṛṣad vaiṭeṣāmiśvaratvam asmābhi rna jñātavyaṁ|

XXX teṣāṁ pūrvvialōkānāṁ ajñānatāṁ pratiśvarō yadyapi nāvādhatta tathāpīdānīm sarvvatra sarvvān manaḥ parivarttayitum ajñāpayati,

XXXI yataḥ svaniyuktēna puruṣēṇa yadā sa pṛthivīsthānām sarvvalōkānām vicāraṁ kariṣyati taddinaṁ nyarūpayat; tasya śmaśānōttāpanēna tasmīn sarvvēbhyāḥ pramāṇaṁ prādāt|

XXXII tadā śmaśānād utthānasya kathāṁ śrutvā kēcid upāhaman, kēcidavadan ēnām kathāṁ punarapi tvattaḥ śrōṣyāmaḥ|

XXXIII tataḥ paulasteṣāṁ samīpāt prasthi|tavān|

XXXIV tathāpi kēcillōkāstēna sārddhaṁ militvā vyaśvasan teṣāṁ madhyē 'reyapāgiyadiyanusiyō dāmārīnāmā kācinnārī kiyantō narāścāsan|

XVIII

I tadghaṭanātaḥ paraṁ paula āthīnīnagarād yātrām kṛtvā karinthanagaram āgacchat|

II tasmin samayē klaudiyāḥ sarvvān yihūdīyāṁ rōmānagaram vihāya gantum ajñāpayat, tasmāt priskillānāmnā jāyayā sārddham itāliyādēśāt kiñcitpūrvvam āgamat yaḥ pantadēśē jāta ākkilanāmā yihūdīyalōkaḥ paulastaṁ sākṣāt prāpya tayōḥ samīpamitavān|

III tau dūṣyanirmmāñajīvinau, tasmāt parasparam ēkavṛttikatvāt sa tābhyām saha uṣitvā tat karmmakarōt|

IV paulaḥ prativīśrāmavāraṁ bhajanabhavanam gatvā vicāraṁ kṛtvā yihūdīyān anyadēśīyāṁśca pravṛttīm grāhitavān|

V silatimathiyayō rmākidanīyādēśāt samētayōḥ satōḥ paula uttaptamanā bhūtvā yīśuriśvarēṅbhiṣiktō bhavātīti pramāṇaṁ yihūdīyānām samīpē prādāt|

VI kintu tē 'tīva virōdhaṁ vidhāya pāṣaṅḍiyakathāṁ kathitavantas-tataḥ paulō vastraṁ dhunvan ētām kathāṁ kathitavān, yuṣmākaṁ śōṇitapātāparādhō yuṣmān pratyēva bhavatu, tēnāhaṁ niraparādhō 'dyārabhya bhinnadēśīyānām samīpaṁ yāmi|

VII sa tasmāt prasthāya bhajanabhavanasamīpasthasya yustanāmna īśvarabhaktasya bhinnadēśīyasya nivēśanaṁ prāviśat|

VIII tataḥ kṛṣṭanāmā bhajanabhavanādhipatīḥ saporivārah prabhau vyaśvasit, karinthanagarīyā bahavō lōkāśca samākaraṇya viśvasya majjīta bhavan|

IX kṣaṇadāyām prabhūḥ paulaṁ darśanaṁ datvā bhāṣitavān, mā bhaiṣīḥ, mā niraṣīḥ kathāṁ pracāraya|

X ahaṁ tvayā sārddham āsa hīmsārthaṁ kōpi tvām spraṣṭum na śakṣyati nagarē'smin madīyā lōkā bahava āsatē|

XI tasmāt paulastannagarē prāyēṇa sārddhavatsaraparyyantaṁ saṁsthāyēśvarasya kathāṁ upādiśat|

XII gāllīyanāmā kaścid ākhāyādēśasya praḍvivākaḥ samabhavat, tatō yihūdīyā ēkavākyāḥ santaḥ paulam ākramya vicārasthānaṁ nītvā

XIII mānuṣa ēṣa vyavasthāya viruddham īśvarabhajanaṁ karttum lōkān kupravṛttīm grāhayātīti nivēditavantaḥ|

XIV tataḥ paulē pratyuttaram dātum udyatē sati gālliyā yihūdīyān vyāharat, yadi kasyacid anyāyasya vātīśayaduṣṭatācaraṇasya vicārō bhaviṣyat tarhi yuṣmākaṁ kathā mayā sahaniyābhaviṣyat|

XV kintu yadi kēvalam kathāyā vā nāmnō vā yuṣmākaṁ vyavasthāyā vivādō bhavati tarhi tasya vicāramahaṁ na kariṣyāmi, yūyam tasya mīmāṁsām kuruta|

XVI tataḥ sa tām vicārasthānād dūrīkṛtavān|

XVII tadā bhinnadēśīyāḥ sōsthinīnāmānaṁ bhajanabhavanasya pradhānādhipatiṁ dhṛtvā vicārasthānasya sammukhē prāharan tathāpi gālliyā tēṣu sarvvakarmmasu na manō nyadadhāt|

XVIII paulastatra punarbahudināni nyavasat, tatō bhrātṛgaṇād visarjanam prāpya kiñcanavratanimittam kiṁkriyānagarē śirō muṇḍayitvā priskillākkilābhīyāṁ sahitō jalapathēna suriyādēśam gatavān|

XIX tata iphiṣanagara upasthāya tatra tau viṣṭjya svayam bhajanabhvanam praviṣya yihūdīyāiḥ saha vicāritavān|

XX tē svaiḥ sārddham punaḥ katipayadināni sthātum tam vyanayan, sa tadanurīkṛtya kathāmētām kathitavān,

XXI yirūśālamī āgāmyutsavapālanārtham mayā gamaniyam; paścād īsvarecchayām jātayām yuṣmākaṁ samīpaṁ pratyāgamiṣyāmi| tataḥ param sa tai rviṣṣṭaḥ san jalapathēna iphiṣanagarāt prasthitavān|

XXII tataḥ kaisariyam upasthitaḥ san nagaram gatvā samājam namaskṛtya tasmād āntiyakhiyānagaraṁ prasthitavān|

XXIII tatra kiyatkālam yāpayitvā tasmāt prasthāya sarvvēśam śiṣyānām manāmsi susthirāni kṛtvā kramaśō galātiyāphrugiyādēśayō rbhramitvā gatavān|

XXIV tasminnēva samayē sikandariyanagarē jāta āpallōnāmā śāstravit suvaktā yihūdīya ekō jana iphiṣanagaram āgatavān|

XXV sa śikṣitaprabhumārgō manasōdyōgī ca san yōhanō majjanamātram jñātvā yathārthatayā prabhōḥ kathām kathayan samupādīsat|

XXVI ēsa janō nirbhaytvēna bhajanabhavanē kathayitum ārabdhavān, tataḥ priskillākkilau tasyōpadēśakathām niśamyā tam svayōḥ samīpam āniya śuddharūpēṇēśvarasya kathām abōdhayatām|

XXVII paścāt sa ākhayādēśam gantum matiṁ kṛtavān, tadā tatratyāḥ śiṣyagaṇō yathā tam gṛhlāti tadartham bhrātṛgaṇēna samāśvasya patrē likhitē sati, āpallāstatrōpasthitaḥ san anugrahēna pratyayinām bahūpakārān akarōt,

XXVIII phalatō yīsurabhiṣiktastrātēti śāstrapramāṇam datvā prakāsarūpēna pratipannaṁ kṛtvā yihūdīyān niruttarān kṛtavān|

XIX

I karinthanagara āpallasaḥ sthītikālē paula uttarapradēśairāgacchan iphiṣanagaram upasthitavān| tatra katipayaśiṣyān sāksat prāpya tām aprcchat,

II yūyam viśvasya pavitramātmānam prāptā na vā? tatastē pratyavadan pavitra ātmā dīyatē ityasmābhiḥ śrutamapi nahi|

III tadā sā'vadat tarhi yūyam kēna majjitā abhavata? tē'kathayan yōhanō majjanēna|

IV tadā paula uktavān itaḥ paraṁ ya upasthāsyati tasmin arthata yīśukhrīṣṭe viśvasitavyamityuktvā yōhan manaḥparivarttanāsūcakēna majjanēna jalē lōkān amajjayat|

V tādṛśīm kathām śrutvā tē prabhō ryīśukhrīṣṭasya nāmnā majjitā abhavan|

VI tataḥ paulēna tēṣām gātrēṣu karē'rpitē tēṣāmupari pavitra ātmāvarūdhavān, tasmāt tē nānadeśiyā bhāṣā bhaviṣyatkaṭhāśca kathitavantah|

VII tē prāyēṇa dvādaśajanā āsan|

VIII paulō bhajanabhavanam gatvā prāyēṇa māsatrayam īśvarasya rājyasya vicāram kṛtvā lōkān pravartya sāhasēna kathāmakathayat|

IX kintu kaṭhināntaḥkaraṇatvāt kiyantō janā na viśvasya sarvvēṣām samakṣam ētatpathasya nindām karttuṁ pravṛttāḥ, ataḥ paulastēṣām samīpāt prasthāya śiṣyagaṇam pṛthakkṛtvā pratyaham turānnaṁnaḥ kasyacit janasya pāṭhasālāyām vicāram kṛtavān|

X ittham vatsaradvayam gataṁ tasmād āśiyādēśanivāsinaḥ sarvvē yihūdiyā anyadēśiyalōkāśca prabhō ryīśōḥ kathām aśrauṣan|

XI paulēna ca īśvara ētādṛṣṇanyadbhūtāni karmmaṇi kṛtavān

XII yat paridhēyē gātramārjanavastrē vā tasya dēhāt pīḍitalōkānām samīpam ānītē tē nirāmayā jātā apavitrā bhūtāśca tēbhyō bahirgatavantah|

XIII tadā dēśātanakāriṇaḥ kiyantō yihūdiyā bhūtāpasāriṇō bhūtagrastanōkānām sannidhau prabhē ryīśō rñāma japtvā vākyamidam avadan, yasya kathām paulaḥ pracārayati tasya yīśō rñāmnā yuṣmān ājñāpayāmah|

XIV skivanāmnō yihūdiyānām pradhānayājakasya saptabhiḥ puttais-tathā kṛtē sati

XV kaścid apavitrō bhūtaḥ pratyuditavān, yīśuṁ jānāmi paulaṅca paricinōmi kintu kē yūyam?

XVI ityuktvā sōpavitrabhūtagrastō manuṣyō lampham kṛtvā tēṣāmupari patitvā balēna tān jitavān, tasmāttē nagnāḥ kṣatāngāśca santastasmād gēhāt palāyanta|

XVII sā vāg iphiṣanagaranivāsinaṣām sarvvēṣām yihūdiyānām bhin-nadēśiyānām lōkānāṅca śravōgōcarībhūtā; tataḥ sarvvē bhayam gatāḥ prabhō ryīśō rñāmnō yaśō 'varddhata|

XVIII yeṣāmanekēṣām lōkānām pratītirajāyata ta āgatya svaiḥ kṛtāḥ kriyāḥ prakāsarūpeṅāṅgikṛtavantah|

XIX bahavō māyākarmmakāriṇaḥ svasvagrathān āniya rāsīkṛtya sarvvēṣām samakṣam adāhayan, tatō gaṇanām kṛtvābudhyanta pañcāyutarūpyamudrāmūlyapustakāni dagdhāni|

XX ittham prabhōḥ kathā sarvvadēśam vyāpya prabalā jātā|

XXI sarvvēṣvētēṣu karmmasu sampannēṣu satsu paulō mākidaniyākhāyādēśabhyām yirūśalamaṁ gantuṁ matiṁ kṛtvā kathitavān tatsthānam yātrāyām kṛtāyām satyām mayā rōmānagaraṁ draṣṭavyam|

XXII svānugatalōkānām tīmathiyērāstau dvau janau mākidaniyādēśam prati prahitya svayam āśiyādēśē katipayadināni sthitavān|

XXIII kintu tasmin samayē matē'smin kalahō jātah|

XXIV tatkāraṇamidam, arttimīdēvyā rūpyamandiranirmmāṇēna sarvvēśāṃ śilpināṃ yathēṣṭalābham ajanayat yō dimītriyānāmā nāḍīndhamah

XXV sa tān tatkarmmajīvinaḥ sarvvālōkāśca samāhūya bhāsitavān hē mahēcchā ētēna mandiranirmmāṇēnāsmākaṃ jīvikā bhavati, ētad yūyam vittha;

XXVI kintu hastanirmmitēśvarā īśvarā nahi paulanāmnā kēnacijjanēna kathāmimāṃ vyāhṛtya kēvalēphīṣanagarē nahi prāyēṇa sarvvasmin āśīyādēśē pravṛttim grāhayitvā bahulōkānām śēmuṣi parāvarttitā, ētad yuśmābhi rdṛśyatē śrūyatē ca |

XXVII tēnāsmākaṃ vānījyasya sarvvathā hānēḥ sambhavanāṃ kēvalamīti nahi, āśīyādēśasthai rvā sarvvajagatsthai rlōkaiḥ pūjyā yārtimī mahādēvī tasyā mandirasāvājñānasya tasyā aiśvaryasya nāśasya ca sambhāvanā vidyatē |

XXVIII ētadr̥śim kathām śrutvā tē mahākrodhānvitāḥ santa uccaiḥkāraṃ kathitavanta iphiṣiyanām arttimī dēvī mahatī bhavati |

XXIX tataḥ sarvvanagaraṃ kalahēna paripūrnamabhavat, tataḥ param tē mākidaniyagāyāristārkhānāmānau paulasya dvau saharau dhṛtvaikacittā raṅgabhūmīṃ javēna dhāvitavantaḥ |

XXX tataḥ paulō lōkānām sannidhim yātum udyatavān kintu śiṣyagaṇastaṃ vāritavān |

XXXI paulasyatmīyā āśīyādēśasthāḥ katipayāḥ pradhānalōkāstasya samīpaṃ naramēkaṃ prēṣya tvaṃ raṅgabhūmīṃ māgā iti nyavēdayan |

XXXII tatō nānālōkānām nānakathākathanāt sabhā vyākulā jāta kim kāraṇād ētāvati janatābhavat ētad adhikai rlōkai rnājñāyī |

XXXIII tataḥ param janatāmadhyād yihūdiyairbahiṣkṛtaḥ sikandarō hastēna saṅkētaṃ kṛtvā lōkēbhya uttaraṃ dātumudyatavān,

XXXIV kintu sa yihūdiyalōka iti niścitē sati iphiṣiyanām arttimī dēvī mahatīti vākyam prāyēṇa pañca daṇḍān yāvad ēkasvarēṇa lōkanivahaiḥ prōktaṃ |

XXXV tatō nagarādhipatistān sthirān kṛtvā kathitavān hē iphiṣyāḥ sarvvē lōkā ākarṇayata, artimīmahādēvyā mahādēvāt patitāyāstatpratimāyāśca pūjanama iphiṣanagarasthāḥ sarvvē lōkāḥ kurvanti, ētat kē na jānanti?

XXXVI tasmād ētatpratikūlam kēpi kathayitum na śaknuvanti, iti jñātvā yuśmābhiḥ susthiratvēna sthātavyam avivicya kimapi karma na kartavyaṅca |

XXXVII yān ētān manuṣyān yūyamatra samānayata tē mandiradravyāpahārakā yuśmākaṃ dēvyā nindakāśca na bhavanti |

XXXVIII yadi kañcana prati dimītriyasya tasya sahāyānāñca kācid āpatti rvidyatē tarhi pratidhīlōkā vicārasthānañca santi, tē tat sthānaṃ gatva uttapatratyuttarē kurvantu |

XXXIX kintu yuśmākaṃ kācidaparā kathā yadi tiṣṭhati tarhi niyamitāyāṃ sabhāyāṃ tasyā niṣpatti rbhaviṣyati |

XL kintvētasya virōdhasyōttaram yēna dātum śaknum ētadr̥śasya kasyacit kāraṇasyābhāvād adyatanaghaṭanāhētō rājadrōhiṇāmivāsmākam abhiyōgō bhaviṣyatiiti śaṅkā vidyatē |

XLI iti kathayitvā sa sabhāsthalōkān viṣṭavān |

XX

I itthaṃ kalahē nivṛtṭē sati paulaḥ śiṣyagaṇam āhūya visarjanaṃ prāpya mākidaniyādēsaṃ prasthitavān|

II tēna sthānēna gacchan taddēśiyan śiṣyan bahūpadiśya yūnāniyādēsam upasthitavān|

III tatra māsatrayaṃ sthitvā tasmāt suriyādēsaṃ yātum udyataḥ, kintu yihūdiyastaṃ hantuṃ guptā atiṣṭhan tasmāt sa punarapi mākidaniyāmārgēna pratyāgantum matim kṛtavān|

IV birayānagariyasōpātraḥ thiṣalanikiyāristārkhaskundau darbbōnagariyaḡāyatimathiyau āśiyādēśiyatukhikatraphimau ca tēna sārddhaṃ āśiyādēsaṃ yāvad gatavantaḥ|

V ētē sarvvē 'grasarāḥ santō 'smān apēkṣya trōyānagarē sthitavantaḥ|

VI kiṇvaśūnyapūpōtsavadinē ca gatē sati vayaṃ philipīnagarāt tōyapathēna gatvā pañcabhi rdinaistrōyānagaram upasthāya tatra saptadinānyavātiṣṭhāma|

VII saptāhasya prathamadinē pūpān bhaktu śiṣyēsu militēsu paulaḥ paradinē tasmāt prasthātum udyataḥ san tadahni prāyēna kṣapāyā yāmadvayaṃ yāvat śiṣyēbhyō dharmmakathām akathayat|

VIII uparisthē yasmin prakōṣṭhē sabhām kṛtvāsan tatra bahavaḥ pradipāḥ prājvalan|

IX utukhanāmā kaścana yuvā ca vātāyana upaviśan ghōrataranidrāgrastō 'bhūt tadā paulēna bahukṣaṇaṃ kathāyāṃ pracāritāyām nidrāmagnaḥ sa tasmād uparisthatṛṭiyaprakōṣṭhād apatat, tatō lōkāstaṃ mṛtakalpaṃ dhṛtvōdatōlayan|

X tataḥ paulō'varuhya tasya gātrē patitvā taṃ krōḍē nidhāya kathitavān, yūyaṃ vyākulā mā bhūta nāyaṃ prānai rviyuktaḥ|

XI paścāt sa punaścōpari gatvā pūpān bhaktvā prabhātaṃ yāvat kathōpakathanē kṛtvā prasthitavān|

XII tē ca taṃ jīvantaṃ yuvānaṃ ḡhītvā gatvā paramāpyāitā jātaḥ|

XIII anantaraṃ vayaṃ pōtēnāgrasarā bhūtvāsanagaram uttiryya paulaṃ grahitum matim akurmma yataḥ sa tatra padbhyām vrajituṃ matim kṛtvēti nirūpitavān|

XIV tasmāt tatrāsmābhiḥ sārddhaṃ tasmin militē sati vayaṃ taṃ nītvā mitulīnyupadvipaṃ prāptavantaḥ|

XV tasmāt pōtaṃ mōcayitvā parē'hani khīyōpadvīpasya sammukhaṃ labdhavantastasmād ēkēnāhnā sāmōpadvīpaṃ gatvā pōtaṃ lāgayitvā trōgulliyē sthitvā parasmin divasē□ militanagaram upātiṣṭhāma|

XVI yataḥ paula āśiyādēśē kālaṃ yāpayitum nābhilaṣan iphiṣanagaraṃ tyaktvā yātum mantraṇām sthirikṛtavān; yasmād yadi sādhyāṃ bhavati tarhi nistārōtsavasya pañcāsattamadinē sa yirūśālamyupasthātum matim kṛtavān|

XVII paulō militād iphiṣaṃ prati lōkaṃ prahitya samājasya prācinān āhūyānītavān|

XVIII tēsu tasya samīpam upasthitēsu sa tēbhyā imāṃ kathām kathitavān, aham āśiyādēśē prathamāgamanam ārabhyādya yāvad yuṣmākaṃ sannidhau sthitvā sarvvasamayē yathācaritavān tad yūyaṃ jānītha;

XIX phalataḥ sarvvathā namramanāḥ san bahuśrupātēna yihudiyānām kumantraṇajātanānāparikṣābhiḥ prabhōḥ sēvāmakaravaṃ|

XX kāmapi hitakathāṁ na gōpāyitavān tām pracāryya saprakāśam ḡḥē ḡḥē samupadiśyēsvaraṁ prati manaḥ parāvarttanīyaṁ prabhau yīśukhrīṣṭē viśvasaniyaṁ

XXI yihūdiyānām anyadēśiyalōkānāñca samīpa ētādṛśam sāksyaṁ dadāmi|

XXII paśyata sāmpratam ātmanākṛṣṭaḥ san yirūsālamnagarē yātrām karōmi, tatra māmprati yadyad ghaṭṣiyatē tānyahaṁ na jānāmi;

XXIII kintu mayā bandhanaṁ klēśaśca bhōktavya iti pavitra ātmā nagarē nagarē pramaṇaṁ dadāti|

XXIV tathāpi taṁ klēśamaharṇ tṛṇāya na manyē; īśvarasyānugrahaṣayakasya susaṁvādasya pramaṇaṁ dātuṁ, prabhō ryīśōḥ sakāśāda yasyāḥ sēvāyāḥ bhāraṁ prāpnavāṁ tām sēvām sādhayituṁ sānandaṁ svamārgaṁ samāpayituṁñca nijapraṇānapi priyān na manyē|

XXV adhunā paśyata yēśāṁ samīpē'ham īśvariṣārājyasya susaṁvādaṁ pracāryya bhramaṇaṁ kṛtavān ētādṛśā yūyaṁ mama vadaṁ puna rdraṣṭuṁ na prāpsyatha ētadapyahaṁ jānāmi|

XXVI yuṣṁabhyam aham īśvarasya sarvvān ādēsān prakāśayituṁ na nyavarttē|

XXVII ahaṁ sarvvēśāṁ lōkānāṁ raktapātadōṣād yannirdōṣa āsē taśyādyā yuṣṁān sāksīṇaḥ karōmi|

XXVIII yūyaṁ svēṣu tathā yasya vrajasyādhyakṣaṇ ātmā yuṣṁān vidhāya nyayunkta tatsarvvasmīn sāvadhānā bhavata, ya samājañca prabhū rñijaraktaṁmūlyēna kritavāna tam avata,

XXIX yatō mayā gamanē kṛtaēva durjayā vṛkā yuṣṁākāṁ madhyaṁ praviśya vrajaṁ prati nirdayatām ācariṣyanti,

XXX yuṣṁākāmēva madhyādapi lōkā utthāya śīṣyagaṇam apahantuṁ viparītam upadēkṣyantītyahaṁ jānāmi|

XXXI iti hētō ryūyaṁ sacaitanyāḥ santastiṣṭata, ahañca sāśrupātaḥ san vatsaratrayaṁ yāvad divānīśaṁ pratijanaṁ bōdhayituṁ na nyavarttē tadapi smarata|

XXXII idānīm hē bhrātarō yuṣṁākāṁ niṣṭhām janayituṁ pavitrikṛtalōkānāṁ madhyē'dhikārañca dātuṁ samarthō ya īśvarastasyānugrahasya yō vādaśca tayōrubhayō ryuṣṁān samārpayam|

XXXIII kasyāpi svarṇaṁ rūpyaṁ vastraṁ vā prati mayā lōbhō na kṛtaḥ|

XXXIV kintu mama matsahacaralōkānāñcāvaśyakavyayāya madīyamidaṁ karadvayam āśrāmyad ētad yūyaṁ jānītha|

XXXV anēna prakārēna grahaṇad dānaṁ bhadrāmiti yadvākyāṁ prabhū ryīśuḥ kathitavān tat smarttuṁ daridralōkānāmupakārārthaṁ śramaṁ karttuñca yuṣṁākam ucitam ētatsarvvaṁ yuṣṁānaham upadiṣṭavān|

XXXVI ētām kathām kathayitvā sa jānunī pātayitvā sarvaiḥ saha prārthayata|

XXXVII tēna tē krandrantaḥ

XXXVIII puna rmama mukhaṁ na draṣyatha viśēṣata ēṣā yā kathā tēnākathi tatkāraṇāt śōkaṁ vilāpañca kṛtvā kaṇṭhaṁ dhṛtvā cumbita-vantaḥ| paścāt tē taṁ pōtaṁ nītavantaḥ|

XXI

I tai rviṣṣṭāḥ santō vayaṁ pōtaṁ bāhayitvā ṛjumārgēṇa kōṣam upadvīpam āgatyā parē'hani rōdiyōpadvīpam āgacchāma tatastasmāt pātārāyām upātiṣṭhāma|

II tatra phainikiyādēśagāminam pōtamēkaṁ prāpya tamāruhya gata-vantaḥ|

III kuprōpadvīpaṁ dṛṣṭvā taṁ savyadiśi sthāpayitvā suriyādēśam gatvā pōtasthadravyaṅyavarōhayituṁ sōranagarē lāgitavantaḥ|

IV tatra śiṣyagaṇasya sāksātkaraṇāya vayaṁ tatra saptadināni sthitavantaḥ paścāttē pavitrēṅātmanā paulaṁ vyāharan tvaṁ yirūśālamnagarāṁ mā gamaḥ|

V tatastēsu saptasu dinēsu yāpitēsu satsu vayaṁ tasmāt sthānāt nijavartmanā gata-vantaḥ, tasmāt tē sabālavṛddhavanitā asmābhiḥ saha naga-rasya parisaraparyyantam āgatāḥ paścādvayaṁ jaladhitaṭē jānupātaṁ prārthayāmahi|

VI tataḥ parasparaṁ viṣṣṭāḥ santō vayaṁ pōtaṁ gatāstē tu svasvagr̥haṁ pratyāgatavantaḥ|

VII vayaṁ sōranagarāt nāvā prasthāya talimāyīnagarāṁ upātiṣṭhāma tatrāsmākaṁ samudriyamārgasyāntō'bhavat tatra bhrātṛgaṇaṁ namaskṛtya dinamēkaṁ taiḥ sārddham uṣatavantaḥ|

VIII parē 'hani paulastasya saṅginō vayaṅca pratiṣṭhamānāḥ kaisariyānagarāṁ āgatyā susāmvādapracāraṇāṁ saptajanānāṁ philipanāṁna ēkasya gr̥haṁ praviśyāvatiṣṭhāma|

IX tasya catasrō duhitarō'nūdhā bhaviṣyadvādīnya āsan|

X tatrāsmāsu bahudināni prōṣitēsu yihūdīyādēśād āgatyāgābanāmā bhaviṣyadvādī samupasthitavān|

XI sōsmākaṁ samīpamētya paulasya kaṭibandhanaṁ gr̥hitvā nijahastāpādān baddhvā bhāṣitavān yasyēdaṁ kaṭibandhanaṁ taṁ yihūdīyalōkā yirūśālamnagara itthaṁ baddhvā bhinnadēśīyānāṁ karēṣu samarpayīṣyantīti vākyāṁ pavitra ātmā kathayati|

XII etādṛṣīm kathāṁ śrutvā vayaṁ tannagaravāsinō bhrātaraśca yirūśālamaṁ na yātuṁ paulaṁ vyanayāmahi;

XIII kintu sa pratyāvādīt, yūyaṁ kiṁ kurutha? kiṁ krandanēna mamāntaḥkaraṇaṁ vidīrṇaṁ kariṣyatha? prabhō ryiśō rñāmnō nimit-taṁ yirūśālamī baddhō bhavituṁ kēvala tanna praṅṇān dātumapi sasajjōsmi|

XIV tēnāsmākaṁ kathāyām agr̥hītāyām īśvarasya yathēcchā tathaiva bhavatvityuktā vayaṁ nirasayāma|

XV parē'hani pāthēyadravyāṇi gr̥hitvā yirūśālamaṁ prati yātrām akur-mma|

XVI tataḥ kaisariyānaganarivāsinaḥ katipayāḥ śiṣyā asmābhiḥ sārddham itvā kṛpṛīyēna mnāsannāmnā yēna prācīnaśiṣyēna sārddham asmābhi rvastavyāṁ tasya samīpam asmān nītavantaḥ|

XVII asmāsu yirūśālamyupasthitēsu tatrasthabhrātṛgaṇō'smān āhlādēna gr̥hitavān|

XVIII parasmin divasē paulē'smābhiḥ saha yākūbō gr̥haṁ praviṣṭē lōkaprācīnāḥ sarvvē tatra pariṣadi samsthitāḥ|

XIX anantaraṁ sa tān natvā svīyapracāraṇēna bhinnadēśīyān pratiśvarō yāni karmṇāni sādhitavān tadiyāṁ kathāṁ anukramāt kathitavān|

XX iti śrutvā tē prabhuṃ dhanyaṃ prōcya vākyamidam abhāṣanta, hē bhrāta riyhūdiyānām madhyē bahusahasraṇi lōkā viśvāsina āsatē kintu tē sarvvē vyavasthāmatācāriṇa ētat pratyakṣaṃ paśyasi|

XXI śiśūnām tvakchēdanādyācaraṇaṃ pratiṣidhya tvam bhinnadēśanivāsinō yihūdīyalōkān mūsāvākyam āsraddhātum upadīśasīti taiḥ śrutamasti|

XXII tvamatrāgatōsīti vārttām samākarṇya jananivahō mil-itvāvaśyamēvāgamiṣyati; ataēva kiṃ karaṇīyam? atra vayaṃ mantrayitvā samupāyaṃ tvām vadāmastaṃ tvamācara|

XXIII vrataṃ karttuṃ kṛtasaṅkalpā yē'smāṅka catvārō mānavāḥ santi

XXIV tān gṛhītva taiḥ sahitaḥ svaṃ śuciṃ kuru tathā tēṣāṃ śirōmuṇḍanē yō vyayō bhavati taṃ tvam dēhi| tathā kṛtē tvadiyācārē yā janaśruti rjāyatē sālikā kintu tvam vidhiṃ pālayan vyavasthānūsārēṇēvācarasīti tē bhōtsantē|

XXV bhinnadēśīyānām viśvāsilōkānām nikaṭē vayaṃ patraṃ likhitvētthaṃ sthīrikṛtavantaḥ, dēvaprasādabhōjanaṃ rak-taṃ galapīdanamāritapraṇibhōjanaṃ vyabhicāraścaitēbhyaḥ svarakṣaṇavyatirēkēṇa tēṣāmanyavidhipālanaṃ karaṇīyaṃ na|

XXVI tataḥ paulastān mānuṣānādāya parasmin divasē taiḥ saha śuci rbhūtva mandiraṃ gatvā śaucakarmaṇō dinēṣu sampūrṇēṣu tēṣāṃ ēkaikārthaṃ naivedyādyutsargō bhaviṣyati| jñāpitavān|

XXVII tēṣu saptasu dinēṣu samāptakalpēṣu āśiyādēśanivāsinō yihūdīyāstaṃ madhyēmandiraṃ vilōkyā jananivahasya manaḥsu kupravṛttīm janayitvā taṃ dhṛtvā

XXVIII prōccaiḥ prāvōcan, hē isrāyēllōkāḥ sarvvē sāhāyāṃ kuruta| yō manuja ētēṣāṃ lōkānām mūsāvavasthāyā ētasya sthānasyāpi viparītaṃ sarvvatra sarvvān śiḥṣayati sa ēṣaḥ; viśēṣataḥ sa bhinnadēśīyalōkān mandiraṃ āniya pavitrasthānamētaḍ apavitramakarōt|

XXIX pūrvvaṃ tē madhyēnagaram iphiṣanagarīyaṃ traphimaṃ paulēna sahitaṃ dṛṣṭavanta ētasmāt paulastaṃ mandiramadhyam ānayad ityan-vamimata|

XXX ataēva sarvvasmin nagarē kalahōtpannatvāt dhāvāntō lōkā āgatya paulaṃ dhṛtvā mandirasya bahirākṛṣyānayan tatkṣaṇād dvārāṇi sarvvāṇi ca ruddhāni|

XXXI tēṣu taṃ hantumudyatē|ṣu yirūśālamnagarē mahānupadravō jāta iti vārttāyām sahasrasēnāpatēḥ karṇagōcarībhūtāyām satyām sa tatkṣaṇāt sainyāni sēnāpatigaṇaṅca gṛhītva javēnāgatavān|

XXXII tatō lōkāḥ sēnāgaṇēna saha sahasrasēnāpatim āgacchantān dṛṣṭva paulatādānātō nyavarttanta|

XXXIII sa sahasrasēnāpatiḥ sannidhāvāgamyā paulaṃ dhṛtvā śṛṅghaladvayēna baddham ādiśya tān pṛṣṭavān ēṣa kaḥ? kiṃ karma cāyaṃ kṛtavān?

XXXIV tatō janasamūhasya kaścīd ēkaprakāraṃ kaścīd anyaparakāraṃ vākyam araut sa tatra satyaṃ jñātum kalahakāraṇād aśaktaḥ san taṃ durgaṃ nētum ājñāpayat|

XXXV tēṣu sōpānasyōpari prāptēṣu lōkānām sāhasakāraṇāt sēnāgaṇaḥ paulamuttōlya nītavān|

XXXVI tataḥ sarvvē lōkāḥ paścādgāminaḥ santa ēnaṃ durīkurutēti vākyam uccairavadan|

XXXVII paulasya durgānayanāsamayē sa tasmai sahasrasēnāpatayē kathitavān, bhavataḥ purastāt kathām kathayitum kim anumanyatē? sa tamapr̥cchat tvaṁ kim yūnāniyām bhāṣām jānāsi?

XXXVIII yō misariyō janaḥ pūrvvaṁ virōdhaṁ kṛtvā catvāri sahasraṇi ghātakān saṅginaḥ kṛtvā vipinaṁ gatavān tvaṁ kim saēva na bhavasi?

XXXIX tadā paulō'kathayat ahaṁ kilikiyādēsasya tārṣanagarīyō yihūdiyō, nāhaṁ sāmānyanagarīyō mānavāḥ; ataēva vinayē'haṁ lākānām samakṣaṁ kathām kathayitum māmanujāniṣva|

XL tēnānujñātaḥ paulaḥ sōpānōpari tiṣṭhan hastēnēngitaṁ kṛtavān, tasmāt sarvvē susthira abhavan| tadā paula ibriyabhāṣayā kathayitum ārabhata,

XXII

I hē pitṛgaṇā hē bhrātṛgaṇāḥ, idāniṁ mama nivēdanē samavadhatta |

II tadā sa ibriyabhāṣayā kathām kathayatīti śrutvā sarvvē lōkā atīva niḥśabdā santō'tiṣṭhan|

III paścāt sō'kathayad ahaṁ yihūdiya iti niścayaḥ kilikiyādēsasya tārṣanagaraṁ mama janmabhūmiḥ,ētannagarīyasya gamilīyēlanāmnō'dhyāpakasya śiṣyō bhūtvā pūrvvapuruṣāṇām vidhiyavasthānusārēṇa sampūrṇarūpeṇa śikṣitō'bhavam idānītanā yūyān yādṛśā bhavatha tāḍṛśō'hamapīśvarasēvāyām udyōgī jātaḥ|

IV matamētaḍ dviṣtvā tadgrāhinārīpuruṣān kārayām baddhvā tēṣām prāṇanāśaparyyantām vipakṣatām akaravam|

V mahāyājakaḥ sabhāsadaḥ prācīnalōkāśca mamaitasyāḥ kathayāḥ pramaṇaṁ dātum śaknuvanti, yasmāt tēṣām samīpād dammēṣakanaganarīvasībhrātṛgaṇārtham ājñāpatraṇi gṛhītvā yē tatra sthītāstān daṇḍayitum yirūśālamam ānyanārthaṁ dammēṣakanagaraṁ gatōsmi|

VI kintu gacchan tannagarasya samīpaṁ prāptavān tadā dvitīyapraharavēlāyām satyām akasmād gagaṇānnirgatya mahatī dīpti rmama caturdiśi prakāśitavatī|

VII tatō mayi bhūmau patitē sati, hē śaula hē śaula kutō mām tāḍayasi? māmprati bhāṣita ētādṛśa ēkō ravōpi mayā śrutaḥ|

VIII tadāhaṁ pratyavadaṁ, hē prabhē kō bhavān? tataḥ sō'vādīt yaṁ tvaṁ tāḍayasi sa nāsaratiyō yīsurahaṁ|

IX mama saṅginō lōkātām dīptiṁ dr̥ṣtvā bhīyaṁ prāptāḥ, kintu māmpratyuditaṁ tadvākyaṁ tē nābudhyanta|

X tataḥ paraṁ pṛṣṭavānahaṁ, hē prabhō mayā kim karttavyaṁ? tataḥ prabhurakathayat, utthāya dammēṣakanagaraṁ yāhi tvayā yadyat karttavyaṁ nirūpitamāstē tat tatra tvaṁ jñāpayiṣyasē|

XI anantaraṁ tasyāḥ kharataradīptēḥ kāraṇāt kimapi na dr̥ṣtvā saṅgigaṇēna dhṛtahastaḥ san dammēṣakanagaraṁ vrajitavān|

XII tannaganarīvasīnām sarvvēṣām yihūdiyānām mānyō vyavasthānusārēṇa bhaktaśca hanāniyanāmā mānava ēkō

XIII mama sannidhim ētya tiṣṭhan akathayat, hē bhrātaḥ śaula sudṛṣṭi rbhava tasmin daṇḍē'haṁ samyak taṁ dr̥ṣṭavān|

XIV tataḥ sa mahyaṁ kathitavān yathā tvaṁ īśvarasyābhiprāyaṁ vētsi tasya śuddhasattvajanasya darśanaṁ prāpya tasya śrīmukhasya vākyaṁ

śrīṅōṣi tannimittam asmākaṁ pūrvvapuruṣāṅām Iśvarastvām manōnītam
kṛtavānaṁ|

XV yatō yadyad adrākṣīrasrauṣīśca sarvvēṣām mānavānām samīpē tvam
tēṣām sākṣi bhaviṣyasi|

XVI ataēva kutō vilambasē? prabhō rnāmnā prārthya
nijapāpaprakṣālanārthaṁ majjanāya samuttiṣṭha|

XVII tataḥ paraṁ yirūśālamnagaraṁ pratyāgatya mandirē'ham ēkadā
prārthayē, tasmin samayē'ham abhībhūtaḥ san prabhūm sākṣāt paśyan,

XVIII tvam tvarayā yirūśālamaḥ pratiṣṭhasva yatō lōkāmayaī tava sākṣyaṁ
na grahīṣyanti, māmpratyuditaṁ tasyēdaṁ vākyam aśrauṣam|

XIX tatōhaṁ pratyavādiṣam hē prabhō pratibhajanabhavanaṁ tvayi
viśvāsinō lōkān baddhvā praḥṭavān,

XX tathā tava sākṣiṅaḥ stiphānasya raktapātanasamayē tasya vināśam
sammanya sannidhau tiṣṭhan hantṛlōkānām vāsāmsi rakṣitavān, ētat tē
viduḥ|

XXI tataḥ sō'kathayat pratiṣṭhasva tvām dūrasthabhinnadēśiyānām
samīpaṁ prēṣayiṣyē|

XXII tadā lōkā ētāvātparyyantām tadiyām kathām śrutvā
prōccairakathayan, ēnaṁ bhūmaṅḍalād dūrikuruta, ētādṛṣajanasya
jīvanam nōcitam|

XXIII ityuccaiḥ kathayitvā vasanāni parityajya gagaṇam prati
dhūlīrakṣipān

XXIV tataḥ sahasrasēnāpatiḥ paulaṁ durgābhyanantara nētum samādiśat|
ētasya pratikūlāḥ santō lōkāḥ kinnimittam ētāvaduccaiḥsvaram akurvān,
ētad vēttum taṁ kaśayā praḥṭya tasya parikṣām karttumādiśat|

XXV padātayaścarmmanirmmitarajjubhistasya bandhanaṁ
karttumudyatāstādānīm paulaḥ sammukhashthitaṁ śatasēnāpatim
uktavān daṇḍājñāyam aprāptayām kiṁ rōmilōkaṁ praharttum
yusmākam adhikārōsti?

XXVI ēnaṁ kathām śrutvā sa sahasrasēnāpatēḥ sannidhiṁ gatvā tām
vārttamavadat sa rōmilōka ētasmāt sāvadhānaḥ san karma kuru|

XXVII tasmāt sahasrasēnāpati rgatvā tamaprākṣit tvam kiṁ rōmilōkaḥ?
iti mām brūhi| sō'kathayat satyam|

XXVIII tataḥ sahasrasēnāpatiḥ kathitavān bahudravaṅgam dattvāhaṁ tat
paurasakhyam prāptavān; kintu paulaḥ kathitavān aham janunā tat
prāptō'smi|

XXIX itthaṁ sati yē prahārēṇa taṁ parikṣitum samudyatā āsan tē tasya
samīpāt pratiṣṭhanta; sahasrasēnāpatistaṁ rōmilōkam vijñāya svayam
yat tasya bandhanam akārṣit tatkāraṇād abibhēt|

XXX yihūdiyalōkāḥ paulaṁ kutō'pavadantē tasya vṛttāntaṁ jñātum
vāñchan sahasrasēnāpatiḥ parē'hani paulaṁ bandhanāt mōcayitvā
pradhānayājakān mahāsabhāyāḥ sarvvalōkāśca samupasthātum ādiśya
tēṣām sannidhau paulam avarōhya sthāpitavān|

XXIII

I sabhāśadlōkān prati paulō'nanyadṛṣṭyā paśyan akathayat, hē
bhrātṛgaṇā adya yāvat saralēna sarvvāntaḥkāraṇēnēśvarasya sākṣād
ācarāmi|

II anēna hanānīyanāmā mahāyājakastaṁ kapōlē capēṭēnāhantum samīpasthalōkān ādiṣṭavān|

III tadā paulastamavadat, hē bahiṣpariṣkṛta, īśvarastvām praharttum udyatōsti, yatō vyavasthānusārēna vicārayitum upaviśya vyavasthām laṅghitvā mām praharttum ājñāpayasi|

IV tatō nikaṣasthā lōkā akathayan, tvaṁ kim īśvarasya mahāyājakaṁ nindasi?

V tataḥ paulaḥ pratibhāṣitavān hē bhrātṛgaṇa mahāyājaka ēṣa iti na buddhaṁ mayā tadanyacca svalōkānām adhipatiṁ prati durvvākyān mā kathaya, ētādṛśī lipirasti|

VI anantaraṁ paulastēṣām arddhaṁ sidūkilōkā arddhaṁ phirūsilōkā iti dṛṣṭvā prōccaiḥ sabhāsthalōkān avadat hē bhrātṛgaṇa ahaṁ phirūśimatāvalambī phirūśinaḥ satnānaśca, mṛtalōkānām utthānē pratyāśakaraṇād ahamapavādītōsmi|

VII iti kathāyām kathitāyām phirūśisidūkinōḥ parasparaṁ bhinnavākyatvāt sabhāyā madhyē dvau saṁghau jātau|

VIII yataḥ sidūkilōkā utthānaṁ svargīyadūtā ātmānaśca sarvvēṣām ētēṣām kamapi na manyantē, kintu phirūśinaḥ sarvvaṁ aṅgīkurvantī|

IX tataḥ parasparaṁ atīśayakōlāhalē samupasthitē phirūśinām pakṣīyāḥ sabhāsthā adhyāpakāḥ pratipakṣā uttiṣṭhantō 'kathayan, ētasya mānavasya kamapi dōṣaṁ na paśyāmaḥ; yadi kaścid ātmā vā kaścid dūta ēnaṁ pratyādiṣat tarhi vayaṁ īśvarasya prātikūlyēna na yōtsyāmaḥ|

X tasmād atīva bhinnavākyatvē sati tē paulaṁ khaṇḍaṁ khaṇḍaṁ kariṣyantītyāśaṅkayā sahasrasēnāpatiḥ sēnāgaṇaṁ tatsthānaṁ yātuṁ sabhātō balāt paulaṁ dhṛtvā durgaṁ nētañcājñāpayat|

XI rātrō prabhustasya samīpē tiṣṭhan kathitavān hē paula nirbhayō bhava yathā yirūśālamnagarē mayi sāksyaṁ dattavān tathā rōmānagarēpi tvayā dātavyam|

XII dinē samupasthitē sati kiyantō yihūdīyalōkā ēkamantraṇāḥ santaḥ paulaṁ na hatvā bhōjanapanē kariṣyāma iti śapathēna svān abadhnan|

XIII catvāriṁśajanēbhyō'dhikā lōkā iti paṇam akurvan|

XIV tē mahāyājakanām prācīnalōkānāñca samīpaṁ gatvā kathayan, vayaṁ paulaṁ na hatvā kimapi na bhōkṣyāmahē dṛḍhēnānēna śapathēna baddhvā abhavāma|

XV ataēva sāmpratāṁ sabhāsadlōkaiḥ saha vayaṁ tasmin kañcid viśēṣavicāraṁ kariṣyāmastadarthaṁ bhavān śvō 'smākaṁ samīpaṁ tam ānatyaviti sahasrasēnāpatayē nivēdanaṁ kuruta tēna yuṣmākaṁ samīpaṁ upasthitēḥ pūrvvaṁ vayaṁ tam hanu sajjīsyāma|

XVI tadā paulasya bhāginēyastēṣāmiti mantraṇāṁ vijñāya durgaṁ gatvā tām vārttām paulam uktavān|

XVII tasmāt paula ēkaṁ śatasēnāpatim āhūya vākyamidam bhāṣitavān sahasrasēnāpatēḥ samīpē'sya yuvamanuṣyasya kiñcinnivēdanam āstē, tasmāt tatsavidham ēnaṁ naya|

XVIII tataḥ sa tamādāya sahasrasēnāpatēḥ samīpam upasthāya kathitavān, bhavataḥ samīpē'sya kimapi nivēdanamāstē tasmāt bandiḥ paulō māmāhūya bhavataḥ samīpam ēnam ānētum prārthitavān|

XIX tadā sahasrasēnāpatistasya hastaṁ dhṛtvā nirjanasthānaṁ nītvā pṛṣṭhāvān tava kim nivēdanaṁ? tat kathaya|

XX tataḥ sōkathayat, yihūdīyalākāḥ paulē kamapi viśeṣavicāram chalaṁ kṛtvā taṁ sabhām nētuṁ bhavataḥ samīpē nivēdayituṁ amantrayan|

XXI kintu mavatā tanna svikarttavyaṁ yatastēṣām madhyēvarttinaścatvārīṁsajjanēbhyō 'dhikalōkā ēkamantraṇā bhūtvā paulaṁ na hatvā bhōjanaṁ pānaṁ na kariṣyāma iti śapathēna baddhāḥ santō ghātakā iva sajjitā idānīm kēvalaṁ bhavatō 'numatim apēkṣantē|

XXII yāmimām kathām tvaṁ nivēditavān tām kasmaicidapi mā kathayētyuktṁ sahasrasēnāpatistaṁ yuvānaṁ viśṣṭavān|

XXIII anantaraṁ sahasrasēnāpati rdvau śatasēnāpatī āhūyēdam ādiśat, yuvān rātrau praharaikāvaśiṣṭāyām satyām kaisariyānagaraṁ yātuṁ padātisainyānām dvē satē ghōṭakārōhisainyānām saptatiṁ śaktidhārisainyānām dvē satē ca janān sajjitān kurutaṁ|

XXIV paulam arōhayituṁ phīlikṣādhipatēḥ samīpaṁ nirvviḡnaṁ nētuṁca vāhanāni samupasthāpayataṁ|

XXV aparaṁ sa patraṁ likhitṁ dattavān tallikhitamētat,

XXVI mahāmahimaśrīyuktaphīlikṣādhipatayē klaudiyaluṣiyasya namaskāraḥ|

XXVII yihūdīyalōkāḥ pūrvvam ēnaṁ mānavaṁ dhṛtvā svahastai rhantum udyatā ētasminnantarē sasainyōhaṁ tatrōpasthāya ēṣa janō rōmīya iti vijñāya taṁ rakṣitavān|

XXVIII kinnimittaṁ tē tamapavadantē tajjñātuṁ tēṣā sabhām tamānāyitavān|

XXIX tatastēṣām vyavasthāyā viruddhaya kāyācana kathayā sō'pavādītō'bhavat, kintu sa śṛṅkhalabandhanārḥō vā prāṇanāśārḥō bhavatidṛṣāḥ kōpyaparādhō mayāsyā na dṛṣṭaḥ|

XXX tathāpi manuṣyasyāsyā vadhārthaṁ yihūdīyā ghātakāiva sajjitā ētām vārttām śrutvā tatkṣaṇāt tava samīpamēnaṁ prēṣitavān asyāpavadakāmśca tava samīpaṁ gatvāpavaditum ājñāpayam| bhavataḥ kuśalaṁ bhūyāt|

XXXI sainyagaṇa ājñānusārēṇa paulaṁ gṛhītvā tasyām rajanyām āntipātrinagaraṁ ānayat|

XXXII parē'hani tēna saha yātuṁ ghōṭakārūḍhasainyagaṇaṁ sthāpayitvā parāvṛtya durgaṁ gatavān|

XXXIII tataḥ parē ghōṭakārōhisainyagaṇaḥ kaisariyānagaraṁ upasthāya tatpatram adhipatēḥ karē samarpya tasya samīpē paulam upasthāpitavān|

XXXIV tadādhipatistatpatraṁ paṭhitvā pṛṣṭhavān ēṣa kimpradēśīyō janaḥ? sa kilikiyāpradēśīya ēkō jana iti jñātvā kathitavān,

XXXV tavāpavadakagaṇa āgatē tava kathām śrōṣyāmi| hērōdrājagṛḥē taṁ sthāpayitum ādiṣṭavān|

XXIV

I pañcabhyō dinēbhyāḥ paraṁ hanānīyanāmā mahāyājako'dhipatēḥ samakṣaṁ paulasya prātikūlyēna nivēdayituṁ tartullanāmānaṁ kañcana vaktāraṁ prācinajanāmśca saṅginaḥ kṛtvā kaisariyānagaraṁ āgacchat|

II tataḥ paulē samānītē sati tartullastasyāpavadakathām kathayitum ārabhata hē mahāmahimaphīlikṣa bhavatō vayam atinirvviḡnaṁ

kālām yāpayāmō bhavataḥ pariṇāmadarśitayā ētaddēśiyānām bahūni maṅgalāni ghaṭitāni,

III iti hētō rvayamatikṛtajñāḥ santaḥ sarvvatra sarvvadā bhavatō guṇān gāyamaḥ|

IV kintu bahubhiḥ kathābhi rbhavantaṃ yēna na virañjayāmi tasmād vinayē bhavān banukampya madalpakathām śṛṅṅōtu|

V ēša mahāmārisvarūpō nāsaratīyamatagrāhisaṅghātasya mukhyō bhūtvā sarvvadēśēsu sarvvēśāṃ yihūdīyānām rājadrōhācaraṇapravṛttīm janayatīyasmābhi rniścitaṃ|

VI sa mandiramapi aśuci karttuṃ cēṣṭitavān; iti kāraṇād vayam ēnaṃ dhṛtvā svavyavasthānusārēṇa vicārayituṃ prāvarttāmahi;

VII kintu luṣiyāḥ sahasrasēnāpatirāgatya balād asmākaṃ karēbhya ēnaṃ grhītvā

VIII ētasyāpavādakān bhavataḥ samīpam āgantum ājñāpayat| vayam yasmin tamapavādāmō bhavatā padapavādakathāyām vicāritāyām satyām sarvvaṃ vṛttāntaṃ vēdituṃ śakṣyatē|

IX tatō yihūdīyā api svikṛtya kathitavanta ēśā kathā pramāṇam|

X adhipatau kathām kathayituṃ paulaṃ pratīngitaṃ kṛtavati sa kathitavān bhavān bahūn vatsarān yāvad ētaddēśasya śāsanāṃ karōtīti vijñāya pratyuttaraṃ dātum akṣōbhō'bhavam|

XI adya kēvalaṃ dvādaśa dināni yātāni, aham ārādhanāṃ karttuṃ yirūśalamanagaraṃ gatavān ēśā kathā bhavatā jñātuṃ śakyatē;

XII kintvibhē māṃ madhyēmandiraṃ kēnāpi saha vitaṇḍām kurvvantaṃ kutrāpi bhajanabhavanē nagarē vā lōkān kupravṛttīm janayantuṃ na dṛṣṭavantaḥ|

XIII idānīm yasmin yasmin māṃ apavadantē tasya kimapi pramāṇaṃ dātum na śaknuvanti|

XIV kintu bhaviṣyadvākyagranthē vyavasthāgranthē ca yā yā kathā likhitastē tāsu sarvvāsu viśvasya yanmatam imē vidharmmaṃ jānanti tanmatānusārēṇāḥaṃ nijapitṛpuruṣāṇām īsvaram ārādhayāmītyahaṃ bhavataḥ samakṣam aṅgīkarōmi|

XV dhārmikāṇām adhārmikāṇāṃca pramītalōkānāmēvōtthānaṃ bhaviṣyatīti kathāmimē svikurvanti tathāhamapi tasmin īsvarē pratyāśāṃ karōmi;

XVI īsvarasya mānavānāṃca samīpē yathā nirdōṣō bhavāmi tadarthaṃ satataṃ yatnavān asmi|

XVII bahuṣu vatsarēṣu gatēsu svadēśiyalōkānām nimittaṃ dāniyadravyāṇi naivēdyāni ca samādāya punarāgamaṃ kṛtavān|

XVIII tatōhaṃ śuci rbhūtvā lōkānām samāgamaṃ kalahaṃ vā na kāritavān tathāpyāśiyādēśiyāḥ kiyantō yihūdīyalōkā madhyēmandiraṃ māṃ dhṛtavantaḥ|

XIX mamōpari yadi kācidapavādakathāsti tarhi bhavataḥ samīpam upasthāya tēśāmēva sākṣyadānam ucitam|

XX nōcēt pūrvvē mahāsabhāsthānām lōkānām sannidhau mama daṇḍāyamānatvasamayē, ahamadya mṛtānamutthānē yuṣmābhi rvicāritōsmi,

XXI tēśāṃ madhyē tiṣṭhannahaṃ yāmimāṃ kathāmuccaiḥ svarēṇa kathitavān tadanyō mama kōpi dōṣō'labhyata na vēti varam ētē samupasthitalōkā vadantu|

XXII tadā phīlikṣa ētām kathām śrutvā tanmatasya visēṣavṛttāntam vijñātum vicāram sthagitam kṛtvā kathitavān luṣiyē sahasrasenāpatau samāyātē sati yuṣmākaṁ vicāram ahaṁ niṣpādayiṣyāmi|

XXIII anantaram bandhanam vinā paulam rakṣitum tasya sēvanāya sāksātkaṛaṇāya vā tadīyātmiyabandhujanān na vārayituṅca samasēnāpatim ādiṣṭavān|

XXIV alpadināt param phīlikṣo'dhipati rduṣillānāmnā yihūdīyayā svabhāryyayā sahāgatya paulamāhūya tasya mukhāt khriṣṭadharmmasya vṛttāntam aśrauṣit|

XXV paulēna nyāyasya parimitabhōgasya caramavicārasya ca kathāyām kathitāyām satyām phīlikṣaḥ kampamānaḥ san vyāharad idānim yāhi, aham avakāśam prāpya tvām āhūsyāmi|

XXVI muktipraptyartham paulēna mahyam mudrādāsyantē iti patyāsām kṛtvā sa punaḥ punastamāhūya tēna sākaṁ kathōpakathanam kṛtavān|

XXVII kintu vatsaradvayāt param parkiyaphiṣṭa phīlikṣasya padaṁ prāptē sati phīlikṣo yihūdīyān santuṣṭān cikirṣan paulam baddham samsthāpya gatavān|

XXV

I anantaram phīṣṭo nijarājyam āgatya dinatrayāt param kaisariyātō yirūśālamnagaram āgamat|

II tadā mahāyājako yihūdīyānām pradhānalōkāśca tasya samakṣam paulam apāvadanta|

III bhavān taṁ yirūśalamam ānētum ājñāpayatviti viniya tē tasmād anugrahaṁ vāñchitavantaḥ|

IV yataḥ pathimadhye gōpanēna paulam hantum tai rghātakā niyuktāḥ| phīṣṭa uttaram dattavān paulaḥ kaisariyāyām sthāsyati punaralpadināt param ahaṁ tatra yāsyāmi|

V tatastasya mānuṣasya yadi kaścid aparādhastiṣṭhati tarhi yuṣmākaṁ yē śaknūvanti tē mayā saha tatra gatvā tamapavadantu sa ētām kathām kathitavān|

VI daśadivasēbhyo'dhikam vilambya phīṣṭastasmāt kaisariyānagaraṁ gatvā parasmin divasē vicārāsana upadiṣya paulam ānētum ājñāpayat|

VII paulē samupasthitē sati yirūśālamnagarād āgatā yihūdīyalōkāstaṁ caturdiśi samvēṣṭya tasya viruddham bahūn mahādōṣān utthāpitavantaḥ kintu tēṣām kimapi pramāṇam dātum na śaknūvantaḥ|

VIII tataḥ paulaḥ svasmin uttaramidam uditavān, yihūdīyānām vyavasthāyā mandirasya kaisarasya vā pratikūlam kimapi karmma nāhaṁ kṛtavān|

IX kintu phīṣṭo yihūdīyān santuṣṭān karttum abhilaṣan paulam abhāṣata tvam kim yirūśālamam gatvāsmiṁ abhiyōgē mama sāksād vicāritō bhaviṣyasi?

X tataḥ paula uttaram prōktavān, yatra mama vicārō bhavitum yōgyaḥ kaisarasya tatra vicārāsana ēva samupasthitōsmi; ahaṁ yihūdīyānām kāmaḥ hānim nākārṣam iti bhavān yathārthatō vijānāti|

XI kañcidaparādham kiñcana vadhārham karmma vā yadyaham akariṣyām tarhi prānahananadaṇḍamapi bhōktum udyatō bhaviṣyam, kintu tē mama samapavādam kurvanti sa yadi kalpitamātrō bhavati tarhi tēṣām karēṣu mām samarpayitum kasyāpyadhikārō nāsti, kaisarasya nikaṭē mama vicārō bhavatu|

XII tadā phīṣṭō mantribhiḥ sārddham saṁmantrya paulāya kathitavān, kaisarasya nikaṭē kiṁ tava vicārō bhaviṣyati? kaisarasya samīpaṁ gamiṣyasi|

XIII kiyaddinēbhyaḥ param āgripparājā barnīkī ca phīṣṭam sāksāt karttūm kaisariyānagaram āgatavantau|

XIV tadā tau bahudināni tatra sthītau tataḥ phīṣṭastaṁ rājanam paulasya katham vijñāpya kathayitum ārabhata paulanāmānam ēkaṁ bandi phīlikṣō baddham saṁsthāpya gatavān|

XV yirūśalami mama sthītikālē mahāyajakō yihūdiyanām prācīnalōkaśca tam apōdya tamprati daṇḍājñām prārthayanta|

XVI tatōham ityuttaram avadam yāvad apōditō janaḥ svāpavādakān sāksāt kṛtvā svasmin yō'parādha ārōpitastasya pratyuttaram dātum suyogaṁ na prāpnōti, tāvatkālam kasyāpi mānuṣasya prānanāśājñāpanam rōmilōkānām rīti rnahi|

XVII tatastēṣvatrāgatēṣu parasmin divasē'ham avilambari vicārāsana upaviṣya tam mānuṣam ānētum ājñāpayam|

XVIII tadanantaram tasyāpavādakā upasthāya yādṛṣam aham cintitavān tadṛṣam kañcana mahāpavādam nōtthāpya

XIX svēśam matē tathā paulō yaṁ sajīvam vadati tasmin yīsunāmani mṛtajanē ca tasya viruddham kathitavantaḥ|

XX tatōham tāḍṛgvicārē saṁśayanaḥ san kathitavān tvaṁ yirūśalamaṁ gatvā kiṁ tatra vicāritō bhavitum icchasi?

XXI tadā paulō mahārājasya nikaṭē vicāritō bhavitum prārthayata, tasmād yāvatkālam tam kaisarasya samīpaṁ preṣayitum na śaknōmi tāvatkālam tamatra sthāpayitum ādiṣṭavān|

XXII tata āgrippaḥ phīṣṭam uktavān, ahamapi tasya mānuṣasya katham śrōtum abhilaṣāmi| tadā phīṣṭō vyāharat śvastadiyam katham tvaṁ śrōsyasi|

XXIII parasmin divasē āgrippō barnīkī ca mahāsamāgamaṁ kṛtvā pradhānavāhinīpatibhi rnaragasthapradhānalōkaiśca saha militvā rājagṛhamāgatya samupasthitau tadā phīṣṭasyājñayā paula ānītō'bhavat|

XXIV tadā phīṣṭaḥ kathitavān hē rājan āgrippa hē upasthitāḥ sarvvē lōkā yirūśalamnagarē yihūdiyalōkasamūhō yasmin mānuṣē mama samīpē nivēdanam kṛtvā prōccaiḥ kathāmimām kathitavān punaralpakālamapi tasya jīvanam nōcitarā tamētāṁ mānuṣāṁ paśyata|

XXV kintvēṣa janaḥ prānanāsarham kimapi karmma na kṛtavān ityajānām tathāpi sa mahārājasya sannidhau vicāritō bhavitum prārthayata tasmāt tasya samīpaṁ tam preṣayitum matimakaravam|

XXVI kintu śriyuktasya samīpam ētasmin kiṁ lēkhanīyam ityasya kasyacin nirṇayasya na jātatvād ētasya vicārē sati yathāham lēkhitum kiñcana niścitarā prāpnōmi tadartham yuṣmākam samakṣam viśēṣatō hē āgripparāja bhavataḥ samakṣam ētam ānayē|

XXVII yatō bandipreṣaṇasamayē tasyābhīyōgasya kiñcidalēkhanam aham ayuktaṁ jānāmi|

XXVI

I tata āgrippaḥ paulam avādīt, nijam katham kathayitum tubhyam anumati rdīyatē| tasmāt paulaḥ karaṁ prasāryya svasmin uttaram avādīt|

II hē āgripparāja yatkāraṇādahaṃ yihūdīyairapavāditō 'bhavaṃ tasya vṛttāntam adya bhavataḥ sāksān nivēdayitumanumatōham idaṃ svīyaṃ paramaṃ bhāgyaṃ manyē;

III yatō yihūdīyalōkānāṃ madhyē yā yā rītiḥ sūkṣmavicārāśca santi tēṣu bhavaṃ vijñātamah; ataēva prārthayē dhairyamavalambya mama nivēdanaṃ śṛṇōtu|

IV ahaṃ yirūśālamnagarē svadēśīyalōkānāṃ madhyē tiṣṭhan ā yauvanakālād yadrūpam ācaritavān tad yihūdīyalōkāḥ sarvvē vidanti|

V asmākaṃ sarvvēbhyaḥ śuddhatamaṃ yat phirūśīyamataṃ tadvanāmbī bhūtvāhaṃ kālāṃ yāpitavān yē janā ā bālyakālān māṃ jñānti tē ētādṛśaṃ sāksyaṃ yadi dadāti tarhi dātum śaknuvanti|

VI kintu hē āgripparāja īśvarō'smākaṃ pūrvvapuruṣānāṃ nikaṭē yad aṅgīkṛtavān tasya pratyāśāhētōrahaṃ idānīm vicārasthāne daṇḍāyamānōsmi|

VII tasyāṅgīkārasya phalaṃ prāptum asmākaṃ dvādaśavaṃśā divānīśaṃ mahāyatnād īśvarasēvanaṃ kṛtvā yāṃ pratyāśāṃ kurvanti tasyāḥ pratyāśāyā hētōrahaṃ yihūdīyairapavāditō 'bhavam|

VIII īśvarō mṛtān utthāpayiṣyātīti vākyaṃ yuṣmākaṃ nikaṭē'sambhavaṃ kutō bhavēt?

IX nāsaratiyayīśō rñāmnō viruddhaṃ nānāprakārapratikūlacaraṇam ucitam ityahaṃ manasī yathārthaṃ vijñāya

X yirūśālamnagarē tadaravaṃ phalataḥ pradhānayājakasya nikaṭāt kṣamatāṃ prāpya bahūn pavitralōkān kārāyāṃ baddhāvān viśēstatēśāṃ hananasamayē tēśāṃ viruddhāṃ nijāṃ sammatīṃ prakāśitavān|

XI vāraṃ vāraṃ bhajanabhavanēṣu tēbhyō daṇḍaṃ pradattavān balāt taṃ dharmmaṃ nindayitavāṃśca punaśca tān prati mahākroḍhād unmattaḥ san vidēśīyanagarāṇi yāvat tān tāḍitavān|

XII itthaṃ pradhānayājakasya samīpāt śaktim ājñāpatraṅca labdhvā dammēśaknagaraṃ gatavān|

XIII tadāhaṃ hē rājan mārgamadyē madhyāhnaḥkālē mama madīyasaṅgināṃ lōkānāṅca catasṛṣu dikṣu gagaṇāt prakāśamānāṃ bhāskaratoṇī tējasvatīm dīptīm dṛṣṭavān|

XIV tasmād asmāsu sarvvēṣu bhūmau patitēṣu satsu hē śaula hai śaula kutō māṃ tāḍayasi? kaṅṭakānāṃ mukhē pādāhananaṃ tava duḥśādhyaṃ ibriyabhāṣayā gadita ētādṛśa ēkaḥ śabdō mayā śrutah|

XV tadāhaṃ pṛṣṭavān hē prabhō kō bhavān? tataḥ sa kathitavān yaṃ yīsum tvāṃ tāḍayasi sōhaṃ,

XVI kintu samuttiṣṭha tvāṃ yad dṛṣṭavān itaḥ punaṅca yadyat tvāṃ darśayiṣyāmi tēśāṃ sarvvēśāṃ kāryyāṅgāṃ tvāṃ sāksīṇaṃ mama sēvakaṅca karttum darśanam adāṃ|

XVII viśēśatō yihūdīyalōkēbhyō bhinnajātīyēbhyaśca tvāṃ manōnītaṃ kṛtvā tēśāṃ yathā pāpamōcanaṃ bhavati

XVIII yathā tē mayi viśvasyā pavitrīkṛtānāṃ madhyē bhāgaṃ prāpnvanti tadabhiprāyēṇa tēśāṃ jñānacakṣūṃṣi prasannāni karttum tathāndhakārād dīptīm prati śaitānādhikārācca īśvaraṃ prati matīḥ parāvarttayitum tēśāṃ samīpaṃ tvāṃ prēṣyāmi|

XIX hē āgripparāja ētādṛśaṃ svargīyapratyādēśaṃ agrāhyaṃ akṛtvāhaṃ

XX prathamatō dammēṣaknagarē tatō yirūsālami sarvvasmin yihūdiyadēsē anyeṣu dēsēṣu ca yē[na lōkā matiṃ parāvarttīya īśvaraṃ prati parāvarttayantē, manaḥparāvarttanayōgyāni karmmaṇi ca kurvanti tādr̥śam upadēśaṃ pracāritavān|

XXI etatkāraṇād yihūdiyā madhyēmandiramā mām dhṛtvā hantum udyatāḥ|

XXII tathāpi khriṣṭō duḥkhaṃ bhuktvā sarvvēśāṃ pūrvvaṃ śmaśānād utthāya nijadēśiyanāṃ bhinnadēśiyanāṅca samīpē dīptiṃ prakāśayiṣyati

XXIII bhaviṣyadvādigaṇō mūsāśca bhāvikāryyasya yadidaṃ pramāṇam adadurētad vinānyām kathām na kathayitvā īśvarād anugrahaṃ labdhvā mahatām kṣudrāṅca sarvvēśāṃ samīpē pramāṇaṃ dattvādya yāvat tiṣṭhāmi|

XXIV tasyamām kathām niśamya phīṣṭa uccaiḥ svarēṇa kathitavān hē paula tvam unmattōsi bahuvīdyābhyāsēna tvaṃ hatajñānō jātaḥ|

XXV sa uktavān hē mahāmahima phīṣṭa nāham unmattaḥ kintu satyaṃ vivēcaniāṅca vākyāṃ prastaumi|

XXVI yasya sāksād akṣōbhāḥ san kathām kathayāmi sa rājā tadvṛttāntāṃ jānāti tasya samīpē kimapi guptaṃ nēti mayā niścitaṃ budhyatē yatastad vijānē na kṛtaṃ|

XXVII hē āgripparāja bhavān kiṃ bhaviṣyadvādigaṇōktāni vākyāni pratyēti? bhavān pratyēti tadahaṃ jānāmi|

XXVIII tata āgrippaḥ paulam abhihitavān tvaṃ pravṛttiṃ janayitvā prāyēṇa māmapi khriṣṭiyanāṃ karōṣi|

XXIX tataḥ sō'vādīt bhavān yē yē lōkāśca mama kathām adya ṣṛṇvanti prāyēṇa iti nahi kintvētāt ṣṛṅkhalabandhanaṃ vinā sarvvathā tē sarvvē mādr̥śā bhavantvitiśvasya samīpē prārthayē'ham|

XXX etasyāṃ kathāyām kathitāyām sa rājā sō'dhipati rbarṇikī sabhāsthā lōkāśca tasmād utthāya

XXXI gōpanē parasaramā vicicya kathitavanta eṣa janō bandhanārhaṃ prāṇahanārhaṃ vā kimapi karmma nākarōt|

XXXII tata āgrippaḥ phīṣṭam avadat, yadyeṣa mānuṣaḥ kaisarasya nikaṭē vicāritō bhavitum na prārthayiṣyat tarhi muktō bhavitum aśakṣyat|

XXVII

I jalapathēnāsmākam itōliyādēśaṃ prati yātrāyām niścitāyām satyām tē yūliyanāmnō mahārājasya saṃghātāntargatasya sēnāpatēḥ samīpē paulaṃ tadanyān katinayajanāmśca samārpayan|

II vayam ādrāmuttīyāṃ pōtamēkam āruhya āsiyādēśasya taṭasamīpēna yātuṃ matiṃ kṛtvā laṅgaram utthāpya pōtam amōcayāma; mākidaniyādēśasthathīṣalanikīnivāsyāristārkhānāmā kaścid janō'smābhiḥ sārddham āsit|

III parasmin divasē 'smābhiḥ sīdōnnagarē pōtē lāgitē tatra yūliyaḥ sēnāpatīḥ paulaṃ prati saujanyaṃ pradārthya sāntvanārthaṃ bandhubāndhavān upayātum anujajñau|

IV tasmāt pōtē mōcitē sati sammukhavāyōḥ sambhavād vyaṃ kuprōpadvīpasya tīrasamīpēna gatavantaḥ|

V kilikiyāyāḥ pāmphūliyāśca samudrasya pāraṃ gatvā lūkiyādēśāntargataṃ murānagaram upātiṣṭhāma|

VI tatsthānād itāliyādēśaṃ gacchati yaḥ sikandariyānagarasya pōtastaṃ tatra prāpya śatasēnāpatistaṃ pōtam asmān ārōhayat|

VII tataḥ paraṁ bahūni dināni śanaiḥ śanaiḥ rgatvā knīdapārśvōpasthtiḥ pūrvvaṁ pratikulēna pavanēna vayaṁ salmōnyāḥ sammukham upasthāya krītyupadvīpasya tīrasamīpēna gatavantah|

VIII kaṣṭhēna tamuttīryya lāsēyanagarasyādhaḥ sundaranāmakaṁ kḥātam upātiṣṭhāma|

IX itthaṁ bahutīthaḥ kālō yāpita upavāsadinañcātītaṁ, tatkāraṇāt nauvartmani bhayaṅkarē sati paulō vinayēna kathitavān,

X hē mahēcchā ahaṁ niścayaṁ jānāmi yātrāyāmasyām asmākaṁ klēśā bahūnāmapacayaśca bhaviṣyanti, tē kēvalaṁ pōtasāmagryōriti nahi, kintvasmākaṁ prāṇānamapi|

XI tadā śatasēnāpatiḥ pauḥlōktavākyatōpi karṇadhārasya pōtavanījaśca vākyāṁ bahumaṁsta|

XII taṭ khātaṁ śītakālē vāsārhassthānaṁ na tasmād avācīpraticōrdiśōḥ krītyāḥ phainikiyakhātaṁ yātuṁ yadi śaknūvantastarhi tatra śītakālaṁ yāpayitūṁ prāyēṇa sarvvē mantrayāmāsuḥ|

XIII tataḥ paraṁ dakṣiṇāvāyu rmandāṁ vahaṭīti vilōkya nijābhīprāyasya siddhēḥ suyōgō bhavātīti buddhvā pōtaṁ mōcayitvā krītyupadvīpasya tīrasamīpēna calitavantah|

XIV kintvalpakṣaṇāt paramēva urakludōnnāmā pratikulāḥ pracaṇḍō vāyu rvahan pōtē'lagīt

XV tasyābhīmukhaṁ gantum pōtasyāśaktatvād vayaṁ vāyunā svayaṁ nītaḥ|

XVI anantaraṁ klaudināmna upadvīpasya kūlasamīpēna pōtaṁ gamayitvā bahunā kaṣṭhēna kṣudranāvam arakṣāma|

XVII tē tāmāruhya rajjācā pōtasyādhōbhāgam abadhnan tadanantaraṁ cēt pōtō saikatē lagatīti bhayād vātavasanānyamōcayan tataḥ pōtō vāyunā cālitah|

XVIII kintu kramaśō vāyōḥ prabalatvāt pōtō dōlāyamānō'bhavat paraṁ divasē pōtasthāni katipayāni dravyāṇi tōyē niḥśiptāni|

XIX tṛīyadivasē vayaṁ svahastaiḥ pōtasajjanadravyāni niḥśiptavantah|

XX tatō bahudināni yāvat sūryyanakṣatrādīni samācchannāni tatō 'tīva vātyāgamād asmākaṁ prānarakṣāyāḥ kāpi pratyāśā nātiṣṭhat|

XXI bahudinēsu lōkairanāhāreṇa yāpitēsu sarvvēṣāṁ sākṣat paulastīṣṭhan akathayat, hē mahēcchāḥ krītyupadvīpāt pōtaṁ na mōcayitum ahaṁ pūrvvaṁ yad avadaṁ tadgrahaṇaṁ yuṣmākam ucitam āsit tathā kṛtē yuṣmākam eṣā vipad eṣō'pacayaśca nāghaṭiṣyētām|

XXII kintu sāmprataṁ yuṣmān vīniya bravīmīyahaṁ, yūyaṁ na kṣubhyata yuṣmākam ekasyāpi prāṇinō hāni rna bhaviṣyati, kēvalasya pōtasya hāni rbhaviṣyati|

XXIII yatō yasyēśvarasya lōkō'haṁ yañcāhaṁ paricarāmi tadiya ekō dūtō hyō rātrau mamāntikē tiṣṭhan kathitavān,

XXIV hē paula mā bhaiṣīḥ kaisarasya sammukhē tvayōpasthātavyaṁ; tavaitān saṅginō lōkān īśvarastubhyaṁ dattavaṁ|

XXV ataēva hē mahēcchā yūyaṁ sthīramanasō bhavata mahyaṁ yā kathākathi sāvaśyaṁ ghaṭiṣyatē mamaitādṛṣī viśvāsa īśvarē vidyatē,

XXVI kintu kasyacid upadvīpasyōpari patitavyam asmābhiḥ|

XXVII tataḥ param ādriyāsamudrē pōtastathaiva dōlāyamānaḥ san itas-tatō gacchan caturdaśadivasasya rātrē rdvītyāprahasamayē kasyacit sthalasya samīpamupatiṣṭhatīti pōtīyalōkā anvamanyanta|

XXXVIII tatastē jalaṁ parimāya tatra vimśati rvyāmā jalānīti jñātavantah| kiñciddūraṁ gatvā punarapi jalaṁ parimitavantah| tatra pañcadaśa vyāmā jalāni dṛṣtvā

XXXIX cēt pāśānē lagatīti bhayāt pōtasya paścādbhāgataścaturō laṅgarān nikṣipya divākaram apēkṣya sarvvē sthitavantah|

XXX kintu pōtīyalōkāḥ pōtāgrabhāgē laṅgaranikṣēpaṁ chalaṁ kṛtvā jaladhau kṣudranāvam avarōhya palāyitum acēṣtanta|

XXXI tataḥ paulaḥ sēnāpatayē sainyagaṇāya ca kathitavān, ētē yadi pōtamadhyē na tiṣṭhanti tarhi yuṣmākaṁ rakṣaṇaṁ na śakyam|

XXXII tadā sēnagaṇō rajjūn chitvā navaṁ jalē patitum adadāt|

XXXIII prabhātasamayē paulaḥ sarvvān janān bhōjanārthaṁ prārthya vyāharat, adya caturdaśadināni yāvad yūyam apēkṣamānā anāhārāḥ kālam ayāpayata kimapi nābhurṅghaṁ|

XXXIV atō vinayē¹haṁ bhakṣyaṁ bhujyatām tatō yuṣmākaṁ maṅgalaṁ bhaviṣyati, yuṣmākaṁ kasyacijjanasya śirasah kēśaikōpi na namkṣyati|

XXXV iti vyāḥṛtya paulaṁ pūpaṁ gṛhītveśvaraṁ dhanyaṁ bhāṣamāṇastaṁ bhaṁktvā bhōktum ārabdhavan|

XXXVI anantaraṁ sarvvē ca susthirāḥ santaḥ khādyāni parpyagrhan|

XXXVII asmākaṁ pōtē ṣaṣtapatyadhikaśatadvayalōkā āsan|

XXXVIII sarvvēṣu lōkēṣu yathēṣṭaṁ bhuktavatsu pōtasthan gōdhūmān jaladhau nikṣipya taiḥ pōtasya bhārō laghūkṛtaḥ|

XXXIX dinē jātē²pi sa kō dēśa iti tadā na paryacyata; kintu tatra samataṭam ēkaṁ khātaṁ dṛṣtvā yadi śaknumastarhi vayaṁ tasyābhyantaraṁ pōtaṁ gamayāma iti matirṁ kṛtvā tē laṅgarān chitvā jaladhau tyaktavantah|

XL tathā karṇabandhanaṁ mōcayitvā pradhānaṁ vātavasanam uttōlya tīrasamīpaṁ gatavantah|

XLI kintu dvayōḥ samudrayōḥ saṅgamasthānē saikatōpari pōtē nikṣiptē 'grabhāgē bādhitē paścādbhāgē prabalatarāṅgō³lagat tēna pōtō bhagnaḥ|

XLII tasmād bandayaścēd bāhubhīstaraṁ palāyantē ityāśānkayā sēnagaṇastān hantum amantrayat;

XLIII kintu śatasēnāpatih⁴ paulaṁ rakṣitūṁ prayatnaṁ kṛtvā tān taccēṣṭāyā nivartya ityādiṣṭavān, yē bāhutarāṇaṁ jānanti tē⁵grē prōllampya samudrē patitvā bāhubhīstirttvā kūlaṁ yāntu|

XLIV aparam avaśiṣṭā janāḥ kāṣṭhaṁ pōtīyaṁ dravyaṁ vā yēna yat prāpyatē tadavalambya yāntu; itthaṁ sarvvē bhūmiṁ prāpya prāṇai rjivitaḥ|

XXVIII

¹ itthaṁ sarvvēṣu rakṣāṁ prāptēṣu tatratyōpadvīpasya nāma militēti tē jñātavantah|

² asabhyalōkā yathēṣṭam anukampāṁ kṛtvā varttamānavṛṣṭēḥ śītācca vahniṁ prajjvālyasmākam ātithyam akurvan|

³ kintu paula indhanāni samgṛhya yadā tasmin agrau nirakṣipat, tadā vahneḥ pratāpāt ēkaḥ kṛṣṇasarpo⁴ nirgatya tasya hastē draṣṭavān|

⁵ tē⁵sabhyalōkāstasya hastē sarpaṁ avalambamānaṁ dṛṣtvā parasparam uktavanta ēśa janō⁵vāśyaṁ narahā bhaviṣyati, yatō yadyapi jaladhē rakṣāṁ prāptavān tathāpi pratiphaladāyaka ēnaṁ jīvitūṁ na dadāti|

V kintu sa hastaṃ vidhunvan taṃ sarpam agnimadhyē nikṣipyā kāmapi pīdāṃ nāptavān|

VI tatō viṣajvālayā ētasya śarīraṃ sphītaṃ bhaviṣyati yadvā haṭhādayaṃ prāṇān tyakṣyatīti niścītya lōkā bahukṣaṇāni yāvat tad draṣṭuṃ sthitavantaḥ kintu tasya kasyāścid vipadō'ghaṭanāt tē tadviparītaṃ vijñāya bhāṣitavanta ēsa kaścid dēvō bhavēt|

VII publiyanāmā jana ēkastasyōpadvipasyādhipatirāsīt tatra tasya bhūmyādi ca sthitam| sa janō'smān nijagr̥haṃ nītvā saujanyaṃ prakāśya dinatrayaṃ yāvad asmākaṃ ātithyam akarōt|

VIII tadā tasya publiyasya pitā jvarātisārēṇa pīḍyamānaḥ san śayyāyāṃ āsīt; tataḥ paulastasya samīpaṃ gatvā prārthanāṃ kṛtvā tasya gātrē hastaṃ samarpya taṃ svasthaṃ kṛtavān|

IX itthaṃ bhūtē tadvīpanivāsina itarēpi rōgilōkā āgatya nirāmāyā abhavan|

X tasmāttē'smākam atīva satkāraṃ kṛtavantaḥ, viśēṣataḥ prasthānasamayē prayōjanīyāni nānadravīyāni dattavantaḥ|

XI itthaṃ tatra triṣu māsēsu gatēsu yasya cihnaṃ diyaskūrī tādr̥ṣa ēkaḥ sikandarīyanagarasya pōtaḥ śītakālaṃ yāpayan tasmīn upadvīpē 'tiṣṭhat tamēva pōtaṃ vayan āruhya yātrām akurmma|

XII tataḥ prathamataḥ surākusanagaram upasthāya tatra trīṇi dināni sthitavantaḥ|

XIII tasmād āvṛtya rīgiyanagaram upasthitāḥ dinaikasmāt paraṃ dakṣiṇavayau sānukūlyē satī parasmīn divasē patiyalinagaram upātiṣṭhāma|

XIV tatō'smāsu tatradyaṃ bhrātṛgaṇaṃ prāptēsu tē svaiḥ sārddham asmān sapta dināni sthāpayitum ayatanta, itthaṃ vayan rōmānagaram pratyagacchāma|

XV tasmāt tatradyāḥ bhrātārō'smākam āgamanavārttām śrutvā āpiyapharaṃ triṣṭāvarnīṅca yāvad agrēsaraḥ santōsmān sāksāt karttum āgaman; tēṣāṃ darśanāt paula īśvaraṃ dhanyaṃ vadan āśvāsam āptavān|

XVI asmāsu rōmānagaraṃ gatēsu śatasēnāpatīḥ sarvvān bandīn pradhānasēnāpatēḥ samīpē samārpayat kintu paulāya svarakṣakapadātinā saha pṛthag vastum anumatiṃ dattavān|

XVII dinatrayāt paraṃ paulastaddēsthān pradhānayihūdina āhūtavān tatastēsu samupasthitēsu sa kathitavān, hē bhrātṛgaṇa nijalōkānām pūrvvapuruṣāṇāṃ vā ritē rviparītaṃ kiñcana karmmahāṃ nākaravaṃ tathāpi yirūśālamaniḥsinō lōkā māṃ bandīm kṛtvā rōmilōkānām hastēsu samarpitavantaḥ|

XVIII rōmilōkā vicāryya mama prāṇahananārhaṃ kimapi kāraṇaṃ na prāpya māṃ mōcayitum aicchan;

XIX kintu yihūdilōkānām āpattya mayā kaisararājasya samīpē vicāryya prārthanā karttavayā jātā nōcēt nijadēśiyalōkān prati mama kōpyabhiyōgō nāsti|

XX ētakāraṇād ahaṃ yuṣmān draṣṭuṃ saṃlapituṅcāhūyam isrāyēlvaśīyānām pratyāśhētōham ētēna śuñkhalēna baddhō'bhavam|

XXI tadā tē tam avādiṣuḥ, yihūdiyadēśād vayan tvāmādhi kimapi patraṃ na prāptā yē bhrātaraḥ samāyātastēṣāṃ kōpi tava kāmapi vārttām nāvadat abhadramapi nākathayacca|

XXII tava matarñ kimiti vayarñ tvattaḥ śrōtomicchāmaḥ| yad idarñ navīnarñ matamutthitarñ tat sarvvatra sarvvēṣāṃ nikaṭē ninditarñ jātama iti vayarñ jānimah|

XXIII taistadartham ēkasmin dinē nirūpitē tasmin dinē bahava ēkatra militvā paulasya vāsagr̥ham āgacchan tasmāt paula ā prātaḥkālāt sandhyākālarñ yāvan mūsavyavasthāgranthād bhaviṣyadvādinām granthēbhyaśca yīśōḥ kathām utthāpya īśvarasya rājyē pramāṇarñ datvā tēṣāṃ pravṛttirñ janayitum cēṣṭitavān|

XXIV kēcittu tasya kathām pratyāyan kēcittu na pratyāyan;

XXV ētatkāraṇāt tēṣāṃ parasparam anaikyāt sarvvē calitavantaḥ; tathāpi paula ētām kathāmēkām kathitavān pavitra ātmā yīśaiyasya bhaviṣyadvaktu rvananād asmākaṃ piṭṭpuruṣēbhya ētām kathām bhadraṃ kathayāmāsa, yathā,

XXVI "upagatya janānētān tvaṃ bhāṣasva vacastvidarñ| karṇaiḥ śrōṣyatha yūyarñ hi kintu yūyarñ na bhōtsyatha| nētraī rdrakṣyatha yūyañca jñātum yūyarñ na śakṣyatha|

XXVII tē mānuṣā yathā nētraīḥ paripaśyanti naiva hi| karṇaiḥ ryathā na śṛṇvanti budhyantē na ca mānasaiḥ| vyāvarttayatsu cittāni kalē kutrāpi tēṣu vai| mattastē manujāḥ svasthā yathā naiva bhavanti ca| tathā tēṣāṃ manuṣyāṇām santi sthūlā hi buddhayaḥ| badhirībhūtakarṇāśca jātāśca mudritā dṛṣaḥ||

XXVIII ata īśvarād yat paritrāṇarñ tasya vārttā bhinnadēśīyānām samīparñ prēṣitā taēva tām grahīṣyantīti yūyarñ jānīta|

XXIX ētādṛṣyām kathāyām kathitāyām satyām yihūdinaḥ parasparam bahuvicāram kurvvantō gatavantaḥ|

XXX ittharñ paulaḥ sampūrṇarñ vatsaradvayarñ yāvad bhāṭakīyē vāsagr̥hē vasaṃ yē lōkāstasya sannidhim āgacchanti tān sarvvānēva parigr̥hlan,

XXXI nirvighnam atīśayaniḥkṣōbhām īśvarīyarājatvasya kathām pracārayan prabhau yīśau khrīṣṭē kathāḥ samupādiśat| iti |

rōmiṇaḥ patraṁ

I Íśvarō nijaputramadhi yaṁ susaṁvādaṁ bhaviṣyadvādibhi rdhar-
mmagranthē pratisrutavān taṁ susaṁvādaṁ pracārayitum pṛthakkṛta
āhūtaḥ prēritaśca prabhō ryīśukhrīṣṭasya sevākō yaḥ paulaḥ

II sa rōmānagarasthān Íśvarapriyān āhūtāṁśca pavitralōkān prati
patraṁ likhati|

III asmākaṁ sa prabhu ryīśuḥ khriṣṭaḥ śārīrikasambandhēna dāyūdō
vaṁśōdbhavaḥ

IV pavitrasyātmanaḥ sambandhēna cēśvarasya prabhāvavān putra iti
śmaśānāt tasyōtthānēna pratipannaṁ|

V aparāṁ yēśāṁ madhyē yīśunā khriṣṭēna yūyamapyāhūtāstē
'nyadēśīyalōkāstasya nāṁni viśvasya nidēśagrāhiṇō yathā bhavanti

VI tadabhiprāyēṇa vayaṁ tasmād anugrahaṁ prēritatvapadañca
prāptāḥ|

VII tātēnāsmākam Íśvarēṇa prabhuṇā yīśukhrīṣṭēna ca yuṣmabhyam
anugrahaḥ śāntiśca pradīyētāṁ|

VIII prathamataḥ sarvvasmīn jagati yuṣmākaṁ viśvāsasya prakāśitatvād
ahaṁ yuṣmākaṁ sarvvēśāṁ nimittāṁ yīśukhrīṣṭasya nāma gṛhlan
Íśvarasya dhanyavādaṁ karōmi|

IX aparāṁ Íśvarasya prasādād bahukālāt paraṁ sāmpratāṁ yuṣmākaṁ
samīpaṁ yātuṁ kathamāpi yat suyōgaṁ prāpnōmi, étadārthaṁ
nirantaram nāmānyuccārayan nijāsu sarvvaḥprārthanāsu sarvvadā
nīvedayāmi,

X étasmin yamaḥaṁ tatputrīyasusaṁvādapracāraṇēna manasā pari-
carāmi sa Íśvarō mama sākṣī vidyatē|

XI yatō yuṣmākaṁ mama ca viśvāsēna vayam ubhayē yathā śāntiyuktā
bhavāma iti kāraṇād

XII yuṣmākaṁ sthairyyakaraṇārthaṁ yuṣmabhyāṁ
kiñcitparamārthadānadānyā yuṣmān sākṣāt karttuṁ madīyā vāñchā|

XIII hē bhrātṛgaṇa bhinnadēśīyalōkānāṁ madhyē yadvat tadvat
yuṣmākaṁ madhyēpi yathā phalaṁ bhuñjē tadabhiprāyēṇa muhurmuhu
ryuṣmākaṁ samīpaṁ gantum udyatō'haṁ kintu yāvad adya tasmin
gamānē mama vighnō jāta iti yūyaṁ yad ajñātāstīṣṭhatha tadahaṁ
ucitaṁ na budhyē|

XIV ahaṁ sabhyāsabhyānāṁ vidvadavidvatāñca sarvvēśāṁ ṛṇī vidyē|

XV ataēva rōmānivāsīnāṁ yuṣmākaṁ samīpē'pi yathāśakti
susaṁvādaṁ pracārayitum ahaṁ udyatōsmi|

XVI yataḥ khriṣṭasya susaṁvādō mama lajjāspadaṁ nahi sa Íśvarasya
śaktisvarūpaḥ san ā yihūdiyēbhyō 'nyajātiyān yāvat sarvvajātiyānāṁ
madhyē yaḥ kaścid tatra viśvasiti tasyaiva trāṇaṁ janayati|

XVII yataḥ pratyayasya samaparimāṇam Íśvaradattaṁ puṇyaṁ
tatsusaṁvādē prakāśatē| tadadhi dharmmapustakēpi likhitamidaṁ
'puṇyavān janō viśvāsēna jīviṣyati"|

XVIII ataēva yē mānavāḥ pāpakarmmaṇā satyatāṁ rundhanti tēśāṁ
sarvvasya durācaraṇasyādharmmasya ca viruddhaṁ svargād Íśvarasya
kōpaḥ prakāśatē|

XXIX yata īśvaramadhi yadyad jñēyaṁ tad īśvaraḥ svayaṁ tān prati prakāśitavān tasmāt tēṣāṁ agōcaram nahi|

XXX phalatastasyānantaśaktīśvaratvādīnyadr̥ṣyānyapi sṛṣṭikālam ārabhya karmmasu prakāśamānāni dr̥ṣyantē tasmāt tēṣāṁ dōṣaprakṣālanasya panthā nāsti|

XXXI aparaṁ īśvaraṁ jñātvāpi tē tam īśvarajñānēna nādriyanta kṛtajñā vā na jātaḥ; tasmāt tēṣāṁ sarvve tarkā viphalibhūtaḥ, aparañca tēṣāṁ vivēkaśūnyāni manāmsi timirē magnāni|

XXXII tē svān jñāninō jñātvā jñānahīnā abhavan

XXXIII anaśvarasyēśvarasya gauravaṁ vihāya naśvaramanuṣyapaśupakṣyurōgān

XXXIV itthaṁ ta īśvarasya satyatām vihāya mṛṣāmatam āśritavantaḥ saccidānandaṁ sṛṣṭikarttāraṁ tyaktvā sṛṣṭavastunaḥ pūjāṁ sēvāñca kṛtavantaḥ;

XXXV iti hētōrīśvarastān kukriyāyāṁ samarpya nijani-jacucintābhilāṣābhyāṁ svāṁ svāṁ śarīraṁ parasparam apamānitaṁ karttum adadāt|

XXXVI īśvareṇa tēsu kvabhilāṣē samarpitēsu tēṣāṁ yōṣitaḥ svābhāvīkācāraṇam apahāya viparītakṛtyē prāvarttanta;

XXXVII tathā puruṣā api svābhāvīkayōṣitsaṅgamaṁ vihāya parasparaṁ kāmākṣānunā dagdhāḥ santaḥ pumāmsaḥ pumbhiḥ śakāṁ kukṛtyē samāsajya nijanijabhrañtēḥ samucitaṁ phalam alabhanta|

XXXVIII tē svēṣāṁ manaḥsvīśvarāya sthānaṁ dātum anicchukāstatō hētōrīśvarastān prati duṣṭamanaskatvam avihitakriyatvañca dattavān|

XXXIX ataēva tē sarvve 'nyāyō vyabhicārō duṣṭatvaṁ lōbhō jighāmsā īrṣyā vadhō vivādaścāturi kumatirityādibhi rduṣkarmabhiḥ paripūrṇaḥ san-taḥ

XXX karṇējapā apavādina īśvaradvēṣakā himsakā ahañkāriṇa ātmaślāghinaḥ kukarmmōtpādakāḥ pitrōrajñālaṅghakā

XXXI avicārakā niyamalaṅghinaḥ snēharahitā atidvēṣiṇō nirdayāśca jātaḥ|

XXXII yē janā ētadr̥ṣāṁ karmma kurvanti taēva mṛtyōgyā īśvarasya vicāramīdr̥ṣāṁ jñātvāpi ta ētadr̥ṣāṁ karmma svayaṁ kurvanti kēvalamiti nahi kintu tādr̥ṣakarmmakāriṣu lōkēśvapi priyantē|

II

I hē paradūśaka manuṣya yaḥ kaścana tvaṁ bhvasi tavōttaradānāya panthā nāsti yatō yasmāt karmmaṇaḥ parastvayā dūṣyatē tasmāt tvamapi dūṣyasē, yatastaṁ dūṣayannapi tvaṁ tadvad ācarasi|

II kintvētadr̥ḡācāribhyō yaṁ daṇḍam īśvarō niścinōti sa yathārtha iti vayaṁ jānīmaḥ|

III ataēva hē mānuṣa tvaṁ yadr̥ḡācāriṇō dūṣyasi svayaṁ yadi tādr̥ḡācārasi tarhi tvam īśvaradaṇḍāt palāyituṁ śakṣyasīti kiṁ bud-hyasē?

IV aparaṁ tava manasaḥ parivarttanaṁ karttum īśvarasyānugrahō bhavati tanna buddhvā tvaṁ kiṁ tadīyānugrahakṣamācirasahiṣṇutvanidhiṁ tucchīkarōṣi?

V tathā svāntaḥkaraṇasya kaṭhōratvāt khēdarāhityāccēśvarasya nyāyavicāraprakāśanasya krōdhasya ca dinaṁ yavat kiṁ svārthaṁ kōpaṁ sañcinōṣi?

VI kintu sa ēkaikamanujāya tatkarmmānusārēṇa pratiphalaṁ dāsyati;

VII vastutastu yē janā dhairyam dhṛtvā satkarmma kurvntō mahimā satkārō'maratvañcaitāni mṛgayantē tēbhyō'nantāyu rdāsyati|

VIII aparaṁ yē janāḥ satyadharmmam agrhītvā viparītadharmmam gṛhlanti tādr̥ṣā virōdhijanāḥ kōpaṁ krōdhañca bhōkṣyantē|

IX ā yihūdinō'nyadēśinaḥ paryantaṁ yāvantaḥ kukarmmakāriṇaḥ prāṇinaḥ santi tē sarvvē duḥkhaṁ yātanañca gamiṣyanti;

X kintu ā yihūdinō bhinnadēśiparyantā yāvantaḥ satkarmmakāriṇō lōkāḥ santi tān prati mahimā satkāraḥ sāntiśca bhaviṣyanti|

XI īśvarasya vicārē pakṣapātō nāsti|

XII alabdavyavasthāśāstrai ryaiḥ pāpāni kṛtāni vyavasthāśāstrālabdhātvanurūpastēśāṁ vināśō bhaviṣyati; kintu labdhavyavasthāśāstrā yē pāpānyakurvvan vyavasthānusārādēva tēśāṁ vicārō bhaviṣyati|

XIII vyavasthāsrōtāra īśvarasya samīpē niṣpāpā bhaviṣyantīti nahi kintu vyavasthācāriṇa ēva sapuṇyā bhaviṣyanti|

XIV yatō 'labdhavyavasthāśāstrā bhinnadēśiyalōkā yadi svabhāvatō vyavasthānurūpān ācārān kurvanti tarhyalabdhasāstrāḥ santō'pi tē svēśāṁ vyavasthāśāstramiva svayamēva bhavanti|

XV tēśāṁ manasi sākṣisvarūpē sati tēśāṁ vitarkēṣu ca kadā tān dōṣiṇaḥ kadā vā nirdōṣān kṛtavatsu tē svāntarlikhitasya vyavasthāśāstrasya pramaṇaṁ svayamēva dadati|

XVI yasmin dinē mayā prakāśitasya susāmvādasyānusārād īśvarō yīśukhrīṣṭēna mānuṣānāṁ antaḥkaraṇānāṁ guḍhābhīprāyān dhṛtvā vicārayiṣyati tasmin vicāradinē tat prakāśiṣyatē|

XVII paśya tvaṁ svayaṁ yihūdīti vikhyātō vyavasthōpari viśvāsaṁ karōṣi,

XVIII īśvaramuddiśya svaṁ ślāghasē, tathā vyavasthayā śikṣitō bhūtvā tasyābhīmatāṁ jānāsi, sarvvāsāṁ kathānāṁ sārāṁ vivimkṣē,

XIX aparaṁ jñānasya satyatāyāścākarasvarūpaṁ śāstraṁ mama samīpē vidyata atō 'ndhalōkānāṁ mārgadarśayitā

XX timirasthitalōkānāṁ madhyē dīptisvarūpō'jñānalōkēbhyō jñānadātā śiśūnāṁ śikṣayitāhamēvēti manyasē|

XXI parān śikṣayan svayaṁ svaṁ kiṁ na śikṣyasi? vastu-taścauryyaniṣēdhavyavasthāṁ pracārayan tvaṁ kiṁ svayamēva cōrayasi?

XXII tathā paradāragamaṇaṁ pratiṣēdhan svayaṁ kiṁ paradārān gacchasi? tathā tvaṁ svayaṁ pratūmādvēṣī san kiṁ mandirasya dravyāṇi harasi?

XXIII yastvaṁ vyavasthāṁ ślāghasē sa tvaṁ kiṁ vyavasthāṁ avamatya nēśvaraṁ sammanyasē?

XXIV śāstrē yathā likhati "bhinnadēśināṁ samīpē yuṣmākaṁ dōṣād īśvarasya nāmnō nindā bhavati|"

XXV yadi vyavasthāṁ pālayasi tarhi tava tvakchēdakriyā saphalā bhavati; yati vyavasthāṁ laṅghasē tarhi tava tvakchēdō'tvakchēdō bhaviṣyati|

XXVI yatō vyavasthāśāstrādiṣṭadharmmakarmmacārī pumān atvakchēdī sannapi kiṁ tvakchēdināṁ madhyē na gaṇayiṣyatē?

XXVII kintu labdhasāstraścinnatvak ca tvaṃ yadi vyavasthālaṅghanam karōṣi tarhi vyavasthāpālakaḥ svābhāvikācchinnatvacō lōkāstvām kiṃ na dūṣayiṣyanti?

XXVIII tasmād yō bāhyē yihūdī sa yihūdī nahi tathāṅgasya yastvakchēdaḥ sa tvakchēdō nahi;

XXIX kintu yō jana āntarikō yihūdī sa ēva yihūdī aparāṅca kēvalalikhitayā vyavasthayā na kintu mānasikō yastvakchēdō yasya ca praśamsā manuṣyēbhyō na bhūtvā īśvarād bhavati sa ēva tvakchēdaḥ|

III

I aparāṅca yihūdinaḥ kiṃ śrēṣṭhatvaṃ? tathā tvakchēdasya vā kiṃ phalaṃ?

II sarvvathā bahūni phalāni santi, viśēṣata īśvarasya śāstraṃ tēbhyō'diyata|

III kaiścid aviśvasanē kṛtē tēṣāṃ aviśvasanāt kim īśvarasya viśvāsyatāyā hānirutpatsyate?

IV kēnāpi prakārēna nahi| yadyapi sarvvē manuṣyā mithyāvādinastathāpīśvaraḥ satyavādī| śāstrē yathā likhitamāstē, atastvantu svavākyēna nirddōṣō hi bhaviṣyasi| vicārē caiva niṣpāpō bhaviṣyasi na saṃśayaḥ|

V asmākam anyāyēna yadiśvarasya nyāyaḥ prakāsatē tarhi kiṃ vadiṣyāmaḥ? ahaṃ mānuṣānām kathāmiva kathām kathayāmi, īśvaraḥ samucitam daṇḍam dattvā kim anyāyī bhaviṣyati?

VI itthaṃ na bhavatu, tathā satiśvaraḥ katham jagatō vicārayitā bhaviṣyati?

VII mama mithyāvākyavadanād yadiśvarasya satyatvēna tasya mahimā varddhatē tarhi kasmādahaṃ vicārē'parādhitvēna gaṇyō bhavāmi?

VIII maṅgalārtham pāpamapi karaṇiyamiti vākyam tvayā kutō nocyatē? kintu yairucyatē tē nitāntam daṇḍasya pātrāni bhavanti; tathāpi tadvākyam asmābhirapyucyata ityasmākam glāniṃ kurvvantaḥ kiyantō lōkā vadanti|

IX anyalōkēbhyō vayam kiṃ śrēṣṭhāḥ? kadācana nahi yatō yihūdino 'nyadēsinaśca sarvvaēva pāpasyāyattā ityasya pramaṇam vayam pūrvvam adadāma|

X lipi ryathāstē, naikōpi dhārmikō janaḥ|

XI tathā jñāniśvarajñāni mānavaḥ kōpi nāsti hi|

XII vimārgagāmināḥ sarvvē sarvvē duṣkarmmakāriṇaḥ| ēkō janōpi nō tēṣāṃ sādhu karma karōti ca|

XIII tathā tēṣantu vai kaṅṭhā anāvṛtaśmaśnavat| stutivadam prakurvanti jihvābhiste tu kēvalam| tēṣāmōṣṭhasya nimnē tu viṣam tiṣṭhati sarppavat|

XIV mukham tēṣāṃ hi śāpēna kapaṭēna ca pūryatē|

XV raktapātāya tēṣāṃ tu padāni kṣipragāni ca|

XVI pathi tēṣāṃ manuṣyānām nāśaḥ klēśaśca kēvalaḥ|

XVII tē janā nahi jānanti panthānam sukhadāyinaḥ|

XVIII paramēśad bhayam yattat taccakṣuṣōragōcaram|

XIX vyavasthāyām yadyalikhati tad vyavasthādhiṇān lōkān uddiṣya likhatīti vayam jānīmaḥ| tatō manuṣyamātrō niruttaraḥ san īśvarasya śakṣād aparādhi bhavati|

XX ataēva vyavasthānurūpaiḥ karmabhiḥ kaścīdapi prāṇīśvarasya sāksāt sapuṇyīkṛtō bhavituṃ na śakṣyati yatō vyavasthāyā pāpajñānamātram jāyatē|

XXI kintu vyavasthāyāḥ pṛthag īśvarēṇa dēyaṃ yat puṇyaṃ tad vyavasthāyā bhaviṣyadvādigaṇasya ca vacanaiḥ pramāṇīkṛtaṃ sad idānīm prakāśatē|

XXII yīśukhrīṣṭē viśvāsakaraṇād īśvarēṇa dattaṃ tat puṇyaṃ sakalēṣu prakāśitaṃ sat sarvvān viśvāsinaḥ prati varttatē|

XXIII tēṣāṃ kōpi prabhēdō nāsti, yataḥ sarvvaēva pāpina īśvarīyatējōhīnaśca jātāḥ|

XXIV ta īśvarasyānugrahād mūlyam vinā khriṣṭakṛtēna paritrāṇēna sapuṇyīkṛtā bhavanti|

XXV yasmāt svaśōṇitēna viśvāsāt pāpanāśakō balī bhavituṃ sa ēva pūrvvam īśvarēṇa niścitaḥ, itthaṃ īśvarīyasahiṣṇutvāt purākṛtapāpānām mārjjanakaraṇē svīyayāthārthyaṃ tēna prakāśyatē,

XXVI varttamānakālīyamapi svayāthārthyaṃ tēna prakāśyatē, aparām yīśau viśvāsinaṃ sapuṇyīkurvannapi sa yāthārthikastiṣṭhati|

XXVII tarhi kutrātmaślāghā? sā dūrikṛtā; kayā vyavasthāyā? kiṃ kriyārūpavyavasthāyā? itthaṃ nahi kintu tat kēvalaviśvāsarūpayā vyavasthāyā bhavati|

XXVIII ataēva vyavasthānurūpāḥ kriyā vinā kēvalēna viśvāsēna mānavaḥ sapuṇyīkṛtō bhavituṃ śaknōtītyasya rāddhāntaṃ darśayāmaḥ|

XXIX sa kiṃ kēvalayihūdinām īśvarō bhavati? bhinnadēśinām īśvarō na bhavati? bhinnadēśināmapi bhavati;

XXX yasmād ēka īśvarō viśvāsāt tvakchēdinō viśvāsēnātvakchēdinaśca sapuṇyīkariṣyati|

XXXI tarhi viśvāsēna vyaṃ kiṃ vyavasthām lumpāma? itthaṃ na bhavatu vyaṃ vyavasthām saṃsthāpayāma ēva|

IV

I asmākām pūrvvapuruṣa ibrahīm kāyikakriyāyā kiṃ labdhavān ētadadhi kiṃ vadīṣyāmaḥ?

II sa yadi nijakriyābhyaḥ sapuṇyō bhavēt tarhi tasyātmaślāghām kartuṃ panthā bhavēditi satyaṃ, kintviśvarasya samīpē nahi|

III śāstrē kiṃ likhati? ibrahīm īśvarē viśvasanāt sa viśvāsastasmai puṇyārthaṃ gaṇitō babhūva|

IV karmmakāriṇō yad vētanaṃ tad anugrahasya phalaṃ nahi kintu tēnōpārjitaṃ mantavyam|

V kintu yaḥ pāpinaṃ sapuṇyīkarōti tasmin viśvāsinaḥ karmmahīnasya janasya yō viśvāsaḥ sa puṇyārthaṃ gaṇyō bhavati|

VI aparām yaṃ kriyāhīnam īśvaraḥ sapuṇyīkarōti tasya dhanyavādāṃ dāyūd varṇayāmāsa, yathā,

VII sa dhanyō'ghāni mṛṣṭāni yasyāgāmsyāvṛtāni ca |

VIII sa ca dhanyaḥ parēśēna pāpaṃ yasya na gaṇyatē|

IX ēṣa dhanyavādastvakchēdinam atvakchēdinam vā kaṃ prati bhavati? ibrahīmō viśvāsaḥ puṇyārthaṃ gaṇita iti vyaṃ vadāmaḥ|

X sa viśvāsastasya tvakchēditvavasthāyām kiṃ atvakchēditvavasthāyām kasmin samayē puṇyamiva gaṇitaḥ? tvakchēditvavasthāyām nahi kintvatvakchēditvavasthāyām|

XI aparāñca sa yat sarvvēṣām atvakchēdinām viśvāsinām ādipuruṣo bhavēt, tē ca puṇyavattvēna gaṇyēran;

XII yē ca lōkāḥ kēvalam chinnatvacō na santō 'smaatpūrvvapuruṣa ibrahīm achinnatvak san yēna viśvāsamārgēṇa gatavān tēnaiva tasya pādaciñhēna gacchanti tēṣām tvakchēdināmapyādipuruṣo bhavēt tadartham atvakchēdinō mānavasya viśvāsāt puṇyam utpadyata iti pramāṇasvarūpaṁ tvakchēdacihnaṁ sa prāpnōt|

XIII ibrahīm jagatō'dhikārī bhaviṣyati yaiṣa pratijñā taṁ tasya vaṁśañca prati pūrvvam akriyata sā vyavasthāmūlikā nahi kintu viśvāsajanyapuṇyamūlikā|

XIV yatō vyavasthāvalambinō yadyadhikāriṇō bhavanti tarhi viśvāsō viphalō jāyatē sā pratijñāpi luptaiva|

XV adhikantu vyavasthā kōpaṁ janayati yatō 'vidyamānāyām vyavasthāyām ājñālanghanam na sambhavati|

XVI ataēva sā pratijñā yad anugrahasya phalam bhavēt tadartham viśvāsamūlikā yatastathātvē tadvaṁśasamudāyam prati arthatō yē vyavasthāyā tadvaṁśasambhavāḥ kēvalam tān prati nahi kintu ya ibrahīmiyaviśvāsēna tatsambhavāstānapi prati sā pratijñā sthāsnurbhavati|

XVII yō nirjivān sajiivān avidyamānāni vastūni ca vidyamānāni karōti ibrahīmō viśvāsbhūmēstasyēśvarasya sāḁṣāt sō'smākaṁ sarvvēṣām ādipuruṣa āstē, yathā likhitaṁ vidyatē, aham tvām bahujātīnām ādipuruṣam kṛtvā niyuktavān|

XVIII tvadiyastādṛśō vaṁśō janiṣyatē yadidaṁ vākyam pratiśrutaṁ tadanusārād ibrahīm bahudēśiyalōkānām ādipuruṣo yad bhavati tadartham sō'napēkṣitavyamapyapēkṣamāṇō viśvāsam kṛtavān|

XIX aparāñca kṣiṇaviśvāsō na bhūtvā śatavatsaravayaskatvāt svaśarīrasya jarām sārānamnaḥ svabhāryyāyā rajōnivr̥ttiñca tṛṇāya na mēnē|

XX aparam aviśvāsād īśvarasya pratijñāvacanē kamapi saṁśayam na cakāra;

XXI kintviśvarēṇa yat pratiśrutaṁ tat sādhayitum śakyata iti niścitaṁ vijñāya dṛḍhaviśvāsaḥ san īśvarasya mahimānam prakāśayāñcakāra|

XXII iti hētōstasya sa viśvāsastadiyapuṇyamiva gaṇayāñcakrē|

XXIII puṇyamivagaṇayata tat kēvalasya tasya nimittaṁ likhitaṁ nahi, asmākaṁ nimittamapi,

XXIV yatō'smākaṁ pāpanāśartham samarpitō'smākaṁ puṇyapraptyarthañcōtthāpitō'bhavat yō'smākaṁ prabhu r̥yīśustasyōtthāpayitariśvare

XXV yadi vayam viśvasāmasterhyasmākamapi saēva viśvāsaḥ puṇyamiva gaṇayīṣyatē|

V

I viśvāsēna sapuṇyīkṛtā vayam īśvarēṇa sārddham prabhuṇāsmākaṁ yīśukhrīṣṭēna mēlanam prāptāḥ|

II aparam vayam yasmin anugrahāśrayē tiṣṭhāmastanmadhyam viśvāsamārgēna tēnaivānitā vayam īśvariavibhavapṛāptipratyāśayā samānandamaḥ|

III tat kēvalam nahi kintu klēśabhōgē'pyānandāmō yataḥ klēśāṁd dhairyam jāyata iti vayam jānīmaḥ,

IV dhairyayācca parikṣitatvaṃ jāyatē, parikṣitavāt pratyāśā jāyatē,

V pratyāśātō vrīḍitatvaṃ na jāyatē, yasmād asmabhyaṃ dattēna pavitrēṇātmanāsmākam antaḥkaraṇānīśvarasya prēmavāriṇā siktāni|

VI asmāsu nirupāyēṣu satsu khriṣṭa upayuktē samayē pāpinām nimittam svīyān praṇān atyajat|

VII hitakāriṇō janasya kṛtē kōpi praṇān tyaktuṃ sāhasam karttuṃ śaknōti, kintu dhārmikasya kṛtē prāyēṇa kōpi praṇān na tyajati|

VIII kintvasmāsu pāpiṣu satsvapi nimittamasmākam khriṣṭaḥ svaprāṇān tyaktavān, tata īśvarōsmān prati nijaṃ paramaprēmāṇam darśitavān|

IX ataēva tasya raktapātēna sapuṇyīkṛtā vayanī nitāntam tēna kōpād uddhāriṣyāmahē|

X phalātō vayanī yadā ripava āsma tadēśvarasya putrasya maraṇēna tēna sārddham yadyasmākam mēlanam jātam tarhi mēlanaprāptāḥ santō'vaśyam tasya jivanēna rakṣām lapsyāmahē|

XI tat kēvalam nahi kintu yēna mēlanam alabhāmaḥi tēnāsmākam prabhuṇā yīśukhriṣṭēna sāmpratam īśvarē samānandāmaśca|

XII tathā sati, ekēna mānuṣēṇa pāpam pāpēna ca maraṇam jagatīm prāviśat aparam sarvvēśam pāpītvāt sarvvē mānuṣā mṛtē rñighnā abhavat|

XIII yatō vyavasthādānasamayam yāvat jagati pāpam āsit kintu yatra vyavasthā na vidyatē tatra pāpasyāpi gaṇanā na vidyatē|

XIV tathāpyādama yādṛśam pāpam kṛtam tādṛśam pāpam yai rñākāri ādamam ārabhya mūsam yāvat tēśāmapyupari mṛtyū rājatvam akarōt sa ādam bhāvādāmo nidarśanamēvāstē|

XV kintu pāpakarmmaṇō yādṛśō bhāvastādṛg dānakarmmaṇō bhāvō na bhavati yata ekasya janasyāparādhēna yadi bahūnām maraṇam aghatata tathāpīśvarānugrahastadanugrahamūlakaṃ dānañcaikēna janēnārthād yīśunā khriṣṭēna bahuṣu bāhulyātibāhulyēna phalati|

XVI aparam ekasya janasya pāpakarmma yādṛk phalayuktam dānakarmma tādṛk na bhavati yatō vicārakarmmaikam pāpam ārabhya daṇḍajanakaṃ babhūva, kintu dānakarmma bahupāpānyārabhya puṇyajanakaṃ babhūva|

XVII yata ekasya janasya pāpakarmmatastēnaikēna yadi maraṇasya rājatvam jātam tarhi yē janā anugrahasya bāhulyam puṇyadānañca prāpnuvanti ta ekēna janēna, arthāt yīśukhriṣṭēna, jivanē rājatvam avāśyam kariṣyanti|

XVIII ekō'parādhō yadvat sarvvamānavānām daṇḍagāmī mārgō 'bhavat tadvad ekam puṇyadānam sarvvamānavānām jivanayuktapuṇyagāmī mārga ēva|

XIX aparam ekasya janasyājñālanghanād yathā bahavō 'parādhinō jātastadvad ekasyājñācaraṇād bahavaḥ sapuṇyīkṛtā bhavanti|

XX adhikantu vyavasthāgamanād aparādhasya bāhulyam jātam kintu yatra pāpasya bāhulyam tatraiva tasmād anugrahasya bāhulyam abhavat|

XXI tēna mṛtyunā yadvat pāpasya rājatvam abhavat tadvad asmākam prabhuyīśukhriṣṭadvārānantajīvanadāyipuṇyēnānugrahasya rājatvam bhavati|

VI

I prabhūtarūpeṇa yad anugrahaḥ prakāśatē tadarthaṁ pāpē tiṣṭhāma iti vākyam kiṁ vyaṁ vadiṣyāmaḥ? tanna bhavatu |

II pāpaṁ prati mṛtā vyaṁ punastasmin katham jīviṣyāmaḥ?

III vyaṁ yāvanto lōka yīśukhrīṣṭē majjitā abhavāma tāvanta ēva tasya maraṇē majjitā iti kiṁ yūyam na jānītha?

IV tatō yathā pituḥ parākramēna śmaśānāt khriṣṭa utthāpitastathā vyaṁ yat nūtanājīvina ivācarāmastadarthaṁ majjanēna tēna sārddham mṛtyurūpē śmaśānē saṁsthāpitāḥ |

V aparāṁ vyaṁ yadi tēna saṁyuktāḥ santaḥ sa iva maraṇabhāginō jātāstarhi sa ivōtthānabhāginō'pi bhaviṣyāmaḥ |

VI vyaṁ yat pāpasya dāsāḥ puna rna bhavāmastadartham asmākaṁ pāparūpaśarīrasya vināśārtham asmākaṁ purātanapurūṣastēna sākaṁ kruṣē'hanyatēti vyaṁ jānīmaḥ |

VII yō hataḥ sa pāpāt mukta ēva |

VIII ataēva yadi vyaṁ khriṣṭēna sārddham ahanyāmaḥ tarhi punarapi tēna sahitā jīviṣyāma ityatrāsmākaṁ viśvāsō vidyatē |

IX yataḥ śmaśānād utthāpitaḥ khriṣṭō puna rna mriyata iti vyaṁ jānīmaḥ | tasmīn kōpyadhikārō mṛtyō rñāsti |

X aparāṁca sa yad amriyata tēnaikadā pāpam uddiṣyāmriyata, yacca jīvati tēnēśvaram uddiṣya jīvati;

XI tadvad yūyamapi svān pāpam uddiṣya mṛtān asmākaṁ prabhuṇā yīśukhrīṣṭēnēśvaram uddiṣya jīvantō jānīta |

XII aparāṁca kutsitābhilāṣāṁ pūrayitum yuṣmākaṁ martyadēhēṣu pāpam ādhipatyam na karōtu |

XIII aparāṁ svam svam aṅgam adharmasyāstraṁ kṛtvā pāpasēvāyāṁ na samarpayata, kintu śmaśānād utthāniva svān īśvarē samarpayata svānyaṅgāni ca dharmmāstrasvarūpānīśvaram uddiṣya samarpayata |

XIV yuṣmākam upari pāpasyādhipatyam puna rna bhaviṣyati, yasmād yūyam vyavasthāyā anāyattā anugrahasya cāyattā abhavata |

XV kintu vyaṁ vyavasthāyā anāyattā anugrahasya cāyattā abhavāma, iti kāraṇāt kiṁ pāpaṁ kariṣyāmaḥ? tanna bhavatu |

XVI yatō mṛtījanakaṁ pāpaṁ puṇyajanaṁ nidēśacaraṇaṁca itayōrdvayō ryasmin ājñāpālanārthaṁ bhṛtyāniva svān samarpayatha, tasyaiva bhṛtyā bhavatha, ētat kiṁ yūyam na jānītha?

XVII aparāṁca pūrvvaṁ yūyam pāpasya bhṛtyā āstēti satyam kintu yasyāṁ śikṣārūpāyāṁ muṣāyāṁ nikṣiptā abhavata tasyā ākṛtīm manōbhirabdhavanta iti kāraṇād īśvarasya dhanyavādō bhavatu |

XVIII itthaṁ yūyam pāpasēvātō muktāḥ santō dharmmasya bhṛtyā jātāḥ |

XIX yuṣmākaṁ śārīrikyā durbbalatāyā hētō rmānavavad aham ētad bravīmi; punaḥ punaradharmmakaraṇārthaṁ yadvat pūrvvaṁ pāpamēdhyayō rbhṛtyatvē nijāṅgāni samarpayata tadvad idānīm sādhuakarmmakaraṇārthaṁ dharmmasya bhṛtyatvē nijāṅgāni samarpayata |

XX yadā yūyam pāpasya bhṛtyā āsta tadā dharmmasya nāyattā āsta |

XXI tarhi yāni karmmaṇi yūyam idānīm lajjājanakāni budhyadhvē pūrvvaṁ tai ryuṣmākaṁ kō lābha āsīt? tēśāṁ karmmaṇāṁ phalaṁ maraṇamēva |

XXII kintu sāmpratam̃ yūyam̃ pāpasēvātō muktāḥ santa īśvarasya bhṛtyā'bhavata tasmād yuṣmākaṃ pavitratvarūpaṃ labhyam anantajīvanarūpaṃ phalam āstē|

XXIII yataḥ pāpasya vētanam̃ maraṇam̃ kintvasmākaṃ prabhuṇā yīśukhrīṣṭēnānantajīvanam̃ īśvaradattam̃ pāritōṣikam̃ āstē|

VII

I hē bhrātṛgaṇa vyavasthāvidaḥ prati mamēdam̃ nivēdanam̃| vidhiḥ kēvalam̃ yāvajjīvam̃ mānavōparyyadhipatitvam̃ karōtiti yūyam̃ kim̃ na jānītha?

II yāvatkālam̃ pati rjivati tāvatkālam̃ ūdhā bhāryyā vyavasthayā tasmin baddhā tiṣṭhati kintu yadi pati rmriyatē tarhi sā nārī patyu rvyavasthātō mucyatē|

III ētatkāranāt patyurjīvanakālē nārī yadyanyam̃ puruṣam̃ vivahati tarhi sā vyabhicāriṇī bhavati kintu yadi sa pati rmriyatē tarhi sā tasyā vyavasthāyā muktā satī puruṣāntarēṇa vyūdhāpi vyabhicāriṇī na bhavati|

IV hē mama bhrātṛgaṇa, īśvaranimittam̃ yadasmākaṃ phalam̃ jāyatē tadartham̃ śmaśānād utthāpitēna puruṣēṇa saha yuṣmākaṃ vivāhō yad bhavēt tadartham̃ khrīṣṭasya śarirēṇa yūyam̃ vyavasthām̃ prati mṛtavantaḥ|

V yatō'smākaṃ śārīrikācaraṇasamayē maraṇanimittam̃ phalam̃ utpādayitum̃ vyavasthayā dūṣitaḥ pāpābhilāṣō'smākam̃ aṅgēṣu jīvan āsīt|

VI kintu tadā yasyā vyavasthāyā vasē āsmahi sāmpratam̃ tām̃ prati mṛtatvād vayam̃ tasyā adhinatvāt muktā iti hētōrīśvarō'smābhīḥ purātanalikhitānusārāt na sēvitavyaḥ kintu navīnasvabhāvēnaiva sēvitavyaḥ

VII tarhi vayam̃ kim̃ brūmaḥ? vyavasthā kim̃ pāpajanikā bhavati? nēttham̃ bhavatu| vyavasthām̃ avidyamānāyām̃ pāpam̃ kim̃ ityahaṃ nāvēdam̃; kiṅca lōbham̃ mā kārṣīriti cēd vyavasthāgranthē likhitam̃ nābhaviṣyat tarhi lōbhaḥ kimbhūtastadahaṃ nājñāsyam̃|

VIII kintu vyavasthayā pāpam̃ chidram̃ prāpyāsmākam̃ antaḥ sarvavidham̃ kutsitābhilāṣam̃ ajanayat; yatō vyavasthāyām̃ avidyamānāyām̃ pāpam̃ mṛtam̃|

IX aparam̃ pūrvvam̃ vyavasthāyām̃ avidyamānāyām̃ aham̃ ajīvam̃ tataḥ param̃ ajñāyām̃ upasthitāyām̃ pāpam̃ ajivat tadāham̃ amriyē|

X ittham̃ sati jīvananimittā yājñā sā mama mṛtyujanikābhavat|

XI yataḥ pāpam̃ chidram̃ prāpya vyavasthitādēsēna mām̃ vañcayitva tēna mām̃ ahan|

XII ataēva vyavasthā pavitrā, ādēsāśca pavitrō nyāyyō hitakārī ca bhavati|

XIII tarhi yat svayam̃ hitakṛt tat kim̃ mama mṛtyujanakam̃ abhavat? nēttham̃ bhavatu; kintu pāpam̃ yat pātakamiva prakāsatē tathā nidēsēna pāpam̃ yadatiṇa pātakamiva prakāsatē tadartham̃ hitōpāyēna mama maraṇam̃ ajanayat|

XIV vyavasthātmbōdhikēti vayam̃ jānīmaḥ kintvahaṃ śārīratācārī pāpasya kṛtikiṅkarō vidyē|

XV yatō yat karmma karōmi tat mama manō'bhimatam̃ nahi; aparam̃ yan mama manō'bhimatam̃ tanna karōmi kintu yad ṛṭiyē tat karōmi|

XVI tathātvē yan mamānabhimitam tad yadi karōmi tarhi vyavasthā sūttamēti svīkarōmi|

XVII ataēva samprati tat karmma mayā kriyata iti nahi kintu mama śārīrasthēna pāpēnaiva kriyatē|

XVIII yatō mayi, arthatō mama śārīrē, kimapyuttamaṁ na vasati, ētad ahaṁ jānāmi; mamēcchukatāyāṁ tiṣṭhantyāmapyaham uttamakarm-masādhanē samarthō na bhavāmi|

XIX yatō yāmuttamām kriyāṁ karttumahaṁ vāñchāmi tām na karōmi kintu yat kutsitam karmma karttum anicchukō'smi tadēva karōmi|

XX ataēva yadyat karmma karttuṁ mamēcchā na bhavati tad yadi karōmi tarhi tat mayā na kriyatē, mamāntarvarttinā pāpēnaiva kriyatē|

XXI bhadraṁ karttum icchukāṁ mām yō 'bhadraṁ karttuṁ pravarttayati tadṛśaṁ svabhāvamēkaṁ mayi paśyāmi|

XXII aham āntarikapuruseṇēsvaravyavasthāyāṁ santuṣṭa āsē;

XXIII kintu tadviparītaṁ yudhyantaṁ tadanyamēkaṁ svabhāvaṁ madiyāṅgasthitaṁ prapaśyāmi, sa madiyāṅgasthitapāpasvabhāvasyāyattaṁ mām karttuṁ cēṣṭatē|

XXIV hā hā yō'haṁ durbhāgyō manujastaṁ mām ētasmān mṛtāccharīrāt kō nistārayīṣyati?

XXV asmākaṁ prabhūṇā yīsukhrīṣṭēna nistārayitāram īsvaraṁ dhanyaṁ vadāmi| ataēva śārīrēṇa pāpavyavasthāyā manasā tu īsvaravyavasthāyāḥ sēvanaṁ karōmi|

VIII

I yē janāḥ khrīṣṭaṁ yīsum āsṛitya śārīrikaṁ nācaranta ātmikamācaranti tē'dhunā daṇḍārḥā na bhavanti|

II jīvanadāyakasyātmanō vyavasthā khrīṣṭayīsunā pāpamaraṇayō rvyavasthātō māmamōcayāt|

III yasmācchārīrasya durbbalatvād vyavasthayā yat karmmasādhyam īśvarō nijaputraṁ pāpīśārīrarūpaṁ pāpanāśakabalarūpaṇca prēṣya tasya śārīrē pāpasya daṇḍaṁ kurvvan tatkarmma sādhitavān|

IV tataḥ śārīrikaṁ nācaritvāsmābhirātmikam ācaradbhirvyavasthāgranthe nirdiṣṭāni puṇyakarmmaṇi sarvvāṇi sādhyantē|

V yē śārīrikācārīṇastē śārīrikān viṣayān bhāvayanti yē cātmikācārīṇastē ātmanō viṣayān bhāvayanti|

VI śārīrikabhāvasya phalaṁ mṛtyuḥ kiñcātmikabhāvasya phalē jīvanaṁ śāntīśca|

VII yataḥ śārīrikabhāva īsvarasya viruddhaḥ śatrutābhāva ēva sa īsvarasya vyavasthāyā adhīnō na bhavati bhavituṅca na śaknōti|

VIII ētasmāt śārīrikācārīṣu tōṣṭum īsvarēṇa na śakyaṁ|

IX kintvīśvarasyātmā yadi yuṣmākaṁ madhyē vasati tarhi yūyaṁ śārīrikācārīṇō na santa ātmikācārīṇō bhavathaḥ| yasmin tu khrīṣṭasyātmā na vidyatē sa tatsambhavō nahi|

X yadi khrīṣṭō yuṣmān adhiṣṭhati tarhi pāpam uddīśya śārīraṁ mṛtaṁ kintu puṇyamuddīśyātmā jīvati|

XI mṛtagaṇād yīsu ryēnōthāpitastasyātmā yadi yuṣmanmadhyē vasati tarhi mṛtagaṇāt khrīṣṭasya sa utthāpayitā yuṣmanmadhyavāsina svakiyātmanā yuṣmākaṁ mṛtadēhanapi puna rjivayīṣyati|

XII hē bhrātṛgaṇa śārīrasya vayamadhamarṇā na bhavāmō'taḥ śārīrikācārō'smābhi rna karttavyaḥ|

XIII yadi yūyam śārīrikācāriṇō bhavēta tarhi yuṣmābhi rmarttavyamēva kintvātmanā yadi śārīrakarmmaṇi ghātayēta tarhi jviṣyatha|

XIV yatō yāvantō lōkā īśvarasyātmanākṛṣyantē tē sarvva īśvarasya santānā bhavanti|

XV yūyam punarapi bhayajanakaṁ dāsyabhāvaṁ na prāptāḥ kintu yēna bhāvēnēśvaraṁ pitaḥ pitariti prōcyā sambōdhayatha tāḍṣam dattakaputratvabhāvaṁ prāpnuta|

XVI aparāṇca vayam īśvarasya santānā ētasmin pavitra ātmā svayam asmākaṁ ātmābhiḥ sārddhaṁ pramāṇaṁ dadāti|

XVII ataēva vyaṁ yadi santānāstarhyadhikāriṇaḥ, arthād īśvarasya svātvādhikāriṇaḥ khriṣṭēna sahādhikāriṇaśca bhavāmaḥ; aparāṁ tēna sārddhaṁ yadi duḥkhābhāginō bhavāmastarhi tasya vibhāvasyāpi bhāginō bhaviṣyāmaḥ|

XVIII kintvasmāsu yō bhāvivibhavaḥ prakāśiṣyatē tasya samīpē vartamānakālināṁ duḥkhamahaṁ tṛṇāya manyē|

XIX yataḥ prāṇigaṇa īśvarasya santānānāṁ vibhāvaprāptim ākāṅkṣan nīntam apēkṣatē|

XX aparāṇca prāṇigaṇaḥ svairam alikatāyā vaśīkṛtō nābhavat

XXI kintu prāṇigaṇō'pi naśvaratādhīnatvāt muktaḥ san īśvarasya santānānāṁ paramamuktiṁ prāpsyatītyabhiprāyēṇa vaśīkartrā vaśīcakrē|

XXII aparāṇca prasūyamānāvad vyathitaḥ san idānīm yāvat kṛtsnaḥ prāṇigaṇa ārttasvaraṁ karōtīti vyaṁ jānīmaḥ|

XXIII kēvalaḥ sa iti nahi kintu prathamajātaphalasvarūpam ātmānaṁ prāptā vayamapi dattakaputratvavadaprāptim arthāt śārīrasya muktiṁ pratīkṣamāṇāstadvad antarārttarāvaṁ kurmmaḥ|

XXIV vyaṁ pratyāśayā trāṇam alabhāmaḥ kintu pratyakṣavastunō yā pratyāśā sā pratyāśā nahi, yatō manuṣyō yat samīkṣatē tasya pratyāśāṁ kutaḥ kariṣyati?

XXV yad apratyakṣaṁ tasya pratyāśāṁ yadi vyaṁ kurvvīmaḥ tarhi dhairyyam avalambya pratīkṣāmaḥ|

XXVI tata ātmāpi svayam asmākaṁ durbbalatāyāḥ sahāyatvaṁ karōti; yataḥ kiṁ prārthitavyaṁ tad bōddhuṁ vyaṁ na śaknumaḥ, kintvaspaṣṭairārttarāvairātmā svayam asmannimittāṁ nivēdayati|

XXVII aparaṁ īśvarābhīmatarūpēṇa pavitralōkānāṁ kṛtē nivēdayati ya ātmā tasyābhiprāyō'ntaryyāminā jñāyatē|

XXVIII aparaṁ īśvariyanirūpaṇānusārēṇāhūtāḥ santō yē tasmin priyantē sarvvāṇi mīlitvā tēśāṁ maṅgalaṁ sādhayanti, ētaḍ vyaṁ jānīmaḥ|

XXIX yata īśvarō bahubhrātṛṇāṁ madhyē svaputraṁ jyēṣṭhaṁ karttum icchan yān pūrvvaṁ lakṣyīkṛtavān tān tasya pratimūrtyāḥ sāḍṣyaprāptyarthaṁ nyayumkta|

XXX aparāṇca tēna yē niyuktāsta āhūtā api yē ca tēnāhūtāstē sapuṇyīkṛtāḥ, yē ca tēna sapuṇyīkṛtāstē vibhāvayuktāḥ|

XXXI ityatra vyaṁ kiṁ brūmaḥ? īśvarō yadyasmākaṁ sapakṣō bhavati tarhi kō vipakṣō'smākaṁ?

XXXII ātmaputraṁ na rakṣitvā yō'smākaṁ sarvvēśāṁ kṛtē taṁ pradatavān sa kiṁ tēna sahāsmabhyam anyāni sarvvāṇi na dāsyati?

XXXIII *īśvarasyābhirucitēṣu kēna dōṣa ārōpayaṣyatē? ya īśvarastān puṇyavata iva gaṇayati kiṃ tēna?*

XXXIV *aparam tēbhyō daṇḍadānājñā vā kēna kariṣyatē? yō'smannimitāṃ prāṇān tyaktavān kēvalaṃ tanna kintu mṛtagaṇamadhyād utthitavān, api cēśvarasya dakṣiṇē pārśvē tiṣṭhan adyāpyasmākāṃ nimittāṃ prārthata ēvambhūto yaḥ khrīṣṭaḥ kiṃ tēna?*

XXXV *asmābhiḥ saha khrīṣṭasya prēmavicchēdaṃ janayitum kaḥ śakṇōti? klēśō vyaśanaṃ vā tāḍana vā durbhikṣaṃ vā vastrahīnatvaṃ vā prāṇasaṃśayō vā khaṅgō vā kimētāni śaknuvanti?*

XXXVI *kintu likhitam āstē, yathā, vayaṃ tava nimittāṃ smō mṛtyuvaktre'khilāṃ dinaṃ| balirdēyō yathā mēśō vayaṃ gaṇyāmahē tathā|*

XXXVII *aparam yō'smāsu prīyatē tēnaitāsu vipatsu vayaṃ samyag vijayāmahē|*

XXXVIII *yatō'smākāṃ prabhunā yīśukhrīṣṭēnēśvarasya yat prēma tasmād asmākāṃ vicchēdaṃ janayitum mṛtyu rjīvanāṃ vā divyadūtā vā balavāntō mukhyadūtā vā varttamānō vā bhaviṣyan kālō vā uccapadaṃ vā nīcapadaṃ vāparam kimapi sṛṣṭavastu*

XXXIX *vaitēṣāṃ kēnāpi na śakyamityasmin dṛḍhaviśvāsō mamāstē|*

IX

I *ahaṃ kāñcid kalpitāṃ kathāṃ na kathayāmi, khrīṣṭasya sāksāt satyamēva bravimi pavitrasyātmanaḥ sāksān mādiyāṃ mana ētat sāksyaṃ dadāti|*

II *mamāntaratiśayaduḥkhaṃ nirantaraṃ khēdaśca*

III *tasmād ahaṃ svajātiyabhrātṛṇāṃ nimittāt svayaṃ khrīṣṭācchāpākrāntō bhavitum aiccham|*

IV *yatasta isrāyēlasya vaṃśā api ca dattakaputratvaṃ tējō niyamō vyavasthādānaṃ mandirē bhajanaṃ pratijñāḥ pitṛpuruṣagaṇaścaitēṣu sarvveṣu tēṣāṃ adhikarō'sti|*

V *tat kēvalaṃ nahi kintu sarvvādhyakṣaḥ sarvvadā saccidānanda īśvarō yaḥ khrīṣṭaḥ sō'pi śārīrikasambandhēna tēṣāṃ vaṃśasambhavaḥ|*

VI *īśvarasya vākyāṃ viphalāṃ jātam iti nahi yatkāraṇād isrāyēlō vaṃśē yē jātastē sarvvē vastuta isrāyēliyā na bhavanti|*

VII *aparam ibrahīmō vaṃśē jātā api sarvvē tasyaiva santānā na bhavanti kintu ishākō nāmnā tava vaṃśō vikhyātō bhaviṣyati|*

VIII *arthāt śārīrikasāṃsargāt jātāḥ santānā yāvāntastāvānta ēvēśvarasya santānā na bhavanti kintu pratiśravaṇād yē jāyantē taēvēśvaravaṃśō gaṇyatē|*

IX *yatastatpratiśrutē rvākyamētat, ētādrṣē samayē 'haṃ punarāgamīṣyāmi tatpūrvvaṃ sārāyāḥ putra ēkō janiṣyatē|*

X *aparamapi vadāmi svamanō'bhilāṣata īśvarēṇa yannirūpitaṃ tat karmmatō nahi kintvāhvayitu rjātamētat yathā siddhyati*

XI *tadarthaṃ ribkānāmikayā yōṣitā janaikasmād arthād asmākāṃ ishākāḥ pūrvvapuruṣād garbhē dhṛtē tasyāḥ santānayōḥ prasavāt pūrvvaṃ kiñca tayōḥ śubhāśubhakarmmaṇaḥ karaṇāt pūrvvaṃ*

XII *tāṃ pratīdaṃ vākyam uktaṃ, jyēṣṭhaḥ kaniṣṭhaṃ sēviṣyatē,*

XIII *yathā likhitam āstē, tathāpyeṣāvi na prītvā yākūbi prītavān ahaṃ|*

XIV *tarhi vayaṃ kiṃ brūmah? īśvaraḥ kim anyāyakārī? tathā na bhavatu|*

XV yataḥ sa svayaṁ mūsāṁ avadat; ahaṁ yasmin anugrahaṁ cikīrṣāmi tamēvānugṛhlāmi, yañca dayitum icchāmi tamēva dayē|

XVI ataēvēcchatā yatamānēna vā mānavēna tanna sādhyatē dayākāriṇēśvarēṇaiva sādhyatē|

XVII phiraūṇi śāstrē likhati, ahaṁ tvaddvārā matparākramaṁ darśayitum sarvvapṛthivyāṁ nijaṇāma prakāśayituñca tvāṁ sthāpitavān|

XVIII ataḥ sa yam anugrahītum icchati tamēvānugṛhlāti, yañca nigrahītum icchati taṁ nigṛhlāti|

XIX yadi vadasī tarhi sa dōṣaṁ kutō gṛhlāti? tadyēcchāyāḥ pratibandhakatvaṁ karttaṁ kasya sāmartyaṁ vidyatē?

XX hē īśvarasya pratipakṣa martya tvāṁ kaḥ? ētādṛṣaṁ mām kutaḥ sṛṣṭavān? iti kathāṁ sṛṣṭavastu sraṣṭrē kiṁ kathayiṣyati?

XXI ēkasman mṛtpiṇḍād utkṛṣṭapakṛṣṭau dvividhau kalaśau karttuṁ kiṁ kulālasya sāmartyaṁ nāsti?

XXII īśvaraḥ kōpaṁ prakāśayitum nijaśaktiṁ jñāpayitūñcēcchan yadi vināśasya yōgyāni krōdhabhājanāni prati bahukālaṁ dirghasahiṣṇutām āśrayati;

XXIII aparañca vibhavaprāptyarthaṁ pūrvvaṁ niyuktānyanugrahapātrāṇi prati nijavibhavasya bāhulyaṁ prakāśayitum kēvalayihūdinām nahi bhinnadēśināmapi madhyād

XXIV asmāniva tānyāhvayati tatra tava kiṁ?

XXV hōṣeyagranthē yathā likhitam āstē, yō lōkō mama nāsīt taṁ vadiṣyāmi madiyakam| yā jāti rmē'priyā cāsīt taṁ vadiṣyāmyaham priyāṁ|

XXVI yūyaṁ madiyalōkā na yatrēti vākyamaucyata| amarēśasya santānā iti khyāsyanti tatra tē|

XXVII isrāyēliyalōkēṣu yiśāiyō'pi vācamētām prācārayat, isrāyēliyavaṁśānām yā saṁkhyā sā tu niścitaṁ| samudrasikatāsaṁkhyāsamānā yadi jāyatē| tathāpi kēvalam lōkairalpaistrāṇaṁ vrajiṣyatē|

XXVIII yatō nyāyēna svaṁ karma parēśaḥ sādhayiṣyati| dēśē saēva saṁkṣēpānnijaṁ karma kariṣyati|

XXIX yiśāiyō'paramapi kathayāmāsa, sainyādhyakṣaparēśēna cēt kiñcinnōdaśiṣyata| tadā vayaṁ sidōmēvābhaviṣyāma viniścitaṁ| yadvā vayam amōrāyā agamiṣyāma tulyatām|

XXX tarhi vayaṁ kiṁ vakṣyāmah? itaradēśiyā lōkā api puṇyārtham ayatamānā viśvāsēna puṇyam alabhanta;

XXXI kintvisrāyēllōkā vyavasthāpālanēna puṇyārthaṁ yatamānāstan nālabhanta|

XXXII tasya kiṁ kāraṇam? tē viśvāsēna nahi kintu vyavasthāyāḥ kriyayā cēṣṭitvā tasmin skhalanajanakē pāṣāṇē pādaskhalanaṁ prāptāḥ|

XXXIII likhitaṁ yādṛṣam āstē, paśya pādaskhalārthaṁ hi siyōni pras-tarantathā| bādhākārañca pāṣāṇaṁ paristhāpitavānaham| viśvasiṣyati yastatra sa janō na trapiṣyatē|

X

I hē bhrātara isrāyēliyalōkā yat paritrāṇaṁ prāpnuvanti tadahaṁ manasābhilaṣaṇ īśvarasya samipē prārthayē|

II yata īśvarē tēṣām cēṣṭā vidyata ityatrāhaṁ sākṣyasmi; kintu tēṣām sā cēṣṭā saññānā nahi,

III yatasta īśvaradattaṁ puṇyam avijñāya svakṛtapuṇyaṁ sthāpayitum cēṣṭamānā īśvaradattasya puṇyasya nighnatvaṁ na svīkurvanti|

IV khriṣṭa ēkaikaviśvāsijanāya puṇyaṁ dātum vyavasthāyāḥ phalasarvūpō bhavati|

V vyavasthāpālanēna yat puṇyaṁ tat mūsā varṇayāmāsa, yathā, yō janastām pālayiṣyati sa taddvārā jīviṣyati|

VI kintu pratyayēna yat puṇyaṁ tad ētādṛṣaṁ vākyam vadati, kaḥ svargam āruhya khriṣṭam avarōhayiṣyati?

VII kō vā prētalōkam avaruhyā khriṣṭaṁ mṛtagaṇamadhyād ānēṣyatīti vāk manasi tvayā na gaditavyā|

VIII tarhi kim bravīti? tad vākyam tava samīpastham arthāt tava vadanē manasi cāstē, tacca vākyam asmābhiḥ pracāryamāṇam viśvāsasya vākyamēva|

IX vastutaḥ prabhuṁ yīśum yadi vadanēna svīkarōṣi, tathēśvarastaṁ śmaśānād udasthāpayad iti yadyantaḥkaraṇēna viśvasiṣi tarhi paritrāṇam lapsyasē|

X yasmāt puṇyaprāptyarthaṁ antaḥkaraṇēna viśvasitavyam paritrāṇārthaṁca vadanēna svīkarttavyaṁ|

XI śāstre yādṛṣaṁ likhati viśvasiṣyati yastatra sa janō na trapiṣyatē|

XII ityatra yihūdini tadanyalōkē ca kōpi viśēśō nāsti yasmād yaḥ sarvvēṣam advitīyaḥ prabhuḥ sa nijayācakāna sarvvān prati vadānyō bhavati|

XIII yataḥ, yaḥ kaścit paramēśasya nāmnā hi prārthayiṣyatē| sa ēva manujō nūnam paritrātō bhaviṣyati|

XIV yaṁ yē janā na pratyāyan tē tamuddiṣya kathaṁ prārthayiṣyantē? yē vā yasyākhyānam kadāpi na śrutavantastē taṁ kathaṁ pratyēṣyanti? aparaṁ yadi pracārayitārō na tiṣṭhanti tadā kathaṁ tē śrōṣyanti?

XV yadi vā prēritā na bhavanti tadā kathaṁ pracārayiṣyanti? yādṛṣaṁ likhitam āstē, yathā, māṅgalikaṁ susaṁvādam dadatyānīya yē narāḥ| pracārayanti śāntēśca susaṁvādam janāstu yē| tēṣām caraṇapadmāni kidṛk śōbhānvitāni hi|

XVI kintu tē sarvvē taṁ susaṁvādam na gṛhītavantaḥ| yīśāyiyō yathā likhitavān| asmatpracāritē vāk्यē viśvasamakārōddhi kaḥ|

XVII ataēva śravaṇād viśvāsa aiśvaravākyapracārāt śravaṇaṁca bhavati|

XVIII tarhyahaṁ bravīmi taiḥ kim nāśrāvi? avaśyam aśrāvi, yasmāt tēṣām śabdō mahīm vyāpnōd vākyaṁca nikhilaṁ jagat|

XIX aparamapi vadāmi, isrāyēliyalōkāḥ kim ētām katham na budhyantē? prathamatō mūsā idaṁ vākyam prōvāca, ahamuttāpayiṣyē tām agaṇyamānavairapi| klēkṣyāmi jātim ētāṁca prōnmattabhinnajātibhiḥ|

XX aparaṁca yīśāyiyō'tiśayākṣōbhēna kathayāmāsa, yathā, adhi mām yaistu nācēṣṭi samprāptastai rjanairahaṁ| adhi mām yai rna samprṣṭaṁ vijñāstai rjanairahaṁ||

XXI kintvisrāyēliyalōkān adhi kathayāñcakāra, yairājñālaṅghibhi rlōkai rviruddhaṁ vākyamucyatē| tān pratyēva dīnam kṛtsnam hastau viśtarāyamyahaṁ||

XI

I Ísvarēna svikīyalōkā apasāritā aham kim idṛṣam vākyam bravimi? tanna bhavatu yatō'hamapi binyāminagōtriya ibrahīmavarṁśiya isrāyēliyalōkō'smi|

II Ísvarēna pūrvam yē pradṛṣtāstē svakīyalōkā apasāritā iti nahi| apam ēliyōpākhyānē śāstrē yallikhitam āstē tad yūyam kim na jānitha?

III hē paramēśvara lōkāstvadīyāḥ sarvvā yajñavēdirabhāñjan tathā tava bhaviṣyadvādināḥ sarvvān aghnan kēvala ēkō'ham avaśiṣṭa āsē tē mamāpi prāñan nāsayiturṁ cēṣṭanatē, ētām kathām isrāyēliyalōkānām viruddham ēliya Ísvarāya nivēdayāmāsa|

IV tatastaṁ pratiśvarasyōttaram kim jātam? bālnāmnō dēvasya sākṣāt yai rjānūni na pātītāni tādrśāḥ sapta sahasraṇi lōkā avaśēṣitā mayā|

V tadvad ētasmin varttamanākālē'pi anugrahēṅābhirucitāstēṣām avaśiṣṭāḥ katipayā lōkāḥ santi|

VI ataēva tad yadyanugrahēna bhavati tarhi kriyayā na bhavati nō cēd anugrahō'nanugraha ēva, yadi vā kriyayā bhavati tarhyanugrahēna na bhavati nō cēt kriyā kriyaiva na bhavati|

VII tarhi kim? isrāyēliyalōkā yad amṛgayanta tanna prāpuḥ| kintvabhirucitalōkāstaprapustadanyē sarvva andhībhūtāḥ|

VIII yathā likhitam āstē, ghōranidrālutābhāvam dṛṣṭihīnē ca lōcanē| karṇau śrutivihīnau ca pradadau tēbhya Ísvaraḥ||

IX ētēsmiṁ dāyūdapi likhitavān yathā, atō bhuktyāsanam tēṣām unmāthavad bhaviṣyati| vā vaṁśyantravad bādhā daṇḍavad vā bhaviṣyati||

X bhaviṣyanti tathāndhāstē nētraīḥ paśyanti nō yathā| vēpathuḥ kaṭidēśasya tēṣām nityam bhaviṣyati||

XI patanārtham tē skhalitavanta iti vācam kimaham vadāmi? tanna bhavatu kintu tān udyōgināḥ kartturṁ tēṣām patanād itaradēśiyalōkaiḥ paritrāṇam prāptaṁ|

XII tēṣām patanam yadi jagatō lōkānām lābhajanakam abhavat tēṣām hrāsō'pi yadi bhinnadēśinām lābhajanako'bhavat tarhi tēṣām vṛddhiḥ kati lābhajanikā bhaviṣyati?

XIII atō hē anyadēśinō yuṣmān sambōdhya kathayāmi nijānām jñātibandhūnām manaḥśūdyōgam janayan tēṣām madhyē kiyatām lōkānām yathā paritrāṇam sādhyāmi

XIV tannimittam anyadēśinām nikaṭē prērītaḥ san aham svapadasya mahimānam prakāśayāmi|

XV tēṣām nigrahēna yadiśvarēna saha jagatō janānām mēlanam jātam tarhi tēṣām anughṛhītatvam mṛtadēhē yathā jīvanalābhastadvat kiṁ na bhaviṣyati?

XVI aparam prathamajātam phalam yadi pavitram bhavati tarhi sarv-vamēva phalam pavitram bhaviṣyati; tathā mūlam yadi pavitram bhavati tarhi śākhā api tathaiva bhaviṣyanti|

XVII kiyatinām śākhānām chedanē kṛtē tvam vanyajitavṛkṣasya śākhā bhūtvā yadi tacchākhānām sthānē rōpitā sati jītavṛkṣiyamūlasya rasam bhurṅkṣē,

XVIII tarhi tāsām bhinnāśākhānām viruddham mām garvīḥ; yadi garv-vasi tarhi tvam mūlam yanna dhārayasi kintu mūlam tvam dhārayatīti saṁsmara|

XIX aparāñca yadi vadasi mām rōpayitum tāḥ śākhā vibhannā abhavan;
XX bhadrām, apratyayakāraṇāt tē vibhinnā jātāstathā viśvāsakāraṇāt
 tvaṁ rōpitō jātastasmād ahañkāram akṛtvā sasādḥvasō bhava|

XXI yata īśvarō yadi svābhāvikiḥ śākhā na rakṣati tarhi sāvadhānō bhava
 cēt tvāmapi na sthāpayati|

XXII ityatrēśvarasya yādṛśī kṛpā tādṛśaṁ bhayānakatvamapi tvayā
 dṛśyatām; yē patitāstān prati tasya bhayānakatvaṁ dṛśyatām, tvañca
 yadi tatḥkṛpāsritastiṣṭhasi tarhi tvām prati kṛpā drakṣyatē; nō cēt tvāmapi
 tadvat chinnō bhaviṣyasi|

XXIII aparāñca tē yadyapratyayē na tiṣṭhanti tarhi punarapi rōpayiṣyantē
 yasmāt tān punarapi rōpayitum īśvarasya śaktirāstē|

XXIV vanyajitavṛkṣasya śākhā san tvaṁ yadi tataśchinnō
 ritivyatyayēnōttamajitavṛkṣē rōpitō bhavastarhi tasya vṛkṣasya svīyā
 yāḥ śākhāstāḥ kiṁ punaḥ svavṛkṣē saṁlagitum na śaknuvanti?

XXV hē bhrātārō yuṣmākam ātmābhimānō yanna jāyatē tadarthaṁ
 mamēdṛśī vāñchā bhavati yūyaṁ ētannigūḍhatattvam ajānantō
 yanna tiṣṭhatha; vastutō yāvatkālaṁ sampūrṇarūpeṇa bhinnadēśinām
 saṁgrahō na bhaviṣyati tāvatkālam aṁśatvēna isrāyēlīyalōkānām
 andhatā sthāsyati;

XXVI paścāt tē sarvvē paritrāsyantē; ētādṛśaṁ likhitamapyāstē,
 āgamiṣyati siyōnād ēkō yastrāṇadāyakaḥ| adharṁmaṁ yākubō vaṁśāt
 sa tu dūrīkariṣyati|

XXVII tathā dūrīkariṣyāmi tēṣāṁ pāpānyahaṁ yadā| tadā tairēva
 sārddhaṁ mē niyamō'yaṁ bhaviṣyati|

XXVIII susaṁvādāt tē yuṣmākāṁ vipakṣā abhavan kintvabhirucitvat tē
 pitṛlōkānām kṛtē priyapātrāṇi bhavanti|

XXIX yata īśvarasya dānād āhvānāñca paścāttāpō na bhavati|

XXX ataēva pūrvvam īśvarē'viśvāsinaḥ santō'pi yūyaṁ yadvat samprati
 tēṣāṁ aviśvāsakāraṇād īśvarasya kṛpāpātrāṇi jātāstadvad

XXXI idānīm tē'viśvāsinaḥ santi kintu yuṣmābhi rlabdhakṛpākāraṇāt
 tairapi kṛpā lapsyatē|

XXXII īśvaraḥ sarvvān prati kṛpām prakāśayitum sarvvān aviśvāsitvēna
 gaṇayati|

XXXIII ahō īśvarasya jñānabuddhirūpayō rdhanayōḥ kīdṛk prācuryyaṁ|
 tasya rājasāsanasya tattvaṁ kīdṛg aprāpyaṁ| tasya mārgāśca kīdṛg
 anupalakṣyāḥ|

XXXIV paramēśvarasya sañkalpaṁ kō jñātavān? tasya mantrī vā
 kō bhavat?

XXXV kō vā tasyōpakārī bhṛtvā tatḥkṛtē tēna pratyupakartavyaḥ?

XXXVI yatō vastumātramēva tasmāt tēna tasmai cābhavat tadiyō mahimā
 sarvvadā prakāśitō bhavatu| iti|

XII

I hē bhrātara īśvarasya kṛpayāhaṁ yuṣmān vinayē yūyaṁ svaṁ svaṁ
 śarīraṁ sajīvaṁ pavitraṁ grāhyaṁ balim īśvaramuddīśya samutsṛjata,
 ēśā sēvā yuṣmākāṁ yōgyā|

II aparāṁ yūyaṁ sāmsārikā iva mācarata, kintu svaṁ svaṁ svabhāvaṁ
 parāvartya nūtanācāriṇō bhavata, tata īśvarasya nidēśaḥ kīdṛg uttamō
 grahaṇīyaḥ sampūrṇaścēti yuṣmābhiranubhaviṣyatē|

III kaścidapi janō yōgyatvādadhikam̄ svaṁ na manyatām̄ kintu īsvarō yasmai pratyayasya yatparimāṇam̄ adadāt sa tadanusāratō yōgyarūpaṁ svaṁ manutām̄, īsvarād anugrahaṁ prāptaḥ san yuṣmākam̄ ēkaikam̄ janam̄ ityājñāpayāmi|

IV yatō yadvadasmākam̄ ēkasmin śarīrē bahūnyaṅgāni santi kintu sarvvēṣāmaṅgānām̄ kāryyaṁ samānaṁ nahi;

V tadvadamākam̄ bahutvē'pi sarvvē vayaṁ khriṣṭē ēkaśarīrāḥ parasparam̄ aṅgapratyaṅgatvēna bhavāmaḥ|

VI asmād īsvarānugrahēna viśeṣaṁ viśeṣaṁ dānam̄ asmāsu prāptēsu satsu kōpi yadi bhaviṣyadvākyaṁ vadati tarhi pratyayasya parimāṇanusārataḥ sa tad vadatu;

VII yadvā yadi kaścit sēvanakāri bhavati tarhi sa tatsēvanaṁ karōtu; athavā yadi kaścid adhyāpayitā bhavati tarhi sō'dhyāpayatu;

VIII tathā ya upadēṣṭā bhavati sa upadiśatu yaśca dātā sa saralatayā dadātu yastvadhipatiḥ sa yatnēnādhipatitvaṁ karōtu yaśca dayāluḥ sa hṣṭāmanasā dayatām̄|

IX aparāṅca yuṣmākam̄ prēma kāpaṭyavarjitaṁ bhavatu yad abhadraṁ tad r̥tyadhvaṁ yacca bhadraṁ tasmin anurajyadhvam̄|

X aparaṁ bhrātṛtvaprēmṇā parasparaṁ priyadhvaṁ samādarād ēkō'parajanaṁ śrēṣṭhaṁ jānidhvam̄|

XI tathā kāryyē nirālasya manasi ca sōdyōgāḥ santaḥ prabhūṁ sēvadhvam̄|

XII aparaṁ pratyāśāyām̄ ānanditā duḥkhasamayē ca dhairyyayuktā bhavata; prārthanāyām̄ satatām̄ pravarttadhvaṁ|

XIII pavitrāṅām̄ dīnatām̄ dūrīkurudhvam̄ atithisēvāyām̄ anurajyadhvam̄|

XIV yē janā yuṣmān tāḍayanti tān āśiṣaṁ vadata śāpam̄ adattvā dad-dhvamāśiṣam̄|

XV yē janā ānandanti taiḥ sārddham̄ ānandata yē ca rudanti taiḥ saha rudita|

XVI aparāṅca yuṣmākam̄ manasām̄ parasparam̄ ēkōbhāvō bhavatu; aparaṁ uccapadam̄ anākāṅkṣya nīcalōkaiḥ saḥāpi mārđavam̄ ācarata; svān jñāninō na manyadhvaṁ|

XVII paramād apakāraṁ prāpyāpi paraṁ nāpakuruta| sarvvēṣāṁ dṣṭitō yat karmmōttamaṁ tadēva kuruta|

XVIII yadi bhavitum̄ śakyatē tarhi yathāśakti sarvvalōkaiḥ saha nirvvirōdhēna kālaṁ yāpayata|

XIX hē priyabandhavaḥ, kasmaicid apakārasya samucitaṁ daṇḍam̄ svayaṁ na daddhvaṁ, kintuviśvariṅykrōdhāya sthānaṁ datta yatō likhi-tamāstē paramēśvaraḥ kathayati, dānaṁ phalasya matkarma sūcitaṁ pradādāmyahaṁ|

XX itikāraṇād ripu ryadi kṣudhārttastē tarhi taṁ tvaṁ prabhōjaya| tathā yadi tṣṣārttaḥ syāt tarhi taṁ paripāyaya| tēna tvaṁ mastakē tasya jvaladagniṁ nidhāsyasi|

XXI kukriyayā parājitā na santa uttamakriyayā kukriyām̄ parājayata|

XIII

I yuṣmākam̄ ēkaikajanaḥ śāsanapadasya nighnō bhavatu yatō yāni śāsanapadāni santi tāni sarvvāṅīśvarēṅa sthāpitāni; īsvaraṁ vinā padasthāpanaṁ na bhavati|

II iti hētōḥ śāsanapadasya yat prātikūlyam tad īsvariyanirūpaṇasya prātikūlyamēva; aparaṁ yē prātikūlyam ācaranti tē svēśāṁ samucitaṁ daṇḍaṁ svayamēva ghaṭayantē|

III śāstā sadācāriṇāṁ bhayapradō nahi durācāriṇāmēva bhayapradō bhavati; tvaṁ kiṁ tasmān nīrbhayō bhavitum icchasi? tarhi satkarmmācara, tasmād yaśō lapsyasē,

IV yatastava sadācaraṇāya sa īsvarasya bhṛtyō'sti| kintu yadi kukarmmācarasi tarhi tvaṁ śaṅkasva yataḥ sa nirarthakaṁ khaṅgaṁ na dhārayati; kukarmmācāriṇāṁ samucitaṁ daṇḍayitum sa īsvarasya daṇḍadabhṛtya ēva|

V ātaēva kēvaladaṇḍabhayānnahi kintu sadasadbōdhādapi tasya vaśyēna bhavitavyaṁ|

VI ētasmād yuṣmākaṁ rājakaradānamapyucitaṁ yasmād yē karaṁ gṛhlanti ta īsvarasya kiṅkarā bhūtvā satatam ētasmin karmmani niviṣṭāstiṣṭhanti|

VII asmāt karagrāhiṇē karaṁ datta, tathā śulkaagrāhiṇē śulkaṁ datta, aparaṁ yasmād bhētavyaṁ tasmād bibhīta, yaśca samādaraṇīyastaṁ samādriyadhvam; itthaṁ yasya yat prāpyaṁ tat tasmai datta|

VIII yuṣmākaṁ parasparaṁ prēma vinā 'nyat kimapi dēyam ṛṇaṁ na bhavatu, yatō yaḥ parasmin prēma karōti tēna vyavasthā sidhyati|

IX vastutaḥ paraḍārān mā gaccha, narahatyāṁ mā kārṣiḥ, cairyyaṁ mā kārṣiḥ, mithyāsākṣyaṁ mā dēhi, lōbhāṁ mā kārṣiḥ, ētaḥ sarvvā ājñā ētābhyō bhinnā yā kācid ājñāsti sāpi svasamīpavāsini svavat prēma kurvityanēna vacanēna vēditā|

X yataḥ prēma samīpavāsino 'śubhaṁ na janayati tasmāt prēmṇā sarvvā vyavasthā pālyatē|

XI pratyayibhavanakālē'smākaṁ paritrāṇasya sāmīpyād idānīm tasya sāmīpyam avyavahitaṁ; ataḥ samayaṁ vivicyasmābhiḥ sāmpratam avāsyamēva nidrātō jāgartavyaṁ|

XII bahutarā yāmini gatā prabhātaṁ sannidhiṁ prāptaṁ tasmāt tāmasīyāḥ kriyāḥ parityajyasmābhi rvāsariyā sajjā paridhātavyā|

XIII atō hētō rvayaṁ divā vihitaṁ sadācaraṇam ācariṣyāmaḥ| raṅgarasō mattatvaṁ lampatātvaṁ kāmukatvaṁ vivāda irṣyā caitāni parityakṣyāmaḥ|

XIV yūyaṁ prabhuyīśukhrīṣṭarūpaṁ paricchadaṁ paridhaddhvaṁ sukhābhilāṣapūraṇāya śārīrikācaraṇaṁ mācarata|

XIV

I yō janō'dṛḍhaviśvāsastaṁ yuṣmākaṁ saṅginaṁ kuruta kintu sandēhavicārārthaṁ nahi|

II yatō niśiddhaṁ kimapi khādyadravyaṁ nāsti, kasyacijjanasya pratyaya ētādṛśō vidyātō kintvadṛḍhaviśvāsaḥ kaścīdaparō janaḥ kēvalaṁ śākaṁ bhuktaṁ|

III tarhi yō janaḥ sādharmaṇaṁ dravyaṁ bhukte sa viśēśadravyabhōktāraṁ nāvajāniyāt tathā viśēśadravyabhōktāpi sādharmaṇadravyabhōktāraṁ doṣiṇaṁ na kuryyāt, yasmād īsvarastam aḡhlāt|

IV hē paraḍāsasya dūṣayitastvaṁ kaḥ? nijaprabhōḥ samīpē tēna padasthēna padacyutēna vā bhavitavyaṁ sa ca padastha ēva bhaviṣyati yata īsvarastaṁ padasthaṁ karttum śaknōti|

V aparāñca kaścijjanō dinād dinaṃ viśeṣaṃ manyatē kaścittu□ sarvvāñi dināni samānāni manyatē, ēkaikō janaḥ svīyamanasi vivicya niścinoṭu|

VI yō janaḥ kiñcana dinaṃ viśeṣaṃ manyatē sa prabhuhaktyā tan manyatē, yaśca janaḥ kimapi dinaṃ viśeṣaṃ na manyatē sō'pi prabhuhaktyā tanna manyatē; aparāñca yaḥ sarvvāñi bhakṣyadravyāñi bhuñktē sa prabhuhaktayā tāni bhuñktē yataḥ sa īśvaraṃ dhanyaṃ vakti, yaśca na bhuñktē sō'pi prabhuhaktyaiva na bhuñjana īśvaraṃ dhanyaṃ brūtē|

VII aparam asmākaṃ kaścit nijanimittaṃ prāṇān dhārayati nijanimittaṃ mriyatē vā tanna;

VIII kintu yadi vayaṃ prāṇān dhārayāmasterhi prabhunimittaṃ dhārayāmaḥ, yadi ca prāṇān tyajāmasterhyapi prabhunimittaṃ tyajāmaḥ, ataēva jīvanē maraṇē vā vayaṃ prabhōrēvāsmahē|

IX yatō jīvantō mṛtāścētyubhayēṣāṃ lōkānāṃ prabhutvaprāptyarthaṃ khriṣṭō mṛta utthitaḥ punarjīvitaśca|

X kintu tvaṃ nijaṃ bhrātaraṃ kutō dūṣayasi? tathā tvaṃ nijaṃ bhrātaraṃ kutastucchaṃ jānāsi? khriṣṭasya vicārasimhāsanasya samukhē sarvvairasmābhirupasthātavyaṃ;

XI yādṛśaṃ likhitam āstē, parēśaḥ śapathaṃ kurvvan vākyamētad purāvadaṭ| sarvvō janaḥ samīpē mē jānupātaṃ kariṣyati| jihvaikaikā tathēśasya nighnatvaṃ svīkariṣyati|

XII ataēva īśvarasamīpē'smākam ēkaikajanēna nijā kathā kathayitavyā|

XIII itthaṃ sati vayam adyārabhya parasparaṃ na dūṣayantaḥ svabhrātu rvighnō vyāghātō vā yanna jāyēta tādṛśīmihāṃ kurmmaḥē|

XIV kimapi vastu svabhāvatō nāśuci bhavatītyahaṃ jānē tathā prabhunā yīśukhriṣṭēnāpi niścitaṃ jānē, kintu yō janō yad dravyam apavitraṃ jānītē tasya kṛtē tad apavitraṃ āstē|

XV ataēva tava bhakṣyadravyēṇa tava bhrātā śōkānvitō bhavati tarhi tvaṃ bhrātaraṃ prati prēmṇā nācarasi| khriṣṭō yasya kṛtē svaprāṇān vyayitavān tvaṃ nijēna bhakṣyadravyēṇa taṃ na nāśaya|

XVI aparaṃ yuṣmākam uttamaṃ karma ninditaṃ na bhavatu|

XVII bhakṣyaṃ pēyañcēsvararājyasya sārō nahi, kintu puṇyaṃ śāntiśca pavitrēṇātmanā jāta ānandaśca|

XVIII ētai ryō janaḥ khriṣṭaṃ sēvatē, sa ēvēśvarasya tuṣṭikarō manuṣyaīśca sukhyātaḥ|

XIX ataēva yēnāsmākaṃ sarvvēṣāṃ parasparaṃ aikyaṃ niṣṭhā ca jāyatē tadēvāsmābhi ryatitavyaṃ|

XX bhakṣyārthaṃ īśvarasya karmaṇō hāniṃ mā janayata; sarvvaṃ vastu pavitramīti satyaṃ tathāpi yō janō yad bhuktvā vighnaṃ labhatē tadarthaṃ tad bhadraṃ nahi|

XXI tava mānsabhakṣaṇasurāpānādibhiḥ kriyābhi ryadi tava bhrātuḥ pādaskhalanaṃ vighnō vā cāñcalyaṃ vā jāyatē tarhi tadbhōjanapānayoṣtyāgō bhadraḥ|

XXII yadi tava pratyayastiṣṭhati tarhiśvarasya gōcarē svāntarē taṃ gōpaya; yō janaḥ svamatēna svaṃ dōṣiṇaṃ na karōti sa ēva dhanyaḥ|

XXIII kintu yaḥ kaścit saṃśayya bhuñktē'rthāt na pratītya bhuñktē, sa ēvāśyaṃ daṇḍārḥō bhaviṣyati, yatō yat pratyayajaṃ nahi tadēva pāpamaṃ bhavati|

XV

I balavadbhirasmābhi rdurbbalānām daurbbalyām sōdhavyām na ca svēśām iṣṭācāra ācaritavyaḥ|

II asmākam ēkaikō janaḥ svasamīpavāsinō hitārthaṁ niṣṭhārthaṅca tasyaivēṣṭācāram ācaratu|

III yataḥ khrīṣṭō'pi niṣṭhācāram nācaritavān, yathā likhitam āstē, tvannindakagaṅasyaiva nindābhi rninditō'smyaham|

IV aparaṅca vyaṁ yat sahiṣṇutāsāntvanayō rjanakēna sāstrēṇa pratyāśām labhēmahi tannimittam pūrvvakālē likhitāni sarvvava-canānyasmākam upadēśarthameva lilikhire|

V sahiṣṇutāsāntvanayōrākarō ya īśvaraḥ sa ēvaṁ karōtu yat prabhu rīśukhrīṣṭa ita yuṣmākam ēkajanō'nyajanēna sārddham manasa aikyam ācarēt;

VI yūyaṅca sarvva ēkacittā bhūtvā mukhaikēnevāsmatprabhuyīśukhrīṣṭasya piturīśvarasya guṇān kīrttayēta|

VII aparam īśvarasya mahimnaḥ prakāśārthaṁ khrīṣṭō yathā yuṣmān pratyagḥlāt tathā yuṣmākamapyēkō janō'nyajanaṁ pratigḥlātu|

VIII yathā likhitam āstē, atō'ham sammukhē tiṣṭhan bhinnadēśanivāsinām| stuvamstvām parigāsyāmi tava nāmni parēśvara||

IX tasya dayālutvācca bhinnajātīyā yad īśvarasya guṇān kīrttayēyustadarthaṁ yīśuḥ khrīṣṭastvakchēdaniyamasya nighnō'bhavād ityahaṁ vadāmi| yathā likhitam āstē, atō'ham sammukhē tiṣṭhan bhinnadēśanivāsinām| stuvamstvām parigāsyāmi tava nāmni parēśvara||

X aparamapi likhitam āstē, hē anyajātayō yūyaṁ samān nandata tajjanaiḥ|

XI punaśca likhitam āstē, hē sarvvadēśinō yūyaṁ dhanyaṁ brūta parēśvaraṁ| hē tādīyanarā yūyaṁ kurudhvaṁ tatpraśamsanaṁ||

XII apara yīśāyīō'pi lilēkha, yīśayasya tu yat mūlaṁ tat prakāśīṣyatē tadā| sarvvajātīyaṅṅaṅca śasakaḥ samudēṣyati| tatrānyadēśilōkaiśca pratyāśā prakarīṣyatē||

XIII ataēva yūyaṁ pavitrasyātmanaḥ prabhāvād yat sampūrṇām pratyāśām lapsyadhvē tadarthaṁ tatpratyāśājanaka īśvaraḥ pratyayēna yuṣmān śāntīyānandābhyām sampūrṇān karōtu|

XIV hē bhrātārō yūyaṁ sadbhāvayuktāḥ sarvvaprakārēṇa jñānēna ca sampūrṇāḥ parasparōpadēśē ca tatparā ityahaṁ niścitam jānāmi,

XV tathāpyahaṁ yat pragalbhatarō bhavan yuṣmān prabōdhayāmi tasyaikaṁ kāraṇamidam|

XVI bhinnajātīyāḥ pavitrēṇātmanā pāvitanavēdyarūpā bhūtvā yad grāhyā bhavēyustannimittamaham īśvarasya susaṁvādaṁ pracārayitūṁ bhinnajātīyānām madhyē yīśukhrīṣṭasya sēvakatvaṁ dānaṁ īśvarāt labdhavānāsmi|

XVII īśvaraṁ prati yīśukhrīṣṭēna mama ślāghākaraṅasya kāraṇam āstē|

XVIII bhinnadēśina ajñāgrāhiṅṅaḥ karttuṁ khrīṣṭō vākyēna kriyayā ca, āścaryalakṣaṅaiścitrakriyābhīḥ pavitrasyātmanaḥ prabhāvēna ca yāni karmāṇi mayā sādhitavān,

XIX kēvalam tānyēva vinānyasya kasyacit karmmaṅō varṇanām karttuṁ pragalbho na bhavāmi| tasmāt ā yirūśālama illūrikaṁ yāvat sarvvatra khrīṣṭasya susaṁvādaṁ pracārayam|

XX anyēna nicitāyām bhittāvahaṃ yanna nicinōmi tannimittam yatra yatra sthānē khriṣṭasya nāma kadāpi kēnāpi na jñāpitaṃ tatra tatra susaṃvādaṃ pracārayitum ahaṃ yatē|

XXI yādṛṣaṃ likhitam āstē, yai rvārttā tasya na prāptā darśanaṃ taistu lapsyate| yaiśca naiva śrutam kiñcit bōddhuṃ śakṣyanti tē janāḥ||

XXII tasmād yuṣmatsamīpagamanād ahaṃ muhurmuhu rñivāritō'bhavaṃ|

XXIII kintvidānīm atra pradēśeṣu mayā na gataṃ sthānam kimapi nāvaśiṣyatē yuṣmatsamīpaṃ gantuṃ bahuvatsarānārabhya māmakinākāṅkṣā ca vidyata iti hētōḥ

XXIV spāniyādēśagamanakālē'haṃ yuṣmanmadhyēna gacchan yuṣmān ālōkiṣyē, tataḥ paraṃ yuṣmatsambhāṣaṇēna tṛptim parilabhya tad-dēśagamanārthaṃ yuṣmābhi rvisarjayiṣyē, idṛṣi mādiyā pratyāśā vidyatē|

XXV kintu sāmprataṃ pavitralōkānām sēvanāya yirūśālamnagaraṃ vrajāmi|

XXVI yatō yirūśālamasthapavitralōkānām madhyē yē daridrā arthaviśrāṇanēna tānupakarttuṃ mākidaniyādēśiyā ākhāyādēśiyāśca lōkā aicchan|

XXVII eṣā tēṣāṃ sadicchā yatastē tēṣāṃ ṛṇinaḥ santi yatō hētō rbhinnajātiyā yeṣāṃ paramārthasyāmśinō jātā aihikaviṣayē tēṣāmpakārastaiḥ kartavyaḥ|

XXVIII atō mayā tat karma sādhayitvā tasmin phalē tēbhyaḥ samarpitē yuṣmanmadhyēna spāniyādēśō gamiṣyatē|

XXIX yuṣmatsamīpē māgamanasamayē khriṣṭasya susaṃvādasya pūrṇavarēna sambalitaḥ san aham āgamīṣyāmi iti mayā jñāyatē|

XXX hē bhrātṛgaṇa prabhō ryīśukhriṣṭasya nāmnā pavitrasyātmanaḥ prēmṇā ca vinayē'haṃ

XXXI yihūdādēśasthānām aviśvāsilōkānām karēbhyō yadahaṃ rakṣāṃ labhēya mādiyaitēna sēvanakarmmaṇā ca yad yirūśālamasthāḥ pavitralōkāstuṣyēyuh,

XXXII tadarthaṃ yūyaṃ matkṛta īśvarāya prārthayamāṇā yatadhvaṃ tēnāham īśvarēcchayā śānandaṃ yuṣmatsamīpaṃ gatvā yuṣmābhiḥ sahitaḥ prāṇān āpyāyitum pārayiṣyāmi|

XXXIII śāntidāyaka īśvarō yuṣmākaṃ sarvvēṣāṃ saṅgī bhūyāt| iti|

XVI

I kimkriyānagarīyadharmmasamājasya paricārikā yā phaibināmikāsmākaṃ dharmmabhagini tasyāḥ kṛtē'haṃ yuṣmān nivēdayāmi,

II yūyaṃ tāṃ prabhumāśritāṃ vijñāya tasyā ātithyaṃ pavitralōkāraḥ kurudhvaṃ, yuṣmattastasyā ya upakārō bhavitum śaknōti taṃ kurudhvaṃ, yasmāt tayā bahūnām mama cōpakāraḥ kṛtaḥ|

III aparāṇca khriṣṭasya yīśōḥ karmaṇi mama sahakāriṇau mama prānarakṣārthaṇca svaprāṇān paṇikṛtavantau yau priṣkillākkilau tau mama namaskāraṃ jñāpayadhvaṃ|

IV tābhyām upakārāptiḥ kēvalam mayā svikarttavyēti nahi bhinnadēśiyaiḥ sarvvadharmmasamājairapi|

V aparāñca tayō rgrhē sthitān dharmmasamājalōkān mama namaskāraṃ jñāpayadhvaṃ| tadvat āsīyādēśē khrīṣṭasya pakṣē prathamajātaphalasvarūpō ya ipēnitānāmā mama priyabandhustamapi mama namaskāraṃ jñāpayadhvaṃ|

VI aparāṃ bahusramēñāsmān asēvata yā mariyam tāmapi namaskāraṃ jñāpayadhvaṃ|

VII aparāñca prēritēsu khyātakīrtti madagrē khrīṣṭāśritau mama svajātiyau sahabandināu ca yāvāndranikayūniyau tau mama namaskāraṃ jñāpayadhvaṃ|

VIII tathā prabhau matprijyatamam āmpliyamapi mama namaskāraṃ jñāpayadhvaṃ|

IX aparāṃ khrīṣṭasēvāyām mama sahakāriṇam ūrbbāṇaṃ mama priyatamaṃ stākhuñca mama namaskāraṃ jñāpayadhvaṃ|

X aparāṃ khrīṣṭēna parīkṣitam āpilliṃ mama namaskāraṃ vadata, āriṣṭabūlasya parijanāmśca mama namaskāraṃ jñāpayadhvaṃ|

XI aparāṃ mama jñātiṃ hērōdiyōnaṃ mama namaskāraṃ vadata, tathā nārkisasya parivārāṇāṃ madhyē yē prabhumāśritāstān mama namaskāraṃ vadata|

XII aparāṃ prabhōḥ sēvāyām pariśramakāriṇyau truphēnātruphōṣē mama namaskāraṃ vadata, tathā prabhōḥ sēvāyām atyantāṃ pariśramakāriṇī yā priyā parśistām namaskāraṃ jñāpayadhvaṃ|

XIII aparāṃ prabhōrabhirucitaṃ rūphaṃ mama dharmmamātā yā tasya mātā tāmapi namaskāraṃ vadata|

XIV aparāṃ asuṃkṛtāṃ phligōnaṃ harmmaṃ pātrabaṃ harmmim ētēśāṃ saṅgibhrātṛgaṇaṃ namaskāraṃ jñāpayadhvaṃ|

XV aparāṃ philalagō yūliyā nīriyastasya bhaginyalumpā caitān ētaiḥ sārddhaṃ yāvantaḥ pavitralōkā āsatē tānapi namaskāraṃ jñāpayadhvaṃ|

XVI yūyaṃ parasparaṃ pavitracumbanēna namaskurudhvaṃ| khrīṣṭasya dharmmasamājagaṇō yuṣmān namaskurutē|

XVII hē bhrātārō yuṣmān vinayē'haṃ yuṣmābhi ryā śikṣā labdhā tām atikramya yē vicchēdān vighnāmśca kurvanti tān niścinuta tēśāṃ saṅgaṃ varjayata ca|

XVIII yatastādṛśā lōkā asmākaṃ prabhō ryīśukhrīṣṭasya dāsā iti nahi kintu svōdarasyaiva dāsāḥ; aparāṃ praṇayavacanai rmadhuravākyaīśca saralalōkānām manāṃsi mōhayanti|

XIX yuṣmākaṃ ājñāgrāhitvaṃ sarvvatra sarvvai rjñātāṃ tatō'haṃ yuṣmāsu śānandō'bhavaṃ tathāpi yūyaṃ yat satjñānēna jñāninaḥ kujñānē| cātāparā bhavētēti mamābhilāṣaḥ|

XX adhikantu śāntidāyaka īśvaraḥ śaitānam avilambaṃ yuṣmākaṃ padānām adhō marddiṣyati| asmākaṃ prabhu ryīśukhrīṣṭō yuṣmāsu prasādaṃ kriyāt| iti|

XXI mama sahakāri tūmathiyō mama jñātayō lūkiyō yāsōn sōsipātraścēmē yuṣmān namaskurvvantē|

XXII aparāṃ ētatpatralēkhakastarttiyanāmāhamapi prabhō rnāmnā yuṣmān namaskarōmi|

XXIII tathā kṛtsnadharmmasamājasya mama cātithyakāri gāyō yuṣmān namaskarōti| aparāṃ ētannagarasya dhanarakṣaka irāstaḥ kḥkrttanāmakaścaikō bhrātā tāvapi yuṣmān namaskurutaḥ|

^{XXIV} asmākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭā yuṣmāsu sarvvēṣu prasādaṁ kriyāt|
iti|

^{XXV} pūrvvakālikayugēṣu pracchannā yā mantraṇādhunā prakāṣitā
bhūtvā bhaviṣyadvādikhitagranthagaṇasya pramāṇād viśvāsēna gra-
haṇārthaṁ sadātanasyēśvarasyājñayā sarvvadēśīyalōkān jñāpyatē,

^{XXVI} tasyā mantraṇyā jñānaṁ labdhvā mayā yaḥ susaṁvādō
yīśukhrīṣṭamadhi praçāryyatē, tadanusārād yuṣmān dharmmē susthirān
karttuṁ samarthō yō'dvitiyaḥ

^{XXVII} sarvvajña īśvarastasya dhanyavādō yīśukhrīṣṭēna santataṁ
bhūyāt| iti|

1 karinthinaḥ patraṁ

I yāvantaḥ pavitrā lōkāḥ svēśām asmākañca vasatisthānēśvasmākaṁ prabhō ryiśōḥ khrīṣṭasya nāmnā prārthayantē taiḥ sahāhūtānām khrīṣṭēna yisunā pavitrikṛtānām lōkānām ya iśvariyaḍharmmasamājaḥ karinthanagarē vidyatē

II taṁ pratīśvarasyēcchayāhūtō yīśukhrīṣṭasya prēritaḥ paulaḥ sōsthinināmā bhrātā ca patraṁ likhati|

III asmākaṁ pitrēśvarēṇa prabhunā yīśukhrīṣṭēna ca prasādaḥ śāntiśca yuṣmabhyam dīyatām|

IV Iśvarō yīśukhrīṣṭēna yuṣmān prati prasādaṁ prakāśitavān, tasmādahaṁ yuṣmannimittaṁ sarvvadā maḍiyēśvaraṁ dhanyaṁ vadāmi|

V khrīṣṭasambandhīyam sākṣyam yuṣmākaṁ madhyē yēna prakārēṇa sapramāṇam abhavat

VI tēna yūyam khrīṣṭāt sarvvavidhavaktṛtājñānādini sarvvadhanāni labdhavantaḥ|

VII tatō'smatprabhō ryiśukhrīṣṭasya punarāgamaṇaṁ pratikṣamāṇānām yuṣmākaṁ kasyāpi varasyābhāvō na bhavati|

VIII aparaṁ asmākaṁ prabhō ryiśukhrīṣṭasya divasē yūyam yan-nirddōṣā bhavēta tadarthaṁ saēva yāvadantaṁ yuṣmān susthīrān kariṣyati|

IX ya Iśvaraḥ svaputrasyāsmatprabhō ryiśukhrīṣṭasyāmśinaḥ karttuṁ yuṣmān āhūtavān sa viśvasaniyaḥ|

X hē bhrātaraḥ, asmākaṁ prabhuyīśukhrīṣṭasya nāmnā yuṣmān vinayē'haṁ sarvvai ryuṣmābhīrēkarūpāṇi vākyāni kathyantām yuṣmanmadhyē bhinnasaṅghātā na bhavantu maṇōvicārayōraikyēna yuṣmākaṁ siddhatvaṁ bhavatu|

XI hē mama bhrātārō yuṣmanmadhyē vivādā jātā iti vārttāmahaṁ klōyyāḥ parijanai rjñāpitaḥ|

XII mamābhīprētamiḍaṁ yuṣmākaṁ kaścit kaścid vadati paulasya śiṣyō'ham āpallōḥ śiṣyō'haṁ kaiphāḥ śiṣyō'haṁ khrīṣṭasya śiṣyō'hamiti ca|

XIII khrīṣṭasya kiṁ vibhēdaḥ kṛtaḥ? paulaḥ kiṁ yuṣmatkṛtē kruśē hataḥ? paulasya nāmnā vā yūyam kiṁ majjitāḥ?

XIV kriṣpagāyau vinā yuṣmākaṁ madhyē'nyaḥ kō'pi mayā na majjita iti hētōraham iśvaraṁ dhanyaṁ vadāmi|

XV etēna mama nāmnā mānavā mayā majjitā iti vaktuṁ kēnāpi na śakyatē|

XVI aparaṁ stiphānasya parijanā mayā majjitāstadanyaḥ kaścid yan-mayā majjitastadaḥ na vēdmi|

XVII khrīṣṭēnaḥmajjanārthaṁ na prēritaḥ kintu susaṁvādasya pracārāthamēva; sō'pi vākaṇṭatayā mayā na pracāritavyaḥ, yatastathā pracāritē khrīṣṭasya kruśē mṛtyuḥ phalahīnō bhaviṣyati|

XVIII yatō hētō ryē vinaśyanti tē tāṁ kruśasya vārttām pralāpamiva manyantē kiñca paritrāṇaṁ labhamānēśvasmāsu sā iśvariyaśaktisvarūpā|

XIX tasmāditthaṃ likhitamāstē, jñānavatāntu yat jñānaṃ tanmayā nāsayiṣyatē| vilōpayiṣyatē tadvad buddhi rbaddhimatām mayā||

XX jñāni kutra? śāstrī vā kutra? ihalōkasya vicāratatparō vā kutra? ihalōkasya jñānaṃ kimīśvarēṇa mōhikṛtaṃ nahi?

XXI īśvarasya jñānād ihalōkasya mānavāḥ svajñānēnēśvarasya tattv-abōdhaṃ na prāptavantastasmād īśvaraḥ pracārarūpiṇā pralāpēna viśvāsinaḥ paritrātuṃ rōcitavān|

XXII yihūdiyalōkā lakṣaṇāni didṛkṣanti bhinnadēśiyalōkāstu vidyāṃ mṛgayantē,

XXIII vayaṅca kruśē hataṃ khriṣṭaṃ pracārayāmaḥ| tasya pracārō yihūdiyai rvighna iva bhinnadēśiyaiśca pralāpa iva manyatē,

XXIV kintu yihūdiyānāṃ bhinnadēśiyānāṅca madhyē yē āhūtāstēṣu sa khriṣṭa īśvariyaśaktirivēśvariyañjānamiva ca prakāsatē|

XXV yata īśvarē yaḥ pralāpa ārōpyatē sa mānavātiriktaṃ jñānamēva yacca daurbhalyam īśvara ārōpyatē tat mānavātiriktaṃ balamēva|

XXVI hē bhrātaraḥ, āhūtauṣmadgaṇō yaśmābhirālōkyatām tanmadhyē sāmsārikajñānēna jñānavantaḥ parākramiṇō vā kulīnā vā bahavō na vidyantē|

XXVII yata īśvarō jñānavatastrapayitūṃ mūrkhālōkān rōcitavān balāni ca trapayitūṃ īśvarō durbbalān rōcitavān|

XXVIII tathā varttamānālōkān saṃsthitibhraṣṭān karttum īśvarō jagatō'pakṣṭān hēyān avarttamānāṃścābhirōcitavān|

XXIX tata īśvarasya sāksāt kēnāpyātmaślāghā na karttavyā|

XXX yūyaṅca tasmāt khriṣṭē yīśau saṃsthitim prāptavantaḥ sa īśvarād yuṣmākaṃ jñānaṃ puṇyaṃ pavitratvaṃ muktīśca jātā|

XXXI ataēva yadvad likhitamāstē tadvat, yaḥ kaścit ślāghamānaḥ syāt ślāghatām prabhunā sa hi|

II

I hē bhrātārō yuṣmatsamīpē mamāgamanakālē'haṃ vaktṛtāyā vidyāyā vā naipuṇyēnēśvarasya sāksyaṃ pracāritavān tannaḥi;

II yatō yīśukhriṣṭaṃ tasya kruśē hatatvaṅca vinā nānyat kimapi yuṣmanmadhyē jñāpayitūṃ vihitāṃ buddhavān|

III aparañcātīva daurbhalyabhītikampayuktō yuṣmābhiḥ sārddhamāsaṃ|

IV aparaṃ yuṣmākaṃ viśvāsō yat mānuṣikajñānasya phalaṃ na bhavēt kintviśvariyaśaktēḥ phalaṃ bhavēt,

V tadarthaṃ mama vaktṛtā maḍiyapracāraśca mānuṣikajñānasya madhuravākyasambalītau nāstāṃ kintvātmanaḥ śaktēśca pramaṇayuktāvāstāṃ|

VI vayaṃ jñānaṃ bhāṣāmahē tacca siddhalōkai rñjānamiva manyatē, tādihalōkasya jñānaṃ nahi, ihalōkasya naśvaraṅgāṃ adhipatīnāṃ vā jñānaṃ nahi;

VII kintu kalāvasthāyāḥ pūrvvasmād yat jñānam asmākaṃ vibhavārtham īśvarēṇa niścitya pracchannaṃ tannigūḍham īśvariyañjānaṃ prabhāṣāmahē|

VIII ihalōkasyādhipatīnāṃ kēnāpi tat jñānaṃ na labdhaṃ, labdhē sati tē prabhāvaviśiṣṭaṃ prabhuṃ kruśē nāhaniṣyan|

IX tadvallikhitamāstē, nētrēṇa kkāpi nō dṛṣṭam karṇēnāpi ca na śrutam| manōmadhyē tu kasyāpi na praviṣṭam kadāpi yat| Iśvarē prīyamāṇānām kṛtē tat tēna sañcītam|

X aparamīśvaraḥ svātmanā tadasmākaṁ sākṣāt prakāśayat; yata ātmā sarvvamēvānusandhattē tēna cēsvarasya marmmatattvamapi budhyatē|

XI manujasyāntaḥsthamātmānām vinā kēna manujēna tasya manujasya tattvam budhyatē? tadvadiśvarasyātmānām vinā kēnāpīśvarasya tattvam na budhyatē|

XII vayañcēhalōkasyātmānām labdhavantastannahi kintvīśvarasyaivātmānām labdhavantah, tatō hētōrīśvarēna svapasādād asmabhyam yad yad dattaṁ tatsarvvam asmābhi rjñātum śakyatē|

XIII taccāsmābhi rmānuṣikajñānasya vākyāni śikṣitvā kathyata iti nahi kintvātmatō vākyāni śikṣitvātmikai rvākyairātmikaṁ bhavaṁ prakāśayadbhīḥ kathyatē|

XIV prāṇī manuṣya īśvarīyātmanaḥ śikṣām na gṛhlāti yata ātmikavicārēṇa sā vicāryyēti hētōḥ sa tām pralāpamiva manyatē bōddhuṅca na śaknōti|

XV ātmikō mānavaḥ sarvvāṇi vicārayati kintu svayaṁ kēnāpi na vicāryyatē|

XVI yata īśvarasya manō jñātvā tamupadēṣṭum kaḥ śaknōti? kintu khrīṣṭasya manō smābhi rlabdham|

III

I hē bhrātarah, ahamātmikairiva yuṣmābhiḥ samaṁ sambhāṣitum nāśaknavam kintu śārīrikācāribhiḥ khrīṣṭadharmmē śīśutulyaiśca janairiva yuṣmābhiḥ saha samabhāṣē|

II yuṣmān kaṭhinabhakṣyaṁ na bhōjayan dugdham apāyayaṁ yatō yūyaṁ bhakṣyaṁ grahitum tadā nāśaknuta idānimapi na śaknutha, yatō hētōradhunāpi śārīrikācāriṇa ādhvē|

III yuṣmanmadhyē mātsaryyavivādabhēdā bhavanti tataḥ kiṁ śārīrikācāriṇō nādhvē mānuṣikamārgēna ca na caratha?

IV paulasyāhamityāpallōrahamiti vā yadvākyam yuṣmākaṁ kaiścit kaiścit kathyatē tasmād yūyaṁ śārīrikācāriṇa na bhavatha?

V paulaḥ kaḥ? āpallō rvā kaḥ? tau paricārakamātrau tayōrēkaikasmai ca prabhu ryādṛk phalamadadāt tadvat tayōrdvārā yūyaṁ viśvāsinō jātāḥ|

VI aham rōpitavān āpallōśca niśiktavān īśvaraścāvarddhayat|

VII atō rōpayitṣēktāravasārau varddhayitēśvara ēva sārāḥ|

VIII rōpayitṣēktārau ca samau tayōrēkaikaśca svaśramayōgyaṁ svavētanam lapsyatē|

IX āvāmīśvarēna saha karmmakāriṇau, Iśvarasya yat kṣētram Iśvarasya yā nirmmitiḥ sā yūyamēva|

X īśvarasya prasādāt mayā yat padaṁ labdham tasmāt jñāninā gṛhakāriṇēva mayā bhittimūlam sthāpitaṁ tadupari cānyēna nicīyatē| kintu yēna yanniciyatē tat tēna vivicyatām|

XI yatō yīśukhrīṣṭarūpaṁ yad bhittimūlam sthāpitaṁ tadanyat kimapi bhittimūlam sthāpayitum kēnāpi na śakyatē|

XII ētadbhittimūlasyōpari yadi kēcit svarṇarūpyamanīkāṣṭhatṭṇanalān nicinvanti,

XIII tarhyēkaikasya karmma prakāśiṣyatē yataḥ sa divasatata prakāśayiṣyati| yatō hatōstana divasēna vahnimayēnōdētavyam̐ tata ēkaikasya karmma kiḍḍṣamētasya pariḱṣā bahninā bhaviṣyati|

XIV yasya nicayanarūpaṁ karmma sthāṣnu bhaviṣyati sa vētanam̐ lapsyatē|

XV yasya ca karmma dhakṣyatē tasya kṣati rbhaviṣyati kintu vahnē nrirgatajana iva sa svayam̐ paritrānam̐ prāpsyati|

XVI yūyam̐ īśvarasya mandiram̐ yuṣmanmadhyē cēśvarasyātmā ni-vasatīti kim̐ na jānītha?

XVII īśvarasya mandiram̐ yēna vināśyatē sō'pīśvarēṇa vināśayiṣyatē yata īśvarasya mandiram̐ pavitramēva yūyam̐ tu tanmandiram̐ ādhvē|

XVIII kōpi svam̐ na vañcayatām̐| yuṣmākam̐ kaścana cēdihalōkasya jñānēna jñānavānahamiti budhyatē tarhi sa yat jñāni bhavēt tadartham̐ mūḍhō bhavatu|

XIX yasmādihalōkasya jñānam̐ īśvarasya sāḱṣāt mūḍhatvamēva| ētasmin̐ likhitamapyāstē, tikṣṇā yā jñāninām̐ buddhistayā tān dharatīśvaraḥ|

XX punaśca| jñāninām̐ kalpanā vētti paramēśō nirarthakāḥ|

XXI ataēva kō'pi manujairātmānam̐ na ślāghatām̐ yataḥ sarvvāṇi yuṣmākamēva,

XXII paula vā āpallō rvā kaiphā vā jagad vā jivanam̐ vā maraṇam̐ vā varttamānam̐ vā bhaviṣyadvā sarvvāṇyēva yuṣmākam̐,

XXIII yūyañca khriṣṭasya, khriṣṭāścēśvarasya|

IV

I lōkā asmān khriṣṭasya paricārakān īśvarasya nigūṭhavākyadhanasyādhyakṣāmsca manyantām̐|

II kiñca dhanādhyakṣēṇa viśvasaniyēna bhavitavyamētadēva lōkai ryācyatē|

III atō vicārayadbhi ruyuṣmābhiranyaiḥ kaiścīn manujai rvā mama pariḱṣaṇam̐ mayātīva laghu manyatē 'hamapyātmānam̐ na vicārayāmi|

IV mayā kimapyaparāddhamityahaṁ na vēdmi kintvētēna mama nira-parārdhatvam̐ na niścīyatē prabhurēva mama vicārayitāsti|

V ata upayuktasamayāt pūrvvam arthataḥ prabhōrāgamanāt pūrvvam yuṣmābhi rvicārō na kriyatām̐| prabhurāgatya timirēṇa pracchannāni sarvvāṇi dīpayiṣyati manasām̐ mantrañśca prakāśayiṣyati tasmin samaya īśvarād ēkaikasya praśamsā bhaviṣyati|

VI hē bhrātaraḥ sarvvānyētāni mayātmānam̐ āpallavañcōddiśya kathitāni tasyaitat kāraṇam̐ yuyam̐ yathā śāstriyavidhimatikramya mānavam̐ atīva nādariṣyadhba itthañcaikēna vaiparityād aparēṇa na ślāghiṣyadhba ētādṛṣīm̐ śiḱṣāmāvayōrdṛṣṭāntāt lapsyadhvē|

VII aparāt kastvām̐ viśēṣayati? tubhyam̐ yanna datta tāḍṛṣām̐ kim̐ dhārayasi? adattēnēva dattēna vastunā kutah̐ ślāghasē?

VIII idānimēva yūyam̐ kim̐ tr̥ptā labdhadhanā vā? asmāsavidyamānēṣu yūyam̐ kim̐ rājatvapadam̐ prāptāḥ? yuṣmākam̐ rājatvam̐ mayābhilaṣitam̐ yatastēna yuṣmābhiḥ saha vayamapi rājyāmsinō bhaviṣyāmaḥ|

IX prēritā vyaṃ sēṣā hantavyāścēvēsvarēṇa nidarśitaḥ| yatō vyaṃ sarvvalōkānām arthataḥ svargīyadūtānām mānavānāṅca kautukāspadāni jātāḥ|

X khrīṣṭasya kṛtē vyaṃ mūdhāḥ kintu yūyaṃ khrīṣṭēna jñāninaḥ, vyaṃ durbbalā yūyaṅca sabalāḥ, yūyaṃ sammānitā vyañcāpamānitāḥ|

XI vyaṃ vyaṃ vyaṃ kṣudhārtāstṛṣṇārtā vāstrahīnāstādītā āśramarahitāśca santāḥ|

XII karmmaṇi svakarān vyāpārayantaśca duḥkhaḥ kālaṃ yāpayāmaḥ| garhitairasmābhirāśiḥ kathyatē dūrīkṛtāiḥ sahyatē ninditāiḥ prasādyatē|

XIII vyaṃ vyaṃ jagataḥ sammārjanīyōgyā avakarā iva sarvvaī rmanyāmahē|

XIV yuṣmān trapayitumahamētāni likhāmīti nahi kintu priyātmajanīva yuṣmān prabōdhayāmi|

XV yataḥ khrīṣṭadharmmē yadyapi yuṣmākaṃ daśasahasrāni vinētārō bhavanti tathāpi bahavō janakā na bhavanti yatō'hamēva susāmvādēna yīśukhrīṣṭē yuṣmān ājanayāmi|

XVI atō yuṣmān vinayē'haṃ yūyaṃ madanugāminō bhavata|

XVII ityartham sarvveṣu dharmmasamājēsu sarvvatra khrīṣṭadharmmayōgyā yē vidhayō mayōpadiśyantē tān yō yuṣmān mārayiṣyatyēvambhūtaṃ prabhōḥ kṛtē priyaṃ viśvāsinaṅca mādiyatanayaṃ tīmathiyaṃ yuṣmākaṃ samīpaṃ prēṣitavānahaṃ|

XVIII āparamahaṃ yuṣmākaṃ samīpaṃ na gamiṣyāmīti buddhvā yuṣmākaṃ kiyantō lōkā garvanti|

XIX kintu yadi prabhēricchā bhavati tarhyahamavilambaṃ yuṣmatsamīpamupasthāya tēṣāṃ darpadhmātānām lōkānām vācaṃ jñāsyāmīti nahi sāmārthyamēva jñāsyāmi|

XX yasmādīśvarasya rājatvaṃ vāgyuktaṃ nahi kintu sāmārthyayuktaṃ|

XXI yuṣmākaṃ kā vāñchā? yuṣmatsamīpē mayā kiṃ daṇḍapāṇinā gantavyamuta prēmanamratātmayuktēna vā?

V

I āparam yuṣmākaṃ madhyē vyabhicārō vidyatē sa ca vyabhicārastādṛśō yad dēvapūjakānām madhyē'pi tattulyō na vidyatē phalatō yuṣmākamēkō janō vimātṛgamanam kṛuta itī vārttā sarvvatra vyāptā|

II tathāca yūyaṃ darpadhmātā ādhbē, tat karmma yēna kṛtaṃ sa yathā yuṣmanmadhyād dūrīkṛiyatē tathā śōkō yuṣmābhi rna kriyatē kim ētat?

III avidyamānē mādiyaśarīrē mamātmā yuṣmanmadhyē vidyatē atō'haṃ vidyamāna iva tatkarmmakārīṇō vicāraṃ niścitavān,

IV asmatprabhō ryīśukhrīṣṭasya nāmnā yuṣmākaṃ mādiyātmanaśca milanē jātē 'smatprabhō ryīśukhrīṣṭasya śaktēḥ sāhāyyēna

V sa naraḥ śarīranāśarthamasmbhīḥ śayatānō hastē samarpayitavyasatō'smākaṃ prabhō ryīśō rdivasē tasyātmā rakṣāṃ gantuṃ śakṣyati|

VI yuṣmākaṃ darpō na bhadrāya yūyaṃ kimētanna jānītha, yathā, vikāraḥ kṛtsnaśaktūnām svalpakiṅvēna jāyatē|

VII yūyaṃ yat navīnaśaktusvarūpā bhavēta tadartham purātanaṃ kiṅvam avamārjyata yatō yuṣmābhiḥ kiṅvaśūnyai rbhavitavyam| āparam

asmākam nistārōtsavīyamēṣaśāvako yaḥ khrīṣṭaḥ sō'smadarthaṁ balikṛtō 'bhavat|

VIII atah purātanakiṅvēnārthatō duṣṭatājighāmsārūpēna kiṅvēna tan-nahi kintu sāralyasatyatvarūpayā kiṅvaśūnyatayāsmābhirutsavaḥ kartavyaḥ|

IX vyābhicāriṇām saṁsargō yuṣmābhi rvihātavya iti mayā patrē likhitaṁ|

X kintvaihikalōkānām madhyē yē vyābhicāriṇō lōbhina upadrāviṇō dēvapūjakā vā tēṣām saṁsargaḥ sarvvathā vihātavya iti nahi, vihātavyē sati yuṣmābhi rjagatō nirgantavyamēva|

XI kintu bhrātṛtvēna vikhyātaḥ kaścijjanō yadi vyābhicārī lōbhī dēvapūjakō nindakō madyapa upadrāvi vā bhavēt tarhi tādrṣēna mānavēna saha bhōjanapānē'pi yuṣmābhi rna kartavyē ityadhunā mayā likhitaṁ|

XII samājabahiḥsthitānām lōkānām vicāraṇāṇē mama kō'dhikāraḥ? kintu tadantargatānām vicāraṇām yuṣmābhiḥ kiṁ na kartavyam bhavēt?

XIII bahiḥsthitānām tu vicāra īśvarēna kāriṣyatē| atō yuṣmābhiḥ sa pātakī svamadhyād bahiṣkriyatām|

VI

I yuṣmākamēkasya janasyāparēna saha vivādē jātē sa pavitralōkai rvicāramakārayan kim adhārmikalōkai rvicārayitūṁ prōtsahatē?

II jagatō'pi vicāraṇām pavitralōkaiḥ kāriṣyata ētad yūyam kiṁ na jānītha? atō jagad yadi yuṣmābhi rvicārayitavyam tarhi kṣudratamavicārēṣu yūyam kimasamarthāḥ?

III dūtā apyasmābhi rvicārayiṣyanta iti kiṁ na jānītha? ata aihikaviṣayāḥ kim asmābhi rna vicārayitavyā bhavēyuh?

IV aihikaviṣayasya vicārē yuṣmābhiḥ kartavyē yē lōkāḥ samitau kṣudratamāsta ēva niyujyantām|

V aham yuṣmān trapayitumicchān vadāmi yṛṣmanmadhyē kimēkō'pi manuṣyastādṛg buddhimānnahi yō bhrātṛvivādavicāraṇē samarthaḥ syāt?

VI kiṅcaikō bhrātā bhrātrānyēna kimaviśvāsinām vicārakāṇām sāksād vivadatē? yaṣmanmadhyē vivādā vidyanta ētadapi yuṣmākam dōṣaḥ|

VII yūyam kutō'nyāyasahanam kṣatisahanam vā śrēyō na manyadhvē?

VIII kintu yūyamapi bhrātṛnēva pratyanyāyam kṣatiṅca kurutha kimētat?

IX īśvarasya rājyē'nyāyakāriṇām lōkānamadhikārō nāstyētat yūyam kiṁ na jānītha? mā vañcyadhvam, yē vyābhicāriṇō dēvārccinaḥ pāradārikāḥ strīvadācāriṇaḥ puṁmaithunakāriṇastaskarā

X lōbhīnō madyapā nindakā upadrāviṇō vā ta īśvarasya rājyabhāginō na bhaviṣyanti|

XI yūyañcaivamvidhā lōkā āsta kintu prabhō ryiśō rnamnāsmadiśvarasyātmanā ca yūyam prakṣalitāḥ pavitāḥ sapuṅyikṛtāśca|

XII madarthaṁ sarvvaṁ dravyam apratiṣiddhaṁ kintu na sarvvaṁ hitajanakaṁ| madarthaṁ sarvvaṁ apratiṣiddhaṁ tathāpyaham kasyāpi dravyasya vaśikṛtō na bhaviṣyāmi|

XIII udarāya bhakṣyāni bhakṣyēbhyaścōdaram, kintu bhakṣyōdarē īsvarēṇa nāsayiṣyētē; aparaṁ dēhō na vyabhicārāya kintu prabhavē prabhuśca dēhāya|

XIV yaścēsvaraḥ prabhumutthāpitavān sa svaśaktyāsmānapyutthāpayiṣyati|

XV yuṣmākaṁ yāni śarīrāṇi tāni khrīṣṭasyaṅgānīti kim yūyaṁ na jānītha? ataḥ khrīṣṭasya yānyaṅgāni tāni mayāpahr̥tya vēśyāyā aṅgāni kim kāriṣyantē? tanna bhavatu|

XVI yaḥ kaścīd vēśyāyām āsajyatē sa tayā sahaikadēhō bhavati kim yūyamētanna jānītha? yatō likhītamāstē, yathā, tau dvau janāvēkāṅgau bhaviṣyataḥ|

XVII mānavā yānyanyāni kaluṣāṇi kurvvatē tāni vapu rna samāvisanti kintu vyabhicāriṇā svavīgrahasya viruddhaṁ kalmaṣaṁ kriyatē|

XVIII mānavā yānyanyāni kaluṣāṇi kurvvatē tāni vapu rna samāvisanti kintu vyabhicāriṇā svavīgrahasya viruddhaṁ kalmaṣaṁ kriyatē|

XIX yuṣmākaṁ yāni vapūmsi tāni yuṣmadantaḥsthitasyēśvarālabdhasya pavitrasyātmanō mandirāṇi yūyaṅca svēṣāṁ svāminō nādhvē kimētaḍ yuṣmābhi rna jñāyatē?

XX yūyaṁ mūlyēna krītā atō vapurmanōbhyaṁ īsvarō yuṣmābhīḥ pūjyatām yata īśvara ēva tayōḥ svāmī|

VII

I aparaṅca yuṣmābhi rmām prati yat patramalēkhi tasyōttaramētat, yōṣitō'sparśanaṁ manujasya varaṁ;

II kintu vyabhicārabhayād ēkaikasya puṁsaḥ svakīyabhāryyā bhavatu tadvad ēkaikasyā yōṣitō 'pi svakīyabharttā bhavatu|

III bhāryyāyai bhartṛā yadyad vitarāṇiyaṁ tad vitiriyatām tadvad bhartṛē'pi bhāryyayā vitarāṇiyaṁ vitiriyatām|

IV bhāryyāyāḥ svadēhē svatvaṁ nāsti bhartturēva, tadvad bhartturapi svadēhē svatvaṁ nāsti bhāryyāyā ēva|

V upōṣaṇaprārthanayōḥ sēvanārtham ēkamantraṇānām yuṣmākaṁ kiyatkālaṁ yāvad yā pṛthaksthiti rbhavati tadanyō vicchēdō yuṣmanmadhyē na bhavatu, tataḥ param indriyāṅam adhairiyāt śayatān yad yuṣmān pariḥṣāṁ na nayēt tadarthaṁ punarēkatra milata|

VI ētaḍ ādēśatō nahi kintvanujñāta ēva mayā kathyatē,

VII yatō mamāvasthēva sarvvaṁmānavānāmavasthā bhavatviti mama vāñchā kintvīśvarād ēkēnaikō varō'nyēna cānyō vara itthamēkaikēna svakīyavarō labdhaḥ|

VIII aparaṁ akṛtavivāhān vidhavaśca prati mamaitannivēdanaṁ mamēva tēṣāmavasthiti rbhadṛā;

IX kiñca yadi tairindriyāni niyantūṁ na śakyantē tarhi vivāhaḥ kriyatām yataḥ kāmadahanād vvyūḍhatvaṁ bhadrām|

X yē ca kṛtavivāhāstē mayā nahi prabhunaivaitad ājñāpyantē|

XI bhāryyā bhartṛtaḥ pṛthak na bhavatu| yadi vā pṛthagbhūtā syāt tarhi nirvivāhā tiṣṭhatu svīyapatinā vā sandadhātu bhartṛtāpi bhāryyām na tyajatu|

XII itarān janān prati prabhu rna bravīti kintvahaṁ bravīmi; kasyacid bhrāturyōṣid avīśvāsinī satyapi yadi tēna sahavāsē tuṣyati tarhi sā tēna na tyajyatām|

XIII tadvat kasyāscid yōṣitaḥ patiraviśvāsī sannapi yadi tayā sahavāsē tuṣyati tarhi sa tayā na tyajyatām|

XIV yatō'viśvāsī bharttā bhāryayā pavitrībhūtaḥ, tadvadaviśvāsīnī bhāryā bhartrā pavitrībhūtā; nōcēd yuṣmākamapatyānyaśucīnyabhaviṣyan kintvadhunā tāni pavitrāṇi santi|

XV aviśvāsī janō yadi vā pṛthag bhavati tarhi pṛthag bhavatu; ētēna bhrātā bhaginī vā na nibadhyatē tathāpi vayamiśvarēṇa śāntayē samāhūtāḥ|

XVI hē nāri tava bharttuḥ paritrāṇaṁ tvattō bhaviṣyati na vēti tvayā kim jñāyatē? hē nara tava jāyāyāḥ paritrāṇaṁ tvattē bhaviṣyati na vēti tvayā kim jñāyatē?

XVII ēkaikō janaḥ paramēśvarāllabdhāṁ yad bhajatē yasyāñcāvasthāyām īśvarēṇāhvāyi tadanusārēṇaivācaratu tadahaṁ sarvvasamājasthān ādiśāmi|

XVIII chinnatvag bhṛtvā ya āhūtaḥ sa prakṛṣṭatvak na bhavatu, tadvad achinnatvag bhṛtvā ya āhūtaḥ sa chinnatvak na bhavatu|

XIX tvakchēdaḥ sārō nahi tadvadatvakchēdō'pi sārō nahi kintviśvarasyājñānām pālanamēva|

XX yō janō yasyāmavasthāyāmāhvāyi sa tasyāmēvavatiṣṭhatām|

XXI dāsaḥ san tvāṁ kimāhūtō'si? tanmā cintaya, tathāca yadi svatantrō bhavitūṁ śaknuyāstarhi tadēva vṛṇu|

XXII yataḥ prabhunāhūtō yō dāsaḥ sa prabhō rmōcitajanaḥ| tadvad tēnāhūtaḥ svatantrō janō'pi khriṣṭasya dāsa ēva|

XXIII yūyaṁ mūlyēna krītā atō hētō rmānavānām dāsā mā bhavata|

XXIV hē bhrātārō yasyāmavasthāyām yasyāhvānamabhavat tayā sa īśvarasya sāksāt tiṣṭhatu|

XXV aparam akṛtavivāhān janān prati prabhōḥ kō'pyādēśō mayā na labdhaḥ kintu prabhōranukampayā viśvāsyo bhūtō'haṁ yad bhadrāṁ manyē tad vadāmi|

XXVI varttamānāt klēśasamayāt manuṣyasyānūḍhatvaṁ bhadrāmiti mayā budhyatē|

XXVII tvāṁ kim yōṣiti nibaddhō'si tarhi mōcanaṁ prāptūṁ mā yatasva| kim vā yōṣitō muktō'si? tarhi jāyām mā gavēṣaya|

XXVIII vivāhaṁ kurvvatā tvayā kimapi nāparādhyatē tadvad vyūhyamānayā yuvatyāpi kimapi nāparādhyatē tathāca tādr̥śau dvau janau śārīrikaṁ klēśāṁ lapsyētē kintu yuṣmān prati mama karuṇā vidyate|

XXIX hē bhrātārō'hamidaṁ bravīmi, itaḥ param samayō'tiva saṁkṣiptaḥ,

XXX ataḥ kṛtadārairakṛtadārairiva rudadbhiścārudabhiriva sānandaiśca nirānandairiva krēṭṛbhiścābhāgibhirivācaritavyaṁ

XXXI yē ca saṁsārē caranti tai rnāticaritavyaṁ yata ihalē kasya kautukō vicalati|

XXXII kintu yūyaṁ yanniścintā bhavētēti mama vāñchā| akṛtavivāhō janō yathā prabhūṁ paritōṣayēt tathā prabhūṁ cintayati,

XXXIII kintu kṛtavivāhō janō yathā bhāryyām paritōṣayēt tathā saṁsāraṁ cintayati|

XXXIV tadvad ūdhayōsitō 'nūdhā viśiṣyatē| yānūdhā sā yathā kāyamanasōḥ pavitrā bhavēt tathā prabhuṃ cintayati yā cōdhā sā yathā bharttāraṃ paritōṣayēt tathā samsāraṃ cintayati|

XXXV ahaṃ yad yuṣmān mṛgabandhinyā parikṣipēyaṃ tadarthaṃ nahi kintu yūyaṃ yadaninditā bhūtvā prabhōḥ sēvana' bādham āsaktā bhavēta tadarthametāni sarvvaṇi yuṣmākaṃ hitāya mayā kathyantē|

XXXVI kasyacit kanyāyāṃ yauvanaprāptāyāṃ yadi sa tasyā anūdhatvaṃ nindaniyaṃ vivāhaśca sādhayitavya iti manyatē tarhi yathābhilāṣaṃ karōtu, ētēna kimapi nāparātsyati vivāhaḥ kriyatām|

XXXVII kintu duḥkhenākliṣṭaḥ kaścit pitā yadi sthiraṃanōgataḥ sva-manō'bhilāṣasādhanē samarthaśca syāt mama kanyā mayā rakṣitavyēti manasi niścinōti ca tarhi sa bhadrāṃ karmma karōti|

XXXVIII atō yō vivāhaṃ karōti sa bhadrāṃ karmma karōti yaśca vivāhaṃ na karōti sa bhadratarāṃ karmma karōti|

XXXIX yāvatkālaṃ pati rjivati tāvad bhāryā vyavasthaya nibaddhā tiṣṭhati kintu patyau mahānidrāṃ gatē sā muktibhūya yamabhilāṣati tēna saha tasyā vivāhō bhavituṃ śaknōti, kintvētat kēvalaṃ prabhuhaktānāṃ madhyē|

XL tathāca sā yadi niṣpatikā tiṣṭhati tarhi tasyāḥ kṣēmaṃ bhaviṣyatīti mama bhāvaḥ| aparaṃ īśvarasyātmā mamāpyanta rvidyata iti mayā budhyatē|

VIII

I dēvaprasādē sarvvēṣaṃ asmākaṃ jñānamāstē tadvayaṃ vidmaḥ| tathāpi jñānaṃ garvvaṃ janayati kintu prēmatō niṣṭhā jāyatē|

II ataḥ kaścana yadi manyatē mama jñānamāsta iti tarhi tēna yādṛṣaṃ jñānaṃ cēṣṭitavyaṃ tādṛṣaṃ kimapi jñānamadyāpi na labdhaṃ|

III kintu ya īśvarē prīyatē sa īśvarēṇāpi jñāyatē|

IV dēvatābaliprasādabhakṣaṇē vayamidāṃ vidmō yat jaganmadhyē kō'pi dēvō na vidyatē, ēkaścēśvarō dvitīyō nāstīti|

V svargē pṛthivyāṃ vā yadyapi kēṣucid īśvara iti nāmārōpyatē tādṛṣāśca bahava īśvarā bahavaśca prabhavō vidyante

VI tathāpyasmākamadvitīya īśvaraḥ sa pitā yasmāt sarvvēṣāṃ yadarthañcāsmākaṃ sṛṣṭi rjātā, asmākañcādvitīyāḥ prabhuḥ sa yīsuḥ khriṣṭō yēna sarvvavastūnāṃ yēnāsmākamapi sṛṣṭiḥ kṛtā|

VII adhikantu jñānaṃ sarvvēṣāṃ nāsti yataḥ kēcidadyāpi dēvatāṃ sammanya dēvaprasādamiva tad bhakṣyaṃ bhuñjatē tēna durbbalatayā tēṣāṃ svāntāni malīmasāni bhavanti|

VIII kintu bhakṣyadrvyād vayam īśvarēṇa grāhyā bhavāmastannahi yatō bhuñktvā vayamutkṛṣṭā na bhavāmastadvadabhuñktvāpyapakṣṭā na bhavāmaḥ|

IX atō yuṣmākaṃ yā kṣamatā sā durbbalānaṃ unmāthasvarūpā yanna bhavēt tadarthaṃ sāvadhanā bhavata|

X yatō jñānaviśiṣṭastvaṃ yadi dēvalayē upaviṣṭaḥ kēnāpi dṛṣyasē tarhi tasya durbbalasya manasi kiṃ prasādabhakṣaṇa utsāhō na janiṣyatē?

XI tathā sati yasya kṛtē khriṣṭō mamāra tava sa durbbalō bhrātā tava jñānāt kiṃ na vinaṃkṣyati?

XII ityanēna prakāreṇa bhrātṛṇām viruddham aparādhyadbhīṣṭāṃ durbbalāni manāmsi vyāghātayadbhīṣṭā yuṣmābhiḥ khṛīṣṭasya vaiparityēnāparādhyatē|

XIII atō hētōḥ piṣitāsanāṃ yadi mama bhrātu rvighnasvarūpaṃ bhavēt tarhyaḥaṃ yat svabhrātu rvighnajanakō na bhavēyaṃ tadarthaṃ yāvajjīvanāṃ piṣitāṃ na bhōkṣyē|

IX

I ahaṃ kim ēkaḥ prēritō nāsmi? kimahaṃ svatantrō nāsmi? asmākaṃ prabhū ryīṣuḥ khṛīṣṭaḥ kiṃ mayā nādarśi? yūyamapi kiṃ prabhunā madiyaśramaphalasvarūpā na bhavatha?

II anyalōkānāṃ kṛtē yadyapyaḥaṃ prēritō na bhavēyaṃ tathāca yuṣmatkṛtē prēritō'smi yataḥ prabhunā mama prēritatvapadasya mudrāsvarūpā yūyamēvādhvē|

III yē lōkā mayi dōṣamārōpayanti tān prati mama pratyuttaramētat|

IV bhōjanapānayoḥ kimasmākaṃ kṣamatā nāsti?

V anyē prēritāḥ prabhō rbrhātārau kaiphāṣca yat kurvanti tadvat kāñcit dharmmahaginīm vyūhya tayā sārddhaṃ paryyaṭituṃ vayaṃ kiṃ na śaknumaḥ?

VI sāmsārikaśramasya parityāgāt kiṃ kēvalamahaṃ barnabbāṣca nivāritau?

VII nijadhanavyayēna kaḥ saṅgrāmaṃ karōti? kō vā drākṣākṣetraṃ kṛtvā tatphalāni na bhuñktē? kō vā paśuvrajaṃ pālayan tatpayō na pivati?

VIII kimahaṃ kēvalāṃ mānuṣikāṃ vācaṃ vadāmi? vyavasthāyāṃ kimētādṛṣāṃ vacanāṃ na vidyatē?

IX mūsāvvyavasthāgranthē likhitamāstē, tvaṃ śasyamarddakavṛṣasyāsyāṃ na bhaṃtsyasīti| īśvarēna balivarddānāmēva cintā kiṃ kriyatē?

X kiṃ vā sarvvathāsmākaṃ kṛtē tadvacanāṃ tēnōktaṃ? asmākamēva kṛtē tallikhitāṃ| yaḥ kṣetraṃ karṣati tēna pratyāśāyuktēna karṣṭavyaṃ, yaśca śasyāni marddayati tēna lābhpratyāśāyuktēna mardditavyaṃ|

XI yuṣmatkṛtē'smābhiḥ pāratrikāṇi bījāni rōpitāni, atō yuṣmākamaīhikaphalānāṃ vayaṃ aṃśinō bhaviṣyāmaḥ kimētat mahat karma?

XII yuṣmāsu yō'dhikārastasya bhāginō yadyanyē bhavēyustarhyasmābhistatō'dhikāṃ kiṃ tasya bhāgibhiḥ rna bhavitavyaṃ? adhikantu vayaṃ tēnādhikāreṇa na vyavahṛtavantaḥ kintu khṛīṣṭiyasusaṃvādasya kō'pi vyāghātō'smābhīryanna jāyēta tadarthaṃ sarvvaṃ sahāmahē|

XIII aparaṃ yē pavitravastūnāṃ paricaryyāṃ kurvanti tē pavitravastutō bhakṣyāni labhantē, yē ca vēdyāḥ paricaryyāṃ kurvanti tē vēdisthavastūnāṃ aṃśinō bhavantyētaḍ yūyaṃ kiṃ na vida?

XIV tadvad yē susaṃvādaṃ ghōṣayanti taiḥ susaṃvādēna jīvitavyamiti prabhunādiṣṭaṃ|

XV ahamētēṣāṃ sarvvēṣāṃ kimapi nāśritavān māṃ prati tadanusārāt ācaritavyamityāśayēnāpi patramidaṃ mayā na likhyatē yataḥ kēnāpi janēna mama yaśasō mudhākaraṇāt mama maraṇaṃ vanaḥ|

XVI susaṃvādaghōṣaṇāt mama yaśō na jāyatē yatastadghōṣaṇaṃ mamāvaśyakaṃ yadyahaṃ susaṃvādaṃ na ghōṣayēyaṃ tarhi māṃ dhik|

XVII icchukēna tat kurvvatā mayā phalaṁ lapsyatē kintvanicchukē'pi mayi tatkarmanṇō bhārō'rpitō'sti|

XVIII ētēna mayā labhyaṁ phalaṁ kiṁ? susaṁvādēna mama yō'dhikāra āstē taṁ yadabhadrabhāvēna nācarēyaṁ tadarthaṁ susaṁvādaghōṣaṣasamayē tasya khriṣṭiyasusaṁvādasya nirvyayikaraṇameva mama phalaṁ|

XIX sarvvēṣāṁ anāyattō'haṁ yad bhūriśō lōkān pratipadyē tadarthaṁ sarvvēṣāṁ dāsatvamaṅgīkṛtavān|

XX yihūdiyān yat pratipadyē tadarthaṁ yihūdiyānāṁ kṛtē yihūdiyaivābhavaṁ| yē ca vyavasthāyattāstān yat pratipadyē tadarthaṁ vyavasthānāyattō yō'haṁ sō'haṁ vyavasthāyattānāṁ kṛtē vyavasthāyattāivābhavaṁ|

XXI yē cālabdhavyavasthāstān yat pratipadyē tadarthaṁ īśvarasya sāksād alabdavyavasthō na bhūtvā khriṣṭēna labdhavyavasthō yō'haṁ sō'haṁ alabdavyavasthānāṁ kṛtē'labdhavyavastha ivābhavaṁ|

XXII durbbalān yat pratipadyē tadarthamaṁ durbbalānāṁ kṛtē durbbalaivābhavaṁ| itthaṁ kēnāpi prakārēṇa katipayā lōkā yanmayā paritrāṇaṁ prāpnuyustadarthaṁ yō yādṛśa āsīt tasya kṛtē 'haṁ tāḍṣaivābhavaṁ|

XXIII idṛśa ācāraḥ susaṁvādārthaṁ mayā kriyatē yatō'haṁ tasya phalānāṁ sahabhāgī bhavitumicchāmi|

XXIV paṇyalābhārthaṁ yē dhāvanti dhāvataṁ tēṣāṁ sarvvēṣāṁ kēvala ēkaḥ paṇyaṁ labhatē yuṣmābhīḥ kimētanna jñāyatē? atō yūyaṁ yathā paṇyaṁ lapsyadhvē tathaiva dhāvata|

XXV mallā api sarvvabhōgē parimitabhōginō bhavanti tē tu mlānāṁ srajaṁ lipsantē kintu vayaṁ amlānāṁ lipsāmahē|

XXVI tasmād ahamapi dhāvāmi kintu lakṣyamanuddiśya dhāvāmi tannahi| ahaṁ mallāiva yudhyāmi ca kintu chāyāmāghātayanniva yudhyāmi tannahi|

XXVII itarān prati susaṁvādaṁ ghōṣayitvāhaṁ yat svayamagrāhyō na bhavāmi tadarthaṁ dēham āhanmi vaśīkurvvē ca|

X

I hē bhrātaraḥ, asmatpitṛpuruṣānadhi yūyaṁ yadajñātā na tiṣṭhatēti mama vāñchā, tē sarvvē mēghādhaṣṭhitā babhūvuḥ sarvvē samudramadhyēna vavrajuḥ,

II sarvvē mūsāmuddiśya mēghasamudrayō rmajjitā babhūvuḥ

III sarvva ēkaṁ ātmikaṁ bhakṣyaṁ bubhujira ēkaṁ ātmikaṁ pēyaṁ papuśca

IV yatastē'nucarata ātmikād acalāt labdhaṁ tōyaṁ papuḥ sō'calaḥ khriṣṭaēva|

V tathā satyapi tēṣāṁ madhyē'dhikēṣu lōkēṣvīśvarō na santutōṣēti hētōstē prantarē nipātītāḥ|

VI ētasmin tē 'smākaṁ nidarśanasvarūpā babhūvuḥ; atastē yathā kutsitābhilāṣiṇō babhūvurasmābhīstathā kutsitābhilāṣibhi rna bhavitavyaṁ|

VII likhitamāstē, lōkā bhōkṭuṁ pātuñcōpavivisustataḥ krīditumutthitā itayanēna prakārēṇa tēṣāṁ kaiścid yadvad dēvapūjā kṛtā yuṣmābhīstadvat na kriyatāṁ|

VIII aparaṁ tēṣāṁ kaiścīd yadvad vyabhicāraḥ kṛtastēna caikasmin dinē trayōvimsāsisahasraṇi lōkā nipātītastadvad asmābhi rvyabhicārō na karttavyaḥ|

IX tēṣāṁ kēcid yadvat khrīṣṭaṁ parikṣitavantastasmād bhujāṅgai nraṣṭāśca tadvad asmābhiḥ khrīṣṭō na parikṣitavyaḥ|

X tēṣāṁ kēcid yathā vākkalahaṁ kṛtavantastatkāraṇāt hantrā vināśītāśca yuṣmābhīstadvad vākkalahō na kriyatām|

XI tān prati yānyētāni jaghatirē tānyasmākāṁ nidarśanāni jagataḥ śeṣayugē varttamānānām asmākāṁ śikṣārthaṁ likhitāni ca babhūvuḥ|

XII ataēva yaḥ kaścīd susthiraṁmanyaḥ sa yanna patēt tatra sāvadhānō bhavatu|

XIII mānuṣīkaparīkṣātirikṭā kāpi parikṣā yuṣmān nākrāmat, īśvaraśca viśvāyaḥ sō'tiśaktyāṁ parikṣāyāṁ patanāt yuṣmān rakṣiṣyati, parikṣā sa yad yuṣmābhiḥ sōḍhuṁ śakyatē tadarthaṁ tayā saha nistārasya panthānaṁ nirūpayiṣyati|

XIV hē priyabhrātaraḥ, dēvapūjātō dūram apasarata|

XV ahaṁ yuṣmān vijñān matvā prabhāṣē mayā yat kathyatē tad yuṣmābhi rvivicyatām|

XVI yad dhanyavādapātram asmābhi rdhanyaṁ gadyatē tat kiṁ khrīṣṭasya sōnitasya sahabhāgitvaṁ nahi? yaśca pūpō'smābhi rbhjayatē sa kiṁ khrīṣṭasya vapuṣaḥ sahabhāgitvaṁ nahi?

XVII vayaṁ bahavaḥ santō'pyēkapūpasvarūpā ēkavapuḥsvarūpāśca bhavāmaḥ, yatō vayaṁ sarvva ēkapūpasya sahabhāginaḥ|

XVIII yūyaṁ śārīrikam isrāyēliyavaṁśāṁ nirikṣadhvaṁ| yē balinām māmsāni bhujjātē tē kiṁ yajñavedyāḥ sahabhāginō na bhavanti?

XIX ityanēna mayā kiṁ kathyatē? dēvatā vāstavikī dēvatāyai balidānaṁ vā vāstavikāṁ kiṁ bhavēt?

XX tannaḥi kintu bhinnajātibhi ryē balayō diyantē ta īśvarāya tannaḥi bhūtēbhyaēva diyantē tasmād yūyaṁ yad bhūtānām sahabhāginō bhavathētyahaṁ nābhilaṣāmi|

XXI prabhōḥ kaṁsēna bhūtānāmapi kaṁsēna pānaṁ yuṣmābhīrasādhyāṁ; yūyaṁ prabhō rbhōjyasya bhūtānāmapi bhōjyasya sahabhāginō bhavituṁ na śaknutha|

XXII vayaṁ kiṁ prabhuṁ sparddhiṣyāmahē? vayaṁ kiṁ tasmād balavantāḥ?

XXIII māṁ prati sarvvaṁ karmmāpratiṣiddhaṁ kintu na sarvvaṁ hita-janakaṁ sarvvaṁ apratiṣiddhaṁ kintu na sarvvaṁ niṣṭhājanakaṁ|

XXIV ātmahitaḥ kēnāpi na cēṣṭitavyaḥ kintu sarvvaḥ parahi-taścēṣṭitavyaḥ|

XXV āpanē yat krayaṁ tad yuṣmābhiḥ saṁvēdasyarthaṁ kimapi na pṛṣṭvā bhujyatām

XXVI yataḥ pṛthivī tanmadhyasthaṅca sarvvaṁ paramēśvarasya|

XXVII aparaṁ aviśvāsilōkānām kēnacit nimantritā yūyaṁ yadi tatra jigamiṣatha tarhi tēna yad yad upasthāpyatē tad yuṣmābhiḥ saṁvēdasyarthaṁ kimapi na pṛṣṭvā bhujyatām|

XXVIII kintu tatra yadi kaścīd yuṣmān vadēt bhakṣyamētat dēvatāyāḥ prasāda iti tarhi tasya jñāpayituranurōdhāt saṁvēdasyarthaṅca tad yuṣmābhi rna bhōktavyaṁ| pṛthivī tanmadhyasthaṅca sarvvaṁ paramēśvarasya,

XXIX satyamētat, kintu mayā yaḥ saṁvēdō nirddīsyatē sa tava nahi parasyaiva|

XXX anugrahapātrēna mayā dhanyavādaṁ kṛtvā yad bhujyatē tatkāraṇād ahaṁ kutō nindīsyē?

XXXI tasmād bhōjanaṁ pānam anyadvā karmma kurvvadbhi ryaṣmābhiḥ sarvvamēvēśvarasya mahimnaḥ prakāśarthaṁ kriyatām|

XXXII yihūdiyānām bhinnajātīyānām īśvarasya samājasya vā vighna-janakai ryaṣmābhi rna bhavitavyam|

XXXIII ahamapyātmahitam acēṣṭamānō bahūnām paritrāṇārthaṁ tēśam hitam cēṣṭamānaḥ sarvvaviśayē sarvvēśam tuṣṭikarō bhavāmītyanēnāhaṁ yadvat khriṣṭasyānugāmī tadvad yūyam mamānugāminō bhavata|

XI

I hē bhrātaraḥ, yūyam sarvvasmīn kāryyē mām smaratha mayā ca yādr̥gupadiṣṭāstādr̥gācarathaitatkāraṇāt mayā praśaṁsanīyā ādhbē|

II tathāpi mamaīśā vāñchā yad yūyamidam avagatā bhavatha,

III ēkaikasya puruṣasyōttamāṅgasvarūpaḥ khriṣṭaḥ, yōṣitaścōttamāṅgasvarūpaḥ pumān, khriṣṭasya cōttamāṅgasvarūpa īśvaraḥ|

IV aparam ācchāditōttamāṅgēna yēna puṁsā prārthanā kriyata īśvariāvāṇī kathyatē vā tēna svīyōttamāṅgam avajñāyatē|

V anācchāditōttamāṅgayā yayā yōṣitā ca prārthanā kriyata īśvariāvāṇī kathyatē vā tayāpi svīyōttamāṅgam avajñāyatē yataḥ sā muṇḍitaśiraḥsadṛśā|

VI anācchāditamastakā yā yōṣit tasyaḥ śiraḥ muṇḍaniyamēva kintu yōṣitaḥ kēśacchedanaṁ śirōmuṇḍanaṁ vā yadi lajjājanakaṁ bhavēt tarhi tayā svaśira ācchādyatām|

VII pumān īśvarasya pratimūrṭtiḥ pratitējaḥsvarūpaśca tasmāt tēna śirō nācchādanīyam kintu śimantīnī puṁsaḥ pratibimbasvarūpā|

VIII yatō yōṣataḥ pumān nōdapādi kintu puṁsō yōṣid udapādi|

IX adhikantu yōṣitaḥ kṛtē puṁsaḥ sṛṣṭi rna babhūva kintu puṁsaḥ kṛtē yōṣitaḥ sṛṣṭi rbabhūva|

X iti hētō rdūtānām ādarād yōṣitā śirasyadhīnatāsūcakam āvaraṇaṁ dhartavyam|

XI tathāpi prabhō rvidhinā pumāmsaṁ vinā yōṣinna jāyatē yōṣitañca vinā pumān na jāyatē|

XII yatō yathā puṁsō yōṣid udapādi tathā yōṣitaḥ pumān jāyatē, sarvvavastūni cēśvarād utpadyantē|

XIII yuṣmābhīrēvaitad vivicyatām, anāvṛṭayā yōṣitā prārthanam kim sudṛśyam bhavēt?

XIV puruṣasya dīrghakēśatvaṁ tasya lajjājanakaṁ, kintu yōṣitō dīrghakēśatvaṁ tasyā gauravajanakaṁ

XV yata ācchādanāya tasyai kēśā dattā iti kim yuṣmābhiḥ svabhāvato na śīkṣyatē?

XVI atra yadi kaścid vivaditum icchēt tarhyasmākam īśvariāsamitīnāñca tādr̥śī rīti rna vidyatē|

XVII yuṣmābhi rna bhadrāya kintu kutsitāya samāgamyatē tasmād ētāni bhāṣamāṇēna mayā yūyam na praśaṁsanīyāḥ|

XVIII prathamataḥ samitau samāgatānām yuṣmākaṁ madhyē bhēdāḥ santīti vārttā mayā śrūyatē tanmadhyē kiñcit satyaṁ manyatē ca |

XIX yatō hētō ryuṣmanmadhyē yē parikṣitāstē yat prakāśyantē tadarthaṁ bhēdai rbhavitavyamēva |

XX ēkatra samāgatai ryuṣmābhiḥ prabhāvaṁ bhējyaṁ bhujyata iti nahi;

XXI yatō bhōjanakālē yuṣmākamēkaikēna svakīyaṁ bhakṣyaṁ tūrṇaṁ grasyatē tasmād ekō janō bubhukṣitastiṣṭhati, anyaśca paritṛptō bhavati |

XXII bhōjanapānārthaṁ yuṣmākaṁ kiṁ vēsmāni na santi? yuṣmābhi rvā kim īśvarasya samitiṁ tucchikṛtya dīnā lōkā avajñāyantē? ityanēna mayā kiṁ vaktavyaṁ? yūyaṁ kiṁ mayā praśaṁsanīyāḥ? ētasmin yūyaṁ na praśaṁsanīyāḥ |

XXIII prabhutō ya upadēśō mayā labdhō yuṣmāsu samarpitaśca sa ēśaḥ |

XXIV parakarasamarpaṇakṣapāyām prabhu ryīśuḥ pūpamādāyēśvaraṁ dhanyaṁ vyāhṛtya taṁ bhañktvā bhāṣitavān yuṣmābhirētat gṛhyatām bhujyatāñca tad yuṣmatkṛtē bhagnaṁ mama śarīraṁ; mama smaraṇārthaṁ yuṣmābhirētat kriyatām |

XXV punaśca bhējanāt paraṁ tathaiva kaṁsam ādāya tēnōktaṁ kaṁsō'yaṁ mama sōṇitēna sthāpitō nūtananiyamah; yativāraṁ yuṣmābhirētat pīyatē tativāraṁ mama smaraṇārthaṁ pīyatām |

XXVI yativāraṁ yuṣmābhirēśa pūpō bhujyatē bhājanēnānēna pīyatē ca tativāraṁ prabhōrāgamaṁ yāvat tasya mṛtyuḥ prakāśyatē |

XXVII aparāñca yaḥ kaścid ayōgyatvēna prabhōrimaṁ pūpam aśnāti tasyānēna bhājanēna pivati ca sa prabhōḥ kāyarudhirayō rdaṇḍadāyī bhaviṣyati |

XXVIII tasmāt mānavēnāgra ātmāna parikṣya paścād ēśa pūpō bhujyatām kaṁsēnānēna ca pīyatām |

XXIX yēna cānarhatvēna bhujyatē pīyatē ca prabhōḥ kāyam avimṛśatā tēna daṇḍaprāptayē bhujyatē pīyatē ca |

XXX ētatkāraṇād yuṣmākaṁ bhūrīśō lōkā durbbalā rōgiṇaśca santi bahavaśca mahānidrām gatāḥ |

XXXI asmābhi ryadyātmavicārō'kāriṣyata tarhi daṇḍō nālapsyata;

XXXII kintu yadāsmākaṁ vicārō bhavati tadā vayaṁ jagatō janaiḥ samaṁ yad daṇḍaṁ na labhāmahē tadarthaṁ prabhunā śāstim bhujmahē |

XXXIII hē mama bhrātaraḥ, bhōjanārthaṁ militānām yuṣmākam ēkēnētarō'nugṛhyatām |

XXXIV yaśca bubhukṣitaḥ sa svagrḥē bhukṭām | daṇḍaprāptayē yuṣmābhi rna samāgamyatām | ētadbhinnaṁ yad ādēṣṭavyaṁ tad yuṣmatsamīpāgamanakālē mayādēkṣyatē |

XII

I hē bhrātaraḥ, yūyaṁ yad ātmikān dāyān anavagatāstiṣṭhatha tadarthaṁ nābhilaṣāmi |

II pūrvvaṁ bhinnajātīyā yūyaṁ yadvad vinītāstadvad avākpratimānām anugāmina ādhbma iti jānītha |

III iti hētōrahaṁ yuṣmabhyāṁ nivēdayāmi, īśvarasyātmanā bhāṣamāṇaḥ kō'pi yīśuṁ śapta iti na vyāharati, punaśca pavitrēṇātmanā vinītaṁ vinānyaḥ kō'pi yīśuṁ prabhuriti vyāharttuṁ na śaknōti |

IV dāyā bahavidhāḥ kintvēka ātmā

V paricaryyāśca bahuvidhāḥ kintvēkaḥ prabhuḥ|

VI sādhanāni bahuvidhāni kintu sarvvēṣu sarvvasādhaka īśvara ēkaḥ|

VII ēkaikasmai tasyātmanō darśanaṃ parahitārthaṃ diyatē|

VIII ēkasmai tēnātmanā jñānavākyaṃ diyatē, anyasmai tēnaivātmanādiṣṭaṃ vidyāvākyaṃ,

IX anyasmai tēnaivātmanā viśvāśaḥ, anyasmai tēnaivātmanā svāsthyadānaśaktiḥ,

X anyasmai duḥsādhyasādhanasāktiranyasmai cēsvarīyādēśaḥ, anyasmai cātimanuṣikasyādēśasya vicārasāmarthyam, anyasmai parabhāṣābhāṣaṇasāktiranyasmai ca bhāṣārthabhāṣaṇasāmaryaṃ diyatē|

XI ekēnādvitīyēnātmanā yathābhilāṣam ēkaikasmai janāyakaikam dānaṃ vitaratā tāni sarvvāni sādhyantē|

XII dēha ēkaḥ sannapi yadvad bahvaṅgayuktō bhavati, tasyaikasya vapuṣō 'ngānāṃ bahutvēna yadvad ēkaṃ vapu rbhavati, tadvat khriṣṭaḥ|

XIII yatō hētō riyūdibhinna-jātiyadāśasvatānrā vayaṃ sarvvē maj-janēnaikēnātmanākadēhikṛtāḥ sarvvē caikātmabhuktā abhavāma|

XIV ekēnāṅgēna vapu rna bhavati kintu bahubhiḥ|

XV tatra caraṇaṃ yadi vadēt nāhaṃ hastastasmāt śarīrasya bhāgō nāsmīti tarhyanēna śarīrāt tasya viyōgō na bhavati|

XVI śrōtraṃ vā yadi vadēt nāhaṃ nayanam tasmāt śarīrasyāmsō nāsmīti tarhyanēna śarīrāt tasya viyōgō na bhavati|

XVII kṛtsnaṃ śarīraṃ yadi darśanēndriyaṃ bhavēt tarhi śravaṇēndriyaṃ kutra sthāsyati? tat kṛtsnaṃ yadi vā śravaṇēndriyaṃ bhavēt tarhi ghraṇēndriyaṃ kutra sthāsyati?

XVIII kintvidānim īśvarēṇa yathābhilāṣitaṃ tathaivāṅgapratyaṅgānāṃ ēkaikam śarīrē sthāpitaṃ|

XIX tat kṛtsnaṃ yadyēkāṅgarūpi bhavēt tarhi śarīrē kutra sthāsyati?

XX tasmād aṅgāni bahūni santi śarīraṃ tvēkamēva|

XXI ataēva tvayā mama prayōjanaṃ nāstīti vācam pānim vaditum nayanam na śaknōti, tathā yuvābhyāṃ mama prayōjanaṃ nāstīti mūrddhā caraṇau vaditum na śaknōtiḥ;

XXII vastutastu vighrahasya yānyaṅgānyasmābhi rdurbbalāni budhyantē tānyēva saprayōjanāni santi|

XXIII yāni ca śarīramadhyē'vamanyāni budhyatē tānyasmābhiradhikaṃ śōbhyantē| yāni ca kudṛṣyāni tāni sudṛṣyatarāṇi kriyantē

XXIV kintu yāni svayaṃ sudṛṣyāni tēsāṃ śōbhanam niṣprayōjanaṃ|

XXV śarīramadhyē yad bhēdō na bhavēt kintu sarvvānyaṅgāni yad aikyabhāvēna sarvvēṣāṃ hitāṃ cintayanti tadartham īśvarēṇāpradhānam ādaraṇiyam kṛtvā śarīraṃ viracitaṃ|

XXVI tasmād ekasyāṅgasya pīḍāyām jātāyām sarvvānyaṅgāni tēna saha pīḍyantē, ekasya samādarē jātē ca sarvvāni tēna saha saṃhr̥ṣyanti|

XXVII yūyañca khriṣṭasya śarīraṃ, yuṣmākam ēkaikaśca tasyaikaikam aṅgam|

XXVIII kēcit kēcit samitāvīśvarēṇa prathamataḥ prērītā dvitīyata īśvarīyādēśavaktārasṭṛīyata upadēṣṭārō niyuktāḥ, tataḥ paraṃ kēbhyō'pi citrakāryyasādhanasāmarthyam anāmayakaraṇasāktirupakṛtau lōkaśāsanē vā naipuṇyaṃ nānābhāṣābhāṣaṇasāmarthyam vā tēna vyatāri|

XXIX sarvvē kiṃ prēritāḥ? sarvvē kiṃ īsvariṃyādēśavaktārah? sarvvē kiṃ upadēṣṭārah? sarvvē kiṃ citrakāryasādhakāḥ?

XXX sarvvē kiṃ anāmayakaraṇaśaktiyuktāḥ? sarvvē kiṃ parabhāṣāvādināḥ? sarvvē vā kiṃ parabhāṣārthaprakāśakāḥ?

XXXI yūyaṃ śrēṣṭhadāyān labdhūṃ yatadhvaṃ| anēna yūyaṃ mayā sarvvōttamamargaṃ darśayitavyāḥ|

XIII

I martyasvargīyāṇāṃ bhāṣā bhāṣamāṇō'haṃ yadi prēmahīnō bhavēyaṃ tarhi vādakatālasvarūpō ninādakarībhērīsvārūpaśca bhavāmi|

II aparāñca yadyaham īsvariṃyādēśādhyāḥ syāṃ sarvvāṇi guptavākyaṇi sarvvavidyāñca jāniyāṃ pūrṇaviśvāsaḥ san śailān sthānāntarīkarttuṃ śaknuyāñca kintu yadi prēmahīnō bhavēyaṃ tarhyagaṇaniya ēva bhavāmi|

III aparāṃ yadyaham annadānēna sarvvasvaṃ tyajēyaṃ dāhanāya svaśarīraṃ samarpayēyañca kintu yadi prēmahīnō bhavēyaṃ tarhi tatsarvvaṃ madarthaṃ niṣphalaṃ bhavati|

IV prēma cirasahiṣṇu hitaiśi ca, prēma nirdvēṣam aśaṭhaṃ nirgarvvañca|

V aparāṃ tat kutsitaṃ nācarati, ātmacēṣṭāṃ na kurutē sahasā na krudhyati parāniṣṭāṃ na cintayati,

VI adharmmē na tuṣyati satya ēva santuṣyati|

VII tat sarvvaṃ titikṣatē sarvvatra viśvasiti sarvvatra bhadraṃ pratīkṣatē sarvvaṃ sahatē ca|

VIII prēmṇō lōpaḥ kadāpi na bhaviṣyati, īsvariṃyādēśakathanāṃ lōpsyatē parabhāṣābhāṣaṇāṃ nivarttiṣyatē jñānamapi lōpaṃ yāsyati|

IX yatō'smākaṃ jñānaṃ khaṇḍamātram īsvariṃyādēśakathanamapi khaṇḍamātraṃ|

X kintvasmāsu siddhatāṃ gatēṣu tāni khaṇḍamātrāṇi lōpaṃ yāsyantē|

XI bālyakālē'haṃ bāla ivābhāṣē bāla ivācintayañca kintu yauvanē jātē tatsarvvaṃ bālyācaraṇāṃ parityaktavāṃ|

XII idānīm abhramadhyēnāspaṣṭāṃ darśanaṃ asmābhi rlabhyatē kintu tadā sākṣāt darśanaṃ lapsyatē| adhunā mama jñānam alpiṣṭhaṃ kintu tadāhaṃ yathāvagamayastathaiivāvatatō bhaviṣyāmi|

XIII idānīm pratrayaḥ pratyāśā prēma ca trīṇyētāni tiṣṭhanti tēṣāṃ madhyē ca prēma śrēṣṭhaṃ|

XIV

I yūyaṃ prēmācaraṇē prayatadhvaṃ ātmikān dāyānapi viśēṣata īsvariṃyādēśakathanasāmarthyaṃ prāptuṃ cēṣṭadhvaṃ|

II yō janaḥ parabhāṣāṃ bhāṣatē sa mānuṣān na sambhāṣatē kintvīsvaramēva yataḥ kēnāpi kimapi na budhyatē sa cātmanā nigūdhavākyaṇi kathayati;

III kintu yō jana īsvariṃyādēśāṃ kathayati sa parēṣāṃ niṣṭhāyai hitōpadēśāya sāntvanāyā ca bhāṣatē|

IV parabhāṣāvādyātmana ēva niṣṭhāṃ janayati kintvīsvariṃyādēśavādi samitē rniṣṭhāṃ janayati|

V yuṣmākaṃ sarvvēṣāṃ parabhāṣābhāṣaṇam icchāmyahaṃ kintvīsvariṃyādēśakathanam adhikamapicchāmi| yataḥ samitē rniṣṭhāyai

yēna svavākyaṅām arthō na kriyatē tasmāt parabhāṣāvādita
īsvariyādēśavādī śrēyaṅ|

^{VI} hē bhrātarah, idānīm mayā yadi yuṣmatsamīpaṅ gamyatē
tarhīsvariyadarśanasya jñānasya vēsvariyādēśasya vā śikṣāyā vā
vākyaṅi na bhāṣitvā parabhāṣām bhāṣamāṅēna mayā yūyaṅ kimu-
pakāriṣyadhvē?

^{VII} aparaṅ vamaśivallakyādiṣu niṣprāṅiṣu vādyayantrēṣu vāditēṣu yadi
kkaṅā na viśiṣyantē tarhi kiṅ vādyāṅ kiṅ vā gānaṅ bhavati tat kēna
bōddhuṅ śakyatē?

^{VIII} aparaṅ raṅatūryyā nisvaṅō yadyavyaktō bhavēt tarhi yuddhāya kaḥ
sajjiṣyatē?

^{IX} tadvat jihvābhi ryadi sugamyā vāk yuṣmābhi rna gadyēta tarhi yad
gadyatē tat kēna bhōtsyatē? vastutō yūyaṅ digālāpina iva bhaviṣyatha|

^X jagati katiprakārā uktyāō vidyantē? tāsāmēkāpi nirarthikā nahi;

^{XI} kintūktēarthō yadi mayā na budhyatē tarhyahaṅ vaktrā mlēccha iva
maṅsyē vaktāpi mayā mlēccha iva maṅsyatē|

^{XII} tasmād ātmikadāyalipsavō yūyaṅ samitē rniṣṭhārthaṅ
prāptabahuvarā bhavitūṅ yatadhvaṅ,

^{XIII} ataēva parabhāṣāvādī yad arthakarō'pi bhavēt tat prārthayatām|

^{XIV} yadyahaṅ parabhāṣayā prarthanām kuryyām tarhi madiya ātmā
prārthayatē, kintu mama buddhi rniṣphalā tiṣṭhati|

^{XV} ityanēna kiṅ karaṅiyaṅ? aham ātmanā prārthayiṣyē buddhyāpi
prārthayiṣyē; aparaṅ ātmanā gāsyāmi buddhyāpi gāsyāmi|

^{XVI} tvaṅ yadātmanā dhanyavādaṅ karōṣi tadā yad vadasi tad yadi
śiṣyēnēvōpasthitēna janēna na buddhyatē tarhi tava dhanyavādasyāntē
tathāṣṭviti tēna vaktāṅ kathaṅ śakyatē?

^{XVII} tvaṅ samyag īsvaraṅ dhanyaṅ vadasīti satyaṅ tathāpi tatra
parasya niṣṭhā na bhavati|

^{XVIII} yuṣmākaṅ sarvvēbhyō'ham parabhāṣābhāṣaṅē samarthō'smīti
kāraṅād īsvaraṅ dhanyaṅ vadāmi;

^{XIX} tathāpi samitau parōpadēśārthaṅ mayā kathitāni pañca vākyaṅi
varaṅ na ca lakṣaṅ parabhāṣīyaṅi vākyaṅi|

^{XX} hē bhrātarah,yūyaṅ buddhyā bālākāiva mā bhūta parantu
duṣṭatayā śiśavaṅgiva bhūtvā buddhyā siddhā bhavata|

^{XXI} śāstra idaṅ likhitamāstē, yathā, ityavōcat parēśō'ham ābhāṣiṣya
imān janān| bhāṣābhiḥ parakiyābhi rvakraiṣca paradēśibhiḥ| tathā mayā
kṛtē'pimē na grahiṣyanti madvacaḥ||

^{XXII} ataēva tat parabhāṣābhāṣaṅaṅ aviścāsiṅaḥ prati cihnarūpaṅ
bhavati na ca viśvāsiṅaḥ prati; kintviśvariṅyādēśakathanāṅ nāviśvāsiṅaḥ
bhavati tad viśvāsiṅaḥ pratyēva|

^{XXIII} samitibhukṭēṣu sarvvēṣu ēkasmin sthānē militvā parabhāṣām
bhāṣamāṅēṣu yadi jñānākāṅkṣiṅō'viśvāsiṅō vā tatrāgacchēyustarhi
yuṣmān unmattān kiṅ na vadiṣyanti?

^{XXIV} kintu sarvvēśviśvariṅyādēśaṅ prakāśayatsu yadyaviśvāsi
jñānākāṅkṣi vā kaścit tatrāgacchati tarhi sarvvairēva tasya pāpajñānaṅ
parikṣā ca jāyatē,

^{XXV} tatastasyāntaḥkaraṅasya guptakalpanāsu vyaktibhūtaṣu
sō'dhōmukhaḥ patan īsvaramārādhyā yuṣmanmadhyā īsvarō vidyatē iti
satyaṅ kathāmētām kathayiṣyati|

XXVI hē bhrātarah, sammilitānām yuṣmākam ēkēna gītam anyēnōpadēśō'nyēna parabhāśānyēna aiśvarikadarśanam anyēnārthabōdhakam vākyam labhyatē kimētat? sarvvamēva paraniṣṭhārtham yuṣmābhīh kriyatām|

XXVII yadi kaścid bhāśāntaram vivakṣati tarhyēkasmin dinē dvijanēna trijanēna vā parabhāśā kathyatām tadadhikairna kathyatām tairapi paryyāyānusārāt kathyatām, ēkēna ca tadarthō bōdhyatām|

XXVIII kintvarthābhīdhāyakaḥ kō'pi yadi na vidyatē tarhi sa samitau vācaṇyamaḥ sthitvēśvarāyātmanē ca kathām kathayatu|

XXIX aparaṁ dvau trayō vēśvariādēśavaktārah svaṁ svamādēśam kathayantu tadanyē ca taṁ vicārayantu|

XXX kintu tatrāparēna kēnacit janēnēśvariādēśē labdhē prathamēna kathānāt nivartitavyam|

XXXI sarvvē yat śikṣām sāntvanāṅca labhantē tadartham yūyam sarvvē paryyāyēnēśvariādēśam kathayitum śaknutha|

XXXII īśvariādēśavaktṛṇām manāmsi tēśam adhīnāni bhavanti|

XXXIII yata īśvarah kuśāsanajanakō nahi suśāsanajanaka ēvēti pavitalōkānām sarvvasamitiṣu prakāśatē|

XXXIV aparaṅca yuṣmākam vanitāḥ samitiṣu tūṣṇīmbhūtāstiṣṭhantu yataḥ śāstralikhitēna vidhinā tāḥ kathāpracāraṇāt nivāritāstābhi rniḡhrābhi rbhavitavyam|

XXXV atastā yadi kimapi jijñāsantē tarhi gēhēṣu patīn pṛcchantu yataḥ samitimadhyē yōṣitām kathākathanam nindaniyam|

XXXVI aiśvaram vacaḥ kim yuṣmattō niragamata? kēvalam yuṣmān vā tat kim upāgatam?

XXXVII yaḥ kaścid ātmānam īśvariādēśavaktāram ātmanāviṣṭam vā manyatē sa yuṣmān prati mayā yad yat likhyatē tatprabhunājñāpitam ityurārī karōtu|

XXXVIII kintu yaḥ kaścit ajñō bhavati sō'jña ēva tiṣṭhatu|

XXXIX ataēva hē bhrātarah, yūyam īśvariādēśakathanasāmarthyam labdhum yatadhvam parabhāśābhāṣaṇamapi yuṣmābhi rna nivāryatām|

XL sarvvakarmmāṇi ca vidhyanusārataḥ superipāṭyā kriyantām|

XV

I hē bhrātarah, yaḥ susaṁvādō mayā yuṣmatsamīpē nivēditō yūyaṅca yaṁ gṛhītavanta āśritavantaśca taṁ puna ryuṣmān vijñāpayāmi|

II yuṣmākam viśvāsō yadi vitathō na bhavēt tarhi susaṁvādayuktāni mama vākyāni smarātām yuṣmākam tēna susaṁvādēna paritrāṇam jāyatē|

III yatō'ham yad yat jñāpitastadanusārāt yuṣmāsu mukhyām yām śikṣām samārpayam sēyam, śāstrānusārāt khriṣṭō'smākam pāpamōcanārtham pṛāṇan tyaktavān,

IV śmaśānē sthāpitaśca ṭṭīyadinē śāstrānusārāt punarutthāpitaḥ|

V sa cāgrē kaiphai tataḥ paraṁ dvādaśaśiṣyēbhyō darśanam dattavān|

VI tataḥ paraṁ pañcaśatādhikasaṁkhyakēbhyō bhrātṛbhyō yugapad darśanam dattavān tēśam kēcit mahānidrām gatā bahutarāścādyāpi varttantē|

VII tadanantaram̄ yākūbāya tatpaścāt sarvvēbhyaḥ prēritēbhyaḥ darśanaḥ dattavān|

VIII sarvvaśēṣē'kālaajātatulyō yō'ham̄, sō'hamapi tasya darśanaḥ prāptavān|

IX īśvarasya samitiḥ prati daurātmyācaraṇād aham̄ prēritanāma dhartum ayōgyastasmāt prēritānām madhyē kṣudratamaścāsmi|

X yādṛśō'smi tādṛśa īśvarasyānugrahēṇaivāsmi; aparaḥ mām̄ prati tasyānugrahō niṣphalō nābhavat, anyēbhyaḥ sarvvēbhyaḥ mayādhikāḥ śramaḥ kṛtaḥ, kintu sa mayā kṛtastannahi matsahakāriṇēśvarasyānugrahēṇaiva|

XI ataēva mayā bhavēt tai rvā bhavēt asmābhistādṛṣi vārttā ghōṣyatē saiva ca yuṣmābhi rviśvāsēna gṛhītā|

XII mṛtyudaśātaḥ khriṣṭa utthāpita iti vārttā yadi tamadhi ghōṣyatē tarhi mṛtalōkānām utthiti rñāstīti vāg yuṣmākam̄ madhyē kaiścit kutaḥ kathayatē?

XIII mṛtānām utthiti ryadi na bhavēt tarhi khriṣṭō'pi nōtthāpitaḥ

XIV khriṣṭaśca yadyanutthāpitaḥ syāt tarhyasmākam̄ ghōṣaṇam̄ vitatham̄ yuṣmākam̄ viśvāsō'pi vitathaḥ|

XV vayañcēśvarasya mṛṣāsākṣiṇō bhavāmaḥ, yataḥ khriṣṭa stēnōtthāpitaḥ iti sāksyam̄ asmābhirīśvaramadhi dattam̄ kintu mṛtānam̄ utthiti ryadi na bhavēt tarhi sa tēna nōtthāpitaḥ|

XVI yatō mṛtānam̄ utthiti ryati na bhavēt tarhi khriṣṭō'pyutthāpitatvam̄ na gataḥ|

XVII khriṣṭasya yadyanutthāpitaḥ syāt tarhi yuṣmākam̄ viśvāsō vitathaḥ, yūyam̄ adyāpi svapāpēṣu magnāstīṣṭhatha|

XVIII aparaḥ khriṣṭaśritā yē mānavā mahānidrām̄ gatāstē'pi nāsam̄ gatāḥ|

XIX khriṣṭō yadi kēvalamihālōkē 'smākam̄ pratyāśābhūmiḥ syāt tarhi sarvvamartyēbhyaḥ vayamēva durbhāgyāḥ|

XX idānīm̄ khriṣṭō mṛtyudaśāta utthāpitō mahānidrāgatānām̄ madhyē prathamaphalasvarūpō jātaśca|

XXI yatō yadvat mānuṣadvārā mṛtyuḥ prādurbhūtastadvat mānuṣadvārā mṛtānām̄ punarutthitirapi prādurbhūtā|

XXII ādamā yathā sarvvē maraṇādhīnā jātāstathā khriṣṭēna sarvvē jivayiṣyantē|

XXIII kintvēkaikēna janēna niḥ niḥ paryyāya utthātavyam̄ prathamataḥ prathamajātaphalasvarūpēna khriṣṭēna, dvitīyatastasyāgamanasamayē khriṣṭasya lōkaiḥ|

XXIV tataḥ param̄ antō bhaviṣyati tadānīm̄ sa sarvvam̄ śāsanam̄ adhipatitvam̄ parākramañca luptvā svapitarīśvarē rājatvam̄ samarpiṣyati|

XXV yataḥ khriṣṭasya ripavaḥ sarvvē yāvat tēna svapādayōradhō na nipātayiṣyantē tāvat tēnaiva rājatvam̄ karttavyam̄|

XXVI tēna vijētavyō yaḥ śēṣaripuḥ sa mṛtyurēva|

XXVII likhitamāstē sarvvāni tasya pādayō rvaśīkṛtāni| kintu sarvvāṇyēva tasya vaśīkṛtānīyuktē sati sarvvāni yēna tasya vaśīkṛtāni sa svayam̄ tasya vaśībhūtō na jāta iti vyaktam̄|

XXVIII sarvvēṣu tasya vaśibhūtēṣu sarvvāṇi yēna putrasya vaśikṛtāni svayaṃ putrō'pi tasya vaśibhūtō bhaviṣyati tata Ísvaraḥ sarvvēṣu sarvva ēva bhaviṣyati|

XXIX aparaṃ parētalōkānāṃ vinimayēna yē majjyantē taiḥ kiṃ lapsyatē? yēṣāṃ parētalōkānāṃ utthitih kēnāpi prakārēna na bhaviṣyati tēṣāṃ vinimayēna kutō majjanamāpi tairāṅgikriyatē?

XXX vayamāpi kutaḥ pratidaṇḍaṃ prāṇabhītim aṅgikurmmahē?

XXXI asmatprabhunā yīśukhrīṣṭēna yuṣmattō mama yā ślāghāstē tasyāḥ śapathaṃ kṛtvā kathayāmi dinē dinē'haṃ mṛtyuṃ gacchāmi|

XXXII iphiṣanagarē vanyapaśubhiḥ sārddhaṃ yadi laukikabhāvāt mayā yuddhaṃ kṛtaṃ tarhi tēna mama kō lābhah? mṛtānāṃ utthiti ryadi na bhavēt tarhi, kurmmō bhōjanapānē'dya śvastu mṛtyu rbhaviṣyati|

XXXIII ityanēna dharmāt mā bhraṃśadhvaṃ| kusaṃsargēṇa lōkānāṃ sadācārō vinaśyati|

XXXIV yūyaṃ yathōcitaṃ sacaitanyāstīṣṭhata, pāpaṃ mā kurudhvaṃ, yatō yuṣmākaṃ madhya Ísvariyājñānahnāḥ kē'pi vidyantē yuṣmākaṃ trapāyai mayēdaṃ gadyatē|

XXXV aparaṃ mṛtalōkāḥ katham utthāsyanti? kīdṛṣāṃ vā śārīraṃ labdhvā punarēṣyantīti vākyam kaścit prakṣyati|

XXXVI hē ajña tvayā yad bijam upyatē tad yadi na mriyēta tarhi na jīvayiṣyatē|

XXXVII yayā mūrtyā nirgantavyaṃ sā tvayā nōpyatē kintu śuṣkaṃ bijamēva; tacca gōdhūmādīnāṃ kimāpi bijam bhavituṃ śaknōti|

XXXVIII Ísvarēṇeva yathābhilāṣāṃ tasmai mūrtyi rdīyatē, ēkaikasmai bijāya svā svā mūrtyirēva diyatē|

XXXIX sarvvāṇi palalāni naikavidhāni santi, manuṣyapaśupakṣimatsyādīnāṃ bhinnarūpāni palalāni santi|

XL aparaṃ svargīyā mūrtyayaḥ pārthivā mūrtyayaśca vidyantē kintu svargīyānāṃ ēkarūpaṃ tējaḥ pārthivānāṃca tadanyarūpaṃ tējō'sti|

XLI sūryasya tēja ēkavidhaṃ candrasya tējastadanyavidhaṃ tārāṇāṃca tējō'nyavidhaṃ, tārāṇāṃ madhyē'pi tējasastāratamyaṃ vidyatē|

XLII tatra likhitamāstē yathā, 'ādipuruṣa ādam jīvatprāṇī babhūva,' kintvantima ādam (khrīṣṭō) jīvanadāyaka ātmā babhūva|

XLIII yad upyatē tat tucchaṃ yaccōthāsyati tad gauravānvitaṃ; yad upyatē tannirbbalaṃ yaccōthāsyati tat śaktiyuktaṃ|

XLIV yat śārīraṃ upyatē tat prāṇānāṃ sadma, yacca śārīraṃ utthāsyati tad ātmanaḥ sadma| prāṇasadmasvarūpaṃ śārīraṃ vidyatē, ātmasadmasvarūpamāpi śārīraṃ vidyatē|

XLV tatra likhitamāstē yathā, ādipuruṣa ādam jīvatprāṇī babhūva, kintvantima ādam (khrīṣṭō) jīvanadāyaka ātmā babhūva|

XLVI ātmasadma na prathamāṃ kintu prāṇasadmaiva tatpaścād ātmasadma|

XLVII ādyaḥ puruṣē mṛda utpannatvāt mṛṇmayō dvitīyaśca puruṣaḥ svargād āgataḥ prabhuḥ|

XLVIII mṛṇmayō yādṛṣā āsīt mṛṇmayāḥ sarvvē tādṛṣā bhavanti svargīyaśca yādṛṣō'sti svargīyāḥ sarvvē tādṛṣā bhavanti|

XLIX mṛṇmayasya rūpaṃ yadvad asmābhi rdhāritaṃ tadvat svargīyasya rūpamāpi dhārayiṣyatē|

L hē bhrātarah, yuṣmān prati vyāharāmi, īsvarasya rājyē raktamāmsayōradhikārō bhavituṁ na śaknōti, akṣayatvē ca kṣayasyādhikārō na bhaviṣyati|

LI paśyatāhaṁ yuṣmabhyaṁ nigūḍhāṁ kathāṁ nivēdayāmi|

LII sarvvairasmābhi rmahānidrā na gamiṣyatē kintvantimadinē tūryyāṁ vādītāyām ēkasmin vipalē nimiṣaikamadhyē sarvvai rūpāntaraṁ gamiṣyatē, yatastūri vādiṣyatē, mṛtalōkāścākṣayibhūtā utthāsyanti vayañca rūpāntaraṁ gamiṣyāmaḥ|

LIII yataḥ kṣayaṇiyēnaitēna śarīrēnākṣayatvaṁ parihitavyaṁ, maraṇādhīnēnaitēna dēhēna cāmaratvaṁ parihitavyaṁ|

LIV ētasmin kṣayaṇiyē śarīrē 'kṣayatvaṁ gatē, ētasman maraṇādhīnē dēhē cāmaratvaṁ gatē śāstre likhitaṁ vacanamidaṁ sētsyati, yathā, jayēna grasyatē mṛtyuḥ|

LIV mṛtyō tē kaṇṭakaṁ kutra paralōka jayaḥ kka tē||

LVI mṛtyōḥ kaṇṭakaṁ pāpamēva pāpasya ca balaṁ vyavasthā|

LVII īsvaraśca dhanyō bhavatu yataḥ sō'smākaṁ prabhunā yīśukhrīṣṭēnāsmān jayayuktān vidhāpayati|

LVIII atō hē mama priyabhṛatarah; yūyaṁ susthirā niścalāśca bhavata prabhōḥ sēvāyāṁ yuṣmākaṁ pariśramō niṣphalō na bhaviṣyati| jñātvā prabhōḥ kāryyē sadā tatpara bhavata |

XVI

I pavitralōkānāṁ kṛtē yō'rthasaṁgrahastamadhi gālātīyadeśasya samājā mayā yad ādiṣṭāstad yuṣmābhirapi kriyatām|

II mamāgamanakālē yad arthasaṁgrahō na bhavēt tannimittaṁ yuṣmākamēkaikēna svasampadānusārāt sañcayaṁ kṛtvā saptāhasya prāthamadivasē svasamīpē kiñcit nikṣipyatām|

III tatō mamāgamanasamayē yūyaṁ yānēva viśvāsyā iti vēdiṣyatha tēbhyō'haṁ patrāṇi dattvā yuṣmākaṁ taddānasya yirūśālamaṁ nayanārthaṁ tān preṣayīṣyāmi|

IV kintu yadi tatra mamāpi gamanam ucitaṁ bhavēt tarhi tē mayā saha yāsyanti|

V sāmpratāṁ mākidaniyādēsamahaṁ paryyaṭāmi taṁ paryyaṭya yuṣmātsamīpam āgamiṣyāmi|

VI anantaraṁ kiṁ jānāmi yuṣmātsannidhim avasthāsyē śītakālamapi yāpayīṣyāmi ca paścāt mama yat sthānaṁ gantavyaṁ tatraiva yuṣmābhirahaṁ prērayitavyaḥ|

VII yatō'haṁ yātrākālē kṣaṇamātraṁ yuṣmān draṣṭuṁ nēcchāmi kintu prabhu ryadyanujāniyāt tarhi kiñcid dirghakālaṁ yuṣmātsamīpē pravastuṁ icchāmi|

VIII tathāpi nistārōtsavāt paraṁ pañcāsattamadināṁ yāvad iphiṣapuryyāṁ sthāsyāmi|

IX yasmād atra kāryyasādhanaṁ mamāntikē bṛhad dvāraṁ muktaṁ bahavō vipakṣā api vidyantē|

X timathi ryadi yuṣmākaṁ samīpam āgacchēt tarhi yēna nirbhayaṁ yuṣmanmadhyē varttēta tatra yuṣmābhi rmanō nidhīyatām yasmād ahaṁ yādṛk sō'pi tādṛk prabhōḥ karṁmaṇē yatatē|

XI kō'pi taṁ pratyanādaraṁ na karōtu kintu sa mamāntikaṁ yad āgantum śaknuyāt tadarthaṁ yuṣmābhiḥ sakuśalaṁ prēṣyatām| bhrātṛbhiḥ sārddhamahaṁ taṁ pratikṣē|

XII āpallum bhrātaramadhyahaṁ nivēdayāmi bhrātṛbhiḥ sākam sō'pi yad yuṣmākaṁ samīpaṁ vrajēt tadarthaṁ mayā sa punaḥ punaryācītaḥ kintvidānīm gamaṇaṁ sarvvathā tasmai nārōcata, itaḥparaṁ susamayaṁ prāpya sa gamiṣyati|

XIII yūyaṁ jāgrta viśvāsē susthirā bhavata pauruṣaṁ prakāśayata balavantō bhavata|

XIV yuṣmābhiḥ sarvvāni karmmāni prēmna niṣpadyantām|

XV hē bhrātaraḥ, ahaṁ yuṣmān idam abhiyācē stiphānasya parījanā ākhāyādēśasya prathamajātaphalasvarūpāḥ, pavitralōkānām parīcaryāyai ca ta ātmanō nyavēdayan iti yuṣmābhi rjñāyatē|

XVI atō yūyamapi tādrśalōkānām asmatsahāyānām śramakāriṇāñca sarvvēṣāṁ vaśyā bhavata|

XVII stiphānaḥ pharttūnāta ākhāyikaśca yad atrāgaman tēnāham ānandāmi yatō yuṣmābhiryat nyūnitaṁ tat taiḥ sampūritaṁ|

XVIII tai ryuṣmākaṁ mama ca manāmsyāpyāyitāni| tasmāt tādrśā lōkā yuṣmābhiḥ sammantavyāḥ|

XIX yuṣmabhyam āśiyādēśasthasamājānām namaskṛtim ākkilapriskillayōstanmaṇḍapasthasamitēśca bahunamaskṛtim prajānīta|

XX sarvvē bhrātārō yuṣmān namaskurvvantē| yūyaṁ pavitracumbanēna mithō namata|

XXI paulō'haṁ svakaralikhitaṁ namaskṛtiṁ yuṣmān vēdayē|

XXII yadi kaścid yīśukhrīṣṭē na priyatē tarhi sa śāpagrastō bhavēt prabhurāyāti|

XXIII asmākaṁ prabhō ryīśukhrīṣṭasyānugrahō yuṣmān prati bhūyāt|

XXIV khrīṣṭaṁ yīsum āśritān yuṣmān prati mama prēma tiṣṭhatu| iti |

2 karinthinaḥ patraṁ

I īśvarasyēcchayā yīśukhrīṣṭasya prēritaḥ paulastimathirbhrātā ca dvāvetau karinthanagarasthāyai īśvariyaśamitaya ākhāyādēśasthēbhyaḥ sarvvēbhyaḥ pavitralōkēbhyaśca patraṁ likhataḥ|

II asmākaṁ tātasyēśvarasya prabhōryīśukhrīṣṭasya cānugrahaḥ śāntīśca yuṣṁāsu varttatām|

III kṛpāluḥ pitā sarvvasāntvanākārīśvaraśca yō'smatprabhōryīśukhrīṣṭasya tāta īśvaraḥ sa dhanyō bhavatu|

IV yatō vyaṁ īśvarāt sāntvanām prāpya tayā sāntvanayā yat sarv-
vavidhakliṣṭān lōkān sāntvayituṁ śaknuyāma tadarthaṁ sō'smākaṁ
sarvvaklēśasamayē'smān sāntvayati|

V yataḥ khriṣṭasya klēśā yadvad bāhulyēnāsmāsu varttantē tadvad
vayaṁ khriṣṭēna bahusāntvanāḍhyā api bhavāmaḥ|

VI vyaṁ yadi kliśyāmahē tarhi yuṣmākaṁ sāntvanāparitrāṇayōḥ
kṛtē kliśyāmahē yatō'smābhi ryādṛśāni duḥkhāni sahyantē yuṣmākaṁ
tādṛśaduḥkhānām sahanēna tau sādhaiṣyētē ityasmīn yuṣmānadhī
mama dṛḍhā pratyāśā bhavati|

VII yadi vā vyaṁ sāntvanām labhāmahē tarhi yuṣmākaṁ
sāntvanāparitrāṇayōḥ kṛtē tāmapī labhāmahē| yatō yūyaṁ yādṛḡ
duḥkhānām bhāginō'bhavata tādṛk sāntvanāyā api bhāginō
bhaviṣyathēti vyaṁ jānīmaḥ|

VIII hē bhrātaraḥ, āśiyādēśē yaḥ klēśō'smān ākrāmyat taṁ yūyaṁ yad
anavagatāstīṣṭhata tanmayā bhadrān na manyatē| tēnātīśaktīklēśēna
vayamatīva piḍitāstasmāt jīvanarākṣaṇē nirupāyā jātaśca,

IX atō vyaṁ svēṣu na viśvasya mṛtalōkānām utthāpayitārīśvarē yad
viśvāsaṁ kurmmastadarthaṁ asmābhiḥ prāṇadaṇḍō bhōktavya iti sva-
manasi niścitaṁ|

X ētādṛśabhayaṅkarāt mṛtyō ryō 'smān atrāyatēdānīmapi trāyatē sa
itaḥ paramapyasmān trāsyatē 'smākaṁ ētādṛśī pratyāśā vidyatē|

XI ētadarthamasmatkṛtē prārthanayā vyaṁ yuṣmābhīrupakarttavystathā
kṛtē bahubhī ryācitō yō'nugrahō'smāsu varttiṣyatē tatkr̥tē
bahubhīrīśvarasya dhanyavādō'pī kāriṣyatē|

XII aparaṅca sāmsāramadhyē viśēśatō yuṣmanmadhyē vyaṁ
sāmsārikyā dhiyā nahi kintviśvarasyānugrahēṅakuṭīlatām
īśvariyaśaralyaṅcācaritavantō'trāsmākaṁ manō yat pramāṇaṁ dadāti
tēna vyaṁ ślāghāmahē|

XIII yuṣmābhi ryad yat paṭhyatē gṛhyatē ca tadanyat kimapi
yuṣmabhyam asmābhi rna likhyatē taccāntaṁ yāvad yuṣmābhi
rgrahīṣyata ityasmākaṁ āśā|

XIV yūyamitāḥ pūrvvamapyasmān amśatō gṛhītavantaḥ, yataḥ prabhō
ryīśukhrīṣṭasya dinē yadvad yuṣmāsvasmākaṁ ślāghā tadvad asmāsu
yuṣmākamapi ślāghā bhaviṣyati|

XV aparaṁ yūyaṁ yad dvitīyaṁ varaṁ labhadhvē tadarthamitaḥ
pūrvvaṁ tayā pratyāśayā yuṣmātsamīpaṁ gamiṣyāmi

XVI yuṣmaddēśēna mākidaniyādēśam vrajitvā punastasmāt mākidaniyādēśāt yuṣmatsamīpam ētya yuṣmābhi riyhūdādēśam prēṣayiṣyē cēti mama vāñchāsīt|

XVII ētādṛśi mantraṇā mayā kiṁ cāñcalyēna kṛtā? yad yad aham mantrayē tat kiṁ viṣayilōkaiva mantrayāṇa ādau svīkṛtya paścād asvīkurvvē?

XVIII yuṣmān prati mayā kathitāni vākyaṇyagrē svīkṛtāni śeṣē'svīkṛtāni nābhavan ētēnēśvarasya viśvastatā prakāśatē|

XIX mayā silvānēna timathinā cēsvarasya putrō yō yīsukhrīṣṭō yuṣmanmadhyē ghōṣitaḥ sa tēna svīkṛtaḥ punarasvīkṛtaśca tannaḥi kintu sa tasya svīkārasvarūpaēva|

XX Iśvarasya mahimā yad asmābhiḥ prakāśēta tadartham Iśvarēṇa yad yat pratijñātaṁ tatsarvvaṁ khriṣṭēna svīkṛtaṁ satyībhūtañca|

XXI yuṣmān asmāñścābhiṣicya yaḥ khriṣṭē sthāsnūn karōti sa Iśvara ēva|

XXII sa cāsmān mudrānkitān akārṣit satyāñkārasya paṇakharūpam ātmānaṁ asmākam antaḥkaraṇēṣu nīrakṣipacca|

XXIII aparāṁ yuṣmāsu karuṇāṁ kurvvan aham ētāvatkālāṁ yāvat karinthanagaraṁ na gatavān iti satyamētasmin Iśvaraṁ sākṣiṇāṁ kṛtvā mayā svaprāñānāṁ śapathaḥ kriyatē|

XXIV vayan yuṣmākāṁ viśvāsasya niyantārō na bhavāmaḥ kintu yuṣmākam ānandasya sahāyā bhavāmaḥ, yasmād viśvāsē yuṣmākāṁ sthīti rbhavati|

II

I aparāñcāham punaḥ śōkāya yuṣmatsannidhiṁ na gamiṣyāmi manasi nīracaiṣam|

II yasmād aham yadi yuṣmān śōkayuktān karōmi tarhi mayā yaḥ śōkayuktikṛtastaṁ vinā kēnāparēṇāhaṁ harṣayiṣyē?

III mama yō harṣaḥ sa yuṣmākāṁ sarvvēśāṁ harṣa ēvēti niścītaṁ mayābōdhi; ataēva yairahaṁ harṣayitavyastai rmadupasthitisamayē yamama śōkō na jāyēta tadarthamēva yuṣmābhyam ētādṛśam patraṁ mayā likhitam|

IV vastutastu bahuklēśasya manaḥpīḍāyāśca samayē'ham bhavaśrupātēna patramēkaṁ likhitavān yuṣmākāṁ śōkārthaṁ tannaḥi kintu yuṣmāsu madiyaprēmabāhulyasya jñāpanārtham|

V yēnāhaṁ śōkayuktikṛtastēna kēvalamaḥaṁ śōkayuktikṛtastannaḥi kintvaṁśatō yūyaṁ sarvvē'pi yatō'hamatra kasminścid dōṣamārōpayitūṁ nēcchāmi|

VI bahūnāṁ yat tarjjanāṁ tēna janēnāmbhi tat tadarthaṁ pracuraṁ|

VII ataḥ sa duḥkhasāgarē yanna nimajjati tadarthaṁ yuṣmābhiḥ sa kṣantavyaḥ sāntvayitavyaśca|

VIII iti hētōḥ prarthayē'ham yuṣmābhistasmin dayā kriyatām|

IX yūyaṁ sarvvakarmmaṇi mamādēśam gṛhitha na vēti parīkṣitum aham yuṣmān prati likhitavān|

X yasya yō dōṣō yuṣmābhiḥ kṣamyatē tasya sa dōṣō mayāpi kṣamyatē yaśca dōṣō mayā kṣamyatē sa yuṣmākāṁ kṛtē khriṣṭasya sākṣāt kṣamyatē|

XI śayatānaḥ kalpanāsmābhirajñātā nahi, atō vayan̄ yat tēna na vañcyāmahē tadartham asmābhiḥ sāvadhānai rbhavitavyam|

XII aparāñca khrīṣṭasya susamvādaghōṣañārthaṁ mayi trōyānagaramāgatē prabhōh karmmaṇē ca madārthaṁ dvārē muktē

XIII satyapi svabhṛatustītasyāvīdya mānatvāt madiyātmanaḥ kāpi śānti rna babhūva, tasmād ahaṁ tān visarjjanam̄ yācitvā mākidaniyādēśam̄ gantuṁ prasthānam akaravam̄|

XIV ya īśvaraḥ sarvvadā khrīṣṭēnāsmān jayinaḥ karōti sarvvatra cāsmābhistadiyajñānasya gandhaṁ prakāśayati sa dhanyaḥ|

XV yasmād yē trāṇam̄ lapsyantē yē ca vināśam̄ gamiṣyanti tān prati vayan̄ īśvarēna khrīṣṭasya saugandhyaṁ bhavāmaḥ|

XVI vayan̄ ekēśam̄ mṛtyavē mṛtyugandhā aparēśāñca jīvanāya jīvanagandhā bhavāmaḥ, kintvētādṛśakarmmasādhanē kaḥ samarthō'sti?

XVII anyē bahavō lōkā yadvad īśvarasya vākyaṁ mṛṣāsīkṣayā miśrayanti vayan̄ tadvat tanna miśrayantaḥ saralabhāvēnēśvarasya sākṣād īśvarasyādēśāt khrīṣṭēna kathāṁ bhāśāmahē|

III

I vayan̄ kim ātmapraśaṁsanaṁ punarārabhāmahē? yuṣmān prati yuṣmattō vā parēśam̄ kēśāñcid ivāsmākamapi kim praśaṁsāpatrēṣu prayōjanam̄ āstē?

II yūyamēvāsmākaṁ praśaṁsāpatraṁ taccāsmākam antaḥkaraṇēṣu likhitaṁ sarvvamānavaiśca jñēyam̄ paṭhaniyāñca|

III yatō 'smābhiḥ sēvitaṁ khrīṣṭasya patraṁ yūyapēva, tacca na masyā kintvamarasyēśvarasyātmanā likhitaṁ pāśāṅapatrēṣu tannahi kintu kravyamayēṣu hṛtpatrēṣu likhitam̄ti suspaṣṭam̄|

IV khrīṣṭēnēśvaraṁ pratyasmākam̄ idṛśō dṛḍhaviśvāsō vidyatē;

V vayan̄ nijaguṇēna kimapi kalpayitur̄m samarthā iti nahi kintviśvarādasmākaṁ sāmartyam̄ jāyatē|

VI tēna vayan̄ nūtananiyamasyārthatō 'kṣarasam̄sthānasya tan-nahi kintvātmana ēva sēvanasāmartyam̄ prāptāḥ| akṣarasam̄sthānam̄ mṛtyujanakaṁ kintvātmā jīvanadāyakaḥ|

VII akṣarai rvilikhitapāśāṅarūpiṇi yā mṛtyōḥ sēvā sā yadidṛk tējasvinī jātā yattasyācirasthāyinastējasaḥ kāraṇāt mūsasō mukham̄ isrāyēliyalōkaiḥ saṁdraṣṭuṁ nāsakyata,

VIII tarhyātmanaḥ sēvā kim tatō'pi bahutejasvinī na bhavēt?

IX daṇḍajanikā sēvā yadi tējōyuktā bhavēt tarhi puṇyajānikā sēvā tatō'dhikaṁ bahutejōyuktā bhaviṣyati|

X ubhayōstulanāyām̄ kṛtāyām̄ ekasyāstējō dvitīyāyāḥ prakharatarēna tējasā hīnatējō bhavati|

XI yasmād yat lōpaniyam̄ tad yadi tējōyuktam̄ bhavēt tarhi yat cirasthāyi tad bahutaratējōyuktamēva bhaviṣyati|

XII idṛśīm̄ pratyāśām̄ labdhvā vayan̄ mahatīm̄ pragalbhatām̄ prakāśayāmaḥ|

XIII isrāyēliyalōkā yat tasya lōpanīyasya tējasaḥ śēśam̄ na vilōkayēyustadarthaṁ mūsā yādṛg āvaraṇēna svamukham̄ āchhādayat vayan̄ tādṛk na kurmmaḥ|

XIV tēṣām manāmsi kaṭhinibhūtāni yatastēṣām paṭhanasamayē sa purātanō niyamastēnāvaraṇēnādyāpi pracchannastiṣṭhati|

XV tacca na dūribhavati yataḥ khrīṣṭēnaiva tat lupyatē| mūsasaḥ śāstrasya paṭhasamayēdyāpi tēṣām manāmsi tēnāvaraṇēna pracchādyantē|

XVI kintu prabhuṃ prati manasi parāvṛttē tad āvaraṇaṃ dūrīkāriṣyatē|

XVII yaḥ prabhuḥ sa ēva sa ātmā yatra ca prabhōrātmā tatraiva muktiḥ|

XVIII vayaṅca sarvvē'nacchādītēnāsyēna prabhōstējasah pratibimbaṃ gṛhlanta ātmasvarūpēna prabhunā rūpāntarikṛtā varddhamānatējōyuktām tāmēva pratimūrttiṃ prāpnumaḥ|

IV

I aparāṅca vayaṃ karuṇābhājō bhūtvā yad ētat paricārakapadam alabhāmahi nātra klāmyāmaḥ,

II kintu trapāyuktāni pracchannakarmmaṇi vihāya kuṭilatācaraṇamakurvanta īsvariyavākyaṃ mithyāvākyaairamiśrayantaḥ satyadharmmasya prakāśanēnēśvarasya sākṣāt sarvvamānavānāṃ saṃvēdagōcarē svān praśaṃsanīyān darśayāmaḥ|

III asmābhi rghōṣitaḥ susaṃvādō yadi pracchannaḥ; syāt tarhi yē vinaṃkṣyanti tēṣāmēva dṛṣṭitaḥ sa pracchannaḥ;

IV yata īśvarasya pratimūrtti ryaḥ khrīṣṭastasya tējasah susaṃvādasya prabhā yat tān na dīpayēt tadarthaṃ iha lōkasya dēvō'viśvāsināṃ jñānanāyanam andhikṛtavān ētasyōdāharaṇaṃ tē bhavanti|

V vayaṃ svān ghōṣayāma iti nahi kintu khrīṣṭaṃ yīsuṃ prabhumēvāsmāṃśca yīśōḥ kṛtē yuṣmākaṃ paricārakān ghōṣayāmaḥ|

VI ya īśvarō madhyētimirāṃ prabhāṃ dīpanāyādīśat sa yīśukhrīṣṭasyāśya īsvariyatējasō jñānaprabhāyā udayārthaṃ asmākam antaḥkaraṇēsu dīpitavān|

VII aparaṃ tad dhanam asmābhi rṃṣṇmayēṣu bhājanēṣu dhāryyatē yataḥ sādbhuta śakti rñasmākāṃ kintviśvarasyaivēti jñātavyaṃ|

VIII vayaṃ padē padē piḍyāmahē kintu nāvasīdāmaḥ, vayaṃ vyākulāḥ santō'pī nirupāyā na bhavāmaḥ;

IX vayaṃ pradravyamānā api na klāmyāmaḥ, nipātītā api na vīnaśyāmaḥ|

X asmākāṃ śarīrē khrīṣṭasya jīvanaṃ yat prakāśēta tadarthaṃ tasmin śarīrē yīśō rmarāṇamapi dhārayāmaḥ|

XI yīśō rjīvanaṃ yad asmākāṃ marttyadēhē prakāśēta tadarthaṃ jīvantō vayaṃ yīśōḥ kṛtē nityaṃ mṛtyau samarpyāmaḥ|

XII itthaṃ vayaṃ mṛtyākrāntā yūyaṅca jīvanākrāntāḥ|

XIII viśvāsakāraṇādēva samabhāṣi mayā vacaḥ| iti yathā śāstrē likhitaṃ tathaivāsmābhirapi viśvāsajanakam ātmānaṃ prāpya viśvāsaḥ kriyatē tasmācca vacāmsi bhāṣyantē|

XIV prabhu ryīśu ryēnōtthāpitaḥ sa yīsunāsmānapyutthāpayiṣyati yuṣmābhiḥ sārddhaṃ svasamīpa upasthāpayiṣyati ca, vayaṃ ētat jānīmaḥ|

XV ataēva yuṣmākāṃ hitāya sarvvamēva bhavati tasmād bahūnāṃ pracurānuḥgṛahaprāptē rbahulōkānāṃ dhanyavādēnēśvarasya mahimā samyak prakāṣiṣyatē|

XVI tatō hētō rvayaṁ na klāmyāmaḥ kintu bāhyapuruṣō yadyapi kṣīyatē tathāpyāntarikaḥ puruṣō dinē dinē nūtanāyatē|

XVII kṣaṇamātrasthāyi yadētat laghiṣṭhaṁ duḥkhaṁ tad atibāhulyēnāsmākam anantakālasthāyi gariṣṭhasukhaṁ sādhayati,

XVIII yatō vayaṁ pratyakṣān viṣayān anuddiśyāpratyakṣān uddiśāmaḥ| yatō hētōḥ pratyakṣaviṣayāḥ kṣaṇamātrasthāyinaḥ kintvapratyakṣā anantakālasthāyinaḥ|

V

I aparam asmākam ētasmin pārthivē dūṣyarūpē vēsmani jīrṇē satiṣvarēṇa nirmmitam akarakṛtam asmākam anantakālasthāyi vēsmaikaṁ svargē vidyata iti vayaṁ jānīmaḥ|

II yatō hētōrētasmin vēsmani tiṣṭhantō vayaṁ taṁ svargīyaṁ vāsaṁ paridhātum ākāṅkṣyamāṇā niḥśvasāmaḥ|

III tathāpīdānīmapi vayaṁ tēna na nagnaḥ kintu parihitavasanā manyāmahē|

IV ētasmin dūṣyē tiṣṭhanatō vayaṁ kliśyamāṇā niḥśvasāmaḥ, yatō vayaṁ vāsaṁ tyaktum icchāmastannahi kintu taṁ dvitīyaṁ vāsaṁ paridhātum icchāmaḥ, yatastathā kṛtē jīvanēna martyaṁ grasiṣyatē|

V ētadarthaṁ vayaṁ yēna sṛṣṭāḥ sa īśvara ēva sa cāsmabhyaṁ satyaṅkārasya paṇasvarūpam ātmānaṁ dattavān|

VI ataēva vayaṁ sarvvadōtsukā bhavāmaḥ kiṅca śarīrē yāvad asmābhi rnyuṣyatē tāvat prabhutō dūrē prōsyata iti jānīmaḥ,

VII yatō vayaṁ dṛṣṭimārgē na carāmaḥ kintu viśvāsamārgē|

VIII aparāṅca śarīrād dūrē pravastuṁ prabhōḥ sannidhau nivas-tuñcākāṅkṣyamāṇā utsukā bhavāmaḥ|

IX tasmādeva kāraṇād vayaṁ tasya sannidhau nivasantastasmād dūrē pravasantō vā tasmai rōcituṁ yatāmahē|

X yasmāt śarīravasthāyām ēkaikēna kṛtānām karm-māṇām śubhāśubhaphalaprāptayē sarvvaismābhiḥ khriṣṭasya vicārāsanasammukha upasthātavyaṁ|

XI ataēva prabhō rbhayānakatvaṁ vijñāya vayaṁ manujān anunayāmaḥ kiñcēśvarasya gōcarē saprakāśā bhavāmaḥ, yuṣmākaṁ saṁvēdagōcarē'pi saprakāśā bhavāma ityāsaṁsāmahē|

XII anēna vayaṁ yuṣmākaṁ sannidhau punaḥ svān praśaṁsāma iti nahi kintu yē manō vinā mukhaiḥ ślāghantē tēbhyaḥ pratyut-taradānāya yūyaṁ yathāsmābhiḥ ślāghitūṁ śaknutha tādrṣam upāyaṁ yuṣmabhyaṁ vitarāmaḥ|

XIII yadi vayaṁ hatajñānā bhavāmasterhi tad īśvarārthakaṁ yadi ca sajjñānā bhavāmasterhi tad yuṣmadarthakaṁ|

XIV vayaṁ khriṣṭasya prēmṇā samākṣyamahē yataḥ sarvvēśāṁ vini-mayēna yadyēkō janō'mriyata tarhi tē sarvvē mṛtā ityāsmābhi rbudhyatē|

XV aparāṅca yē jīvanti tē yat svārthaṁ na jīvanti kintu tēśāṁ kṛtē yō janō mṛtaḥ punarutthāpitaśca tamuddiśya yat jīvanti tadarthameva sa sarvvēśāṁ kṛtē mṛtavān|

XVI atō hētōritaḥ paraṁ kō'pyasmābhi rjātītō na pratijñātavyaḥ| yadyapi pūrvvaṁ khriṣṭō jātitō'smābhiḥ pratijñātastathāpīdānīm jātitaḥ puna rna pratijñāyatē|

XVII kēnacit khrīṣṭa āsritē nūtanā sṛṣṭi rbhavati purātanāni lupyantē paśya nikhilāni navīnāni bhavanti|

XVIII sarvvañcāitad īśvarasya karmma yatō yīśukhrīṣṭēna sa ēvāsmān svēna sārddham saṁhitavān sandhānasambandhiyām paricaryyām asmāsu samarpitavāmśca|

XIX yataḥ īśvaraḥ khrīṣṭam adhiṣṭhāya jagatō janānām āgāmsi tēśam ṛṇamiva na gaṇayan svēna sārddham tān saṁhitavān sandhivārttām asmāsu samarpitavāmśca|

XX atō vayaṁ khrīṣṭasya vinimayēna dautyaṁ karmma sampādayāmahē, īśvaraścāsmābhi ryaśmān yāyācyatē tataḥ khrīṣṭasya vinimayēna vayaṁ yuśmān prārthayāmahē yūyamiśvaraṇa sandhatta|

XI yatō vayaṁ tēna yad īśvariyaḥ puṇyaṁ bhavāmastadārtham pāpēna saha yasya jñātēyaṁ nāsīt sa ēva tēnāsmākaṁ vinimayēna pāpaḥ kṛtaḥ|

VI

I tasya sahāyā vayaṁ yuśmān prārthayāmahē, īśvarasyānugrahō yuśmābhi rvṛthā na gṛhyatām|

II tēnōktamētat, saṁsṛōṣyāmi śubhē kālē tvadīyaṁ prārthanām ahaṁ| upakāraṁ kariṣyāmi paritrāṇadinē tava| paśyatāyaṁ śubhakālāḥ paśyatēdaṁ trāṇadinām|

III asmākaṁ paricaryyā yanniṣkalāṅkā bhavēt tadārtham vayaṁ kutrāpi vighnaṁ na janayāmaḥ,

IV kintu pracurasahiṣṇutā klēśō dainyaṁ vipat tāḍana kārābandhanaṁ nivāsahīnatvaṁ pariśramō jāgaraṇam upavasaṇam

V nirmmalatvaṁ jñānaṁ mṛduśilatā hitaiṣitā

VI pavitra ātmā niṣkapaṭam prēma satyālāpa īśvariyaśakti

VII rdakṣiṇavāmābhyāṁ karābhyāṁ dharmmāstradhāraṇam

VIII mānāpamānayōrakhyātisukhyātyō rbhāgitvam ētaiḥ sarvvairīśvarasya praśaṁsyān paricārakān svān prakāśayāmaḥ|

IX bhramakasamā vayaṁ satyavādinō bhavāmaḥ, aparicitasamā vayaṁ supericitā bhavāmaḥ, mṛtakalpā vayaṁ jivāmaḥ, daṇḍyamānā vayaṁ na hanyāmahē,

X śōkayuktāśca vayaṁ sadānandāmaḥ, daridrā vayaṁ bahūn dhaninaḥ kurmmaḥ, akiñcanāśca vayaṁ sarvvaṁ dhārayāmaḥ|

XI hē karinthinaḥ, yuśmākaṁ prati mamāsyāṁ muktaṁ mamāntaḥkaraṇāñca vikasitām|

XII yūyam mamāntarē na saṅkōcitāḥ kiñca yūyamēva saṅkōcitacittāḥ|

XIII kintu mahyaṁ nyāyaphaladānārtham yuśmābhirapi vikasitai rbhavitavyam ityahaṁ nijabālakāniva yuśmān vadāmi|

XIV aparam apratyayibhiḥ sārddham yūyam ēkayugē baddhā mā bhūta, yasmād dharmmādharmmayōḥ kaḥ sambandhō'sti? timirēṇa sārddham prabhāyā vā kā tulanāsti?

XV biliyaladēvēna sākaṁ khrīṣṭasya vā kā sandhiḥ? aviśvāsina sārddham vā viśvāsilōkasyāmśaḥ kaḥ?

XVI īśvarasya mandirēna saha vā dēvapratimānām kā tulanā? amaryeśvarasya mandiraṁ mādirām yūyamēva| īśvaraṇa taduktaṁ yathā, tēśam madhyē'ham svāvāsaṁ nidhāsyāmi tēśam madhyē ca yātāyātām kurvvan tēśam īśvarō bhaviṣyāmi tē ca mallōkā bhaviṣyanti|

^{XVII} atō hētōḥ paramēśvaraḥ kathayati yūyaṁ tēśāṁ madhyād bahirbhūya pṛthag bhavata, kimapyamēdhyaṁ na spṛṣata; tēnāhaṁ yuṣmān grahīṣyāmi,

^{XVIII} yuṣmākaṁ pitā bhaviṣyāmi ca, yūyañca mama kanyāputrā bhaviṣyathēti sarvvaśaktimatā paramēśvarēṅōktaṁ|

VII

^I ataēva hē priyatamāḥ, ētādṛṣīḥ pratijñāḥ prāptairasmābhiḥ śarīrātmanōḥ sarvvamālinyam apamṛjyēśvarasya bhaktyā pavitrācāraḥ sādhyatām|

^{II} yūyam asmān gṛhṭita| asmābhiḥ kasyāpyanyāyō na kṛtaḥ kō'pi na vañcītaḥ|

^{III} yuṣmān dōṣiṇaḥ karttamahaṁ vākyamētaḍ vadāmīti nahi yuṣmābhiḥ saha jīvanāya maraṇāya vā vayaṁ yuṣmān svāntaḥkaraṇai rdhārayāma iti pūrvvaṁ mayōktaṁ|

^{IV} yuṣmān prati mama mahētsāhō jāyatē yuṣmān adhyahaṁ bahu ślāghē ca tēna sarvvaklēśasamayē'haṁ sāntvanayā pūrṇō harṣeṇa praphullitaśca bhavāmi|

^V asmāsu mākidaniyādēśam āgatēśvasmākaṁ śarīrasya kācidapi śānti rñābhavat kintu sarvvatō bahi rvirōdhēnāntaśca bhūtyā vayaṁ apīḍyāmahi|

^{VI} kintu namrāṇāṁ sāntvayitā ya īśvaraḥ sa tītasyāgamanēnāsmān asāntvayat|

^{VII} kēvalaṁ tasyāgamanēna tannahi kintu yuṣmattō jātayā tasya sāntvanayāpi, yatō'smāsu yuṣmākaṁ hārddavilāpāsaktatvēśvasmākaṁ samīpē varñitēṣu mama mahānandō jātaḥ|

^{VIII} ahaṁ patrēṇa yuṣmān śōkayuktān kṛtavān ityasmād anvatapyē kintvadhunā nānutapyē| tēna patrēṇa yūyaṁ kṣaṇamātraṁ śōkayuktībhūtā iti mayā dṛṣyatē|

^{IX} ityasmīn yuṣmākaṁ śōkēnāhaṁ hṛṣyāmi tannahi kintu manaḥparivarttanāya yuṣmākaṁ śōkō'bhavad ityanēna hṛṣyāmi yatō'smattō yuṣmākaṁ kāpi hāni ryanna bhavēt tadarthaṁ yuṣmākaṁ īśvarīyaḥ śōkō jātaḥ|

^X sa īśvarīyaḥ śōkaḥ paritrāṇajanakaṁ niranutāpaṁ manaḥparivarttanāṁ sādhyati kintu sāmśarīkaḥ śōkō mṛtyuṁ sādhyati|

^{XI} paśyata tēnēśvarīyēna śōkēna yuṣmākaṁ kiṁ na sādhitam? yatnō dōṣapraḥśālanam asantuṣṭatvaṁ hārddam āsaktatvaṁ phaladānañcāitāni sarvvāni| tasmin karmaṇi yūyaṁ nirmmalā iti pramaṇaṁ sarvvēna prakāreṇa yuṣmābhi rdattaṁ|

^{XII} yēnāparāddhaṁ tasya kṛtē kiṁvā yasyāparāddhaṁ tasya kṛtē mayā patram alēkhi tannahi kintu yuṣmānadhyasmākaṁ yatnō yad īśvarasya śākṣād yuṣmatsamīpē prakāśēta tadarthamēva|

^{XIII} uktakaraṇād vayaṁ sāntvanāṁ prāptāḥ; tāñca sāntvanāṁ vināvarō mahāhlādastītasyāhlādādasmābhi rlabdhaḥ, yatastasyātmā sarvvai ryuṣmābhistrāptaḥ|

^{XIV} pūrvvaṁ tasya samīpē'haṁ yuṣmābhiryad aślāghē tēna nālajjē kintu vayaṁ yadvad yuṣmān prati satyabhāvēna sakalam abhāśāmahi tadvat tītasya samīpē'smākaṁ ślāghanamapi satyaṁ jātaṁ|

XV yūyaṁ kīḍṛk tasyājñā apālayata bhayakampābhyāṁ taṁ
gṛhītavantaścaitasya smaraṇād yuṣṁsū tasya snēhō bhāhulyēna varttatē|
XVI yuṣṁsāvahaṁ sarvvamaśāṁsē, ityasmin mamāhlādō jāyatē|

VIII

I hē bhrātaraḥ, mākidaniyādēśasthāsu samitiṣu prakāsitō ya
īśvarasyānugrahastamaḥaṁ yuṣṁān jñāpayāmi|

II vastutō bahuklēsaparikṣāsamayē tēṣāṁ mahānandō'tivadīnatā ca
vadānyatāyāḥ pracuraphalam aphaḷayatām|

III tē svēcchayā yathāśakti kiñcātīśakti dāna udyuktā abhavan iti mayā
pramāṇīkriyatē|

IV vayaṅca yat pavitralōkēbhyastēṣāṁ dānam upakārārthakam
aṁśanaṅca gṛhlāmastad bahununayēnāsmān prārthitavantaḥ|

V vayaṁ yāḍṛk pratyaiḥṣāmahi tāḍṛg akṛtvā tē'grē prabhavē tataḥ
param īśvarasyēcchayāsmabhyamapi svān nyavēdayan|

VI atō hētōstvaṁ yathārabdhavān tathaiva karinthinām madhyē'pi tad
dānagrahaṇaṁ sādhayēti yuṣṁān adhi vayaṁ tītaṁ prārthayāmahī|

VII atō viśvāsō vākpaṭutā jñānaṁ sarvvōtsāhō 'smāsu prēma
caitai rguṇai ryūyaṁ yathāparān atīśēdhvē tathaivaitēna
guṇēnāpyatīśēdhvaṁ|

VIII etād aham ājñayā kathayāmi nahi kintvanyēṣāṁ utsāhakāraṇād
yuṣṁākamapi prēmnaḥ sāralyaṁ parikṣitumicchātā mayaitat kathyatē|

IX yūyaṅcāsmatprabhō ryīśukhrīṣṭasyānugrahaṁ jānītha yatastasya
nirdhanatvēna yūyaṁ yad dhaninō bhavatha tadarthaṁ sa dhanī sannapi
yuṣṁatkr̥tē nirdhanō'bhavat|

X ētasmin ahaṁ yuṣṁān svavicāraṁ jñāpayāmi| gataṁ saṁvatsaram
ārabhya yūyaṁ kēvalaṁ karmma karttaṁ tannaḥi kintvicchukatām
prakāśayitumapyupākṛābhyadhvaṁ tatō hētō ryuṣṁatkr̥tē mama
mantraṇā bhadrā|

XI atō 'dhunā tatkarṁmasādhanāṁ yuṣṁābhiḥ kriyatām tēna yad-
vad icchukatāyām utsāhastadvad ēkaikasya sampadanusārēṇa karm-
masādhanam api janīṣyatē|

XII yasmin icchukatā vidyatē tēna yanna dhāryyatē tasmāt sō'nugṛhyata
iti nahi kintu yad dhāryyatē tasmādēva|

XIII yata itarēṣāṁ virāmēṇa yuṣṁākaṅca klēsēna bhavitavyaṁ tannaḥi
kintu samatayaiva|

XIV varttamānasamayē yuṣṁākāṁ dhanādhikyēna tēṣāṁ
dhananyūnatā pūrayitavyā tasmāt tēṣāmapyādhikyēna yuṣṁākāṁ
nyūnatā pūrayīṣyatē tēna samatā janīṣyatē|

XV tadēva śāstrē'pi likhitam āstē yathā, yēnādhikaṁ saṁgṛhītaṁ
tasyādhikaṁ nābhavat yēna cālpaṁ saṁgṛhītaṁ tasyālpaṁ nābhavat|

XVI yuṣṁākāṁ hitāya tītasya manasi ya īśvara imam udyōgaṁ janitavān
sa dhanyō bhavatu|

XVII tītō'smākāṁ prārthanām gṛhītavān kiñca svayam udyuktaḥ san
svēcchayā yuṣṁatsamīpaṁ gatavān|

XVIII tēna saha yō'para ēkō bhrātāsmābhiḥ prēṣitaḥ susaṁvādāt tasya
sukhyātyā sarvvāḥ samitayō vyāptāḥ|

XIX prabhō rgauravāya yuṣṁākam icchukatāyai ca sa samitibhirētasyai
dānasēvāyai asmākāṁ saṅgitvē nyayōjyata|

XX yatō yā mahōpāyanasēvāsmābhi rvidhīyatē tāmādhi vayan̄ yat kēnāpi na nindyāmahē tadarthaṁ yatāmahē|

XXI yataḥ kēvalaṁ prabhōḥ sāksāt tannahi kintu mānavānāmapī sāksāt sadācāraṁ karttum ālocāmahe|

XXII tābhyāṁ sahāpara ēkō yō bhrātāsmābhiḥ prēṣitaḥ sō'smābhi rbahuviṣayēṣu bahavārān pariḥṣita udyōgīva prakāśitaśca kintvadhunā yuṣmāsu dṛḍhaviśvāsāt tasyōtsāhō bahu vavṛdhē|

XXIII yadi kaścit tītasya tattvaṁ jijñāsate tarhi sa mama sahabhāgī yuṣmanmadhyē sahakārī ca, aparayō rbhrātrōstattvaṁ vā yadi jijñāsate tarhi tau samitināṁ dūtau khriṣṭasya pratibimbau cēti tēna jñāyatām|

XXIV atō hētōḥ samitināṁ samakṣaṁ yuṣmatprēmno'smākaṁ ślāghāyāśca prāmānyaṁ tān prati yuṣmābhiḥ prakāśayitavyaṁ|

IX

I pavitralōkānām upakārārthakasēvāmādhi yuṣmān prati mama likhanaṁ niṣprayōjanaṁ|

II yata ākhayādēśasthā lōkā gatavarsam ārabhya tatkāryya udyatāḥ santīti vākyēnāhaṁ mākidaniyalōkānām samīpē yuṣmākaṁ yām icchukatāmādhi ślāghē tām avagato'smi yuṣmākaṁ tasmād utsāhācāparēṣāṁ bahūnām udyōgō jātaḥ|

III kiñcaitasmin yuṣmān adhyasmākaṁ ślāghā yad atathyā na bhavēt yūyañca mama vākyānusārād yad udyatāstiṣṭhēta tadarthamēva tē bhrātārō mayā prēṣitāḥ|

IV yasmāt mayā sārddhaṁ kaiścit mākidaniyabhrātṛbhirāgatya yūyamanudyatā iti yadi dṛṣyatē tarhi tasmād dṛḍhaviśvāsād yuṣmākaṁ lajjā janiṣyata ityasmābhi rna vaktavyaṁ kintvasmākamēva lajjā janiṣyatē|

V ataḥ prak̄ pratijñātāṁ yuṣmākaṁ dānaṁ yat sañcītaṁ bhavēt tacca yad grāhakatāyāḥ phalam abhūtvā dānaśīlatāyā ēva phalaṁ bhavēt tadarthaṁ māmagrē gamanāya tatsañcayanāya ca tān bhrātṛn ādēṣtumahaṁ prayōjanam amanyē|

VI aparamapi vyāharāmi kēnacit kṣudrabhāvēna bījēṣūptēṣu svalpāni śasyāni karttiṣyantē, kiñca kēnacid bahudabhavēna bījēṣūptēṣu bahūni śasyāni karttiṣyantē|

VII ēkaikēna svamanasi yathā niścīyatē tathaiva diyatām kēnāpi kātarēṇa bhītēna vā na diyatām yata īśvarō hṛṣṭamānasē dātari priyatē|

VIII aparam īśvarō yuṣmān prati sarvavidhaṁ bahupradaṁ prasādaṁ prakāśayitum arhati tēna yūyaṁ sarvvaviṣayē yathēṣṭāṁ prāpya sarvvēna satkarmmaṇā bahuphalavantō bhaviṣyatha|

IX ētasmin likhitamāstē, yathā, vyayatē sa janō rāyaṁ durgatēbhyō dadāti ca| nityasthāyī ca taddharmmaḥ

X bijaṁ bhējaniyam annaṁca vaptrē yēna viśrāṇyatē sa yuṣmābhyam api bijaṁ viśrāṇya bahulikariṣyati yuṣmākaṁ dharmmaphalāni varddhayiṣyati ca|

XI tēna sarvvaviṣayē sadhanībhūtai ryuṣmābhiḥ sarvvaviṣayē dānaśīlatāyāṁ prakāśitāyāṁ asmābhiriśvarasya dhanyavādaḥ sādhaiṣyatē|

XII ētayōpakārasēvayā pavitralōkānām arthābhāvāsya pratikārō jāyata iti kēvalaṁ nahi kintviścarasya dhanyavādo'pi bāhulyēnōtpādyatē|

XIII yata ētasmād upakārakaraṇād yuṣmākaṁ parīkṣitatvaṁ budhvā bahubhiḥ khriṣṭasusaṁvādāṅgīkaraṇē yuṣmākaṁ ājñāgrāhitvāt tadbhāgitvē ca tān aparāṁśca pratī yuṣmākaṁ dātṛtvād īśvarasya dhanyavādaḥ kāriṣyatē,

XIV yuṣmadarthaṁ prārthanām kṛtvā ca yuṣmāsvīśvarasya garīṣṭhānugrahād yuṣmāsu taiḥ prēma kāriṣyatē|

XV aparam īśvarasyānirvvacaniyadānāt sa dhanyō bhūyāt|

X

I yuṣmatpratyakṣē namraḥ kintu parōkṣē pragalbhaḥ paulō'haṁ khriṣṭasya kṣāntiā vinītyā ca yuṣmān prārthayē|

II mama prārthanīyamidaṁ vayaṁ yaiḥ śārīrikācāriṇō manyāmahē tān pratī yām pragalbhatām prakāṣayituṁ niścinōmi sā pragalbhatā samāgatēna mayācaritavyā na bhavatu|

III yataḥ śārīrē carantō'pi vayaṁ śārīrikaṁ yuddhaṁ na kurmmaḥ|

IV asmākaṁ yuddhāstrāṇi ca na śārīrikāni kintvīśvarēṇa durgabhañjanāya prabalāni bhavanti,

V taiśca vayaṁ vitarkān īśvarīyatattvajñānasya pratibandhikām sarvām cittasamunnatiṁca nīpātayāmaḥ sarvvasaṅkalpaṅca bandinaṁ kṛtvā khriṣṭasyājñāgrāhiṇaṁ kurmmaḥ,

VI yuṣmākaṁ ājñāgrāhitvē siddhē sati sarvvasyājñālaṅghanasya pratīkāraṁ karttuṁ udyatā āsmahē ca|

VII yad dṛṣṭigōcaraṁ tad yuṣmābhi rdṛṣyatām| ahaṁ khriṣṭasya lōka iti svamanasi yēna vijñāyatē sa yathā khriṣṭasya bhavati vayaṁ api tathā khriṣṭasya bhavāma iti punarivicya tēna budhyatām|

VIII yuṣmākaṁ nīpātāya tannahi kintu niṣṭhāyai prabhunā dattaṁ yadasmākaṁ sāmartyaṁ tēna yadyapi kiñcid adhikaṁ ślāghē tathāpi tasmāna trapiṣyē|

IX ahaṁ patrai ryuṣmān trāsayāmi yuṣmābhirētanna manyatām|

X tasya patrāṇi gurutarāṇi prabalāni ca bhavanti kintu tasya śārīrasākṣātākārō durbbala ālāpaśca tucchanīya iti kaiścid ucyatē|

XI kintu parōkṣē patrai rbhāsamāṇā vayaṁ yādṛśāḥ prakāśamahē pratyakṣē karma kurvvanō'pi tādṛśā ēva prakāṣīyāmahē tat tādṛśēna vācālēna jñāyatām|

XII svaprasāṁsakānām kēśāñcinmadhyē svān gaṇayituṁ taiḥ svān upamātuṁ vā vayaṁ pragalbhaḥ na bhavāmaḥ, yatastē svaparimāṇēna svān parimimatē svaiśca svān upamibhatē tasmāt nirbbōdhā bhavanti ca|

XIII vayaṁ aparimitēna na ślāghīyāmahē kintvīśvarēṇa svarajjivā yuṣmaddēśagāmi yat parimāṇam asmadarthaṁ nirūpitaṁ tēnaiva ślāghīyāmahē|

XIV yuṣmākaṁ dēśō'smābhiragantavyastasmād vayaṁ svasīmām ulāṅghāmahē tannahi yataḥ khriṣṭasya susaṁvādēnāparēṣāṁ prāg vayaṁēva yuṣmān prāptavantaḥ|

XV vayaṁ svasīmām ullaṅghya parakṣētrēṇa ślāghāmahē tannahi, kiñca yuṣmākaṁ viśvasē vṛddhiṁ gatē yuṣmaddēśē'smākaṁ sīmā yuṣmābhirdirghaṁ vistārayīyatē,

XVI tēna vayaṁ yuṣmākaṁ paścimadiksthēṣu sthānēṣu susaṁvādaṁ ghōṣayīyāmaḥ, itthaṁ parasīmāyām parēṇa yat pariṣkṛtaṁ tēna na ślāghīyāmahē|

XVII yaḥ kaścit ślāghamānaḥ syāt ślāghatām prabhunā sa hi|

XVIII svēna yaḥ praśaṁsyatē sa parikṣitō nahi kintu prabhunā yaḥ praśaṁsyatē sa ēva parikṣitah|

XI

I yūyaṁ mamājñānatām kṣaṇaṁ yāvat sōḍhum arhatha, ataḥ sā yuṣmābhīḥ sahyatām|

II īśvarē mamāsaktatvād ahaṁ yuṣmānadhi tapē yasmāt satīm kanyāmiva yuṣmān ēkasmin varē'rthataḥ khriṣṭē samarpayitum ahaṁ vāgdānam akārṣaṁ|

III kintu sarpeṇa svakhalatayā yadvad havā vañcayāñcakē tadvat khriṣṭaṁ prati satītvād yuṣmākaṁ bhraṁśaḥ sambhaviṣyati bibhēmi|

IV asmābhīraṇākyāpitō'paraḥ kaścicid yīśu ryadi kēnacid āgantukēnākyāpyatē yuṣmābhīḥ prāgalabdha ātmā vā yadi labhyatē prāgaḡṛhitah susānvādō vā yadi ḡḡhyatē tarhi manyē yūyaṁ samyak sahiṣyadhvē|

V kintu mukhyēbhyaḥ prēritēbhyo'haṁ kēnacid prakārēṇa nyūnō nāsmīti budhyē|

VI mama vākpaṭutāyā nyūnatvē satyapi jñānasya nyūnatvaṁ nāsti kintu sarvaviṣayē vayaṁ yuṣmadgōcarē prakāśamahē|

VII yuṣmākam unnatyaḥ mayā namratām svikṛtyēśvarasya susānvādō vinā vētanāṁ yuṣmākaṁ madhyē yad aghōsyata tēna mayā kim pāpam akāri?

VIII yuṣmākaṁ sēvanāyāham anyasamitibhyō bhṛti ḡḡhlan dhanama-paḡṛtavān,

IX yadā ca yuṣmanmadhyē'va'rttē tadā mamārthābhāvē jātē yuṣmākaṁ kō'pi mayā na piḍitah; yatō mama sō'rthābhāvō mākidaniyādēśād āḡatai bhṛtṛbhi nyavāryata, itthamahāṁ kkāpi viṣayē yathā yuṣmāsu bhārō na bhavāmi tathā mayātmaraḡṣā kṛtā kartavyā ca|

X khriṣṭasya satyatā yadi mayi tiṣṭhati tarhi mamaiṣā ślāghā nikhilākhāyādēśē kēnāpi na rōtsyatē|

XI ētasya kāraṇaṁ kim? yuṣmāsu mama prēma nāstyētāt kim tatkāraṇaṁ? tad īśvarō vētti|

XII yē chidramanviṣyanti tē yat kimapi chidraṁ na labhantē tadarthamēva tat karma mayā kriyatē kāriṣyatē ca tasmāt tē yēna ślāghantē tēnāsmākaṁ samānā bhaviṣyanti|

XIII tāḍṛśā bhāktaprēritāḥ pravañcakāḥ kāravō bhūtvā khriṣṭasya prēritānāṁ vēśāṁ dhārayanti|

XIV taccāscaryyaṁ nahi; yataḥ svayaṁ śayatānapi tējasvidūtasya vēśāṁ dhārayati,

XV tatastasya paricārakā api dharmmaparicārakāṇāṁ vēśāṁ dhārayantīyadbhutaṁ nahi; kintu tēśāṁ karmmaṇi yādṛśāni phalānyapi tāḍṛśāni bhaviṣyanti|

XVI ahaṁ puna rvadāmi kō'pi mām nirbbōdhaṁ na manyatām kiñca yadyapi nirbbōdhō bhavēyaṁ tathāpi yūyaṁ nirbbōdhamiva māmanuḡḡhya kṣaṇaikaṁ yāvat mamātmaslāghām anujānīta|

XVII ētasyāḥ ślāghāyā nimittaṁ mayā yat kathitavyaṁ tat prabhunādiṣṭēnēva kathyatē tannahi kintu nirbbōdhēnēva|

XVIII aparē bahavaḥ śārīrikaślāghām kurvvatē tasmād ahamapi ślāghīṣyē|

XIX buddhimantō yūyaṁ sukhēna nirbbōdhānām ācāraṁ sahadhvē|

XX kō'pi yadi yuṣmān dāsān karōti yadi vā yuṣmākaṁ sarvvasvaṁ grasati yadi vā yuṣmān harati yadi vātmābhimānī bhavati yadi vā yuṣmākaṁ kapōlam āhanti tarhi tadapi yūyaṁ sahadhvē|

XXI daurbalyād yuṣmābhiravamānītā iva vayaṁ bhāṣamahē, kintvaparasya kasyacid yēna pragalbhatā jāyatē tēna mamāpi pragalbhatā jāyata iti nirbbōdhēnēva mayā vaktavyaṁ|

XXII tē kim ibrilōkāḥ? ahamapībrī| tē kim isrāyēliyah? ahamapīsrāyēliyah| tē kim ibrahīmō vaṁśāḥ? ahamapībrahīmō vaṁśāḥ|

XXIII tē kim khriṣṭasya paricārakāḥ? ahaṁ tēbhyō'pi tasya mahāparicārakāḥ; kintu nirbbōdha iva bhāṣē, tēbhyō'pyahaṁ bahuparīśramē bahuprahārē bahuvāraṁ kāryāṁ bahuvāraṁ prāṇanāśasaṁśayē ca patitavān|

XXIV yihūdiyairahaṁ pañcakṛtvā ūnacatvāriṁśatprahārairāhatastrivētrāghāṁ ēkakṛtvāḥ prastarāghātāṅca praptavān|

XXV vāratrayaṁ pōtabhañjanēna kliṣṭō'ham agādhasalilē dinamēkaṁ rātrimēkāṅca yāpitavān|

XXVI bahuvāraṁ yātrābhi rnadīnām saṅkaṭai rdasyūnām saṅkaṭaiḥ svajātiyānām saṅkaṭai rbhinnajātiyānām saṅkaṭai rñagarasya saṅkaṭai rmarubhūmēḥ saṅkaṭai sāgarasya saṅkaṭai rbhāktabhṛtṛṇām saṅkaṭaiśca

XXVII pariśramaklēśābhyāṁ vāraṁ vāraṁ jāgaraṇēna kṣudhātṛṣṇābhyāṁ bahuvāraṁ nirāhārēṇa śītanagnatābhyāñcāhaṁ kālaṁ yāpitavān|

XXVIII tādrśaṁ naimittikaṁ duḥkhaṁ vināhaṁ pratidinam ākulō bhavāmi sarvvasāṁ samitīnām cintā ca mayi varttatē|

XXIX yēnahaṁ na durbbalībhavāmi tādrśaṁ daurbalyaṁ kaḥ pāpnōti?

XXX yadi mayā ślāghitavyaṁ tarhi svadurbalatāmadhi ślāghīṣyē|

XXXI mayā mṛṣāvākyaṁ na kathiyata iti nityaṁ praśaṁsanīyō'smākaṁ prabhō riyīskhriṣṭasya tāta īśvarō jānāti|

XXXII dammēṣakanagarē'ritārājasya kāryyādhyakṣō mām dharttum icchan yadā sainyaistad dammēṣakanagaram arakṣayat

XXXIII tadāhaṁ lōkaiḥ piṭakamadyē prācīragavākṣēṇāvarōhitastasya karāt trāṇaṁ prāpaṁ|

XII

I ātmaślāghā mamānupayuktā kintvahaṁ prabhō rdarśanādēsānām ākhyānām kathayitūṁ pravarttē|

II itaścaturdaśavatsarēbhyah pūrvvaṁ mayā paricita ēkō janastṛṭiyaṁ svargamanīyata, sa saśarīrēṇa niḥsarīrēṇa vā tat sthānamanīyata tadahaṁ na jānāmi kintvīśvarō jānāti|

III sa mānavaḥ svargaṁ nītaḥ san akathyāni marttyavāgatītāni ca vākyaṁ śrutavān|

IV kintu tadānīm sa saśarīrō niḥsarīrō vāsīt tanmayā na jñāyatē tad īśvarēṇaiva jñāyatē|

V tamadhyahaṁ ślāghīṣyē māmadi nānyēna kēnacid viṣayēṇa ślāghīṣyē kēvalaṁ svadaurbbalyēna ślāghīṣyē|

VI yadyaham ātmaślāghāṁ karttum icchēyaṁ tathāpi nirbbōdha iva na bhaviṣyāmi yataḥ satyamēva kathayīṣyāmi, kintu lōkā mām yādrśaṁ

paśyanti mama vākyam śrutvā vā yādṛśam mām manyatē tasmāt śreṣṭham mām yanna gaṇayanti tadarthamaham tatō viraṁśyāmi|

VII aparam utkṛṣṭadarśanaprāptitō yadaham ātmābhīmānī na bhavāmi tadartham śarīravēdhakam ēkaṁ śūlam mahyam adāyi tat madiyātmābhīmānanivāraṇārtham mama tādayitā śayatānō dūtaḥ|

VIII mattastasya prasthānam yācitumaham tristamadhi prabhumuddiśya prārthanām kṛtavān|

IX tataḥ sa māmuktavān mamānugrahastava sarvvasādhakaḥ, yatō daurbalyāt mama śaktiḥ pūrṇatām gacchatīti| ataḥ khriṣṭasya śakti ryanmām āśrayati tadartham svadaurbalyēna mama ślāghanam sukhadam|

X tasmāt khriṣṭahētō rdaurbalyanindādaridratāvīpakṣatākaṣṭādiṣu santuṣyāmyaham| yadāham durbbalō'smi tadaiva sabalō bhavāmi|

XI ētēnāmaslāghanēnāham nirbbōdha ivābhavam kintu yūyam tasya kāraṇam yatō mama praśamsā yuṣmābhīrēva kartavyāsiti| yadyapyaṁ agaṇyō bhavēyam tathāpi mukhyatamēbhyaḥ prērītēbhyaḥ kēnāpi prakāreṇa nāham nyūnō'smi|

XII sarvathādbhutakriyāśaktīlakṣaṇaiḥ prērītasya cihnāni yuṣmākam madhyē sadhairyam mayā prakāśitāni|

XIII mama pālanārtham yūyam mayā bhārākrāntā nābhavataitad ēkaṁ nyūnatvam vināparābhyaḥ samitibhyō yuṣmākam kiṁ nyūnatvam jātam? anēna mama dōṣam kṣamadhvam|

XIV paśyata tṛṭiyavāram yuṣmatsamīpam gantumudyatō'smi tatrāpyaham yuṣmān bhārākrāntān na kariṣyāmi| yuṣmākam sampattimaham na mṛgayē kintu yuṣmānēva, yataḥ pitrōḥ kṛtē santānānām dhanasañcayō'nupayuktaḥ kintu santānānām kṛtē pitrō rdhanasañcaya upayuktaḥ|

XV aparāñca yuṣmāsu bahu prīyamānō'pyaham yadi yuṣmattō'lpam prama labhē tathāpi yuṣmākam prāṇarakṣārtham sānandam bahu vyayam sarvvavyayañca kariṣyāmi|

XVI yūyam mayā kiñcidapi na bhārākrāntā iti satyam, kintvahaṁ dhūrtaḥ san chalēna yuṣmān vañcitavān ētat kiṁ kēnacid vaktavyam?

XVII yuṣmatsamīpam mayā yē lōkāḥ prahitāstēṣāmēkēna kiṁ mama kō'pyarthalābhō jātaḥ?

XVIII aham tītam vinīya tēna sārddham bhrātaramēkam prēṣitavān yuṣmattastitēna kim arthō labdhaḥ? ēkasmin bhāva ēkasya padacihneṣu cāvām kiṁ na caritavantau?

XIX yuṣmākam samīpē vayam puna rdōṣakṣālanakathām kathayāma iti kiṁ budhyadhvē? hē priyatamaḥ, yuṣmākam niṣṭhārtham vayamīśvarasya samakṣam khriṣṭēna sarvvāṅyētāni kathayāmaḥ|

XX aham yadāgamiṣyāmi, tadā yuṣmān yādṛśān draṣṭum nēcchāmi tādṛśān draṣyāmi, yūyamapi mām yādṛśān draṣṭum nēcchatha tādṛśān draṣyatha, yuṣmanmadhyē vivāda īrṣyā krōdhō vipakṣatā parāpavādaḥ karṇējapanam darpaḥ kalahaścaitē bhaviṣyanti;

XXI tēnāham yuṣmatsamīpam punarāgatya madiyēśvarēna namaiṣyē, pūrvvam kṛtapāpān lōkān svīyāsucitāvēśyāgamanalampaṭātācaraṇād anutāpam akṛtavāntō dṛṣṭvā ca tānādhī mama śōkō janīṣyata iti bibhēmi|

XIII

^I ētatṭṛṭiyavāram ahaṁ yuṣmatsamīpaṁ gacchāmi tēna sarvvā kathā dvayōstrayāṇāṁ vā sāksīṇāṁ mukhēna niścēsyatē|

^{II} pūrvvaṁ yē kṛtapāpāstēbhyō'nyēbhyaśca sarvvēbhyō mayā pūrvvaṁ kathitaṁ, punarapi vidyamānēnevēdānīm avidyamānēna mayā kathyatē, yadā punarāgamiṣyāmi tadāhaṁ na kṣamiṣyē|

^{III} khrīṣṭō mayā kathāṁ kathayatyētasya pramāṇaṁ yūyaṁ mṛgayadhvē, sa tu yuṣmān prati durbbalō nahi kintu sabalā ēva|

^{IV} yadyapi sa durbbalatayā kruśa ārōpyata tathāpīśvariyaśaktayā jīvati; vayamapi tasmin durbbalā bhavāmaḥ, tathāpi yuṣmān prati prakāśitayēśvariyaśaktyā tēna saha jiviṣyāmaḥ|

^V atō yūyaṁ viśvāsayuktā ādhvē na vēti jñātumātmaparīkṣāṁ kurudhvaṁ svānēvānusandhatta| yīśuḥ khrīṣṭō yuṣmanmadhyē vidyatē svānadhi tat kiṁ na pratijānitha? tasmin avidyamānē yūyaṁ niṣpramāṇā bhavatha|

^{VI} kintu vayaṁ niṣpramāṇā na bhavāma iti yuṣmābhi rbhōtsyatē tatra mama pratyāśā jāyatē|

^{VII} yūyaṁ kimapi kutsitaṁ karmma yanna kurutha tadahaṁ īśvaramuddīśya prārthayē| vayaṁ yat prāmāṇikā iva prakāśāmahē tadarthaṁ tat prārthayāmaha iti nahi, kintu yūyaṁ yat sadācāraṁ kurutha vayañca niṣpramāṇā iva bhavāmastadarthaṁ|

^{VIII} yataḥ satyatāyā vipakṣatām karttuṁ vayaṁ na samarthāḥ kintu satyatāyāḥ sāhāyaṁ karttumēva|

^{IX} vayaṁ yadā durbbalā bhavāmastadā yuṣmān sabalān dṛṣṭvānandāmō yuṣmākaṁ siddhatvaṁ prārthayāmahē ca|

^X atō hētōḥ prabhū ryuṣmākaṁ vināśāya nahi kintu niṣṭhāyai yat sāmartyam asmabhyaṁ dattavān tēna yad upasthitikālē kāṭhinyāṁ mayācaritavyāṁ na bhavēt tadarthaṁ anupasthitēna mayā sarvvānyētāni likhyantē|

^{XI} hē bhrātarāḥ, śēṣē vadāmi yūyaṁ ānandata siddhā bhavata parasparaṁ prabōdhayata, ēkamanasō bhavata praṇayabhāvam ācarata| prēmaśāntyōrākara īśvarō yuṣmākaṁ sahāyō bhūyāt|

^{XII} yūyaṁ pavitracumbanēna parasparaṁ namaskurudhvaṁ|

^{XIII} pavitralōkāḥ sarvvē yuṣmān namanti|

^{XIV} prabhō ryīśukhrīṣṭasyānugraha īśvarasya prēma pavitrasyātmanō bhāgitvañca sarvvān yuṣmān prati bhūyāt| tathāstu|

gālātinah patraṁ

I manuṣyēbhyō nahi manuṣyairapi nahi kintu yīśukhrīṣṭēna mṛtagaṇamadhyāt tasyōtthāpayitrā pitrēśvarēṇa ca prēritō yō'haṁ paulah sō'haṁ

II matsahavarttinō bhrātaraśca vyaṁ gālātiyadēśasthāḥ samitīḥ prati patraṁ likhāmaḥ|

III pitrēśvarēṇāsmāmka prabhunā yīśunā khrīṣṭēna ca yuṣmabhyam anugrahaḥ śāntīśca diyatām|

IV asmākaṁ tātēśvarēśyēcchānūsārēṇa varttamānāt kutsitasamśārād asmān nistārayitūṁ yō

V yīśurasmākaṁ pāpahētōrātmōtsargaṁ kṛtavān sa sarvādā dhanyō bhūyāt| tathāstu|

VI khrīṣṭasyānugraheṇa yō yuṣmān āhūtavān tasmānnyṛtya yūyam atitūrṇam anyāṁ susaṁvādam anvavarttata tatrāhaṁ vismayaṁ manyē|

VII sō'nyasusaṁvādaḥ susaṁvādō nahi kintu kēcit mānavā yuṣmān cañcalikurvanti khrīṣṭiyasusaṁvādasya viparyyayaṁ karttūṁ cēṣṭantē ca|

VIII yuṣmākaṁ sannidhau yaḥ susaṁvādō'smābhi rghōṣitastasmād anyāḥ susaṁvādō'smākaṁ svargīyadūtānām vā madhyē kēnacid yadi ghōṣyatē tarhi sa śaptō bhavatu|

IX pūrvvaṁ yadvad akathayāma, idānimahaṁ punastadvat kathayāmi yūyam yaṁ susaṁvādaṁ gṛhītavantastasmād anyō yēna kēnacid yuṣmatsannidhau ghōṣyatē sa śaptō bhavatu|

X sāmpratāṁ kamaham anunayāmi? īśvaraṁ kimvā mānavān? ahaṁ kim mānuṣēbhyō rōciturṁ yatē? yadyaham idānimapi mānuṣēbhyō ruruciṣeya tarhi khrīṣṭasya paricārakō na bhavāmi|

XI hē bhrātaraḥ, mayā yaḥ susaṁvādō ghōṣitaḥ sa mānuṣānna labdhas-tadahaṁ yuṣmān jñāpayāmi|

XII ahaṁ kasmāccit manuṣyāt taṁ na gṛhītavān na vā śikṣitavān kēvalaṁ yīśōḥ khrīṣṭasya prakāśanādēva|

XIII purā yihūdimatācārī yadāham āsam tadā yādṛśam ācaraṇam akaravam īśvarasya samitīṁ pratyatīvōpadravaṁ kurvvan yādṛk tām vyanāśayaṁ tadavaśyaṁ śrūtaṁ yuṣmābhiḥ|

XIV aparāñca pūrvvapuruṣaparamparāgatēṣu vākyēṣvanyāpēkṣātīvāsaktaḥ san ahaṁ yihūdiharmmatē mama samavayaskān bahūn svajātiyān atyaśayi|

XV kiñca ya īśvarō mātṛgarbhasthaṁ mām pṛthak kṛtvā svīyānugraheṇāhūtavān

XVI sa yadā mayi svaputraṁ prakāśitūṁ bhinnadēśiyanām samīpē bhayā taṁ ghōṣayitūñcābhylaṣat tadāhaṁ kravyaśōñitābhyām saha na mantrayitvā

XVII pūrvvaniyuktānām prēritānām samīpaṁ yirūśalamaṁ na gatvārvadēśaṁ gatavān paścāt tatsthānād dammēśakanagaraṁ parāvṛtyāgatavān|

XVIII tataḥ paraṁ varṣatrayē vyatūtē'haṁ pitarāṁ sambhāsitūṁ yirūśalamaṁ gatvā pañcadaśadināni tēna sārddham atiṣṭhaṁ|

XIX kintu taṁ prabhō rbhrātaram yākūbañca vinā prēritānām nānyam kamapyapaśyam|

XX yānyētāni vākyāni mayā likhyantē tānyanṛtāni na santi tad īśvarō jānāti|

XXI tataḥ param ahaṁ suriyām kilikiyāñca dēsau gatavān|

XXII tadānīm yihūdādēsasthānām khriṣṭasya samitīnām lōkāḥ sākṣāt mama paricayamaprāpya kēvalam janaśrutimimām labdhavantaḥ,

XXIII yō janaḥ pūrvvam asmān pratyupadravamakarōt sa tadā yaṁ dharmmamanāśayat tamevēdānīm pracārayatīti|

XXIV tasmāt tē māmadhīśvaram dhanyamavadan|

II

I anantaram caturdaśasu vatsarēṣu gatēṣvahaṁ barnabbā saha yirūśālanagaram punaragacchaṁ, tadānōm tītamapi svasaṅginam akaravaṁ|

II tatkalē'ham īśvaradarśanād yātrām akaravam mayā yaḥ pariśramō'kāri kāriṣyatē vā sa yanniṣphalō na bhavēt tadarthaṁ bhinnajātīyānām madhyē mayā ghōṣyamāṇaḥ susaṁvādastatratyēbhyō lōkēbhyō viśēṣatō mānyēbhyō narebhyō mayā nyavēdyata|

III tatō mama saha-carastītō yadyapi yūnāniya āsit tathāpi tasya tvakchēdō'pyāvaśyakō na babbhūva|

IV yataśchalēnāgatā asmān dāsān karttum icchavaḥ katipayā bhāktabhṛtaraḥ khriṣṭēna yīsunāsmabhyam dattam svātantryam anusandhātum cārā iva samājam prāviśan|

V ataḥ prakṛtē susaṁvādē yuṣmākam adhikārō yat tiṣṭhēt tadarthaṁ vayan daṇḍaikamapi yāvad ājñāgrahaṇēna tēṣām vaśyā nābhavāma|

VI parantu yē lōkā mānyāstē yē kēcid bhavēyustānahaṁ na gaṇayāmi yata īśvaraḥ kasyāpi mānavasya pakṣapātaṁ na karōti, yē ca mānyāstē mām kimapi navinaṁ nājñāpayan|

VII kintu chinnatvacām madhyē susaṁvādapracāraṇasya bhāraḥ pitari yathā samarpitastathaivācchinnatvacām madhyē susaṁvādapracāraṇasya bhārō mayi samarpita iti tai rbubudhē|

VIII yataśchinnatvacām madhyē prēritatvakarmmaṇē yasya yā śaktiḥ pitaramāśritavatī tasyaiva sā śakti rbhinnajātīyānām madhyē tasmai karmmaṇē māmapyāśritavatī|

IX atō mahyam dattam anugrahaṁ pratijñāya stambhā iva ganitā yē yākūb kaiphā yōhan caitē sahāyatāsūcakaṁ dakṣiṇahastagrahamṇa vidhāya mām barnabbāñca jagaduḥ, yuvām bhinnajātīyānām sannidhiṁ gacchataṁ vayan chinnatvacā sannidhiṁ gacchāmaḥ,

X kēvalam daridrā yuvābhyām smaraṇīyā iti| atastadēva karttum ahaṁ yatē sma|

XI aparam āntiyakhiyānagaram pitara āgatē'ham tasya dōṣitvāt samakṣam tam abhartsayam|

XII yataḥ sa pūrvvam anyajātīyaiḥ sārddham āhāramakarōt tataḥ param yākūbāḥ samīpāt katipayajanēsvāgatēṣu sa chinnatvaṁmanuṣyēbhyō bhayēna nivṛtya pṛthag abhavat|

XIII tatō'parē sarvvē yihūdīnō'pi tēna sārddham kapaṭācāram akurvvan barnabbā api tēṣām kapaṭyēna vipathagāmyabhavat|

XIV tatastē prakṛtasusañvādarūpē saralapathē na carantīti dṛṣṭvāhaṃ sarvvēśāṃ sāksāt pitaram uktavān tvarī yihūdī san yadi yihūdimateṃ vihāya bhinnajāṭiya ivācarasi tarhi yihūdimatecāraṇāya bhinnajāṭiyān kutah pravarttayasi?

XV āvaṃ janmaṇā yihūdinau bhavāvō bhinnajāṭiyau pāpinau na bhavāvaḥ

XVI kintu vyavasthāpālanēna manuṣyaḥ sapuṇyō na bhavati kēvalaṃ yīsau khriṣṭē yō viśvāsastēnaiva sapuṇyō bhavati buddhvāvāmapi vyavasthāpālanāṃ vinā kēvalaṃ khriṣṭē viśvāsēna puṇyaprāptayē khriṣṭē yīsau vyaśvasiva yatō vyavasthāpālanēna kō'pi mānavaḥ puṇyaṃ prāptuṃ na śaknōti|

XVII parantu yīsunā puṇyaprāptayē yatamānavapyāvāṃ yadi pāpinau bhavāvastarhi kiṃ vaktavyaṃ? khriṣṭaḥ pāpasya paricāraka iti? tanna bhavatu|

XVIII mayā yad bhagnaṃ tad yadi mayā punarnirmmīyatē tarhi mayāivātmadōṣaḥ prakāśyatē|

XIX ahaṃ yad īśvarāya jīvāmi tadarthaṃ vyavasthayā vyavasthāyai amriyē|

XX khriṣṭēna sārddhaṃ kruśē hatō'smi tathāpi jīvāmi kintvahaṃ jīvāmīti naḥi khriṣṭa ēva madanta rjivati| sāmpratāṃ saśarīrēṇa mayā yajjīvitāṃ dhāryyatē tat mama dayākāriṇi madarthaṃ svīyaprāṇatyāgini cēśvaraputrē viśvasatā mayā dhāryyatē|

XXI ahamīśvarasyānuagrahaṃ nāvajānāmi yasmād vyavasthayā yadi puṇyaṃ bhavati tarhi khriṣṭō nirarthakamamriyata|

III

I hē nirbbōdhā gālātilōkāḥ, yuṣmākaṃ madhyē kruśē hata iva yīsuḥ khriṣṭō yuṣmākaṃ samakṣaṃ prakāśita āsit atō yūyaṃ yathā satyaṃ vākyāṃ na gṛhītha tathā kēnamuhyata?

II ahaṃ yuṣmattaḥ kathāmēkāṃ jijñāsē yūyam ātmānaṃ kēnalabhadhvaṃ? vyavasthāpālanēna kiṃ vā viśvāsavākyasya śravaṇēna?

III yūyaṃ kim idṛg abōdhā yad ātmanā karmmarabhya śarīrēṇa tat sādhayitūṃ yatadhvē?

IV tarhi yuṣmākaṃ gurutarō duḥkhabhōgaḥ kiṃ niṣphalō bhaviṣyati? kuphalayuktō vā kiṃ bhaviṣyati?

V yō yuṣmabhyam ātmānaṃ dattavān yuṣmanmadhya āścaryyāni karmmaṇi ca sādhitavān sa kiṃ vyavasthāpālanēna viśvāsavākyasya śravaṇēna vā tat kṛtavān?

VI likhitamāstē, ibrahīma īśvarē vyaśvasīt sa ca viśvāsastasmai puṇyārthaṃ gaṇitō babhūva,

VII atō yē viśvāsāśritāsta ēvēbrāhīmaḥ santānā iti yuṣmābhi rjñāyatām|

VIII īśvarō bhinnajāṭiyān viśvāsēna sapuṇyikariṣyatīti pūrvvaṃ jñātvā śāstradātā pūrvvaṃ ibrahīmaṃ susaṃvādaṃ śrāvayana jagāda, tvattō bhinnajāṭiyāḥ sarvva āśīṣaṃ prāpsyantīti|

IX atō yē viśvāsāśritāstē viśvāsinēbrāhīmā sārddham āśīṣaṃ labhantē|

X yāvanto lōkā vyavasthāyāḥ karmmaṇyāśrayanti tē sarvvē śāpādhīnā bhavanti yatō likhitamāstē, yathā, "yaḥ kaścid ētasya vyavasthāgranthasya sarvvavākyāni niścidraṃ na pālayati sa śapta iti|"

XI *īśvarasya sākṣāt kō'pi vyavasthayā sapuṇyō na bhavati tada vyaktam yataḥ "puṇyavān mānavō viśvāsēna jīviṣyatīti" śāstrīyaṁ vacaḥ|*

XII *vyavasthā tu viśvāsasambandhinī na bhavati kintvētāni yaḥ pālayiṣyati sa ēva tai rjiviṣyatītinīyamasambandhinī|*

XIII *khrīṣṭō'smān parikriya vyavasthāyāḥ śāpāt mōcītavān yatō'smākam vinimayēna sa svayam śāpāspadamabhavat tadadhi likhitamāstē, yathā, "yaḥ kascīc tarāvullambyatē sō'bhisapta iti |"*

XIV *tasmād khrīṣṭēna yīsunēvrāhīma āśī bhinnajātīyalōkēṣu varttatē tēna vyaṁ pratijñātam ātmānaṁ viśvāsēna labdhum śaknumaḥ|*

XV *hē bhrātrgaṇa mānuṣāṇāṁ rītyanusārēṇāhaṁ kathayāmi kēnacit mānavēna yō niyamō niracāyī tasya vikṛti rvṛddhi rvā kēnāpi na kriyatē|*

XVI *parantvibrāhīmē tasya santānāya ca pratijñāḥ prati śuśruvirē tatra santānaśabdaṁ bahuvacanāntam abhūtvā tava santānāyētyēkavacanāntam babbhūva sa ca santānaḥ khrīṣṭa ēva|*

XVII *ataēvāhaṁ vadāmi, īśvarēna yō niyamaḥ purā khrīṣṭamadhi niracāyī tataḥ param trīṁśadadhikacatuḥśatavatsarēṣu gatēṣu sthāpitā vyavasthā taṁ niyamaṁ nirarthakīkṛtya tadīyapratijñā lōptum na śaknōti|*

XVIII *yasmāt sampadadhikārō yadi vyavasthayā bhavati tarhi pratijñayā na bhavati kintvīśvaraḥ pratijñayā tadadhikāritvam ibrahīmē 'dadāt|*

XIX *tarhi vyavasthā kimbhūtā? pratijñā yasmai pratiśrutā tasya santānasyāgamanāṁ yāvad vyabhicāranivāraṇārthaṁ vyavasthāpi dattā, sā ca dūtairājñāpitā madhyasthasya karē samarpitā ca |*

XX *naikasya madhyasthō vidyatē kintvīśvara ēka ēva|*

XXI *tarhi vyavasthā kim īśvarasya pratijñānāṁ viruddhā? tanna bhavatu | yasmād yadi sā vyavasthā jīvanadānēsamarthābhaviṣyat tarhi vyavasthayaiva puṇyalābhō'bhaviṣyat|*

XXII *kintu yīśukhrīṣṭē yō viśvāsastatsambandhiyāḥ pratijñāyāḥ phalaṁ yad viśvāsīlōkēbhyō diyatē tadarthaṁ śāstradātā sarvvān papādhīnaṁ gaṇayati|*

XXIII *ataēva viśvāsasyānāgatasamayē vyaṁ vyavasthādhināḥ santō viśvāsasyōdayaṁ yāvad ruddhā ivārakṣyamahē|*

XXIV *itthaṁ vyaṁ yad viśvāsēna sapuṇyībhavāmastadardhaṁ khrīṣṭasya samīpam asmān nētum vyavasthāgrathō'smākam vinētā babbhūva|*

XXV *kintvadhunāgatē viśvāsē vyaṁ tasya vinēturanadhīnā abhavāma|*

XXVI *khrīṣṭē yīsau viśvasanāt sarvvē yūyam īśvarasya santānā jātaḥ|*

XXVII *yūyaṁ yāvanto lōkaḥ khrīṣṭē majjitā abhavata sarvvē khrīṣṭam parihītavantaḥ|*

XXVIII *atō yuṣmanmadhyē yihūdiyūnāninō rdāsasvatantrayō ryōśāpuruṣayōśca kō'pi viśēṣō nāsti; sarvvē yūyaṁ khrīṣṭē yīśāvēka ēva|*

XXIX *kiñca yūyaṁ yadi khrīṣṭasya bhavatha tarhi sutarām ibrahīmaḥ santānaḥ pratijñayā sampadadhikāriṇaścādhvē|*

IV

I *ahaṁ vadāmi sampadadhikārī yāvad bālastiṣṭhati tāvat sarvvasavyādhipatīḥ sannapi sa dāsāt kēnāpi viṣayēna na viśīyatē*

II kintu pitrā nirūpitaṃ samayaṃ yāvat pālakānām dhanādhyakṣāṇāṅca nighnastiṣṭhati|

III tadvad vayamapi bālyakālē dāsā iva saṃsārasyākṣaramālayā adhīnā āsmahē|

IV anantaram samayē sampūrṇatām gatavati vyavasthādhīnānām mōcanārtham

V asmākaṃ putratvapraptyarthaṅcēsvaraḥ striyā jātaṃ vyavasthāyā adhinībhūtaṅca svaputraṃ prēṣitavān|

VI yūyaṃ santānā abhavata tatkāraṇād īśvaraḥ svaputrasyātmānām yuṣmākaṃ antaḥkāraṇāni prahitavān sa cātmā pitaḥ pitarityāhvānaṃ kārayati|

VII ata idānīm yūyaṃ na dāsāḥ kintuḥ santānā ēva tasmāt santānatvācca khriṣṭēnēśvariyaṣampadadhikāriṇō'pyādhvē|

VIII aparaṅca pūrvvaṃ yūyam īśvaraṃ na jñātvā yē svabhāvato'nisvarastēṣāṃ dāsātvē'tiṣṭhata|

IX idānīm īśvaraṃ jñātvā yadi vēśvarēṇa jñātā yūyaṃ katham punastāni viphalāni tucchāni cākṣarāni prati parāvarttituṃ śaknutha? yūyaṃ kiṃ punastēṣāṃ dāsā bhavitumicchatha?

X yūyaṃ divasān māsān tithīn saṃvatsarāmśca sammanyadhvē|

XI yuṣmadarthaṃ mayā yaḥ pariśramō'kāri sa viphalō jāta iti yuṣmānadhyaḥam bibhēmi|

XII hē bhrātaraḥ, ahaṃ yādṛśō'smi yūyamapi tādṛśā bhavatēti prārthayē yatō'hamapi yuṣmattulyō'bhavaṃ yuṣmābhi rmama kimapi nāparāddham|

XIII pūrvvamahaṃ kalēvarasya daurbalyēna yuṣmān susaṃvadam ajñāpayamiti yūyaṃ jānītha|

XIV tadānīm mama parikṣakaṃ śārīraklēśam dṛṣṭvā yūyaṃ mām avajñāya ṛṭiyitavantastannahi kintvīśvarasya dūtamiva sāksāt khriṣṭa yūsumiva vā mām grhītavantaḥ|

XV atastadānīm yuṣmākaṃ yā dhanyatābhavat sā kka gatā? tadānīm yūyaṃ yadi svēṣāṃ nayanānyutpāṭya mahyaṃ dātum aśakṣyata tarhi tadapyakariṣyatēti pramāṇam ahaṃ dadāmi|

XVI sāmpratamaham satyavāditvāt kiṃ yuṣmākaṃ ripu rjātō'smi?

XVII tē yuṣmatkṛtē sparddhantē kintu sā sparddhā kutsitā yatō yūyaṃ tānadhī yat sparddhadhvam tadarthaṃ tē yuṣmān pṛthak karttum icchanti|

XVIII kēvalam yuṣmatsamīpē mamōpasthitisamayē tannahi, kintu sarvavadaiva bhadrāmadhi sparddhanaṃ bhadrām|

XIX hē mama bālakāḥ, yuṣmadanta ryāvat khriṣṭō mūrtimeṃ na bhavati tāvad yuṣmatkāraṇāt punaḥ prasavavēdanēva mama vēdanā jāyatē|

XX ahamidānīm yuṣmākaṃ sannidhiṃ gatvā svarāntarēṇa yuṣmān sambhāṣitum kāmayē yatō yuṣmānadhī vyākulō'smi|

XXI hē vyavasthādhīnatākāṅkṣiṇaḥ yūyaṃ kiṃ vyavasthāyā vacanaṃ na grhītha?

XXII tanmām vadata | likhitamastē, ibrahīmō dvau putrāvāsātē tayōrēkō dāsyaṃ dvitīyaśca patnyām jātaḥ|

XXIII tayō ryō dāsyaṃ jātaḥ sa śārīrikaniyamēna jajñē yaśca patnyām jātaḥ sa pratijñayā jajñē|

XXIV idamākhyānam dṛṣṭantasvarūpaṃ| tē dvē yōṣitāvīsvārīyasandhī tayōrēkā sīnayaparvvatād utpannā dāsajanayitrī ca sā tu hājirā|

XXV yasmād hājirāsabdēnāravadēśasthasīnayaparvvatō bōdhyatē, sā ca varttamānāyā yirūśālampuryāḥ sadṛśī| yataḥ svabālaiḥ sahitā sā dāsatva āstē|

XXVI kintu svargīyā yirūśālampurī patnī sarvvēśām asmākaṃ mātā cāstē|

XXVII yādṛśaṃ likhitam āstē, "vandhyē santānahīnē tvaṃ svaram jayajayaṃ kuru| aprasūtē tvayōllāsō jayāśabdaśca gīyatāṃ| yata ēva sanāthāyā yōṣitaḥ santatē rgaṇāt| anāthā yā bhavēnnārī tadapatyāni bhūriśaḥ||"

XXVIII hē bhrātṛgaṇa, imhāk iva vayaṃ pratijñayā jātāḥ santānāḥ|

XXIX kintu tadānīm śārīrikaniyamēna jātaḥ putrō yadvad ātmikaniyamēna jātaṃ putram upādravat tathādhunāpi|

XXX kintu śāstrē kim likhitam? "tvam imāṃ dāsīm tasyāḥ pu-trañcāpasārāya yata ēśa dāsīputraḥ patnīputrēṇa samaṃ nōttarādhikārī bhaviyyatīti|"

XXXI ataēva hē bhrātaraḥ, vayaṃ dāsyāḥ santānā na bhūtvā pātnyāḥ santānā bhavāmaḥ|

V

I khriṣṭō'smabhyam yat svātantryaṃ dattavān yūyaṃ tatra sthīrāstīṣṭhata dāsātva yugēna puna rna nibadhyadhvaṃ|

II paśyatāham paulō yuṣmān vadāmi yadi chinnatvacō bhavatha tarhi khriṣṭēna kimapi nōpakāriṣyadhvē|

III aparaṃ yaḥ kaścit chinnatvag bhavati sa kṛtsnavyavasthāyāḥ pālanam īśvarāya dhārayatīti pramāṇaṃ dadāmi|

IV yuṣmākaṃ yāvanto lōkā vyavasthāyā sapuṇyībhavitum cēṣṭantē tē sarvvē khriṣṭād bhraṣṭā anugrahāt patitāśca|

V yatō vayaṃ ātmanā viśvāsāt puṇyalābhāśīddham pratikṣāmahē|

VI khriṣṭē yīśau tvakchēdātvakchēdayōḥ kimapi guṇaṃ nāsti kintu prēmṇā saphalō viśvāsa ēva guṇayuktaḥ|

VII pūrvvaṃ yūyaṃ sundaram adhāvata kintvidānīm kēna bādhām prāpya satyatām na gṛhlītha?

VIII yuṣmākaṃ sā mati ryuṣmadāhvānakāriṇa īśvarāna jāta|

IX vikāraḥ kṛtsnaśaktūnām svalpakiṇvēna jasayatē|

X yuṣmākaṃ mati rvikāraṃ na gamiṣyatītyahaṃ yuṣmānādhi prabhunāśaṃsē; kintu yō yuṣmān vicāralayati sa yaḥ kaścid bhavēt samucītaṃ daṇḍaṃ prāpsyati|

XI parantu hē bhrātaraḥ, yadyaham idānīm api tvakchēdam pracārayēyaṃ tarhi kuta upadravaṃ bhuñjiya? tatkr̥tē kruśaṃ nīrbādham abhaviṣyat|

XII yē janā yuṣmākaṃ cāñcalyaṃ janayanti tēśāṃ chēdanamēva mayābhīṣyatē|

XIII hē bhrātaraḥ, yūyaṃ svātantryārtham āhūtā ādhvē kintu tatsvātantryadvārēṇa śārīrikabhāvō yuṣmān na praviśatu| yūyaṃ prēmṇā parasparaṃ paricaryyāṃ kurudhvaṃ|

XIV yasmāt tvaṃ samīpavāsini svavat prēma kuryyā ityēkājñā kṛtsnāyā vyavasthāyāḥ sārasaṃgrahaḥ|

XV kintu yūyam yadi parasparam damdaśyadhvê 'śāśyadhvê ca tarhi yuṣmākam êkō'nyēna yanna grasyatē tatra yuṣmābhiḥ sāvadhānai rbhav-itavyam|

XVI aham bravimi yūyam ātmikācāram kuruta śārīrikābhilāṣam mā pūrayata|

XVII yataḥ śārīrikābhilāṣa ātmanō viparītaḥ, ātmikābhilāṣaśca śārīrasya viparītaḥ, anayōrubhayōḥ parasparam virōdhō vidyatē tēna yuṣmābhi ryad abhilaṣyatē tanna karttavyam|

XVIII yūyam yadyātmanā vinīyadhvê tarhi vyavasthāyā adhīnā na bhavatha|

XIX aparām paradāragamanam vēśyāgamanam aśucitā kāmukatā pratimāpūjanam

XX indrajālam śatrutvam vivādō'ntarjvalanam krōdhaḥ kalahō'naikyam

XXI pārthakyam īrṣyā vadhō mattatvam lampaṭatvamityādini spaṣtatvēna śārīrikabhāvasya karmmāṇi santi| pūrvvam yadvat mayā kathitam tadvat punarapi kathyatē yē janā ētādṛṣāni karmmāṇyācaranti tairīśvarasya rājyē'dhikāraḥ kadāca na lapsyatē|

XXII kiñca prēmānandaḥ śāntiścirasahiṣṇutā hitaiṣitā bhadratvam viśvāsyatā titikṣā

XXIII parimitabhōjitvamityādīnyātmanaḥ phalāni santi tēṣām viruddhā kāpi vyavasthā naḥi|

XXIV yē tu khriṣṭasya lōkāstē ripubhirabhilāṣaiśca sahitaḥ śārīrikabhāvam kruśē nihatavantaḥ|

XXV yadi vayam ātmanā jīvāmastarhyātmiakārō'smābhiḥ karttavyaḥ,

XXVI darpaḥ parasparam nirbhartsanam dvēṣaścāsmābhi rna karttavyaṇi|

VI

I hē bhrātaraḥ, yuṣmākam kaścid yadi kasmimścit pāpē patati tarhyātmiakabhāvayuktai ryuṣmābhistitikṣābhāvam vidhāya sa punarut-thāpyatām yūyamapi yathā tādr̥kparikṣāyām na patatha tathā sāvadhānā bhavata|

II yuṣmākam ēkaikō janaḥ parasya bhāram vahatvanēna prakārēṇa khriṣṭasya vidhiḥ pālayata|

III yadi kaścana kṣudraḥ san svam mahāntam manyatē tarhi tasyātmavañcanā jāyatē|

IV ata ēkaikēna janēna svakīyakarmmaṇaḥ parikṣā kriyatām tēna param nālōkya kēvalam ātmālōkanāt tasya ślaghā sambhaviṣyati|

V yata ēkaikō□ janaḥ svakīyam bhāram vakṣyati|

VI yō janō dharmmōpadēśam labhatē sa upadēṣṭāram svīyasarvvasampattē rbhāginam karōtu|

VII yuṣmākam bhrānti rna bhavatu, īśvarō nōpahasitavyaḥ, yēna yad bījam upyatē tēna tajjātam śasyam karttiṣyatē|

VIII svaśārīrārthaḥ yēna bījam upyatē tēna śārīrād vināśarūpaḥ śasyam lapsyatē kintvātmanaḥ kṛtē yēna bījam upyatē tēnātmato'nantajīvitarūpaḥ śasyam lapsyatē|

IX satkarmmakaraṇē'smābhiraśrāntai rbhavitavyaṃ
yatō'klāntaustiṣṭhadbhiraśmābhirupayuktasamayē tat phalāni
lapsyantē|

X atō yāvat samayastiṣṭhati tāvat sarvān prati viśeṣatō
viśvāsavēsmavāsinaḥ pratyasmābhi rhitācāraḥ karttavyaḥ|

XI hē bhrātaraḥ, ahaṃ svahastēna yuṣmān prati kiyadvṛhat patraṃ
likhitavān tad yuṣmābhi rdṛśyatām|

XII yē śārīrikaviṣayē sudṛśyā bhavitumicchanti tē yat khriṣṭasya
kruśasya kāraṇādupadravasya bhāginō na bhavanti kēvalaṃ tadarthaṃ
tvakchēdē yuṣmān pravarttayanti|

XIII tē tvakchēdagrāhiṇō'pi vyavasthām na pālayanti kintu
yuṣmaccharirāt ślāghālābhārthaṃ yuṣmākaṃ tvakchēdam icchanti|

XIV kintu yēnāhaṃ saṃsārāya hataḥ saṃsārō'pi mahyaṃ hatastadas-
matprabhō ryīśukhriṣṭasya kruśaṃ vinānyatra kutrāpi mama ślāghanaṃ
kadāpi na bhavatu|

XV khriṣṭē yīśau tvakchēdātvakchēdayōḥ kimapi guṇaṃ nāsti kintu
navīnā sṣṭirēva guṇayuktā|

XVI aparaṃ yāvanto lōkā ētasmin mārgē caranti tēṣāṃ īsvariyasya
kṛtsnasyēsrāyēlaśca śānti rdayālābhaśca bhūyāt|

XVII itaḥ paraṃ kō'pi mām na kliśnātu yasmād ahaṃ svagātrē prabhō
ryīśukhriṣṭasya cihnāni dhārayē|

XVIII hē bhrātaraḥ asmākaṃ prabhō ryīśukhriṣṭasya prasādō yuṣmākaṃ
ātmani sthēyāt| tathāstu|

iphiṣiṇaḥ patraṁ

I **ī**śvarasyēcchayā yīśukhrīṣṭasya prēritāḥ paula iphiṣanagarasthān pavitrān khrīṣṭayīśau viśvāsino lōkān prati patraṁ likhati |

II asmākāṁ tātasyēśvarasya prabhō ryīśukhrīṣṭasya cānugrahaḥ śāntīśca yuṣmāsu varttatām |

III asmākāṁ prabhō ryīśōḥ khrīṣṭasya tāta īśvarō dhanyō bhavatu; yataḥ sa khrīṣṭēnāsmabhyaṁ sarvvam ādhyātmikāṁ svargīyavaram dattavān |

IV vayaṁ yat tasya samakṣāṁ prēmṇā pavitrā niṣkalaṅkāśca bhavāmastadārthaṁ sa jagataḥ sṛṣṭē pūrvvaṁ tēnāsmān abhirōcitavān, nijābhilaṣītānurōdhacca

V yīśunā khrīṣṭēna svasya nimittāṁ putratvapadē'smān svakīyānugrahasya mahattvasya praśāṁsārthaṁ pūrvvaṁ niyuktavān |

VI tasmād anugrahāt sa yēna priyatamēna putrēnāsmān anugṛhītavān,

VII vayaṁ tasya śōnitēna muktim arthataḥ pāpakṣamāṁ labdhavantaḥ |

VIII tasya ya īdṛśō'nugrahanidhistasmāt sō'smabhyaṁ sarvvavidhaṁ jñānaṁ buddhiṅca bāhulyarūpēṇa vitaritavān |

IX svargapṛthivyō ryadyad vidyatē tatsarvvam sa khrīṣṭē saṁgrahīṣyatīti hitaiṣiṇā

X tēna kṛtō yō manōrathaḥ sampūrṇatām gatavatsu samayēśu sādhayativyastamadhi sa svakīyābhilāśasya nigūḍhaṁ bhāvam asmān jñāpitavān |

XI pūrvvaṁ khrīṣṭē viśvāsino yē vayaṁ asmattō yat tasya mahimnaḥ praśāṁsā jāyatē,

XII tadarthaṁ yaḥ svakīyēcchayāḥ mantraṇātaḥ sarvvāni sādhayati tasya manōrathād vayaṁ khrīṣṭēna pūrvvaṁ nirūpitāḥ santō'dhikāriṇō jātāḥ |

XIII yūyamapi satyaṁ vākyaṁ arthato yuṣmatparitrāṇasya susaṁvādaṁ niśamya tasminnēva khrīṣṭē viśvasitavantaḥ pratijñātēna pavitrēṇātmanā mudrayēvāṅkitāśca |

XIV yatastasya mahimnaḥ prakāśāya tēna krītānām lōkānām mukti ryāvanna bhaviṣyati tāvat sa ātmāsmākam adhikāritvasya satyaṅkārasya paṇasvarūpō bhavati |

XV prabhau yīśau yuṣmākāṁ viśvāsaḥ sarvvēśu pavitralōkēśu prēma cāsta iti vārttām śrutvāhamapi

XVI yuṣmānadhī nīrantaram īśvaraṁ dhanyaṁ vadan prārthanāsamayē ca yuṣmān smaran varamimaṁ yācāmi |

XVII asmākāṁ prabhō ryīśukhrīṣṭasya tātō yaḥ prabhāvākara īśvaraḥ sa svakīyatattvajñānāya yuṣmabhyaṁ jñānajanakam prakāśitavākyabōdhakaṅcātmānām dēyāt |

XVIII yuṣmākāṁ jñānacakṣūṁṣi ca dīptiyuktāni kṛtvā tasyāhvānaṁ kidṛśyā pratyāśayā sambalitaṁ pavitralōkānām madhyē tēna dattō'dhikāraḥ kidṛśaḥ prabhāvanidhi rviśvāsiṣu cāsmāsu prakāśamānasya

XIX tadīyamahāparākramasya mahatvaṁ kidṛḡ anupamaṁ tat sarvvam yuṣmān jñāpayatu |

XX yataḥ sa yasyāḥ śaktēḥ prabalaṭām khrīṣṭē prakāśayan
mṛtagaṇamadhyāt tam utthāpitavān,

XXI adhipatitvapaḍaṁ śāsanapadaṁ parākramō rājatvañcētināmāni
yāvanti padāniḥa lōkē paralōkē ca vidyantē tēśāṁ sarvvēśāṁ ūrddhvē
svargē nijadakṣiṇapārśvē tam upavēśitavān,

XXII sarvvāni tasya caraṇayōradhō nihitavān yā samitistasya
śarīraṁ sarvvatra sarvvēśāṁ pūrayituḥ pūraakañca bhavati taṁ tasyā
mūrddhānaṁ kṛtvā

XXIII sarvvēśāṁ uparyyupari niyuktavāmśca saiva śaktirasmāvapi tēna
prakāśyatē|

II

I purā yūyam aparādhaiḥ pāpaiśca mṛtāḥ santastānyācaranta
ihalōkasya saṁsārānūsārēṇākāśarājyasyādhipatim

II arthataḥ sāmpratam ājñālaṅghivamśēṣu karmmakāriṇam ātmānam
anvavrajata|

III tēśāṁ madhyē sarvvē vayamapi pūrvvaṁ śarīrasya
manaskāmanāyāñcēhām sādhayantaḥ svaśarīrasyābhilāśān ācarāma
sarvvē'nya iva ca svabhāvataḥ krōdhabhajanānyabhavāma|

IV kintu karuṇānidhirīśvarō yēna mahāprēmṇāsmān dayitavān

V tasya svaprēmṇō bāhulyād aparādhai mṛtānāpyasmān khrīṣṭēna
saha jīvitavān yatō'nugrahād yūyam paritrāṇam prāptāḥ|

VI sa ca khrīṣṭēna yīśunāsmān tēna sārddham utthāpitavān svarga
upavēśitavāmśca|

VII itthaṁ sa khrīṣṭēna yīśunāsmān prati svahitaiśitayā bhāvīyugēṣu
svakīyānugrahasyānupamaṁ nidhiṁ prakāśayitum icchati|

VIII yūyam anugrahād viśvāsēna paritrāṇam prāptāḥ, tacca
yuṣmanmūlakaṁ nahi kintvīśvarasyaiva dānaṁ,

IX tat karmmaṇāṁ phalam api nahi, ataḥ kēnāpi na ślāghitavyaṁ|

X yatō vayaṁ tasya kāryyaṁ prāg īśvarēṇa nirūpitābhiḥ satkriyābhiḥ
kālayāpanāya khrīṣṭē yīśau tēna mṛṣṭāśca|

XI purā janmanā bhinnajātīyā hastakṛtaṁ tvakchēdaṁ prāptai
rlōkaiścācchinnatvaca itināmnā khyātā yē yūyam tai ryuṣmābhiridaṁ
smarttavyaṁ

XII yat tasmin samayē yūyam khrīṣṭād bhinnā isrāyēlalōkānām sa-
havāsād dūrasthāḥ pratijñāsambalitanīyamānām bahiḥ sthitāḥ santō
nirāśā nirīśvarāśca jagatyādhvam iti|

XIII kintvadhunā khrīṣṭē yīśāvāśrayaṁ prāpya purā dūravarttinō yūyam
khrīṣṭasya śōṇitēna nikaṭavarttinō'bhavata|

XIV yataḥ sa ēvāsmākaṁ sandhiḥ sa dvayam ēkīkṛtavān śatrutārūpiṇīm
madhyavarttinīm prabhēdakabhittīm bhagnavān daṇḍājñāyuktaṁ vid-
hiśāstraṁ svaśarīrēṇa luptavāmśca|

XV yataḥ sa sandhiṁ vidhāya tau dvau svasmin ēkaṁ nutanaṁ
mānavāṁ karttum

XVI svakīyakruśē śatrutām nihatya tēnaivaikasmin śarīrē tayō rd-
vayōrīśvarēṇa sandhiṁ kārayitum niścatavān|

XVII sa cāgatya dūravarttinō yuṣmān nikaṭavarttinō 'smāmśca sandhē
rmaṅgalavarttām jñāpitavān|

XVIII yatastasmād ubhayapakṣiyā vāyam ēkēnātmanā pituḥ samīpaṁ gamanāya sāmartyaṁ prāptavantaḥ|

XX ata idānīm yūyam asaṁparkiyā vidēśinaśca na tiṣṭhanataḥ pavitalōkaiḥ saḥavāsina īśvarasya vēśmavāsinaścādhvē|

XX aparaṁ prēritā bhaviṣyadvādinaśca yatra bhittimūlasvarūpāstatra yūyam tasmīn mūlē nicīyadhvē tatra ca svayaṁ yīśuḥ khrīṣṭaḥ pradhānaḥ kōnasthaprastaraḥ|

XXI tēna kṛtsnā nirmmitiḥ saṁgrathyamānā prabhōḥ pavitraṁ mandiraṁ bhavituṁ varddhatē|

XXII yūyamapi tatra saṁgrathyamānā ātmanēśvarasya vāsasthānaṁ bhavatha|

III

I atō hētō rbhinnajātīyānām yuṣmākaṁ nimittaṁ yīśukhrīṣṭasya bandī yaḥ sō'haṁ paulō bravīmi|

II yuṣmadartham īśvarēṇa mahyaṁ dattasya varasya niyamaḥ kīdṛśastad yuṣmābhiraśrāvīti manyē|

III arthataḥ pūrvvaṁ mayā saṁkṣēpēṇa yathā likhitaṁ tathāhaṁ prakāśitavākyēnēśvarasya nigūḍhaṁ bhāvaṁ jñāpitō'bhavaṁ|

IV atō yuṣmābhīstat paṭhitvā khrīṣṭamadhi tasmīnīgūḍhē bhāvē mama jñānaṁ kīdṛśaṁ tad bhōtsyatē|

V pūrvvayugēṣu mānavasantānāstaṁ jñāpitā nāsan kintvadhunā sa bhāvastasya pavitrān prēritān bhaviṣyadvādinaśca pratyātmanā prakāśitō'bhavat;

VI arthata īśvarasya śaktēḥ prakāśāt tasyānugrahēṇa yō varō mahyam adāyi tēnāhaṁ yasya susaṁvādasya paricāraḥ'bhavaṁ,

VII tadvārā khrīṣṭēna bhinnajātīyā anyaiḥ sārddham ēkādhikārā ēkaśarīrā ēkasyāḥ pratijñāyā aṁśinaśca bhaviṣyantīti|

VIII sarvvēṣāṁ pavitalōkānām kṣudratamāya mahyaṁ varō'yam adāyi yad bhinnajātīyānām madhyē bōdhāgayasya guṇanidhēḥ khrīṣṭasya maṅgalavārttāṁ pracārayāmi,

IX kālavasthātaḥ pūrvvasmācca yō nigūḍhabhāva īśvarē gupta āsīt tadyaniyamaṁ sarvvān jñāpayāmi|

X yata īśvarasya nānārūpaṁ jñānaṁ yat sāmprataṁ samityā svargē prādhānyaparākramayuktānām dūtānām nikaṭē prakāśyatē tadarthaṁ sa yīśunā khrīṣṭēna sarvvāni sṛṣṭavān|

XI yatō vāyaṁ yasmin viśvasya dṛḍhabhaktiyā nirbhayatām īśvarasya samāgamē sāmartyaṁca

XXII prāptavantastamasmākaṁ prabhūṁ yīśuṁ khrīṣṭamadhi sa kālavasthāyāḥ pūrvvaṁ taṁ manōrathaṁ kṛtavān|

XXIII atō'haṁ yuṣmannimittaṁ duḥkhabhōgēna klāntim yanna gacchāmīti prārthayē yatastadēva yuṣmākaṁ gauravaṁ|

XXIV atō hētōḥ svargapṛthivyōḥ sthitaḥ kṛtsnō vaṁśō yasya nāmnā vīkhyātastam

XXV asmatprabhō ryīśukhrīṣṭasya pitaramuddīśyāhaṁ jānunī pātayitvā tasya prabhāvanidhitō varamimaṁ prārthayē|

XXVI tasyātmanā yuṣmākaṁ āntarikapurūṣasya śaktē vrūddhiḥ kriyatām|

XVII khrīṣṭastu viśvāsēna yuṣmākam hṛdayēṣu nivasatu | prēmaṇi yuṣmākam baddhamūlatvaṁ susthiratvaṅca bhavatu |

XVIII itthaṁ prasthatāyā dirghatāyā gabhīratāyā uccatāyāśca bōdhāya sarvvaiḥ pavitralōkaiḥ prāpyaṁ sāmartyaṁ yuṣmābhi rlabhyatām,

XIX jñānātiriktaṁ khrīṣṭasya prēma jñāyatām īśvarasya sampūrṇavṛddhiparyantaṁ yuṣmākam vṛddhi rbhavatu ca |

XX asmākam antare yā śaktiḥ prakāśatē tayā sarvvātiriktaṁ karma kurvvan asmākam prārthanām kalpanāñcātikramituṁ yaḥ śaknōti

XXI khrīṣṭayīśunā samitē rmadyē sarvvēṣu yugēṣu tasya dhanyavādō bhavatu | iti |

IV

I atō bandirahaṁ prabhō rñamnā yuṣmān vinayē yūyaṁ yēnāhvānēnāhūtāstadupayuktarūpēṇa

II sarvvathā namratām mṛdutām titikṣām parasparaṁ pramnā sahiṣṇutāñcācarata |

III praṇayabandhanēna cātmana ēkīkyaṁ rakṣituṁ yatadhvaṁ |

IV yūyam ēkaśarīrā ekātmānaśca tadvad āhvānēna yūyam ēkapatyāśāprāptayē samāhūtāḥ |

V yuṣmākam ēkaḥ prabhurēkō viśvāsa ēkaṁ majjanaṁ, sarvvēṣāṁ tātaḥ

VI sarvvōparisthaḥ sarvvavyāpī sarvvēṣāṁ yuṣmākam madhyavartti caika īśvara āstē |

VII kintu khrīṣṭasya dānaparimāṇanusārād asmākam ēkaikasmai viśēṣō varō'dāyi |

VIII yathā likhitam āstē, "ūrddhvam āruhya jēṭṭṇ sa vijitya bandinō'karōt | tataḥ sa manujēbhyo'pi sviyān vyaśrāṇayad varān ||"

IX ūrdhavam āruhyētivākyasyāyamarthaḥ sa pūrvvaṁ pṛthivirūpaṁ sarvvādhaḥsthitaṁ sthānam avatīrṇavān;

X yaścāvātīrṇavān sa ēva svargāṇām uparyyuparyyārūdhavān yataḥ sarvvāṇi tēna pūrayitavyāni |

XI sa ēva ca kāmścana prēritān aparān bhaviṣyadvādinō'parān susaṁvādapracārakān aparān pālakān upadēśakāmśca niyuktavān |

XII yāvad vayaṁ sarvvē viśvāsasyēśvaraputraviṣayakasya tattvajñānasya caikyāṁ sampūrṇaṁ puruṣarthañcārthataḥ khrīṣṭasya sampūrṇaparimāṇasya samaṁ parimāṇaṁ na prāpnumastāvāt

XIII sa paricaryyākarmmasādhanāya khrīṣṭasya śarīrasya niṣṭhāyai ca pavitralōkānām siddhatāyāstādṛśam upāyaṁ niścitavān |

XIV ataēva mānuṣāṇām cāturītō bhramakadhūrttatāyāśchalacca jātēna sarvvēna śikṣāvāyunā vayaṁ yad bālakā iva dōlāyamānā na bhrāmyāma ityasmābhi ryatitavyaṁ,

XV prēmṇā satyatām ācaradbhiḥ sarvvaviṣayē khrīṣṭam uddīśya varddhitavyaṅca, yataḥ sa mūrddhā,

XVI tasmāccaikaikasyāṅgasya svasvaparimāṇanusārēṇa sāhāyākaraṇād upakārakaiḥ sarvvaiḥ sandhibhiḥ kṛtsnasya śarīrasya saṁhyogē sammilanē ca jātē prēmṇā niṣṭhām labhamānaṁ kṛtsnaṁ śarīraṁ vṛddhiṁ prāpnōti |

XVII yuṣmān ahaṁ prabhunēdaṁ bravīmyādīśāmi ca, anyē bhinnajātīyā iva yūyaṁ pūna rmācarata |

XVIII yatastē svamanōmāyām ācarantyāntarikājñānāt
mānasikāṭhinyacca timirāvṛtabuddhaya īsvariṃyajīvanasya
bagirbhūtāśca bhavanti,

XIX svān caitanyaśūnyān kṛtvā ca lōbhēna sarvavidhāśaucācaraṇāya
lampatātāyām svān samarpitavantah|

XX kintu yūyam khrīṣṭam na tādr̥ṣam paricitavantah|

XXI yatō yūyam taṁ śrutavantō yā satyā śikṣā yīśutō labhyā tadanusārāt
tadiyōpadēśam prāptavantaścēti manye|

XXII tasmāt pūrvvakālikācārakārī yah purātanapuruṣō māyābhilāṣai
rnaśyati taṁ tyaktvā yuṣmābhi rmānasikabhāvō nūtanikarttavayah|

XXIII yō navapuruṣa īsvarānurūpēna puṇyēna satyatāśahitēna

XXIV dhārmmitatvēna ca sṛṣṭah sa ēva paridhātavyaśca|

XXV atō yūyam sarvvē mithyākathanam parityajya samīpavāsibhiḥ saha
satyālāpam kuruta yatō vayam parasparam aṅgapratyaṅgā bhavāmah|

XXVI aparam krōdhē jātē pāpam mā kurudhvam, aśāntē yuṣmākam
rōṣēsūryyō'stam na gacchatu|

XXVII aparam śayatānē sthānam mā datta|

XXVIII cōraḥ punaścairyam na karōtu kintu dīnāya dānē sāmartyam
yajjāyatē tadartham svakarābhyaṁ sadvṛtṭyā pariśramam karōtu|

XXIX aparam yuṣmākam vadanēbhyah kō'pi kadālāpō na nirgacchatu,
kintu yēna śrōturupakārō jāyatē tādr̥ṣah prayōjanīyaniṣṭhāyai phal-
ādāyaka ālāpō yuṣmākam bhavatu|

XXX aparāṇca yūyam muktidinaparyantam īsvarasya yēna
pavitrēṇātmanā mudrayāṅkitā abhavata taṁ śōkānvitam mā kuruta|

XXXI aparam kaṭuvākyam rōṣah kōṣah kalahō nindā sarvvavid-
hadvēśāscaitāni yuṣmākam madhyād dūribhavantu|

XXXII yūyam parasparam hitaiṣiṇah kōmalāntaḥkaraṇāśca bhavata|
aparam īsvaraḥ khrīṣṭēna yadvad yuṣmākam dōṣān kṣamitavān tadvad
yūyamapi parasparam kṣamadhvam|

V

I atō yūyam priyabālakā ivēśvarasyānukāriṇō bhavata,

II khrīṣṭa iva prēmācāram kuruta ca, yataḥ sō'smāsu prēma kṛtavān
asmākam vinimayēna cātmanivēdanam kṛtvā grāhyasugandhārthakam
upahāram baliñcēśvarāca dattavān|

III kintu vēśyāgamanam sarvvavidhāśaucakriyā lōbhaścaitēśam
uccāraṇamapi yuṣmākam madhyē na bhavatu, ētadēva pavitalōkānām
ucitam|

IV aparam kutsitālāpaḥ pralāpaḥ ślēṣōktiśca na bhavatu yata
ētānyanucitāni kintviśvarasya dhanyavādō bhavatu|

V vēśyāgāmyāśaucārī dēvapūjaka iva ganyō lōbhi caitēśam kōṣi
khrīṣṭasya rājyē'rthata īsvarasya rājyē kamapyadhikāram na prāpsyatīti
yuṣmābhiḥ samyak jñāyatām|

VI anarthakavākyēna kō'pi yuṣmān na vañcayatu
yatataḍḍgācārahētoranājñāgrāhiṣu lōkēśviśvarasya kōpō varttatē|

VII tasmād yūyam taiḥ sahabhāginō na bhavata|

VIII pūrvvam yūyam andhakārasvarūpā ādhvam kintvidānīm prabhunā
dīptisvarūpā bhavatha tasmād dīptēḥ santānā iva samācarata|

IX diptē ryat phalaṁ tat sarvvavidhahitaiṣitāyām dharmmē satyālāpē ca prakāsatē|

X prabhavē yad rōcatē tat parikṣadhvaṁ|

XI yūyaṁ timirasya viphalakarmmaṇām aṁśinō na bhūtvā tēṣāṁ dōṣitvaṁ prakāśayata|

XII yatastē lōkā rahami yad yad ācaranti taduccāraṇam api lajjājanakam|

XIII yatō dīptyā yad yat prakāśyatē tat tayā cakāsyatē yacca cakāsti tad dīptisvarūpaṁ bhavati|

XIV ētatkāraṇād uktam āstē, "hē nidrita prabudhyasva mṛtēbhyaścōthitīm kuru| tatkṛtē sūryyavat khrīṣṭaḥ svayaṁ tvām dyōtayiṣyati|"

XV ataḥ sāvadhānā bhavata, ajñānā iva mācarata kintu jñānina iva satarkam ācarata|

XVI samayaṁ bahumūyaṁ gaṇayadhvaṁ yataḥ kālā abhadrāḥ|

XVII tasmād yūyam ajñānā na bhavata kintu prabhōrabhimataṁ kiṁ tadavagatā bhavata|

XVIII sarvvanāśajanakēna surāpānēna mattā mā bhavata kintvātmanā pūryyadhvaṁ|

XIX aparaṁ gītai rgānaiḥ pāramārthikakīrttanaiṣca parasparam ālapantō manasā sārddham prabhūm uddīśya gāyata vādayata ca|

XX sarvvadā sarvvaviṣayē'smatprabhō yīśōḥ khrīṣṭasya nāmnā tātam īsvaraṁ dhanyaṁ vadata|

XXI yūyam īsvarād bhītāḥ santa anyē'parēṣāṁ vaśībhūtā bhavata|

XXII hē yōṣitaḥ, yūyaṁ yathā prabhōstathā svasvasvāminō vaśaṅgatā bhavata|

XXIII yataḥ khrīṣṭō yadvat samitē rmūrdhdhā śārīrasya trātā ca bhavati tadvat svāmī yōṣitō mūrdhdhā|

XXIV ataḥ samiti ryadvat khrīṣṭasya vaśībhūtā tadvat yōṣidbhirapi svasvasvāminō vaśatā svīkarttavayā|

XXV aparāñca hē puruṣāḥ, yūyaṁ khrīṣṭa iva svasvayōṣitsu prīyadhvaṁ|

XXVI sa khrīṣṭō'pi samitau prītavān tasyāḥ kṛtē ca svaprāṇān tyaktavān yataḥ sa vākyē jalamajjanēna tām pariṣkṛtya pāvayitum

XXVII aparaṁ tilakavalyādivihīnām pavitrām niṣkalaṅkāñca tām samitīm tējasvinīm kṛtvā svahastē samarpayitūñcābhilaṣitavān|

XXVIII tasmāt svatanuvat svayōṣiti prēmakaraṇaṁ puruṣasyōcitaṁ, yēna svayōṣiti prēma kriyatē tēnātmaprēma kriyatē|

XXIX kō'pi kadāpi na svakīyām tanum ṛṭiyitavān kintu sarvvē tām vibhrati puṣṇanti ca| khrīṣṭō'pi samitīm prati tadēva karōti,

XXX yatō vayaṁ tasya śārīrasyāṅgāni māmsāsthīni ca bhavāmaḥ|

XXXI ētadarthaṁ mānavaḥ svamātāpitarō parityajya svabhāryyāyām āsaṅkṣyati tau dvau janāvēkāṅgau bhaviṣyataḥ|

XXXII ētannigūḍhavākyāṁ gurutaraṁ mayā ca khrīṣṭasamitī adhi tad ucyatē|

XXXIII ataēva yuṣmākam ēkaikō jana ātmavat svayōṣiti prīyatām bhāryyāpi svāminaṁ samādarttum yatatām|

VI

I hē bālakāḥ, yūyaṁ prabhum uddīśya pitrōrājñāgrāhiṇō bhavata yatastat nyāyāṁ|

II tvaṁ nijapitaraṁ mātarāṅca sammanyasvēti yō vidhiḥ sa pratijñāyuktaḥ prathamō vidhiḥ

III phalatastasmāt tava kalyāṇaṁ dēsē ca dīrghakālam āyu rbhaviṣyatīti|

IV aparaṁ hē pitarāḥ, yūyaṁ svabālakān mā rōṣayata kintu prabhō rvinītyādēśābhyāṁ tān vinayata|

V hē dāsāḥ, yūyaṁ khriṣṭam uddīśya sabhayāḥ kampānvitāśca bhūtvā saralāntaḥkaraṇairaihi kaprabhūnām ājñāgrāhiṇō bhavata|

VI dṛṣṭigōcariyaparicaryayā mānuṣēbhyō rōcituṁ mā yatadhvaṁ kintu khriṣṭasya dāsā iva niṣṭamanōbhiriścarasyēcchām sādhayata|

VII mānavān anuddīśya prabhumēvōddīśya sadbhāvēna dāsyakarma kurudhvaṁ|

VIII dāsamuktayō ryēna yat satkarma kriyatē tēna tasya phalaṁ prabhūto lapsyata iti jānīta ca|

IX aparaṁ hē prabhavaḥ, yuṣmābhi rbhartsanaṁ vihāya tān prati nyāyācaraṇaṁ kriyatām yaśca kasyāpi pakṣapātaṁ na karōti yuṣmākamapi tādṛśa ēkaḥ prabhūḥ svargē vidyata iti jñāyatām|

X adhikantu hē bhrātaraḥ, yūyaṁ prabhunā tasya vikramayuktaśaktyā ca balavantō bhavata|

XI yūyaṁ yat śayatānaśchalāni nivārayituṁ śaknutha tadartham īsvariyaśusajjām paridhaddhvaṁ|

XII yataḥ kēvalaṁ raktamāmsābhyāṁ iti nahi kintu kartṛvaparākramayuktaistimirarājyasyēhalōkasyādhipatibhiḥ svargōdbhavai rduṣṭātmabhirēva sārddham asmābhi ryuddham kriyatē|

XIII atō hētō ryūyaṁ yayā samkuḥlē dinē'vasthātuṁ sarvvāṇi parājitya dṛḍhāḥ sthātuṅca śakṣyatha tām īsvariyaśusajjām gṛhṇīta|

XIV vastutastu satyatvēna śṛṅkhalēna kaṭiṁ baddhvā puṇyēna varmaṇā vakṣa ācchādya

XV śāntēḥ suvārttayā jātam utsāhaṁ pādūkāyugalaṁ padē samarpya tiṣṭhata|

XVI yēna ca duṣṭātmanō'gnibāṇān sarvvān nirvvāpayituṁ śakṣyatha tādṛśaṁ sarvvācchādakaṁ phalakaṁ viśvāsaṁ dhārayata|

XVII śirastraṁ paritrāṇam ātmanaḥ khaṅgañcēśvarasya vākyāṁ dhārayata|

XVIII sarvvasamayē sarvvayācanēna sarvvaprārthanēna cātmanā prārthanām kurudhvaṁ tadarthaṁ dṛḍhākāṅkṣayā jāgrataḥ sarvvēśāṁ pavitralōkānām kṛtē sadā prārthanām kurudhvaṁ|

XIX ahaṅca yasya susaṁvādasya śṛṅkhalabaddhaḥ pracārakadūtō'smi tam upayuktēnōtsāhēna pracārayituṁ yathā śaknuyām

XX tathā nirbhayēna svarēṇōtsāhēna ca susaṁvādasya nigūḍhavākyapracārāya vaktṛḥ|tā yat mahyaṁ dīyatē tadarthaṁ mamāpi kṛtē prārthanām kurudhvaṁ|

XXI aparaṁ mama yāvasthāsti yacca mayā kriyatē tat sarvvaṁ yad yuṣmābhi rjñāyatē tadarthaṁ prabhunā priyabhratā viśvāsyāḥ paricārakaśca tukhikō yuṣmān tat jñāpayiṣyati|

XXII yūyaṁ yad asmākam avasthām jānītha yuṣmākaṁ manāmsi ca yat sāntvanām labhantē tadarthamēvāhaṁ yuṣmākaṁ sannidhiṁ taṁ prēṣitavāna|

XXIII aparaṁ īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca sarvvēbhyō bhrātṛbhyaḥ śāntiṁ viśvāsahitaṁ prēma ca dēyāt|

XXIV yē kēcit prabhau yīśukhrīṣṭē'kṣayaṁ prēma kurvvanti tān prati prasādō bhūyāt| tathāstu|

philipinaḥ patraṁ

I paulatīmathināmānau yīśukhrīṣṭasya dāsau philipinagarasthān khrīṣṭayīśōḥ sarvvān pavitrālōkān samitēradhyakṣān paricārakāmśca prati patraṁ likhataḥ|

II asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmabhyaṁ prasādasya śāntēśca bhōgaṁ dēyāstām|

III ahaṁ nirantaraṁ nijasarvvaprārthanāsu yuṣmākaṁ sarvvēśāṁ kṛtē sānandaṁ prārthanām kurvvan

IV yati vārān yuṣmākaṁ smarāmi tati vārān ā prathamād adya yāvad

V yuṣmākaṁ susaṁvādabhāgitvakāraṇād īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmi|

VI yuṣmanmadhyē yēnōttamaṁ karma karttum ārambhi tēnaiva yīśukhrīṣṭasya dinaṁ yāvāt tat sādhaiṣyata ityasmin dṛḍhaviśvāsō mamāstē|

VII yuṣmān sarvvān adhi mama tādṛśō bhāvō yathārthō yatō'haṁ kāravasthāyāṁ pratyuttarakaraṇē susaṁvādasya prāmānyakaraṇē ca yuṣmān sarvvān mayā sārddham ēkānugrahasya bhāginō matvā svahr̥dayē dhārayāmi|

VIII aparaṁ ahaṁ khrīṣṭayīśōḥ snēhavat snēhēna yuṣmān kīdṛśāṁ kāṅkṣāmi tadadhīśvarō mama sāksi vidyatē|

IX mayā yat prārthyatē tad idaṁ yuṣmākaṁ prēma nityaṁ vṛddhiṁ gatvā

X jñānasya viśiṣṭānām parīkṣikāyāśca sarvvavidhabuddhē rbāhulyaṁ phalatu,

XI khrīṣṭasya dinaṁ yāvad yuṣmākaṁ sāralyaṁ nirvighnatvañca bhavatu, īśvarasya gauravāya praśaṁsāyai ca yīśunā khrīṣṭēna puṇyaphalānām pūrṇatā yuṣmabhyaṁ dīyatām iti|

XII hē bhrātarah, mām prati yad yad ghaṭitaṁ tēna susaṁvādapracārasya bādhā nahi kintu vṛddhireva jātā tad yuṣmān jñāpayituṁ kāmayē'haṁ|

XIII aparaṁ ahaṁ khrīṣṭasya kṛtē baddhō'smīti rājapuryyām anyasthānēśu ca sarvvēśāṁ nikaṭē suspaṣṭam abhavat,

XIV prabhūsambandhiyā anēkē bhrātarāśca mama bandhanād āśvāsaṁ prāpya varddhamānēnōtsāhēna niḥkṣōbhaṁ kathāṁ pracārayanti|

XV kēcid dvēśād virōdhāccāparē kēcicca sadbhāvāt khrīṣṭaṁ ghōṣayanti;

XVI yē virōdhāt khrīṣṭaṁ ghōṣayanti tē pavitrabhāvāt tanna kurvvantō mama bandhanāni bahutaraklōśadāyīni karttum icchanti|

XVII yē ca prēmṇā ghōṣayanti tē susaṁvādasya prāmānyakaraṇē'haṁ niyuktō'smīti jñātvā tat kurvvanti|

XVIII kiṁ bahunā? kāpaṭyāt saralabhāvād vā bhavēt, yēna kēnacit prakāreṇa khrīṣṭasya ghōṣaṇā bhavatītyasmin ahaṁ ānandāyānandiṣyāmi ca|

IX yuṣmākaṁ prārthanayā yīśukhrīṣṭasyātmanaścōpakāreṇa tat mannistārajanakaṁ bhaviṣyatīti jānāmi|

XX tatra ca mamākāṅkṣā pratyāśā ca siddhiṁ gamiṣyati phalatō'haṁ kēnāpi prakāreṇa na lajjiṣyē kintu gatē sarvvasmin kālē yadvat tadvad

idānīmapi sampūrṇōtsāhadvārā mama śarīrēṇa khrīṣṭasya mahimā
jīvanē maraṇē vā prakāśiṣyatē|

XXI yatō mama jīvanam khrīṣṭāya maraṇaṇca lābhāya|

XXII kintu yadi śarīrē mayā jivitavyam tarhi tat karmphalam
phaliṣyati tasmāt kiṁ varitavyam tanmayā na jñāyatē|

XXIII dvābhyām ahaṁ sampīḍyē, dēhavāsatyajanāya khrīṣṭēna sa-
havāsāya ca mamābhilāṣō bhavati yatastat sarvōttamam|

XXIV kintu dēhē mamāvasthityā yuṣmākam adhikaprayōjanam|

XXV aham avasthāsye yuṣmābhiḥ sarvvaiḥ sārddham avasthitim kariṣyē
ca tayā ca viśvāsē yuṣmākaṁ vṛddhyānandau janiṣyētē tadahaṁ niścitam
jānāmi|

XXVI tēna ca mattō'rthatō yuṣmatsamīpē mama punarupasthitatvāt
yūyam khrīṣṭēna yīsunā bahutaram āhlādam lapsyadhvē|

XXVII yūyam sāvadhānā bhūtvā khrīṣṭasya susaṁvādasypayuktam
ācāram kurudhvām yatō'ham yuṣmān upāgatya śakṣāt kurvvan kiṁ
vā dūrē tiṣṭhan yuṣmākaṁ yām vārttam śrōtum icchāmi sēyam yūyam
ēkātmanastiṣṭhatha, ēkamanasā susaṁvādasambandhiyaviśvāsasya
pakṣē yatadhvē, vipakṣaiśca kēnāpi prakārēṇa na vyākulikriyadhva iti|

XXVIII tat tēṣām vināsasya lakṣaṇam yuṣmākañcēśvaradattam par-
itṛaṇasya lakṣaṇam bhaviṣyati|

XXIX yatō yēna yuṣmābhiḥ khrīṣṭē kēvalaviśvāṣaḥ kriyatē tannahi kintu
tasya kṛtē klēśō'pi sahyatē tāḍṛśō varaḥ khrīṣṭasyānurōdhād yuṣmābhiḥ
prāpi,

XXX tasmāt mama yādṛṣam yuddham yuṣmābhiradarśi sāmpratam
śrūyatē ca tāḍṛṣam yuddham yuṣmākam api bhavati|

II

I khrīṣṭād yadi kimapi sāntvanam kaścit prēmajātō harṣaḥ kiñcid
ātmanaḥ sambhāgitvam kācid anukampā kṛpā vā jāyatē tarhi yūyam
mamāhlādam pūrayanta

II ēkabhāvā ēkaprēmāṇa ēkamanasa ēkacēṣṭāśca bhavata|

III virōdhād darpād vā kimapi mā kuruta kintu namratayā
svēbhyō'parān viśiṣṭān manyadhvam|

IV kēvalam ātmahitāya na cēṣṭamānāḥ parahitāyāpi cēṣṭadhvam|

V khrīṣṭasya yīśō ryādṛṣaḥ svabhāvō yuṣmākam api tāḍṛśō bhavatu|

VI sa īśvararūpī san svakīyam īśvaratulyatām ślāghāspadam
nāmanyata,

VII kintu svam śūnyam kṛtvā dāsarūpī babhūva narākṛtim lēbhē ca|

VIII ittham naramūrttim āsṛitya namratam svikṛtya mṛtyōrarthataḥ
krūṣyamṛtyōrēva bhōgāyājñāgrāhī babhūva|

IX tatkāraṇād īśvarō'pi tam sarvvōnnatam cakāra yacca nāma
sarvvēṣām nāmnām śrēṣṭham tadēva tasmai dadau,

X tatastasmai yīsunāmnē svargamartyapātālasthitaiḥ sarvvai
rjānupātaḥ kartavyaḥ,

XI tātasthēsvarasya mahimnē ca yīśukhrīṣṭaḥ prabhuriti jihvābhiḥ
svikartavyam|

XII atō hē priyatamāḥ, yuṣmābhi ryadvat sarvvadā kriyatē tadvat kēvalē
mamōpasthitikālē tannahi kintvidānim anupasthitē'pi mayi bahutaray-
atnēnājñām gṛhītvā bhayakampābhyām svasvaparitrānam sādhyatām|

XIII yata ísvara ēva svakīyānurōdhād yuṣmanmadhyē manaskāmanām karmmasiddhiñca vidadhātī|

XIV yūyañ kalahavivādarvijatam ācārañ kurvvanatō'nindaniyā akuṭilā

XV ísvarasya niṣkalañkāśca santānāiva vakrabhāvānām kuṭilācāriñāñca lōkānām madhyē tiṣṭhata,

XVI yatastēvām madhyē yūyañ jīvanavākyañ dhārayantō jagatō dīpakā iva dīpyadhvē| yuṣmābhīstathā kṛtē mama yatnaḥ pariśramō vā na niṣphalō jāta ityahañ khriṣṭasya dinē ślāghām karttuñ śakṣyāmī|

XVII yuṣmākañ viśvāsārthakāya balidānāya sēvanāya ca yadyapya-hañ nivēditavyō bhavēyañ tathāpi tēnanandāmi sarvvēśām yuṣmākañ ānandasayāmśī bhavāmi ca|

XVIII tadvad yūyamapyānandata madiyānandasayāmśinō bhavata ca|

XX yuṣmākañ avasthām avagatyāhamapi yat sāntvanām prāpnuyām tadārtham tīmathiyāñ tvarayā yuṣmātsamīpañ prēṣayīṣyāmīti prabhau pratyāśām kurvvē|

XX yah satyarūpēna yuṣmākañ hitam cintayati tādrśa ēkabhāvastasmādanyaḥ kō'pi mama sannidhau nāsti|

XXI yatō'parē sarvvē yīśōḥ khriṣṭasya viṣayān na cintayanta ātmaviṣayān cintayanti|

XXII kintu tasya parīkṣitatvañ yuṣmābhi rññāyatē yataḥ putrō yādrk pituḥ sahakārī bhavati tathaiva susaṁvādasya paricaryyāyām sa mama sahakārī jātaḥ|

XXIII ataēva mama bhāvidaśām jñātvā tatkṣaṇāt tamēva prēṣayitum pratyāśām kurvvē

XXIV svayam ahamapi tūrṇañ yuṣmātsamīpañ gamiṣyāmītyāśām prab-hunā kurvvē|

XXV aparañ ya ipāphraditō mama bhrātā karmmayuddhābhyām mama sahāyaśca yuṣmākañ dūtō madiyōpakārāya pratinidhiścāsti yuṣmātsamīpē tasya prēṣaṇam āvaśyakam amanyē|

XXVI yataḥ sa yuṣmāñ sarvvān akāñkṣata yuṣmābhīstasya rōgasya vārttāśrāvīti buddhvā paryyaśōcacca|

XXVII sa pīḍayā mṛtakalpō'bhavaditi satyañ kintvīśvarastañ dayitavān mama ca duḥkhāt parañ punarduḥkhañ yanna bhavēt tadārtham kēvalam tañ na dayitvā māmapi dayitavān|

XXVIII ataēva yūyañ tañ vilōkya yat punarānandēta mamāpi duḥkhasya hrāsō yad bhavēt tadārtham ahañ tvarayā tam aprēṣayañ|

XXIX atō yūyañ prabhōḥ kṛtē sampūrñēnanandēna tañ gṛhṭita tādrśān lōkāñścādarāñiyān manyadhvañ|

XXX yatō mama sēvanē yuṣmākañ trūṭiñ pūrayitum sa prāñān pañikṛtya khriṣṭasya kāryyārtham mṛtaprayē'bhavat|

III

I hē bhrātaraḥ, śēṣē vadāmi yūyañ prabhāvānandata| punaḥ punarēkasya vacō lēkhanam mama klēśadañ nahi yuṣmadārthañca bhramanāśakañ bhavati|

II yūyañ kukkurēbhyaḥ sāvadhānā bhavata duṣkarmmakāribhyaḥ sāvadhānā bhavata chinnañmūlēbhyō lōkēbhyaśca sāvadhānā bhavata|

III vayamēva chinnañvacō lōkā yatō vayam ātmanēśvarañ sēvāmahē khriṣṭēna yīsunā ślāghāmahē śarīrēṇa ca pragalbhatām na kurvvāmahē|

IV kintu śarīrē mama pragalbhatāyāḥ kāraṇaṁ vidyatē, kaścīd yadi śarīreṇa pragalbhatāṁ cikīrṣati tarhi tasmād api mama pragalbhatāyā gurutaraṁ kāraṇaṁ vidyatē|

V yatō'ham aṣṭamadivasē tvakchēdaprapta isrāyēlvamśiyō binyāmīnagōṣṭhiya ibrikulajāta ibriyō vyavasthācaraṇē phirūśī

VI dharmmōtsāhakāraṇāt samitērupadravakārī vyavasthātō labhyē puṇyē cānindaniyah|

VII kintu mama yadyat labhyam āsīt tat sarvvaṁ ahaṁ khriṣṭasyānurōdhāt kṣatim amanyē|

VIII kiñcādhunāpyahaṁ matprabhōḥ khriṣṭasya yīśō rjñānasyōtkṣṭatām buddhvā tat sarvvaṁ kṣatim manyē|

IX yatō hētōrahaṁ yat khriṣṭaṁ labhēya vyavasthātō jātaṁ svakīyapuṇyaṁ na dhārayan kintu khriṣṭē viśvasanāt labhyaṁ yat puṇyam īśvaraṇa viśvasaṁ dṛṣṭvā diyatē tadēva dhārayan yat khriṣṭē vidyēya tadarthaṁ tasyānurōdhāt sarvvēśāṁ kṣatim svīkṛtya tāni sarvvānyavakarāniva manyē|

X yatō hētōrahaṁ khriṣṭaṁ tasya punarutthitē rguṇaṁ tasya duḥkhānāṁ bhāgitvañca jñātvā tasya mṛtyōrākṛtiñca gṛhītva

XI yēna kēnacit prakārēna mṛtānāṁ punarutthitīm prāptuṁ yatē|

XII mayā tat sarvvaṁ adhunā prāpi siddhatā vālabhī tannahi kintu yadarthaṁ ahaṁ khriṣṭēna dhāritastad dhārayitūṁ dhāvāmi|

XIII hē bhrātaṛaḥ, mayā tad dhāritam iti na manyatē kintvētadaikamātraṁ vadāmi yāni paścāt sthitāni tāni vismṛtyāham agrasthitānyuddiśya

XIV pūrṇayatnēna lakṣyaṁ prati dhāvan khriṣṭayīśunōrddhvāt mām āhvayata īśvarāt jēṭṭṛpaṇaṁ prāptuṁ cēṣṭē|

XV asmākaṁ madhyē yē siddhāstaiḥ sarvvaistadēva bhāvayatām, yadi ca kañcana viśayam adhi yuṣmākam aparō bhāvō bhavati tarhiśvarastamapi yuṣmākaṁ prati prakāśayiṣyati|

XVI kintu vayaṁ yadyad avagatā āsmastatrāsmābhirēkō vidhirācaritavya ēkabhāvai rbhavitavyaṁca|

XVII hē bhrātaṛaḥ, yūyaṁ mamānugāminō bhavata vayaṁca yādṛgācaraṇasya nidarśanasvarūpā bhāvāmastādṛgācāriṇō lōkān ālōkayadhvaṁ|

XVIII yatō'nēkē vipathē caranti tē ca khriṣṭasya kruśasya śatrava iti purā mayā punaḥ punaḥ kathitam adhunāpi rudatā mayā kathyatē|

XIX teṣāṁ śeṣadaśā sarvvanāśa udaraścēśvarō lajjā ca ślāghā prthivyāñca lagnaṁ manaḥ|

XX kintvasmākaṁ janapadaḥ svargē vidyatē tasmāccāgamiṣyantaṁ trātāraṁ prabhuṁ yīśukhriṣṭaṁ vayaṁ pratīkṣāmahē|

XXI sa ca yayā śaktyā sarvvānyēva svasya vaśīkarttuṁ pārāyati tayāsmākam adhamaṁ śarīraṁ rūpāntarīkṛtya svakīyatējōmayāśarīrasya samākāraṁ kariṣyati|

IV

I hē madiyānandamukūṭasvarūpāḥ priyatamā abhiṣṭatamā bhrātaṛaḥ, hē mama snēhapātrāḥ, yūyam itthaṁ pabhau sthirāstiṣṭhata|

II hē ivadiyē hē suntukhi yuvāṁ prabhau ēkabhāvē bhavatam etad ahaṁ prārthayē|

III hē mama satya sahakārin tvāmapi vinīya vadāmi ētayōrupakārastvayā kriyatām yatastē klīminādibhiḥ sahakāribhiḥ sārddham susaṁvādapracāraṇāya mama sāhāyārthaṁ pariśramam akurvvatām tēṣāṁ sarvvēṣāṁ nāmāni ca jīvanapustakē likhitāni vidyantē|

IV yūyaṁ prabhau sarvvadānadata| puna rvadāmi yūyam ānadata|

V yuṣmākaṁ vinītatvaṁ sarvvamānavai rjñāyatām, prabhuḥ sannidhau vidyatē|

VI yūyaṁ kimapi na cintayata kintu dhanyavādayuktābhyāṁ prārthanāyāñcābhyāṁ sarvvaviṣayē svaprārthaniyam īśvarāya nivēdayata|

VII tathā kṛta īśvariā yā śāntiḥ sarvvām buddhim atīsetē sā yuṣmākaṁ cittāni manāmsi ca khrīṣṭē yīsau rakṣiyati|

VIII hē bhrātaraḥ, śeṣe vadāmi yadyat satyam ādaraṇiyaṁ nyāyāṁ sādhu priyaṁ sukhyātam anyēṇa yēna kēnacit prakāreṇa vā guṇayuktaṁ praśaṁsaniyaṁ vā bhavati tatraiva manāmsi nidhadhmaṁ|

IX yūyaṁ mām dṛṣṭvā śrutvā ca yadyat śikṣitavantō gṛhītavantaśca tadēvacarata tasmāt śāntidāyaka īśvarō yuṣmābhiḥ sārddham sthāsyati|

X mamōpakārāya yuṣmākaṁ yā cintā pūrvvam āsit kintu karmadvāraṁ na prāpnōt idānīm sā punaraphalat ityasmīn prabhau mama paramāhlādō'jāyata|

XI ahaṁ yad dainyakāraṇād idāṁ vadāmi tannahi yatō mama yā kācid avasthā bhavet tasyāṁ santōṣṭum aśikṣayaṁ|

XII daridratām bhōktuṁ śaknōmi dhanāḍhyatām api bhōktuṁ śaknōmi sarvvathā sarvvaviṣayēṣu vinītō'haṁ pracuratām kṣudhāñca dhanāṁ dainyañcāvagato'smi|

XIII mama śaktidāyakēna khrīṣṭēna sarvvamēva mayā śakyaṁ bhavati|

XIV kintu yuṣmābhi rdainyanivāraṇāya mām upakṛtya satkarmmakāri|

XV hē philipiyalōkāḥ, susaṁvādasyōdayakālē yadāhaṁ mākidaniyādeśāt pratiṣṭhē tadā kēvalān yuṣmān vināparayā kayāpi samityā saha dānādānāyō rmama kō'pi sambandhō nāsīd iti yūyamapi jānītha|

XVI yatō yuṣmābhi rmama prayōjanāya thiṣalanikīnagaramapi mām prati punaḥ punardānaṁ prēṣitam|

XVII ahaṁ yad dānaṁ mṛḡgayē tannahi kintu yuṣmākaṁ lābhavarddhakaṁ phalaṁ mṛḡgayē|

XVIII kintu mama kasyāpyabhāvō nāsti sarvvām svaruram āstē yata īśvarasya grāhyaṁ tuṣṭijanakaṁ sugandhinaivēdyasvarurupaṁ yuṣmākaṁ dānaṁ ipāphraditād gṛhītvaḥaṁ paritṛpto'smi|

XIX mamēśvarō'pi khrīṣṭēna yīsunā svakīyavibhavanidhitaḥ prayōjaniyaṁ sarvvaviṣayaṁ pūrṇarūpaṁ yuṣmābhyāṁ dēyāt|

XX asmākaṁ piturīśvarasya dhanyavādō'nantakālaṁ yāvad bhavatu| āmēn|

XXI yūyaṁ yīśukhrīṣṭasyaikaikaṁ pavitranāṁ namaskuruta| mama saṅgibhrātārō yuṣmān namaskurvvatē|

XXII sarvvē pavitralōkā viśēṣataḥ kaisarasya pariyanā yuṣmān namaskurvvatē|

XXIII asmākaṁ prabhō ryīśukhrīṣṭasya prasādaḥ sarvvān yuṣmān prati bhūyāt| āmēn|

XX kruṣē pātītēna tasya raktēna sandhīm vidhāya tēnaiva svarga-
marttyasthitāni sarvvāṇi svēna saha sandhāpayituñcēsvarēṇābhilēṣē|

XXI pūrvvaṃ dūrasthā duṣkriyāratamanaskatvāt tasya ripavaścāsta yē
yūyaṃ tān yuṣmān api sa idānīm tasya māmsalaśarirē maraṇēna svēna
saha sandhāpitavān|

XXII yataḥ sa svasammukhē pavitrān niṣkalaṅkān anindanīyāmśca
yuṣmān sthāpayitum icchati|

XXIII kintvētadarthaṃ yuṣmābhi rbadhamūlaiḥ susthiraiśca bhavi-
tavyam, ākāśamaṇḍalasyādhaḥsthitānām sarvvalōkānām madhyē ca
ghuṣyamāṇō yaḥ susamvādō yuṣmābhiraśrāvi tajjātāyām pratyāśāyām
yuṣmābhircalai rbhavitavyam|

XXIV tasya susamvādasyaikaḥ paricārako yō'ham paulaḥ sō'ham idānīm
ānandēna yuṣmadarthaṃ duḥkhāni sahē khriṣṭasya klēśabhōgasya
yōmśō'pūrṇastamēva tasya tanōḥ samitēḥ kṛtē svaśarirē pūrayāmi ca|

XXV yata īśvarasya mantranāyā yuṣmadarthaṃ īśvarīyavākyasya
pracārasya bhārō mayi samapitastasmād ahaṃ tasyāḥ samitēḥ par-
icārako'bhavaṃ|

XXVI tat nigūḍhaṃ vākyam pūrvvayugēṣu pūrvvapuruṣēbhyaḥ praccha-
nnam āsit kintvidānīm tasya pavitralōkānām sannidhau tēna prakāśyata|

XXVII yatō bhinnajātīyānām madhyē tat nigūḍhavākyam
kidṅggauravanidhisambalitaṃ tat pavitralōkān jñāpayitum
īśvarō'bhyalaṣat| yuṣmanmadhyavartti khriṣṭa ēva sa nidhi
rgairavāśābhūmiśca|

XXVIII tasmād vrayam tamēva ghōṣayantō yad ēkaikaṃ mānavam
siddhībhūtam khriṣṭē sthāpayēma tadarthamēkaikaṃ mānavam
prabōdhayāmaḥ pūrṇajñānēna caikaikaṃ mānavam upadiśamaḥ|

XXIX ētadarthaṃ tasya yā śaktiḥ prabalarūpēṇa mama madhyē
prakāsatē tayāhaṃ yatamānaḥ śrābhīyāmi|

II

I yuṣmākaṃ lāyadikeyāsthabhṛātṛṇāṅca kṛtē yāvantō bhrātaraśca
mama śārīrikamukhaṃ na dṛṣṭavantastēṣām kṛtē mama kiyān yatnō
bhavati tad yuṣmān jñāpayitum icchāmi|

II phalataḥ pūrṇabuddhirūpadhanabhōgāya prēmṇā saṃyuktānām
tēṣām manāmsi yat piturīśvarasya khriṣṭasya ca nigūḍhavākyasya
jñānārthaṃ sāntvanām prāpnuyurityarthamaham yatē|

III yatō vidyājñānāyōḥ sarvvē nidhayaḥ khriṣṭē guptāḥ santi|

IV kō'pi yuṣmān vinayavākyēna yanna vañcayēt tadarthaṃ ētāni mayā
kathyantē|

V yuṣmatsannidhau mama śarirē'varttamānē'pi mamātmā vart-
tatē tēna yuṣmākaṃ suritīm khriṣṭaviśvāsē sthiritvaṅca dṛṣṭvāham
ānandāmi|

VI atō yūyam prabhuṃ yīśukhriṣṭam yādṛg gṛhitavantastādṛk tam
anucarata|

VII tasmin baddhamūlāḥ sthāpitāśca bhavata yā ca śikṣā yuṣmābhi rlab-
dhā tadanusārād viśvāsē susthirāḥ santastēnaiva nityam dhanyavādaṃ
kuruta|

VIII sāvadhānā bhavata mānuṣikaśikṣāta ihalōkasya
varṇamālātaścōtpannā khriṣṭasya vipakṣā yā darśanavidyā
mithyāpratāraṇā ca tayā kō'pi yuṣmākaṃ kṣatiṃ na janayatu|

IX yata Ísvarasya kṛtsnā pūrṇatā mūrttimatī khrīṣṭē vasati |

X yūyañca tēna pūrṇā bhavatha yataḥ sa sarvvēśāṃ rājatvakartṭṭvāpadānāṃ mūrddhāsti,

XI tēna ca yūyam ahastakṛtatvakchēdēnārthatō yēna śārīrapāpānāṃ vigrasatyajyatē tēna khrīṣṭasya tvakchēdēna chinnatvacō jātā

XII majjanē ca tēna sārddham śmaśānaṃ prāptāḥ puna rmṛtānāṃ madhyāt tasyōthhāpayituriśvarasya śaktēḥ phalāṃ yō viśvāsastadvārā tasminnēva majjanē tēna sārddham utthāpitā abhavata |

XIII sa ca yuṣmān aparādhaiḥ śārīrikātvakchēdēna ca mṛtān dṛṣṭvā tēna sārddham jīvitavān yuṣmākaṃ sarvvān aparādhān kṣamitavān,

XIV yacca daṇḍājñārūpaṃ ṛṇapatram asmākaṃ viruddham āsīt tat pramārjītavān śalākābhīḥ kruśē baddhvā dūrīkṛtavāṃśca |

XV kiñca tēna rājatvakartṭṭvāpadāni nistējāṃsi kṛtvā parājītān ripūniva pragalbhatayā sarvvēśāṃ dṛṣṭigōcarē hrēpitavān |

XVI atō hētōḥ khādyākādyē pēyāpēyē utsavaḥ pratipad viśrāmavāraścaitēṣu sarvvēṣu yuṣmākaṃ nyāyādhipatirūpaṃ kamapi mā gṛhṇita |

XVII yata ētāni chāyāsvarūpāṇi kintu satyā mūrttiḥ khrīṣṭaḥ |

XVIII aparāñca namratā svargadūtānāṃ sēvā caitādṛśam iṣṭakarmācāran yaḥ kaścit parōkṣaviṣayān praviśati svakīyaśārīrikabhāvēna ca mudhā garvviṭaḥ san

XIX sandhibhiḥ śīrābhiścōpakṛtāṃ saṃyuktañca kṛtsnāṃ śārīraṃ yasmāt mūrddhata Ísvarīyavṛddhiṃ prāpnōti taṃ mūrddhānaṃ na dhārayati tēna mānavēna yuṣmatāḥ phalāpaharaṇaṃ nānujānita |

XX yadi yūyam khrīṣṭēna sārddham saṃsārasya varṇamālāyāi mṛtā abhavata tarhi yai rdravayi rbhōgēna kṣayaṃ gantavyaṃ

XI tāni mā spṛśa mā bhukṣva mā gṛhṇēti mānavairādiṣṭān śikṣitāṃśca vidhin

XII ācarantō yūyam kutaḥ saṃsārē jīvanta iva bhavatha?

XIII tē vidhayaḥ svēcchābhaktyā namratayā śārīraklēśānēna ca jñānavidhivat prakāśantē tathāpi tē'gaṇyāḥ śārīrikabhāvavarddhakāśca santi |

III

I yadi yūyam khrīṣṭēna sārddham utthāpitā abhavata tarhi yasmin sthānē khrīṣṭa Ísvarasya dakṣiṇapārsvē upaviṣṭa āstē tasyōrddhvasthānasya viṣayān cēṣṭadhvaṃ |

II pārthivaviṣayēṣu na yatamānā ūrdhvasthaviṣayēṣu yatadhvaṃ |

III yatō yūyam mṛtavantō yuṣmākaṃ jīvitañca khrīṣṭēna sārddham Ísvarē guptam asti |

IV asmākaṃ jīvanasvarūpaḥ khrīṣṭō yadā prakāśiṣyatē tadā tēna sārddham yūyamapi vibhavēna prakāśiṣyadhvē |

V atō vēśyāgamanam aśucikriyā rāgaḥ kutsitābhilāṣō dēvapūjātulyō lōbhaścaitāni rpāṭhavaपुरuṣasyāṅgāni yuṣmābhi rñihanyantām |

VI yata ētēbhyaḥ karmabhya ajñālaṅghinō lōkān pratīśvarasya krōdhō varttatē |

VII pūrvvaṃ yadā yūyam tānyupājīvata tadā yūyamapi tānyēvācarata;

VIII kintvidānīm krōdhō rōṣō jihīṃsiṣā durmukhatā vadanānir-gatakadālapaścaitāni sarvvāni dūrīkurudhvaṃ |

IX yūyam parasparam mṛṣākathām na vadata yatō yūyam svakarmasahitaṁ purātanapuruṣaṁ tyaktavantaḥ

X svasraṣṭuḥ pratimūrtyā tattvajñānāya nūtanīkṛtaṁ navīnapuruṣaṁ parihitavantaśca|

XI tēna ca yihūdibhinna-jātīyayōśchinnatvagacchinnatvacō rmlcchaskuthiyayō rdāsamuktayōśca kō'pi viśeṣō nāsti kintu sarvvēṣu sarvvaḥ khrīṣṭa evaste|

XII ataēva yūyam īśvarasya manōbhilaṣitāḥ pavitrāḥ priyāśca lōkā iva snēhayuktām anukampām hitaiṣitām namratām titikṣām sahiṣṇutāñca paridhaddhvaṁ|

XIII yūyam ēkaikasyācaraṇaṁ sahadhvaṁ yēna ca yasya kimapyaparādhyatē tasya taṁ dōṣaṁ sa kṣamatām, khrīṣṭō yuṣmākaṁ dōṣān yadvad kṣamatavān yūyamapi tadvat kurudhvaṁ|

XIV viśeṣataḥ siddhijanakena prēmabandhanēna baddhā bhavata|

XV yasyāḥ prāptayē yūyam ēkasmin śarīrē samāhūtā abhavata sēsvarīyā śānti ryuṣmākaṁ manāmsyadhitiṣṭhatu yūyañca kṛtajñā bhavata|

XVI khrīṣṭasya vākyam sarvvavidhajñānāya sampūrṇarūpēna yuṣmadantarē nivamatu, yūyañca gītai rgānaiḥ pāramārthikasaṅkīrttanaiśca parasparam ādiśata prabōdhayata ca, anugṛhītavāt prabhūm uddīśya svamanōbhi rgāyata ca|

XVII vācā karmmaṇā vā yad yat kuruta tat sarvvaṁ prabhō ryīśō rnāmnā kuruta tēna pītarān īśvaraṁ dhanyaṁ vadata ca|

XVIII hē yōṣitaḥ, yūyam svāminām vaśyā bhavata yatastadēva prabhavē rōcatē|

XIX hē svāmināḥ, yūyam bhāryyāsu prīyadhvaṁ tāḥ prati paruṣālāpaṁ mā kurudhvaṁ|

XX hē bālāḥ, yūyam sarvvaviṣayē pitrōrājñāgrāhiṇō bhavata yatastadēva prabhōḥ santōṣajanakaṁ|

XXI hē pītarāḥ, yuṣmākaṁ santānā yat kātarā na bhavēyustadārthaṁ tān prati mā rōṣayata|

XXII hē dāsāḥ, yūyam sarvvaviṣaya aihikaprabhūnām ājñāgrāhiṇō bhavata dṛṣṭigōcariyasēvayā mānavēbhyō rōcituṁ mā yatadhvaṁ kintu saralāntaḥkaraṇaiḥ prabhō rbhāṅtyā kāryam kurudhvaṁ|

XXIII yacca kurudhvē tat mānuṣamanuddīśya prabhūm uddīśya praphul-lamasā kurudhvaṁ,

XXIV yatō vayam prabhutaḥ svargādhikārarūpaṁ phalaṁ lapsyāmaha iti yūyam jānītha yasmād yūyam prabhōḥ khrīṣṭasya dāsā bhavatha|

XXV kintu yaḥ kaścid anucitaṁ karmma karōti sa tasyānucitakarmmaṇaḥ phalaṁ lapsyatē tatra kō'pi pakṣapātō na bhaviṣyati|

IV

I aparāñca hē adhipatayaḥ, yūyam dāsān prati nyāyāyān yathārthañcācāraṇaṁ kurudhvaṁ yuṣmākamapyēkō'dhipatiḥ svargē vidyata iti jānīta|

II yūyam prārthanāyām nityam pravarttadhvaṁ dhanyavādaṁ kurv-vantastatra prabuddhāstiṣṭhata ca|

III prārthanākālē mamāpi kṛtē prārthanām kurudhvaṁ,

IV phalataḥ khrīṣṭasya yannigūdhavākyakāraṇād ahaṃ baddhō'bhavaṃ tatprakāśāyēśvarō yat madarthaṃ vāgdvāraṃ kuryyāt, ahañca yathōcitaṃ tat prakāśayitum śaknuyām ētat prārthayadhvaṃ|

V yūyaṃ samayaṃ bahumūyaṃ jñātvā bahihsthān lōkān prati jñānācāraṃ kurudhvaṃ|

VI yuṣmākaṃ ālāpaḥ sarvvaḍānugrahasūcakō lavaṇēna susvāduśca bhavatu yasmai yaduttaraṃ dātavyaṃ tad yuṣmābhiravagamyatāṃ|

VII mama yā daśākti tām tukhikanāmā prabhau priyō mama bhrātā viśvasanīyaḥ paricārakaḥ sahadāsaśca yuṣmān jñāpayiṣyati|

VIII sa yad yuṣmākaṃ daśāṃ jāniyāt yuṣmākaṃ manāmsi sāntvayēcca tadarthamēvāhaṃ

IX tam oñīṣimanāmānañca yuṣmaddēśīyaṃ viśvastaṃ priyañca bhrātaraṃ prēṣitavān tau yuṣmān atratyāṃ sarvvavārttām jñāpayiṣyataḥ|

X āriṣṭārkhānāmā mama sahabandī barṇabbā bhāginēyō mārko yuṣṭānāmnā vikhyātō yīśuścaitē chinnatvacō bhrātārō yuṣmān namaskāraṃ jñāpayanti, tēṣāṃ madhyē mārkamadhi yūyaṃ pūrvvaṃ ājñāpitāḥ sa yadi yuṣmātsamīpam upatiṣṭhēt tarhi yuṣmābhi rgṛhyatāṃ|

XI kēvalamēta īśvararājyē mama sāntvanājanakāḥ sahakāriṇō'bhavaṃ|

XII khrīṣṭasya dāsō yō yuṣmaddēśīya ipaphrāḥ sa yuṣmān namaskāraṃ jñāpayati yūyañcēśvarasya sarvvasmīn manō'bhilāṣē yat siddhāḥ pūrṇāśca bhavēta tadarthaṃ sa nityaṃ prārthanayā yuṣmākaṃ kṛtē yatatē|

XIII yuṣmākaṃ lāyadikēyāsthitanāṃ hiyarāpalisthitānāñca bhrātṛṇāṃ hitāya sō'tiva cēṣṭata ityasmīn ahaṃ tasya sāksī bhavāmi|

XIV lūkanāmā priyaścikitsakō dīmāśca yuṣmābhyāṃ namaskurvātē|

XV yūyaṃ lāyadikēyāsthān bhrātṛṇ numphāṃ tadgṛhasthitāṃ samitiñca mama namaskāraṃ jñāpayata|

XVI aparaṃ yuṣmātsannidhau patrasyaśya pāṭhē kṛtē lāyadikēyāsthasamitāvapi tasya pāṭhō yathā bhavēt lāyadikēyāñca yat patraṃ mayā prahitaṃ tad yathā yuṣmābhirapī paṭhyēta tathā cēṣṭadhvaṃ|

XVII aparaṃ ārkhippāṃ vadata prabhō ryat paricaryyāpadaṃ tvayāprāpī tatsādhanāya sāvadhānō bhava|

XVIII ahaṃ paulaḥ svahastākṣarēṇa yuṣmān namaskāraṃ jñāpayāmi yūyaṃ mama bandhanaṃ smarata| yuṣmān pratyānugrahō bhūyāt| amēna|

1 thiṣalanīkinaḥ patraṁ

I paulaḥ silvānastīmathiyaśca piturīśvarasya prabhō ryīśukhrīṣṭasya cāśrayaṁ prāptā thiṣalanīkiyasamitiṁ prati patraṁ likhanti| asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmān pratyānugrahaṁ śāntiñca kriyāstām|

II vayaṁ sarvvēśāṁ yuṣmākaṁ kṛtē īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmaḥ prārthanāsamayē yuṣmākaṁ nāmōccārayāmaḥ,

III asmākaṁ tātasyēśvarasya sāksāt prabhau yīśukhrīṣṭē yuṣmākaṁ viśvāsēna yat kāryyaṁ prēmṇā yaḥ pariśramaḥ pratyāśayā ca yā titikṣā jāyatē

IV tat sarvvaṁ nirantaraṁ smarāmaśca| hē piyabhrātaraḥ, yūyam īśvarēṅābhirucitā lōkā iti vayaṁ jānīmaḥ|

V yatō'smākaṁ susaṁvādaḥ kēvalaśabdēna yuṣmān na praviśya śaktyā pavitrēṅātmanā mahōtsāhēna ca yuṣmān praviśat| vayanu yuṣmākaṁ kṛtē yuṣmanmadhyē kidṛśā abhavāma tad yuṣmābhi rjñāyatē|

VI yūyamapi bahuklēśabhōgēna pavitrēṅātmanā dattēnānandēna ca vākyāṁ gr̥hītvāsmākaṁ prabhōścānugāminō'bhavata|

VII tēna mākidaniyākhāyādēśayō ryāvāntō viśvāsinō lōkāḥ santi yūyaṁ tēśāṁ sarvvēśāṁ nidarśanasvarūpā jātāḥ|

VIII yatō yuṣmattaḥ pratināditayā prabhō rvānyā mākidaniyākhāyādēśau vyāptau kēvalamētannahi kintviśvarē yuṣmākaṁ yō viśvāsastasya vārttā sarvvatrāśrāvi, tasmāt tatra vākyakathanam asmākaṁ niṣprayōjanaḥ|

IX yatō yuṣmanmadhyē vayaṁ kidṛśāṁ pravēśāṁ prāptā yūyañca kathaṁ pratimā vihāyēśvaraṁ pratyāvarttadhvam amaraṁ satyamīśvaraṁ sēvituṁ

X mṛtagaṇamadhyācca tēnōtthāpitasya putrasyārthata āgāmikrōdhād asmākaṁ nistārayitu ryīśōḥ svargād āgamaṁ pratikṣitum ārabhadhvam ētat sarvvaṁ tē lōkāḥ svayam asmān jñāpayanti|

II

I hē bhrātaraḥ, yuṣmanmadhyē 'smākaṁ pravēśō niṣphalō na jāta iti yūyaṁ svayaṁ jānītha|

II aparaṁ yuṣmābhi ryathāśrāvi tathā pūrvvaṁ philipīnagarē kliṣṭā ninditāśca santō'pi vayaṁ īśvarād utsāhaṁ labdhvā bahuyatnēna yuṣmān īśvarasya susaṁvādam abōdhayāma|

III yatō'smākaṁ ādēśō bhrāntēraśucibhāvād vōtpannaḥ pravañcanāyuktō vā na bhavati|

IV kintviśvarēṅāsmān parīkṣya viśvasanīyān mattvā ca yadvat susaṁvādō'smāsu samārpyata tadvad vayaṁ mānavēbhyō na rurōciśamāṇāḥ kintvasmadantaḥkaraṅānām parīkṣakāyēśvarāya rurōciśamāṇā bhāśamahē|

V vayaṁ kadāpi stutivādinō nābhavāmēti yūyaṁ jānītha kadāpi chalavastrēṅa lōbhaṁ nācchādayāmētyasmin īśvaraḥ sāksī vidyatē|

VI vayan̄ khrīṣṭasya prēritā iva gauravānvitā bhavitum aśakṣyāma kintu yuṣmattaḥ parasmād vā kasmādapi mānavād gauravaṁ na lip-samānā yuṣmanmadhye mṛdubhāvā bhūtvāvarttamahi|

VII yathā kācinmātā svakīyaśiśūn pālayati tathā vayamapi yuṣmān kāṅkṣamāṇā

VIII yuṣmabhyam̄ kēvalam īśvarasya susaṁvādam̄ tannahi kintu svakīyaprāṇān̄ api dātum̄ manōbhirabhyalaṣāma, yatō yūyam̄ asmākaṁ snēhapātrāṇyabhavata|

IX hē bhrātaraḥ, asmākaṁ śramaḥ klēṣāśca yuṣmābhīḥ smaryyatē yuṣmākaṁ kō'pi yad bhāragrastō na bhavēt tadarthaṁ vayan̄ divānīśam̄ pariśrāmyantō yuṣmanmadhya īśvarasya susaṁvādamaghōṣayāma|

X aparāṅca viśvāsīnō yuṣmān̄ prati vayan̄ kidṛk pavitratvay-athārthatvanirdōṣatvācāriṇō'bhavāmētyasmin̄ īśvarō yūyaṅca sāksīṅca ādhvē|

XI aparāṅca yadvat pitā svabālakan̄ tadvad vayan̄ yuṣmākam̄ ēkaikaṁ janam̄ upadiṣṭavantaḥ sāntvitavantaśca,

XII ya īśvaraḥ svīyarājyāya vibhavāya ca yuṣmān̄ āhūtavān̄ tadu-payuktācaraṇāya yuṣmān̄ pravarttitavantaścēti yūyam̄ jānītha|

XIII yasmin̄ samayē yūyam̄ asmākaṁ mukhād īśvarēnā pratiśrutam̄ vākyam̄ alabhadhvam̄ tasmin̄ samayē tat mānuṣāṅam̄ vākyam̄ na mattvēsvarasya vākyam̄ mattvā gṛhītavanta itī kāraṇād vayan̄ niran-taram̄ īśvaram̄ dhanyam̄ vadāmaḥ, yatastad īśvarasya vākyam̄ itī satyam̄ viśvāsīnām̄ yuṣmākaṁ madhye tasya guṇaḥ prakāśatē ca|

XIV hē bhrātaraḥ, khrīṣṭāśritavatya īśvarasya yāḥ samityō yihūdādēśe santi yūyam̄ tāsām̄ anukāriṇō'bhavata, tadbhuktā lōkāśca yadvad yihūdīlōkēbhystadvad yūyamapi svajātiyalōkēbhyō duḥkham̄ alabhad-hvam̄|

XV tē yihūdīyāḥ prabhuṁ yīśum̄ bhaviṣyadvādīnaśca hatavantō 'smān̄ dūrīkṛtavantaśca, ta īśvarāya na rōcantē sarvvēśām̄ mānavānām̄ vipakṣā bhavanti ca;

XVI aparaṁ bhinnajātiyalōkānām̄ paritrāṇārtham̄ tēśām̄ madhye susaṁvādaghōṣaṇād̄ asmān̄ pratiṣēdhanti cētthaṁ svīyapāpānām̄ parimāṇam̄ uttarōttaram̄ pūrayanti, kintu tēśām̄ antakārī krōdhastān̄ upakramatē|

XVII hē bhrātaraḥ manasā nahi kintu vadanēnā kiyatkālam̄ yuṣmattō 'smākaṁ vicchēdē jāte vayan̄ yuṣmākaṁ mukhāni draṣṭum̄ atyākāṅkṣaya bahu yatitavantaḥ|

XVIII dvirēkakṛtvō vā yuṣmatsamīpagamanāyāsmākaṁ viśēṣataḥ paulaya mamābhilāṣō'bhavat kintu śayatānō 'smān̄ nivāritavān̄|

XIX yatō'smākaṁ kā pratyāśā kō vānandaḥ kim̄ vā ślāghyakirīṭam̄? asmākaṁ prabhō ryīśukhrīṣṭasyāgamanakālē tatsammukhasthā yūyam̄ kim̄ tanna bhaviṣyatha?

XX yūyam̄ evāsmākaṁ gauravānandasvarūpā bhavatha |

III

I atō'ham̄ yadā sandēham̄ punaḥ sōdhum̄ nāsaknuvam̄ tadānīm̄ āthīnīnagara ēkāki sthātum̄ niścītya

II svabhrātaram̄ khrīṣṭasya susaṁvādē sahakāriṅcañcēsvarasya par-icāraḥ kim̄ timathiyam̄ yuṣmatsamīpam̄ aprēṣyam̄|

III varttamānaiḥ klēśaiḥ kasyāpi cāñcalyaṁ yathā na jāyatē tathā tē tvayā sthīrīkriyantāṁ svakīyadharmmadhi samāśvāsyaṁtāñcēti tam ādiśaṁ|

IV vāyamētādṛśē klēśē niyuktā āsmaha iti yūyaṁ svayaṁ jānītha, yatō'smākaṁ durgati rbhaviṣyatīti vāyaṁ yuṣmākaṁ samīpē sthitikālē'pi yuṣmān abōdhayāma, tādrśamēva cābhavat tadapi jānītha|

V tasmāt pariḥśakēṇa yuṣmāsu pariḥśitēsvasmākaṁ pariśramō viphalō bhaviṣyatīti bhayaṁ sōdhum yadāhaṁ nāśaknuvaṁ tadā yuṣmākaṁ viśvāsasya tattvāvadhāraṇāya tam aprēṣayaṁ|

VI kintvadhunā timathiyō yuṣmatsamīpād asmatsannidhim āgatya yuṣmākaṁ viśvāsaprēmaṇī adhyasmān suvarttāṁ jñāpitavān vayañca yathā yuṣmān smarāmastathā yūyamapyasmān sarvvadā praṇayēna smaratha draṣṭum ākāñśadhve cēti kathitavān|

VII hē bhrātaraḥ, varttāmimāṁ prāpya yuṣmānadhī viśēṣatō yuṣmākaṁ klēśaduḥkhānyadhi yuṣmākaṁ viśvāsād asmākaṁ sāntvanājāyata;

VIII yatō yūyaṁ yadi prabhāvavatiṣṭhatha tarhyānēna vāyam adhunā jīvamaha|

IX vayañcāsmadīyēśvarasya sāksād yuṣmattō jātēna yēnānandēna draphullā bhavāmastasya kṛtsnāyānandasya yōgyarūpēṇēśvaraṁ dhanyaṁ vadītuṁ kathaṁ śakṣyāmaḥ?

X vāyaṁ yēna yuṣmākaṁ vadanāni draṣṭum yuṣmākaṁ viśvāsē yad asiddhaṁ vidyatē tat siddhikarttuñca śakṣyāmastādrśaṁ varaṁ divāniśaṁ prārthayāmaḥ|

XI asmākaṁ tātēnēśvarēṇa prabhunā yīśukhrīṣṭēna ca yuṣmatsamīpagamanāyāsmākaṁ panthā sugamaḥ kriyatāṁ|

XII parasparaṁ sarvvāmśca prati yuṣmākaṁ prēma yuṣmān prati cāsmākaṁ prēma prabhunā varddhyatāṁ bahuphalaṁ kriyatāñca|

XIII aparamasmākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭaḥ svakīyāiḥ sarvvaiḥ pavitralōkaiḥ sārddhaṁ yadāgamiṣyati tadā yūyaṁ yathāsmākaṁ tātasyēśvarasya sammukhē pavitratayā nirdōṣā bhaviṣyatha tathā yuṣmākaṁ manāmsi sthīrīkriyantāṁ|

IV

I hē bhrātaraḥ, yuṣmābhiḥ kidṛg ācaritavyaṁ īśvarāya rōcitavyaṁ tadadhyasmattō yā śikṣā labdhā tadanusārāt punaratisāyaṁ yatnaḥ kriyatāmiti vāyaṁ prabhuyīsunā yuṣmān vinīyādiśāmaḥ|

II yatō vāyaṁ prabhuyīsunā kidṛśīrājñā yuṣmāsu samarpitavantastad yūyaṁ jānītha|

III īśvarasyāyam abhilāṣō yad yuṣmākaṁ pavitratā bhavēt, yūyaṁ vyabhicārād dūrē tiṣṭhata|

IV yuṣmākaṁ ēkaikō janaḥ svakīyaṁ prāñadhāraṁ pavitraṁ mānyañca rakṣatu,

V yē ca bhinnajātiyā lōkā īśvaraṁ na jānanti ta iva tat kāmābhilāṣasyādhīnaṁ na karōtu|

VI ētasmin viṣayē kō'pyatyācārī bhūtvā svabhrātaraṁ na vañcayatu yatō'smābhiḥ pūrvvaṁ yathōktaṁ pramāṇīkṛtañca tathaiva prabhurētādṛśānāṁ karmmaṇāṁ samucitāṁ phalaṁ dāsyati|

VII yasmād īśvarō'smān aśucitāyai nāhūtavān kintu pavitratvāyāvāhūtavān|

VIII atō hētō ryaḥ kaścīd vākyamētanna gṛhḷāti sa manuṣyam avajānātīti nahi yēna svakīyātmā yuṣmadantarē samarpitastam īsvaram ēvāvajānāti|

IX bhrātṛṣu prēmakaraṇamadhi yuṣmān prati mama likhanam niṣprayōjanaṁ yatō yūyam parasparam prēmakaraṇāyēśvaraśikṣitā lōkā ādhvē|

X kṛtsnē mākidaniyādēśē ca yāvāntō bhrātaraḥ santi tān sarvvān prati yuṣmābhīstata prēma prakāśyatē tathāpi hē bhrātaraḥ, vayan yuṣmān vinayāmahē yūyam puna rbahutaram prēma prakāśayata|

XI aparam yē bahihsthitāstēśām dṛṣṭigōcarē yuṣmākam ācaraṇam yat manōramyam bhavēt kasyāpi vastunaścābhāvō yuṣmākam yanna bhavēt,

XII ētadarthaṁ yūyam asmattō yādṛṣam ādēśam prāptavantastādṛṣam nīrvirōdhācāram karttuṁ svasvakarmmaṇi manāmmi nidhātuṁ nijakaraīśca kāryyam sādhayitum yatadhvam|

XIII hē bhrātaraḥ nirāśā anyē lōkā iva yūyam yanna śōcēdhvam tadarthaṁ mahānidrāgatān lōkānadhi yuṣmākam ajñānatā mayā nābhilaṣyatē|

XIV yīsu rmtavān punaruthitavāmścēti yadi vayan viśvāsamastarhi yīsum āśritān mahānidrāprāptān lōkānapīśvarō'vaśyam tēna sārddham ānēṣyati|

XV yatō'ham prabhō rvākyēna yuṣmān idam jñāpayāmi; asmākam madhyē yē janāḥ prabhōrāgamanam yāvat jīvantō'vaśēkṣyantē tē mahānidritānām agragāminōna na bhaviṣyanti;

XVI yataḥ prabhūḥ simhanādēna pradhānasvargadūtasyōccaiḥ śabdēnēśvarīyatūrīvādyēna ca svayam svargād avarōkṣyati tēna khrīṣṭāśritā mṛtalōkāḥ prathamam utthāsyānti|

XVII aparam asmākam madhyē yē jīvantō'vaśēkṣyantē ta ākāśē prabhōḥ śakṣātkaraṇārthaṁ taiḥ sārddham mēghavāhanēna hariṣyantē; itthañca vayan sarvvadā prabhunā sārddham sthāsyāmaḥ|

XVIII atō yūyam ētābhiḥ kathābhiḥ parasparam sāntvayata|

V

I hē bhrātaraḥ, kālān samayāmścādhi yuṣmān prati mama likhanam niṣprayōjanaṁ,

II yatō rātrau yādṛk taskarastādṛk prabhō rdinam upasthāsyatīti yūyam svayamēva samyag jānītha|

III śānti nrirvvinghatvañca vidyata iti yadā mānavā vadiṣyanti tadā prasavavēdanā yadvad garbbhinim upatiṣṭhati tadvad akasmād vināśastān upasthāsyati tairuddhārō na lapsyatē|

IV kintu hē bhrātaraḥ, yūyam andhakārēṇāvṛtā na bhavatha tasmāt taddinaṁ taskara iva yuṣmān na prāpsyati|

V sarvvē yūyam dīptēḥ santānā divyāśca santānā bhavatha vayan niśavamśāstimiravamśā vā na bhavāmaḥ|

VI atō 'parē yathā nidrāgatāḥ santi tadvad asmābhi rna bhavitavyam kintu jāgaritavyam sacētanaiśca bhavitavyam|

VII yē nidrānti tē niśāyāmēva nidrānti tē ca mattā bhavanti tē rajanyāmēva mattā bhavanti|

VIII kintu vayaṃ divasasya vaṃśā bhavāmaḥ; atō 'smābhi rvakṣasi pratyayaprēmarūpaṃ kavacaṃ śirasi ca paritrāṇāśārūpaṃ śirastraṃ paridhāya sacētanai rbhavitavyaṃ|

IX yata īśvarō'smān krōdhē na niyujyāsmākaṃ prabhunā yīśukhrīṣṭēna paritrāṇasyādhikāre niyuṅktavaṃ,

X jāgratō nidrāgata vā vayaṃ yat tēna prabhunā saha jīvāmastadarthaṃ sō'smākaṃ kṛtē prāṇān tyaktavaṃ|

XI ataēva yūyaṃ yadvat kurutha tadvat parasparaṃ sāntvayata susthīrikurudhvañca|

XII hē bhrātaraḥ, yuṣmākaṃ madhyē yē janāḥ pariśramaṃ kurvanti prabhō rnāmnā yuṣmān adhitiṣṭhantuyupadiśanti ca tān yūyaṃ samanyadhvaṃ|

XIII svakarmmahētunā ca prēmṇā tān atīvādṛyadhvamiti mama prārthanā, yūyaṃ parasparaṃ nirvvirōdhā bhavata|

XIV hē bhrātaraḥ, yuṣmān vinayāmahē yūyam avihitācāriṇō lōkān bhartsayadhvaṃ, kṣudramanasāḥ sāntvayata, durbbalān upakuruta, sarvvān prati sahiṣṇavō bhavata ca|

XV aparāṃ kamapi pratyaniṣṭasya phalam aniṣṭaṃ kēnāpi yanna kriyēta tadarthaṃ sāvadhānā bhavata, kintu parasparaṃ sarvvān mānavāṃśca prati nityaṃ hitācāriṇō bhavata|

XVI sarvvadānadata|

XVII nīrantaraṃ prārthanām kurudhvaṃ|

XVIII sarvvaviṣayē kṛtajñatām svīkurudhvaṃ yata ētadēva khriṣṭayīśunā yuṣmān prati prakāśitam īśvarābhimataṃ|

XIX pavitram ātmānaṃ na nirvvāpayata|

XX īśvarīyādēśaṃ nāvajānīta|

XXI sarvvāṇi parīkṣya yad bhadraṃ tadēva dhārayata|

XXII yat kimapi pāparūpaṃ bhavati tasmād dūraṃ tiṣṭhata|

XXIII śāntidāyaka īśvaraḥ svayaṃ yuṣmān sampūrṇatvēna pavitrān karōtu, aparāṃ asmatprabhō ryīśukhrīṣṭasyāgamaṃ yāvad yuṣmākaṃ ātmānaḥ prāṇāḥ śarīrāṇi ca nikhilāni nirddōṣatvēna rakṣyantām|

XXIV yō yuṣmān āhvayati sa viśvasanīyō'taḥ sa tat sādhaiṣyati|

XXV hē bhrātaraḥ, asmākaṃ kṛtē prārthanām kurudhvaṃ|

XXVI pavitracumbanēna sarvvān bhrātṛn prati satkurudhvaṃ|

XXVII patramidaṃ sarvvēśāṃ pavitrāṇām bhrātṛṇām śrutigōcarē yuṣmābhiḥ paṭhyatāmīti prabhō rnāmnā yuṣmān śapayāmi|

XXVIII asmākaṃ prabhō ryīśukhrīṣṭasyānugratē yuṣmāsu bhūyāt| āmēn|

2 thiṣalanīkinaḥ patraṁ

I paulaḥ silvānastīmathiyaścētināmānō vayam asmadiyatātam īśvaraṁ prabhūṁ yīśukhrīṣṭaṅcāsritāṁ thiṣalanīkināṁ samitiṁ prati patraṁ likhāmaḥ|

II asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmāsvanugrahaṁ śāntiṅca kriyāstāṁ|

III hē bhrātaḥ, yuṣmākaṁ kṛtē sarvvadā yathāyogyam īśvarasya dhanyavādō 'smābhiḥ karttavyaḥ, yatō hētō ryuṣmākaṁ viśvāsa uttarōttaraṁ varddhatē parasparaṁ ēkaikasya prēma ca bahuphalaṁ bhavati|

IV tasmād yuṣmābhi ryāvanta upadravaklēśāḥ sahyantē tēṣu yad dhēryyaṁ yaśca viśvāsaḥ prakāśyatē tatkāraṇād vayam īśvariyaṣamitiṣu yuṣmābhiḥ ślāghāmahē|

V taccēśvarasya nyāyavicāryasya pramāṇaṁ bhavati yatō yūyaṁ yasya kṛtē duḥkhaṁ sahadhvaṁ tasyēśvariyaṣyasya yogyā bhavatha|

VI yataḥ svakīyasvargadūtānāṁ balaiḥ sahitasya prabhō ryīśōḥ svargād āgamanakālē yuṣmākaṁ klēśakēbhyaḥ klēśēna phaladānaṁ sārddhamasmābhiśca

VII klīśyamānēbhyō yuṣmabhyaṁ śāntidānam īśvarēṇa nyāyāṁ bhōtṣyatē;

VIII tadānīm īśvarānabhijñēbhyō 'smatprabhō ryīśukhrīṣṭasya susaṁvādāgrāhakēbhyaśca lōkēbhyō jājvalyamānēna vahninā samucitaṁ phalaṁ yīśunā dāsyatē;

IX tē ca prabhō rvadanāt parākramayuktavibhavacca sadātanavināśarūpaṁ daṇḍaṁ lapsyantē,

X kintu tasmin dinē svakīyapavitrālōkēṣu virājituṁ yuṣmān aparāṁśca sarvvān viśvāsilōkān viśmāpayituṅca sa āgamiṣyati yatō 'smākaṁ pramāṇē yuṣmābhi rviśvāsō'kāri|

XI atō'smākam īśvarō yuṣmān tasyāhvānasya yogyān karōtu saujanyasya śubhaphalaṁ viśvāśasya guṇaṅca parākramaṅca sādhatyaviti prārthanāsmābhiḥ sarvvadā yuṣmannimittaṁ kriyatē,

XII yatastathā satyasmākam īśvarasya prabhō ryīśukhrīṣṭasya cānugrahād smatprabhō ryīśukhrīṣṭasya nāmnō gauravaṁ yuṣmāsu yuṣmākamapi gauravaṁ tasmin prakāśiyatē|

II

I hē bhrātaḥ, asmākaṁ prabhō ryīśukhrīṣṭasyāgamanāṁ tasya samipē 'smākaṁ saṁsthiṭiñcādhi vyaṁ yuṣmān idāṁ prārthayāmahē|

II prabhēstad dinaṁ prāyēṇopasthitam iti yadi kaścid ātmanā vacā vā patrēṇa vāsmākam ādēśaṁ kalpayan yuṣmān gadati tarhi yūyaṁ tēna cañcalamanasa udvignāśca na bhavata|

III kēnāpi prakāreṇa kō'pi yuṣmān na vañcayatu yatastasmād dināt pūrvvaṁ dharmmalōpēṇōpasyātavyaṁ,

IV yaśca janō vipakṣatām kurvvan sarvvasmād dēvāt pūjaniyavastuścōnnaṁsyatē svam īśvaramiva darśayan īśvaravad īśvarasya mandira upavēkṣyati ca tēna vināśapātrēṇa pāpapurūṣēṇōdētavyaṁ|

V yadāhaṁ yuṣmākaṁ sannidhāvāsaṁ tadānīm ētaḍ akathayamiti yūyaṁ kiṁ na smaratha?

VI sāmpratāṁ sa yēna nivāryyatē tad yūyaṁ jānītha, kintu svasamayē tēnōdētavyaṁ|

VII vidharmmasya nigūḍhō guṇa idānīmapi phalati kintu yastaṁ nivārayati sō'dyāpi dūrīkṛtō nābhavati|

VIII tasmin dūrīkṛtē sa vidharmmyudēṣyati kintu prabhu riyīṣuḥ svamukhapavanēna taṁ vidhvamsayiṣyati nijōpasthitēstējasā vināśayiṣyati ca|

IX śayatānasya śaktiprakāśanād vināśyamānānām madhyē sarvavidhāḥ parākramā bhramikā āścaryyakriyā lakṣaṇānyadharmmajātā sarvavidhapatāraṇa ca tasyōpasthitēḥ phalaṁ bhaviṣyati;

X yatō hētōstē paritrānaprāptayē satyadharmmasyānurāgaṁ na gṛhitavantastasmāt kāraṇād

XI īsvaraṇa tān prati bhrāntikaramāyāyām prēṣitāyām tē mṣāvākyē viśvasiṣyanti|

XII yatō yāvanto mānavāḥ satyadharmmē na viśvasyādharmmēna tuṣyanti taiḥ sarvvai rdaṇḍabhājanai rbhavitavyaṁ|

XIII hē prabhōḥ priyā bhrātarāḥ, yuṣmākaṁ kṛta īsvarasya dhanyavādō'smābhiḥ sarvvadā karttavyo yata īsvara ā prathamād ātmanaḥ pāvanēna satyadharmmē viśvāsēna ca paritrānārthaṁ yuṣmān varitavān

XIV tadarthañcāsmābhi rghōṣitēna susaṁvādēna yuṣmān āhūyāsmākaṁ prabhō riyīśukhrīṣṭasya tējasō'dhikāriṇaḥ kariṣyati|

XV atō hē bhrātarāḥ yūyam asmākaṁ vākyaiḥ patraiśca yām śikṣām labdhavantastām kṛtsnām śikṣām dhārayantaḥ susthira bhavata|

XVI asmākaṁ prabhu riyīśukhrīṣṭastāta īsvaraścārthatō yō yuṣmāsu prēma kṛtavān nityāñca sāntvanām anugrahēṇōttamapratyāśāñca yuṣmabhyaṁ dattavān

XVII sa svayaṁ yuṣmākaṁ antaḥkaraṇāni sāntvayatu sarvvasmin sadvākyē satkarmmaṇi ca susthīrīkarōtu ca|

III

I hē bhrātarāḥ, śēṣē vadāmi, yūyam asmabhyamidaṁ prārthayadhvaṁ yat prabhō rvākyāṁ yuṣmākaṁ madhyē yathā tathaivānyatrapī pracarēt mānyañca bhavēt;

II yacca vāyam avivēcakēbhyō duṣṭēbhyaśca lōkēbhyō rakṣām prāpnuyāma yataḥ sarvvēṣām viśvāsō na bhavati|

III kintu prabhu riyīśvāsyāḥ sa ēva yuṣmān sthīrīkariṣyati duṣṭasya karād uddhariṣyati ca|

IV yūyam asmābhi ryad ādiśyadhvē tat kurutha kariṣyatha cēti viśvāsō yuṣmānadhī prabhunāsmākaṁ jāyatē|

V īsvarasya prēmni khrīṣṭasya sahiṣṇutāyāñca prabhuḥ svayaṁ yuṣmākaṁ antaḥkaraṇāni vinayatu|

VI hē bhrātarāḥ, asmatprabhō riyīśukhrīṣṭasya nāmnā vāyam yuṣmān idam ādiśāmaḥ, asmatō yuṣmābhi ryā śikṣalambhi tāṁ vihāya kaścid bhrātā yadyavihitācāraṁ karōti tarhi yūyaṁ tasmāt pṛthag bhavata|

VII yatō vāyam yuṣmābhiḥ katham anukarttavystad yūyaṁ svayaṁ jānītha| yuṣmākaṁ madhyē vāyam avihitācāriṇō nābhavāma,

^{VIII} vināmūlyam̐ kasyāpyannaṁ nābhur̐jmahi kintu kō'pi yad asmābhi
rbhāragrastō na bhavēt tadarthaṁ śramēṇa klēsēna ca divānīsaṁ
kāryyam akurmma|

^{IX} atrāsmākam adhikārō nāstītthaṁ nahi kintvasmākam anukaraṇāya
yuṣmān dṛṣṭāntaṁ darśayitum icchantastad akurmma|

^X yatō yēna kāryyam̐ na kriyatē tēnāhārō'pi na kriyatāmiti vayam̐
yuṣmatsamīpa upasthitikālē'pi yuṣmān ādisāma|

^{XI} yuṣmanmadhyē 'vihitācāriṇaḥ kē'pi janā vidyantē tē ca kāryyam
akurvanta ālasyam ācarantityasmābhiḥ śrūyatē|

^{XII} tādṛśān lōkān asmataprabhō ryīśukhrīṣṭasya nāmnā vayam̐
idam ādisāma ājñāpayāmaśca, tē śāntabhāvēna kāryyam̐ kurvantaḥ
svakīyamannaṁ bhuñjatām|

^{XIII} aparaṁ hē bhrātaraḥ, yūyam̐ sadācaraṇē na klāmyata|

^{XIV} yadi ca kaścidētatpatrē likhitām̐ asmākam̐ ājñām̐ na gḥlāti tarhi
yūyam̐ taṁ mānuṣaṁ lakṣayata tasya saṁsargaṁ tyajata ca tēna sa
trapiṣyatē|

^{XV} kintu taṁ na śatruṁ manyamānā bhrātaramiva cētayata|

^{XVI} śāntidātā prabhuḥ sarvvatra sarvvathā yuṣmabhyam̐ śāntim̐ dēyāt|
prabhu ryuṣmākam̐ sarvvēśām̐ saṅgī bhūyāt|

^{XVII} namaskāra ēṣa paulasya mama karēṇa likhitō'bhūt sarvvasmin
patra ētanmama cihnam̐ ētādṛśairakṣarai rmayā likhyatē|

^{XVIII} asmākam̐ prabhō ryīśukhrīṣṭasyānuḥ|grahaḥ sarvvēṣu yuṣmāsu
bhūyāt| āmēn|

1 tīmathiyaṃ patraṃ

I asmākaṃ trāṇakartturīśvarasyāsmākaṃ pratyāśābhūmēḥ prabhō ryīśukhrīṣṭasya cāññānusārātō yīśukhrīṣṭasya prērītaḥ paulaḥ svakīyaṃ satyaṃ dhārmmaputraṃ tīmathiyaṃ prati patraṃ likhati|

II asmākaṃ tāta īśvarō'smākaṃ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca tvayi anugrahaṃ dayāṃ śāntiṅca kuryyāstāṃ|

III mākidaniyādēśē mama gamanakālē tvam iphiṣanagarē tiṣṭhan itaraśikṣā na grahītavyā, anantēśūpākhyānēṣu vamaśāvalīṣu ca yuṣmābhirmanō na nivēśitavyam

IV iti kāṃścit lōkān yad upadiśērētāt mayādiṣṭō'bhavaḥ, yataḥ sarvavairētai rviśvāsayuktēśvariyaṇiṣṭhā na jāyatē kintu vivādō jāyatē|

V upadēśasya tvabhiprētāṃ phalaṃ nirmmalāntaḥkaraṇēna sat-saṃvēdēna niṣkapaṭaviśvāsēna ca yuktaṃ prēma|

VI kēcit janāśca sarvvānyētāni vihāya nīrarthakakathānām anugamanēna vipathagāminō'bhavan,

VII yad bhāśantē yacca niścinvanti tanna budhyamānā vyavasthōpadēṣṭārō bhavitum icchanti|

VIII sā vyavasthā yadi yōgyarūpēṇa gr̥hyatē tarhyuttamā bhavatīti vayaṃ jānīmaḥ|

IX aparaṃ sā vyavasthā dhārmmikasya viruddhā na bhavati kintvadhārmmikō 'vādhyō duṣṭaḥ pāpiṣṭhō 'pavitrō 'śuciḥ piṭṭhantā māṭṭhantā narahantā

X vēśyāgāmī puṃmaithunī manuṣyavikrētā mithyāvādī mithyāśapathakārī ca sarvvēśāmētēśāṃ viruddhā,

XI tathā saccidānandēśvarasya yō vibhava-yuktaḥ susaṃvādō mayi samarpitastadanuyāyihitōpadēśasya viparītaṃ yat kiñcid bhavati tad-viruddhā sā vyavasthēti tadgrāhiṇā jñātavyaṃ|

XII mahyaṃ śaktidātā yō'smākaṃ prabhuḥ khrīṣṭayīśustamaḥ dhanyaṃ vadāmi|

XIII yataḥ purā nindaka upadrāvī hīmsakaśca bhūtvāpyahaṃ tēna viśvāsyō 'manyē paricārakatvē nyayujyē ca| tad a viśvāsācaraṇam ajñānēna mayā kṛtamiti hētōrahaṃ tēnānukampitō'bhavaṃ|

XIV aparaṃ khrīṣṭē yīśau viśvāsaprēmabhyāṃ sahitō'smatprabhōranugrahō 'tīva pracuro' bhat|

XV pāpīnaḥ paritrātuṃ khrīṣṭō yīśu rjagati samavatīrṇō'bhavat, eṣā kathā viśvāsānīyā sarvvai grahaṇīyā ca|

XVI tēśāṃ pāpināṃ madhyē'haṃ prathama āsaṃ kintu yē mānavā anantajīvanaprāptyarthaṃ tasmin viśvasiṣyanti tēśāṃ dṛṣṭāntē mayi prathamē yīśunā khrīṣṭēna svakīyā kṛtsnā cirasahiṣṇutā yat prakāśyatē tadarthamēvāham anukampāṃ prāptavān|

XVII anādirakṣayō'dṛṣyō rājā yō'dvītiyāḥ sarvvajña īśvarastasya gau-ravaṃ mahimā cānantakālāṃ yāvād bhūyāt| amēn|

XVIII hē putra tīmathiya tvayi yāni bhaviṣyadvākyaṇi purā kathitāni tadanusārād aham ēnamādēśāṃ tvayi samarpayāmi, tasyābhiprāyō'yaṃ yattvaṃ tai rvākyaīruttamayuddhaṃ karōṣi

XIX viśvāsaṁ satsaṁvēdañca dhārayasi ca | anayōḥ parityāgāt kēśāñcid viśvāsatarī bhagnābhavat|

XX humināyasikandarau tēśāṁ yau dvau janau, tau yad dharm-manindāṁ puna rna karttuṁ śikṣētē tadarthaṁ mayā śayatānasya kare samarpitau |

II

I mama prathama ādeśō'yaṁ, prārthanāvinayanivēdanadhanyavādāḥ karttavyaḥ,

II sarvvēśāṁ mānavānāṁ kṛtē viśēṣatō vayaṁ yat śāntatvēna nirvīrōdhatvēna cēścarabhaktiṁ vinītatvañcācarantaḥ kālaṁ yāpāyamastadarthaṁ nṛpatināṁ uccapadasthāññica kṛtē tē karttavyaḥ|

III yatō'smākaṁ tārakasyēśvarasya sāksāt tadēvōttamaṁ grāhyañca bhavati,

IV sa sarvvēśāṁ mānavānāṁ paritrāṇaṁ satyajñānaprāptiñcēchati|

V yata ēkō'dvitiya īśvarō vidyatē kiñcēśvarē mānavēṣu caikō 'dvitiyō madhyasthaḥ

VI sa narāvātāraḥ khriṣṭō yīsu rvidyatē yaḥ sarvvēśāṁ muktē rmūyam ātmadānaṁ kṛtavān| ētēna yēna pramañēnōpayuktē samayē prakāśitavyaṁ,

VII tadghōṣayitā dūtō viśvāsē satyadharmmē ca bhinnajātīyānāṁ upadēśakaścāhaṁ nyayūjyē, ētadahaṁ khriṣṭasya nāmnā yathātathyaṁ vadāmi nānṛtaṁ kathayāmi|

VIII atō mamābhimatamidaṁ puruṣaiḥ krōdhasandēhau vinā pavitrakarān uttōlya sarvvasmin sthānē prārthanā kriyatām|

IX tadvat nāryyō'pi salajjāḥ saṁyatamanasaśca satyō yōgyamācchādanāṁ paridadhatu kiñca kēśasaṁskāraiḥ kaṇakamuktābhi rmahārghyaparicchadaiścātmabhūṣaṇaṁ na kurvvyatyaḥ

X svikṛtēśvarabhaktināṁ yōṣitāṁ yōgyaiḥ satyarmmabhiḥ svabhūṣaṇaṁ kurvvatām|

XI nārī sampūrṇavinītatvēna nirvīrōdhaṁ śikṣatām|

XII nāryyaḥ śikṣādānaṁ puruṣāyājñādānaṁ vāhaṁ nānujānāmi tayaḥ nirvīrōdhatvam ācaritavyaṁ|

XIII yataḥ prathamam ādamastataḥ paraṁ havāyāḥ sṛṣṭi rbabhūva|

XIV kiñcādam bhrāntiyuktō nābhavat yōśidēva bhrāntiyuktā bhūtvātyācāriṇī babhūva|

XV tathāpi nārīgaṇō yadi viśvāsē prēmni pavitratāyāṁ saṁyatamanasi ca tiṣṭhati tarhyapatyaprasavavartmanā paritrāṇaṁ prāpsyati|

III

I yadi kaścid adhyakṣapadam ākāñkṣatē tarhi sa uttamaṁ karma lipsata iti satyaṁ|

II atō'dhyakṣēñāninditēnaikasyā yōṣitō bhartrā parimitabhōgēna saṁyatamanasā sabhyēnātithisēvakēna śikṣaṇē nipuṇēna

III na madyapēna na prahārakēna kintu mṛdubhāvēna nirvvivādēna nirlōbhēna

IV svaparivārāṇāṁ uttamaśāsakēna pūrṇavinītatvād vaśyānāṁ santānānāṁ niyantrā ca bhavitavyaṁ|

V yata ātmaparivārān śāsituṃ yō na śaknōti tēnēsvarasya samitēstattvāvadhāraṇaṃ kathaṃ kāriṣyatē?

VI aparāṃ sa garvvitō bhūtvā yat śayatāna iva daṇḍayōgyō na bhavēt tadarthaṃ tēna navaśiṣyēṇa na bhavitavyaṃ|

VII yacca nindāyāṃ śayatānasya jalē ca na patēt tadarthaṃ tēna bahiḥsthalōkānāmapi madhyē sukhyaṭiyuktēna bhavitavyaṃ|

VIII tadvat paricārakairapi vinītai rdvididhavākyarahitai rbahumadyapānē 'nāsaktai nrnlōbhaisca bhavitavyaṃ,

IX nirmmalasamvēdēna ca viśvāsasya nigūḍhavākyāṃ dhātivyāñca|

X agrē tēṣāṃ parikṣā kriyatāṃ tataḥ param aninditā bhūtvā tē paricaryāṃ kurvvanu|

XI aparāṃ yōsidbhirapi vinītābhīranapavādikābhiḥ satarkābhiḥ sarvatra viśvāyābhīśca bhavitavyaṃ|

XII paricārakā ēkaikayoṣitō bharttārō bhavēyuh, nijasantānānāṃ parijanānāñca suśāsanāṃ kuryyuśca|

XIII yataḥ sā paricaryā yai rbhadrarūpeṇa sādhyatē tē śrēṣṭhapadaṃ prāpnuvanti khriṣṭē yīśau viśvāsēna mahōtsukā bhavanti ca|

XIV tvāṃ pratyētapatralēkhanasamayē śighraṃ tvat-samīpagamanasya pratyāśā mama vidyatē|

XV yadi vā vilambēya tarhiśvarasya gr̥hē 'rthataḥ satyadharmmasya stambhabhittimūlasvarūpāyāṃ amarēśvarasya samitau tvayā kidr̥śa ācāraḥ karttavystat jñātūṃ śakṣyatē|

XVI aparāṃ yasya mahattvaṃ sarvvasvikṛtam īśvarabhaktēstat nigūḍhavākyamidam īśvarō mānavadhē prakāśita ātmanā sapun̄yikṛtō dūtaiḥ sandr̥ṣṭaḥ sarvvajātyānāṃ nikaṭē ghōṣitō jagatō viśvāsapātrībhūtastējaḥprāptayē svargaṃ nītaścēti|

IV

I pavitra ātmā spaṣṭam idam vākyāṃ vadati caramakālē katipayalōkā vahnināṅkitatvāt

II kāthōramanasāṃ kāpaṭyād anṛtavādināṃ vivāhaniṣēdhakānāṃ bhakṣyaviśēṣaniṣēdhakānāñca

III bhūtasvarūpānāṃ śikṣāyāṃ bhramakātmanāṃ vākyēṣu ca manāṃsi nivēśya dharmmād bhramāśiṣyantē| tāni tu bhakṣyāṇi viśvāsināṃ svikṛtasatyadharmmānāñca dhanyavādasahitāya bhōgāyēśvarēṇa sasṣjirē|

IV yata īśvarēṇa yadyat sṛṣṭāṃ tat sarvvam uttamāṃ yadi ca dhanyavādēna bhujyatē tarhi tasya kimapi nāgrāhyaṃ bhavati,

V yata īśvarasya vākyēna prārthanayā ca tat pavitribhavati|

VI ētāni vākyāni yadi tvāṃ bhrātṛn jñāpayēstarhi yīśukhriṣṭasyōttamḥ paricārakō bhaviṣyasi yō viśvāsō hitōpadēśaśca tvayā gr̥hīstadiyavākyairāpyāiṣyasē ca|

VII yānyupākhyānāni durbhāvāni vṛddhayōṣitāmēva yōgyāni ca tāni tvayā viśjyantāṃ īśvarabhaktayē yatnaḥ kriyatāñca|

VIII yataḥ śārīrikō yatnaḥ svalpaphaladō bhavati kintviśvarabhaktiraiḥkapātrikajīvanayōḥ pratijñāyuktā satī sarvvatra phaladā bhavati|

IX vākyamētaḥ viśvasaniyāṃ sarvvai rgrahaṇīyañca vayañca tadarthamēva śrāmyāmō nindāṃ bhūñjmaḥ ca|

X yatō hētōḥ sarvvamānavānām viśeṣatō viśvāsinām trātā yō'mara
īśvarastasmin vayaṁ viśvasāmaḥ|

XI tvam ētāni vākyaṇi pracāraya samupadiśa ca |

XII alpavayaṣkatvāt kēnāpyavajñēyō na bhava kintvālāpēnācaraṇēna
prēmṇā sadātmatvēna viśvāsēna śucitvēna ca viśvāsinām ādarśō bhava |

XIII yāvannāham āgamiṣyāmi tāvat tva pāṭhē cētayanē upadēśē ca manō
nidhatsva |

XIV prācīnagaṇahastārpaṇasahitēna bhaviṣyadvākyaṇēna yaddānaṁ tub-
hyaṁ viśrāṇitaṁ tavāntaḥstḥē tasmin dānē śīthilamanā mā bhava |

XV ētēsu manō nivēśaya, ētēsu varttasva, ithaṅca sarvvaviśayē tava
guṇavṛddhiḥ prakāśatām |

XVI svasmin upadēśē ca sāvadhānō bhūtvāvatiṣṭhasva tat kṛtvā
tvayātmaparitrāṇaṁ śrōtṛṅṅāṅca paritrāṇaṁ sādhaiṣyatē |

V

I tvaṁ prācīnaṁ na bhartsaya kintu taṁ pitaramiva yūnaśca bhrātṛniva

II vṛddhāḥ striyaśca mātṛniva yuvatīśca pūrṇaśucitvēna bhaginīriva
vinayasva |

III aparaṁ satyavidhavāḥ sammanyasva |

IV kasyāścid vidhavāyā yadi putrāḥ pautrā vā vidyantē tarhi
tē prathamataḥ svīyaparijanān sēvitūṁ pitrōḥ pratyupakarttuṅca
śikṣantām yatastadēvēśvarasya sāksād uttamaṁ grāhyaṅca karmma |

V aparaṁ yā nārī satyavidhavā nāthahinā cāsti sā īśvarasyāśrayē
tiṣṭhantī divānīśaṁ nivēdanaprārthanābhyāṁ kālaṁ yāpayati |

VI kintu yā vidhavā sukhabhōgāsaktā sā jīvatyapi mṛtā bhavati |

VII ataēva tā yad aninditā bhavēyūstadartham ētāni tvayā nidiśyantām |

VIII yadi kāścit svajātīyān lōkān viśeṣataḥ svīyaparijanān na pālayati
tarhi sa viśvāsād bhraṣṭō 'pyadhamaśca bhavati |

IX vidhavāvargē yasyā gaṇanā bhavati tayā ṣaṣṭivatsarēbhyō
nyūnavayaskayā na bhavitavyaṁ; aparaṁ pūrvvam ēkasvāmikā bhūtvā

X sā yat śīśupōṣaṇēnātithisēvanēna pavitralōkānām
caraṇaprakṣālanēna kliṣṭānām upakārēna sarvvavidhasatkarm-
mācaraṇēna ca satkarmmakaraṇāt sukhyaṭiprāptā bhavēt
tadapyaśyakaṁ |

XI kintu yuvati vidhavā na gr̥hāṇa yataḥ khriṣṭasya vaiparityēna tāsām
darpē jātē tā vivāham icchanti |

XII tasmācca pūrvvadharmmaṁ parityajya daṇḍanīyā bhavanti |

XIII anantaraṁ tā gr̥hād gr̥haṁ paryyaṭantya ālasyāṁ śikṣantē
kēvalamālasyāṁ nahi kintvanarthakālāpaṁ parādhikāracarccāncāpi
śikṣamāṇā anucitāni vākyaṇi bhāṣantē |

XIV atō mamēcchēyaṁ yuvatyō vidhavā vivāhaṁ kurvvatām ap-
atyavatyo bhavantu gr̥hakarmma kurvvatāncētham vipakṣaya kimapi
nindādvāraṁ na dadatu |

XV yata itaḥ pūrvvam api kāścit śayatānasya paścādgāminyō jātāḥ |

XVI aparaṁ viśvāsīnyā viśvāsinō vā kasyāpi parivārānām madhyē
yadi vidhavā vidyantē tarhi sa tāḥ pratipālayatu tasmāt samitau bhārē
'nārōpitē satyavidhavānām pratipālanam karttuṁ tayā śakyatē |

^{XVII} yē prāñcaḥ samitiṁ samyag adhitiṣṭhanti viśeṣata īśvaravākyēnōpadēśēna ca yē yatnaṁ vidadhatē tē dviguṇasyādarasya yōgyā mānyantām|

^{XVIII} yasmāt śāstre likhitamidamāstē, tvam śasyamarddakavṛṣasyāsyām mā badhānēti, aparamapi kāryyakṛd vētanasya yōgyō bhavātī|

^{XIX} dvau trīn vā sāksiṇō vinā kasyācit prācīnasya viruddham abhiyōgastvayā na gṛhyatām|

^{XX} aparaṁ yē pāpamācaranti tān sarvvēśāṁ samakṣāṁ bhartsayasva tēnāparēśāmapī bhīti rjanīṣyatē|

^{XXI} aham īśvarasya prabhō ryīśukhrīṣṭasya manōnītadivyaḍūtānāñca gōcarē tvām idam ājñāpayāmi tvam kasyāpyanurōdhēna kimapi na kurvana vināpakṣapātāṁ ētāna vidhīn pālaya|

^{XXII} kasyāpī mūrddhi hastāparṇaṁ tvarayā mākarṣiḥ| parapāpānāñcāmśī mā bhava| svam śucīrṁ rakṣa|

^{XXIII} aparaṁ tavōdarapīḍayāḥ punaḥ puna durbbalatāyāśca nimittāṁ kēvalam tōyam na pīvan kiñcin madyam pīva|

^{XXIV} kēśāñcit mānavānāṁ pāpāni vicārāt pūrvvaṁ kēśāñcit paścāt prakāśantē|

^{XXV} tathaiva satkarmmānyapi prakāśantē tadanyathā sati pracchannāni sthātum na śaknuvanti|

VI

^I yāvanto lōkā yugadhāriṇō dāsāḥ santi tē svasvasvāmināṁ pūrṇasamādarayōgyaṁ manyantām nō cēd īśvarasya nāmna upadēśasya ca nīndā sambhaviṣyati|

^{II} yēśāñca svāminō viśvāsinaḥ bhavanti taistē bhrātṛtvāt nāvajñēyāḥ kintu tē karmaphalabhōginō viśvāsinaḥ priyāśca bhavantīti hētōḥ sēvanīyā ēva, tvam ētāni śikṣaya samupadiśa ca|

^{III} yaḥ kaścid itarāśikṣāṁ karōti, asmākam prabhō ryīśukhrīṣṭasya hitavākyānīśvarabhaktē ryōgyāṁ śikṣāñca na svīkarōti

^{IV} sa darpadmātaḥ sarvvathā jñānahīnaśca vivādai rvāgyuddhaiśca rōgayuktaśca bhavati|

^V tādrṣād bhāvād Irṣyāvīrōdhāpavādaduṣṭāsūyā bhraṣṭamanasāṁ satyajñānahīnānāṁ īśvarabhaktiṁ lābhōpāyam iva manyamānānāṁ lōkānāṁ vivādāśca jāyantē tādrṣēbhyō lōkēbhyastvaṁ pṛthak tiṣṭha|

^{VI} saṁyatēcchayā yuktā yēśvarabhaktiḥ sā mahālābhōpāyō bhavātīti satyaṁ|

^{VII} ētajjagatpravēśanakālē'smābhiḥ kimapi nānāyi tattayajanakālē'pi kimapi nētum na śakṣyata iti nīscitaṁ|

^{VIII} ataēva khādyānyācchādanāni ca prāpyāsmābhiḥ santuṣṭai rbhavī-tavyaṁ|

^{IX} yē tu dhaninō bhavitum cēṣṭantē tē pariḥṣāyāṁ unmāthē patanti yē cābhiḷāṣā mānavān vināśē narakē ca majjayanti tādrṣēsvajñānahitābhiḷāṣēsvapi patanti|

^X yatō'rthasprhā sarvvēśāṁ duritānāṁ mūlaṁ bhavati tāmavalambya kēcid viśvāsād abhramśanta nānāklēśaiśca svān avidhyān|

^{XI} hē īśvarasya lōka tvam ētēbhyāḥ palāyya dharmma īśvarabhakti rviśvāsaḥ prēma sahiṣṇutā kṣāntiścaitānyācara|

XII viśvāsarūpam uttamayuddhaṁ kuru, anantajīvanam ālambasva yatastadarthaṁ tvam āhūtō 'bhavaḥ, bahusākṣiṇām samakṣaṅcōttamām pratijñām svikṛtavān|

XIII aparaṁ sarvvēśāṁ jīvayituriśvarasya sāksād yaśca khriṣṭō yīśuḥ pantīyapīlātasya samakṣam uttamām pratijñām svikṛtavān tasya sāksād ahaṁ tvām idam ājñāpayāmi|

XIV īśvarēṇa svasamayē prakāśitavyam asmākaṁ prabhō ryīśukhrīṣṭasyāgamanāṁ yāvat tvayā niṣkalaṅkatvēna nirddōṣatvēna ca vidhī rakṣyatām|

XV sa īśvaraḥ saccidanandaḥ, advitiyasamrāt, rājñām rājā, prabhūnām prabhūḥ,

XVI amaratāyā advitiya ākaraḥ, agamyatejōnivāsī, marttyānām kēnāpi na dṛṣṭaḥ kēnāpi na dṛśyaśca| tasya gauravaparākramau sadātanau bhūyāstām| āmēn|

XVII ihalōkē yē dhaninastē cittasamunnatiṁ capalē dhanē viśvāsaṅca na kurvvatām kintu bhōgārtham asmabhyaṁ pracuravēna sarvvadātā

XVIII yō'mara īśvarastasmin viśvasantu sadācāraṁ kurvvanu satkarm-madhanēna dhaninō sukalā dātāraśca bhavantu,

XIX yathā ca satyaṁ jīvanāṁ pāpnuyustathā pāratrikām uttamasam-padaṁ saṅcinvantvēti tvayādiśyantām|

XX hē tīmathiya, tvam upanidhiṁ gōpaya kālpanikavidyāyā apavitraṁ pralāpaṁ virōdhōktiṅca tyaja ca,

XXI yataḥ katipayā lōkāstām vidyāmaivalambya viśvāsād bhraṣṭā abha-vana| prasādastava sahāyō bhūyāt| āmēn|

2 tīmathiyāṃ patraṃ

I khrīṣṭēna yīṣunā yā jīvanasya pratijñā tāmadhīsvarasyēcchayā yīśōḥ khrīṣṭasyaikāḥ prēritaḥ paulō'haṃ svakīyaṃ priyaṃ dharmmaputraṃ tīmathiyāṃ prati patraṃ likhāmi|

II tāta īśvarō'smākaṃ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca tvayi prasādaṃ dayāṃ śāntiñca kriyāstāmi|

III aham ā pūrvvapuruṣāt yam īśvaraṃ pavitramanasa sēvē taṃ dhanyaṃ vadaṇaṃ kathayāmi, aham ahōrātraṃ prārthanāsamayē tvāṃ nīrantaraṃ smarāmi|

IV yaśca viśvāsaḥ prathamē lōyīnāmikāyāṃ tava mātāmahyāṃ unīkīnāmikāyāṃ mātari cātiṣṭhat tavāntarē'pi tiṣṭhatīti manyē

V tava taṃ niṣkapaṭaṃ viśvāsaṃ manasi kurvvan tavāśrupātaṃ smaran yathānandēna praphallō bhavēyaṃ tadarthaṃ tava darśanaṃ ākāṅkṣē|

VI atō hētō rmama hastārpaṇēna labdhō ya īśvarasya varastvayi vidyatē tam ujjvālayitūṃ tvāṃ smārayāmi|

VII yata īśvarō'smabhyāṃ bhayajanakam ātmānam adattvā śaktiprēmasatarkatānām ākaram ātmānaṃ dattavān|

VIII ataēvāsmākaṃ prabhumadhi tasya vandidāsaṃ māmadhi ca pramāṇaṃ dātuṃ na trapasva kintvīsvarīyaśaktyā susaṃvādasya kṛtē duḥkhasya sahabhāgī bhava|

IX sō'smān paritrāṇapātrāṇi kṛtavān pavitrēṇāhvānēnāhūtavāmśca; asmatkarmmahētunēti nahi svīyanirūpānasya prasādasya ca kṛtē tat kṛtavān| sa prasādaḥ sṛṣṭēḥ pūrvvakālē khrīṣṭēna yīṣunāsmabhyam adāyi,

X kintvadhunāsmākaṃ paritrātu ryīśōḥ khrīṣṭasyāgamanēna prakāśata| khrīṣṭō mṛtyuṃ parājītavān susaṃvādēna ca jīvanam amaratāñca prakāśītavān|

XI tasya ghōṣayitā dūtaścānyajātīyānām śīkṣakaścāhaṃ niyuktō'smi|

XII tasmāt kāraṇāt mamāyaṃ klēśō bhavati tēna mama lajjā na jāyatē yatō'haṃ yasmin viśvasītavān tamavagatō'smi mahādīnaṃ yavat mamōpanidhē rgōpanasya śaktistasya vidyata iti niścītaṃ jānāmi|

XIII hitadāyakānām vākyaṇām ādarśarūpēna mattaḥ śrutāḥ khrīṣṭē yīśau viśvāsaprēmnōḥ kathā dhāraya|

XIV aparam asmadantarvāsīnā pavitrēṇātmanā tāmuttamām upanidhiṃ gōpayā|

XV āśīyādēśīyāḥ sarvvē mām tyaktavanta iti tvāṃ jānāsi tēṣāṃ madhyē phūgillō harmmaginiśca vidyētē|

XVI prabhuranīṣipharasya parivārān prati kṛpām vidadhātu yataḥ sa punaḥ puna rmām āpyāyītavān

XVII mama śrīkhalēna na trapitvā rōmānagarē upasthītīsamayē yatnēna mām mṛgayitvā mamōddēśāṃ prāptavān|

XVIII atō vicāradīnē sa yathā prabhōḥ kṛpābhājanaṃ bhavēt tādṛśāṃ varaṃ prabhustasmai dēyāt| iphiṣanagarē'pi sa kati prakārai rmām upakṛtavān tat tvāṃ samyag vētsi|

II

I hē mama putra, khrīṣṭayīśutō yō'nugrahastasya balēna tvam̄ balavān bhava |

II aparaṁ bahubhiḥ sāksibhiḥ pramāṇīkṛtām yām śikṣām śrutavānasi tām viśvāsyēṣu parasmai śikṣādānē nipuṇēṣu ca lōkēṣu samarpaya |

III tvam̄ yīśukhrīṣṭasyōttamō yōddhēva klēṣāṁ sahasva |

IV yō yuddham̄ karōti sa sāmsārikē vyāpārē magnō na bhavati kintu svaniyōjayitrē rōcituṁ cēṣṭatē |

V aparaṁ yō mallai ryudhyati sa yadi niyamānusārēṇa na yuddhyati tarhi kirīṭam̄ na lapsyatē |

VI aparaṁ yaḥ kṛṣṭivalaḥ karmma karōti tēna prathamēna phalabhāginā bhavitavyam̄ |

VII mayā yaducyatē tat tvayā budhyatām yataḥ prabhustubhyaṁ sarvva-tra buddhiṁ dāsyati |

VIII mama susamvādasya vacanānusārād dāyūdvam̄śīyam̄ mṛtagaṇamadhyād utthāpitaṅca yīśuṁ khrīṣṭam̄ smara |

IX tatsusamvādakāranād aham̄ duṣkarmmēva bandhanadaśāparyantaṁ klēṣāṁ bhuñjē kintvīśvarasya vākyam̄ abaddham̄ tiṣṭhati |

X khrīṣṭēna yīśunā yad anantagauravasahitam̄ paritrāṇam̄ jāyatē tad-abhirucitai rlōkairapi yat labhyēta tadarthamaham̄ tēṣāṁ nimittam̄ sarvvānyētāni sahē |

XI aparaṁ eṣā bhārati satyā yadi vayam̄ tēna sārddham̄ mriyamahē tarhi tēna sārddham̄ jīvyāmaḥ, yadi ca klēṣāṁ sahāmahē tarhi tēna sārddham̄ rājatvamapi kariṣyāmahē |

XII yadi vayam̄ tam̄ anaṅgikurmmastarhi sō 'smānapyanaṅgikariṣyati |

XIII yadi vayam̄ na viśvāsamastarhi sa viśvāsyastiṣṭhati yataḥ svam̄ apahnōtuṁ na śaknōti |

XIV tvamētāni smārayan tē yathā niṣphalam̄ śrōtṛṇām̄ bhraṁśajanakam̄ vāgyuddham̄ na kuryyastathā prabhōḥ samakṣam̄ dṛḍham̄ viniyādiśa |

XV aparaṁ tvam̄ īśvarasya sāksāt svam̄ parikṣitam̄ anindaṇīyakarmmakāriṅca satyamatasya vākyānām̄ sadvibhajanē nipuṇaṅca darśayituṁ yatasva |

XVI kintvapavitrā anarthakakathā dūrīkuru yatastadāmbina uttarōttaram̄ adharmmē varddhiṣyantē,

XVII tēṣāṅca vākyam̄ galitakṣatavat kṣayavarddhakō bhaviṣyati tēṣāṁ madhyē humināyaḥ philitaścētīnāmānu dvau janau satyamataḍ hraṣṭau jātau,

XVIII mṛtānām̄ punarutthiti rvyatītēti vadantau kēṣāṅcid viśvāsam̄ utpāṭayataśca |

XIX tathāpīśvarasya bhittimūlam̄ acalam̄ tiṣṭhati tasmim̄ścēyam̄ lipi rmudrāṅkitā vidyatē | yathā, jānāti paramēṣastu svakīyaṁ sarvvamānavān | apagacchēd adharmmācca yaḥ kaścit khrīṣṭānamakṛt | |

XX kintu bṛhannikētanē kēvala suvarṇamayāni raupyamayāni ca bhājanāni vidyanta iti tarhi kāṣṭhamayāni mṛṇmayānyapi vidyantē tēṣāṅca kiyanti sammānāya kiyantapamānāya ca bhavanti |

XXI atō yadi kaścīd ētādṛṣēbhyāḥ svam̄ pariṣkarōti tarhi sa pāvitaṁ prabhōḥ kāryyayōgyam̄ sarvvasatkāryyāyōpayuktaṁ sammānārthakaṅca bhājanam̄ bhaviṣyati |

XXII yauvanāvasthāyā abhilāṣāstvayā parityajyantām dharmmō
viśvāsaḥ prēma yē ca śucimanōbhiḥ prabhūm uddiśya prārthanām
kurvātē taiḥ sārddham aikyabhāvaścaitēṣu tvayā yatnō vidhiyatām|

XXIII aparaṁ tvam anarthakān ajñānāmśca praśnān
vāgyuddhōtpādakān jñātvā dūrīkuru|

XXIV yataḥ prabhō rdāsēna yuddham akarttavyaṁ kintu sarvān prati
śāntēna śikṣādānēcchukēna sahiṣṇunā ca bhavitavyaṁ, vipakṣāśca tēna
namratvēna cētītavyaḥ|

XXV tathā kṛtē yadiśvaraḥ satyamatasya jñānārthaṁ tēbhyō
manaḥparivarttanarūpaṁ varaṁ dadyāt,

XXVI tarhi tē yēna śayatānēna nijābhilāṣasādhanāya dhṛtāstasya jālāt
cētānām prāpyōddhāraṁ labdhūm śakṣyanti|

III

I caramadinēṣu klēśajanakāḥ samayā upasthāsyantīti jānīhi|

II yatastātkālikā lōkā ātmaprēmiṇō 'rthaprēmiṇa ātmaslāghinō
'bhīmāninō nindakāḥ pitrōranājñāgrāhiṇaḥ kṛtaghnā apavitrāḥ

III prītivarjitā asandhēyā mṛṣāpavādinō 'jitēndriyāḥ pracandā
bhadradvēṣiṇō

IV viśvāsaghātakā duḥsāhasinō darpadmātā īśvarāprēmiṇaḥ kintu
sukhaprēmiṇō

V bhaktavēśāḥ kintvasvikṛtabhaktiguṇā bhaviṣyanti; etādṛśānām
lōkānām saṁmargaṁ parityaja|

VI yatō yē janāḥ pracchannaṁ gēhān praviśanti pāpai rbhāragrastā
nānāvidhābhilāṣaiścālītā yāḥ kāminyō

VII nityaṁ śikṣantē kintu satyamatasya tattvajñānaṁ prāptūm kadācit
na śaknuvanti tā dāsivad vaśīkurvātē ca tē tādṛśā lōkāḥ|

VIII yānni ryāmbriśca yathā mūsamaṁ prati vipakṣatvam akurutām
tathaiḥ bhraṣṭamanasō viśvāsvaiṣayē 'grāhyāścaitē lōkā api satyamataṁ
prati vipakṣatām kurvanti|

IX kintu tē bahudūram agrasarā na bhaviṣyanti yatastayō rmūḍhatā
yadvat tadvad etēśāmapī mūḍhatā sarvvaḍṛśyā bhaviṣyati|

X mamōpadēśāḥ śiṣṭatābhiprāyō viśvāsō rdharyyaṁ prēma
sahiṣṇutōpadravaḥ klēśā

XI āntiyakhiyāyām ikaniyē lūstrāyāñca māṁ prati yadyad aghāṭata
yāmścōpadravān aham asahē sarvvaṁmetat tvam avagatō'si kintu tatsarv-
vataḥ prabhu rmām uddhṛtavān|

XII parantu yāvantō lōkāḥ khriṣṭēna yīśunēśvarabhaktim ācaritum
icchanti tēśāṁ sarvvēśāṁ upadravō bhaviṣyati|

XIII aparaṁ pāpiṣṭhāḥ khalāśca lōkā bhrāmyantō bhramayan-
taścōttarōttaraṁ duṣṭatvēna varddhiṣyantē|

XIV kintu tvam yad yad aśikṣathāḥ, yacca tvayi samarpitam abhūt tasmin
avatiṣṭha, yataḥ kasmāt śikṣāṁ prāptō'si tad vētsi;

XV yāni ca dharmmaśāstrāṇi khriṣṭē yīśau viśvāsēna paritrānaprāptayē
tvām jñāninaṁ karttum śaknuvanti tāni tvam śaiśavakālād avagatō'si|

XVI tat sarvaṁ śāstram īśvarasyātmanā dattam śikṣāyai dōṣabōdhāya
śōdhanāya dharmmavinayāya ca phalayūktam bhavati

XVII tēna cēsvarasya lōkō nipuṇaḥ sarvvasmai satkarmmaṇē susajjaśca
bhavati|

IV

I īśvarasya gōcarē yaśca yīśuḥ khrīṣṭaḥ svīyāgamanakālē svarājatvēna jīvatām mṛtānāñca lōkānām vicāraṁ kariṣyati tasya gōcarē 'haṁ tvām idam dṛdham ājñāpayāmi|

II tvām vākyam ghōṣaya kālē'kālē cōtsukō bhava pūrṇayā sahiṣṇutayā śikṣayā ca lōkān prabōdhaya bhartsaya vinayasva ca|

III yata ētādṛśaḥ samaya āyāti yasmin lōkā yathārtham upadēśam asahyamānāḥ karnakaṇḍūyanaviśiṣṭā bhūtvā nijābhilāṣāt śikṣakān saṁgrahīṣyanti

IV satyamatacca śrōtrāṇi nivarttya vipathagāminō bhūtvōpākhyānēṣu pravartīṣyantē;

V kintu tvām sarvvaviṣayē prabuddhō bhava duḥkhabhōgaṁ svikuru susaṁvādapracārakasya karmma sādhyā nijaparicaryyām pūrṇatvēna kuru ca|

VI mama prāñānām utsargō bhavati mama prasthānakālaścōpātīṣṭhat|

VII aham uttamayuddham kṛtavān gantavyamārgasyāntām yāvad dhāvitavān viśvayañca rakṣitavān|

VIII śēṣaṁ puṇyamukutaṁ madarthaṁ rakṣitaṁ vidyatē tacca tasmin mahādīnē yathārthavicāraḥ prabhunā mahyam dāyīṣyatē kēvalam mahyam iti nahi kintu yāvanto lōkāstasyāgamanam ākāṅkṣantē tēbhyaḥ sarvvēbhyō 'pi dāyīṣyatē|

IX tvām tvarayā matsamīpam āgantum yatasva,

X yatō dīmā aihikasaṁsāram ihamānō mām parityajya thiṣalanīkīm gatavān tathā kriṣki rgalātīyām gatavān tītaśca dālmātiyām gatavān|

XI kēvalō lūkō mayā sārddham vidyatē| tvām mārkaṁ saṅginam kṛtvāgaccha yataḥ sa paricaryyayā mamōpakāri bhaviṣyati,

XII tukhikañcāham iphiṣanagaraṁ prēṣitavān|

XIII yad ācchādanavastraṁ trōyānagarē kārpasya sannidhau mayā nikṣiptam tvamāgamanasamayē tat pustakāni ca viśēṣataścarmmagranthān ānaya|

XIV kāmsyakāraḥ sikandarō mama bahvaniṣṭam kṛtavān prabhustasya karmmaṇām samucitaphalaṁ dadātu|

XV tvamapi tasmāt sāvadhānāstiṣṭha yataḥ sō'smākaṁ vākyānām atīva vipakṣō jātaḥ|

XVI mama prathamapratyuttarasamayē kō'pi mama sahāyō nābhavat sarvvē mām paryatyajan tān prati tasya dōṣasya gaṇanā na bhūyāt;

XVII kintu prabhu rmama sahāyō 'bhavat yathā ca mayā ghōṣaṇā sādhyēta bhinnajātīyāśca sarvvē susaṁvādām śṛṇuyustathā mahyam śaktim adadāt tatō 'haṁ simhasya mukhād uddhṛtaḥ|

XVIII aparām sarvvasmād duṣkarmmataḥ prabhu rmām uddhariṣyati nijasvargīyarājyaṁ nētum mām tārayīṣyati ca| tasya dhanyavādaḥ sadākālam bhūyāt| āmēn|

XIX tvām priṣkāṁ ākkilam anīṣipharasya parijanāmśca namaskuru|

XX irāstaḥ karinthanagarē 'tiṣṭhat traphimaśca pīditatvāt militanagarē mayā vyahīyata|

XXI tvām hēmantakālāt pūrvvam āgantum yatasva | ubūlaḥ pūdi rlināḥ klaudiyā sarvvē bhrātaraśca tvām namaskurvvatē|

XXII prabhu ryīśuḥ khrīṣṭastavātmanā saha bhūyāt| yuṣmāsvanugrahō bhūyāt| āmēn|

tītaṃ patraṃ

^I anantaḥjīvanasyāśātō jātāyā īśvaraabhaktē ryōgyasya satyamatasya yat tatvajñānaṃ yaśca viśvāsa īśvarasyābhirucitalōkai rlabhyatē tadārthaṃ

^{II} yīśukhrīṣṭasya prērita īśvarasya dāsaḥ paulo'haṃ sādharmaṇaviśvāsāt mama prakṛtaṃ dharmmaputraṃ tītaṃ prati likhami|

^{III} niṣkapaṭa īśvara ādikālāt pūrvvaṃ tat jīvanaṃ pratijñātavān svanirūpitāsamayē ca ghōṣaṇayā tat prakāśitavān|

^{IV} mama trāturīśvarasyājñāyā ca tasya ghōṣaṇaṃ mayi samarpitam abhūt| asmākaṃ tāta īśvaraḥ paritrātā prabhu ryīśukhrīṣṭasca tubhyam anugrahaṃ dayāṃ śāntiṃca vitaratu|

^V tvam yad asampūrṇakāryyāni sampūrayē rmadīyādēśacca pratīnagaraṃ prācīnagaṇān niyōjayēstadarthamahaṃ tvāṃ krītyupadvīpē sthāpayitvā gatavān|

^{VI} tasmād yō narō 'nindita ēkasyā yōṣitaḥ svāmī viśvāsinām apacayasyāvādhyatvasya vā dōṣēṇāliptānāṃca santānānām janakō bhavati sa ēva yōgyaḥ|

^{VII} yatō hētōradyakṣēṇēśvarasya gṛhādyakṣēṇēvānindaniyēna bhavitavyaṃ| tēna svēchhācāriṇā krōdhiṇā pānāsaktēna prahārakēṇa lōbhīṇā vā na bhavitavyaṃ

^{VIII} kintvatithisēvakēna sallōkānurāgiṇā vinitēna nyāyyēna dhārmikēṇa jītēndriyēṇa ca bhavitavyaṃ,

^{IX} upadēśē ca viśvastaṃ vākyāṃ tēna dhāritavyaṃ yataḥ sa yad yathārthēnōpadēśēna lōkān vinētum vighnakāriṇasca niruttarān karttum śaknyāt tad āvaśyakaṃ|

^X yatastē bahavō 'vādhyā anarthakavākyavādīnaḥ pravañcakāśca santi viśēṣataśchinnatvacāṃ madhyē kēcit tādṛśā lōkāḥ santi|

^{XI} tēṣāṃca vāgrōdha āvaśyakō yatastē kutsitalābhasyāśayānucitāni vākyāni śikṣayantō nikhilaparivārāṇāṃ sumatiṃ nāśayanti|

^{XII} tēṣāṃ svadēśīya ēkō bhaviṣyadvādī vacanamidamuktavān, yathā, kritīyamānavāḥ sarvē sadā kāpaṭyavādīnaḥ| hīmsrajantusamānāstē 'lasāścōdarabhārataḥ||

^{XIII} sāḥṣyamētat tathyaṃ, atō hētōstvaṃ tān gādhaṃ bhartsaya tē ca yathā viśvāsē svasthā bhavēyu

^{XIV} ryihūdiyōpākhyānēṣu satyamatabhraṣṭānāṃ mānavānāṃ ājñāsu ca manāṃsi na nivēśayēyustathādiśa|

^{XV} śucīnāṃ kṛtē sarvvānyēva śucīni bhavanti kintu kalaṅkitānām aviśvāsināṃca kṛtē śuci kimapi na bhavati yatastēṣāṃ buddhayaḥ saṃvēdāśca kalaṅkitāḥ santi|

^{XVI} īśvarasya jñānaṃ tē pratijānanti kintu karmabhistad anaṅgikurvātē yatastē garhitā anājñāgrāhiṇaḥ sarvvasatkarmaṇaścāyōgyāḥ santi|

II

^I yathārthasyōpadēśasya vākyāni tvayā kathyantāṃ

^{II} viśēṣataḥ prācīnalōkā yathā prabuddhā dhīrā vinitā viśvāsē prēmni sahiṣṇutāyāṃca svasthā bhavēyustadvat

III prācīnayōṣitō'pi yathā dharmmayōgyam ācāraṃ kuryyuḥ paranindakā bahumadyapānasya nighnāśca na bhavēyuḥ

IV kintu suśikṣākāriṇyaḥ satya īśvarasya vākyaṃ yat na nindyēta tadarthaṃ yuvatīḥ suśilatām arthataḥ patisnēham apatyasnēhaṃ

V vinītiṃ śucitvaṃ gṛhṇitvaṃ saujanyaṃ svāminighnañcādisēyustathā tvayā kathyatām|

VI tadvad yūnō'pi vinītayē prabōdhaya|

VII tvañca sarvvaviṣayē svaṃ satkarmmaṇāṃ dṛṣṭāntaṃ darśaya śikṣāyāñcāvīkṛtatvaṃ dhīratām yathārthaṃ

VIII nirddōṣaṅca vākyaṃ prakāśaya tēna vipakṣō yuṣmākam apavādasya kimapi chidraṃ na prāpya trapīṣyatē|

IX dāsāśca yat svaprabhūnāṃ nighnāḥ sarvvaviṣayē tuṣṭijanakāśca bhavēyuḥ pratyuttaraṃ na kuryyuḥ

X kimapi nāpaharēyuḥ kintu pūrṇāṃ suviśvastatām prakāśayēyuriti tān ādiśa| yata ēvamprakārēṇāsmakaṃ trāturiśvarasya śikṣā sarvvaviṣayē tai rbhūṣitavyā|

XI yatō hētōstrāṇājanaka īśvarasyānugrahaḥ sarvvān mānavān pratyuditavān

XII sa cāsmān idaṃ śikṣyati yad vayam adharmmaṃ sāmśārikābhilāṣāṃścānaṅgīkṛtya vinītatvēna nyāyēnēśvarabhaktyā cēhalōkē āyu ryāpayāmaḥ,

XIII paramasukhasyāśāṃ arthatō 'smākāṃ mahata īśvarasya trānakarttu ryīśukhrīṣṭasya prabhāvasyōdayaṃ pratīkṣāmaḥ|

XIV yataḥ sa yathāsmān sarvvasmād adharmmāt mōcayitvā nijādhikārasvarūpaṃ satkarmmasūtsukam ēkaṃ prajāvargaṃ pāvayēt tadarthaṃ asmākāṃ kṛtē ātmadānaṃ kṛtavān|

XV etāni bhāṣasva pūrṇasāmarthyēna cādiśa prabōdhaya ca, kō'pi tvāṃ nāvamanyatām|

III

I tē yathā dēsādhipānāṃ śāsakānāñca nighnā ājñāgrāhiṅśca sarvvasmai satkarmmaṇē susajjāśca bhavēyuḥ

II kamapi na nindēyu rñivirōdhinaḥ kṣāntāśca bhavēyuḥ sarvvān prati ca pūrṇāṃ mṛduttvaṃ prakāśayēyuscēti tān ādiśa|

III yataḥ pūrvaṃ vayamapi nirbbōdhā anājñāgrāhiṇō bhrāntā nānābhilāṣāṇāṃ sukhānāñca dāsēyā duṣṭatvērṣyācārīṇō gṛhṇitāḥ parasparaṃ dvēṣiṅścābhavāmaḥ|

IV kintvasmākāṃ trāturiśvarasya yā dayā marttyānāṃ prati ca yā prītistasyāḥ prādurbhāvē jātē

V vayam ātmakṛtēbhyō dharmmakarmmahyastannahi kintu tasya kṛpātaḥ punarjanmarūpēṇa prakṣālanēna pravitrasyātmanō nūtanīkaraṇēna ca tasmāt paritrāṇāṃ prāptāḥ

VI sa cāsmākāṃ trātrā yīśukhrīṣṭēnāsmadupari tam ātmānaṃ pracurativēna vṛṣṭavān|

VII itthaṃ vayaṃ tasyānugrahēṇa sapuṇyībhūya pratyāśayānantajīvanasyādhikāriṇō jātāḥ|

VIII vākyaṃētaḍ viśvasanīyam atō hētōrīśvarē yē viśvasitavantastē yathā satkarmmaṇyanutiṣṭhēyustathā tān dṛḍham ājñāpayēti mamābhimataṃ|tānyēvōttamāni mānavēbhyāḥ phaladāni ca bhavanti|

IX mūḍhēbhyaḥ praśnavamśāvalivivādēbhyō vyavasthāyā
vitaṇḍābhyaśca nivarttasva yatastā niṣphalā anarthakāśca bhavanti|

X yō janō bibhistsustam ēkavāraṁ dvirvā prabōdhya dūrīkuru,

XI yatastādṛśō janō vipathagāmī pāpiṣṭha ātmadōṣakaśca bhavatiti
tvayā jñāyatām|

XII yadāham ārttimām tukhikam vā tava samīpam prēṣayiṣyāmi tadā
tvam nīkapalau mama samīpam āgantuṁ yatasva yatastatraivāham
śītakālam yāpayituṁ matim akārṣam|

XIII vyavasthāpakaḥ sinā āpalluścaitayōḥ kasyāpyabhāvō yanna bhavēt
tadartham tau yatnēna tvayā viṣṛjyētām|

XIV aparam asmadīyalōkā yanniṣphalā na bhavēyustadartham
prayōjanīyōpakārāyā satkarmmaṇyanuṣṭhātuṁ śikṣantām|

XV mama saṅginaḥ savvē tvām namaskurvvatē| yē viśvāsād asmāsu
prīyantē tān namaskuru; sarvvēṣu yuṣmāsvanugrahō bhūyāt| āmēn|

philōmōnaṁ patraṁ

I khrīṣṭasya yīśō rbandīdāsaḥ paulastīthyanāmā bhrātā ca priyaṁ sahakāriṇaṁ philīmōnaṁ

II priyāṁ āpiyāṁ sahasēnām ārkhippaṁ philīmōnasya gṛhē sthitāṁ samitiṅca prati patraṁ likhataḥ|

III asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmān prati śāntim anugrahaṅca kriyāstām|

IV prabhuṁ yīśuṁ prati sarvān pavitralōkān prati ca tava prēmaviśvāsayō vṛṭtāntaṁ niśamyāhaṁ

V prārthanāsamayē tava nāmōccārayan niran taraṁ mamēśvaraṁ dhanyaṁ vadāmi|

VI asmāsu yadyat saujanyaṁ vidyatē tat sarvvaṁ khrīṣṭaṁ yīśuṁ yat prati bhavati jñānāya tava viśvāsamūlikā dānaśilatā yat saphalā bhavēt tadahaṁ icchāmi|

VII hē bhrātāḥ, tvayā pavitralōkānām prāṇa āpyāyitā abhavan ētasmāt tava prēmnaśmākaṁ mahān ānandaḥ śāntvanā ca jātaḥ|

VIII tvayā yat karttavyaṁ tat tvām ājñāpayituṁ yadyapyahaṁ khrīṣṭēnātīvōtsukō bhavēyaṁ tathāpi vṛddha

IX idānīm yīśukhrīṣṭasya bandīdāsaścaivambhūtō yaḥ paulaḥ sō'haṁ tvām vinētuṁ varaṁ manyē|

X ataḥ śṛṅkhalabaddhō'haṁ yamajanayaṁ taṁ madīyatanayam oṇīṣimam adhi tvām vinayē|

XI sa pūrvvaṁ tavānupakāraka āsīt kintvidānīm tava mama cōpakārī bhavati|

XII tamēvāhaṁ tava samīpaṁ prēṣayāmi, atō madīyaprāṇasvarūpaḥ sa tvayānugṛhyatām|

XIII susamvādasya kṛtē śṛṅkhalabaddhō'haṁ paricārakamiva taṁ svasannidhau varttayitum aicchaṁ|

XIV kintu tava saujanyaṁ yad balēna na bhūtvā svēcchāyāḥ phalaṁ bhavēt tadarthaṁ tava sammatim vinā kimapi karttavyaṁ nāmanyē|

XV kō jānāti kṣaṅkālārthaṁ tvattastaśya vicchēdō'bhavad ētasyāyam abhiprāyō yat tvām anantakālārthaṁ taṁ lapsyasē

XVI puna rdāsamiva lapsyasē tannaḥ kintu dāsāt śrēṣṭhaṁ mama priyaṁ tava ca śārīrikasambandhāt prabhusambandhācca tatō'dhikaṁ priyaṁ bhrātaramiva|

XVII atō hētō ryadi māṁ sahabhāgināṁ jānāsi tarhi māṁiva tamanugṛhāṇa|

XVIII tēna yadi tava kimapyaparāddhaṁ tubhyaṁ kimapi dhāryyatē vā tarhi tat mamēti viditvā gaṇaya|

XIX ahaṁ tat pariśōtsyāmi, ētat paulō'haṁ svahastēna likhāmi, yatastaṁ svaprāṇān api mahyaṁ dhārayasi tad vaktuṁ nēcchāmi|

XX bhō bhrātāḥ, prabhōḥ kṛtē mama vāñchāṁ pūraya khrīṣṭasya kṛtē mama prāṇān āpyāyaya|

XXI tavājñāgrāhitvē viśvasya mayā ētat likhyatē mayā yaducyatē tatō'dhikaṁ tvayā kāriṣyata iti jānāmi|

^{XXII} tatkaraṇasamayē madarthamapi vāsagṛhaṁ tvayā sajjīkriyatām
yatō yuṣmākaṁ prārthanānām phalarūpō vara ivāhaṁ yuṣmabhyaṁ
dāyisyē mamēti pratyāśā jāyatē|

^{XXIII} khriṣṭasya yīśāḥ kṛtē mayā saha bandiripāphrā

^{XXIV} mama sahakāriṇō mārka āriṣṭārkhō dīmā lūkaśca tvām na-
maskāraṁ vēdayanti|

^{XXV} asmākaṁ prabhō ryīśukhriṣṭasyānugrahō yuṣmākam ātmanā saha
bhūyāt| āmēn|

ibriṇaḥ patraṁ

I purā ya Iśvarō bhaviṣyadvādibhiḥ piṭṭlōkēbhyō nānāsamayē nānāprakāraṁ kathitavān

II sa ētasmin śeśakālē nijaputrēṇāsmabhyāṁ kathitavān| sa taṁ putraṁ sarvvādhikāriṇaṁ kṛtavān tēnaiva ca sarvvajaganti sṛṣṭavān|

III sa putrastasya prabhāvasya pratibimbastasya tattvasya mūrṭṭiścāsti sviyaśaktivākyēna sarvvaṁ dhattē ca svaprānairasmākaṁ pāpamārjjanāṁ kṛtvā ūrddhvasthānē mahāmahimnō dakṣiṇapārśvē samupaviṣṭavān|

IV divyadūtagaṇād yathā sa viśiṣṭanāmnō 'dhikārī jāstastathā tēbhyō'pi śrēṣṭhō jātaḥ|

V yatō dūtānāṁ madhyē kadācidiśvarēṇēdam ka uktaḥ? yathā, "maḍiyatanayō 'si tvam adyaiva janitō mayā|" punaśca "ahaṁ tasya piṭā bhaviṣyāmi sa ca mama putrō bhaviṣyati|"

VI aparaṁ jagati svakiyādvitīyaputrasya punarānayanakālē tēnōktaṁ, yathā, "Iśvarasya sakalai rdūtairēṣa ēva praṇamyatām|"

VII dūtān adhi tēnēdam uktaṁ, yathā, "sa karōti nijān dūtān gandhavāhasvarūpakān| vahniśikhāsvarūpāṁśca karōti nijasēvakān||"

VIII kintu putramuddiśya tēnōktaṁ, yathā, "hē Iśvara sadā sthāyi tava siṁhāsanaṁ bhavēt| yāthārthasya bhavēddaṇḍō rājadaṇḍastvadīyakaḥ|

IX puṇyē prēma karōṣi tvaṁ kiṅcādharmmam ṛtīyasē| tasmād ya īśa īśastē sa tē mitragaṇādapi| adhikāhlādaitailēna sēcanaṁ kṛtavān tava | |"

X punaśca, yathā, "hē prabhō pṛthivīmūlam ādau saṁsthāpitaṁ tvayā| tathā tvadīyahastēna kṛtaṁ gaganamaṇḍalam|

XI imē vinaṅkṣyatastantvanto nityamēvāvatīṣṭhasē| idantu sakalam viśvaṁ saṁjariṣyati vastravat|

XII saṅkōcitaṁ tvayā tattu vastravat parivartsyatē| tvantu nityaṁ sa ēvāsi nrirantāstava vatsarāḥ||"

XIII aparaṁ dūtānāṁ madhyē kaḥ kadācidiśvarēṇēdamuktaḥ? yathā, "tavārīn pādapiṭṭhaṁ tē yāvannahi karōmyahaṁ| mama dakṣiṇadigbhāgē tāvat tvaṁ samupāviśa|"

XIV yē paritrāṇasyādhikāriṇō bhaviṣyanti tēṣāṁ paricaryārthaṁ prēṣyamaṇāḥ sēvanakāriṇa ātmānaḥ kiṁ tē sarvvē dūtā nahi?

II

I atō vayaṁ yad bhramasrōtasā nāpaniyāmahē tadarthamasmābhi ryadyad aśrāvi tasmin manāmsi nidhātavyāni|

II yatō hētō dūtaiḥ kathitaṁ vākyāṁ yadyamōgham abhavad yadi ca tallāṅghanakāriṇē tasyāgrāhakāya ca sarvvasmai samucitaṁ daṇḍam adīyata,

III tarhyasmābhistādṛśaṁ mahāparitrāṇam avajñāya kathaṁ rakṣā prāpsyatē, yat prathamataḥ prabhunā prōktaṁ tatō'smān yāvat tasya śrōtṛbhiḥ sthīrikṛtaṁ,

IV aparaṁ lakṣaṇairadbhutamabhi rvididhaśaktiprakāśēna nijecchātaḥ pavitrasyātmanō vibhāgēna ca yad īśvarēṇa pramaṇīkṛtam abhūt|

V vyaṁ tu yasya bhāvirājyasya kathāṁ kathayāmaḥ, tat tēn di-
vyadūtānām adhinīkṛtamiti nahi|

VI kintu kutrāpi kaścit pramaṇam īdṛśaṁ dattavān, yathā, "kiṁ vastu mānavō yat sa nityaṁ saṁsmaryyatē tvayā| kiṁ vā mānavasantānō yat sa ālōcyatē tvayā|

VII divyadatagaṇēbhyaḥ sa kiñcin nyūnaḥ kṛtastvayā|
tējogauravarūpēna kirīṭēna vibhūṣitaḥ| sṛṣṭaṁ yat tē karābhyāṁ sa
tatprabhutvē niyōjitaḥ|

VIII caraṇādhaśca tasyaiva tvayā sarvvaṁ vaśīkṛtaṁ||" tēna sarvvaṁ
yasya vaśīkṛtaṁ tasyāvaśībhūtaṁ kimapi nāvaśēṣitaṁ kintvadhunāpi
vayaṁ sarvvāni tasya vaśībhūtāni na paśyāmaḥ|

IX tathāpi divyadūtagaṇēbhyaḥ yaḥ kiñcin nyūnīkṛtō'bhavat taṁ yīśuṁ
mṛtyubhōgahētōstējogauravarūpēna kirīṭēna vibhūṣitaṁ paśyāmaḥ,
yata īśvarasyānugrahāt sa sarvvēśāṁ kṛtē mṛtyum asvadata|

X aparāṇca yasmai yēna ca kṛtsnaṁ vastu sṛṣṭaṁ vidyatē
bahusantānānām vibhavāyānayanakālē tēśāṁ paritrāṇāgrasarasya
duḥkhabhōgēna siddhikaraṇamapi tasyōpayuktam abhavat|

XI yataḥ pāvakaḥ pūyamānāśca sarvvē ēkasmādevōtpannā bhavanti, iti
hētōḥ sa tān bhrātṛn vadituṁ na lajjatē|

XII tēna sa uktavān, yathā, "dyōtayiṣyāmi tē nāma bhrātṛṇām madhyatō
mama| parantu samitē rmadhyē kariṣyē tē praśaṁsanaṁ||"

XIII punarapi, yathā, "tasmin viśvasya sthātāham|" punarapi, yathā,
"paśyāham apatyāni ca dattāni mahyam īśvarāt|"

XIV tēśāṁ apatyānām rudhirapalalaviśiṣṭatvāt sō'pi tadvat
tadvīṣiṣṭō'bhūt tasyābhīprāyō'yaṁ yat sa mṛtyubalādhikāriṇaṁ
śayatānaṁ mṛtyunā balahīnaṁ kuryyāt

XV yē ca mṛtyubhayād yāvajjivanaṁ dāsatvasya nighnā āsan tān
uddhārayēt|

XVI sa dūtānām upakārī na bhavati kintvibrāhīmō vaśāsyaivōpakārī
bhavati|

XVII atō hētōḥ sa yathā kṛpāvān prajānām pāpaśōdhanārtham
īśvarōddēśyaviṣayē viśvāsyo mahāyajakō bhavēt tadarthaṁ sarvvaviṣayē
svabhrātṛṇām sadṛśībhavanaṁ tasyōcitam āsit|

XVIII yataḥ sa svayāṁ parīkṣāṁ gatvā yaṁ duḥkhabhōgam avagatastēna
parīkṣākrāntān upakarttuṁ śaknōti|

III

I hē svargīyasyāhvānasya sahabhāgīnaḥ pavitrabhrātaraḥ, asmākaṁ
dharṁmapratijñāyā dūtō'grasaraśca yō yīśustam ālocadhvaṁ|

II mūsā yadvat tasya sarvvaparivāramadhyē viśvāsya āsit, tadvat
ayamaḥ svaniyōjakasya samīpē viśvāsyo bhavati|

III parivārācca yadvat tatsthāpayituradhikāṁ gauravaṁ bhavati tadvat
mūsasō'yaṁ bahutaragauravasya yōgyō bhavati|

IV ēkaikasya nivēśanasya pariṇānānām sthāpayitā kaścīd vidyatē yaśca
sarvvasthāpayitā sa īśvara ēva|

V mūsāsca vakṣyamānānām sāksī bhṛtya iva tasya sarvvaparijanamadhye viśvāsyo 'bhavat kintu khrīṣṭastasya parijanānamadhyakṣa iva|

VI vyaṁ tu yadi viśvāsasyōtsāhaṁ ślāghanañca śeṣaṁ yāvad dhārayāmastarhi tasya parijanā bhavāmaḥ|

VII atō hētōḥ pavitrēṇātmanā yadvat kathitaṁ, tadvat, "adya yūyaṁ kathāṁ tasya yadi saṁśrōtomicchatha|

VIII tarhi purā pariḱṣāyā dinē prāntaramadhyataḥ| madājñānigrahassthānē yuṣmābhistu kṛtaṁ yathā| tathā mā kurutēdānīm kaṭhināni manāmsi vaḥ|

IX yuṣmākaṁ pitarastatra matpariḱṣām akurvata| kurvadbhirme'nusandhānaṁ tairadṛṣyanta matkriyāḥ| catvāriṁśatsamā yāvat krudhdvāhantu tadanvayē|

X avādiṣam ime lōkā bhrāntāntaḥkaraṇāḥ sadā| māmakīnāni vartmāni pariḱānanti nō ime|

XI iti hētōrahaṁ kōpāt śapathaṁ kṛtavān imāḥ| prēvēkṣyatē janairētai rna viśrāmasthalaṁ mama| |"

XII hē bhrātarāḥ sāvadhānā bhavata, amarēśvarāt nivarttakō yo'viśvāsastadyuktaṁ duṣṭāntaḥkaraṇaṁ yuṣmākaṁ kasyāpi na bhavatu|

XIII kintu yāvad adyanāmā samayō vidyatē tāvad yuṣmanmadhye kō'pi pāpasya vañcanayā yat kaṭhōrikṛtō na bhavēt tadarthaṁ pratidināṁ parasparam upadiśata|

XIV yatō vyaṁ khrīṣṭasyāmśinō jātāḥ kintu prathamaviśvāsasya dṛḍhatvam asmābhiḥ śeṣaṁ yāvad amōghaṁ dhārayitavyaṁ|

XV adya yūyaṁ kathāṁ tasya yadi saṁśrōtomicchatha, tarhyājñālaṅghanasthānē yuṣmābhistu kṛtaṁ yathā, tathā mā kurutēdānīm kaṭhināni manāmsi va iti tēna yaduktaṁ,

XVI tadanusārād yē śrutvā tasya kathāṁ na gṛhītavantastē kē? kim mūsasā misaradēśād āgatāḥ sarvvē lōkā nahi?

XVII kēbhyō vā sa catvāriṁśadvarṣāni yāvad akrudhyat? pāpaṁ kurvataṁ yēśāṁ kuṇapāḥ prāntarē 'patan kim tēbhyō nahi?

XVIII pravēkṣyatē janairētai rna viśrāmasthalaṁ mamēti śapathaḥ kēśāṁ viruddhaṁ tēnākāri? kim aviśvāsināṁ viruddhaṁ nahi?

XIX atastē tat sthānaṁ pravēṣṭum aviśvāsāt nāśaknuvan iti vyaṁ viḱṣamahē|

IV

I aparaṁ tadviśrāmaprāptēḥ pratiñā yadi tiṣṭhati tarhyasmākaṁ kaścit cēt tasyāḥ phalēna vañcitō bhavēt vyaṁ ētasmād bibhīmaḥ|

II yatō 'smākaṁ samīpē yadvat tadvat tēśāṁ samīpē'pi susamvādaḥ pracāritō 'bhavat kintu taiḥ śrutaṁ vākyāṁ tān prati niṣphalam abhavat, yatastē śrōtārō viśvāsēna sārddhaṁ tannāmiśrayan|

III tad viśrāmasthānaṁ viśvāsibhirasmābhiḥ pravīṣyatē yatastēnōktaṁ, "ahaṁ kōpāt śapathaṁ kṛtavān imāḥ, pravēkṣyatē janairētai rna viśrāmasthalaṁ mama|" kintu tasya karmmāni jagataḥ sṣṭhikālāt samāptāni santi|

IV yataḥ kasmimīcit sthānē saptamaṁ dinamadhi tēnēdam uktaṁ, yathā, "īśvaraḥ saptamē dinē svakṛtēbhyāḥ sarvvakarmmabhyō viśāsrāma|"

V kintvētasmin sthānē punastēnōcyatē, yathā, "pravēkṣyatē janairētai rna viśrāmasthalaṁ mama|"

VI phalatastat sthānaṁ kaiścit pravēṣṭavyaṁ kintu yē purā susaṁvadaṁ śrutavantastairaviśvāsāt tanna praviṣṭam,

VII iti hētōḥ sa punaradyanāmakāṁ dinaṁ nirūpya dīrghakālē gatē'pi pūrvvōktāṁ vācaṁ dāyūdā kathayati, yathā, "adya yūyaṁ kathāṁ tasya yadi saṁśrōtumicchatha, tarhi mā kurutēdānīm kaṭhināni manāmsi vaḥ|"

VIII aparaṁ yihōśūyō yadi tān vyaśrāmayiṣyat tarhi tataḥ param aparasya dīnasya vāg īśvarēṇa nākathayiṣyata|

X ata īśvarasya prajābhīḥ kartavya ēkō viśrāmastiṣṭhati|

X aparaṁ īśvarō yadvat svakṛtakarmabhyō viśāśrāma tadvat tasya viśrāmasthānaṁ praviṣṭō janō'pi svakṛtakarmabhyō viśrāmyati|

XI atō vayaṁ tad viśrāmasthānaṁ pravēṣṭuṁ yatāmahai, tadaviśvāsōdāharaṇēna kō'pi na patatu|

XII īśvarasya vādō'maraḥ prabhāvaviśiṣṭaśca sarvvasmād dvidhārahāṅgādapi tīkṣṇaḥ, aparaṁ prāṇātmanō rgranthimajjayōśca paribhēdāya vicchēdakārī manasaśca saṅkalpānām abhiprētānāṅca vicārahā|

XIII aparaṁ yasya samīpē svīyā svīyā kathāsmābhīḥ kathayitavyā tasyāgōcaraḥ kō'pi prāṇi nāsti tasya dṛṣṭau sarvvamēvānāvṛtaṁ prakāśitañcāstē|

XIV aparaṁ yaḥ uccatamaṁ svargaṁ praviṣṭa ētādṛśa ēkō vyaktirarthata īśvarasya putrō yīśurasmakāṁ mahāyājakō'sti, atō hētō rvayaṁ dhar-mmpratijñāṁ dṛḍham ālambāmahai|

XV asmākāṁ yō mahāyājakō 'sti sō'smakāṁ duḥkhai rduḥkhitō bhavitum aśaktō nahi kintu pāpaṁ vinā sarvvaviṣayē vayamiva pariṣṭataḥ|

XVI ataēva kṛpām grahītuṁ prayōjanīyōpakārtham anugrahaṁ prāptuṅca vayaṁ utsāhēnānugrahasimhāsanasya samīpaṁ yāmaḥ|

V

I yaḥ kaścit mahāyājakō bhavati sa mānavānām madhyāt nītaḥ san mānavānām kṛta īśvarōddēśyaviṣayē'rthata upahāraṇām pāpārthakabalīnāṅca dāna niyujyatē|

II sa cājñānām bhrāntānāṅca lōkānām duḥkhēna duḥkhī bhavituṁ śaknōti, yatō hētōḥ sa svayamapi daurbhalyavēṣṭitō bhavati|

III ētasmāt kāraṇācca yadvat lōkānām kṛtē tadvad ātmakṛtē'pi pāpārthakabalidānaṁ tēna kartavyaṁ|

IV sa ghōccapadaḥ svēcchātaḥ kēnāpi na gṛhyatē kintu hārōṇa iva ya īśvarēṇāhūyatē tēnaiva gṛhyatē|

V ēvamprakāreṇa khriṣṭō'pi mahāyājakatvaṁ grahītuṁ svīyagauravaṁ svayaṁ na kṛtavān, kintu "maḍīyatanayō'si tvam adyaiva janitō mayēti" vācaṁ yastaṁ bhāṣitavān sa ēva tasya gauravaṁ kṛtavān|

VI tadvad anyagitē'pīdamuktaṁ, tvaṁ malkīśēdakaḥ śrēṇyām yājakō'si sadātanaḥ|

VII sa ca dēhavāsakālē bahukrandanēnāśrupātēna ca mṛtyuta ud-dharaṇē samarthasya pituḥ samīpē punaḥ punarvinatiṁ prarthanaṅca kṛtvā tatphalarūpiṇīm śaṅkātō rakṣāṁ prāpya ca

VIII yadyapi putrō'bhavat tathāpi yairakliśyata tairājñāgrahaṇam aśikṣata|

IX itthaṁ siddhībhūya nijājñāgrāhiṇām sarvvēśām anantaparitrāṇasya kāraṇasvarūpō 'bhavat|

X tasmāt sa malkiśēdakaḥ śrēṇibhuktō mahāyājaka īśvarēṅakhyātaḥ|

XI tamadhyasmākaṁ bahukathāḥ kathayitavyāḥ kintu tāḥ stabd-hakarṇai ryuṣmābhi rdurgamayāḥ|

XII yatō yūyaṁ yadyapi samayasya dirghatvāt śikṣakā bhavitum aśakṣyata tathāpīśvarasya vākyānām yā prathamā varṇamālā tāmadi śikṣāprāpti ryuṣmākaṁ punarāvaśyakā bhavati, tathā kaṭhinadravyē nahi kintu dugdhē yuṣmākaṁ prayōjanam āstē|

XIII yō dugdhapāyī sa śīsurēvētikāraṇāt dharmmavākyē tatparō nāsti|

XIV kintu sadasadvicārē yēśām cētāmsi vyavahārēṇa śikṣitāni tādrśānām siddhalōkānām kaṭhōradravyēṣu prayōjanamasti|

VI

I vayaṁ mṛtjanakakarmmabhyō manaḥparāvarttanam īśvarē viśvāsō majjanaśikṣaṇaṁ hastārpaṇaṁ mṛtalōkānām utthānam

II anantakālasthāyivicārājñā caitaiḥ punarbhittimūlaṁ na sthāpayantaḥ khriṣṭaviśayakaṁ prathamōpadeśaṁ paścātkr̥tya siddhim yāvad agrasarā bhavāma|

III īśvarasyānumatyā ca tad asmābhiḥ kāriṣyatē|

IV ya ēkaḥtvō dīptimayā bhūtvā svargiyavararasam āsvaditavantaḥ pavitrasyātmanō'mśinō jāta

V īśvarasya suvākyāṁ bhāvikalāsyā śaktiñcāsvaditavantaśca tē bhraṣṭvā yadi

VI svamanōbhiriśvarasya putraṁ punaḥ kruśē ghnanti lajjāspadaṁ kurvvatē ca tarhi manaḥparāvarttanāya punastān navinikarttum kō'pi na śaknōti|

VII yatō yā bhūmiḥ svōpari bhūyaḥ patitaṁ vṛṣṭiṁ pivati tat-phalādhikāriṇām nimittam iṣṭāni śākādīnyutpādayati sā īśvarād āśiṣaṁ prāptā|

VIII kintu yā bhūmi rgōkṣurakaṇṭakavṛkṣān utpādayati sā na grāhyā śāpārḥa ca śeṣe tasyā dāhō bhaviṣyati|

IX hē priyatamāḥ, yadyapi vyaṁ ētādrśāṁ vākyāṁ bhāṣāmahē tathāpi yūyaṁ tata utkṣṭāḥ paritrāṇapathasya pathikāścādhva iti viśvasāmaḥ|

X yatō yuṣmābhiḥ pavitalōkānām ya upakārō 'kāri kriyatē ca tēnēśvarasya nāmnē prakāśitaṁ prēma śramaṇca vismarttum īśvarō'nyāyakārī na bhavati|

XI aparaṁ yuṣmākam ēkaikō janō yat pratyāśāpūraṇārthaṁ śeṣaṁ yāvat tamēva yatnaṁ prakāśayēdityaham icchāmi|

XII ataḥ śithilā na bhavata kintu yē viśvāsēna sahiṣṇutayā ca pratijñānām phalādhikāriṇō jātāstēśām anugāminō bhavata|

XIII īśvarō yadā ibrahīmē pratyajānāt tadā śrēṣṭhasya kasyāpyaparasya nāmnā śapathaṁ karttum nāśaknōt, atō hētōḥ svanāmnā śapathaṁ kṛtvā tēnoktaṁ yathā,

XIV "satyam ahaṁ tvām āśiṣaṁ gadiṣyāmi tavānvayaṁ varddhayiṣyāmi ca|"

XV anēna prakārēṇa sa sahiṣṇutām vidhāya tasyaḥ pratyāśāyāḥ phalaṁ labdhavān|

XVI atha mānavāḥ śrēṣṭhasya kasyacit nāmnā śapantē, śapathaśca pramāṇārthaṁ tēṣāṁ sarvvavivādāntakō bhavati|

XVII ityasmīn īśvaraḥ pratijñāyāḥ phalādhikāriṇaḥ svīyamantraṇāyā amōghatām bāhulyatō darśayitumicchān śapathēna svapratijñām sthīrikṛtavān|

XVIII ataēva yasmin anṛtakathanam īśvarasya na sādhyam tādrśēnācalēna viṣayadvayēna sammukhastharakṣāsthalasya prāptayē palāyitānām asmākaṁ sudṛḍhā sāntvanā jāyatē|

XIX sā pratyāśāsmākaṁ manōnaukāyā acalō laṅgarō bhūtvā vicchēdakavastrasyābhyantaram praviṣṭā|

XX tatraivāsmākaṁ agrasarō yīśuḥ praviśya malkiṣēdakaḥ śrēṇyām nityasthāyī yājakō'bhavat|

VII

I śālamasya rājā sarvvōparisthasyēśvarasya yājakaśca san yō nṛpatinām māraṇāt pratyāgatam ibrahīmaṁ sāksātḥkṛtyāśiṣāṁ gaditavān,

II yasmai cēbrāhīm sarvvadvayāṇām daśamāmśam dattavān sa malkiṣēdak svaṇāmnō'rthēna prathamatō dharmmarājaḥ paścāt śālamasya rājārthataḥ śāntirājō bhavati|

III aparām tasya pitā mātā vaṁśasya nirṇaya āyuṣa ārambhō jīvanasya śēśaścaitēṣāṁ abhāvō bhavati, itthaṁ sa īśvaraputrasya sadṛśīkṛtaḥ, sa tvanantakālaṁ yāvad yājakastiṣṭhati|

IV ataēvāsmākaṁ pūrvvapuruṣa ibrahīm yasmai luṭhitadvayāṇām daśamāmśam dattavān sa kīḍṛk mahān tad ālōcayata|

V yājakatvaprāptā lēvēḥ santānā vyavasthānusārēṇa lōkēbhyō'rthata ibrahīmō jātēbhyāḥ svīyabhrātṛbhyō daśamāmśagrahaṇasyādēśam labdhavantaḥ|

VI kintvasau yadyapi tēṣāṁ vaṁśāt nōtpannastathāpībrahīmō daśamāmśam gṛhītavān pratijñānām adhikāriṇam āśiṣāṁ gaditavāmśca|

VII aparām yaḥ śrēyān sa kṣudratarāyāśiṣāṁ dadātīyatatra kō'pi sandēhō nāsti|

VIII aparām idānīm yē daśamāmśam gṛhlanti tē mṛtyōradhīnā mānavāḥ kintu tadānīm yō gṛhītavān sa jīvatītipramāṇaprāptaḥ|

IX aparām daśamāmśagrāhī lēvirapībrahīmdvārā daśamāmśam dattavān ētadapi kathayitum śakyatē|

X yatō yadā malkiṣēdak tasya pitaram sāksāt kṛtavān tadānīm sa lēviḥ pitururasyāsīt|

XI aparām yasya sambandhē lōkā vyavasthām labdhavantastēna lēviyayājakavargēna yadi siddhiḥ samabhaviṣyat tarhi hārōnasya śrēṇyā madhyād yājakaṁ na nirūpyēśvarēṇa malkiṣēdakaḥ śrēṇyā madhyād aparasyaikasya yājakasyōtthāpanam kuta āvaśyakam abhaviṣyat?

XII yatō yājakavargasya vinimayēna sutarām vyavasthāyā api vinimayō jāyatē|

XIII aparāñca tad vākyam yasyōddēśyam sō'parēṇa vaṁśēna saṁyuktā'sti tasya vaṁśasya ca kō'pi kadāpi vēdyāḥ karmma na kṛtavān|

XIV vastutastu yaṁ vaṁśamadhi mūsā yājakatvasyaikām kathāmapī na kathitavān tasmin yihūdāvamśe'smākaṁ prabhu rjanma gṛhītavān iti suspaṣṭaṁ|

XV tasya spaṣṭataram aparaṁ pramaṇamidam yat malkiṣedakah sādrśyavatāparēṇa tādrśēna yājakēnōdētavyaṁ,

XVI yasya nirūpaṇaṁ śarīrasambandhiyavidhiyuktayā vyavasthāyā na bhavati kintvakṣayajivanayuktayā śaktyā bhavati|

XVII yata īśvara idam śākṣyaṁ dattavān, yathā, "tvaṁ malkiṣedakah śrēṇyāṁ yājakō'si sadātanah|"

XVIII anēnāgravarttinō vidhē durbbalatāyā niṣphalatāyāśca hētōrarthatō vyavasthāyā kimapī siddham na jātamitihētōstasya lōpō bhavati|

XIX yayā ca vayam īśvarasya nikaṭavarttinō bhavāma ētādrśī śrēṣṭhapratyāśā samsthāpyatē|

XX aparaṁ yīśuḥ śapatham vinā na niyuktastasmādapi sa śrēṣṭhaniyamasya madhyasthō jātaḥ|

XXI yataste śapatham vinā yājakā jātāḥ kintvasau śapathēna jātāḥ yataḥ sa idamuktaḥ, yathā,

XXII "paramēśa idam śēpē na ca tasmānnivartsyatē| tvaṁ malkiṣedakah śrēṇyāṁ yājakō'si sadātanah|"

XXIII tē ca bahavō yājakā abhavan yataste mṛtyunā nityasthāyitvāt nivāritāḥ,

XXIV kintvasāvanantakālam yāvat tiṣṭhati tasmāt tasya yājakatvam na parivarttanīyaṁ|

XXV tatō hētō ryē mānavāstēnēśvarasya sannidhim gacchanti tān sa śēśam yāvat paritrātuṁ śaknōti yatasteśam kṛtē prārthanām karttuṁ sa satatam jīvati|

XXVI aparaṁ asmākaṁ tādrśamahāyājakasya prayōjanamāsīd yaḥ pavitro 'himsakō niṣkalaṅkaḥ pāpibhyō bhinnah svargādapyuccikṛtaśca syāt|

XXVII aparaṁ mahāyājakānām yathā tathā tasya pratidinaṁ prathamam svapāpānām kṛtē tataḥ paraṁ lōkānām pāpānām kṛtē balidānasya prayōjanaṁ nāsti yata ātmabalidānam kṛtvā tad ēkakṛtvastēna sampāditaṁ|

XXVIII yatō vyavasthāyā yē mahāyājakā nirūpyantē tē daurbhalyayuktā mānavāḥ kintu vyavasthātaḥ paraṁ śapathayuktēna vākyēna yō mahāyājakō nirūpitaḥ sō 'nantakālārtham siddhaḥ putra ēva|

VIII

I kathyamānānām vākyānām sārō'yam asmākam ētādrśa ēkō mahāyājakō'sti yaḥ svargē mahāmahimnaḥ simhāsanasya dakṣiṇapārsvō samupaviṣṭavān

II yacca dūṣyaṁ na manujaiḥ kintviśvarēṇa sthāpitaṁ tasya satyadūṣyasya pavitravastūnāñca sévakaḥ sa bhavati|

III yata ēkaikō mahāyājakō naivedyānām balinañca dānē niyujyatē, atō hētōrētasyāpi kiñcid utsarjanīyaṁ vidyata ityāvaśyakaṁ|

IV kiñca sa yadi pṛthivyām asthāsyat tarhi yājakō nābhaviṣyat, yatō yē vyavasthānusārāt naivedyāni dadatyētādrśā yājakā vidyantē|

V tē tu svargīyavastūnām dṛṣṭāntēna chāyayā ca sēvāmanutiṣṭhanti yatō mūsasi dūṣyam sādhayitum udyatē satīśvarastadēva tamādiṣṭavān phalataḥ sa tamuktavān, yathā, "avadhēhi girau tvām yadyannidarśanaṁ darśitaṁ tadvat sarvvāṇi tvayā kriyantām|"

VI kintvidānīm asau tasmāt śrēṣṭhaṁ sēvakapadaṁ prāptavān yataḥ sa śrēṣṭhapratijñābhīḥ sthāpitasya śrēṣṭhaniyamasya madhyasthō'bhavat|

VII sa prathamō niyamō yadi nirddōṣō'bhaviṣyata tarhi dvitīyasya niyamasya kimapi prayōjanaṁ nābhaviṣyat|

VIII kintu sa dōṣamārōpayan tēbhyaḥ kathayati, yathā, "paramēśvara idaṁ bhāṣatē paśya yasmin samayē'ham isrāyēlavamśēna yihūdāvamśēna ca sārddham ēkaṁ navīnaṁ niyamaṁ sthīrikariṣyāmyētādṛṣaḥ samaya āyāti|

IX paramēśvarō'paramapi kathayati tēṣām pūrvvapuruṣāṇām misradēśād ānyanārthaṁ yasmin dinē'ham tēṣām karaṁ dhṛtvā taiḥ saha niyamaṁ sthīrikṛtavān taddinasya niyamānusārēna nahi yatastai rmama niyamē laṅghitē'ham tān prati cintām nākaravaṁ|

X kintu paramēśvaraḥ kathayati taddināt paramahaṁ isrāyēlavamśīyaiḥ sārddham imaṁ niyamaṁ sthīrikariṣyāmi, tēṣām cittē mama vidhīn sthāpayiṣyāmi tēṣām hṛtpatrē ca tān lēkhiṣyāmi, aparamahaṁ tēṣām īśvarō bhaviṣyāmi tē ca mama lōkā bhaviṣyanti|

XI aparaṁ tvaṁ paramēśvaraṁ jānīhītivākyēna tēṣāmēkaikō janaḥ svam svam samīpavāsināṁ bhrātaraṅca puna rna śikṣayiṣyati yata ākṣudrāt mahāntaṁ yāvat sarvve mām jñāsyanti|

XII yatō hētōrahaṁ tēṣām adharmmān kṣamiṣyē tēṣām pāpānyaparādhāmśca punaḥ kadāpi na smarīṣyāmi|"

XIII anēna taṁ niyamaṁ nūtanāṁ gaditvā sa prathamaṁ niyamaṁ purātānikṛtavān; yacca purātanaṁ jīrṇāṅca jātaṁ tasya lōpō nikaṭō 'bhavat|

IX

I sa prathamō niyama ārādhānyā vividharītibhiraiḥikapavitrasthānēna ca viśiṣṭa āsīt|

II yatō dūṣyamēkaṁ niramīyata tasya prathamakōṣṭhasya nāma pavitrasthānamityāsīt tatra dipavṛkṣō bhōjanāsanāṁ darśanīyapūpānām śrēṇī cāsīt|

III tatpaścād dvitīyāyāstiraṣkariṇyā abhyantarē 'tipavit-rasthānamitināmakaṁ kōṣṭhamāsīt,

IV tatra ca suvarṇamayō dhūpādhāraḥ paritaḥ suvarṇamaṇḍitā niyamamañjūṣā cāsīt tanmadhyē mānnyāḥ suvarṇaghaṭō hārōṇasya mañjaritadaṇḍastakṣitau niyamaprastarau,

V tadupari ca karuṇāsanē chāyākāriṇau tējōmayau kirūbāvāstām, ētēṣām viśēṣavṛttāntakathanāya nāyaṁ samayaḥ|

VI ētēṣvīdṛk nirmmitēṣu yājakā īśvarasēvām anutiṣṭhanatō dūṣyasya prathamakōṣṭhaṁ nityaṁ praviśanti|

VII kintu dvitīyaṁ kōṣṭhaṁ prativarṣam ēkākṛtva ēkākinā mahāyājakēna praviṣyatē kintvātmanimittaṁ lōkānām ajñānakṛtapāpānāṅca nimittam utsarjjanīyaṁ rudhiram anādāya tēna na praviṣyatē|

VIII ityanēna pavitra ātmā yat jñāpayati tadidaṁ tat prathamāṁ dūṣyaṁ yāvāt tiṣṭhati tāvat mahāpavitrasthānagāmī panthā aprakāśitastiṣṭhati|

IX tacca dūṣyaṁ varttamānasamayasya dṛṣṭāntaḥ, yatō hētōḥ sāmprataṁ saṁśōdhanakālaṁ yāvād yannirūpitaṁ tadanusārāt sēvakāriṇō mānasikasiddhikaraṇē'samarthābhīḥ

X kēvalaṁ khādyapēdheṣu vividhamajjanēṣu ca śārīrikarītibhi ryuktāni naivēdyāni balidānāni ca bhavanti|

XI aparaṁ bhāvimaṅgalānāṁ mahāyājakaḥ khriṣṭa up-
asthāyāhastanirmmītenārthata ētatsṛṣṭe rbahirbhūtena śrēṣṭhena
siddhena ca dūṣyeṇa gatvā

XII chāgānāṁ gōvatsānāṁ vā rudhiram anādāya svīyarudhiram
ādāyakaḥ tva ēva mahāpavitrasthānāṁ praviṣyānantakālikāṁ muktiṁ
prāptavān|

XIII vṛṣachāgānāṁ rudhirēna gavibhasmanaḥ prakṣēpeṇa ca
yadyaśucilōkāḥ śārīrisucitvāya pūyantē,

XIV tarhi kiṁ manyadhvē yaḥ sadātanēnātmanā niṣkalaṅkabalimiva
svamēvēśvarāya dattavān, tasya khriṣṭasya rudhirēna yuṣmākaṁ
manāmsyamareśvarasya sēvāyai kiṁ mṛtyujanakēbhyaḥ karmmahyō
na pavitrīkāriṣyantē?

XV sa nūtananiyamasya madhyasthō'bhavat tasyābhīprāyō'yaṁ yat
prathamaniyamalāṅghanarūpapāpēbhīḥ mṛtyunā muktau jātāyāṁ
āhūtalōkā anantakāliyasampadaḥ pratijñāphalaṁ labhēran|

XVI yatra niyamō bhavati tatra niyamasādhakasya balē mṛtyunā bhav-
itavyaṁ|

XVII yatō hatēna balinā niyamaḥ sthīribhavati kintu niyamasādhakō bali
ryāvāt jīvati tāvat niyamō nirarthakastiṣṭhati|

XVIII tasmāt sa pūrvvaniyamō'pi rudhirapātaṁ vinā na sādhitā|

XIX phalataḥ sarvvalōkāṁ prati vyavasthānusārēna sarvvā ājñāḥ
kathayitvā mūsā jalēna sindūravarnalōmnā eṣōvatṛṇēna ca sārddham
gōvatsānāṁ chāgānāṁca rudhiram gṛhītvā granthē sarvvalōkēṣu ca
prakṣīpya babhāṣē,

XX yuṣmān adhiśvarō yaṁ niyamaṁ nirūpitavān tasya rudhiramētat|

XXI tadvat sa dūṣyē'pi sēvārthakēṣu sarvvapātrēṣu ca rudhiram
prakṣīptavān|

XXII aparaṁ vyavasthānusārēna prāyaśaḥ sarvvāni rudhirēna
parīskriyantē rudhirapātaṁ vinā pāpamōcanaṁ na bhavati ca|

XXIII aparaṁ yāni svargiyavastūnāṁ dṛṣṭāntastēṣāṁ ētaiḥ pāvanam
āvaśyakam āsit kintu sāksāt svargiyavastūnāṁ ētēbhyaḥ śrēṣṭhē
rbalidānaiḥ pāvanamāvaśyakam|

XXIV yataḥ khriṣṭaḥ satyapavitrasthānasya dṛṣṭāntarūpaṁ hastakṛtaṁ
pavitrasthānāṁ na praviṣṭavān kintvasmannimittam idānīm īśvarasya
sāksād upasthātuṁ svargamēva praviṣṭaḥ|

XXV yathā ca mahāyājakaḥ prativarṣaṁ paraśōṇitamādāya
mahāpavitrasthānāṁ praviṣati tathā khriṣṭēna punaḥ punarātmōtsargō
na kartavyaḥ,

XXVI kartavyē sati jagataḥ sṛṣṭikālamārabhya bahuvāraṁ tasya
mṛtyubhōga āvaśyakō'bhavat; kintvidānīm sa ātmōtsargeṇa
pāpanāśartham ēkaḥ kṛtvō jagataḥ śēṣakālē pracakāṣē|

XXVII aparaṁ yathā mānuṣasyaikakṛtvō maraṇaṁ tat paścād vicārō nirūpitō'sti,

XXVIII tadvat khrīṣṭō'pi bahūnām pāpavahanārthaṁ balirūpēṇaikakṛtva utsasrje, aparaṁ dvitīyavāraṁ pāpād bhinnaḥ san ye taṁ pratikṣante tēṣāṁ paritrāṇārthaṁ darśanaṁ dāsyati|

X

I vyavasthā bhaviṣyanmaṅgalānām chāyāsvarūpā na ca vastūnām mūrttisvarūpā tatō hētō rṇityaṁ diyamānairēkavidhai rvārṣikabalibhiḥ saraṇāgatalōkān siddhān karttuṁ kadāpi na śakṇōti|

II yadyaśakṣyat tarhi tēṣāṁ balinām dānaṁ kiṁ na nyavarttiṣyata? yataḥ sēvākāriṣvėkakṛtvaḥ pavitrībhūtēṣu tēṣāṁ kō'pi pāpabōdhaḥ puna rñabhaviṣyat|

III kintu tai rbalidānaiḥ prativatsaraṁ pāpānām smāraṇaṁ jāyatē|

IV yatō vṛṣāṇām chāgānām vā rudhireṇa pāpamōcanaṁ na sambhāvati|

V ētatkāraṇāt khrīṣṭēna jagat praviṣyēdam ucyatē, yathā, "nēṣṭvā baliṁ na naivēdyaṁ dēhō mē nirmmitastvayā|

VI na ca tvaṁ balibhi rhavyaiḥ pāpaghnai rvā pratuṣyasi|

VII avādiṣaṁ tadaivāhaṁ paśya kurvvē samāgamaṁ| dharmma-granthasya sargē mē vidyatē likhitā kathā| īsa manō'bhilāṣastē mayā sampūrayiṣyatē|"

VIII ityasmin prathamatō yēṣāṁ dānaṁ vyavasthānusārād bhavati tānyadhī tēnēdamuktaṁ yathā, balinaivēdyahavyāni pāpaghnañcōpacāraḥ, nēmāni vāñchasi tvaṁ hi na caitēṣu pratuṣyasīti|

IX tataḥ paraṁ tēnōktaṁ yathā, "paśya manō'bhilāṣaṁ tē karttuṁ kurvvē samāgamaṁ;" dvitīyam ētad vākyaṁ sthīrikarttuṁ sa prathamāṁ lumpati|

X tēna manō'bhilāṣēna ca vayaṁ yīśukhrīṣṭasyaikakṛtvaḥ svaśarīrōtsargāt pavitrīkṛtā abhavāma|

XI aparaṁ ēkaikō yājakaḥ pratidinam upāsanām kurvvan yaīśca pāpāni nāśayitūṁ kadāpi na śakyante tādrṣān ēkarūpān balin punaḥ punarutsrjan tiṣṭhati|

XII kintvasau pāpanāśakam ēkaṁ baliṁ datvānantakālārtham īśvarasya dakṣiṇa upaviṣya

XIII yāvat tasya śatravastasya pādapiṭhaṁ na bhavanti tāvat pratikṣamāṇastiṣṭhati|

XIV yata ēkēna balidānēna sō'nantakālārtham pūyamānān lōkān sādhitavān|

XV ētasmin pavitra ātmāpyasmākaṁ pakṣē pramaṇayati

XVI "yatō hētōstaddināt paraṁ ahaṁ taiḥ sārddham imaṁ niyamaṁ sthīrikariṣyāmīti prathamata uktvā paramēśvarēnēdaṁ kathitaṁ, tēṣāṁ cittē mama vidhīn sthāpayiṣyāmi tēṣāṁ manaḥsu ca tān lėkhiṣyāmi ca,

XVII aparāñca tēṣāṁ pāpanyaparādhāṁśca punaḥ kadāpi na smāriṣyāmi|"

XVIII kintu yatra pāpamōcanaṁ bhavati tatra pāpārthakabalidānaṁ puna rna bhavati|

XIX atō hē bhrātarah, yīsō rudhirēṇa pavitrasthānapravēśāyāsmākam utsāhō bhavati,

XX yataḥ sō'smadarthaṁ tiraskariṇyārthataḥ svaśārīrēṇa navīnam jīvanayuktañcaikam panthānam nirmmitavān,

XXI aparāñcēsvārīyaparivārasyādhyakṣa ekō mahāyajakō'smākamasti|

XXII atō hētōrasmābhiḥ saralāntaḥkaraṇai rdṛdhaviśvāsaiḥ pāpabōdhāt prakṣālitamanōbhi nirmmalajalē snātaśarīraiścēsvaram upāgatya pratyāśāyāḥ pratijñā niścalā dhārayitavyā|

XXIII yatō yastām aṅgīkṛtavān sa viśvasanīyaḥ|

XXIV aparāṁ prēmni satkriyāsu caikaikasyōtsāhavṛddhyartham asmābhiḥ parasaram mantrayitavyāḥ|

XXV aparāṁ katipayalokā yathā kurvanti tathāsmābhiḥ sabhākaraṇam na parityaktavyāṁ parasaram upadēṣṭavyaṅca yatatast mahādinam uttarōttaraṁ nikaṭavartti bhavati yuṣmābhi rdṛśyate|

XXVI satyamatasya jñānaprāptēḥ paraṁ yadi vyaṁ svaricchayā pāpācāraṁ kurmmastarhi pāpānām kṛtē 'nyat kimapi balidānam nāvaśiṣyate

XXVII kintu vicārasya bhayānakā pratikṣā ripunāśakānalasya tāpaścāvaśiṣyate|

XXVIII yaḥ kaścit mūsasō vyavasthām avamanyatē sa dayāṁ vinā dvayōstisṛṇām vā sakṣiṇām pramāṇēna hanyatē,

XXIX tasmāt kiṁ budhyadhvē yō jana īśvarasya putram avajānāti yēna ca pavitrikṛtō 'bhavat tat niyamasya rudhiram apavitraṁ jānāti, anugrahakaram ātmānam apamanyatē ca, sa kīyanmahāghōrataraḍaḍasya yōgyō bhaviṣyati?

XXX yataḥ paramēśvaraḥ kathayati, "dānam phalasya matkarma sūcitaṁ pradadāmyahaṁ|" punarapi, "tadā vicārayiṣyantē parēśēna nijāḥ prajāḥ|" idaṁ yaḥ kathitavān taṁ vyaṁ jānīmaḥ|

XXXI amarēśvarasya karayōḥ patanaṁ mahābhayānakam|

XXXII hē bhrātarah, pūrvvadināni smarata yatastadānīm yūyam dīptim prāpya bahudurgatirūpaṁ saṁgrāmaṁ sahamānā ēkatō nindāklēsaiḥ kautukīkṛtā abhavata,

XXXIII anyataśca tadbhōginām samāmśinō 'bhavata|

XXXIV yūyam mama bandhanasya duḥkhēna duḥkhinō 'bhavata, yuṣmākam uttamā nityā ca sampattiḥ svargē vidyata iti jñātvā sānandaṁ sarvasvasyāpaharaṇam asadhvaṅca|

XXXV ataēva mahāpuraskārayuktaṁ yuṣmākam utsāham na paritya-jata|

XXXVI yatō yūyam yēnēśvarasyēcchām pālayitvā pratijñāyāḥ phalam labhadhvaṁ tadarthaṁ yuṣmābhi rdhairīyāvalambanaṁ karttavyāḥ|

XXXVII yēnāgantavyāṁ sa svalpakālāt param āgamiṣyati na ca vilam-biṣyate|

XXXVIII "puṇyavān janō viśvāsēna jīviṣyati kintu yadi nivarttatē tarhi mama manastasmīn na tōṣaṁ yāsyati|"

XXXIX kintu vyaṁ vināśajanikām dharmmāt nivṛttim na kurvvaṇā ātmanaḥ paritrāṇāya viśvāsaṁ kurvvāmahē|

XI

I viśvāsa āśaṁsitānām niścayaḥ, adṛśyānām viṣayaṇām darśanaṁ bhavati|

II tēna viśvāsēna prāñcō lōkāḥ prāmāṇyaṁ prāptavantaḥ|

III aparam iśvarasya vākyēna jagantyaśṛjyanta, dṛṣṭavastūni ca pratyakṣavastubhyō nōdapadyantaitad vayaṁ viśvāsēna budhyāmahē|

IV viśvāsēna hābil iśvaramuddiśya kābilaḥ śreṣṭhaṁ balidānaṁ kṛtavān tasmāccēśvarēna tasya dānānyadhi pramāṇē dattē sa dhārmika ityasya pramāṇaṁ labdhavān tēna viśvāsēna ca sa mṛtaḥ san adyāpi bhāṣatē|

V viśvāsēna hanōk yathā mṛtyuṁ na paśyēt tathā lōkāntaraṁ nītaḥ, tasyōddēśaśca kēnāpi na prāpi yata iśvarastaṁ lōkāntaraṁ nītavān, tat-pramāṇamidaṁ tasya lōkāntarīkaraṇāt pūrvvaṁ sa iśvarāya rōcitavān iti pramāṇaṁ prāptavān|

VI kintu viśvāsaṁ vinā kō'piśvarāya rōcituṁ na śaknōti yata iśvarō'sti svānvēṣilōkēbhyaḥ puraskāraṁ dadāti cētīkathāyām iśvaraśaraṇāgatai rviśvasitavyaṁ|

VII aparaṁ tadānim yānyadṛśyānyāsan tāniśvarēnādiṣṭaḥ san nōhō viśvāsēna bhītvā svaparījanānāṁ rakṣārthaṁ pōtaṁ nirmmītavān tēna ca jagajjanānāṁ dōṣān darśītavān viśvāsāt labhyasya puṇyasyādhikārī babhūva ca|

VIII viśvāsēnēbrāhīm āhūtaḥ san ājñāṁ gṛhītvā yasya sthānasyādhikāraśtēna prāptavyastat sthānaṁ prasthītavān kintu prasthānasamayē kka yāmiti nājānāt|

IX viśvāsēna sa pratijñātē dēśē paradēśavat pravasaṁ tasyāḥ pratijñāyāḥ samānāmśibhyām ishākā yākūbā ca saha dūsyavāsyabhavat|

X yasmāt sa iśvarēna nirmmītaṁ sthāpitañca bhittimūlayuktaṁ nagaraṁ pratyaiḥṣata|

XI aparañca viśvāsēna sārā vayōtikrāntā santyapi garbhadhāraṇāya śaktiṁ prāpya putratyabhavat, yataḥ sā pratijñākāriṇaṁ viśvāsyam amanyata|

XII tatō hētō mṛtakalpād ēkasmāt janād ākāśīyanakṣatrāñīva gaṇanātītāḥ samudrafirasthasikatā iva cāsaṁkhyā lōkā utpēdirē|

XIII ētē sarvvē pratijñāyāḥ phalānyaprāpya kēvalaṁ dūrāt tāni nirīkṣya vanditvā ca, pṛthivyāṁ vayaṁ vidēśinaḥ pravāsinaścāsmaha iti svikṛtya viśvāsēna prāñān tatyajuḥ|

XIV yē tu janā itthaṁ kathayanti taiḥ paitṛkadēśō 'smābhiranviṣyata iti prakāśyatē|

XV tē yasmād dēśāt nirgatāstaṁ yadyasmariṣyan tarhi parāvarttanāya samayam alapsyanta|

XVI kintu tē sarvvōtkṛṣṭam arthataḥ svargīyaṁ dēśam ākāṅkṣanti tasmād iśvarastānadhi na lajjamānastēśām iśvara iti nāma gṛhītavān yataḥ sa tēśām kṛtē nagaramēkaṁ saṁsthāpitavān|

XVII aparam ibrahīmaḥ parīkṣāyām jātāyām sa viśvāsēnēśhākam ut-sasarja,

XVIII vastuta ishāki tava vaṁśō vikhyāsyata iti vāg yamadhi kathitā tam advitīyaṁ putraṁ pratijñāprāptaḥ sa utsasarja|

XIX yata iśvarō mṛtānapyutthāpayituṁ śaknōtiti sa mēnē tasmāt sa upamārūpaṁ tam lēbhē|

XX aparam ishāk viśvāsēna yākūb ēśāvē ca bhāviviṣayānadhyāśīsaṁ dadau|

XXI aparām yākūb maraṇakālē viśvāsēna yūṣaphaḥ pu-
trayōrēkaikasmai janāyāśiṣaṁ dadau yaṣṭyā agrabhāgē samālambya
praṇānaṁ ca |

XXII aparām yūṣaph caramakālē viśvāsēnēsrāyēlvaṁśīyānām mis-
radēśād bahirgamanasya vācaṁ jagāda nijāsthīni cādhi samādidēśa |

XXIII navajātō mūsāśca viśvāsāt trāṅn māsān svapitṛbhyām agōpyata
yatastau svaśiṣūṁ paramasundaram dṛṣṭavantau rājājñāñca na
śaṅkitavantau |

XXIV aparām vayahprāptō mūsā viśvāsāt phiraunō dauhitra iti nāma
nāṅgīcakāra |

XXV yataḥ sa kṣaṇikāt pāpajasukhabhōgād īśvarasya prajābhiḥ
sārdham duḥkhabhōgaṁ vavrē |

XXVI tathā misradēśīyanidhibhyaḥ khrīṣṭanimittam nindām mahatīm
sampattiṁ mēnē yatō hetōḥ sa puraskāradānam apaiḥṣata |

XXVII aparām sa viśvāsēna rājñāḥ krōdhāt na bhītvā misradēśam
paritatyāja, yatastēnādṛṣyam vīkṣamāṅēnēva dhairyyam ālambi |

XXVIII aparām prathamajātānām hantā yat svīyalōkān na
sprṣēt tadartham sa viśvāsēna nistāraparvvyabalicchēdanam
rudhīrasēcanañcānuṣṭhitāvān |

XXIX aparām tē viśvāsāt sthalēnēva sūphsāgarēna jagmuḥ kintu
mirīyalōkāstat karttum upakramya tōyēsu mamajjuḥ |

XXX aparāñca viśvāsāt taiḥ saptāham yāvad yirihōḥ prācīrasya
pradakṣiṇē kṛtē tat nipapāta |

XXXI viśvāsād rāhabnāmikā vēśyāpi prītyā cārān anugṛhyāviśvāsibhiḥ
sārdham na vinanāśa |

XXXII adhikaṁ kīrṁ kathayīṣyāmi? gidiyōnō bārakaḥ śimsōnō yiptahō
dāyūd śīmūyēlō bhaviṣyadvādīnaścaitēsām vṛttāntakathanāya mama
samayābhāvō bhaviṣyati |

XXXIII viśvāsāt tē rājyāni vaśīkṛtavantō dharmmakarmmāṇi
sādhitavantaḥ pratijñānām phalam labdhavantaḥ śimhānām mukhāni
ruddhavantō

XXXIV vahnērdāham nirrvāpitavantaḥ khaṅgadhārād rakṣām
prāptavantō daurbalyē sabalīkṛtā yuddhē parākramiṇō jātāḥ parēśam
sainyāni davayitavantaśca |

XXXV yōṣitaḥ punarutthānēna mṛtān ātmajān lēbhire, aparē ca
śrēṣṭhōtthānasya prāptērāśayā rakṣām aghītvā tādanēna mṛtavantaḥ |

XXXVI aparē tiraskāraiḥ kaśābhi rbandhanaiḥ kārayā ca parīkṣitāḥ |

XXXVII bahavaśca prastarāghatai rhatāḥ karapatrai rvā vidīrṇā yantrai
rvā kliṣṭāḥ khaṅgadhārai rvā vyāpādītāḥ | tē mēśānām chāgānām vā
carmmāṇi paridhāya dīnāḥ piḍitā duḥkharṭtāścābhrāmyan |

XXXVIII saṁsārō yēśam ayōgyastē nirjanasthānēsu parvvatēsu gah-
varēsu pṛthivyāśchidrēsu ca paryyaṭan |

XXXIX ētaiḥ sarvvai rviśvāsāt pramāṇam prāpi kintu pratijñāyāḥ phalam
na prāpi |

XL yatastē yathāsmān vinā siddhā na bhavēyustathaivēśvarēnāsmākaṁ
kṛtē śrēṣṭhataram kimapi nirdidiśē |

XII

I atō hētōrētāvatsākṣimēghai rvēṣṭitāḥ santō vayamapi sarvvabhāram āśubādhakaṁ pāpañca niṣṭipyāsmākaṁ gamanāya nirūpitē mārgē dhairryēṇa dhāvāma|

II yaścāsmākaṁ viśvāsasyāgrēsaraḥ siddhikarttā cāsti taṁ yīśuṁ viṣṣāmahai yataḥ sa svasammukhasthitānandasya prāptyartham apamānaṁ tucchikṛtya kruśasya yātanāṁ sōdhavān īśvāryasimhāsanasya dakṣiṇapārśvē samupaviṣṭavāmśca|

III yaḥ pāpibhiḥ svaviruddham ētādṛśaṁ vaiparityaṁ sōdhavān tam ālōcayata tēna yūyaṁ svamanaḥsu śrāntāḥ klāntāśca na bhaviṣyatha|

IV yūyaṁ pāpēna saha yudhyantō'dyāpi sōṇitavyayaparyyantaṁ pratirōdhaṁ nākuruta|

V tathā ca putrān pratīva yuṣmān prati ya upadēśa uktastaṁ kiṁ vismṛtavantaḥ? "parēśēna kṛtāṁ śāstim hē matputra na tucchaya| tēna saṁbhartsitaścāpi naiva klāmya kadācana|

VI parēśaḥ prīyatē yasmin tasmai śāstim dadāti yat| yantu putraṁ sa gṛhlāti tamēva praharatyapi|"

VII yadi yūyaṁ śāstim sahadhvaṁ tarhiśvaraḥ putrairiva yuṣmābhiḥ sārddhaṁ vyavaharati yataḥ pitā yasmai śāstim na dadāti tādṛśaḥ putraḥ kaḥ?

VIII sarvvē yasyaḥ śāstēraṁśinō bhavanti sā yadi yuṣmākaṁ na bhavati tarhi yūyam ātmajā na kintu jārajā ādhvē|

IX aparaṁ asmākaṁ śārīrikajanmadātārō'smākaṁ śāstikāriṇō'bhavan tē cāsmābhiḥ sammānitāstasmād ya ātmanāṁ janayitā vyaṁ kiṁ tatō'dhikaṁ tasya vaśībhūya na jīviṣyāmaḥ?

X tē tvalpadināni yavat svamanō'matānusārēṇa śāstim kṛtavantaḥ kintvēśō'smākaṁ hitāya tasya pavitratāyā aṁśitvāya cāsmān śāsti|

XI śāstīśca varttamānasamayē kēnāpi nānandajanikā kintu śōkajanikaiva manyatē tathāpi yē tayā vīniyantē tēbhyaḥ sā paścāt śāntiyuktaṁ dharmaphalaṁ dadāti|

XII ataēva yūyaṁ śīthilān hastān durbbalāni jānūni ca sabalāni kurudhvaṁ|

XIII yathā ca durbbalasya sandhīsthānaṁ na bhajyēta svasthaṁ tiṣṭhēt tathā svacaraṇārthaṁ saralāṁ mārgaṁ nirmmāta|

XIV aparañca sarvvaiḥ sārtham ēkyabhāvaṁ yacca vinā paramēśvarasya darśanaṁ kēnāpi na lapsyatē tat pavitratvaṁ cēṣṭadhvaṁ|

XV yathā kaścīd īśvarasyānugrahāt na patēt, yathā ca tiktatāyā mūlaṁ prarūhya bādhājanakaṁ na bhavēt tēna ca bahavō'pavitrā na bhavēyuh,

XVI yathā ca kaścīd lampāṭō vā ēkakṛtva āhārārthaṁ sviyajyēṣṭhādhikāravikrētā ya ēśaustadvad adharmmācārī na bhavēt tathā sāvadhānā bhavata|

XVII yataḥ sa ēsauḥ paścād āśīrvvādādhikārī bhavitum icchanapi nānugṛhīta iti yūyaṁ jānītha, sa cāśrupātēna matyantaraṁ prārthayamānō'pi tadupayāṁ na lēbhē|

XVIII aparañca sprṣyaḥ parvvataḥ prajvalitō vahniḥ kṣṣṇāvarṇō mēghō 'ndhakārō jhañbhśa tūrīvadyaṁ vākyānāṁ śabdaśca naitēśāṁ sannidhau yūyam āgataḥ|

XIX tañ śabdāñ śrutvā śrōtārastādṛśāñ sambhāṣaṇāñ yat puna rna jāyatē tat prārthitavantāḥ|

XX yataḥ paśurapi yadi dharādharāñ spṛṣati tarhi sa pāṣāṅghātai rhantavya ityādēśāñ sōdhuñ tē nāśaknuvan|

XXI tacca darśanam ēvañ bhayānakañ yat mūsasōktañ bhītastrāsayuktaścāsmīti|

XXII kintu sīyōnparvato 'marēśvarasya nagarañ svar-gasthayirūsālamam ayutāni divyadūtāḥ

XXIII svargē likhitānāñ prathamajātānāñ utsavaḥ samitiśca sarvvēśāñ vicārādhipatirīśvaraḥ siddhikṛtadhārmikānāñ ātmānō

XXIV nūtananiyamasya madhyasthō yīśuḥ, aparañ hābilō raktāt śrēyaḥ pracāraḥ prōkṣaṇasya raktañcaitēśāñ sannidhau yūyam āgatāḥ|

XXV sāvadhānā bhavata tañ vaktārañ nāvajānīta yatō hētōḥ pṛthivīsthitāḥ sa vaktā yairavaññāstai ryadi rakṣā nāprāpi tarhi svargyivaktuḥ parāñmukhibhūyāsmābhīḥ kathāñ rakṣā prāpsyatē?

XXVI tadā tasya ravāt pṛthivī kampitā kintvidānīm tēnēdañ pratijñātañ yathā, "ahañ punarēkakṛtvāḥ pṛthivīm kampayīṣyāmi kēvalam tannahi gaganamapi kampayīṣyāmi|"

XXVII sa ēkakṛtvāḥ śabdō niścalaviṣayāñāñ sthitayē nirmmitānāmiva cañcalavastūnāñ sthānāntarīkaraṇāñ prakāśayati|

XXVIII ataēva niścalarājyapṛaptairasmābhīḥ sō'nugraha ālambitavyō yēna vyañ sādarañ sabhayañca tuṣṭijanakarūpēñēśvarañ sēvitum śaknuyāma|

XXIX yatō'smākam īśvaraḥ sañhārakō vahñiḥ|

XIII

I bhrātṛṣu prēma tiṣṭhatu| atithisēva yuṣmābhi rna vismaryyatām

II yatastayā pracchannarūpēṇa divyadūtāḥ kēṣāñcid atithayō'bhavan|

III bandinaḥ sahabandibhiriva duḥkhinaśca dēhavāsibhiriva yuṣmābhīḥ smaryyantām|

IV vivāhaḥ sarvvēśāñ samīpē sammānitavyastadiyaśayyā ca śuciḥ kintu vēśyāgāminaḥ pāradārikāścēśvarēṇa dañḍayīsyantē|

V yūyam ācārē nirlōbhā bhavata vidyamānaviṣayē santuṣyata ca yasmād īśvara ēvēdañ kathitavāñ, yathā, "tvām na tyakṣyāmi na tvām hāsyāmi|"

VI ataēva vyañ utsāhēnēdañ kathayitum śaknumaḥ, "matpakṣē paramēśō'sti na bhēṣyāmi kadācana| yasmāt māñ prati kiñ karttum mānavaḥ pārayīyati|"

VII yuṣmākañ yē nāyakā yuṣmābhyam īśvarasya vākyañ kathitavāntastē yuṣmābhīḥ smaryyantām tēśāñ ācārasya pariñāmam ālōcyā yuṣmābhīstēśāñ viśvāsō'nukriyatām|

VIII yīśuḥ khriṣṭaḥ śvō'dya sadā ca sa ēvāstē|

IX yūyañ nānāvidhanūtanaśikṣābhi rna parivarttadhvañ yatō'nugraheñāntaḥkaraṇasya susthirībhavanañ kṣēmañ na ca khādyadravyaiḥ| yatastadācāriṇastai rñōpakṛtāḥ|

X yē daṣyasya sēvāñ kurvanti tē yasyā dravyabhōjanasyāñadhikāriṇastādṛśī yajñavēdirasmākam āstē|

XI yatō yēśām paśūnām śōṇitam pāpanāsāya mahāyājakēna mahāpavitrasthānasyābhyantaram nīyatē tēśām śārīrāṇi śibirād bahi rdahyantē|

XII tasmād yīśurapi yat svarudhirēṇa prajāḥ pavitrikuryyāt tadarthaṁ nagaradvārasya bahi rmṛtiṁ bhuktavān|

XIII atō hetōrasmābhirapi tasyāpamānam sahamānaiḥ śibirād bahista-sya samīpaṁ gantavyaṁ|

XIV yatō 'trāsmākaṁ sthāyi nagaram na vidyatē kintu bhāvi nagaram asmābhiranviṣyatē|

XV ataēva yīśunāsmābhi rnityaṁ praśamsārūpō balirarthatastasya nāmāṅgikurvvatām oṣṭhādharāṇām phalam īśvarāya dātavyaṁ|

XVI aparāṇca parōpakārō dānaṇca yuṣmābhi rna vismaryyatām yatastādṛśaṁ balidānam īśvarāya rōcatē|

XVII yūyaṁ svanāyakānām ājñāgrāhiṇō vaśyāśca bhavata yatō yairupanidhiḥ pratidātavyastādṛśā lōkā iva tē yuṣmadīyatmanām rakṣaṇārthaṁ jāgrati, atastē yathā sānandāstat kuryyu rna ca sārttasvarā atra yatadhvaṁ yatastēśām ārttasvarō yuṣmākam iṣṭajanakō na bhavēt|

XVIII aparāṇca yūyam asmannimittiṁ prārthanām kuruta yatō vayam uttamamanōviśiṣṭāḥ sarvvatra sadācāraṁ karttum icchukāśca bhavāma iti niścitaṁ jānīmaḥ|

XIX viśēṣatō'haṁ yathā tvarayā yuṣmabhyāṁ puna rdīyē tadarthaṁ prārthanāyai yuṣmān adhikaṁ vinayē|

XX anantaniyamasya rudhirēṇa viśiṣṭō mahān mēśapālako yēna mṛtagaṇamadhyāt punarānāyi sa śāntidāyaka īśvarō

XXI nijābhimatasādhanāya sarvvasmin satkarmmaṇi yuṣmān siddhān karōtu, tasya dṛṣṭau ca yadyat tuṣṭijanakaṁ tadēva yuṣmākaṁ madhyē yīśunā khriṣṭēna sādhayatu| tasmai mahimā sarvvadā bhūyāt| āmēn|

XXII hē bhrātaraḥ, vinayē'haṁ yūyam idam upadēśavākyāṁ sahadhvaṁ yatō'haṁ samkṣēpēṇa yuṣmān prati likhitavān|

XXIII asmākaṁ bhrātā timathiyō muktō'bhavad iti jānīta, sa ca yadi tvarayā samāgacchati tarhi tēna sārddhaṁm ahaṁ yuṣmān sākṣāt kariṣyāmi|

XXIV yuṣmākaṁ sarvvān nāyakān pavitralōkāmśca namaskuruta| aparam itāliyādēśīyānām namaskāraṁ jñāsyatha|

XXV anugrahō yuṣmākaṁ sarvvēśām sahāyō bhūyāt| āmēn|

yākūbaḥ patraṁ

^I īśvarasya prabhō ryīśukhrīṣṭasya ca dāsō yākūb vikīrṇibhūtān dvādaśaṁ vaṁśān prati namaskṛtya patraṁ likhati|

^{II} hē mama bhrātaraḥ, yūyaṁ yaḍā bahuvīdhaparīkṣāṣu nipatata tadā tat pūrṇānandasya kāraṇaṁ manyadhvaṁ|

^{III} yatō yuṣmākaṁ viśvāsasya parīkṣitatvēna dhairyyaṁ sampādyata iti jānītha|

^{IV} tacca dhairyyaṁ siddhaphalaṁ bhavatu tēna yūyaṁ siddhāḥ sampūrṇāśca bhaviṣyatha kasyāpi guṇasyābhāvaśca yuṣmākaṁ na bhaviṣyati|

^V yuṣmākaṁ kasyāpi jñānābhāvō yadi bhavēt tarhi ya īśvaraḥ saralabhāvēna tiraskāraṅca vinā sarvvēbhyō dadāti tataḥ sa yācatām tatastasmai dāyīṣyatē|

^{VI} kintu sa niḥsandēhaḥ san viśvāsēna yācatām yataḥ sandigdho mānavō vāyunā cālitasyōtṭplavamānasya ca samudratarāṅgasya sadṛśō bhavati|

^{VII} tāḍṛśō mānavaḥ prabhōḥ kiñcit prāpsyatīti na manyatām|

^{VIII} dvīmanā lōkaḥ sarvvagatiṣu cañcalō bhavati|

^{IX} yō bhrātā namraḥ sa nijōnnatyā ślāghatām|

^X yaśca dhanavān sa nijanamratayā ślāghatām yataḥ sa tṛṇapuṣpavat kṣayaṁ gamīṣyati|

^{XI} yataḥ satāpēna sūryyēṇōditya tṛṇaṁ sōṣyatē tatpuṣpaṅca bhraṣyati tēna tasya rūpasya saundaryyaṁ naṣyati tadvad dhanilōkō'pi svīyamūdhatayā mlāsyati|

^{XII} yō janaḥ parīkṣām sahatē sa ēva dhanyaḥ, yataḥ parīkṣitatvaṁ prāpya sa prabhunā svaprēmakāribhyaḥ pratijñātaṁ jīvanamukuṭaṁ lapsyatē|

^{XIII} īśvarō mām parīkṣata iti parīkṣāsamayē kō'pi na vadatu yataḥ pāpāyēśvarasya parīkṣā na bhavati sa ca kamapi na parīkṣatē|

^{XIV} kintu yaḥ kañcit svīyamanōvāñchayākṛṣyatē lōbhyatē ca tasyaiva parīkṣā bhavati|

^{XV} tasmāt sā manōvāñchā sagarbhā bhūtvā duṣkṛtīm prasūtē duṣkṛtiśca pariṇāmaṁ gatvā mṛtyuṁ janayati|

^{XVI} hē mama priyabhrātaraḥ, yūyaṁ na bhrāmyata|

^{XVII} yat kiñcid uttamaṁ dānaṁ pūrṇō varaśca tat sarvvam ūrddhvād arthatō yasmin daśāntaraṁ parivarttanajātacchāyā vā nāsti tasmād dīptyākaraṭ pituravarōhati|

^{XVIII} tasya sṛṣṭavastūnām madhyē vayaṁ yat prathamaphalasvarūpā bhavāmastadarthaṁ sa svēcchātaḥ satyamatasya vākyēnāsmān janayāmāsa|

^{XIX} ataēva hē mama priyabhrātaraḥ, yuṣmākaṁ ēkaikō janaḥ śravaṇē tvarītaḥ kathanē dhīraḥ krōdhē'pi dhīrō bhavatu|

^{XX} yatō mānavasya krōdha īśvariyadharmmaṁ na sādhayati|

^{XXI} atō hētō ryūyaṁ sarvvām aśucikriyām duṣṭatābhulyaṅca nikṣipyā yuṣmanmanasām paritrāṇē samarthaṁ rōpitaṁ vākyāṁ namrabhāvēna gr̥hīta|

XXII aparañca yūyam kēvalam ātmavañcayitārō vākyasya śrōtārō na bhavata kintu vākyasya karmmakāriṇō bhavata|

XXIII yatō yaḥ kaścīd vākyasya karmmakārī na bhūtvā kēvalam tasya śrōtā bhavati sa darpaṇē svīyaśārīrikavadanaṁ nirīkṣamāṇasya manuṣya sadṛśaḥ|

XXIV ātmākārē dṛṣṭē sa prasthāya kīdṛśa āsīt tat tatkṣaṇād vismarati|

XXV kintu yaḥ kaścīt natvā muktēḥ siddhām vyavasthām ālōkyā tiṣṭhati sa vismṛtiyuktaḥ śrōtā na bhūtvā karmmakarttaiva san svakāryyē dhanyō bhaviṣyati|

XXVI anāyattarasanaḥ san yaḥ kaścīt svamanō vañcayitvā svam bhaktam manyatē tasya bhakti rmudhā bhavati|

XXVII klēśakālē piṭṛhinānām vidhavanāñca yad avēkṣaṇam saṁsārācca niṣkalañkēna yad ātmarakṣaṇam tadēva piturīśvarasya sāksāt śuci nrinmmalā ca bhaktiḥ|

II

I hē mama bhrātaraḥ, yūyam asmākaṁ tējasvinaḥ prabhō riyīśukhrīṣṭasya dharmmaṁ mukhāpēkṣayā na dhārayata|

II yatō yuṣmākaṁ sabhāyām svarṇāṅgurīyakayuktē bhrājiṣṇuparicchadē puruṣē praviṣṭē malinavastre kasmimścid daridrē'pi praviṣṭē

III yūyam yadi tam bhrājiṣṇuparicchadavasānaṁ janam nirīkṣya vadēta bhavan atrōttamasthāna upaviśatviti kiñca tam daridram yadi vadēta tvam amusmīn sthānē tiṣṭha yadvātra mama pādapiṭha upaviśēti,

IV tarhi manaḥsu viśēṣya yūyam kiṁ kutarkaiḥ kuvicārakā na bhavatha?

V hē mama priyabhrātaraḥ, śṅguta, saṁsārē yē daridrāstān īśvarō viśvāsēna dhaninaḥ svaprēmākāribhyaśca pratiśrutasya rājyasādhikāriṇaḥ karttuṁ kiṁ na varitavān? kintu daridrō yuṣmābhīravajñāyatē|

VI dhanavanta ēva kiṁ yuṣmān nōpadravanti balācca vicārāsanānām samīpaṁ na nayanti?

VII yuṣmadupari parikīrttitaṁ paramaṁ nāma kiṁ tairēva na nindyatē?

VIII kiñca tvam svasamīpavāsini svātmavat priyasva, ētacchāstrīyavacanānusāratō yadi yūyam rājakīyavyavasthām pālayatha tarhi bhadrām kurutha|

IX yadi ca mukhāpēkṣām kurutha tarhi pāpam ācaratha vyavasthaya cājñālaṅghina iva dūṣyadhvē|

X yatō yaḥ kaścīt kṛtsnām vyavasthām pālayati sa yadyēkasmin vidhau skhalati tarhi sarvvēṣam aparādhi bhavati|

XI yatō hētōstvam paradārān mā gacchēti yaḥ kathitavān sa ēva narahatyām mā kuryā ityapi kathitavān tasmāt tvam paradārān na gatvā yadi narahatyām karōṣi tarhi vyavasthālaṅghī bhavasi|

XII muktē rvyavasthātō yēṣām vicārēṇa bhavitavyam tādṛśā lōkā iva yūyam kathām kathayata karma kuruta ca|

XIII yō dayām nācarati tasya vicārō nirddayēna kāriṣyatē, kintu dayā vicāram abhibhaviṣyati|

XIV hē mama bhrātaraḥ, mama pratyayō'stiti yaḥ kathayati tasya karmmaṇi yadi na vidyanta tarhi tēna kiṁ phalaṁ? tēna pratyayēna kiṁ tasya paritrāṇam bhavituṁ śāknōti?

XV kēṣucid bhrātṛṣu bhaginīṣu vā vasanaḥīneṣu prātyahikāhārahīneṣu ca satsu yuṣmākaṁ kō'pi tēbhyaḥ śarīrārthaṁ prayōjanīyāni dravyāni na datvā yadi tān vadēt,

XVI yūyaṁ sakuśalaṁ gatvōṣṇagātrā bhavata tṛpyata cēti tarhyētēna kiṁ phalaṁ?

XVII tadvat pratyayō yadi karmmabhi ryuktō na bhavēt tarhyēkākītvāt mṛta ēvāstē|

XVIII kiñca kaścid idaṁ vadiṣyati tava pratyayō vidyatē mama ca karmmāni vidyantē, tvaṁ karmmahīnaṁ svapratyayaṁ mām darśaya tarhyahamāpi matkarmmabhyaḥ svapratyayaṁ tvām darśayiṣyāmi|

XIX ēka īśvarō 'stīti tvaṁ pratyēṣi| bhadraṁ karōṣi| bhūtā api tat pratiyanti kampaṅtē ca|

XX kintu hē nirbhōdhamānava, karmmahīnaḥ pratyayō mṛta ēvāstyētad avagantuṁ kim icchasi?

XXI asmākaṁ pūrvvapuruṣō ya ibrahīm svaputram ishākaṁ yajñavēdyāṁ utsṛṣṭavān sa kiṁ karmmabhyō na sapuṇyikṛtaḥ?

XXII pratyayē tasya karmmaṇām sahakāriṇi jātē karmmabhiḥ pratyayaḥ siddhō 'bhavat tat kiṁ paśyasi?

XXIII itthañcēdaṁ śāstrīyavacanaṁ saphalam abhavat, ibrahīm paramēśvarē viśvasitavān tacca tasya puṇyāyāgaṇyata sa cēsvarasya mitra iti nāma labdhavān|

XXIV paśyata mānavaḥ karmmabhyaḥ sapuṇyīkriyatē na caikākinā pratyayēna|

XXV tadvad yā rāhabnāmikā vārāṅganā cārān anugṛhyāparēṇa mārgeṇa visasarja sāpi kiṁ karmmabhyō na sapuṇyīkṛtā?

XXVI ataēvātmaḥiṇō dēhō yathā mṛtō'sti tathaiva karmmahīnaḥ pratyayō'pi mṛtō'sti|

III

I hē mama bhrātaraḥ, śikṣakairasmābhi rgurutaradaṅḍō lapsyata iti jñātvā yūyam anēkē śikṣakā mā bhavata|

II yataḥ sarvvē vayaṁ bahuviṣayēṣu skhalāmaḥ, yaḥ kaścid vākyē na skhalati sa siddhapuruṣaḥ kṛtsnaṁ vaśīkarttuṁ samarthaścāsti|

III paśyata vayam aśvān vaśīkarttuṁ tēṣām vaktreṣu khalinān nidhāya tēṣām kṛtsnaṁ śarīram anuvarttayāmaḥ|

IV paśyata yē pōtā atīva bhāḍākārāḥ pracāṅḍavātaiśca cālitāstē'pi karṇadhārasya manō'bhimatād atikṣudrēṇa karṇēna vāñchitāṁ sthānaṁ pratyānuvarttantē|

V tadvad rasanāpi kṣudratarāṅgaṁ santī darpavākyāni bhāṣatē| paśya kidṛṇmahāraṇyaṁ dahyatē 'lpēna vahninā|

VI rasanāpi bhavēd vahniradharmmarūpapiṣṭapē| asmadaṅgēṣu rasanā tādrṣāṁ santiṣṭhati sā kṛtsnaṁ dēhaṁ kalaṅkayati sṛṣṭirathasya cakraṁ prajvalayati narakānalēna jvalati ca|

VII paśupakṣyurōgajalacarāṇām sarvvēṣām svabhāvō damayitum śakyatē mānuṣikasvabhāvēna damayāñcakrē ca|

VIII kintu mānavānām kēnāpi jihvā damayitum na śakyatē sā na nivāryam aṇiṣṭāṁ halāhalaviṣēṇa pūrṇā ca|

IX tayā vayaṁ pitaram īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmaḥ, tayā cēsvarasya sādṛṣyē sṛṣṭān mānavān śapāmaḥ|

X ēkasmād vadanād dhanyavādaśāpau nirgacchataḥ| hē mama bhrātarah, ētādṛśam na karttavyaṃ|

XI prasravaṇaḥ kim ēkasmāt chidrāt miṣṭam tiktañca tōyam nirgamayati?

XII hē mama bhrātarah, uḍumbarataruḥ kim jitaphalāni drākṣalātā vā kim uḍumbaraphalāni phalituṃ śaknōti? tadvad ēkaḥ prasravaṇō lavaṇamiṣṭē tōyē nirgamayitum na śaknōti|

XIII yuṣmākaṃ madhyē jñāni subōdhaśca ka āstē? tasya karmmani jñānamūlakamṛdutāyuktānīti sadācārāt sa pramānayatu|

XIV kintu yuṣmadantaḥkaraṇamadhyē yadi tikṭṛṣyā vivādēcchā ca vidyatē tarhi satyamatasya viruddham na ślāghadhvam nacānṛtaṃ kathayata|

XV tādṛśam jñānam ūrddhvād āgataṃ nahi kintu pārthivaṃ śarīri bhautikañca|

XVI yatō hētōrīṣyā vivādēcchā ca yatra vēdyētē tatraiva kalahaḥ sarvvaṃ duṣkṛtañca vidyatē|

XVII kintūrddhvād āgataṃ yat jñānam tat prathamam śuci tataḥ paraṃ śāntam kṣāntam āsusandhēyam dayādisatphalaih paripūrṇam asandigdham niṣkapaṭaṇca bhavati|

XVIII śāntyācāribhiḥ śāntyā dharmaphalam rōpyatē|

IV

I yuṣmākaṃ madhyē samarā raṇaśca kuta utpadyantē? yuṣmadaṅgaśibirāśritābhyaḥ sukhēcchābhyaḥ kim nōtpadyantē|

II yūyam vāñchatha kintu nāpnutha, yūyam narahatyām irṣyāñca kurutha kintu kṣāntā bhavitum na śaknutha, yūyam yudhyatha raṇam kurutha ca kintvaprāptāstiṣṭhatha, yatō hētōḥ prārthanām na kurutha|

III yūyam prārthayadhvē kintu na labhadhvē yatō hētōḥ svasukhabhōgēṣu vyayārtham ku prārthayadhvē|

IV hē vyabhicāriṇō vyabhicāriṇyaśca, saṃsārasya yat maitryam tad īsarasya śātravamiti yūyam kim na jānītha? ata ēva yaḥ kaścit saṃsārasya mitram bhavitum abhilaṣati sa ēvēśvarasya śatru rbhavati|

V yūyam kim manyadhvē? śāstrasya vākyaṃ kim phalahīnam bhavēt? asmaṃantarvāsī ya ātmā sa vā kim irṣyārtham prēma karōti?

VI tannahi kintu sa pratulaṃ varaṃ vitarati tasmād uktamāstē yathā, ātmābhimānalōkānām vipakṣō bhavatiśvaraḥ| kintu tēnaiva namrēbhyaḥ prasādād dīyatē varaḥ||

VII ataēva yūyam īśvarasya vaśyā bhavata śayatānam samrundha tēna sa yuṣmattaḥ palāyīyatē|

VIII īśvarasya samīpavarttinō bhavata tēna sa yuṣmākaṃ samīpavartti bhaviṣyati| hē pāpinaḥ, yūyam svakarān pariṣkurudhvam| hē dvi-manōlōkāḥ, yūyam svāntaḥkaraṇāni śucīni kurudhvam|

IX yūyam udvijadhvam śocata vilapata ca, yuṣmākaṃ hāsaḥ śōkāya, ānandaśca kātaratāyai parivarttētām|

X prabhōḥ samakṣam namrā bhavata tasmāt sa yuṣmān uccīkariṣyati|

XI hē bhrātarah, yūyam parasparam mā dūṣayata| yaḥ kaścid bhrātarāṃ dūṣayati bhrātu rvicāraṇca karōti sa vyavasthām dūṣayati vyavasthāyāśca vicāram karōti| tvam yadi vyavasthāyā vicāram karōṣi tarhi vyavasthāpālayitā na bhavasi kintu vicārayitā bhavasi|

XII advitīyō vyavasthāpakō vicārayitā ca sa ēvāstē yō rakṣitum nāsayituñca pārayatī| kintu kastvañ yat parasya vicārañ karōṣi?

XIII adya śvō vā vayam amukanagarañ gatvā tatra varṣamēkañ yāpayantō vāñijyañ kariṣyāmaḥ lābhañ prāpsyāmaścēti kathāñ bhāṣamāñā yūyam idānīm śṛṇuta|

XIV svaḥ kiñ ghaṭiṣyatē tad yūyañ na jānītha yatō jīvanañ vō bhavēt kidṛk tattu bāṣpasvarūpakam, kṣaṇamātrañ bhavēt dṛṣyañ lupyatē ca tataḥ parañ|

XV tadanuktvā yuṣmākam idañ kathanīyañ prabhōricchātō vayañ yadi jīvāmasterhyētāt karmma tat karmma vā kariṣyāma iti|

XVI kintvidānīm yūyañ garvvavākyaiḥ ślāghanañ kurudhvē tādṛśañ sarvvañ ślāghanañ kutsitamēva|

XVII atō yaḥ kaścit satkarmma karttañ viditvā tanna karōti tasya pāpañ jāyatē|

V

I hē dhanavantaḥ, yūyam idānīm śṛṇuta yuṣmābhirāgamiṣyatklēśahētōḥ krandyatām vilapyatāñca|

II yuṣmākañ draviṇañ jirṇañ kiṭabhuktāḥ sucēlakāḥ|

III kanakañ rajatañcāpi vikṛtiñ pragamiṣyati, tatkalañkaśca yuṣmākañ pāpañ pramāñayīṣyati, hutāśavacca yuṣmākañ piṣitañ khādayīṣyati| ittham antimaghasrēṣu yuṣmābhiḥ sañcitañ dhanañ|

IV paśyata yaiḥ kṛṣivalai ryuṣmākañ śasyāni chinnāni tēbhyō yuṣmābhi ryad vētanañ chinnañ tad uccai rdhvañ karōti tēśāñ śasyacchēdakānām ārttarāvaḥ sēnāpatēḥ paramēśvarasya karṇakuharañ praviṣṭaḥ|

V yūyañ pṛthivyañ sukhabhōgañ kāmukatāñcāritavantaḥ, mahābhōjasya dīna iva nijāntaḥkaraṇāni paritarpitavantaśca|

VI aparāñca yuṣmābhi rdhārmnikasya dañḍājñā hatyā cākāri tathāpi sa yuṣmān na pratiruddhavañ|

VII hē bhrātaraḥ, yūyañ prabhōrāgamañ yāvad dhairyamālabdhvañ| paśyata kṛṣivalō bhūmē rbahumūyañ phalañ pratīkṣamāñō yāvat prathamam antimañca vṛṣṭijalañ na prāpnōti tāvad dhairyam ālambatē|

VIII yūyamapi dhairyamālambya svāntaḥkaraṇāni sthīrikuruta, yataḥ prabhōrupasthitiḥ samīpavarttinyabhavat|

IX hē bhrātaraḥ, yūyañ yad dañḍyā na bhavēta tadarthañ parasparañ na glāyata, paśyata vicārayitā dvārasamīpē tiṣṭhati|

X hē mama bhrātaraḥ, yē bhaviṣyadvādīnaḥ prabhō rñmnā bhāṣitavantastān yūyañ duḥkhasahanaśca dhairyasya ca dṛṣṭāntān jānīta|

XI paśyata dhairyasīlā asmābhi rdhanyā ucyantē| āyūbō dhairyam yuṣmābhiraśrāvi prabhōḥ pariñamaścādarśi yataḥ prabhu rbahukṛpaḥ sakaruṇaścāsti|

XII hē bhrātaraḥ viśēṣata idañ vadāmi svargasya vā pṛthivya vānyavastunō nāma gṛhītvā yuṣmābhiḥ kō'pi śapathō na kriyatām, kintu yathā dañḍyā na bhavata tadarthañ yuṣmākañ tathaiva tannahi cētivākyam yathēṣṭaḥ bhavatu|

^{XIII} yuṣmākaṁ kaścīd duḥkhi bhavati? sa prārthanām karōtu| kaścīd vānanditō bhavati? sa gītaṁ gāyatu|

^{XIV} yuṣmākaṁ kaścīd piḍitō 'sti? sa samitēḥ prācīnān āhvātu tē ca pabhō rnāmnā taṁ tailēnābhiṣicya tasya kṛtē prārthanām kurvvanu|

^{XV} tasmād viśvāsajātaprārthanayā sa rōgī rakṣām yāsyati prabhuśca taṁ utthāpayiṣyati yadi ca kṛtapāpō bhavēt tarhi sa taṁ kṣamiṣyatē|

^{XVI} yūyaṁ parasparam aparādhān aṅgīkurudhvam ārōgyaprāptyarthañcaikajanō 'nyasya kṛtē prārthanām karōtu dhārmikasya sayatnā prārthanā bahuśaktiviśiṣṭā bhavati|

^{XVII} ya ēliyō vayamiva sukhaduḥkhabhōgī marttya āsīt sa prārthanayānāvṛṣṭim yācitavān tēna dēśē sārddhavatsaratrayaṁ yāvad vṛṣṭi rna babhūva|

^{XVIII} paścāt tēna punaḥ prārthanāyām kṛtāyām ākāśastōyānyavarṣīt pṛthivī ca svaphalāni prārōhayat|

^{XIX} hē bhrātarah, yuṣmākaṁ kasmimścīd satyamataḍ bhraṣṭē yadi kaścīd taṁ parāvarttayati

^{XX} tarhi yō janaḥ pāpinaṁ vipathabhramaṇāt parāvarttayati sa ta-syātmanaṁ mṛtyuta uddhariṣyati bahupāpānyāvariṣyati cēti jānātu|

1 pitarasya patraṁ

I panta-gālātiyā-kappadakiyā-āsiyā-bithuniyādēśeṣu pravāsinō yē vikīrṇalōkāḥ

II piturīśvarasya pūrvvanirṇayād ātmanaḥ pāvanēna yīśukhrīṣṭasyājñāgrahaṇāya śōnitaprōkṣaṇāya cābhirucitāstān prati yīśukhrīṣṭasya prērītaḥ pitarāḥ patraṁ likhatī | yuṣmān prati bāhulyēna śāntiranugrahaśca bhūyāstām|

III asmākāṁ prabhō ryīśukhrīṣṭasya tāta īśvarō dhanyaḥ, yataḥ sa svakiyabahukṛpātō mṛtagaṇamadhyād yīśukhrīṣṭasyōtthānēna jīvanapratyāśārtham arthatō

IV 'kṣayaniṣkalaṅkāmlānasampattiprāptyartham asmān puna rjanayāmāsa| sā sampattiḥ svargē 'smākāṁ kṛtē sañcitā tiṣṭhati,

V yūyañcēśvarasya śaktītaḥ śeṣakālē prakāśyaparitrāṇārtham viśvāsēna rakṣyadhvē|

VI tasmād yūyam yadyapyānandēna praphullā bhavatha tathāpi sāmpratāṁ prayōjanahētōḥ kiyatkālaparyyantaṁ nānāvīdhaparīkṣābhīḥ klīśyadhvē|

VII yatō vahninā yasya parīkṣā bhavati tasmāt naśvarasuvārnādapi bahumūyam yuṣmākāṁ viśvāsarūpaṁ yat parīkṣitam svarṇaṁ tēna yīśukhrīṣṭasyāgamanasamayē praśāmsāyāḥ samādarasya gauravasya ca yōgyatā prāptavyā|

VIII yūyam taṁ khrīṣṭam adṛṣṭvāpi tasmin prīyadhvē sāmpratāṁ taṁ na paśyantō'pi tasmin viśvasantō 'nirvvacanīyēna prabhāvayuktēna cānandēna praphullā bhavatha,

IX svaviśvāsasya pariṇāmarūpam ātmanāṁ paritrāṇaṁ labhadhvē ca |

X yuṣmāsu yō 'nugrahō varttatē tadviśayē ya īśvariāvākyaṁ kathitavantastē bhaviṣyadvādinastasya paritrāṇasyānvēṣaṇam anusandhānaṁ kṛtavantaḥ|

XI viśēṣatastēśāmantarvāsī yaḥ khrīṣṭasyātmā khrīṣṭē varttiṣyamāṇāni duḥkhāni tadanugāmiḥprabhāvaṅca pūrvvaṁ prakāśayat tēna kaḥ kidṛśō vā samayō niradīśyataitasyānusandhānaṁ kṛtavantaḥ|

XII tatastai rviśayaistē yanna svān kintvasmān upakurvantyētāt tēśāṁ nikaṭē prakāśyata| yāmśca tān viśayān divyadūtā apyavanataśirasō nīrīkṣitum abhīṣanti tē viśayāḥ sāmpratāṁ svargāt prēṣitasya pavitrasyātmanaḥ sahāyyād yuṣmatsamīpē susānvādapracārayitṛbhīḥ prakāśyanta|

XIII ataēva yūyam manaḥkaṭibandhanaṁ kṛtvā prabuddhāḥ santō yīśukhrīṣṭasya prakāśasamayē yuṣmāsu varttiṣyamānasyānugrahasya sampūrṇāṁ pratyāśāṁ kuruta|

XIV aparaṁ pūrvvīyājñānatāvasthāyāḥ kutsitābhilāṣāṇāṁ yōgyam ācāraṁ na kurvanto yuṣmadāhvānakārī yathā pavitrō 'sti

XV yūyamapyājñāgrāhisantānā iva sarvvasmin ācārē tādṛk pavitrā bhavata|

XVI yatō likhitam āstē, yūyam pavitrāstīṣṭhata yasmādahaṁ pavitraḥ|

XVII aparañca yō vināpakṣapātam ēkaikamānuṣasya karmmānusārād vicāraṁ karōti sa yadi yuṣmābhīstāta ākhyāyatē tarhi svapravāsasya kālo yuṣmābhi rbhityā yāpyatām|

XVIII yūyaṁ nirarthakāt paitṛkācārāt kṣayaṇīyai rūpyasuvarṇādibhi rmuktiṁ na prāpya

XIX niṣkalaṅkanirmmalamēśaśāvakasyēva khrīṣṭasya bahumūlyēna rudhīrēna muktiṁ prāptavanta iti jānitha|

XX sa jagatō bhittimūlasthāpanāt pūrvvaṁ niyuktaḥ kintu caramad-ineṣu yuṣmadarthaṁ prakāśitō 'bhavat|

XXI yatastēnaiva mṛtagaṇāt tasyōthhāpayitari tasmai gauravadātari cēsvarē viśvasitha tasmād īśvarē yuṣmākāṁ viśvasaḥ pratyāśā cāstē|

XXII yūyaṁ ātmanā satyamatasyājñāgrahaṇadvārā niṣkapaṭāya bhrātṛprēmṇē pāvitamanośō bhūtvā nirmmalāntaḥkaraṇaiḥ parasparaṁ gādhaṁ prēma kuruta|

XXIII yasmād yūyaṁ kṣayaṇīyavīryyāt nahi kintvakṣayaṇīyavīryyād īśvarasya jīvanadāyakēna nityasthāyinā vāk्यēna punarjanma gr̥hītavantaḥ|

XXIV sarvvaprāñi tṛṇaistulyastattējastṛṇapuṣpavat| tṛṇāni pariśuṣyati puṣpāni nipatanti ca|

XXV kintu vākyaṁ parēśasyānantakālaṁ vitiṣṭhatē| tadēva ca vākyaṁ susaṁvādēna yuṣmākam antikē prakāśitaṁ|

II

I sarvvān dvēśān sarvvāmīśca chalān kāpaṭyānīrṣyāḥ samastaglānikathāśca dūrīkṛtya

II yuṣmābhīḥ paritrāṇāya vṛddhiprāptyarthaṁ navajātaśīsubhiriva prakṛtaṁ vāgdugdhaṁ pipāsyatām|

III yataḥ prabhu rmadhura ētasyāsvādāṁ yūyaṁ prāptavantaḥ|

IV aparaṁ mānuṣairavajñātasya kintviśvarēṇābhirucitasya bahumūlyasya jīvatprastarasyēva tasya prabhōḥ sannidhim āgata

V yūyamapi jīvatprastarā iva nicīyamānā ātmikamandiraṁ khrīṣṭēna yīsunā cēsvaratōṣakāṇām ātmikabalīnām dānārthaṁ pavitrō yājakavargō bhavatha|

VI yataḥ śāstrē likhitamāstē, yathā, paśya pāśāṇa ēkō 'sti siyōni sthāpitō mayā| mukhyakōṇasya yōgyaḥ sa vṛtaścātīva mūlyavān| yō janō viśvasēt tasmīn sa lajjām na gamiṣyati|

VII viśvāsīnām yuṣmākamēva samīpē sa mūlyavān bhavati kint- vaviśvāsīnām kṛtē nicēṭṛbhīravajñātaḥ sa pāśāṇaḥ kōṇasya bhittimūlaṁ bhūtvā bādḥājanakaḥ pāśāṇaḥ skhalanakārakaśca śailō jātaḥ|

VIII tē cāvīśvāsād vāk्यēna skhalanti skhalanē ca niyuktaḥ santi|

IX kintu yūyaṁ yēnāndhakāramadhyāt svakiyāścaryyadīptimadhyam āhūtāstasya guṇān prakāśayitum abhirucitō vaṁśō rājakīyō yājakavargāḥ pavitrā jātīradhikarttavayāḥ prajāśca jātāḥ|

X pūrvvaṁ yūyaṁ tasya prajā nābhavata kintvidānim īśvarasya prajā ādhvē| pūrvvam ananukampitā abhavata kintvidānim anukampitā ādhvē|

XI hē priyatamāḥ, yūyaṁ pravāsīnō vidēśīnaśca lōkā iva manasaḥ prātikūlyēna yōdhibhyaḥ śārīrikasukhābhīlāśēbhīyō nivarttadhvam itya- haṁ vinayē|

XII dēvapūjakānām madhyē yuṣmākam ācāra ēvam uttamō bhavatu yathā tē yuṣmān duṣkarmmakārilōkāniva puna rna nindantaḥ kṛpādṛṣṭidīnē svacakṣurgōcarīyasatkriyābhya īśvarasya praśaṁsām kuryuḥ|

XIII tatō hētō ryūyaṁ prabhōranurōdhāt mānavasṛṣṭānām kartṛtṛvapaḍānām vaśībhavata viśeṣatō bhūpālasya yataḥ sa śrēṣṭhaḥ,

XIV dēśādhyakṣāṅāṅca yatastē duṣkarmmakāriṇām daṇḍadānārthaṁ satkarmmakāriṇām praśaṁsārthaṅca tēna prēritāḥ|

XV itthaṁ nirbbōdhamānuṣāṅām ajñānatvaṁ yat sadācāribhi riyuṣmābhi nriruttarikriyatē tad īśvarasyābhimataṁ|

XVI yūyaṁ svādhīnā ivācarata tathāpi duṣṭatāyā vēsasvarūpām svādhīnatām dhārayanta iva nahi kintviśvarasya dāsā iva|

XVII sarvvān samādriyadhvaṁ bhrātṛvargē priyadhvaṁ īśvarād bibhīta bhūpālaṁ sammanyadhvaṁ|

XVIII hē dāsāḥ yūyaṁ sampūrṇādarēṇa prabhūnām vaśyā bhavata kēvalaṁ bhadrāṅām dayālūnāṅca nahi kintvanṛjūnāmapi|

XIX yatō 'nyāyēna duḥkhabhōgakāla īśvaracintayā yat klēśasahaṇaṁ tadēva priyaṁ|

XX pāpaṁ kṛtvā yuṣmākaṁ capēṭāghātasahaṇēna kā praśaṁsā? kintu sadācāraṁ kṛtvā yuṣmākaṁ yad duḥkhasahaṇaṁ tadēvēśvarasya priyaṁ|

XXI tadarthaṁēva yūyam āhūtā yataḥ khriṣṭō'pi yuṣmannimittaṁ duḥkhaṁ bhuktva yūyaṁ yat tasya padacihnai rvrajēta tadarthaṁ dṛṣṭāntamēkaṁ darśitavān|

XXII sa kimapi pāpaṁ na kṛtavān tasya vadanē kāpi chalasya kathā nāsīt|

XXIII ninditō 'pi san sa pratinindām na kṛtavān duḥkhaṁ sahamānō 'pi na bhartsitavān kintu yathārthavicārayituḥ samīpē svaṁ samarpitavān|

XXIV vayaṁ yat pāpēbhyō nivṛtya dharmmārthaṁ jivāmastadarthaṁ sa svaśarīrēṅāsmākaṁ pāpāni kruśa ūdhavān tasya prahārai ryūyaṁ svasthā abhavata|

XXV yataḥ pūrvvaṁ yūyaṁ bhramaṇakārimēśā ivādhvaṁ kintvadhunā yuṣmākam ātmanām pālakasyādhyakṣasya ca samīpaṁ pratyāvarttitāḥ|

III

I hē yōṣitaḥ, yūyamapi nijasvāminām vaśyā bhavata tathā sati yadi kēcid vākyē viśvāsinō na santi tarhi

II tē vināvāyaṁ yōṣitām ācārēnārthatastēśām pratyakṣēṇa yuṣmākaṁ sabhayasatītvācārēṅākraṣṭuṁ śakṣyantē|

III aparaṁ kēśaracanayā svarṇālaṅkāradhāraṅōna paricchada-paridhānēna vā yuṣmākaṁ vāhyabhūṣā na bhavatu,

IV kintviśvarasya sāksād bahumūyakṣamāśāntibhāvākṣayarātneṇa yuktō gupta āntarikamānava ēva|

V yataḥ pūrvvakālē yāḥ pavitrastriya īśvarē pratyāśāmakurvvan tā api tādrṣīmēva bhūṣām dhārayantiyō nijasvāminām vaśyā abhavan|

VI tathaiva sārā ibrahīmō vaśyā sati taṁ patimākhyātavati yūyaṅca yadi sadācāriṅyō bhavatha vyākulatayā ca bhītā na bhavatha tarhi tasyāḥ kanyā adhvē|

VII hē puruṣāḥ, yūyam jñānatō durbbalatarabhājanairiva yōsiddbhiḥ sahaṁvāsaḁ kurūta, ēkasya jīvanavarasya sahabhāginibhyatābhyāḥ samādaraḁ vitarata ca na cēd yuṣmākaḁ prārthanānāḁ bādḁ janīṣyatē|

VIII viśēṣatō yūyam sarvva ēkamanasaḥ paraduḥkhai rduḥkhitā bhrātṛpṛamaṇaḥ kṛpāvantaḥ pṛitibhāvāśca bhavata|

IX anīṣṭasya pariśōdhēnāniṣṭaḁ nindāyā vā pariśōdhēna nindāḁ na kurvanta āṣīṣaḁ datta yatō yūyam āśiradhikāriṇō bhavitumāhūtā iti jānītha|

X aparāṇca, jīvanē pṛīyamāṇō yaḥ sudināni didṛkṣatē| pāpāt jihvāḁ mṛṣāvākyaṭ svādharau sa nivarttayēt|

XI sa tyajēd duṣṭatāmargaḁ satkriyāṇca samācarēt| mṛgayāṇasca śāntim sa nīyamēvānudhāvatu|

XII lōcanē paramēśayōnmilitē dhārmikāḁ prati| prārthanāyāḥ kṛtē tēṣāḥ tacchrōtrē sugamē sadā| krōdhāyaṇca parēśasya kadācāriṣu varttatē|

XIII aparaḁ yadi yūyam uttamasyānugāminō bhavatha tarhi kō yuṣmāḁ himṣīṣyatē?

XIV yadi ca dharmmārthaḁ kliṣyadhvaḁ tarhi dhanyā bhaviṣyatha| tēṣāḁ āśāṅkayā yūyam na bibhīta na viṅkta vā|

XV manōbhiḥ kintu manyadhvaḁ pavitraḁ prabhumiśvaraḁ| aparāṇca yuṣmākaḁ āntarikapratyāśāyāstattvaḁ yaḥ kaṣcit pṛcchati tasmai śāntibhītibhyāḁ uttaraḁ dātum sadā susajjā bhavata|

XVI yē ca kṛṣṭadharmē yuṣmākaḁ sadācāraḁ dūṣayanti tē duṣkarmmakāriṇāmiva yuṣmākaḁ apavādēna yat lajjitā bhavēyustadartaḁ yuṣmākaḁ uttamaḥ saḁvēdō bhavatu|

XVII īśvarasyābhimatād yadi yuṣmābhiḥ klēṣāḥ sōḁhavyastarhi sadācāribhiḥ klēśasahanaḁ varaḁ na ca kadācāribhiḥ|

XVIII yasmād īśvarasya sannidhim asmāḁ ānētum adhārmikāḁnāḁ vini-mayēna dhārmikāḥ kṛṣṭō 'pyekakṛtvaḥ pāpānāḁ daṇḁaḁ bhuktavāḁ, sa ca śāriṣasambandhē mārītaḥ kintvātmanaḥ sambandhē puna rjivitō 'bhavat|

XIX tatsambandhē ca sa yātrāḁ vidhāya kārabaddhānāḁ ātmanāḁ samīpē vākyaḁ ghōṣitavāḁ|

XX purā nōhasya samayē yāvat pōtō niramīyata tāvad īśvarasya dīrghasahiṣṇutā yadā vyalambata tadā tē'nājñāgrāhiṇō'bhavaḁ| tēna pōtōnalpē'rthād aṣṭāvēva pṛāṇinastōyam uttīrṇāḥ|

XXI tannidarśanañcāvagāhanaḁ (arthataḥ śāriṣikamalīnatāyā yastyāgaḥ sa nahi kintvīśvarāyōttamasamvēdasya yā pratajñā saiva) yīśukṛṣṭasya punarutthānēdānīm asmāḁ uttārayati,

XXII yataḥ sa svargaḁ gatvēśvarasya dakṣiṇē vidyatē svargīyadūtāḥ śāsakā balāni ca tasya vaśībhūtā bhavaḁ|

IV

I asmākaḁ vinimayēna kṛṣṭāḥ śāriṣasambandhē daṇḁaḁ bhuktavāḁ atō hētōḥ śāriṣasambandhē yō daṇḁaḁ bhuktavāḁ sa pāpāt mukta

II itibhāvēna yūyamapi susajjibhūya dēhavasasyāvaśīṣṭaḁ samayaḁ punarmānavānāḁ icchāsādhanārthaḁ nahi kintvīśvarasyēcchāsādhanārthaḁ yāpayata|

III āyusō yaḥ samayō vyatīstasmin yuṣmābhi ryad dēvapūjakānām icchāsādhanaṁ kāmakutsitābhilāṣamadyapānaraṅgarasamattatāghṛṇārhadēvaḥ tēna bāhulyaṁ|

IV yūyaṁ taiḥ saha tasmin sarvvanāśapaṅkē majjituṁ na dhāvatha, ityanēnāścaryyaṁ vijñāya tē yuṣmān nindanti|

V kintu yō jivatām mṛtānāñca vicāraṁ karttum udyatō'sti tasmai tairuttaraṁ dāyīṣyatē|

VI yatō hētō ryē mṛtāstēṣām yat mānavōddēśyaḥ śārīrikavicāraḥ kintvīśvarōddēśyam ātmikajīvanaṁ bhavat tadarthaṁ tēṣāmapī sannidhau susamācāraḥ prakāśitō'bhavat|

VII sarvvēṣām antimakāla upasthitastasmād yūyaṁ subuddhayaḥ prārthanārthaṁ jāgrataśca bhavata|

VIII viśēṣataḥ parasparaṁ gādhaṁ prēma kuruta, yataḥ, pāpānamapi bāhulyaṁ prēmnaivācchādāyīṣyatē|

IX kātarōktiṁ vinā parasparaṁ ātithyaṁ kṛuta|

X yēna yō varō labdhastēnaiva sa param upakarōṭṭ, itthaṁ yūyam īśvarasya bahuvidhprasādasyōttamā bhāṇḍāgārādhipā bhavata|

XI yō vākyaṁ kathayati sa īśvarasya vākyamiva kathayatu yaśca param upakarōti sa īśvaradattasāmarthyādivōpakarōtu| sarvvaviṣayē yīśukhrīṣṭēnēśvarasya gauravaṁ prakāśyatām tasyaiva gauravaṁ pārākramaśca sarvvadā bhūyāt| āmēna|

XII hē priyatamāḥ, yuṣmākaṁ parīkṣārthaṁ yastāpō yuṣmāsu varttatē tam asambhavaghaṭitaṁ matvā nāścaryyaṁ jānīta,

XIII kintu khrīṣṭēna klēśānām sahabhāgitvād ānandata tēna tasya pratāpaprakāśē'pyānanandēna praphullā bhaviṣyatha|

XIV yadi khrīṣṭasya nāmahētunā yuṣmākaṁ nindā bhavati tarhi yūyaṁ dhanyā yatō gauravadāyaka īśvarasyātmā yuṣmāsvadhitiṣṭhati tēṣām madhyē sa nindyatē kintu yuṣmanmadhyē praśaṁsyatē|

XV kintu yuṣmākaṁ kō'pi hantā vā cairō vā duṣkarmmakṛd vā parādhikāracarccaka iva daṇḍaṁ na bhuṅktām|

XVI yadi ca khrīṣṭīyāna iva daṇḍaṁ bhuṅktē tarhi sa na lajjamānastatkāraṇād īśvaraṁ praśaṁsatu|

XVII yatō vicārasyārambhasamayē īśvarasya mandirē yujyatē yadi cāsmatsvārabhatē tarhiśvarīyasusaṁvādāgrāhiṇām śēṣadaśā kā bhaviṣyati?

XVIII dhārmikēnāpi cēt trāṇam atikṣcchreṇa gamyatē| tarhyadhārmikapāpibhyām āśrayaḥ kutra lapsyatē|

XIX ata īśvarēcchātō yē duḥkhaṁ bhuṅjātē tē sadācārēna svātmānō viśvāsyasraṣṭurīśvasya karābhyām nidadhatām|

V

I khrīṣṭasya klēśānām sākṣī prakāśīyamāṇasya pratāpasyāmśī prācīnaścāhaṁ yuṣmākaṁ prācīnān vinīyēdaṁ vadāmi|

II yuṣmākaṁ madhyavartī ya īśvarasya mēṣavṛndō yūyaṁ taṁ pālayata tasya vikṣaṇaṁ kuruta ca, āvaśyakatvēna nahi kintu svēcchātō na va kulōbhēna kintvicchukamānaśā|

III aparam aṁśānām adhikāriṇa iva na prabhavata kintu vṛndasya dṛṣṭāntasvarūpā bhavata|

^{IV} tēna pradhānapālaka upasthitē yūyam amlānaṁ gauravakirīṭaṁ lapsyadhvē|

^V hē yuvānaḥ, yūyamapi prācīnalōkānāṁ vaśyā bhavata sarvvē ca sarvvēṣāṁ vaśībhūya namratābharaṇēna bhūṣitā bhavata, yataḥ, ātmābhīmānilōkānāṁ vipakṣō bhavatiśvaraḥ| kintu tēnaiva namrēbhyaḥ prasādād dīyatē varaḥ|

^{VI} atō yūyam īśvarasya balavatkarasyādhō namrībhūya tiṣṭhata tēna sa ucitasamayē yuṣmān uccīkariṣyati|

^{VII} yūyam sarvvacintāṁ tasmin nikṣipata yataḥ sa yuṣmān prati cintayati|

^{VIII} yūyam prabuddhā jāgrataśca tiṣṭhata yatō yuṣmākaṁ prativādī yaḥ śayatānaḥ sa garjjanakārī śimha iva paryyaṭan kaṁ grasiṣyāmiti mṛgayatē,

^{IX} atō viśvāsē susthirāstiṣṭhantastēna sārddhaṁ yudhyata, yuṣmākaṁ jagannivāsibhrātṛṣvapi tādrṣāḥ klēśā varttanta iti jānīta|

^X kṣaṇīkaduḥkhabhōgāt param asmabhyaṁ khrīṣṭēna yīśunā svakīyanantagauravadānārthaṁ yō'smān āhūtavān sa sarvvānugrāhīśvaraḥ svayaṁ yuṣmān siddhān sthīrān sabalān niścalāmśca karōtu|

^{XI} tasya gauravaṁ parākramaścānantakālāṁ yāvad bhūyāt| āmēn|

^{XII} yaḥ silvānō (manyē) yuṣmākaṁ viśvāsyō bhrātā bhavati tadvārāhaṁ saṁkṣēpēṇa likhitvā yuṣmān vinītavān yūyañca yasmin adhiṭṭhatha sa ēvēśvarasya satyō 'nugraha iti pramāṇaṁ dattavān|

^{XIII} yuṣmābhiḥ sahābhirucitā yā samiti rbābili vidyatē sā mama putrō mārkaśca yuṣmān namaskāraṁ vēdayati|

^{XIV} yūyam prēmācumbanēna parasparaṁ namaskuruta| yīśukhrīṣṭāśritānāṁ yuṣmākaṁ sarvvēṣāṁ śānti rbhūyāt| āmēn|

2 pitarasya patraṁ

I yē janā asmābhiḥ sārddham astadiśvarē trātari yīśukhrīṣṭē ca puṇyasambalitivāsādhanaṣya samānāmśitvaṁ prāptāstān prati yīśukhrīṣṭasya dāśaḥ prēritaśca śimōn pitarah patraṁ likhati|

II īśvarasyāsmākaṁ prabhō ryīśōśca tatvajñānēna yuṣmāsvanugrahaśāntyō rbāhulyaṁ varttatām|

III jivanārtham īśvarabhaktyarthaṁca yadyad āvaśyakaṁ tat sarvaṁ gauravasadguṇābhyāṁ asmadhvānakāriṇastattvajñānadvārā tasyēśvarīyaśaktirasabhyāṁ dattavatī|

IV tatsarvvēṇa cāsmabhyāṁ tāḍṣā bahumūlyā mahāpratijñā dattā yābhi ryūyaṁ sāmsārvyāptāt kutsitābhilāsamūlāt sarvvanaśād rakṣāṁ prāpyēśvarīyasvabhāvasyāmsinō bhavituṁ śaknutha|

V tatō hētō ryūyaṁ sampūrṇaṁ yatnaṁ vidhāya viśvāsē saujanyaṁ saujanyē jñānaṁ

VI jñāna āyatēndriyatām āyatēndriyatāyāṁ dhairyyaṁ dhairyya īśvarabhaktim

VII īśvarabhaktau bhrātṛsnēhē ca prēma yuñkta|

VIII ētāni yadi yuṣmāsu vidyantē varddhantē ca tarhyasmatprabhō ryīśukhrīṣṭasya tattvajñānē yuṣmān alasān niṣphalāmśca na sthāpayisyanti|

IX kintvētāni yasya na vidyantē sō 'ndhō mudritalōcanaḥ svakīyapūrvvapāpānāṁ mārjjanasya vismṛtiṁ gataśca|

X tasmād hē bhrātaraḥ, yūyaṁ svakīyāhvānavaraṇayō rdḍdhakaraṇē bahu yatadhvaṁ, tat kṛtvā kadāca na skhalīsyatha|

XI yatō 'nēna prakārēṇāsmākaṁ prabhōstrāṭṛ ryīśukhrīṣṭasyānantarājyasya pravēśēna yūyaṁ sukalēna yōjayīsyadhvē|

XII yadyapi yūyaṁ ētat sarvvaṁ jānītha varttamānē satyamatē susthīrā bhavatha ca tathāpi yuṣmān sarvvadā tat smārayitum aham ayatnavān na bhaviṣyāmi|

XIII yāvad ētasmin dūṣyē tiṣṭhāmi tāvad yuṣmān smārayan prabōdhayitūṁ vihitaṁ manyē|

XIV yatō 'smākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭō mām yat jñāpitavān tadanusārād dūṣyamētat mayā śīghraṁ tyaktavyam iti jānāmi|

XV mama paralōkagamanāt paramapi yūyaṁ yadētāni smarttuṁ śakṣyatha tasmin sarvvathā yatiṣyē|

XVI yatō 'smākaṁ prabhō ryīśukhrīṣṭasya parākramaṁ punarāgamaṇāṁca yuṣmān jñāpayantō vayaṁ kalpitānyupākhyānānyanvagacchāmi nahi kintu tasya mahimnaḥ pratyakṣasākṣiṇō bhūtvā bhāṣitavantah|

XVII yataḥ sa piturīśvarād gauravaṁ praśāmsāṁca prāptavān viśēṣatō mahimayuktatējōmadhyād ētādṛśī vāṇī taṁ prati nirgatavatī, yathā, ēṣa mama priyaputra ētasmin mama paramasantōṣaḥ|

XVIII svargāt nirgatēyaṁ vāṇī pavitraparvvatē tēna sārddham vidyamānairasmābhiraśrāvi|

XIX aparam asmatsamīpē dḍdhataraṁ bhaviṣyadvākyaṁ vidyatē yūyaṁca yadi dinārambhaṁ yuṣmanmanaḥsu

prabhātīyanakṣatrasyoḍayañca yāvat timiramayē sthānē jvalantaṁ
pradīpamiva tad vākyaṁ sammanyadhvē tarhi bhadrāṁ kariṣyatha|

^{XX} śāstrīyaṁ kimapi bhaviṣyadvākyaṁ maṇuṣyasya
svakīyabhāvabōdhakaṁ nahi, ētad yuṣmābhiḥ samyak jñāyatām|

^{XXI} yatō bhaviṣyadvākyaṁ purā mānuṣāṇāṁ icchātō nōtpannaṁ
kintvīśvarasya pavitralōkāḥ pavitrēṇātmanā pravarttitāḥ santō vākyaṁ
abhāṣanta|

II

^I aparaṁ pūrvvakālē yathā lōkānām madhyē mithyābhaviṣyadvādina
upātīṣṭhan tathā yuṣmākaṁ madhyē'pi mithyāśikṣakā upasthāsyanti, tē
svēṣāṁ krētāraṁ prabhūṁ anaṅgikṛtya satvaraṁ vināśāṁ svēṣu var-
tayanti vināśakavaidharmmyaṁ guptaṁ yuṣmanmadhyam āṇēsyanti|

^{II} tatō 'nēkēṣu tēṣāṁ vināśakamārgaṁ gatēṣu tēbhyaḥ satyamārgasya
nindā sambhaviṣyati|

^{III} aparañca tē lōbhāt kāpaṭyavākyaḥ riuṣmattō lābhaṁ kariṣyantē
kintu tēṣāṁ purātanadaṇḍājñā na vilambatē tēṣāṁ vināśāśca na nidrāti|

^{IV} īśvaraḥ kṛtapāpān dūtān na kṣamitvā timiraśrṅkhalaiḥ pātālē rud-
dhvā vicārthaṁ samarpitavān|

^V purātanāṁ saṁsāramapi na kṣamitvā taṁ duṣṭānām saṁsāraṁ
jalāplāvanēna majjayitvā saptajānaiḥ sahitaṁ dharmmapracāraṁ
nōhaṁ rakṣitavān|

^{VI} sidōmam amōrā cētīnāmakē nagarē bhaviṣyatām duṣṭānām
dṛṣṭāntāṁ vidhāya bhasmīkṛtya vināśēna daṇḍitavān|

^{VII} kintu taiḥ kutsitavyabhicāribhi rduṣṭātmabhiḥ kliṣṭāṁ dhārmīkaṁ
lōṭāṁ rakṣitavān|

^{VIII} sa dhārmīkō janastēṣāṁ madhyē nivasan
svīyadrṣṭīśrōtragarēbhyaṣtēṣāṁ adharmmācārēbhyaḥ
svakīyadhārmīkamanasi dinē dinē taptavān|

^{IX} prabhū rbhaktān parīkṣād uddharttuṁ vicāradinañca yāvad
daṇḍyāmānān adhārmīkān rōddhuṁ pārayati,

^X viśēṣātō yē 'mēdhyābhilāṣāt śārīrikasukham anugacchanti
kartṛtvapadāni cāvajānanti tānēva (rōddhuṁ pārayati|) tē duḥśāhasinaḥ
pragalbhāśca|

^{XI} aparaṁ balagauravābhyām śrēṣṭhā divyadūtāḥ prabhōḥ sannidhau
yēṣāṁ vaiparītyēna nindāsūcakaṁ vicāraṁ na kurvanti tēṣāṁ ucca-
padasthānām nindanād imē na bhītāḥ|

^{XII} kintu yē buddhihināḥ prakṛtā jantavō dharttavatāyāi
vināśyatāyāi ca jāyantē tatsadrṣā imē yanna budhyantē tat nindantaḥ
svakīyavināśyatayā vināṅkṣyanti svīyādharmmasya phalaṁ prāpsyanti
ca|

^{XIII} tē divā prakṛṣṭabhōjanaṁ sukhaṁ manyantē nijachalaiḥ
sukhabhōginaḥ santō yuṣmābhiḥ sārddhaṁ bhōjanaṁ kurvantaḥ
kalaṅkinō dōṣiṇāśca bhavanti|

^{XIV} tēṣāṁ lōcanāni paradārākāṅkṣiṇi pāpē cāśrāntāni tē cañcalāni
manāmsi mōhayanti lōbhē tatparamanasaḥ santi ca|

^{XV} tē śāpagrastā vaṁśāḥ saralamārgaṁ vihāya biyōraputrasya biliya-
masya vipathēna vrajantō bhrāntā abhavan| sā biliyamō 'pyadharmmāt
prāpyē pāritōṣikē'prīyata,

XVI kintu nijāparādhād bhartsanām alabhata yatō vacanaśaktihīnam vāhanaṁ mānuṣikagiram uccāryya bhaviṣyadvādina unmattatām abādhata|

XVII imē nirjalāni prasravaṇāni pracaṇḍavāyūnā cālītā mēghāśca tēṣāṁ kṛtē nityasthāyi ghōratarāndhakāraḥ sañcitō 'sti|

XVIII yē ca janā bhrāntīyācāriganāt kṛcchrēṇōddhṛtāstān imē 'parim- itadarpakathā bhāṣamāṇāḥ śārīrikasukhābhilāṣaiḥ kāmakṛidābhiśca mōhayanti|

XIX tēbhyaḥ svādhīnatām pratijñāya svayaṁ vināśyatāyā dāsā bhavanti, yataḥ, yō yēnaiva parājigyē sa jātastasya kiṅkaraḥ|

XX trātuḥ prabhō ryīśukhrīṣṭasya jñānēna saṁsārasya malēbhya uddhṛtā yē punastēsu nimajjīya parājiyantē tēṣāṁ prathamadaśātaḥ śēṣadaśā kutsitā bhavati|

XXI tēṣāṁ pakṣē dharmmapathasya jñānāprāpti rvaraṁ na ca nirddiṣṭat pavitravidhimārgāt jñānaprāptānām parāvarttanaṁ|

XXII kintu yēyaṁ satyā dṛṣṭāntakathā saiva tēsu phalitavati, yathā, kukkuraḥ svīyavāntāya vyāvarttatē punaḥ punaḥ| luṭhituṁ karddamē tadvat kṣālitaścaiva śūkaraḥ||

III

I hē priyatamāḥ, yūyaṁ yathā pavitrabhaviṣyadvakṛṭṛbhiḥ pūrvvōktāni vākyāni trātrā prabhunā prēritānām asmākam ādēśāñca sāratha tathā yuṣmān smārayitvā

II yuṣmākāṁ saralabhāvaṁ prabōdhayitum ahaṁ dvitīyam idaṁ pa- tram likhāmi|

III prathamāṁ yuṣmābhiridaṁ jñāyatām yat śēṣē kālē svēcchācāriṇō nīndakā upasthāya

IV vadiṣyanti prabhōrāgamanasya pratijñā kutra? yataḥ piṭṛlōkānām mahānidrāgamanāt paraṁ sarvvāni sṛṣṭērārambhakālē yathā tathāivavatiṣṭhantē|

V pūrvvam īsvarasya vākyēnākāśamaṇḍalaṁ jalād utpannā jalē san- tiṣṭhamānā ca pṛthivyavidyatāitad anicchukatātastē na jānānti,

VI tatastātkālikasaṁsārō jalēnāplāvitō vināśaṁ gataḥ|

VII kintvadhunā varttamānē ākāśabhūmaṇḍalē tēnaiva vākyēna vahn- yartham guptē vicāradinaṁ duṣṭamānavānām vināśāñca yāvad rakṣyatē|

VIII hē priyatamāḥ, yūyam etādēkāṁ vākyam anavagatā mā bhavata yat prabhōḥ sāksād dinamēkāṁ varṣasahasravād varṣasahasrañca dinaika- vat|

IX kēcid yathā vilambaṁ manyantē tathā prabhuḥ svapratijñāyām vilambatē tannahi kintu kō'pi yanna vinaśyēt sarvvam ēva manaḥparāvarttanaṁ gacchēyurityabhilaṣan sō 'smān prati dīrghasahiṣṇutām vidadhāti|

X kintu kṣapāyām caura iva prabhō rdinam āgamiṣyati tasmin mahāśabdēna gaganamaṇḍalaṁ lōpsyatē mūlavastūni ca tāpēna galiṣyantē pṛthivī tanmadhyasthitāni karmāni ca dhakṣyantē|

XI ataḥ sarvvairētai rvikārē gantavyē sati yasmin ākāśamaṇḍalaṁ dāhēna vikāriṣyatē mūlavastūni ca tāpēna galiṣyantē

XII tasyēśvaradinasyāgamanam pratīkṣamāṇairākāṅkṣamāṇaiśca yuṣmābhi rdharmmācārēśvarabhaktibhyām kīdṛśai rlōkai rbhavitavyam?

XIII tathāpi vyaṃ tasya pratijñānusārēṇa dharmmasya vāsasthānaṃ nūtanam ākāśamaṇḍalaṃ nūtanam bhūmaṇḍalaṅca pratīkṣāmahē|

XIV ataēva hē priyatamaḥ, tāni pratīkṣamāṇā yūyaṃ niṣkalaṅkā aninditāśca bhūtvā yat śāntyāśritāstīṣṭhathaitasmin yatadhvaṃ|

XV asmākaṃ prabhō rdīrghasahiṣṇutāṅca paritrāṇajanikāṃ manyadhvaṃ| asmākaṃ priyabhrātrē paulāya yat jñānam adāyi tadanusārēṇa sō'pi patrē yuṣmān prati tadēvālikhat|

XVI svakīyasarvvapatrēṣu caitānyadhi prastutya tadēva gadati| tēṣu patrēṣu katipayāni durūhyāni vākyāni vidyantē yē ca lōkā ajñānāścañcalāśca tē nijavināśārtham anyāśāstrīyavacanānīva tānyapi vikārayanti|

XVII tasmād hē priyatamaḥ, yūyaṃ pūrvvaṃ buddhvā sāvadhānāstīṣṭhata, adhārmikāṇāṃ bhrāntisrōtasāpahṛtāḥ svakīyasusthiratvāt mā bhraśyata|

XVIII kintvasmākaṃ prabhōstrātu ryīśukhrīṣṭasyānugrahē jñānē ca varddhadhvaṃ| tasya gauravam idānīm sadākālaṅca bhūyāt| āmēn|

1 yōhanaḥ patraṁ

I āditō ya āsīd yasya vāg asmābhiraśrāvi yañca vayaṁ svanētrai dr̥ṣṭavantō yañca vīkṣitavantah svakaraiḥ spr̥ṣṭavantaśca taṁ jīvanavādaṁ vayaṁ jñāpayāmaḥ|

II sa jīvanasvarūpaḥ prakāśata vayañca taṁ dr̥ṣṭavantastamadhi sākṣyaṁ dadmaśca, yaśca pituḥ sannidhāvavarttatāsmākaṁ samīpē prakāśata ca taṁ anantajīvanasvarūpaṁ vayaṁ yuṣmān jñāpayāmaḥ|

III asmābhi ryad dr̥ṣṭaṁ śrūtañca tadēva yuṣmān jñāpyatē tēnāsmābhiḥ sahāmśitvaṁ yuṣmākaṁ bhaviṣyati| asmākañca sahāmśitvaṁ pitrā tat-putrēṇa yīśukhrīṣṭēna ca sārddhaṁ bhavati|

IV aparāñca yuṣmākaṁ ānandō yat sampūrṇō bhavēd tadarthaṁ vayaṁ ētāni likhāmaḥ|

V vayaṁ yāṁ vārttām tasmāt śrutvā yuṣmān jñāpayāmaḥ sēyam| īśvarō jyōtistasmin andhakārasya lēśō'pi nāsti|

VI vayaṁ tēna sahāmśina iti gaditvā yadyandhākārē carāmasterhi satyācāriṇō na santō 'nṛtavādinō bhavāmaḥ|

VII kintu sa yathā jyōtiṣi varttatē tathā vayamapi yadi jyōtiṣi carāmasterhi parasparaṁ sahabhāginō bhavāmastasya putrasya yīśukhrīṣṭasya rudhirañcāsmān sarvvasmāt pāpāt śuddhayati|

VIII vayaṁ niṣpāpā iti yadi vadāmasterhi svayamēva svān vañcayāmaḥ satyamatañcāsmākaṁ antarē na vidyatē|

IX yadi svapāpāni svīkurmmahē tarhi sa viśvāsyō yāthārthikaścāsti tasmād asmākaṁ pāpāni kṣamiṣyatē sarvvasmād adharmmācāsmān śuddhayiṣyati|

X vayaṁ akṛtapāpā iti yadi vadāmasterhi tam anṛtavādināṁ kurmmas-tasya vākyañcāsmākaṁ antarē na vidyatē|

II

I hē priyabālakāḥ, yuṣmābhi ryat pāpaṁ na kriyēta tadarthaṁ yuṣmān pratyētāni mayā likhyantē| yadi tu kēnāpi pāpaṁ kriyatē tarhi pituḥ samīpē 'smākaṁ ēkaḥ sahāyō 'rthatō dhārmnikō yīśuḥ khriṣṭō vidyatē|

II sa cāsmākaṁ pāpānāṁ prāyaścittaṁ kēvalamasmākaṁ nahi kintu likhīlasaṁsārasya pāpānāṁ prāyaścittaṁ|

III vayaṁ taṁ jānīma iti tadīyājñāpālanēnāvagacchāmaḥ|

IV ahaṁ taṁ jānāmīti vaditvā yastasyājñā na pālayati sō 'nṛtavādi satyamatañca tasyāntarē na vidyatē|

V yaḥ kaścit tasya vākyaṁ pālayati tasmin īśvarasya prēma sat-yarūpēṇa sidhyati vayaṁ tasmin varttāmahē tad ētēnāvagacchāmaḥ|

VI ahaṁ tasmin tiṣṭhāmīti yō gadati tasyēdam ucitaṁ yat khriṣṭō yādṛg ācaritavān sō 'pi tādṛg ācarēt|

VII hē priyatamāḥ, yuṣmān pratyahaṁ nūtanāmājñāṁ likhāmīti nahi kintvāditō yuṣmābhi rlabdhām purātanāmājñāṁ likhāmi| āditō yuṣmābhi ryad vākyaṁ śrūtaṁ sā purātanājñā|

VIII punarāpi yuṣmān prati nūtanājñā mayā likhyata ētadapi tas-min yuṣmāsu ca satyaṁ, yatō 'ndhakārō vyatyēti satyā jyōtiścēdānīm prakāśatē;

IX ahaṃ jyōtiṣi vartta iti gaditvā yaḥ svabhrātaraṃ dvēṣṭi sō 'dyāpi tamisrē varttatē|

X svabhrātari yaḥ priyatē sa ēva jyōtiṣi varttatē vighnajanakaṃ kimapi tasmīn na vidyatē|

XI kintu svabhrātaraṃ yō dvēṣṭi sa timirē varttatē timirē carati ca timirēna ca tasya nayanē 'ndhikriyētē tasmāt kka yāmīti sa jñātum na śaknōti|

XII hē śīśavaḥ, yūyaṃ tasya nāmnā pāpakṣamām prāptavantasmād ahaṃ yuṣmān prati likhāmi|

XIII hē pitarah, ya āditō varttamānastaṃ yūyaṃ jānītha tasmād yuṣmān prati likhāmi| hē yuvānaḥ yūyaṃ pāpatmānaṃ jīvantantasmād yuṣmān prati likhāmi| hē bālakāḥ, yūyaṃ pitarāṃ jānītha tasmādahaṃ yuṣmān prati likhitavān|

XIV hē pitarah, āditō yō varttamānastaṃ yūyaṃ jānītha tasmād yuṣmān prati likhitavān| hē yuvānaḥ, yūyaṃ balavanta ādhvē, īśvarasya vākyañca yuṣmadantare vartatē pāpātmā ca yuṣmābhīḥ parājigyē tasmād yuṣmān prati likhitavān|

XV yūyaṃ saṃsārē saṃsārasthaviṣayēṣu ca mā priyadhvaṃ yaḥ saṃsārē priyatē tasyāntarē pituḥ prēma na tiṣṭhati|

XVI yataḥ saṃsārē yadyat sthītam arhataḥ śārīrikabhāvasyābhilāṣō darśanēndriyasyābhilāṣō jīvanasya garvvaśca sarvvamētat pitṛtō na jāyatē kintu saṃsāradēva|

XVII saṃsārastadiyābhilāṣaśca vyatyēti kintu ya īśvarasyēṣṭāṃ karōti sō 'nantakālaṃ yāvāt tiṣṭhati|

XVIII hē bālakāḥ, śēśakālō'yaṃ, aparaṃ khriṣṭārīṇōpsthāvyaṃ yuṣmābhi ryathā śrutaṃ tathā bahavaḥ khriṣṭārāya upasthītaśtasmādayaṃ śēśakālō'stīti vayaṃ jānīmaḥ|

XIX tē 'smanmadhyān nirgatavantaḥ kintvasmadiyā nāsan yadyasmadiyā abhaviṣyan tarhyasmatsaṅgē 'sthāsyān, kintu sarvvē 'smadiyā na santyētasya prakāśa āvaśyaka āsīt|

XX yaḥ pavitrastasmād yūyaṃ abhiṣēkaṃ prāptavantastēna sarvvāṇi jānītha|

XXI yūyaṃ satyamataṃ na jānītha tatkāraṇād ahaṃ yuṣmān prati likhitavān tannaḥi kintu yūyaṃ tat jānītha satyamataśca kimapyanṛtavākyaṃ nōtpadyatē tatkāraṇādēva|

XXII yīśurabhiṣiktastrātēti yō nāṅgīkarōti taṃ vinā kō 'parō 'nṛtavādi bhavēt? sa ēva khriṣṭāri ryaḥ pitarāṃ putrañca nāṅgīkarōti|

XXIII yaḥ kaścit putraṃ nāṅgīkarōti sa pitaramapi na dhārayati yaśca putramaṅgīkarōti sa pitaramapi dhārayati|

XXIV āditō yuṣmābhi ryat śrutaṃ tad yuṣmāsu tiṣṭhatu, āditaḥ śrutaṃ vākyaṃ yadi yuṣmāsu tiṣṭhati, tarhi yūyamapi putrē pitari ca sthāsyatha|

XXV sa ca pratijñayāsmabhyaṃ yat pratijñātavān tad anantajīvanāṃ|

XXVI yē janā yuṣmān bhrāmayaṃti tānadyaham idaṃ likhitavān|

XXVII aparaṃ yūyaṃ tasmād yam abhiṣēkaṃ prāptavantaḥ sa yuṣmāsu tiṣṭhati tataḥ kō'pi yad yuṣmān śikṣayēt tad anāvaśyakaṃ, sa cābhiṣēkō yuṣmān sarvvāṇi śikṣayati satyaśca bhavati na cātathyaḥ, ataḥ sa yuṣmān yadvad aśikṣayat tadvat tatra sthāsyatha|

XXVIII ataēva hē priyabālakā yūyaṁ tatra tiṣṭhata, tathā sati sa yadā prakāśiṣyatē tadā vayaṁ pratibhānvitā bhaviṣyāmaḥ, tasyāgamanasamayē ca tasya sākṣāṇṇa trapīṣyāmaḥ|

XXX sa dhārmnikō 'stīti yadi yūyaṁ jānītha tarhi yaḥ kaścīd dharmācāraṁ karōti sa tasmāt jāta ityapi jānīta|

III

I paśyata vayaṁ īśvarasya santānā iti nāmnākhyāmahē, ētēna pitāsmabhyāṁ kidṛk mahāprema pradattavān, kintu saṁsārastaṁ nājānāt tatkāraṇādasmān api na jānāti|

II hē priyatamāḥ, idānīm vayaṁ īśvarasya santānā āsmahē paścāt kiṁ bhaviṣyāmastad adyāpyaprakāśitam kintu prakāśaṁ gatē vayaṁ tasya sadṛśā bhaviṣyāmi iti jānīmaḥ, yataḥ sa yādṛśō 'sti tādṛśō 'smābhirdarśiṣyatē|

III tasmin ēśā pratyāśā yasya kasyacid bhavati sa svaṁ tathā pavitraṁ karōti yathā sa pavitro 'sti|

IV yaḥ kaścīd pāpam ācarati sa vyavasthālaṅghanaṁ karōti yataḥ pāpamēva vyavasthālaṅghanaṁ|

V aparaṁ sō 'smākaṁ pāpānyapaharttuṁ prakāśataitad yūyaṁ jānītha, pāpaṅca tasmin na vidyatē|

VI yaḥ kaścīd tasmin tiṣṭhati sa pāpācāraṁ na karōti yaḥ kaścīd pāpācāraṁ karōti sa taṁ na dṛṣṭavān na vāvagatavān|

VII hē priyabālakaḥ, kaścīd yuṣmākaṁ bhramaṁ na janayēt, yaḥ kaścīd dharmācāraṁ karōti sa tādṛg dhārmnikō bhavati yādṛk sa dhārmnikō 'sti|

VIII yaḥ pāpācāraṁ karōti sa śayatānāt jātō yataḥ śayatāna āditāḥ pāpācārī śayatānasya karmmaṅāṁ lōpārthamēvēśvarasya putraḥ prakāśata|

IX yaḥ kaścīd īśvarāt jātaḥ sa pāpācāraṁ na karōti yatastasya vīryaṁ tasmin tiṣṭhati pāpācāraṁ karttuṅca na śaknōti yataḥ sa īśvarāt jātaḥ|

X ityanēvēśvarasya santānāḥ śayatānasya ca santānā vyaktā bhavanti| yaḥ kaścīd dharmācāraṁ na karōti sa īśvarāt jātō nahi yaśca svabhṛtari na prīyatē sō 'pīśvarāt jātō nahi|

XI yatastasya ya ādēśa āditō yuṣmābhiḥ śrūtaḥ sa ēśa ēva yad asmābhiḥ parasparaṁ prēma karttavyaṁ|

XII pāpāmatō jātō yaḥ kābil svabhṛtaraṁ hatavān tatsadṛśairasmābhirna bhavitavyaṁ| sa kasmāt kāraṇāt taṁ hatavān? tasya karmmaṅi duṣṭāni tadbhṛātuśca karmmaṅi dharmmaṅyāsan iti kāraṇāt|

XIII hē mama bhrātaraḥ, saṁsārō yadi yuṣmān dvēṣṭi tarhi tad āścaryyaṁ na manyadhvaṁ|

XIV vayaṁ mṛtyum uttīryya jīvanaṁ prāptavantastad bhrātṛṣu prēmākaraṇāt jānīmaḥ| bhrātari yō na prīyatē sa mṛtyau tiṣṭhati|

XV yaḥ kaścīd svabhṛtaraṁ dvēṣṭi saṁ naraghātī kiṅcānantajīvanaṁ naraghātīnaḥ kasyāpyantarē nāvatiṣṭhatē tad yūyaṁ jānītha|

XVI asmākaṁ kṛtē sa svaprāṇāṁstyaktavān ityanēna vayaṁ prēmānasttvaṁ avagatāḥ, aparaṁ bhrātṛṅāṁ kṛtē 'smābhirapi prāṇāstyaktavyāḥ|

XVII sāṁsārikajīvikāprāptō yō janaḥ svabhṛtaraṁ dīnaṁ dṛṣṭvā tasmāt svīyadayāṁ ruṇaddhi tasyāntara īśvarasya prēma kathaṁ tiṣṭhēt?

XVIII hē mama priyabālakāh, vākyēna jihvayā vāsmābhiḥ prēma na karttavyaṁ kintu kāryyēna satyatayā caiva |

XIX ētēna vayaṁ yat satyamatasambandhiyāstat jānimastasya sākṣāt svāntaḥkaraṇāni sāntvayituṁ śakṣyāmaśca |

XX yatō 'smadantaḥkaraṇaṁ yadyasmān dūṣayati tarhyasmadantaḥ karaṇād īśvarō mahān sarvvajñaśca |

XXI hē priyatamāh, asmadantaḥkaraṇaṁ yadyasmān na dūṣayati tarhi vayaṁ īśvarasya sākṣāt pratibhānvitā bhavāmaḥ |

XXII yacca prārthayāmahē tat tasmāt prāpnumaḥ, yatō vayaṁ tasyājñāh pālayāmastasya sākṣāt tuṣṭijanakam ācāraṁ kurmmaśca |

XXIII aparaṁ tasyēyamājñā yad vayaṁ putrasya yīśukhrīṣṭasya nāmni viśvasimastasyājñānusārēna ca parasparaṁ prēma kurmmaḥ |

XXIV yaśca tasyājñāh pālayati sa tasmīn tiṣṭhati tasmīn sō'pi tiṣṭhati; sa cāsmān yam ātmānaṁ dattavān tasmāt sō 'smāsu tiṣṭhatīti jānīmaḥ |

IV

I hē priyatamāh, yūyaṁ sarvvēśvātmasu na viśvasita kintu tē īśvarāt jātā na vētyātmanaḥ parikṣadhvaṁ yatō bahavō mṛṣābhaviṣyadvādinō jaganmadhyam āgatavantaḥ |

II īśvariyo ya ātmā sa yuṣmābhiranēna pariciyatām, yīśuḥ khrīṣṭō narāvatārō bhūtvāgata ētad yēna kēnacid ātmanā svikriyatē sa īśvariyaḥ |

III kintu yīśuḥ khrīṣṭō narāvatārō bhūtvāgata ētad yēna kēnacid ātmanā nāngikriyatē sa īśvariyo nahi kintu khrīṣṭārērātmā, tēna cāgantavyamiti yuṣmābhiḥ śrutaṁ, sa cēdānīmaḥ jagati varrtatē |

IV hē balakāh, yūyam īśvarāt jātāstān jītavantaśca yataḥ saṁsārādhiṣṭhānakārīṇō 'pi yuṣmadadhiṣṭhānakārī mahān |

V tē saṁsārāt jātāstatō hētōḥ saṁsārād bhāṣantē saṁsāraśca tēṣāṁ vākyāni gṛhlāti |

VI vayaṁ īśvarāt jātāḥ, īśvaraṁ yō jānāti sō'smadvākyāni gṛhlāti yaścēśvarāt jātō nahi sō'smadvākyāni na gṛhlāti; anēna vayaṁ satyātmanāṁ bhrāmakātmānaṁca paricinumaḥ |

VII hē priyatamāh, vayaṁ parasparaṁ prēma karavāma, yataḥ prēma īśvarāt jāyatē, aparaṁ yaḥ kaścit prēma karōti sa īśvarāt jāta īśvaraṁ vēti ca |

VIII yaḥ prēma na karōti sa īśvaraṁ na jānāti yata īśvaraḥ prēmasvarūpaḥ |

IX asmāsvīśvarasya prēmaitēna prakāśata yat svaputrēṅasmabhyaṁ jīvanadānārtham īśvaraḥ svīyam advitīyaṁ putraṁ jaganmadhyaṁ prēṣitavān |

X vayaṁ yad īśvarē prītavanta ityatra nahi kintu sa yadasmāsu prītavān asmatpāpānāṁ prāyaścirtārthaṁ svaputraṁ prēṣitavāṁścētyatra prēma santiṣṭhatē |

XI hē priyatamāh, asmāsu yadiśvarēnaitādṛṣāṁ prēma kṛtaṁ tarhi parasparaṁ prēma karttum asmākamapyucitaṁ |

XXII īśvaraḥ kadāca kēnāpi na dṛṣṭaḥ yadyasmābhiḥ parasparaṁ prēma kriyatē tarhiśvarō 'smanmadhyē tiṣṭhati tasya prēma cāsmāsu sētsyatē |

XXIII asmabhyaṁ tēna svakīyātmanōm'sō datta ityanēna vayaṁ yat tasmīn tiṣṭhāmaḥ sa ca yad asmāsu tiṣṭhatīti jānīmaḥ |

XIV pitā jagatrātāram putram prēṣitavān ētaḍ vayaṁ dṛṣṭvā pramāṇayāmaḥ|

XV yīsurīśvarasya putra ētaḍ yēnāṅgīkriyatē tasmin īśvarastiṣṭhati sa cēśvarē tiṣṭhati|

XVI asmāsvīśvarasya yat prēma varttatē tad vayaṁ jñātavantastasmin viśvāsītavantaśca| īśvaraḥ prēmasvarūpaḥ prēmni yastiṣṭhati sa īśvarē tiṣṭhati tasmimścēśvarastiṣṭhati|

XVII sa yādṛśō 'sti vayamapyētasmin jagati tādṛśā bhavāma ētasmd vicāradinē 'smābhi ryā pratibhā labhyatē sāsmatsambandhīyasya prēmnaḥ siddhiḥ|

XVIII prēmni bhīti rna varttatē kintu siddham prēma bhītim nirākarōti yatō bhītiḥ sayātanāsti bhītō mānavaḥ prēmni siddhō na jātaḥ|

XIX asmāsu sa prathamam prītavān iti kāraṇād vayaṁ tasmin priyāmahē|

XX īśvarē 'ham priya ityuktvā yaḥ kaścit svabhṛtaram dvēṣṭi sō 'nṛtavādi| sa yaṁ dṛṣṭavān tasmin svabhṛtari yadi na priyatē tarhi yaṁ īśvaram na dṛṣṭavān katham tasmin prēma karttuṁ śaknuyāt?

XXI ata īśvarē yaḥ priyatē sa svīyabhrātaryyapi priyatām iyam ajñā tasmād asmābhi rlabdhā|

V

I yīsurabhiṣiktastrātēti yaḥ kaścid viśvāsiti sa īśvarāt jātaḥ; aparam yaḥ kaścit janayitari priyatē sa tasmāt jātē janē 'pi priyatē|

II vayam īśvarasya santānēsu priyāmahē tad anēna jānīmō yad īśvarē priyāmahē tasyājñāḥ pālayāmaśca|

III yata īśvarē yat prēma tat tadiyājñāpālanēnāsmābhiḥ prakāśayitavyam, tasyājñāśca kaṭhōrā na bhavanti|

IV yatō yaḥ kaścid īśvarāt jātaḥ sa saṁsāram jayati kiñcāsmākaṁ yō viśvāsaḥ sa ēvāsmākaṁ saṁsārajayijayaḥ|

V yīsurīśvarasya putra iti yō viśvasiti taṁ vinā kō'paraḥ saṁsāram jayati?

VI sō'bhiṣiktastrātā yīstustōyarudhirābhyām āgataḥ kēvalam tōyēna nahi kintu tōyarudhirābhyām, atmā ca sāksī bhavati yata atmā satyātāśvarūpaḥ|

VII yatō hētōḥ svargē pitā vādaḥ pavitra atmā ca traya imē sāksīṇaḥ santi, traya imē caikō bhavanti|

VIII tathā pṛthivyām atmā tōyam rudhirañca trīnyētāni sāksyam dadāti tēṣām trayāṇām ēkatvam bhavati ca|

IX mānavānām sāksyam yadyasmābhi grḥhyatē tarhiśvarasya sāksyam tasmādapi śrēṣṭham yataḥ svaputramadhiśvarēṇa dattam sāksyamidaṁ|

X īśvarasya putrē yō viśvāsiti sa nijāntarē tat sāksyam dhārayati; īśvarē yō na viśvasiti sa tam anṛtavādinam karōti yata īśvaraḥ svaputramadhi yat sāksyam dattavān tasmin sa na viśvasiti|

XI tacca sāksyamidaṁ yad īśvarō 'smābhyam anantajīvanam dattavān tacca jīvanam tasya putrē vidyatē|

XII yaḥ putram dhārayati sa jīvanam dhāriyati, īśvarasya putram yō na dhārayati sa jīvanam na dhārayati|

XIII Ísvaraputrasya nāmni yuṣmān pratyētāni mayā likhitāni tasyābhiprāyō 'yañ yad yūyam anantajīvanaprāptā iti jāniyāta tasyēśvaraputrasya nāmni viśvasēta ca |

XIV tasyāntikē 'smākañ yā pratibhā bhavati tasyāḥ kāraṇamidam yad vayañ yadi tasyābhimatañ kimapi tañ yācāmahē tarhi sō 'smākañ vākyañ śṛṇōti |

XV sa cāsmākañ yat kiñcana yācanañ śṛṇōtīti yadi jānīmastarhi tasmād yācitā varā asmābhiḥ prāpyantē tadapi jānīmaḥ |

XVI kaścīd yadi svabhṛtaram amṛtyujanakañ pāpañ kurvvantañ paśyati tarhi sa prārthanāñ karōtu tēnēśvarastasmai jīvanañ dāsyati, arthatō mṛtyujanakañ pāpañ yēna nākāritasmai | kintu mṛtyujanakam ēkañ pāpam āstē tadadhi tēna prārthanā kriyatāmityahañ na vadāmi |

XVII sarvva ēvādharmmaḥ pāpañ kintu sarvvapāmpa mṛtyujanakañ nahi |

XVIII ya Ísvarāt jātaḥ sa pāpācārañ na karōti kintuviśvarāt jātō janaḥ svāñ rakṣati tasmāt sa pāpātmā tañ na spṛśatīti vayañ jānīmaḥ |

XIX vayañ Ísvarāt jātāḥ kintu kṛtsnaḥ sañsāraḥ pāpātmanō vaśañ gatō 'stīti jānīmaḥ |

XX aparañ Ísvarasya putra āgatavāñ vayañca yayā tasya satyamasya jñānañ prāpnuyāmastādṛśīm dhiyam asmābhyañ dattavāñ iti jānīmastasmin satyamayē 'rthatastasya putrē yīśukhrīṣṭē tiṣṭhāmaśca; sa ēva satyamaya Ísvarō 'nantajīvanasvarūpaścāsti |

XXI hē priyabālakāḥ, yūyañ dēvamūrttibhyaḥ svāñ rakṣata | āmēñ |

2 yōhanaḥ patraṁ

I hē abhirucitē kuriyē, tvām tava putrāmśca prati prācīnō'haṁ patraṁ likhāmi|

II satyamataḍ yuṣṁśa mama prēmāśti kēvalaṁ mama nahi kintu satyamatajñānām sarvvēśāmēva| yataḥ satyamataṁ asmāśu tiṣṭhatyanantakālaṁ yāvaccāśmāśu sthāśyati|

III pituriśvarāt tatpituḥ putrāt prabhō ryiśukhrīṣṭācca prāpyō 'nugrahaḥ kṛpā śāntiśca satyatāprēmabhyām sārddhaṁ yuṣṁān adhiṣṭhatu|

IV vayaṁ piṭṭō yām ājñām prāptavantastadanuśārēṇa tava kēcid ātmajāḥ satyamataṁ ācarantyētasya pramaṇaṁ prāpyāhaṁ bhṛśaṁ ānanditavān|

V sāmprataṅca hē kuriyē, navīnām kāñcid ājñām na likhannahaṁ āditō labdhām ājñām likhan tvām idaṁ vinayē yad asmābhiḥ parasparaṁ prēma karttavyaṁ|

VI aparaṁ prēmaitēna prakāśatē yad vayaṁ tasyājñā ācarēma| āditō yuṣṁābhi ryā śrutā śēyama ājñā sā ca yuṣṁābhiraśaritavyā|

VII yatō bahavaḥ pravañcakā jagat praviśya yiśukhrīṣṭō narāvatārō bhūtvāgata ētat nāṅgikurvanti sa ēva pravañcakaḥ khrīṣṭāriścāśti|

VIII asmākaṁ śramō yat pañḍaśramō na bhavēt kintu sampūrṇaṁ vētanamaśmābhi rlabhyēta tadarthaṁ svānadhi śāvadhānā bhavataḥ|

IX yaḥ kaścid vipathagāmī bhūtvā khrīṣṭasya śikṣāyām na tiṣṭhati sa iśvaraṁ na dhārayati khrīṣṭasya śijñāyām yastiṣṭhati sa pitarāṁ putraṅca dhārayati|

X yaḥ kaścid yuṣṁatsannidhimāgacchan śikṣāmēnām nānayati sa yuṣṁābhiḥ svavēśmani na gṛhyatām tava maṅgalaṁ bhūyāditi vāgapi tasmai na kathyatām|

XI yatastava maṅgalaṁ bhūyāditi vācaṁ yaḥ kaścit tasmai kathayati sa tasya duṣkarmmaṇām aṁśi bhavati|

XII yuṣṁān prati mayā bahūni lēkhitavyāni kintu patramasibhyām tat karttuṁ nēcchāmi, yatō 'smākaṁ ānandō yathā sampūrṇō bhaviśyati tathā yuṣṁatsamīpamupasthāyāhaṁ sammukhībhūya yuṣṁābhiḥ sambhāśiśya iti pratyāśā mamāśtē|

XIII tavābhirucitāyā bhaginyā bālakāśtvām namaskāraṁ jñāpayanti| amēn|

3 yōhanaḥ patraṁ

I prācīnō 'haṁ satyamatād yasmin priyē taṁ priyatamaṁ gāyaṁ prati patraṁ likhāmi|

II hē priya, tavātmā yādṛk śubhānvitastādṛk sarvvaviṣayē tava śubhaṁ svāsthyaṅca bhūyāt|

III bhrātṛbhirāgatya tava satyamatasyarthatastvaṁ kīdṛk satyamataṁācarasyetasya sāksyē dattē mama mahānandō jātaḥ|

IV mama santānāḥ satyamataṁācarantītvārttātō mama ya ānandō jāyatē tatō mahattarō nāsti|

V hē priya, bhrātṛṇaṁ prati viśēṣatastān vidēśinō bhr̥ṣṭṛṇaṁ prati tvayā yadyat kṛtaṁ tat sarvvaṁ viśvāsīnō yōgyaṁ|

VI tē ca samitēḥ sāksāt tava pramnaḥ pramāṇaṁ dattavantaḥ, aparaṁ īśvarayōgyarūpēṇa tān prasthāpayatā tvayā satkarma kāriṣyatē|

VII yatastē tasya nāmnā yātrāṁ vidhāya bhinnajātiyēbhyaḥ kimapi na gṛhītavantaḥ|

VIII tasmād vayaṁ yat satyamatasya sahāyā bhavēma tadarthamētādṛśā lōkā asmābhiranugrahītavayāḥ|

IX samitiṁ pratyahaṁ patraṁ likhitavān kintu tēṣāṁ madhyē yō diyatriphīḥ pradhānāyatē sō 'smān na gṛhlāti|

X atō 'haṁ yadōpasthāsyāmi tadā tēna yadyat kriyatē tat sarvvaṁ taṁ smārayiṣyāmi, yataḥ sa durvvākyairasmān apavadati, tēnāpi tṛptiṁ na gatvā svayamapi bhrātṛṇaṁ nānugṛhlāti yē cānugrahītumicchanti tān samititō 'pi bahiṣkarōti|

XI hē priya, tvayā duṣkarma nānukriyatām kintu satkarmaiva| yaḥ satkarmmacārī sa īśvarāt jātaḥ, yō duṣkarmmacārī sa īśvaraṁ na dṛṣṭavān|

XII dīmītriyasya pakṣē sarvvaiḥ sāksyam adāyi viśēṣataḥ satyamatēnāpi, vayamapi tatpakṣē sāksyaṁ dadmaḥ, asmākaṅca sāksyaṁ satyamēvēti yūyaṁ jānītha|

XIII tvāṁ prati mayā bahūni lēkhītavayāni kintu masīlēkhanībhyām lēkhītum nēcchāmi|

XIV acirēṇa tvāṁ drakṣyāmīti mama pratyāśastē tadāvāṁ sam-mukhībhyā parasparaṁ sambhāṣiṣyāvahē|

XV tava śānti rbhūyāt| asmākaṁ mitrāni tvāṁ namaskāraṁ jñāpayanti tvamapyēkaikasya nāma prōcyā mitrēbhyō namaskuru| iti|

yihūdāḥ patraṁ

I yīśukhrīṣṭasya dāsō yākūbō bhrātā yihūdāstātēnēsvarēṇa pavitrikṛtān yīśukhrīṣṭēna rakṣitāmścāhūtān lōkān prati patraṁ likhati|

II kṛpā śāntiḥ prēma ca bāhulyarūpēṇa yuṣmāsvadhitiṣṭhatu|

III hē priyāḥ, sādharmaṇaparitrāṇamadhi yuṣmān prati lēkhituṁ mama bahuyatnē jātē pūrvvakālē pavitralōkēṣu samarpitō yō dharmastadarthaṁ yūyaṁ prānavyayēnāpi sacēṣṭā bhavatēti vinayārthaṁ yuṣmān prati patralēkhanamāvaśyakam amanyē|

IV yasmād ētadrūpadaṇḍaprāptayē pūrvvaṁ likhitāḥ kēcijjanā asmān upaśṛptavantaḥ, tē 'dhārmikalōkā asmākam Īśvarasyānugrahaṁ dhvajikṛtya lampaṭatām ācaranti, advitīyō 'dhipati ryō 'smākam prabhu ryīśukhrīṣṭastaṁ nāngikurvanti|

V tasmād yūyaṁ purā yad avagatāstat puna ryuṣmān smārayitum icchāmi, phalataḥ prabhurēkakṛtvāḥ svaprajā misaradēśād udadhāra yat tataḥ param aviśvāsīnō vyanāśayat|

VI yē ca svargadūtāḥ svīyakartṛtvapadē na sthitvā svavāsasthānaṁ parityaktavastān sa mahādinasya vicāratham andhakāramayē 'dhaṣṭhānē sadāsthāyibhi rbandhanairabadhnāt|

VII aparaṁ sidōmam amōrā tannikaṣasthanagarāṇi caitēśāṁ nivāsinastatsamarūpaṁ vyabhicāraṁ kṛtavantō viṣamamaithunasya cēṣṭayā vipathaṁ gatavantaśca tasmāt tānyapi dṛṣṭāntasvarūpāṇi bhūtvā sadātanavahninā daṇḍaṁ bhuñjatē|

VIII tathaivēmē svapnācārīnō'pi svāsarīrāṇi kalaṅkayanti rājādhinatām na svikurvantyuccapadasthān nindanti ca|

IX kintu pradhānadivvadūtō mīkhāyēlō yadā mūsasō dēhē śayatānēna vivadamānaḥ samabhāṣata tadā tisman nindārūpaṁ daṇḍaṁ samarpayitūṁ sāhasaṁ na kṛtvākathayat prabhustvaṁ bhartsayatām|

X kintvimē yanna budhyantē tannindanti yacca nirbbōdhapaśava ivēndriyairavagacchanti tēna naśyanti|

XI tān dhik, tē kābilō mārgē caranti pāritōṣikasyāśātō biliyamō bhrāntimanudhāvanti kōrahasya durmmukhatvēna vinaśyanti ca|

XII yuṣmākam prēmabhōjyēṣu tē vighnajanakā bhavanti, ātmambharayaśca bhūtvā nirlajjayā yuṣmābhiḥ sārddhaṁ bhuñjatē| tē vāyubhiścālitā nistōyamēghā hēmantakālikā niṣphalā dvi rmṛtā unmūlitā vṛkṣāḥ,

XIII svakīyalajjāphēnōdvamakāḥ pracandāḥ sāmudratarāṅgāḥ sadākālaṁ yāvat ghōratimirabhāgīni bhramaṇakarīṇi nakṣatrāṇi ca bhavanti|

XIV ādamataḥ saptamaḥ puruṣō yō hanōkaḥ sa tānuddīśya bhaviṣyadvākyamidaṁ kathitavān, yathā, paśya svakīyapuṇyānām ayutai rvēṣṭitaḥ prabhuḥ|

XV sarvvān prati vicārājñāsadhanāyāgamiṣyati| tadā cādharmaikāḥ sarvvē jātā yairaparādhinaḥ| vidharmmakarmmaṇam tēśam sarvvēśamēva kāraṇāt| tathā tadvaiparītyēnāpyadharmmacāripāpinām| uktakāthōravākyānām sarvvēśamapi kāraṇāt| paramēśēna dōṣitvaṁ tēśam prakāśayiṣyatē||

^{XVI} tē vākkalahakāriṇaḥ svabhāgyanindakāḥ svēcchācāriṇō darpavādimukhaviśiṣṭā lābhārthaṁ manuṣyastāvakaśca santi|

^{XVII} kintu hē priyatamāḥ, asmākaṁ prabhō ryīśukhrīṣṭasya prēritai ryad vākyam pūrvvaṁ yuṣṁabhyam kathitam tat smarata,

^{XVIII} phalataḥ śeṣasamayē svēcchātō 'dharmmacāriṇō nindakā up-
asthāsyantīti|

^{XXIX} etē lōkāḥ svān pṛthak kurvvantaḥ sāmśarikā ātmahīnāśca santi|

^{XX} kintu hē priyatamāḥ, yūyam svēṣām atipavitraviśvāsē nicīyamānāḥ pavitrēṇātmanā prārthanām kurvvanta

^{XXI} īśvarasya prēmṇā svān rakṣata, anantajīvanāya cāsmākaṁ prabhō ryīśukhrīṣṭasya kṛpām pratīkṣadhvaṁ|

^{XXII} aparaṁ yūyam vivicya kāmścid anukampadhvaṁ

^{XXIII} kāmścid agnita uddhṛtya bhayaṁ pradarsya rakṣata, śārīrikabhāvēna kalaṅkitaṁ vastramapi ṛtīyadhvaṁ|

^{XXIV} aparaṅca yuṣmān skhalanād rakṣitum ullāsēna svīyatējasaḥ sākṣāt nirddōṣān sthāpayituṅca samarthō

^{XXV} yō 'smākam advitīyastrāṇakarttā sarvvajña īśvarastasya gauravaṁ mahimā parākramaḥ kartṛtvañcēdānim anantakālaṁ yāvad bhūyāt|
āmēn|

prakāśitaṃ bhaviṣyadvākyaṃ

I yat prakāśitaṃ vākyaṃ īśvaraḥ svadāsānām nikaṭaṃ śiḡhramupasthāsyantīnām ghaṭanānām darśanārthaṃ yīśukhrīṣṭe samarpitavān tat sa svīyadūtaṃ preṣya nijasēvakaṃ yōhanaṃ jñāpitavān|

II sa cēsvarasya vāk्ये khriṣṭasya sākṣyē ca yadyad drṣṭavān tasya pramāṇaṃ dattavān|

III ētasya bhaviṣyadvaktṛgranthasya vāk्यानām pāṭhakaḥ śrōtāraśca tanmadhyē likhitājñāgrāhiṇaśca dhanyā yataḥ sa kālaḥ sannikaṭaḥ|

IV yōhan āśīyādēśasthāḥ sapta samitīḥ prati patraṃ likhati| yō varttamānō bhūtō bhaviṣyamśca yē ca saptātmānastasya siṃhāsanasya sammukhē| tiṣṭhanti

V yaśca yīśukhrīṣṭō viśvastaḥ sākṣi mṛtānām madhyē prathamajātō bhūmaṇḍalastharājānām adhipatiśca bhavati, ētēbhyō 'nugrahaḥ śāntiśca yuṣṃāsu varttatām|

VI yō 'smāsu prītavān svarudhirēnāsmān svapāpēbhyāḥ prakāśitavān tasya piturīśvarasya yājakān kṛtvāsmān rājavargē niyuktavāmśca tasmin mahimā parākramaścānantakālaṃ yāvad varttatām| āmēn|

VII paśyata sa mēghairāgacchati tēnaikaikasya cakṣustaṃ drakṣyati yē ca taṃ viddhavantastē 'pi taṃ vilōkiṣyantē tasya kṛtē pṛṭhivisthāḥ sarvve vaṃśā vilapiṣyanti| satyam āmēn|

VIII varttamānō bhūtō bhaviṣyamśca yaḥ sarvvaśaktimān prabhuḥ paramēśvaraḥ sa gadati, ahamēva kaḥ kṣaścārthata ādirantaśca|

IX yuṣṃakaṃ bhrātā yīśukhrīṣṭasya klēśarājyatitikṣāṇām sahabhāgi cāhaṃ yōhan īśvarasya vākyaḥētō ryīśukhrīṣṭasya sākṣyahētōśca pātmanāmaka upadvīpa āsaṃ|

X tatra prabhō rdinē ātmanāviṣṭō 'haṃ svapaścāt tūrīdhvanivat mahāravam aśrauṣaṃ,

XI tēnōktam, ahaṃ kaḥ kṣaścārthata ādirantaśca| tvaṃ yad drakṣyasi tad granthē likhitvāśīyādēśasthānām sapta samitīnām samīpam iphiṣaṃ smurṇāṃ thuyātirāṃ sārddim philādilphiyām layadikēyaṅca preṣaya|

XII tatō mayā sambhāṣamāṇasya kasya ravaḥ śrūyatē taddarśanārthaṃ mukhaṃ parāvarttitaṃ tat parāvartya svarṇamayāḥ sapta dīpavṛkṣā drṣṭāḥ|

XIII tēśāṃ sapta dīpavṛkṣāṇām madhyē dirghapariśchadaparihitāḥ suvarṇaśṛṅkhalēna vēṣṭitavakṣaśca manuṣyaputrākṛtirēkō janastiṣṭhati,

XIV tasya śiraḥ kēśaśca śvētamēṣalōmānīva himavat śrētau lōcanē vahniśikhāsamē

XV caraṇau vahnikuṇḍētāpitasupittalasadrṣṭau ravaśca bahutōyānām ravatulyaḥ|

XVI tasya dakṣiṇahastē sapta tāṛā vidyantē vaktrācca tikṣṇō dvidhāraḥ khaṅgō nirgacchati mukhamaṇḍalaṅca svatējasā dēdīpyamānasya sūryyasya sadṛṣaṃ|

XVII taṃ drṣṭvāhaṃ mṛtakalpastaccaraṇē patitastataḥ svadakṣiṇakaraṃ mayi nidhāya tēnōktam mā bhaiṣīḥ; ahaṃ ādirantaśca|

XVIII aham amarastathāpi mṛtavān kintu paśyāham anantakālam yāvat jīvāmi| āmēn| mṛtyōḥ paralōkasya ca kuñjikā mama hastagatāḥ|

XIX atō yad bhavati yaccētaḥ param bhaviṣyati tvayā dṛṣṭam tat sarvvaṁ likhyatām|

XX mama dakṣiṇahastē sthitā yāḥ sapta tārā yē ca svarṇamayāḥ sapta dipavṛkṣāstvayā dṛṣṭastattātparyyamidaṁ tāḥ sapta tārāḥ sapta samitūnām dūtāḥ suvarṇamayāḥ sapta dipavṛkṣāśca sapta samitayaḥ santi|

II

I iphiṣasthasamitē rdūtaṁ prati tvam idaṁ likha; yō dakṣiṇakarēṇa sapta tārā dhārayati saptānām suvarṇadīpavṛkṣāṇām madhyē gamanāgamanē karōti ca tēnēdam ucyatē|

II tava kriyāḥ śramaḥ sahiṣṇutā ca mama gōcarāḥ, tvaṁ duṣṭān sōdhum na śaknōṣi yē ca prērītā na santaḥ svān prērītān vadanti tvaṁ tān parikṣya mṛṣābhāṣiṇō vijñātavān,

III aparaṁ tvaṁ titikṣām vidadhāsi mama nāmārthaṁ bahu sōdhavānasi tathāpi na paryaklāmyastadapi jānāmi|

IV kiñca tava viruddhaṁ mayaitat vaktavyaṁ yat tava prathamaṁ prēma tvayā vyahīyata|

V ataḥ kutaḥ patitō 'si tat smṛtvā manaḥ parāvarttya pūrvvīyakriyāḥ kuru na cēt tvayā manasi na parivartitē 'haṁ tūrṇam āgatya tava dipavṛkṣāṁ svasthānād apasārayiṣyāmi|

VI tathāpi tavēsa guṇō vidyate yat nīkalāyatīlōkānām yāḥ kriyā aham ṛṭiyē tāstvamapi ṛṭiyamē|

VII yasya śrōtraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śṛṇōtu| yō janō jayati tasmā aham īsvarasyārāmasthajīvanatarōḥ phalaṁ bhōktuṁ dāsyāmi|

VIII aparaṁ smurnāsthasamitē rdūtaṁ pratīdaṁ likha; ya ādirantaśca yō mṛtavān punarjīvitavāmśca tēnēdam ucyatē,

IX tava kriyāḥ klēśō dainyañca mama gōcarāḥ kintu tvaṁ dhanavānasi yē ca yihūdiyā na santaḥ śayatānasya samājāḥ santi tathāpi svān yihūdiyān vadanti tēṣāṁ nindāmapyahaṁ jānāmi|

X tvayā yō yaḥ klēśaḥ sōdhavyastasmāt mā bhaiṣiḥ paśya śayatānō yuṣmākaṁ parikṣārthaṁ kāṁscit kārayāṁ niḥśēpsyati daśa dināni yāvat klēśō yuṣmāsu varttiṣyatē ca| tvaṁ mṛtyuparyyantaṁ viśvāsyo bhava tēnāṁ jīvanakirītaṁ tubhyaṁ dāsyāmi|

XI yasya śrōtraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śṛṇōtu| yō jayati sa dvitīyamṛtyunā na hīmsiṣyatē|

XII aparaṁ pargāmasthasamitē rdūtaṁ pratīdaṁ likha, yastīkṣṇaṁ dvidhāraṁ khaṅgaṁ dhārayati sa ēva bhāṣatē|

XIII tava kriyā mama gōcarāḥ, yatra śayatānasya simhāsanaṁ tatraiva tvaṁ vasasi tadapi jānāmi| tvaṁ mama nāma dhārayasi madbhaktērasvīkārastvayā na kṛtō mama viśvāsyaśakṣiṇa āntipāḥ samayē 'pi na kṛtaḥ| sa tu yuṣmanmadhyē 'ghāni yataḥ śayatānastatraiva nivasati|

XIV tathāpi tava viruddhaṁ mama kiñcid vaktavyaṁ yatō dēvaprasādādanāya paradāragamanāya cēsrayēlaḥ santānānām sammukha unmāthaṁ sthāpayituṁ bālāk yēnāśikṣyata tasya biliyamaḥ śikṣāvalambinastava kēcit janāstatra santi|

XV tathā nīkalāyatīyānām śikṣāvalambinastava kēcit janā api santi tadēvāham ṛṭiyē|

XVI atō hētōstvaṁ manaḥ parivarttaya na cēdahaṁ tvarayā tava samīpamupasthāya madvaktasthakhaṅgēna taiḥ saha yōtśyāmi|

XVII yasya śrōtraṁ vidyatē sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śṛṅōtu| yō janō jayati tasmā ahaṁ guptamānām bhōktuṁ dāśyāmi śubhraprastaramapi tasmai dāśyāmi tatra prastarē nūtanam nāma likhitaṁ tacca grahitāraṁ vinā nānyēna kēnāpyavagamyatē|

XVIII aparaṁ thuyātīrāsthāsamitē rdūtaṁ pratīdaṁ likha| yasya lōcanē vahniśikhāsadrśē caraṇau ca supittalasaṅkāśau sa īśvaraputrō bhāṣatē,

XIX tava kriyāḥ prēma viśvāsaḥ paricaryā sahiṣṇutā ca mama gōcarāḥ, tava prathamakriyābhyāḥ śēṣakriyāḥ śrēṣṭhāstadapi jānāmi|

XX tathāpi tava viruddhaṁ mayā kiñcid vaktavyaṁ yatō yā īṣēbālnāmikā yōṣit svām bhaviṣyadvādinīm manyatē vēśyāgamanāya dēvaprasādāśānāya ca mama dāsān śikṣayati bhrāmayati ca sā tvayā na nivāryatē|

XXI ahaṁ manaḥparivarttanāya tasyai samayaṁ dattavān kintu sā svīyavēśyākriyātō manaḥparivarttayituṁ nābhilaṣati|

XXII paśyāhaṁ tām śayyāyām nikṣēpsyāmi, yē tayā sārddhaṁ vyabhicāraṁ kurvanti tē yadi svakriyābhyō manāmsi na parāvarttayanti tarhi tānapi mahāklēśē nikṣēpsyāmi

XXIII tasyāḥ santānāmśca mṛtyunā haniṣyāmi| tēnāham antaḥkaraṅnām manasāñcānusandhānakārī yuṣmākamēkaikasmai ca svakriyānām phalaṁ mayā dātavyamiti sarvvāḥ samitayō jñāsyanti|

XXIV aparaṁ avāśiṣṭān thuyātīrasthalōkān arthatō yāvantastām śikṣām na dhārayanti yē ca kaiścit śayatānasya gambhīrārthā ucyantē tān yē nāvagatavantastānahaṁ vadāmi yuṣmāsu kamapyaparaṁ bhāraṁ nārōpayiṣyāmi;

XXV kintu yad yuṣmākaṁ vidyatē tat mamāgamaṁ yāvad dhārayata|

XXVI yō janō jayati śēṣaparyantaṁ mama kriyāḥ pālayati ca tasmā ahaṁ anyajātīyānām ādhipatyāṁ dāśyāmi;

XXVII piṭṛtō mayā yadvat kartṛtvaṁ labdhaṁ tadvat sō 'pi lauhadaṅḍēna tān cārayiṣyati tēna mṛḍbhājanānīva tē cūrṇā bhaviṣyanti|

XXVIII aparaṁ ahaṁ tasmai prabhātiyatārām api dāśyāmi|

XXIX yasya śrōtraṁ vidyatē sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śṛṅōtu|

III

I aparaṁ sārddisthasamitē rdūtaṁ pratīdaṁ likha, yō jana īśvarasya saptātmanaḥ sapta tārāśca dhārayati sa ēva bhāṣatē, tava kriyā mama gōcarāḥ, tvaṁ jīvadākhyō 'si tathāpi mṛtō 'si tadapi jānāmi|

II prabuddhō bhava, avāśiṣṭaṁ yadyat mṛṭakalpaṁ tadapi sabalikuru yata īśvarasya sāḁśāt tava karmmaṅi na siddhāniti pramāṇaṁ mayā prāptaṁ|

III ataḥ kiḍṛśīm śikṣām labdhavān śrutavāścāsi tat smaran tām pālaya svamanaḥ parivarttaya ca| cēt prabuddhō na bhavēstarhyahaṁ stēna iva tava samīpam upasthāsyāmi kiñca kasmin daṅḍē upasthāsyāmi tanna jñāsyasi|

IV tathāpi yaiḥ svavāsāmsi na kalaṅkitāni tādrśāḥ katipayalōkāḥ sārddinagarē 'pi tava vidyantē tē śubhraparicchadaī rmama saṅgē gamanāgamanē kariṣyanti yatastē yōgyāḥ|

V yō janō jayati sa śubhraparicchadaṁ paridhāpayiṣyantē, ahañca jīvanagranthāt tasya nāma nāntardhāpayiṣyāmi kintu matpituh sāksāt tasya dūtānām sāksācca tasya nāma svikariṣyāmi|

VI yasya śrōtraṁ vidyatē sa samitiḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śrṅōtu|

VII aparañca philādilphiyāsthasamitē rdūtaṁ pratidaṁ likha, yaḥ pavitraḥ satyamayaścāsti dāyūdaḥ kuñjikām dhārayati ca yēna mōcitē 'paraḥ kō'pi na ruṇaddhi ruddhē cāparaḥ kō'pi na mōcayati sa ēva bhāsatē|

VIII tava kriyā mama gōcarāḥ paśya tava samīpē 'haṁ muktaṁ dvāraṁ sthāpitavān tat kēnāpi rōddhuṁ na śakyatē yatastavālpaṁ balamāstē tathāpi tvam mama vākyaṁ pālitavān mama nāmnō 'svikāraṁ na kṛtavāmsca|

IX paśya yihūdiyā na santō yē mṛṣāvādinaḥ svān yihūdiyān vadanti tēṣāṁ śayatānasamājīyānām kāṁścid aham āneṣyāmi paśya tē madājñāta āgatya tava caraṇayōḥ praṇaṁsyanti tvañca mama priyō 'sīti jñāsyanti|

X tvaṁ mama sahiṣṇutāsūcakaṁ vākyaṁ rakṣitavānasi tatkāraṇāt pṛthivīnivāsinām parikṣārthaṁ kṛtsnaṁ jagad yēnāgāmparikṣādinēnākramiṣyatē tasmād ahamapi tvāṁ rakṣiṣyāmi|

XI paśya mayā śīghram āgantavyaṁ tava yadasti tat dhāraya kō 'pi tava kirītaṁ nāpaharatu|

XII yō janō jayati tamahaṁ madiyēśvarasya mandirē stambhaṁ kṛtvā sthāpayiṣyāmi sa puna rna nirgamīṣyati| aparañca tasmīn madiyēśvarasya nāma madiyēśvarasya puriyā api nāma arthatō yā navīnā yirūśānam purī svargāt madiyēśvarasya samīpād avarōkṣyati tasyā nāma mamāpi nūtaṁ nāma lekhiṣyāmi|

XIII yasya śrōtraṁ vidyatē sa samitiḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śrṅōtu|

XIV aparañca lāyadikēyāsthasamitē rdūtaṁ pratidaṁ likha, ya āmēn arthatō viśvāyaḥ satyamayaśca sāksī, īśvarasya sṛṣṭērādiścāsti sa ēva bhāsatē|

XV tava kriyā mama gōcarāḥ tvaṁ śītō nāsi taptō 'pi nāsiti jānāmi|

XVI tava śītatvaṁ taptatvaṁ vā varaṁ bhavēt, śītō na bhūtvā taptō 'pi na bhūtvā tvamēvambhūtaḥ kaduṣṇō 'si tatkāraṇād ahaṁ svamukhāt tvāṁ udvamīṣyāmi|

XVII ahaṁ dhanī samṛddhaścāsmi mama kasyāpyabhāvō na bhavatīti tvaṁ vadasi kintu tvamēva duḥkhārttō durgatō daridrō 'ndhō nagnaścāsi tat tvayā nāvagamyatē|

XVIII tvaṁ yad dhanī bhavēstadarthaṁ mattō vahnau tāpitaṁ suvarṇaṁ krīṇīhi nagnatvāt tava lajjā yanna prakāśeta tadarthaṁ paridhānāya mat- taḥ śubhravāsāmsi krīṇīhi yacca tava dṛṣṭiḥ prasannā bhavēt tadarthaṁ cakṣurlēpanāyāñjanaṁ mattaḥ krīṇīhīti mama mantraṇā|

XIX yēsvahaṁ priyē tān sarvvān bhartsayāmi śāsmi ca, atastvam udyamaṁ vidhāya manaḥ parivarttaya|

XX paśyāhaṃ dvāri tiṣṭhan tad āhanmi yadi kaścit mama ravaṃ śrutvā dvāraṃ mōcayati tarhyahaṃ tasya sannidhiṃ praviśya tēna sārddhaṃ bhōkṣyē sō 'pi mayā sārddhaṃ bhōkṣyatē|

XXI aparamahaṃ yathā jitavān mama pitrā ca saha tasya simhāsana upaviṣṭaścāsmi, tathā yō janō jayati tamahaṃ mayā sārddhaṃ mat-simhāsana upavēśayiśyāmi|

XXII yasya śrōtraṃ vidyatē sa samitiḥ pratyucyamānam ātmanaḥ kathāṃ śr̥ṇōtu|

IV

I tataḥ paraṃ mayā dṛṣṭipātaṃ kṛtvā svargē muktaṃ dvāram ēkaṃ dṛṣṭaṃ mayā sahabhāṣamāṇasya ca yasya tūrivādyatulyō ravaḥ pūrvvaṃ śrutaḥ sa mām avōcat sthānamētaḍ ārōhaya, itaḥ paraṃ yēna yēna bhavitavyaṃ tadahaṃ tvām darśayiśyē|

II tēnāhaṃ tatkṣaṇād ātmaviṣṭō bhūtvā 'paśyaṃ svargē simhāsanaṃēkaṃ sthāpitaṃ tatra simhāsane ēkō jana upaviṣṭō 'sti|

III simhāsane upaviṣṭasya tasya janasya rūpaṃ sūryyakāntamaṇēḥ pravālasya ca tulyaṃ tat simhāsanaṃca marakatamaṇivadrūpaviṣṭēna mēghadhanuṣā vēṣṭitaṃ|

IV tasya simhāsane caturdikṣu caturviṃsatisimhāsanaṇi tiṣṭhanti tēṣu simhāsaneṣu caturviṃsati prācīnalōkā upaviṣṭastē subhravāsaḥparihitastēṣāṃ śirāṃsi ca suvarṇakirīṭai rbhūṣitāni|

V tasya simhāsanasya madhyāt taḍitō ravāḥ stanitāni ca nirgacchanti simhāsanasyāntikē ca sapta dīpā jvalanti ta īśvarasya saptātmanaḥ|

VI aparaṃ simhāsanasyāntikē sphatikatulyaḥ kācamayō jalāśayō vidyatē, aparaṃ agrataḥ paścacca bahucakṣuṣmantaścātvaraḥ prāṇinaḥ simhāsanasya madhyē caturdikṣu ca vidyantē|

VII tēṣāṃ prathamāḥ prāṇi simhākārō dvitīyaḥ prāṇi govātsākārastrītiyaḥ prāṇi manuśyavadvanaviṣṭaścaturthaśca prāṇi udḍīyamānakurarōpamaḥ|

VIII tēṣāṃ caturṇām ēkaikasya prāṇinaḥ ṣaṭ pakṣāḥ santi tē ca sarvvāṅgēṣvabhyanterē ca bahucakṣurviṣṭāḥ, tē divāniśaṃ na viśrāmya gadanti pavitraḥ pavitraḥ pavitraḥ sarvvaśaktimān varttamānō bhūto bhaviśyāṃśca prabhūḥ paramēśvaraḥ|

IX itthaṃ taiḥ prāṇibhistasyānantajivinaḥ simhāsanoḍpaviṣṭasya janasya prabhavē gauravē dhanyavādē ca prakīrttite

X tē caturviṃsatiprācīnā api tasya simhāsanoḍpaviṣṭasyāntikē praṇinatya tam anantajivinaṃ praṇamanti svīyakirīṭāṃśca simhāsanasyāntikē nikṣīpya vadanti,

XI hē prabhō īśvarāsmākaṃ prabhāvaṃ gauravaṃ balaṃ| tvamēvārhasi samprāptuṃ yat sarvvaṃ sasr̥jē tvayā| tavābhilāṣataścaiva sarvvaṃ sambhūya nirmmamē||

V

I anantaraṃ tasya simhāsanoḍpaviṣṭajanasya dakṣiṇastē 'nta rbahiśca likhitaṃ patramēkaṃ mayā dṛṣṭaṃ tat saptamudrābhiraṅkitaṃ|

II tatpaścād ēkō balavān dūtō dṛṣṭaḥ sa uccaiḥ svarēṇa vācamimām ghōṣayati kaḥ patramētaḍ vivarītuṃ tammudrā mōcayituṅcārhati?

III kintu svargamarttyapātālēṣu tat patraṁ vivaritum nirikṣituñca kasyāpi sāmartyaṁ nābhavat|

IV atō yastat patraṁ vivaritum nirikṣituñcārhati tādrśajanasyābhāvād ahaṁ bahu rōditavān|

V kintu tēṣāṁ prācinānām ēkō janō mānavadat mā rōdiḥ paśya yō yihūdāvamśīyaḥ simhō dāyūdō mūlasvarūpaścāsti sa patrasya tasya saptamudrāñca mōcanāya pramūtavān|

VI aparaṁ simhāsanasya caturṇām prāninām prācinavargasya ca madhya ēkō mēśasāvako mayā dr̥ṣṭaḥ sa chēdita iva tasya saptaśṛṅgāni saptalōcanāni ca santi tāni kṛtsnām pṛthivīm prēṣitā īśvarasya saptātmānaḥ|

VII sa upāgatya tasya simhāsanōpaviṣṭajanasya dakṣiṇakarāt tat patraṁ gr̥hitavān|

VIII patrē gr̥hitē catvāraḥ prāninaścaturviṁśatiprācināśca tasya mēśasāvakasyāntikē praṇipatanti tēṣāṁ ēkaikasya karayō rviṇām sugandhidravyaḥ paripūrṇaṁ svarṇamayapātrañca tiṣṭhati tāni pavitralōkānām prārthanāsvarūpāni|

IX aparaṁ tē nūtanamēkaṁ gītamagāyan, yathā, grahitum patrikām tasya mudrā mōcayitum tathā| tvamēvārhasi yasmāt tvam balivat chēdanam gataḥ| sarvvābhyō jātibhāṣābhyāḥ sarvvasmād vamaśadēśataḥ| īśvarasya kṛtē 'smān tvam svīyarakṭēna kṛitavān|

X asmadiśvarapakṣē 'smān nṛpatin yājakānapi| kṛtavāṁstēna rājatvaṁ kariṣyāmō mahītalē||

XI aparaṁ nirikṣamāṇēna mayā simhāsanasya prānicatuṣṭayasya prācinavargasya ca paritō bahūnām dūtānām ravaḥ śrutāḥ, tēṣāṁ saṁkhyā ayutāyutāni sahasrasahastrāni ca|

XII tairuccairidam uktaṁ, parākramaṁ dhanam jñānam śaktim gau-ravamādaram| praśamsāñcārhati prāptum chēditō mēśasāvakaḥ||

XIII aparaṁ svargamarttyapātālasāgarēṣu yāni vidyantē tēṣāṁ sarvvēṣāṁ sṛṣṭavastūnām vāgiyaṁ mayā śrutā, praśamsāṁ gauravaṁ śauryyam ādhipatyam sanātanaṁ| simhasanōpaviṣṭaśca mēṣavatsaśca gacchatām|

XIV aparaṁ tē catvāraḥ prāninaḥ kathitavantastathāstu, tataścaturviṁśatiprācinā api praṇipatya tam anantakālajīvinaṁ prāṇaman|

VI

I anantaraṁ mayi nirikṣamāṇē mēśasāvakēna tāsām saptamudrāṇām ēkā mudrā muktā tatastēṣāṁ caturṇām ēkasya prānina āgatya paśyētivācakō mēghagarjanatulyō ravō mayā śrutāḥ|

II tataḥ param ēkaḥ śuklāścō dr̥ṣṭaḥ, tadārūdhō janō dhanu rdhārayati tasmai ca kirīṭamēkam adāyi tataḥ sa prabhavan prabhaviṣyamaśca nīrgatavān|

III aparaṁ dvitīyamudrāyām tēna mōcitāyām dvitīyasya prānina āgatya paśyēti vāk mayā śrutā|

IV tatō 'ruṇavarṇō 'para ēkō 'śvō nīrgatavān tadārōhiṇi pṛthivitāḥ śāntyapaharaṇasya lōkānām madhyē parasparaṁ pratighātōtpādanasya ca sāmartyaṁ samarpitam, ēkō bṛhatkhaṅgō 'pi tasmā adāyi|

V aparām ṭṭīyamudrāyām tana mōcitāyām ṭṭīyasya prāṇina āgatya paśyēti vāk mayā śrutā, tataḥ kālavarṇa ēkō 'śvō mayā dṛṣṭaḥ, tadārōhiṇō hastē tulā tiṣṭhati

VI anantaram prāṇicatuṣṭayasya madhyād vāgiyam śrutā gōdhūmānāmēkaḥ sēṭakō mudrāpādaikamūlyāḥ, yavānāṅca sēṭakatrayam mudrāpādaikamūlyam tailadrākṣarasāśca tvayā mā hīmsitavyāḥ|

VII anantaram caturthamudrāyām tēna mōcitāyām caturthasya prāṇina āgatya paśyēti vāk mayā śrutā|

VIII tataḥ pāṇḍuravarṇa ēkō 'śvō mayā dṛṣṭaḥ, tadārōhiṇō nāma mṛtyuriti paralōkaśca tam anucarati khaṅgēna durbhikṣēna mahāmāryyā vanyapaśubhiśca lōkānām badhāya pṛthivyāścaturthāmsāsyādhipatyam tasmā adāyi|

IX anantaram pañcamamudrāyām tēna mōcitāyām īśvaravākyahētōstatra śākṣyadānācca chēditānām lōkānām dēhinō vēdyā adhō mayādṛśyanta|

X ta uccairidam gadanti, hē pavitra satyamaya prabhō asmākam raktapātē pṛthivīnivāsibhi rvidaditum tasya phalā dātuṅca katī kālam vilambasē?

XI tatastēṣām ēkaikasmai śubhraḥ paricchadō 'dāyi vāgiyañcākathyata yūyamalpakālam arthatō yuṣmākam yē sahādāsā bhrātarō yūyamiva ghāṇiṣyantē tēṣām saṅkhyā yāvat sampūrṇatām na gacchati tāvad vīramata|

XII anantaram yadā sa ṣaṣṭhamudrāmamōcayāt tadā mayi nirīkṣamāṇē mahān bhūkampō 'bhavat sūryyaśca uṣṭralōmajavastravat kṛṣṇavarṇaścandramāśca raktasaṅkāśō 'bhavat

XIII gaganasthatārāśca prabalavāyunā cālītād uḍumbaravṛkṣāt nīpātītānyapakphalānīva bhūtalē nyapatan|

XIV ākāśamaṇḍalaṅca saṅkucyamānagranthāivāntardhānam agamat giraya upadvīpāśca sarvvē sthānāntaram cālītāḥ

XV pṛthivīsthā bhūpālā mahāllōkāḥ sahastrapatayō dhaninaḥ parākramaṅśca lōkā dāsā muktāśca sarvvē 'pi guhāsu giristhaśailēṣu ca svān prācchādayan|

XVI tē ca girīn śailāmśca vadanti yūyam asmadupari patitvā siṅhāsanōpaviṣṭajanasya dṛṣṭitō mēṣaśavakasya kōpācasmān gōpāyata;

XVII yatastasya krōdhasya mahādinam upasthitam kaḥ sthātum śaknōti?

VII

I anantaram catvārō divyadūtā mayā dṛṣṭāḥ, tē pṛthivyāścaturṣu kōṅṣu tiṣṭhanataḥ pṛthivyām samudrē vṛkṣēṣu ca vāyu ryathā na vahēt tathā pṛthivyāścaturō vāyūn dhārayanti|

II anantaram sūryyodayasthānād uḍyan apara ēkō dūtō mayā dṛṣṭaḥ sō'marēśvarasya mudrām dhārayati, yēṣu cartuṣu dūtēṣu pṛthivīsamudrayō rhiṁsanasya bhārō dattastān sa uccairidam avadat|

III īśvarasya dāsā yāvād asmābhi rbhālēṣu mudrayāñkitā na bhaviṣyanti tāvat pṛthivī samudrō taravaśca yuṣmābhi rna hīmsyantām|

IV tataḥ paraṁ mudrāñkitalōkānām saṅkhyā mayāśrāvi| isrāyēlaḥ sarvavamaśā□yāścaturācātvarīmśatsahasrādhikalakṣalōkā mudrayāñkitā abhavan,

V arthatō yihūdāvamśē dvādaśasahasrāṇi rūbēṇavamśē dvādaśasahasrāṇi gādavamśē dvādaśasahasrāṇi,

VI aśēravamśē dvādaśasahasrāṇi naptālivamśē dvādaśasahasrāṇi mi-naśivamśē dvādaśasahasrāṇi,

VII śimiyōnavamśē dvādaśasahasrāṇi lēvivamśē dvādaśasahasrāṇi iṣākharavamśē dvādaśasahasrāṇi,

VIII sibūlūnavamśē dvādaśasahasrāṇi yūṣaphavamśē dvādaśasahasrāṇi binyāmīnavamśē ca dvādaśasahasrāṇi lōkā mudrāṅkitāḥ|

IX tataḥ paraṁ sarvvajātiyānām sarvvavamśīyānām sarvvadēśīyānām sarvvabhāṣāvādināṅca mahālōkāraṇyām mayā dṛṣṭām, tān gaṇayitum kēnāpi na śakyām, tē ca śubhraparicchadaparihitaḥ santāḥ karaiśca tālavṛntāni vahantaḥ simhāsanasya mēṣaśāvakasya cāntikē tiṣṭhanti,

X uccaiḥsvarairidaṁ kathayanti ca, simhāsanoṇpaviṣṭasya paramēśasya naḥ stavaḥ|stavaśca mēṣavatsasya sambhūyāt trāṇakāraṇāt|

XI tataḥ sarvvē dūtāḥ simhāsanasya prācīnavargasya prānicatuṣṭayasya ca paritastiṣṭhantaḥ simhāsanasyāntikē nyūbjībhūyēśvaram praṇamya vadanti,

XII tathāstu dhanyavādaśca tējō jñānaṁ praśaṁsanam| śauryyam parākramaścāpi śaktiśca sarvvamēva tat| varttatāmīśvarē'smākaṁ nityam nityam tathāstviti|

XIII tataḥ paraṁ tēṣām prācīnānām ēkō janō mām sambhāṣya jagāda śubhraparicchadaparihita imē kē? kutō vāgataḥ?

XIV tatō mayōktaṁ hē mahēccha bhavānēva tat jānāti| tēna kathitaṁ, imē mahāklēśamadhyād āgatya mē|śaśāvakasya rudhirēṇa svīyaparicchadān prakālitavantaḥ śuklikṛtavantaśca|

XV tatkāraṇāt ta īśvarasya simhāsanasyāntikē tiṣṭhantō divārātram tasya mandirē taṁ sēvantē simhāsanoṇpaviṣṭō janaśca tān adhisthāsyati|

XVI tēṣām kṣudhā pipāsā vā puna rna bhaviṣyati raudraṁ kōpyuttāpō vā tēsu na nipatiṣyati,

XVII yataḥ simhāsanaḍhiṣṭhānakārī mēṣaśāvakaśtān cārayiṣyati, amṛtatōyānām prasravaṇānām sannidhiṁ tān gamayiṣyati ca, īśvarō'pi tēṣām nayanabhyaḥ sarvvamaśru pramārṣyati|

VIII

I anantaram saptamamudrāyām tēna mōcītāyām sārddhadaṇḍakālaṁ svargō niḥśabdō'bhavat|

II aparam aham īśvarasyāntikē tiṣṭhataḥ saptadūtān apaśyam tēbhyaḥ saptatūryyō'diyanta|

III tataḥ paraṁ anya ēkō dūta āgataḥ sa svarṇadhūpādhāraṁ gṛhītvā vēdimupātiṣṭhat sa ca yat simhāsanasyāntikē sthitāyāḥ suvarṇavēdyā upari sarvvēṣām pavitralōkānām prārthanāsu dhūpān yōjayēt tadarthaṁ pracuradhūpāstasmai dattāḥ|

IV tatastasya dūtasya karāt pavitralōkānām prārthanābhiḥ samyuktadhūpānām dhūma īśvarasya samakṣam udatiṣṭhat|

V paścāt sa dūtō dhūpādhāraṁ gṛhītvā vēdyā vahninā pūrayitvā pṛthivyām nikṣiptavān tēna ravā mēghagarjanānī vidyutō bhūmikampaścābhavan|

VI tataḥ paraṁ saptatūrī rdhārayantaḥ saptadūtāstūrī rvādayitum udyatā abhavan|

VII prathamēna tūryyām vāditāyām raktamiśritau śilāvahnī sambhūya pṛthivyām nikṣiptau tēna pṛthivyāstṛṭiyāmśo dagdhaḥ, taruṇāmapi ṭṭiyāmśo dagdhaḥ, haridvarṇatṛṇāni ca sarvvāni dagdhāni|

VIII anantaram dviṭiyadūtēna tūryyām vāditāyām vahninā prajvalitō mahāparvvataḥ sāgarē nikṣiptastēna sāgarasya ṭṭiyāmśo raktībhūtaḥ

IX sāgarē sthitānām sapraṇānām sṛṣṭavastūnām ṭṭiyāmśo mṛtaḥ, arṇavayānānām api ṭṭiyāmśo naṣṭaḥ|

X aparām ṭṭiyadūtēna tūryyām vāditāyām dīpa iva jvalantī ekā mahati tāra gaganāt nipatyā nadīnām jalaprasravaṇānāncōparyyāvātīrṇā|

XI tasyāstārāyā nāma nāgadamanakamiti, tēna tōyānām ṭṭiyāmśē nāgadamanakībhūtē tōyānām tiktatvāt bahavō mānavā mṛtaḥ|

XII aparām caturthadūtēna tūryyām vāditāyām sūryasya ṭṭiyāmśaścandrasya ṭṭiyāmśo nakṣatrāṇāca ṭṭiyāmśaḥ prahṛtaḥ, tēna tēśām ṭṭiyāmśē 'ndhakārībhūtē divasastṭiyāmśakālām yāvat tējōhīno bhavati niśāpi tāmēvāvasthām gacchati|

XIII tadā nirīkṣamāṇēna mayākāśamadhīnābhipatata ekasya dūtasya ravaḥ śrutaḥ sa uccai rgadati, aparai ryaistribhi rdūtaistūryyō vāditavyāstēśām avāśiṣṭatūrīdhvanitaḥ pṛthivīnivāsinām santāpaḥ santāpaḥ santāpaśca sambhaviṣyati|

IX

I tataḥ param saptamadūtēna tūryyām vāditāyām gaganāt pṛthivyām nipatita ekastarakō mayā dṛṣṭaḥ, tasmai rasātalakūpasya kuṅjikādāyi|

II tēna rasātalakūpē muktē mahāgnikuṇḍasya dhūma iva dhūmastasmāt kūpād udgataḥ| tasmāt kūpadhūmāt sūryyākāśau timirāvṛtau|

III tasmād dhūmāt pataṅgēṣu pṛthivyām nirgatēṣu naralōkasthavṛścikavat balaṁ tēbhyō'dāyi|

IV aparām pṛthivyāstṛṇāni haridvarṇaśākādayō vṛkṣāśca tai rna simhitaavyāḥ kintu yeśām bhālēṣvīśvarasya mudrāyā aṅkō nāsti kēvalam tē mānavāstai rhimsitavyā idam ta ādiṣṭaḥ|

V parantu tēśām badhāya nahi kēvalam pañca māsān yāvat yātanādānāya tēbhyāḥ sāmartyamadāyi| vṛścikēna daṣṭasya mānavasya yādṛśī yātanā jāyatē tairapi tādṛśī yātanā pradiyatē|

VI tasmin samayē mānavā mṛtyuṁ mṛgayiṣyantē kintu prāptuṁ na śakṣyanti, tē praṇān tyaktum abhilaṣiṣyanti kintu mṛtyustēbhyō dūram palāyiṣyatē|

VII tēśām pataṅgānām ākarō yuddhārtham susajjitānām aśvānām ākārasya tulyaḥ, tēśām śiraḥsu suvarṇakirīṭānīva kirīṭāni vidyantē, mukhamaṇḍalāni ca mānuṣikamukhatulyāni,

VIII kēśāśca yōṣitām kēśānām sadṛśāḥ, dantāśca simhadantatulyāḥ,

IX lauhakavacavat tēśām kavacāni santi, tēśām pakṣāṇām śabdō raṇāya dhāvatāmasvarathānām samūhasya śabdatulyaḥ|

X vṛścikānāmīva tēśām lāṅgūlāni santi, tēṣu lāṅgūlēṣu kaṅṭakāni vidyantē, aparām pañca māsān yāvat mānavānām hīmsanāya tē sāmartyapṛāptāḥ|

XI tēśām rājā ca rasātalasya dūtastasya nāma ibriyabhāṣayā abaddōn yūnāniyabhāṣayā ca apalluyōn arthato vināśaka iti|

XII prathamah̄ santāpō gatavān paśya itaḥ paramapi dvābhyām̄ santāpābhyām̄ upasthātavyam̄|

XIII tataḥ param̄ ṣaṣṭhadūtēna tūryyām̄ vāditāyām̄ īśvarasyāntikē sthitāyāḥ suvarṇavēdyāścatuścūḍātaḥ kasyacid ravō mayāśrāvi|

XIV sa tūridhāriṇām̄ ṣaṣṭhadūtam̄ avadat, pharātākhyē mahānadē yē catvārō dūtā baddhāḥ santi tān mōcaya|

XV tatastaddaṇḍasya taddinasya tanmāsasya tadvatsarasasya ca kṛtē nirūpitāstē catvārō dūtā mānavānām̄ tṛtīyām̄śasya badhārtham̄ mōcitāḥ|

XVI aparam̄ aśvārōhisainyānām̄ samkhyā mayāśrāvi, tē vimśatikōṭaya āsan|

XVII mayā yē 'śvā aśvārōhinaśca dṛṣṭāsta ētādrśāḥ, tēṣām̄ vahnisvarūpāṇi nīlaprastarasvarūpāṇi gandhakasvarūpāṇi ca varmmānyāsan, vājinañca sīmhamūrddhasadrśā mūrddhānaḥ, tēṣām̄ mukhēbhyō vahnidhūmagandhakā nīrgacchanti|

XVIII ētaistribhi rdaṇḍairarthatastēṣām̄ mukhēbhyō nīrgacchadbhi rvahnidhūmagandhakai rmānāṣānām̄ tutīyām̄śō 'ghāni|

XIX tēṣām̄ vājinaṁ balaṁ mukhēṣu lāṅgūlēṣu ca sthitaṁ, yatastēṣām̄ lāṅgūlāni sarpākārāṇi mastakaviśiṣṭāni ca tairēva tē himsanti|

XX aparam̄ avasiṣṭā yē mānavā tai rdaṇḍai rna hatāstē yathā dṛṣṭīśravanāgamanaśaktihinān svarṇaraupyapittalaprastarakāṣṭhamayān vīgrahān bhūtām̄śca na pūjayiṣyanti tathā svahastānām̄ kriyābhyāḥ svamanāmsi na parāvarttitavantaḥ|

XXI svabadhakuhakavyabhicāracauryyōbhyō 'pi manāmsi na parāvarttitavantaḥ|

X

I anantaram̄ svargād avarōhan apara ēkō mahābalō dūtō mayā dṛṣṭaḥ, sa parihitamēghastasya śiraśca mēghadhanuṣā bhūṣitaṁ mukhamaṇḍalañca sūryyatulyam̄ caraṇau ca vahnistambhasamau|

II sa svakarēṇa vistīrṇamēkam̄ kṣūdragrantham̄ dhārayati, dakṣiṇacaraṇēna samudrē vāmacaraṇēna ca sthalē tiṣṭhati|

III sa sīmhagarjanavad uccaiḥsvarēṇa nyanadat ninādē kṛtē sapta stanitāni svakīyān svaṇān prākāśayan|

IV taiḥ sapta stanitai rvākyē kathitē 'ham̄ tat lēkhitum̄ udyata āsam̄ kintu svargād vāgiyam̄ mayā śrutā sapta stanitai ryad yad uktaṁ tat mudrayāṅkaya mā likha|

V aparam̄ samudramēdinyōstiṣṭhan yō dūtō mayā dṛṣṭaḥ sa gaganam̄ prati svadakṣiṇakaramutthāpya

VI aparam̄ svargād yasya ravō mayāśrāvi sa puna rmām̄ sambhāvyāvadat tvam̄ gatvā samudramēdinyōstiṣṭhatō dūtasya karāt taṁ vistīrṇa kṣudragrantham̄ gṛhāṇa, tēna mayā dūtasamīpaṁ gatvā kathitaṁ granthō 'sau dīyatām̄|

VII kintu tūrīm̄ vādiṣyataḥ saptamadūtasya tūrīvādanasamaya īśvarasya guptā mantrāṇā tasya dāsān bhaviṣyadvādinaḥ prati tēna susamvādē yathā prakāśitā tathaiva siddhā bhaviṣyati|

VIII aparam̄ svargād yasya ravō mayāśrāvi sa puna rmām̄ sambhāvyāvadat tvam̄ gatvā samudramēdinyōstiṣṭhatō dūtasya karāt taṁ vistīrṇam̄ kṣudragrantham̄ gṛhāṇa,

IX tēna mayā dūtasamīpaṃ gatvā kathitaṃ granthō 'sau dīyatām| sa mām avadat taṃ gṛhītvā gila, tavōdarē sa tiktarasō bhaviṣyati kintu mukhē madhuvat svādu rbhaviṣyati|

X tēna mayā dūtasya karād granthō gṛhītō gilitaśca| sa tu mama mukhē madhuvat svādurāsīt kintvadanāt paraṃ mamōdarastiktatām gataḥ|

XI tataḥ sa mām avadat bahūn jātīvaṃśabhāśavadirājan adhi tvayā puna rbhaviṣyadvākyam vaktavyam|

XI

I anantaram parimānadaṇḍavad ekō nalō mahyamadāyi, sa ca dūta upatiṣṭhan mām avadat, utthāyēśvarasya mandiram vēdīm tratratyasēvakāmśca mimiṣyat|

II kintu mandirasya bahiḥprāṅgaṇam tyaja na mimiṣva yatastad anyajātīyēbhya dattam, pavitraṃ nagarañca dvicatvārimśanmāsān yavat tēśam caraṇai rmarddiṣyatē|

III paścāt mama dvābhyām sāksibhyām mayā sāmartyam dāyīṣyatē tāvustralōmajavastraparihitau ṣaṣṭhyadhikadviśatādhikasahasradināni yād bhaviṣyadvākyāni vadiṣyataḥ|

IV tāvēva jagadīśvarasyāntikē tiṣṭhantau jitavr̥kṣau dipavr̥kṣau ca|

V yadi kēcit tau himsitum cēṣantē tarhi tayō rvadanābhyām agni nrirgatya tayōḥ śatrūn bhasmīkariṣyati| yaḥ kaścit tau himsitum cēṣatē tēnaivamēva vinaṣṭavyam|

VI tayō rbhaviṣyadvākyakathanadinēṣu yathā vr̥ṣṭi rna jāyatē tathā gaganam rōddhum tayōḥ sāmartyam asti, aparam tōyāni śōṇitarupāni karttum nijābhilāśāt muhurmuḥuḥ sarvvavidhadaṇḍaiḥ pṛthivīm āhantuñca tayōḥ sāmartyamasti|

VII aparam tayōḥ sāksyē samāptē sati rasātālād yēnōtthitavyam sa paśustābhyām saha yuddhvā tau jēṣyati haniṣyati ca|

VIII tatastayōḥ prabhurapi yasyām mahāpurīyām kruṣē hatō 'rthatō yasyaḥ pāramārthikanāmanī sidōmam misaraścēti tasyā mahāpurīyāmḥ sannivēśē tayōḥ kuṇapē sthāsyataḥ|

IX tatō nānājātīyā nānavaṃśīyā nānābhāśavādinō nānādēśīyāśca bahavō mānavāḥ sārddhadinatrayam tayōḥ kuṇapē nirīkṣiṣyantē, tayōḥ kuṇapayōḥ śmaśānē sthāpanam nānujñāsyanti|

X pṛthivīnivāśinaśca tayō rhētōrānandiṣyanti sukhabhōgam kurvvantaḥ parasparam dānāni prēṣayiṣyanti ca yatastābhyām bhaviṣyadvādidbhyām pṛthivīnivāśinō yātanam prāptāḥ|

XI tasmāt sārddhadinatrayāt param īśvarāt jīvanadāyaka ātmani tau praviṣṭē tau caraṇairudatiṣṭhatām, tēna yāvantastāvapaśyan tē 'tīva trāsayuktā abhavan|

XII tataḥ param tau svargād uccairidam kathayantam ravam aśṅṅutām yuvām sthānam ētad ārōhatām tatastayōḥ śatruṣu nirīkṣamāṇēṣu tau mēghēna svargam ārūḍhavantau|

XIII taddaṇḍē mahābhūmikampē jātē purīyā daśamāmśaḥ patitaḥ sap-tasahasrāṇi mānuṣāśca tēna bhūmikampēna hatāḥ, avasiṣṭāśca bhayam gatvā svargīyēśvarasya praśāmsām akīrttayan|

XIV dvitīyaḥ santāpō gataḥ paśya tṛtīyaḥ santāpastūrṅam āgacchati|

XV anantaram saptadūtēna tūryām vādītāyām svarga uccaiḥ svarairvāgiyam kīrttitā, rājatvam jagatō yadyad rājyam

tadadhunābhavat| asmatprabhōstadīyābhiṣiktasya tārakasya ca| tēna cānantakāliyaṁ rājatvaṁ prakariṣyatē||

^{XVI} aparaṁ īśvarasyāntikē svakiyasimhāsanēṣūpaviṣṭāścaturviṁṣatipracinā bhuvī nyanbhūkhā bhūtvēsvaraṁ praṇamyāvadan,

^{XVII} hē bhūta varttamānāpi bhaviṣyaṁśca parēśvara| hē sarvvaśaktiman svāmin vayaṁ tē kurmmahē stavaṁ| yat tvayā kriyatē rājyaṁ grhītva tē mahābalaṁ|

^{XVIII} vijātiyēṣu kupyatsu prādurbhūtā tava krudhā| mṛtānāmapī kālō 'sau vicārō bhavitā yadā| bhṛtyāśca tava yāvāntō bhaviṣyadvādisādhavaḥ|yē ca kṣudrā mahāntō vā nāmatastē hi bibhyati| yadā sarvvēbhya ētēbhyō vētanaṁ vitariṣyatē| gantavyāśca yadā nāśō vasudhāyā vināśakaiḥ||

^{IX} anantaraṁ īśvarasya svargasthamandirasya dvāraṁ muktaṁ tanmandiramadhyē ca niyamamañjūṣā dṛṣyābhavat, tēna taḍitō ravāḥ stanitāni bhūmikampō gurutaraśilāvṛṣṭiścaitāni samabhavan|

XII

^I tataḥ paraṁ svargē mahācitraṁ dṛṣṭaṁ yōsidēkāsīt sā parihitasūryyā candraśca tasyāścaraṇayōradhō dvādaśatārāṇaṁ kirīṭaṅca śirasyaśīt|

^{II} sā garbhavati satī prasavavēdanayā vyathitārttarāvam akarōt|

^{III} tataḥ svargē 'paraṁ ēkaṁ citraṁ dṛṣṭaṁ mahānāga ēka upātiṣṭhat sa lōhitavarṇastasya sapta śirāṁsi sapta śṛṅgāni śiraḥsu ca sapta kirīṭānyāsan|

^{IV} sa svalāṅgūlēna gaganasthanakṣatrāṇāṁ tṛṭiyāṁśam avamṛjya pṛthivyāṁ nyapātayat| sa ēva nāgō navajātaṁ santānaṁ grasitum udyatastasyāḥ prasaviṣyamāṇayā yōṣitō 'ntikē 'tiṣṭhat|

^V sā tu puṁsantānaṁ prasūtā sa ēva lauhamayarājadaṇḍēna sarvvajātiścārayiṣyati, kiṅca tasyāḥ santāna īśvarasya samīpaṁ tadīyasimhāsanasya ca sannidhim uddhṛtaḥ|

^{VI} sā ca yōṣit prāntaraṁ palāyitā yatastatrēśvarēṇa nirmmita āśramē ṣaṣṭhyadhikaśatadvayādhikasahasradināni tasyāḥ pālanēna bhavitavyaṁ|

^{VII} tataḥ paraṁ svargē saṁgrāma upāpiṣṭhat mikhāyēlastasya dūtāśca tēna nāgēna sahāyudhyan tathā sa nāgastasya dūtāśca saṁgrāmam akurvvan, kintu prābhavitum nāśaknuvan

^{VIII} yataḥ svargē tēśāṁ sthānaṁ puna rnāvidyata|

^{IX} aparaṁ sa mahānāgō 'rthato diyāvalaḥ (apavādakaḥ) śayatānaśca (vipakṣaḥ) iti nāmnā vikhyātō yaḥ purātanaḥ sarpaḥ kṛtsnaṁ naralōkaṁ bhrāmayati sa pṛthivyāṁ nipātitaśtēna sārddham tasya dūtā api tatra nipātitaḥ|

^X tataḥ paraṁ svargē uccai rbhāṣamāṇō ravō 'yaṁ mayāśrāvi, trāṇaṁ śaktiśca rājatvamadhunaivēśvarasya naḥ| tathā tēnābhiṣiktasya trātuḥ parākramō 'bhavatṁ|| yatō nipātītō 'smākaṁ bhrātṛṇāṁ sō 'bhijōjakaḥ| yēnēśvarasya naḥ sāksāt tē 'dūṣyanta divāniśaṁ||

^{XI} mēṣavatsasya raktēna svasākṣyavacanēna ca| tē tu nirjitavantastaṁ na ca snēham akurvata| praṇōṣvapi svakiyēṣu maraṇasyaiva saṅkaṭē|

^{XII} tasmād ānandatu svargō hṛṣyantāṁ tannivāmiṇaḥ| hā bhūmisāgarau tāpō yuvāmēvākramiṣyati| yuvayōravatīrṇō yat śaitānō 'tīva kāpanaḥ| alpō mē samayō 'styētaccāpi tēnāvagamyatē||

XIII anantaram sa nāgaḥ pṛthivyām svam nikṣiptam vilōkya tām pu-
traprasūtām yōṣitam upādravat|

XIV tataḥ sā yōṣit yat svakīyam prāntarasthāśramam pratyutpatitum
śaknyāt tadarthaṁ mahākurarasya pakṣadvayam tasvai dattam, sā tu
tatra nāgatō dūrē kālaikam kāladvayam kālārddhañca yāvat pālyatē|

XV kiñca sa nāgastām yōṣitam srōtasā plāvayitum svamukhāt nadīvat
tōyāni tasyāḥ paścāt prakṣipat|

XVI kintu mēdinī yōṣitam upakurvvatī nijavadanam vyādāya
nāgamukhād udgīrṇām nadīm apivat|

XVII tatō nāgō yōṣitē krudhvā tadvañśasyāvaśiṣṭalōkairarthatō ya
īśvarasyājñāḥ pālayanti yīśōḥ sākṣyam dhārayanti ca taiḥ saha yōddhum
nirgatavān|

XVIII []

XIII

I tataḥ paramahaṁ sāgarīyasikatāyām tiṣṭhan sāgarād udgacchantam
ēkam paśum dṛṣṭavān tasya daśa śṛṅgāni sapta śīrāmsi ca daśa śṛṅgeṣu
daśa kirīṭāni śīraḥsu cēsvaranindāsūcakāni nāmāni vidyantē|

II mayā dṛṣṭaḥ sa paśucitravyāghrasadṛṣaḥ kintu tasya caraṇau
bhallūkasyēva vadanañca śimhavadanamiva| nāganē tasmai
svīyaparākramāḥ svīyam śimhāsanam mahādhipatyāñcādāyī|

III mayi nirikṣamāṇē tasya śīrasām ēkam antakāghātēna
chēditamivadrīyata, kintu tasyāntakakṣatasya pratīkārō 'kriyata tataḥ
kṛtsnō naralōkastam paśumadhi camatkāram gataḥ,

IV yaśca nāgastamai paśavē sāmartyam dattavān sarvvē tam
praṇaman paśumapi praṇamantō 'kathayan, kō vidyatē paśōstulyastēna
kō yōddhumarhati|

V anantaram tasmai darpavākyēsvaranindāvādi vadanaṁ
dvicatvāriṁśanmāsān yāvad avasthītēḥ sāmartyāñcādāyī|

VI tataḥ sa īsvaranindanārtham mukham vyādāya tasya nāma ta-
syāvāsam svarganivāsinaśca ninditum ārabhata|

VII aparam dhārmikaiḥ saha yōdhanasya tēṣām parājayasya
cānumatiḥ sarvvajātiyānām sarvvavañśīyānām sarvvabhāṣāvādinām
sarvvadēśīyāñcādhipatyamapi tasmā adāyī|

VIII tatō jagataḥ sṛṣṭikālāt chēditasya mēṣavatsasya jīvanapustakē
yāvatām nāmāni likhitāni na vidyantē tē pṛthivīnivāsinaḥ sarvvē tam
paśum praṇamṣyanti|

IX yasya śrōtram vidyatē sa śṛṅōtu|

X yō janō 'parān vandīkṛtya nayati sa svayam vandībhūya sthānāntaram
gamīsyati, yaśca khaṅgēna hanti sa svayam khaṅgēna ghāṇīsyatē| atra
pavitralōkānām sahiṣṇutayā viśvāsēna ca prakāśitavyam|

XI anantaram pṛthivīta udgacchan apara ēkaḥ paśu rmayā dṛṣṭaḥ sa
mēṣaśavakavat śṛṅgadvayaviśiṣṭa āsit nāgavaccābhāṣata|

XII sa prathamapaśōrantikē tasya sarvām parākramam vyavaharati
viśēṣatō yasya prathamapaśōrantikakṣatam pratīkāram gatam tasya
pūjām pṛthivīm tannivāsinaśca kārayati|

XIII aparam mānavānām sākṣād ākāśatō bhuvi vahnivarṣaṇādīni
mahācitrāni karōti|

XIV tasya paśoḥ sāksād yēśām citrakarmmaṇām sādhanāya sāmārthyam tasmai dattam taiḥ sa pṛthivīnivāsinō bhrāmayati, viśeṣatō yaḥ paśuḥ khaṅgēna kṣatayuktō bhūtvāpyajivat tasya pratimānirmmaṇam pṛthivīnivāsina ādīśati|

XV aparam tasya paśoḥ pratimā yathā bhāṣatē yāvantaśca mānavāstām paśupratimām na pūjayanti tē yathā hanyantē tathā paśupratimāyāḥ prānapratiṣṭhārtham sāmārthyam tasmā adāyi|

XVI aparam kṣudramahaddhanidaridramuktadāsān sarvvān dakṣiṇakare bhālē vā kalaṅkaṁ grāhayati|

XVII tasmād yē tam kalaṅkamarthataḥ paśō rñama tasya nāmnaḥ saṁkhyāṅkaṁ vā dhārayanti tān vinā parēṇa kēnāpi krayavikrayē kartum na śakyētē|

XVIII atra jñānēna prakāśitavyam| yō buddhiviśiṣṭaḥ sa paśoḥ saṁkhyām gaṇayatu yataḥ sā mānavasya saṁkhyā bhavati| sā ca saṁkhyā śaṭṣaṣṭyadhikaṣaṭśatāni|

XIV

I tataḥ param nirikṣamāṇēna mayā mēṣaśāvako dṛṣṭaḥ sa siyōnaparvvatasyōparyatiṣṭhat, aparam yēśām bhālēśu tasya nāma tatpituśca nāma likhitamāstē tādṛṣāscatuścatvāriṁśatsahasrādhikā lakṣalōkāstēna sārddham āsan|

II anantaram bahutōyānām rava iva gurutarastanitasya ca rava iva ekō ravaḥ svargāt mayāśrāvi| mayā śrutāḥ sa ravō vīṇāvādakānām vīṇāvādanasya sadṛśaḥ|

III siṁhasanasyāntikē prānicatuṣṭayasya prācīnavargasya cāntikē 'pi tē navīnamekaṁ gītam agāyan kintu dharaṇitāḥ parikrītān tān catuścatvāriṁśatyahasrādhikalakṣalōkān vinā nāparēṇa kēnāpi tad gītam śikṣitum śakyatē|

IV imē yōṣitām saṅgēna na kalaṅkitā yatastē 'maithunā mēṣaśāvako yat kimapi sthānam gacchēt tatsarvvasmīn sthānē tam anugacchanti yatastē manuṣyāṇām madhyataḥ prathamaphalānīvēśvarasya mēṣaśāvakasya ca kṛtē parikrītāḥ|

V tēśām vadanēśu cānṛtam kimapi na vidyatē yatastē nirddōṣā īśvarasiṁhāsanasayāntikē tiṣṭhanti|

VI anantaram ākāśamadhyēnōddīyamānō 'para ekō dūtō mayā dṛṣṭaḥ sō 'nantakāliyam susāmvādam dhārayati sa ca susāmvādāḥ sarvvajātiyān sarvvavaṁśīyān sarvvabhāṣāvādīnaḥ sarvvadēśīyāśca pṛthivīnivāsīnaḥ prati tēna ghōṣitavyaḥ|

VII sa uccaiḥsvareṇēdam gadati yūyamīśvarād bibhīta tasya stavām kuruta ca yatastadiyavicārasya daṇḍa upātiṣṭhat tasmād ākāśamaṇḍalasya pṛthivyāḥ samudrasya tōyaprasravaṇānāṅca sraṣṭā yuṣmābhiḥ praṇamyatām|

VIII tatpaścād dvitīya ekō dūta upasthāyāvadat patitā patitā sā mahābābil yā sarvvajātiyān svakīyam vyabhicārarūpaṁ krōdhamadam apāyayat|

IX tatpaścād tṛtīyō dūta upasthāyōccairavadat, yaḥ kaścita tam śaśum tasya pratimāṅca praṇamati svabhālē svakarē vā kalaṅkaṁ gṛhṭāti ca

X sō 'pīśvarasya krōdhapātrē sthītam amīśritam madat arthata īśvarasya krōdhamadam pāsyati pavitradūtānām mēṣaśāvakasya ca sāksād vahnigandhakayō ryātānām lapsyatē ca|

XI tēṣām yātanāyā dhūmō 'nantakālaṃ yāvad udgamiṣyati yē ca paśum tasya pratimāñca pūjayanti tasya nāmnō 'ñkaṃ vā gṛhlanti tē divāñisaṃ kañcana virāmaṃ na prāpsyanti|

XII yē mānavā īśvarasyājñā yīśau viśvāsañca pālayanti tēṣām pavitalōkānāṃ sahiṣṇutayātra prakāśitavyaṃ|

XIII aparaṃ svargāt mayā saha sambhāsamāṇa ēkō ravō mayāśrāvi tēnōktaṃ tvaṃ likha, idānimārabhya yē prabhau mriyantē tē mṛtā dhanyā iti; ātmā bhāṣatē satyaṃ svaśramēbhyastai rvirāmaḥ prāptavyaḥ tēṣām karmmaṇi ca tān anugacchanti|

XIV tadanantaraṃ nirīkṣamāṇēna mayā śvētavarṇa ēkō mēghō dṛṣṭastanmēghārūdhō janō mānavaputrākṛtirasti tasya śirasi suvarṇakirīṭaṃ karē ca tikṣṇaṃ dātraṃ tiṣṭhati|

XV tataḥ param anya ēkō dūtō mandirāt nirgatyōccaiḥsvarēṇa taṃ mēghārūdhaṃ sambhāsyāvadat tvayā dātraṃ prasāryya śasyacchēdanaṃ kriyatāṃ śasyacchēdanasya samaya upasthitō yatō mēdinyāḥ śasyāni paripakkāni|

XVI tatastēna mēghārūdhēna pṛthivyāṃ dātraṃ prasāryya pṛthivyāḥ śasyacchēdanaṃ kṛtaṃ|

XVII anantaram apara ēkō dūtaḥ svargasthamandirāt nirgataḥ sō 'pi tikṣṇaṃ dātraṃ dhārayati|

XVIII aparaṃ anya ēkō dūtō vēditō nirgataḥ sa vahnēradhipatiḥ sa uccaiḥsvarēṇa taṃ tikṣṇadātradhāriṇaṃ sambhāsyāvadat tvayā svaṃ tikṣṇaṃ dātraṃ prasāryya mēdinyā drākṣāgucchacchēdanaṃ kriyatāṃ yatastatphalāni pariṇatāni|

XIX tataḥ sa dūtaḥ pṛthivyāṃ svadātraṃ prasāryya pṛthivyā drākṣāphalacchēdanaṃ akarōt tatphalāni cēsvarasya krōdhasvarūpasya mahākuṇḍasya madhyaṃ nirakṣipat|

XX tatkuṇḍasthaphalāni ca bahi rmardditāni tataḥ kuṇḍamadyāt nirgataṃ raktaṃ krōśāsataparyyantam aśvānāṃ khalinān yāvad vyāpnōt|

XV

I tataḥ param ahaṃ svargē 'param ēkam adbhutaṃ mahācihnaṃ dṛṣṭavān arthatō yai rdaṇḍairīśvarasya kōpaḥ samāptiṃ gamiṣyati tān daṇḍān dhārayantaḥ sapta dūtā mayā dṛṣṭāḥ|

II vahnimiśritasya kācamayasya jalāśayasyākṛtirapi dṛṣṭā yē ca paśōstatpratimāyāstannāmnō 'ñkasya ca prabhūtavantastē tasya kācamayajalāśayasya tīrē tiṣṭhanta īśvariṇyavinā dhārayanti,

III īśvaradāsasya mūsasō gītaṃ mēśāśāvakasya ca gītaṃ gāyantō vadanti, yathā, sarvvaśaktivīṣiṣṭastvaṃ hē prabhō paramēśvara| tvadīyasarvvakarmmaṇi mahānti cādbhutāni ca| sarvvapunyaṇyatāṃ rājan mārgā nyāyyā ṛtāśca tē|

IV hē prabhō nāmadhēyāttē kō na bhītiṃ gamiṣyati| kō vā tvadiyanāmaśca praśaṃsāṃ na kariṣyati| kēvalastvaṃ pavitrō 'si sarvvajātiyamānavāḥ| tvāmēvābhīpraṇaṃsyanti samāgatya tvadantikāṃ| yasmāttava vicārājñāḥ prādurbhāvaṃ gatāḥ kila ||

V tadanantaraṃ mayi nirīkṣamāṇē sati svargē sāksyāvāsasya mandirasya dvāraṃ muktaṃ|

^{VI} yē ca sapta dūtāḥ sapta daṇḍān dhārayanti tē tasmāt mandirāt niragacchan| tēṣāṃ paricchadā nirmmalasṛḅhvaravṇavastranirmmitā vaksāmsi ca suvarṇasṛṅkhalai rvēṣṭitānyāsan|

^{VII} aparaṃ caturṇām prāṇinām ekastēbhyaḥ saptadūtēbhyaḥ saptasuvrṇakamsān adadāt|

^{VIII} anantaraṃ īśvarasya tējaḥprabhāvākaraṇāt mandiraṃ dhūmēna paripūrṇaṃ tasmāt taiḥ saptadūtaiḥ saptadaṇḍānām samāptim yāvat mandiraṃ kēnāpi pravēṣṭuṃ nāsakyata|

XVI

^I tataḥ paraṃ mandirāt tān saptadūtān sambhāsamāṇa ēṣa mahāravō mayāsrāvi, yūyaṃ gatvā tēbhyaḥ saptakaṃsēbhya īśvarasya krōdhaṃ pṛthivyām srāvayata|

^{II} tataḥ prathamō dūtō gatvā svakaṃsē yadyad avidyata tat pṛthivyām asrāvayat tasmāt paśōḥ kalaṅkadhāriṇām tatpratimāpūjakānām mānavānām śārīreṣu vyathājanakā duṣṭavraṇā abhavan|

^{III} tataḥ paraṃ dvitīyō dūtaḥ svakaṃsē yadyad avidyata tat samudrē 'srāvayat tēna sa kuṇapasthasōṇitarūpyabhavat samudrē sthitāśca sarvve prāṇinō mṛtyuṃ gatāḥ|

^{IV} aparaṃ tṛtīyō dūtaḥ svakaṃsē yadyad avidyata tat sarvvaṃ nadiṣu jalaprasravaṇeṣu cāsrāvayat tatastāni raktamayānyabhavan| aparaṃ tōyānām adhipasya dūtasya vāgiyaṃ mayā śrutā|

^V varttamānaśca bhūtaśca bhaviṣyaṃśca paramēśvaraḥ| tvamēva nyāyākārī yad ētādṛk tvaṃ vyacārayaḥ|

^{VI} bhaviṣyadvādisādhūnām raktaṃ tairēva pātitaṃ| sōṇitaṃ tvantu tēbhyō 'dāstatpānaṃ tēsu yujyatē||

^{VII} anantaraṃ vedītō bhāsamānasya kasyacid ayaṃ ravō mayā śrutaḥ, hē paraśvara satyaṃ tat hē sarvvaśaktiman prabhō| satyā nyāyāśca sarvva hi vicārājñāstvadīyakāḥ||

^{VIII} anantaraṃ caturthō dūtaḥ svakaṃsē yadyad avidyata tat sarvvaṃ sūryē 'srāvayat tasmai ca vahninā mānavān dagdhuṃ sāmartyam adāyi|

^{IX} tēna manuṣyā mahātāpēna tāpitāstēṣāṃ daṇḍānām ādhipatyaviśiṣṭasyēśvarasya nāmānindaṃ tatpraśaṃsārthaṅca manaḥparivarttanaṃ nākurvan|

^X tataḥ paraṃ pañcamō dūtaḥ svakaṃsē yadyad avidyata tat sarvvaṃ paśōḥ simhāsanē 'srāvayat tēna tasya rāṣṭraṃ timirācchannam abhavat lōkāśca vēdanākaraṇāt svarasanā adaṃdāsyata|

^{XI} svakiyavyathāhvarāṅkaraṇācca svargastham anindaṃ svakriyābhyaśca manāmsi na parāvarttayan|

^{XII} tataḥ paraṃ ṣaṣṭhō dūtaḥ svakaṃsē yadyad avidyata tat sarvvaṃ pharātākhyō mahānadē 'srāvayat tēna sūryyodayadiśa āgamiṣyatām rājñām mārgasugamārthaṃ tasya tōyāni paryyaśuṣyan|

^{XIII} anantaraṃ nāgasya vadanāt paśō rvadanāt mithyābhaviṣyadvādinaśca vadanāt nirgacchantastrayō 'śucaya ātmānō mayā dṛṣṭāstē maṇḍūkākārāḥ|

^{XIV} ta āścaryyakarmmakāriṇō bhūtānām ātmānaḥ santi sarvvaśaktimata īśvarasya mahādinē yēna yuddhēna bhavitavyaṃ tatkr̥tē kṛtsrajagatō rājñāḥ saṃgrahitūṃ tēṣāṃ sannidhiṃ nirgacchanti|

XV aparam ibribhāṣayā harmmagiddōnāmakasthanē tē saṅgrhītāḥ|

XVI paśyāhaṁ cairavad āgacchāmi yō janaḥ prabuddhastiṣṭhati yathā ca nagnaḥ san na paryyaṭati tasya lajjā ca yathā dr̥śyā na bhavati tathā svavāsāmsi rakṣati sa dhanyaḥ|

XVII tataḥ paraṁ saptamō dūtaḥ svakaṁsē yadyad avidyata tat sarvvaṁ akāśē 'srāvayat tēna svargīyamaṇḍiramadhyasthasimhāsanāt mahāravō 'yaṁ nirgataḥ samāptirabhavaditi|

XVIII tadanantaram̄ taḍitō ravāḥ stanitāni cābhavan, yasmin kālē ca pṛthivyām̄ manuṣyāḥ sṛṣṭāstam ārabhya yādṛṇmahābhūmikampaḥ kadāpi nābhavat tādṛg bhūkampō 'bhavat|

XIX tadānīm mahānagarī trikhaṇḍā jātā bhinnajātīyānām̄ nagarāni ca nyapatan mahābābil cēsvarēṇa svakīyapracāṇḍakōpamadirāpātradānārtham̄ saṁsmṛtā|

XX dvīpāśca palāyitā girayaścāntahitāḥ|

XI gaganamaṇḍalācca manuṣyāṇām̄ uparyyēkaikadrōṇaparimitaśilānām̄ mahāvṛṣṭirabhavat tacchilāvṛṣṭēḥ klēśāt manuṣyā īsvaram̄ anindam̄ yatastajjātaḥ klēśō 'tīva mahān|

XVII

I tadanantaram̄ tēśām̄ saptakaṁsadhāriṇām̄ saptadūtānām̄ ēka āgatyā mām̄ sambhāsyāvadat, atrāgaccha, mēdinyā narapatayoḥ yayā vēśyayā sārddham̄ vyabhicāramadēna ca pṛthivīnivasinō mattā abhavan tasyā bahutōyēśūpaviṣṭāyā mahāvēśyāyā danḍam̄ aham̄ tvām̄ darśayāmi|

II tasyā vyabhicāramadēna ca pṛthivīnivasinō mattā abhavan tasyā bahutōyēśūpaviṣṭāyā mahāvēśyāyā danḍam̄ aham̄ tvām̄ darśayāmi|

III tatō 'ham̄ ātmanāviṣṭastēna dūtēna prāntaram̄ nītastatra nīdānām̄abhiḥ paripūrṇam̄ saptāśirōbhi rdaśāṅgāiśca viśiṣṭam̄ sindūravarṇam̄ paśumupaviṣṭā yōśidēkā mayā dr̥ṣṭā|

IV sā nārī kṛṣṇalōhitavarṇam̄ sindūravarṇaṅca paricchadam̄ dhārayati svarṇamaṇimuktābhiśca vibhūsitāsti tasyāḥ karē ghr̥ṇārhadravayaiḥ svaryabhicārajātamalaiśca paripūrṇa ēkaḥ suvarṇamayāḥ kaṁsō vidyatē|

V tasyā bhālē nigūdhavākyamidam̄ pṛthivīsthavēśyānām̄ ghr̥ṇyakriyāṅca mātā mahābābiliti nāma likhitam̄ āstē|

VI mama dr̥ṣṭigōcarasthā sā nārī pavitalōkānām̄ rudhirēṇa yīśōḥ sāksīṇām̄ rudhirēṇa ca mattāsīt tasyā darśanāt mamātīśayam̄ āścaryyajñānam̄ jātam̄|

VII tataḥ sa dūtō mām̄ avadat kutastavāścaryyajñānam̄ jāyatē? asyā yōśitastadvāhanasya saptāśirōbhi rdaśāṅgāiśca yuktasya paśōśca nigūdhabhāvam̄ aham̄ tvām̄ jñāpayāmi|

VIII tvayā dr̥ṣṭō 'sau paśurāsīt nēdānīm̄ varttatē kintu rasātalāt tēnōdētavyam̄ vināśāśca gantavyaḥ| tatō yēśām̄ nāmāni jagataḥ sṛṣṭikālam̄ ārabhya jīvanapustakē likhitāni na vidyantē tē pṛthivīnivasinō bhūtam̄ avarttamānamupasthāsyantaṅca tam̄ paśum̄ dr̥ṣṭvāścaryyam̄ māmsyantē|

IX atra jñānayuktayā buddhyā prakāśitavyam̄| tāni saptāśirāmsi tasyā yōśita upavēśanasthānasvarūpāḥ saptagirayaḥ sapta rājānaśca santi|

X tēśām̄ pañca patitā ēkaśca varttamānaḥ śēśāścādyāpyanupasthitāḥ sa yadōpasthāsyati tadāpi tēnālpakālam̄ sthātavyam̄|

XI yaḥ paśurāsīt kintvidānīm na varttatē sa evāṣṭamaḥ, sa saptānām ēkō 'sti vināśam gamiṣyati ca |

XII tvayā dṛṣṭāni daśaśṛṅgānyapi daśa rājānaḥ santiḥ, adyāpi tai rājyaṁ na prāptaṁ kintu muhūrttamekaṁ yāvat paśunā sārddhaṁ tē rājāna iva prabhutvaṁ prāpsyanti |

XIII ta ēkamantraṇā bhaviṣyanti svakīyaśaktiprabhāvau paśavē dāsyanti ca |

XIV tē mēśasāvakēna sārddhaṁ yōtsyanti, kintu mēśasāvakastān jēsyati yataḥ sa prabhūnām prabhū rājñām rājā cāsti tasya saṅginō 'pyāhūtā abhirucitā viśvāsyāśca |

XV aparaṁ sa mām avadat sā vēśyā yatrōpaviśati tāni tōyāni lōkā janatā jātayō nānābhāṣāvādinaśca santi |

XVI tvayā dṛṣṭāni daśa śṛṅgāni paśuścēmē tām vēśyām ṛṭiyiṣyantē dīnām nagnāṅca kariṣyanti tasyā māmsāni bhōkṣyantē vahninā tām dāhayiṣyanti ca |

XVII yata īśvarasya vākyāni yāvat siddhiṁ na gamiṣyanti tāvad īśvarasya manōgataṁ sādhayitum ēkāṁ mantraṇām kṛtvā tasmai paśavē svēśām rājyaṁ dātuṅca tēśām manāmsīśvarēṇa pravarttitāni |

XVIII aparaṁ tvayā dṛṣṭā yōṣit sā mahānagarī yā pṛthivyā rājñām upari rājatvaṁ kurutē |

XVIII

I tadanantaraṁ svargād avarōhan apara ēkō dūtō mayā dṛṣṭaḥ sa mahāparākramaviśiṣṭastasya tējasā ca pṛthivi dīptā |

II sa balavatā svarēṇa vācamimām aghōṣayat patitā patitā mahābābil, sā bhūtānām vasatiḥ sarvvēśam aśucyātmanām kārā sarvvēśam aśucinām gṛhnyānāṅca pakṣiṇām piñjaraścābhavat |

III yataḥ sarvvajātīyāstasyā vyabhicārajātām kōpamadiraṁ pītavantaḥ pṛthivyā rājānaśca tayā saha vyabhicāram kṛtavantaḥ pṛthivyā vañijaśca tasyāḥ sukhabhōgabāhulyād dhanādhyatām gatavantaḥ |

IV tataḥ paraṁ svargāt mayāpara ēśa ravaḥ śrutāḥ, hē mama prajāḥ, yūyaṁ yat tasyāḥ pāpānām aṁśinō na bhavata tasyā daṇḍaiśca daṇḍayuktā na bhavata tadarthaṁ tatō nīrgacchata |

V yatastasyāḥ pāpāni gaganasparśanyabhavan tasyā adharmakriyāścēśvarēṇa saṁsmṛtāḥ |

VI parān prati tayā yadvad vyavahṛtaṁ tadvat tām prati vyavaharata, tasyāḥ karmmaṇām dviguṇaphalāni tasyai datta, yasmīn kaṁsē sā parān madyam apāyayat tamēva tasyāḥ pānārthaṁ dviguṇamadyēna pūrayata |

VII tayā yātmaślāghā yaśca sukhabhōgaḥ kṛtastayō rdviguṇau yātanaśōkau tasyai datta, yataḥ sā svakīyāntaḥkaraṇē vadati, rājñivad upaviṣṭāhaṁ nānāthā na ca śōkavit |

VIII tasmād divasa ēkasmin mārīdurbhikṣaśōcanaiḥ, sā samāplōṣyatē nārī dhyakṣyatē vahninā ca sā; yad vicārādhipastasyā balavān prabhūrīśvaraḥ,

IX vyabhicārastayā sārddhaṁ sukhabhōgaśca yaiḥ kṛtaḥ, tē sarvva ēva rājānastaddāhadhūmadarśanāt, prarōdiṣyanti vakṣāmsi cāhaniṣyanti bāhubhiḥ |

X tasyāstai ryātanābhītē rdūrē sthitvēdamucyatē, hā hā bābil mahāsthāna hā prabhāvānvitē puri, ēkasmin āgatā danḍē vicārājñā tvadiyakā|

XI mēdinyā vañijaśca tasyāḥ kṛtē rudanti śōcanti ca yatastēśām paṇyadravyāni kēnāpi na krīyantē|

XII phalataḥ suvarṇaraupyamaṇimuktāḥ sūkṣmavastrāṇi kṛṣṇalōhitavāsāmsi paṭṭavastrāṇi sindūravarnāvāsāmsi candanādikāṣṭhāni gajadantēna mahārghakāṣṭhēna pittalalauhābhyāṃ marmmaraprastarēṇa vā nirmmitāni sarvvavidhapātrāṇi

XIII tvagēlā dhūpaḥ sugandhidravyaṃ gandharasō drākṣārasastailaṃ śasyacūrṇaṃ gōdhūmō gāvō mēśā aśvā rathā dāsēyā manuṣyaprāṇāścaitāni paṇyadravyāni kēnāpi na krīyantē|

XIV tava manō'bhilāśasya phalānām samayō gataḥ, tvattō dūrīkṛtaṃ yadyat śōbhanāṃ bhūṣaṇāṃ tava, kadācana taduddēśō na puna rlapṣyatē tvayā|

XV tadvikrētārō yē vañijastayā dhaninō jātāstē tasyā yātanāyā bhayād dūrē tiṣṭhanatō rōdiṣyanti śōcantaścēdaṃ gadiṣyanti

XVI hā hā mahāpuri, tvaṃ sūkṣmavastraiḥ kṛṣṇalōhitavastraiḥ sindūravarnāvāsōbhiścācchādītā svarṇamaṇimuktābhīralaṅkṛtā cāsīḥ,

XVII kintvēkasmin danḍē sā mahāsampad luptā| aparāṃ pōtānām karnadhārāḥ samū'halōkā nāvīkāḥ samudravavyavasāyīnaśca sarvvē

XVIII dūrē tiṣṭhantastasyā dāhasya dhūmaṃ nirīkṣamāṇā uccaiḥsvarēṇa vadanti tasyā mahānagarīyāḥ kim tulyāṃ?

XIX aparāṃ svaśīraḥsu mṛttikāṃ nikṣipyā tē rudantaḥ śōcantaścōccaiḥsvarēṇēdaṃ vadanti hā hā yasyā mahāpurīyā bāhulyadhanakāraṇāt, sampattiḥ sañcitā sarvvaiḥ sāmudrapōtanāyakaiḥ, ēkasminnēva danḍē sā sampūrṇōcchinnatām gatā|

XX hē svargavāsīnaḥ sarvvē pavitrāḥ prērītāśca hē| hē bhāvīvādīnō yūyāṃ kṛtē tasyāḥ praharṣata| yuṣmākāṃ yat tayā sārddhaṃ yō vivadaḥ purābhavat| danḍāṃ samucitaṃ tasya tasyai vyataradīśvaraḥ||

XXI anantaram ēkō balavān dūtō bṛhatpēṣaṇīprastaratulyāṃ pāṣānamēkaṃ ḡhītvā samudrē nikṣipyā kathitavān, idṛḡbalaprakāśēna bābil mahānagarī nīpātayiṣyatē tatastasyā uddēśāḥ puna rna lapsyatē|

XXII vallakīvādīnām śabdāṃ puna rna śrōṣyatē tvayi| gāthākānāñca śabdō vā varṣītūryyādivādīnām| śilpakarmmakarāḥ kō 'pi puna rna drakṣyatē tvayi| pēṣaṇīprastaradhvānaḥ puna rna śrōṣyatē tvayi|

XXIII dipasyāpi prabhā tadvat puna rna drakṣyatē tvayi| na kanyāvarayōḥ śabdaḥ punaḥ saṃśrōṣyatē tvayi| yasmānmukhyāḥ pṛṭhivīyā yē vañijastē'bhavan tava| yasmācca jātayaḥ sarvvā mōhitāstava māyayā|

XXIV bhāvīvādīpavitrāṇām yāvantaśca hatā bhuvī| sarvvēśām śōṇitam tēśām prāptaṃ sarvvaṃ tavāntarē||

XIX

I tataḥ paraṃ svargasthānām mahājanatāyā mahāśabdō 'yaṃ mayā śrūtaḥ, brūta parēśvaraṃ dhanyam asmadīyō ya īśvaraḥ| tasyābhavat paritrāṇām prabhāvāśca parākramaḥ|

II vicārājñāśca tasyaiva satyā nyāyyā bhavanti ca| yā svavēśyākriyābhiśca vyakarōt kṛtsnamēdinim| tāṃ sa daṇḍitavān vēśyām tasyāśca karatastathā| śōṇitasya svadāsānām saṃśōdham sa gṛhītavān||

III punarapi tairidamuktaṃ yathā, brūta parēśvaraṃ dhanyaṃ yaṇṇityaṃ nityameva ca| tasyā dāhasya dhūmō 'sau diśamūrdhdhvamudēśyati||

IV tataḥ param caturvviṃśatiprācīnāścatvāraḥ prāṇinaśca praṇipatyā siṃhāsanōpaviṣṭam īśvaraṃ praṇamyāvadan, tathāstu paramēśaśca sarvvairēva praśasyatām||

V anantaraṃ siṃhāsanamadhyād eṣa ravō nirgatō, yathā, hē īśvarasya dāsēyāstadbhaktāḥ sakalā narāḥ| yūyaṃ kṣudrā mahāntaśca praśamsata va īśvaraṃ||

VI tataḥ param mahājanatāyāḥ śabda iva bahutōyānāñca śabda iva gṛrutarastanītānāñca śabda iva śabdō 'yaṃ mayā śrutaḥ, brūta parēśvaraṃ dhanyaṃ rājatvaṃ prāptavān yataḥ| sa paramēśvarō 'smākaṃ yaḥ sarvvaśaktimān prabhuḥ|

VII kirttayāmaḥ stavaṃ tasya hr̥ṣṭāścōllāsītā vayaṃ| yanmēśaśāvakasyaiva vivāhasamayō 'bhavat| vāgdattā cābhavat tasmai yā kanyā sā susajjitā|

VIII paridhānāya tasyai ca dattaḥ śubhraḥ sucēlakaḥ||

IX sa sucēlakaḥ pavitralōkānām puṇyāni| tataḥ sa mām uktavān tvami-
dam likha mēśaśāvakasya vivāhabhōjyāya yē nimantritāstē dhanyā iti|
punarapi mām avadat, imānīśvarasya satyāni vākyaṇi|

X anantaraṃ ahaṃ tasya caraṇayōrantikē nipatyā taṃ praṇantumudyataḥ| tataḥ sa mām uktavān sāvadhānastiṣṭha maivaṃ kuru yīśōḥ sāksyaviśiṣṭaistava bhrātṛbhīstvayā ca sahadāsō 'haṃ| īśvarameva praṇama yasmād yīśōḥ sāksyaṃ bhaviṣyadvākyaśca sāraṃ|

XI anantaraṃ mayā muktaḥ svargō dr̥ṣṭaḥ, ēkaḥ śvētavarṇō 'śvō 'pi dr̥ṣṭastadārūḍhō janō viśvāsyāḥ satyamayaścēti nāmnā khyātaḥ sa yāthārthyēna vicāraṃ yuddhañca karōti|

XII tasya nētrē 'gnīśikhātulyē śīrasi ca bahukirītāni vidyantē tatra tasya nāma likhitamasti tamēva vinā nāparaḥ kō 'pi tannāma jānāti|

XIII sa rudhiramagnēna paricchadenācchādita īśvaravāda iti nāmnābhīdhiyātē ca|

XIV aparaṃ svargasthasainyāni śvētāśvārūḍhāni parihitanirm-
malāśvētasūkṣmavastrāni ca bhūtvā tamanugacchanti|

XV tasya vaktrād ēkastikṣaṇaḥ khaṅgō nirgacchati tēna khaṅgēna sarvvajātiyāstēnāghātivyāḥ sa ca lauhadaṇḍēna tān cārayiṣyati sarv-
vaśaktimata īśvarasya pracaṇḍakōparasōtpādakadrākṣakuṇḍē yadyat
tiṣṭhati tat sarvvaṃ sa ēva padābhyām pinaṣṭi|

XVI aparaṃ tasya paricchada urasi ca rājñām rājā prabhūnām prab-
hucēti nāma nikhitamasti|

XVII anantaraṃ sūryyē tiṣṭhan ēkō dūtō mayā dr̥ṣṭaḥ, ākāśamadhyā
uḍḍiyamānān sarvvān pakṣiṇaḥ prati sa uccaiḥsvarēṇēdam ghōṣayati,
atrāgacchata|

XVIII īśvarasya mahābhōjyē milata, rājñām kravyāṇi sēnāpatīnām
kravyāṇi virāṇām kravyāṇyaśvānām tadārūḍhānāñca kravyāṇi

dāsamuktānām kṣudramahatām sarvvēśāmēva kravyāṇi ca yuṣmābhi
rbhakṣitavyāṇi|

XIX tataḥ param tēnāśvārūdhajanēna tadiyasainyaisca sārddham
yuddham karttuṁ sa paśuḥ pṛthivyā rājanastēśām sainyāni ca
samāgacchantīti mayā dṛṣṭam|

XX tataḥ sa paśu rdhṛtō yaśca mithyābhaviṣyadvaktā tasyāntikē cit-
rakarmmāpi kurvvan tairēva paśvaṅkadhāriṇastatpratimāpūjakāmśca
bhramitavān sō 'pi tēna sārddham dhṛtaḥ| tau ca vahnigandhakajvali-
tahrādē jīvantau nikṣiptau|

XXI avaśiṣṭāśca tasyāśvārūdhasya vaktranirgatakhaṅgēna hatāḥ, tēśām
kravyaisca pakṣiṇaḥ sarvvē tṛptim gatāḥ|

XX

I tataḥ param svargād avarōhan ekō dūtō mayā dṛṣṭastasya karē
ramātalasya kuṅjikā mahāśṛṅkhalañcaikam tiṣṭhataḥ|

II aparam nāgō 'rthataḥ yō vṛddhaḥ sarpō 'pavādakaḥ śayatānaścāsti
tamēva dhṛtvā varṣasahasraṁ yāvad baddhavan|

III aparam rasātālē tam nikṣipya tadupari dvāraṁ ruddhvā mu-
drāṅkitavān yasmāt tad varṣasahasraṁ yāvat sampūrṇam na bhavēt
tāvad bhinnajātiyāstēna puna rna bhramitavyāḥ| tataḥ param al-
pakālārtham tasya mōcanēna bhavitavyam|

IV anantaram mayā simhāsanāni dṛṣṭāni tatra yē janā upāviśan tēbhyō
vicārabhārō 'diyata; anantaram yisōḥ śakṣyasya kāraṇād īśvaravākyasya
kāraṇācca yēśām śiraśchēdanam kṛtam paśōstadiyapratimāyā vā pūjā
yai rna kṛtā bhālē karē vā kalaṅkō 'pi na dhṛtastēśām ātmānō 'pi mayā
dṛṣṭāḥ, tē prāptajīvanāstadvarṣasahasraṁ yāvat khriṣṭēna sārddham
rājatvamakurvan|

V kintvavaśiṣṭā mṛtajanāstasya varṣasahasrasya samāptēḥ pūrvvam
jīvanam na prāpan|

VI eśā prathamōtthitih| yaḥ kaścit prathamāyā utthitēramśi sa dhanyaḥ
pavitraśca| tēṣu dviṭiyamṛtyōḥ kō 'pyadhikārō nāsti ta īśvarasya
khriṣṭasya ca yājakā bhaviṣyanti varṣasahasraṁ yāvat tēna saha
rājatvam kariṣyanti ca|

VII varṣasahasrē samāptē śayatānaḥ svakārātō mōkṣyatē|

VIII tataḥ sa pṛthivyāscaturdikṣu sthitān sarvvajātiyān viśēṣatō
jūjākyān mājūjākyāmśca sāmudrasikatāvad bahusamkhyakān janān
bhramayitvā yuddhārtham saṁgrahitūn nirgamīyati|

IX tatastē mēḍdinyāḥ prasthēnāgatya pavitralōkanām durgam priy-
atamān nagariṅca vēṣṭitavantāḥ kintviśvarēna nikṣiptō 'gnirākāśat
patitvā tān khādītavan|

X tēśām bhramayitā ca śayatānō vahnigandhakayō rhrādē 'rthataḥ
paśu rmithyābhaviṣyadvādī ca yatra tiṣṭhatastatraiva nikṣiptaḥ,
tatrānantakālam yāvat tē divāniśam yātanām bhōkṣyantē|

XI tataḥ śuklam ēkam mahāsimhāsanam mayā dṛṣṭam tadupaviṣṭō 'pi
dṛṣṭastasya vadanāntikād bhūnabhōmaṅdalē palāyētām punastābhyām
sthānam na labdham|

XII aparam kṣudrā mahāntaśca sarvvē mṛtā mayā dṛṣṭāḥ,
tē simhāsanasyāntikē 'tiṣṭhan granthāśca vyastīryanta
jīvanapustakākhyam aparam ēkam pustakamapi vistīrṇam| tatra

granthēsu yadyat likhitaṁ tasmāt mṛtānām ēkaikasya svakriyānuyāyī vicāraḥ kṛtaḥ|

^{XIII} tadānīm samudrēṇa svāntarasthā mṛtajanāḥ samarpitāḥ, mṛtyuparalōkābhyāmapī svāntarasthā mṛtajanāḥ sarmipatāḥ, tēṣāṅcaikikasya svakriyānuyāyī vicāraḥ kṛtaḥ|

^{XIV} aparāṁ mṛtyuparalōkau vahnīhradē nikṣiptau, ēṣa ēva dvitīyō mṛtyuḥ|

^{XV} yasya kasyacit nāma jīvanapustakē likhitaṁ nāvīdyata sa ēva tasmin vahnīhradē nyakṣipyata|

XXI

^I anantaraṁ navīnam ākāśamaṇḍalaṁ navīnā pṛthivī ca mayā dṛṣṭē yataḥ prathamam ākāśamaṇḍalaṁ prathamā pṛthivī ca lōpaṁ gatē samudrō 'pi tataḥ paraṁ na vidyatē|

^{II} aparāṁ svargād avarōhantī pavitrā nagarī, arthatō navīnā yirūsālamapurī mayā dṛṣṭā, sā varāya vibhūṣitā kanyēva susajjitāsīt|

^{III} anantaraṁ svargād ēṣa mahāravō mayā śrutaḥ paśyāyaṁ mānavaiḥ sārddham īśvarasyāvāsaḥ, sa taiḥ sārddham vatsyati tē ca tasya prajā bhaviṣyanti, īśvaraśca svayaṁ tēṣām īśvarō bhūtvā taiḥ sārddham sthāsyati|

^{IV} tēṣām nētrēbhyaścāsrūṇi sarvvāṅīśvarēṇa pramārksyantē mṛtyurapi puna rna bhaviṣyati śōkavilāpaklēśā api puna rna bhaviṣyanti, yataḥ prathamāni sarvvāṇi vyatītini|

^V aparāṁ simhāsanōpaviṣṭō janō'vadat paśyāhaṁ sarvvāṇi nūtanīkarōmi| punaravadat likha yata imāni vākyāni satyāni viśvāsyāni ca santi|

^{VI} pana rmām avadat samāptaṁ, ahaṁ kaḥ kṣaśca, aham ādirantaśca yaḥ pipāsati tasmā ahaṁ jīvanadāyīprasravaṇasya tōyaṁ vināmūlyaṁ dāsyāmi|

^{VII} yō jayati sa sarvvēṣām adhikārī bhaviṣyati, ahañca tasyēśvarō bhaviṣyāmi sa ca mama putrō bhaviṣyati|

^{VIII} kintu bhītānām aviśvāsinām ghr̥ṇyānām narahantṛṇām vēśyāgāminām mōhakānām dēvapuṅjakānām sarvvēṣām anṛtavādināñcāmśō vahnigandhakajvalitahradē bhaviṣyati, ēṣa ēva dvitīyō mṛtyuḥ|

^{IX} anantaraṁ śēsasaptadaṇḍaiḥ paripūrṇāḥ sapta kaṁsā yēṣām saptadūtānām karēśvāsan tēṣāmēka āgatya mām sambhāsyāvadat, āgacchāhaṁ tām kanyām arthatō mēṣaśavakasya bhāvibhāryyām tvām darśayāmi|

^X tataḥ sa ātmāviṣṭaṁ mām atyuccaṁ mahāparvvatamēmka nūtvēśvarasya sannidhitaḥ svargād avarōhantīm yirūsālamākhyām pavitrām nagarīm darśitavān|

^{XI} sā īśvariḥ prapṛtāpaviṣṭā tasyāstējō mahārgharatnavad arthataḥ sūryyakāntamaṇitējastulyaṁ|

^{XII} tasyāḥ prācīraṁ bṛhad uccañca tatra dvādaśa gōpurāṇi santi tadgōpurōpari dvādaśa svargadūtā vidyantē tatra ca dvādaśa nāmānyarthata isrāyēliḥyānām dvādaśavamaśānām nāmāni likhitāni|

^{XIII} pūrvvadiśi trīṇi gōpurāṇi uttaradiśi trīṇi gōpurāṇi dakṣiṇadiśi trīṇi gōpurāṇi paścimadiśi ca trīṇi gōpurāṇi santi|

XIV nagaryyāḥ prācīrasya dvādaśa mūlāni santi tatra mēśāśāvākasya dvādaśaprēritānām dvādaśa nāmāni likhitāni|

XV anaram nagaryyāstadīyagōpurānām tatprācīrasya ca māpanārtham mayā sambhāsamāṇasya dūtasya karē svarṇamaya ēkaḥ parimānadaṇḍa āsit|

XVI nagaryyā ākrīścaturasrā tasyā dairghyaprasthē samē| tataḥ param sa tēga parimānadaṇḍēna tām nagarīm parimitavān tasyāḥ parimānaṁ dvādaśasahasranalvāḥ| tasyā dairghyaṁ prastham uccatvaṅca samānāni|

XVII aparaṁ sa tasyāḥ prācīraṁ parimitavān tasya mānavāsyārthatō dūtasya parimānānusāratastat catuścatvāriṁśadadhikāśatahastaparimitaṁ |

XVIII tasya prācīrasya nirmmitiḥ suryyakāntamaṇibhi rnararī ca nirmmalakācatulyēna śuddhasuvarṇēna nirmmita|

XIX nagaryyāḥ prācīrasya mūlāni ca sarvavidhamahārghamaṇibhi rbhūṣitāni| tēṣāṁ prathamāṁ bhittimūlāṁ suryyakāntasya, dvitīyāṁ nīlasya, tṛtīyāṁ tāmramaṇēḥ, caturthāṁ marakatasya,

XX pañcamaṁ vaidūryyasya, ṣaṣṭhāṁ śōṇaratnasya, saptamaṁ candrakāntasya, aṣṭamaṁ gōmēdasya, navamaṁ padmarāgasya, daśamaṁ laśūnīyasya, ēkādaśaṁ ṣērōjasya, dvādaśaṁ marṭiṣmaṇēścāsti|

XXI dvādaśagōpurāni dvādaśamuktābhi r nirmmitāni, ēkaikam gōpuram ēkaikayā muktayā kṛtaṁ nagaryyā mahāmārgaścācchakācavat nirmmalasuvarṇēna nirmmitaṁ|

XXII tasyā antara ēkamapi mandiraṁ mayā na drṣṭaṁ sataḥ sarvaśaktimān prabhuḥ paramēśvarō mēśāśāvakaśca svayaṁ tasya mandiraṁ|

XXIII tasyai nagaryyai dīptidānārtham sūryyācandramasōḥ prayōjanaṁ nāsti yata īśvarasya pratāpastām dipayati mēśāśāvakaśca tasyā jyōtirasti|

XXIV paritrāṇaprāptalōkanivahāśca tasyā ālōkē gamanāggamanē kurvanti pṛthivyā rājānaśca svakīyaṁ pratāpaṁ gauravaṅca tanmadhyam ānayanti|

XXV tasyā dvārāṇi divā kadāpi na rōtsyantē niśāpi tatra na bhaviṣyati|

XXVI sarvvajātīnām gauravapratāpau tanmadhyam ānēṣyētē|

XXVII parantvapavitraṁ ghṛṇyakṛd arṇtakṛd vā kimapi tanmadhyam na pravēkṣyati mēśāśāvākasya jīvanapustakē yeṣāṁ nāmāni likhitāni kēvalam ta ēva pravēkṣyanti|

XXII

I anantaram sa sphaṭikavat nirmmalam amṛtatōyasya srōtō mām aurśayat tad īśvarasya mēśāśāvākasya ca simhāsanāt nirgacchati|

II nagaryyā mārgamadyē tasyā nadyāḥ pārśvayōramṛtavṛkṣā vidyantē tēṣāṁ dvādaśaphalāni bhavanti, ēkaikō vṛkṣaḥ pratimāsaṁ svaphalam phalati tadvṛkṣapatrāṇi cānyajātīyānām ārōgyajanakāni|

III aparaṁ kimapi śāpagrastaṁ puna rna bhaviṣyati tasyā madhya īśvarasya mēśāśāvākasya ca simhāsanam sthāsyati tasya dāsāśca taṁ sēviṣyantē|

IV tasya vadanadarśanaṁ prāpsyanti bhālēṣu ca tasya nāma likhitaṁ bhaviṣyati|

V tadānīm rātriḥ puna rna bhaviṣyati yataḥ prabhuḥ paramēśvarastān dīpayiṣyati tē cānantakālaṁ yāvad rājatvaṁ kariṣyantē|

VI anantaraṁ sa mām avadat, vākyānīmāni viśvāsyāni satyāni ca, acirād yai rbhavitavyaṁ tāni svadāsān jñāpayituṁ pavitrabhaviṣyadvādinām prabhuḥ paramēśvaraḥ svadūtaṁ prēṣitavān|

VII paśyāhaṁ tūrṇam āgacchāmi, ētadgranthasya bhaviṣyadvākyāni yaḥ pālayati sa ēva dhanyaḥ|

VIII yōhanaham ētāni śrutavān dṛṣṭavāṁścāsmi śrutvā dṛṣṭvā ca tadarśakadūtasya praṇāmārthaṁ taccaraṇayōrantikē 'pataṁ|

IX tataḥ sa mām avadat sāvadhānō bhava maivaṁ kṛru, tvayā tava bhrātṛbhi rbhaviṣyadvādibhirētadgranthasthavākyapālanakāribhiṣca sahadāsō 'haṁ| tvam Iśvaraṁ praṇama|

X sa puna rmām avadat, ētadgranthasthabhaviṣyadvākyāni tvayā na mudrāṅkayitavyāni yataḥ samayō nikaṭavartti|

XI adharmmācāra itaḥ paramapyadharmmam ācaratu, amēdhyācāra itaḥ paramapyamēdhyam ācaratu dharmmācāra itaḥ paramapi dharmmam ācaratu pavitrācāraścētaḥ paramapi pavitram ācaratu|

XII paśyāhaṁ tūrṇam āgacchāmi, ēkaikasmai svakriyānuyāyiphalaḍānārthaṁ maddātavyaphalaṁ mama samavartti|

XIII ahaṁ kaḥ kṣaśca prathamah sēśaścādirantaśca|

XIV amutavṛkṣasyādihikārapṛptyarthaṁ dvārai rṇagara-pravēśārthaṅca yē tasyājñāḥ pālayanti ta ēva dhanyaḥ|

XV kukkurai rmāyāvibhiḥ puṅgāmibhi rnarahantṛbhi rdēvārccakaiḥ sarvvairanṛtē prīyamāṇairanṛtācāribhiṣca bahiḥ sthātavyaṁ|

XVI maṅḍaliṣu yuṣmabhyamētēṣāṁ sāksyadānārthaṁ yīsurahaṁ svadūtaṁ prēṣitavān, ahamēva dāyudō mūlaṁ vaṁśaśca, ahaṁ tējōmayaprabhātīyatārāsvarūpaḥ|

XVII ātmā kanyā ca kathayataḥ, tvayāgamyatām| śrōtāpi vadatu, āgamyatāmiti| yaśca tṣārttaḥ sa āgacchatu yaścēcchati sa vinā mūlyaṁ jīvanadāyi jalāṁ gṛhātu|

XVIII yaḥ kaścīd ētadgranthasthabhaviṣyadvākyāni śṛṇōti tasmā ahaṁ sāksyamidaṁ dadāmi, kaścīd yadyaparaṁ kimapyētēṣu yōjayati tarhīśvarōgranthē'smin likhitān daṇḍān tasminnēva yōjayiṣyati|

XIX yadi ca kaścīd ētadgranthasthabhaviṣyadvākyēbhyaḥ kimapyapa-harati tarhīśvarō granthē 'smin likhitāt jīvanavṛkṣāt pavitranagarācca tasyāmśamapahariṣyati|

XX ētat sāksyaṁ yō dadāti sa ēva vakti satyam ahaṁ tūrṇam āgacchāmi| tathāstu| prabhō yīśō, āgamyatām bhavatā|

XXI asmākaṁ prabhō ryīśukhrīṣṭasyānugrahaḥ sarvvēṣu yuṣmāsu vart-tatām|āmēn|